

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guide per l'utilizzo

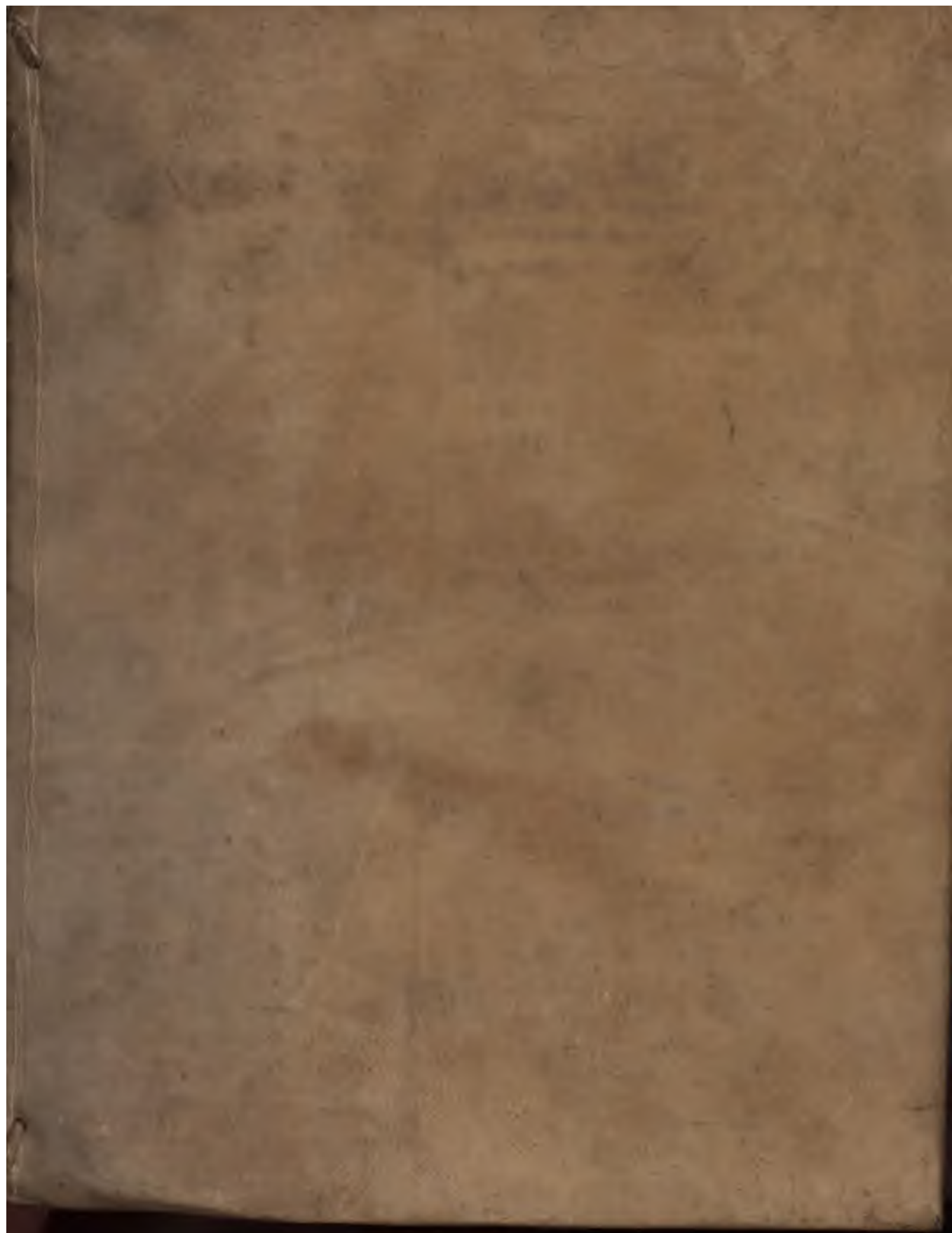
Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

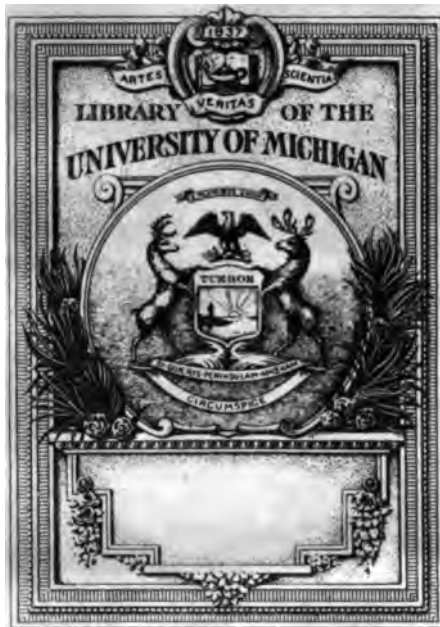
- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

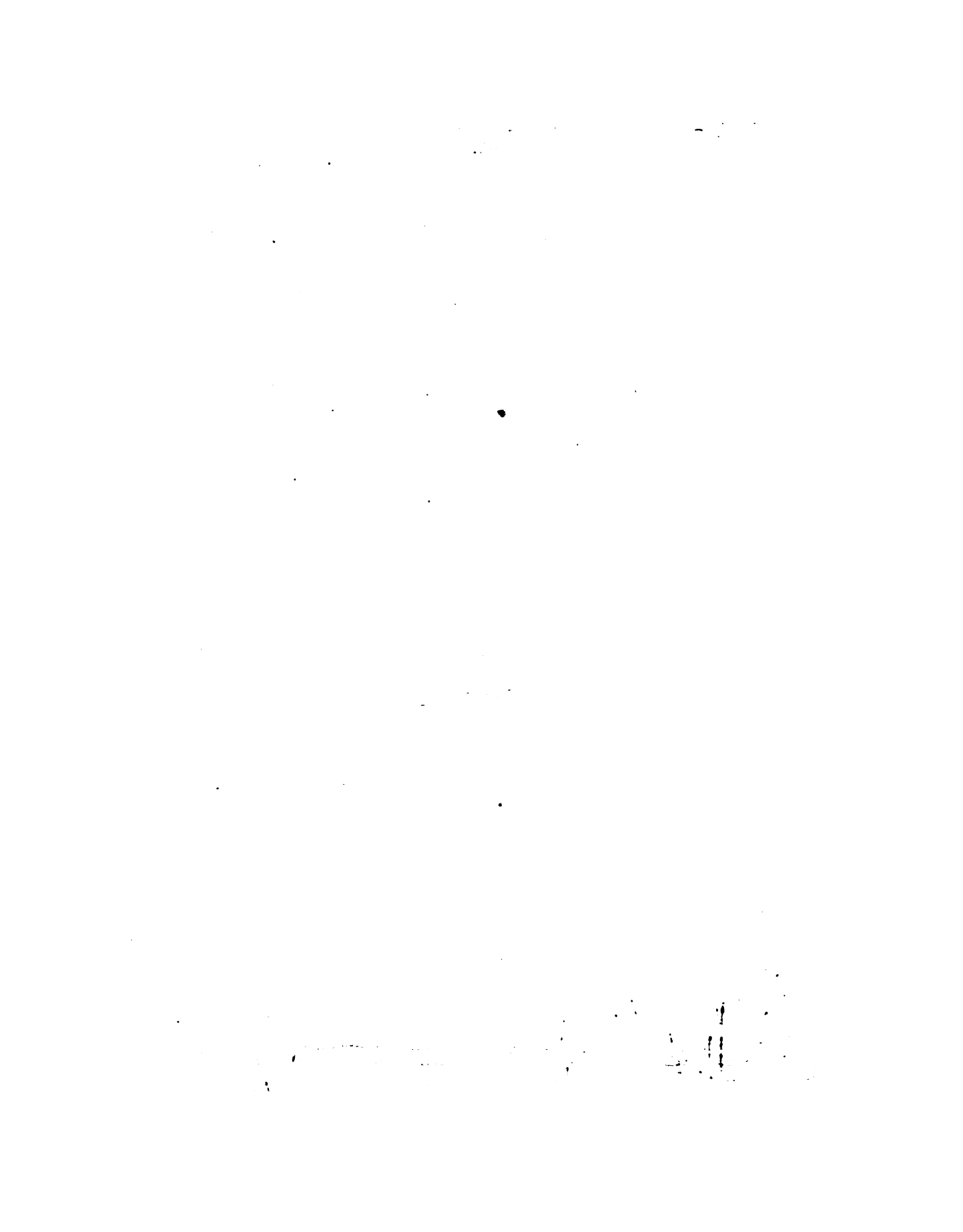

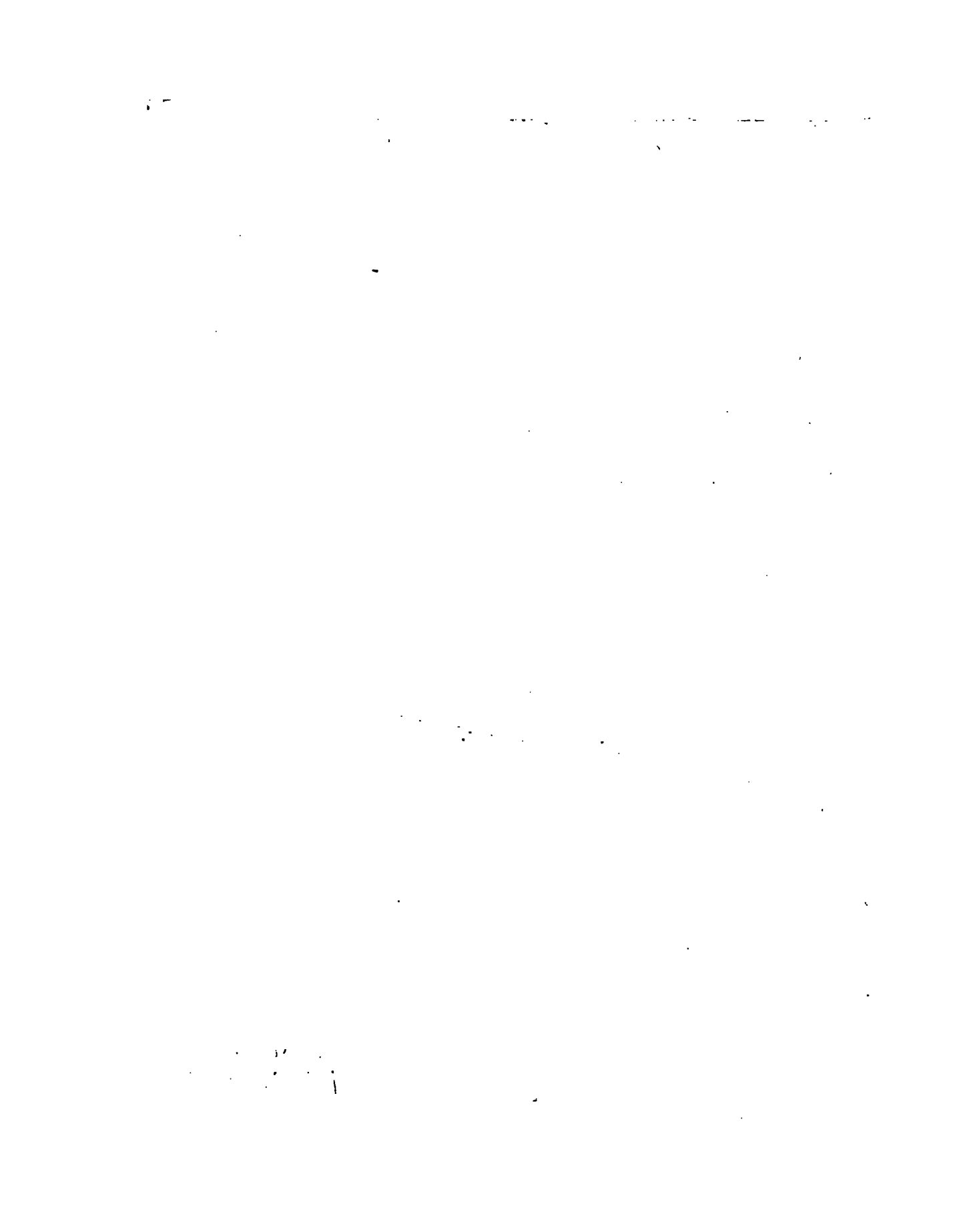

THE GIFT OF
Henry C. Hoskier

Z
702
.F13
1718

JO. ALBERTI FABRICII,
SS. Theol. D. & Prof. Publ.

**BIBLIOTHECÆ
GRÆCÆ
LIBER IV.**

**DE LIBRIS SACRIS NOVI FOEDERIS,
PHILONE ITEM ATQUE JOSEPHO,
ET ALIIS SCRIPTORIBUS CLARIS A TEMPORE NA-
TI CHRISTI SALVATORIS, NOSTRI AD CONSTANTI-
NUM MAGNUM USQUE.**

Accedunt

**CL. PTOLEMÆI LIBER DE APPARENTIIS FIXARUM,
NUNC PRIMUM GRÆCE EDITUS ADDITA VERSIONE,
ET PHILIPPI LABBEI S. J.
ELOGIUM GALENI CHRONOLOGICUM.**

**HAMBURGI,
Apud CHRISTIANUM LIEBEZEIT,
ANNO cl. lxxxvii.**

-----

gift
Henry G. Haker
7-3-29

VIRO
ILLUSTRISSIMO
MAGNO
DE
WEDDERKOP,
SERENISSIMI
DUCIS REGNANTIS SLESWICI
ET HOLSATIÆ MINISTRO PRIMARIO
ET PRÆSIDI CONSILII INTIMI,
PRÆFECTO IN TREMSBUTTEL, ET
CAPITULI LUBECENSIS CANONICO,
DOMINO HEREDITARIO
IN STEINHORST, MOISLINGEN, TANG-
STED, SEEGÅRDEN &c. &c. &c.

S. D.
JO. ALBERTUS FABRICIUS,

Uanquam incredibilis est amor
Tuus in litteras , EXCELLEN-
TIS-

):(2

TISSIME ac verè **MAGNE WED-
DERKOPFI**, qualem scilicet conve-
nit esse in eo, qui ipse adyta illarum ac-
cessit & penetravit, nihilque in iis reliquit
intentati atque inexcussi : tanto tamen
magis spero, haud ingratum fore præsens
quod offerre Tibi audeo volumen, quod
in eo non de aliis tantummodo varii argu-
menti præclaris Scriptoribus, sed præci-
pue de sacris Divinæ Religionis nostræ
libris differitur. Nihil enim Tibi scio ma-
gis esse cordi, quam ut Divinis illis oracu-
lis Christianum pectus Tuum pascas, in-
que sanctissima **CHRISTI** præcepta as-
sidue intuearis, atque è coelestis Verbi
fonte vivo adversus mala quævis & peri-
cula, mortem denique ipsam solatium Ti-
bi, spem, fiduciam & gaudium haurias
perpetuum & immarcescibile. His Pie-
tatis superstructa atque innixa fundamen-
tis

tis facile coelo assurgit admirabilis illa Prudentia Tua ac Virtus, quæ in tantum Te fastigium evexit, tot Principibus ob sollicitiam, consilium in negotiis difficillimis, fidem, industriam, charissimum reddidit, integras Tibi obligavit regiones, invidiam denique ipsam & inimicorum conatus longe infra Te posuit, & ne valerent Tibi nocere, egregie prospexit atque impedivit. Alienissimus autem à fastu cum sis, & in tanta dignitate (qua longe minor etiam excutere multis solet sensum communem) humanissimus adversus omnes, litteris maxime operantes, unde eruditorum natio Te velut communem Mæcenatem suum suspicit colitque: confido hoc quod pro singulari Tua & immerita prorsus in me benevolentia jampridem Tibi debeo observantiæ meæ verissimæ ac devotæ pignus, à Te in meliorem partem

tem acceptum, libroque huic locum concessum iri in Bibliotheca Tua locupletissima, jucundissimo Tuo à gravissimis negotiis secessu. Faxit DEUS, ut inter res publice privatimque prosperas cruda & viridi senecta, qua divino beneficio per sobrietatem tuam moderationemque hactenus uteris, etiam in posterum quam diutissime utaris, gaudio CELSISSIMÆ & SERENISSIMORUM PRINCIPUM, ac communi HOLSATIÆ bono, & cum sapientissimo illo Romanorum nihil quicquam habeas quo accuses senectutem, multa vero illi debeas, atque inter alia præclara hoc, ut divino munere concessos liberos Tuos, qui tuarum jam Virtutum vestigiis strenue insistant, dignitatum quoque Tuarum meritorumque vestigia feliciter legentes intueri, antequam rebus humanis valedicas, cum summa voluptate possis. Scripsi Hamburgi VI. Iduum Martii, Anno Christiano 1667. Ad

AD LECTOREM.

Nihil habeo quod multis te moter-
 quisquis es, qui notitia Græcorum
 & facrorum præcipue scriptorum
 caperis: tantummodo es mihi ro-
 gandus, ut quod vides à me tibi
 hic exhiberi recens volumen, ac-
 cipias non minus serena fronte,
 quam duo priora, proximeque si
 DEUS valetudinem concesserit,
 à me exspectes, quæ propter oc-
 cupantem conatus meos mercatum Francofurten-
 sem adjungi jam non potuit, partem libri quarti alte-
 ram, in qua hæc tibi capita sese offerent studio quali-
 cunque meo explicata :

1. De Nicomacho Geraseno . . . Diophanto . & aliis
 Arithmeticis.
2. De Philosophis M. Antonino, Maximo Tyrio, Al-
 cinoo, Alexandro Aphrodisiensi, Plotino
 & Porphyrio.
3. De Hermogene, Aristide, Longino & aliis Rhe-
 toribus editis, ineditis, atque deper-
 ditis.

4. De Julio Polluce & aliis Lexicorum Græcorum scriptoribus.
5. De Hephæstione , Apollonio Dyscolo ; Herodiano , & aliis Grammaticis editis , ineditis atque deperditis.
6. De Philostratis , Callistrato &c.
7. De Scriptoribus Græcis usque ad Constantinum Magnum Christianis.

Sed ut uno conspectu etiam videas ; ecquid ex hoc ipso quod præ manibus nunc habes Volumine possis tibi polliceri , præfixi similiter capitum illius elenchum , qui & qualiscunque indicis instar tibi interim in librum futurus est , donec communis & uberrimos in totum opus indices , universis sex libris absolutis subjicere dabitur. Vale.

INDEX

INDEX CAPITUM

Libri Quarti.

Caput I. De Strabone Amaseno, ejusque scriptis editis ac deperditis, & de Operis Geographici Græca Epitome, editionibus atque interpretibus, & Index scriptorum à Strabone laudatorum, Alii Strabones decem, pag.1.

2. De Dionysio Periegete ejusque editionibus & interpretibus, tum index scriptorum ab Eustathio ad Dionysium allegatorum. Præterea de Scylace, Isidoro Characeno, Scymno Chio, Marciano Heracleota, Artemidoro Ephesio, aliisque Geographis editis & ineditis, de Chartis Geographicis, Notitiis Episcopatum &c. Eusebio etiam de locis Hebraicis & Stepano Byzantino, à quo allegatorum scriptorum index locupletior subjicitur. 21.

3. De Medicis Dioscoride, Aretæo & Rufo, singulorumque scriptis editis ac deperditis & vulgatorum editionibus. 88.

4. De Philone Judæo, scriptorum editorum ac deperditorum Catalogus & ordo, (suppositorum quoque) cum variis observationibus. Editiones item atque interpretes, & Philones variè amplius quadraginta, pag. 104.
5. Tabula Chronologica & Historia brevis Critica scriptorum Novi fœderis, Canon & Ordo librorum: Códices MSti, editiones, Versiones & Commentari veterum ac selecti recentium in N. T. Distinctio in capita & *sixtus*, De lingua Hellenistica & stylo N. T. De Epistolis Clementis Romani & Barnabæ, & de Apocryphis sub CHRISTI, Mariæ & Apostolorum nomine jactatis, 122.
6. De Flavii Josephi vita & scriptis editis ac perditis vulgatorumque editionibus. Testimonium de CHRISTO. Josephus Pseudo Goronides ejusque interpretes & editiones. Alii Josephi qui Græce scripsere. Scriptores Græci deperditi de rebus Judæorum, Index Scriptorum à Josepho allegatorum. 228.

7. De

7. De Epicteto Philosopho, ejus vita, Enchiridii interpretibus Arriano, Simplicio, S. Nilo qui Græcam paraphrasin Christianam condidit, & variis editionibus. Sententiæ Epicteti, quæ in Arriano hæud leguntur. 256.
8. De Flavio Arriano ejusque scriptis editis ac deperditis & eorum quæ exstant editionibus. 269.
9. De Zenobio, Diogeniano & aliis proverbiorum scriptoribus Græcis cum indice auctorum ab illis allegatorum. Catalogus scriptorum deperditorum & quamplurium recentium de eodem argumento. 280.
10. De Dione Chryostomo ejusque dissertationum argumenta & editiones. De Dionis Cassii Historia Romana ejusque Epitomatore Joanne Xiphilino, & de vita Alexandri Severi, quam velut è Græca versam confinxit & Anglice edidit Tho. Elyotus, 305.
11. De Plutarchi Chæronensis vita & scriptis editis ac deperditis, cum variis observationibus. Lampriæ libellus de Plutarchi scriptis Græce & latine. Alii duodecim Plutarchi. Index scriptorum à Plutarcho allegatorum, 329.

12. De Appiani Alexandrini libris editis ac deperditis, eorumque quæ exstant editionibus. 390.
13. De Phlegonte Tralliano ejusque scriptis editis ac deperditis, libro item de Nilo quem ei tribuit Menagius. De Artemidoro, Astrampsycho, Nicephoro, Achmete & aliis Onirocriticis. Indices scriptorum à Phlegonte & Artemidoro allegatorum, Artemidori varii. 397.
14. De Claudio Ptolemæo ejusque Geographia, Magna Syntaxi, libro de Judicandi facultate atque animi principatu, & aliis scriptis editis, supposititiis ac deperditis, eorumque quæ exstant editionibus. Liber de apparentiis fixarum nunc primum Græce editus integer è MS. Saviliano. Alii Ptolemæi. De globis celestibus veterum & similibus instrumentis Astronomicis. 411.
15. De Pausaniæ & Polyæni scriptis editis ac deperditis, & index scriptorum à Pausania laudatorum. 467.
16. Luciani vita & scriptorum catalogus ordine litterarum digestus cum variis observationibus. Luciani editiones & alii decem hoc nomine. 485.

17. **Elogium Galeni Chronologicum & vita auctore Phil. Labbeo. Scripta Galeni quæ exstant recensita ordine litterarum, cum variis observationibus ad paginas triplicis editionis Græcæ Basileensis, latinæ Juntarum & Græcolatinæ Parisiensis, Scripta Galeni deperdita, Editiones & index scriptorum à Galeo allegatorum. 590.**
18. **De Sexto Empirico & ejus scriptis atque editionibus, addito indice pleniore Auctorum. 509.**
19. **De Diogene Laertio ejusque Pammetro & Opere de vitis Philosophorum & hujus interpretes atque editiones. Index scriptorum ab eo allegatorum, ex editione Wetsteniana. 600.**
20. **De Oppiani Scriptis, scholiaste, Paraphrasi Eutecni, interpretibus & editionibus. De Diphnosophisticis Athenæi eorumque Epitome & editionibus. Plures hoc nomine, & Index scriptorum ab Athenæo allegatorum, illo qui est in editione novissima, locis variis plenior & emendatior. 625.**
21. **De Æliani unius an duorum scriptis editis perditisque & eorum quæ exstant editionibus. Index scriptorum in Varia & animalium Historia allegatis. 696.**

INDICES SCRIPTO-
RUM ALLEGATORUM AB

Æliano pag. 707.

Artemidoro 407.

Athenæo 635.

Diogene Laertio 612.

Eufathio ad Dionysium 28.

Galeno 560.

Geographis minoribus Clariss. Hudsoni 40.

Flavio Josepho 255.

Pausania Cæsareensi 472.

Phlegonte Trailliano 402.

Plutarcho 374.

Proverbiorum Græcorum scriptoribus 286.

Sexto Empirico 595.

Stephani Byz. fragmento Segvieriano 55.

Stephani Epitome 57.

Strabone 9.

BI-

**BIBLIOTHECÆ
GRÆCÆ
LIBER IV.**

De

Scriptoribus,

*Qui claruerunt à nato CHRISTO, Salutificatore
nostro, usq; ad Constantini M. tempora.*

CAPUT I.

De STRABONE Amaseno.

De Strabonis nomine, genere, & aetate. 1. Opus Geographicum. 2. Gemisti Plethronis emendatio errorum Strabonis, Veterumque de Strabone testimonia. 3. Strabonis Epitome, quando composita, ejusque editiones. 4. Editiones Strabonis. 5. Scripta Strabonis deperdita. 6. Alii Strabones docem. 7. Index scriptorum in Opere Strabonis Geographico allegatorum. 8.

A

STRA-

L

STRABONEM, non *Stratonem* appellatum fuisse Virum eruditione & iudicio præstantissimum, de cuius opere Geographico in præfati dicere institui, facile evicerit adversus novam Francisci Patricii (a) suspensionem consensus tot veterum scriptorum sub Strabonis nomine illum laudantium, & auctoritas codicum MSS. ex quibus tam opus ipsum, quam Græca epitome eius est expressa. Genus duxit nobile Strabo e Cnosso Cretæ civitate, in qua Dorylaus Tæticus Mithridatis Evergetæ amicus e Macetide Sterope sustulit Strataream in extrema senectute Straboni adhuc visum & Lagetam, cuius filia fratri Moaphernis nupta peperit matrem Strabonis, Dorylai Tæticæ frater fuit Philæterus, cuius filius e Mithridatis Eupatoris ducibus unus regi charissimus & summo in Comana Ponti sacerdotio regia proxima dignitate (confer A. Hirtium de bello Alex. cap. 66.) sanctus patruo cognominis fuit, neque plura de genere materno nostri observavit eruditorum (b) industria, de paterno ne tantillum quidem. Patria fuit Amasea Cappadociæ sive Ponti civitas, unde Josepho & aliis Cappadox dicitur. Audivit in Grammaticis Tyrannionem atque Aristode-

(a) Lib. 3. discuss. Peripatet. Tom. 1. pag. 29. seq. - Argumento utitur duplici Patricius, *anonymum* est, quod Athenæus l. 14. p. 657. notat Strabonem libro VII. testari, quod Posidonium Stoicum Scipionis Africani æqualem notum habuerit, Operis Geographici auctor vero scripserit sub Tiberio, hoc est 150. amplius post captam Carthaginensium annis, neque usquam in libris, qui existant, testetur se Posidonium ἐγγνώκειναι. *Αιτιον*, quod Suidas post commemoratum Strabonem, Stratonis meminit his verbis: *Στρατων Ἀμασειὺς Φιλόσοφος γέγονεν ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος ἔγραψε γεωγραφίαν ἐν βιβλίοις ζ.* Huius Patricii sententiæ singularem librum oppositum se promisit Casaubonus præf. ad Strabonem, qui licet editus non fuit, non tamen admodum difficile est ad ejus argumenta respondere. Nam Svidam errasse non dubito, quando Stratonem nobis Geographiæ auctorem pro Strabone ingessit, Athenæum vero duos confudisse Posidonios, unum Scipionis, si forte familiarem & alterum Posidonium Apameensem qui Pompeji amicus fuit & de quo Strabo lib. 16. *Ποσειδώνιος ὁ Σταϊκὸς αἰὴρ τῶν κατ' ἡμᾶς Φιλοσόφων πολυμαθὲς ἀγός.* Confer, si placet, quæ de pluribus Posidonii supra in Stoicorum notitia dixi, & quæ contra Patricium disputat Marsilius Cagnatus III. 20. Var. Observationum in face arithmetici Gruteriana T. 3. p. 608. & Jonesius p. 202. Imaginem Strabonis, nescio qua fide, dat Joh. Sambucus in iconibus num. LXIV.

(b) Cagnatus p. 602. & Casaubonus Præf. de Strabone & ejus scriptis, Præcipue Xylander erudita in Strabonem præfatione.

rodemum & hunc in Rhetoricis quoque mane, cum pomeridianis horis Grammatica tradentem auscultaret, E Philosophis frequentavit Xenarchum Seleuciensem Peripateticum & cum Boëtho se in dogmatibus Aristotelis exercuit, attamen Peripateticis amplius probavit Stoicos, ut adversus Xylandrum demonstrat Casaubonus non uno loco suarum in Strabonem notarum, & in præfat. tum Vossius II. 6. de Historicis Græcis, Athenodorum celebrem sub Augusto Stoicum *στραίων* suum vocat Strabo XVI. p. 779. Itinerum passim à se susceptorum facit ipse quoque mentionem, Ægyptumque, Asiam, & Græciam atque Italiam, sed & Sardiniam & alias insulas perlustrasse se testatur. Ab Armenia usque versus occasum ait se profectum ad Hetruriz loca Sardiniz opposita, & versus meridiem ab Euxino Ponto usque ad extrema Æthiopiæ. Germaniam ipse non adiit, unde tanto minus mirum, quod perturbatorie, ac parum bona fide has regiones descripsisse queritur Phil. Cluverius III. I. Germaniæ antiquæ, & quod in descriptione Germaniæ multos eum commisisse errores arguit Herm. Conringius. Licet & circa Germaniam Strabonis industria celebratur ab Ægidio Tschudo in Epist. ad Beatum Rhenanum inter Philologicas à Goldasto editas p. 224: Ælio Gallo, qui exercitum sub Augusto Imp. in Arabiam felicem duxit socium se & amicum fuisse refert lib. 2. p. 118. & cum eo in Ægypto admirandam Memnonis statuam contemplatum lib. 17. p. 816. Multos memorat passim æquales suos Cn. Pisonem, Athenodorum, Boethum, variisque, quæ temporibus suis contigisse animadvertit, quæ ex ejus libris congestit *Marfilius Cagnatus* III. 20. Var. Observationum. Ex pluribus autem locis perspicuum est eum Augusti & Tiberii ætate floruisse & quidem librum IV. p. 206. scripsisse se innuit anno U. C. 771. Tiberii V. cum ante annos 33. Norici essent à Tiberio & Druso devicti, quod Dio I. 54. p. 536. notat factum M. Druso Libone & L. Calpurnio Pisone Coss. Anno U. C. 739. Cum vero librum XII. componeret p. 576. Cyzicenis nondum ademerat Tiberius libertatem, quod anno U. C. 778. Cornelio Coss. & Asinio Agrippa Coss. anno XII. Tiberii factum constat ex Taciti IV. 36. Annal. Pulchre etiam Vossio observatum, quod * Gallus, quem amicum sibi fuisse testatur Strabo, manus sibi violentas intulit jam Anno U. C. 728. (confer Dionem lib. 53. p. 512.) ut adeo Strabonem

A 2

cum

* Qui alius Cornelius, Straboni & Josepho est Ælius Gallus, fortassis propter scripturæ compendium librariis Ælium pro Cornelio legentibus, ΑΙΛΙΟΣ pro ΚΡΑΙΟΣ.

cum circa Annum 771. scriberet, necesse sit ætate fuisse admodum pro-
 vectum & sexagenario majorem. Quod autem anno Tiberii duodeci-
 mo obierit diem supremum, sine ullo veteris scriptoris testimonio affir-
 mat Morlerius, Doctor Sorbonicus, in conatibus litterariis Gallicè editis
 (Essais de littérature pour la connoissance des livres) T. I. edit. Hagensis
 p. 105. Unum hujus scriptoris præstantissimi opus ad nos pervenit:

H. ΓΕΟΓΡΑΦΙΚὸν βιβλίον ἢ libri XVII. de Geographia. in quo-
 rum duobus primoribus docet Geographiæ cognitionem rem esse Philoso-
 pho dignissimam & Homero pridem atque antiquis Philosophis mini-
 me neglectam: neque vero causam sibi defuisse, cur post Eratothenem,
 Timosthenem, Hipparchum, Posidoniam aliosque, quorum hallucina-
 tiones nonnullas perstringit, Geographiam illustrandam aggressus sit.
 Hinc post insignem disciplinæ ipsius & tractandorum *ὑποτύπωσιν* aggre-
 ditur libro tertio describere Hispaniam, quarto Galliam Britannicasque
 insulas & gentes in alpinas, quinto & sexto Italiam, insulasque adjacentes:
 septimo, qui extrema parte mutilus est, Germaniam, Getas, Mysios, Tau-
 ricam, Chersonesum & Epirum. Octavo, nono & decimo Græciam cum vi-
 cinis insulis; Proximis quatuor libris XI. XII. XIII. XIV. Asiam intra
 Taurum, Libro XV. & XVI. Asiam extra Taurum, Indiam, Persidem,
 Syriam, Arabiam &c. Libro XVII. denique Egyptum, Æthiopiam,
 Carthaginem, ac reliqua nonnulla Africæ, subjuncta enumeratione pro-
 vinciarum, quas Strabonis tempore per universum terrarum orbem te-
 nebant Romani. Neque simpliciter situm locorum nominaque in præ-
 senti opere annotat hic scriptor, sed frequentissime instituta, mores, po-
 litiam, religionem populorum ac Rerump. exponit & viros celebres lau-
 dat, ut vere haberi possit quidam veteris historię ac Geographiæ thesaurus,
 singulari judicio ac delectu compositus.

III. Laudatur Strabo passim sub Γεωγράφου quidem nomine ab
 Evagrio lib. f. c. 20. Hist. Eccles. & Juliano * Architecto Afcalonita de
 moribus Palæstinæ apud Harmenopulum lib. 2. προχίερα νόμων tit. 4.
 Marciano in periplo pag. 63. & ab Eustathio ad Homer. & Dionysium;
 sub nomine *Philosophi* à Plutarcho in Lucullo pag. 511. qui ejus memi-
 nit quoque in Sylla pag. 468. uti Socrates Hist. Eccles. VII. 25. p. 366.
 Schol. Asistophanis, Steph. Byzantinus, Tertullianus c. 46. de anima,
 Josephus, Athenæus, Suidas, Etymologus & alii. Jornandi de rebus
 Geticis cap. 2. *Strabo Græcorum nobilis scriptor.* Gemisti Plethonis

επιμνη-

* Alium Juliani locum, in quo itidem Strabo laudatur, Harmenopulo præteritum & sebedis
 MSS. producit Casaubonus in notis ad librum XI. non longe à fine

emendationem aliquot errorum Strabonis MStam habuit & in syntagmate Græcorum Geographorum edere voluit Lucas Holstenius teste Lambecio. Vide lib. 1. de Bibl. Vindobonensi p. 114.

IV. Habemus & Geographicorum Strabonis *Epitomen* sive ex illis potius *Χρησολογίας* atque excerpta, quæ præter alios usus ad castigandum subinde & in calce libri VII. supplendum inserviunt Strabonem. Incertum quo auctore concinnata videntur inter Annum Christi 676. & 996. sub Basilio Bulgaro Octono, quod *H. Dodwellus* in diff. de excerptore Strabonis colligit ex his ejus verbis lib. 7. p. 98. *Καὶ τῶν δὲ παλαιῶν ἡμεῶν καὶ Ἑλλάδα σχεδὸν καὶ Πελοπόννησον καὶ Μακεδονίαν Σκύθαι Σκλαβοὶ ἴσμενται.* Idem Clariss. Dodwellus observat nullis Græcobarbaris uti vocabulis hunc scriptorem excepto unico, quod *μῆχαν* plus simplici vice dixit pro recessu ætus marini. Primus Græcè hanc epitomen vulgavit *Sigismundus Gelenius* Basil. 1533. 4to cum Hannonis & Arriani periplo atque Plutarcho de fluminibus & montibus. Latina versio *Hieronymi Gemusæi* post Dominici Marii Nigri Veneti libros XI. Geographiæ prædiit ibid. 1557. fol. Hinc Græcè & Latine cum Gemusæi versione & eruditissimi Dodwelli dissertatione de ætate auctoris & brevibus notis suis recudi curavit Vir Cl. *Johannes Hudsonus* tomo secundo Geographiæ Veteris scriptorum minorum. Oxoniæ 1703. 8vo. Denique eandem Straboni suo præstantiss. *Almeloveenius* subjecit, secutus ex æsse editionem Hudsonianam, Dodwelli diff. præfixâ.

5. Editiones Strabonis.

Græcæ Aldi Manutii Venet. 1516. fol. Præmissis ante libros plerosquæ brevibus argumentis, quæ in Codd. MSS. occurrere Casaubonus quoque testatur.

MSti codices Strabonis duo sed recentes exstant Mediolani in Bibl. Ambrosiana teste Bernhardo de Montfaucon in diario Italico p. 14. Occurrit etiam MS. Oxoniæ in Collegio Lincolnienfi, & alius in Etonensi sed uterque mutilus. Dicitur etiam exstare Venetiis in Bibl. D. Marci.

Latinae 1 Ex versione antiquiori *Guarini Veronensis* & *Gregorii Trifer-*
natis, ultimam manum imponente *Jac. Antonio Marcello*, Venet. 1480 fol. 1494. & 1511. fol. Paris. 1512. fol. Guarinus sive emulatio-
ne æqualis sui Gregorii (ut Vossius p. 585. de Hist. latinis) sive

Nicolai Pontificis V. jussu, (ut Gesnerus in Bibl.) transtulit ea, quæ de Europa Strabo, ut Gregorius ea quæ de Asia scripsit verterat. Marcellus reliqua adjunxit. Vide Barnabam Briffonium de regno Perfarum p. 207, edit. Heidelberg.

2. Eadem versio ex recognitione *Conradi Heresbachii* Basil. 1523. & 1539. fol.

3. Ex versione * *Guil. Xylandri* cum ejusdem notis & castigationibus ad calcem singulorum librorum subjectis Basil. 1571. fol. Xylandrum magna negligentia usum in scriptore hoc explicando queritur Casaubonus in limine notarum ad librum XIV. Adjunctæ sunt hinc inde in Xylandri editione tabulæ geographicæ Ptolemaicæ, non valde nitide expressæ.

4. Ex antiquiori versione à *Conrado Heresbachio*, *Hieron. Gemusæo*, *Henr. Glareano* & *Job. Hertungo* emendata. Amstelod. 1652. 12mo 2. Vol.

Græco-latina 1. cum versione antiquiori, ab illis, quos jam dixi emendata & græcis recognitis per *Marcum Hopperum*. Basil. 1549. fol. apud H. Petri.

2. Cum Xylandri versione & *I. Casauboni*, vix tum duodeciginta annos nati, qui Græca etiam ex Aldi edit. & antiquiori versione & MSS. (Collationes IV. Codicum à socero suo H. Stephano, edito jam fere Strabone accepisse se testatur) emendavit, eruditæ animadversionibus Genev. 1587. fol. Inscripta hæc editio est Jacobo Lectio, quæ cum notis *Jos. Scaligeri* MSS. fuit in Bibliotheca Nic. Heinsii & inde pervenit, ni fallor in Grævianam. *Ἐπιγράμματα ἑξάμηνον* vocat Casaubonus Epist. XI.

3. Cum Xylandri versione (quam à Casaubono recognitam falso præ se fert titulus) & Casauboni animadversionibus per secundas ejus curas locupletioribus, *Federici* item *Morelli* notis ad pauca quædam Strabonis loca. Paris. 1620. fol. Luculentior longe prioræ & melior locupletissimoque indice conspicua est hæc editio.

4. Denique novam *ἑνδοσιν* præclaram Strabonis debemus Clarissimo Viro *Theodoro Jansonio ab Almelooveen*, qui Parisiensem editionem ita recudi curavit, ut paginas illius in margine notaverit, omissa nonnulla verba restituerit, notas vero Casauboni in quibus libros & capita versusque veterum scriptorum pleraque ut facilius investigari singula possint indicavit, notas item Morelli substraverit singulis paginis:

tum

* Editio hujus anni quæ ad manus mihi, non Græco latina est ut in indiculo Almeloventianæ editioni præmissæ legitur, sed latina. sed eodem anno etiam Græco latina lucem vidit.

tum addiderit notas integras Xylandri & quæ Jacobus Palmerius in Exercitationibus ad optimos auctores Græcos Straboni illustrando annotavit, præterea observationes quam plurimas delectas è scriptis virorum antiquæ Geographiæ gnarissimorum Pauli Merulæ, Philippi Cluverii, L. Holstenii, Claudii Salmasii, Samuelis Bocharti, Is. Vossii, Ezech. Spanhemii, Christophorique Cellarii. Joannis item Meursii & aliorum, quibus loca amplius quadringenta Strabonis illustrantur Amstelod. apud Jo. Wolters 1707. fol.

5. Suas in Strabonem notas memorat *Cornelius Bonaventura Bertramus* c. 3. lucubrationum Frankenthalens. Philippus quoque Cluverius lib. III. c. 40. Germaniæ antiquæ, notas in Strabonem pollicetur. &c. 49. affert verba Casauboni in Epistola ad ipsum scripta Cluverium hortantis ad hoc opus suscipiendum. Verum nec Bertrami nec Cluveri notæ lucem viderunt, nec *Roderici*, Collegii Regalis præfecti, quem Cantabrigiæ novam hujus scriptoris editionem molitum esse fama fuit. *Gemisti Plethonis* cōtrectationem in quædam excerpta Strabonis memorat *Labbeus* Bibl. nova MSS. p. 120. *Foris profecto egregium ornamentum inquit Clariss. Almeloventis, si comparari posset Cyriacus Anconitanus Scholiastes Græcus Strabonis, qui tempore Friderici III. in Strabonem videtur Græca scholia conscripisse, quibus usus est Lucas Langermannus Jctus Hamburgensis, ut colligi potest ex Reinesii Inscriptionum Synagmate pag. 223. & 368. In primis etiam Henrici Scrimgeri Professoris Genevensis notæ Casaubono A. 1607. à Petro Junio missæ, quas alicujus momenti fuisse vel ex ipsius Casauboni verbis constat scribentis: Quantum ad eam rem (notam nempe Strabonis editionem) juvare nos tuæ illæ notæ Scrimgerianæ queant, ne dici quidem potest, (Epist. 514.)*

6. Constat alia quoque scripsisse Strabonem, quæ interciderunt, & quæ intercidiisse dolemus. Sunt autem hæc: ὑπομνήματα ἱστορικὰ scripta ante opus Geographicum. Strabo ipse lib. I. pag. 13. Διοπερὲς ἡμεῖς πεποιηότες ὑπομνήματα ἱστορικὰ, χρήσιμα ὡς ὑπολαμβάνομεν εἰς τὴν ἠθικὴν ἔ πολιτικὴν φιλοσοφίαν, ἐγνωμέν προδέναι ἔ τῆν δὲ τὴν σύνταξιν. Libris primoribus res Alexandri attigisse videtur, eosque respicere cum lib. 2. p. 70. ait: Καὶ ὑμῖν δ' ὑπῆρξεν ἐπιπλέον κατιδὼν ταῦτα ὑπομνηματιζομένους τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις. A libro quinto & deinceps Polybii historiæ continuandam in se suscepit, ut recte Casaubonus colligit ex hoc loco libri XI. p. 515. εἰρηπότες ἢ πόλλα πρὸς τῶν Παρθιαίων νομίμων ἐν τῇ ἕκτη τῶν ἱστορικῶν ὑπομνημάτων βιβλίῳ, δευτέρῃ ἢ τῶν μετὰ Πολύβιον, πρὸς ἀλείψομεν ἐνταῦθα, Suidas autem in Πολύβιου αὐτοῦ ἐστ, Strabonem scripsisse τὰ μετὰ Πολύβιον βιβλίους μὲν γ' libris XLIII ὑπομνημα-

μνημῶτα Strabonis Historica allegat Plutarchus in Lucullo, pag. 511. & eadem videtur respicere in Sylla p. 468. uti Josephus quoque XIV. cap. 8. ubi Strabonem inter scriptores rerum gestarum Pompeji Magni refert, non intelligit Strabonis Geographica, inquit de Josephi loco commentans Montacutius p. 147. Apparatus ad Origines Ecclesiasticas, sed historiam, ut inanis sit Saliani admonitio, hæc non haberi apud Strabonem.

7. Fuere item alii Strabones in veterum scriptis memorati, ut (1.) C. Fannius Strabo Consul Anno. U. C. 592, à quo lex sumtuaria Fannia nomen accepit & quo Consule Rhetores ac Philosophi Roma sunt pulsi teste Gellio XV. 1. (2.) Strabo Siculus, quem per 135000. passuum quod abesset vidisse referunt Cicero, Varro, Strabo ipse noster, Plinius ac Solinus. Confer Brodæum VIII. 1. Misc. & Petavium VII. 10. disl. ad Uranolog. (3.) Cn. Pompejus Strabo Magni Pompeji Pater. Plutarch. in Pompeji vita & de serâ vindicta Numinis. (4.) Strabo Tragicus latinus, cujus meminit Marius Victorinus p. 2456. Grammaticæ. *Strabo qui & sesquiculus* (leg. sesquioculus) *dicitur est primus de Tecmesa scripsit tragediam suam & in scena pronunciari iussit.* (5.) Sejus Strabo prætorianarum cohortium sub Augusto præfectus, pater Sejani. Hunc puto intelligi à Macrobio II. Saturnal. cum refert Augustum Straboni in adulationem Cæsaris male existimanti de pervicacia Catonis dixisse: *quisquis presentem statum civitatis commutari non vult, & civis & vir bonus est.* (6.) Acilius Strabo prætor, absolutus à Nerone. Tacit. XIV. 18. annal. (7.) Æmilianus Strabo Vir Consularis, quem laudat Apulejus in Floridis. (8.) Theodoricus Strabo Ostrogothorum dux cujus meminit Paulus Diaconus lib. 16. (9.) Strabo sive Strabus Gallus Hortuli auctor pseu-Macro laudatus in poemate de herbis. De eo Thom. Bartholinus lib. de Medicis Poëtis pag. 117. seq. (10.) Walafrius Strabo Monachus Fuldenfis postea Decanus f. Galli ac denique Abbas Augiz divitis A. C. 849. defunctus, de quo Vossius II. 33. Hist. lat. & Clariss. Caveus Hist. litterar. ad A. 842. &c. Dicti primum Strabi sive Strabones à specie depravata oculorum quod hi illis essent distorti sive *σεβλάα*. Meminit Plinius VII. 12. & XI. 37.

Strabo pro Geographorum Principe in Epitaphio Seb. Müm-
steri:

Germanus Esdras hic Straboque conditur.

VIII. INDEX * SCRIPTORUM & virorum ingenio ac doctrina illustrium à Strabone laudatorum.

- A** Cusilaus Argivus, 472.
 Adeimantus Lampfacenus, 589.
 Adelphius, 523. nisi leg. *Dellius*, cum Casaubono.
 Æschinem Atheniensem ejusque matrem perstringit Demosthenes, 417.
 Æschines Milesius Rhetor ob dicatitatem in Pompejum Magnum exsul mortuus, 635.
 Æschylus, 43. 182. 258. 300. 341. 387. 393. 447. 470. 728. *ἐν Ἰκτείῳ ἢ Δαναοῖς*, 221. *Μυρμιδῶν*, 616. *Νῆστῳ*, 580. Pontio Glaucō, 447. Prometheo, 183. 299. Prometheo soluto, 33.
 Agatharchides, 779. Cnidius, Peripateticus, Historicus, 656.
 Alcus, 37. 411. 412. 600. 610. 617. 661. Infra in *Callias*.
 Alcmæonidis auctor, 452.
 Alcman, 43. 299. 340. 446. 460. 482. 580.
 Alexander M. Homeri studiosus, Ejus *διόρθωσις Ὀμηρικὴ ἐκ νεώτερον*, 594.
 Alexander, 768. Ætolus, 566. 681.
 Alexander Rhetor, Lychnus cognomine, patria Ephesus 642 ejus Historia & ἔπη Astronom. & Geograph. ibid.
 Alexander Philalethes, 580.
 Amphiarus Vates, 399. 404. 642. 762.
 Anacreon, 151. 633. 638. 661. Tejus, 644.
 Anaxagoras Clazomenitus, Physicus, 645.
 Anaxarchi *διόρθωσις Ὀμηρῶν ποιήσεως*, 594.
 Anaxicrates, 768.
 Anaximander Milesius Thaletis discip. 1. 635. primus *πῖνακα γεωγραφικῶν ἐκδίδας*, 7.
 Anaximenes Rhetor, 589. Lampfacenus, 635. 2.
 Anaximenes Milesius Anaxagoræ præceptor, 635. c. 645.
 Andro, 392. 456. 475. 476.
 Andronicus Rhodius Peripateticus, 655.
 Androstheneſ Thasius, 766.
 Anniceris Cyrenaisz sctz emendator & auctor sctz Anniceris, 837.
 Anticlides, 221.
 Antigenides Alci Poetz frater, 617.
 Antimachus, 345. 364. 387. 409. 588.

B

Antip-

* Ad paginas edit. Paris, quas Almloveniana in margine, ut dicit, annotavit. Sed Indicem hunc in utraqve frustra quæras.

- Antiochus**, 242. 252. 255. 257. 262. 264. 265. 278. 759.
ἐν τῷ περὶ Ἰταλίας, 254.
Antiochus Philoſophus Aſcalonites, 759.
Antipater, 757. Tarsenſis Stoicus, 674.
Antiphanes, 102. ἔπολύ ἀπολείπειαι ταῦτα τῶν Πυθίων καὶ Εὐμείρων καὶ Ἀντιφάνους ψευδμάτων. Vide infra, *Varro*.
Apellicon Tejus, 644. Φιλόσελος μᾶλλον ἢ Φιλόσοφος libros Aristotelis ac Theophrasti magna pecunia redemit à Neleo Scepsio, & lacunis passim male suppletis inemendate descriptos edidit. Ejus Bibliotheca captis Athenis venit in Syllæ potestatem, 609.
Apollodorus, 43. 44. 45. 61. 303. 328. 338. 339. 368. 370. 460. 464. 474. 514. 553. 555. Grammaticus, 661. navium catalogo, 21. 254. 298. 405. 677. 678. 680.
Apollodorus Rhetor, ὁ τὰς τέχνας συγγράψας, 625. auctor scilicet Apollodorez, Augustum instituit, & præceptor fuit Dionysii Attici. id.
Apollodorus Adramytenus, 525. nisi leg. Ἀσταμιτηνός.
Apollodori Artemitz Παρθηναί, 118. 509. 519. 685. Grammaticus, 661.
Apollonides, 309. 523. 528.
- Apollonius Adramytenus**, 516.
 Citius, Medicus. 683.
Cronus, Cyrenzus, 837.
Malacus, 661.
Mys Erythræus, 645.
Molon, 651. 661.
Argonauticorum scriptor Alexandrinus fuit, sed dictus est Rhodius, 655.
Stoicus, patria Nyſæus Panatiæ auditorum optimus, 650.
Tyrius qui nondum ante Strabonem edidit πύρακα τῶν ἀπὸ Τύρων Φιλοσόφων καὶ τῶν βίβλων. 757.
Aratus, 3. 103. 346. 387. 478. 484. 486. 671.
Arcefilaus, 15. Academicus, 614.
Archedamus Tarsenſis Stoicus, 674.
Archeiaus Phycicus, 645.
Archemachus Euboensis, 465.
Archilochus, 370. 457. 487. 548. 647. Callino junior, 648.
Archimedes, 55.
περὶ τῶν ὀχημάτων, 54.
Archytas Tarentinus, 286.
Arete Cyrenaica, 837.
Aristarchus Homeri enarrator, 301. 31. 33. 103. 609. 650. præceptor Menecratis Nyſæi, 650.
Aristeus Proconnesius, 21. Homeri præceptor, 639. auctor Aristaspeorum carminum, 589.
Aristippus Cyrenæus Socraticus, 837. ejus nepos *μητροδιδασκῆτης*, id.

- Aristo**, 15. Ceus Juletes, Peripateticus Bionis Borysthenitz discipulus, 486. ejus liber de Nilo, 790.
- Aristo** Cous Cei auditor & heres, 658.
- Aristobulus**, 509. 518. 671. 691. 694. 695. 707. 730. 766. 824. ejus locus de Sophistis Taxilensibus, Brachmanis, 714.
- Aristocles** Rhodius Grammaticus Strabonis æqualis, 655.
- Aristodemus** Nyseus Menecratis F. Grammaticus quem decrepitum audivit Strabo, 650.
- Aristodemus** prioris consobrinus qui Pompejum magnum docuit, id.
- Aristonicus** Grammaticus Strabonis æqualis ἐν τοῖς περὶ τῆς Μουσικῆς πλάττης, 38.
- Aristoteles**, 25. 94. 104. 152. 182. 299. 345. 373. 374. 380. 445. 447. 598. 695. 703. 790. αἱ ἀριστοτέλους πολιτεῖαι, 321. περὶ ἀνέμων, 29. Scriptorum ejus fatum, 608. discipuli, 618.
- Aristus** Historicus Salaminius, 682. 730.
- Artemidorus** Theopompi F. Cnidius, 656.
- Artemidorus** Tarsensis Grammaticus, 675.
- Artemidorus** (Ephesius) 137. 138. 148. 157. 159. 164. 170. 172. 183. 198. 224. 245. 261. 267. 284. 285. 335. 368. 459. 460. 474. 485. 622. 640. 642. 663. 665. 670. 675. 760. 769. 774. 775. 776. 801. 803. 804. 825. 829. 830.
- Asclepiades** Myrleanus, 166. ἐν τῇ Τερδικαλίᾳ παιδείῳ καὶ τῶν γραμματικῶν ἀποδείξεσιν τῶν ἐθνῶν ἐκδοτικῶς τῶν ταύτην, 157.
- Asclepiades** Prusienſis Medicus, 566.
- Asiatici** Rhetores, 614. 660. Stylus Asiaticus, 648.
- Asinius**, 193. Pollionem intellige.
- Asius** Poëta, 265.
- Athenzus** Seleucienſis Peripateticus sub Augusto clarus, 670.
- Athenodorus**, 6. 55. 173. Philosophus, Strabonis amicus, 779.
- Athenodori** duo Tarsenses Stoici, unus Cordylio nomine qui in Catonis contubernio obiit, alter Sandonis F. Cananisa Cesaris præceptor, 674. 675.
- Augusti** Imp. divisio Galliz in quatuor partes, 177.
- Bacchylides** Ceus, Juletes Simonidis consobrinus, 486. 616.
- Batho** Sinopenſis, Περσικῶν scriptor, 546.
- Bergæus** (Antiphænes) 47. 100. 104.
- Bias** Prienzus, 636.
- Bio** Astrologus, 29.
- Bio** Borysthenites, 15. 486.
- Boëthus** Sidonius ὁ συμπυλασοφῆσαι τῷ Στραβῶνι τὰ ἀριστοτέλεια, 757.
- Boëthus** Tarsensis malus poëta & civis, tempore M. Antonii, 674.

- Cadmus**, 18. λύσαντες τὸ μέτρον τ' ἀλλὰ ἢ Φυλάξαντες τὰ ποιητικὰ συνέγραψαν ὁ πρὸς Κάδμον καὶ Φερεκύδην καὶ Ἐκαταίον.
- Cæcilius Historicus**, ὁ τῶν Ῥωμαίων συγγραφεύς, 230.
- Cæsar** in commentis. 177: ὁ Θεὸς Κæσαρ ἐν τοῖς ὑπομνημασιν.
- Calchas vates**, 284. 642. 668. 675.
- Callias Lesbicus**, ὁ τὸν Σάπφω καὶ τὸν Ἀλκαίον ἐξαγησάμενος, 618.
- Callimachus**, 44. 46. bis 216. 299. 347. 354. 397. 437. 479. 484. 638. 737. 805. 837. Cyrenæus à Regibus Ægypti τέλει μὲν ποιητῆς μὲν ἄμα καὶ γραμματικῆν ἐπιπέδικως, 838.
- Callinus Elegiographus**, 604. 627. 647. 668. Archilocho antiquior, 648. ἐν τῷ πρὸς Διᾶ λόγῳ, 633.
- Callisthenes**, 362. 517. 531. 542. 588. 611. 627. 635. 813. 814. Ἐμὲ διαφθασίς Ὀμήρου ποιήσεως, 595.
- Carneades Cyrenæus**, 837. 870. ἢ τῶν ἐξ Ἀκαδημίας ἀρετῆς φιλοσοφῶν ὁμολογεῖται.
- Cephato Gergethius**, 589.
- Charaxus frater Sapphonis**, 808.
- Charmolæus Posidonii Philosophi in Liguria hospes**, 165.
- Charon Historicus**, 589. Lampſacenus, 583.
- Charondæ legibus usi Mazacenī, delecto νομωδῶ qui ipſis fuit legum interpretæ**, 539.
- Chærius Poeta**, 303. 672.
- Chorographus**, 261. 285.
- Cicero**, 660. 798.
- Cleantes Affius, Stoicus**, 610. 343. 671.
- Cleophanes Myrleanus Rhetor**, 566.
- Clitarchus**, 224. 293. 491. 505. 718.
- Coriscus Sceptus Nelei pater, Socraticus**, 608.
- Crateri Epistola ad matrem Aristopatram**, 702.
- Crates**; 3. 4. 5. 30. 34. 38. 103. 439. 609. Mallotes: πρὸς ἐπίσημοὺς ἡλικασὺν τοὺς ἀεὶς τὴν Ὀμήρου ποιήσιν τρέψας, 157. 676.
- οἱ παραδόντες τὰ Κρητικά, 466.
- Ἐν τοῖς Κρητικοῖς λόγοις, 472.
- Crinagoras Mytilænzus Strabonis ætate clarus**, 617.
- Creophylus Samius, Homerī hospes ac Magister**, 638. 639.
- Ctesias Cnidius**, 43. 508. 779. 785. ὁ κεινέσιος μὲν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος συγγραφεύς ἢ τὰ Ἀσσυριακά καὶ Περσικά, 656.
- Cyrenæici**, 837.
- Cersylus five Cyrillus Pharfalius, (Historicus) ἀπὸ συνστρατευτικῆς Ἀλεξάνδρου**, 530.
- Daimachus Indicertum scriptor**, 68. 69. 74. 75. 76. 77. 690. nullius fidei, 70.
- Nicolaus Damascenus**, 716. 719.
- Damastes**, 583: ab Eratosthenē reprehensus, 684: scriptor nulla fide dignus, 47.
- Damasus Scombrus Trallianus, Orator**, 649.

Daphi-

- Daphitas Grammaticus** in opido Thorace crucifixus, quod Reges Pergamenos carmine proscidisset, 647.
- Deimachus**, vide Daimachus.
- Dellius**, supra Adelphius.
- Demetrius Amisenus**, **Ratheni F. Mathematicus**, 548.
- Demetrius Calatianus** terræ motus per universam Græciam enarrans, 60.
- Demetrius Eaco**, 658.
- Demetrius Phalereus**, 147. 361. Theophrasti discipulus. Ejus *υπομνηματα περὶ τῆς πολιτείας τῶν Ἀθηναίων*, 398.
- Demetrius Phariis**, 315.
- Demetrius Scepheus**, 44. 46. 58. 339. 344. 377. 439. 456. 472. 489. 550. 551. 552. 594. 596. 600. 602. 606. 607. 611. 626. τὸν Τρωικὸν Διάλογον τετράκοντα βιβλίοις ἐξαγγελάμενος γραμματικὸς ἕqualis Crætes & Aristarchi, 603. 609.
- Democles Demetrio Scepso** antiquior, 58.
- Demotritus**, 1. 61. 65. 703.
- Demosthenes**, 121. 374. 424. 445. 471.
- Dialectici**, 838.
- Diczarchus**, 2. 104. 105.
- Dio Academicus**, tempore Pompeii Magni, princeps legationis contra Ptolemaem Auletem, 796.
- Diogenes Sinopenfis Cynicus**, 546. 675. 744.
- Diodori duo Sardi** Oratores quorum major dictus Zonas, 627. seq.
- Diodorus Tarsensis Grammaticus**, 675.
- Diodorus Cronus Dialecticus** Apollonii discipulus, 838.
- Diodotus Sidonius Philosophus** Boëthi frater, 757.
- Diogenes Plutades Philosophus & extemporalium carminum poeta**, 675.
- Dionysides Tragicus** è plejade, 675.
- Dionysocles Trallianus**, Orator, 649.
- Dionysiodorus Icen Amisenus Mathematicus**, 548.
- Dionysius Dialecticus** patria Bithynus, 566.
- Dionysius Pergamenus** cognomento Atticus Apollodori Rhetoris discipulus, *σφραγιστικὸν καὶ συγγραφεὺς ἑξ ἑξα βιβλίων*, 625.
- Dionysius** ὁ τὰς κτίσεις γράψας, 566.
- Dionysius Thrax Grammaticus** Alexandrinus patria fuit, sed dictus est Rhodius, 655.
- Dionysius Halicarnassæus** Historicus, 656.
- Diophantus Mytilenus** Rhetor, 657.
- Diotrephes Sophista** ex Antiochia ad Mzandrum, præceptor Hybrez, 630.

- Diphilus Sinopenfis poeta Conci-**
cus, 546.
- Dorylaus tacticus, 557.**
- Empedocles, 364. 274. 276.**
- Ephorus Dii filius, Cumanus, Isocra-**
tis discipulus ὁ τὴν ἱστορίαν συγ-
γράψας καὶ τὰ περὶ τῶν εὐρημά-
των, 622. 2. 35. 138. 199. 244.
259. 260. 262. 265. 266. 267.
279. 293. 303. 305. 326. 327.
332. 334. 357. 361. 364. 366.
374. 400. 401. 462. 463. 464.
465. 476. 477. 479. 480. 544.
550. 583. 600. 623. 634. 677.
678. 679. 680.
ἐν τῇ τεταρτῇ ἰδίῃ τῆς ἱστορίας, Ἐυ-
ρώπη δ' ἐπιγραφομένη βίβλῳ,
302. 34.
ἐν τῇ Ἐυρώπῃ ποκίσις, 477.
- Epicharmus, 364.**
- Epicurus, Lampfaci commoratus,**
589.
- Erasistratus Ceus Juletes Medicus,**
486.
- Erasistrea schola Smyrnæ, præfide**
Hicéfio, 580.
- Erastus Scepius Socraticus, 608.**
- Eratosthenes Cyrenzus, 838. Alle-**
gatus, 1. 2. 7. 14. 15. 16. 18. 22.
23. 24. 25. 26. 27. 38. 44. 47. 48.
seq. 50. 54. 55. 56. 57. 62. 63. 65.
67. 68. 69. 70. 74. 76. 77. 78.
79. 80. 81. 82. 83. 86. 88. 89.
90. 91. 92. 93. 94. 95. 97. 104.
106. 107. 108. 113. 126.
132. 134. 135. 159. 170. 224.
298. 299. 300. 317. 384. 475.
490. 497. 509. 510. 513. 522.
663. 684. 688. 689. 690. 727.
741. 746. 764. 765. 767. 769.
778. 784. 785. 786. 790. 802.
828. 829. 837. περὶ τῶν ἀγα-
θῶν, 15. μελεται, ibid. Ejus
ὑπομνημάτων γεωγραφικῶν li-
ber primus, 29. & secundus,
62. tertius, 67. immerito re-
prehenditur ab Hipparcho.
Infra, Hipparch. Magna Erato-
sthenis Bibliotheca, 69.
- Ereticorum Philosophorum Scho-**
la à Menedemo instituta,
448.
- Eudemus Rhodius Philos. 655.**
- Eudorus Peripateticus. Ejus libri**
de Nilo plagii ab Aristone po-
stulatus, 790.
- Eudoxus Cnidius Mathemat. 1. 378.**
390. 413. 465. 510. 550. 562.
582. 656. Ejus Specula Cnidi,
& qua Canopum spectavit, 119.
- Eudoxus Cyzicenus tempore Ever-**
getis secundi clar', 98. seq. 103.
- Evemerus 102. 104. 299. Messenius**
47. βελίον τῷ Μεσσηνίῳ πικρῶς
ἢ τῷ, 104. Quod ibidem legi-
tur Eratosthenem τὸν Ἐυήμερον
βεργαίων καλεῖν, per βεργαίων
intelligit fabulosum, ut p. 100.
βεργαίων δὴ γῆμα, ab Antipha-
ne Bergæo.
- Euphoria 681. 364. 566. ὁ τὰ Παι-**
στειά παύσας, 382. ubi Eupho-
rio legendum pro Evphro-
nio.

- Euripides. 183. 371. 379. 183. 366. 615. 616. 670. 498. 520. 615.
 Anaxagoræ auditor. 645. in
 Ætolo 356. Archelao. 221.
 Bacchis 27. 469. 687. Jone 356.
 Palamede 470. Phaetonte. 33.
 Euthydemus Mylasenus Rhetor.
 659.
 Fabius Historicus. 228. (Q. Fabius
 Pictor.)
 Gabinius ὁ τῶν Ῥωμαίων συγγραφεὺς.
 829.
 Hecatzus Historicus & Philoso-
 phus Milefius, i. 7. 18. 27L
 299. 316. 321. 341. 633. 644.
 Hecatzæ Milefii γῆς πελάγῳ, 550:
 nisi nomen corruptum, Xe-
 nocratis enim Philosophi di-
 scipulum eum Strabo ibidem
 appellat.
 Hecatzus Tejus Historicus, 644.
 Hegefanax, 594.
 Hegesias, 396. Magnes Rhetor,
 styli princeps Asiatici, 648.
 Hellanicus Lesbicus, 43. 366. 426.
 451. 456. 508. 550. 602. 610.
 618.
 Heraclides Erythraus, Medicus
 Herophileus, 645.
 Heraclides Heracleotes Ponticus
 Philosophus Platonicus, 541.
 604. ἐν τῷ Διαιλογῷ, 98.
 Heraclides, 100. 384. 645.
 Heraclitus, 1. Ephesius Scotinus,
 642. 784.
 Herachus Thurius Poeta Callima-
 chi discipulus, 656.
 Hermeas Eynuchus, 610.
 Hermodorus Ephesius, 642.
 Herodotus, 30. 35. 43. 61. 62. 98.
 100. 141. 282. 428. 448. 473.
 301. 473. 508. 531. 534. 536.
 544. 550. 573. 611. 618. 626.
 627. 668. 823. Thurius, 656.
 Ἡροφίλειος διδασκαλῆς Medicorum
 Symiræ, præfide Zeuxide ac
 deinde Alexandro Philaletha.
 580.
 Herophilei Medici Heraclides
 Erythraus & Apollonius Mys.
 645.
 Hesiodus, 32. 29. 43. 59. 221. 299.
 300. 302. 322. 327. 328. 342.
 364. 370. 385. 393. 409. 413.
 424. 442. 471. 507. 508. 588.
 622. 642. 647. 676.
 in Catalogo. 42.
 γῆς πελάγῳ. 676.
 Hestiza Alexandrina Demetrio
 Scepsio laudata ἡ συγγραψά-
 σα περὶ τῆς Ὀμήρου Ἰλιάδῃ.
 599.
 Hierocles Alabandensis, Meneclis
 frater. 661.
 Hieronymus Rhodius Philos. 655.
 378. 475.
 Hipparchus, 2. 5. 7. 14. 15. 16. 55.
 56. 63. 68. 69. 71. 72. 74. 75. 76.
 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 86. 88.
 89. 90. 91. 92. 93. 94. 106. 113.
 115. 131. 132. 135. 332. Bithy-
 nus Mathematicus. 566.
 Αστρονομικός. 131. ἐν ταῖς πρὸς
 Ἐρατοσθένη. 7. 15. 56. ἐν τῷ δευ-
 τέρῳ

- τέρω. ὑπομνήμασι 69. 77. ἐν τῷ
 τρίτῳ ὑπομνήμασι τῶν πρὸς τὴν
 Ἐρατοδένους Γεωγραφίαν πε-
 ποιημένων, 94.
- Hippocrates Medicus, 659.
- Hipponax Ephesius Poëta, 340. 633.
 636. 642.
- Homerus, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
 16. 17. 18. 20. 21. 22. 23. 24. 25.
 26. 27. 28. 29. 30. 31. 33. 34. 35.
 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44.
 45. 46. 48. 53. 58. 59. 65. 83.
 103. 149. 150. 157. 218. 224.
 244. 256. 295. 296. 298. 299.
 300. 301. 302. 303. 327. 328.
 329. 330. 331. 332. 336. 337.
 338. 339. 340. 341. 342. 344. 345.
 346. 348. 349. 350. 354. 355.
 357. 359. 363. 364. 365.
 367. 368. 369. 370. 371. 372.
 375. 376. 377. 383. 384. 386.
 387. 388. 392. 394. 399. 401.
 401. 404. 405. 407. 410. 411.
 412. 413. 414. 417. 420. 423.
 424. 425. 426. 427. 429. 430.
 431. 432. 433. 434. 436. 437.
 438. 439. 441. 442. 445. 446.
 449. 451. 452. 453. 454. 455.
 456. 457. 459. 551. 554. 564.
 565. 572. 573. 574. 581. 582.
 584. 585. 586. 587. 590. 591.
 595. 596. 597. 598. 599. 600.
 601. 602. 604. 605. 606. 607.
 611. 612. 613. 614. 615. 619.
 625. 630. 635. 648. 651. 653.
 654. 661. 662. 665. 667. 676.
 679. 680. 681. 756. 757. 762.
 790. 801. 802. 814. 815. 834.
- Geographiz principem esse
 docet p. 77. & per totum fere
 librum primum, atque passim
 alibi. Neque temere omnia
 finxisse, ut sensit Eratosthenes.
 18. 224. &c. Οἰχαλίας ἀλοσις
 Creophylo hospiti dono data,
 638.
- Homeri editio ἐκ τῆς νῆας, 594.
 Vide & supra in Aristarcho, Cræ-
 tete, Callisthene, Apollodoro, He-
 βητιᾷ, Zonodoto &c.
- Hybreas Mylasenus Diotrephis di-
 scipulus ὁ κατ' ἡμᾶς μέγιστος
 Ἰητωρ, 630. 659. 660.
- Hypsicrates, 311. 504.
- Ibycus, 59. 271.
- Icen Amisenus Geometra, 548.
- Idomeneus Lampfacenus Epicuri
 amicus, 589.
- Inscriptio arez hydriæ in fano Æ-
 sculapii apud Panticapzum,
 74. Ἰσθμιας duplicis Ἐρέτρι-
 ενσιου ἐν τῷ ἱερῷ Διᾶς
 Αμαρυνθιᾶς, 448.
- Jon Poëta, 645. 364. ἐν Ὁμφάλῃ
 Σατυρικῇ, 60.
- Iphicrates, 827.
- Iphicrates Ephori Cymani præce-
 ptor, 622.
- Leonides Rhodius Stoicus, 655.
- Leonteus Lampscenus Epicuri
 amicus, 589.
- Lesbocles Mytilenus Strabonis
 ἀποστολῆς, 617.
- Lycurgus Orator, 601.

- Λυσιστοδοί, 648.
 Lysis carminis cinzdici auctor, 648
 Μαγιστοδοί, 648.
 Megarici, 393.
 Megasthenes, 68. 69. 76. 77. 600.
 668. 689. 702. 703. 705. 706.
 709. 711. 718. Indicorum scri-
 ptor nullius fidei, 70.
 Meleager Gadarenfis, 759.
 Menander, 296 452 486. 637. 638.
 Menecles Rhetor Apolloniorum,
 Mollis & Molonis praeceptor,
 655. 661.
 Menecrates, 650. Elaites, 772. Xe-
 nocratis Philosophi discipu-
 lus, 550. ἐν τῇ Ἑλλησπονδίακῃ
 ᾠδῷ, 551.
 Menecrates Nyszus Aristarchi
 Grammatici discipulus, 650.
 Menippus Gadareus ὁ σαυδογε-
 λοῖ, 759.
 Menippus Rhetor Stratonicus,
 quem audivit Cicero & omni-
 bus Asianis Oratoribus ante-
 posuit, 660.
 Menodorus Trallianus ἀντὶς λόγιος
 καὶ ἀλλως σεμνὸς καὶ βαρὺς, ὀ-
 χλων τὴν ἱερωσύνην ἔδωκεν ἔ-
 Δαρ-
 ρισαίαις, 649.
 Metrodorus, 609. 642. Scepfius,
 775. 504.
 Metrodorus Lampfacenus Epicuri
 amicus, 589.
 Milo Crotoniates athleta, discipu-
 lus Pythagorae, 263.
 Mimermus, 46. 642. ἐν Ναυνοί,
 633. 634.
 Mnafalces Sicyonius Platzenfis
 Poeta, 412.
 Moschus Sidonius πρὸ τῶν Τρωϊκῶν
 χρόνων γεγονώς, 757.
 Moses, 760. Μωϋσῆς γὰρ τις τῶν Αἰγυ-
 πτῶν ἱερέων, &c.
 Myrsilus, 610. 60.
 Neanthes Cyzicenus, 45.
 Nearchus, 69. 77. 525. 686. 689.
 691. 705. 706. 716. 720. 725.
 726. 732. 766. 767. exiguz fi-
 dei, 70.
 Neleus Corisci F. Scepfius, 608.
 609. Vide supra in Apellico-
 ne Tejo.
 Neoptolemus Parius Glossogra-
 phus μνήμης ἀξίος, 589.
 Nestor Tarsensis Stoicus, 674.
 Nestor Tarsensis Academicus qui
 Marcellum filium Octaviae
 Augusti filiz instituit, 675.
 Nicias Cous, 657.
 Nicolaus Damascenus, 716. 719.
 Onesicritus, 577. 689. 691. 694. 695.
 696. 710. 726. 730. exiguz fi-
 dei, 70. 698.
 Oraculum, 53. 536. (confer Sibyllina
 lib. IV. p. 292. edit. Paris.) 169.
 279. 262. 253. 320. 380. 387.
 398. 404. 449. 608. 643. 647.
 Orpheus, 330. 470. 471. 474. 762.
 Orthagoras, 766.
 Palzphatus, 550. 551. 552.
 Panztius Rhodius Stoicus, 650.
 655.
 Parmenides, 94. Eleates Pythago-
 reus, 252.
 C Patro-

- Patrocles**, qui Alexandri Magni expeditionem in Indiam descripsisse videtur, 508. 509. 510. 689. 70. 76. 77. fide haud indignus, 68. 69.
- Phanias Eresius Philof. Peripateticus**, 618.
- Pherecydes**, 18. 169. 472. 632. 643.
- Philemon Tarsensis, Comicus**, 671.
- Philetas**, 364. *ἐν ἐρμηνείᾳ*, 168. allegatur ibi distichon elegiacum. Cous, fuit Poëta & Criticus, 657.
- Philippus ὁ τὰ Καρυὰ γράψας**, 662.
- Philo συγγραψας τὸν εἰς Ἀσδοπίαν πλῆρ.**, 77.
- Philochorus**, 328. 362. 392. 397.
- Philodemus Gadareus Epicureus**, 759.
- ὁ τὴν Φορωνίδα γράψας*, 472.
- Phrynichus Tragicus** ob drama de capta per Darium Mileto ab Atheniensibus multatus, 635.
- Pindarus**, 155. 172. 248. 268. 270. 321. 328. 411. 711. 412. 413. 419. 431. 469. 485. 544. 626. 643. 645. 655. 802.
- Pisander Rhodius ὁ τὴν Ἡρακλείαν γράψας**, 655.
- Plato**, 260. 400. 468. 471. 477. 591. 762. in Phædro, 195.
- Polemo**, 15. Periegetes, 396. *τίτλαρα βιβλία συνέγραψε περὶ τῶν ἀναθημάτων τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει*, 16.
- Polybius**, 2. 14. 23. 24. 96. 97. 104. 105. 106. 108. 145. 147. 148. 151. 162. 163. 170. 172. 173. 183. 190. 202. 207. 208. 211. 214. 222. 242. 261. 276. 285. 317. 322. 323. 332. 335. 381. 389. 663. 465. 313. 515. 797. 798.
- Polycletus**, 509. 510. 728. 742.
- Polycritus (de Perfarum rebus)** 735.
- Pofidonius**, 2. 4. 6. 14. 29. 41. 54. 55. 58. 95. 97. 103. 104. 119. 135. 138. 144. 146. 153. 157. 162. 163. 165. 170. 172. 173. 182. 183. 188. 198. 218. 266. 273. 277. 293. 295. 296. 297. 309. 316. 372. 614. 465. 492. 515. 743. 750. 753. 757. 764. 779. 784. 790. 827. 830. 655. *ἐν τοῖς περὶ ὠκεανῶν*, 94.
- Potamo Mytilenusus, Strabonis ætate clarus**, 617.
- Praxiphanes Rhodius Philof.** 655.
- Protarchus Baryllites Epicureus Demetrii Laconis præceptor**, 658.
- Ptolemæus Lagi F.** 301.
- Pythagoras Crotone diu versatus**; 263.
- Πυθαγορείαν πλῆρ.* Crotone, *ibid.*
- Pytheas**, 64. 71. 75. 102. 104. Massiliensis, 114. 295. 115. 135. 158. 190. 201. *ἰσορῶν τὴν Θάλην*. 63. 104.
- Sappho**, 617. 808. Vide & supra *Callias & Chabaxus*, Sar-

- Sardanapali Epitaphium, 672. Cyri, 730.
- Scepfus, vide supra Demetrius.
- Scylax, 658. Caryandensis, 583.
- Seleucus, ὁ ἀπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης ἃ Posidonio allegatus, 174. Babylonius, 6.
- Simmias, 364. Rhodius Grammaticus, 655.
- Simon Magnesium μελοποιός, 648.
- Simonides Ceus Juletes, 486. 711. 728. 487. 619.
- Simus, 648. Cous, Medicus, 657.
- Solon, 394.
- Sophocles, 687. 295. 364. 370. 372. 399. 433. 438. 470. 473. 608. 638. 675. ἐν Ἑλένης ἀπαλήσει, 643. Ἰλίου πύρρσσι, 608. ἐν τῇ Πολυξένη, 470. Τριπτόλεμῳ, 27.
- Soficrates de Creta infula accuratissime scripsit, 474.
- Sostratus Nysæus Grammaticus Aristodemi F. 650.
- Sotades, ἦρξε πρῶτῳ κωμωδολογεῖν, 648.
- Stefichorus, 42. 148. 347. 356.
- Stefimbrotus Thafius Demetrio Scepfio antiquior, 472.
- Strato Physicus, 49. 50. 51.
- Stratocles Rhodius Philosophus, 655.
- Stratonici Citharædi in Caunios dictum, 651. in Assios, 610.
- Svidas τοῖς Θεσσαλοῖς μυθῶδες λόγους πρῶτα ἀρξάμενος, 329.
- Terpander Lesbicus, 618.
- Thales Cretensis νομοδός, 480. 482.
- Thales Milesius ὁ πρῶτῳ Φυσιολογίας ἀρχᾶς ἐν τοῖς Ἕλλησι καὶ Μαθηματικῆς, 635.
- Theocritus Chius Sophista, 645.
- Theodectis (Tragici) versus, 695.
- Theodorus Gadareus Rhetor, Strabonis ætate clarus, 759.
- Theodorea secta à Theodoro Rhetore, 625.
- Theodorus Cronus, Jassius, Dialecticus, 658.
- Theodosius Bithynus ejusque filii Mathematici, 566.
- Theophanes Historicus, 528. Mytilenzus, 493. Strabonis ætate clarus, 617. Pompeji castra secutus in Albania, 503.
- Theophrastus Eresius Philos. ante Tyrtaum, 618. ἐν τῷ περὶ ἔρωτος λόγῳ, 408. Vide & supra in Apellicone Tejo.
- Theopompus, 43. 299. 317. 323. 373. 375. 445. 542. 547. 591. 629. Chius, 645. incredibilia quandoque scribere notat Strabo, p. 299. 317.
- Theopompus Cnidius Artemidori pater apud Cæsarem gratiofus, 656.
- Thrasylces Scriptor Aristotele antiquior, 29. 790.
- Thucydides, 326. 333. 359. 370. 374. 376. 423. 462. 600. 661.

- Timæus Tauromenites, 640. 183. 260. 270. 271. 600. de Pirhecufis, 248. ob reprehendendi studium *Ἐπιήμι* Ⓞ cognominatus, 640.
- Timagenes, 188. 711.
- Timosthenes, 29. 93. 140. 421. 618. 827. *Ἰὲς λιμένας γράψας*, 92.
- Timotheus Patrio Philosophus Sinopenfis, 546.
- Tyrannio Amisenus Grammaticus, Strabonis præceptor, 548.
- Tyrtæus Poëta, 279. 362. 366.
- Versus incerti, 362. 425. 429. 463. 487. 618. 623. 672. 683. 738.
- Xanthus Lydus, 49. 50. 680. 681. 572. 579. 628.
- Xenarchus Seleuciensis Cilix peripateticus, 670.
- Xenocles, 660. Adramytenus Rhetor, 614. *Ἐξ Ἰδῶν Ἀσιανῶν χαρακτῆρῶν ἀγωνιστῆς εἰς τὴν ἀλλοτρίαν, καὶ εὐρηκῶς ὑπὲρ τῆς Ἀσίας ἐπὶ τῆς σαρκαλῆτος, καὶ ὅτι καὶ αὐτῶν αἰτίων εἶχε διδασκαλίαν, ἰδ.*
- Xenocles alius Alexandri M. Gazæ præfectus, 69.
- Xenocratis Atheniensis discipuli Menecrates & Hecætus, 550.
- Xenocrates Bithynus Philosophus, 566.
- Xenophanes Colophonius Physicus ὁ τὰς σίλλας ποιῶν καὶ ποιημάτων, 642.
- Xenophon, 387. 402.
- Zeno noster, 41. Philosophus Homeri versum emendans, 41. 299. Citiensis, 15. Stoicorum princeps, 682. Vide & supra in Apollonio Sidonio.
- Zeno Laodicensis, 660. Rhetor, 578.
- Zeno Eleates Pythagoreus, 252.
- Zenodotus Grammaticus Homerii poemata emendans, 413. 543. 553.
- Zoilus ὁ ἤτωρ ὁ τὸν Ὀμήρου ὕμνων ὡς μισογράφων, in Tenediorum Encomio, 271.
- Liber secundus Strabonis incipit p. 67. III. p. 136. IV. p. 176. V. p. 209. VI. p. 252. VII. p. 289. VIII. p. 332. IX. p. 390. X. p. 444. XI. p. 490. XII. p. 533. XIII. p. 581. XIV. p. 632. XV. p. 685. XVI. p. 736. XVII. p. 785. edit. Paris. Ad hunc vero Indicem concinnandum fateor adjutum me esse industria V. C. Jo. Hudsoni, & Joh. Friderici Winckleri, Collegæ mei conjunctissimi.

CAPUT II.

De DIONYSIO Periegete atque aliis Geographis.

Dionysii Patria & aetas. 1. Interpretes veteres. 2. Editiones. 3. Scripta deperdita. 4. Index scriptorum in Eustathii commentariis & Anonymi paraphrasi allegatorum. 5. De Scylacis periplo. 6. Ejus editiones. 7. De Periplo Anonymi cum Scylace editi. id. De Isidoro Characeno. 8. Scymno Chio. 9. Marciano Heracleota qui Artemidori Ephesi libros XI. Geographia in epitomen redegit. 10. De aetate Artemidori Ephesi ac Menippi Pergamensi. ibid. De Agathemere. 11. Index scriptorum in Geographis Gracis Jo. Hudsoni V. C. allegatorum. 12. De Eusebio de locis Hebraicis. 13. De Stephani Byz. ἐβρυχῶς, fragmento eorum Scriveriano, & Epitome Hermolai. 14. Index scriptorum in Stephani fragmento & Epitome allegatorum. 15. 16. De expositione totius Mundi quam Græce & Latine edidit Jacobus Gothofredus. 17. De Geographicis scriptis à Leone Allatio editis. 18. De Syntagmate Geographorum Græcorum quod edere voluit Lucas Holstenius. 19. De aliis quibusdam Græcis Geographis ineditis ac deperditis. 20.

L

S Traboni jungere juvat DIONYSIUM, ejusdem argumenti & ætatis scriptorem, qui ab erudito & eleganti poemate Heroico quo *περιήγησις οὐραμένης* a) sive enarrationem orbis suo tempore cogniti ad Eratosthenis maxime, ut videtur, mentem complexus est, PERIEGETÆ nomen accepit. Patria ei fuit Charax Spasinu b) quam prius Alexandriam dictam esse constat,

C 3

non

- a) *Περίηγησις* dicitur quæ veluti manu deducit lectorem per varias regiones orbis terrarum. Uti *Περίπλους*, qui oram maritimam stylo describit ac quasi circumnavigat. Allegatur Dionysii nostri periegesis à Stephano Byz. sæpiuscule, & à Jo. Tzetza Chil. XII. hist. 450. fallitur etiam doctiss. Vossius qui ex alterius Samii Dionysii periegesi versus illos petitos putat.
- b) Vide H. Valesium ad Ammiani XXIII. 6. p. 372. edit. Paris. 1691. fol. & Harduinum ad Plin. VI. 27. Hist.

non illam Ægypti aut Syriæ, sed Sufianæ ad finem Arabicum inter Tigrin & Eulæum fluvios. Hinc Dionysium *Characenum* vocant nonnulli, ut magnus H. Valesius ad Excerpta Peiresciana p. 6. alii plerique *Alexandrinum*. Eustathius Afrum esse affirmat, forte quod ex Alexandria Ægypti ortum Dionysium esse existimaret: Sicut apud Luitprandum Ticinensem cum Dionysio *Pontifice Rom. inepte confunditur. *Sunt qui putant*, inquit, *Dionysium Papam fuisse natione Africum, scriptorem libri de situ Orbis.* Svidas Byzantinum c) est suspicatus, sive ut Vossius d) apud Svidam in *Διονυσ.* legendum esse conjicit, Bithynum: ac præterea periegesin refert etiam inter scripta Dionysii Milefii & alterius Dionysii Rhodii vel Samii. Denique doctissimus Meurfius ad Helladii Chrestomathiam & in libro de Dionysiis auctorem periegeseos fecit è Svida Dionysium Corinthum. Sed merito illorum sententiæ subscribimus qui de nostro Dionysio accipiunt hæc Plinii VI. 27. Hist. *Characopidum Persici sinus ultimum - - - conditum est primum ab Alexandro Magno - - - Hoc in loco genitum esse Dionysium terrarum orbis situs recentissimè auctorem constat, quem ad commentanda omnia in orientem præmisit Divus Augustus, ituro in Armeniam ad Parthicas Arabicasque res majore filio.* e) Sane Augusti tempora signat Periegetes v. 1051. ubi de Parthis:

ἀλλ' ἐμπης κατὰ δῆρον ἀμαιμακίτης πῆρ ἔοντας
 Ἀυσονίᾳ βασιλῆος ἐπεπράυνεν ἀκωκῆ.

Ubi βασιλεία vocat Imperatorem Augustum: ἀνακίας vero Cajum ac Lucium Cæsares f) v. 355. ubi de Roma canit: *Ρώμην τιμηροσαν ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων;* ad quæ verba Eustathius: *ἀνάκτων ἢ ἐπιτῶν ἑδοίξε, Φασίον, ἐναγρῶς ὅτι ἐκ ἐπὶ τῶν ἐπαύτων αὐτὸς ἦν ἀλλ' ἐπὶ τῶν εὐτοκρατόρων ἡμῶν ἐξ Νέρωνος ἢ καὶ Αὐγύστου κατὰ τινας, ἢ μεμνηθεὶς λέγεται ἢ ἐν τῷ. Ἀυσονίᾳ βασιλῆος ἐπεπράυνεν ἀκωκῆ.* Accedit locus veteris Scholiastæ MS. Vossio de

* Confer si placet Gvil. Cavei Hist. litterar. scriptorum Ecclesiast. part. 2. ad A. C. 259.

c) Voss. de Hist. Græcis lib. II. c. 3. cui Clariss. Neocorus ad Svid. assentitur.

d) Hujus Dionysii Byzantini *ᾠδὴ ἀνακίας* ἔν τῷ *βουπόρῳ ἀναπλῆ* præter eundem Svidam Stephanus Byz. memorat, de qua dicam infra.

e) Cajo puta, quem cum Lucio Cæsare Augustus adoptavit. Confer Antonium Pagi T. I. Criticæ Baronianæ p. 8. & H. Noris ad Cenotophia Pisana diff. 2. p. 193. Christoph. Cellarium V. C. in diff. de Poëtis Scholæ Publicæ utilioribus Hætzæ Sax. A. 1706. §. 18. seq.

f) Svidas ἐν Ἡεροκράτιος: *καλῆται ἢ οἱ μὲν υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ ἔ βασιλείως ἀνακίας.*

de Poëtis Græcis laudatus: Διονύσιος ὁ ἑξαγῆτ' ἡγεμονίας υἱὸς Διονυσίου Ἀλεξανδρείας. Γέγονε δ' ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων μετὰ Αὐγύστου Καίσαρα ἢ ἐπὶ αὐτῆ. Miratus tamen sum quod auctor Characis patriz suæ ne quidem facit mentionem, & v. 707. seq. Caspium mare descripturus negat se itinera maritima fecisse, aut loca illa ipsummet oculis suis lustrasse:

Ῥῆα δ' τοι καὶ τήνδε καταγράφαιμι θάλασσαν
 οὐ μὲν ἰδὼν ἀπάνευθε πόρος ἔνθ' ἡ κρησάσ
 οὐ γὰρ μοι βίβ' ἐστὶ μελαναίων ἐπὶ νηῶν.
 οὐδὲ μοι ἐμπορίῃ πατρῶν, ἔδ' ἐπὶ Γάγγην
 ἔρχομαι, οἷα τε πολλοὶ Ἐρυθραίας Δακ' ἰόντες
 Ψυχῆς. καὶ ἀλέγοντες, ἴν' ἀσπετον ὄλεον ελῶνται.
 οὐδὲ μὲν ὑρκανίους ἐπιμίσηγομαι, ἔδ' ἐρεσίω
 Καυκασίας κνημίδας Ἐρυθραίων τ' Ἀρσηνῶν.
 Ἀλλὰ με μεσῶν ψορεῖ νοσ' αἴτε δύνανται
 Νόσφιν ἀλημοσύνης πολλὴν αἶλα μετροῦσασθαι
 Ὀυρεα τ' ἠπειροῖε καὶ αἰθέρην ὄδον ἄστρων.

Quod autem v. 208. seq. Nasamonum ἀποφθιμένων ἐσημαθῆντα μέλαθρα memorat, non necesse est respici ab eo cladem, Domitiani ætate Nasamonibus per Romanos illatam, memoratamque Zonaræ: licet hoc vehementer contendit Salmasius p. 411. seq. ad Solinum, qui propterea Dionysium hunc juniorem longe esse Augusti ætate, ac Severi g) temporibus vixisse vel Marci Antonini h) alibi etiam scripsit: at enim antiquiorem de Nasamonibus Romanorum victoriam notant non modo

Eusta-

g) p. 628. in Exerc. ad Solin. quas post commentar. in Hist. Augustam edidit secutus Scaligerum, quem vide ad Eusebii num. M M C C X V. p. 228. Vide etiam Jo. Ruadum ad Plutarchum p. 95. & Tillemontii Hist. Imperator. T. 1. p. 212. & 110.

b) Salmaf. ad Scæverum Spartiani c. 15. T. 1. p. 614. à Scaligeri sententia recedens *ignoscant*, inquit, *mibi manet summi Viri, versum Dionysii 1051. seq. retulerim potius ad Verum Marci fratrem, qui de Parthiis triumphavit, unde & Parthicus dictus est. Temporibus enim Marci vixisse illum potestatis multis & validis argumentis alibi adstruimus, quod & ostendit S. 355. ubi ἀνακλιες sunt duo Augusti Marci & Veri. Et Scaliger ἐμῶν ἀνακλιτων exponit Severi patris Caracalla & Geta filiorum. Sed ad ipsum Poëtam hoc pluribus discutiamus, quem politiorum emendationumque adæquando, si Deus fuerit, dabimus comparatis duabus antiquis interpretationibus Asiæni & Præficiæ, ubi quid uterque interpret peccavit, & quoties, aperiemus. Etiam Bartheus LVIII. 5. affirmat Dionysium aureolum suam libellam principantibus Antoninis scripsisse. Cui sententiæ nuper ad stipulatus est in sua Dionysii editione V. C. Georgius Henricus Ursinus.*

Eustathius: οἱ ᾧ Φάσιν αὐτὴς καὶ ἀπολεμηθῆναι σωμαγωνιζομένους τῶν Κάτωνος καὶ Ἐκαστοῦ. Sed & alter Scholiastes Oxonii editus: ἔτοι γὰρ μὴ Φροντισάντες Διὸς, καὶ αἰ Ῥωμαίων ᾧ στρατεύσαντες καὶ ἡττηθέντες, ὡς καὶ Ἐ βασιλέως αὐτῶν ὑπὸ Σικελίων ἀναρεθύνθη, μὴ φέροντες τὴν ἡττάν αὐτὴς ἀνεῖλον. Et Catonem per Nasamones copias duxisse suas è Plutarcho in ejus vita p. 786. & Lucano IX. 443. seq. observat præclaræ doctrinæ Vir Christophorus Cellarius erudita diatriba, qua inter utiliores publicis scholis poëtas Græcos, Dionysium nostrum præ cæteris commendat § XXI. Dionysium Diogenis filium Geographum memorat Marcianus Heracleota, aitque eum perinde ut Eratosthenes terræ ambitum fecisse stadiorum 259200.

II. Interpretes Dionysii periegesis ex antiquis habuit duos, qui ambo illam carmine Latino Hexametro reddiderunt, *Rufum Festum Avienum*, & *Priscianum*, pro quo alii *Rhemnium Fannium* contra Codd. auctoritatem nominant. De utroque dixi in Bibliotheca Latina. Græco commentario copioso illustravit libellorum supplicum minister & Magister Rhetorum, postea Archi-Episcopus Theffalonicensis *Eustathius*, clarus circa A. C. 1160. ut dicere me memini lib. II. cap. III. §. 8. cum ejusdem in Homerum diffusos commentarios recenserem. Lacunam ingentem in Eustathio ad Dionysii v. 889. - - - 917. quæ editiones habebant, è codice Holsteniano in eadem Latina supplevi Bibliotheca A. 1696. Hamburgi excusa, unde in Oxoniensem Dionysii editionem A. 1697. supplementum illud fuit derivatum. Præter Eustathium, qui commentarios suos Joanni Ducæ Andronici F. dicavit, in eadem editione exhibentur è Codd. Bodlejanis *Glossa Græca interlinearis*, & *paraphrasis Græca Anonymi* scholiastæ nunquam ante vulgata. Paraphrasis ejusmodi manu exarata occurrit etiam in Bibliotheca Vindobonensi. Et Is. Casaubonus notis ad Strabonem aliquoties allegat alium ab Eustathio & Græcum ἀνέκδοτον Dionysii Scoliaften. Plures quoque ante Eustathium in hunc poëtam scripsisse ex multis hujus commentariorum locis patet, quibus ad aliorum provocat explicationes, interdum etiam vocans παλαιῶς, ut quando tradit ab iis Dionysii poëma appellari ἱστορικὸν συγκείμενον ἐκ τοπικῶ καὶ πραγματικῶ καὶ χρονικῶ καὶ γενεαλογικῶ. Denique Clariss. Hudsonus tomo tertio Geographorum Græcorum daturum se recepit Dionysii Periegesin cum commentariis Græcis *Nicephori Blemmidæ* è Codice Bodlejano, & Avieni versione metrica. Claruit Blemmidas medio sæculo post CHRISTUM natum tertio decimo.

III.

III. Editiones Dionysii Latinae.

Avieno interprete Venet. 1488. 4. & Paris. 1590. 8. inter poemata Vetera à P. Pithæo edita & illustrata: atque Madriti A. 1634. 4. inter Avieni poemata, è Bibl. Ramiresii de Prado.

Prisciano interprete, qui è Solino nonnulla hinc inde intertexuit, Venet. 1482. 4. & apud Aldum 1518. 8. Florent. 1519. 8. Lugd. 1550. & Rostoch. 1577. 4. curante Henrico Bruczo, & cum notis Joach. Camerarii. Viennæ 1512. 4. quam editionem in Catalogo Thuano memoratam haud vidi, ut nec Lipsiensem A. 1518. cum scholiis Petri Mosellani.

Interprete *Antonio Bacharia*. Venet. 1477. 4. 1498. 4.

Simone Lemnio, Rheto, qui carmine reddidit. Venet. 1543. ut testatur Simlerus. *Andrea Papio*, qui item, Antwerp. 1576. 8.

Editiones cum Eustathii commentariis latine versis.

Abele Matthæo Carnotensi Jcto interprete, qui Dionysii periegesi carmine versz Eustathii commentarios latine à se translatos adjunxit. Paris. 1556. 4. ad Cardinalem Carolum Lotharingum.

Interprete *Bernbardo Bertrando* Rhegiensi, qui similiter Dionysii poema & Eustathii commentarios latine vertit. Basilez, anno eodem 1556. 8. apud Jo. Oporinum. In hac editione Dionysius ipse Græce exstat & Latine.

Versio Latina commentariorum Eustathii quam à *Vincentio Marinero* Valentino Bibl. Regiz Escorialensis præfecto adornatam refert Nic. Antonius in Bibl. Hispana, non vidit lucem.

Editiones Dionysii Græcæ sine Eustathii commentariis.

Veneta apud Aldum 1513. 8.

Parisienses A. 1556. & 1559. 4. cum notis Gvil. Morelli.

Inter Poetas principes Heroici carminis Paris. 1566. fol. editio luciflenta H. Stephani, emendata & majoribus descripta typis, una cum Variis Lect.

Cantabrigiensis A. 1533. 8.

Londinensis 1668. 8.

*Editio Dionysii Græca cum Eustathii
commentariis.*

Perquam nitide vulgata à Rob. Stephano Paris. 1547. 4. una cum Variis
lectionibus. Hæc cum emendationibus MSS. Xylandri & M. Sla-
di fuit apud P. Francium V. C.

Editiones Dionysii Græco-Latinæ.

Cum Prisciani Metaphrasi & notis *Carli Calcagnini*. Basil. 1552. 8.

Cum versione profana *Jo. Camertis* Monachi Franciscani, & notis *Jo. Ce-
porini*. Basil. 1523. 8. 1534. 8. 1547. 8. 1561. 8. 1585. 8. additis Procli
Sphæra, Cleomede & Arato. In his editionibus *Prisciani* quoque
Metaphrasis occurrit.

Coloniz 1530. 8.

Antwerpiz 1553. 8.

Cum Metaphrasi *Andrea Papii* Gaudensis, qui tunc vix duodeviginti an-
nos natus Dionysium versibus reddidit, & *Prisciani* interpretatio-
nem ad tres Codd. MSS. Caroli Langii, Gemblacensem & Bush-
dianum & duas Venetas editiones recensitam adjunxit. Antwerp.
apud Plantin. 1576. 8. una cum Musæi poemate de Herone & Lean-
dro ejusdem Papii interpretatione illustrato.

Cum H. Stephani versione & Variis Lect. Genev. 1606. fol. in corpore
Poëtarum Græcor. curante Jac. Lectio.

Cum notis *Antonii Bassolii* è Soc. Jesu. Mussiponti 1620. 8.

Cum versione H. Stephani, tabulis Geographicis & commentariis
Grammatico ac Geographico uberrimis Indicibus Gvilielmi
Hill. Lond. 1657. 1679. 8.

Cum H. Stephani versione & notis atque A. Papii metaphrasi, & *T. Fabri*
animadversionibus. Salmur. 1676. 8.

Cum ejusdem Stephani versione hinc inde emendata & notis eruditis
Georgii Henrici Ursini Gymnasii Ratisponensis Rectoris. Ratisponæ
A. 1705. 8.

Denique V. C. *Æduardus Wells*, Ædis Christi Oxoniz alumnus, Dionysii
poëma ex suo ingenio ad faciem hodiernæ Geographicæ disci-
plinæ digessit, emendavit & versibus Græcis supplevit, additis notis
& latina versione separatim excusa atque tabellis Geographicis *XVI*.
Oxon. è theatro Sheldon. 1706. 8.

Editio

Editiones Dionysii Græco-Latinæ cum commentariis Eustathii.

Dionysius cum versione H. Stephani profaria, & Eustathii commentariis Græce subjunctis, notisque A. Papii in Priscianum cujus Metaphrasis & ipsa adnectitur, una cum Mela, Solino, Æthico &c. Paris. 1577. 4. In Catalogo Bibl. Grævianæ p. 208. memoratur hæc editio *Collata cum Cod. MS. in quo aliquot versus inediti reperiuntur.*

Cum versione H. Stephani, tabulis Geographicis, Eustathii commentario & notis H. Stephani, Gvil. Morelli, Jo. Ceperini, A. Papii & commentario copioso Grammatico ac Geographico *Gvilhelmi Hill*, Gymnasii Dublinensis præfati. Lond. 1688. 8.

Cum versione H. Stephani singulis paginis una cum *Glossis interlinearibus Græcis ac paraphrasi Græca* Anonymi Scholiastæ substrata, Eustathii-que Commentario cum brevibus notis, & quinque tabulis Geographicis de novo delineatis ac Dionysio & Eustathio accommodatis. In hac præclara Dionysii editione quam studiosi debere se norint Viro Clariss. (nomen ipse enim suum dissimulavit) *Eduardo Zivaites* Collegii Regiæ Socio, occurrunt præterea Variæ lectiones ex editionibus Stephanorum & Codicibus Bodlei. Etonens. & Cantabrigiæ. atque ex interpretibus præcis Dionysii diligenter collectæ, tum editoris breves ad Dionysium notæ sive castigationes, Metaphrasis item Prisciani ex A. Papii editione cum ejusdem notis, supplementum lacunæ in commentariis Eustathii, quod ex Codice MS. Bibl. Claramontanz descripserat Holstenius, ac denique Indicem editionum Dionysii, vocabulorum omnium quæ in Dionysio reperiuntur & scriptorum, quos Eustathius in commentariis suis allegat, Oxoniæ A. 1697. 8. è theatro Sheldoniano.

Versio Gallica.

Carmine Gallico donavit *Benignus Salmasius*. Paris. 1597. 12. Hoc politissimum disertissimumque vocat filius *Claudius Salmasius* præf. ad Tertullianum de pallio.

Editiones promissæ.

1. *Claudii Salmastii*, vide supra notam f.
2. *Luca Holstenii*, Lambec. T. 1. de Bibl. Vindob. p. 114.
3. *Nicolai Lloydii*. Confer ejus præf. ad Dictionar. Historico Geographi. Poëticum Caroli Stephani locupletatum.

IV. Dicitur & alia scripsisse hic Dionysius, quæ omnia interci-
dere. Eustathius: Διονύσιος ἡ Λίβυς μὲν ἰστορεῖται τὸ γένος, συγγραψάσης ἡ
καὶ ἄλλα βιβλία λέγεται, Λιθιακάτε, καὶ Ὀρνιθιακά καὶ βασιλευστικά (memi-
nit Suid. in Διονύσι. Κορίνθιος) ἐκρίθησαν ἴδια Διονυσίῳ τὰ λιθιακά Διὰ τὴν
ἔχαρακτῆρος ὁμοιότητα τὰ ἡ βασιλευστικά (Stephano Byz. plus simplici
vice laudata) Διὰ τὴν ἰσορροπότητα ἐκ ἄξια τέτρα κιδέντα εἰς τὸν Σάμιον ἀνη-
νέχθησαν Διονύσιον. Τὰ ἡ Ὀρνιθιακά εἰς ἄλλον ἦν τὰ Φιλαδελφῆα Διονύσιον, ὃν
Διὰ λόξως ἀκυρολογίαν ἐπεκάλου Διόσκονον.

V. INDEX SCRIPTORUM ab Eustathio ad Dionysum allegatorum:

Ex editione Oxoniensi A. 1697. 8.

Asteriscus notat epistolam Commentariis præmissam, numerus
versum Dionysii.

A θήναιος 479	Ἀμαστυς Γεωργαφός 7	Ἀλεξάνδρος 1140
1134.	(Στράβων) *	Ἀρριανός 14. 66. 140.
Ἀθηνόδωρος 215	Ἀναξίμανδρος *	222. 270. 312. 378.
Ἀιλιανός 39. 492. 1134	Ἀπολλόδωρος 384	391. 414. 451. 453.
— ἐν τοῖς περὶ προ- νοίας 453	Ἀπολλώνιος 321	498. 511. 517. 525.
Ἰσχυρὸς 31. 69. 92.	384. 803. 1134.	530. 548. 558. 647.
414. 739. 767. 791.	— ἐν Ἀργοναυτικῷ 1134.	669. 767. 772. 775.
1181.	— ὁ ποιητὴς 32	783. 791. 793. 803.
Ἀλεξάνδρος *	Ἄρατος * 288	805. 809. 828. 847.
Ἀλεξάνδρος ὁ Ἐφέσιος 558.	Ἀρίστανδρος 747	861. 867. 874. 939.
Ἀλεξάνδρος ὁ καὶ Αὐ- χινός 591	Ἀριστέλης 76. 226. 262.	976. 1005. 1086.
Ἀλκαίος 306	298. 373. 557. 867.	1088. 1096. 1139.
	939. 976.	1143. 1153.
	— ἐν πέμπτῃ περὶ Ἀρχίας	— ἐν τοῖς περὶ Ἀλε- ξάνδρου 976. 1097.

Ἀρχίας	498	Δημόκριτος *	270. 298. 304. 305.
Ἀρχιλόχῳ	533. 767	Δικαιάρχῳ	767
Γεωγράφος (Στραβῶν) *		Λιόδωρῳ	375. 467. 689.
7. II. 38. 64. 88.		772. 791.	
140. 144. 195. 198.		Διονύσιῳ Σάμιῳ *	
218. 226. 254. 258.		Διονύσιῳ Φιλαδέφει *	
288. 298. 304. 306.		Δίων	209. 350
321. 322. 357. 358.		Δῆρος	828
362. 364. 369. 373.		Ἐθνικά [Στεφάνου Βυ-	
378. 409. 414. 419.		ζαντίου]	524. 859
423. 431. 437. 451.		Ἐθνικῶν ἀναγραφεύς	
453. 457. 458. 467.		954.	
476. 479. 498. 513.		Ἐθνικῶν καταγραφή	
525. 533. 546. 558.		382.	
566. 596. 609. 647.		Ἐκαταίῳ *	321
663. 680. 689. 692.		Ἐπίγραμμα	823. 1069
695. 730. 759. 766.		Ἐπιμίθου ὁ ποιήσας δι	
767. 772. 783. 787.		ἑπὶ τῶν καθαρμῶν	88
805. 815. 820. 828.		Ἐρατοσθένους *	I. 218.
830. 837. 847. 852.		775. 867.	
855. 857. 859. 867.		Ἐρμείας ὁ Πλατωνικός	
874. 918. 936. 970.		423.	
988. 990. 992. 1017.		Ἐρμολογένης *	401
1073. 1082. 1086.		Εὐδοξῳ *	694
1095. 1096. 1134.		Εὐριπίδῳ	80. 229. 347.
1139. 1140. 1141.		403. 820.	
1153. 1166.		— ἐν Ἴωνι	1181
Γράψας τὰ ἔθνη (Στέ-		— ἐν Ῥήσῳ	270
φανος Βυζαντιῳ)		— ἐν Περίθῳ	1134
II. 38. 66. 78. 260.		Εὐφορίων	558
305. 310. 513. 530.		Ἐφορῳ	523
625. 694. 787. 815.		Ἡρόδοτῳ	I. 7. 14. 31.
916. 927. 954.		41. 48. 66. 140. 144.	
Δαβὶδ	666	147. 163. 175. 180.	
Διαιμασκήτης ὁ γράψας		185. 211. 213. 217.	
τὸ δράμα Σωσάνι-		218. 222. 226. 232	
δος	976	242. 260. 252. 267.	
		D 3	
		Ἡρόδοτος *	270. 298. 304. 305.
			309. 310. 311. 322.
			323. 347. 364. 378.
			398. 409. 414. 419.
			423. 431. 437. 511.
			513. 517. 520. 525.
			533. 538. 561. 566.
			581. 620. 653. 669.
			689. 694. 721. 739.
			749. 752. 764. 772.
			784. 793. 809. 823.
			830. 854. 857. 874.
			916. 933. 939. 976.
			988. 1005. 1056.
			1069. 1073. 1097.
			1107. 1143. 1153.
		Ἡροδιανός	215. 566
		— ἐν τῇ καθόλου	
		προσῳδήσας	457. 504.
		533. 1140.	
		— ἐν τῷ περὶ παθῶν	
		859.	
		Ἡσίοδῳ *	498. 638.
			666. 707. 927. 1181.
		Θαλῆς *	
		Θαυμάζων (ὁ Ἡρόδοτος)	
		248.	
		Θεία γραφή	195
		Θεοδέκτης	855
		Θεόκριτῳ	121. 232.
		350. 511. 805. 823.	
		956. 1005. 1055.	
		1134.	
		Ἰβλιανός	976
		— ἐν τινὶ τῶν αὐτῶ	
		λόγων	304
		Ἰππαρχῳ	473
		Ἰππίας	

Ἰππίας	270	638. 680. 707. 739.	Ὀρφεὺς ἐν τῷ πρῶτῳ Διὸς
Ἱστορία ἱερὰ	312	749. 767. 809. 830.	καὶ Ἡρας
Καλλίμαχος	414	857. 867. 927. 994.	οὐρανόθεν
Κωμικός (Λεῖσοφάνης)	374. 520. 530. 764.	1017. 1031. 1153.	Ὀαρθρένιον ὁ τῆς μετα-
	809. 1056.	1166.	μορφώσεις γραψαί
— ἐν βασιλεύχοις	337	— ὁ ποιητὴς	λεγομένη
— ἐν ὄρεισι	347	38. 66.	Παυσανίας
— ἐν Λυσιγέρτῃ	525.	112. 135. 157. 347.	525
Κωμῶδια (Λεῖσοφάνης)	525.	378. 419. 451. 467.	Πίνδαρος *
Λεξικὸν Λατινικὸν	384	483. 492. 533. 581.	1. 64. 66.
Λεβάνιον	39. 815	769. 809. 994. 1010.	144. 172. 211. 213.
Λυκανὸς *		1097. 1107.	403. 409. 426. 467.
Λύπερκος	492		508. 511. 530. 805.
Λυκόφρων	76. 92. 157.	— ἐν Ἰλιάδι	809. 820. 1181.
218. 248. 259. 270.		135. 248.	— ὁ γλυκὺς λυρικὸς *
306. 327. 347. 414.		527. 919. 1107.	— ἡ Θηβαία λύρα *
423. 444. 457. 467.		— ἐν Ὀδυσσεΐα	Πλάτων *
483. 508. 511. 524.		144.	Πλάταρχος
525. 530. 536. 620.		205. 428. 458. 492.	285. 775
692. 767. 809. 854.		498. 425. 647. 680.	Ποιητὴς τις
1017. 1143.		739.	476
Νικίας	175	— Ἀ τῆς Ὀδυσσεΐας	Πολύβιος
Ξενοφῶν	242. 322. 766.	66.	187. 321
772. 787. 976.		179.	Πορφύριος
— ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς		— ὦ τῆς Ὀδυσσεΐας	939
775.		492.	Ποσειδώνιος
Ὀμηροῦ *	1. 64. 75.	— τὰ εἰς τὸν Ὀμηρον	1
88. 117. 135. 140.		(Εὐσταθίου παρεμβο-	Πτολεμαῖος
144. 185. 239. 260.		λαι)	48. 298.
270. 321. 358. 369.		994	568. 591. 718. 721.
373. 378. 409. 444.		— τὰ εἰς τὴν Ἰλιάδα	Ῥήτωρ (Ἡλιοδώρος)
461. 467. 473. 483.		302.	180
520. 524. 525. 530.		— τὰ εἰς τὴν Ὀδυσ-	Σέσωσμις ὁ Αἰγυπτίος *
533. 566. 599. 620.		σειαν	Σιβύλλα
		66. 112. 163.	467
		180. 259. 420. 431.	Σιμοκράτου αἰκουμένη
		461. 479. 591. 725.	ἱστορία
		Ὀππιανὸς	730
		270. 272.	Σοφοκλῆς
		803.	145. 148. 419
		— ἐν ἀλλοιῦταις	Στρατόνικος
		538.	538
		1055.	Σωφρόνιος
			384
			Τιμοθεὸς ὀκιδαρῶδὸς
			520
			Φίλων
			752
			Φωκλίδης
			530
			Χάραξ
			687. 689
			Χρησμός
			473. 525. 591.
			803. 867.

Auctores citati in Supplemento Eustathii.

Ἄλιος Διονύσιος ἐν τοῖς περὶ Ἀττικῶν	Ἡρόδοτος	904. 907. 911.
λέξεων	912. 912.	
Ἀρριανός	907 Ὀμηρος	916
Γεωγράφος	899. 907. 911. Ὀππιανός	916

Auctores citati à Paraphraste.

Ἑκκλείδης	175 Ὀμηρος	67. 113
Ἡσίοδος	672 — ὁ ποιητής	442. 540. 872.
Καλλιμάχος	464 Πτολεμαῖος	718
Μάρων	113 Χάραξ, qui corrupte vocatur Γα-	
Μένανδρος ὁ Βερουθενίτης	311 ραξ	687

VI. Jam cæteros deinceps Geographos Græcos paucis persequar, quorum alii antiquiores etiam Dionysio sunt, alios plerosque præterite ille antecessit. Antiquior i) est SCYLAX Caryandensis à Caryandis Cariz opido, quem Darius Hystaspis k) misit ad Indum fluvium & oras maritimas lustrandas, ex quo itinere trigesimo mense est reversus, ut auctor est Herodotus IV. 44. Condidit hinc *Περίπλου* quem eidem inscripsit Dario, ut *Ἐλίου Διονυσίου* testimonio l) constat. Mentionem ejus facit Aristoteles VII. 14. Politic. & in Cianorum politia apud Scholiasten Apollonii Rhodii lib. 1. ad v. 1177. atque varia ex eo fabulosa legas apud Philostratum III. 14. Vitzæ Apollonii, & Jo. Tzetzam Chiliade VII. hist. 144. Huic Scylaci malo tribuere PERI-

i) Antiquiores etiam sunt *Hanno*, de cujus Periplo dixi lib. I. c. 6. & *Dicaearchus*, de cujus *ἀναγραφή ἑλλάδος* vide si placet lib. III. cap. 11. p. 296.

k) Darius Hystaspis obiit Olymp. LXXIII. 4. ante CHRISTUM natum 485.

l) Græcus auctor incertus, cujus testimonium periplo Scylacis præfigitur, non dubitans hunc ipsum quem habemus Scylacis libellum esse eundem antiquissimum illius scriptoris, Dario illum dicatum ab auctore suo refert: *Ἄλιος Διονύσιος ἐν τῷ περὶ Ἀλεξανδρείας βιβλίῳ πρώτῳ φησὶν ὅτι Δαρείῳ πρὸς Φώνησε Σκύλαξ τὸ φρόντισμα.* Darium If. Vossius Nothum intelligit, sed videtur *Ἐλίῳ* Dionysius de eodem potius cogitasse Dario à quo Scylacem ablegatum Herodotus narrat. Atqui ille fuit Darius Hystaspis F. Notho antiquior. Edito quidem periplo nulla ejusmodi *πρὸς Φώνησε* ad Darium præfigitur, quæ sane potuit temporum injuria perire atque amitti.

PERIPLUM qui hodie exstat, quam vel cum viris doctis m) comminisci sine veterum suffragio Scylacem alterum Caryandensem qui prior sit junior, sed ante Alexandri M. tempora sub Dario Notho vixerit; vel cum Svida, cujus sententiam sequitur clarissimus Dodwellus n) referre hunc librum ad Scylacem tertium Polybii æqualem. En Svidæ verba: *Σκύλαξ Καρυανδεύς (πόλις δὲ ἐστὶ τῆς Καρίας πλησίον Ἀλικαρνασσῶν τὰ Καρυάνδα) Μαθηματικός καὶ Μουσικός ἔγραψε περίπλιν τῶν ἐκτὸς τῆς Ἡρακλείδης τῶν κατὰ Ἡρακλείδην τὸν Μυλασῶν βασιλεία, τῆς περιόδου, ο) Ἀντιγραφῆν ρ) πρὸς τὴν Πολυβίου ἰσορίαν.* Valde vereor ne Svidas, in distinguendis Homonymis scriptoribus minime accuratus, confuderit Scylacem antiquum Caryandensem cum Scylace Halicarnasseo Mathematico, de quo Cicero II. de divinat. c. 42. *Scylax Halicarnassensis familiaris Panetii, excellens in Astrologia, idemque in regenda sua civitate princeps, totum hoc Chaldaicum predicendi genus repudiavit.* Certe veteres, ut Strabo, unicum norunt Geographum Scylacem Herodoteum illum, quem propterea *παλαιὸν συγγραφέα* vocat idem Strabo XIV. p. 658. scriptor Græcus incertus cujus testimonium edito periplo præfigitur

- m) Ita Vossius pater lib. I. de Hist. Græcis cap. 19. & If. Vossius in præfat. ad Scylacem. *Meminit enim nosster, inquit, σκελῶν μακρῶν τῆς Πειραίας quod tamen Th. mistocles opus: Meminit & Amphipoleos quam condidit Brasidas cum antea ἐννεὰ ὄδοι dicerentur. Cleostrati quoque Astrologi Tenedii & Callistrati Rhetoris Atheniensis mentionem facit, quos diu post illum Hystaspidem floruisse certissimum.* Ex his quædam sunt, ut Cleostrati mentio, quæ non male congruunt scriptori temporum Darii Hystaspis, nam Cleostrati Octaeteridem primam, qui serius computant, ab Olympiade LXI. repetunt, alii ab Olymp. LIX. Themistocles paucis post Hystaspidem obiit annis. Callistratus Atheniensis, Darii conditor, antiquior videtur & diversus à Rhetore de quo Plutarchus in vita Demosth. Denique Amphipolin à Brasida demum hoc nomen accepisse ægre mihi persuadeo, & contrarium innuit Diodorus Sic. XII. 68. Quid quod idem Vossius Epitomen tantum Scylacis nos habere affirmat, in qua *multa legantur contra sententiam Scylacis in quibus epitomator erraverit.* Mirum igitur ad hunc non retulisse potius si quæ offendit vir doctus manifesta recentiorum Darii Hystaspidis ætate temporum testimonia.
- n) H. Dodwellus in diss. de Peripli Scylacis ætate, T. 1. Geographor. Græc. minerum Jo. Hudsoni V. C.
- o) Ex hac Scylacis Periodo sive descriptione orbis terrarum Clariss. Dodwellus §. 3. hausisse existimat Strabonem quod lib. XII. pag. 566 è Scylace tradit circa lacum Ascanium habitasse Phytgas & Mysos. Sed & in periplo Scylacis, qui mutilus ad nos pervenit, loca mediterranea quandoque perstringuntur. Itaque poterat illa Strabo petisse è loco peripli, qui in nostris codicibus desideratur.
- p) Vide si placet quæ de hac ἀντιγραφῆν notavi lib. III. c. 30. §. 6. p. 761.

tur ἀρχαιότατον ἄνδρα, Stephanus Byz. in Καρύανδα, παλαιὸν λογογράφον. Jam certo constat periplum quem hodie habemus lectum eidem Straboni, nam in hoc Troadis initium ab Abydo deducitur, quod à Scylace fieri ille notavit XIII, p. 58). Idem quoque lectus à Marciano Heracleota, Avieno in orz maritimæ descriptione, aliisque, Quid igitur? num Svidæ plus fidei quam Straboni habebimus? aut credemus scriptorem Polybii æqualem Tyrum βασιλειαν ἡσῶν appellaturum, aut Thebas τῆχ, aut memoraturum Olynthum, aut q) Lyfima-chium & Antiochiam Syriæ itemque Thessalonicam. & in Ægyptiacæ orz descriptione Alexandriam prætermiffurum? Non sane. Relinquatur igitur per me antiquissimo illi Herodoteo Scylaci, quem unum veteres noverunt, periplus iste, qui non plane integer, ne dicam parum, (etiam post virorum doctissimorum curas) emendatus r) ad nos pervenit. In hoc ab Herculis columnis in Hispania facto initio ultra quas ipsas Carthaginensium emporia (qualia etiam ante primum bellum Punicum habuisse ex Polybii lib. I. c. 10. jam observarunt viri docti) commemorat, universas deinceps Europæ & Africæ oras persequitur, ad columnas Herculis in Africa denique subsistens. Narrat etiam diaphragmata sive vias quibus è Græcia in Asiam velex Asia in Græciam commode liceat trajicere.

VII. Primus Græce edidit Scylacem David Hefchelins una cum Marciano Heracleota, Artemidoro Ephesio, Diczarcho Messenio & Isidoro Characeno: Augustæ Vindel. 1600. 8. additis brevibus notis sive castigationibus. Edidit autem ex Codice Palatino, in quo hunc reperit titulum: Σκύλακῶς ἔκ Καρυανδῆς περὶ πλεῖστος τῆς οἰκουμενης Ευρώπης καὶ Ἀσίας καὶ Λιβύης, καὶ ὅσα καὶ ἐπιθία ἔθνη ἕκαστα ἔζησιν καὶ χῶραι καὶ λιμῆνες καὶ ποταμοί, καὶ ὅσα κληκ τῶν πλῶν καὶ αἱ νῆσοι αἱ ἐπιτάσ) αἱ οἰκουμεναὶ καθ' ὅτι ἐκάστη καίται τῆς ἐπειρας. Postea lucem vidit Græce & latine cum translatione & notis erudicis atque castigationibus Isaacii Vossii, tum vix unum & viginti t) nati annos, Amstelod. 1639. 4. subjuncto Anonymi periplo Mæotidis Paludis & Ponti Euxini quem à Salmasio acceperat, cui etiam librum dicavit. *Ua enim par erat, inquit, ut*

E

primi-

q) Jac. Gronovius præfat. ad Geographica antiqua.

r) Rich. Bentley Apologia diss. de Epistolis Phalaridis p. 327. *Scylax one of the most corrupted books in the World.*

s) Ad calcem libri non septem tantum sed duodeviginti insulas periplus Scylacis memorat. Confer H. Dodwell §. 16 diss. de Scylacis ætate.

t) Natas I. Vossius Lugduni Batavorum 1618. satis concessit Londini 1691.

Primitia juventa nostra primo, si pateris, virorum cederent. Loca quaedam Scylacis ab eo tempore illustravit, ne Phil. Cluverum, Meursium, Borchartum, Hostenium, Salmasium aliosque paucos, qui hoc obiter in scriptis suis fecerunt, jam memorem, *Jacobus Palmerius* Grentesmenius in *Exercitationibus ad optimos auctores Græcos* Lugd. Bat. 1648. 4. pag. 268.—282. & sparsim in *Græcia antiqua*. De hoc *Isaacus Vossius* ad *Catullum* p. 257. *Multus est in hoc Scylacis loco vir doctus Jacobus Palmerius, ubi excucit observationculas quas pueri olim edidimus, sed ut hoc, ita quoque cæteris in locis feliciter institueret censuram.* Ab eo tempore *Jacobus Gronovius* V. C. edidit *Geographica antiqua* Lugd. Bat. 1697. 4. in quibus *Scylax Vossii, Palmerii & Gronovii* ipsius notis illustratus & emendatus præmittitur *Anonymi Periplo, Agathemeri Hypotyposi Geographiæ & expositioni Mundi à Jacobo Gothofredo editæ.* Denique præstantissimus *Joannes Hudson* Volumine primo *Geographorum Græcorum minorum* quos cum notis, indicibusque locupletissimis, & *H. Dodwelli* de ætate singulorum scriptorum dissertationibus divulgavit, *Scylacem* quoque cum castigationibus, notisque integris virorum doctorum exhibuit. Oxoniæ 1698. 8. e theatro Sheldoniano. Reliqui in hoc Volumine sunt *periplus Hannonis, Agatharchides de mari rubro* u) è *Photii Cod. CCL*, cum *Laur. Rhodomanii* versione, *Periplus* uterque *Arriano* adscriptus, *Nearchi Paraplus* ex ejusdem *Arriani* Indicis, *Marciani Heracleotæ* *periplus* cum fragmentis *Artemidori ac Menippi*, & *Anonymi periplus ponti Euxini ac Maoticis paludis* quem ab *Is. Vossio*, & *Jac. Gronovio* editum jam dixi, atque è *Scymni Chiræ* atque ex *Arriani* *periplis* maximam partem ad verbum collectum esse eruditi observarunt, auctore five *Alypio* de quo *Julianus Epist.* 30. five ut *Is. Vossius* existimabat juniore aliquo, licet *H. Dodwellus* vir doctissimus in *diff. de hoc scriptore* suspicetur nescio quem *Diocletiani Imp.* temporibus propinquum.

VIII. *ISIDORUS* Characenus *Dionysii*, de quo sub initium hujus capituli, civis scripsit post fugam *Tiridatis* x) quam Anno *Tiberii XXII*, post *CHRISTUM* natum *XXXV.*) contigisse innuit *Tacitus* VI. *Annal.* 44. licet *Augusti Imp.* temporibus illam adscribit *Dio* lib. LI. p. 456.

u) De *Agatharchide* dixi lib. III. cap. 8. p. 207. 208.

x) Meminit ejus *Isidorus* p. 4. ἐν τῷ δὲ γὰρ α ἢ φραάτῃ ἔ ἀποσφάζαντῃ τὰς παλλακίδας ἢ τηριδάτης φυγῆς ἀποσφάζαντῃ. Confer *Vossium* lib. de *Philologia* p. 115.

p. 456. Neque diversus videtur ab hoc Isidorus Characenus quem laudat Plinius inter externos scriptores è quibus librum II. Nat. Historiz digessit & lib. V. c. 31. ut adeo scripsisse videatur ante imperium Flavii Vespasiani. Artaxerxes vero quem Isidori Characeni parentum ætate annos natum XCIII. decessisse è vita narrat Lucianus in Macrobijs T. 2. p. 472. non fuit Artaxerxes Ochus ut aliquando visum Vossio IV. 10. de Hist. Græcis, sed longe Junior Artaxerxes quidam è regibus Persarum qui Parthis Arsacidis subiecti fuerunt, ut pulchre observavit doctiss. Dodwellus in diss. de Isidoro Characeno §. I. Scripserat hic Isidorus Marciano etiam Heracleotæ laudatus Παρθίας περιηγητὸν quem allegat Athenæus III. Dipnosophist. p. 93. Hujus operis deperditi pars esse videtur qui hodie existit *σαθμοὶ Παρθικοὶ γ)* *mansiones Parthicae*, quibus distantias locorum in XVIII. regnis Imperio Parthico tum subiectis (non tantum Parthyenes proprie sic dicitur) Isidorus annotavit. Primum Græce cum Scylace & aliis lucem viderunt cura optimi Hæschelii, deinde ad codicem Parisiensem castigata cum versione Clariss. Hudsoni & notulis meis in Tomo secundo Geographorum minorum editæ sunt Oxoniæ A. 1703. 8. in quo volumine præterea habentur Diczarchi βίβλος Ἰλιάδου & montis Pelii descriptio, Scymni Chii quæ supersunt, Plutarchus de fluvijs, Agathemer, & Strabonis Epitome, atque de singulis hisce scriptis eorumque ætate dissertationes eruditissimi Dodwelli.

IX. SCYMNUS Chius post Apollodorum, cujus 2) *γεωγραφίαν εὐχῶσαν ἀχρὶ τῶν βίβων* compositam verbis Jambicis & Attalo Philadelpho Pergami Regi inscriptam tacito Apollodori nomine laudat, scripsit ad Regem Bithyniæ Nicomedem (tertium Christum cognomine ut videtur H. Dodwello, Olymp. CLXXII. 3. ante CHRISTUM natum XC.) carmine itidem Jambico *Περιήγησις* sive *enarrationem Orbis*, qua Eratosthenis maxime vestigijs insistere se profitetur v. III. seq. Mutila sub falso *Marciani Heracleotæ* nomine primum Græce ab

E 2

Hæsche-

γ) De his *σαθμοῖς* sive ut apud Jo. Malalam T. 2. Chron. p. 21. vocantur *μοναῖς* eorumque varietate præter eas quæ ad Isidorum notavi vide si placet Eduardi Bernhardi V. C. lib. 3. de mensuris & ponderibus p. 248. seq. Sic Amyntas quidam scripserat *σαθμοὺς Περσικῶν* & *σαθμοὺς τῆς Ἀσίας*. Laudat Athenæus & Elian. XVII. 17. de animal.

2) Vide si placet quæ de Apollodori Chronico scripsi lib. III. c. 27. Quod vero Stephanus Morinus V. C. p. 42. diss. periegesin Marciani Apollodoro tributam scribit à Salmasio, error est haud dubie, sive Salmasii, sive quod magis mihi persuadere Morini

Hæschelio una cum Scylace & aliis edita est Augustæ Vindel. 1600. 8. deinde latino carmine reddita & Græce ac latine vulgata à Fed. Morello Paris. 1606. 8. Hinc cum prosaria versione & notis *Erasmi Vindingii* Pauli F. Hafniz 1662. 8. Verum jam Isaacus Vossius ad Anonymi periplum p. 38. recte monuerat Scymnum Chium esse illius periegeseos auctorem, quod postea confirmavit Lucas Holstenius ad Porphyrum p. 82. & ad Apolloni Rhodii IV. Argonaut. v. 284. ac novissime H. Dodwellus diss. de Scymno Chio §. 7. ita ut nullus dubitandi locus superfit. Igitur doctissimus *Hudsonus* non dubitavit poemati huic verum Scymni Chii nomen præfigere, qui illud non modo recudi fecit in tomo secundo Geographorum Græcorum cum latina versione Vindingii notisque, & castigationibus: sed etiam subjecit eidem aliud Scymni ex eodem opere *fragmenta*, ex Anonymi maxime periplo quem Is. Vossius ediderat, collecta, quæ cum versione Jambica *Luca Holstenii* ad calcem notarum summi ejus viri ad Stephanum Byz. in lucem protulit Theodorus Ryckius Lugd. Bat. 1692. fol. Mentio Scymni Chii apud Apollonium Dyscolum hist. commentitiz cap. 15. (uti Meurfio probe observatum) & Stephanum Byz. variis in locis, & Scholiasten Apollonii IV. 277. ubi ἐν τοῖς ποταμοῖς Ἀσίας & 284. ubi ἐν τοῖς ποταμοῖς Εὐρώπης allegatur, ita enim pro ἐν τῇ κ' legendum docuit idem laudatus Holstenius.

X. MARCIANUS ex Heraclea Ponti oriundus, junior fuit Claudio Ptolemæo, Stephano autem qui eum sæpius laudat antiquior. Incertum idemne Marcianus qui Creticorum scriptor memoratur à Phrynicho apud Photium Cod. CLVIII. vel quem Synesius Epist. CI. ad Pylzmenem ἐρμῆ λογίς τυπον appellat, & quem Valentis Imp. filias Anastasiam & Carolam Grammatica præcepta docuisse refert Socrates IV. 9. Hist. Scripsit prosa Περὶ πλάνης τῆς ἔξω θαλάσσης εἰς τε καὶ ἑσπερίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ μεγίστων νήσων *Periplum maris externi a) maximarumque quæ in illo sitæ sunt insularum libris II.* quorum prior integer exstat, de mari orientali & meridionali, posterior qui Oceanum Occidentalem & septentrionalem persequitur, capitibus tribus postremis de Africa, & capite de distantibus ab Roma ad insignes Orbis habitabilis urbes mancus ad

a) Mare externum opponit mari intra Europam, Africam, & Asiam quod satis accurate affirmat descripsisse Artemidorum. Τῆς μὲν γὰρ ἐντὸς Ἡρακλείων σηλῶν ἀπείρου θαλάσσης ἀκριβῆ τὸν περίπλανη πεποιήμεθα ἐν ταῖς ἐπιτομαῖς τῶν ἰαβελίων Ἀρτεμιδῶρος τῆς Ἐφέσις Γεωγράφου, ὀνομαζομένης τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάσσης ἐπιμελεσάτον περίπλανη ἐν τοῖς τῆς γεωγραφίας βιβλίοις ἐπιποιήσαμ. Lib. 2. pag. 35.

ad nos pervenit. Ante hos duos libros in quibus Claudii Ptolemæi & Protagoræ Geographia atque ἀναμετρώσει σταδίων usum se fuisse testatur, idem Marcianus composuerat *Epitomen librorum undecim Geographia Artemidori Ephesii*, è qua prologus tantum & Ponti utriusque, Bithyniæ & Paphlagoniæ periplus superest. Neque vero solum in hac Epitome secutus est Artemidorum, quem Olympiade CLXIX. hoc est centum circiter ante natum Christum annis claruisse refert, sed etiam alios, quos laudat his verbis: Οἱ γὰρ δὴ δοκῶντες ταῦτα μετὰ λόγων ἐξητακέναι ΤΙΜΟΣΘΕΝΗΣ ὁ Ῥόδιος ἐστὶν ἀρχικυβερνήτης ἔδευτέρῃ Πτολεμαίῳ γεγονώς, καὶ μετ' ἐκείνον ἘΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ ἢ ὄν βῆτα ἐκάλεσαν οἱ μισοὶ προσάντες. Πρὸς δὲ τούτους ΠΥΘΕΑΣ τε ὁ Μαογαλιώτης καὶ ΞΙΔΩΡΟΣ ὁ χαρακκίος. Καὶ ΣΩΣΑΝΔΡΟΣ ὁ κυβερνήτης τὰ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν γεῶγραφίαν. ΣΙΜΜΕΑΣ τε ὁ τῆς οἰκισμένης ἐκείνης τὸν ὠπέπλαν, ἐστὶ μὲν ἈΠΕΛΛᾶΣ ὁ Κυρηναῖος καὶ ἘΥΘΥΜΑΝΗΣ ὁ Μαογαλιώτης καὶ ΦΙΛΕΑΣ ὁ Ἀθηναῖος καὶ ἈΝΔΡΟΣΘΕΝΗΣ ὁ Ἰασίος καὶ ΚΛΕΩΝ ὁ Σικελιώτης, ἘΥΔΟΘΟΣ τε ὁ Ῥόδιος καὶ ἌΝΝΩΝ ὁ Καρχηδόνιος - - Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ΣΚΥΛΛΑΞ ὁ Καρνανθεὺς καὶ ΒΟΥΘΑΙΟΣ - - Μετὰ δὲ τούτων τῆς πλείους ἈΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ ὁ ἐφέσιος γεωγράφος, καὶ ΣΤΡΑΒΩΝ γεωγραφίαν ὁμῶς καὶ ὠπέπλαν συντεθειμένος, ΜΕΝΙΠΠΟΣ τε ὁ Πεγραμνός C) Διότι γεῶγραφίαν ἀκριβέστεροι δοκῶσι πάντων τῶν προειρημένων τυγχάνειν - - Ἐγὼ τοίνυν πάντων τῶν μνημονευθέντων προκρίνας ἈΡΤΕΜΙΔΩΡΟΝ τὸν ἐφέσιον ἐπιτομὴν τῶν ἐνδεκά βιβλίων ἔμνημονεύοντα ἐποίησα μὴ προδῆσαι καὶ ἐξ ἑτέρων ΠΑΛΛΑΔΩΝ τὰ ἐλλείποντα, καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν ἰαβιβλίων φυλάξας, ὡς μετρίαν μὲν γεωγραφίαν, τελειότατον ἢ ὠπέπλαν ἀπεργασασθαι. Primus Marcianum è codice Jo. Georgii Herwarti Græce luci dedit David Haschelinus Augusti Vindel. 1600. 8. cum Scylace, Diczarcho & Isidoro Characeno. Latine vertit & cum notis edidit in volumine primo Geographorum minorum sæpe jam ex merito mihi laudatus Jo. Hudsonus, Oxoniæ 1698. 8. subjunctis Menippi Pergameni & Artemidori Ephesii e-logiis atque fragmentis. Marcianum respiciunt scholia ad Apollonium

E 3

quan-

b) De Timothee & Eratosthene dixi lib. III. c. 18.

c) Idem Marcianus p. 65. Μένιππος ὁ Πεγραμνός καὶ αὐτὸς τῆς ἐντὸς Θαλάσσης ὠπέπλαν ἐν τρισὶν ἡμέραις βιβλίους, ἰσορμὴν τινὰ καὶ γεωγραφικὴν ἐποίησατο τὴν ἐπαγγελίαν. Hoc Menippi opus, cujus novam editionem curasse se Marcianus p. 66. testatur, ἰσορα κυκλον vocat Crinagoras in Epigrammate quod edidit Salmastius ad Solin. p. 580. edit. primæ. Hinc constat Menippum non demum floruisse sub Imp. Commodò ut conjiciebat doctissimus Dodwellus diff. de ætate Marciani Heracl. §. 7. sed jam ante Augustum, sub quo fuit Philippus Thessalonicensis qui Crinagoræ Epigrammata, cujus meminuit & Strabo, coronæ suæ intercequit.

Hœschelio una cum Scylace & aliis edita est Augustæ Vindel. 1600. 8. deinde latino carmine reddita & Græce ac latine vulgata à Fed. Morello Paris. 1606. 8. Hinc cum profaria versione & notis *Erasmi Vindingii* Paulli F. Hafniz 1662. 8. Verum jam Isaacus Vossius ad Anonymi periplum p. 38. recte monuerat Scymnum Chium esse illius periegeseos auctorem, quod postea confirmavit Lucas Holstenius ad Porphyrum p. 82. & ad Apolloni Rhodii IV. Argonaut. v. 284. ac novissime H. Dodwellius diff. de Scymno Chio §. 7. ita ut nullus dubitandi locus superfit. Igitur doctissimus *Hudsonus* non dubitavit poemati huic verum Scymni Chii nomen præfigere, qui illud non modo recudi fecit in tomo secundo Geographorum Græcorum cum latina versione Vindingii notisque, & castigationibus: sed etiam subjecit eidem aliud Scymni ex eodem opere *fragmenta*, ex Anonymi maxime periplo quem Is. Vossius ediderat, collecta, quæ cum versione Jambica *Luca Holstenii* ad calcem notarum summi ejus viri ad Stephanum Byz. in lucem protulit Theodorus Ryckius Lugd. Bat. 1692. fol. Mentio Scymni Chii apud Apollonium Dyscolum hist. commentitiz cap. 15. (uti Meursio probe observatum) & Stephanum Byz. variis in locis, & Scholiasten Apollonii IV. 277. ubi ἐν τοῖς ποταμοῖς Ἀσίας & 284. ubi ἐν τοῖς ποταμοῖς Ἑυρώπης allegatur, ita enim pro ἐν τῇ 4^{τῃ} legendum docuit idem laudatus Holstenius.

X. MARCIANUS ex Heraclea Ponti oriundus, junior fuit Claudio Ptolemæo, Stephano autem qui eum sæpius laudat antiquior. Incertum idemne Marcianus qui Creticorum scriptor memoratur à Phrynicho apud Photium Cod. CLVIII. vel quem Synesius *Epist. CI.* ad Pylzmenem ἐρμῆ λογίῃ τυπον appellat, & quem Valentis Imp. filias Anastasiam & Carolam Grammatica præcepta docuisse refert Socrates IV. 9. Hist. Scripsit prosa Περὶ πλῆν τῆς ἔξω θαλάσσης ἰώσ τε καὶ ἰσπερίσ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ μεγίστων νήσων *Periplum maris externi a) maximarumque* quæ in illo sitæ sunt insularum *libris II.* quorum prior integer exstat, de mari orientali & meridionali, posterior qui Oceanum Occidentalem & septentrionalem persequitur, capitibus tribus postremis de Africa, & capite de distantius ab Roma ad insignes Orbis habitabilis urbes mancus ad

a) Mare externum opponit mari intra Europam, Africam, & Asiam quod satis accurate affirmat descripsisse Artemidorum. Τῆς μὲν γὰρ ἐντὸς Ἡρακλείων σηλαῶν ἀπείσσης θαλάσσης ἀκριβῆ τὸν περίπλυν πεποιήμεθα ἐν ταῖς ἐπιτομαῖς τῶν ἰαβελίων Ἀρτεμιδώρου τῆ Ἐφέσις Γεωγράφου, ὃν νομίζομεν τῆς καθήμας θαλάσσης ἐπιμελεσάτον περίπλυν ἐν τοῖς τῆς γεωγραφίας βιβλίοις πεποιήμεθα. Lib. 2. pag. 35.

ad nos pervenit. Ante hos duos libros in quibus Claudii Ptolemæi & Protagoræ Geographia atque ἀναμετρώσει σαδίων usum se fuisse testatur, idem Marcianus composuerat *Epitomen librorum undecim Geographia Artemidori Ephesii*, è qua prologus tantum & Ponti utriusque, Bithyniæ & Paphlagoniæ periplus superest. Neque vero solum in hac Epitome secutus est Artemidorum, quem Olympiade CLXIX. hoc est centum circiter ante natum Christum annis claruisse refert, sed etiam alios, quos laudat his verbis: οἱ γὰρ δὴ δοκῶντες ταῦτα μετὰ λόγων ἐξητακέναι ΤΙΜΟΣΘΕΝΗΣ ὁ ῥόδιος ἐστὶν ἀρχικυβερνήτης ἔδευτέρῃ Πτολεμαίῳ γεγονώς, καὶ μετ' ἐκείνον ἘΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ ὃν βῆτα ἐκάλεσαν οἱ μισοὶς προσάντες. Πρὸς δὲ τῆς ΠΥΘΕΑΣ τε ὁ Μασσαλιώτης καὶ ἸΣΙΔΩΡΟΣ ὁ χαρακκός. Καὶ ΣΩΣΑΝΔΡΟΣ ὁ κυβερνήτης τὰ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν γεώγραφας. ΣΙΜΜΕΑΣ τε ὁ τῆς οἰκισμένης ἐκείνης τὸν πῶσιπλον, ἐτι μὲν ἈΠΕΛΛΑΣ ὁ Κυρηναῖος καὶ ἘΤΘΥΜΑΝΗΣ ὁ Μασσαλιώτης καὶ ΦΙΛΕΑΣ ὁ Ἀθηναῖος καὶ ἈΝΔΡΟΣΘΕΝΗΣ ὁ Ἰάσιος καὶ ΚΛΕΩΝ ὁ Σικελιώτης, ἘΤΑΘΘΟΣ τε ὁ ῥόδιος καὶ ἈΝΝΩΝ ὁ Καρχηδόνιος - - Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ΣΚΥΛΑΞ ὁ Καρυανδῆς καὶ ΒΟΤΘΑΪΟΣ - - Μετὰ δὲ τῶν τῶν πλείους ἈΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ ὁ ἐφέσιος γεωγράφος, καὶ ΣΤΡΑΒΩΝ γεωγραφίαν ὅμῃ καὶ πῶσιπλον συντεθεικότες, ΜΕΝΙΠΠΟΣ τε ὁ Πεγραμηνός c) ἀπὸ πλοῦ γεώγραφας ἀκρετέστεροι δοκῶσι πάντων τῶν προειρημένων τυγχάνειν - - Ἐγὼ τοίνυν πάντων τῶν μνημονευθέντων προκρίνας ἈΡΤΕΜΙΔΩΡΟΝ τὸν ἐφέσιον ἐπιτομὴν τῶν ἑνδεκά βιβλίων ἔμνημονεύθῃν ἐποίησά μιν προδούς καὶ ἐξ ἑτέρων ΠΑΛΛΑΔΗΝ τὰ ἐλλείποντα, καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν ἰα βιβλίων Φυλάξας, ὡς μετρίαν μὲν γεωγραφίαν, τελειότατον ἢ πῶσιπλον ἀπεργασάσθαι. Primus Marcianum è codice Jo. Georgii Herwarti Græce luci dedit David Haschelms Augustæ Vindel. 1600. 8. cum Scylace, Diczarcho & Isidoro Characeno. Latine vertit & cum notis edidit in volumine primo Geographorum minorum sæpe jam ex merito mihi laudatus Jo. Hudsonus, Oxoniæ 1698. 8. subjunctis Menippi Pergameni & Artémidori Ephesii elogiis atque fragmentis. Marcianum respiciunt scholia ad Apollonium

E 3

quan-

b) De Timosthene & Eratosthene dixi lib. III. c. 18.

c) Idem Marcianus p. 65. Μενίππος ὁ Πεγραμηνός καὶ αὐτὸς τῆς ἐντὸς Θαλάσσης πῶσιπλον ἐν τρισὶν ἡμέραις βιβλίοις, ἰσορμὴν τινα καὶ γεωγραφικὴν ἐποίησατο τὴν ἐπαγγελίαν. Hoc Menippi opus, cujus novam editionem curasse se Marcianus p. 66. testatur, ἰσορὰ κυκλον vocat Crinagoras in Epigrammate quod edidit Salmastus ad Solin. p. 180. edit. primæ. Hinc constat Menippum non demum floruisse sub Imp. Commodò ut conjiciebat doctissimus Dodwellus diff. de ætate Marciani Heracl. §. 7. sed jam ante Augustum, sub quo fuit Philippus Thessalonicensis qui Crinagoræ Epigrammata, cujus meminit & Strabo, coronæ suæ interjecit.

quando III. 558. in illis laudatur Artemidorus ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῶν γεωγραφικῶν βιβλίων.

X. AGATHEMER Orthonis (al. Othonis) F. Marciano antiquior esse creditur à viris doctis, d) & ad Septimii Severi tempora propius accedere, licet argumenta quibus utuntur non plane certa atque explorata sunt, & ab aliis (ut à Salmafio) Agathemerus iste suppar habetur Georgio Gemisto Plethoni, qui sæculo XV. post CHRISTUM natum claruit. Equidem Compendiarii ejusmodi scriptores frequentes antiquiorum verba transcribunt, è quibus ætatem illorum colligere valde lubricum est. Claudio Ptolemæo plurimum tribuit Agathemerus, sed quam longe ab ejus fuerit ætate remotus, nullo indubitato docet indicio. Laudat in limine libri prioris etiam alios antiquiores. ἈΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ, inquit, ὁ Μιλήσιος ἀναστής Θάλεω πρῶτος ἐτάλησε τὴν οἰκουμένην ἐν πίνακι * γράψαι. Μεθ' οὐν ἘΚΑΤΑΪΟΣ ὁ Μιλήσιος ἀνὴρ πολυπλά-

d) Godfrid. Wendelinus apud Tenuitium præf. ad Agathemerum, H. Dodwellus diss. de Marciani ætate §. 9. & in diss. de Agathemero.

* Tabulas Geographicas primum è Græcis composuisse *Anaximandrum* testatur etiam Strabo, Laërtius II. 2. & alii. Inter Ægyptios *Sesoftri* hoc tribuit Eustathius ad Dionys. Καὶ Σέσωσις δὲ Φασιν ὁ Αἰγυπτῆσι πολλὴν περιεληλυθὸς γῆν πίναξιν δὲ δέδωκε τὴν περίουδον, καὶ τῆς τῶν πινάκων ἀναγραφῆς ἔκ Αἰγυπτῆσι μόνον ἀλλὰ καὶ Σκύθαις (Colchis: vide Marsham Can. Chron. Sæc. XIV. p. 365 & Franciscum Bianchinum V. C. in Historia Universalis è monumentis antiquis probata & Italice edita Romæ 1699. 4. cap. 30. p. 477. seq.) εἰς θάυμα μεταδὲνα ἠξίωσεν. Post Anaximandrum Hecætzus, Democritus & Eudoxus similiter docuerunt brevibus in tabellis *πίναξιν* ediscere mundos, ut Propertii IV. 3. 35. verbis ad sententiam Græci scriptoris efferendam utar. Idem Eustathius: *πινακογραφίας καταρξάμεν ἰσρήται Ἀναξίμανδρος, Ἐκαταῖος δὲ μετ' αὐτὸν τῆ ταύτη τάλμη ἐπιβαλεῖν. Μετὰ δὲ Δημόκριτος μαθητεύσάμενος Θάλητι, καὶ τέταρτος Ἐυδοξος. Μενίτι etiam tabulæ Geographicæ areæ ab Aristogora Mileti tyranni Cleomeni Lacedæmonio Regi allatæ Herodotus V. 49. Nec defuere qui jam apud sacrum scriptorem libri Josue XVIII. 8. seq. tabularum Geographicarum vestigium sibi visi sunt reperire. Conferatur Clariss. Kiloniensium JCtus & Mathematicus Samuel Reyherus Matheseos Mosajicæ capite XXXII. Ex scriptorum porro Græcorum latinorumque monumentis varia de mappis Geographicis testimonia collegerunt Marcellus Cagnatus IV. 5. Var. Obs. Nicolaus Bergierius de publicis & militaribus Romanæ Imperii viis III. 17. Tomo X. thesauri Antiqu. Rom. Gerh. Joh. Vossius libro de Philologia p. 61. seq. Matthias Berneggerus Quæst. I. in Tacitum, Menagius ad Laërtii Theophrastum lib. V. sect. 51. Jac. Perizonius V. C. ad Æliani III. 28. Var. Hist. & Cangius in glossario latino, vocabulo *mappa mundi*. Apud Stephanum Byz. in Ἄνθ. & Ἀβδηρὰ περ πινάκας & πινακογράφος Xylander & Mauillacus putant denotari tabulas Geographicas, sed Holstenius & Abr. Berkelius in notis ad illa loca recte observant respici tabulas sive indices doctorum Virorum eorumque scriptorum*

της διηκρίβωσεν ὡς εὐαμασῆσαι τὸ πρᾶγμα. ἙΛΛΑΝΙΚΟΣ γὰρ λέσβιος ἀνὴρ πολὺς ὡς ἀπλάτως παρέδωκε τὴν ἱστορίαν. Ἦτα ΔΑΜΑΣΤΗΣ ὁ Σογίσις τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ἑκαταίῃ μεταγράψας ὡς ἐπὶ πλεονάζειν. Ἐξῆς ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ καὶ ἘΥΔΟΞΟΣ καὶ ἄλλοι τινὲς (Timosthenem & Posidonium Stoicum aliquibus interjectis etiam nominat) τῆς γῆς περιόδου καὶ περιπέλους ἐπραγματεύσαντο. *Libros duos hujus Agathemerii Compendiatarum Geographia expositionem, ὑποσημειώσεων τῆς Γεωγραφίας ἐν ἐπιτομῇ, scriptos ad Philonem e) discipulum suum, lectuque haud indignos & nonnulla tradentes alibi haud obvia in lucem edere voluere viri docti I. Vossius, f) Lucas Holstenius g) & Godfridus Wendelinus: h) Sed primus è Codice Jo. Jacobi Chiffetii cum versione & notis vulgavit Samuel Tennulius Amstelod. 1671. 8. Deinde Scylaci subjecit Jacobus Gronovius V. C. qui avunculi notis suas addidit & versionem plusculis locis emendavit. Lugd. Batav. 1697. 4. Denique in Volumine secundo Geographorum mino-*

rum

ptorum quales à Callimacho olim compositos dixi lib. III. c. 19. p. 478, seq. quem admodum patrum nostrorum memoria scriptor elegantissimus libro quo vitas doctorum virorum travissimo stylo descripsit, ututum fecit Pinacothecam. Mirum est quod Jo. Xiphilinus p. 222. è Dione narrat Metium Potapularium interfectum à Domitiano, quod imperium affectare videretur τὴν ὀικεμένην ἐν τοῖς ἔκοιτῶν τοῖς τοῖς ἔχων ἐγγεγραμμένην. Utrum vero Diabolus Matth. IV. cum CHRISTO Servatori regna mundi ostendit, hoc fecerit demonstrata mappa Geographica; ut Viro summo Hagoni Grotio in mentem venisse videtur, aliis judicandum relinquo. Mihi quidem vel ideo hoc non videtur verisimile, quod nemini altus mons ascendendus sit, ut tabulam Geographicam vel inspiciat ipse, vel alteri inspiciendam relinquat. Consule etiam si placet Jo. Danielis Majoris Medicæ Kilon. scrutinium Medicum Satanicæ κοσμοδείξεως capite 2. Quales denique fuerint veterum πινάκες Geographici, rudiores præsertim illi ad itinerum directionem comparati, nullo clariore testimonio constat quam reliquiis Tabulæ Theodosianæ è Peutingeri schedis à M. Velfero editæ, de qua differui in Bibliotheca latina. De Agathodæmonis Alexandrini tabulis Geographis dictum à me infra in capite de Claudio Ptolemæo. De diaphragmatis sive lineolis quibus marium trajectus & itinera notabantur, conferendus Dodwellus diss. de Scylacis Periplus ætate §. 16. Libellus qui nautis portus & intervalla locorum monstrat, apud Græcos vocatur πορτολάν, de quo vocabulo Cangius. Tabulam veterem terræ sanctæ vulgari Jacobus Bongarsius in tomo posteriore præclari operis quod inscripsit Gesta Dei per Francos. ap. Wechel. 1611. fol.

e) Lib. I. c. 6. τῶν δὲ τὰ τὴν ἀφ' ἧς ὡς ψεύδη ἀπολεγεμένα ἐπισημοποιῶς διορθώμενοι δὲν προσεποτήσαμεν καὶ αὐτοὶ τὴν ἔπαντος ὡς ἐγχειρίδιον συνελθὼν πραγματείαν, ὡς ἂν ἐπὶ μνήμης ἔχης ὁ ΦΙΛΩΝ ἀρετῆ, ὅσα καὶ διαζώσης Φωνῆς παρ' ἡμῶν ἀκηκοας.

f) G. Joh. Vossius lib. de Philologia P. 96.

g) Lambec. 1. de Bibl. Vindob p. 113.

h) Tennulius præf. ad Agathemerium.

rum è Gronovii fere editione repræsentavit recensuitque præstantissimus *Hudsonus* Oxon. 1703. 8. qui Codicis etiam Saviliani mentionem facit. Exstat quoque MStum hoc opusculum in variis Bibliothecis, Vaticana, Cæsarea, Regis Galliæ aliisque etiam privatis. In veteribus Inscriptionibus Agathemeri nomen plus simplici vice occurrit, ut notatum Wendelino. *L. Ælius Agathemer, C. Papius Agathemer, C. Julius Agathemerus & C. Vatronius Agathemer* apud Gruter. & in marmoribus Arundelianis Γ. Αἰλιος Ἀγαθήμερος Ἐφέσι & ἐπὶ τῆς ἰερᾶς Ἀγαθῆμ. . . Denique Epitaphium *Claudii Agathemeri* Medici, Myrtalesque ejus conjugis, quod integrum adscribam exedit *Prideaufii* p. 77.

Κλαύδιος ἰητὴρ Ἀγαθήμερος ἐνθάδε κείμενος
 Παντοίης δεδάως κραπνὸν ἀκρομανοσῶ.
 Ζυγὸν τῆτο δέ μοι καὶ Μυρτάλη εἶσα συνένω
 Μνήμα μετ' εὐσεβῶν δ' ἔσμεν ἐν Ἡλύσιω.

Etiam in vita *Perfii* pro *Claudio Agaterno Medico Lacedæmonio*, cujus convictu ille apud *Cornutum* usus esse traditur, *Claudii Agathemeri* nomen esse reponendum haud dubitat *Reinesius* in Epistolis ad *Hofmannum* p. 538. & in syntagmate Inscriptionum p. 610.

XI. Index Scriptorum in Geographis antiquis Græcis minoribus allegatorum.

Ex editione Clariff. Hudsoni, Oxon. 1698. & 1703. 8.

Tomo primo.

A *Schilus*, Agatharch. p. 12. in *Basilis*. Agatharch. 48.
Prometheo soluto. Arrian. peripl. ponti Euxin. p. 19. & *Bottheus*, Marcian. 63.
 Anonymus If. Vossii. p. 1. *Cleon Siciliensis*. id. 63.
Androsbenes Thasius. Marcian. Heracl. p. 63. *Cleostratus Astrologus*. Scylax p. 35.
Antiphanes Bergæus. id. 62. *Climias Historicus*. Agatharch. 2.
Appellas Cyrenæus id. 63. *Demetrius*. id. 48.
Artemidorus Ephesus. id. p. 1. 6. 35. *Demetrius Calatianus*. Anonymus If. Vossii p. 10.
 37. 46. 63. 64. 65. 66. Anonymus *Demosthenes*. Agatharch. 19. 21.
 periplus If. Vossii p. 10. *Dionysius Diogenis F.* Marcian. p. 6.
Diophantus. Agatharch. p. 48.

Epho-

- Ephorus*. Anonymus II. Vossii p. 2.
3. 4.
Eratosthenes Cyrenæus Marcian. p. 6.
63. 64.
Euxodus Rhodius. id. p. 63.
Euripides. Agatharch. p. 12.
Eubymenes Massaliota. Marcian. p. 63.
Hanno Carthaginiensis. Marcian. p. 63.
Nearch. p. 40.
Hecateus. Agatharch. p. 48.
Hegeſias. id. 17.
Hermesianax. id. 19.
Herodotus. Arriani peripl. ponti Euxin. 16. 18.
Hesiodus. Agatharch. p. 6. 12.
Homerus. id. p. 12. Arriani. peripl. ponti Eux. p. 3. 8. 23.
Isidorus Characeus. Marcian. p. 63.
Lycus. Agatharch. 48.
Menippus Pergamenus. Marcian. 63.
65. 66. 67.
Phileas Atheniensis. Marcian. 63.
Protagoras Geographus. id. p. 2. 35.
37. 55.
Ptolemaeus Geogr. id. p. 2. 6. 35.
Pytheas Massiliensis. id. 63.
Scylax Caryandensis. id. 63.
Simmeas Geogr. id. 63.
Sofander. id. 63.
Strabo. id. 63.
Timeus. Agatharch. p. 48.
Timosthenes Rhodius Marcian. p. 63.
64.
Xenophon. Arriani. peripl. ponti Eux. p. 1. 3. 11. 13. 14. 15. 17. 24. & Anonym. II. Vossii p. 15.

Tomo secundo.

- A** *Agatharchides*. Plutarch. de flum. p. 22. *Samius* id. p. 20. *de rebus Phrygiis* id. p. 22. *quarto de lapidibus*. id. p. 20.
Agathocles Mileſius. id. p. 35. *de fluminibus*. ibid.
Agathocles Samius in Rep. Pessimuntiorum. id. p. 19.
Agatho Samius secundo de fluminibus id. p. 35. *secundo rerum Scythicarum*. id. p. 29.
Agathonymus in Perside id. p. 37.
Alexander Cornelius tertio rerum Phrygiarum id. p. 21.
Anaximander Mileſius primus edidit πίνακα τῆς οἰκουμενης. Agathem. p. 1. Excerpta è Strab. p. 3.
Anaximachus. excerpta è Strabone p. 119.
Antiphanes id. p. 16. *Bergæus ὁ γράψας τὰ ἀπείρα*. Scymnus p. 37.
Antisthenes tertio Μαλαίγειον Plutarch. de flum. p. 44.
Apollodori Chronographia Jambis scripta, à temporibus Trojanis ad suam ætatem. Scymnus p. 2.
Aratus. Excerpta è Strab. p. 120.
Archelaus primo de Lapidibus. Plutarch. de flum. p. 20. *tertio de fluminibus*. id. p. 50.
Archilochus. Excerpta è Strab. p. 137.
Aretazes ἐν τοῖς Φρυγικαῖς. Plut. de flum. p. 25.
F Ari-

- Aristarchus Scymn.* p. 2. Excerpta è Strab. p. 8.
- Aristobulus decimo de lapidibus.* Plut. de flum. p. 28.
- Aristonymus.* id. p. 48.
- Aristoteles.* Excerpta è Strab. p. 34. 194. quarto de fluminibus Plut. de flum. p. 50.
- Arrianus (de Alexandro M.)* Excerpta è Strab. p. 143.
- Artemidorus. (Ephesius)* Agathem. p. 12.
- Athenodorus.* Excerpt. è Strab. p. 31.
- Cemaro primo Ἰνδικῶν.* Plut. de flum. p. 9.
- Callias.* Scymnus p. 8.
- Callimachus.* Excerpta è Strab. p. 44.
- Callisthenes tertio de venatione.* Plutarch. de flum. p. 9. *Sybarita, decimo tertio Γαλατικῶν.* id. p. 13.
- Chrysermus Corinthius Octavo Ἰνδικῶν.* id. p. 3. *tertio de fluminibus.* id. p. 16. 40. primo Πελοποννησιακῶν. p. 36.
- Cleambes primo de montibus.* id. p. 34. *tertio Theomachia.* p. 12.
- Cleon Siculus.* Scymn. p. 7.
- Clitonymus tertio Τραχυικῶν (an Θεακικῶν)* Plut. de flum. p. 8.
- Clitophon.* id. p. 37. *tertio κτίσεων.* p. 14. *decimo Ἰνδικῶν.* p. 39. *Rhodius* id. p. 50.
- Crates* Excerpta è Strab. p. 8.
- Crates Milesius.* Agathem. p. 2.
- Ctesias primo de fluminibus.* Plut. de flum. p. 39.
- Ctesias Cnidius secundo de montibus* id. p. 43.
- Ctesias Ephesius primo Persidos.* id. p. 36.
- Ctesiphon I. de Arboribus.* id. p. 37. XIII. *de arboribus.* p. 47. primo Περσικῶν. id. p. 45.
- Ctesippus secundo Σχυδικῶν.* id. p. 11.
- Damasta Citiensis periplus.* Agath. p. 2.
- Demaratus tertio de fluminibus.* Plut. de flum. p. 20. quarto de Phrygia. id.
- Demetrius Calatianus.* Scymn. p. 7. 41. 46. 51.
- Democriti γῆς περίοδος.* Agathem. rus. p. 2.
- Demodocus primo Heraclea.* Plutarchi de flum. p. 36.
- Demostratus Apameensis.* id. p. 19. *secunda de fluminibus.* id. p. 25.
- Dercyllus primo de lapidibus.* id. p. 39. *tertio de montibus.* p. 3. 17. *tertio Ἰτωλικῶν.* Plut. de flum. p. 44. *primo Σατυρικῶν* p. 22.
- Diogenes Stoicus Apollodori præceptor.* Scymnus p. 2.
- Dionysius Chalcidensis.* id. p. 7.
- Dorotheus Chaldeus secundo de lapidibus* Plut. de flum. p. 46.
- Empedocles.* Excerpta è Strab. p. 119.
- Ephorus.* Scymn. p. 7. 27. 31. 49. 50. 51.
- Epicharmus.* Excerpta è Strab. p. 119.
- Eratosthenes.* id. p. 5. 19. Scymnus p. 7. 24. Agathem. p. 2.
- Euxodi γῆς περίοδος.* Agathem. ibid.
- Evemerides Cnidius.* Plut. de flum. p. 21.
- Evemerus.* Excerpta è Strab. p. 16.
- Eupho-*

- Euphorion*. id. p. 119.
Euripides. Diczarch. p. 22.
Hecateus Milesius. Excerpta è Strab. p. 3. Agathem. p. 2.
Hellanicus Lesbicus. Agathem. p. 2.
Heraclius Sicyonius secundo de lapidibus. Plut. de flum. p. 27.
Hermestianax Cyprius id. p. 5. 48. *secundo rerum Phrygiarum*. id. p. 25.
Hermogenes. id. p. 34.
Herodotus. Scymn. p. 8. 32. Excerpta è Strab. p. 8. 84. 150.
Hesiodus. Eadem excerpta p. 119. 186.
Hipparchus. id. p. 16. 23. Agathem. p. 2.
Homerus. Excerpta è Strab. p. 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 12. 13. 16. 45. 60. 63. 83. 84. 102. 104. 106. 107. 109. 112. 113. 115. 116. 118. 119. 122. 123. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 137. 155. 157. 160. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 178. 181. 214. 221. 228.
Jason Byzantius in Τραγυκῶς (forte Θρακικῶς) Plut. de flum. p. 23.
Jon. Excerpta è Strab. p. 119.
Laon Poëta. Diczarch. p. 17.
Leo Byzantius in libris Βουτυκῶν. Plut. de flum. p. 5. *tertio de fluminibus*. id. p. 48.
Lysippus. Diczarch. p. 10.
Menippus (Pergamenus) Agathem. p. 12.
Nicanor Samius secundo de fluminibus. Plut. de flum. p. 33.
Nicias Mallotes de lapidibus. id. p. 40.
Pherecrates. Diczarch. p. 19.
Pherecydes. Excerpta è Strab. p. 186.
Phileas Diczarch. p. 3.
Philiscus. id. p. 20.
Pindarus Excerpta è Strab. p. 55.
Plato id. p. 12. 135.
Plesimachus δευτέρα Νόσων. Plut. de flum. p. 38.
Polybius. Excerpta è Strab. p. 30. 41. 99.
Posidippus Comicus Diczarch. p. 14. 23.
Posidonius. Excerpta è Strab. p. 31. 35. 75. 176. 208. 214. *Stoicus*. Agathem. p. 2.
Ptolemaeus (Geograph.) Agathem. p. 17. Excerpta è Strabone p. 21. 99. 226.
Pytheas Massiliensis. id. p. 13. 16. 39.
Sophocles. Diczarch. p. 16. Excerpta è Strab. p. 119.
Softhenes XIII. ἰβηρικῶν. Plut. de flum. p. 32. *Cnidius*. p. 34.
Sostratus de fluminibus. id. p. 4. *in primo μεθυστικῆς ἰσοπέρας στωαχουργῆς*. id. p. 29.
Thales Agathem. p. 1. Excerpta è Strab. p. 3.
Theophilus X. de lapidibus. Plut. de flum. p. 47.
Theopompus. Scymnus p. 22.
Thrasyllus Mendesium in Τραγυκῶς (forte Θρακικῶς) (Plut. de flum. p. 24. *in Ἀργυροπικῶς*. id. p. 31. *tertio de lapidibus*. id. p. 24.
Timans. Scymnus p. 13. 24. Excerpta è Strab. p. 55.
Timagenes Syrus. Plut. de flum. p. 13.

Timagoras de fluminibus. id. p. 42. *Timotheus ἐν Ἀργολακίδι* id. p. 35. *XX*
Timolauus primo Φρυγιακῶν. id. p. 19. *de fluminibus.* p. 7.
Timosthenes. Scymnus p. 7. *Agaxenophon.* Excerpta è Strab. p. 148.
 them. p. 5. 13. *Zeno.* Diczarch. p. 12.

XIII. EUSEBIUS Pamphili, Cæsarensis Episcopus circa annum CHRISTI 340. denatus, præter tot alia doctrinæ atque industriæ singularis monumenta præclara, quæ capite postremo hujus libri perstringam, scripserat ad Paulinum Tyri Episcopum libros duos Περὶ τῶν τοπικῶν ὀνομάτων ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ, *de nominibus locorum & urbium in sacra Scriptura.* Horum priore libro, qui intercidit, nomina illa locorum quæ Hebraica in sacris litteris occurrunt interpretatus in Græcam linguam, subjunxerat *topographiam terre Judææ & distinctas tribuum sortes, ipsius quoque Hierusalem templique in ea cum brevissima expositione περιεγραμῆναι: Καὶ ἐπὶ τὰς ὡς ἐν γραφῆς τύπων* (ita leg. *pro γραφαῖς*) *τῆς πάλαι Διαβοήτης μητροπόλεως αὐτῆς, λέγω δὴ τὴν Ἱερουσαλήμ, τῆτε ἐν αὐτῇ ἱερῶν Διαχαράξαις μετα ὡς θείας τῶν εἰς τὰς τόπους ὑποσημαμάτων.* Libro posteriore qui adhuc exstat, ordine alphabeti eadem nomina persecutus Eusebius, singulorum locorum situm & quomodo sua ætate appellarentur explicavit. Hic diu lectus est latine tantum inter *S. Hieronymi* opera, qui librum istum Eusebii de locis Hebraicis vertit, atque in Palæstina ipse diu versatus non pauca emendavit & addidit. Pluribus tamen locis Hieronymi liber corruptus ad nos est delatus, unde *mendosissimum* vocat Andreas Mafius p. 198. commentarii luculenti in Josuz historiam, quo inter alia variis eum locis illustravit correxitque. Græce primus edidit *Jacobus Bonfrerius* è Soc. Jesu, nactus exemplar (mendis scatens & ipsum) in Bibliotheca Regis Christianissimi. Edidit autem præfixum eruditis suis commentariis in Josuam, Judices, & Ruth. Paris. 1631. fol. atque iterum 1659. fol. apud Cramoisius. Et quemadmodum Eusebium ex Hieronymo, ita hunc ex illo vicissim emendavit, faciliori omnia ordine digessit, novam suam versionem, notas insignes & supplementa, tabulam item Chorographicam Palæstinæ subjunxit, ut merito habeatur hoc volumen sive Onomasticon urbium & locorum S. Scripturæ ad Geographiam sacram illustrandam ex omnibus quæ hætenus exstant præcipuum atque princeps. Ab eo tempore *Joannes Marciianus* Monachus Benedictinus in præclara sua Operum Hieronymi editione Tomo secundo Paris. 1699. fol. hunc Eusebii librum Græce ad exemplar MS. denuo recensurum cum versione Hieronymi ad MSS. codices castigata iterum exhibuit, adeoque pluribus locis meliorem dedit, sed omisis Bonfrerii notas, quod factum

factum nollet Richardus Simon in Epistolis Criticis Basileæ editis. Denique Bonfrerianam editionem integram, collata Marcianzi industria longe nitidius emendatiusque recudi curavit, & castigationes suas addidit vir doctissimus *Joannes Clericus*, subjuncta Bonaventuræ Brocardi Monachi Ord. Prædicator. qui circa A. C. 1283. in terra sancta versatus est, Palæstina, latine scripta. Amstelodami hoc ipso anno 1707. fol. Confer si placet ejus Bibliothecam selectam Tomo XIII. sub init. Etiam Petrus Bertius pridem Geographiam sacram ad Eusebii librum *περὶ τοπικῶν ὀνομάτων* molitus fuit, ut ex ejus digesto novo de aggeribus & pontibus ad mare structis refert Vossius cap. XLIV. §. 35. de scientiis Mathematicis. Bertio defuncto ejus Eusebiana ex Menagii munere ad If. Vossium transmisit Claudius Sarravius, ut constat ex hujus Epistolis p. 267. edit. primæ. Eusebium auctorem esse hujus libri præter rationem dubitarunt nonnulli eruditi uti Petavius ad Epiphan. Laudatur sub Eusebii nomine etiam à Procopio Gazzo ad librum Judicum p. 503.

XIV. STEPHANUS Grammaticus Byzantinus auctor *Ἐθνικῶν* five Lexici quod eruditorum manibus tēritur Geographici, Eugenio in schola, quæ imperatorum auspiciis CPoli florebat, successit, si credimus Thomæ de Pinedo, qui id probat ex his verbis in voce *ἀνακτόρεια*: *Ευγένιου ὁ πρὸ ἡμῶν τὰς ἐν τῇ βασιλίδι σχολὰς ἀνακτομήσας*. Verum recte observatum à Guil. Xylandro, Theodoro Ryckio & Abr. Berkelio est, hæc non Stephani sed Epitomatoris *Hermolai* verba esse videri, de quo Suidas: *Ἡρμόλαος γραμματικὸς Κωνσταντινουπόλεως γράψας τὴν ἐπιτομὴν τῶν ἔθνικῶν Στεφάνῳ γραμματικῷ πρὸς Φανηθεῖσαν Ἰουστινιανῶ τῷ βασιλεῖ*. Idem Suidas auctor est Eugenium CPoli docuisse sub Anastasio Imp. qui Justinianum, cui Hermolaum Epitomen suam inscripsisse constat, in Imperio antecessit. Ex quibus perspicuum esse videtur, non Stephanum sed Hermolaum Eugenio in schola successisse, licet fuerit etiam antiquior quidam Eugenius Themistii Pater, sed is non Grammaticus verum Philosophus à Constantio celebratur. Non minus ambiguum est, utrum in aliis locis, quæ ad probandam vel inquirendam Stephani ætatem Berkelius allegat, loquatur Hermolaus, an ipse Stephanus. Ex Tzetza autem Stephani opus in Chiliadibus citante ne minimæ quidem notæ conjectura de illius ætate peti potest, etsi non minimam posse colligi eidem Berkelio videbatur; qui vero possit, cum Tzetza sexcentis propemodum annis scripserit post Hermolaum, nec hilum addat, ex quo ætatem Stephani discamus. Hæc enim ejus sunt verba Chiliad. 3. hist. 100. agentis de Heraclea, quæ ante dicta Perinthus:

Ὁ Ἀπολλόδαυρος Φησι ταύτην τὴν ἰστορίαν.
 τῶν περὶ νήσων πόλεων καὶ δῆμων βιβλίω.
 Στέφανος ὁ Βυζάντιος, ἔγραφε περὶ ταύτης,
 Περὶ τῆς Ἡρακλείας δὲ γραφειτῆς ἐν τῷ Πόντῳ.

Ubi in transcurfu cum doctissimo viro Thoma Galeo cap. 8. diff. de scriptoribus Mythologicis discedere liceat è Celeberrimi Vossii sententia, qui in opere de Historicis Græcis putavit à Tzetza h. l. allegari librum Apollodori περὶ νήσων πόλεων καὶ δῆμων. Ceterum è fragmento Segueriano & ex iis, quæ non ex Epitome sed ex Stephani opere ipso supersunt apud Constantinum Porphyrogenetum, patet illum scripsisse non tantum post Athenzum Naucraticam & Grammaticum Herodianum, id est post Marci Antonini & filiorum tempora, sed & post Marcianum Heracleotam, qui Synesii æquales fuit, ut adeo eundem necesse sit vixisse post Arcadium Honoriumque, quæ opinio fuit viri summi & de bonis litteris, Stephano autem cum primis, præclare meriti Lucæ Holstæni Hamburgensis. Itaque minus audiendus Johannes Trifanus argumento leviori ductus, cui ante Gallienum vixisse, longeqve quam vulgo antiquior fuisse Stephanus videbatur, T. 2. operis præclari numeri p. 81. Plane autem ratio fugit virum doctum, * qui in Italia antiqua p. 1234. Eustathium Stephano antiquiorem putavit, cum Eustathius tot sæculis illo junior in commentariis ad Dionysium Periegetem & ad Homerum frequentissime Stephanum ejusque ἔθνικα, nec Stephanum modo, sed & Stephani Epitomen, τὸν τὰ ἔθνικα ἐπιτέμνοντα alleget, non quidem quod integro Stephano usus non fuerit Eustathius, ut Thomas de Pinedo suspicatur, cum contrarium pridem ostensum sit à Berkelio ex locis ubi Eustathius ex Stephano profert, quæ in nostro hodie desiderantur: (Confer Clariss. Neocorum ad Svidam in παρθένῳ) sed quia Hermolaus nonnulla adjecerat passim operi, quod Epitomen contraxit. Unde puto etiam minus tuto nos posse cum Holstænio, Berkelio, Theodorio Rycquio affirmare, quod Stephanus religione Christianus fuerit, etsi in vocabulo βητλεὲμ legimus verba Christiani procul dubio scriptoris: ἐν ἣ γέγονεν ἡ κατὰ σάρκα γέννησις τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν. Equis vero nos docebit hæc Stephani esse, non Hermolai? Non miror igitur viro doctissimo Septimio Florenti Christiano in mentem venire potuisse, ut ἔθνικῶν auctorem Ethnicis adscriberet in notis ad Aristophanis Irenem p. 77. Quod etiam facit Richardus Montacutius p. 177. Appa-

* Vide Berkelii præf. ad Stephanum.

Apparatus, Stephanum in originibus sacris & Hebraicis mire hallucinari observans. Quamvis aliud videtur Eduardo Bernhardo litterarum illarum peritissimo, qui p. 49. ad Josephum non dubitat Stephanum laudare tanquam orientalium originum sedulum indagatorem. Confer Bocharti Chanaan II. 12. Ceterum rectius nos fortassis cum præstantissimo Petro Bælio in Lexico Historico-Critico nihil definimus, & hoc totum de * religione Stephani in medio relinquimus. Quantum vero ii qui veterum scripta in Epitomas redegerunt licere sibi in illa olim putaverint, non uno exemplo norunt viri eruditi, ut minime necessarium sit ea de re hoc quidem in loco plura verba facere.

Stephani opus ab auctore videtur inscriptum fuisse Εθνικά, ita enim Svidas & sæpe Eustathius appellat, & suadet scopus operis haud postremus, qui ad Grammaticam *τεχνικην* pertinet, & est nomina gentilia docere, quomodo à gentium regionum, insularum, urbiumque, pagorum, & fluviorum nominibus recte deduci debeant, quod veterum scriptorum auctoritate plerumque facit, imo semper hoc eum facere, si opus ipsum Stephani exstaret integrum, videremus: etsi ipsum sæpe ex ingenio formare sua *εθνικά* notat Is. Vossius ad Melam p. 45. Ita etiam opus suum inscripserat Orns sive Orion Grammaticus, cujus liber secundus *περὶ εθνικῶν* Stephano citatur in *Ταῦτα*. Diversum tamen institutum fuit Damastz Sigeensis in *εθνῶν καὶ πόλεων καταλόγῳ*, Diogeniani *ἐν πύλαι πασῶν ἐν τῇ γῆ πόλεων* aliorumque, qui de Regionibus vel urbibus tractarunt Geographorum more vel Historicorum. Neque huc spectant Hippiz Delii vel Callimachi *εθνικαὶ ὀνομασίαι*, Hellenicæ & Zenodoti scripta ejusdem argumenti, quibus in scriptis de vocabulis & idiomatis nationalium peculiaribus agebant, ut alio loco diximus. Ceterum in versione Græca Catalogi Hieronymiani, quæ ad Sophronium vulgo refertur, statim sub initium alio longe sensu *αὶ τὰ εθνικὰ συντάξαντες* sunt scriptores Ethnici sive pagani. Stephani potro *Εθνικά* in plures libros digesta erant, ita quidem, ut cum litera O jam inciperet liber sextus & trigessimus, ut ex manu exarato Epitomes codice Perusino & Salmasii, qui Palatino MS. usus fuerat observatione docuit Vir Clariss. Jacobus Gronovius. Hinc patet, falli Joh. Rualdum, qui in vita Plutarchi cap. 1. citat Stephanum Byzantinum libro XXII. *περὶ πύλων*, producens locum ex voce *χαιρωνία* & capite 6. afferens nonnihil ex voce *Τάναγρας* laudat librum XIX. Nempe singulis litteris singulos libros

* Fateor tamen me valde insulare in eorum sententiam, quibus Stephanus videtur fuisse Christianus.

libros à Stephano tributos, perperam putabat vir doctus. Equidem jam cum Xylandro non licet amplius dubitare litterarum ordinem secutum fuisse τὸν Ἐθνικογράφον, ita tamen, ut unica littera plures interdum impletet libros, singulis præmisso indice nominum, de quibus esset dicturus. Utrumque patet ex calce fragmenti, quod ex Bibliotheca Petri Seguierii Franciæ Cancellarii primus in lucem protulit Samuel Tennulius addita Latina versione & notis Amstelod. 1669. 4. Eidem fragmento Theophilus nescio quis, qui illud in membrana descripsit, hoc tristichon adjecerat:

Σφάλματα καλλιγράφων πολυώδινα μύρια φεύγων
 Χερσὶν ἑαῖς Θεόφιλου ὅλας ἐγράψατο βίβλους
 Τῶν Ἐθνικῶν * Στεφάνοιο σοφῆς ἑάζοντα μελίτης.

Titulus autem hic præfigitur: *Στεφάνου γραμματικῆς Κωνσταντινουπόλεως περὶ πόλεων νήσων καὶ ἔθνων δημιῶν καὶ τοπων καὶ ὀμωνυμίας αὐτῶν καὶ μετῴνομασίας καὶ τῶν ἐνγεῦθεν ἔθνικῶν καὶ τοπικῶν καὶ κλητικῶν ὀνομασιῶν*, qui titulus plenissime quidem, quæ in Stephani libro continentur exponit, sed librarii potius merces emtori venditantis, quam auctoris esse videtur. Nomina quæ fragmentum istud libri decimi pars postrema persequitur, sunt *δύμη*, usque ad extremum litteræ Δ, nisi quod in vocabulo *δωριον* magna & aliquot paginarum lacuna est. Facile autem patet, si quis vulgatos Stephani codices cum hoc fragmento conferat, quam multa omiserit *Hermolaus* in sua Ἐθνικῶν ἐπιτομῇ, quæ sola nobis hodie omisso Stephani opere super est, apparetque recte affirmasse *H. Vossium*, qui idem fragmentum tum adhuc *ἀνέκδοτον* non semel laudavit in suis ad *Melam* notis, vix vicesimam partem Ἐθνικῶν descriptam ab *Hermolao*, unde fuere quibus in mentem venit non Epitomen ipsam sed epitomen epitomes nos duntaxat habere. Confer *Bailleti* judicium de præstantissimis quibusque scriptoribus T. I. p. 461. *Caspar* itaque *Barthius* epitomatori indignatus in Bibliotheca sua sive libro octavo *epidordipidon* de Stephano ita scripsit:

*Cui iste fractus est liber; male incestus
 In orbis ambitum coactor existit.*

Ceterum id, quod dixi integri Stephani fragmentum *Segvierianum* post *Tennulium* versione & notis illustravit *Abraham Birkelius*, Lugd. Bat.

* Ita in MS. legi, non ut editum est ab aliis, *τοπικῶν*, testis *Jac. Gronovius* V. C.

Bat. 1674. 8. idemque suz Stephani editioni postea suo loco p. 312. seqq. inseruit, & iterum ad calcem sui Stephani nova versione & notis locupletatum exhibuit *Thomas de Pinco*. Partem fragmenti, quz de Dodone agit, peculiariter (post triumviros illos) Academicis exercitationibus illustrandum sibi sumfit *Jacobus Gronovius* V. C. Lugd. Bat. 1681. 4. adjecta Stephani Lemonii erudita de oraculo Dodonzo Epistola, & notis doctissimis *Eduardi Bernhardi*. Pars illa fragmenti Seguieriani ex Gronovii editione recusa etiam est Tomo septimo thesauri Antiquitatum Græcarum. Equidem fatendum est Stephanum per univrsum opus non pauca adspargere de urbium populorumque veris & fabulosis originibus, recensere passim viros doctos, qui in civitate vel regione, de qua agit claruerunt, aliaque tradere quam plurima Historici & Geographici argumenti, ita quidem, ut si præcipue ipsum Stephanum non Stephanum ἑπιτομήν haberemus, minimam operis partem tributam videremus exponendis nominibus gentilitiis & patronymicis, unde vocem ἑθνικῶν paulo laxius à Stephano acceptam suspicabatur acutissimus *Bælius*, cujus verba ex T. 3. Lexici p. 2793. adscribam: *il n'y a nulle apparence que le dessein principal de ce Grammairen ait roulé sur l'explication de ces termes derivatifs. C'étoit apparemment la plus petite partie de son projet, & un accessoire de son ouvrage. J'avoue qu'il est fort soigneux de marquer ces sortes de noms, mais celan' occupe que tres peu de place en comparaison des faits qu'il raporte, & des temoignages qu'il cite. Et que seroit ce si nous avions tout l'ouvrages nous y verrions une ou deux lignes par article pour l'explication du nom adjectif formé du nom de la ville, & nous verrions quelquefois des pages toutes entieres dans un seul article. Je croi sauf meilleur avis que le titre ἑθνικῶν se rapporte à toutes les observations qui se peuvent faire sur un peuple, sur un lieu, entant qu'on se borne aux origines & à l'histoire Geographique.* Integro Stephani opere præterea usus *Constantinus Porphyrogenetus*, ut patet conferenti caput *XXIII.* & *XXIV.* libri de aministrando Imperio cum iis, quz in vulgata *Hermolai* Epitome de Iberia & Hispania leguntur. Ac jure mireris *Meursium* virum doctiss. in editione operum *Constantini* hoc non observasse, qui duo ista capita, quoniam de illis emendandis desperabat, sine interpretatione latina edidit. Sed caput *XXIII.* emendatum & latine versum *Berkelianæ* Stephani editioni p. 408 seq. integrum insertum est. In capite *XXIV.* omnia recte se habent, nisi quod verba *Καὶτος ὁ τῶν Ῥωμαίων πολέμαρχος ἐν ἀμφοτέραις ἰαπωνίαις* delenda videntur, utpote quz nihil aliud sunt quam nota ex ore libri in textum recepta: & postremum verbum *Πανωνία* ex *Plutarcho* de fluminibus

& Plinio lib. 3. cap. 1. Hist. mutandum est in Πανία. In libris ejusdem Constantini de thematibus Imperii Orientalis plura ex Stephano, longe iis, quæ Hermolai Epitome exhibet, locupletiora occurrunt. Vide lib. 2. thema 6. 9. 10. 12. &c. etsi raro nominatur ipse Stephanus, quod tamen fit themate IX. de Sicilia, ubi Stephani Grammatici nomen diserte exstat. Consulenda etiam excerpta Constantini Peiresciana ab Henr. Valesio cum versione ac notis vulgata p. 493. Stephanum ἐν τῷ περὶ κύπρου laudet magni Etymologici auctor & ex eo Varianus in σφίμενα quod apud Vossium p. 416. de Historicis Græcis redditur libro de Cypro: Sed verisimilius est ab Etymologico non respici ἐθνικὰ Stephani in κύπρος (ubi σφικίαις hodieque meminit Epitome) quam singularem de Cypro librum. Aut in Etymologico non Stephanus legendum sed Philostephanus, (Cyrenæus ille fuit Callimachi familiaris) cujus κύπρου laudat Clemens Alexandrinus in protreptico, atque idem Vossius partem esse putabat operis περὶ νήσων, eodem auctore, tot veteribus celebrati. Certe Isaacius Tzetza ad Lycophronem, qui Stephani quoque alibi meminit, eadem verba quæ apud Etymologum habentur producit ex Philostephano ἐν τῷ περὶ κύπρου, ut antea nos annotavit Abrahamus Berkelius. Ab eodem observatum est, ἐθνικογράφον laudari præterea à Suida in Νακίωνη, & Νάξιης, ut auctorem Scholiorum ad Epigrammata Græca, Bisetum ad Lysistratam Aristophanis, aliosque juniores innumeros silentio involvam. Hermolai Epitomatoris mentionem occurrere in Eudociæ Macrembolitissæ Joniis MSS. testatur Carolus Fraxinetus sive du Fresneus in Glossario Græco. Inedita Stephani Epitome desiderantur in littera Κ nomina quædam incipientia à ΚΕ tum omnia à ΚΗ, ΚΙ, ΚΑ, ΚΝ, & non pauca à ΚΟ. Neque hæcenus repertus est, qui illam lacunam suppleret, etsi Josephus Scaliger Epistola ad Janum Gruterum quæ inter editas est 431. testatus est Nicolao * Sophiano præter alios codices Græcos fuisse etiam integrum Stephanum (hoc est integram Epitomen Stephani) cum toto Κ & Λ. Equidem in λ nullam lacunam suspicati sunt vel primus editor Aldus, vel post eum alii: nullam tamen nomen à ΑΕ incipiens occurrit, & in reliquis hujus litteræ quandoque parcius esse videtur, unde Scaligero venire in mentem potuit etiam litteram Α imperfectam in vulgatis codicibus circumferi. Præterea Joh. Passeratius integra Stephani Epitome usus fuisse perhibetur ex eo, quod Stephanum in voce Κηφισῶν laudat illustrans Elegiam sextam

secundam;

* Non Nicolaus sed Michael Sophianus illos græcos codices habuit. Vide Pauli Comelii Opuscula p. 57.

secundi libri propertii Poëta. Quamquam Nicolaus Lloydius, qui locum eundem respiciens hoc de Passeratio tradiderat ad Caroli Stephani dictionarium historicum in: *Argynnis*, postea per litteras à Thoma de Pinedo rogatus rescripsit se de ipsius fide dubitare. Dubitat etiam jure meritoque Berkelius, & productam à Passeratio fabulam ex Epitome Stephani in voce *Ἀργενῶ* peti potuisse observat.

Primus Stephani Epitomen Græce in lucem edidit *Aldus Manutius Romanus Venetiis A. 1502.* fol. dicatam Johanni Taberio Brixienti. Hinc ex *Juntarum* officina prodiit Florentiæ A. 1521. fol. Ab eo tempore *Conradus Gesnerus* Basil. 1553. 1560. fol. in secunda & tertia editione onomastici nominum propriorum, nomina locorum ex Stephano latine interpretatus adjecit, non paucis etiam castigatis ut ipse in præfatione & Epistola de libris à se editis p. 23. testatur. In Gerhardi Johannis Vossii libro de scientiis Mathematicis p. 410. leges *satis omnibus liquere, quod Stephanus multum debeat Xysto Betulejo*, quod olim Vossium secutus & ipse in exercitatione de Lexicis A. 1689. Lipsiæ edita scripsi. Sed jam non dubito à Vossio perperam nominatum Xystum pro doctissimo Xysti discipulo *Guilielmo Xylandro*, qui Basileæ A. 1568. fol. Stephanum innumeris locis emendatum cum suis castigationibus, Græce, subjecto auctorum ab *Ἐννοχογράφῳ* laudatorum indice recudendum dedit, & hac editione procul dubio optime de Stephano promeritus est. Sunt, qui latinam versionem etiam simul edidisse affirmat, sed & hos falli constat, quamvis versionem promisit molitusque fuit Xylander, cujus partem Heidelbergæ ab ejus heredibus redemit & A. 1626. ad Holstenium misit vir summus *Claudius Salmasius*. Hic & ipse Stephanum cum versione & animadversionibus edendum aliquando in se suscepit, ut patet ex ejus notis ad Inscriptionem Herodis Attici p. 29. verum à latine transferendi labore deterrere eum non dubitavit Josephus Scaliger his verbis epistola CCXLV. scripta A. 1607. 3. Id. Maji. *Tamen prius Stephani ἐθνικά à te expectamus, siquidem parata habes: in illo auctore melior pars litterarum καὶ πῶς ἔλαμβδα deest. Et præterea multa sunt suspecta, alia perspicue vitiosa, quibus sine codice mederi ne optima quidem ingenia possunt. Quid est, quod è re litteraria magis facere possis, quam hæc publicare. Sed quomodo ulla interpretatio latina è dignitate adjici possit, non video; Est enim merum Lexicon, ut Pollux, cujus, qui versionem latinam dedit, magis sese illo factò traduxit, quam commendavit. Hæc est sententia mea, non qui te à sua dimovere postulem. Nam si tibi ita videtur, nolim te à proposito tuo deterere.*

vere. Melius tamen tibi consultum fore credo, si hoc labore superfederis, ex quo tenuissimus ad imperitos, nullus ad doctiores fructus, ad te vero nulla gloria proventura sit. Quæ viri maximi verba respiciens Jac. Gronovius Exercitat. de Dodone p. 12. Vehementer, inquit, mihi placuit sententia Josephi Scaligeri negantis se videre, quomodo è dignitate Stephano aliqua interpretatio possit adjici. Unde quoque Salmasium novimus consilium vertendi hujus Lexici quod antea formaverat abjecisse, & plane hunc laborem non dubitavit supervacuum vocare magnus Casaubonus. Forfan igitur memoria fefellit Antonium Clementium, qui in vita Salmasii p. 28. cum retulisset virum hunc, vel juvenem potius supra laudes, (tunc enim vix viginti annorum fuit) præter alia Stephanum quoque sexcentis amplius locis emendatum ac maxima ex parte ex antiquissimo codice Bibl. Palatinæ auctum ad prælum paratum habuisse, subjungit: Cui, si bene memini, personam etiam adjecerat, potius temporis fallendi & styli exercendi gratia, quam quod necessarium judicaret. Sed & Leo Allatius p. 147. apud Urbanarum versionem pariter & notas eruditissimas in Stephanum à Salmasio ad prælum paratas fuisse testatur. Quod vero p. 29. scribit idem Clementius, certo sibi constare, non periisse eum thesaurum nec in Bibl. Ἐπιμακρίτῃ à multis retro annis extitisse, sed hæere apud virum quendam eruditissimum, cui usum codicis sui Salmasius concesserit, vix dubitem verba hæc, si non ad If. Vossium, ad Lucam certe Holstenium respicere, cui Salmasius & partem versionis Xylandri, quam forte pro Salmasiana habuit Clementius, & suum Stephanum utendum amice concesserat. Usus Holstenius præterea codice *Isaaci Casauboni*, quem similiter non mediocrem operam in isto auctore castigando posuisse constat, vel electionibus ejus Theocriteis, in quibus cap. 1. Stephanum sexcentis mendis liberatum edere promittit, neque ob aliam causam illam curam abjecisse videtur, quam quod Salmasio idem cordi esse intellexisset, cujus Stephanus tempore interjecto pervenit in Bibliothecam Isaaci Vossii, qui Berkelio utendum illum dedit. *Carolus præterea Sigonius* de Stephano illustrando cogitasse fertur, uti *Johannes Hartungus* quoque teste Simlero & *Aloysius Gradenicus* Bibliothecæ Venetæ S. Marci præfectus teste Kænigio in Bibl. & *Colomæsius* in Bibl. selecta p. 48. seq. ut omittam Nicolaum Lloydium & viros doctissimos, qui obiter non paucis Ste-*

phani

* Antonius Clementius affirmat Salmasium natum esse A. 1596. Ira vix undecim fuisse annorum, cum ista ad eum scripsisset Scaliger. Sed verius videtur quod alii ajunt, eum natum fuisse A. 1587. Atque ipse Clementius p. 22. scribit eum A. 1506 egisse annum ætatis quartum decimum.

phani locis lucem attulere, Philippum Cluverium, Abrahamum Ortelium, Ezechilem Spanhemium, omnisque eruditionis ac veteris præcipue Geographiæ penu Isaacum Vossium: Etiam *Josephi Scaligeri* manu notatus & castigatus Stephanus editionis Xylandrinx comparatus à Seb. Tegnagelio exstat Viennæ in Bibliotheca Augustissimi Imperatoris. Lubinum quidem hisce addere nolim, nam Tomas de Pinedo cum notasset Mich. Antonium Baudrandum Parisinum ad Philippi Ferrarii *Lexicon Geographicum* T. 2. p. 357. ubi de Stephano agit mox subjungere: *Quod nunc latinum reddidit, restituit & notis illustravit doctissimus P. Augustinus Lubin Augustinianus*, testatur sibi veritatem hujus rei scrutanti per litteras ad amicum scriptas, responsi loco obtigisse, Baudrandum hoc dixisse *in fide parentum*. Ac profecto non valde diligenter Stephanum trivisse videtur Lubinus ille Mercurii Geographici Gallice editi auctor, qui integrum ejus nomen esse putavit *E'tinne des Villes*, quasi *Stephanus de Urbibus*, ut Petrus de Natalibus, vel Nicolaus de Passeribus appellatus fuisset, quod non minus lepidum est, quam quod nuper ante aliquot annos Ferdinandus quidam Fabiani in Joh. Ciampini V. C. elogio laudaturus Itinerarium quoddam Gallice scriptum & duplici Indice auctum, cum in titulo legisset *Verba enrichi de deux listes*, id scriptoris nomen esse ratus, appellavit *Dominum Henricum de Deux listes*. Latinam quoque Stephani *Εἰδικῶν* versionem adornavit *Benedictus Egius* Spoletinus, quam è Vaticana Bibl. à Stephano Gradio illius tum præfecto acceptam una cum Græcis edere, Holstenique notis præmittere volebat Theodorus Rycnius, nisi ex Italia in Belgium rediret à novis Stephani interpretibus, de quibus jam dicturus sum, præventum se esse sensisset.

A. 1678. Amsterodami fol. lucem adspexit Stephani Epitome illustrata animadversionibus copiosis & latina versione Judæi Lusitani *Thomas de Pinedo*, auctaque indice scriptorum ab *ἱθνικολογία* allegatorum, in quo quidem Xylandrum secutus est, ut ipse fateatur, ubi de Polo agit. Non pauca tamen addidit & Xylandri hallucinationes interdum correxit, ut cum inter alia sustulit, quod Cornelium Alexandrum Polyhistorum Asclepiadæ discipulum historicum in quinque diversos scriptores Xylander distraxerat, notatus eo nomine à Joh. Jonsiop. 13 libri de scriptoribus Historiæ Philosophicæ. Non me fugit aliqui Beverlandum p. 87. de Peccato Orig. & Ed. Bernardum p. 49. ad Josephum & alios admodum sinistre de Judæi illius animadversionibus sentire, modestia tamen illius industriaque & rem litterariam juvandi studium ne-

mini cordato improbantur. Hinc non tantum à diligentia eum corrè mendat. Joh. Daniel Major in d. ff. de numis græce inſcriptis, ſed & Paullus Colomeſius notis ad Gyraldi dialogos de Poëtis p. 105. appellare non dubitat virum multæ lectionis atque ingenii amœniſſimi. Idem tamen in Bibliotheca ſelecta p. 46. ſeq. fatetur ſe in Srephano Thomæ de Pinedo non multum eximii deprehendiſſe. *Il y paroît je l'avoue, quelque lecture, mais une lecture triviale, & qui ne nous apprend rien de particulier. Pour les corrections ou les conjectures, outre que ce Juif Portugais en doit une bonne partie à Jean Hartungus, qu'il n' allegue que fort rarement; il y en a peu qu'on puiſſe nommer heureuſes & de la force de celles des Leopars, des Scaligers des Mauſſacs, & des Saumaïſes. De plus il' témoigne n' avoir lû que fort imparfaitement les ouvrages de ces grands hommes & de pluſieurs autres du travail deſquels il auroit pû embellir & augmenter le ſien. Je non pouſſe pas plus loin ma cenſure, parce que j' ay fait ailleurs quelques remarques ſur la Critique de ce Juif.*

A. 1684. Lugduni Batavorum ſol. prodiere *Luca Holſtenii notæ & caſtigations* poſtumæ in Stephanum, non ſane à viro præſtantiſſimo, quod valde optandum erat, ad editionem paratæ & elaboratæ, ſed quales ad oram Stephani ab Holſtenio adſcriptas velut ſylvam quandam & apparatus elaborandorum commentariorum in codice Barberiniano ex autographo quod Sereniſſimæ Chriſtinæ Suecorum Reginz Holſtenius legaverat expreſſo reperit, nec ſine magno labore digeſſit deſcripſitque *Theodorus Ryckius*. Nihilominus vel hæc inter legendum in chartam à viro inſigni conjectæ nec ultimam manum expertæ notæ, plurimum longe lucis Stephano afferunt, plura loca tum illius tum aliorum ſcriptorum feliciffime reſtituunt. Ac proſeçto non tantum MStris duobus Palatinis aliisque ſubſidiis præſtantiffimis inſtructus ſed & Critices ac Geographiæ veteris omniſque doctriinæ callentiſſimus Holſtenius fuit, ut ſi ipſi commentarium in *Épique* perficere atque edere conſeſſum fuiſſet, nihil forte magis egregium in hoc genere potuiſſet requiri ac deſiderari. Jam non adeo mirum eſt in poſtumo opere nonnullos legentibus obſervari errores, quorum multos ex numis præcipue oſtendi poſſe, Pyrrhique Ligorii auctoriſſimæ nimium sæpe Holſtenium tribuiſſe, notatum eſt ab illuſtri Ez. Spanhemio Epistoſa tertia ad Andream Morelum, quæ hujus ſpecimini rei numariæ ſubjungitur. Quantum vero lumen quamque haud vulgare Stephano ex numis poſſit accedere, docuit idem Spanhemius in incomparabili opere de præſtantia numiſmatum,

ut

ut Harduinum aliosque nunc prætermittam. *Francisci Guiceti* notas ad Stephanum sed adhuc ineditas laudat *Ægidius Menagius* p. 27. amœnitatum juris civilis.

Denique A. 1688. Lugduni Batavorum fol. Stephani Epitome cum nova versione & commentario eximio *Abrabami Berkelii* editus est, qui vir eruditus & diligens præter codicem *Salmasianum* cum codd. Palatinis collatam, variis aliis adminiculis & MSto insigni *Vossiano* usus non tantum innumeris locis emendatiorem sed & interdum auctiorem Stephani Epitomatorum dedit, ut in ἀγνῆς, ἀκυληία & plurimis aliis vocibus lector non indiligens facile ex se observabit. Immortuus est huic operi bonus *Berkelii*, adeoque à littera II commentarius ultimam auctoris manum haud expertus, qualiscunque tamen in ejus schedis exstabat cura *Clarissimi Jacobi Gronovii* adjectus fuit. Subjunctæ sunt etiam ipsius *Gronovii* breves notæ quædam cum variantibus lectionibus per eundem virum doctum ex MSto *Perusino* collectis. Sed *Berkelio* tamen jam pridem defuncto non levem dicam scribit prolegom. ad *Sam. Bocharti Opera Stephanus Morinus*, V. C. quod *Bocharti, Palmerii* suasque ipsius observationes in Stephanum illi transmissas vel plane neglexerit vel appositas rarissime suis, quibus debebat auctoribus acceptas tulerit. Qua de re lector melius judicabit, si *Bocharti, Palmerii & Stephani Morini* ad Stephanum observationes, quæ T. I. Operum *Bocharti* editionis *Trajectinæ* post paginam 793. leguntur, conferet cum editione Stephani à *Berkelio* concinnata, evolvatque *Jani Berkelii filii* pietatem in vindicanda fide paterna ad *Jac. Gronovium*.

XV. INDEX SCRIPTORUM in fragmento

Stephani Seguieriano allegatorum.

Ad paginas editionis *Berkeliana* p. 313 -- 331.

A cestodorus p. 321.	μην. p. 314.
A lexander β' Ἐπιγραφῶν p. 315.	A pollonius p. 323. <i>Rhodi</i> us ἐν τῷ
ἐν Ἐυρώπῃ. p. 317. ἐν Ἀσίᾳ p. 329.	δε κλισίῃ p. 330.
A ndro p. 327.	A rchenus p. 330.
A ntimachus p. 314. Θεβαΐδος ἐ. c. 315.	A ristides <i>Polemonis</i> descriptor li-
ἐν β' Λυδῶν. p. 331.	bro secundo (de <i>Dodone</i>) p.
A pollodorus p. 313. χρονικῶν α'. p.	324.
314. δ'. p. 329. α' περὶ Θεῶν p. 323.	A rtemidorus ἐν ἐπιτομῇ τῶν ἰατρῶν p. 328.
A pollodorus ἢ ὁ τὰ τέτα ἑπιτεμνο-	ἐν τῷ γεωγραφικῷ φημιστῶν p. 329.
	A scle-

- Asclepiadis Medici anditores Titus Aufidius, Philonidas & Nicon. p. 318.
βάλαγγρ εν Μακεδονικοῖς. p. 318.
 Callimachus p. 322. εν επιγραμματοσιν p. 313. ὕμνοις p. 330.
 Charax libro VII. p. 327. libro XI. p. 329.
 Cineas p. 320.
 Claudius Julius εν γ' Φοινικικῶν. p. 328
 Craterus εν τῷ γ' περὶ ψηφισμάτων. p. 329.
 Cratinus Ἀρχιλόχοις p. 323.
 Ctesias Περσικῶν I. p. 315.
 Demon qui de proverbii scripsit. Infra in Menedemon.
 Dexippus εν χρονικῶν I. p. 317.
 Diczarchus α' β' βίβλ. τῆς Ἑλλάδος. p. 326.
 Dionysius (periegetes) p. 319.
 Dionysius εν α' Γηγαντιάδος. p. 331. εν β'. id.
 Epaphroditus εν τῇ π' τῆς Ἰλιάδος. p. 320.
ὑπομνημάτων τὸ β' αἴτιον. (Callimachi forte) p. 320.
 Ephorus libro 24. p. 313.
 Eratosthenes γ' γεωγραφημένων. p. 317.
 Euphorio. p. 314. 317. εν Ἀνίῳ. p. 322.
 Hecatzus Ευρώπη p. 323. Ἀσία p. 329.
 Herennius Philo εν τοῖς ἰατρικοῖς. p. 318.
 Herodianus εν η'. p. 331. Vide & infra, τεχνικός.
 Hesiodus p. 331.
 Herodotus p. 326.
 Homerus p. 323, 326. 327. 331.
 Josephus εν δ' καὶ ἐτῆς Ἰουδαϊκῆς ἱστορίας p. 328.
 Menander ἀρρηθόρω p. 325.
 Menedemon (lege ως μὲν ὁ Δήμων) p. 324.
 Mnaseas p. 321. 330.
 Nico Agrigentinus Asclepiadis auditor p. 318. medicinam fecit in patria, & libros scripsit XLV. id.
 Orus p. 325. εν τοῖς ἔθνικοῖς. p. 331.
 Pausanias εν βοιωτικῶς. p. 313. libro I. p. 313. (Achaicis) libro VI. (Eliacis posterioribus) p. 318.
εν τῇ τῆς πατρίδος αὐτοῦ κλίσει. p. 329.
 Philistus Σικελικῶν α' p. 314.
 Philo p. 317.
 Philonides Dyrrhachenus Asclepiadis auditor. p. 318.
 Philoxenus ὁ τὴν Ὀδυσσεΐαν ὑπομνηματίζων. p. 319.
 Phlegon Olympiadum descriptione. p. 319.
 Pindarus p. 320.
 Polemo periegetes. p. 324.
 Rhianus quarto Θεσσαλικῶν. p. 325. quarto Μεσσηνιακῶν. p. 330.
 Simmias Rhod. us. p. 322.
 Sophocles Ulysse ακανθοπλήγι p. 321. 323.
λαρισσαίοις p. 330.
λημνίαις πρωτέραις. 330.
 Πηλεῖ. id.
τραχηνίαις. p. 322.
 Strabo p. 325.

Svidas, p. 320.

Ὁ τεχνικός (Herodianus) ἐν τῷ ἀ τ
καθόλου, p. 321.

Thamyris, p. 331.

Theopompus libro XL. p. 314. Φι-
λιππικῶν κ δ, p. 319.

Thrasibulus, p. 320.

Titus Aufidius Sículus Asclepiadis
auditor, p. 319.

Tryphon, p. 329. ἐν παρρημίαις,
p. 319.

Zenodotus, p. 320.

XVI. INDEX SCRIPTORUM in Stephani

Epitome memoratorum, longe, quam est in editione
Berkeliana, plenior.

A BRO, πει παραπίμων, in αἰ-
λία, ἀγαθή, γέλα, ἄργος,
ἀθήνα, ἰβηρία.

ὁ Καλλίπυ ἐξηγητὴς πει εὐροτῶν καὶ
θυσίων γεγραφώς, patria Athe-
nienfis, in βατή.

Acestodorus Megalopolitanus πε-
ρι πόλεων γεγραφώς, in μεγά-
λη πόλις.

Adrastus Philippopolites, Peripa-
teticus, in Φιλιπποῖ.

Adrianus Ἀλεξανδρῆαδ⊙ αἰ in
ἀστραία & ζ ejusdem operis, in
σάνεια.

Contra eum scripsit Nicanor, in
ἀθλαθις.

Ælianus, αἰ ἱστορικῆς ἀλεξέως, in
χερρόνησος.

Æneas Megalopolitanus Theo-
phraſti discipulus, in μεγάλη
πόλις.

Æschylus, in Ἄργυρος.

Ejus ἄιτη, in παλίχη.

Εὐρώπη, vide μοχ, Κάρες.

Ἰκτιδες, in δήμος.

Κάρες seu Ευρώπη, in μύλασσα.

Λέων Σατυρικὸς, in χῶρα.

Μυσοί, in ὄκ⊙.

Πέσσα, in λυρνησός.

Προμηθεὺς δεσμώτης; in βόσπορος,
Ἴονιον, ἰναχία.

Προμηθεὺς λυόμεν⊙, in ἄβιοι.

Agathocles,

αἰ πει κυλίχης, in βέσβικος.

Agretas, in ἄμπελος.

Aitman, in αἰγιαλία, ἄρρυβα, ἀνί-
χωρον, γάρφαρα, γραϊκοί, κάρε-
σος, ἰασηδόνες, πτυκασαί.

ejus βῆ παρθενην ἀσμάτων, in
εὐρυσία.

Alexander Cornelius ὁ ζῆ Ἀσκλη-
πιάδης, Grammaticus πολυμα-
θέςατος. Cotyzus, cogno-
mento Polyhistor, in κοτυάει-
ον, ἄμβασον, γάδεια, θύνη, ἰε-
δαία & p. 712. 721. 727. 743.
255. 257. 265. 664. 274. 116.
23. 198. 420. 631. 504. 691. 692.
695. 534. 537. 100. 131. 420.
404. 513. 514. 534. 544.
550. 760.

H

Αἰγυ-

Διγυπιακά, in Φαργεσίον.
 α in Θίς, ευωνυμείται, ναπαίται, ομο-
 βοι, Χηνοβοσκία.

β' in Ψίναφ⊙.

γ' in λητὸς πόλις, σέθρον, τενίυρις.
 γ' (si non est mendum) in αἰγκυ-
 ρών.

Δσία, in ὑέκανοί, μελταία.
 περὶ βιθυνίας β', καλλίπολις.
 περὶ δ' ἐν Δελφοῖς χρητηρίς α'
 πάρασσ⊙.

Ευρώπη, in Δυρράχιον, ἐλίμεια, ἐρ-
 κύνιον, τυρακίνα, ὑλέα, εα-
 mine.

περὶ Ἐξένης πόντος, in ἄβιοι & ἰάμοι.
 Καρικῶν α' in Ναξία, Καρόπολις.

β', in ἄμ⊙, ἀργίλα, τύμ⊙, μέ-
 ματ⊙.

περὶ Κιλικίας, in ἀφροδισιάς.

περὶ Κύπρου, χυτροί.

Διευκῶν γ' in ἀρσινόη, γάρρη, ἀφά-
 κη, κορακόνη⊙, ξίλια, σκυθό-
 πολις, γίλδα, δράκοντος, ζάγυσις,
 λίξα, μάγνα, χερρόνησος, χαλ-
 κεία, Ευφραντα, κυκῶν πόλις.

Δυλίας περὶ πλω, in δολίχη, μά-
 κρεα, ψαλλός.

περὶ Δυκίας α', in μολύνδεια.

Δυκιακοῖς, in δαιδαλα & μέλαχνα,
 α', γάγα, ερυμναί, λαμός, τυμ-
 νικός, οἰνοκῶδα, σιδύμω, τήλαν-
 δρος, β', ἀραζα, κραγος, ὑλμα.

περὶ Λυκωρίας β', in λυλη.

περὶ πλω, in σέβδα.

περὶ πόντος, in ὑλέα.

περὶ παφλαγονίας, in γάγρεα,
 δαριδνα.

περὶ Φρυγίας. γ', Φαρνακία, γάλε-
 λ⊙, ἀκμονια.

περὶ Συρίας, Γάδα, ἰροπός.

περὶ παντοδαπῆς ὑλης λόγου, μβ.
 in κολυκίω.

Libro III. in αὐτομάλακα, XIII. in
 ἀλλώρια.

ἐν τῷ περὶ τῶν παρ' ἄλλοιῶν τοπῶ-
 κως εἰρημένων, in ἀραζα, &
 αἰσός.

Alexander Ephesius, in σέβαση.

ἐν Ἀσίῃ Λιβύη, in χαορία.

Alexandri hujus, cognomine
 Lychni, versus in λαίπηθ⊙ &
 ταπροβάνη.

Anacreon, in τέως.

Anaximenis μεταλλογαγὶ βασιλείῃ
 in πασσαργάδα.

Androtio, in αἰτωλία, βολλισσός, κρω-
 πία, θυρέα, ἐπαίται, ἐνώς.

Ejus liber tertius in ἀλικαρνασ-
 σός, quibus in μαλιεύς, σεπῶ in
 αἰρά, σεπῶ in μετασόριον,
 σεύμη, οἰσῶ in ἀκόντιον.

Διθιδ⊙ β' in Δελφοί. γ' in κα-
 πα, πάρακτον, παρπάρων, δ' in
 ἀργενῆσα. ε' in μεθυριάδες. ζ'
 in γρησίν⊙, ἀρκισίνη, αἰρά, τή-
 λ⊙. Vide & p. 71. 429. 440.

Anthes, in ἀλικαρνασσός.

Antibius Ascalonita Stoicus, in Ἀσ-
 κάλων.

Antigoni περὶ γῆς Μακεδονικῆς, in
 ἄβαντα.

Anti-

Antigonus Carysius, in γιά-
 ρου.

Antimachus, in ὑπερλαροί, ἀμφι-
 γένεια, ἀργου, διμη.

Ejus Θηβαίς citatur in δια. α Θη-
 λαίδου in κινθου & versus

aliquot heroici in ταμπεσσός.
 Αρτεμιδου β, in κοτύλαιον.

Antiochus, in βρείτου, σαμαρεία.

Antiochus Cycnus Ascalonita, Phi-
 los. Stoicus, in Ασκάλων.

Antipater, γ περιφοδς, in αερμανία.

Antiphanes, Bergzus Comicus, in
 Βέργη.

Aphrodisius five Euphemius, εν τῷ
 περι πατριδου, in αΦόρμιον.

Aprio, in αποδλωνου, πόλις, καθησ-
 σός, κρασις.

Apollodorus p. 175. 285. 415. 164.
 166. 99. 102. 313. 36. 198. 222.
 768. 769. 67. 82. 123. 136.
 251. 603. 369. 767. 699. 704.
 740. 392. 505. 631. 638. 668.
 Θαυμασιώτατος, in φρενός.

Ejus β περι Αλεξανδρείας, in ορ-
 βίται.

Γεωγραφημένων α in ταυροσφ.

περι γης β in γαυγαμκλα, Ήθη-
 ρια, & forte in αυσης, ubi alii
 codices περιγησεως β, & p.
 510. 535. 596. 629. 726.

νεών καταλόγω, in τενεδος. α νεών
 καταλόγος, in αργυρα & πλα-
 ταιαί. ζ ejusdem, in κορώνη. η
 in αλεκτου.

περι θεών δ in αρετου παγτου, ις
 αρηαίς.

Καρικων δ in ὑδη, ζ in αρεκόνησος
 & p. 517. 540. 550. ι, νάρεκα-
 σος. ις, λαγύνια.

περηγησεως, β, in αβυλλοι, αυγι-
 καςτου, ψησοί, τορεται, γ in
 γαυγαμκλα.

Χρονικων α, in ασσώριον, ελωρός,
 μνης, χήσιον. β in Νόα, υκκαρον,
 Φαβία, χαμρώνεια & χαλκητο-
 ριον. γ, in αμαξήις, απαντα.
 δ, in αερία αμπερατος & κανοί.

Allegantur & Apollodori
 Chronica, p. 628. 630. 512.
 514. 543. 170. 118. 57. 314.
 329. 114.

Δευτέρω, operis nulla mentione,
 in αριανία.

Apollodorus Nicznus, in Νικαία.

Apollonides ο Νικαεύς, περι παροι-
 μιων, in τερνα.

Apollonius Historicus Ascalonita,
 in Ασκάλων.

Apollonius Myndius Grammati-
 cus, in μυνδτου.

Apollonius τεχνικός, in ερυσίχη. εν
 τῷ περι γενων, in καρία,
 περι παθαν, & ibid.

Apollonius p. 4. 6. 267. 296. 309.
 323. 356. 409. 462. 583.

Apollonius Technius Parius.

εν τῷ περι παρωνυμων, in παρος,
 αβασηοί, & forte αβενάται.

Apollonius Καρικων α in κερσπολις,
 δ in κυον, ὑδη. ε, in ὑλλαλα.
 δ & ις, in βαργασα. ζ γευσαο-
 ρίς. ις, in αγκυρα & ευρωμοί.
 ιη, in χωλόν τειχτου.

- Κυίδης κήσει, in ψυκτήριος.
 πει λυκίας β' in κοχλίισσα.
 Apollonius εν β' in δισία, μάκρωνες,
 θ', in τάβαι.
 χρονικῶν δ', in χαλκητόριον, ubi
 viderur leg. Apollodorus.
- Apollonius Rhodius, in ἀβαντίς, ἔρευ-
 θῖνοι, κρωβίαλος, ὄγχηςος, κύϊα,
 ἀβαρνος, αὐλαί, ἀκμόνια.
 Argonauticorum quarto, in ὑλ-
 λεις. Secundo, in ἀνθεμῆς.
 ἐν Ῥόδῃ κήσει, in δῶτιον.
 Κανώβω, in χώρα. Κανώβω δουβέρω,
 in κόρινθῳ.
- Apollonius Letopolites ὁ ἄρχιερέυς,
 in λητῆς πόλις.
 ἐν Ἀπολλωνίῳ. Carmen hoc sine
 auctoris nomine citatur in
 ἠμίκυρες.
- Apollophanes Antiochenus, Stoi-
 cus, in Ἄρτιόχεια.
- Appianus in δάλμιον, κάσας.
 ἐκτω, in ἀσαπαίοι.
- Aratus, in Φολέγανδρος. ἐλεγείον
 ejus in γάργαρι.
- Arcadius Grammaticus, in νιφάτης,
 δασκύλιον, αἰγοδένεια, ζεφύ-
 ριον, μολύκρεια, λυρατία, χαι-
 ράνεια.
 Ejus ὀρθογραφία, in ἄκτια.
- Archilochus, in κρήτη.
 ἐπωδοίς, in πάρος.
 ἰοθάκχοις, in βέχειρ.
- Archippus ἰχθύσι citatur in γα-
 λιώται.
- Aristanetus ἀ τῶν περὶ Φασηλίδας,
 in γέλα.
- Aristagoras, in γυρακόπολις, ἐλ-
 ληναίον.
 ἀ Διγυπιακῶν, in ἐρμουμβικίς &
 τακομφος. β' in νικίς κώμη. Et
 sine libri numero, in ψεβῶ.
- Aristarchus, in ἀλαλκομένιον, δαλί-
 χιον, ἰλιον, μώμαμφος.
- Alius cujus mentio (ex Aristo-
 phane) in ἰσηρία.
- Aristides in ἀραί, τίνδος.
- Aristo Julietes Ceus Peripateticus,
 in ἰβλεις.
- Aristo Gerasenus, Rhetor eximius,
 in Γέρασα.
- Aristocles Κυριεύς, in Κέρμιον.
- Aristocrates, in ἀβαίηις.
- Aristophanes, in μήλος, κατόριον,
 πνύξ, ἀθήναι, ἀχέων, ἐρέτης,
 παμβωτάδης, ταμιαῖον.
- Ejus Ἀχαρνῆς, in βουωτία, τρέγα-
 σαι, Φυλή.
 βαβυλώνιοι, in λακεδαίμων.
 ἦρας, in ἀργος.
 Ἐκκλησιάζουσαι, in ἀχραδῆς.
 Δημοφοριάζουσαι, in ἀγγαί.
 ἰππῆς, in δημόνησος, Φυλή, χαλ-
 κίς.
 κόκαλος, in κόρινθος.
 Λυσιβράτη, in τρικόρινθος.
 Νεφέλαι, in πάρης.
 ὀλκάδος, in Φασίς.
 ὄρνιθες, in τριβαλλοί.
 Σφήκες, in δημόνησος.
 τελμισσοίς, in τελμισσοίς.
- Arion Methymneus, in Μείθυμνα.
 Τρι-

Τριφυλίας, in Ἰβηρία.
 Citatur etiam Aristophanes alius
 ὁ τῆς Θεβαίων ὄρεος γεγραφώς,
 in ἀντικονδυλεύς. Ejusdem βοιω-
 ωτικῶν β' in Χαίρωνεια.
Aristoteles, in ἀντανόρη & p. 670.
 688. 692. 770. 487.
 πολιτικός, in ἀδραμάντειον.
 πολιτεία Ἀμβρακικῶν, in δεξά-
 μοναί.
 Ἠπειρωτῶν, ἀμύνηαι.
 Τενεδίων, τενεδῶ.
 περὶ θαυμασιῶν ἀκροσμάτων, in
 γελωνός & γέμαρα, οὐκ ἄμβρι-
 κοι, τήνον, τραπέζης, ταλάντιοι.

Aristoxenus Musicus Tarentinus,
 in Τάρας.

Armenides, in ἀλίαρη.

Arrianus Nicomediensis, in Νικο-
 μῆδεια, ἀλεξανδρεία, ἀλμῆνη,
 βόροσπαρα, ἀρετινή, Ἴστρος, &
 p 702. 720. 689. 232. 41. 272.
 93. 474.

Libro XVI. operis nomine ο-
 misso, in ἄκρα. Libro XI, in Θε-
 σθαί, X. in χωχῆ.

ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου δ' in ἀσσο-
 κηροί.

βιθυνιακοῖς, in ἀμαζόνιον, ἄσακος,
 τρεῖς, α' in Ὀλυμπῶ. ε' in βι-
 θυόπολις Μεγαρικόν, Νικομήδειον.

ἰνδικοῖς, in μάσσακα.

παρθικῶν β' in ζηνοδότιον. γ' in χο-
 λοσητήνη. η' in ἐλένεια. δ' in γά-
 ζακα. ιγ', in Ἡφαῖστοι, χαλῆνη,
 δῆλα. ια' in γάρδα. ι, in Φάλ-

γα. θ', in λιθαναι. ιζ', in ἀτραί,
 ις, in ὄραθα.

πεπλω εὐξείως πόντος, in ἀψίλα,
 ἀθήναι, ἀλμῆνη, λαζοί.

Artemidorus Ephesius, in γενόα, γί-
 γωνος & c. p. 175. 179. 192. 451.
 458. 469. 518. 408. 409. 505.
 239. 26. 48. 214. 282. 574. 771.
 713. 722. 735. 744. 762. 763.
 627. 692. 699. 693. 702. 665.
 680. 6. 8. 24. 765. 293. 434.
 762. 587. 108. 362.

Geographus, in ἄβαργος.

Γεωγραφημένων α' βωῶνις, β' ἄβδη-
 ρα, τρόπις, καρθαία, ἡμεροσκο-
 πῆιον, ψαμμαθῆς, ὠρισία. γ',
 βελιτανοί. ζ' in ἐρυθραί, ἰππώνη-
 σος. θ' in ὑσία, δῶρος. ι', ἰξίαι,
 κάρνη. δ' in τίβυρις. ε' in Φαλα-
 κραι. ια', χαλκίτις.

ἐπιτομῆ, in ἀψυρτίδες, θεμισίωνος,
 ἐπιτομῆς, α' in κρύα.

ἐπιτομῆ τῶν ἑνδεκα, in αἰαί, δερτῶν,
 κῶθων, & p. 497. 509. 514.
 524. 540. 391. 600. 611. 697.
 296. 328. 700. & in λίγυρος, λῶς,
 μασραμέλλη, ἔρχης, τέγεςρα,
 Φίλιπτοι, Φλάνων.

Libro decimo, sine operis no-
 mine, κάρνη.

Alius Artemidorus Ascalonita,
 qui de Bithynia scripsit, ἀσκα-
 λῶν.

Asclepiadis Medici auditores, in
 δυρράχιον.

Asclepiades, in γάξος, Myrleanus,
 in Μυρλέα.

Asclepiades Anazarbeus
 περι ποταμών, in ἀνάξαρχα.
Asclepiadis Tragilei
 τραγωδουμένων βιβλία ἕξ, in τρα-
 γιλῶ.
Asclepiades Nicænus, in Νικαία.
Afinius Quadratus, in γηλός, μεσ-
 σση.
Atthynomus, in Κοπρῶ.
Atbenzi Δεκντοσοφιστῶν β' in γα-
 τῆλοι, τῆρῶ, ἰβηρία, γ' in γάγ-
 γρα.
Athenodorus Anchialensis de sua
 patria in ἀγχιάλη.
Axonos Legum Solonis, in ἀγνῆς.
**Bacchylides Julietes Ceus Simoni-
 dis ἀδελφιδῆς**, in Ἰελίς.
Balager Μακεδονικῆ, in ἔλβη-
 λῶ. β' ejus operis, in ἀμολ-
 βῶ.
Basianus ἄρις ἤγητορ patria Ber-
 rhoensis, in Βέρροια.
Bizsus ἀναδογελίου ποιητῆς, in κα-
 πρίνη.
Bolus Democriteus, in αἰψυροῦς.
Callia. Vide supra, ἄβρια.
Callimachus, p. 5. 61. 99. 113. 209.
 293. 307. 374. 395. 582. 688.
 576. 622. 546. 526. 566.
 629.
 α' αἰτῶν, in ἀραχναῖον, ἀσθῆα,
 μπουκοντιῶ, μαλλός, τρακρία,
 τρεποδίσκῶ. β' (forte ejusdem
 operis) in χινίτεα. γ' in ἀπῆ-
 σας, λιμωσα, δηλῶ. δ' in
 δακτυλῶ.
 θ' αὐμοσίους, in κερῶν.

Δαυδάλω in αἰδηῶ.
 ἐκάλη ibidem: & in δίκη, ἰσθῶ
 λυρακοῦ, τραμπε.
 ἐπιγραμμάσι, in ἰσθῶ.
 ἰαμβοῖς in ἀπῶσας.

Ex hymno in Delum, in τραμπε.
 ὕμνῳ in Dianam, μελῶν.

Callisthenes, γ' ἰλαρῶν in γῶν.

Callistratus libro VII. de Ἰουδαίῳ
 Vide infra, Domitius Calli-
 stratus.

Capito, in ἀκαρῶσος, πίτη.
 ἰσαυρικῶν α' in Κοτράδες. β' in ἀλι-
 ματα, ἀρύκανδα, ἐδεβησοῦς, λα-
 λίσανδα, σύβρα, μέκισσῶ.
 γ' ἀρεαί, ἰδινδήμιον, σινέδρα.
 δ' κανίνδανα.
 ἰσαυρικοῖς, in μοναβαί.

Carneadis successor Clitomachus
 in schola Cyrenaica. Καρχη-
 δῶν.

Carterus, vide Craterus.

Castor, in Βοιωθία.

Cato, in Διὸς πόλις.

Cephalo, in ἀρισβη, γραικός.

Cercidas Megalopolitanus ἀριστος
 νομοθέτης καὶ μιμιάμβων ποιη-
 τῆς, in μεγάλη πόλις.

Cerycus Sophista Gerafenus, in Γε-
 ρασα.

Charax p. 11. 19. 43. 54. 90. 131. 161.
 204. 120. 372. 419. 730. 743.
 726. 740. 719. 766. 332. 425.
 171. 584.

- Χρονικῶν** ἁ in παρρασία. Ἕ in ἀγία.
γ in ἡλάρανδα. ζ in αὐταριάται
η in αλαβέριον. ι in ἄρσα. κ in φρα-
 στα, σάλυς. ια in δῶρε. ιε in
 ψίμαδα. ις in ὠρεός.
Ἑλληνικῶν β in ἀδραστια, & ται-
 ναρ. δ in Φηγια.
β, sine operis nomine, in ἄστ-
 ρα, ι in κοσίανα, ιβ in κέριοι.
Charondas Catanzus Διασμη. τῶν
 Ἀθήνησι νομοθετῶν, in κα-
 τάνη.
Chæcillus Jassensis, in Ἰασσός.
Chærobofcus, vide Georgius.
Cineas Rhetor, in ἔφυρα.
Claudius Julius five **Julius** (ut in
 λάμπη legitur) α Φοινικῶν (leg.
 Φοινικικῶν) in ἄκη. In Ἰσδαία
 vocatur Ἰόλα.
Cleo, Syracusanus, περὶ λιμένων, in
 ἀσπίς.
Cleodamas, de re equestri, in ἄχ-
 ναρ.
Clitomachus Carthaginiensis Dio-
 gnети F. nomine patrio Af-
 drubal &c. Vide in Καρχη-
 δών.
Corinna, in Δέσπερα.
Craterus, περὶ ψηφισμάτων, in λη-
 ψήμανδ. & χαλκητόριον.
γ in κάρηη, τυρέδιζα.
θ in ἀρταία, ληψήμανδ.
Crates, in τίσιον, τάρταρ.
Cratinus, in ψύρα ἀδραμύτιον.
Μαλθακός, in Ἰβηρία.
Νέμεσις, in ψύρα.
Σεξάφιοι, in δελων πόλις.
Crito, Getica scripsit, in γετία.
Ctesias, in ἀγβάτανα, δελβίικαι,
 παρηγήσεως **γ** in Κοσύτη.
 περίπλων, ἁ in σίγυν, ἐν τῷ
 δευτέρῳ, in τίριζα.
Περσικῶν ἁ in χάνων, **γ** in Κυρ-
 ταία.
Περσικῶν ι in θυρβαῖοι, χωρῶ-
 μναῖοι.
Cyon Cydathenænsis, in Κυδαθή-
 ναιον.
Daimachus, λέ πολιορκητικῶν ὑπο-
 μνημάτων, in λακεδαίμων.
Damagetus, vide Demagetus.
Damastes ἐν τῷ περὶ ἐθνῶν, in ὑπερ-
 βόρσοι.
Damophilus, in ψιτλακη.
Deilochus Cyzicenus, in λαμφα-
 κός.
Demagetus five **Demaratus**, in
 ἀκτῆ.
Demetrius, in ἀγβάτανα, ἀκτῆ,
 ἀρκάδες, ἀθῆραι, ἀλθαία, σ-
 πία, ἀττάλεια, ἀτάκη.
 συνωνύμοις, in ἀλαβών.
Demetrius Antigoni F. in κύρρος.
Demetrius Salaminius, in καρπα-
 σία.
Demetrius Callatianus, in ἀντί-
 κυρα.
Demetrius Odesseus, qui de pa-
 tria sua scripsit, in Ὀδησσός.
Demetrius Scepius ἢ τρωικῆ Δι-
 κόσμη, in Σιλίνδιον.
Deme-

- Demetrius** * Phalereus in Nican-
dram, Κορώπη.
- Demodamas**, Milesius, in αν-
τιοσα.
- Demosthenes**, orator, in δουραίειον
& απολλωνία.
- Demosthenes**, βιθυνιακῶν libro
secundo in Τάρας & Ταρσός.
tertio in τευμησσός.
quarto αλεξανδρεία.
5' in αβλίακη.
- in κοσσός & μαυσωλοῖ ubi versus
citantur sicut & in ηραία ex id'
etfi operis nomen expressum
non habetur: ibique Bithy-
nus appellatur.
- Demosthenes** κτίσσει, in ολιζών.
Idem forte in αμασει, λαμ-
ψακος, Κρησσα, Χαλκεία.
- Demetrius** Delius, in βελίη.
- Dexippus**, in χρονικῶν, σμυχαιοί.
β, in ελεροι.
- Diogenes** Melius, in μέλας.
- Dicaearchus**, in πάτρα.
α & της ελλαδοθ. βίη, in χαλ-
δαίοι.
- Didymus**, p. 10. 17. 43. 96. 149.
162. 464. 616. 717. 666.
758.
- Decimo** συμποσιακῶν, in ητία.
secundo, in θίβα.
α συμποσιακῶν, in μέλιτος.
- Dicaearchus**, in σκίφα.
- Dinarco** ι, κατά Πυθέα, ξενίας, in
αιγ.
- Iiodorus**, in ελαιεύς, χόλαργος,
τρικόρυτον. Grammaticus, αγ-
χιάλη, χόλαργος.
- Diogenes** Cyzicenus, scripsit VII.
libros de sua patria, in βέσι-
κος, liber tertius in ζέλεια, primus
in αδράσεια.
- Diogenes** ο λαερτιεύς Φιλοσόφω ιστο-
ρία, in δουίδα, Ένετοί, χολλίδα.
- Dionysius**, in χόλαργος πάνδα,
ελαιεύς, τρικόρυτον, αγύρηνα,
ατήη, σατρία, σίβα, Φαρσισοί,
λυκαρία.
- Dionysii** Halic. ἑρμηνεύς
λογίας libri p. 32. 131. 132.
369. 441. 771. 451. 487. 591.
510. 544. 743. 357. 479.
Libro XVI. p. 507. 438. Libro XVI. p. 507.
651. 738. 207. 61. 461. ΧV
p. 561. 588. & in Φαρσισοί
XVIII. in οκρέκολα, γαρία, 200.
in κωνσάντεια & p. 501. 676.
Ἐπιτομή, in κορίλλα.
Πέμπτη ἐπιτομή, in αβλίακη.
- Dionysius** Byzantius αίστηρ βί-
σος, in χριστολις.
- Dionysius** Cyren Medicus, in αβ-
τιος.

* Phalerei nomen ab alia manu adjectum videtur.

- Dionysii** *περίγησις* p. 14. 32. 212. 222. 244. 265. 297. 352. 409. 417. 418. 451. 587. 590. 752. 144. 151. 169. 178. 468. 482. locupletior, quam hodie existat. Vide notas ad ἔμισσα.
- Dionysius** (Samium hunc facit Eustathius in prolegomenis ad Dionysii *περίγησιν*) Bassarica carmine Epico scripsit.
- γ' *Βασσαρικῶν*, p. 238. 241. 257. 310. 355. 376. 452. 465. 677. 286. 288. 601. 458. ἰδ' in ὠδοι-
νες. ἡ, in Βάλυγα. δ' in γάν-
δροι, ἔαρες. α' in Μαλλοί.
- Dionysius Thrax**, de Rhodo, in *ταρσός*.
- Dionysius Tryphōnis**, in *μυρρινῶς*, ὄα.
- Dionysius Uticensis** (an Diocles) *ριζοτορικῶν* α' in *ιτύκη*.
- Dionysius Γιγαντιάδου** α' p. 331. 465. 711. β', in ὀρέσαι. γ', in *νέσσων*, forte Samius.
- Dionysius** lib. XXIII, *μυσικῆς* ἱστορίας, in ὕδρα.
- Dionysii** Epitoma, *κορίλλα*.
- Diophantus**, *αβισί*. in Politicis, *λιβυσῖνοι*.
- Dioscorides Anazarbeus Medicus** clariss. in *ἀναζαρθά*.
- Diotimus Adramytenus**, Gargaris litteras docuit, in quem Arati Epigramma in *γαργαῖα*.
- Diotimus**, Lib. LXV. *παντοδαπῶν ἀναγνωσμάτων*, in *πασσαργάδα*.
- Domitius Callistratus**, lib. 3. de Heraclea, in *Ψίλων, τάφρα* lib. 4. in *ἀρκιρόεσσα, μόκασα* lib. 6. in *ὑπίος & οδίσπολις*. 7. in *Ὀλύμπη*.
- Dositheus**, in *δάρμιον*.
- Duris**, in *ἀκράγαντες, ἄσασις, γόρυγα*.
- Duridis Elaitz** Epigramma, in *ἔφασσ*.
- Echecratides Methymnæus Aristotelis** discipulus, in *Μεθύμνα*.
- Echephylides**, in *σφακτηρία*.
- Emphanes** an *Ἐυφάνης*, *πυραυτῶ*, in *πάρης*.
- Eraphroditus** p. 56. 57. 223. 263. 308. 364. 368. 398. 499. 508. 759. 659. Neronis libertus, in *βιθύσιον*
in Homericis, *λαπίθη, νώρικου, ὄλμιον*.
- Ephorus** p. 8. 13. 127. 230. 346. 436. 216. 236. 165. 294. 406. 732. 229. 99. 109. 211. 229. 247. 427. 582. 583. 595. 631. 666. 667. 583. Historicus Cumanus, in *κύμη*.
- ἐν τῷ α' in *δυμῶν, χαλισία*. γ' *Βεφία, σκυφία, ἀθήναι, λάμψου, μυκαλυσός*. ε', *ἀβαρῆου, βρύλλιον, καρικὸν τεύχου, τιβαρηλία, ὕδρα*. ς' *ἀλιεῖς*. ι', *πάρου* ubi multa ejus verba referuntur, *ἴβιν τύχη*. ις' in *ἐντελλὰ*. ἡ' in *ἔρμῃ πεδίον*. ιθ' *ἀργος, ὠτιεῖς, & Φοι*.

- Φωνικάιον, κγ' Ερφια, χρυσόπο-
λις, κς' in ΚαοσάνωρⓄ, κδ' in
δυμάν, κζ', βύμαζⓄ, ζηράνιοι.
ΚΗ' in ερβία, ΦάρⓄ, μινδονες,
κδ' ἴστρος, χυτόν. λ, μελιτρίαία
& μετάχριον.
- Epicharmus Comicus**, è Craffo Si-
cilix, in Κρασός.
σΦιγγί, in χιτάνη.
- Epicrates**, Balaneotes, Φαλανέα.
ejus Encomium in patriam, Βα-
λανέα.
- Epigramma incerti auctoris**, in
διον, αγεία, αγχιάλη, Μίλητος,
Φασηλός.
- Epitherses Grammaticus Nicænus**,
qui scripsit de vocibus Atti-
cis & de comicis ac tragicis,
in νίκαια.
- Eratosthenes**, p. 27. 61. 185. 254.
255. 96. 113. 198. 430. 696.
698. Agathoclei F. Cyrenæus,
in Κυρήνη.
- Ejus Ηριγόνη, in ασυ.
γαλατικών α' in τολιςθίοι. β,
απάρτακος, δ' διανείς, ε' in υρκα-
νία. ζ, βοός κεφαλαί. λγ' υ-
δηλα.
ε' εμης, in απώια.
- Erranius lege Erennius five Here-
nius**, in βαβυλων.
- Erasistratus Medicus Julietes Ceus**,
in ισλός & κώς.
- Erennius Philo** ιατρικός, in δυρρά-
χιον, κέρτος. Vide, Philo,
- Evages Hydreates Comicus**, in
υδρέα.
- Eubius Escalonites Stoicus**, in Ατ-
κάλων.
- Euclides Megarensis Socraticus**, in
Μέγαρα.
- Eudæmon**, in δοκίμιον, καπετά-
λιον, Ορεσία.
- Ejus Ortographia, in αιλια.
- Eudæmus**, leg. Ευδαίμων in διακυ-
λιον.
- Eudoxus**, in ἀβόδηρα, πασαναία, α-
γάθη, απίνα, πλαταμαί, ασκαλων.
α' γης ωειόδη, in αρμενία &
μοσσίνιοι, σφρημάτα, χα-
λιβες, β', in ασδυνη. δ' ωειό-
δων, in ἀβόδηρα. σκυμνιάδα,
σιντία, καλή ακτή, χαλκίς, χα-
βαρηνοί ε', γης ωειόδη, in α-
ξανία, ζυγαντίς & ασίγη, Φε-
λεσσαιοι, αίγιον, επικός, σκυλο-
λήτιον, κρέμμύων.
- Eugenius Stephani aut Hermodai**
in Cæsarea schola antecessor,
λέξεων συλλογή, in ανακτόρεια.
- Euphemius**, εν τω ωει ΦατριδⓄ,
in αφόρμιον.
- Euphorion**, in αλήσιⓄ, αλπανος,
α' θυρας, γάξος, γάλα, βοιωτία,
δαφνός, μαριείς, τειχορυνθον,
ωρωπός,
Αλεξάνδρα, in Σόλοτ.
α' ραίς η' ποτηροκλέπη, in αλυβη.
αρτεμιδαίρω (forte Απολλωδαίρω vel
ΑρτεμιδⓄ ὕμνω) in ασσωρον.
διονύσω, in ακτή, λυκαίφος, αρευχιον.
θρεα.

θρακί, in ἄσβατ[Ⓞ], ὀγκάια,
 ἰππομέδοντι, in λυκαίη.
 ποτηροκλέπτη, in ἀλίβη.
 χιλιάσιν, in ἀσκανία, χαονία.
Euphrates Epiphaneus Stoicus, in
 ἐπιφάνεια.
Eurobis, in αἴγα, ἄμυρ[Ⓞ], ἄτραξ,
 τραγαία, γρασίλλ[Ⓞ].
 Μαρκᾶ, in γάδωρα & Θεσσαλία,
 ubi μαρκᾶ legitur.
 Πόλεσι, in μάρδονες.
 χρυσῶ γενεῖ, in Μαριανδυνία.
Euripides, in βοιωτία, ὑρία, χερρό-
 ησ[Ⓞ].
 αἰζί. in ἀντρον.
 Ἀνδομαάχη, Φθία.
 Ἀρχελαῶ, αἰθίοψ.
 ἐρεχθεῖ, αἰθίοψ.
 Θησῆ εὐρέστη.
 Εὐρυθεῖ σατυρικῶ, τάρταρ[Ⓞ].
 Λευμνία, in ταυθραμία.
 Πλειδῶσι, ἀργ[Ⓞ].
Eusebius, ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱστο-
 ρία, in βίβλ[Ⓞ].
Eustochius, in παντικάπαιον.
Eutropius, in καρχηδῶν.
Favorinus, vide Phaborinus.
Georgius, Γεώργι[Ⓞ] ὁ χοιροβοσκός,
 cognomento subulcus, ἐνομα-
 τικῶ, ταμίαθκ.
Glaucus, in ἀρίδηλα, δευτέρα, ἀτα-
 βηνοί.
 τετάρτη, in Γαδδα.
 Ἀραβικῇ ἀρχαιολογία, in γεία,
 σαλμηνοί.
 Ἀραβικῶν β' in δέμαθα & ἀταφυ-
 νοί, ἐρδα, ἑυαληνοί, νέγλα, ὄμα-

να. γ', αἰλανον, βασηνοί, δ',
 in δέμαθα. η' in Γαζακα.

Glossographi, in ἄλος.
Harmenidas, in ἀλαρτ[Ⓞ].
Hecataeus Abderita, in ἐλίξοια, κα-
 ραμβύκη.
Hecataeus Milesius, p. 12. 13. 18.
 37. 48. 51. 56. 198. 71. 732.
 207. 209. 230. 262. 272. 273.
 280. 350. 353. 367. 581. 753.
 462. 399. 401. 403. 406. 407.
 433. 443. 478. 489. 605. 466.
 453. 506. 517. 539. 573. 665.
 670.
 Περισγήσει, in Θίγγη, δέλιαν πόλιν,
 γαυλ[Ⓞ] & p. 412. 436. 493.
 264. 666. 717. 718. 441. 485.
 490. 525. 527. 538. 583.
 β' περηγήσεως, in ἀδαρμαβίς.

Ἀσίας περηγήσει, p. 6. 144. 262.
 448. 604. 628. 354. 631. 465.
 466. 632. 667. 418. 422. 426.
 437. 466. 470. 482. 487. 489.
 493. 499. 503. 373. 374. 402.
 443. 456. 508. 517. 531. 536.
 537. 544. 547. 543. 475. 483.
 262. 753. 682. 687. 668. 669.
 671. 676. 677. 680. 754. 758.
 768. 572. 579. 595. 701. 712.
 724. 730. 733. 599. 600. 737.
 548. 553. 556. 559. 561. 562.
 564. 567. 569. 571.

Διοδικῶς, in ἀμαζόνιον, μελίτη
 κάλας.

- ἄ γενεαλογιῶν, in ἀμφανναί, ἀπά-
 ττρον, μελία
 δ' ejusdem operis, in μύγισοι,
 τρεμίλη.
 εὐρώπη five εὐρώπης ὡσεργήσει, in
 αἰθάλη, αἰθάκη, ἀμπελῶ,
 ἀρίνθη, αὐσιγδα, ἰμφῆς & p. 418.
 425. 427. 430. 436. 446. 447.
 467. 470. 471. 472. 475. 477-
 479. 480. 481. 482. 492. 606.
 610. 612. 616. 617. 486. 494-
 638. 662. 668. 670. 672. 676.
 678. 686. 165. 174. 260. 286.
 288. 290. 556. 557. 563. 564.
 565. 570. 572. 573. 567. 292.
 295. 306. 338. 339. 340. 345.
 348. 357. 362. 370. 377.
 378. 415. 416. 507. 512.
 513. 515. 516. 517. 521. 526.
 527. 531. 540. 541. 544. 546.
 550. 551. 751. 753. 57. 58. 120.
 450. 460. 462. 687. 747. 755-
 756. 757. 758. 769. 749. 710.
 716. 718. 724. 725. 727. 731.
 747. 748. 592. 596. 597. 599.
 Περσῆσει λιβύης, in ἑλέει, εὐ-
 δειπνη, & ὄνεια βιάτης, p. 577-
 475. 680. 736. 742. 764. 554.
 Ἀργυπῆ ὡσεργήσει, p. 515. 683-
 690. 730. 756.
 ἰσοριῶν ἰα, in ὄνη & Φάλαννα.
 Περσικῶν ἄ, in ἀρταῖα.
 Ἑλλησπόντω, in Τένεδῶ.
- denfis ὡεὶ Δημοκρίτη λέξεως
 βιβλίον, in Τρωαίς.
 Περὶ ποιητικῶν λέξεων, id.
 Hegesippus Mecybernzus, Παλλη-
 νακὰ scripsit, in μηκύβερσα,
 παλλήνη.
 Heliodorus Πρωτεσιλάω, carmine,
 in Φυλάκη.
 Helladius, ἐν τῷ ἀφοχίω, in ἀγχαί-
 τανα, βηρυτός.
- Hellenicus, p. 102. 106. 508. p. 8. 68.
 395. 75. 448. 554. 164. 165.
 199. 263. 266. 433. 604. 771.
 679. 728.
- Δευκαλιωνείας ἄ in ἀγάθνα, μω-
 γομεναί, ἀσπενδο, δηγώνιον, ἀλ-
 πωνῶ, Φημίαι, Καλλίαι, λα-
 κέρια, β' in Μιδάσιον, σαλμῶ.
 ἰερείων ἄ in ἰσαία, σίτυλῶ
 Φαίφξ.
 ἰερείων ηρας ἑ in Φρίκιον, ἰσαία,
 χαρσπεια, χαλκίς.
 ἰερείων γ' in χαρσπία.
 κτίσασα ἑθνῶν κη πόλεων, in χα-
 ρμαῖται.
 Κυπριακῶς, in καρπασία.
 Δασιακῶν ἄ in μαλόεις, τραγασαί
 β' in νάπη.
 περὶ λυδίας, in ἀζιῶπα.
 Περσικῶν ἄ in ἀρταῖα, χαλδαῖοι,
 β' in τυρέδιζα.
 Σκυδικά, in ἀμάδοποι & ἀμύρ-
 γιον, ubi σκυδαγς pro eodem
 legitur.
- Libro secundo, sine operis nomi-
 ne, ἀγάμεια.
- Τρωί:
- Hegemon, Leucetricum bellum
 scripsit, in ἀλεξάνδρεια.
 Hefesianax Grammaticus Troa-

- Τρωϊκοῖς, in Φοίτιον, α Τρωικῶν,
in βατίνα.
- Heracléo, in βήσα. Glauconis fi-
lius vocatur, in άγεια. Glau-
ci F. in αρέθουσα, & κροκύ-
λειον.
- Heraclides, μακεδονία.
- Heraclides Grammaticus Mopsea-
tes, in Μόψα είσία.
- Heraclides Ponticus lib. I. in μοψο-
πία. πειήσων, in αλίαρ.
- Herennius, in βαβυλων, Vide Eren-
nius, & Philo.
- Hermias πωργήσε, in χαλκίς.
- Hermippus Comicus, θεοῖς, in ται-
ναρ.
- Hermippus Berytius, in ραβεννα.
- Hermogenes Tarsensis, in άζανοί.
Rhetoricen scripsit, in ταρσός.
- Herodianus, p. 1. 12. 133. 139. 250.
271. 281. 36. 58. 63. 75. 80. 92.
202. 222. 241. 373. 458. 461.
464. 470. 475. 478. 484. 515.
719. 754. 572. 574. 605. 642.
750. 736. 173. 176. 228. 268.
445. 702.
en πρώτη κλίσεως ονομάτων, in
βρίγες.
en όρθογραφία, in καρία.
πει παδων, πνξ.
en ταις καθόλου προσωδίαις, in έ-
ρυσίχη.
en τη καθόλου, Xylander subintel-
ligit χρήσει) in Καρία.
Libro I. in άζανοί.
Libro III. in αθαύραβις.
- IV. τ καθόλου, in άδανα, Φρης &
ίωπίς.
- VI. in έορδαία, σίναγχορ.
- VII. in τόξιοι.
- VIII. in άψιαρ, δώτιον.
- XI. in σώλιμενα, & άγη.
- XII. in αριάνθη & τρεποδίσκ.
- XIII. πει έδετρων, in αβακαϊον.
- XX. in άβαγ.
υπομνηματίζων το πει γενων άπολ-
λωνίς, in Καρία.
en τοις είς λις, in άδελις.
Symposium Puteolis scripsit, δι-
καίερχεα.
πει συντάξετ σοιχείων, in άγλα-
τανα.
- Herodorus, in Πευκίτιοι, άργ &
δρυόπη.
Libro decimo, in γλήτης.
Decimo, των καΐ Ηρακλία, in
ίβηρηία & κυνητικόν.
- Herodotus, p. 5. 9. 19. 121. 38.
50. 58. 87. 90. 101. 105. 121.
128. 129. 133. 134. 141. 159. 195.
184. 192. 198. 199. 692. 739.
206. 235. 430. 438. 262. 405.
417. 436. 443. 450. 359. 365. 403.
388. 384. 423. 373. 381. 458.
423. 425. 448. 529. 718. 745.
273. 281. 296. 275. 283. 89.
293. 300. 337. 440. 165. 184.
174. 176. 326. 477. 479. 481.
485. 493. 759. 765. 552. 553.
568. 577. 595. 240. 245. 248.
437. 446. 450. 729. 759. 764.
746. 705. 706. 670. 674. 681.

- Vita Homeri*, in νέων τευχῶν,
 Herodoti Epitaphium, in Θυριοι.
 Herodotus Olophyxius, περὶ νύμφων καὶ θεῶν, in ὀλοφυξῶν.
 Hesiodus, in ἄβαντις, αἰγῶν, αἰσῶν, ἄμυρῶν & pag. 182. 331. 383. 619. 689. 768. 526. 546. 602. 498. 728. 729.
 ἐν Αἰγυμῖς δευτέρῳ περὶ ἰδῶν γράφων, in ἄβαντις,
 Versus ejus ex καταλόγων α', in γεσηνία.
 Cumanus, in Κύμη.
 Hierocles, Φιλίσορος, in βραχυμᾶνες & ταρκυνία
 Forte idem Hierocles Hyllarimenfis, qui ab athleticis Exercitationibus ad Philosophiam adductus traditur, in ὑλλαριμα.
 Hippocrates Cous, in Κῶς.
 Hippys Reginus, καρπῆς.
 Histiazus, βηρυτός.
 Homerus, p. 5. 10. 15. 50. 51. 52. 60. 67. 68. 69. 97. 98. 99. 103. 106. 115. 130. 132. 142. 148. 152. 159. 162. 178. 180. 185. 187. 227. 353. 433. 447. 610. 611. 711. 724. 726. 728. 734. 735. 737. 738. 442. 623. 630. 641. 678. 681. 691. 692. 696. 697. 700. 703. 739. 745. 748. 768. 410. 413. 423. 425. 426. 430. 431. 364. 368. 372. 373. 382. 389. 402. 407. 758. 767. 456. 163. 164. 169. 170. 195. 197. 209. 227. 235. 239. 274. 276. 278. 283. 290. 299. 303. 320. 323. 326. 327. 335. 340. 341. 342. 344. 345. 347. 349. 354. 355. 357. 358. 464. 466. 474. 475. 476. 477. 486. 489. 491. 492. 499. 500. 502. 508. 511. 520. 751. 534. 538. 541. 558. 568. 589. 602. 607. 731. 753.
 Hymno in Apollinem, τευμοσός.
 Horapollo-Philosophus Phenebithites, in Φενέθηθις.
 Hypsicrates, in Αἰθίοψ.
 Jason, in τῆλῶν, scripsit βίον Ἑλλάδος quatuor libris, in Ἀλεξανδρεία,
 Iccus Tarentinus Medicus Olymp. 77. clarus, in Τάρας.
 Iosephi Αρχαιολογίας Ἰουδαϊκῆς libri, p. 113. 134. 208. 220. 265. 163. 595. 588. 541. 406. 663. 252. 253. 259. 261. 696. 694. 733. 373. 377. 432. 388. 740. 599.
 ἅ πρὸς τὴν Ῥωμαίων πολέμῳ, in Φασαγίς.
 Ipnus, in ταμιέον, si recte legitur;
 Irenzus Nicænus, in Καπετώλιον.
 Isigonus Nicænus, in Νικαία.
 Ister, in ἀρκῆς, ἀπία.
 ἀποικίαις Αἰγυπτῶν, in αἰγυαλὸς & ἄλειῶν.
 δ' ἰλιακῶν (leg. ἡλιακῶν) in Φύτερον.
 Ister, in Κάρνη. Calatianus, librum insignem de tragœdia scripsit, κάλατις.

Juba,

- Juba**, Ἰούβας, in ἀρβάνη. Libro I. in λαβίνιον.
 ὁ ῥωμαϊκῆς ἱστορίας, in ἀβοργίνες & ὠσία.
 β' ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας, in νομαντία.
- Julianus Imperator**, in Τιβερίας.
Justus Tiberiopolita belli Judaici scriptor, in Τιβερίας.
- Leander Nicanor**, ἐν μετονομοσίαις, in ὕδη. Vide infra Nicanor.
- Lepidus**, in βεθρωτός.
 ἐπιτομῆς ἱστορίας five ἱστορικῆς, ἀ, τεγέα. ἢ in σκόποι.
- Lini (vel Clini) patria Apollonia Cretæ**, in Ἀπολλωνία.
- Linus Historicus Oechaliota**, in οἰχαλία.
- Lucillus * Tarræus**, lib. de Theffalonica, in Θησσαλονίκη. Λύκιος ibi legitur, at in Καλαρνα & in τάρρα, Λεύκιος.
 Scripsit 3. libros de proverbïis, de litteris, τεχνικά in τάρρα.
- Lupercus**, in ἡρικ.
- Lufius**, Λύσι (forte, λύκιος Lucius, idem cum superiore) in μίλια.
- Lycophron**, p. 2. 30. 56. 102. 126. 131. 133. 160. 170. 192. 198. 225. 235. 239. 259. 274. 281. 291. 302. 362. 375. 398. 423. 451. 458. 479. 480. 495. 497. 502. 506. 515. 547. 570. 598. 604. 687. 688. 692. 702. 703.
- Lycus**, ἐν τῷ περὶ Ἀλεξάνδρου, in σκίδρ.
- Lycus Rheginus**, in ἀβρότονον.
- Lysippus**, ἐν βάνχαις, in Θεσσαλία.
 Male quidam Codd. *Lysis*.
- Marcellus medicus (forte Sidetes)** in αντίκυρα.
- Marcianus**, in χαδραμωτίται, Ναρβόν, τίγγις, ἀρμα, νικόπολις.
 ἐν τοῖς ἀπὸ Ρώμης ἐπὶ τὰς Διασημῆς πόλεις, in ἀμισσα.
 ἐν β' τῶν ἐπιτομῶν Ἀρτεμιδώρου, in Μαλακή. Vide supra, *Artemidorus*.
 ἠέπωλω, in αἰβδαί, ἀκυτανία, ἀλβίων, ἀπόκοπα, ἀσπίται, μάργανα, & p. 457. 469. 484. 504. 244. 406. 427. 516. 518. 541. 561. 573. 760. 371. 409. 205. 669. 614. 615. 668.
 ἠέπωλω Britannia, in ἀλβίων, ἰνδικῆς, βαβαί & ἀσπίται, κελτικῆς, in Γαλατίας, ἀκυτανία, Περσικῆς κόλπης, in ἀδάρε πόλις, μεσανίτης, μαλλάδα.
 Σαρματίας, in σιαγαθρογοί.
 ἠέπωλων ἀ in ἀσπίς & μούσλεν.
- Marlyas**, in αἰθηκία.
- Menæchmus**, in τηλίφι.
- Menander, comicus**, in ἀλαί, ἀραφηνίδες, ἀσπίς, ἰελίς, κακπωδικία, Ταναγρα, τέμβριον.

Ejus

* Ita vocatur in argumento quod Græcis in Argonautico Apollonii scholiis præmittitur.

- Aesclepiades Anazarbeus**
περί ποταμῶν, in ἀνάζαρβα.
- Aesclepiadis Tragilei**
τραγωδομένων βιβλία ἕξ, in τραγίλῳ.
- Aesclepiades Nicænus**, in Νικαία.
- Afinius Quadratus**, in γηλὺς, μωσσην.
- Aftynomus**, in Κόπρῳ.
- Athenzi** Δειπνοσοφιστῶν β' in γαιτῆλοι, τῆνῳ, ἰβηρία. γ' in γαγγρα.
- Athenodorus Anchialensis** de sua patria in ἀγχιάλη.
- Axones Legum Solonis**, in ἀγνῆς.
- Bacchylides Julietes Ceus Simoni-**
dis ἀδελφιδῆς, in Ἰαλῖς.
- Balager** Μακεδονικῆ, in ὄλθη-
λῳ. β' ejus operis, in ἀμολ-
βῳ.
- Basianus** ἄριστῳ ῥήτωρ patria Ber-
rhoënsis, in Βέρροια.
- Bizsus** ἀνθογελοίων ποιητῆς, in κα-
πρίνη.
- Bolus Democriteus**, in ἀψυνθος.
- Callias**. Vide supra, *Abroa*.
- Callimachus**, p. 5. 61. 99. 113. 209.
293. 307. 374. 395. 582. 688.
576. 622. 546. 526. 566.
629.
ἀ αἰτιῶν, in ἀραχναῖον, ἀσθῆνα,
μησοπόντιῳ, μαλλός, τριμακρία,
τριποδίσκῳ. β' (forte ejusdem
operis) in Κυνέτεια. γ' in ἀπέ-
σας, λυκώρεια, δῆλῳ. δ' in
δειπνίας.
θαυμοσίους, in κρένων.
- Δαιδάλω** in αἰδηψῳ,
ἐκάλη ibidem: & in δίκη, ἰαπίς,
λύρκοιο, τριεμεῖς.
ἐπιγράμμασι, in ἑσπίς.
Ἰαμβοῖς in ἀπόσας.
Ex hymno in Delum, in ερυμῶν,
ὑμνω in Dianam, μελεγυῖς.
- Callisthenes**, γ' ἑλληνικῶν in τέτυ-
ρα.
- Callistratus libro VII. de Heraclea**
Vide infra, Domitius Calli-
stratus.
- Capito**, in ἀκαρασός, πίτιη.
Ἰσαυρικῶν ἀπικοτράδες. β' in ἀλι-
ματα, ἀρύκανδα, ἐδεβησσός, λα-
λίσανδα, σύβρα, μέκισσῳ.
γ' ἀρνεαί, μινδῆμιον, συέδρα.
δ' καυίνδανα.
Ἰσαυρικοῖς, in μοναβαί.
- Carneadis successor Clitomachus**
in schola Cyrenaica. Καρχη-
δών.
- Carterus**, vide Craterus.
- Castor**, in βοιωτία.
- Cato**, in Διὸς πόλις.
- Cephalo**, in ἀρίσβη, γραυκός.
- Cercidas Megalopolitanus** ἄριστος-
νομοθέτης καὶ μιμιάμβων ποιη-
τῆς, in μεγάλη πόλις.
- Cerycus Sophista Gerasenus**, in Γε-
ρασα.
- Charax** p. 11. 19. 43. 54. 90. 131. 166.
204. 120. 372. 419. 730. 743.
726. 740. 719. 766. 332. 425.
171. 584.

- χρονικῶν** α' in παρρασία, β' in ἀγίαι.
γ' in Πάρανδα, ζ' in αὐταριᾶται
η' in αλαβέρμιον, ι' in ἄρσα, η' φαι-
 στα, σάλυες, ια' in δῶρεθ, ιε' in
 ψίμαδα, ις', in ἰωρεός.
Ἑλληνικῶν β' in ἀδραστια, & ται-
 ναςθ, δ' in Φηγια.
β', sine operis nomine, in ἄστ-
 ρα, ι' in κοσίανα, ιβ' in κέριοι.
Charondas Catanxus Διασσημθ
 τῶν Ἀθήνησι νομοθετῶν, in κα-
 τάνη.
Chærillus Jassensis, in Ἴασσός.
Charoboscus, vide Georgius.
Cineas Rhetor, in ἔφυρα.
Claudius Julius five **Julius** (ut in
 λάμπη legitur) α' Φοινίκων (leg.
 Φοινικῶν) in ἀκη. In Ἰσδαία
 vocatur Ἰόλαθ.
Cleo, Syracusanus, περὶ λυμένων, in
 ασις.
Cleodamas, de re equestri, in ἄχ-
 ναι.
Clitomachus Carthaginienfis Dio-
 gnети F. nomine patrio Af-
 drubal &c. Vide in Καρχη-
 δών.
Corinna, in Δέπειρα.
Craterus, περὶ ψηφισμάτων, in λη-
 ψήμανθθ & χαλκητόριον.
γ' in καρήη, τυρέδζα.
θ' in ἀρταία, ληψήμανθθ.
Crates, in μήιον, τάρταρθ.
Cratinus, in ψύρα ἀδραμύτσηον.
Μαλθακῶς, in ἰβηρία.
Νέμεσις, in ψύρα.
Σερέφιοι, in δέλων πόλις.
- Crito, Getica** scripsit, in γετία.
Ctesias, in ἀγβάτανα, δελβίκααι,
 περηγήσεως γ' in κοσύτη.
περίπλων, α' in σίγυνηθ, ἐν τῷ
 δευτέρῳ, in τίριζα.
Περσικῶν α' in χαιων, γ' in Κυρ-
 τῆα.
Περσικῶν ι' in δυρβαῖοι, χωρα-
 μοναῖοι.
- Cyon Cydathenzenfis**, in Κυδαθῆ-
 ναιον.
- Daimachus**, λέ πολιορκτητικῶν ὑπο-
 μνημάτων, in λακεδαίμων.
- Damagetus**, vide Demagetus.
Damastes ἐν τῷ περὶ ἐθνῶν, in ὑπερ-
 βόραιοι.
- Damophilus**, in ψιτλακή.
- Deilochus Cyzicenus**, in λαμψα-
 κός.
- Demagetus** five **Demaratus**, in
 ακτή.
- Demetrius**, in ἀγβάτανα, ακτή,
 ἀρκαδης, ἀθήναι, ἀλθαία, σί-
 πια, ἀττάλεια, ἀτάκη.
 συνανύμοις, in ἀλαβών.
- Demetrius Antigoni F.** in κέρης.
- Demetrius Salaminus**, in καρπα-
 σία.
- Demetrius Callatianus**, in ἀντί-
 κυρα.
- Demetrius Odessenus**, qui de pa-
 tria sua scripsit, in Ὀδησσός.
- Demetrius Scepius** ἑς τρωϊκῆ Διό-
 κόσμη, in Σιλίνδιον.
- Deme-

- Demetrius** * Phalereus in Nican-
dram, Κορώπη.
- Demodamas**, Milefius, in αν-
τιογα.
- Demosthenes**, orator, in δουλείων
& απολλωνία.
- Demosthenes**, βιβλιακῶν libro
secundo in Τάρας & Ταρός.
tertio in τευμησσός.
quarto αλεξανδρεία.
5' in αβίαση.
- in κοσσός & μαυσωλοι ubi versus
citantur sicut & in ηράια ex id
etfi operis nomen expressum
non habetur: ibique Bithy-
nus appellatur.
- Demosthenes** κτίσσι, in ολιζών.
Idem forte in άμασει, λαμ-
ψακος, Κησσα, Καλκεία.
- Demus Delius**, in βελίση.
- Dexippus**, ί χρονικῶν, σμαχαῖοι,
ιβ, in έλεροι.
- Diagoras Melius**, in Μῆλος.
- Dicarchus**, in πάτρα.
αί & της έλλανδου βίη, in χαλ-
δαῖοι.
- Diphilus**, p. 10. 17. 43. 96. 149.
162. 464. 616. 717. 666.
758.
Decimo συμποσιακῶν, in ητία.
secundo, in Θίβα.
αυ συμποσιακῶν, in Μίλητος.
- Dischides**, in σκίεφα.
- Dinarc** ι, κατά Πυθίη, ζώνιας, in
αίγωνα.
- Diodorus**, in έλαιύς, χολαργου
τριάντα. Grammaticus, αγω
χιάλη, χολαργος.
- Diogenes Cyzicentis**, συγγραφή VII
libros de sua patria, in βίβλια-
κος, liber tertius in έλεου, στίχων
in αδράτια.
- Diogenes** ο λαερτιεύς Φιλοσόφω 15ο
ερα, in δουίδα, ένετοί, χολιδάα.
- Dionysius**, in χολαργου πάνδα,
έλαιυς, Τρικουρυνδον, αγγύρηνα,
αίτηνη, σατρία, σίβα, Φαρμασιοι,
λυκαρία.
- Dionysii Halic.** έρωμαικῆς αρχαι-
λογίας libri p. 32. 181. 164. bis:
369. 441. 771. 451. 483. 598.
510. 544. 743. 353. 369. 470.
Liber XIII. p. 587. XV. p. 695.
473. 438. Libro XVI. p. 551.
651. 738. 207. 61. 461. XVII.
p. 561. 588. & in Φερεντιου
XVIII. in όκρίκολα, ναζονία XIX.
in κωνσάντεια & p. 501. 676.
Επιτομή, in κορολλα.
Πέμπτη επιτομή, in αβίκεια.
- Dionysius Byzantius** ανάπλω βο-
σός, in χρυσοπολις.
- Dionysius Cyrtus Medicus**, in Κυρ-
τος.
- Diony-

* Theodotus nomen ab alia manu adjectum videtur.

- Dionysii *πεύγησις* p. 14. 32. 212. 222. 244. 265. 297. 352. 409. 417. 418. 451. 587. 590. 752. 144. 151. 169. 178. 468. 482. locupletior, quam hodie existat. Vide notas ad *ἔμισσα*.
- Dionysius (Samium hunc facit Eustathius in prolegomenis ad Dionysii *πεύγησιν*) Bassarica carmine Epico scripsit.
- γ' βασσαρικῶν*, p. 238. 241. 257. 310. 355. 376. 452. 465. 677. 286. 288. 601. 458. *ιδ'* in *ᾠδοι*. *ιη'*, *ιυ* *βαύλιγγα*. *δ'* in *γάνδροι*, *ἔαρες*. *α'* in *Μαλλοί*.
- Dionysius Thrax, de Rhodo, in *ταρσός*.
- Dionysius Tryphēnis, in *μυρρῶν*, *ῶα*.
- Dionysius Uticensis (an Diocles) *ριζοτομικῶν α'* in *ιτύκη*.
- Dionysius *Γιγαντιάδ* *α'* p. 331. 465. 711. *β'*, in *ὀρέσαι*, *γ'*, in *νίσσων*, forte Samius.
- Dionysius lib. XXIII, *μυσικῆς ἰστορίας*, in *ὕδρα*.
- Dionysii Epitoma, *κορίλλα*.
- Diophantus, *ἀβιελ*, in Politicis, *λιβυσινοί*.
- Dioscorides Anazarbeus Medicus clariss. in *ἀναζαρθά*.
- Diotimus Adramyttenus, Gargaris litteras docuit, in quem Arati Epigramma in *γάργαρα*.
- Diotimus, Lib. LXV. *παντοδαπῶν ἀναγνωσμάτων*, in *πασσαργάδα*.
- Domitius Callistratus, lib 3. de Heraclea, in *ψίλιον*, *τάφρα* lib. 4. in *ἀρκυρόεσσα*, *μόκασα* lib. 6. in *ὑπίος* & *οδισπολις*. 7. in *Ὀλυμπη*.
- Dositheus, in *δῶριον*.
- Duris, in *ἀκραγαντες*, *ἄσασις*, *γόρυγα*.
- Duridis Elaitz Epigramma, in *ἔφασ*.
- Echecratides Methymnzus Aristotelis discipulus, in *Μεθυμνα*.
- Echephylides, in *σφακτηρία*.
- Emphanes an *Ευφάνης*, *πυραυτῶ*, in *πάρης*.
- Eraphroditus p. 56. 57. 223. 263. 308. 364. 368. 398. 499. 508. 759. 659. Neronis libertus, in *βιθύσιον* in Homericis, *λαπίθη*, *νῶρικ*, *ὄλμιον*.
- Ephorus p. 8. 13. 127. 230. 346. 436. 216. 236. 165. 294. 406. 732. 229. 99. 109. 211. 229. 247. 427. 582. 583. 595. 631. 666. 667. 583. Historicus Cumanus, in *κύμη*.
- ἐν τῷ *α'* in *δυμᾶν*, *χαλισία*. *γ'* *βασφία*, *σκυφία*, *ἀθῆναι*, *λάμψ*, *μυκαλυσός*. *ε'*, *ἀβαρ*, *βρυλλιον*, *καρικὸν τείχη*, *τιβερηνία*, *ὑδρα*. *ς'* *ἀλιεῖς*. *ι'*, *πάρ* ubi multa ejus verba referuntur, *ἴβιν τύχη*. *ις'* in *ἐντελλα*. *ιη'* in *ἔρμῃ πεδίον*. *ιδ'* *ἄργος*, *ἀτιεῖς*, & *Φοι*

- Φωνίκατον, κγ' Εξφια, χρυσόπο-
λις, κς' in Καοσάνωρ⊙, κδ' in
δυμάν, κζ', βύμαζ⊙, ζηράνιοι.
ΚΗ in ερβία, φαρ⊙, μινδονες,
κδ' ἱερος, χυτόν. λ, μελντρία
& μετάχοιον.
- Epicharmus Comicus**, è Craffo Si-
cilix, in Κρασός.
σφυγγί, in χιτώνη.
- Epicrates, Balaneotes, Φαλανέα.**
ejus Encomium in patriam, Βα-
λανέα.
- Epigramma incerti auctoris**, in
διον, αγρία, αγχιάλη, μίλητας,
Φασηλις.
- Epitherfes Grammaticus Nicænus**,
qui scripsit de vocibus Atti-
cis & de comicis ac tragicis,
in νίκαια.
- Eratosthenes**, p. 27. 61. 185. 254.
255. 96. 113. 198. 430. 696.
698. Agathoclei F. Cyrenæus,
in Κυρήνη.
- Ejus Ηριγόνη, in αςυ.
γαλατικῶν α' in τολισόβιοι. β,
σπάρτακος, δ' διανείς, ε' in ὑρκα-
νία. ζ', βοός κεφαλαί, λγ' υ-
δηλα,
ε'ρης, in α'πία.
- Erranius Iege Erennius five Heren-
nius**, in βαβυλων.
- Erasistratus Medicus Julietes Ceus**,
in Ιελίας & κῶς.
- Erennius Philo** ἱατρικός, in δυρρά-
χιον, κύετος. Vide, Philo.
- Evages Hydreates Comicus**, in
υδρέα.
- Eubius Escalonites Stoicus**, in Αστ-
καλων.
- Euclides Megarensis Socraticus**, in
Μέγαρα.
- Eudæmon**, in δοκίμειον, καπετώ-
λιον, Ορέστια.
- Ejus Ortographia**, in αιλια.
- Eudæmus**, leg. Ευδαίμων in δασκυ-
λιον.
- Eudoxus**, in ἀβδηρα, κασαναία, α-
γάθη, πῖνα, πλαταιαί, ασκαλιών.
α' γῆς παειόδα, in ἀρμενία &
μοσσύνιοι, συμάται, χα-
λιβες, β', in ασδυνις. δ' παειό-
δων, in ἀβδηρα. σκυμνιάδαι,
σιντία, καλή ακτή, χαλκίς, χα-
βαρηνοί ε', γῆς παειόδα, in α-
ξανία, ζυγαντίς & αίσινη, Φε-
λεσσαίοι, αίνιον, επικό, σκυλ-
λήτιον, κρεμμύων.
- Eugenius Stephani aut Hermolai**
in Casarea schola antecessor,
λέξεων συλλογή, in ανακτόρεια.
- Euphemius**, εν τῷ παει Πατριδ⊙,
in ἀφόρμιον.
- Euphorion**, in αλῆσι⊙, αλπανος,
αδύρας, νάξος, γαζα, βοιωτία,
δαφνός, μαριές, τεικόρουδων,
ωρωπός,
Αλεξάνδρα, in Σόλοι.
α'ραις η' ποτηροκλήπη, in αλύθη.
αρτεμιδώρα (forte Απολλωνδώρα vel
Αρτέμιδ⊙ ὕμνα) in ασσωρον.
δοῦσσα, in ακτή, λικαίφος, ωρεχιον.
θρα.

θρακί, in ἄσβωτῶ, ὄγκαια,
 ἰππομέδοντι, in λυκαίη.
 πατήροκλέπτη, in ἀλύβη.
 χιλιάσιν, in ἀσκονία, χαονία.
Euphrates Epiphaneus Stoicus, in
 ἐπιφάνεια.
Eurotis, in ἀγα, ἄμυρῶ, ἄτραξ,
 τραγαία, γρασίλλῶ.
 Μακκῶ, in γάδμα & Θεσσαλία,
 ubi μαρκαῖ legitur.
 Πόλεσι, in μάρδονες.
 χρυσῶ γίνεται, in Μαριανδυνία.
Euripides, in βοιωτία, ὑρία, χερρό-
 ησῶ.
 αἰξί. in ἀντρον.
 Ἀνδομαάχη, Φθία.
 Ἀρχελαῶ, αἰθίοψ.
 ἐρεχθεῖ, αἰθίοψ.
 Θρῆσιν ευρωπῆ.
 Εὐρυθεῖ σατυρικῶ, τάρταρῶ.
 Λικυμνία, in ταυθρακία.
 Πλειοδῆσι, ἀργῶ.
Eusebius, ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἰστο-
 ρίᾳ, in θίενῶ.
Eustochius, in παντικαίταιον.
Eutropius, in καρχηδῶν.
Favorinus, vide Phaborinus.
Georgius, Γεώργιῶ ὁ χοιροβοσκός,
 cognomento subulcus, ἰονομα-
 τικῶ, ταμίαθκ.
Glaucus, in ἀρίνηλα, δευτέρα, ἀτα-
 ληνοί.
 τετάρτη, in Γάδδα.
 Ἀραβικῇ ἀρχαιολογία, in γεία,
 σαλμηνοί.
 Ἀραβικῶν β' in δέμαθα & ἀταφυ-
 νοί, ἐρδα, ἑκαληνοί, νέγλα, ὄμα-

σα. γ', αἰλανον, βασηνοί, δ',
 in δέμαθα, η' in Γάζακα,

Glossographi, in ἄλος.
Harmenidas, in ἀλαρῶ.
Hecataeus Abderita, in ἐλίξιοι, κα-
 ραμβύκη.
Hecataeus Milesius, p. 12. 13. 18.
 37. 48. 51. 56. 198. 71. 732.
 207. 209. 230. 262. 272. 273.
 280. 350. 353. 367. 581. 753.
 462. 399. 401. 403. 406. 407.
 433. 443. 478. 489. 605. 466.
 453. 506. 517. 539. 573. 665.
 670.
 Περιηγήσει, in Θίγγη, δέλων πόλις,
 γαυλῶ & p. 412. 436. 493.
 264. 666. 717. 718. 441. 485.
 490. 525. 527. 538. 583.
 β' περιηγήσεως, in ἀθάρραβις.

Ἀσίας περιηγήσει, p. 6. 144. 262.
 448. 604. 628. 354. 631. 465.
 466. 632. 667. 418. 422. 426.
 437. 466. 470. 482. 487. 489.
 493. 499. 503. 373. 374. 402.
 443. 456. 508. 517. 531. 536.
 537. 544. 547. 543. 475. 483.
 262. 753. 682. 687. 668. 669.
 671. 676. 677. 680. 754. 758.
 768. 572. 579. 595. 701. 712.
 724. 730. 733. 599. 600. 737.
 548. 553. 556. 559. 561. 562.
 564. 567. 569. 571.

Αἰολικῶς, in ἀμαζόνιον, μελίτη
 κάλπας,

ἀ γενεαλογιῶν, in ἀμφανναί, ἀπά-
τρων, μελία

ejusdem operis, in μύγισοι,
τρεμίλη.

εὐρώπη five εὐρώπης περιγήσει, in
αἰθάλη, αἰάκη, ἀμπελῶ,

ἀρῖνθη, ἀυσινδα, ἰμφης & p. 418.

425. 427. 430. 436. 446. 447.

467. 470. 471. 472. 475. 477.

479. 480. 481. 482. 492. 606.

610. 612. 616. 617. 486. 494.

638. 662. 668. 670. 672. 676.

678. 686. 165. 174. 260. 286.

288. 290. 556. 557. 563. 564.

565. 570. 572. 573. 567. 292.

295. 306. 338. 339. 340. 345.

348. 357. 362. 370. 377.

378. 415. 416. 507. 512.

513. 515. 516. 517. 521. 526.

527. 531. 540. 541. 544. 546.

550. 551. 751. 753. 57. 58. 120.

450. 460. 462. 687. 747. 755.

756. 757. 758. 769. 749. 710.

716. 718. 724. 725. 727. 731.

747. 748. 592. 596. 597. 599.

Περιγήσει λιβύης, in ἐλένη, εὐ-

δειπνη, & οὐραβάτης, p. 577.

475. 680. 736. 742. 764. 554.

Ἀγυπία περιγήσει, p. 515. 683.

690. 730. 756.

ἰσραὴλ, in ὄση & Φάλασσα.

Περσικῶν α, in ἀργαῖα.

ἄλλωπῶν, in Τύνδω.

Hegemon, Leucliticum ballum
scripsit, in ἀλεξάνδρεια.

Hegefianax Grammaticus Troa-

dei ἰμοκρίτα λέξεως
βιβλίον, in Τρωίαις.

Περὶ ποιητικῶν λέξεων, id.

Hegesippus Mecyberneus, Πελλη-
νακὰ scripsit, in μηκυβερνα,
παλλήνη.

Heliodorus Πρωτεσιλάω, carmine,
in Φυλάκη.

Helladius, ἐν τῷ ἀ σοικεῖα, in Ἀγεί-
τανα, βηρυτός.

Hellanicus, p. 102. 106. 508. p. 8. 68.

395. 75. 448. 554. 164. 165.

199. 263. 266. 433. 604. 771.

679. 728.

Δευκαλιωνείας ἀ in ἀγάθεια, μισ-
γομεναί, ἀσπενδος, δηγώνιον, ἀλ-

πων, Φημία, Καλλίαρ, λα-
κέρια, β in Μιδάμιον, σαλμ.

ἰσραὴλ α in ἰσραὴλ, σίτυλ,

Φαίαξ.

ἰσραὴλ η in Φοίκιον, ἰσραὴλ,
χαρῶνεια, χαλκίς.

ἰσραὴλ γ in χαονία.

κτίσεσιν ἔθνων καὶ πόλεων, in χα-
ρῶνεια.

Κυπριακοῖς, in καρπασία.

Ἀσσιακῶν α in μαλόνια, τραγασα,

β in νάπη.

περὶ λυδίας, in ἀρῖνθη.

Περσικῶν α in ἰσραὴλ, ἀρῖνθη,

β in τυρέδξα.

Σκυδικά, in ἀμάδοκοι & ἀμύρ-
γιον, ubi σκυδαῖς pro eodem
legitur.

Libro secundo, sine operis nomi-
ne, ἀγαμέμεια.

- Τρωϊκοῖς, in Φοίτιον, α Τρωϊκῶν,
in Βατίνα.
- Heracléo, in βῆσα. Glauconis fi-
lius vocatur, in ἀγία. Glau-
ci F. in ἀεΐδουσα, & κροκύ-
λειον.
- Heraclides, μακεδονία.
- Heraclides Grammaticus Mopsa-
tes, in Μόψα ἐσία.
- Heraclides Ponticus lib. I. in μοψο-
πία. περὶ νήσων, in ὠλίαρⓄ.
- Herennius, in βαβυλών. Vide Eren-
nius, & Philo.
- Hermias πελοπόννησος, in χαλκίς.
- Hermippus Comicus, θεοῖς, in τεί-
ναρⓄ.
- Hermippus Berytius, in ῥαβεννα.
- Hermogenes Tarsensis, in ἀζανοί.
Rhetoricen scripsit, in ταρσός.
- Herodianus, p. I. 12. 133. 139. 250.
271. 281. 36. 58. 63. 75. 80. 92.
202. 222. 241. 373. 458. 461.
464. 470. 475. 478. 484. 515.
719. 754. 572. 574. 605. 642.
750. 736. 173. 176. 228. 268.
445. 702.
ἐν πρώτῃ κλίσει ὀνομάτων, in
βρίγες.
ἐν ὀρθογραφία, in καρία.
περὶ παθῶν, πνύξ.
ἐν ταῖς καθόλου προσωδίας, in Ἐ-
ρυσίχη.
ἐν τῇ καθόλου, Xylander subintel-
ligit χρήσεις in Καρία.
Libro I. in ἀζανοί.
Libro III. in ἀθάραβις.
- IV. ἡ καθόλου, in ἀδανα, Φρης &
ἰωπίς.
- VI. in ἑορδαία, σίναγχος.
- VII. in τόξιοι.
- VIII. in ἀψιαρⓄ, δώτιον.
- XI. in σάλιμενα, & ἄγη.
- XII. in ἀριάνθη & τρεποδίσκⓄ.
- XIII. περὶ ἐδετρων, in ἀβαναϊον.
- XX. in ἄβαγ.
ὑπομνηματίζων τὸ περὶ γενῶν Ἀπολ-
λωνία, in Καρία.
ἐν τοῖς εἰς λις, in ἀδελις.
Symposium Puteolis scripsit, δι-
καίτερεια.
περὶ συντάξεⓄ σοιχείων, in ἀγλά-
τανα.
- Herodorus, in Πευκίτιοι, ἄργⓄ
& δρυόπη.
Libro decimo, in γλήτης.
Decimo, τῶν κατ' Ἡρακλῆα, in
ἰβηρία & κυνητικόν.
- Herodotus, p. 5. 9. 19. 121. 38.
50. 58. 87. 90. 101. 105. 121.
128. 129. 133. 134. 141. 159. 195.
184. 192. 198. 199. 692. 739.
206. 235. 430. 438. 262. 405.
417. 436. 443. 450. 359. 365. 403.
388. 384. 423. 373. 381. 458.
423. 425. 448. 529. 718. 745.
273. 281. 296. 275. 283. 89.
293. 300. 337. 440. 165. 184.
174. 176. 326. 477. 479. 481.
485. 493. 759. 765. 552. 553.
568. 577. 595. 240. 245. 248.
437. 446. 450. 729. 759. 764.
746. 705. 706. 670. 674. 681.

Ἑλληνικῶν α. in χεῖμερα, ἀσυρία. ἀναμετρήσειν in ὠρωπός,
 γ' in σκῆψις. ε' in εὐταία, ζ' in Zenodotus, in
 ὄλαρος. Μυνδοῦ.
 ἰπταρχικῶ, in Φάληρα.
 Alius videtur, qui ἐκκαίδεκάτη in Zenodotus, in ἀντρῶν, δωδώνη.
 ὄλαρος citatur. Zopyrus, in ἀφροδισιάς.

Ad hunc Indicem supplendum profuit mihi Clariss. Hudsoni industria, qui suas mihi f. hedas Oxoniâ humanissime transmisit.

XVII. EXPOSITIO TOTIUS MUNDI ET GENTIUM, cujus latinam versionem antiquam initio mutilam è Juretiano Codice Salmasii Jacobo Gothofredo edendam concessit, auctorem videtur habuisse Ethnicum a) Sophistam, patria forte Antiochenum, b) clarum circa A. C. 347. c) unde nonnullis viris doctis d) in mentem venit hunc ipsum libellum esse illam Geographiam, quam ad Julianam Imp. e) misit Alypius Cæsarii frater, addita tabulâ Geographica quam jambis adscriptis exornaverat. Equidem auctor hujus expositionis negat se in Britannia fuisse, in extremo libri: *deinde alia que sic vocatur Britannia Insula, sicut qui fuerunt narrant, valde maxima & precipua in omnibus.* De Alypio autem Ammianus XXXIII. 1. *Negotiumque (restaurandi templi Hierosolymitani, Julianus) maturandum Alypio dederat Antiocheni, qui OLIM Britannias curaverat pro prefectis.* Unde non absurde Petrus Bzilius f) colligebat alium quemcunque quam Alypium ejus scripti esse auctorem. Possit tamen dici Alypium ad Julianum misisse Geographiam, quam non ipse scripsisset, sed alius: neque enim Julianus diserte affirmat illam Geographiam ab Alypio fuisse compositam, quemadmodum nec πινάκισιν sive Geographicam tabulam, cui tantum versus adscriperat. Dionysio Petavio notis ad Juliani Orat. 1. g) appellatur *veteris mundi descriptionis auctor latinus is quidem non Græcus.* Sed fortasse nihil aliud his verbis voluit vir eruditus, quam latina quæ habemus antiqua esse, non Græca: licet latina illa è Græcis conversa esse tot Græcisimè ab inerudito & barbaro interprete reliqui-

a) Vide Jac. Gothofredi prolegomena & notas p. 21. ad c. XVIII.

b) Id. p. 20. Jac. Palmerius Exerc. ad auctores Græcos p. 283.

c) Gothofred. p. 12.

d) Vosl. de scientiis Mathemat. 248.

e) Julian. Epistola XXX.

f) T. 1. Lexici, in Alypio, nota B.

g) p. 72. edit. Lipsf. Similiter Phil. Brietius parallel. Geograph. T. 1. p. 10. cujus verba Gronovius editioni suæ præfixit.

manifesto produnt. Confer Salmasium ad Hist. Augustam p. 456. & Steph. Le Moyne notas ad Varia sacra p. 1033. Edidit hanc latinam veterem versionem rustico sermone h) ut ait Barthius, compositam addita Græca sua interpretatione novaque ejus translatione latina & commentario *Jacobus Gothofredus*, dicavitque Salmasio Genev. 1628. 4. Institutum suum ipse exponit his verbis: *Græci scriptoris ἐπίστασις isthæc est, quæ ab insulso literione Græca latineque lingue juxta ignaro in latinam linguam transfusa fuit: tam inepte, ut jacuisse tamdiu non mirer; potius enataste. Ea barbaries ubique hanc interpretationem obsidet, ut in tam conciso præsertim opere non putes quicquam latere quod erui publice intersit. Et tamen contra est: Nempe quod in balluca auri argentique adsolet, diligentius excutienti purioris metalli ramenta quam plurima hic intermicant. Quinimo, (quis putet) & hæc ipsa versionis barbaries in bonum vertit. Nam quia interpres verbum verbo curavit reddere, Græcica etiam ubique constructione servata, quæ vitium latinis auribus sonaret, facile fuit, Græca saltem mediocria ex latinis FACERE non bonis. Sane vel ex his verbis (ut latinismos in Græca hac ἑπιγῆσις à Laur. Normanno τῆ μακαρίτη observatos omittam) constat falli eos qui Græca à Gothofredo edita putant esse antiquum & originarium contextū, quod videtur etiam sensisse Jacobus Palmerius Grentesmenilius qui locis nonnullis veteris hujus Orbis descriptionis lucem affert in Exercitationibus ad Optimos auctores Græcos p. 283. -- 286. Quamobrem non plane videtur improbandum *Jacobi Gronovii*, V. C. institutum, qui quando hanc expositionem Mundi cum Scylace, Anonymo Vossiano & Agathemere recudi curavit Lugd. Bat. 1697. 4. latinum tantum exemplar antiquum expressit, Gothofredi Græcis omissis. Notas etiam eruditas & prolegomena omisisse alii noluerint, at loca quædam in præfatione sua non infeliciter emendavit.*

XVIII. In *Leonis Allatii συμμίκτοις* Bartholdo Neuhufio curante excusis Amstelodami (licet titulus falso Coloniam Agrippinam præfert) A. 1653. 8. leguntur quædam Geographica. Sunt autem hæc:

1.) *Joanis Phocæ* Cretenfis Monachi qui sub Emanuele Comneno militaverat & Palæstinam invisit A. C. clō cLXXXV. Ἐκφρασις ἐν συνόψει τῶν ἀπ' Ἀντιοχείας μέχρις Ἱεροσολύμων κἀτρῶν ἢ χωρῶν Συρίας, Φοινίκης, καὶ τῶν κατὰ Παλαστίνην ἀγίων τόπων. *Compendiaria descriptio castrorum & urbium ab urbe Antiochia usque Hierosolymam*, cum versione Allatii.

L'

2.) Epi-

b) Barthius ad Zach. Mytilenæum p. 250. & 245.

2.) *Epirhanii* Monachi ac presbyteri Hagropolitæ διήγησις εἰς τύπον περιηγητῆ περι τῆς ἀγίας πόλεως καὶ τῶν ἐν αὐτῇ αγίων τόπων. *Enarratio Geographica Syriae urbis sanctae & sacrorum ibi locorum* cum versione *Fed. Morelli* [qui è MS Vaticano prior sed minus emendate Parisiis à Jac. Sirmondo acceptam ediderat) per Allatium interpolata. Auctor singula quae scripsit oculis se suis vidisse testatur p. 63. τὴν γὰρ πᾶσαν ἀλήθειαν ἐγραψα καὶ ὡς ὡρεπολευσα, καὶ εἶδον οἰκείους ὀφθαλμοῖς. Quando scripserit, non docet. Ejusdem de S. Apostolo Andrea & de S. Maria memorat Allatius de Simeonum scriptis p. 90. & 106.

3.) *Perdicca* Protonatorii Ephesini ἐκφρασις περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις κυριακῶν θεμάτων (al. θαυμάτων καὶ θαμαμάτων) *Expositio thematum Dominicanorum & memorabilium quae Hierosolymis sunt*, versibus Politicis, cum versione *Fed. Morelli*, Jambico carmine, qui sine auctoris nomine è codice in quo Maximi Planudæ carmina præcedebant vulgaverat. *Perdicca* nomen restituit Allatius è codice Viennensi. Confer Lambecium lib. I. de Bibl. Vindobonensi p. 105. Cangio hic idem videtur *Perdiccas* de quo *Pachymeres* VI. 24. Hist. & pseudo Synodus Palamitar. A. C. 1347. habita p. 171.

4.) *Anonymi ἀπόδειξις περὶ τῶν Ἱεροσολύμων*, *locorum Hierosolymitanorum enarratio*, lingua Græca vulgari, cum Allatii versione.

5.) *Traçtatus de distantiiis locorum terræ sanctæ scriptus ab Eugippi* quodam A. C. MXL. latine, è Codice Caroli Moroni.

6.) *Willebrandi* ab Oldenborg Canonici Hildeshæmensis qui A. C. c. ccXI. Palæstinam lustravit, *Itinerarium terræ sanctæ*, latine è MS to Codice Branensis Monasterii prope Sveshionem, unde habuit Bibliotheca Putæana, ex hac Holstenius, ab isto Allatius.

XIX. Idem Holstenius *Syntagma Geographorum Græcorum* edere constituerat duabus distinctam partibus, quarum delineationem refert propinquus ejus Lambecius lib. I. de Bibl. Vindob. p. 113. seq. In parte priorē debebant comparere:

Mich. Pselli de terræ situ, figura & magnitudine opusculum, quod fuit etiam in Bibliothecis Jac. Sirmondi & Patricii Junii, teste *Vossio*.

Anonymus de terra describenda in plano.

Isaacus Argyrus de terra describenda in plano.

Agathemeri Orthonis *Hypotyposis Geographiz*, de qua dixi supra §. XI.

Incerti auctoris compendium *Geographiz*.

Marciani *Heracleotæ* de ambitu orbis terrarum libri II. de quibus supra §. X.

Artemidori Ephesii Epitomes fragmentum, de quo ibid.

Hannonis circumnavigatio Africæ, de qua disserui lib. I. cap. VI.

Scylacis Caryandeni descriptio maris interni, de quo §. VI. seq. hujus capitulis.

Scymni Chii de situ orbis poema, id. §. IX.

Dicæarchi descriptio Græciæ, de qua lib. III. cap. XI. p. 296.

Dionysii Byzantii ἀνάπλις five 1) descriptio Bospori Thracii, cujus editionem jam à celeberrimo Hudsono expectamus, ut dixi Lib. III. c. XXXII, p. 769.

Petri Gyllii k.) qui diu in Oriente versatus est, & A. C. 1555. Romæ obiit, commentariorum de Bosporo Thracio libri III, ad Dionysium illustrandum jam tot annos in cæcis tenebris jacentem, qui licet hominum, inquit Gyllius, in magna luce versaretur, tamen crassa

L 2

adeo

- i) Scripsit Dionysius Byz. Stephano ac Svidæ laudatus, ante Imp. Severi tempora, qui A. C. 197. Byzantium & loca Bosporica ruinis involvit. Exordium ejus Anapli à Cangio in CPoli Christiana editum, quia breve est, h. l. integrum adscripsi. Εἰ μὴ συνέβαινε τοῖς ἀναπλέσῃ εἰς τὸν Ἐυξείνον Πόντον καὶ τὸ καλόμενον αὐτῶν σόμα, τετρηνή ἀμα καὶ θαυμασθῆναι εἶναι τὴν ὄψιν, δυσχερὲς ἔν ἄλλως ἐπὶ τοῖς ὀρωμένοις ὁ λόγος. ἀπείργαστο γὰρ τὸ σύμπαν ὑπὸ τῆς ὄψεως ἀξιοθαύμαστον ἐαυτὴν παρεχομένης κατατρεγυτῆτα καὶ φενοχωρίαν ἔπορθη, κατὰ τὴν δι' ὀλίγα τῆς θαλάττης πρὸς ἀμφοτέρων τὴν ἡπειρὸν ἐπιμείζαν, ἐγλυβαθῆ κολπῶν καὶ λιμένων ἀνάχυσιν, ὑφ' ὧν ἐχ' ἦτορ εὐθρὸς ἐστὶν ἡ σκεπήν, καὶ ἔρρευματος τὸ μὴ πλέον κατιόν. Ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἐπικρατεῖαν ἀνασρέφοντος, εἰσιόντων δὲ τῶν ἀκρωτηριῶν τὴν περιαγωγὴν παρ' ἀλλήλων ἀναπλυσσομένων, καὶ ἐκ τῆς κατὰ εὐθυπρίας ἀναλύοντων ἔρρευματος τὴν βίαν. Ἐπεὶ δὲ ἐκ ἐλαττω παρέχεται τῆς ὄψεως τὴν ἀκρόασιν, ἀναγκαῖον ἔδοξε μοι συγγραψαίμεν περὶ τῶν, ὡς τοῖς μὴ ἰδῶσι μηδὲν ἐνδέοι τὸ ὀλοκλήρην καὶ τελειοτάτης ἰσορίας, οἱ δὲ μὴ θεασάμενοι, τὸ γὰρ ἀκηκοέναι περὶ αὐτῶν ἔχοισιν. Ἀρχὴ δὲ αὐτῆς τῆς λόγῃ καὶ τῆς χωρίων φύσεως πελαγὸς ἐστὶν ὁ Πόντος ὁ Ἐυξείν. μέγιστος τῶν ἄλλων πλείστον, ὅσα μὴ πρὸς τὴν ἔξω θαλάσσαν ἰσώσασθαι. Μόνη δὲ ὑπὲρ αὐτῆς ἀνακέχεται λίμνη Μαυώτις, ἣν μητέρα καὶ τροφὸν ἔπνυτ' ἀτεφθῆμισε λόγῳ ἐκ παλαιᾶς μνήμης ἀρδεδομένη. Ταύτης τὸ πρῶτον ἐστὶ δισχιλίων σταδίων, τὸ δὲ πέρας Ταναῖς, ὅρα τῶν δυοῖν ἡμερῶν.

- k) Scripsit idem Gyllius quoque librum de urbe CPoli accuratissimum, in quo nihil aliud carpit Tho. Smithus V. C. in notitia CPoleos p. 66. seq. quam quod poene nimia diligentia usus narrationem paulo obscuriorem & minus gratam videatur reddidisse.

adeo caligine circumfusus est, ut non videretur, nisi quis simili studio, quo uti conatus sum, ejus caliginem discuteret.

Arriani descriptio Ponti Euxini, de qua dicam infra capite de Arriani scriptis.

Anonymi descriptio Ponti collecta ex Scymno, Arriano & Marciano. Hanc à nobilissimo Godefrido Christiano Gæzio acceptam ad præstantissimum Hudsonum transmissi, qui illi in volumine tertio Geographorum Græcorum locum dabit.

Arriani, vel potius incerti circumnavigatio maris Erythræi. De hac quoque infra in capite de Arriani scriptis dicturus sum.

Ifidori Characeni mansiones Parthicæ, de quibus supra §. VIII.

Palladius de Indis & Brachmannis, de quo vide si placet lib. I. c. XI. §. VI.

Strabonis Epitome, de qua capite, I. hujus libri IV. §. 4.

Gemisti Plethonis emendatio aliquot errorum Strabonis: Descriptio Græciæ è Strabone excerpta, & descriptio Peloponnesi (à Ptolemæo.) De Gemisti, uti PSELLI quoque & ISAACI ARGYRI scriptis dicendi locus erit infra libro V. Gemisti Geographia Thessaliæ MSta in Bibl. Vindob. & Regia Londinensi.

Varia excerpta Geographica collecta è variis MSS.

In parte altera Syntagmatis Holsteniani, sive uti apud Lambecium lib. VI. p. 268. vocatur Corpore Byzantino, exstare debebant: HESYCHII VIRI ILLUSTRIS ORIGINES CPOLITANÆ, quas JO. MEURSIUS PRIMUS cum latina versione & notis edidit.

Georgii CODINI ORIGINES & antiquitates CPOLITANÆ, quas illustrarunt idem MEURSIUS & LAMBECIUS, ut libro V. dicam.

ANONYMI EXCERPTA DE ANTIQUITATIBUS CPOLITANIS, illa ni fallor quæ primo loco in COMBESII manipulo Originum rerumque CPOLITANARUM leguntur, & à LAMBECIO, illustrata sunt.

PAULI SILENTIARIJ DESCRIPTIO TEMPLI SOPHIÆ & descriptio ambitus ejusdem templi, carmine Jambico: quod à CANGIO deinceps editum atque illustratum versione & notis est ad JO. CINNAMJ CALCEM.

PETRI GYLLII DESCRIPTIO URBS CPOLITANÆ.

De XIV. regionibus Urbis CPOLITANÆ libellus Anonymi Latini, qui Theodosio imperante scripsit. Confer CANGII CPOLIN CHRISTIANAM lib. I. p. 62. Præfationem ex Codice Vindobonensi edidit Lambecius lib. 2. de Bibl. Vindobonensi c. 8. p. 950. seq. Librum ipsum habes ad calcem Notitiæ utriusque Imperii.

Eme-

Emanuelis Chrysolora comparatio veteris & novæ Romæ.

Constantini Porphyrogeniti thematum Imperii CPolitani libri II. quorum priorem vertit atque illustravit Bonav. Vulcanius, posteriorem Federicus Morellus.

Hieroclis Grammatici Synecdemus (Comes peregrinationis) five Notitia Provinciarum Imperii Orientalis, quam postea una cum supplemento quod è Farnesiano Codice Holstenius descripserat, in tomo secundo I) Antiquitatis Ecclesiæ illustratæ edidit Emanuel à Schellstrate Romæ 1697. fol. Meminit hujus libri Constantinus Porphyrogen. lib. 2. them. c. I. p. 81. *μαρτορεῖ τῆ τῶ λόγῳ καὶ ἱεροκλήῳ ὁ Γραμματικὸς ὁ γράψας τὸν συνεκδημον.*

Notitia m) Episcopatum sedis Antiochenæ & Hierosolymitanæ.

L 3

Appen-

l) In hujus tomi secundi Appendice præter Hieroclis synecdemum exstat & Itinerarium quod fertur sub nomine Antonini Augusti, tum Nili Doxopatrii commentarius de quinque thronis Patriarchalibus, atque aliæ hujuscemodi notitiæ veteres Patriarchatum, Metropoleon & Episcopatum antiqui Orbis Christiani. Quod vero multis in hoc opere agit Schellstratenus, ut dispositionem diœceson Ecclesiasticarum juxta dispositionem provinciarum Imperii, de quarum ratione sollicite differit, factam olim fuisse demonstrat, hoc impugnavit non ita pridem Benedictus Bacchinus erudito volumine in tres distincto libros de Ecclesiasticæ Hierarchiæ origine Mutinæ A. 1704. 4. Qui tamen accurate vetera monumenta pensitaverit, neque semper ante Constantinum M. neque nusquam Ecclesiasticas diœceses cum provinciarum divisione conspirare inveniet.

m) Plures ejusmodi Notitiæ Episcopatum Veterum Orientis & Occidentis Græcæ & latine in lucem dedit Carolus à S. Paulo Episcopus Abrincensis Paris. 1641. fol. ad calcem Geographiæ sacræ. Animadversiones posthumæ Luca Holstenii in hoc opus, cum ejusdem observationibus in Phil. Cluverii (cujus itineris socius fuit, vide p. 263. & Lambecium VI. p. 273. & 258.) Italiam antiquam & Thesaurum Geographicum Abrahami Ortelii prodierunt Romæ 1666. 8. Denique Caroli à S. Paulo Geographia Sacra additis Holstenii animadversionibus nitide recusa est Amstelodami A. 1703. fol. Similem notitiam à Basilio Falimbanensi A. C. 883. compositam Græcæ & latine vulgavit Gvil. Beveregius in notis ad Synodum Trullanam p. 135. seq. ubi notat Carolum non optima semper fide egisse, sed Romanorum præfulum ambitioni hinc inde litasse. Prætereo Eutychiei, medio fere sæculo X clari, notitiam sedium metropolitæarum Alexandriæ ab eodem Beveregio p. 148. seq. alias item hujuscemodi à Jaco. Goar ad calcem Codini, & Em. Schellstrateni parte 2. Antiquitatis Eccles. editas. Nici Doxopatrii qui sæculo XII. post CHRISTUM natum scripsit Notitiam Ecclesiarum à Patriarcha CPolitano dependentium, ante Schellstratenum etiam dedere Allatius lib. 1. de utriusque Ecclesiæ consensu c. 24. Stephanus le Moyné T. 1. Var. sacror. p. 211. seq. & Richardus Simon ad calcem Historiæ Criticæ de religio-

ne

Appendicis loco subjiciendi erant:

Philonis Sophistæ liber de septem miraculis mundi, de quo dictum est lib. III. c. XXIV. §. 4.

Sotionis excerpta de Miraculis aquarum, de quibus vide si placet ejusdem libri c. VI. §. 38. & Vossium II. 7. de Hist. Græcis.

Pauli Silentiarrii carmen de miraculis aquarum, de quo lib. III. c. XXVII. p. 722. seq.

Anonymus de incremento Nili, ille ni fallor qui latine inter Aristotelis scripta legitur, ut dixi ejusdem libri cap. VI. §. 37. vel potius brevior alter, quem Græce & latine ad Herodoti calcem dedere H. Stephanus G. Jungermannus & Tho. Galeus.

Seorsim ab Holstenio edendi:

Stephanus de Urbibus, Dionysius de situ Orbis, & Geographica sacra Eusebii, Hieronymi, Eucherii & aliorum.

XX. Superfunt & alia Geographica scripta Græca manu exarata in variis Bibliothecis, ut in Augusta Vindoboenfi, *Androeta Tenedii* (cujus periplus propontidis laudat Scholiastes Apollonii II. 159.)

¹⁵⁹⁹⁻
ne & ritibus Orientalium Gallice editæ, ubi & alia quedam hujus argumenti & Tho. Smithi libro de statu præsentis Ecclesiæ Græcæ. His addes Leonis Sapientis *διὰ τὴν ὥσιν*, & expositionem novam Andronici Palæologi Imp. quam Georgii Cyprii Chronico Ecclesiæ Græcæ Lipsiæ 8. 1687. latine subjecit Rev. D. Jo. Olearius. De Episcopatibus Africæ observata multa sunt Joh. Fello Episcopo Oxoniensi ad Cyprianum, & præstantissimo Eliæ du Pin ad Optatum. Notitiam veterem provinciarum Africæ vulgavit Jac. Sirmondus T. 1. Var. Opusc. recusam T. 1. ejus operum atque in tomo priore historię persecutionis Vandalicæ *Victoris Vicensis*, curante Theodorico Ruinarto: cui addenda quæ ad Sexti Rufi breviarium c. 4. viti docti. Notitias provinciarum Gallie tum idem Sirmondus T. 1. Conciliorum Gallie & A. du Chesne T. 1. scriptor. Francor. Reliquarum provinciarum dispositio qualis saltem ultra Honorii & Arcadii tempora exstitit, peti potest è Notitia utriusque Imperii, quam illustravit Pancirollus, & Grævius T. VII. thesauri Romani inseruit. Notitiam Patriarchatuum Antiocheni & Hierosolymitani, nescio an eandem quam in syntagmate Geographico edere Holstenius voluit, Gvil. Tyrio subjectam exhibet Jac. Bongarsius T. 1. gestorum Dei per Francos p. 1044. seq. Notitiam Ecclesiasticam summam tradidere 1) Aubertus Miræus libris V. de notitia Episcopatum orbis Christiani Antwerp. 1613. 8. & in Chronico Chronicorum Jani Gruteri. 2) Frid. Spanhemius Theologus Leidenfis T. 1. Opp. qui etiam chartas Geographicas habet adjunctas, & 3) Commanvillius libro Gallicè Rothomagi A. 1700. 8. edito & magno industria composito, cui titulus: *tables Geographiques Et Chronologiques de tous les Archeveschez Et Eveschez de l'Univers, ou l'on fait l'état ancien Et present &c.*

ισορικήν ὡς ἡ γῆς αὐτῆ πατρίδος, teste Lambecio T. I. p. 148. *Mich-Pfelli* quod rotunda sit terra. *Nicephori Blemmida* brevis Geographia, *Georgii Chrysococca* Medici tabulæ Astronomicæ & Geographicæ, quarum meminit Labbeus p. 121. 124. Bibl. nov. MSS. *Gemisti Plethonis* varia Geographica de quibus Allatius libro de Georgiis p. 386. *Anonymi* fragmentum Historico Geographicum de divisione orbis terrarum inter tres filios Noë, n) eorumque posteros, quod itidem existat in Vindobonensi Bibliotheca teste Nesselio part. I. p. 140. 230.

Doctissimus vir *Jo. Hudsonus* in tertio Volumine Geographorum Græcorum, quod sub prælo sudat, daturum se promisit:

Ephori fragmentum o) è Topographia Christiana Cosmæ, vulgatum in Appendice ad Geographica antiqua Jacobi Gronovii V. C.

Dionysii periegesin cum commentariis Græcis Niceph. Blemmidæ è Codice Bodlejano, & Metaphrasi Avieni;

Topographiæ Christianæ elegantissimam partem, & monumentum Ptolemæi Aduliticum ex Apographo Bigotiano.

Dionysium Byzantinum de Thracio Bosporo,

Anonymum à Jacobo Gothofredo editum.

Cladii Ptolemæi (de cujus scriptis infra dicam capite peculiari) longitudines & latitudines urbium ex Theonis Alex. codice, in Bibl. Bodlejana.

Gemisti Plethonis ἀνάδοξα ex eadem Bibliotheca.

Descriptionem Arabiæ Arabice & latine ex Abulpheda per Joannem Gravium, p) & Arabiæ descriptionem Ptolemaicam Græcè & latine per eundem Gravium innumeris in locis emendatam.

Periplum Ponti Euxini & locorum utriusque continentis, videlicet Bithyniæ Ponto adjacentis, Paphlagoniæ &c. Græcè, auctore Anonymo.

Fragmentum de Urbium & regionum nominibus in alia atque alia mutatis, ex notis Leonis Allatii ad Georgium Acropolitam p. 244.

Sotionis libellum de fluminibus, fontibus &c.

Deperditos Geographos Græcos persequi nihil attinet; quorum præcipuos ex solis Strabonis; Eustathii, Stephani Byz. aliisque quos

m) Confer de hoc argumento Genes. X. & Josephum lib. 1. Antiqu. cap. VI. cum F. D. Bernardi notis. Cosmæ Indoplevsten Lib. II. Topographiæ Christianæ p. 131. 132. & Samuelis Bocharti Phaleg.

o) Vide supra lib. III. c. 25. p. 614.

p) Confer Gravii vitam à Smitho editam p. 30.

quos paulo ante dedi indicibus colligere cuius facile est. Sed plerisque etiam notatos memini à Vossio in præclaro de Historicis Græcis opere, & in libro de Philologia cap. XI, ac de Scientiis Mathematicis cap. XLIII. & LXIX.

E recentioribus Græciam tabula descripsit *Nicolaus Sophianus Corcyæ* circa A. C. 1480. Romæ clarus, quam commentario illustravit *Nicolaus Gerbelius* Basil. 1545. recuso T. IV. thesauri Gronoviani. Quamquam vero & hanc & reliquas Geographiæ veteris partes illustrarunt multi, nemo tamen plenius hoc accuratiusque fecit Viro egregio *Christophoro Cellario*, cujus notitia orbis antiqui, sive Geographia plenior ab ortu Rerump. ad Constantinorum tempora prodiit Lipsiæ & Cantabrig. 1701. 1706. 4. duobus Vol. Hic septuagenario propior nuper hoc ipso A. 1707. Halæ Saxonum excessit è vivis, die quarta Junii, cum non hoc tantum sed quam plurimis aliis insignibus ingenii sui monumentis rem litterariam pariter & gloriam nominis sui insigniter locupletasset. Singularem præterea lucem Geographiæ præcæ affundit *Joannis Harduini* è Soc. Jesu opus eruditissimum, cui titulus *Numi antiqui populorum & urbium illustrati*. Paris. 1684. 4.

CAPUT III.

De Dioscoride, Aretæo, & Rufo.

Dioscoridis Anazarbei nomen & ætas, 1. Alii Dioscorides. 2. Dioscoridis Anazarbei scripta. 3. Interpolatores. 4. Editiones & MSSa quedam. 5. Alii scriptores de herbis. 6. De Aretæo. 7. De Rufo Ephesio. 8.

I.

PEDACIUS DIOSCORIDES vulgo appellatur, quem à *Pedania* gente Romana *Pedanium* potius appellandum esse ex antiquissimo Codice MS. Vindobonensi pulchre observat *Lambecius* II. de Bibl. Vindob. p. 591. Atque ita vocatur etiam in *Phocii* Cod. 178. & in aliis MSS. quos *Janus Lascaris* & *Salmasius* inspexerunt *Seçta Empiricus* fuit, patria *Anazarbeus Cilix*, civis a) *Afclerpiadz*.

a) *Steph. Byz.* in *Αναζαρβία* Svidæ vero errorem qui *Anazarbi* nomen ante *Nerve* Imperium inauditum scribit, refellit *Valesius* ad *Amunian.* XIV. 8. & *Harduinus* ad *Plinii* lib. V. 37. ubi *Anazarbenorum* mentio, emendatione LX. *Salmasio* quoque qui

piadz. Neque dubito eum prius scripsisse quam Plinius Historiam Naturalem conderet, quanquam ætatem ipsius attigisse Plinium pariter mihi persuadeo. At quod Plinius eum non nominat b) multa tamen refert quorum similia etiam apud Dioscoridem leguntur, inde videtur accidisse, quod ambo ex iisdem hauserunt fontibus, neque Dioscoridis librum Plinius viderit. Sic multa eadem habet quoque Scribonius Largus, ut Joanni Rhodio observatum: neque is tamen Dioscoridis meminit. At meminit sæpius Plinius Valerianus, si modo ullus unquam fuit scriptor hujus nominis, & non libri quinque qui sub illo nomine exstant ideo quia è Plinii Hist. naturali excerpti sunt, Plinio alicui tribuuntur. Semel allegat Dioscoridem Apulejus de herbis c. CIX. sæpius Galenus, qui non diu post Plinium fuit. Dioscorides ipse opus suum, de quo jam dicturus sum, inscripsit *Areo* alicui (*Φίλτατε Ἄρειε*) quem Torrentius ad Sveton. August. c. 89. & Lambecius lib. II. commentar. p. 559. eundem esse putat cum Areo Philosopho Alexandrino, quo familiariter usus est Augustus Imperator. Sed miror Lambecio hunc ipsum Areum eundem haberi cum Areo quem Asclepiadeum vocat Galenus V. ult. de compos. medicamentorum secundum genera. T. 13. Paris. p. 801. *ὡς δὲ Διοσκορίδης ὁ Ταρσεύς* (Lambecius p. 561. legit *Ἀναζαρβεύς*) *ἔδωκεν Ἄρειῳ τῷ Ἀσκληπιάδῳ θαυμαστῶς κατέχων τὰς ἀιμορραγίας* (confer Dioscoridem V. 115. *πρὸς χαλκίτεως*.) Hunc Asclepiadeum five Asclepiadis Anazarbei Medici sectatorem Areum esse, cui Dioscorides libros suos dicavit, certum mihi videtur. Lecanium Areum vocat Galenus V. 13. p. 795. & ejus iterum meminit p. 791. 799. &c. Sed eundem hunc esse cum Areo Philosopho Alexandrino non facile crediderim. Igitur Dioscoridis ætatem potius cum viris doctis colligamus ex Licinnio sive ut apud Tacitum XV. 33. vocatur Lecanio Basso, qui Consul fuit anno CHRISTI 64. Neronis XI. Hujus Dioscorides in præfatione ad

M

Areum

qui in prolegomnis ad Exerc. de Homonymis hyles iatricæ p. 10. Dioscoridem Pedanium dictum esse putat à patre Pedanio, perinde ut Herodem Atticum & Apollonium Molonem, ægre assentior, quia Pedanii nomen in MSS. præmitti non verò subjici video. Pedanii plures referuntur à Jo. Glandorpio in Onomastico p. 667.

- b) Confer Jac Thomasi *Ἐμακαρίτης* librum de plagio litterario §. 657. & 683. seq. ubi refert Plinium à Nic. Leonicensi in libris IV. de Plinii & Medicorum erroribus: Bilibaldo Pirckhaimero, Georgio Agricola aliisque velut Dioscoridis qui scripta expilasset reprehendi, ac vicissim defenditari à Gaudolpho Collenutio in defensione contra Leonicenum Pliniomastigem, Marsilio Cagnato II. 28. Variar. Obs. & Paulo Cigalino in lectione posteriore de Plinii fide atque auctoritate.

Areum meminit his verbis: δειγμα δε εσμικρον της εν σοι καλοκαγαθιας η η κρατις c) Δικωνις βασος Διδασεις. Etiam ex hoc loco clarissime apparet alium esse Areum quem affatur Dioscorides, quam Philosophum illum Alexandrinum. Non enim tam plumbeus fuisset, ut pro Licinio Bassio non potius nominasset Augustum Imp. apud quem adeo gratiosus erat ille Areus. At Lecanius ille carbunculo jam perierat, cum scriberet Plinius XXVI. I. quo duo consulares obiere, condensibus hae nobis eodem anno, Julius Rufus & Q. Lecanius Bassus, ille Medicorum infirmitia seclus, hic vero pollice leva manus evulso acu ab semet ipso, tam parvo vulnere ut vix cerni posset.

II. Fuere & alii Dioscorides, quos diligenter recenset Jones II. 6. de scriptoribus Hist. Philosophicæ, cujus observatis meae adjungam.

1) Dioscorides Medicus, ob lentes quas in facie habebat, cognominatus Φακας, teste Svida, qui eum apud Cleopatram sub Antonio vixisse, & libros XXIV. Medici omnes argumenti scripsisse affirmat. Sed male eum confundit cum nostro Anazarbeo, à quo diferte distinguit Galenus, Alexandrinum fuisse testatus expositione glossarum Hippocratis in *ινδικόν*, & Herophileæ additum festæ; in præf. ad eandem expositionem. Idem Galenus loco prioris eum accenset Menestheo, Andrez Chrysariz, & Xenocrati (*Απιδιδισενσι*: alius apud Erotianum Xenocritus Cons Grammaticus) qui *ονομασις Φαρμακων* composuerunt, & Erotianus sive Herodianus præfat. ad glossarium suum Hippocraticum notat Dioscoridem Phacam septem libris castigasse quæ interpretandis Hippocratis vocibus difficilioribus scripserant ante ipsum alii, Xenocritus Cons, Callimachus Herophileus, Bacchæus Tanagrus, Philinus Empiricus & qui hunc in compendium misere Epicles Cretensis & Apollonius Ophis. Ordine Alphabetico hos libros compositos fuisse, atque idem opus à Galeno respici suspicatur Lambecius lib. II. p. 565. Dioscoridem Alexandrinum laudat etiam Paulus Ægineta IV. 24.

2) Dioscorides Alexandrino & Anazarbeo junior, quem patrum suorum memoria, hoc est sub Trajanó & Hadriano floruisse refert Galenus præf.

3) Solennis hic titulus virorum in dignitate constitutorum. Ita Paulus Apostolus *κρατις η ηγεμονι Φηλιου*. Act. XXIII. 25. adde XXVI. 25. Hinc patet quoque Theophilum cui Lucas Evangelium & Acta inscripsit, magistratum gessisse, quia & ipsum ita affatur, *κρατις η Θεοφιλε*.

præf. glossarum Hippocraticarum, & γλωσσογράφον vocat in Ἰνδικόν, sed in præf. addit eum in pluribus libris (hujus forte fuere libri XXIV. Svidæ memorati) vix tertiam partem aut quartam vocum Hippocratis interpretatum, & plura è Dioscoride Anazarbeo, Nigro, Pamphiloque & qui hos ætate antecesserunt Crateva, Theophrastro, Heraclide Tarentio & aliis descripsisse. Hic ipse videtur Dioscorides qui perinde ut Artemidorus Capito, cognatus ipse, Scripta Hippocratis recensuit & obelis dispunxit, in mutandis antiquis lectionibus audacissimus, ut Galenus passim queritur, atque ego infra in indice scriptorum à Galeno laudatorum notavi. *Tarsensem* à Galeno vocari (quod affirmat Tiraquellus de Nobilitate p. 355.) non reperi, nam in loco V. 15. de medicamentis secundum genera male excusum Ταρσὺς vel Ταρῦς pro Ἀναζαρβεὺς, ut jam è Lambecio notavi. Salmasius in prolegomenis ad Homonyma hyles Iatricæ p. 10. ubi tres hosce Dioscorides recte distinguit, tertium istum non putat fuisse Medicum, sed Grammaticum duntaxat, quod in medio relinquo.

3) Dioscorides Epigrammatum Poëta Meleagro Gadareno qui 100. circiter annis ante CHRISTUM vixit, antiquior, de quo ita Dan. Heinsius p. 106. ad hæc Horatii in arte v. 279. *modicis instravit palpita tignis: Persuasum est nobis, versus Dioscoridis respexisse Flaccum --- Fuit autem iste Dioscorides antiquissimus Poëta, cujus tredecim in Græca Antbologia Epigrammatica leguntur, jam edita: nos non pauciora ἀνέκδοξα habemus. Eum sane cum Callimacho, Theocrito, Apollonio & aliis, circa Philadelphii tempora vixisse existimamus. Aliquot enim eis τὰ Ἀδώνια conscripsit, quæ potissimum ab Arsinoë tum colebantur, ut è decimo & quinto Theocriti Idyllio scimus, & ejusdem, nisi fallor, alibi meminit. Vide supra lib. 3. c. 28. p. 685.*

4) Dioscorides Dionisii F. Atheniensis, Epicephisus, tribus Oeneidis, curator testamenti Theophrastei. Laërt. V. 57.

5) Dioscorides Isocratis * discipulus ab Athenæo lib. I. p. 11. laudatur versus Homericos Iliad. 1, 119. interpolans. Hunc igitur crediderim, quem ἐν τοῖς παρ' Ὀμήρων νόμοις allegat Svidas in Ὀμηροῦ. Ex eodem petita quæ Athenæus p. 8. seq. disputat περὶ τῶν Ἡρώων κατ' Ὀμηρον βίη, ut probe è Svida notavit. Casaubonus p. 27. Respicit & Eustathius ad Iliad. 1, p. 1270. ὡς δὲ τὴν Ἀγαμέμνων ἀιάσατο

M 2

ὄνειρα

* Tiraquellus p. 355. de nobilitate in Catalogo Medicorum pro Ἴσοκράτους, aliud agens legit Ἰπποκράτους.

- ὄνω μεθύων κατὰ τὸν Διοσκουρίδην. Ejusdem νόμιμα citat Schol. Aristoph. ad aves v. 1283. Svidas in σκυτάλη Idem forte Dioscorides qui in Schol. Appollonii I, 741. refertur tradidisse lyram datam Amphioni ab Apolline.
- 6) Dioscorides Stoicus, Zenonis qui Chrysippo successit pater, ad quem plures libros scripsit Chrysippus. Laërt. VII. 190. 193. 198. 200. 202. Huic Jonsius tribuit ἀπομνημονεύματα Laërtio I. 63. & Athenæo XI. p. 507. memorata, licet Casaubonus malit ea referre ad superiorem, Isocrateum. Eundem Jonsius exemplo Zenonis, Persæi ac Sphæri Stoicorum putat scripsisse πολιτείαν λακεδαιμονίαν quam allegat Plutarchus in Lycurgo p. 46. & Athenæus IV. p. 140. librum laudans secundum. Respicit & Plutarchus Dioscoridem citans in Agefilæo p. 616.
- 7) Dioscorides Cyprius unoculus discipulus Timonis Pyrrhonii qui temporibus Ptolemæi Philadelphi vixit. Laërt. IX. 114. 115.
- 8) Dioscorides Byzantinus Grammaticus, frater Hipparchi & Nicolai Byzantini Sophistæ, qui cum Eusthepio & Asterio Lacharem Heracleonis Sophistæ, discipulum Athenis audivit sub Imp. Marciano & Leone. Svid. in Νικόλαο.
- 9) Dioscorides Astrologus. Cenforin. c. 17. *Præterea fieri potest quod refert Varro, quodque Dioscorides Astrologus scripsit, Alexandria inter eos qui mortuos solent conservare, constare, hominem plus centum annis vivere non posse.*
- 10) Nescio sitne idem cum superiore, an quod verifimilius dixerim junior Dioscorides Ægyptius, quem cum Damide & Menippo Apollonii Tyanensis in itinere comites celebrat Philostratus IV. 2. p. 169.
- Omitto 11) Dioscoridem Antigoni Regis fratris filium. Diodor. Sic. XIX. p. 704. 709. tum 12) Dioscoridem Ptolemæi Romam legatum, qui cum Serapione interfectus est ab Achilla teste Casare III. 109. de bello civili.
- 13) Dioscoridem præterea Apollonii Neapolitani patrem in Vet. Inscriptione apud Gruterum p. 86. 14) Dioscoridem sculptorem cujus mentio apud Svetonium Augusto c. 50. Plin. XXXVII. 1. Spon. Miscell. p. 122. Solonis faciem in Amethysto ab hoc Dioscoride calatam Bagartius Peireskio ostendit teste Gassendo in hujus vita lib. 2. ad A. 1605. p. 115. Denique 15.) Dioscoridem à quo dicta Insula Διοσκορίδης, Plinio Ptolemæo, Stephano & sueto-

auctori peripli maris Erythræi memorata, hodie Zocotara, de qua Bzilius T. I. Lexici.

Videtur etiam Dioscori interdum nomen expressum pro Dioscoride, ut apud Oribasium præf. *εὐπορίων*, ubi Dioscorum de herbis laudat, & forte apud Galenum VII. 7. de medicamentis sec. locos p. 587. T. 13. edit. Paris. ubi *ἡπατική* ἔ. *Διοσκύρου* memoratur: licet fuit etiam Medicus quidam Dioscorus Trallensis, sed longe junior, frater Anthemii Mechanici, diu post Galenum, Justiniani Imp. ætate clarus, cujus mentio apud Agathiam lib. V. p. 144. Neq; Dioscorides quem ἐν σαθμοῖς κὶ μέτροις laudat Tzetzes Chil. XIII. v. 307. diversus est à nostro Anazarbeo, de cujus scriptis deinceps mihi est paucis differendum.

III. Exstant igitur ejus περὶ ὕλης ἰατρικῆς, sive ut Erotianus *καρμῶν* vocat ὕλικῶν, de materia medica libri V. ad Areum, quem supra dixi Asclepiadeum illum Medicum mihi videri, & Dioscorides ipse ὁμότεχνον appellat. Hos libros ita laudat Galenus præfat. libri sexti de simplicibus Medicamentis, ut omnibus ejusdem argumenti præferat. T. 2. edit. Basil. p. 68. ὁ Ἰ. Αναζαρβένος Διοσκυρίδης ἐν πέντε βιβλίοις τὴν χρῆσιμον ἅπασαν ὕλην ἐγράψεν, ἢ βοτανῶν μόνον, ἀλλὰ κὶ δένδρων κὶ καρπῶν κὶ χυλῶν κὶ ὀπῶν, ἐτι τε τῶν μεταλλευμένων ἀπάντων, κὶ νῶν ἐν τοῖς ζῴοις μέρειν μνημονεύσας. Καί μοι δοκεῖ τελεώτατα πάντων εἶναι τὴν περὶ τῆς ὕλης τῶν Φαρμακῶν πραγματεῖαν ποιησασθαι. Πολλὰ μὲν γὰρ κὶ τοῖς ἐμπροσθεν ὑπὲρ αὐτῶν γέγραπται καλῶς, ἀλλ' ὑπὲρ ἀπάντων ἕως ἔδενι, πολλὴν εἰ τὰ Νίγρη τις ἐπαίρει ἔ. Ἀσκληπιάδης. Et quibusdam interjectis τίς ἕως κὶ ἀθλιῶν, ὡς παρελθεῖν τὰ Διοσκυρίδου κὶ Νίγρη κὶ Ηρακλείδου, κὶ Κρατέου κὶ ἄλλων μυρίων ἐν τῇ τέχνῃ καταγεγρασάντων &c. Et lib. I. de antidotis T. 2. p. 433. γέγραπται ἡ αὐτάρκως περὶ πάσης τῆς κατ' ἰατρικὴν ὕλης ἐν ἑβιβλίοις Διοσκυρίδου. Idem præfat. Libri IV. de composit. medicamentorum secundum genera p. 359. κὶ ὁ Διοσκυρίδης ὅτι ἔδενός ἀν τις εἴποι δεύτερον εἶναι τῶν περὶ ταῦτα παρδασαντων. Patet etiam ex his Galeni locis, libros quinque tantum Dioscoridis ipsi fuisse inspectos, neque plures usquam vel à Galeno vel ab aliis veteribus allegantur: quid quod Dioscorides ipse ad quintum præfatus, ἐν τῷ, inquit, τελευταίῳ ὑπάρχοντι τῆς ὕλης πραγματείας, Διαλεξιόμεθα περὶ ὄνων κὶ τῶν καλεσμένων τῶν μεταλλικῶν. Et præfat. libri primi: εἶδα γὰρ ἡμῖν στρατιωτικὸν τὸν βίον, σωμαγωγῶχαμεν τὴν πραγματεῖαν ἐν ἐπαραιοδομένῃ βιβλίῳ, σὲ προτρεψάμενα, ὧ κὶ τὴν σύνταξιν ἀνωπίθεμεν &c. Usum se priorum quos antea se in hoc argumento versatos noverat scriptis, ipse profitetur, Jolai Bithyni, Heraclidæ Tarentini, Cratevz herbarii sive *μυροτόμου* & Andreæ Medici, ac recentiorum Asclepiadeorum

Nigri inprimis, tum Tullii Bassi, Nicerati, Petronii & Diodoti: ad majorem simul cum experientia docet se attulisse industriam, multas terras obiisse, ut omnia oculis ipse suis lustraret: & vires singulorum scrutatum plurima observata de suo addidisse, eorum qui prius scripserant emendasse errores, & suo singula ordini atque propriæ classi assignasse. Itaque paullo iniquius de nostro videtur sensit Salmasius in judicio de Plinio p. 19. *Qui post Dioscoridem universam rei Medicæ materiam herbarumque vires & naturas à Græcis memoria prodiderunt, in verba ejus ita videntur jurasse, ut ab his latum unguem non discedant. Magni tamen illi Viri, & Medicinæ apud Græcos principes, * Galenus, Oribasius, Aëtius, Paulus Aegineta, Alexander & alii. Dioscoridem quoque ipsum omnia fere ab anterioribus accepisse certa apud me fides, ut Sextio Nigro, Tullio Basso & aliis plerisque. Quamvis enim multam operam huic studio dedisse se jactet, & Sextium Nigrum in quibusdam reprehendat, quod ex aliorum relatione, non ex propria experientia & αυτοψία herbas cognosset, infinita tamen ex eodem mutuatum esse video. Quod ex Plinio facile conjectare est, qui cum in omnibus ferme Sextii Nigri scrinia compilavit, in plerisque Plantarum descriptionibus quas à Sextio habuit, pares eas omnino cum his habet, quæ apud Dioscoridem habentur; earundem herbarum historie, iisdem verbis descriptæ. Ceterum quæ in Dioscoride desiderant Medicæ artis periti, & quantum vicissim ei debere se fateantur, videat lector ubi lubebit in Danielis Clerici idonei harum rerum arbitri Historia Medica partis tertiz lib. II. cap. 2. Aliis quandoq; nominibus appellare herbas Dioscoridem, quam quibus alias illa veniunt, docuit idem Salmasius in Homonymis Hyles Iatricæ. Et jam olim Galenus XI. de simplic. medicam. T. 2. p. 154 notaverat μάλλον ἐν τοῖς ἐπιμασίω ἐσφαλταὶ τὰς ἀνδρας τὰς αἰθερας ἐλλάδοθεν Φωνῆς, οἷος ἦσαν ὁ Ἀναξαρεῦς Διοσκουρίδης, πολλὰ μὲν καλῶς εἶσηκεν περὶ τὰς ἰατρικῆς ὕλης ἰσορρομιῶν, ἀγνοῶν ἢ σημαίνόμενα τῶν ἐλληνικῶν ὀνομάτων.*

2. Superfunt præterea *Libri duo*, à Photio etiam sub Dioscoridis nomine tanquam sextus & septimus liber, de alexipharmacis & theriacis lecti, sextus quidem *περὶ Φαρμακῶν ὅσα τέ ἦσι τῶν δηλητηρίων ἢ ὅσα τῶν ἀλεξικάκων*, & septimus *περὶ τῶν ἰσθόλων ζώων, ἢ τῆς τῶν ἀπ' αὐτῶν πλεγματῶν σημειώσεως καὶ Θεραπείας*. Hi in quibusdam editionis discerpti sunt in libros quatuor, unde novem libros Dioscoridis numerant. Verum an genuini Dioscoridis sint, dubitari potest, quia Galenus etiam libro de antidotis, ubi optime erat occasio, horum non meminit sed tantum libros quinque commemorat. Itaque præfatio ad *Areum libro sex-*

* Idem notat Photius Cod. 178.

sexto præmissa videtur esse conficta, iisdem verbis fere quibus libri quinti prologus constans, & ad eum, ut videtur, ab alio quodam, simplici imitatione expressa. Neque forte lecta Photio, quia Photius librum septimum ait esse *τελευταῖον τῆς ὅλης προθέσεως*, cum tamen in libri sexti præfatione legas: *ἐν τῷ τελευταίῳ ὑπαρχόντι τῆς ὅλης πραγματείας καταλεξόμεθα περὶ τῶν ὠφελῶν ἡμᾶς ἢ βλαπτῶν δυναμένων φαρμάκων ἐνεργείας.*

3. Extant denique *Περὶ εὐπορίων ἀπλῶν τε καὶ συνθέτων φαρμάκων*, de facile parabilibus simplicibus & compositis medicamentis ad Andromachum, *libri duo*, in editionibus antiquioribus omissi, & separatim primum ē MS. Augustano in lucem editi Argentorat. 1565. 8. cum versione Jo. Moibani Medici Augustani, & cum his ὄπερι immortalus esset, Conradi Gesneri, qui & notas addidit, & Galeni aliorumque *συμφωνίας*. Uti reliqua ita præsentēs etiam libros de integro recensuit & versionem novam adjunxit Saracenus in sua Dioscoridis editione. Sed & hi libri utrum Dioscoridis sint, dubitatur, licet sub ejus nomine ab Aëtio lecta videantur esse. Andromachi duo celebres Medici fuerunt, verum Dioscoridis æqualis fuit Andromachus senior, Neronis Archiater.

4. Dioscoridis *περὶ μέτρων καὶ σαθμῶν* refertur à Galeno in libro ejusdem argumenti, T. 4. edit. Basil. p. 468. Meminit & Jo. Tzetzes Chil. XIII. hist. 479.

*Ἐν τοῖς σαθμοῖς καὶ μέτροις ἡ Διοσκουρίδης λέγει
Κοτύλας ἢ τὴν ἡμῶν τρεῖς τὸν χοίνικα ὑπάρχειν
Ἦγεν δύο καὶ ἡμισο σαθμὸν λυτῶν τυγχάνειν.*

5. *Περὶ ἀντεμβαλλομένων* five *de succidaneis medicamentis* scripsisse Dioscoridem, (nescio an nostrum) testatur Galenus libro ejusdem argumenti T. 13. edit. Paris p. 965.

IV. Jam olim observatum à Simone Januensi est, tum à Remberto Dodonxo, Jo. Antonio Saraceno, aliisque, Thoma etiam Reinesio p. 154. defensionis Var. lect. varios in Bibliothecis occurrere Codices Dioscoridis, recentiore manu corruptos, & alienorum ex Pamphilo Alex. aliisque junioribus accessione interpolatos & confusos, relato ob claritatem nominis ad Dioscoridem, quicquid herbariis etiam inferioribus visum fuerat. Hisce interpolatoribus tribuenda sunt quæ ex MSS. Codicibus excerpfit Hieronymus Roscius, exhibita ad cakem editionis Aldinz A. 1518. 4. p. 214. seq. & quæ tanquam spuria separatim edidit in Dioscoride suo Græco-latino Saracenus p. 441. Alphabetum item Empiri-

Empirium sive de medicamentis experientia probatis, Dioscoridis & Stephani Atheniensis, quod in MSS. Vindobonensibus offendit Lambecius lib. 2. p. 59. lib. 6. p. 124. 145. & quale Caspar Wolfius latine à se versum edidit Tiguri 1581. 8. Pseudo Dioscoridis inediti locum è Bibl. Mediceæ Græce affert Jac. Tollius ad Longinum p. 6. Forte ex brevi tractatu qui inscribitur Διοσκορίδου περί ἀντιφάρμακων, atque Francisco Redi iudice in observationibus de Viperis p. 199. auctorem habet Eutecnium Sophistam, Nicandri & Oppiani Paraphrasten. Interpolator Dioscoridis plus simplicite vice etiam allegatur à Cangio in glossario Græcobarbaro.

V. Dioscoridis * Editiones.

Græcæ: prima Aldi, quam Hieronymo Donato, Patricio Veneto inscripsit, Venet. 1499. fol. adjunctum habens Nicandrum.

Altera Aldina A. 1518. 4. ex Hieronymi Roscii Patavini recensione, qui codice Nicolai Leonicensi usus est. Huic Roscio Franciscus Afulanus præsentem editionem inscripsit, quæ Poëtam veterem Anonymum de viribus herbarum adjunctum habet, exhibitum à me supra libro III. cap. XXVI.

Basileensis ap. Jo. Bebelium, non contemnenda industria Jani Cornarii, A. 1529. 4.

Latinae.

Vetus interpretatio Dioscoridis A. 1478. edita, fuit in Bibl. Bigotiana. Ex hac versione multa transcripta sunt in Matthæi Sylvatici pandectis Medicinæ, & Jo. Serapionis F. libro de simplicibus. Exstat & editio veteris illius translationis Lugd. 1512. cum additionibus Petri Paduani.

Ex versione *Hermolai Barbari*, qui eleganter, sed dum Plinio nimis insisteret parum fideliter reddidit, additis ejusdem Hermolai notis sive Corollariis, & Jo. Baptista Egnatii in Dioscoridem annotationibus Venet. 1516. fol.

Ex versione Jo. Ruellii Svesvionensis (cujus præclari libri tres de naturâ stirpium exstant) anno eodem Paris. fol. apud H. Stephanum avum 1516. & Venet. 1527. 8. hinc cum Herm. Barbari in Dioscoridem Corollariis

&

* Nonnullarum fateor me notitiam debere Lambecio l. 2. de Bibl. Vindob. p. 599. seq. & Conrado Gesnero, cujus indicem eorum qui Dioscoridem illustrarunt, annotationibus Val. Cordi præmissum, integrum Lambecius p. 603. seq. exhibuit.

- & commentariis Marcelli Virgilit per Ottonem Brunsfeldium contractis. Argent. 1529. fol. præterea Basil. 1593. 8. Lugd. 1543. 12. & 1550. 8. cum brevibus H. B. P. annotationibus : & Marpurgi 1543. fol. cum annotationibus Gualteri Rivii, Argentoratensis Medici & Chirurgi ac Jo. Loniceri scholiis, & Francof. 1545. fol. cum notis G. Rivii, Val. Cordi, nomenclaturisque herbarum, vario idiomate, per Conradum Gesnerum. Denique Lugd. 1554. 12.
- **Ex versione Marcelli Virgilit Florentini, cum ejus commentariis.** Florent. 1518. fol. apud heredes Philippi Juntæ : & secunda recognitio ibid. A. 1523. fol. Hanc versionem castigat Jo. Manardus libro VIII. Epistolarum Medicinalium, Lugd. 1549. 8.
- **Ex Petri Andrea Matthioli, Medici Senensis, restitutione.** Lugd. 1554. 12. cum ejus commentariis. Venet. 1565. fol. Nonnulla in Matthioli commentariis reprehendit Melchior Gvilandinus Borussus, & Amatus Lusitanus. Jo. Ruellii versio & Matthioli Commentarius in Dioscoridem ex recensione Casp. Bauhini, cum Apologia Matthioli adversus Amatam Lusitanum, Epistolis Medicinalibus & dialogo de morbo Gallico. Basil. A. 1598. fol.
- Ex interpretatione Jani Cornarii,** Basil. 1557. fol.
- **Ex versione meliori Jo. Antonii Saraceni.** Francof. 1598. 12.
- **Matthioli commentarii,** Venet. 1554. 1565. 1583. fol. cum variis plantarum & animalium imaginibus. Prodiere etiam Venet. 1571. 4. addita Francisci Calceolarii descriptio itineris sui à Verona in Baldum montem plantis refertissimum. Exstat & ejusdem Matthioli opusculum de simplicium medicamentorum facultatibus secundum locos & genera. Venet. 1569. 12.
- Jo. Roderici Castelli, sive Amati Lusitani enarrationes.** Argentorat. 1554. 4. Venet. 1557. 4. & Lugd. 1558. 8. cum lemmatibus & annotationibus Rob. Constantini.
- Annotationes Valerii Cordi, cum ejus historia stirpium & aliis quibusdam,** edente Conr. Gesnero, Tiguri 1561. fol.
- **Andrea Lacune, qui Julii III. Pontificis Max. Medicus fuit, notæ, quibus adhibito codice Græco optimo MS. Ruellii versio 700. & pluribus locis emendatur.** Lugd. 1554. 12.
- Contenti Pharmacopœæ commentarium in Dioscoridem accepisse se scribit Jos. Scaliger, ejusque doctrinam, industriam, atque acumen se laudare, Epistola XVII.**

Ineditam Hieronymi Bagolini versionem memorat Jo. Rhodus ad Scribonium Largum p. 191. Idem MStum suum Codicem Græcum suum hinc inde laudat, & Plinium Dioscoride juniorem fatetur p. 193. quæ & Bodæi à Stapel sententia est p. 592. seq. ad Theophrastum, & Salmasii p. 408. ad Solin. edit. Paris. & Lambecii, aliorumque. Hic Bodæus commentariis ejusmodi quibus Theophrastum etiam Dioscoridem illustrare aggressus fuerat, sed conatibus ejus fata intercesserunt. Quamplurima Dioscoridis loca illustrat idem Salmasius ad Solin. & in Homonymis hyles iatricæ.

Græco-Latinæ.

Cum *Marcelli Virgilio*, Florentini, versione & commentariis, atque *Hermolai Barbari* Corollariis. Colon. 1529. fol.

Cum versione *Jo. Ruelii* Svesvionensis & notis. Paris. 1549. 8. ex recensione accurata & cum castigationibus *Jacobi Goupyli* Prof. Paris. Hæc editio cum sex MSS à Jo. Sambuco collata usus est *Saraceno*, quod ipsum exemplar hodie existat in Bibl. Vindobonensi. Vide Lambecium lib. 2. p. 599.

Deiique editionem optimam & plenissimam Dioscoridis debemus *Jo. Antonii Saraceno*, Lugdunensi Medico, paullo post defuncto, qui Græca ad Codices MSS. recensuit, latinam versionem novam meliorem adjunxit & scholia erudita addidit, *Joannis* quoque *Sambuci* castigationibus in cake voluminis subjectis. *Francofurti* apud *A. Wecheli* Heredes. A. 1598. fol. Laudant ex merito *H. Stephanus* de bene instituendis Græcæ linguæ studiis p. 80. & *IL. Casanbonus* Græco Epigrammate, quod operi præmittitur.

Versiones Vernaculæ.

Italice ex versione *Faufti Longiani*. Deinde cum auctoribus *Petri Andree Matthioli* commentariis. Mantuz 1549. 4. Venet. 1555. 1566. 1604. fol. & ibid. 1548. 1550. 4.

Antonii Pasini annotationes & emendationes In *Italicam Matthioli* versionem. Bergomi 1591. 4.

Hispanice cum notis *Andree de Lacuna* Antwerp. 1555. fol. *Salamancae* 1566. 1570. fol.

Gallice cum *Matthioli* commentariis, interprete *Antonio du Pinet*, Lugd. fol. apud *Gabr. Coterium*, 1566, atque inde 1627. & 1642.

Germanice per Io. Dantzen von Ast, Francof. ad Mœnum, 1546. fol.

Bohemisam quoque Dioscoridis versionem cum iconibus prælo subji-
endam A. 1561. memoravit Gesnerus.

De *Arabica* Dioscoridis interpretatione, qua usus Avicenna, Serapio, Ibn Reithar, &c. consules Salmasium præf. ad Ceбетem, & in ho-
monymis hyles Iatricæ; ac Bibliothecam Orientalem Barthol.
Herbeloti. De ætate Dioscoridis certe Arabes falluntur, qui ut
apud Abulpharagium legas, putant eum floruisse sub Ptolemæo
Physcone.

Codices quidam Dioscoridis MSS.

In Bibliotheca Regis Christianissimi luculentum codicem Græcum ex-
stare cum appellationibus Arabicis omnis ὕλης ἰατρικῆς testatur Jos.
Scaliger in Epistolis p. 235. 241. 247.

Alium Codicem ante octingentos annos ad minimum scriptum (ejus-
dem Bibliothecæ) in quo omnes fere paucis exceptis plantarum
figuræ manu antiquarii, qui librum scripsit graphice expressæ sunt,
laudat Salmasius, & ex eo plantæ filphii imaginem descriptam ex-
hibet ad Solin. p. 359. edit. Paris.

Alium antiquiorem, qui asservatur Neapoli in Bibl. Patrum Augustinia-
norum S. Johannis de Carbonaria V. C. Bernhardus Montfaucon in
Diario Italico p. 309. refert his verbis: *Codex Dioscoridis eleganter
descriptus, membranaceus, characteribus uncialibus quadris, sine accenti-
bus, adpositis plantarum florumque figuris minio depictis à perita manu.
Hujus auctoris nullum puto pari vetustate & elegantia exemplar exstare:
nam Regium quod antiquitatis causâ suspicatur, huic multum concedit ætate
& pulchritudine. Initio mutilum, his verbis incipit: ΑΜΒΡΟΣΙΑ ΟΙ ΔΕ
ΒΟΤΡΥΣ, estque quinti ut puto sæculi.*

Cum hoc antiquitate & elegantia saltem certabit, si non eum vincet Co-
dex præstantissimus in Bibl. Augustam Vindobonensem illatus à
Busbequio, quem à drogomanno sive Interprete Sultani CPoli re-
demtum Matthiolo utendum dederat. Hunc prolixè describit,
specimine etiam characterum, atque iconibus quibusdam veter-
um Medicorum * ex eodem prolatis Lambecius lib. 2. de Bibl.

N 2

Vin-

* Medici illi sunt Machaon, Chiron, Heraclides Tarentinus, Pamphilus Alex. Xenocra-
tes Aphrodisiensis, Mantias Herophileus, Sextius Niger, Cratevas, Apollonius, Mem-
phites, Andreas, Nicander, Rufus Ephesius, Galenus & ipse denique Dioscorides
cujus

Vindob. capite 7. p. 519. seq. docens eum jussu Julianæ Anicii Imp. Flavii Anicii Olybrii filiz scriptum ante annos 1200. Vide eundem p. 489. & lib. I. p. 36. seq. Mentio ejusdem Codicis apud Busbequium Epist. Turcica IV. Reinesium p. 208. Var. lect. & Cæloesium in Opusculis p. 108. Alios præterea quatuor Dioscoridis Codices in eadem Bibl. Cæsarea obvios recenset Lambecius lib. 2. p. 597. seq. & quintum lib. 3. p. 344.

VI. Plures de herbis medicinalibus scriptores * memorat Epiphanius lib. 1. adversus hæreses p. 3. καὶ Νίκανδρος μὲν ὁ συγγραφεὺς ** ἤρῳντε καὶ ἐρπετῶν ἐποίησατο τῶν φύσεων τὴν γνῶσιν, ἄλλοι δὲ συγγραφῆς ριζῶντε καὶ βλάτων τὰς ὕλας, Διοσκυρίδης μὲν ὁ ὑλοτόμος, Πάμφιλος τε καὶ Βάσος ὁ Τύλιος, Νικήρατος καὶ Πετρώνιος, Νίγερ καὶ Διδότος καὶ ἄλλοι τινες. Plerosque horum laudat etiam Dioscorides & Plinius, qui diligentissime è latinis de usu herbarum in Medicina scripsit, & Galenus in præfat. libri sexti de simplic. medicamentis, qui addit præterea Mantiam; aliosque. Nos missis hisce, utpote pridem deperditis, alios duos Medicos Græcos, quorum scripta quædam adhuc exstant, Dioscoridi subijciemus, Aretæum ac Rufum.

VII. ARETÆUS Cappadox diversus fuit ab Aretæo Corinthio (de quo Lucianus in Toxari.) Sabinum enim Hippocratis commentatorem veterem Gellio III. 16. & Galeno memoratum; quo auctore Tiraquellus & ex eo Hendreichius in pandectis Brandenburgicis, Aretæum Sabinum appellet, haud comperi. Antiquissimus scriptor & diu ante Cæsarium tempora clarus visus est doctissimo Vossio de vitis sermon. p. 419. 782. & lib. de Philosophia p. 96. & 107. Sed argumentum quo hoc evincere conatur, quod nimirum Jonice scribat, atque Jonismus & Dorismus ante Cæsarium tempora usurpari desierint, abunde confutatur ex Arriani Indicis, quæ Jonica dialecto exarata sunt, & exemplo Cephalionis atque Dionysii Milefii, quos Jonice scripsisse Svidas re-

stat.

cujus imago editioni etiam Saraceni præmittitur. De singulis hisce provinciis ibidem Lambecius differit. Imagines è Lambecio dedit etiam Jo. Petrus Bellorius ad ealora illustrium Philosophor. Poëtarum Rhetorum Rom. : 685. fol. Singulas separatim exhibuit Gronovius, Machaonem & Chironem quidem T. 1. yyy seq. Cratem T. 2. 70. & reliquos T. 3. thesauri Antiqu. Græc. dd -- ll. eeee. kkkk. & Dioscoridem ooo.

* Nota, quod συγγραφεὺς dicitur etiam de Poëta, uti apud Phædrum *ἀναμνηστικὸν* scriptor.

** De singulis hisce Lambecius lib. 2. de Bibl. Vindob. loco laudato, Petavius ad Epiphani. Harduinus ad Plin. & Tiraquellus in Catalogo Medicorum, quem libro quinto longe locupletiolem & sexcentis locis emendatum dare instituit.

statum. Unde à Vossii sententia recte discedit Ægidius Menagius in a-mœnitatibus juris p. 223. In Lindemio renovato G. Abr. Merklini p. 87. legas Aretæum Strabonis & Gregorii Nazianzeni esse coætaneum, quæ perspicue inter se pugnant, cum trecennis amplius annis Strabone junior fuerit Gregorius. Igitur hanc librarii vel typographi hallucinationem mittamus. Sed neque illud quod additur, Aretæum sub Augusto Cæsare vixisse, ferri facile potest. Sane Aretæum pneumaticæ sectæ addictum esse observavit Daniel Clericus V. C. parte 2. Hist. Medicinæ lib. IV. sect. 2. c. 3. Atqui hujus sectæ auctor Athenæus Attalensis non multo antiquior fuit Plinio, vel ad summum sub Nerone scripsit, ut eidem viro docto observatum. Nusquam quoque Aretæi meminere vel Plinius vel Galenus, vel auctores ejus ætatis alii, verum à Paulo Ægineta semel atque ab Aëtio aliquoties, laudatur. Quin Aretæus ipse meminit antidoti ab Andromacho Neronis archiatro inventi, Symphonis quoque ac Philonis & Vestini (Βησίνας) antidotum commemorat II. 5. Θεραπευτ. χρονίων νόσων p. 265. edit. Henischii. Laudari Aretæum à Dioscoride Kœnigius in Bibl. annotavit. Et fane Aretæi mentio in lib. 2. ἐπιφοριστων quæ sub Dioscoridis nomine leguntur p. 112. Sed illa junioris esse scriptoris, & supposita Dioscoridi jam supra monui.

Exstant hujus Aretæi περὶ αἰτιῶν καὶ σηµείων ὀξέων καὶ χρονίων παθῶν de acutorum & Chronicorum sive diuturnorum morborum causis & signis libro IV. initio manci.

Ὀξέων καὶ χρονίων νόσων Θεραπευτικά, de acutorum ac Chronicorum morborum curatione libri totidem, è quibus duo posteriores mutili ad nos pervenerunt. Latine hos libros vertit Junius Paulus Crassus, Medicus Patavinus, non optimis Codicibus usus Venet. 1552. 4. Deinde Græca vulgata sunt à Jacobo Goupylo Medico Paris. 1554. 8. apud Adr. Turnebum typographum Regium, quæ editio è codice Regio auctior est capitibus quinque II. - VI. in libro postremo, licet ea genuina esse ambigit Henischius, quoniam in capite de diabete non leguntur ea, quæ ex Aretæo Aëtius de illo morbo agens repetit. Eandem editionem habeo locis variis manu viri docti emendatam. Mox Crassi versio recusa est forma minore Paris apud Guil. Morellium & Jacobum Puteanum, passim castigata & additis à Goupylo capitibus, quæ Crassus non verterat. Hinc suam iterum interpretationem sub incudem revocavit ipse Crassus, atque ex Regia Græca editione plurimis emendavit locis, & capita illa quinque ipse quoque addidit A. 1555. De Goupylo autem con-

queritur his verbis: Cum id opus ego jam in

Gallo, vivo ut conjicere licet non interdixit, dicitur

ipse non detrahendi nobis studia se fecisse testatus, sed

opus elimandum absolvendamque incitaret. De

pellare non recusavit, & à nostra versione, quam

se in edendu Græcis non mediocriter fuisse adju-

vis amicam erga nos animam pro se tulit, sed

Quapropter ipsi ego ob bona verba peritiorum

gnare cognoverim, ut in *Al. Jop.* apologia lignata

co in me animo fuisset, nec per litteras unquam

gere, neque ea prius quam à me resinsuere

Ego enim aut tuo parvassem, ac etiam

aut si excusari non parvissem, contumeliam

essem, neque ad castigationem parvissem.

inibus accidere consuevit, hominem invidiosum

ret; studium videlicet capienda gloriola

ciliis ac jucundum esse potest, jubentibus

fio è Goupyli illa quem dixi eorumque

artis principum quam Henr. Stephanus

demversio ab ipso Crasso recognita, ut

philo protospathario & Stephano

Georgius Henischius Medicus Angallanus

varico & Augustino Aretzum de tota

leno & Aretzo diversis litterarum

juncta Crassi interpretatorem &

maxime naturæ explicatam, in *lib. 1.*

Medici Parif. in Aretzum

ptas testatos est Mensagor, & *lib. 1.*

dum produsse illas intulit, nec

rificensem Aretzi Græcolingua

bus memorat Merklini Londani

IX. RUFUS Ephesiorum

dimus Jo. Tzerza Chil. VI. huius

ge junctorem faciem & ad Tr

De appellationibus proinde

næ, ut videtur huius

Pollux libro sexagesimo

tenus laudat Pollux, Græce edidit Jacobus Goupylus Paris. 1554. 8. typis Regiis ex officina A. Turnebi. Latine verterat Junius Paulus Crassus cum Aretzo, Venet. 1552. 4. recufos deinde Paris. 1554. forma minore ex recensione ejusdem Goupyli, & inter Medicos Principes H. Stephani A. 1567. fol. atque iterum ex secunda Crassi recognitione A. 1555. & Basil. 1581. 4.

De vesica renuntque affectibus, liber extrema parte mutilus.

De medicamentis purgantibus fragmentum. Hæc Græce una cum superioribus Rufi libris & *Sorano* de utero ac muliebri pudendo idem Goupylus ex officina Turnebi edidit Paris. 1554. 8. atque eodem anno latine, forma minore. Postea inter artis Medicæ principes recudit latine H. Stephanus A. 1567. fol.

Novam editionem Græco-latinam Rufi ad MS. Bernense recensitam molitus est Martinus Bogdanus teste Bartholino Centur. IV. Medic. Epist. p. 37.

Rufi *de Veneris* & *de offibus* memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 126.

Ruso etiam tribuit Rafis libros *πεὶ υγείας*, qui inter Galeni scripta leguntur, ut suo loco dicam.

Perditi sunt libri V. *πεὶ Διαίτης* Svidæ memorati, quorum secundum allegat Oribasius.

Περὶ βοτανῶν libri IV. carmine Hexametro. Galen. præf. libri VI. de simplic. medic. T. 2. edit. Basil. p. 68. è quo opere nonnulla videtur adducere p. 160. Et forte ex hoc ipso petita sunt, quæ de herbis Deo alicui sacratas edidit Aldus cum Dioscoride, atque ego exhibui supra lib. III. c. 26. Sane nihil habeo, quod verisimili huic Simleri conjecturæ opponam. Respicit & hos libros Galenus Rufum laudans lib. 1. de antidotis c. 2.

Θεραπευτικά βιβλία Galen. præf. lib. VI. de simplic. Medicamentis. Ex his videntur hausta fragmenta Rufi pleraque quæ apud Aëtium exstant.

Περὶ μελαγχολίας Galen. T. 3. edit. Basil. p. 357. τῶν ἢ νεωτέρων ἀριστα γέγραπται *πεὶ μελαγχολίας τῷ Ἐφεσίῳ Ρῦφῳ*,

Svidas præterea memorat Rufi hujus *πεὶ Διαίτης πλεόντων* α.

Περὶ τραυματικῶν Φαρμάκων, α.

Περὶ σκύων (de ficosis tumoribus five excrementis) α

Περὶ ἀρχαίας ἰατρικῆς, α.

Περὶ γάλακτος, *πεὶ ὄνυ*, *πεὶ μίλιτος*

In Hippocratis quoque scripta quædam commentatus videtur ut colligo è Galeno de libris propriis T. 4. p. 370. & T. 5. p. 450. ubi Sabinum & Rufum vocat, ἀνδρας τοῖς ἰπποκράτους γραμμασι ὠμληϊότας ἔπαρέργας. Alius fuit Menius Rufus cujus meminit Galenus VII. de compos. medicamentor. secundum genera T. 2. p. 416. Rufum vero Hieracem Thebanum quem refert Tiraquellus, nullum reperio, licet Hierax Thebanus laudatur à Galeno V. de compos. medicam. secundum genera T. 2. p. 387.

CAPUT IV. DE PHILONE JUDÆO.

Philonis genus & ætas, 1. Scriptorum editorum & deperditorum Catalogus & ordo: suppositorum quoque, cum variis Observationibus, 2. Editiones, 3. Philones varii, 4.

I.

PHILO, gente ac religione Judæus, Patria Alexandrinus, τὰ πάντα ἐνδοξοῦ a) è nobili inter suos ac sacerdotali familia fuit, Alexandri Lysimachi Alabarchæ b) Alexandrini h. e. scripturæ ac vestigialium Magistri, qui inter præcipuos ibi Magistratus erat, frater. Ætate provectus c) circa A. C. XL. caput legationis fuit popularium suorum nomine ad Cajum Imp. apud quem Alexandrini per Apionem graviter calumniati Judæos fuerant. Et quanquam irrita fuit legatio, tamen scripta ipsa & memoriæ, quas de ea reliquit, prudentiæ, virtuti, ingenio ac constantiæ ejus testimonium reddunt luculentissimum. Cum secunda vice venisset ad Claudium Imp. Romæ locutum fuisse cum Petro Apostolo ejusque habuisse amicitias scribit post Eusebium Hieron. in Catalogo c. XI. Sed **Petrus**

- a) Joseph. XVIII. 10. Antiq. Euseb. II. 5. Hist. Nicephorus II. 9.
b) De hoc vocabulo vide laudatos à Grangæo ad Juvenal. I. 130. & Cicronem II. ad Attic.
c) Confer de hac Philonis legatione Tillemont. T. 2. Hist. Imperator. p. 763 seq. & Martinum Hankium de scriptoribus rerum Byzant. lib. I. cap. VIII. Schismaticum non fuisse Philonem contra Bernhardi Lamy sententiam probat idem Tillemontius T. 2. Memor. Euseb. parte 3. p. 228. seq.

Petrum ante Claudii fata Romam venisse incredibile videtur Sam. Bagnio T. I. Annal. p. 499. Magis etiam incredibile mihi videtur in illo vetustiorum silentio, quod Photius Cod. CV. refert eum Christo nomen dedisse, sed postea ex indignatione quadam & tædio iterum ad suos rediisse. In Philosophia atque eloquentia ita profecit, ut vulgo etiam ferretur de eo proverbium ἢ Φίλων Πλατωνίζου, ἢ Πλάτων Φιλωνίζου: neque enim Judaicam tantum sed externam quoque gentium Philosophiam, Pythagoricam præcipue ac Platonicam calluit & cum Judaica conjunxit, unde Nicephorus II. 15. Philonem *πρωτόγονον ἐπ' ἀμφοτέρων φιλοσοφίας* appellat, quod contra viri docti Joannis Jonsii sententiam (qui lib. III. c. 4. de scriptoribus Hist. Philosophicæ, Philonem Platonicum fuisse multis negat) confirmatum à me alias singulari dissertatione Lipsiæ A. 1693. edita de Platonismo Philonis Judæi, & à Jo. Clerico V. C. demonstratum in Epistolis Criticis est adversus Joannem Van der Weyen Theologum Franequeranum, Epistola VIII. Credat interim qui volet audaciori magni Scaligeri effato, *Hebraismi & Syriacismi imperitiosorem fuisse Philonem, quam ullus Gallus vel Scythæ, & hoc omnia ejus scripta loqui*: c. XVIII. elench. trihæres. Mihi quemadmodum constat quod non satis est Judæum natum esse, ut idem statim Hebraice vel Syriace doctus sit, ita doctorem tam celebrem legis à Judæis illa ætate, propter leves quasdam & minus congruentes neque ad Grammaticam formulam satis exactas quæ in Philone fortassis observantur etymologias, statim de ponte dejicere, atque Hebraismi omnis & Chaldaismi rudem pronunciare, videtur haud æquum. Miror etiam virorum doctorem judicium, qui è recentioribus Rabbiniis Philonem Hebraicorum rituum ignorantissimum d) fuisse concludunt. In expositione librorum Mosaicorum Allegoriis nimis indulgit, fateor, atque idem ut in sacris scriptis facerent auctor fuit Christianis, præcipue Origene exemplum ejus auctoritate sua commendante, sed vel eo nomine charus esse Philo debet, quod tam amplum & locuples de ratione illius ætatis ἀλληγορούμενα tractandi testimonium præbet Judæus. Unde vero habet Vir incomparabilis, in acerrima illa sua Philonis censura e) eum *nomenclaturis solis contri- butulum suorum Hebræo Græcis instructum* protulisse ea quæ de nominibus

Hebrai-

d) R. Cudworth libro qui inscribitur: true notion of the Lord's supper p. 17. *Philo Alexandrinus though Jew of nation, yet very ignorant of Jewish customs.* Hugo Grotius ad Matth. XXVI. 18. *In moribus Hebræis Philo ipse Alexandrinus non satis certus est auctor.*

e) Ed. Bernhardus apud Cayeam V. C. in parte 2. Hist. litterar. ad. A. C. 40.

Hebraicis interdum argutatur. Quis enim non malit adfentiri Origeni, Eusebio & Hieronymo diserte affirmantibus Philonem ipsum nomenclaturam ejusmodi composuisse & librum de nominibus Hebraicis eorumque etymologiis condidisse,

II. Scripta * Philonis complura exstant *digna meliore cum editione tum interpretatione*, ut recte ait Cotelerius ad T. 2 monumentor. Ecclesie Græcæ p. 540. Addo etiam, ordine meliori, nam qui in editionibus occurrit, est admodum perturbatus. Sed universis his, ut spero, defectibus occurret & eruditorum expectationi abunde satisfaciet doctissimus Vir *Ericus Benzelius* Erici Archi Episcopi dignissimi F. Præfetus doctissimus Bibliothecæ Upsaliensis, qui apparatus non contemnendo instructus jam ab aliquot annis novam Philonis editionem & uno alteroque opusculo auctiorem molitur. Philo ipse in limine libri *περὶ ἀθλων ἢ ἐπιτιμῶν Οὐακὺλα Μοϋσῆς*, quæ plerisque scriptis suis illustravit, in tres ideas five tria distinguit genera: *τὴν μὲν περὶ κοσμοποιίας, τὴν ἢ ἰσορικῆν, τὴν ἢ τρίτην νομοθετικῆν.* Hanc distinctionem secuti sunt, qui scripta Philonis plerumque digesserunt in *κοσμοποιητικά, ἰσορικά & νομοθετικά.* Sed contra Philonis mentem ac minus commode ea sunt usi. Mihi quidem, salvo aliorum judicio ita videntur Philonis scripta digerenda esse:

1. *Περὶ τῆς Μωϋσέως κοσμοποιίας.* De mundi opificio five in *Hexæmeteron* p. 1. edit. Paris. Ex hoc libro locum proferens Eusebius VIII. 13. præparat. *Πάλιν ἄν, inquit, τὸν Φίλωνα παρίτεον ἀπὸ τῶν πρώτων εἰς τὸ νόμον.* Laudat idem XI. 24. Latine convertit Joh. Christophorus.

2. *Νόμων ἱερῶν ἀλληγορία τῶν μετὰ τὴν ἑξαήμερον πρώτη* ad *Gen. I.* vers. 1. seq. *Allegoria sacrarum legum post Hexæmeteron lib. 1. p. 46* Philonis Allegoriam sacrarum legum legisse se testatur Photius Cod. 103.

3. *Νόμων ἱερῶν ἀλληγορία τῶν μετὰ τὴν ἑξαήμερον δευτέρα* ad *Gen. II.* 81. seq. *Allegoria lib. 2. p. 1085.* Hic liber ab Hoeschelio primum Græce editus cum notis, & male in Genevensi ac Parisiensi liber tertius inscribitur & à reliquis longe distrahitur.

4. *Νόμων ἱερῶν ἀλληγορία τῶν μετὰ τὴν ἑξαήμερον τρίτη* ad *Gen. III.* 8. sequ. *Allegoria liber 3. p. 60* Hic male in editionibus inscribitur liber secundus.

Librum

* Sociniani cujusdam hominis putidam conjecturam, qui scripta Philonis composita esse existimat ab aliquo hujus nominis Christiano qui circa extremum seculi secundi post CHRISTUM natum claruerit, confutavit Petrus Allixius V. C. in judicio Ecclesie Judaice adversus Unitarios capite VI.

Librum quartum Allegoriarum Philonis allegat Leontius apud Turrianum IV. 2. Apologiz pro Epistolis Pontificum.

5. Περὶ τῶν χερυβὶμ καὶ φλογίνης ῥομφαίας, καὶ ἔκλειθεντ[Ⓞ] πρώτ[Ⓞ]α ἐξ ἀνδρώπυ καὶν. ad Gen. III. 24. seq. *De Cherubim & flammeo gladio, de Caino qui primus ex homine procreatus est* p. 108.

6. Περὶ ἀνίσχυργῶσιν ἄβελ τε καὶ καὶν ad Gen. IV. 2. seq. *De sacrificiis Abelis & Caini* p. 130.

7. Περὶ ἔτ[Ⓞ] χεῖρον τῷ κρείττονι φιλεῖν ἐπιτίθεισθαι ad Gen. IV. 7. seq. *De eo, quod deterius potiori insidiari solet* p. 155. Laudat Eusebius XI. 15. pręparat. & ante eum Origenes in Matth. p. 369. Φίλων ἢ ἐν πολλοῖς τῶν εἰς τὸν Μωϋσεως νόμον συντάξων αὐτῶν εὐδοκίμων καὶ ἀδελφ[Ⓞ] σνητοῖς ἀνδράσι φησὶ ἐν βιβλίῳ ἐπὶ ἔτ[Ⓞ] χεῖρον. &c.

8. Περὶ Γυγάντων ad Gen. VI. 1. *De Gigantibus* p. 284.

9. Περὶ ἔτ[Ⓞ] ἀτρεπῶν τὸ θεῖον ad Gen. VI. *De eo, quod Deus sit immutabilis* p. 293. Eusebius II. 8. Hist. forte non male utriusque libri, hujus ac pręcedentis, communem tradit fuisse titulum, *περὶ γιγάντων ἢ περὶ ἔτ[Ⓞ] μὴ τρέπεσθαι τὸ θεῖον*. Sane libro priore, qui de gigantibus inscribitur, agitur etiam de divinę virtutis immobilitate.

10. Περὶ γεωργίας Νῶε ad Gen. IX. 20. liber I. *De agricultura Noë* p. 187.

11. Περὶ φυτεργίας Νῶε sive *περὶ γεωργίας* liber 2. ad Gen. IX. 20. *De plantatione vineę à Noë factę* p. 214. Libros duos *περὶ γεωργίας* scripsisse Philonem testatur idem Eusebius, & hunc pro secundo agnovit etiam in versione sua Lilius Tiphernas.

12. Περὶ μέθης ad Gen. XI. 21. *De ebrietate* p. 240. Hic liber videtur olim divisus fuisse in duos. Nam duos *περὶ μέθης* scripsisse Philonem, idem Eusebius testatum reliquit.

13. Περὶ ἔξενήψε Νῶε Gen. IX. 24. *De verbis, evigilavit Noë* p. 273. Hunc ipsum librum puto intelligi ab Eusebio, cum memoratur *εἰς ὃ περὶ ὧν νήψας ὁ νῶς εὐχεταὶ καὶ καταράται*. Neque opus est, ut pro νῶς legamus Νῶε - nam ad νῶν applicat Philo, quę de Noë dicuntur.

14. Περὶ συγχύσεως ἀλέκτων ad Gen. XI. 1. seq. *De confusione linguarum* p. 319. Hujus libri Eusebius facit mentionem & Hieronymus.

15. Βίος σοφῆς καὶ διδασκαλίαν (Eusebius male *δικαιοσύνην*, licet videatur respici ad Gen. XV. 6.) *τελειωθέντ[Ⓞ] ἢ περὶ νόμων ἀγράφων Vita Sapientis per doctrinam perfecti, sive de legibus non scriptis* p. 349. Totus hic titulus

tulus in Eusebio exstat. Vulgo autem inscribitur *de Abrahamo*: Et sane majorem partem de hoc agit, prius tamen de aliis ante Abrahamum piis hominibus Enofo, Enocho, Noë, quos vocat *πρωτότην τριάδα τῶν ἀρετῶν ἐπινοησάντων*, tum paucis de Isaac & Jacobo & Sara: singula *κατὰ τὰς ῥητὰς γραφὰς* primum, deinde *κατὰ τὴν ἀλληγορίαν* ut loquitur νόμος persequens. Porro in limine hujus libri, Philo ait, se, postquam de mundi opificio disseruit, jam etiam de legibus agere velle, ac primo de universalioribus illis atque antiquioribus non scriptis, sed scriptarum archetypis, ad quarum normam Abraam & alii amici Dei vitam *ἑαυτῶν* egerunt. *Ὅν μὲν ἐν τρόπον ἢ Κοσμοποιῖα διγίνεται, ἀλλ' ἐπὶ τῆς πρωτότης σαυτάξεως ὡς οἶόντε τῆν ἡμετέραν ἀμύ. Ἐπεὶ δὲ τῆς νόμου &c.* Non puto autem à Philone alium librum hoc de argumento præmissum, quam unicum, quem numero primo retuli *περὶ κοσμοποιῖας*. Eundem respicit, cum de tetrade loquens *διὰ τὴν ἀίτιαν*, inquit, *ἀγὼ ἐλέχθη, ἀλλ' ἐπὶ τῆς πρωτότης σαυτάξεως ἔρεται*. Neque syntaxin vocat collectionem plurimum librorum, sed unicum librum. *περὶ Φιλανθρωπίας* p. 697. *διδραστη πρῶτον ἐν δυοῖ (lege τριῖ) σαυτάξεσιν ὡς ἀνεγράψα περὶ βίᾱ Μωϋσέως*. Reliquos separatim editos, interim hodie Ordinem sacrarum litterarum, quas interpretatur, sequi tuto nos posse existimo.

Βίβλος τοῦ αὐτομαθῆς ἢ κατὰ φύσιν, Vita Isaaci. Et Βίβλος τοῦ ἀσκήματι sive *ἐξ ἀσκήσεως Vita Jacobi*, periit. Vide, quæ dixi infra num. 21.

16. *Περὶ ἀποικίας ad Gen. XII. 1. seq. De migratione Abrahami* p. 388. Meminit Eusebius.

περὶ μισθῶν liber de mercede proborum ad Gen. XV. 1. intercudit. Memorat Philo p. 424. ἐν μὲν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ περὶ μισθῶν ὡς εἶπεν ἐπ' ἀκρίβειας διεξήλθομεν.

17. *περὶ τῆς οὐρανῶν θεῶν πραγμάτων κληρονομίας ad Gen. XV. 2. p. 424. De eo, quis rerum divinarum heres sit.* Eusebius alteram quoque partem tituli servabit *περὶ τῆς οὐρανῶν θεῶν ἐστὶ κληρονομίας, καὶ πρὸ τῆς εἰς τὰ ἴσα καὶ ἐναντία τομῆς*. Agitur enim in hoc libro etiam de *φέρει* Gen. XV. 10. quo Deus jussit Abrahamum dividere vaccam & cetera animalia & partes ex adverso sibi invicem ponere.

18. *περὶ τῆς εἰς τὰ προπαιδευματὰ σωφροσύνης ad Gen. XVI. 1. seq. De congressu comparande liberalis eruditionis causa* p. 450. Nimirum hujusmodi artes ac disciplinas Philosophiæ famulantes Philo confert cum Hagare ancilla Abrahami. apud Eusebium non *προπαιδευματὰ* legitur, sed *παιδευματὰ*. Sed *προπαιδευματα* magis probo. Et Philo ipse libro proximi-

proximo p. 428. εἰρηκότες ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῶν τροπαίδεσμάτων καὶ περὶ κακώσεως &c.

19. περὶ Φυγάδων ad Gen. XVI. sequi. *De profugis* p. 428. Apud Eusebium hic liber recte inscribitur περὶ Φυγῆς καὶ εὐρέσεως *de fuga Hagaris eaque per angelum inventa* : atque ita legit Hieron. in Catalogo, Sophronius, Suidas. In quibusdam Eusebii codicibus fuit, περὶ Φύσεως καὶ εὐρέσεως, & patet ex Rufini vers. In aliis Valesius invenit περὶ Φύσεως καὶ αἰρέσεως. Nicephorus utramque lectionem conjunxit περὶ Φυγῆς καὶ αἰρέσεως, περὶ Φύσεως καὶ εὐρέσεως. Male, ut opinor, licet in MS. Eusebii Nortfolchiensi accepi quoque legi περὶ Φυγῆς καὶ αἰρέσεως, περὶ Φυγῆς καὶ εὐρέσεως.

περὶ Διαθηκῶν *De testamentis sive pactis Dei* libro duo interciderunt. Meminit Philo libro proximo : τὸν ἢ περὶ Διαθηκῶν σύμπαντα λόγον ἐν δυσὶν ἀναγέγραφα πράξει. Memorat ex hoc ipso loco, atque ita, ut non vidisse se illos innuat Eusebius & ex eo Hieron. Male itaque apud Eusebium legitur περὶ Διαθηκῶν πρώτης καὶ δευτέρας. Scripserat Eusebius αὐτὸν καὶ β' quod exprimi debet πρώτον καὶ δεύτερον scilicet βιβλίον.

20. περὶ τῶν μετονομαζομένων, καὶ ὧν ἕνεκα μετονομαζόνται, ad Gen. XVII. 1. seq. *De iis, quorum nomina in Scripturis mutata memorantur, & quare illud factum sit.* p. 1044. Hunc librum primus Græce ex codice Augustano edidit & notis illustravit David Haschelius Francof. apud Wechel 1587. 8. Latine vertit Fed. Morellus Paris. 1593. 8 memorat Eusebius.

12. Βίβλ. Πολιτικῆ (Photius c. 103. πρὸ βίβλ. πολιτικῆ) ὅπερ ἐστὶ πρὸ Ἰωσήφ. *Vita viri civilis, sive de Josepho.* p. 526. In limine hujus libri testatur se scripsisse vitas trium virorum Abrahami, Isaaci & Jacobi, de quibus libro de Abrahamo : ὁ μὲν γὰρ πρώτῳ ἐπέκλησιν Ἀβραάμ σύμβολον διδασκαλικῆς ἀρετῆς ἔστιν, ὁ ἢ μέσῳ Ἰσαάκ Φυσικῆς, ὁ ἢ τρίτῳ Ἰακώβ ἀσκητικῆς. Sed Isaaci & Jacobi vita intercudit, ut dixi supra post num. 15. Josephi vitam latine vertit præter Gelenium *Franciscus Zinus Venet.* 1575. 8.

22. περὶ τῆς κατὰ τὸν Μωϋσέα θεοπέμπτης εἶναι οὐρείας. *Quod à Deo mittitur insomniæ.* Libros quinque hujus argumenti scripsisse Philonem, Eusebius, Nicepporus & Suidas testantur. Sed primus intercudit, secundus legitur p. 565. edit. Paris. in cujus limine primus allegatur : ἡ μὲν ἐν πρώτῃ ταύτης γραφῇ παρῆχε τὴν κατὰ τὸν εἶδος ἰατρικῶν τῶν θεοπέμπτων οὐρείων, ἐφ' ἃ τὸ θεῖον ἐλεγομὲν κατὰ τὴν ἰδίαν ἐπιβολὴν τὰς ἐν τοῖς ὑπνοῖς ἐπιπέμπειν φαν-

Φαρτασίας. Tertium habes p. 1108. ab Hæschelio primum vulgatum Græce ex codice Augustano, & illustratum notis Francof. apud Joh. Wechelum 1587. 8. *Quartus & Quintus* non exstant.

Τῶν ἐν Γενεσεὶ ζητημάτων καὶ λύσεων. *Quæstionum & solutionum in Genesi libri VI.* præter ea, quæ exstant latine in Micropresbytico p. 340 - 360. Basil. 1550. fol. post editionem Paris. 1520. fol. interciderunt. Memorantur apud Euseb. & in titulo Codicis Cæsarei.

Hæstennus, quæ ad Genesios Librum illustrandum faciunt.

23. περὶ βίᾳ Μωϋσεως, ὅπερ ἐστὶ περὶ Θεολογίας καὶ προφητείας. *De Vita Moysis, sive de Theologia ac Prophetia Liber I* p. 602. II. p. 654. III. 664. Allegat Clemens I. Strom. p. 342. latine vertit præter Gelenium *Franciscus Philadelphus* (vide Vossium de Hist. lat. p. 591.) *Adrianus Turnebus* Paris. & *Franciscus Zinus* Venet. 1575. 8.

Libri quinque ζητημάτων καὶ λύσεων sive *quæstionum & solutionum in Exodum* Eusebio & in titulo Codicis Cæsarei memorati non exstant.

24. περὶ τῶν δέκα λογίων ἀ κεφάλαια νόμων εἰσὶ. *De decalogo* p. 744. Latine vertit Joh. *Keutens* Paris. 1544. 8. Joh. *Christophorus* Antwerp. 1533. 4.

25. περὶ τῶν ἀναφερομένων ἐν εἰδει νόμων εἰς τὰ σιωπείοντα κεφάλαια τῶν δέκα λογίων βιβλία *Libri quinque de legibus decalogi specialibus Eusebio* memorantur. Ex his primus intercidit, quo bina præcepta exponeret (1) περὶ τῆς μηρομζην Θεὸς αὐτοκρατεῖς ἑτέρας & (2) περὶ τῆς μηδὲν Θεοῦ λαρεῖν χειρόκμητον. Hæc enim duo accurate in illo se tractasse testatur Philo ipse libro proximo, unde patet binos libellos ejus περὶ μοναρχίας hæc non spectare, licet in illis quoque agitur de cultu unius summi Dei.

Libri secundi pars prima qua illustratur præceptum (3) περὶ ἀνερείας καὶ σεβασμῶν de *jurejurando & religione* legitur p. 769. edit. Paris. & quanquam titulus promittit etiam agere περὶ τῆς ἱεραῆς ἐβδόμης καὶ γονέων τιμῆς, in libro ipso hæc desiderantur. Occurrit tamen altera pars præceptum (4) illustrans περὶ τῆς ἱεραῆς ἐβδόμης καὶ τῶν ἑορτῶν de *sancto sabbato & diebus festis* p. 1173. seq. edit. Paris. Primus hanc Græce edidit David Hæschelius ex codice MS. Augustæ Vindelicor. 1614. 4. Latine vertit Fed. Morellus Paris. 1614. 8. Sed tertia ad præceptum (5) περὶ γονέων τιμῆς non exstat.

Liber tertius ad præceptum (6) τὸ κατὰ μοιχῶν καὶ παύσις ἀκολασίας & ad præceptum (7) τὸ κατὰ ἀνδροφόνων καὶ πάσης βίας. *Contra machos, omnesque libidinosos, & contra homicidas omnemque violentiam habetur* p. 776. In quibusdam codicibus argumenta hujus libri ita designantur: περὶ φθαρῆς, περὶ

περὶ ὑπογαμίας, περὶ ἀνδροφονίας, περὶ ἐπιτιθημένων, περὶ ἀκασίας φόνος περὶ ἔμῃ ἀναίχοντέν γυναικάς. In hoc libro, ut in illo de Decalogo præceptum de non occidendo postponit, Philo præcepto de non committendo adulterio, secutus Codices Græcos Exodi XX, Sic & Lucas XVIII, 20. Marcus X, 19. Paulus Rom. XIII, 9 Syrus interpres Matth. XV, 19. Tertullianus de pudicitia cap. 5. Clemens VI. Strom. p. 685. Julianus Parabates apud Cyrillum Alexander. V, p. 152, Syncellus p. 131. Chronographiz.

Liber *quaritur* ad præceptum (8. 9. 10.) τὸ περὶ ἔμῃ κλέπειν καὶ ψευδομαρτυρεῖν καὶ μὴ ἐπιθυμεῖν, καὶ περὶ τῶν εἰς ἕκαστον ἀναφερομένων καὶ περὶ δικαιοσύνης, ἢ πᾶσι τοῖς δέκα λόγοις ἐφαρμοζει. *De furto non faciendo, de non dicendo falso testimonio & de non concupiscendo, tum de iis, quæ ad singula hac referuntur. Denique de justitia præceptis universis congruente.* Hic liber lucem nondum vidit excepta particula περὶ ψευδομαρτυριῶν ad præceptum notum quæ exstat sub titulo, τὰ περὶ δικασῆ de *Judice* p. 718. Latine translata à Joh. Christophorsono, tum à Rolando Petrejo Francof. 1602. 8. cujus versio una cum ipsius notis subjuncta editioni Paris. Prodiit & seorsim Græce & latine, cum versione L. Humfredi Basil. 1559. 8. Integrum vero ex MS. codice Seldeniano descripsit, & edendum in se recepit Præstantissimus Benzelius. Confer, quæ de eodem codice Seldenus lib. 2. de Synedriis c. XIII. p. 353. seq.

26. τὰ ἐν μέρει *Διςτάγματα.* *De præceptis specialibus* varios commentarios deinceps scripsit Philo, ex quibus exstant: περὶ περιτομῆς de *circumcisione* five quare Deus Judæis injunxerit *circumcisionem* p. 810. *Causas*, quas affert Philo, ait se accepisse ἀρχαιολογημένας τῶν θεοσεβείων ἀνδράσων, οἱ τὰ Μωϋσεως ἔπαρέγωγος διημένευσαν. Alias afferunt Justinus qu. 102. ad Orthodox. Photius Epist. 248.

27. περὶ Μοναρχίας λόγος α', β'. *De Monarchia* five de colendo uno Deo & templo ac cultu ejus liber I. p. 812. & II. p. 820. Vocabulo *Μοναρχίας* eodem sensu in libro similis argumenti usus est Justinus Martyr.

Liber περὶ τῆς σκηνῆς, *De tabernaculo* apud Eusebium memoratus intercidit.

28. περὶ ἔμῃ τίνα γέρα ἱερέων *de præmiis sacerdotum & honoribus* p. 830.

29. περὶ ζώων τῶν εἰς θυσίας καὶ τίνα τῶν θυσιῶν τὰ εἶδη. *De animalibus idoneis sacrificio, deque victimarum generibus* p. 835. Eusebius vocat περὶ τῶν εἰς τὰς ἱερουργίας ζώων καὶ τίνα τῶν θυσιῶν εἶδη.

30. περὶ θυόντων. *De iis, qui victimas offerunt* p. 841.

31. περὶ ἔμῃ μωδωμα πόρνης εἰς τὸ ἱερόν μὴ προσδέχεσθαι. *Ad Deut. XXIII.*

XXIII. 19. *De mercede meretricis non accipienda in sacrarium* p. 860. Græce cum notis edidit Hœschelius è codice Augustano A. 1612. 8.

32. *περὶ τῶν προκειμένων ἐν τῷ νόμῳ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἀθλῶν, τοῖς δὲ πονηροῖς ἐπιτιμῶν καὶ ἀρῶν.* *De premiis & pœnis execrationibusque in Legge propositis* p. 910, Meminit Eusebius, neque assentior Gvil. Cantero, qui VIII. 7. novar. lect. à libro *περὶ ἀθλῶν καὶ ἐπιτιμῶν* diversum facit alterum *περὶ εὐχῶν καὶ ἀρῶν.* Recte porro existimat Canterus illi *περὶ ἀρῶν* p. 930. cum superiore libro esse connectenda.

33. *περὶ καταστάσεως ἀρχοντῶν* ad Deut. XVII. 15. seq. *De creatione Principis* (non per sortem sed suffragia) p. 722. In extrema parte hujus libri multis commendat justitiam. Latine convertit Job, Christophorus.

34. *περὶ τῶν τριῶν ἀρετῶν.* *De tribus virtutibus περὶ ἀνδρίας de fortitudine* p. 736. *περὶ Φιλανθρωπίας de charitate* p. 697. & (de qua in hujus libri extrema parte agitur) *περὶ μετανόιας de resipiscencia.* Philonem scripsisse de tribus virtutibus Eusebius testatur, *περὶ τῶν τριῶν ἀρετῶν αἷς σὺ ἀλλαις συνέγραψε Μωϋσῆς.* Male Sophronius Hieronymi interpres pro ἀρετῶν posuit δυνάμειον. Porro titulus iste diserte tribuitur libellis, quos dixi in codice Bodlejano, ut mihi affirmavit eruditissimus Benzelius. Ejusmodi codicem memorans etiam Gesnerus in Bibl. *Invenio præterea* inquit, *librum Philonis Græcam haberi de virtutibus, fortitudine, pietate, humanitate, pœnitentia.* Vide & Steph. le Moyne *Varia sacra* T. I. p. 520.

35. *περὶ εὐγενείας.* *De nobilitate* p. 903. Prodiit separatim cum versione *Laur. hunsfredi* ap. Oporin. 8. & cum interpretatione atque Anlyfi *Hermannii Nebemii* Basil. 1581. 8. & Gallice *Danièle d' Auge* Professore Græcæ linguæ Regio interprete Paris. 1550. 8. cum *Synesii Oratio* ne de regno in eandem linguam translata.

36. Liber Philonis, quo probavit πάντα δῆλον εἶναι Φαῦλον μάταιον & insipientem, quemlibet esse servum, intercidit. Memorat Eusebius & Hieron. & Philo ipse in proximi initio. At exstat alter ejus ad Theodotum scriptus *περὶ ἑ παντα παρδαιον εἶναι ἐλεύθερον.* *Quod omnis probus sit liber* p. 865. In hoc libro inter alia agit de Essæis, qui activam vitam docebant, quorum ad quatuor millia ait suo tempore in Palæstina ac Syria versatos esse. Non plane certum est, an hoc sit proprium volomen quod de Essæorum vita edidisse Philonem ait Hieronymus II. contra Jovinian.

37. *περὶ βίης θεωρητικῆς ἢ ἱκετῶν ἀρετῶν.* *De Vita contemplativa vel sup-*
pliv

plicum virtutibus five de hominibus utriusq̄ sexus, contemplativam & solitariam vitam ducentibus, quos Therapevtas ac Therapevtridas vocatos innuit, quod animæ quendam medicinam & Dei cultum singularem profiterentur. Edit. Paris, p. 889. Pro *ικετών* Sandius mavult *ασκητών*: sed *ικετών* apud Eusebium legerunt etiam Rufinus, Hieronymus, Svidas, Nicephorus &c. Porro idem Eusebius & alii veteres Epiphanius XXIX. 5. Hieron in Catalogo. Sozom. l. i. c. 12 Hist. Cassianus II. 5. Inst. Monastic. Nicephorus II. 16. Hist. Svidas in *Φίλων* Pachymeres ad Dionys. Ep. 1. existimarunt Philonem hoc libro agere de Christianis. Ita & titulus MS. apud Lambecium III. p. 69. *Φίλων* *πρὸς τῶν ἐκ πειρομῆς πισυεσαντων ἐν Αιγύπτῳ χριστιανῶν ἀμα καὶ μοναχῶν*. Scholion MS. apud eundem p. 71. *Μεμενηται τῶν καὶ ευσέβει* *ὁ Παμφίλος* (II. 17. Hist.) *Τινὲς ἢ Φασὶ ταῦτα τὸν Φίλωνα πρὸς τῶν κοινῶν ἰσθδωι εἰπεῖν*. Ἄλλοι πρὸς Ναζαρειῶν ἰσθαίων (adde Josephum IV. 4. Antiq.) Ἄλλοι πρὸς τῶν ἐκ πειρομῆς πισῶν καὶ πεπισυεκότων εἰς Χριστὸν καὶ Φυλατῆοντων τὸν νόμον Μαυσεως τυπικῶς. Ἄλλοι πρὸς τελείων χριστιανῶν. Οἷας ἢ ἦσαν αἰρέσεως, μοναχικὸν ζῶντες βίον Θεραπειται εἰκότως ὀνομάζοντο. Καὶ ὁ μακάριος Διονύσιος ὁ Ἀρσοπαγίτης ὁ μαθητὴς τῆς ἁγίας Πάυλας, ὁ γενόμενος Ἀθηναίων ἐπίσκοπος ἐν τῷ πρὸς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας (cap. 6.) τὴς μοναχῆς ἔφη τὸ παλαιὸν καὶ Θεραπειται ὀνομάζεσθαι. De Christianis agere Philonem è Judaismo transgressis persuasere sibi quoque viri docti Tillemontius T. 2. Mem. Eccles. parte 1. p. 167. seq. Gvil. Beveregius in Codice Canonum vindicato p. 374. seq. If. Vossius p. 46. seq. Var. Obs. & Thomas Bruno in diatriba de Therapevtis Philonis à Colomesio post Epistolam Clementis Romani edita. Sed verius ubique est Judæorum genus ab eo describi, non Christianos, idque agnovit Potius cod. CIV. & ostenderunt Scaliger c. 29. trihæresii, tum lib. 6. de emendat. temp. p. 539. & ad Eusebii Chron. p. 14. H. Valesius ad Eusebii Hist. p. 34. (qui in eo dissentit à Scaligero, quod Therapevtas Philonis negat fuisse Essenos, adstipulante Antonio Pagi ad A. C. 62. n. 3.) Gvil. Caveus in Vita Marci Evangelistæ, Anglice edita num. 3. Blondellus lib. 1. de Sibyllis c. 7. Hankius lib. 2. de rerum Rom. scriptoribus p. 86. seq.

38. Libri *πρὸς προνοίας de providentia* epitomen exhibet Eusebius VIII. 14. præparat. & fragmentum lib. VII. c. 21. Fragmenta duo ex Michaelis Apostolii *ἰωνικῶ* MS. edidit Hæschelius una cum libro *πρὸς τῆς ἐκδόμης* de quo supra num. 25. Nisi liber in Flaccum simpliciter etiam inscriptus fuit de providentia (ut infra dicam) ex Gesnero colligo, hunc

ipsum integrum latine ex Lili Tiphernatis versione extare in Bibl. Vaticana. Meminit etiam Svidas.

De Judæis Apologeticus liber, Eusebio II. 18. Hist. memoratus intercedit. Locum ex illo allaturus idem Eusebius VIII. 6. præparat. Πρῶτα γὰρ inquit, φησὶ Φίλων ὅτι τὰ περὶ τῆ ἀπὸ Λιγυπίας πορείας τῶν Ἰουδαίων ἢ περὶ αἰσθητικῶν Μωυσεως ἡγούμενα, ἀπὸ τῶν πρώτων συγγραμμάτων. ὧν ἐπέγραψεν ὑποθετικῶν, ἐνθα τὸν ὑπὲρ Ἰουδαίων, ὡς πρὸς κηρυγέτας αὐτῶν, ποιησάμενος λόγον ταῦτα φησὶν &c. Incertum est, quid sibi velit illud ὑποθετικῶν vel ut in alio MS. legitur ὑποθετικῶς, neque satisfacit conjectura Vigeri viri doctissimi. Idem Eusebius VIII. 10. alium ejusdem operis locum producturus: τέτων δ' ἀπὸ τῆ ὑπὲρ Ἰουδαίων Ἀπολογίας λαβὼν σύγχε ἀνάγνωθι ταῦτα. Quamobrem apud Svidam quoque in Φίλων pro περὶ Ἰουδαίων Clariss. Neocorus malit rescribere ὑπὲρ Ἰουδαίων.

39 Εἰς Φλάκκων p. 965. edit. Paris. sive ut Syncellus p. 331. & Photius cod. 105. titulum refert Φλάκκῳ ἢ Φλάκκων ψευδόμενον. *Adversus Avilium Flaccum*, Ægypti sub Tiberio & Cajo præfectum (adhuc A. C. 38.) qui Judæos male tractaverat, sed non diu post pœnam dedit, dignitatibus à Cajo dejectus, in exilium pulsus ac denique interfectus. Unde colligit Philo Deum adhuc curam agere gentis suæ. Hinc in versione Lili Tiphernatis hic liber inscribitur in *Flaccum de providentia*, teste *Gesnero*. Cæterum recte in MSS. & editionibus præfigitur legationi ad Cajum, quæ post Flacci tempora demum accidit. Equidem Photius postponit, & Valerius postponendum esse contendit ex eo, quia Eusebius hunc librum in Flaccum respiciens II. 6. Histor. allegat Philonem ἐν δευτέρῳ συγγράμματι ὧν συνέγραψε περὶ ἀρετῶν. Sed non plane certum est, an Eusebius per librum secundum περὶ ἀρετῶν respexerit librum adversus Flaccum, nec Photii institutum est, libros eo, quo scripti sunt, ordine recensere.

40. Περὶ ἀρετῶν καὶ προσείας πρὸς Γαϊὸν p. 992. edit. Paris. *De virtutibus* (per ironiam hunc titulum fecit Philo teste Eusebio II. 18. Hist.) & *legatione ad Cajum liber*, à Philone jam sene, successu nullo suscepta Judæorum Alexandrinorum nomine anno Christi XL. pro jure civitatis & profuecharum quo per accusationes Apionis propter negotium imaginum Imperatoris cultum erant carituri. Photius cod. 105. hujus scripti titulum refert Γαίῳ ψευδόμενον. Deest autem in Codicibus nostris pars postrema, qua alteram ut videtur, admissionem ad Cajum, sed similiter irritam descriperat. Hæc enim postrema sunt libri; qualis hodie extat, verba: Εἰρηται μὲν ἐν κεφαλαιοδέσει ἡ αἰτία τῆς πρὸς

πρὸς ἀπαντῶν Ἰουδαίων ἐθνῶν ἀπεχθείας Γαίῃς. Λεκτέον ἢ καὶ τὴν παλινω-
 δίαν πρὸς Γαίον. Miror Valesium, qui per hanc Palinodiam intelligit li-
 brum in Flaccum. Eusebius II. 5. Hist. testatur Philonem quinque li-
 bris descripsisse τὰ κατὰ Γαίον Ἰουδαίους συμβάντα. Horum primus, ut vide-
 tur, fuit liber Apologeticus, qui periit, & de quo dixi ante num. 39. Alter
 similiter perditus, de iis, quæ sub Tiberio per Sejanum mala Judæis acci-
 derunt. Syncellus p. 328. Σημιανὸς ἐπαρχῶν Τιβερίου Καίσαρος πρὸς τελεί-
 ας ἀπωλείας ἔειπεν τῶν Ἰουδαίων πολλά συνεβέλευσεν τῷ Καίσαρι, ὡς Φίλων
 ὁ Ἰουδαίος ἐξ Ἀλεξανδρείας ἀγγέλων ἰσορεῖ ἐν τῷ δευτέρῳ τὸ περὶ αὐτῶν πρεσ-
 βείας. Tertius liber adversus Flaccum, qui adhuc inter Philonis scripta,
 ut jam dixi, legitur. Quartus & quintus περὶ ἀρετῶν, de virtutibus *Cajii*
Cæsarii, quorum solus prior superest. De legatione * ipsa vide Jose-
 phum XVIII. 10. & è recentioribus Joh. Henrici Bœcleri schediasma ad
 hunc Philonis librum Diss. Academic. X p. 380. seq. & Tillemontium in
 Imperatorum historia T. I. p. 674. seq. qui inter alia p. 771. *Joseph semble*
marquer une autre audience dans laquelle Apion ayant fort inveivé des Juifs
&c. Hæc latius forte descripsit Philo in palinodia. Narrat Eusebius II.
 18. hist. ferri Philonem Claudio imperante libros adversus *Cajum*, quos per
 cavillationem de virtutibus inscripserat, coram universo Senatu recitasse,
 illosque dignos fuisse visos, qui in Bibliothecis asservarentur, cujus rei fi-
 dem apud auctorem esse habenter jubeo.

41. Περὶ ἀφθαρσίας κόσμου. *Quod mundus sit incorruptibilis* p. 938. edit.
 Paris. In calce mutilum esse, vel alterum hujus argumenti librum deside-
 rari, patet ex clausula: ἃ μὲν ἐν πρὸς ἀφθαρσίας κόσμου παρελήφαιμεν, ἐ-
 ρηται κατὰ δύναμιν. Τὰς ἢ πρὸς ἕκαστον ἐναντιώσεις ἐν τοῖς ἑπιετα δηλωτέων.
 In verbis ἐρηται κατὰ δύναμιν definit liber πρὸς κόσμῳ de mundo, qui in edit.
 Paris. p. 1050. legitur & excepto exordio totus est ad verbum ex hoc de
 mundi incorruptibilitate expressus à verbis p. 939 e, ad 1158. a. Τριτηαί
 τῶν δόξαι &c. nisi quod varia hinc inde sunt omissa. Nescio, an Philo
 duas ejusdem libri vulgaverit editiones, an alius è Philone ista sic diges-
 serit. Librum de mundo sub Philonis nomine video Græce subjici Ope-
 ribus Aristotelis & Theophrasti, editionis Aldinæ 1495. fol. & 1552. 8.
 Latine A. 1526. vertit & Jacobo Tusano dicavit *Guil. Budæus* cum cujus
 versione edidit Simon Grynzus, additum Aristotelis libro de Mundo &
 Cleomedis libris duobus à Georgio Valla latine versis Basil. 1533. 8. ex-
 stat & in Micropresbytico p. 389. Basil. 1550. fol. Prodiit illa versio

P 2

etiam

* Legationis illius meminit etiam R. Azarias in Imbre Binah c. 8. narrans ante eam susce-
 ptam jejuniium solenne Philonem indixisse.

etiam Paris. 1545. 8. & inter opuscula Philonis à Sichardo edita Basil. 1527. fol. & 1583. 4.

42. Ἑβραϊκῶν ὀνομάτων ἑρμηνείαι. *Interpretatio nominum Hebraicorum in Lege ac Prophetis.* Meminit Origenes ad Johannem p. 79. sed sine Philonis nomine. Philonem auctorem laudat Eusebius II. 18. Hist. & qui latine nomina Hebraica convertit Hieronymus: *Philo, vir discretissimus Judaeorum, Origenis quoque testimonio comprobatur edidisse librum Hebraicorum nominum, eorumque etymologias juxta ordinem litterarum è latere copulasse -- Origenes vero inter cetera ingenii sui preclara monumenta etiam in hoc elaboravit, ut quod Philo quasi Judaeus omiserat (nomina Hebraica Novi Testamenti) hic ut Christianus impletet.* Hic liber inter Philonis opera hactenus non est ineditus, sed latine occurrit in Micropresbytico Basil. 1550. fol. p. 361. tum inter scripta Hieronymi Tomo III. & nuper Græca ejus fragmenta non pauca è MSS. restituit ac cum duplici versione latina, Hieronymi veteri & sua ipsius recenti vulgavit Joannes Marciannus Tomo secundo Operum Hieronymi p. 109. seq. Idem ex Philonis scriptis reliquis nominum Hebraicorum interpretationem laudabili studio collegit & litterarum ordine digestam exhibuit p. 95. seq. Paris. 1699. fol. Nemo negaverit mirificas passim occurrere in hoc libro interpretationes atque longius petitas annominationes & etymologias, sed quas tamen scire refert ad intelligenda multa veterum loca & allegoricas, quibus passim utuntur Sacræ Scripturæ expositiones.

Liber de Bibliis Antiquitatibus ab Adamo ad Saulis Regis mortem, latine tantum exstat & Philoni suppositus esse videtur. Prodiit inter Philonis opuscula latine edita à Jo. Sichardo Basil. 1527. fol. In Micropresbytico ibid. 1550. fol. p. 295. Inter scriptores antiquæ historiz quos Juda Bonutius edidit, Heidelbergæ apud Commelin. 1599. 8. Vide Martinum Hankium de Romanar. rerum scriptoribus lib. 2. p. 90. & p. 99. seq. Huic libro Trithemius, Gesnero notante, titulum tribuit *de generationis successu.*

Cum Bibliis hæc Antiquitatibus non confundendum *Breviarium temporum* in tres libellos divisum, quorum primus tempora ab Adamo percurrit, usq; ad captivitatem Babylonicam: secundus usq; ad Maccabæos, tertius usque ad Agrippam, tertium Judæorum Regem, quem ait auctor nugivendus regnasse annis XXX. *usque ad hunc ultimum annum ætatis mee decrepita.* Hoc breviarium Philoni à Johanne Anno Viterbiensi suppositum, editum & commentario illustratum cum ceteris ejus commentis sæpe prodiit post editionem primam Romanam A, 1498. fol. Vide Han-

Hanckium libro laudato p. 90. & 96. seq. Tantum addam in presenti, quod R. Azarias in Meor Enajim c. XXXII. idem breviarium Pseudo-Philonis; sive ut ipse Hebraice vocat, *Jedidai* Alexandrini, sed hinc inde interpolatum retulit Hebraice, è quo latine conversum exhibet Gvil. Henricus Vorstius in Commentario ad Chronologiam Davidis Ganz. p. 308-312. Neque aliud puto esse scriptum, quam hoc Pseudo-Philonis breviarium, quod in Catalogo Bibl. Bodlejanz memoratur inter Philonis scripta liber *de Genealogia Christi* latine cum commentario Joh. Annii Paris. 1612.

Liber, in quo *Reges Judaeorum* recensuit Philo, intercidit. Mentio est apud Clementem Alex. 1. Strom. p. 337. *Φίλων ἢ καὶ αὐτὸς ἀνέγραψε τὰς βασιλείας τῶν Ἰσραήλων Διδυμῶος τῷ Δημητρίῳ*. Demetrium intelligo Judzum quendam, qui scripserat librum de Regibus Judaeorum sub nomine fortassis Demetrii Phalerei. Ac Philo & ipse hic fortassis alius.

III. Editiones Philonis.

Latine. Ne de Philonis scriptis à *Lilio Egidio Libellio*, Tiphernate in latinam linguam conversis dicam, quæ Sixto IV. & Innocentio VIII. ille inscripsit, & (Gefnero teste) servat Bibliotheca Vaticana.

Opuscula pauca Philonis edita sunt à *Job. Sichardo* Basil. 1527. fol. & 1538 4. & in *Micropresbytico* A. 1550. fol. sunt autem hæc: Antiquitatum Biblicarum lib. 1. incerto interprete. Quæstionum & solutionum in Genesin lib. 1. De statu Essæorum, i. e. Monachorum, qui temporibus Agrippæ Regis Monasteria sibi fecerunt lib. 1. De nominibus Hebraicis, Hieronymo interprete: & Liber de Mundo, interprete Gvil. Budzo.

De Mundi fabricatione, de decem præceptis decalogi, de Magistratu seu Principe diligendo & de officio Judicis, *Job. Christophorsono* interprete Antw. 1553. 4to.

Philonis scripta (quæ in Græca Turnebi editione exstant) latine versa à *Sigismundo Gelenio* Basil. 1554. fol. Lugd. 1561. 8.

Græca luculentis typis, & castigata ab *Adriano Turnebo* Paris. 1552. fol. In calce Voluminis adjecit variz lectiones.

Errata fere quadringenta in hac editione perquam nitidâ ex MSS. Codd. castigavit Jo. Christophorsonus Anglus ad calcem versionis suæ librorum Philonis de mundi fabricatione, de decem præceptis, de magistratu diligendo & de officio judicis, Antw. 1553. 4.

Græco-Latina tres hæctenus prodierunt: *Prima* Genev. 1613. fol. cum *Gelenii* versione, in qua accesserunt opuscula quatuor ab *Hæschelio* primum edita cum versione *Fed. Morelli* &c. & liber de *Mundo* cum versione *Guil. Budæi*.

*Alter*a Paris. 1640. fol. in qua adjunctus liber *Ἐξ ἱερῶν ἐξέλογος* ab eodem *Hæschelio* vulgatus & à *Fed. Morello* versus, qui in prioribus editionibus desiderabatur.

Tertia Witeberg. 1690. fol. Parisiensem ad verbum exprimens.

Gallica per *Petrum Bellier*. Paris. 1575. fol. & ex recognitione *Fed. Morelli* Paris. 1612. 8.

Hæc de Philone dicta sufficiant, cui *librum Sapientia* quidam parum verisimili conjectura tribuerunt, ut notavi lib. III. c. 29. §. 3. Non desunt etiam viri docti, qui Philonis scripta lecta esse suspiciantur S. Paulo Apostolo in Epistola ad Hebræos a) nec minus S. Johanni b) Evangelistæ: ne de Flavio Josepho dicam, ad cujus lib. IV. Antiquitatum p. 320. ita commentatur *Eduardus Bernhardus* vir eruditissimus, sed nimis usque acerbus Philonis reprehensor: *Hunc itaque Archaeologum forte an seduxit ars Philonis, cujus sub calamo grandescunt omnia c) colliculique in magnos assurgunt montes. Quippe ex tota vita legislatoris præter alia argumenta utrisque usurpata facile intelligas quantum à Josepho distet Philo, à scriptore prudenti ac docto Sophista Alexandrinus, qui eloquentia Isocratica & Philosophia Peripatetica ignorantiam suam sermone rituum reliquaque plurimum Hebraice Judææ licet passim redimere contendit.*

Philones alii.

Cum *Leonis Allatii* diatriba de Philonibus nunquam viderit lucem, & præter eos, quos colligit *Jonsius* III. 4. de scriptoribus Hist. Philosoph. alios quosdam mihi observatos videam, juvat eorum brevem catalogum hoc loco subungere.

Philo Academicus, Clitomachi discipulus, quem Romam Mithridatico bello Athenis Romam profugum Cicero audivit. Vide Cic. IV. Academ. & Plutarchum Cicerone p. 861. & quæ dixi lib. III. c. 3.
Male

a) Hugo Grotius ad Hebr. IV. 12.

b) Joh. Clericus in Epistolis Criticis p. 316.

c) Idem Clericus V. C. ad Exodi XXIIX. 20. *Hujus ritus symbolici significationem optime interpretari videtur Philo, qui alioqui plerumque fidei ad negotium suum quicquid videtur trahit.*

Male hunc Aldobrandinus confundit cum longe antiquiore Philone dialectico, quo familiariter usus Zeno Citieus. Laërt. VII. 16. Forte autem idem est cum Philone Academico, quem Larisszum vocat Stobzus in Eclog. Phys.

Philones duo inter Ægypti Episcopos, qui Sardicensi Synodo A. C. 347. subscripsere apud Athanas. Apologia 2. T. I. p. 768.

Philo Episcopus Alogorum adversarius. Auctor prædestinati c. 30. nisi hic auctor pro Philone Judæo, apud quem frequens λόγος mentio, Philonem Episcopum nobis effinxit.

Philo Aristotelis servus. Laërt. V. 15. Idem forte qui ab Athenzo XIII. p. 610. Aristotelis γνώριμος & five familiaris dicitur, & contra Sophoclis Archontis decretum Philosophos, quos ille Attica ejecerat, scripto defensavit, impugnatus vicissim à Demochare. Vide Jonfium lib. I. c. 17.

Philo Atheniensis, in quem Lyfiz Oratio XXX. laudata Pölluci IX. 5. Alius Scepticus, de quo infra.

Philo Atheniensis Architectus, Ciceroni, Straboni, Vitruvio, Plutarcho, Plinio & Aufonio memoratus, de quo dixi lib. III. c. 24. p. 590. seq. Vide & Meursii fortunam Attic. p. 59.

Philo Batonis pater apud Gruterum in Vet. inscript. p. 327.

Philo Byblius. Infra in Herennio Philone.

Philo Byzantinus Mechanicus, cujus scripta lib. III. c. 24. recensui.

Philo, Carpathius vulgo, etiam apud Svidam: sed rectius Carpasius, Carpasiae urbis in Cypro (vide Holsten. p. 162. ad Steph. Byz.) Episcopus Epiphanii familiaris, clarus circa A. C. 400. Sub ejus nomine commentarius in Canticum Cantorum ad Eustathium presb. & Eusebium diaconum exstat è latina versione Stephani Salutari Paris. 1537. 8. apud Rob. Steph. atque inde in Bibl. Patrum. Fragmenta hujus Philonis occurrunt Græce in expositione, quam Eusebii Pamphili nomine ad Canticum Canticor. edidit Jo. Meursius. Lugd. Bat. 1617. 4. Genuinum Philonis commentarium è codice Bigotiano dicitur editurus Anselmus Bandurius, Monachus Benedictinus.

C. Cessenius Philo, qui Clodium accusavit damnavitque teste Afconio.

C. Curtius Philo, qui Consul fuit A. U. C. CCCX.

Philo Diaconus ἀπὸ Κιλικίας, quem laudat S. Ignatius Epistola ad Philadelph. c. XI. Vide infra, Philo Tarsensis,

Phi-

Philo Dialecticus Carneadis Magister, discipulus Diodori Croni. De hoc supra lib. III. c. 33. §. 7. Idem forte contra quem *πρὸς σημασιῶν* scripsit Chrysippus. Laërt. VII. 191. & qui laudatur à Simplicio ad Categor. Philonis Dialectici *Μεγέξενον* citat Clemens Alex. IV. Strom. p. 523.

Philo Dyrrhachiorum praefectus. Apud Clariss. Begerum T. I. thesauri Brandenb. p. 457. 460.

Philonis nescio cujus Epigramma in stolidi hominis canos legitur lib. I. Anthologiae p. 33.

Philo Gadareus. Eutoc. ad Archimed. p. 55.

Philo Geographus, qui ante Eratosthenem & Hipparchum scripserat τὸν εἰς Αἰθιοπίαν, πλῆν. teste Strabone II. p. 77. Eundem Philonem respici ab Antigono Carystio c. 160. Philonis *Αἰθιοπικὰ* laudante, probe observavit Vossius p. 403 de Hist. Graecis

Philo Heracleotes, quem *ἐν τῷ πρὸς Νύμφην πρὸς Θαυμασιῶν* allegat Porphyrus apud Stobaeum Eclog. Physic. p. 130. Fortasse huic tribuendus liber, qui exstat de septem orbis spectaculis.

Herennius Philo, Byblius Grammaticus, Domitiano imperante ac deinceps quamplurimis scriptis inclaruit, praecipue 1) libris οὐκ ὀκτώ Φοινικικῶν, quos à Sanchoniathone interpretatum se esse ferebat. Vide si placet supra lib. I. c. 28. & Antonium Vandalen V. C. in *diff. de Sanchoniathone*, quem libro de Aristeia subiecit. 2) libro *πρὸς Ἰσθμίων*, quem veluti nonum Φοινικικῶν habuit Eusebius. 3) libris XXX. *πρὸς πόλεων καὶ ἕς ἑκάστη αὐτῶν ἐνδοξὸς ἦνεγκε*, cujus operis eximii epitomen tribus libris scripserat Aelius Serenus, teste Suida. 4) libris XII. *πρὸς κτήσεως καὶ ἐκλογῆς θηρίων*, cujus operis pars forte fuit *πρὸς χρησιμοφύσιας*. Etymol. in γέραν. 5) *πρὸς τὴν βασιλείαν Ἀδριανῆ*. Vide Meursium ad Hesychium illustr. p. 217. Vossium, Jonsiumque.

Philo ὁ ἱστοριογράφος apud Theodoritum VII. Therapevt. p. 109. haud diversus mihi videtur à Byblio, de quo jam dixi.

Philo Larisszus, Philosophus Academicus. Vide supra Academicus.

Philo libertus Pompeji. Cic. ad Attic. XVI. 4. & ad famil. VIII. 8.

Philo Medicus Plutarchi aequalis II. 6. & VIII. 9. sympos. forte **Philo Tarsensis**, de quo infra.

Philo Metapontinus tibicen & Poëta. Stephanus Byz. in *μεταπόντιον*.

Philo, nescio quis, *ἐν τῷ μεταλλικῷ* laudatus ab Atheno VII. p. 322.

Philo-

Philonis Monachi Græci meditatio ascetica adversus pulchritudinem mulierum. MS. in Bibl. Vindob. incipit: *εἶδον καὶ ἄλλοι γυναῖκας βασανίζον μετὰ τὴν Διόνοιαν.*

Philo, pater Nymphodori, Historici Syracusani, in Vet. inscript. apud Gruterum p. 401.

Philo poëta, Alexandro Polyhistoro antiquior, e cujus libro primo τῶν περὶ τὰ ἱεροσόλυμα versus decem Hexametros profert Eusebius IX. 20. præparat. & alios quinque è libro ejus decimo quarto, IX. 24. Sane, si Josepho fides, 1. contra Apion. p. 1051. Ethnicus hic scriptor fuit, idem ut videtur Philo, quem cum Demetrio laudat Clemens I. Strom. p. 337. Sed viri eruditi Josepho haud credentes non dubitant eum fuisse Judzum. Vide Illustris Huetii demonstrat. Evangel. p. 102. seq.

Philo procurator Aufonii Epist. XXII.

Philo Ptolemzi Philopatoris assentator. Athen. VI. p. 251.

Philo Pythagoreus. Clemens Alex. I. Strom. p. 305. & Sozom. lib. 1. c. 12.

Q. Publius Philo Consul Anno U. C. 415. 427. 435. 440.

Philo Rhetor & Philosophus cujus historiam Ecclesiasticam laudant Anastasius Sinaita & Glycas, Gvil. Caveo in diff. de scriptoribus Eccles. incertæ ætatis videtur idem esse cum Philone Carpasiæ Episcopo, qui in Epiphaniæ vita κληρικὸς ἀπὸ ρητορῶν appellatur. Præclara ibidem vir eruditissimus observat de Rhetoribus veteris Ecclesiæ eorumque officio sacras litteras & Hist. Ecclesiasticam tradendi.

Philo Timonis Sceptici Pyrrhonii discipulus, Atheniensis. Laërt. IX. 67. 69.

Philo Sabbathius (sive uno vocabulo potius Φιλοσαββατιῶν) Judzus qui præter Celsum ac Porphyrium Evangelia scripto oppugnavit, teste Epiphanio LL. 8. T. 1. p. 429.

Philo Sophista, cujus liber de VII. orbis spectaculis exstat. Vide quæ de eo dixi lib. III. c. XXIV. §. 4. & supra, in Philone Heracleote.

Philo Tarsensis Diaconus, qui cum Agathopode & Gajo S. Ignatium è Syria Romam comitatus esse, & martyrii ejus acta concinnasse traditur. Vide Epistolam Ignatio adscriptam ad Tarsenses c. X. ad Antiochenos c. XIII.

Philo Tarsensis Medicus, cujus apud Galenum mentio. Incertum idemne Medicus hujus nominis, cujus apud Celsum & alios artis salutaris scriptores mentio, etiam apud Plutarchum.

Q

Phi-

Philo Thebanus. Plutarch. Alexandro p. 691. Respicitur idem forte à Stephano Byz. in *ἄνωσα*,

Philo Tyanensis Geometra, cujus mentio apud Pappum Alex. lib. IV; præposit. 30.

L. Veturius Philo, Liv. XXVI, 33. Consul A. U. C. 547.

CAPUT V.

De Sacris Libris Novi Fœderis.

Scriptores octo, & tabula librorum N. T. Chronologica, 1. S. Matthæi Evangelium, 2. Evangelium Marci, 3. Luca Evangelium, 4. Et Acta, 5. Johannis Evangelium, 6. Epistola tres, 7. Et Apocalypsis, 8. Pauli Epistola XIV, 9. Petri Epistola dua, 10. Jacobi Epistola, 11. Epistola Juda, 12. Evangelium secundum Ægyptios & Hebræos, 13. Scripta supposita CHRISTO, Maria & Apostolis. ibid. De scriptis S. Barnaba & Clementis Romani, 14. De Canone & Ordine librorum Novi Testamenti, 15. Codices MSi celeberrimos, 16. Editiones præcipua, 17. Versiones, 18. Commentarii, 19. Harmonia Evangelica, 20. Distinctio in capita & σίχτες, 21. De lingua Hellenistica & stylo N. T., 22.

I.

Temporis ratio mē monet sacros hoc loco referre scriptores, quorum stylo DEUS doctrinam cœlestem Evangelii de CHRISTO in humani generis salutem condi jussit. Neque enim fas erat τὴς αὐτῆς Ἰησοῦ γνωρίμους καὶ ἀκροαταὶς χωρὶς γραφῆς τὴν τῶν Ἐυαγγελίων ὡς δὲ δωκίμια διδασκαλίαν, καὶ καταλιπῶν τὴς μαθηταὶς χωρὶς τῶν ὡς Ἰησοῦ ἐν γράμμασιν ὑπομνημάτων, ut ait Origenes lib. 2. contra Celsum p. 69. Sunt autem ut notissimum est hi octo, Apostoli quidem sex, Matthæus, Joannes, Paulus, Petrus, Jacobus & Judas: Apostolorum discipuli duo, Marcus & Lucas. Hi omnes excepto Johanne & Juda scripsere ante everfam à Tito Hierosolymam, stante adhuc tempore; nullus vero ex his scripsisse videtur ante annum XII. Claudii Imper. Fatebit hoc è brevi tabula Chronologica

ca a) librorum N. T. secundum sententiam Jo. Pearsonii maxime in Annalibus Paulinis, & D. Jo. Millii prolegom. ad N. T. concinnata.

A. C. 52. **Claudii XII.** scripta *utrumque ad Thessalonicenses*, non Athenis, ut habet subscriptio, sed Corinthi Act. XVIII. 5. cum Timotheus & Silas reversi essent, 2. Theff. III. 16. Respicit Petrus Apostolus 2. Epist. III. 16.

57. **Neronis III.** ante festum Paschale 1. Cor. V. 8. scripta *prior ad Corinthios*, cum Ephesum cogitaret Paulus, antequam Hierosolymam ascendisset, & ante iter in Macedoniam. 1. Cor. XVI. 3. 4. 5. Missa est per Stephanum, Fortunatum, Achaicum & Timotheum, à quibus litteras Corinthiorum acceperat. Meminit hujus Epistolæ Clemens Romanus Epist. I. ad Corinthios. Subscriptio vetus exarata esse refert Philippis. Confer Salmaf. p. 239. de Episcopis & Presb.

————— sub extremum anni, *posterior ad Corinthios*, Philippis, per Titum & Lucam, uti habet subscriptio.

58. **Neronis IV.** initio Martii, *Epistola ad Romanos*, scripta Corinthi, cum mox Hierosolymam petiturus esset Apostolus. Rom. XV. 25. Missa per Phœben, Diaconissam Eccles. in Cenchreis.

————— *Epistola ad Galatas*, in itinere Hierosolymam versus, fortassis Troade, licet subscriptio b) vetus habet, ἀπὸ Ρώμης.

Q₂

60. Ne-

a) Ab hac Chronologia in plerisque dissentiunt Baronius in Annal. Lud. Capellus in tabella Historiæ Apostolicæ præmissa, Lud. Elias du Pin in dissertationibus Bibliicis, Tillemontius in Memoriis Hist. Eccles. Huetius, Frassenius, H. Dodwellus, Sandhagenius aliique. Neque plane audeo præstare accuratissimam singulorum librorum atque Epistolarum N. T. quo singulæ scriptæ sunt temporis notationem. Verisimilem tamen exhibere me confido.

b) Subscriptionum harum, utcumque antiquarum non tanta est apud eruditos auctoritas, ut ab illa non quandoque discedendum sibi esse arbitrentur, quod Bezzæ & multis aliorum testimonio facile possit demonstrari. Neque enim ab ipsis sacris scriptoribus sunt adpositæ, sed ab Euthalio aliquo vel alio docto interprete ex conjectura adjectæ. Idem statuentium de clausulis vel inscriptionibus in versione Syriaca atque Arabica obviis.

- A. C. 60. Neronis VI. *Jacobi minoris Epistola Encyclica scripta Hierosolymis ante urbis excidium V. r. tempore persecutionis II. 6. uno vel altero anno ante Jacobi martyrium, quod circa A. C. 62. pertulit.*
61. Neronis VII. *Epistola prior Petri, Romæ scripta ad Judæos in Aſſiatica maxime Ἀγαθοῦ, antequam Paulus in urbem Romam veniret.*
 — — *Evangelium Matthæi, cum Paulus prima vice Romam venisset.*
62. Neronis VIII. *Epistola ad Philippenses, Romæ sub finem primæ captivitatis Pauli, missa per Epaphroditum, qui subsidium pecuniarium Paulo à Philippensibus attulerat, & IV. 3. videtur denotari Millio per σὺργον γνήσιον.*
 — — *Epistola ad Ephesos, Romæ, per Tychicum.*
 — — *Epistola ad Colossenses, per Tychicum & Onesimum; statim priore obſignata. Romæ.*
 — — *Epistola ad Philemonem Colossensem, Romæ per Onesimum.*
63. Neronis IX. *Epistola Pauli ad Hebræos Hierosolymitanos XIII. 19. post Jacobum martyrio A. C. 62. affectum, quod respici videtur XIII. 7. uti per ἡγούμενος presbyterium Hierosolymitanum. Scripta ex Italia, per Timotheum, cum Roma è carcere dimissus esset Paulus.*
 — — *Marci Evangelium post Petri & Pauli ἔξοδον sive discessum ex urbe Roma, scriptum Romæ, ut testatur Epiphanius LI. 6. Theophylactus & veteres ὑπογραφαί.*
64. Neronis X. *Luca Evangelium & Acta Apostolorum, quæ in primo Pauli in urbem Romam adventu desinunt. Videtur scripsisse Lucas Alexandriæ vel Thebis Ægypti.*
 — — ante hiemem, *Epistola ad Titum, scripta Colossis post iter per Italiæ oras susceptum. Quanquam ὑπογραφαί habent è Nicopoli Macedoniæ.*
65. Neronis XI. *Epistola prior ad Timotheum, quæ missa videtur Philippis, licet veteres ὑπογραφαί ajunt Laodiceâ.*

A. C. 67. Neronis XIII, ante hiemem, *Epistola posterior ad Timotheum*, Romæ, in posterioribus vinculis post Apologiam primam IV. 16, cum jam tempus mortis instaret IV. 6.

— — — *Posterior Epistola Petri*, paulo ante martyrium I. 14, quod accidit Romæ A. C. 68.

90. Domitiani IX, *Epistola Jude*, sive illa citius scripta A. C. 71, vel 72. Vespasiani 3, vel 4, ut visum Dodwello p. 25, ad Irenzum: tamen post secundam Petri, quam respicit.

91, vel 92. Domitiani X, vel XI. *Tres Epistola Joannis*, Ephesi scriptæ.

96. Domitiani XV, sive ultimo, *Joannis Apocalypsis*, in Patmo.

97. Nervæ I, *Joannis Evangelium*, Ephesi, cum à Nerva ab exilio revertendi copia facta esset, vide Irenzum III. 1.

Totum divinum horum librorum corpus jampridem venit nomine *καυῆς Διαθήκης* c) *novi fœderis*, sive ut non male quoque redditur, *Novi Testamenti* d): quoniam eodem veluti authentico instrumento clare continetur Voluntas DEI de salute nostra, confirmata sanguine ac morte CHRISTI Servatoris: quemadmodum *Testamentum vetus προ-*

Q3 κεκυ-

c) *Διαθήκη* dialecto Alexandrina dicitur pro *συνθήκη*, ut *διαβέλιον* pro *συμβέλιον*, quemadmodum notavit Salmasius: licet Isidorus Pelus. II. Epist. 196. *Διαθήκην* putat notare pactum sive promissum firmiter quam *συνθήκη*. *Συνθήκην* etiam de lege dixit Aristoteles (observante Grotio) III. 6. politic. & Demosthenes 1. adversus Aristogiton, cujus verba laudat Papinianus lib. 1. D. tit. 3. lege 1. Similiter *Διατίθεσθαι* de lege, pacto ac testamenti legatione poni notavit Budæus. Ita *πλάκες Διαθήκης τὰ βιβλία*, Hebr. IX. 4. & apud Sirach. XIV. 18. ἡ *Διαθήκη ἀπ' αἰῶν* *ἔστιν ἡ βίβλος*. Philonis liber, de quo capite superiore, *περὶ Διαθήκης πρώτης καὶ δευτέρας* de utroque fœdere quod Deus cum Moysæ icit in monte Horeb & in agro Moabitarum. Nisi potius legendum apud Euseb. *πρώτον καὶ δεύτερον* (*βιβλίον*); Barnabæ Epist. c. IX. *ἀρα ἂν καὶ κείνοι ἐκ τῶν Διαθηκῶν αὐτῆ εἰσιν*; Vet. interpres: *ergo & hi de testamento sunt?*

d) Testamenti vocabulo laxius interdum usi sunt veteres scriptores, ut cum interpres S. Irenæi II, 19. dixit *Cynicos cum Gnosticis ejusdem esse testamenti*. Ad quem locum vide, si placet, Clarissimi Grabii notas p. 142. Ceterum *Διαθήκης* vocabulum vetustissimi quique Christiani in latina Ecclesia interpretari consueverunt *testamentum*. Ita quod Paulus Apostolus vocat *Διακονος καυῆς Διαθήκης*, 2. Cor. III, 6, Tertullianus c. 39. De resurrectione dicit Apostolorum negotium nullum fuisse aliud, quam *vetus testamenti resignandi*, & potius jam DEI in CHRISTO concionandi. Qua ratione autem *novum* appellatur hoc testamentum, cum etiam fidelibus V. T. salus in CHRISTO proposita fuerit, dicit Eusebius libro 1. demonstrationis Evangel. Vocabulum quidem *Berith* in V. T. vix unquam pro testamento ponitur.

πεκυρωμένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς χριστὸν Gal. III. 17. tantisper sancitum erat sanguine ac morte typica animalium Exod. XXIV. 8. Hebr. IX. 18.

II. S. MATTHÆUS, qui & *Levi* e) Marc. II. 14. & Luc. V. 27. dicitur, omnium consensu primus *Evangelium* litteris consignavit, Græce ut mihi persuadeo, non Chaldaice, vel Hebraice, ut post Papiam f) qui *Evangelium Nazarortum* g) cum hoc confudisse videtur, multi veteres de Græco interprete S. Jacobo vel Paulo vel denique Luca & Joanne mirum in modum diversa inter se tradentes, affirmarunt. De tempore, quando scripserit, cui potius fidem habeamus quam S. Ireneo temporibus illis proximo, qui III. 1. (apud Euseb. V. 8. Hist.) tradit eum edidisse *Evangelium* τῶν Πέτρῳ καὶ τῶν Παύλῳ ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελιζομένων καὶ Θεμελιῶντων τὴν Ἐκκλησίαν. Confer, si placet, egregii Doctoris Martini Chemnitii examen Concilii Tridentini pag. 16. seq. & eruditissimi Samuelis Basnagii Annales ad A. C. LXIV. sect. 12. Longe prius scripsisse alii referunt, at paullo juniores testes, ut auctor vitæ Arabicæ edi-

- e) Levin à Mathæo distinguit Heracleon apud Clementem IV. Strom. p. 502. & Origenes I. contra Celsum p. 48. quorum testimoniis vulgarem sententiam impugnat vir summus Hugo Grotius. Huic vide quæ præter Calovium τὸν μακαρίτην respondet Cotelerius in notis ad Constitut. Apostol. VIII. 22. & præclarus Dodwellus diss. 1. in Irenæum § 34.
- f) Apud Euseb. III. 39. Hist. Eccles. Adsentitur Papiæ etiam Jo. Millius in *prolegomenis ad N. T.* p. 8. & conjicit Mathæum scripsisse *Evangelium* suum in gratiam Hebræorum fidelium qui antea parum accurata διηγήσεις sive *Evangelio* secundum Hebræos usi fuissent. Non diu post, Jacobum minorem curasse, ut Græca etiam versio legeretur.
- g) Vide, si juvat, quæ scripsi in Codice Apocrypho N. T. p. 356. 368. 668. & Erasmi Apologiam adversus Stunicam. Nota etiam Syriacam veterem *Matthæi* versionem de Græco videri translata non de Hebraico, & Marco ac Clementi Græcum *Matthæum* lectum, cujus etiam verbis quandoque utuntur. Hebraicæ vero quæ existant *Matthæi* editiones recens à Judæis vel Christianis elaboratæ sunt, & absurdissime pro *Matthæo* authentico haberentur, sive *M nsteriana* illa Basil. 1537. fol. Henrico VIII. Angliæ Regi inscripta & versione atque commentario adversus Judæos instructa; sive *Tiliana*, quam ex Italia attulit Jo. Tilius & Joh. Mercerus latine transtulit Paris. 1555. 12. Munsteriana recusa est Basileæ 1557. 8. addita Epistola ad Hebræos Hebraice versa cum latina translatione & Basil. 1582. 8. etiam Parisiis 1551. 8. cum præfatione Jo. Quinquarborei Aurillacensis Aruerni. *Tilianæ* stylium tertiorum esse observant viri docti, & *Matth. XVI. 17.* Romano adulari Pontifici. Vide Lud. de Dies ad *Matth. p. 529. seq.* Wagenseilii Sotam p. 597. 1122. Rich. Simonis Hist. Criticam lib. 2. p. 231. seq. & lib. 3. p. 789. Millii prolegomena ad N. T. p. 116. 127. Utramque à Judæis à latina versione veteri expressam esse conjicit Huetius de claris interpretibus p. 181. Exstat & *Matthæi* *Evangelium* Hebraicæ in Novo testamento polyglotto Elmsæ Hurteri. Aliam *MStam* versionem Hebraicam se in manibus habere natus est vir eruditissimus Rich. Simon.

editus à Kirstenio , * Menologium ab Ughello T. 6. Italiz S. vulgatum 16. Nov. Auctor Operis imperf. in Matthzum, Theophylactus, Euhymius & alii, ne de subscriptione, quæ in variis Codicibus legitur, dicam. Hos, si audias, jam anno post CHRISTI adscensionem octavo vel nono Evangelium ediderit Matthzus, quæ sententia probatur etiam Seldeno VII. 12. de jure Nat. & gentium, & ex antiquis Cosmæ Indoplevitz lib. V. Cosmographiz Christianæ p. 245. Ita enim ille de Matthzo: ἐστὶν πρῶτον τῶν Ἐυαγγελιστῶν συγγραψάμενον Ἐυαγγέλιον --- διαγμῆ γεννημένον ἐν Ἱερουσόλυμοις ὅτε τὸν Στέφανον ἐλιθοβόλησαν, μέλλων καὶ αὐτὸς τὰ Ἱερουσόλυμα καταλιπεῖν, αἰτησάντων αὐτὸν τῶν πιστῶν ἐγγράφον αὐτοῖς διδασκαλίαν καταλιπεῖν, δοκιμάσας τὴν ἐν σαρκὶ μάλλον ἐπὶ γῆς διδαχὴν ἢ κυρίως, αὐτοῖς ἀνεγράψατο. Verisimilior Chronicis Alex. & Nicephori II. 45. sententia, qui decimo quinto post adscensionem Christi anno scripsisse Matthzum affirmant. Anticipationibus abundare Matthzi Evangelium, nec Chronologiz zque ac Lucam vel Joannem esse observantem, notavit Basnagius ad A. C. XXX. scet. 56. Titulum *Evangelii* an ipse præfixerit Matthzus, dubitari possit, quia incipit ejus liber his verbis: βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Et qui monent ipsum notanter præfixisse titulum, *Ἐυαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον* non ἔμαρτυραῖς, haud cogitant unum idemq; hæc duo significare, ut recte animadversum Joanni Drusio est in præteritis, & lib. I. quæst. Hebr. cap. 23. Primis vero Christianis omnis doctrina de Christo Evangelium appellabatur, *Ἐυαγγέλιον* ἢ χριστῶς, ut Marci I 14. unde Paulus plus simpliciter vice ad Evangelium suum provocat, atque Evangelistæ dicuntur quoque Philippus & illi quorum nulla proprie dicta exstabant Evangelia. Etiam Angelus Lucæ II. 10. Evangelistam gerit, *εὐαγγελίζομαι* χάραν παστέροις, & Joannes Baptista pœnitentiæ præco *εὐαγγελίζετο τὸν λαόν* Luc. III. 18. Neque enim semper hoc verbum læti ac jucundi nuncii significatio est, quemadmodum patet ex hoc loco Epistolæ primæ earum quæ Phalaridi tribuuntur: ἐν ἀγνοῶν ἢ λύπας εὐαγγελίζομαι σοὶ καὶ δάκρυα. Vocabulum *εὐαγγελίων* triplici notione apud scriptores reperitur, vel profausto nuncio, ut apud Plutarchum Pompejo p. 640. *γεγραμμένων τῶν προσήλων ἐκ Πόντος κομισάντες εὐαγγέλια*. Vel pro præmio boni nuncii, ut apud Ciceronem II. 3. & 12. ad Atticum: vel pro sacrificio quod accepto læto nuncio offerebant, ut in ejusdem Plutarchi Phocione p. 749. *Φιλίππου ἢ ἀποθανόντων εὐαγγέλια θύειν τὸν δῆμον ἐκ ἡμῶν*. Antiquissimum vero de Evangelis, quatenus hoc vocabulo commentarii Apostolici de vita ac scriptis JESU CHRISTI denotantur, testimonium est Ignatii

* Rev. D. Tho. Ittigius prælect. MSS. de Matthzo § 3.

Epist. ad Philadelph. c. V. προφυγὼν τῷ εὐαγγελίῳ ὡς σαρκὶ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς Ἀποστόλοις ὡς πρεσβυτερίῳ Ἐκκλησίας, καὶ τὰς προφῆτας ἀγαπῶμεν. Disertius alterum Justinus Martyris Apologia I. p. 98. à multis viris doctis jam laudatum : οἱ γὰρ Ἀπόστολοι ἐν τοῖς γενομένοις ὑπ' αὐτῶν ἀπομνημονεύμασιν ἢ ἀ καλεῖται εὐαγγέλιον, ἕτως ὡς θεοδῶκαν. Eodem loco lecta fuisse jam tum in Ecclesiis i) illa ἀπομνημονεύματα, perinde ut propheticas Scripturas testatur Justinus. Numerum quaternarium Evangeliorum celebrat Irenæus III. 1. & 11. At in Epistola ad Galatas cap. I. v. 7. per μεταστέψαντας τὸ εὐαγγέλιον ἔχρισεν Paulus non notavit pseudapostolos veritatem Evangeliorum editorum (illa enim tum nondum scripta erant) interpolantes, unde sint nostra digesta, sive nostri codices, ut illum locum videtur accepisse Marcion apud Tertull. IV. 3. sed eos qui doctrinam Evangelicam non recte docendo perverterent.

Matthæi Evangelium, ut ad illa nostra redeat oratio, rejecerunt Cerdoniani & Marcion, qui solum Lucam recipiebant. Vide de Cerdonianis appendicem ad Tertull. de præscript. c. 51. & de Marcione Irenæum lib. I. c. 29. Epiphanium XLII. 9. Origenem in Philocalia c. 5. & 2. contra Cels. p. 77. Theodoritum lib. I. de hæreticis fabulis c. 24. At de Valentinianis nolim cum Bellarmino, k) Jansenio, aliisque affirmare solum Johannis Evangelium ab iis receptum, licet Irenæus III. c. II. p. 220. ait eos qui à Valentino sunt eo quod est secundum Joannem plenissime uti ad ostensionem conjugationum suarum. Sane in Valentinianis commentis quæ Græce exstant ad callem Clementis Alexandrini, loca è Matthæo & Luca proferuntur, & Tertullianus c. 38. de præscript. diserte testatur Valentinum integro Instrumento usum, & Scripturas repercisse, nec machera usum palam, licet sensum pervertendo plus abstulerit. Est tamen Origenis locus p. 77. lib. 2. contra Celsum, qui Tertulliano videtur contradicere : μεταχαράξαντας ἢ τὸ εὐαγγέλιον ἄλλως

h) Sic ἀπομνημονευμάτων libros inscripserat Xenophon, quos de dictis & factis Socratis composuit, ut dixi lib. III. cap. 4. His adde Dioscoridis Stoici ἀπομνημονεύματα, quibus variorum Philosophorum & virorum celebrium dicta & facta percuscutus fuisse videtur, ut è Laërtio colliges atque Athenæo.

i) De more Evangelia & alios libros Biblicos in Ecclesia legendi consulenda Clariss. Wilh. Ernesti Tenzelii Exercitatio Witebergæ 1685. edita, de ritu lectionum sacrarum. Jo. Steph. Durantus II. 23. de ritibus Ecclesiæ Catholicæ, Leo Allatius de libris Ecclesiasticis Græcor. p. 33. seq. Joh. Baptista Ferrarius de ritu sacrar. Concionum lib. I. c. 15. seq. Evangelia stantes audiebant, Epistolas sedentes, ut præter Allatium p. 35. 49. notat Steph. le Moigne notis ad Varia sacra p. 987. seq.

k) Lib. I. de Verbo Dei cap. 6.

μη οίδα η τις; ἀπὸ Μαρκίου, καὶ τῆς ἀπὸ Οὐλαεμτινοῦ, οἱμοι ἢ καὶ τῆς ἀπὸ Λυκανῆ. Itaque Origenis tempore fortassis Valentiniani quidam faciebant, quod Valentinum facere Tertullianus vere negavit. *Manichæi* vero & Matthæo & omnibus N. T. scriptis (vetus enim plane respuebant) ita detrahebant fidem, ut saltem interpolata esse causarentur. *Solent dicere*, inquit Augustinus contra Adimantum c. 15. *cum Scripturarum eos urget auctoritas, hoc capitulum à corruptoribus Scripturarum insertum esse Evangelio.* Confer quæ singillatim de Matthæo Faustus Manichæus apud Augustinum lib. XVII. c. 1. ac de Evangeliiis XXXII. 3. & quæ plura ex Augustino loca collegit Sixtus Senensis libro VII. Bibliothecæ Sanctæ.

Solum Matthæi Evangelium receperunt *Cerinthiani* teste Philastrio c. XXXVI. neque integrum illud sed ἀπὸ μέρους, Genealogiam potissimum & illa amplectentes è quibus hominem nudum CHRISTUM videbantur sibi posse contendere, ut refert Epiphanius XXVIII. 5. adde XXX. 14. Itaque de aliis quam Cerinthianis capiendus Irenæus III. II. licet alioqui descriptio tota non male in Cerinthianos quadret, *Qui autem Jesum separant à Christo, & impassibilem perseverasse Christum, passum vero Jesum dicunt, id quod secundum Marcum est præferentes Evangelium, cum amore veritatis legentes illud corrigi possunt.* Eodem loco testatur Ebionæos Evangelio solo Matthæi usos, quod monuerat etiam lib. I. c. 26. sed Genealogiam refecuisse (quod etiam in Monotessaro suo fecit *Tatianus* teste Theodorito lib. 1. de hæret. fab. c. 20.) atque adulterato & truncato Evangelio usos scribit Epiphanius XXX. 14. Eusebius autem videtur falli qui III. 27. Hist. Evangelium quod solum recepere Ebionæi confudit cum Evangelio secundam Hebræos, quæ diversa fuisse probavit præstantissimus Grabe ad Irenæum p. 220 & monui in Codice Apocrypho N. T. p. 360. ubi Marium quoque notavi Mercatorem qui T. 2. edit. Garnerianæ p. 128. Ebionem Matthæi, Marci & Lucæ auctoritatem secutum scribit. Neque in viri summi H. Valesii interpretatione Eusebii VI. Hist. 17. facile acquieveris, ubi legas *Symmachum Ebionæum adversus Evangelium Matthæi acriter disputare in commentariis suis.* Nam Græca Eusebii nihil aliud sonant, quam quod Symmachus in scripto quodam suo (an commentariis in Matthæum, ut accepit Hieronymus, non satis certum esse pu'o) πρὸς τὸ κατὰ Ματθαῖον ἀποτενόμενος Ευαγγέλιον Ματθαῖι prolixius insistens Evangelio, ex eo hæresin suam confirmare voluerit. Etiam in locis Basilii & Chrysofomi quæ H. Stephanus in thesauro ad-

duxit, & quæ Valefio anſam interpretationis ſux dediffe videntur, ἀποτά-
νεσθαι πρὸς τινὰ commodè exponi poteſt *diutius alicui inbarere*, non ut exi-
ponit Stephanus, *in aliquem inveni*. Miror quoq; quales fuerint Ebionei;
qui Methodio teſte in Convivio decem virginum p. 33. Scripturas à Spiri-
tu S. inspiratas negabant, ἐξ ἰδίας κινήσεως τῆς προφῆας λελαληκέναι Φιλο-
κεικῆντες. De Tychio Meſſaliano Euthymius apud Lambecium III. p. 171.
ἡ ἑτέρας μὲν θείας γραφαὶς διέφθαισε ἡ παρερμήνευσε, κατ' ἐξαιρετον ἢ ἅπαν
τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ἡ πάσας τὰς περὶ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἐστὶ ἢ καὶ περὶ
ἡ ἀγίῳ πνεύματι ὁ ῥήσεις εἰς τὸν πνευματικὸν αὐτῶν πατέρα παρερμήνευσε. Ex
his verbis ſatis patet Matthæi Evangelium à Tychio non rejectum, nec
corruptum, ſed tantum falſis interpretationibus perverſum fuiſſe. Re-
centiore ætate non memini exiſtiſſe Chriſtianorum quenkum ea im-
pudentia, qui Matthæi auctoritati divinæ derogare voluerit præter Ana-
baptiſtas nonnullos, à quibus capita quædam temere vocata in dubium
notarunt Sixtus Senenſis lib. VII. Bibl. Fraſſenius diſquiſit Bibl. p. 665.
ſeq. & Rich. Simon libri I. Hiſt. Criticæ N. T. p. 100. Hiſce addi poteſt
Natalis Albertus de Verſe auctor recens libri qui inſcribitur tombeau du
Socinianisme, cujus hæc ſunt verba p. 167. *il eſt certain que ce que nous ap-
pellons preſentement l' Evangelie de S. Matthieu n' eſt qu' une traduction fort ſur-
peſte, S. Hierome nous apprenant que l' Evangelie Hebreu de S. Matthieu étoit
fort different du Grec.* Ibidem initia Evangeliorum Matthæi, Lucæ & Jo-
annis ſollicitat & pro additiis habet ſatis abſurde.

III. MARCUS Evangeliſta utrum à Joanne Marco S. Barm-
bæ conſobrino de quo Act. XII. 12. XV. 37. Coloſſ. IV. 10. & 2. Tim. IV.
11. & Philem. 23. diſtingui a) debeat, non plane videtur explora-
tum. Filius h. e. diſcipulus appellatur à Petro 1. Epift. V. 13. Confer
Eufeb. II. 15. Hiſt. Patriæ Cyreneus fuiſſe traditur in Actis de vita Mar-
ci quæ græcæ & latine edidit Henſchenius ad 25. April. & ſæculo quo-
to vel quinto ſcripta eſſe conjicit Tillemontius; ſeptimo vel octa-
vo, Elias du Pin. Genere ſacerdotali fuiſſe Marcum pseudo
Hieronymus & Beda ſcripſit, primum Alexandriæ Episcopum
multi b) prodiderunt licet οἰκονομικὸν potius pro more Apoſtoli-
co, non τοπικὸν egiſſe contendit Salmaſius five Walo Meſſalinus p. 204.
211. 261. Judæum Ἑβραῖζοντα magis quam ἐλληνίζοντα Grotius conjicit

è fre-

- a) Diſtinguunt præter alios quam plurimos Cotelarius ad Conſt. Apoſt. II. 57. p. 262. & Tillemont. T. 2. Memor. Eccleſ. p. 159. ſeq. At diverſos eſſe negant Sam. Baſnage ad A. C. 66.
n. 15. ſeq. & Jo. Georg. Dorsheus ὁ μακαρίτης prolegom. commentarii ad Marcum.
b) Petav. dogm. Theol. T. 3. p. 697. ſeq. 711.

è frequentioribus Hebraïsmis ad Marc. V. 25. VI. 14. IX. 42. X. 26. &c. Evangelium suum scripsit Romæ c) ut videtur, non latine d) sed Græce, post Petti & Panli ἔξοδον sive discessum è) ex urbe Roma circa A. C. LXIII. f) Πέτρος ἐν ἰωμῇ ἐνταλαμένε ἀνδρῶν, ut præter alios affirmat Cosmas Indopleustes lib. V. Topographiæ Christianæ p. 246. Nam, & Papiz apud Euseb. III. ult. & Irenzo III. II. atque inde aliis pluribus veteribus Marcus interpretis g) & sectator Petri dicitur, atque ὑπαγορευθῆν ὑπὸ

R 2

- c) Epiphân. LI. 6. Theophilact. & Veteres ὑπογραφαί. Gvil. Cave in vita Marci §. V.
- d) Latine scripsisse Marcum nusquam affirmant tot vetetes pro hac sententia laudati à Melchiore Inchofero lib. V. Hùloriæ sacræ latinitatis cap. 8. ne quidem Nazianzenus, licet ait eum scripsisse Ἰταλίῃ h. e. in Christianorum usum in Italia. At in pseudo Damasi Pontificali fateor illud satis aperte innui nam in vita Petri; *Hic inquit, scripsit duas Epistolas quæ Catholica nominantur, & Evangelium Marci quia Marcus auditor ejus fuit & filius de baptismo, quæ post omnem quatuor Evangeliorum fontem, quæ ad interrogationem & testimonio ejus hoc est Petri formata sunt, dum alius (Marcus) latine aliusque (Lucas) Græce, & alius (Matthæus) Hebraice consonant, tamen ejus testimonio sunt firmata.* Sed neque ejus scriptoris, neque Petri de Natalibus qui IV. 86. Catalogi ab ipso Marco Græcè versum Aquilejæ refert, neque Orientalium recentiorum vel deceptorum vel male intellectorum (nam per Romanam linguam etiam ab illis Græcam quandoque intelligi observavit Seldenus) tanta est auctoritas, ut illis assentiendum sit contra silentium & contraria Veterum testimonia Hieronymi, Chrysofomi, Augustini. Etiam αὐτόγραφον quod jactatur S. Marci Venetum, Græcis literis exaratum esse testantur Baronius ad A. C. 45. n. 41. Honoratus Nicquetus de titulo S. Crucis Christi p. 93. & Maximilianus Misson in Itinerario. Sed licet Ælum Codicem Latinum esse demus Genebrardo, Gretsero, Ciacconio, Montfaucono, tamen vix quisquam est nostræ ætate inter viros eruditos Romanæ etiam Ecclesiæ, qui Marcum latine scripsisse sibi persuadent, ut patet evolventi scripta Rich. Simonis, Elizæ du Pin, Tillemontii, Fraassenii, aliorumque. Confer Seldenum ad Eutychii Origenes Alexandrinæ p. 152. & Kortholti Ἐμακαρίτης librum de Variis Bibliorum editionibus p. 71. seq. Ernestii Christiani Schroedteri Exerc. de lingua Marci authentica Witeberg. 1702.
- e) Ita potius cum viris doctis intellexerim verba Irenæi III. 1. quæ laudat Eusebius V. 8. Hist. Similiter Chrysofomi locum exponit Halloisius T. 1. vitarum Scriptor. Oriental. p. 384. b.
- f) Alii longe prius scripsisse malunt, anno quarto Claudii Cæsaris Vide Selden. de jure Nat. p. 887.
- g) Sic Titum Pauli interpretem vocat Hieronymus, Glauciam Petri interpretem Clemens VII. Strom. p. 549. quod non aliter intelligendum puto, quam Apostolos his usos esse veluti discipulis ad mandata sua dogmataque absentibus perferenda. Vide interim si placet quæ de hoc ἐρμηνείων Apostolicorum munere tradit Rich. Simon lib. 1. Hist. Crit. N. T. cap. 10. & p. 332. seq. & in novis observationibus p. 119. seq. Sam. Basnage T. 1. Annal. p. 750. seq. ad A. C. 66. n. 13. seq. & Dan. Heinsius prolegom. ad Exerc. in N. T. p. 23.

ὡπὸ Πέτρῳ Evangelium suum edidisse. Multa eadem quæ Matthæus & iisdem quandoque verbis sed brevius tradit, unde *pedissequum & breviatorem Matthæi* vocat Augustinus lib. I. de consensu Evangelistarum c. 2. Quamquam vero negare nolim Matthæi librum ab eo visum, tamen patet eum Matthæi abbreviatorem h) non esse, qui non modo Genealogiæ & aliorum haud paucorum quæ persequitur Matthæus, ne verbo quidem meminit, sed & alia plenius alioque ordine, alia denique refert quæ in Matthæo plane frustra quæras. Petri quoque Apostoli abnegationem disertius describit XIV. 66. seq. quod à Petro didicisse Marcum notat Chrysostomus homil. LXXXVI. in Matth. p. 889. & ex hoc integritatem ejus fidemque jubet cognoscere, ὅτι ἔ μόνον ἐκ ἔκρυσσε τὸ ἐλάττωμα τῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων σαφέστερον ἀπήγγειλεν. Idem Chrysostomus Homil. IV. in Matth. p. 34. observat quod Marcus imitatus sit succinctam Petri brevitatem, uti Lucas Pauli copiam: καὶ ἕκαστος τῆς ἐμίας τὸν διδασκαλὸν ἐμιμήσατο, ὁ μὲν τὸν Παῦλον ὑπὲρ τὰς ποταμὸς ῥοισίας, ὁ δὲ τὸν Πέτρον βραχυλογίας ἐπιμελεσμένον.

Marci Evangelium rejecerunt olim Cerinthiani, Cerdoniani, Marcion & Ebionitæ, de quibus paulo ante in Matthæo dixi. De duodecim versibus postremis capitis ultimi quæ in nonnullis codicibus omiſsa, Marco quidam male abjudicant, vide sis disputata à me in Codice Apocrypho N. T. p. 326. seq. & V. C. Eliz du Pin *prolegomena Biblica* part. 2. p. 35. seq.

IV. LUCAS sive Lucius, i) Antiochenus, incertum num idem cum Luca Medico Coloss. IV. 14. k) quin Judæus fuerit, at antequam

h) Confer Fabrum Stapulensem initio commentarii in Marcum, Grotium ad *Matth.* XXIV. 36. Casp. Hermannum Sandhagenium τῶν μακαρίων Decade prima Epistola Theolog. I. Rich. Simonem lib. I. Hist. Crit. N. T. p. 108. & Jo. Millium prolegom. ad N. T. p. 12. seq.

i) Λῦκος dicitur S. Nazianzeno: Ματθαῖος μὲν ἔγραψεν ἐβραίοις θάυματα χριστοῦ, Μάρκος δὲ Ἰταλῶν, Λῦκος Ἀρχαῖος. Fuerunt enim jam olim qui teste Origene Lucam eundem putarunt cum Lucio quem Paulus inter συγγενεὺς suos vocat Rom. XVI. 21. Neq. verisimilitudine destituitur hæc sententia, licet Grotius hunc Lucium putat esse Λῦκον illum Cyrenæum Act. XIII. 1. & Lucæ nomen suspicatur potius esse decurtatum pro Lucillio. In calce codicis Cottoniani atque in aliis apud Jo. Mabillonium p. 111. T. I. musæi Ital legitur: Πᾶσις ἡμεῖς Ἐβανγελίου secundum Lucανον. Nimirum illa ætate pro Beda dicebant Bedanum, pro Offa Offanum & similia, ut observavit Hiccius lib. 2. thesauri septentrional. p. 251.

k) Paulinus Natali IX. Felicis: *Hic Medicus Lucas, prius arte, deinde loquela: Pater Medicus Lucas.* Confer Muratorii V. C. ἀνέκδοτα T. 1. p. 8. Sed Lucam Medicum à Luca

Εὐα-

quam CHRISTO nomen daret, ne dubito quidem, præcipue si verum est quod legas in Origenes sive Adamantii cujusdam dialogis adversus Marcionitas p. 8. & Epiphaniï Li. II. eum fuisse è numero LXX. discipulorum. Neque adeo repugnat & Lucam & Marcum ex illis fuisse, licet veteres miro consensu ut Marcum Petri, ita Lucam tradunt Pauli fuisse interpretem, & sc̄ctatorem. Haud dubie enim Apostolorum etiam præ LXX. illis magna prærogativa erat. Neque obstat porro quod Lucas affirmat se ea scribere quæ acceperit ab illis qui fuissent *οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπλοι*. Nam non de omnibus LXX. dici hoc poterat quod Act. I. 21. seq. ad Apostolum requiritur, ut CHRISTO semper adfuerint à tempore baptismatis Joannis, usque dum in cælos sublatus est. Ex eo ipso loco constat, non à Paulo solo Evangelium Lucæ esse suppeditatum, ut legitur apud Irenæum III. I. & in Synopsi Athanasii junioris: *ὑπηγορεύθη μὲν ὑπὸ Παύλου ἑ ἀποστόλου, σωρευθῆσα ἡ καὶ ἐξεδόθη ὑπὸ Λευκά & μακαρίου ἀποστόλου I) καὶ ἱατρῆς*. Sed si à Paulo forte quædam hausit, ut Tertull. IV. 2. & 5. ad Marcionem quoc̄q; confirmat, ea fuisse paucissima, pleraque autem omnia ab *αὐτόπλοις* reliquis Apostolis accepisse. Neque enim Paulus fuerat *αὐτόπτης*. Itaque & Eusebius III. 24. affirmat Lucam ex Pauli contubernio, *καὶ τῆς τῶν λοιπῶν ἀποστόλων ὁμιλίας ὠφελημένον, ἔσ reliquorum Apostolorum sermonibus* (Petri maxime, ut habet pseudo Dorotheus) *adjutum* scripsisse: è quo tamen neutiquam sequi arbitror, Lucam nullis plane rebus interfuisse ipsum, aut nunquam adfuisse Domino in his terris versanti, quemadmodum illi sentiunt qui ipsum credunt fuisse ex Hellenistis A. C. XLI. Antiochiæ conversis Act. XI 20. Ut vero alte & à capite omnia posset accurate repetere, *παρακολυθῆσαι πάντων ἀκριβῶς αὐτῷ*; ad finem plene deducere, quoniam haud semper neq; maximam partem adfuisset, non sufficiebat ipsi sua *αὐτοψία*, sed uti Spiritu S. adspirante, ita

R 3

& Apo-

Evangelista distinguit Sam. Basnagius quem vide ad A. C. 60. num. 33. Idem num. 32. de sibi sive Sylvano intelligit verba 2. Cor. VIII. 19. *cujus laus magna est in Evangelio*, quæ de Luca interpretati rectius ni fallor sunt interpolator Epistolæ Ignatii ad Ephes. 6. 17. Origenes, Hieronymus & alii veteres. In Bibl. Renati Moreau fuit *Epistola Lucæ ad Medion. Clavianum Galen.* teste Labbeo Bibl. nova MSS. p. 217. Sed non minus coficta fuit hæc Epistola, quam imagines quas à Luca pictas referunt Jo. Phocas a. ad Philatium in *συμμετρίας* p. 36. & alii scriptores exigua fide digni, quos exprimit Jo. Rensius in erudito tractatu de imaginibus JESU CHRISTI p. 129. seq.

1) Proprietarius Apostolus erat sed Apostolicus, non Magister sed discipulus, ut ait Tertullianus IV. 2. contra Marcionem. Nonnunquam tamen viri etiam Apostolici veteribus veniunt nomine Apostolorum, ut multis exemplis docuit Frid. Spanhemius lib. III. Misc. sacr. diff. de Apostolatu T. 2. Opp. p. 295. Sic Lucas Apostolus dicitur etiam Idatio in falsis.

& Apostolorum qui rebus interfuerant testimonio opus erat. Alexandriæ Evangelium protulisse Lucam, Syrus interpres annotavit. Alexandriam intelligi Troadis m) ubi Pauli se comitem factam testatur Lucas Act. XVI. II. Græce scripsit non Syriace n) licet Antiochenus, atque inter omnes Evangelistas græci sermonis, eruditissimus, agnoscitur ab Hieronymo Epist. 145. ad Damasum, & ad VI. Esaiæ. Hebraismos equidem in Luca quoque non paucos observasse sibi visus est vir eruditus Jo. Vorstius, sed nimis illum liberalem fuisse in anumerandis sacrorum N. T. scriptorum Hebraïsmis, jam spirantem adhuc monnerat amicus Tho. Reinesius in Epistolis ad eum scriptis, & pluribus exemplis docuit egregius juvenis Horatius Vitringa in flore ætatis nuper extinctus. Certe *audacius quam verius hoc contendi à Vorstio recte affirmat Rev. D. Jo. Henr. Majus in Examine Hist. Criticæ Simonianæ p. 375. Lucam plus Hebraïsmorum quam ceteros scriptores sacros usurpasse.* Post Matthæum & Marcum scripsisse videtur Lucas, plerorumq; omnium judicio recentium veterumque, Irenæi III. I. Tertulliani IV. 5. contra Marcion. Eusebii III. 24. Hist. Augustini II. 2. de consensu Evangelist. &c. Etiam Marci o) vestigiis insistentem observasse sibi visus est Grotius ad Marci I. 4. & 23. II. 12. 21. IV. 20. 21. VI. 14. XII. 40. &c. Unus Clemens Alex. in Hypotyposeon libris Lucam Marco præponere videtur, apud Euseb. VI. 14. Hist. dum ait prima scripta esse Evangelia in quibus genealogia textitur. *πρωτόγραπται τῶν εὐαγγελίων τὰ τὰς περιέχοντα γενεαλογίας.* Deniq; Samuel Basnagius p) non dubitavit affirmare quod ipso Matthæo prior, adeoq; omnium Evangelistarum primus Lucas scripsit. Sed pace viri eruditissimi licebit verba prima Evangelii Lucæ ita intelligere, ut Matthæo & Marco illa nequaquam detrahant, licet & hos respexerit Lucas inter illos πολλὰς. Neque enim ἐπεχέρισαν ἀνατάξασθαι aliud est quam ἀνετάξαντο ut Casaubono notis ad Lucam probe observatam. Sic Diodorus Sic. in præfat. Histor. ὀλίγοι δ' ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων ἀεξάμενοι τὰς κοινὰς πράξεις ἐπεχέρισαν ἀναγράφειν μέχρι τῶν καθ' αὐτὸς καιρῶν. Hippocrates de veteri Medicina: ὀκτὸς οἱ ἐπεχέρισαν περὶ ἰατρικῆς λέγειν ἢ γράφειν. Quid igitur injurii est in sacros illos scriptores, quando Lucas ait alios quidem, neque unum sed plures, scripsisse ante se de rebus JESU CHRISTI, (utrum simul respexerit Evangelium secundum Hebræos, Evangelium se-

cum.

m) vide Sam. Petiti Varias lect. lib. I. cap. 12.

n) Conf. Fulleri Sacr. Misc. IV. 1.

o) Idem notat Millius prolegom. in N. T. p. 14.

p) Sam. Basnage Annal. ad A. C. LX. n. 31. T. I. p. 712.

cundum Ægyptios, *ωδγ.δοσεις* Matthiz &c. docti judicent) quorum laudatissimo exemplo incitatus ipse quoq; voluerit hoc aggredi, omnibus usque ab stirpe diligenter inquisitis, ut Theophilus haberet scripto etiam consignata illa quæ è Lucæ sermonibus coram perceperat. Hic enim sensus verborum *ἵνα ἐπιγνώσῃ πρὸς ὧν κατηχήθης* q) *λογῶν τῆς ἀσφαλείαν*. Theophilum illum virum fuisse in dignitate constitutum jam supra p. 90. observavi ex elogio *καταίτης* quod Lucas ei tribuit, quod possit etiam confirmari è recognitionibus pseudo Clementis X. 71. si fides scripto nullius fidei, ubi inter conversa Antiochiæ à Petro plus quam decem millia hominum refertur Theophilus, *cunctis potentibus in civitate sublimiter, qui domus sue ingentem Basilicam Ecclesie nomine consecravit, in qua Petro Apostolo constituta est ab omni populo cathedra*.

Lucæ Evangelium rejecerunt Cerinthiani, & Ebionitz: solum illud recipientibus Cerdonianis & Marcione, sed qui mirifice interpolatum r) & primis capitibus truncum variisque locis mutilatum habuit atque ut videtur s) sine Lucæ nomine præfixo, & præmissis vicissim t) Marcionis antithesibus. Non omnia tamen quæ aliter legisse referunt Tertullianus & Epiphanius, totidem Marcionis corruptiones fuisse videntur, cum nonnulla forte ita repererit in suis codicibus, ut recte viri docti annotarunt. Quemadmodum locus de eo qui sabbatho opus famulum faciebat, qui in quibusdam Codd. legitur post Luc. VI. 5. non à Marcionitis ut volebant Grotius & Arnaldus, sed ex Evangelio Ægyptiorum adjectus esse videtur Millio p. 30. prolegom. ad N. T. Joannem vero Bodinum qui Marcionem secutus prima Lucæ capita in dubium vocavit, confutat illustris Huetius demonstrat, Evangel. IX. 9. 7. p. 776. seq.

V. Evangelio etiam alterum *λόγον* sive librum, *πράξεις* nimirum *ἀποστόλων* Lucas subjecit, cui ACTA APOSTOLORUM diserte tribuunt etiam veteres, ut Irenæus III. 15. & 19. Tertullianus de jejuniis c. 10. *commentarium Luca* appellans, ut alios juniores omittam. In codicibus quibusdam nomen auctoris non fuit adscriptum, forte quod tanquam *δεύτερον* *λόγον* Evangelio statim subjunctus fuit hic liber, ut suspicatur Clariss. u) Dodwellus. Plerique tamen Codi-

q) Vide Salmast. de Hellenistica p. 103. & Sviceri thesaurum in *κατηχέω*.

r) Irenæus lib. I. cap. 29. lib. 3. c. 11. Tertull. IV. contra Marcion. & Epiphani. hæresis XLII. 10. seq. T. 1. p. 310. seq.

s) Confer Rich. Simonis lib. 1. Hist. Crit. N. T. p. 125.

t) Tertull. IV. 4. contra Marcion.

u) Dodwell. diss. I. ad Irenæum p. 69.

Codices hunc titulum præfixum habent: x) Ληκᾶ Ἐυαγγελιστῆ πρᾶξις Ἀποστόλων, vel πρᾶξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Διὰ Ληκᾶ Ἀποστόλου. A Lambecio y) etiam affertur imago Lucæ in genibus scribentis Auctorum librum, quam Codici vetusto in Bibl. Vindobonensi præmissam reperit. Græce scriptum esse nemo quod sciam ambigit, atque Rich. Montacutium z) quidem si audimus *luculento & purissimo sermone, ut ne ipse quidem Athena magis Attice loquantur*. Quanquam Epiphanius XXX. 6. & 12. Auctorum Apostolicorum librum à Josepho Tiberiensi Hebraice repertum memorat. Non diu post Evangelium, aliquo tamen tempore interjecto à Luca videtur compositus, & quanquam universe *Apostolorum Acta* titulus pollicetur, aliorum tamen res vix attingit liber quam Petri & Pauli, Pauli autem maxime, cujus conversionem, itinera & labores persequitur usque ad primam in urbe Roma commorationem biennii Act. XXIII. 30. & defensionem apud Neronem quarto hujus Imperii anno, A. C. LVIII. Utrum Romæ propterea scriptum librum necesse sit, ut colligit Hieronymus, alii videant, qui malunt Alexandria a) hoc factum sive illa Troadis, sive Ægypti; vel in altera Ægypti urbe Thebis mihi enim hoc totum videtur esse perquam incertum. Neque omnia Pauli, etiam illis quæ tangit temporibus, ne dum Petri gesta Lucam attingisse, pulchre observat Hieronymus in secundam ad Galatas. *Querentibus cur Paulo superstes historiam non ulterius pertexuerit, respondet Chrysostomus homil. I. in Acta, quod ad scopum præcipuum jam hæc quæ scripsit sufficerent, & de cetero sanctis illis viris magis curæ esset Ecclesias doctrina Evangelii replere, quam λογογραφεῖν*. Quanquam vero in synopsi Athanasiana legas Petrum Acta *υπαγορευσαι* sive eorum materiam præbuisse Lucæ, tamen verius est quod Euthalius à Claris Zacagnio editus p. 421, affirmat Lucam quibus ipse interfuisset & quæ ipse vidisset conscripsisse. *συναπεδήμει γὰρ, inquit, τοῖς τε ἄλλοις Ἀποστόλοις καὶ μάλιστα τῷ Παύλῳ, καὶ εἰδὼς ἀκριβῶς γράφει*. Hieronymus in Catalogo S. E. *Lucas Evangelium sicut iudicrat scripsit, Acta vero Apostolorum facta viderat ipse composuit*.

Pro-

x) Rich. Simon 1. Hist. Crit. N. T. p. 19. seq.

y) Lambec. lib. 2. Bibl. Vindob. p. 571.

z) Montacutius præf. ad Analecta Origg. Eccles.

a) Etiam Theophilum cui Acta Lucas inscripsit, inter primos credentium & nobilissimos Alexandria fuisse scribit Bar. Bahiul, auctor Syrus Lexici apud Castellum, Alexander vero Morus parum verisimiliter illi Theophilo inscripsisse libros suos Lucam suspicatur, quem iudicio Areopagitico falsi damnatum Athenienses precibus Pisonis concedere noluerunt, ut refert Tacitus II. 55. Hist.

Probe ex Varrone notavit Scaliger *actum* latine dici, quod alii barbare *actatum* appellant, sed græca inscriptio præsentis libri manifestum facit *Acta* vel *Actus* hoc loco eo sensu esse accipienda uti quæ veteribus memoratur. *acta* urbis, *acta* Pompeji, *acta* publica & diurna populi Rom. *acta* Cæsaris, *acta* temporum Augusti, *acta* Tiberii, Caji &c. *acta* diurna Senatus, *acta* Antonii, *acta* Pilati, de quibus superfluum est hic plura afferre post doctorum hominum b) diligentiam. Erant quidem illa commentarii, in quos res non quælibet sed eximie, magnæ, graves notatuque dignissimæ referebantur, & ad posteriorum memoriam transmittabantur. Ac qui magni aliquid gessisset, is dictus est fecisse quod dignum esset exire in *acta*, neque quicquam magis desiderabant & non factum querebantur, qui res dignas memoria patrasent. *Fiant iste palam, cupiunt, & in acta referri.* Præter hanc rationem aliam insuper inscriptionis causam reddit Chrysothomus T. 5. edit. Fróntonis Ducxi p. 155. *Ἄγε τίς ἐκεῖ εἰπέ θαύματα Ἀποστόλων κ. τ. λ. Cur non dixit Miracula Apostolorum, & Cur non inscripsit Signa Apostolorum, virtutes ac prodigia Apostolorum, sed tantum Acta Apostolorum? Non enim idem sunt acta & prodigia & virtutes, sed multum inter utraque discrimen est, -- Actum ex utroque contextitur, ex nostra diligentia & ex gratia divina. Miraculum solum exhibet caelestem gratiam, neque sudoribus nostris indiget. Actum est, probris moribus esse, castum, modestum, ira imperare, cupiditates subigere, largiri elemosynas, benignitatem exhibere, omnem virtutem exercere -- Miraculum est demones abigere, excaecos oculos aperire &c. Majus quidem est miraculum, alio vero & conversatio res quidem est signis minor, sed utilior & fructuosior. -- Idcirco etiam beatus hic & generosus ac mirabilis Lucas ita librum inscripsit Acta Apostolorum, non miracula Apostolorum, tametsi facerant & ipsi miracula. Verum illa quidem certo tempore facta sunt & præterierunt, hac uatem quovis tempore ab illis exhiberi opus est qui salutem sunt adepturi. Quando igitur non miracula, sed acta nobis amulanda proponuntur Apostolorum, propterea librum sic inscripsit. Neque tamen miracula etiam annotare prætermisit Lucas, quæ per Apostolos operatus est Dominus, postquam receptus in cælos Spiritu Sancto eorum pectora replevit. Sed vix pauca attigit ex innumeris, quæque sufficere putavit ad veritatem promissi à CHRISTO facti demonstrandam. Eorum præcipuum est admirationeque dignissimum & cujus causa reliqua facta sunt omnia, incredibilis illæ doctrinæ Evangelicæ mundo & carni adeo adversæ per ministerium hominum tam paucorum illite-*

S

rito-

b) Ad Plinium, Sueton. &c.

ratorum atque imbellium, etiam inter hostes vafros & potentes progressus, factus sola prædicationis efficacia, sine vi, sive fascino, sine eloquentiæ ingenii vel fucate eruditionis præstigiis, sine honorum operumve expectatione. Hoc cum in Apollonio suo ostendere non potuit Philostratus, frustra sane Hierocles impendit operam quo illum CHRISTO non inferiorem esse, imo præstare ostenderet, non his tantum articulis quæ de Christo memoriz produunt Evangelistæ, sed his quæ quæ de Apostolis in Luca produntur, plerisque fere impudenter traditis in Apollonium, variisque ineptis & inanibus ex Davide firmamentis que nugivendulorum grege adtextis, in quibus non erat profusum Apollonius suam facultatem res miras patrandi, siquidem habuisset, tanquam ut visum Philostrato sapientiæ magnitudine præditus fuisset.

Acta Lucæ rejecerunt olim præter Cerinthum, de quo Philostrius hæresi 36. Ebionita Epiphani. XXX. 16. Tatianus & Severianus, Euseb. IV. 29. Hist. Marcionita Tertull. V. 2. contra Marcion. & Manichæi, Augustin. contra Adimantum c. 17. & de utilitate credendi c. 3. Et contra Epistolam fundamenti cap. 5. Ineptam Wolfgangi Lazii, Jo. Fabri & Materni Cholini debitationem, qui ambiguos se hæere professi sunt, utrum Lucas Acta sua ex Abdia, an hic è Luca descriperit alibi, in prolegomenis ad Pseudo-Abdiam, explori. Quod vero Chrysoströmus homil. I. in Acta queritur illa ætate multis librum hunc ignotissimum fuisse, potius mihi supinam ac privatam quorundam socordiam & toporem, quam publicam Ecclesiæ negligentiam castigare videtur. ΠΑΛΑΙΣ, ἰνquit, τῆτι τὸ βιβλίον ἔδ' ὅτι ἐπι γινώσκον-έσω, ὅτε αὐτὸ ὅτε ὁ γράφας ἀπο-χοι σιωθεῖς. Idem certe Chrysoströmus hom. LXVI. de diversis hæresi- bus, testatur sua ætate prælegi solita in Ecclesiis post Paschatos festum, (T. 5. edit. Ducæi p. 842.) quod confirmat Euthalius à Clariss. Zaccaria editus p. 443. & Augustinus tractat. VI. in Joannem, c) præterea et Theodosii de Festis lib. XV. Cod. Theodos. tit. 5. lege 5. Recentium quoque Græcorum eundem morem observant Cangius, glossario Græco in πρᾶξ ἀποστόλων, & Lambecius lib. V. de Bibl. Vindob. p. 287.

De altercatione Papisci & Jasonis quam ab Aristone Pellæo scriptam ad Lucam veluti auctorem male retulit Clemens Alex. sexto Hypotyposion, teste Maximo ad Dionysium de Mystica Theol. c. 1. vide Guil. Spenceri notas ad Origenem IV. contra Celsum p. 57. J. E. Gra-

8) Confer Sam. Basnagii Annales 1. p. 805. & que scripsi in præf. ad partem possessionem Codicis Apocryphi N. T.

bii prolegom. ad Irenæum p. 15. & T. 2. spicilegii Patrum pag. 127. seq. Gvil. Cavei Hist. literariam S. E. ad A. C. 136. & Rev. Doctoris mei Tho. Ittigii diss. de Patribus Apostolicis p. 91. seq.

VI. S. JOANNES Zebedzi Bethsaidensis piscatoris & Salomes F. Jacobi frater *ἡ μόνον ἰδιώτης ἀλλὰ καὶ ἀγράμματος* d) sed qui in JESU amore quo unice sese effert e) abunde hausit eruditionis divinæ ac cœlestis, tantam quoque vim eloquendi divina, ut esset Boanerges quidam sive tonitru filius Marc. III. 17. Versatus deinde major natu in Asia, *ἐνθα τὸ παλαιὸν φιλοσόφων οἱ τῆς Ἑλληνικῆς συμμορίας ἅπαντες* f) EVANGELIUM Græce condidit Ephesi g) omnium postremus h) jam nonagenario major i) cum (Patro reversurus esset post Domitiani necem quæ A. C. 96. contigit. Nam Syriace primum scriptum à Joanne, & Græce deinde à Græcis ad fidem convertis vel à nescio quibus aliis conversum esse, Salmasii k) parum verisimilis conjectura est, omni veterum consensu destituta, licet apud Epiphanium XXX. 6. & 12. mentio Evangelii Joannis Hebraice reperti à Josepho Tiberiensi, sed *ἀπὸ Ἑλλάδος εἰς Ἑβραϊκὰ Φωνὴν μεταληφθέντος*. Ad Autographum Græcum Joannis provocat Petrus Antiochenus apud auctorem Chronici Alex. p. 521. nescio qua fide: at Chrysostomus homil. 1. in Joann. p. 13. testatur Syros, Ægyptios, Indos, Persas, Æthiopas & infinitas alias nationes usas Evangelio Joannis in suam translato linguam. Imaginem Prochori ex Joannis dictantis ore Evangelium excipientis & Græce scribe-

S 2

tis

d) Chrysost. 2. in Joann. p. 10. ex Act. IV. 13.

e) Jo. XIII. 23. XIX. 26. XX. 2. XXI. 7. 20. Grotius observat Petrum maxime fuisse *Φιλόχριστον*, Joannem *Φιλιππῶν*, ut Alexander de amicis suis dicebat Hephæstionem esse *Φιλαλέξανδρον*. Craterum *Φιλοβασιλέα*, Diodor. Sic. XVII. 114. Plutarchi. Alexandro p. 671.

f) Chrysost. loco laudato.

g) Irenæus III. 1. apud Euseb. V. 8. Hist. & Epiphani. LI. 12. licet alii in Patro scripsisse affirmant, Hippolytus, Dorotheus &c. Vide Sam. Basnage ad. A. C. 97. n. 11.

h) Clemens Alex. in libris Hypotypof. apud Eusebium VI. 14. & III. 24. Hist. consentiente Irenæo, Epiphanio LI. 19. & aliis veteribus.

i) Epiphani. T. 1. p. 434. *εἰς ὕστερον ἀναγκάζει τὸ ἅγιον πνεῦμα τὸν Ἰωάννην παρατιθέμενον εὐαγγελίσασθαι δι' εὐλάβειαν καὶ ταπεινοφροσύνην, ἐπὶ τῆς γηραλέα αὐτοῦ ηλικία μὲν ἐτη ἐνενήκοντα τῆς αὐτοῦ ζωῆς μὲν ἀπὸ τῆς Πάτμος ἐπανοδῶν.* Conf. Svidam in *Ἰωάννης*. Jo. Dallæum lib. 1. c. 16. de scriptis Dionysii Areopag. & Stephanum le Moyne ad Varia facta p. 1020. seq.

k) Refellitur à Rich. Simone 1. Hist. Crit. N. T. p. 333. qui p. 41. seq. etiam Petri Antiocheni ad Joannis Autographum provocantis fidem vocat in *dobium*.

tis refert è veteri Codice Lambecius II. de Bibl. Vindob. p. 571. A Versione Græca LXX. Interpretum quandoque discessisse Joannem & Hebraicis verbis instituisse observat Eusebius in Psalmos à præstantissimo Montfaucono nuper editus p. 171. ὁθεν καὶ Ευαγγελιστῆς Ἰωάννης ὡς ἐν Ἑβραϊῶν ἐξ Ἑβραίων τὸν Σιντήρα ἔπειρισμὸν ἀλλὰ καὶ πείραν (Jo. XIII. 18) ὠνομακέναι ἐμνημόνευεν. Confer exempla plura apud Christianum Schottanum de auctoritate versionis LXX. Interpretum p. 67. Julianus parabat apud Cyrillum X. p. 327. vitio vertit Joanni quod JESUM DEUM esse docuerit, aliis hoc Apostolis non ausis facere. τὸν Ἰησοῦν ἔτε Παυλὸς ἐτόλμησεν εἰπεῖν Θεόν, ἔτε Ματθαῖος, ἔτε Λυκάς, ἔτε Μάρκος, ἀλλ' ὁ χριστὸς Ἰωάννης. Saltem in hoc acutius vidit Julianus Socinianis, quod JESUM à Joanne DEUM esse pronunciatum non negavit. Si voluisset aciem intendere, idem etiam ab aliis factum Apostolis intelligere potuisset. Quod vero Joannes JESU divinitatem diligentius ceteris exposuit, ideo jampridem aquilæ insigne & Theologi titulum tulit, unde & Evangelium ejus Θεολογίαν appellat Svidas in Ἰωάννης. Scilicet hanc fidem inculcavit Joannes Domini discipulus, volens per Evangelii annunciationem auferre eum qui à Cerinto infeminatus erat hominibus errorem, & multo prius ab hiis qui dicuntur Nicolaitæ, qui sunt vulsio ejus que falso cognominatur scientia &c. ut locuples testis Irenezus III. II. p. 218. Utrum voluerit simul Platonicas περὶ τῶν λόγων argutationes, quales nuper ediderat Philo Judæus, emendare, doctiores judicent. Temporis rationem per Paschata unus reliquis videtur distinctius designasse. Tam sublimis porro divinitatis JESU præco pauca ejus miracula 1) & in his duo tantum apud reliquos memorata Evangelistas retulit: sermones Domini velut in supplementum ceterorum Evangelistarum complures adnotavit. Nam ut Theodoro Mopsvesteno apud auctorem Catanz traditum, Joannes laudat & confirmata trium qui ante se Evangelium scripserunt fide, ea quæ illi omiserunt pauca adjuncturum se spondit. ὁ ἵ ἐπήνεσε μὲν τὰ ἀλεθρῆς τὰς γεγραφέναι, ἔφησε ἡ βραχεία μὲν αὐτοῖς τῶν ἀλεθρῶν καὶ τῶν μάλιστα ἀναγκαίων λεχθῆναι θαυμάτων τὰ διδασκαλικά πάντα μικρὰ. Ἐτα κηρὸν ἔφασκε τὰς περὶ τὴν σαρκὶ παρουσίας ἔχουσας ἀλεγομένους. μηδὲ τὰς ἐπὶ τῆ θεότητι λόγους τῶν ἀλεθρῶν, ὥστε μὴ ἔχουσι προβαίνοντες τὰς ἀλεθρῶν θέντας τοῖς λόγοις τὰς ἀνθρώπων ἔστο μόνον αὐτὸν νομίζειν ὡς ἔφασκε. Ἐπὶ τούτοις τῶν ἀλεθρῶν τῶν ἀδελφῶν ἐγενετο, ταῦτα ἀ μάλιστα ἀναγκαῖα μὲν κηρῶν

1) Nazianzenus de Joannis Evangelio: πάντα δ' Ἰωάννης γράφει μὲν ἐν βίβλῳ θαύματα, ἀλλὰ λόγοι πολλοὶ χριστοῦ λέγονται.

ναι πρὸς διδασκαλίαν ἀσφαλειμμένα ἢ ὄρα τοῖς λαοῖς, γράψαι μετὰ ἀσ-
 δῆς, ὃ ἢ καὶ πεποιήκε. Confer Topographiam Christianam Cosmz Indo-
 plevstz Lib. V. p. 248. Si fides auctori Martyrii S. Timothei apud Photium
 cod. CCLIII. p. 762. Joannes etiam priorum trium Evangelistarum
 scripta recensuit. τὰς τόμους οἱ ἀνέγραφον ἀποφόροις γλώσσαις τὰ σωτήρια ἔ-
 δεσποῦν πάθη τε καὶ θαύματα καὶ διδάγματα, τέτρες τῶν κομζόντων
 δεξάμεν Ἰωάννης διέταξε τε καὶ συνδιήθρωσε, καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν τριῶν
 Ἐυαγγελιστῶν τὸ ὄνομα ἐνημοῦσατα.

Evangelium Joannis rejecerunt præter *Cerinthianos*, *Ebionæos*,
Cerdonianos, & *Marcionem* de quibus supra in Matthzo, *Theodotus* Byzan-
 tinus auctor Theodotianorum, de quo Epiphanius LIV. I. tam *Alogi*, de
 quibus idem Epiphanius LI 3. 18. 22. quanquam Ebionzos & Cerin-
 thianos videtur per Alogos denotasse, nam LI. 12. etiam nominatenus
 illos compellat: ποῖ πλανᾷς Κήρινθε καὶ Ἐβίων καὶ οἱ ἄλλοι; & Theodo-
 tum p. 462. ἀπόπασμα ἐκ τ' ἀλόγῃ αἰρέσεως appellat. Vide & Phila-
 strium c. LX. Γνησιότητα & auctoritatem hujus Evangelii adversus Alo-
 gos asseruit novissime, ut alios in præfenti omittam, Jo. Clericus V. C.
 commentario in prima Evangelii Joannis. At Grotium qui ad XX. 30.
 & XXI. 24. contendit caput ultimum Evangelii non ab ipso Joanne, sed
 ab Ecclesia Ephesina additum esse, refellunt Calovius, Noldiusque ad
 Joannem, Elias du Pin T. 2. prolegom. Bibl. p. 44. Huetius demonstra-
 tione Evangelica p. 35. seq. & Jo. Millius prolegom. in N. T. p. 29. qui
 tamen p. 30. locum Jo. V. 4. de angelo ad κολυμβήθραν descendente
 m) ex Evangelio ad Hebrzos vel alio ejusmodi Apocrypho scripto in-
 sertum esse, incerta prorsus suspicione auguratur. Omitto superstitio-
 sos Evangelii Joannis & primorum ejus verborum abusus, de quibus
 Delrio disquis. Mag. lib. I. c. IV. qu. 54. & lib. VI. c. II. sect. 3. p. 1021.
 Quanquam neque aliis Evangeliiis pepercit maleferiata hominum πε-
 ρισογία, ut fortes n) ex iis lectz, & suspensione illorum vel lectione fi-
 sti incendia & vis averruncari existimata morborum, furumque & alio-
 rum maleficorum crimina prodi posse credita, satis demonstrant. Nec

S 3

minor

m) In variis quidem antiquis ille codicibus desideratur. Vide Bernardi Lamy Concordiam
 Evangel. Tom. 2. p. 656. seq. & Rich. Simonis diff. de MSS. N. T. p. 69. Non tamen
 certum hoc argumentum statim νεθείας, quia veteres quidam Christiani quandoque
 nonnulla è metu præpostero scandali in Codicibus quos publice legebant omiserunt.
 Vide, si placet, quæ de loco Joh. VIII. 1. seq. ubi de adultera sermo, disserui in Codice
 Apocrypho N. T. p. 357. seq.

n) Ant. van Dalen de Oraculis p. 315. seq. edit. 2. Obs. Hallenses IV. 13.

minor cultus Evangeliorum codicibus exhibitus o) qui literis descripi aureis & argenteis, ornatu gemmis, in loco editiori & in tribunalibus repositi, praelati in supplicationibus, in processionibus sollemnibus: lecti à Regibus publice, posita tantisper Regis veste ac persona, suspensi de collo, p) adoratione, q) de osculatione r) & obfignatione honorati, per se juratum s) & innocentia fides facta, illis ostensis depositis inimicitia, t) ordinandorum impositi capitibus, u) à stantibus cum praelegerentur auditi, & quod in Polonia jussu Micislai Regis factum, strictis velut in defensionis tesseram equitum auscultantium gladiis. Utinam vero à multis genuinum illud atque unicum cultus genus non negligatur, quod CHRISTO audiens re jubet facere poenitentiam & credere Evangelio Matth. I. 15.

VII. Præter Evangelium habemus etiam ejusdem Joannis **STOLAS tres**, licet nomen suum iis Joannem præfixisse negat Dionysius

Alex. apud Euseb. VII. 25. Hist. De harum *prima* qua nulla ardentior est ad commendandam charitatem, nemo dubitavit quin Apostoli esse, exceptis hæreticis quibusdam à quibus Evangelium quoque respui jam dixi, vel qui omnes Epistolas Catholicas, ut Marcion, rejecerunt. Eusebius III. 24. Hist. τῶν Ἰωάννου συγγραμμάτων πρὸς τὸ Ἐυαγγέλιον καὶ ἡ πρώτη τῶν Ἐπιστολῶν ἡ πρώτη τε τοῖς νῦν καὶ τοῖς ἐν ἀρχαίοις ἀναμφίλεκτος ὁμολογητή. Dionysius Alex. apud eundem VII. 25. p. 275. σιωπᾶσσι μὲν ἡ ἀλλήλων τὸ Ἐυαγγέλιον καὶ ἡ Ἐπιστολή, ὁμοίως τε ἀρχονται. Chrysostomus homilia in Matth. XXI. 23. edita à Cotelerio III. monument. Eccles. Græcæ p. 148. αὐτὸς ἐπέειπεν ὁ κηρύξ ὁ ταῦτα κηρύξας (Jo. XVII. 3.) αὐτὸς ἐν τῇ Ἐπιστολῇ τῇ ἐαυτοῦ γράφων, τῶν ἡ ἐκκλησιαζομένων ἔ τῶν ἀποκερέφω μὲν ἡ πρώτη Ἐπιστολή. Τὴν δὲ δευτέραν καὶ τρίτην οἱ πατέρες ἀποκαλονίζουσιν, τὴν μάλιστα πρώτην Ἐπιστολὴν ἅπαντες εἶναι Ἰωάννου συμφώνως ἀπεφώνησαν. Augustinus tractatu VII. in hanc Epist. Si nos diceremus, *DEUS dilectio est*, scandalizaretur aliquis ex vobis, & diceret, quis dixit? - - Nunc ecce habetis, fratres, *Scripturas DEI*, Canonica est ista Epistola, per omnes gentes recitatur, orbis terra auctoritate tenetur, orbem terrarum ipsa edificavit. *Audite hic ab Spiritu DEI*

- e) Vide Jo. Ciampinum part. 1. Vett. monument. Musiv. cap. XVI. & Rev. Jo. Andrus Schmidii trigam diss. Historico-Theol. 3. de cultu Evangeliorum, Jenæ 1692. 8.
- p) Chrysost. & Hieron. ad Matth. XXIII. 5.
- q) Rich. Simon Obs. Nov. in N. T. p. 121.
- r) Pagi ad A. C. 825. n. 23.
- s) Niceph. Gregoras XII. 5.
- t) Socrates VII. 13; Hist. p. 351. A.
- u) Jac. Gear ad Erytholog. p. 312.

DEI, DEUS dilectio est. Jam si audes, fac contra DEUM, & noli diligere fratrem tuum. Ne Sociniani quidem quod sciam aliud profiteri ausi sunt, quanquam illis hoc à Menochio & Cornelio à Lapide impingitur. Joannem ἐν τῇ μείζονι Ἐπιστολῇ laudat Clemens ALEX. 2. Strom. p. 389. agnoscens adeo alias quoque ejus Epistolas breviores, neque peculiarem titulum ad quos exarata fuerit sciens producere, quem Possidius in Indiculo scriptorum Augustini, & Augustinus II. 39. quæst. Evangel. & Pseudo-Hyginus Epist. 1. p. 190. habent, *Epistolam Joannis ad Parthos.* x) i. e. inquit Grotius, *ad Judeos* y) *Christum professos, qui non sub Romanorum sed sub Parthorum vivebant imperio in locis trans Euphratem, ubi ingens erat Judæorum multitudo, ut Nearde, Nisibi, & aliis in locis.* Saltem verifimilius hoc est quam quod Lightfootus Hor. Talmud. in 1. Cor. I. 14. eam à Joanne suspicatus est ad *Corinthios* directam esse, quod nemo veterum scripsit. De tempore nihil certi reperi annotatum, nisi quod *conjectura* perorumque est ab ætate provento scriptam esse & *Doctrinam* z) *errores* in illa perstringi. Locum celeberrimum V. 7. de tribus in cælo testibus a) quem vel interpolare quosdam vel tollere auctos Codicum varietas demonstrat, tanto minus mirabimur, quod Socrates etiam VII. 32. Hist. de loco altero b) IV. 3. hujus Epistolæ differens notat, quod οἱ πάλαι ἑρμηνεύει ἀὐτὸ τὸ ἐπιστημῶδες, ὡς τινες εἰν ῥαδιουργήσαστες τὴν ἐπιστολὴν; ἤτοι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἢ ἀνθρώπων θελοῦτες. Et Beda ad 1. Joann. IV. 3. *In tantum nativitas ex Deo non sunt, ut quidam eorum, qui pro prædogmate separare volebant ab hominibus dispensatione divinitatem CHRISTI, hunc quoque versiculum ex hac Epistola eraserint, ne scilicet per auctoritatem B. Joannis convinceretur error eorum.*

Epistola secunda scripta est ad quandam *Babyloniam, Elellam* nomine, ut legas in adumbrationibus ad hanc Epistolam quæ feruntur sub nomine Clementis Alexandrini. Nomen enim proprium fœminæ esse *Elellam*, recte observarunt viri doctissimi, c) perinde ut ἐκλεκ-

706

x) Vide Franciscum Combefis. T. 1. auctar. noviss. Bibl. Patrum p. 483.

y) Confer Jo. Braunii V. C. librum I. select. sacrorum c. 14.

z) Petav. lib. 1. de incarnat. c. 4.

a) Hujus loci vindicias singulari libro nuper edidit Rev. Frid. Ernestus Kœtnerus Lips. 1696. 4. Ad eundem locum vide & mirare industriam clarissimi Millii.

b) Ad hunc locum conferendus Rev. Tho. Itægius c. X. de hæresiarchis pag. 185. seq. & Rich. Simon. Hist. Critic. p. 357.

c) Crocius ad Epist. 2. Joannis & Cotomæsi pag. 62. Obf. Sacr. Quanquam alii nomen proprium suppressi existimant, atque ἐκλεκτῶν vocari hanc quocumque alioqui notari.

70 viri nomen est apud Herodian. lib. I. & Jo. Tzetzan Chil. VI. hist. 55. Eandem Joannes Κυρίαν vocat, quemadmodum latini feminas honestas vocabant *dominas* sive *domnas* & Nazianzenus Epist. IV. *Κυρία τῆς μητρὸς.* d) Hanc Epistolam diserte Joanni Domini discipulo tribuit Irenaeus lib. 2. c. 13. & lib. 3. c. 18. Allegant Tertullianus, Cyprianus. &c.

Epistola tertia ad *Cajum* e) quem Joannes ἀγαπήσει vocat, & Beda, pseudo Dexter atque alii eundem putant esse cum illo de quo Rom. XVI. 23. & 1. Cor. I. 14. aut qui in Actis XIX. 29. XX. 4. Quam vero v. 4. τέκνον à Joanne appellatur, non necesse est ideo à Joanne fuisse à gentibus conversum. Quod si fuisset, ejus quoque in jam dictis locis mentio fieri potuit, haud obstante aetate, quae de his pariter Epistolae haud est explorata, utut Epheso scriptas & post primam plerique edimant. Ex hac collaturus non nihil Hieronymus Epist. LXXXV. *Clarius* inquit, *verba Evangelica, filius tonitru, quem Jesus amavit plurimum, Presbyter Electae Dominae. Et in alia Epistola: Presbyter Cajo charissimo. Quae* omisso Apostoli titulo Presbyterum se appellet Joannes, ad secundae Epistolae initium multis disputatum est ab Oecumenio.

Hanc utramque Epistolam Joanni Evangelistae vindicat Nestrei similitudo sermonis, & jam pridem adscribunt Canones Apostolici tributi, Canones Laodicensi & Carthaginiensi. Chrysostomus teste etiam Svida in *Ἰωάννης*, Athanasius junior in synopsi, & qui in eas scripsere Beda & Oecumenius & alii juniores infiniti, ex quibus Anonymus f) quidam Graecus, cujus hi sunt versus:

Ἐπιστολὴν Ἰακώβου μίαν πλέκει,
 Διτλάς ὁ Πέτρος ταύτας ὑφαίνει πάλιν,
 Ὁ Θεολόγος βροντᾶ τρεῖς Ἰωάννης,
 Καὶ μίαν αὐθις σιωπῆθῃσιν ἰδέας,
 Ἐπὶ τὰ πέλας Καθολικαὶ συμπασσαι.
 Θεολογικὴ δ' ἀποκάλυψις πάλιν
 Τῆς βίβλου τῆς δευτέρας.

Dubius

nomine foeminam, uti Rufus ἐκλεκτός ἐν Κυρίῳ Rom. XVI. 13. Ita Chrysostomus Henricus Ritmeier in diatriba de Electa Domina. Helmst. 1706. 4.

d) Alia exempla vide apud Rittershus. ad Plin. lib. X. Epist. & ad Salvian. p. 81. Zimmermannum p. 815. florileg. & Cotelerium ad Patres Apostolicos p. 75.

e) Confer Jo. Henr. Heideggeri Enchiridion Bibliorum III. 27. & Jo. Braunii Electa Sen pag. 161.

f) Apud Allatum diff. 1. de libris Ecclesiasticis Graecorum p. 48.

Dubius hæret Origenes apud Euseb. VI. 27. Hist. p. 227. καταλέλοιπε ἢ ἐπιστολὴν πᾶν ὀλίγων σίχων, ἔσω ἢ καὶ δευτέραν καὶ τρίτην. Idem Eusebius III. 25. καὶ ἡ ὀνομαζομένη δευτέρα καὶ τρίτη Ἰωάννης, εἴτε Ἔ Ευαγγελιστῶ τυγχάνωσιν εἴτε καὶ ἕτερά ὀμωνύμα ἐκείνω. Illius scilicet Joannis presbyteri eadem ætate clari, de quo Papias apud Euseb. III. 39. & Dionysius Alex. apud eundem VII. 25. ubi & Joannis cognomento Marci mentio, quem à Joanne presbytero Ephesino g) distinguit, haud alienus alioqui ab eorum sententia qui tres Epistolas Joanni Evangelistæ tribuunt. Hieronymus. c. IX. de S. E. *Reliquæ autem duæ Epistolæ Joannis h) presbyteri asseruntur, cujus & hodie alterum sepulchrum apud Ephesum ostenditur.* Cosmas Indoplestes VII. p. 292. σιωπῶμεν ἢ ὅτι τὰς καθολικὰς ἀνεκαθεν ἡ ἐκκλησία ἀμφιβαλλομένης ἔχει, καὶ πάντες ἢ οἱ ὑπομνηματίσαντες τὰς θείας γραφὰς ὅτε εἰς αὐτῶν λόγον ἐποίησατο τῶν καθολικῶν. Ἀλλὰ καὶ οἱ κανονίσαντες τὰς ἐνδιαθέτως βίβλους τῆς θείας γραφῆς, πάντες ὡς ἀμφιβολίας αὐτῆς ἐθήκαν, λέγω δὴ Εἰρηναῖος ὁ Λαγυδένων ἐπίσκοπος, ἀνὴρ ἐπίσημος καὶ λαμπρὸς βίβλις, μετ' ἕ πολὺ τῶν Ἀποστόλων γενέμενος. Καὶ Ευσέβιος ὁ Παμφίλος, καὶ Ἀθανάσιος ὁ Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, καὶ Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος γενέμενος ἔξ Ἰκονίας, Φίλος καὶ κοινωτικός ἔ μακαρίων βασιλεῖς, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς πρὸς Σελευκὸν αὐτῷ γραφείοις ἀίμβουσι ἀμφιβαλλομένης αὐτὰς ἐξείπεν. Ομοίως καὶ Σαυριανὸς ὁ Γαβάλων εἰς τὸν κατὰ Ἰσθαίων λόγον αὐτὰς ἀπεκήρυξεν. Οὐ γὰρ τῶν Ἀποστόλων φασὶν αὐτὰς οἱ πλείους, ἀλλ' ἑτέρων τινῶν πρεσβυτέρων ἀφελείων. Ὅθεν ὁ Παμφίλος ἐφ' τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτοῦ ἱστορίαν λέγει, ὅτι ἐν Ἐφέσῳ δύο μνήματα εἰσιν, ἐν Ἰωάννῃ ἔ Ευαγγελιστῶ, καὶ ἐν ἑτέρῳ Ἰωάννῃ πρεσβυτέρῳ ἔ γραψάντ' αὐτὰς δύο ἐπιστολάς τῶν καθολικῶν, τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην. - - - Εἰ μὴ γὰρ τὴν πρώτην Πέτρος καὶ τὴν πρώτην Ἰωάννης ἔ λέγει αὐτὸς καὶ Εἰρηναῖος εἶναι τῶν Ἀποστόλων, ἕτεροι ἢ ὅτε αὐτὰς λέγουσιν εἶναι τῶν Ἀποστόλων ἀλλὰ τῶν πρεσβυτέρων. Πρῶτη γὰρ καὶ δευτέρα καὶ τρίτη Ἰωάννης γεγραπταί, ὡς δὴλον ἐνὸς προσώπου εἶναι τὰς τρεῖς. Ἔτεροι ἢ καὶ τὴν Ἰακώβου σὺν ταῖς δυσὶ ταύταις δέχονται. Ἔτεροι ἢ πάσας δέχονται. Παρὰ Συροῖς ἢ εἰ μὴ αἱ τρεῖς μοναὶ αἱ προσγεγραμμέναι ἔχ' εὐρίσκονται, λέγω δὴ Ἰακώβου, Πέτρος καὶ Ἰωάννης. Sane in antiquis Codicibus & primis editionibus versionis Syriacæ N. T. Epistola secunda & tertia Joannis & posterior Petri, & Judæ illa etiamnum desideratur.

VIII. Denique exstat inter libros sacros, ejusdem Joannis
T
Evan-

g) Non distinguendum esse suspicatur Clariss. Dodællus ad Irenæum p. 10.

h) Probata hæc sententia etiam Bucero, Grotio & paucis quibusdam aliis.

Evangelistæ, ita enim persuasi sumus, APOCALYPSIS, i) quam postquam Romæ in oleum igneum demersus nihil passus k) atque inde in insulam relegatus est in exilio l) in insula Ægæi maris Patmo m) vidisse & ad septem Asiæ Ecclesias n) scripsisse auctor ipse testatur. De tempore diversa tradunt veteres. Nam Epiphanius Ll. 33. sub Claudio (Nerone) hoc factum affirmat, ut adeo ante eversum templum Hierosolymitanum o) scriptus liber sit, quod svadent quoque loca Apoc. VI. 16. XI. 1. &c. Etiam apud Hieronymum i. in Jovinianum legebatur, quod à Nerone missus in ferventis olei dolium, antequam Marianus Victorius pro à Nerone scriberet Roma. Et in recentiore versione Syriaca adscriptum exstat: *Revelatio quæ facta fuit Joanni Evangelistæ in Insula Patmo, cum in illam injectus fuisset à Nerone p) Casare.* Sed plerosque movit henz auctoritas qui V. 30. de Apocalypsi verba faciens, *neque enim, inquit, ante multum temporis visum est, sed pene sub nostro saculo, ad finem Domitianæ Imperii.* Quæ verba laudant Eusebius III. 18. & V. 8. Hist. Maximus in Dionysii Epist. X. Nicephorus & alii. Hieronymus de S. E. c. X. *Quartodecimo anno secundam post Neronem persecutionem movente Domitiano Joannes in Patmos insulam relegatus scripsit Apocalypsin.* Eandem sententiam secutus quoque fuerat Eusebius in Chronico, cui suffragantur Arethas, Synce-

luz

- i) De Vocabulo ἀποκαλύψεως & duodecim Apocalypsis Apocryphis vide si placet quæ scripsi in Codice Apocrypho N. T. p. 935. seq.
- k) Tertull. de præscript. c. 36. atque ex eo Hieron. lib. I. contra Jovinian. c. 14. Pseudo Prochorus, Pseudo Abdias &c.
- l) Maimonidem & alios Judæos qui negant Prophetiam locum habere in exsule, confutat Jo. d' Espagne in examine XVII. pronunciatorum Judaicorum p. 12. seq.
- m) Apoc. I. 9. *Εγώ Ιωάννης ὁ ἀδελφὸς τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλεσμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ χριστοῦ.* Ex hoc loco non certo constat scriptam etiam Apocalypsin in Patmo, quod tradit Abdias & Dorotheus. Imo non amplius in illa fuisse cum scriberet Joannes, conjicias è verbo ἐγενόμην. Ephesi forte scripserit.
- n) Confer Christoph. Cellarii Ἑ μακαρίτης Exercitationem de septem Ecclesiis Asiæ & exsilio Joannis Apostoli. Hæc Magdeburg 1701. Et de præsentibus statim scriptis illarum Ecclesiarum librum singularem Thomæ Smithi. V. C.
- o) Hæc sententia probatur Hentenio præf. ad Aretham in Apoc. Hugoni Grotio ad Apocalypsin l. 9. & de AntiChristo; T. 3. Opp. p. 492. 499. Hammond, Paganio ad Apocalypsin p. 40. Lighthfoot T. 1. Opp. p. 799 T. 2. p. 118. seq. & 563. Joanni Lomeiero diet. genial. decade 2. diff. 3. & Hermanno ab Hardt V. C. conjectura de millenario.
- p) Confer Stephani le Moyne notas ad Variâ Sacra p. 1019.

lus & omnis fere turba Chronologorum ut pseudo-Abdiam V. 2. & Mariyrogiorum ac Menzorum scriptores præteream. Pro eadem sententia disputat Blondellus II. 2. - 4. de Sybillis & Apocalypseos interpretes plerique, etiam novissime Bossvetus p. 9. seq. sed & Sam. Basnage ad A. C. XCVI. 12. Jussus est scribere Joannes quæ vidit præsentia & futura & brevi futura. γράψων ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἰσι, καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα. Apoc. I. 19. ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. I. 3. & XXII. 10. Plenum sensum horum vaticiniorum vix quisquam perspexit, licet innumerabiles illum videre sibi visi sunt, qui se mutuo refellunt. Recte Cajetanus: *exponat cui Deus dederit.* De Calvino Scaliger: *sapit, quod in Apocalypsin non scripsit.* At vero qui obscuritatem Apocalypseos Joannea contra auctoritatem Scripturæ objicit, idem agit ac si quis quadraturam circuli objiceret certitudini Mathematicæ, ut ait Stillingfleetus in Epistola ad Deistam. Joanni Evangelistæ Apocalypsin tanquam auctori constanter tribuunt, atque adeo divinam ejus auctoritatem amplectuntur non modo Tertullianus, Cyprianus & latinæ Ecclesiæ doctores universi teste Hieronymo: sed & Græci antiquissimi, Justinus Martyr, q) Irenæus, Origenes & qui commentariis illustrarunt Arethas & Andreas aliique quam plurimi. Vide Sam. Basnagium T. I. Annal. p. 811. seq. Jac. Basnagium T. I. Hist. Eccles. Gallice editæ lib. VIII. c. 7. p. 435. 436. Bezam, Grotium & Calovium ad Apocalypsin, Baronium ad A. C. 97. Rich. Simonis Hist. Criticam N. T. D. Jo. Henr. Majum in ejus examine cap. XIX. & Rev. Gustavum Schrœterum in asserta Canonica auctoritate Apocalypseos, Rostoch. 1697. 4.

Libri hujus auctorem esse *Cerinthum* hæreticum, præscripto Joannis nomine auctoritatem commentis suis mutare conantem, veteres quidam crediderunt non modo hæretici *Alogi* r) sed & Catho-

T 2

lici

q) Justinum & Irenæum etiam Apocalypsin interpretatum esse, sive commentario illustrasse, scribit Hieronymus. Sed videtur Eusebii verba male accepisse, ut probe observavit Huetius p. 38. demonstrat, Evangel. & Clariss. W. E. Tenzelius in florum sparsione ad Hieron. de S. E. p. 25. Nicephorus quidem IV. 6. Hist. aperte respicit locum Justini in dialog. cum Tryphon. p. 308. In laterculo marmoreo scriptorum Hippolyti Portuensis inter alia memoratur ὑπὲρ ἧς κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίᾳ καὶ ἀποκαλύψεως. Vide Scaligerum VII. de emendat. temp. p. 728. Andreas quoque Cæsareensis testes γνησιότητος hujus libri laudat Papiam, Irenæum, Methodium Cyrillum Alex. Gregorium Naz. Hippolytum.

r) Philastrius hæresi LXIX. & Epiphanius LI. 3. T. I. p. 424. qui Alogorum adversus Apocalypsin objectiones refellit num. 32. seq. p. 454. seq.

lici s) Dionysio Alexandrino antiquiores. Neque tamen adfentur illis Dionysius, sed potius aliorum multorum à fratribus accedens sententiz, quos ait amplecti eam & magni facere, librum etiam haudintellectum sibi veneratur, & arcanam quandam planeque admirabilem singularum rerum intelligentiam in eo latere existimat. Ut autem Cerintho à quibusdam Apocalypsis Joannis tribueretur, factum esse videtur duplici de causa. Nam primum quidem in ea leguntur quaedam quæ à Nepote apud Euseb. VII. 24. Hist. & aliis nonnullis Judaizantibus tam crasse explicabantur, ut Cerinthianis fabulis viderentur frigida suffundere. Deinde Cerinthus & ipse crepabat Apocalypsin in plerisque eandem cum Joanne, sed locis quibusdam à se interpolatam, quod colligo ex verbis t) Caji presbyteri apud Eusebium III. 28. Hist. & Theodoriti II. 3. hæret. fab. Hinc jam minus mirum est quod Apocalypsin Joanneam non modo rejecerunt *Cerdoniani*, u) *Marcionite* x) & *Theodotiani*: y) Sed & inter Catholicos Scriptores, Orientales z) præsertim, alii eandem in Catalogo scriptorum N. T. prætermiserunt, ut in Canone Apostolico & Canone a) Laodicensi postremo, qui in Codice Canonum Ecclesie universæ est CLXIII. à Cyrillo Hierosol. Catechesi IV. 22. Greg. Nazianzeno poemate 33. de libris utriusque Test. T.

2. Opp.

- s) Dionysius Alex. apud Euseb. VII. 25. *τινὲς μὲν ἔν τῶν προῆμῶν* &c. *Eundem* Dionysii locum sed non integrum produxerat Eusebius III. 28. Hist.
- t) Ea additis observationibus quibusdam descripti in Codice Apocrypho N. T. p. 956. seq.
- u) Tertull. de præscript. c. LI. Epiphanius hæresi XLI. p. 299. seq.
- x) Tertull. IV. 5. contra Marcion. Epiphanius hæresi XLII. p. 309.
- y) Epiphanius hæresi LIV. p. 462. seq. testatus Theodotianos esse *ἀπόσπασμα* hæreticos Alogorum, à quibus Apocalypsin rejici monuit præter Epiphanium II. Augustinus & auctor prædestinati hæresi XXX.
- z) Hieronymus Epistola CXXIX. ad Dardanum: *Neque Græcorum quidam Ecclesia Apocalypsin Joannis eadem libertate (nemine contradicente) suscipiunt. Junius Afer: De Joannis Apocalypsi apud Orientales admodum dubitatur. In Occidente etiam nonnullos fuisse qui eam non recipere, colligas ex his Sulpicii Severi lib. 2. Hist. Librum S. Apocalypsis qua à plerisque aut stulte aut impie non recipitur. Concil. Toletan. IV. can. 16. A. C. 633. Quia plurimi sunt qui Apocalypsis auctoritatem non recipiunt, eamque in Ecclesia Dei predicare contemnunt, si quis eam deinceps aut non receperit, aut à Pascha usque ad Pentecosten missarum tempore in Ecclesia non predicaverit, excommunicationis sententiam habebit.*
- 2) Recte hoc factum, ad illum Canonem annotat Lucas Osiander. In Arabica autem versione ejusdem Canonis, observante Jo. Gregorio, Apocalypsis Joannis N. T. memoratur. Quemadmodum etiam Nazianzenum alijs in locis Apocalypsin pro divina agnoscere notavit Claudius Frassenius p. 753. seq. disquisitionum biblicarum.

2. Opp. p. 98. Et in codicibus quibusdam Syriacis & Arabicis b) Novi fœde 15. Alii inter Apocrypha retulere, ut illi de quibus Eusebius III. 24. & 25. Hist. & Amphilochius in carmine de Sacra Scriptura libris ad Seleucum, c) tum Gregorius Nyssenus d) & auctor veteris Stichometriae. e) Alii Joannem presbyterum, Virum Apostolicum suspicati sunt auctorem esse, ut Dionysius Alex. f) apud Eusebium VII. 25 & Eusebius III. 39. Hist. Stylum quoque carpit Dionysius his verbis p. 267. *Διέλεκτον μέντοι κ̅ γλωσσῶν ἐκ ἀκριβῶς ἑλληνίζουσαν αὐτῷ βλέπω, ἀλλ' ἰδιώμασι μὲν βαρβαρικοῖς (Hebraïsmis) χρωμένον, καὶ π̅ κ̅ γ̅ σ̅) σολοικίζοντα.* Recentiores Erasmus. D. Lutherum, Zwinglium, Calvinum, Jos. Scaligerum, Lucam Osiandrum, Joh. Rodinum aliosque qui utrum Joannis Evangelistae esset, aliquando subdubitarunt, prætereo.

IX. S. PAULUS qui & *Saulus*, h) Judæus de tribu Benjamin

T 3

b) Vide Jo. Gregorii præf. ad Observationes in quædam S. Scripturae loca T. IX. Critic. Sacror. Angl.

c) Amphiloch. τὴν δ' Ἀποκάλυψιν τὴν Ἰωάννη παλιν τινὲς μὲν ἐγκρίνουσιν, οἱ πλείους δὲ δεχεῖν νόθον λέγουσι.

d) Homilia εἰς τὴν ἑαυτῶν χειροτονίαν T. 2. p. 44. Ἦκουσα τῶν Ευαγγελιστῶν Ἰωάννην ἘΝ ΑΠΟΚΡΥΦΟΙΣ πρὸς τὰς τοιαύτας δι' ἀνίγματος λέγοντος ὡς θεὸν ἀκριβῶς μὲν ζῆσιν τῷ πνεύματι, κατεψύχθαι δὲ τῇ ἀμαρτία. Ὁφελον γὰρ ἦθα, φησι, ψυχρὸς ἢ ζεσὸς. Apoc. III. 15. Videndum tamen an in hoc Nysseni loco Ἀπόκρυφα sint, quod vult Heinsius, *ab Ecclesiis non recepta*, num potius *arcana* βίβλου, ut Pseudo-Dionysio c. 3. de Eccles. Hierarchia Apocalypsis vocatur *κρυφία κ. μυσικὴ ἐποίησεν τῶν μαθητῶν ἀγαπητῶν κ. θεοπεσιῶν*. Ita certe Nysseni locum intellexit Svicerus T. 1. thesauri p. 446. Sic Commodianus Instruet. XLIII. 17. *Oratio Joannis*, ex Rigaltii emendatione. Eodem sensu Juvenalis dixit *arcana volumina Moysi* XIV. 102. *Φοινίκων ἀπόκρυφα βιβλία* apud Hesychium Illustrem in Pherecyde. Vet. gloss. *ορειται, ἀπόκρυφον*. Tertullianus c. 3. de pallio referens quædam de protoplastis ἐ Genesi, *sed arcana ista*, inquit, *neque omnium posse*.

e) In quibusdam Codicibus *στιχομετρίαις* post verba *καὶ ὅσα τῆς νέας εἰσὶν ἀπόκρυφα*, sequitur *Ἀποκάλυψις Ἰωάννη στίχων αε.*

f) Rationes hujus refellit Elias du Pin T. 2. prolegom. Bibl. p. 68. 69. & Jo. Lightfootus Opp. posthum. p. 45.

g) Contar Balthaf. Stolbergium de solœcisim & barbarisim N. T. dictioni falso tributis p. 10.

h) Saulus nomen mali ominis, non tantum propter Regem impium hoc nomine, sed & propter significacionem. Nam ut in scholis ad Vespas Arittophanis p. 353. legas, *σαυλ: καλεῖται τὸ Φαῦλον καὶ διεργηκός*. Itaque ἐ Saulo Paulum factum affirmant veteres, ut Augustinus, Alucinus, Bernardus, Petrus Blesensis. Vide Novarium

min ex oppido Judææ Gischalis fuit, i) quo à Romanis capto, cum parentibus suis qui jus sibi civitatis Romanæ comparaverant k) Tarsum Ciliciæ commigravit: ab his ob studia legis missus Hierosolymam, à Gamaliele l) viro doctissimo eruditus est. Etiam ex more Judæorum qui cum studio legis opificium aliquod conjungere m) solebant, simul tentoria n) in usum militarempellibus conficere didicerat, unde *σκηπηπιόν* vocat Lucas, nonnulli veteres *σκηποτόμων*. E persecutore Phariseo adscitus inter Apostolos, sed extra numerum illorum duodecim, qui CHRISTO in terris versanti adfuerant, à Domino tamen ipso, non ab hominibus neque per homines o) cooptatus, nulli jure cedebat Apostolorum, omnibus plura etiam tulisse & majora laborasse professus p) atq; in non Apostolus gentium, q) ut inter Judæos quoq; longe maximum numerum CHRISTO fuerit lucratus, ut vel scripta ejus testantur De vitæ ejus præter Lucam in Actis Apostolorum ejusque interpretes, videntur sunt scriptores sed longe minore fide digni qui *vitas Apostolorum succinctis* stylo scripserunt, Græcè quidem Sophronius Hieronymi interpres: Dorotheus à Caveo in Historia litteraria Script. Eccles. ad A. C. 303. & Cangio editus ad calcem Chronici Paschalis p. 434. qui p. 437. etiam

Græcè

num in limine adagior. Ecclesiasticor. & Sannazarium ad Damasci carmen. 1. Pauli nomen à Proconsule Cypri Paulo ad CHRISTI fidem converso tulisse scribit Hieron. Sed vide Frid. Spanhem. T. 2. Opp. p. 327. Augustinus serm. 25. de Sanctis: qui facti ex Saulo Paulum, fecit ex Simone Petrum.

i) Hieron. de S. E. c. 15.

k) Schol. Græc. ad Act. XXII. 28. Vide etiam illustris Ez. Spanhemii Orbem Romanum p. 140. seq. edit. secundæ

l) De hoc Gamaliele præter Pearsonium & alios interpretes Actorum & Vitæ Pauli scriptores ad J. G. Dorschei semestri Tiburtio Dionisianum p. 237. seq. D. Carpzovium ad Schikardi jus Regium Hebr. p. 101. & 425 seq. Wagenheilium in Sota. p. 991. seq. & Casp. Henr. Graunii historiam Gamalielis cognomine Senis Witteb. 1687. 4. Gamalielen ipsum deinde Christianum & baptizatum fuisse refert Eustratius apud Phot. Cod. 171.

m) Vide Grotium ad Matth. XIII. 55. Act. XVIII. 3. Ligtfooti Horas Talmud. ad Mart. VI. 3. Buxtorfii Lex. Talmud. in תַּרְסוּס, & Hottingerum nepotem ad Gemram Chagigah, p. 122.

n) Coteler. ad Constitut. Apostol. II. 63. Erasmus & Stunica ad Act. XVIII. 3. Contr. Schurzfleisch V. C. in diss. de Paulo *σκηπηπιόν*, & in altera quam inscripsit antiquas versiones ad insigniores Ciliciæ antiquitates, ubi inter alia è Dione Chrysost. & Libanio observat magnum eorum numerum olim in Cilicia fuisse qui corio operarentur, quo spectant & udones Cilicij apud Martial XIV. 114. Nam & hodie tapetia Tarsis confecta è Sicilia exportari, recentiores navigationum libri testantur. Etiam à manufactoria dictiones petere Paulum observatum fuit, ut 2. Cor. V. 1. XII. 9.

o) Galat. cap. 1. v. 1. Act. IX. 5.

p) 2. Cor. XI. 23.

q) Rom. XI. 13. 1. Tim. II. 7.

Græce & latine exhibet Anonymum de patria & Parentibus Apostolorum, Hippolytus à Combesfio auctar, novi T. 2. sive in Historia Monothelitarum p. 831. vulgatus, & eadem fere tradens Epiphanius in Codice Regis Christianissimi signato MDCCCCLI. fol. 233. & anonymus cum Oecumemo in Epistolas Pauli pridem editus: *latine* Abdias, in Codice N. T. Apocrypho cum notis à me vulgatus, & Abdiaz insiftens vestigiis Ordericus Vitalis, tum pseudo Linus de passione Petri & Pauli, Isidorus Hisp. sive quisquis auctor de vita & morte sanctorum utriusque Test. & auctor indiculi Apostolorum à Florentinio illustrati & cum Martyrologio Hieronymiano editi: ut omittam poemata de duodecim Apostolis, Venantii, Walafridi Strabi, &c. S. Damascum carmine 1. in Paulum Apost. His accedunt Menza & Acta Sanctor. 29. Junii. Tum Nicetas ap. Combesfium T. 1. Auctar. noviss. Euthalius in prologo ad Epistolas Pauli Græce scripto, & partem in Complutensibus & ab Erasmo, Rob. Stephano, Christoph. Pelargo, & cum Oecumenii commentariis, sed integre in Novo Test. edit. Bœclerianæ, & emendatius denique cum latina versione vulgato in collectaneis monumentorum veterum doctissimi & humanissimi Laur. alexandrini Zacagnii. Inter recentiores celebrandus imprimis Jo. Pearsonius in Analibus Paulinis & Analium scriptores Baronius, Jac. Capellus ac Sam. Basnage: tum Antonius Godellus, Claudius Dausquejus, Barthol. Gavantus, Tho. Massutius & Joannes Brant in vita Pauli, Hermannus Witfius in meletematis Leidensibus, Jan. Bircherodius in serie Chronolog. Actorum S. Petri & Pauli, Lud. Capellus in Historia Apostolica illustrata, & qui vitas ceterorum quoque Apostolorum diligentissime scripsere Gvil. Caveus & Tillemonius: ut omittam Joachimum Perionium, Joach. Camerarium, G. Majorem aliosque, & Andream Wilckium in posteriore parte *επερογασίας*, qua recentium Poëtarum carmina in Apostolos collecta exhibentur. His addere licebit forte V. C. Joannem Schedium, quem à pluribus annis vitam Pauli molitum discas ex Actis Erud. T. 1. supplementi p. 336. Sed missis hisce & quæ de itinere Paulino singulari diatriba non ita pridem commentatus est V. C. Christoph. Cellarius, tantum noto in præsentem me eorum sequi rationes, qui Paulum^r conversum esse existimant anno quarto sive ultimo Caji, A. C. XLII. & capite truncatum A. C. LXVIII. s) Neronis XIV. Intra istud tempus scriptæ ab eo sunt divinæ

quas

r) Frid. Spanhem: in diff. de Conversionis Pauline Epocha T. 2. Opp. p. 323.

s) Vide interim quæ disputat Pagi T. 1. Criticæ Baron. p. 51. seq. ut probet Petrum ac Paulum morti addictos anno Neronis duodecimo, Nerva & Vestino COSS.

quas Ecclesia jampridem legit *Epistola quatuordecim*, illo ut est credibile ordine quo sub initium hujus capituli demonstravi, licet in sacro Bibliorum volumine t) nescio quo auctore dispositæ potius videntur (maximam certe partem) pro dignitate eorum ad quos scriptæ fuerunt. Nonnullis Epistolis præter Pauli nomen etiam *Timothei* vel *Sosthenis* vel *Silvani* præfigitur. *Cur id?* Respondet Salvianus Epist. IV. *primum credo, ut simul agnoscerentur qui simul scriberent. Deinde ut ii qui separatim ab unoquoque eorum edocti fuerant, scirent omnium non discrepare sententiam. Postremo, ut quos singulorum non movebat auctoritas, omnium saltem consensum assensus.* Priori ad Corinthios quidem *Pauli & Sosthenis*, Epistolis ad Philippenses, Colossenses & Philemonem *Pauli & Timothei*, utriq; vero ad Theffalonicenses *Pauli, Silvani ac Timothei* præmittitur. Nec propterea auctore Paulo dubitatum est, uti nec de Epistola Clementis ad Corinthios scripta sub nomine Ecclesie Romanæ, Locuples in primis testimonium Pauli Epistolis præbet Apostolus Petrus 2. III. 15. seq. ubi adjungit in illis) quæ de adventu CHRISTI ad judicium Paulus scripsit, esse *ἀνόητα* quædam, à levibus & imperitis hominibus male accepta atq; *σε τετρας* divinas scripturas in perversum & exitiosum sensum detorta. Denotionibus vero quæ Epistolas hasce interpretibus difficiliore reddunt, expendi merentur quæ nuper è Jo. Lockii postumo libro qui inscribitur *an essay for the understanding of St. Pauls Epistles by consulting St. Paul himself*, notavit Joh. Clericus V. C. Tom. 13. Bibl. selectæ p. 38. seq. Hyperbatæ x) in iisdem Epistolis jam olim observavit Irenæus III. 7. & Tertull. c. 44 de resurrect. Photius Epist. CLXIV. *καὶ γὰρ πολλὴ τις τοιαύτη ῥήματα τοῦ μεγάλου Παύλου ἢ χρησίου, ὡσαύτε καὶ τῆς ἐλλείψεως καὶ τῶν ἀβιβλῶν καὶ ἢ καὶ ἀπὸ κοινῆ, καὶ κατὰ πάντων ἰδέαν ἢ μεταχέουσι* Eloquentiam tamen Pauli multis merito celebrat Chrysostomus, tum alibi tum in homiliis de

- t) Epistolas non magis quam Prophetas ac Psalmos ordine Chronologico digestas in sacris Codicibus exhiberi, recte observant Chrysost. & Theodorus prologos in Epist. ad Rom Sententiam vero Epiphani qui T. 1. p. 350. videtur credidisse ordinem illum ab ipso esse Apostolo Paulo, retellit Rich. Simon lib. I. Hist. Crit. R. T. p. 158. seq.
- u) *ἐν οἷς* legunt plerique Codices, licet nonnulli habent *ἐν αἷς* ut notant R. Seph. & Oxonienses & in Alexandrino reperisse se Grotius testatur.
- x) Hæc figura ab affectu vehementi proficitur notante Longino c. 18. vide & Hefychium Hierosol. à Cotelerio editum T. 3. monument. Eccles. Græcæ p. 2. Marcellinus in vita & Theo p. 36. progymnasim, etiam in Thucydide hyperbatæ frequentiam observant.

ejus laudibus, Photius Epist. CLXV. Hieronymus item, ne de aliis dicam, & Eusebius III. 24. Hist. eam vocans πάντων ἐν ᾧ θεοσκυῆ δυνατώτατον λόγων νοήμασι τε ἰκανώτατον γεγονότα. Quibus veterum testimoniis juvat subjungere hæc Bucerì c. XII. prolegom. in Epist. ad Rom. *Ex Spiritu S. Apostolus scripsit, imo hæc ipse omnia scripsit Paulo usus tanquam organo. Nihil ergo hic frustra dicitur, nihil non rei congruens eoque appositæ. Sunt alicubi, ut videtur carni, anapodata, sunt hyperbata, sunt misese, tautologia, macrologia, pleonasmus, ἀνοικονομητα & alia quæ inter vitia orationis numerantur. At si tu probe consideres, ut soleant loqui ii, qui vehementer sunt affecti, maxime, qui tractant divina: quid deceat Evangelium CHRISTI, & illo quidem tempore, in quo omnia tractari debuerunt virtute CHRISTI, nullis humanis presidiiis &c.* Cum suas mitteret Paulus Epistolas, usus est quandoque amanuensi, qui vel ex distantis exciperet ore, vel ex Autographo illas describeret, quibus ipse deinde manu sua aliquid subscripsit. Amanuensis ejusmodi fuit Tertius Rom. XVI. 22. ἀσάξομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. Subscriptionse occurrunt I. Cor. XVI. 21. ὁ ἀσασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου, εἰ τις ἔ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἢ τὴν ἀνάθεμα Μακαρὸν ἀθά. 2. Theff. III. 17. ὁ ἀσασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου, ὁ ἐστὶ σημεῖον γ) ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ, ἔτω γράψω.

1. Epistola ad Romanos sive ad Christianos ex Judæis

2) & gentibus Romæ versantes, græce scripta est non latine, etsi Scholiastes Syrus notat scriptam esse *Romane* Ῥωμαίων, quo vocabulo Græcam linguam significari. Romæ tunc & in omni fere Romano imperio vulgatissimam, Seldenus ad Eutychium observavit. Igitur non magis fide dignum est quod Cornelius à Lapide *Tertium* Pauli amanuensem suspicatur Epistolam hanc latine versam misisse ad Romanos, quam quod à Melchiore Inchofero lib. V. histor. sacræ latinis cap 6. traditur Paulus latine interdum & prædicasse & scripsisse. Epistola ad Romanos missa est è Corintho, cum nondum Romæ Apostolus fuisset, ut recte monet Euthalius pag. 570. De anno in diversa abeunt viri docti, aliis annum CHRISTI 51. a) vel 54. b) aliis annum 60. c) assignantibus. Ego eis subscripsi qui mediam amplexi sententiam, referunt eandem ad A. C. 58.

U

2. Prior

y) Velut nota impressa signumque. Vide Aufonium Tollii p. 670.

z) Vide Jo. Braunii selecta sacra lib. I. cap. 2.

a) Lud. Cappellus in Hist. Apostol. illustrata.

b) Salmast. apparatus de primatu Papæ p. 46. H. Dodwellus de jure Laicor. circa sacra p. 232.

c) Ita D. Sandhagenius ὁ μακαρίτης.

2. Prior ad Corinthios, sive eos qui è judicis d) & gen-

tibus Evangelio crediderant Corinthi & in tota Achaja. e) De hac Epistola Clemens vir. Apostolicus in Epistola ad eosdem Corinthios scripta c. XLVII. ἀναλάβετε τὴν ἐπιστολὴν ἧ μακαρίου Παύλου ἧ Ἀποστόλου. Τί πρῶτον ὑμῶν ἐν ἀρχῇ Ἐυαγγελίᾳ ἔγραψεν; ἐπ' ἀληθείας πνευματικῶς ἐπέταξε ὑμῶν πρὸς αὐτὰς τε καὶ Κηφᾶ καὶ Ἀπόλλω, ἵνα τὸ καὶ τότε προσκλήσετε ὑμᾶς πεποιθῶσθε. Hanc Epheso missam à Paulo, cum jam Corinthios vidisset & docuisset, scribit Euthalius p. 589. Alii Philippis vel in itinere cum Ephesum tenderet ablegatum malunt, ut supra § I. dixi, ubi quoque de tempore quod missa videatur A. C. 57. quæ sententia placuit etiam Eliæ du Pin T. 2. prolegom. Bibl. p. 48. seq. & scrutatori sacrarum litterarum, quoad viveret, sedulo D. Casp. Hermanno Sandhagenio τῷ μακαρίτη.

Verba I. Cor. V. 9. Ἐγραψα ὑμῶν ἐν τῇ ἐπιστολῇ reddenda est: scripsi vobis. in hac Epistola, neque aliam quandam Epistolam quam antepriorem ad Corinthios Paulus scripserit, sed hanc ipsam respicere ostendi in Codice Apocrypho N. T. p. 919. Possunt etiam verba ἔγραψα ὑμῶν reddi, scribo vobis. Sic in Epistola Philippi ad Athenienses apud Demosthenem Orat. de Corona: γέγραφα ὑμῶν ἵνα μὴ πλείον ἐνοχλήσῃτε πρὸς τούτους. Scribo vobis ne amplius de his laboretis. Epistola VIII. earum, quæ Phalarid tribuuntur: γέγραφα σοι σωσίμωσ, summam tibi scribo. Quod vero nullam Epistolam ad Corinthios Paulus ante hanc miserit, declarat etiam signum & nota manus suæ, quam veluti antea incognitam Corinthiis in extremis Epistolæ adscribit. Confer Grotium ad 2. Thess. III. 17.

3. Posterior ad Corinthios, eodem ut videtur mens-

ibus aliquot interjectis ad eosdem scripta, licet B. D. Sandhagenius integrum interponat biennium. Missa est Philippis Macedoniæ, per Titum & Lucam, ut notant ὑπεγράφαί. Euthalius p. 611. ταύτην ἐπέταξε ἀπὸ Μακεδονίας. Confer Jo. Braunii selecta sacra lib. I. cap. IV. & Grot. Cave in vita Pauli sect. V. num. I.

4. Ep-

d) Confer Braunii V. C. selecta sacra lib. I. cap. 3. Cosmas Indoplestes VII. μ. 179 πρὸς τὰς ἐκ τῶν Ἑλλήνων πιστεύσαντας, λέγω ἡ Κορινθίους, ἀνδράποδες φιλολόγους ἄνητας καὶ φιλοσόφους.

e) Jo. Fellus Episcopus Oxoniensis in limine notarum ad Epistolam priorem Clementis: Epistola D. Pauli quæ ad Corinthios inscribitur, omnibus totius Achajæ Ecclesiis tempore ἧ ἀριστολοῦ mittebatur; nimirum τοῖς ἀγίοις τοῖς ὄσων ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαιῶναι 2. Cor. I. 13.

4. *Epistola ad Galatas* five Judzos f) & Gentiles ad CHRISTUM conversos in Gallogræcia g) quibus Evangelium prædicaverat circa A.C. LI. Argumentum Epistolæ est Galatas dehortari, ne iugo Legis Mosaicæ h) iterum collum animosque supponerent. Idem dissuaserat Romanis, sed ad illos quos nondum præfens ipse docuerat & scribit minus familiariter, & prolixius iis capita Christianæ fidei exponit. Ad Galatas vero & brevius omnia, & tanquam Doctor ipsorum, ita ut nec à gravi increpatione sibi temperet. Scripsisse hanc Epistolam adhuc Neophytum & in gratia rudem, adeoque inter primas, non dubitat affirmare Tertullianus lib. I. c. 20. contra Marcion. Prius ad Galatas quam ad Corinthios scripsisse, & scripsisse Epheso circa extremum Anni 56. vel initium 57, cum nonnullis viris doctis sentit Elias du Pin T. 2. prolegom. Bibl. p. 49. seq. Sed longe serius scripserit, si fides habenda veteri subscriptioni & Euthalio p. 624. Codicibus idem Syriacis & Arabicis, qui etiam per Timotheum missam adjungunt. His adsentiens Salmasius p. 19. Appar. *Roma erat*, inquit, *Paulus, cum Epistolam ad Galatas dedit*. Romam non venit ante annum 61. Non possum tamen improbare eorum sententiam, qui non diu post Epistolam ad Romanos in itinere Hierosolymam versus A. C. 58. exaratam hanc Epistolam arbitrantur.

5. *Epistola ad Ephesios* Gentiles præcipue, i) tum etiam illis permixtos Judzos ad Evangelium conversos, qui tunc Ephesi atque in minore Asia degebant, cum nondum eos Paulus vidisset, ut Euthalio notatum p. 633. seq. De eo quod hanc Epistolam Marcion inscriptam legit *ad Laodicenses*, vide, si juvat, disputata à me in Codice Apocrypho N. T. p. 858. & Jo. Millium prolegom. in N. T. Romæ scriptam in primis vinculis omnes fere consentiunt, missamque per Tychicum. Jac. Usserius in diff. de Epistola ad Laodicenses p. 301. *Est Epistola ad Colossenses quasi Epitome Epistolæ ad Ephesios, ut Epistola ad Ephesios, Epistola ad Romanos.*

U 2

Eos

Insuper collecta Hierosolyma mittenda 1. Cor. XVI. 1. & 2. Cor. VIII. 6. ad totam Achajam pertinuit, quod constare poterit ex Rom XV. 26. 2. Cor. IX. 2. *Qui demum Corinthios irrigasse* (Apoſt.) 1. Cor. III. 6. totam Achajam perlustrasse fertur, Act. XVIII. 27.

- f) *Γαλατία Ἑλληνική* hæc dicitur Themistio Orat. XXIII. p. 299. Mentio *Γαλατῶν* pro Gallogræcis in Callimachi hymno in Delum v. 184. ad quem locum consules illustris Ez. Spanhemii notas p. 439.
- g) Hinc Tertullianus c. 14. de jejuniis *Galaticari* dixit de superstitiosa observatione Judæarum ceremoniarum.
- h) Braunius lib. I. select. sacr. cap. 5.   i) id. cap. 6.

Eos vero qui ex Eph. III. argumentum prioris cujusdam ad Ephesios scriptæ Epistolæ petere instituunt, confutavi in Cod. Apocr. N. T. p. 915. seq.

6. *Epistola ad Philippenses* k) sive Judzos & gentiles Philippis in præcipua illa urbe & in tota Macedonia à Paulo, qui bis ibi præsens fuerat Act. XVI. 12. XX. 6. de Evangelio edoctos, missa ex urbe Roma, non diu ante finem primæ suæ captivitatis, per Epaphroditum quem ab Epaphra de quo Coloss. I. 7. & IV. 12. male, ut existimo, distinguunt Frassenius disquisit. Bibl. p. 707. Post annum Neronis quartum scriptam esse recte annotavit Blondellus libro de Episcopis p. 2.

7. *Epistola ad Colossenses* Christianos, qui in urbe erant Phrygiæ Pacatianæ Colossis. Scripta antequam eos vidisset Paulus, & transmissa statim, ut videtur, post obfignatam ad Ephesios Epistolam. Vide Euthalium p. 648. Quoniam vicina erat Laodicea, igitur jubet hanc Epistolam etiam in Laodicensium Ecclesia legi IV. 16. quemadmodum τὴν ἐκ Λαοδικείας sive Laodicensium Epistolam ad Paulum, quam suis videtur litteris adjunxisse, legi à Colossensibus.

8. *Prior ad Thessalonicenses* scripta post eam quæ hodie posterior legitur, si credimus Grotio de Antichristo & in limine ad Thess. & ad 2. Thess. III. 17. Quod vero 2. Thess. III. 15. provocat ad ea, quæ edocti fuerint per Epistolam, potest id de illa ipsa accipi, vel certe de hac priore quam post scriptam esse minus certa conjectura Grotius contendit. De altero loco 2. Thess. II. 2. ubi falsam sub Apostoli nomine ab impostoribus jactatam Epistolam memorari nonnulli existimant, dixi in Codice Apocrypho N. T. p. 916. seq. Priorem ad Thessalonicenses Athenis missam esse à Paulo, qui eos jam vidisset, notat Euthalius p. 656. Sed viri docti malunt scriptam esse Corinthi, eodem quo posterior anno, ut si non prima hæc (quemadmodum Chrysostomo, Theodorito, Anselmo aliisque persuasum) saltem secunda omnium Pauli, quas h. bernus Epistolarum scripta fuerit etiam ex Grotii sententia. Sed adversus illam vide, quæ erudite disputat Sam. Basnagius ad A. C. LI. n. 74.

9. P.

k) Qui plures Philippensibus Epistolas à Paulo missas contendunt, nituntur loco Polyæpi Epist. c. 3. ἡ ἑκὴν ἀπὸ πάντων ὑμῶν ἐγγράφειν ἐπιστολάς. Sed certum est Ἐπιστολάς etiam in plurali numero interdum de unica dici Epistola, ut demonstravi in Codice Apocrypho N. T. p. 914. seq. Ita latini quoque scriptores ut Plinius XXXIII. 3. *Ad Bruti in Philippicis campis Epistola reperitur frementes fibulas tribuntias ex auro gravi.* Justinus XI. 12. *tertias Epistolas & per Epistolas Alexandrum deprecatur:* atque XI. 2. *cepto poculo Epistolas* (Parmenionis Epistolam superiore die redditam) *Medice imbutis.*

9. *Posterior ad Thessalonicenses* scripta, non Romæ, ut habet Euthalius p. 663. sed Corinthi eodem A. C. 52. Claudii 12. Notant autem veteres Theophylactus aliique, Ecclesie Thessalonicensium hanc inscriptam esse, licet pauci adhuc ibi essent qui fidem haberent Evangelio, Jason forte Judæus Silæ sive Silvani ac Timothei cognatus, & nonnulli alii. Confer Braunium lib. I. c. 9. sele&t. sacr.

10. *Prior ad Timotheum* 1) Ephesi jam versantem & multarum Ecclesiarum urbiumque totarum & gentium curam creditum ut notat Chrysostomus. Scripta est, si Euthalio p. 686. & subscriptionibus antiquis fides, ex Laodicea Phrygiæ Pacatianæ Metropoli. Sed viri docti malunt ex Philippis Macedoniæ, m) neque assentiuntur iis, qui per Epistolam *ἐκ Λαοδικείας* Coloss. IV. 23. hanc ipsam intelligunt. Tempus autem ab Usserio n) & aliis non absurde refertur ad A. C. LXV.

11. *Posterior ad Timotheum* scripta Romæ ab Apostolo omnium, ut videtur, postrema. Romæ in vinculis scriptam esse omnes consentiunt, at non in prioribus, ut Baronio ad A. C. 59. n. 10. seq. Lightfoot & aliis persuasum, sed in posterioribus, ut affirmant veteres *ὑπογραφαί* apud Zacagnium, tum Athanasius, Eusebius, alique; & ex loco 2. Tim. IV. 6. atque aliis argumentis colligit Sam. Bagnage T. I. Annal. p. 726.

Epistolas ad Timotheum à quibusdam hæreticis rejectas testatur Clemens 2. Strom. p. 383. De Marcionitis certe hoc constat è Tertulliano, Hieronymo & Epiphonio, ne dicam de illis, quos infra notabo omnes Pauli Epistolas repudiasse.

12. *Epistola ad Titum* o) quem in Creta ad Evangelium prædicandum & Ecclesias constituendas reliquerat, scripta non Nicopoli, ut habent *ὑπογραφαί*, & ubi se hiematurum scribit (*ἐκεῖ ὀκτώμηνα ἐδραμάσαυ* II. 12.) sed vel Colossis, ut malunt viri docti, vel alio vicino loco. Tempus non longe remotum ab eo, quo scripta prior ad Timotheum.

U 3

Epi-

1) De Timotheo vide Bollandum in Actis Sanctorum 24. Januar. & quæ in ejus vita Caveus, Tillenontius & c.

m) Sabinus p. 38 de primatu Papæ. Jo. Claudii opera posthum. T. 5. p. 318.

n) Usserius T. 2. Annal. ad A. C. 65. Heideggeri Enchirid. Bibl. p. 920.

o) De Tito vide Acta Sanctor. IV. Januar.

Epistolam ad Titum rejecit Marcion, teste Tertull. V. 21. & Hieronymo in commentar. atque Epiphanio, itaque apud Philastrium error est c. 45. scribentem de Marcione: *secundum Lucam autem Evangelium solum accipit, non Evangelia: nec Epistolas Pauli, nisi ad Timotheum & Titum.* At recte Augustinus IV. 16. de doctrina Christiana. *Has, inquit, tres Apostolicas Epistolas ante oculos habere debet, cui est in Ecclesia doctoria persona imposita.*

13. *Epistola ad Philemonem* p) suum σωεργόν, qui curam Colossensis Ecclesiae tum gerebat, ejusque uxorem q) Appiam scripta Romae in prioribus vinculis circa A. C. 62. pro Onesimo r) Philemonis fugitivo servo, sed jam ad CHRISTI perducto sacra & ad frugem reversa, Subscriptio hujus Epistolae in MS. Cryptoferratenfi apud Zacagnium p. 708. *πρὸς Φιλήμονα καὶ Ἀπφίαν δεσπότας Ὀνησίμου καὶ πρὸς Ἀρχιεπίσκοπον Διόσκωρον τὸ ἐν Κολοσσαῖς Ἐκκλησίας ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Ὀνησίμου οἰκέτου.* Mentio ejusdem Onesimi Coloss. IV. 9. quem Episcopum Berrhœensem vocat auctor Constitt. Apost. VII. 46. & sub Domitiano passum tradunt Nicephorus & Menza 15. Febr. Euthalius p. 707. *Ἰστέον ὅτι ἐστὶ ὁ Ὀνησίμους καὶ μαρτυρεῖς ἠξιώθη ἐν τῇ Ῥωμαίων πόλει, Τερτύλλου & τμητικῶν τῆν ἐπαρχὸν ἐξῆσιαν διέποντων, τῇ τῶν σκελῶν κλάσει τὴν ψῆφον ὑπομνήσας & μαρτυρεῖς.* Sed alius omnino de quo in Ignatii ad Ephesios Epistola c. 1. Onesimus Ephesi Episcopus, ut recte magno Pearsonio observatum in Vindic. Ignatii p. 379. Alium etiam Onesimum Byzantii Episcopum memorant Nicephorus CPol. & Philippus Cyprius in Chronico Ecclesiae Graecae. Ceterum chirographum Pauli quod in hac Epistola v. 18. Philemoni pro Onesimo liberaliter offertur, non obligationem constitutoriam, sed veram solidamque continere expromissionem, erudite disputat Zacharias Huberus V. C. diff. Juridico Philologica 2. seq.

Epi:

- p) Philemonis memoriam celebrant Graeci, & latinorum Martyrologia 23. Nov. Gazz Episcopum fuisse tradit Pseudo-Dorotheus.
- q) Vide Menz. Apprium ad haec Paulini Natali XIII. Felicis v. 64. *Appria qualis erit servus illi Philemonis olim.*
- r) Onesimus servi nomen etiam apud Sveton. Galba c. 13. è Murci emendatione XV. 11. Var. lect. & Onesimus Plutarchi servus apud Galen. de optimo docendi genere. Plures in antiquis inscriptionibus apud Gruterum p. 906. 13. 987. 8. &c. & Sponium p. 73. Misc. Sic Oediphorus l. 59. D. de Manumillis testamento & *Utilius* apud Capitolinum in Marco c. 39. *Chrysimus* libertus Augusti apud Gruterum p. 485. 2. *Utilia* & *χρησιμη* vel *χρησιμη* nomina ancillarum. Vide Menagii c. 31. amenitatum Juris, & Val. Chimentellum de innoce bisellii cap. 8. Ad nomen Onesimi vero quod *utilem* sonat, alludit Apollolus v. 10. *τὸν ποτέ σοι ἀχρηστον, νυνὶ δὲ σοι καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον.*

Epistolæ ad Philemonem brevitatem suam profuisse, ut Marcionis falsarias manus effugeret, testatur Tertull. V. 21. & Hieron. præf. commentarii ad hanc Epist. postquam dixisset quosdam nolle eam inter Epistolas Pauli recipere, caussatos non semper Apostolum nec omnia CHRISTO in se loquente dixisse, subjungit: *Pauli esse Epistolam ad Philemonem, saltem Marcione auctore doceantur, qui cum ceteras Epistolas ejusdem vel non susceperit, vel quædam in his mutaverit atque corroscribit, in hanc solam manus non est ausus mittere, quia suam illa brevitatis defendebat.* Igitur forte apud Epiphanium T. I. p. 373. legendum *ὅτι τὸ ὀλοχερῶς αὐτὴν, ἢ διαστροφῶς παρ' αὐτῷ κείαδ.* Quod vero Theologus insignis Jo. Gerhardus in exegetici loci de S. Scriptura §. 269. notat *Anomæos quoque hanc Epistolam ut more humano scriptam contempsisse, referente Epiphanio hæresi LXXVI. apud Epiphanium non inveni, licet LXXVI. 6. p. 991. seq. de Anomæis tradit, quod Prophetarum & Apostolorum nomina contumeliis incessere non dubitaverint, & quando urgeri rationum vi ac constringi se viderent, data fuga dicere consueverint, τὸ ἀπόστολος ὡς ἄνθρωπος ἔφη, hæc Apostolus tanquam homo dixit, abusi, ut existimo, loco I. Cor. VII. 12. quo tamen non hominis erroribus obnoxii opinionem Paulus opponit præcepto DEI, sed Apostolicam sententiam diserto Κυρίῳ, hoc est, CHRISTI versantis in terris mandato subjungit.*

14. *Epistola ad Hebræos* Hierosolymitanos s) post Jacobum minorem A. 62. martyrio affectum, sed ante excisam Hierosolymam scripta ex Italia t) (ut habet vetus inscriptio & Euthalius p. 668.) missa per Timotheum, postquam Roma e primis vinculis dimissus Paulus esset. u) Huic enim Epistolam tribuere videtur Petrus posteriore Epistola III. 15. & variis argumentis atque testimoniis Paulo vindicare aggressi sunt tum alii, tum qui instar omnium esse potest Frid. Spanhemius libro de auctore Epistolæ ad Hebræos. x) Hebraice scripsisse Paulum

s) Lud. Cappellus in Hist. Apostol. Jo. Braunius lib. I. select. sacr. c. 11. Beza &c.

t) Hebr. XIII. 24. ἀπὸ ἰταλίας υμᾶς οἱ ἀπὸ ἰταλίας. 23. Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυμένον μετ' ἑμὲ εἰάν τυχὸν ἐρχήσῃ, ὄψομαι ὑμᾶς.

u) Cor. f. Frid. Spanhem. F. T. 2 Opp. p. 226. seq.

x) Prodit separatim primum A. 1658. 8. deinde cum Lud. de Tenz & aliorum Viror. doctor. ad eandem Epistolam lucubratiombus Lond. 1661. fol. Denique T. 2. Opera Spanhemii libro secundo Misc. sacr. p. 171. seq.

lum Clemens Alex. apud Euseb. VI. 14. Hist. & unius illius fide quasi Hebræus ad Hebræos non aliter quam ea lingua scribere potuerit, Euseb. γ) ipse III. 23. Euthalius p. 670. Cosmas Indoplevtes V. p. 255. Theodoritus, Theophylactus, & in catalogo Hieronymus affirmant. Græcam versionem Clemens Alex. Luca, Eusebius III. 38. Clementi Romano tribuit, quod nonnullis placuisse refert etiam Gobarus apud Photium Cod. CCXXII. atque ob dictionis similitudinem magis probatur Theophylacto. Sed Græca quæ hodie habemus originarium esse auctoris sacri contextum, argumentis non contemnendis post Calvinum probat laudatus Spanhemius part. 3. cap. 2. Millius præf. ad N. T. p. 11. seq. Blondellus prolegom. ad Pseudo-Isidorum p. 44. seq. Heideggerus in Enchiridio Biblico p. 943. & Jac. Cappellus Obs. ad N. T. p. 109. 112. seq. neque audiendi qui cum Widmannschædio Syriacam versionem hujus Epistolæ pro fonte venditant, aut cum Hallensibus T. 7. Observatt. select. p. 268. contendunt *indubitatis & invictis argumentis probari posse, quod Hebraice primum scripta fuerit, cum ex tota antiquitate ne unus quidem possit proferri testis qui Hebraicam viderit.* In Oriente usque quaque à primis usque temporibus receptam constat, sed in Occidente 2) quidem à nonnullis de ea dubitatum, ut testatur Eusebius III. 3. VI. 11. & 14. Hist. & Hieronymus ad Es. VI. & VIII. ad Matth. XXVI. & Epist. 129 ad Dardanum. Inter primos fuit *Cajus* adversus Montanistas disputans, de quo Eusebius VI. 14. Hieronymus in Catalogo, & Photius cod. 48. qui ab Hippolyto quoque eam rejectam testatur cod. 21. Amphilocheus sive Nazianzenus carmine ad Seleucum:

Τινές ᾗ Φασὶ τὴν πρὸς Ἑβραῖους νόθον,
Οὐκ εὖ λέγουσιν, γνησίᾳ δὲ ἡ χάρις.

Neque Philastrius prætereundus, qui hæresi LXXXVIII. *Non tamen, inquit, in Ecclesia leguntur populo nisi tredecim Epistola Pauli, & ad Hebræos interdum. & in ea quia rhetorice scripsit sermone plausibili* (confer Origenem apud Euseb. VI. 25. p. 227. Hist.) *inde non putant esse ejusdem Apostoli. Et quia & factum CHRISTUM dicit in ea, unde non legitur, de penitentia autem propter Novatianos æque.* Novatianos quidem ad hanc Epistolam provocasse, præter

Epi-

γ) At Eusebius in Psalmos à Clariss. Montfaucono editus p. 15. observat Paulum in hac Epistola versione LXX. Interpretum usum, uti Hieronymus quoque in Es. VI. quo ipsam Græce primitus scriptam agnoscunt. ὁ ᾗ Ἀπόστολος νομομαθῆς υπάειχεν ἐν τῇ πρὸς Ἑβραῖους τῇ τῶν ὀ ἐχρήσατο.

2) Confer Rich. Simonem lib. 1. Hist. Crit. N. T. c. 16. lib. 2. p. 95. & Jac. Basnage Hist. de l'Eglise T. 1. lib. VIII. c. 6.

Epiphanium hæresi LIX. restatur Eulogius apud Phorium cod. CCXXX. Sed Arianos voluisse sollicitare hujus auctoritatem Epistolæ docet Theodoritus in limine commentarii, cui congruit quod Epiphanius LXIX. 37. illam ab Arianis rejici affirmat, & Epistolam ad Hebræos *ἐκ κλησια? ἐδοξα* objicit Anomæus Athanasio I. de Trinitate, cui respondensille, *ἀφ' ἧ*, inquit, *κατηγγέλατο Ἐυαγγέλιον χρισῆ, Παύλος εἶναι πεπι- στευται ἢ ἐπιστολῆ, καὶ ἡμετ' αὐτῆς εἰσὶν ἐπιστολαὶ ἰδίαι πάσαι ἔ Παύλος.*

S. Barnabe à nonnullis tributam esse tradit Philastrius hæresi 88. Hieron. in Catalogo ubi de Paulo Apostolo differit, & respicit ad Tertulliani cap. 20. de pudicitia. Placuit hæc sententia etiam viro docto Jo. Cameroni. Sed Barnabæ qui nunquam fuit in Italia esse non posse probat Frid. Spanheimius part. 2. cap. 8. & Rev. Thomas Itigius diff. de Patribus Apostolicis pag. 172. seq. & 182. B. Luthero in XXVIII. Genes. auctor visus est *Apollo* a) ille Alexandrinus, cujus Auctor XVIII. 24. & in priore ad Corinthios I. 12. III. 4. &c. Tit. III. 13. & in Epistola Clementis Romani cap. 47. mentio. Quamquam vero hanc sententiam, si à Paulo discesseris, verisimillimam Spanhemius esse fatetur, probatam quoque Joanni Clerico T. IV. Bibl. selectæ p. 410. tamen refellitur ab eodem Spanhemio part. 2. cap. 9. neque parvi ponderis est quo inter alia utitur argumentum, quod ne unus quidem veterum hoc tradidit. *Lucam* esse auctorem, post alios non ita pridem scripsit Elias Boherellus V. C. in notis ad eruditam suam versionem Gallicam librorum Origenis contra Celsum pag. 143. *Epistolam ad Hebræos Pauli esse verus est ἔ ἐθνικῆς Ὀρίγηνος Ὀπίο. Ἐγὼ πρᾶτερ cetera animum inducere non possum ut credam Paulum qui nihil se à quoquam accepisse aut doctum fuisse asserit Galat. I. v. 12. velle de se ipso tanquam Apostolorum auditore loqui, quod facit b) auctor Epistola ad Hebræos cap. 2. vers. 2. At sic Lucas Evangel. cap. 1. versic. 2. Multaque sunt cur hanc Epistolam Luca adscribendam putem. Nam ut omittam ipsum cum Timotheo Pauli comitem fuisse, Act. XVI. 3. ἔ 10. XXVII. 37. ἔ Hebr. XIII. 23. ne reliquis im-*

X

moret

- a) De hoc Appolline Alexandrino quem Corinthiorum Episcopus vocat Hieronymus ad Tit. 3. videndus Jo. Prideaux p. 463. seq. Opp. & Clarisf. Vitringa III. 21 Obf.
b) Hoc argumentum movit D. Lutherum, Lucam Osiandrum aliosque de quibus B. Gerhardus in exegesi Loci de S. Scriptura. §. 274. ut Paulum auctorem esse negarent. Sed per communicationem Paulus ait *eis ἡμᾶς*, respiciendo magis ad Hebræos quibus scribit, quam ad se. Confer quæ ad eum locum respondet Seb. Schmidius *ὁ μακαρίτης* p. 168. seq. & Spanhemius de auctore Epist. ab Hebræos part. 3. c. 5.

mores que aliunde duci possunt argumentis, monere obiter contentas ero de quibusdam vocibus Luca particularibus qua in Epistola ad Hebræos occurrunt, ut est *ἐπίσκοπος* pro scribere Epistolam, *Αἴθ.* XV. 20. & XXI. 5. *Hebr.* XIII. 22. *ὑποτάξαι* pro Verbi ministris, *Αἴθ.* XIV. 12. & XV. 22. *Hebr.* XIII. 7. 17. & 24. item vox *ἄρχιεπίσκοπος* *Αἴθ.* III. 15. & V. 31. *Hebr.* II. 10. & XII. 2. qua nescio an aliis observata fuerint, certe non memini. Sed non sunt hæc pauca ita Lucæ particularia, & non ab aliis illius ætatis scriptore sacro usurpari potuerint eodem sensu. Et longe plures Paulinas locutiones in Epistola ad Hebræos demonstravit Spanhemius part. 2. cap. 1. seq. qui Lucam auctorem non esse multis disputat cap. 7. cui adde si placet Eliam du Pin. T. 2. prolegom. Bibl. p. 66. Eodem loco docet Spanhemius scriptorem non esse c) *Clementem Romanum* qui Hebræos nunquam docuit, & ipse testimoniis ex Epistola ad Hebræos utitur, de quo vide etiam sis Rev. D. Ittigii diff. de Patribus Apostolicis p. 231. seq. Nam illud quidem omitto quod c. 9. ab eodem Spanhemio docetur auctorem non posse esse *Marcum*, neq; *Tertullianum* denique, si tamen cuiquam tam absurda opinio in mentem venire potuit, ut testatur Sixtus Senensis.

A Marcione rejectam Epistolam ad Hebræos (& forte à *Basilide*, quem cum Marcione Hieronymus conjungit) auctor est Epiphanius LXII. 9. Idem de Marcione licet ex Tertuliano colligere, & dissent scribit Hieronymus præfat. in Epist. ad Titum. Latinorum quorundam quam dixi opinionem Paulo hanc Epistolam adjudicantium à Marcione descendere existimavit Sandius in Hist. Eccles. p. 148. Sed parum credibile est hæretici hominis *ἑρῳδιῶτα* suæ servientis auctoritatem Catholicos scriptores sequi voluisse. Arianis à quibus similiter in *deum* vocatam Epistolam ab Hebræos jam retuli. succenturiantur recentiores Sociniani quidam, atque ex his Gregorius Enjedinus, contra cujus objectiones illam vindicatam videre est in Fewrbornii Theologi egregii Giessensis anti Enjedino, & Hoornbeckii Socinismo proffigato T. 1. p. 17. seq. Cajetanus quoque præfat. ad Epist. ad Hebræos, *quoniam*, inquit *Hieronymum fortissi sumus regulam ne erremus in discretionem librorum Canonitarum, nam quos ille Canonicos tradidit, canonicos habemus, & quos ille à Canonicis discrevit, extra Canonem habemus, ideo dubio apud Hieronymum auctore hujus Epistole existente, dubia quoque redditur Epistola, quam nisi sis Pauli, non perfectam esse Canoniam esse. Quo fit, ut ex sola hujus Epistole auctoritate non possit, si quid dubium in fide accideret, determinari. Sed Categanum socii Ecclesie suæ vel dese-*

e) Clementem pro auctore habuit Patricius Junius, cui Clementis Epistolam debent

deferunt vel refellunt. D. Lutherum quoque nostrum de hac Epistola durius aliquando locutum esse non diffiteor, veritum ne per illam Novatiani vel Montanistici errores stabilirentur, atque auctoritate veterum quorundam Catholicorum latinorum Doctorum abreptum.

Epistolas Pauli vel omnes vel plerasque rejecerunt *Ebionite* utriusque generis, & *Encratite*, teste Origene libro quinto adversus Celsum extremo. Idem de *Helcesaitis* tradit Origenes in Pl. 82. sed. ex Epiphano XXX. 3. constat affines hos Ebionitis fuisse, quorum in Paulum calumnias tangunt idem Epiphanius XXX. 16. & 25. Eusebius III. 27. Hist. & Theodorus lib. 2. hæret. fab. c. 1. De Encratitis sive Severianis quoque idem Eusebius IV. 29. βλασφημῶντες ἢ Παῦλον τὸν Ἀποστόλου ἀδελφῶν αὐτοῦ ταῖς ἐπιστολαῖς μὴτε πράξεις τῶν Ἀποστόλων καταδεχόμενοι. Hieronymus præf. ad Titum: *Sed Tatianus Encraticarum Patriarches, qui & ipse nonnullas Pauli Epistolas repudiavit, hanc vel maxime, hoc est ad Titum Apostoli pronuntiandam credidit, parvipendens Marcionis & aliorum (Basilidem eodem loco nominaverat) qui cum eo hac in parte consentiunt, assertionem. De eodem Tatiano Eusebius: Ἐπὶ τῆς Ἀποστόλου Φασι τολμήσαι τινὰς αὐτὸν μέλαθρα σαί φωνὰς ὡς ἐπιδιορθώμενον d) αὐτῶν τὴν τῆς Φράσεως σύνταξιν* Victor Capuanus de Tatiano: *Sed & d. Etis Apostolicis manus profana emendationis, vel ut dicam verius corruptionis dicitur intulisse. Marcion vero recepit Pauli Epistolas tantum decem, alioque ordine, & passim interpolatas ac truncas, 1. ad Galatas, 2. & 3. utramque ad Corinthios, 4. ad Romanos, 5. & 6. utramque ad Thessalonicenses, 7. ad Ephesios quam ipse inscripsit ad Laodicenses, 8. ad Colossenses, 9. ad Philemonem, & 10. ad Philippenfes. Vide si placet Clarissimi Jo. Rodolphi Wetstenii notas in Adamantii dialogos contra Marcionitas p. 18. seq. De Manicheis patet ex Augustini lib. IX. contra Faustum, quod Pauli Epistolas ita admiserunt, ut dicerent vel Apostolum cum videtur sibi contradicere, sententiam suam retractasse, vel ab aliis inserta quædam illi esse aliena. Verumamenstejus est & prior illa sententia, nunc emendata est: sin fas non est Paulum inemendatum dixisse aliquid unquam, ipse non est.*

X. Simon Bethsaidensis, Bar Jona five filius Joannis, cognomento PETRUS, Andreæ frater, ἡ ἀπαρχὴ ἔ Κυρίῳ ἡμῶν, e) ὁ τῶν Ἀπο-
X 2 567.29

d) Conf. Rich. Simonis Hist. Crit. N. T. lib. I. p. 367. seq.

e) Vide Blondellum in Pseudo Isidoro pag. 45. seq. ac de reliquis Petri prerogativis Chamerium T. 2. panstratiæ Cathol. T. 2. lib. XL c. 14. seq. ad 19. & M. Anthonium de Dominis IV. 1. Dreieri Controvers. cum Pontific. diss. IX. & X.

πρώτων πρώτος, ὡς πρώτος ὁ πατήρ τὸν υἱὸν ἀπεκάλυψεν. ὃν ὁ Χριστὸς εὐλόγως ἐμακάρισεν, ὁ κλητὸς καὶ ἐκλεκτός, καὶ σωτήριος καὶ σωματοποιήσας, ὁ καλὸς καὶ δοκιμὸς μαθητὴς, ut celebratur à Pseudo Clemente in Epistola ad Jacobum. Judæis maxime f) ad Evangelium convertendis à Domino missus: Galat. II. 7. post Apostolatam atque εὐαγγέλιον περιτομῆς per plures annos gestum denique crucifixus capite ad terram verso g) CHRISTUM suum martyrio honoravit Romæ Anno Neronis XIV. CHRISTI LXVIII. De Vita & martyrio Petri præter eos quos supra in Paulo memoravi, conferes Acta Sanctorum XXIX. Januar.

Epistola prior Petri, quam *majestuosam* Jos. Scaliger appellabat, scripta est Judæis h) CHRISTI nomen professis ἐκκλησίαις παρὰ δημοῖς Διεπορεύσας Πάντες (hinc Epistola ad Ponticos dicitur Tertulliano & Cypriano) Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας. Confer Salmat. Appar. de primatu Pontificis p. 19. & 45. seq. Græce utique, non Hebraice ut Baronio ad A. C. 45. n. 29. visum, quasi *Marcus Græce vertisset*. Nam quod Hieronymus Epist. 150. ad Hedibiam ait *duas Epistolas quæ dicuntur Petri, stylo & charactere discrepare, structuraque verborum*, non linguarum diversitatem intelligit, sed rationes dicendi. Jam sub Claudio datam putat Grotius ad II. 13. sed A. C. 54. atque adeo Neronis anno primo H. Dodwellus diff. 1. Cyprianic. §. 5. Lightfootus plane reducit ad A. C. 61. Neronis VII. Romæ scriptam tradunt ὑπόγραφαί, ex V. 13. Salutatur vos ἢ ἐν Βαβυλωνί σκελεκτηί, i) per Babylonem enim Roma ab Eusebio & aliis veteribus k) intelligitur, etiam à recentioribus non paucis ut Valesio p. 33. ad Euseb. Grotio ad Epist. Petri & appendice de Antichristo T. 3. Opp. Theol. p. 488. Sed forsitan uti simplicius ita rectius sentiunt ii qui de Babylone Seleucienfi Asiatica accipiunt, ut præter Scaligerum, Salmasium aliosq; Petrus de Marca VI. 1. operis de Concordia Sacerdotii & Imperii. Syncellus p. 332. de hac Petri loquens Epistola: *μνήσαι καὶ ἐν αὐτῇ Μάρκος (ἔ. Εὐαγγελιστῆ p. 331.) καὶ τῆς πόλεως Βαβυλωνί, ἄλλοι δὲ Ἰσπῶνης γεγραμμένη φασίν.* Petri phrasin multo esse perplexiorem quam Pauli.

f) Confer Frid. Spanhemium T. 2. Opp. p. 342. seq.

g) Hieron. cap. 1. Catalogi. Ceterum è crucifixione Petri patet Petrum non fuisse civem Romanum. Paulus enim quod civitate Romana gauderet, decollatus fuit.

h) Jo. Braunius lib. 1. select. sacr. c. 13.

i) Alludit ad Electæ nomen, cui Epistolam secundam inscripsit S. Joannes.

k) Vide B. Gerhardum in exegesi Loci de S. Scriptura §. 271. Martium Hanckium V. C. lib. 2. de Rom. rer. scriptoribus p. 54.

Paulinam, Erasmi iudicium est in præfat. ad suam Paraphrasin. Idem in loco 1. Petri V. 12. suspicatur priorem aliquam Epistolam l) hujus Apostoli memorari, quod visum etiam Grotio & in Observatt. sacris Paulo Colomesio. Verum rectius alii de hac ipsa Epistola sua loqui contendunt Petrum, ut notavi in Codice Apocrypho N. T. p. 906.

Posterior Petri ad eosdem scripta est & eodem auctore ut III. 1. ipse testatur: *ταύτη ἤδη, ἀγαπητοί, δεύσαν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν. Et initio Epistolæ: Σίμων Πετρεῦ δὲ λέγει καὶ Ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ.* adde I. 18: Sed scripta longe serius, paulo ante quam martyrium Romæ A. C. 68. Apostolus subiret. Vide I. 14. Priorem ab omnibus receptam, at posteriorem ab Antiquioribus ἐνδιόθηκον haud fuisse habitam, scribit Eusebius III. 3. Hist quem alii sequuntur. Petro eam vindicat adversus Grotium Calovius, Hammondus, Rich. Simon 1. Hist. Crit. N. T. p. 197. seq. Campegius Vitringa IV. Obs. S. p. 937. Gvil. Caveus in vita Petri scilicet X. num. VI. Diversum à priore Epistola stylum alii diverso interpreti tribuunt, qui in priore fuerit Marcus vel Silas, in posteriore Glaucias: Sed alii verisimilius hoc ni fallor à diverso repetunt tempore m) & ætate scriptoris. Sane nonnulla n) ex ea transtulit Judas in suam, palamque testimonio illius usus est. Hanc itaque in sacrorum librorum serie inter Catholicas posuit Clemens Alex. in libris ὑποστυπώσεων, & Athanasii postmodum Synopsi, & Gregorii Naz. carmini in quo sacri per censentur libri, inseri merita est.

IX. JACOBUS minor Alpei F. frater o) DOMINI, circa A. C. LX Hierosolymis scripsit Epistolam Catholicam sive ἐγκύκλιον,

X 3

five

- l) Erasmi verba hæc sunt: *Cum in priore Petrus testetur se scripsisse per Silvanum, & in posteriore aperte testetur eam esse secundam, non video qui res possit explicari, nisi aut posterior Petri non sit, aut Silvanus eam scripserit jussu Petri. Quod si hæc ab ipso Petro scripta sit, videtur tres scripsisse, quarum prima intercederit.*
- m) Jac. Bafnage Hist. del' Eglise T. 2. p. 425. *Mais pourquoy ne dit on pas plutôt que St. Pierre étoit fort âgé lors qu'il écrivit cette seconde lettre. Il alloit mourir, & le Saint Esprit qui anime les hommes ne change point leur style ni leur caractère: au contraire il s'accommode à leur temperament & leur âge. Le style des Auteurs se crez est peutêtre différent comme celui des autres hommes.*
- n) Huetius demonstrat, Evangel. P. 41.
- o) Vide Combefis T. 1. Auctar. noviss. Bibl. PP. p. 543. D. J. Georgii Dorfchei semestre Tiburtio Dionysianum pag. 210. seq. ubi refellitur etiam pseudo Dexter qui Jacobum Majorem Zebedei F. ad Judæos per Hispaniam dispersos Epistolam scripsisse affirmat. Frater CHRISTI porro vocatur Jacobus, quia ex matris ejus sorore genitus.

five ut nonnulli p) vocant Canonicam, ad Judzos maxime q) Christianismum atplexos qui usque quaque dispersi degebant. *Ταῖς δὲ καὶ Φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ Διακονίᾳ.* r) Cæsarius quæst. 78. *ἐπιπέλων τῇ ἐφ' ἡλίου ὁ θεὸς Ἰάκωβος.* Syncellus ad A. C. 37. p. 329. *τέταρτὴ ἦν διαγμῆ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας γνομένη, πολλοὶ μὲν τῶν πιστῶν δεσπότησαν, πρὸς δὲ πρῶτον ἐγγράψεν καθολικὴν ἐπιστολὴν Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς θεοῦ, τοῖς ἐν Διακονίᾳ τῆτο ἐπιγράψας.* Grotium vero & Rich. Simonium I. Hist. Crit. N. T. p. 191. seq. qui non Jacobum Zebedei neque Jacobum Alpei, sed divinum ab utroque Apostolo Jacobum Justum Hierosolymorum Epistolæ auctorem hujus Epistolæ faciunt, confutant Coulanus & Mæus in libris Simonio oppositis. Veteres nonnulli Eusebio II. 23. Hist. talem eam pro spuria habuerunt, neque Origenes apud Euseb. VI. 25. inter libros sacros commemorat. *Et ipsa ab alio quodam sub Jacobi nomine fertur, licet paulatim procedente tempore obtinuerit auctoritatem, ut ait Hieron.* in Catalogo. Hinc Erasmus dicere ausus est eam non redolere Apostolicam gravitatem, & D. Lutherus s) cum eandem præcipue Pauli contradicere existimaret, non dubitavit paulo contemptius de illa loqui sequentibus ejus exemplum Magdeburgensibus & Althamero. t) Sed & ipse hoc postea retractavit Lutherus, & post ejus tempora vix quisquam est inter Christianos repertus qui Apostolicæ ejus auctoritati fidem detraheret. Quod vero scopum præcipuum hujus Epistolæ u) nonnulli esse contendunt confutationem hæreseos Simonis Magi, quæ in fide sola sine operibus spem salutis docuerit esse repositam, procul est profecto à veritate repulsum. Nam fides Simonis Magi x) in ipsum ejusmodi Helenam, nihil profecto ad fidem de qua Jacobus. Quomodo autem Jacobus cum Paulo conspiraret, varie disceptarunt à Reformatis quidem

p) Prologus Hieronymo tributus in Epistolas Cathol. Cassiodorus c. 8. divin. lect. & Canon Laodicenus & Athanasius Epist. 39. festivali.

q) Braunius lib. I. c. 12. select. sacr.

r) Confer Scalig. ab Euseb. Lightfooti Opera postuma p. 103. seq. Ant. Vandalæ lib. & Aristea p. 105. seq. Sam. Basnage ad A. C. 37. n. 23. & Jo. Marckii Exerc. tent. pag. 436.

s) Confer Raithii Vindic. versionis Lutheri pag. 642. Gerhardi exegesi Loci de S. Scriptura §. 27. Jo. Musæi contra Erbermann. p. 110. seq. Rev. D. Mayeri præfata Lutheraner p. 397. seq. D. Majum examine Criticæ N. T. p. 205. & Bechi Leicon in Luther, nota (N) seq.

t) Grot. T. 3. Opp. p. 722.

u) Frassenius disquisit. Bibl. p. 739.

x) Vide Rev. D. Tho. Itigii de hæresiarciis p. 37.

præter interpretes utriusque Epistolarum Coccejus contra Masenium T. 7. p. 22. Jac. Altingius T. 5. Opp. heptade 2. diss. 4. Turretinus, & Jo. Vorstius singularibus diatribis, Georgius Bullus in Harmonia Apostolica ejusque Apologia adversus Tho. Tullium, Gvil. Cave in vita Pauli sect. IX. Herm. Witsius in diss. adversus Caveum, Franciscus Burmannus p. 116. seq. Exerc. David. Huygenius in diss. de fide, Jac. Goussetus, &c. è nostratibus videndi D. Jo. Hulsemannus in Harmonia Apostolica adversus Grotium, D. Niemannus in diss. de fide incarnata, & Christoph. Franckius ὁ μακαρίτης Exerc. anti Limborch. p. 337. seq. Equidem si verum volumus, tota res videtur componi posse tribus verbis, cum luce clarius sit merum esse fidei cadaver, (neutiquam vero fidem illam ætuoſam ac salutis compotem Paulo celebratam) quam veluti ineptam sterilemque Jacobus explodit.

XII. JUDAS Apostolus, Jacobi de quo jam dictum est frater γ) Epistolam scripsit postquam secunda jam à Petro edita fuisset, cujus z) nonnulla ad verbum repetit & interpretatur & v. 17. eam videtur singillatim innuere quando ait, *ὑμῖς ἡ ἀγαπητοὶ μνησθήτε τῶν προσημειῶν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων ἃ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς*. Ad eosdem adeo scripta est, & iisdem opposita erroribus Gnosticorum a) in quorum Hæresi XXVI. II. Epiphanius, *ὡς καὶ παρὶ τῶν*, inquit, *ἐκινήθη τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐν τῷ Ἀποστόλῳ Ἰάκωβον, λέγων δὴ ἐν τῇ ὑπὸ αὐτοῦ γραφείῃ Καθολικῇ ἐπιστολῇ. Ἰάκωβος δὲ ἐστὶν ὁ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Κυρίου λεγόμενου*. Quamquam vero tanquam Apostolica Epistola testimonium habet ab antiquissimis scriptoribus Tertulliano, Clemente & aliis, tamen de ea dubitatum esse à quibusdam, propter Henochi maxime testimonium, Eusebii & Hieronymus referunt: nec lecta est à Syris. Hinc recentiores etiam nonnulli b) vix ausi sunt eam Apostolicis scriptis accensere, & Gro-

γ) De hoc Juda Thaddæo qui ex modestia forte se Jacobi potius quam DOMINI fratrem appellat, & à Juda Ischariothe diversus est, videnda Menologia & Menæa 19. Jun. Martyrologia 28. Octobr. singillatim Florentinius ad Martyrolog. Hieronymi p. 170. seq.

z) Erasmus de Judæ Epistola: *Cum Epistola Petri posteriore non solum stylo ac sententiis sed & verbis mire congruit, quædam illius velut interpretans, quale illud de judicio blasphemæ.*

a) Confer Hammondum ad 2. Petri 2. & Epist. Judæ, & Campegius Vitrinam V. C. Observat. sacr. IV. 9. p. 937. seq. Josuæ Glanvillii ferm. 2. de charitate Catholica.

b) In his D. Lutherus quoque aversus, Confer Sam. Pomarii prolegomena ad Epist. Judæ p. 11. seq.

Grotio plane in mentem venit auctorem hujus Epistolæ statuere non Judam Apostolum, sed Judam Episcopum XV. Hierosolymitanum qui fuit Hadriani temporibus, paulo ante Barchochebam, & Carpocratianorum maxime errores perstringere voluerit. Grotium confutant Rich. Simon I. Hist. Crit. N. T. p. 201. seq. Campegius Vitringa Obs. sacr. p. 973. seq. & Gvil. Caveus in vita Judæ Apostoli, tum Calovius, Hammondus, Coccejus, Gomarus.

XIII. Hactenus de libris N. T. *ἐνδιαθήκαις* breviter dictum esto, quibus multa Apocrypha jam olim (ab hæreticis maxime) adjuncta fuisse constat. Eximiam quandam præ illis & antiquitatem & auctoritatem à viris quibusdam doctis, H. Dodwello, J. Ernesto Grabe & nuper à Jo. Millio tribui video *Evangelio* duplici, quorum alterum *secundum Ægyptios* dictum fuit, sive quod Apostolorum discipuli & Christiani Catholici in Ægypto illius essent auctores, sive quod Ægyptii illi uterentur c): alterum *secundum Hebræos*, scriptum Hebraice, quod legunt Nazaræi qui ex Hebræis sive Hebraïtis nomen CHRISTO decurrant, legis Mosaicæ simul observantes. Sane per antiqua hæc scripta esse (licet ante Lucæ Evangelium composita, cum viris doctis præferre nolim) satis demonstrant testimonia ex illis petita ab utroque Clemente, Ignatio, Papia & aliis. Fragmenta Evangelii *secundum Ægyptios* exhibui in Codice Apocrypho N. T. p. 335. seq. Evangelii *secundum Hebræos* p. 355. seq. quod posterius in Græcum Latinumque sermones ex Hebraico vertisse se testatur Hieronymus in Catalogo, ubi de S. Jacobo, unde sub *Arami d*) nomine (quoniam in *Aram* sive Syria versabat) Doctor Stridonensis) perstringitur à Theodoro Mopsvesteno quod Phorium Cod. CLXXVII τὸ τὸν κ' πέμπτον Ευαγγέλιον προσαναπλαστικὸν λέγει, ἐν ταῖς ἑσπερίαις ἔ Παλαιστίναις βιβλοθήκαις ἐποπλαττομένον εὐραῖ.

XIV. Scripta Varia Apocrypha sub CHRISTI, Mariæ & Apostolorum nominibus variotempore jactata, digessi ac recensui in singulari opere quod jam sæpe memoravi sub titulo *Codici Apocryphi N. T. Hamb. 1703. 8.* Igitur in præsentibus titulos tantum plerosque perstringam addito quodam observationum veluti spicilegio. Cum illum librum ederem, nondum in manus inciderat meas libellus germanice editus eodem A. 1703. sine loci notatione 8. sub titulo *Σύνεσις καὶ ἀπόκρισις Ἰησοῦ, ἱερουσαλιμ*

c) Hæc ratio magis probatur Clariss. Godofredo Oleario in eruditiss. *Observationibus* d) novi fœderis loca, Lipsiæ nuper editis.

d) Vide si placet dicta à me lib. III. c. 13. §. 15. p. 359.

titia JESU duodecennis in questionibus & responsionibus quas admirati fuerunt Judaei, à Rabbinò qui praesens interfuit, Hebraico idiomate descripta, postea à quodam Christiano in Græcam translata linguam & à Græco MSto Budensi Germanice versa. Sed quicumque librum legerit, facile intelliget recens haud dubie compositum, neque ex Hebraico vel Græco conversum aut è Bibl. Budensis vetusto Codice Græco depromptum, sed à Germano quodam vernacula lingua compositum, quasi hujuscemodi armis aut defensoribus istis indigerent sacra de DEO Triuno & CHRISTO Θεω τριών dogmata. Scripta CHRISTI præter Ethnicos apud Augustinum e) requirunt etiam Muhamedani, ut patet ex his verbis Ahmet ben Abdala in Epist. ad Emanuelem Portugalliz Regem & Mauritium Principem Auriacum quam cum confutatione sua nuper edidit Rev. D. Zacharias Grapius Rostoch. 1705. 4. p. 116. *Dicant jam Christiani, si CHRISTUS est DEUS, & venit ut Magister hominum, ubi sunt libri, scripta vel præcepta quæ reliquit? Feruntur etiam apud Mahumedanos dicta quzdam Sospitatoris nostri, quæ in Evangeliiis nostris haud leguntur. Ex his sunt quæ colligit Levinus Warnerus in notis ad centuriam proverbiorum Perficorum proverb. LXI, p. 30. seq. Dixit JESUS filius Maria, super quo pax sit: Qui opibus inhiat, similis est ei qui aquam maris potat: is quo plus bibit, sitim plus provocat, nec bibere desistit donec pereat.*

Dixit JESUS filius Maria Joanni filio Zacharia: Cum quispiam aliquid de te commemorans vera loquitur, Deum lauda: Si mendacia profert, magis Deum lauda, augetur enim opus tuum (bonum) in catalogo operum tuorum, idque sine omni tuo labore, hoc est illius bona opera in catalogum tuum referuntur.

JESU beata memoria aliquando Mundus visus est instar anus decrepita esse, cui ille, quot, inquit, maritos habuisti? Ipsa adeo multos se habuisse respondes, ut numerari non possent. Mortui igitur illi, inquit JESUS, te reliquerunt? Imo vero, illa ait, ego occidi & sustulicos. Tum JESUS, mirum, inquit, est, adeo insipientes esse alios, ut cum viderent quomodo reliquos traheris, tui tamen amore flagrent, & de aliis exemplum non capiant.

Tempore JESU tres aliquando iter faciebant, qui thesaurum invenientes, esurimus, inquit, ideoque unus ex nobis abibit & cibum coëmet. Uuus ille qui ibat allatum cibum, consultum, inquit, eris, ut cibum veneno inficiam, quo vescentes moriantur, egoque solus thesauro potiar. Quod fecit & cibo venenum admiscuit. Sed & duo illi viri inter se convenerant, ut cum cibum apporaret, eum interfice-

Y

e) Vide Cod. Apocryph. N. T. p. 304.

terficerent, quo soli thesauro fruerentur. Cum igitur cibum veneno mixtum afferret eum occiderunt. Et ipsi cibum illum venenatum comedentes, statim sunt mortui. Eum ecce JESUS transiens cum Apostolis suis dicebat: Hæc est conditio Mundi! Videte quomodo ternos hosce tractaverit, & ipse tamen post eos in statu suo perseveret. Vx illi qui petit Mundum ex Mundo.

Macarius Alexandrinus sub extremum homiliz XII. videtur dictum aliquod CHRISTI proferre quod in Evangelistis frustra quaeritur. Δια τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησεν ἡγάπων (οἱ Ἀπόστολοι) τὸν Κύριον. Ὅτι πρὸ τοῦ Κυρίου εἶλεγεν αὐτοῖς. Τί θαυμάζετε τὰ σημεῖα; Κληρονομίαν μεγάλην δίδωμι ὑμῖν, ἣν οὐκ ἔχει ὁ κόσμος ὅλος. Propter signa que (tum ipse tum per illos) faciebat, Dominus ab Apostolis diligebatur. Ceterum hic ad eos, quid miramini, inquit, signa hæc? Hereditatem magnam do vobis, quam universus mundus non habet. Non dubito tamen Macarium respexisse ad Luc. X. 17--20. atque aliis verbis expressisse quæ apud illum Evangelistam legerat. Idem homilia XXXVII. sub init. Ἀλλ' ἀκούων ἔκ Κυρίου λέγοντες ἐπιμελεῖσθαι πνεύματος καὶ ἐλπίδος δι' ὧν γενᾶται ἡ Φιλότης καὶ Φιλάνθρωπος ἀγάπη, ἡ τῶν αἰώνιον ζῶν παρέχουσα. Sed audiens Dominum jubentem studere fidei ac spei que generatur charitas erga DEUM hominesque, que operatur in vitam æternam. In hoc loco Macarius non unum aliquem locum Evangelistæ, aut singulare CHRISTI dictum, sed universam Evangelii summam suis verbis complexus esse videtur. Idem de plurimis aliis veterum locis dici poterit.

In eodem Codice Apocrypho præter integra descripta à me à testimoniis, censuris atque animadversionibus illustrata, Latine quidem Evangelium Nativitatis Mariæ, Evangelium Infantiz (à Clariss. H. S. kio versum ex Arabico) & Evangelium Nicodemi, additis Pilati Lætalique Epistolis, Abdiz Acta Apostolorum, Mariæ Epistolas tres & Paulinas ad Senecam, Joannis item litteras breves ad quendam hydropicum: Græcè & Latine vero Protevangelium Jacobi, Evangelium Thomæ extrema parte mutilum, Pilati relationem ad Tiberium, hæctenus ineditam: Epistolam CHRISTI ad Abgarum, Epistolam Pauli ad Laodicenses & Perri ad Jacobum: habes de Evangelis Apocryphis circiter quingenta, 1) Evangelio secundum Ægyptios, 2) Evangelio æterno, 3) S. Andreæ, 4) Apellis, 5) Duodecim Apostolorum, 6) S. Barnabæ, 7) S. Bartholomæi, 8) Basilidis, 9) Cerinthi, 10) Despoynorum narratione de genere CHRISTI, 11) de Ebionitarum Evangelio. 12) De Evangelio Encratarum, 13) Evæ, 14) Gnostico- rum εἰς ὄνομα τῶν μαθητῶν. 15) De Evangelio secundum Hebræos. 16) De

De Evangeliiis quæ falsavit Hefychius. 17) Jacobi utriusque Evangeliiis. 18) De libro Infantiz Salvatoris. 19) S. Joannis de transitu B. Mariæ. 20) Evangelio Judæ Thaddæi, 21) Judæ Ischariotæ, 22) Leucii, 23) De Evangeliiis quæ falsavit Lucianus, f) 24-26) De tribus Manichæorum Evangeliiis. 27) De Evangelio Marcionis, 28) libro de S. Maria & obstetrice, 29-30) De S. Mariæ interrogationibus majoribus & minoribus. 31) libro de Nativitate Salvatoris. 32-34) libro triplici de nativitate & libro de transitu S. Mariæ. 35) Evangelio Matthæi Hebraico quo usi Nazaræi g) 36) S. Matthiz Evangelio. 37) De narratione sub Justiniano Imp. reperta h) de genere CHRISTI. 38) De Evangelio Nicodemi. 39) S. Pauli Evangelio. 40) Evangelio perfectionis. 41) De Evangelio S. Petri, 42) S. Philippi, 43) Simonianorum, 44) Evangelio secundum Syros, 45) Tatiani, 46) Thaddæi, 47) S. Thomæ, 48) Valentini, 49) De Evangelio vivo & 50) Hieron. Xavierii Historia CHRISTI Persice scripta. Timotheo quoque Evangelium tribuunt in Menzis suis Græci die XXII. Januarii.

Persecutus præterea sum in eodem volumine præter Abdiam Acta Apostolorum Apocrypha quæcunque, Achajæ presbyterorum & Diaconorum Epistolam de passione S. Andreæ. Andreæ ejusdem *πράξις*, Acta Apostolorum quibus usi sunt Apostolici sive Apotactici, Clementis Romani recognitiones, Cratonis libros X. de gestis & passionibus Apostolorum, Acta Apostolorum quibus usi sunt Ebionitz, & Encratitz: Acta i) Joannis: Leonidæ & Neocharidis sive Xenocharidis Acta sub nomine S. Andreæ Apostoli edita: Leucii Charini Manichæi Acta sub SS. Joannis, Petri, Thomæ, Andreæ &c. vulgata nominibus, Linum de passione Petri & Pauli, Acta Apostolorum quibus usi sunt Manichæi, Marcellum de conflictu S. Petri & Simonis Magi. Anonymi

Y 2

Histo-

- f) Leucium non diversum esse ab hoc Luciano contendit Millius prolegom. ad N. T. p. 37.
- g) Fragmentis ex hoc Evangelio allatis p. 368. * adde hæc Hieronymi Epist. CXLIX. ad Hedibiam quæst. VIII. *In Evangelio autem quod Hebraicis litteris scriptum est, legimus non solum templi scissum, sed superliminare templi miræ magnitudinis corruisse.*
- h) Hæc à Chassanæo in catalogo gloriæ mundi parte IV. male tribuitur Lactantio, quamquam ad calcem veteratarum quarundam Lactantii editionum Latine extat.
- i) Allatis à me p. 765. seq. veterum locis adde hæc Clementis Alex. in adinbrationibus ad 1. Epist. Joannis: *Fertur in traditionibus, quoniam Joannes Evangelika ipsum corpus (CHRISTI) quod erat extrinsecus tingens, manum suam in profunda unxit, & ei durissimæ carnis nullo modo reluctata est, sed locum manui præstitit.*

Historiam S. Marci Evangelistæ : Joannem Marcum de passione S. Barnabæ, Anonymi Acta S. Matthiæ k) versâ ex Hebræo. S. Matthiæ traditiones Clementi Alex. & aliis memoratas. Mellitum de passione S. Joannis Evangelistæ. Memoriam Apostolorum qua usi sunt Priscillianistæ, qui liber blasphemissimas dicitur à Turibio, Laudem & Passiones Apostolorum, Acta Apostolica quibus usi Origeniani, πράξεις S. Pauli, Acta Pauli & Theclæ, Pauli prædicationem, Acta S. Petri, Philalethen Etsebium de passionibus Apostolorum, Acta I) S. Philippi, Prædicationes & διδασκαλίαι, διδασκαλίαι, ᾠδαί, Διδάξεις Apostolorum. Policratem de vita S. Timothei, Prochori Historiam de S. Joanne Evangelista, Acta Apostolorum quibus usi sunt Quartadecimani : Sortes Apostolorum. Periodos sive Acta S. Thomæ, Historiam Petri Persice scriptam auctore Hieron. Xaverio & Zenam Legis peritum de Vita & Actis Titi, fragmenta Apostolorum à Steph. Prætorio Hamb. 1595. 4. in lucem edita : præcepta Petri & Pauli, & Canones atque Symbolum m) Apostolorum.

Denique referuntur à me *Apocalypses* Apocryphæ, liber IV. Eodrx, Revelationes Patriarcharum & Prophetarum, Apocalypsis S. Petri, S. Pauli ἀναβατικόν, Apocalypsis & Visiones : Apocalypsis S. Joanni tributa & diversâ à Canonica, Apocalypsis Cerinthi, Apocalypsis miraculosæ Cæcili illustrata commentariis, Apocalypsis S. Thomæ, S. Stephani

proto-

- k) Non melioris fursuris est, quæ Æthiopico idiomate exstat Vindobonæ in lib. Imperatoris *Historia Apocrypha de liberatione Matthiæ Apostoli Bergi i carcere & vinculis ferri*, per orationem quandam beatissimæ Virginis Deiparæ Mariæ : simul etiam collationem *CHRISTI* Servatoris nostri cum jam memorata beatissima *Matre sua* de multis superstitionibus & absurdis nominibus, quibus virtus singularis adscribitur. Vide Lambinum VIII. p. 643. seq. & Nesselii Catalogum Codicum linguar. Oriental. num. 245.
- l) Periodum & Martyrium MS. S. Philippi Apostoli allegat Cangius in *glossario Græco*, vocabulo *κοσμοκρατία* & alibi.
- m) Petrus King (diversus ab illustri Kingio Archi-Episcopo Dublinsensi) in erudito libro Anglicè nuper duplici jam vice, atque inde Belgicè apud Batavos, & Latine Lipsiæ edito, qui inscribitur *Historia Symboli Apostolici*, observat symbolum dictum non à telis militariibus vel militari Zona, quam *σύνβολον στρατίας* vocat Cæsar. qv. 78. p. 214. neque à collatione in convivio que potius est *συνβολή*, sed à signis arcanis que habebant initiati in Mysteriis gentium, & ab Apulejo ac Firmico *signa*, à Cæcilio Alexandrio *σημεία. τεκμηρία, συμβόλα* & ἀπορήτα *σύνβολα* appellatur. Arnobio & Firmico *symbola profana religionis*, Plutarcho *consolata. ad usum. p. 611.* & Proclo ad Politiam Platonis p. 370. 372. *μυσικὰ σύνβολα & συμβήματα*. Hujusmodi fuisse verisimile est *σύνβολα* que restitui jussit Juliarus parabates teste Sozomeno lib. v. 3. p. 597. licet in alia abeunt viri doctissimi H. Valesius & Steph. le Moine ad *Varia sacra* p. 325.

protomartyris & Hermæ Pastor. Sunt etiam qui jaçant Apocalypsin S. Mariz Virginis de pœnis inferorum, quemadmodum & Gregorii Thaumaturgi Apocalypsis qua per Joannem Evangelistam mediante Maria Virgine veram fidem edoctus est, laudatur à Jo. Vecco, Georgio Metochita &c. Vide Leonis Allatii Græciam Orthodoxam T. 2. p. 484. 735. 952. 986 & 1056. Liturgias sive Missas CHRISTI, Petri, Jacobi, Matthæi perstringo p. 314. præter quas à Leontio Scholastico CPol. contra Nestorium & Eutychem memoratur etiam Missa Apostolorum.

In quibusdam Codicibus librorum Novi Fœderis scripta etiam virorum Apostolicorum Barnabæ n) & Clementis Romani o) juncta fuisse constat, quamobrem præsentis loco utriusque horum monumenta paucis juvat attingere. Qui plura de illis volet, doctissimorum virorum Tho. Ittigii de Patribus Apostolicis dissertationem p. 170. seq. Gvil. Cavei Hist. litterariam S. E. I. Baptistæ Cotelerii Patres Apostolicos, & W. E. Tenzelii dissertationes selectas consulat.

Epistolam Catholicam p) quæ sub S. Barnabæ nomine fertur, Judaizantibus in primis oppositam Christianis, Clemens Alexandrinus & postea alii Apostolo sive viro Apostolico q) tribuere non dubitant, quamquam inter libros sacros recipi à paucis meruit, unde ἀνὴλεργημένοις accenset & τόθους r) Euseb. III. 25. Hist. & Hieron. in Catalogo. Post Hierosolymitanum templum eversum scriptam esse, probe observavit Stephanus le Moyne s) & faterur etiam Jo. Millius t) qui eam refert ad A. C. LXX. Ceterum Clariss. W. E. Tenzelio u) non audeo assentiri, qui ob non-

Y 3

nullas

- n) In Nicephori CPol. *συχρομετρία*, quam Anastasius Bibl. latine vertit, scripta N. T. quibus contradicitur hæc referuntur: *Apocalypsis Joannis versuum 4000. Apocalypsis Petri versuum 5800. Barnabæ Epistola versuum 1306. Evangelium secundum Hebræos versuum 2200.*
- o) Vide veterem Indicem librorum N. T. apud Gvil. Beveregium lib. 2. Codicis Canonum vindicati c. 9. ubi Epistolæ Clementis ad Corinthios libris sacris accensentur. Ac priorem quidem etiam Eusebius sua & superiore memoria in plurimis Ecclesiis frequentatam scribit III. 16. Hist. Utraque in Codice Alexandrino libris Apostolicis subjicitur.
- p) Origenes I. contra Celsum p. 49. *γέγραπται ἢ ἐν τῇ Βαρναβᾶ Καθολικῇ ἐπιστολῇ ἢ ἐν ὁ Κέλσῳ ἢ ταχὰ λαβῶν &c.*
- q) Christianus Schotanus qui in libro de auctoritate LXX. Interpretum p. 118. duos Barnabas distinguit, refellitur ab I. Vossio de LXX. Interpretibus p. 147.
- r) Confer Sam. Basnage T. 1. Annal. p. 617. seq.
- s) Notis ad Varia sacra p. 919.
- t) Prolegom. ad N. T. § 3. & 12.
- u) Tenzelius in florum sparsione ad Hieron. de Viris illustribus p. 32. seq. & in dialogis mensuris Germanice editis A. 1696. p. 104. seq.

nullas conjecturas haud plane invictas hanc Epistolam suppositam esse contendit ab Alexandrino quodam ex Judæo Alexandrino Catecheta. Longe minus eam Polycarpi esse, le Moynio crediderim, licet Polycarpi & Barnabæ Epistolas in MSto Codice confusas reperit, cujus generis plures librorum errores notavit H. Dodwellus diss. 1. ad Irenæum §. 30. Pars vero posterior Epistolæ Barnabæ parænetica, quæ adfuit in Codice Corbejensi, incipitque à verbis: *μεταβωμην ἢ καὶ ἐπὶ ἑτέραν γνώσιν καὶ ἐν διδαχῇ*, videtur esse aliud plane scriptum, nescio cujus vetusti scriptoris, sive quale *judicium de duabus viis*, inter Petri Apostoli Apocrypha veteres y) quidam memorant, sive quale ex veteri quadam *διδασχῇ* occurrit de eodem argumento lib. VII. Constitutt. Apostol. capitibus primis viginti.

Editiones 2) Epistolæ S. Barnabæ.

Primus cum veteri versione latina vulgare instituit *Jacobus Usserius*, sed nondum perfecta editio periit in gravi incendio Oxoniensi A. 1643.

Hugo Menardus, sive ipso jam defuncto Lucas Dacherius cum veteri versione & Menardi notis vulgavit Paris. 1645. 4.

Cum notis *J. Vossii*, ad Epistolam Ignatii calcem prodit Amst. 1646. 4. Recusa hæc editio Lond. 1680. 4. *Joachimus* quoque *Joannes Bladynus* Barnabæ Epistolam cum Vossii notis imprimi curavit Helmst. 1655. 4.

Cum notis *Jo. Baptista Cotelærii*, inter Patres Apostolicos Paris. 1672. fol.

Cum *Hermæ Pastore*, additis ad calcem brevibus *Ed. Bernhardi* in Barnabæ Epist. notis. Oxon. 1685. 12. è theatro Sheldoniano; curante Episcopo Ox. *Joanne Fello*, qui laciniam præmonitionis Usserianæ ex incendio servatam præfationi inseruit, & in Epistola ipsa notis brevibus adspersis illustrata lacunas Græci textus ex latina veteri versione & hujus vicissim è Græco suppletas minio distinxit.

Epistola Barnabæ cum Epistola Polycarpi ex fide MS. Codicis confusa in Variis sacris Viri doctiss. *Stephani le Moyne*, cum uberimis

x) De eo utrum ad Gnosticos respexerit Barnabas, ut visum Hammond, confer D. The. Ittigium de hæresiarchis p. 180. seq.

y) Vide sis Codicem Apocryphum N T. p. 802.

z) Plerasque ante hæc notavit idem Rey. Ittigius de Patribus Apostol. p. 174.

mis ejus observationibus & annotationibus. Lugd. Bat. 1685.
& 1694. 4.

Cum notis Menardi, If. Vossii Cotelerii, Jo. Felli & Ed. Bernardi, in
nova editione Patrum Cotelerii Apostolicorum, cura V. C. Joannis
Clerici recursorum Amst. 1698. fol.

Latine in Bibliotheca Patrum Lugdunensi, Tomo I.

Anglice cum Epistolis Clementis, Polycarpi & Ignatii ac Hermæ Pastore,
Guilermo Wakao interprete. Lond. 1693. 8.

Germanice, cum Epistola Clementis Rom. interprete Godofredo Arnoldo A.
1696. 12.

In Actis Eruditorum A. 1691. p. 198. inter nova litteraria primo
loco relatum est Jo. Millium Oxoniæ in colligendis primorum Ecclesiæ
doctorum monumentis strenue pergere, proximeque S. Barnabæ Epi-
stolam cum omnium quotquot in eam exstant commentariis & amplissi-
ma H. Dodwelli dissertatione ejusque paraphrasi esse editurum. Sed
necdum quod sciam ista *ἐκδοσις* lucem vidit, licet Millio jam ante pau-
cos menses, post vix absolutam incomparabilem Novi Testamenti edi-
tionem Oxoniæ extincto. Neque prodierunt quæ ibidem in Actis Eu-
ditorum tanquam ad prelum parata laudantur Clementis Romani scri-
pta, Millii notis illustrata.

S. Clementis a) *Romani* Epistola ad Corinthios, pulcherrimum
haud dubie post sacras litteras Apostolicæ doctrinæ monumentum, scri-
ptum videtur esse paulo ante templum eversum A. C. LXIX. aliquot annis
post missam ad eosdem S. Pauli priorem, cujus meminit Epistolam.
Neque lectu indigna est Epistola Clementis posterior, quanquam de il-
la veteres dubitasse constat.

Editiones b) *Epistolarum Clementis Romani.*

Prima egregii Viri *Patricii Junii* ex Codice antiquissimo sacrorum Volu-
minum Græco Alexandrino, quibus has Epistolas invenit subjun-
ctas, & priorem cum latina sua versione notisque eruditis, postero-
rem extrema parte mutilam Græce tantum edidit. Lacunas vocabu-
lorum, quæ in MSto legi non poterant (una enim cap. 57. inte-
græ unius vel duarum paginarum lacuna restitui haud potuit) ex
inge-

a) Meminit hujus comitis sua atque *συνεργῆς* Paulus Apostolus Philipp. IV. 3.

b) Confer laudati D. Ittigii *diff. de Patribus Apostolicis* p. 233. seq.

- ingenio c) suppletas distinxit d) minio. Oxon. 1633. 4. Mirificè hoc monumento cum illud vidit delectatus est vir summus Hugo Grotius, ut patet ex ejus Epistola 347. Recusa est præclara Juniana editio *Joach. Jo. Madero* curante præmissis nonnullis quibus *ymptis* & antiquitas harum Epistolarum adstruitur Helmstad. 1654. 4.
- Epistola prior cum versione & notis Junii, posterior cum versione *Godfr. Wendelini* & ejusdem de Clementis atque ejus Epistolarum (nam posteriorem quoque genuinam esse contendit) divinatione. Paris. 1672. fol. in Tomo primo Collectionis Conciliorum Labbeanz.
- Epistola utraque cum versione & notis *J. Baptista Cotelerii*, qui in capitulis sive sectionibus utili instituto distinxit & fragmentum Epistolæ secundæ è Parallelis MSS. Damasceni addidit, in Tomo priore Patrum ejus Apostolicorum Paris. anno eodem 1672. fol.
- Cum versione Junii hinc inde interpolata & notis brevibus *Joannis Felli* Oxoniensis Episcopi, Oxon. 1669. 12. & 1677. 12. in qua posteriori editione capitulum distinctio Coteleriana est adhibita.
- Cum versione Cotelerii, & divinatione *Godfr. Wendelini* atque *Pauli Colomesii* notarum spicilegio. Lond. 1687. 8. addita Tho Brunonis dissertatione de Therapevtis Philonis, & fasciculo Epistolarum singularium à variis recentibus viris doctis scriptarum.
- Cum versione & notis Cotelerii, notisque Junii, Felli, & Colomesii: divinatione Wendelini, & additamentis Maderianis: in nova editione Patrum Apostolicorum Cotelerii, *Jo. Clerico* V. C. curante *Ambr. lod.* 1698. fol.
- Cum versione Cotelerii & spicilegio notarum Pauli Colomesii, in Bibliotheca Patrum Apostolicorum Græco-Latina, qua Clementis, Ignatii & Polycarpi scripta genuina complexus est, præmissis
- c) Felicius quædam postea supplenda conjecerunt Pearsonius, Fellus, Cotelerius, Colomesius. Vide & Jo. Clericum T. 2. Artis Criticæ p. 322. Quod vero doctissimus Junius sibi persuasit Epistolam 1. Clementis ab *Hieronymo* olim Latine versam fuisse, & illam versionem adhuc in Bibliothecis latere è quodam fratrum Lobiosorum Catalogo suspicatus est, in utroque setellit eum ratio, ut Rev. Ittigius probe observavit. Loca quamplurima quæ è sacris litteris Clemenens laudat, cum editione LXX. Interpretum contulit Christianus Schotanus lib. de auctoritate LXX. Interpretum p. 108 - - - 117.
- d) In aliis editionibus vel minoribus typis excusa sunt, ut in Maderiana, vel uncinis inclusa.

- erudita sua de Patribus Apostolicis dissertatione Theologus præstantissimus D. *Thomas Ittigius* Lips. 1699. 8.
- Gallice* interprete *Antonio Teiffario*, Avenione A. 1684. *Audio* & virum illustrem (ita *Colomæsius* A. 1687.) ac eruditorum delictum *Ezechielem Spanhemium*, quem & alloqui & mirari nobis contigit in adibus *Lambertianis*, primam *S. Clementis* Epistolam in Gallicum sermonem olim transtulisse, quam *Reip. litteraria*, spero, non invidabit vir doctissimus.
- Anglice* per *Guil. Burtonum Londinensem* (eundem qui Historiam Græcæ linguæ scripsit) cum notis copiosis, & judicio Clarissimi *Cavei* haud ineruditis Lond. 1647. 4. atque iterum *Wilhelmo Wakao* interprete, una cum *Barnabæ*, *Ignatii* & *Polycarpi* Epistolis atque *Hermæ Pastore*. Lond. 1693.
- Germanice* ex versione *Godofridi Arnoldi*, una cum Epistola *Barnabæ* A. 1696. 12.

Belgicè nescio quo auctore Amstelod. 1646. 12. 1656. 4.

Feruntur & aliz Epistolæ sub *Clementis* hujus nomine latinè, quæ *decretales* vulgo appellantur, & nulla fide dignæ sunt, ne quidem ullo modo conferendæ antiquitate cum aliis, quanquam itidem suppositis *Clementino* nomini monumentis, ut sunt: *Canones Apostolorum LXXXV. Constitutionum Apostolicarum* libri VIII. (quorum libro septimo videtur etiam comprehendi quæ à quibusdam vocatur *Liturgia Clementis*) *Recognitionum* libri X. qui è sola *Rufini* versione latine exstant, *Homilia Clementina* XIX. *Epitome* è *Petri* periodis & *νεβύριου*, & *Epistola ad Jacobum fratrem Domini*, quæ omnia in *Patribus Apostolicis Cotelerii* recensita & illustrata habentur. Verum missis hisce, de *Canone* atque ordine librorum sacrorum *Novi fœderis* adhuc pauca mihi dicenda veniunt.

XV. Historiam *Canonis* librorum *N. T.* quorum auctoritas vel statim à quo scripti sunt, in *Ecclesiis* omnibus obtinuit, ita ut qui eos rejicerent pro hæreticis haberentur; vel non statim ita innotuit omnibus, sed interjecto tempore tamen ab universa recepti sunt *Ecclesia*: exhibuerunt è veteribus quidem *Eusebius* in *Hist. Ecclesiastica* & *Eusebium* fere secutus *Hieronymus* in *Catalogo*: Inter recentiores, *Theologi* nostri laudatissimi *Christianus Kortholtus* libro de *Canone* & *Jo. Gerhardus* in *exegefi Loci de Scriptura sacra* cap. IX. & X. *Philippus præterea* *Jacobus Hardtmannus* de *gestis Christianorum* sub *Apostolis* cap. XII. & *Jo. Henr. Majus* in *examine Hist. Criticæ N. T.* Tum è *Romanæ focii Ecclesiæ* *Sixtus Senensis* in *Bibl. sancta*, *Possevinus* in *Apparatu*,

ratur, Baronius in Annal. Huetius in demonstratione Evangelica, Rich: Simon in Hist. Critica N. T. & Lud. Elias du Pin in Prolegom. Biblicis & Bibliothecæ scriptor. Eccles. Tomo I. atque in responso ad Petitdidierum quod tomo VI. adjungitur: Natalis Alex. in Hist. Eccles. Claudius Frassenius in disquisitionibus Biblicis & Gvilelmus Bonjour e) Tolosanus in triduana de Canone librorum sacrorum concertatione, Rom. 1704. 4. dialogo tertio. E Reformatis aliisque Protestantibus Jac. Basnage Historiæ Controversiarum Theolog. Gallice editarum libro octavo, & in præfat. ad Historiam V. & N. T. imaginibus in æ incisus observationibusque Criticis & moralibus itidem Gallico idiomate illustratam, & in diff. Apologetica adversus Richardsonum: f) Sam. Basnage Tomo primo Annalium Ecclesiasticorum, Jo. Henricus Heideggerus in Enchiridio Biblico, Jo. Leusdenius in Philologo Græco, Tho. Milles ad Cyrilli Hierosolym: Catechef. IV. 22, Daniel Whitby Prolegom. 3. ad Commentaria Anglice edita in N. T. Nehemias Grew in Cosmologia sacra lib. V. cap. 2. Richardsonus & Stephanus Nye in historica recensione & Apologia Canonis N. T. adversus Amyntorem Jo. Tolandi (qui tamen ipse Tolandus quoque disertis verbis negat se ullum N. T. librum vocare in dubium) Simon Episcopus libro. IV. Instit. Theolog. & Jo. Clericus diff. 3. ad Harmoniam Evangelicam, & qui omnium denique industriam vicit Joannes Millius in prolegomenis eruditissimis ad Novum Testamentum.

Quod ad *Ordinem* librorum N. T. attinet, ex veterum monumentis & Codicibus antiquis abunde constat valde diversum illum fuisse, nam & Evangelistæ g) quandoque aliter atque hodie fieri solentur & Acta Apostolica h) jam præmissa Epistolæ Catholicis, jam Apocalypsi: neque Epistolæ Pauli, vel Catholicæ etiam tunc semper ratione collocatæ. Vulgatum tamen ordinem fere probe video ab Eusebio III. 25. Hist. Canone Apostolico LXXXV. Carthaginiensi XXVII. à Nazianzeno carmine XXXIII. aliisque compluribus scriptoribus & Codicibus. Sed quæcunque de diversa illa collectione

e) Confer Acta Erud. A. 1706. p. 502. seq.

f) Hist. des Ouvrages des Scavans A. 1704. p. 18. seq.

g) Christianus Drudmarus in cap. 1. Matthæi: *Vidi librum Evangelii Græci scriptum qui dicebatur S. Hilarii fuisse, in quo primi erant Matthæus & Joannes, & posteriores alii duo. Interrogavi Eusebium Græcum, cur hoc ita esset? dixit mihi, in similitudinem boni agricolæ, quos fortiores habet boves, primo jungit.*

h) Vide si placet quæ notavi in Codice Apocrypho N. T. p. 750.

computationeque librorum Biblicorum, non Novi solum sed antiqui quoque fœderis apud veteres observantur, diligentissime annoravit Vir doctiss. hoc ipso anno 1707. Oxoniæ cum magna litterarum jactura dematus Humfredus Hody, parte postrema operis egregii de Bibliorum textibus Originalibus. Oxon. 1705. fol.

XVI. Autographis sacrorum scriptorum pridem deperditis, multi supersunt MSti Codices vario tempore variisque locis exarati, non Græci modo sed & latini, ne de aliis linguis in præsentem dicam, quibus cum si veterum Ecclesiæ doctorum commentarii ac monumenta per omnium à CHRISTO nato sæculorum decursum, & versiones antiquæ quælibet conferantur, clarissime apparebit, non obstante variarum lectionum vi, eadem tamen scripta Apostolica nos hodie legere quæ lectitarunt veteres etiam primi Christiani, neque quicquam esse ita mutatum, detractum, interpolatum, vel etiam temporum injuria alterationem passum, ut hodie non eadem credenda, speranda, facienda, colenda & observanda nobis proponantur, quæ Apostolis ipsis superstitibus, in eorum scriptis cœtus fidelium agnovit. Interim haud inutile est varias Codicum lectiones, si sobrie fiat, consulere, non modo ut quantum fieri licet, adhibito judicio Critico. genuinas ab alienis separemus, sed etiam ut rationes quibus interpretes librorum sacrorum plerique sive veteres sive recentes passim usi sunt intelligamus, ad eos vel tuendos aut excusandos vel explicandos vel denique redarguendos. infinitum esset Codices MStos librorum novi fœderis à viris doctis consultos percensere, nec minus ineptum hoc loco recoquere ea quæ de MSS. disseruit Richardus Simon lib. 1. Hist. Crit. N. T. cap. 29. seq. & in dissertatione Critica libro tertio subjecta, atque Antonio i) Arnaldo opposita, tum novissime Jo. Millius in doctis illis suis & laboriosis ad N. T. prolegomenis. At præcipua quædam attingere, & virorum doctorum qui in codicibus N. T. Græcis maxime & latinis conferendis laudatam posuere industriam, non erit spero ingratum lectori.

Inter antiquissimos Codices Græcos est *Vaticanus* ille Veteris & Novi Testamenti, litteris scriptus majusculis. Alter Codex quem *Alexandrinum* k) vocant, itidem litteris majoribus, universos libros sacri

Z 2

Codi-

i) Arnaldus A. 1691. 12. ediderat librum hoc titulo : *dissertation Critique touchant les Exemplaires sur lesquels Mr. Simon pretend que l' ancienne Vulgate a été faite. Et sur le jugement que l' on doit faire de fameux Manuscrit de Beze.*

k) De hoc ita Jo. Millius prolegom. p. 143. *Ille est exemplar N. T. omnium toto orbe longe vetustissimum, ita certe iam ab ipsis ferme Canonis incunabilis sive existisse confesso qui archetypam Evangelistarum & Apostolorum scripturam ipso fidelius expresserit.*

Codicis complexus è dono Cyrilli Lucaris in Bibl. Regia Londinensi. Specimen litterarum illius codicis exstat in Briani Waltoni prolegom. Bibl. 2. inter *Græcolatinos* antiquissimus facile est celebris ille codex h) Evangeliorum & Actorum, latinam versionem ante Hieronymianam habens adjunctam, quem Theod. Beza A. 1581. Cantabrigiensi Academia donavit, m) & cujus pars altera esse videtur n) similis omnino codex Epistolarum Paulinarum qui est in Bibl. Regis Christianissimi. Etiam in Bibliotheca S. Germani similis Epistolarum Pauli codex per antiquum græcolatinus occurrit, membranarum purpureis, o) litteris aureis descriptus, cujus characterum specimen dat V. C. Jo. Mabillonius *Opere de re diplomatica* pag. 347. testatus accentus quibus Græca instructa sunt i) prima manu adjunctos esse. Aliud specimen characterum Codicis Græci valde antiqui N. T. cujus fugienti scripturæ recentior manus homilias Ephræmi Syri superilleverat, è doctissimi Joannis Boivinii observatione exhibet Bernardus Lamy Oratorii D. J. Presbyter in appendice ad commentar. *Harmoniz Evangel.* p. 656 & post illum præstantissimus Ludolphus Neocorus sive Kusterus in *Bibliotheca novorum librorum A.* 1698. p. 454. Claromontanum Codicem antiquissimum Græcolatinum Epistolarum Pauli quo usus est Beza, diversum esse ab illo quem jam dixi exstare in Bibl. Regis Galliarum, variis argumentis disputat Eduardus Stillingfleet *Vindicatione doctrinæ de S. Trinitate*, Anglice A. 1697. edita p. 157. seq.

E veteribus Ecclesiarum Doctoribus Origenes & Hieronymus & pauci quidam alii, Codices N. T. varios consulere & ex his libros suos recensere instituerunt. Inter recentiores signum quasi ad hoc *fastidium* sustulit *Laurentius Valla*, qui ad notas suas in N. T. concinnandas vobis Codicibus Græcis & totidem latinis est usus. Eas circa A. C. 1440. edubratas diu post *Erasmus* in lucem protulit, qui & ipse ad suam Novi Test. editionem sæpius deinde repetitam & emendatam usus est tum

- l) Cum hoc MS. convenire Codices quibus olim usus *Lucifer Calaritanus*, tum in Actorum librum Bedæ, præterea MS. β Rob. Stephani, & MS. Bodlejanum, dicit Rich. Simon Obs. novis in N. T. cap. 2.
- m) Confer Bezae Epistolam ad Inclitam Academiam Cantabrigiensem, quæ illum Codicem servat in Bibl. S. Trinitatis. Arnaldum quidem fugit ratio, qui à falsario saculi VI. vel VII. illum existimavit esse exaratum. Bezae Epistolam habes etiam in Epistolis selectis à Paulo Colomeseo editis pag. 250. & in Rev. Benthamii libro de Statu Ecclesiarum Anglicanarum p. 354.
- n) Vide eundem Simonium II. 26. Epist. select.
- o) Sic codex Evangeliorum ex versione Gothica Ulphilæ, membranarum purpureis, litteris aureis scriptus est, quem videre & mirari mihi contigit Upsalæ in Bibliotheca Illustris Academiae.

aliis MStis, tum uno Græco Evangeliorum Codice exarato ante mille annos, qui hodie dicitur esse in Bibl. publica Basileensi. Dum vero Codices Græcos qui cum latino vulgato frequentius conspirant suspectos habet, ac si à Concilii Florentini tempore ad Latinos libros essent interpolati, non semper contigit optimas illi deligere lectiones, ut à Sepulveda in Epistolis, à Leo & maxime à Stunica satis quidem acerbè non tamen semper citra rationem ipsi fuit objectatum. Eodem tempore viri docti qui Card. Ximenii auspiciis *Complutense* opus Biblicum concinnarunt, ad Novum Test. usi sunt Codicibus Vaticanis & uno inprimis venerandæ vetustatis à Rhodo Insula. Inde præ ceteris operæ pretium fecit *Rob. Stephanus*, qui non modo Latinos Codices quam plurimos & Correctoria quæ vocantur Biblica consuluit, atque inde egregias editiones Latinas Bibliorum variis lect. & notis criticis obelisque & asteriscis instructas adornavit, sed & in editione Græca luculenta A. 1550. fol. Novum Test. dedit collatum cum Codicibus MSS. p) sedecim. Hujus editionis exemplo usus Beza, cui H. Stephanus lectiones aliorum Codicum decem, & præcedentium editionum varietates adscripserat. *Marchio* quoque *Veselius* q) *Petrus Ernyardus* Hisp. Evangelia quatuor contulit cum aliis XVI. MSS. quorum octo fuere in Bibl. Laurentiana Regis Hisp. Varias lectiones ex istis Codicibus edidit Jo. Melchior de la Cerda in *Adversariis sacris* cap. XCI. acceperat enim illas à Joanne Mariana, qui passim illas in notis suis ad N. T. memorat. Ceterum non semper tuto hisce licere uti, quoniam nonnulli ex Codicibus illis ad vulgatam Latinam castigati esse videantur, non uno loco Rich. Simon observat, & Vulgatæ tuendæ r) totum illum laborem esse infusum indicat Mariana, *Joannes Matthæus Caryophilus* editionem N. T. Complutensem contulit cum MSS. Codd. XXII. decem quidem exemplaribus Evangeliorum, octo Actuum & Epistolarum, ac denique quatuor Apocalypseos. Collationes illis interjecto tempore edidit Petrus Possinus Romæ A. 1673. fol. cum Catena Græcorum Patrum in Marcum *H. Ernstius* de studiis diebus festis convenientibus c. 2. p. 29. ait se Novum Testamentum cum omnibus fere editis & non paucis MSS. Codd. Patrumque Græcorum commentariis summo studio contulisse & ad editionem parasse. Sane in Bibl. Gudiana exstat editio Novi Testamenti Genevensis A. 1620. 4. ab Ernstio collata cum viginti Codd. editis vel MSS.

Z 3

Joan-

p) Confer de illis MSS. prolegomena Millii p. 117. seq.

q) Male Marcus Velsius appellatur in latina versione commentarii Jo. Pearsonii in Symbolum Apostolicum p. 535.

r) Vide Sillingfleetum in Vindicatione doctrinæ de S. Trinitate p. 165.

Joannes Hentenius Commentario Euthymii in quatuor Evangelistas latine à se reddito præmittit Varias lectiones ex codice illo Græco Euthymii collectas Paris. 1547. 8 *Lucas Brugensis* non modo Latinos Bibliorum Codices manu exaratos diligentissime ruspando, post Sixti V. & Clementis VIII. curam multas vulgatæ versionis maculas absterfit, sed & A. 1606 ad calcem commentarii in Evangelia notas publicavit in varias lectiones editionis Græcæ Evangeliorum. Inter inedita *Guil. Coddæi Jo. Meursii* in Athenis Batavis memorat *allegationes textuum è N. T. Græcorum à Patribus & auctoribus aliis Græcis, quatenus aut ab editis vulgatorum Codicum textibus & variis circa eos lectionibus adhuc discrepant, aut diversitates lectionum quæ constant, firmannt & fulciunt.* Sed ille quidem Coddæi labor quod sciam non vidit lucem. Porro è Roberto Stephano maxime selectæ, sive potius ex editione minore A. 1569. (ut Millio observatum) excerptæ sunt Variæ lectiones in editione luculenta Bibliorum Græcorum Wecheliana 1597. fol. quam Francisco Junio plerique (alii Frid. Sylburgio) deberi opinantur. In Tomo sexto Polyglotton Londinensium habentur Variæ lectiones non modo quas à Rob. Stephano, & Marchione Vefeso collectas, tum quas in Wechelianis Bibliis exstare dixi, sed etiam excerptas ex Cantabrigiensi Bezzæ & Claramontano fratrum Puteanorum Codice quo idem Beza usus est, & ex aliis MSS. undecim quos in Angliæ Bibliothecis invenerunt. Varias lectiones Codicis Alexandrini in Opere ipso Biblico Græco Novi fœderis contextui subjecerunt, uti ad eundem Codicem passim in suis commentariis provocat Hugo Grotius, qui ejus lectiones à Patricio Junio acceperat. Hujus antiquissimi Codicis editionem aliquando parasse Joannem Millium, testatur illustris Bentlejus in Epistola ad eum scripta p. 95. *Scructur etiam Oxonii Acta Apostolorum, vetustate quidem pari (cum codice Cantabrig.) sed versione multum diversa; Et in Gallia denique Epistola S. Pauli, quæ codex & antiquitate & latina versione, atque adeo scriptura & voluminis forma Cantabrigiensi nostro simillimus est & germanissimus. Atque hæc quidem talia exemplaria, cum aliis omnibus ubivis gentium, quod sciamus, longe longeque & dignitate & tempore antecedant neque quidquam hodie supersit simile aut secundum cum tineis (proh dolor) atque muribus luctantur, & utut iis incendia pepererint, ipso senio intra annos paucos non dubie peritura sunt. Tu vero, Milli doctissime, qui omnium mortalium maxime in eo studio versatus es, non passeris hæc lumen tibi præripi, sed maturabis veneranda illa pignora & monumenta vetustatis à se & interitu vindicare. Scimus enim te horum omnium editionem instituisse, quæ una pagina & in uno conspectu Codicem Alexandrinum, qui familiam duces, & Cantabri*

tabrigiensem cum versione sua, atque ubi hic deficit Oxoniensem deinceps atque Gallicorum representet: quæ singulas litteras atque apices exemplarium, etiam ubi à librariis peccatum est, accurate & religiose subsequatur. Nihil illi purpura affuetur discolor aut diversum: nulla interpunctiones, nulla nota accentuum, quorum omnis hodie ratio præpostera est atque perversa: adeo ut qui tuam editionem sibi comparaverit, ipsa illa propemodum Archetypa versare manibus atque oculis usurpare videatur. Ea res olim, ut certum est augurium, & Britannia nostra splendari erit, & Ecclesie presidio, tuos vero labores amplissimis premiis atque immortalis gloria compensabit. Maeste ista pietate & diligentia esto. In te omnes ora atque Oculos convertimus, te unum in hoc curriculum vocamus: ipsi codices celerem tuam opem implorant & flagitant: quid cessas per medias laudes & faventium plausus secundo rumore ingredi? Tu vero ut polliceri de te possum, facies id sedulo, simulac exhibit Novum tuum Testamentum fere ad umbilicum usque perductum: quo in opere, nisi vereretur coram in os te laudare, dicerem quam longo intervallo aliorum omnium in eo genere labores post te reliqueris. Ea typorum elegantia est & magnificentia, ea in annotationibus eruditio elucet, in Variis lectionibus industria: quippe etenim ad eam copiam comparandam omnia S. Patrum scripta, omnes antiquas versiones, & infinitam vim Codd. MSS. curiose excussisti. Has quamvis magnificas laudes etiam vincit opus ipsum & editio N. T. luculenta Milliana quæ hoc Anno 1707. Londini in folio lucem vidit cum uberioribus & eruditissimis prolegomenis, complectentibus non modo Historiam Criticam Canonis sacri, quem diligenter confirmant, sed etiam per singula sæcula progrediendo censuram continentibus Codicum quibus Patres Græci & latini fuerunt usi, denique recentium virorum doctorum industriam qui N. T. ediderunt vel varias lectiones collegerunt celebrantibus. At enim codicis Alexandrini eo quo Bentleius notat modo edendi consilium jam pridem videtur Millius abjecisse, sumptuum fortassis magnitudine deterritus. In iisdem prolegomenis p. 152. queritur se Joannis Sauberti quem perperam duobus vicibus Sarbertum vocat, Varias lectiones in Matthæum, licet summo studio quæsitas, haud vidisse. Utinam vero innotuisset mihi optimi viri desiderium, nihil enim libentius fecissem quam ut librum illum eximium Helmstadii 1672. 4. editum & singulari plane industria in hoc genere versantem, satisque apud nostros obvium ei transmissem. In calce hujus voluminis Saubertus etiam Varias lectiones Matthæi enotavit è Codice MSto Chrysoſtomi in Matthæum qui per antiquos sine accentuum apicibus exstat in Bibliotheca Helmstadiensi. Novum Test. præterea cum Variis lect. edidit, ut notum etiam pueris est, Stephanus Curcellanus, usus non modo illis quas Rob. Stepha-

Stephanus notaverat, sed etiam adhibitis codicibus Thuano, Mazariniano aliisque Amst. 1658. 8. recusum 1675. 1685. 8. Hanc editionem secutus Felbingerus qui Socini dogmatis subscribebat s) in Germanica sua versione N. T. At Curcellæi industriam longe vicerunt *Oxonienfes* in N. T. Græce vulgato cum variis lect. è theatro Scheldoniano Anno eodem 1675. 8. quæ editio recusa est Halz A. 1702. 8. cum præfatione D. Augusti Hermanni Franckii, quanquam in hac quoque ut à Curcellæo plures magni monumenti *διτὰς γραφὰς* prætermittas monuit Rich. Simonius in responsione ad iudicium Theologorum Hollandiæ de Hist. Crit. V. T. p. 48. seq. Non omnes sed selectas varias lectiones è priorè illa Oxoniensi A. 1675. notatas videre est in editione majori atque insigni Lond. 1703. fol. quæ Græca scholia selecta è Patribus à Jo. Gregorio adjuncta habet. Præcipuas quoque editioni suæ Græcæ N. T. non ineleganti adtexuit Rev. Jo. Georgius Pritius Lipsi: 1703. 12. Quemadmodum minus illa Oxoniensis cum integris Var. lect. recusa est in Bibliis Græcis editionis Lipsiensis 1697. 8. Jampridem porro *Joannes Morinus* Oratorii Parisiensis presbyter lib. 1. Exerc. Bibl. 2. c. 3. seq. varias quasdam lectiones è codice Claramontano aliisque expendit, eo maxime studio, ut vulgatam versionem tueretur. Idem consilium fuit. *Jo. Boissii* Ecclesiæ Ethenis Canonici, in erudito libro cujus est titulus: *Veteris interpretis: cum veteris aliisque recentioribus collatio in quatuor Evangeliiis & Apostolorum: Aliis in quibus annon sæpius absque justa satis causa bi ab illo discesserint, disquiritur* Lond. 1655. 8. De Varietatibus passim quoque monent eruditi auctores commentariorum in N. T. ut *Jacobus Faber & Guil. Estius*, qui latini & Syriaci interpretis diversas lectiones annotavit, *Ludovicus de Dieu* qui Syriaci, Arabici, Persici: *Thomas Marefcballus* qui Coptici, Gothici Anglosaxonici, *Joannes* etiam *Maldonatus* longe plures Varias lectiones Græcas suis in Evangelistas commentariis inseruerat, sed earum bonam partem mediocres ex ipsius societate omiserunt, ut à Valvassore accepisse se refert Rich. Simonius III. Hist. Crit. N. T. 619 seq. Fuere insuper qui versionibus suis in linguas vernaculas adderent notationem variarum lectionum, sicut selectarum, uti in Gallica N. T. interpretatione fecit idem *Simonius*, & ante eum, minus accurate quidem *Amelotus*: in Germanica *Offenbaci* 1703. 8. vulgata *Joannes Henricus Reitze*. Nonnullas aliis plerisque neglectas varias lectiones N. T. persequitur *Jo. Lomeierus* dierum *genialium*

s) Curcellæo quoque ipsi à nonnullis datum vitio, quod in quibusdam locis *vulgaribus* *cinianis* frigidam suffundere. Vide Jo. Gottlieb Molleri *dissertationem* quæ inscribitur: *Curcellæus in editione N. T. Socinians.* Rostoch. 1696. 4.

parte I. diff. IV. Daventrix 1694. 8. Denique *Laurentinus Zacagnius* Bibliothecz dignissimus custos Vaticanæ in collectione monumentorum veterum inter alia præclara edidit Euthalii Episcopi Sulcensis qui sub extremum sæculi post natum CHRISTUM quinti claruit, recensionem Epistolarum Pauli & Actuum Apostolorum & Epistolarum Catholicarum. Testatur Euthalius p. 513. contulisse se ἀκριβῆ ἀντίγραφα τῆς ἐν Καισαρείᾳ βιβλιοθήκης Εὐσεβίου ἔ Παμφίλου Doctissimus vero Zacagnius cum Euthalianis etiam aliorum codicum MSS. lectiones passim contulit. Rom. 1698. 4.

XVII. Editiones præcipuæ Novi Testamenti.

Prima Complutensis. Græcum textum sine accentibus expressum habens, addita præter veterem vulgatam versione nova latina interlineari. Occurrit in magno Opere Biblico Ximeniano in sex distincto Voluminibus, ex officina Arnaldi Gvilelmi de Brocario, Compluti 1515. fol. Sed per sex vel septem annos postquam excusum fuisset, suppressum constat, ita ut ante A. 1523. à paucis visum sit.

Secunda Desiderii Erasmi, cum ejus latina versione & commentariis. Basil. 1516. fol. apud Jo. Frobenium, præmissa Epistola ad Leonem X. Pontificem data Calendis Februariis ejusdem anni, in qua Gvilelmum Archi Episcopum Cantuariensem Mæcenatem suam prædicat. Sæpius deinde hoc opus suum Erasmus recognovit, atque ex inimicorum etiam quandoque monitu Sutoris, Lei, Stunicæ, Beddæ, Sepulvedæ quædam mutavit emendavitque, commentarios etiam auxit in posterioribus editionibus A. * 1519. 1522. 1527. (in qua editione quarta primum Complutensem se inspexisse indicat) & 1535. Hinc inter opera Erasmi recusum Novum Testamentum cum ejus commentariis est Basil. 1540. fol. atque nuper demum Lugd. Bat. 1705. fol. tomo sexto: in qua nova & luculenta editione commentarii (quæ exstant quoque in Criticis Sacris Anglicanis) non ut in superioribus separatim excusa, sed utilissimo instituto singulis statim paginis N. T. sunt subjuncta. Omitto Novum Testamentum cum Erasmi versione sine commentariis recusum sæpissime variis in locis ut Basil. 1553. 8. & 1558. 8. apud Nic. Bryling. Paris. 1543. 8. apud Carolum Gvillard Lips. 1582. 8. Giessæ 1669. 4.

Tertia Græca Aldina in editione eleganti B. bliorum Græcorum, quam dedit Aldus Venet. 1518. fol.

A a

Ab

* Huic editioni præmissa Leonis X. approbatio.

- Ab eotempore fecutz editiones Græcæ Hagenoënsis A. 1521. 8.
 Argentoratensis per Wolsium Cephaleum 1524. 8.
 Argentoratensis altera, in Bibliis Græcis A. 1524. 8. ad Aldinam expressis.
 Basilicenses 1531. 8. per Jo. Bebelium, & 1533. 8. apud Nic. Brylingerum, ad tertiam Erasmi editionem.
 Simonis t) Colinei Paris. 1534. 8. perquam nitida editio.
 Basileensis apud Jo. Frobenium & Nicolaum Episcopium, Basil. 1545. 4. typis Græcis majoribus atque luculentis.
 Hervagiana ejusdem anni, in Bibliis Græcis Basil. 1545. fol. ex Alina edit.
 Parisienses *Rob. Stephani Patris* 1546. 12. & 1549. 12. emendatissima, in qua nullum dicitur vitium typographicum extare: denique tertio major illa luculentissima cum veterum *κεφαλαίων* notatione Verriisque lect. è XVI. Codicibus MSS. A. 1550. fol. typis Regiis.
 Benedicti Prævotii, Paris. 1549. 12.
 Parisiensis Roberti Stephani filii 1569. 12. è typographia Regia, cum variis lectionibus selectis atq; insignioribus, editio nitida & emendatissima.
 Jo. Crispini itidem perquam elegans. Genev. 1553. 12.
 Tigurina, nec ipsa contemnenda, apud Frofchoverum A. 1559. 8. additis Græce summariis rerum & sententiarum quæ singulis capitibus continentur, variisque lectionibus.
 Antwerpensis apud Plantinum 1574. 16. cum Privilegio Philippi & Regis Hispaniz.
 Henr. Stephani A. 1576. 12. cum ejus dissertatione de stylo N. T. & lectionibus atque interpunctionibus sacri textus ex Beze editione.
 Genevensis A. 1587. 12. apud Eustathium Vignon, cum Variis Lect. & H. Casauboni notis in loca quædam quatuor Evangelistarum Adorandumque. Nam quæ idem vir doctus in Epistolas Apostol. scripsit, quærenda sunt in Criticis sacris Anglis.

FRAN-

- *) Editio Colinaei in locis quibusdam è conjectura videtur esse emendata. Colomestus in *Bibl. selecta* p. 97. de hac editione: *Cette edition a ceci de particulier, qu'elle est conforme à la Vulgate en plusieurs endroits, même on la leçon de la Vulgate est vicieuse, comme on s. Jaques chapitre 3. verset 5. Castalion dans la défense de sa traduction de la Bible recommande cette édition; Beze au contraire dans sa réponse; à Castalion n'en fait pas grand cas. Colinaei exemplar, dit il p. 222. non magni facio, quoniam rescivi multa fuisse in eo à quodam alioqui Græcæ linguæ doctissimo ex solis conjecturis emendata. Il la fit pourtant dans ses notes sur le verset 18. du 2. chapitre de S. Jaques. Vide etiam Rich. Simonem lib. 2. Hist. Crit. N. T. p. 284.*

- F**rancofurtensis, in Bibliis Græcis Wecheliani 1597. fol. typo luculento, cum Frid. Sylburgii, vel ut plerisque video esse persuasum Francisci Junii, qui varias lect. ex editione Rob. Stephani filii A. 1569. 12. addidit. Recusa hæc Francofurtensis editio Venet. 1687. fol. apud Nicolaum Dulcem.
- G**enevensis apud Petrum de la Roviére A. 1620. 4. typis majoribus, cum notis brevibus Josephi Scaligeri in locos aliquot difficiliore.
- L**ugdunensis apud Batavos A. 1624. 12. apud Elzevir. nitidissima editio.
- A**mselodamenses, satis itidem nitidæ A. 1633. 12. apud Blavium, & 1641. 1656. 12. apud Elzevir. tum novissime apud Westen.
- R**oterodamensis A. 1654. 12. apud Arnoldum Leers.
- L**ondinensis A. 1635. 8. cum notis Rob. Stephani, Jos. Scaligeri, & If. Casauboni, atque Variis lect. selectis ad voluminis calcem. Post editionem 1622. 8. ex officina Jo. Billii.
- P**arisienfis è Typographia Regia. A. 1642. fol. typis majoribus elegantissimis, cum Variis lect. ex editione Roberti Steph.
- A**rgentoratenses curante Jo. Henrico Bœclero, qui præter meliores editiones, etiam antiquis membranarum usum se fuisse testatur, è quibus & Euthalii prologum in Epistolas Pauli Græcè addidit. A. 1645. ex officina Jo. Phil. Mulbii 12. & 1660. 12.
- S**teph. Curcellai, cum locis Parallelis & Variis lect. Amst. 1658. 8. & 1675. 1685. 8. Vide supra p. 183. seq.
- F**rancofurtensis per Rudolphum Leusdenium. A. 1692. forma majore octava. Noti quoque Parentis ejus Jo. Leusdenii, viri de sacrar. litterarum studio præclare meriti editiones cum notatione 1900. versiculorum in quibus solis ex 7959. versiculis totius N. T. vocabula omnia universi N. T. reperiuntur.
- L**ondinensis A. 1700. 8. cum vocabulorum primitivorum notatione in ora libri.
- O**xoniensis cum locis parallelis & Variis lect. longe pluribus, & per centum amplius Codices conquistis. A. 1675. 8. è theatro Sheldoniano. Recusa hæc editio in Bibliis Græcis Lipsiensibus A. 1697. forma majore octava, & separatim Halæ Sax. 1702. 8.
- O**xoniensis major cum locis parallelis, Variis lect. selectis & scholiis Græcis quæ Jo. Gregorius è SS. Patribus & aliis scriptoribus Græcis collegit, & ipso defuncto edidit ac recensuit V. C. Jo. Ernestus Græbe. A. 1703. fol. è theatro Sheldoniano. Nitida & insignis editio.
- L**ipsienses variz, ut quæ minori forma ad Leusdenianam recusa est cum præfa-

præfatione Rev. D. Adami Rechenbergii, tum illa quam summaris locis parallelis locupletioribus. præcipuis Variis lect. & chartis denique Geographicis ornatam dedit civis atque amicus noster D. Jo. Georgius Pritius Lipsiæ 1703. 12. vulgata sub idem tempus etiam erudita introductione in N. T. in qua pleraque quæ ad rem Criticam, Historiam, Chronologiam & Geographiam pertinent, breviter & perspicue exposuit.

Denique iterum celebranda *Jo. Millii* editio, ad illam Rob. Stephani quæ A. 1550. fol. prodiit conformata, typis etiam majoribus & luculentioribus, locis vero parallelis & Variis lectionibus tanta industria sex fere lustrorum labore, conquistis & annotatis, ut nihil hætenus simile Christianus orbis viderit. Hoc opus instigante potissimum viro summo Eduardo Bernhardo susceptum cum jam ante annos fere sedecim typis exscriptum esset, interim tamen per tantum temporis apud auctorem jacuit, destitutum prolegomenis, eruditorumque desideria etiamnum forte moraretur, nisi benefico jussu gloriosissimæ Reginz ANNÆ, urgente potissimum Illustri Joanne Eboracensi Episcopo auctor impulsus fuisset ad opus maturandum, quod uberrimis & doctissimis prolegomenis & subjuncto magno Variarum lectionum supplemento feliciter effecit, opere vix absoluto paucis diebus post extinctus. *Oxoniensem* editionem luculentissimam auspiciis primum Joannis Felli Episcopi, sed illo cum vix ad caput XXIV. Matthæi processum esset defuncto, auctoris excusam sumptibus, & hoc anno 1707. fol. absolutam, jam in Belgii minoribus typis itidem in folio recudunt Batavi, curam operis gerente Clarissimo *Ludolpho Kustero*, qui pro sua eruditione atque ingenio daturus est operam, ut quantum magnificentia hæc forte priori cedet tantum præstet aliis commodis & accessionibus. Unicuique libro sacro Millius complura veterum testimonia præfixit.

*Editiones Novi Testamenti cum Versione una
vel pluribus.*

Quas hætenus recensui editiones Novi fœderis, eas omnes Græcas fuisse lector intelligit, exceptis Complutensi, & iis quas *Erasmus* dedit, hæc enim quoniam omnium primæ fuerunt, primo etiam loco à me fuerunt commemorandæ. Nunc alias referre placet, quæ versionem vel unam vel plures sive latinas sive alias cujusque linguæ habent adjunctas.

Parisiensis Græcolatina Roberti Stephani A. 1551. 12. prima fuit quæ capita in minutas sectiones sive versiculos u) distincta habuit.

Cum versione duplici, vulgata Veteri & nova Theodori Beza hujusque commentario, apud Rob. Stephanum. A. 1556. fol. atque inde 1580. 8. duobus Vol. & 1582. 1589. fol. in quibus editionibus plura retractavit, plurima etiam in novissima quinta A. 1598. fol. quæ deinde addito Joach. Camerarii commentario recusa est Cantabrigiæ 1642. fol. Dedicavit opus Beza Elisabethæ Angliæ Reginæ, ut Millius suum ANNÆ, quæ nostro sæculo Elisabetham feliciter reddidit suis Britannis. Reprehenditur Beza à Drusio, Heinsio, Grotio, Priczo, Boisio, Camerone, Lud. de Dieu, Erasmo Schmidio & aliis non uno in loco. A. Rich. Simone quoque lib. II. Hist. Crit. N. T. cap. 25. 26. & III. 50. Nec immerito variis in locis, ut existimo, reprehenditur. At plurima vicissim præclare eum observasse, atque erudite illustrasse, iniquus sit qui non fateatur. Etiam eodem Simonio teste lib. III. Epist. 31. select. p. 216. doctissimi quique sacrarum litterarum interpretes Romani Bezam non infrequenter describunt. *Les plus habiles Commentateurs Catholiques Maldonat, Estius, Luc de Bruges & quelques autres ont copié Beze en plusieurs endroits, Sed*

A a 3

in

- u) Inveni illius his verbis meminit filius H. Stephanus præfatione ad Concordantias Græcas Novi Testamenti. *Ultimum quod in litteras sacras vel potius in earum lectores parens meus Robertus contulit beneficium, minus aliis non fuisse qui judicant, non insagaci esse judicio videntur. Id cujus honorificam mentionem facio beneficium illud est, quod quum Testamenti nobis libri in temmata quæ capita vulgo vocantur distincti essent, ipse horum temmatum unum quodque in temmata distinxit, vel potius subdivisit: quæ appellatione ab aliis magis quam ab ipso probatis versiculi vocata fuerunt. Nam ipsi vel græca illa voce temmata, vel latina quæ illi respondent, sectiunculas nominare magis placebat. Illam enim veterem commatam in oratione appellationem (Ciceroni incisorum) ad usum restringi usum videbat. Verum ut his paucis de nomine contentus sim, ac de re ipsa plura dicam, initium à duobus sumam, quorum utrum magis mirari debeas dubitabis. Unum est quod Lutetia Lugdunum petens hanc qua de agitur Capitis cuiusque catacopen confecit, & quidem magnam ejus, inter equitandum, partem; alterum quod illum paulo ante de hac cogitantem plerique omnes incogitantem esse ajebant: perinde ac si in re profus inutili futura, idecque non tantum nullam laudem consecutura sed in derisum etiam ventura ponere tempus atque operam vellet. At ecce contra eorum damnaticem instituti patris mei opinionem, inventum illud simul in lucem, simul in omnium gratiam venit: simulque in tantam auctoritatem, ut quasi ex autorarentur alia Testamenti Nobis sive Græca, sive Latina, sive Gallica, sive Germanica, sive in alia vernacula lingua editiones, non inventum id sequens non essent.*

in hoc humani aliquid passus Beza est, quod acerbe nimis in se et status fuit alterum sacrarum litterarum interpretem non minus eruditum Castellionem. Erasmo quoque iniquior fuit, unde Heinſius in Apologia contra Crojum, p. 5. *Josephus Scaliger Beza amicissimus qui cum fratris instar coluit, neque bilior unquam fuit quam cum Beza sui meminisset, interim frequentius eum quam vellet ab Erasmo discessisse judicabat: quod et acerbius subinde ab eo factum vidi qui nollem, ut cum ineptire eum dixit non semel, de quo tamen ad invidiam propi alibi:*

Erasmus ille, quo fatentur plurimi
Nihil fuisse, nec futurum doctius.

In versione Bezae præcipue carpi solet, quod nimis superstitiose versetur in exprimendis articulis & verborum compositorum etymologia, etiam ubi nulla ἐμφασις apparet.

Cum versione latina Bezae, & Syriaca, veteri Hebraicis descripta litteris, addita Immanuelis Tremellii latina interpretatione. Apud H. Steph. 1569. fol.

Cum versione Erasmi per *Matthium Flacium* emendata, & ejusdem Flaci commentariis. A. 1570. fol.

Cum versione latina & D. Lutheri Germanica. In Bibliis quadrilinguis Davidis Wolderi. Hamb. 1596. fol.

Cum versione interlineari *Aria Montani*. Ex officina Commelini 1599. 8. & Genevæ 1522. 12. & ad calcem Hebr. Bibliorum ab eodem Aria cum versione interlineari adornatorum. Antwerp. 1571. fol. recursorumque Lipsiæ non ineleganter 1657. fol.

Cum versionibus undecim, *Syriaca, Hebraica, latina, Germanica, Bohemica, Italica, Hispanica, Gallica, Anglica, Danica, Polonica*, curate *Elia Huttero*. Norimb. 1599. fol. duobus Volum. Idem *Hottorius* etiam lectiones Evangeliorum & Epistolarum anniversariis vulgavit Græce, Hebraice, latine & Germanice id. 1601. 8.

Cum versione latina & Germanica, edente *Eilhardo Lubino*. Rostoch. 1614. 4.

Cum versione Erasmi interpolata per *Matthiam Hasenrefferum Francof.* 1618. 4.

Cum versione *Græco Barbara Maximi Margunii Calliopolitani* Genev. 1638. 4. duobus Vol. typis majoribus nitidisque. Græco Barbaram hanc N. T. versionem nuper recensuit atque separatim minori forma edidit cum in Angliâ versaretur *Seraphim Hieromonachus*

chus Mytilenzus, Lond. 1703. 12. cujus eruditi & humanissimi Viri dono utor. Recusa eadem versio Halz Saxonum,

Cum versione latina Veteri, & interlineari nova Ariz Montani: *Syriaca* item & *Arabica*, atque *Æthiopica*, quibus singulis latina versio adjuncta est. Tomo quinto Bibliorum polyglotton Londinensium Briani Waltoni. 1657. fol. Syriaca & Arabica occurrunt etiam in Polyglottis Parisiensibus 1645. fol. Syriaca litteris Syriacis & Hebraicis descripta in Polyglottis Regiis Antwerpiensibus A. 1581. fol.

Grzcè cum versione D. Lutheri Germanica & Przf. Jo. Winkleri & *μακαρίτη*. Luneburg. A. 1702 8.

Prztereo editiones Grzcolatinas librorum N. T. haud omnium, ut Evangeliorum & Actorum cum versione Vulg. & Bezz commentariisque selectis à Balduino Walzo Lugd. Bat. 1653. 4.

Matthzi, Lucz, capitum X. XI. Joannis, Actorum, Capitum XII. prioris ad Corinthios, & Epistolarum 1. & 2. ad Timotheum ad Titum & Philem. Jacobi item trium Joannis & Judz cum notis eruditis Jo. Priczi, Lond. 1660. fol. inter Criticos sacros.

XVIII. *Versiones Novi Testamenti.*

Pleniorem versionum Biblicarum atque adeo librorum novi fœderis quoque notitiam haurire licebit lectori è Christiani Kortholti & *μακαρίτη* libro erudito de variis Scripturz editionibus Kil. 1686. 4. Jacobi Usserii Historia dogmatica de Scripturis & sacris vernaculis cum auctario viri doctiss. H. Warthoni Lond. 1689. 4. & è Rich. Simonis Historia Critica N. T. libro secundo ac novis ejusdem in Hist. N. T. Observationibus. Jam olim scripta Apostolica in omnes fere omnium gentium linguas translata esse testantur Eusebius Orat. de laudibus Constantini p. 662. Chrysostomus homil. LXXXI. in Matth. XXVI. p. 845. (ubi Persas, Indos, Scythas, Thraces, Sauromatas, Mauros & Britannicarum memorat incolas insularum) & Homil. f. in Joannem p. 13. Theodorus V. Therapevt. p. 81. (ubi mentio linguaz Romanaz, Ægyptiaz, Persicz, Indicz Armeniczque, Scythicz atque Sauromaticz) & Anastasius Sinaita in Hodego c. XXII. p. 339. Sed in przfenti suffecerit mihi brevem quandam versionum N. T. quz exstant veluti indicem subjicere, ordine litterarum.

Ægyptiaca five *Coptica* MSta exstat in Bibl. Vaticana, in Parisiensi Regis Galliz & in Bodlejana, è qua loca quzdam produxit qui editionem ejus moliebatur Tho. Marefchallus in notis ad vers. Gothicam. Vide

Vide Kircheri prodromum Coptum c. VIII. qui ante annos mille & trecentos conditam existimavit, Simonii Hist. Crit. N. T. lib. 2. p. 190. seq. Hottingeri fasciculum p. 188. sq. Epistolas Huntingtonianas p. 16. sq. Capita quaedam hujus versionis descripsit & ad editionem cum versione & notis paravit redux nuper ex Anglia Clariss. vir Jo. Adolphus Hofmannus Ploenenfis.

Æthiopica * prodiit Romæ Ao. 1548. seq. præmissa Eusebii Epistola ad Carpianum & Canonibus Evangel. apud Valer. & Ludovicum Doricum Fratres Brixianos. Ex mutilo facta exemplari, cujus lacunas Petrus Tesfa Tzionus Æthiops è Græcis & latinis exemplaribus implere coactus fuit. Hanc editionem recuderunt Londinenses in opere Polyglotto, retentis mendis veteribus & novis superadditis, judice Jobo Ludolpho comment. ad Hist. Æthiop. p. 298. Idem Ludolphus præf. ad Lexicon Æthiop. *Æthiops meus in multis versionem editam differre debet ab exemplaribus MSSis patriæ suæ.* Joannem Postkenium præpositum Ecclesiæ S. Georgii Coloniz curatorem editionis Romanæ male facit Imbognatus Bibl. latino Hebraica p. 417. Recenti ætate Ludovicus Caldeira & Ludovicus de Azevedo Lusitani è Soc. Jesu Novum testamentum Amaran lingua verterunt teste Philippo Alegambe & Nic. Antonio.

Anglica versiones Bibliorum quam plurimæ existant, de quibus Matthæus Polius in prolegomenis ad novissimam Jacobi I. Regis jussu & auspiciis adornatam & A. 1612. primum editam, quam cum commentariis suis vernaculo idiomate edidit Lond. 1688. fol. operi nondum insoluto immortalis. Vide etiam, si placet, de illa versione Jo. Durellum in historia rituum Angliæ p. 215. & documenta ad Gvil. Burneri *Hæbriam* Reformationis Angliæ p. 213. seq. edit. Francof. Galteri Delzmi, Henrici VIII. biblioscopi versionem N. T. allegat Tho. Gatakerus p. 447. Adversar. edit. Lond. Omitto antiquiores, quas memorari non proferri in lucem videas Bedæ, Alfredi & quæ in Bibliothecis Angliæ adhuc MSS. occurrunt sub x) nomine Wiclefi &c.

Anglo Saxonica versio antiqua quatuor Evangeliorum characterè Anglo Saxonico excusa Londini A. 1671. 4. cura Matthæi Parkeri Archi Ep Cantuariensis & Jo. Foxi. Deinde emendatius, ad latus versionis prisicæ Gothicæ, cum animadversionibus eruditæ Tho. Marefchalli Dordraci 1665. Amst. 1684. 4.

* Hanc & plures alias rariores N. T. editiones versionesque evolvere mihi licuit in Bibliotheca collegæ mei honoratiss. conjunctissimique Jo. Frid. Winckleri, Alexandrini Cœlesti lectionibus congruere Æthiopicam observat Millus in prolegom. ad N. T. p. 121.

x) Wiclefi non esse, contendit Warthonus ad Ulfæ. de Scripturis vernac. p. 426. licet a Wiclefo Anglice translata esse 5 Scripturas ne antiquam dubitat.

Arabica tres diversæ N. T. versiones existant, una quæ reliquis præstat, à Tho. Erpenio ex MSto Leidensi edita Ao. 1616. 4. Altera è Gabr. Sionitz recensione legitur in Polyglottis Parisiensibus, atque inde in Londinensibus. Tertia ab hac parum distans, vulgataque omnium prima Romæ A. 1591. fol. Addi potest etiam quarta in Bibliis Arabice jussu congregationis de propaganda fide editis ibid. 1671. fol. 3. Vol. quam subinde ad Vulgatæ versionis lectiones interpolatam esse indignatur Simonius.

Armenica quam Uschanus Episcopus Vuschaanchæ, jussu Jacobi Caractri Patriarchæ Armenorum & Concilii ab ipso A. 1662. congregati separatim Amstelodam. 1668. 8. & in Bibliis integris Armenice 1666. 4. excudi curavit, cum sacrorum librorum codices in Armenia rarissimi essent & jam 500. Joachimicis venderentur, nec parum inter se discrepant. Confer Rich. Simonis Hist. Criticam religionis Orientalium p. 137. seq. & lib. 2. Hist. Crit. N. T. p. 196. seq. Antiquam versionem Armenicam non à Chrysofomo ut vulgo tradunt vel Gregorio primo Patriarcha, sed Chrysofomi tempore à discipulis Isaaci Patriarchæ Armeni Mose Grammatico, Davide Philosopho & Mamprzo concinnatam tradit Clemens Galanus lib. I. c. VII. p. 63. seq.

Belgica versiones variz existant, sed reliquis facile præfertur quæ à viris doctissimis jussu potentissimorum Ordinum composita, notisque insignibus illustrata prodiit primum A. 1637. fol. De hac aliisque interpretationibus Belgicis sacrorum librorum vide sis Jo. Leusdenii Philologum Hebræo mixtum p. 70. seq. & Rev. Henricum Rudolfum Bentheimium in libro de statu Ecclesiarum & Scholarum Belgicarum capite VII.

Bohemica existat in Novo Testamento Polyglotto Elizæ Hutteri & in Bibliis Bohemicis Ao. 1596. 1613. excusis. Joannis Hussi versio Bohemica perstringitur à Melch. Inchofero in Historia sacræ latinitatis p. 264.

Danica versiones duplices existant: vel quæ è fontibus * à Joanne Paulo Resenio Selandiæ Episcopo fuit composita, ac deinde à Jo. Svaningio emendata; vel quæ è Germanica D. Lutheri interpretatione profuerunt. De utrisque consules Theologos insignes Kortholtum lib. de variis Biblior. edit. capite XXVIII, & Jo. Wandalinum in Epistola ad Magnificum D. Mayerum quam hic versionis Lutheri Historiz p. 68. seq.

B b

inse-

* De Jo. Stenbuchii examine versionis Danicæ N. T. adi Nova litteraria maris Baltici A. 1705. p. 178. & Aëta Erud. 1706. p. 342.

inferuit. De Reseniana vide sis etiam Jo. Mollerum V. C. in Hypomnematis ad Albertum Bartholinum de scriptis Danorum p. 297.

Esthonica habetur interprete Gofekenio: **Quin** imo dupli lingua Esthonica atque Lettica quæ in Livonia obtinent, **Novum Testamentum**, sed & universus sacer codex prodiit auspiciis Regis Sveciæ gloriosæ memoriæ Caroli XI. & curâ D. Jo. Fischeri & *μαναζίου* Livonitum Superintendentis Generalis. Rigæ, 1685. & 1686. 4.

Finnica sive *Finnonica* N. T. versio interprete *Mich. Agricola* Rectore Scholæ Aboënsis prodiit Holmiæ 1548. teste Baazio & Messenio apud Scheferum. Integer deinde Bibliorum Codex illa lingua translatus curante *Æschillo Petrao* Holmiæ 1642. fol. apud Henr. Kayser, cum præfat. Petrazi & aliorum trium Professorum Academiciæ Aboënsis.

Gallicas versiones N. T. enumerare difficile est. Itaque de antiquioribus à sæculo usque XIII. videat lector quæ Simonius, *Elias du Fin*, aliique observarunt. Recëntiores sunt 1) *Francisci Veroni* qui *Lovanien*sium interpretationem interpolavit. A. 1646. 2) *Michaëlis de Marolles*, *Erasmum* potissime secuti A. 1649. 1653. 1655. 3) *Dionysii Amelosi* 4) *Oratorii D. J.* presbyteri, cum notis Criticis. A. 1666. & 1688. 4. 4) *Isaak Maître de Sacy*, ejusque sociorum & hyperaspistarum *Fossi* & *Arnaldi* A. 1667. quæ vulgo venit nomine versionis *Janfenistarum* vel *Montensis*, & sæpissime recusa est, & gravissime impugnata, 5) *Antonii Godelli* A. 1668. quæ paraphrasis potius est sive ut ab auctore ipso vocatur versio explicata. 6) *Dominici Boburii* S. I. A. 1693. & 1703. 7) *Conrad Hurei* Professoris emeriti Paris. cum notis A. 1702. 12. quatuor *Vol. 8.) Rich. Simonis* 2) cum notis Criticis. Trivultii 1702. 8. duobus *Vol. 9.) Jamis Clerici*, una cum commentario. Amst. 1703. 4. 10) *Davidis Martini* qui *Genevensem* Bibliorum versionem emendavit notasq; addidit. Amst. 1706. fol.

Germanica vel ante D. Lutherum nostrum prodierunt, vel cum sunt subsequutz. Antiquissimis interpretibus N. T. accensendus venit

Ostria

- x) Animadversiones in hanc versionem à Claudio Bruffono editæ sunt *Delphis* *Batav.* 1697. 12.
- y) Vide Acta Er. A. 1686. p. 201. seq. & Rev. D. Jo. Frid. Mayeri *Ecclesiam Papam* Lutherana: Reformationis Patronam & clientem p. 90. seq. Paschasius vero *Quenellus* versionem illam *Montensem* fere est secutus in præclara sua *edit. N. T. observationibus* Moralibus illustrata.
- z) Condemnata est *Simonii* versio à Cardinali Noallio Archi-Ep. Paris. & Bossveto Episcopo Meldensi. Defensitavit se auctor in remonstrations adversus Cardinalem & lib. III. Epist. select. p. 260. seq. Vide etiam sis quæ in versione illa reprehenduntur in *Memorijs* litterar. Trivult. 1702. part. 1. p. 383. seq. edit. *1701*

Otfridus qui sub *Lothario Imp.* Evangelia versibus Theoticis reddidit, editus sed mendose admodum a) à *Flacio Basil.* 1541. 8. Tum qui *Tatiani* Harmoniam veteri lingua Theotisca convertit, *Otfrido* non valde ur videtur junior, vulgatam cum perspicua versione & eruditis notis à *Clarissimo Jo. Philippo Palthenio*, *Gryphiswaldiæ* 1706. 4. De Bibliis Germanicis ante *Lutherum* impressis tum etiam de MSS. quibusdam & de versione ipsa laudatissima *Lutheri*, ejusque variis editionibus, translationibusque adire operæ pretium est *Historiam* ejus versionis scriptam à *Rev. atque Magnifico D. Jo. Frid. Mayero.* *Hamb.* 1701. 4. Neque aliud habeo quod in Præsenti addam ejus observatis, quam *Novum Testamentum* è *Lutheri* versione in *Judæorum* gratiam laudabili instituto litteris editum esse *Hebraicis* à *M. Christiano Mollero Pastore Ecclesiæ Sandoviensis.* *Francofurti ad Oderam* 1700. 4. Post *Lutherum* Germanice vertit libros *Novi fœderis*, (ne de *Johannis Evangelio* per *Nic. Crumbachium* Germanice A. 1522, *Lipsiæ* vulgato, aut *Epistolis & Evangeliiis* annuis Ao. 1641. à *Georgio Holzajo S. I.* illustratis dicam) *Hicronymus Emserus* *Dresd.* 1527. *Tubing.* 1534. 8. & in Bibliis Germanicis *Jo. Eccii* 1537. 1558. 1602. fol. Tota quoque *Biblia Germanica* *Jo. Dietsbergius*, transtulit A. 1534. fol. qui & ipse in N. T. insisit vestigiis b) *Emseri.* Postea A. 1582. *Caspar Ulenbergius*, & denique A. 1662. *Theologi Moguntini.* E Reformatis præter *Bibliorum interpretes Tigurinos* A. 1525. & *Jo. Piscatorem* *Herbonensem* A. 1604. 4. *Novum Testamentum* Germanice transtulit *Amandus Polanus* *Basil.* 1603. 8. & non ita pridem *Jo. Henricus Reitze*, *Offenbaci* 1703, atque iterum 1706 8. E nostris quoque nuper *Caspar Ernestus Triller* novam versionem dedit *Græcis etymologiis, constructionibus, temporibusque contentiosius inhzrentem*, quam propterea splendido titulo inscripsit *eine mit dem Grundtext genauer übereintreffende Uebersetzung des Neuen Testaments.* *Amst.* 1703. 8. Germanicis versibus totum N. T. A. 1675. 8. *Stendaliæ* expressit *Daniel Bernhards*, *Superintendens* vet. *Marchiæ Generalis* hoc ipso anno 1707. nonagenario propior defunctus. Notum denique est à *Socinianis* duplicem versionem N. T. Germanicam editam esse, unam quidem plerisque ex illorum cœtu probatam, *Racoviensem* A. 1630. 8. auctoribus *Christoph. Ostrodo*, *Joach. Stegmanno*, *Jo. Crellio* &c. alteram privato ausu compositam à *Jeremia Felbingero* *Amst.* 1660. 8.

B b 2

Critic

a) Meliorem editionem quam à *Frehero Lambecio* & nuper à *Jo. Schiltero τῶ μακροτέρῳ* incassum expectavimus, utinam publico tandem impertiant qui bene possunt nobilissimi *Viri Frid. Rostgaardus* vel *Theodoricus von Stade*,

b) Vide *D. Mayeri Eccles. Papæam* &c. p. 82.

Gothicam versionem quatuor Evangeliorum auctore ut creditur c) *Ulphila* (licet aliud nuper visum præstantissimo Hicckelio) ex ægenteo codice qui in Bibli. Upsaliensi asservatur descripsit & glossario notisque illustravit Franciscus Junius fil. In lucem edita est litteris Gothicis, addita versione Anglo Sax. & notis Tho. Marechalli Dordrac. 1669. Amst. 1684. 4. Deinde latino typorum caractere excudi curavit & versionem Islandicam notasque addidit Georgius Stiernhelmus Holmiz 1671. 4.

Græco-barbaram Maximi Margunii Calliopolitæ versionem N. T. jam memoravi supra p. 190. Recordor etiam me legere latinam vulgatam N. T. interpretationem exstare redditam Græce, perinde ut olim versionem latinam V. T. quam ex Hebræo concinnaverat S. Hieronymus *in juvenitate* Græcæ translata à Sophronio refert in Catalogo c. 134. & lib. 2. in Rufin. Referrî etiam in hoc loco possunt qui Paraphrasi Græcæ poetici libros Novi Testamenti reddiderunt, ut Evangelium Joannis Nonnus qui sæculo quinto Christiano scripsit, & lectiones Evangelicas atque Epistolicas avorum nostrorum memoria J. Posselius.

Hebraica versio exstat in N. T. polyglotto Eliz Hutteri. Ut omittam MStas quas viri docti laudant N. T. interpretationes & duplicem versionem Hebraicam Matthæi de quibus supra pag. 126. & versionem Hebraicam Epistolæ ad Hebræos à Munsterio editam, aliamque recens elaboratam à Frid. Alberto Christiano ex Judæo editamque Lips. A. 1676. 4. cum præfatione Theologi insignis Jo. Benedicti Carpzovii, qui Munsterianam in Codice suo non reperit, itaq; parum abest quin neget editam esse. Sed est mihi editio Matthæi Hebraici Munsteriana Basl. 1557. & in cujus calce Epistola ad Hebræos latine & Hebraice legitur. Lectiones Epistolæ & Evangeliorum Hebraice editæ sunt ab eodem Elia Huttero, sed editionem in illa versione haud satis castigatam observat Imbonatus Bibl. Hebræo-lat. p. 38. Ibidem lego Erhardum Schiggium Stekborzum Helvetium Evangelia Joannis & Lucæ Hebraice versione donasse. Memor & p. 50. Friderici Petri Evangelia anniversaria Hebraice conversa Antwerp. 1581. 8. Georgii Mayeri è Soc. Jesu Novum Test. Hebraice versum cujus mentionem facit Ribadeneira, editum esse haud existimo. At B. Lutheri versionem Germanicam N. T. litteris Hebraicis excusam nuper prodiiisse, dixi paulo ante in versionibus Germanicis. Lectiones quoque anniversarias Evangeliorum Hebraice edidit Gvil. Robertsonus, Lond. 1661. 8.

e) Vide Baazii inventar. Eccles. Sveo Gothor. p. 86. & Georgii Fried. Heupelii *cruciana diss.* de Ulphila Witch. 1693. 4.

Hibernica N. T. versio interprete Gvil. Daniele lucem vidit auspiciis Wilhelmi Ufferii equitis aurati, Lond. 1602, 4. recusa ibid. 1681, 4. Confer Arnoldi Booti indicem auctorum animadversionibus sacris przmissum, vocabulo *vernacula*, & de Hibernica versione V. T. quam à Kingo adornari curavit Gvil. Bedellus Kilomoriensis Episcopus, Gvil. Burnetum in Bedelli vita p. 120, seq & Simonium lib 2. Hist. Crit. N. T. p. 516. seq.

Hispanica quæ Eliz Hutteri N. T. polyglotto inserta est auctorem habet Cassiodorum de Reyna, qui tota Biblia transtulit Basil. 1569. 4. Novum Test. ex eadem versione paululum mutata recusum A. 1596. ut Cypriani de Valere Biblia Hispan. Amst. 1602. & Novum Test. separatim A. 1625. Exstat & versio Hispanica N. T. interprete Francisco Dryandro sive de Enzinas (de Aquifolio) A. 1542. & Joannis Perefii Venet. 1556. De antiquioribus versionibus Biblicis Hispanicis videri possunt Nicolaus Antonius in Bibliotheca Hispana veteri T. 2. p. 57. 259. &c. & Rev. Caspar Lindenbergius in erudita Epistola d) de non contemnendis ex lingua Hispanica utilitatibus Theologicis.

Hungarica N. T. interpretatio prodiit Oppenheim. 1612. 8. Amst. 1646. 12. & univerforum Bibliorum, Casparo Carolo interprete Herborn. 1686. 8. Exstat & versio Georgii Kaldi Soc. Jesu, Viennæ 1626. fol. Idem Kaldus A. 1629. etiam Evangelia & missas per annum legi solitas Hungarice vulgavit.

Islandica versio Evangeliorum edita est à Clariss. Stiernhielmio una cum Gothica versione, de qua supra dixi, Svecica item ac latina Ceterum de Islandica duplici totius S. Scripturæ editione Ao. 1584. & 1644. excusa videndus Jo. Mollerus V. C. in Hypomnematis ad Albertum Bartholinum de scriptis Danorum p. 227.

Italica versiones N. T. quæ hodie legi solent vel Antonio Brucciolo debentur ex edit. Bibliorum Veneta 1538. 4. vel Joanni Diodato Genev. 1607. 1641. fol. vel alterutram harum interpolatam referunt, ut Brucciolanam quidem editio N. T. Veneta 1542. 1552. 1562. Lugd. 1596. &c. Antiquior est Nicolai Malermi Abbatis Benedictini, paucis visa, quam excuderunt Veneti A. 1471. 1477. 1507. 1541. Ne dicam de Bibliis Italice excusis jussu Sixti V. A. 1589. sed mox iterum suppressis, de quibus Gregorius Leti in vita Sixti V. parte 3. libro IV. p. 385. seq.

B b 3

Lap-

d) Legitur in Novis litterariis maris Baltici A. 1702. mense Octobri p. 302. seq.

Lapponica lingua vidi Evangelia atque Epistolas Dominicales excusas in manuali Lapponico Jo. Tornxi Holm. 1648. forma octavo majore, sumtu Regio.

Latine versiones Bibliorum atque adeo N. T. vel antiquæ sicut vel novæ. Antiquæ fuerunt innumeræ, ut ex Hieronymo & Augustino multi annotarunt. Præ ceteris probata fuit quæ vetus *Italica* e) appellata est, ut verborum tenacior cum perspicuitate sententiæ. Hujus specimen Evangelium Matthæi edidit Jo. Marcianus Paris, 1695. 12. Et totius ferè Novi Test. versio ante Hieronymiana restitui posset è Codice antiquissimo Bezzæ & altero Regio Paris. vel Claromontano. Equidem quæ veteres illas secuta est *Hieronymiana*, omnium ferè priorum usum sensim abolevit, itaque hac uti non dubitarunt, si non Augustinus ipse, f) certe Salvianus, Eucherius, Prosper, Fulgentius, Junilius, Petrus Chryzologus, Gregorius M. g) &c. Eadem hodie venit nomine versionis vulgatæ, cujus editio antiquissima est A. 1462. ** quam deinde secuta sunt Moguntina A. 1472. Norimbergensis 1475. Antw. 1487. Colonienfis 1479. Veneta 1497. aliæque innumeræ. In emendando latino interprete post Vallam & Erasmmum suis in N. T. annotationibus, diligenter versati sunt quorum præ ceteris probandæ editiones Rob. Stephanus, Lucas Brugensis, Lovaniensis Theologi, & Sixtus V. ac Clemens VIII. Pontifices. h) Luculenta quoque editio Regia Paris. 1642. fol. typorum caractere majore octo voluminibus. Veterem versionem interpolaverunt Isidorus Clarius 1542. Rhenatus Benedictus, 1558. Lucas & Andreas Osiandri 1592. 1600. & Paulus Eberus 1574.

- ** Hanc editionem Joannes Faustus & Petrus Schefer paraverunt Moguntinæ & hæc scripta manu essent vendiderunt ejus exempla Parisiis pretio 60. s. circumstantibus. Hinc ex multitudine illorum in suspensionem artis Magicæ venerunt, donec cognito typographiæ artificio, sententia Parlamenti fuerunt absoluti. Vide Scriniorum Moguntinar. lib. 1. & Chevillierum in originibus typographiæ Paris. part. 1. l. 1.
- e) Vide P. Pithæum de latinis sacror. Biblior. interpretibus, p. 5. seq. Opp. Paris. 1609. 4.
- f) Augustinum Hieronymi versione usum in speculo & alibi notat Jo. Morinus in Bibl. p. 481. seq. & Marcianus prolegom. ad Bibl. divinam Hieronymi §. 4. In Augustini speculum interpolatum esse contendit Rich. Simon in Critica sive Confura Bibl. Hieronymianæ p. 26. seq.
- g) Gregorius M. præf. in Moralia: *Sedes Apostolica cui præsideo utraque adhibentibus.* (veteri Italica & Hieronymiana.)
- h) Perquam nitidæ sunt sed non minus raræ hæc editiones (prima Sixti præcipue) cuius in urbe Roma typis majoribus. 4. & fol. Quoniam autem in posteriore Clementis editione multa emendata atque aliter posita fuerunt quam in Bibliis Sixtinis, hinc The. Junius libellum quo utramque inter se contulit inscripsit bellum Papale. Lond. 1600. 4.

Inter recentiores *Laurentius Valla* Novi Test. versionem edidisset teste *Erasmo*, ni à Pontifice fuisset prohibitus. *Jacobus Faber* Stapulensis non modo vulgatam IV. Evangeliorum versionem asteriscis & obeliscis distinctam ad Græca exegit, sed & Epistolas Pauli dedit ex duplici versione, veteri & sua recens elaborata, additis commentariis. Eodem tempore Novum Test. vertit præter *Complutensis* curatores editionis *Erasmus* A. 1516. Hic suam versionem sæpius, ut supra notare me memini emendavit & *Matthiam Flacium* A. 1570. ac *Matthiam Hasenrefferum* Ao. 1614. interpolatores est nactus. Biblia universa transtulit *Santes Pagninus* Lugd. 1528. Pagninum interpolavit *Arias Montanus* concinnata versione interlineari A. 1571. Ante Montanum *Tigurini* A. 1543. & *Seb. Castellio* A. 1550. tota Biblia transtulerunt cujus posterioris versio emendatior recusa est A. 1573. & cum defensione versionis N. T. contra *Bezam*, Lipsiz 1698. fol. De *Beza* interpretatione supra dixi, præter quam memorandus etiam *Erasmus Schmidius* qui A. 1658. N. T. à se translatum cum commentariis dedit in lucem, & qui libros sacros universos de integro latine reddidit operi immortalis præclarus doctor *Sebastianus Schmidius* Argent. 1694. 4.

Paraphrasin latinam N. T. *Erasmo* debemus, & qui *Hammondi* paraphrasin ex Anglico latine vertit, atque *Harmoniz suæ Evangelicæ* paraphrasin & ipse subjecit, *Joanni Clerico* V. C.

Metaphrasin Poëticam Evangeliorum, ne de *Sedulio* & *Probo* *Faltoniz* centonibus dicam, versibus latinis jam olim dedit *Juvenus*, Actorum Apostolicorum Arator: at *Epistolarum Paulinarum* *Metaphrasin Elegiacam* *Eranciscus Bonadus Augeriz* presbyter *Basil.* 1537. 8.

Lettica & Livonica. Vide supra in *Esthonica.*

Lituanica Biblia interprete *Samuele Boguslao Chylinski* *Lituaniano* lucem viderunt *Lond.* 1660. Quod vero *Micrzilius* in *Hist. Eccles.* p. 778. *Nicolaum* quoque *Radzivilium Olicz Ducem* qui A. 1565. obiit Biblia in *Lituanicam* linguam transferenda curasse scribit; de *Polonica* videtur esse accipiendum, de qua infra. Differt autem *Lituanica* dialectus à *Polonica*, *Servica*, *Bohemica*, *Croatica* &c. ut *Gallica* ab *Italica* & *Hispanica*, vel uti *Esthonica* differt à *Finnonica* & *Lapponica*.

Lustanica versio N. T. jussu *Illustris* & præpotentis *Societatis Belgicæ* commerciorum quæ in *Indiam Orientalem* exercetur edita est *Amsterod.* 1681. 4. recensita à *Bartholomæo Heynen* & *Joanne de Vooght*.

Malai-

Malaica lingua Novum Testamentum reddidit Daniel Brouwerius A. 1668. 4. Evangelium quoque Matthæi à Joanne van Hassel Malaice versum memoratur in versionibus centum Orationis Dominicz junctim editis.

Moscovitica. Vide infra *Rusfica*.

Persica Evangeliorum versio duplex typis exscripta existat, una è Græco composita circa A. C. 1341. & è tribus MSS. cum versione *Abrahami Wheloci* Prof. Cantabrig. & notis ob fatum auctoris non ultra capitulum XVII. Matthæi deductis Lond. 1657. fol. Altera facta è Syriaco & cum versione *Davidis Clerici* & *Thomæ Gravii* notis vulgatum tomo quinto operis Biblici polyglotti Waltoniani. Confer de hac versione *Simonium* 2. Hist. Crit. N. T. p. 7. & 205. & *Hottingeri fasciculum* p. 112-117. De Historia JESU CHRISTI & Historia Petri quam in gratiam *Echebaris* magni Mogoris Persice condidit *Hieronymus Xaverius*, dixi in Codice Apocrypho N. T. p. 381. & 828. seq.

Polonice libros S. Scripturæ primus reddidit Jo. Leopoliensis teste *Staravolscio* de scriptoribus Polon p. 79. Hieronymi Leopoliensis circa A. C. 1536. clari versionem celebrat *Sixtus Senensis*. Sed celeberrima sunt Biblia auspiciis *Nicolai Radzivillii* Ducis *Olicensis* edita *Brestiz* in Lituania. 1663. fol. Recusa *Dantisci* 1632. *Amst.* 1660. 8. Novum Testamentum quoque *Thorun*. 1585. *Amst.* 1686. 8. *Simonis Budnzi* anti Trinitarii versio Bibliorum Polonica prodijt in Lituania A. 1572. 4. Novum Test. è versione *Martini Czedrovii* A. O. 1577. 4. & *Valentini Smalcii Racov*. 1620. 12. Denique Biblia è versione *Jacobi Wicci* è Soc. Jesu, *Cracov*. 1599. Idem *Wicus* teste p. 392. *Sotwello*, Harmoniam quoque Evangelicam *Jansenii*, Evangelia & Epistolas anniversarias, præterea N. T. cum argumentis capitum notisque Polonice versiprælo dedit. Eodem tempore *Justum Rabum* ex eadem societate Polonicam Bibliorum translationem concinnasse *Sotwellus* memorat.

Rusfica sive *Moscovitica* versio Bibliorum prodijt *Ostroblz* A. 1581. fol. Existat quoque Novum Testamentum separatim typis exscriptum. Codicem ante 400. annos manu exaratum memorat *Stephanus* notis ad Saxonem Grammaticum p. 11. Vide & de hac versione *Simonium* lib. 2. Hist. Crit. N. T. p. 223. seq. & *Jo. Sauberti prolegomena* ad Varias lectiones Evangelii Matthæi p. 46. seq. Novam versio-

nem

i) Confer *Bælii* Lexicon in *Radzivil.* nota C.

nem è linguis originariis ab aliquo tempore pararunt k) Ernestus Glück & Elias Kopyewitz.

Slavonica versio Bibliorum, dialecto Vandalica sive Illyrica (à qua Russica illa differt) interprete Georgio Dalmatino vidit lucem Witebergæ A. 1584. fol. præfixa Germanica præfatione. Quæ vero de antiqua Slavonica Sacrorum librorum interpretatione ad Methodium vel Cyrillum aut falso etiam ad Hieronymum auctorem relata plerique narant, de industria prætereo.

De *Specieis* Bibliorum versionibus accuratam notitiam petere licet è prolegomenis præmissis novissimæ editioni jussu potentissimi Regis CAROLI XII. editæ Holmiæ A. 1703. fol. Cui hæc editio non est ad manus, is consulat Acta Eruditorum A. 1704. p. 342. seq.

De *Syriaca* versione N. T. qua nulla facile antiquior exstare existimatur, dissertationem perquam eruditam edidit Andreas Mullerus Greiffenhagenius Berolini 1673. 4. qua inter alia pag. 27. negat se plane persuasum hanc quam ex Antiochenis exemplaribus descriptam habemus, eandem ipsam esse in quam Jacobus Nisibensis & Ephraim Syrus commentati sunt. Post editionem primam nitidam Viennensem A. 1562. 4. quam è duobus MSS. dedit Jo. Albertus Widmanstadius, Syriacis litteris vulgata est Cothenis à Martino Trostio A. 1621. 4. subiecta singulis paginis versione Emmanuelis Tremellii, & subnexis volumini quinque præcedentium editionum Variis lect. Deinde exstat in Bibliis Regiis Antwerpensibus A. 1571. Parisiensibus A. 1645. Gabriele Sionita potissimum curante (confer ejus Epist. ad Neuhusium in Allatii *συμμίκτροις* pag. 297. & 300. seq.) & Londinensibus 1657. Denique punctis tam diacriticis quam vocalibus ornatam caractere nitido recudi fecit separatim *Aegidium Gutbierius* noster *ὁ μακαρίτης*, addita versione latina Evangelii Matthæi, lexico brevi & Variis lect. Hamb. 1663. 8. In hac editione & in polyglottis habentur etiam Epistola posterior Petri, & secunda ac tertia Joannis, & Judæ Epistola quas edidit Pocokius 1) Lugd. Bat. 1630. 4.

C c

& Apo-

k) Nova litterar. maris Baltici A. 1698. p. 94. Acta Eruditor. A. 1705. p. 240. aufgefangene Briefe Tomo III. p. 257

1) Pocokius in præf. *A quo aut quando in linguam Syriacam translata sint hæc Epistola, supra vires meas disquisitio est. Unum tamen monere liceat, Dionysium quendam qui commentariis Syris hæc una cum cæteris Canonicis & Altiis Apost. nec non Apocalypsi illustrabit, in præf. ad secundam Petri monere, Epistolam secundam Petri non fuisse versam in linguam Syriam cum libris qui diebus antiquis redditi sunt, ideoque non in-*
Semi-

& Apocalypsis m) quam è MS. Scaligerano quod est in Bibl. Leidensi vulgavit cum versione Ludovicus de Dieu A. 1627. 4. recusam post ejus Opera Amst. 1693. fol. Hæc enim in plerisque MSS. Syriacis n) & imprimis editionibus desunt. *Hebraicis* litteris versio N. Syriaca descripta prodit Heidelbergæ A. 1568. fol. & Genevæ 1569. fol. cum versione Tremellii, & Græco N. T. cum Beza translatione. Deinde minori forma Antwerpæ à Plantino A. 1575. sine punctis. Hinc *Guidonis Fabricii* Boderiani cura Paris 1584. 4. cum versione interlineari, N. T. Græco & vulgata. Præterea in N. T. polyglotto *Eliæ Hutteri* Norimb. 1599. fol. Denique ante paucos annos in Germania, edente *Christiano Knorrio* L. Barone de Rosenroth.

Turcica versio Novi Test. auctore *Guil. Seamanno* prodit Orat. 1666. 4. Præterea Albertus Bobovius sive Bobowsky Polonus in gratiam Levini Warneri totam Sacram Scripturam Turcice vertit, quæ hodie in Bibl. publica Leidensi MSta asservatur. Confer de hoc Bobovio Thomam Hyde in appendice ad Cosmographiam Adami Peritfol. Hic ipse est Ali-Beigh Muhammedis IV. interpres quam Biblia vertisse Turcice, lego in præfatione ad Catechesin Lutheri Virginiana & Svecica lingua jussu Caroli XI. Regis vulgatam Holmiz 1696. 8. Andreas vero Mollerus in notis ad Azizi Nesephzi Tartari fragmentum lingua Turcico scriptum de cognitione Dei & hominis, ubi allegat verba CHRISTI Joann. III. 3. *Ista*, inquit, auctor *Arabice* citat, nescio unde. *Namque Erythriana versio & Parisina quam Londinensis sequitur aliter habent. Turcicam & Scripturam sive integre sive ex parte factam versionem non credam auctorem legisse, Quam Jo. Ungnadius fieri curavit Thuanus* o) lib. XXX. teste, recentior præfatio

Seniri nisi in translatione Thomæ Episcopi Heracleensis. Hujus Thomæ Heracleensis versionem MS. Novi Test. ea quam nos legimus meliorem accuratioremque manu sua eleganter descriptam habuit Prockius teste Rev. Hochstetero Theologo Tebingensi Orat. inaugural. p. 29.

- m) Interpretum Ludovicus de Dieu vocat *LUCAM* quendam, ut ipsi quidem videtur Maronitarum. At Rich. Simonio lib. 2. Hist. Crit. N. T. videtur potius Europæus.
- n) Confer Cosmæ Indoplevstæ locum à me allatum supra p. 145.
- o) Thuanus ad A. 1565. qui Ungnadio emortualis fuit, testatur cum incredibili propædæ religionis desiderio ardentem immensis sumptibus Biblia sacra & Theologorum aliquot scripta in linguam Turcicam & Croaticam converti, & ad gentium linguarum peritas transferri curasse. Andreas Mollerus in *Annalibus Fræburgensibus* p. 284. de eodem Ungnadio: *Er hat mit grossen Unkosten das Neue Testament/ die Angspurgische Conkellon und andre Christliche Bücher in Griechisch*

bio est hoc MSto quod CPoli A. 1559. erutum est. Vetus quidem Testamentum Judei Taurici Turcice legere dicuntur, sed qui in Turcia sunt Christiani, vel Syriace vel Arabice vel Græce vel Iberice vel aliter Scripturam legunt.

Vandalica. Vide supra, Slavonica.

Virginiana versio Bibliorum auctore Jo. Elioto lucem vidit Cantabrigiz in Nova Anglia 1663. & 1685. 4. Sed alia plane est lingua Americanorum Virginiana qua Catechismum Lutheri editū esse paulo ante memorabam.

Wallica sive Cambro-Britannica Novi Test. versio excusa est Lond. 1567. 4. Bibliorum integrorum 1588. 1620. & 1689. 8.

Hæc de versionibus Novi Test. dicta sufficiant, in quarum multitudine cum videmus nullam plane repertam esse hætenus omnibus numeris absolutam, minus mirabimur Matthiam Flacium diligentem illum sacrarum litterarum scrutatorem jam olim scribere non dubitasse in parte 2. Clavis S. Scripturæ tractatu VI. *Verissimum sane est, nullam sacrorum Codicum versionem prorsus vel jam factam esse vel deinceps fieri posse, etiamsi ab aliquo angelo tentaretur, in qua plane nullus sit lapsus.*

XIX. *Commentaria Veterum quotquot edita sunt Græce vel Latine in libros Novi Testamenti.*

Ex antiquis Ecclesiæ doctoribus Græcis in *Matthæum* exstat Origenes sed non p) integer : tum Jo. Chrysoströmus : & longe junior auctor operis q) imperfecti.

In *Marcum* Victor Antiochenus & commentarius Latine editus in editionibus Latinis Chrysoströmi.

In *Lucam* Titus Bostrensis, sive junior aliquis sub illo nomine.

In *Joannem* Origenes (iterum r) truncus) & Chrysoströmus ac Cyrillus Alex. (iterum s) haud integer.)

C c 2

In

die Sprache transferiren und mit cerulischen und giagolischen Buchstaben zu Tübingen drucken lassen. Cyriacus Spangenbergius in Chronico Sax. ad A. C. 1564. notat hoc instituto fideliter eum adjutum esse à Priano Trubero Croato, Stephano Consule Austriaco, & Antonio Dalenata.

p) Græce à cap. XIII. 36. tantum ad XXII. 33. Sed Latine ex veteri (Beilatoris ut videtur) versione usque ad XXVII. 66.

q) Desunt homiliæ in tria postrema Marthæi capita, & opus ipsum Latine tantum exstat, sicut quoque Euthymius nondum Græce prodit.

r) Desunt in Joann. XIII. 33.

s) Desunt quæ Cyrillus scripserat à cap. X. 17. ad XII. 49. quod non observantes quidam Jodoci Clichtovei supplementa pro Cyrilli verbis laudaverunt.

In *universos Evangelistas* Catenæ Patrum à Corderio & Possino editæ, tum latina commentariorum Theophili Antiocheni * versio, Theophylactus & Euthymius Zigabenus.

E latinis veteribus in *Mattheum*, Hilarius Pictaviensis, Hieronymus, Chromatii t) quædam: Augustini quæstiones, Christianus Drummarus Grammaticus, Paschasius Rabertus, Rabanus Maurus. Anselmus Cantuar. (sive ut alii Gvil. Parisiensis) & Rupertus Tuitiensis, nec inedita Hildebrandi (postea Gregorii VII) expositione dicam.

In *Marcum* Hieronymus & fragmenta sub Jo. Hierosolymitani nomine vulgata.

In *Lucam* Ambrosius & qui editus est sub nomine Jo. Hierosolymitani.

In *Joannem* Augustinus, Alcuinus, Rupertus Tuitiensis.

In *Evangelistas universos* Augustini quæstiones & Arnobii junioris annotationes in loca quædam & scriptores Harmoniarum quos infra separatim recenséo. Tum Beda, Hugo de S. Victore, & Tho. Aquinas in Catena aurea è Patribus collecta.

In *Acta Apostolorum* Græci Chrysostomus, Oecumenius, Theophylactus. E latinis Beda.

In *Epistolas Pauli* è Græcis Chrysostomus, Theodoritus, Jo. Damascenus, Oecumenius, Theophylactus: ne de Euthalii prologis dicam, Photiique Commentariis MSS. Sola enim edita hoc loco *refertur mihi* noster est. In Epistolam ad Romanos Origenes exstat è versione Rufini sub falso nomine Hieronymi. Prodiit etiam Basileæ 1537. 4. apud Robertum Winter Veteris Theologi Græci succincta in Epistolam ad Romanos exegesis, Jo. Lonicero interprete. Sed eadem illa cum Oecumenio.

E latinis Hieronymus u), Pelagius sive potius Pelagianus quidam inter Hieronymi editus opera, alius item qui legitur inter operi Ambrosii x) & Hilarius Diaconus à multis incerta conjectura existimantur:

* Utrum Theophilus sit auctor, vide disquirentem Clariss. Tenzelium *diff. select.* p. 214.

t) In caput V. & VI.

u) Hieronymi non in omnes Epistolas habemus, sed tantum ad Galatas, Ephesios, Titum ac Philemonem. Alter vero commentarius inter Hieronymi opera editus est Pelagii ipsius, ut Vossio in *Hist. Pelag.* p. 11. seq. & Garnerio ad *Mercatorem* p. 17. persuasum, sive Pelagiani cujusdam, ut malebat Cotelerius ad *Patres Apostol.* T. I. p. 89. seq. prætermisit Epistolam ad Hebræos.

x) Commentarius in Epistolam ad Hebræos alterius esse auctoris à reliquis & è Chrysostomo collectus videtur, cujus homilias in hanc Epistolam ex ore Magistri sui degessisse traditur Constantinus presbyter Antiochenus.

tur: Sedulius item Scotus & Remigius (non Remensis nec Lugd.) sed Antissiodorensis sive Haymo Halberstad. Primasius, Beda sive Florus Lugdunensis, Rabanus Maurus, Lanfrancus Cantuariensis, Anselmus sive Herveus Cenomanensis, Petrus Lombardus & Jo. Sarisberienfis.

In *Epistolam ad Romanos* Petrus Abeilardus & Guilelmus Remensis y) *ad Galatas* Claudius Taurinensis, (quæ enim in Matthæum & reliquas Pauli Epistolas scripsit, nondum sunt edita.)

In *Epistolas Catholicas* è Græcis Oecumenius, ut breves adumbrationes sive explicationes omittam quæ in loca quædam harum Epistolarum leguntur Latine sub nominibus Clementis & Didymi Alexandrinorum. Et Victoris Antiocheni Commentarium MS.

E latinis in primam Joannis Augustinus in Epistolas Catholicas Beda.

In *Apocalypsin* Arethas & Andreas Græci: Latini Victorinus, Tychonius inter Augustini Opera, Baringvedus sive Berengarius * Anglus sub specioso Ambrosii nomine editus, Primasius, Beda, Ambrosius, Authbertus, Haymo, Anselmus Laudunensis, Bruno Casinensis, Richardus de S. Victore.

In Evangelia & Epistolas anniversarias Commentarius habetur è Patribus collectus à Smaragdo, & Homiliarum Pauli Diaconi, Rabani item Mauri Homiliz & Radulfi Ardentis, Honoriique Augustodunensis. E Græcis Homiliz Theophanis Ceramei.

*Commentarii^{z)} præcipui recentium in N. T.
latine editi.*

In *universam Sacram Scripturam*, Glossæ Ordinariæ & interlinearis auctores Walafridus Strabus Fuldenfis & Anselmus Laudunensis, adjunctis commentariis Nicolai Lyræ & Pauli de Carthagenâ ad illa annotationibus, Antwerp. 1634. fol. sex Volum.

C c 3

Hugo-

y) T. 4. Bibl. Cisterc. p. 174.

* Vide Warthon, Auctar. ad Uffer. de Scripturis vernaculis p. 392.

z) Pleniorem horum recensionem expectabit lector à R. P. Longo Oratorii Parisiensis presbytero in Bibliotheca sacra Scripturæ quam incredibili studio jampridem instruit. Nam Gvil. Crowæi quidem Elenchus scriptorum in sacra Scripturam Lond. 1672. 8. quem sere sequi se proficitur Clariss. Lipenius in Bibl. Theologica, & Bern. Lamy in calce Harmoniæ Evangelicæ, tum Jo. Caroli Postii Bibl. exegetico Biblica Lipsi. 1702. 8. non sunt usque quaque accurata. Et summe Rev. D. Mayeri Bibliothecæ Biblicæ pars tantum prima lucem vidit, dum per ardua negotia prohibitus est Vir Magnificus reliquas absolvere.

Hugonis Cardinalis Commentaria. Venet. 1600. fol. octo voluminibus,

Dionysii Carthusiani. Lugd. 1573. fol. septem voluminibus.

Tho. de Vio Cajetani commentarii in totam S. Scripturam exceptis Cantico Canticor. Prophetis & Apocalypsi. Lugd. 1639. fol. quinque voluminibus.

Jo. Marianz scholia Madrit. 1619. fol. & cum supplementis Petri Lanselii & notis Biblicis Emanuelis Sa. Antw. 1624. fol.

Biblia magna Joannis de la Haye Paris. 1643. fol. quinque Volum. quo opere hrbes commentarios Jac. Tirini, Steph. Menochii, Emanuelis Sa & Jo. Gagneum atque Gvil. Estium in loca difficiliora. In ejusdem Biblii maxims occurrunt præterea uberiora prolegomena, variz versiones Latinz earumque concordia & commentaria Nicolai de Lyra, ibid. 1660. fol. tomis XIX.

Cornelii à Lapide commentaria in universam Scripturam excepto Jobo & Psalmis. Antw. 1671. fol. decem Volum.

Francisci Junii & Imman. Tremellii Biblia cum brevibus notis Editio optima Wecheliana 1603. fol. cum Pauli Tossani indice.

Jo. Piscatoris in utrumque Testamentum. A. 1646. fol. duobus Volum.

Critici sacri excusi Londini fol. tomis IX. in quorum VI. & VII habes ad N. T. notas Vallæ & in Vallam Jac. Revii, tum *Erasmi*, *H. Stephani*, *Francisci Vatablj*, *Seb. Castellionis*, *Isidori Clarii*, *Nic. Zegeri*, *Jo. Drusii*, *Jof. Scaligeri*, *If. Casauboni*, *Jo. Cameronis*, *Ottonis Gualpessæ*, *Jac. & Ludovici Capellorum*, *Jo. Priczi* & viri summi *Hugonis Grotii*. Abrahami item *Sculreti* exercitationes Evangelicas. Recusi deinde sunt Critici in Belgio & Francofurti quoque 1701. cum duobus Voluminibus supplementorum, sed ad N. T. nihil quicquam accessit præter *Nortonii Knatchbulli* animadversiones & *Andrez Masii* quzdam.

Matthæi Poli Synopsis Criticorum & aliorum S. Scripturæ interpretum. Lond. 1669 - - 1676. fol. quinque Vol. recusa Francofurti 1679. hinc Ultrajecti Jo. Leusdenio curante A. 1686. Denique iterum Francofurti minoribus typis A. 1694. 4.

Ludovici de Dieu notæ in utrumque Test. Amst. 1693. fol.

Jo. Dougtzi Analecta sacra in V. & N. T. Lond. & Amst. 1693. 8.

Daniel Brenius in utrumque Test, ibid, 1664. fol.

Lucæ Osiandri Biblia cum notis. Francof. 3. Volum. 1608. fol.

D. Abrahami Calovii Biblia illustrata. Francof. 1672. fol. quinque Volum. Præterea Jac. Raupium, aliosque.

In totum Novum Testamentum Nicolaus Gorram. Antwerp. 1617. 1620. duobus Volum. fol. Benedictus Arias Montanus. Antwerp. 1575. 1588. 4. Alphonfus Salmeron. Madrit. 1597--1602. sedecim Voluminibus & Brixiz 1601. denique Colon. 1602. 1604. Natalis Bedda, Ed. Leus, Stunica &c. in loca varia N. T. contra Erasmus, è quibus Stunica ceteris eruditior legitur etiam in Criticis Anglis.

Jo. Calvinus in totum N. T. excepta Apocalypsi. Theod. Beza, Rudolphus Gualtherus, Bened. Aretius, Augustinus Marloratus, Dan. Tossanus, Joannes Coccejus &c. ne dicam de Anti-Trinitariis Socino, Crellio, Schlichtingio, Wolzogenio, & Georgio Enjedino, cujus detortiones confutavit Haberkornius, ac nuper in Germanico opere de divinitate CHRISTI Philippus Jacobus Spenerus ὁ μακαρίτης.

Henr. Hammondi Paraphrasis & commentarius ad N. T. ex Anglico Latine translatus à Jo. Clerico V. C. qui suas & ipse notas addidit. Amst. 1698. fol.

His adde notas Criticas ad N. T. scriptas à Joach. Camerario, Dan. Heinsio, Alexandro Moro, Nortono Knatchbull, ac nuper à Clariff. Viro Lamberto Bos. Et commentaria Victorini Strigellii, Matthiæ Flacii atque Erasmi Schmidii in N. T. notasque haud contemnendas Jo. Michaëlis, Theologi Gryphiswaldensis, editas nuper cum præf. Rev. D. Jo. Fechtii. Rostoch. 1706. 4.

In quatuor Evangelia Jacobus Faber, Jo. Maldonatus, Adamus Contzen, Aloysius Novarinus, Franciscus Lucas Brugensis, Joannes de Sylveira Lugd. 1681. fol. tribus Volum. quinta editio. Petrus Possinus in spicilegio Evangelico.

Jo. Lightfootus, Balduinus Walzus, Jo. Boifius, Petrus Keuchenius, Henr. Bullingerus.

Martinus Bucerus, Erasmus Sarcérius, & Jo. Georgius Dorfcheus nuper admodum vulgatus cum erudita præfatione Theologi insignis Jo. Fechtii. Hamburg. 1706. 4.

De Harmoniis Evangelicis dixi inferius separatim.

In *Mattheum* Thomas Aquinas, Alphonfus Toftatus hujusque Epitomator Petrus Ximenes, Jacobus Alphonfus de Avendano, Jo. Ferrus,

rus, Paulus Palladius de Salaza, Franciscus Titelmannus, Matthias Honcamp. Mogunt. 1690. 8. tribus Vol.

Frid. Spanhemii patris dubia Evangelica, & Frid. Spanhemii filii Vindiciæ Evangelicæ T. 3. Opp Jo. Pricæus, Carolus Maria de Veiel. Et in loca selecta Franciscus Gomarus, Christoph. Pelargus, Wolfgangus Musculus. Simon Episcopi in capita priora XXIV.

Petrus Kirstenius, Jo. Gerhardus, cum Jo. Ernesti Gerhardi & Analectis: Jo. Brentius, Ægidius Hunnius, Dav. Chytræus, Melancthon &c. Petri Winstrupii pandectæ in prima X. capita, duobus Vol. in folio. Auctor speciminis Antiquitatum abstrusiorum in Matthæo Ao 1657. 4. Gotfridus Olearius.

In *Marcum* lectiones II. Joannis Gersonis, Commentarius Angeli del Paz, Stanislaus Socolovius, Joannes Soarez Episcopus Combricensis.

Carolus Maria de Veiel, Lamb. Danæus.

Christophorus Hegendorfinus, Jo. Winckelmannus.

In *Lucam* Bonaventura, Angelus del Paz, Didacus Stella, Socolovius, Soarez, Franciscus Toletus.

Jo. Pricæus, & in loca quædam cap. 1. & 2. Franciscus Gomarus, Christoph. Pelargus.

Jo. Brentius, Jo. Winckelmannus, Franciscus Lambertus.

In *Joannem* Thomas Aquinas, Bonaventura, Claudius Gvillandus, Benedictus Pererius, Franciscus Titelmannus, Franciscus Ribera, Jo. Ferus, Franciscus Toletus.

Jo. Oecolampadius, Wolfg. Musculus & in loca selecta Gomarus, in caput X. & XI. Pricæus, Christoph. Pelargus.

Jo. Brentius, Phil. Melancthon, Alexander Alesius Scotus professor Lipsiensis, Caspar Cruciger, Cassiodorus Renius, David Chytræus, Jo. Wigandus, Nicolaus Selneccerus, Ægidius Hunnius, Georgius Mylius, Paulus Tarnovius, Wilh. Lyferus & Christianus Nifanius. Francof. 1684. 4. denique Analysis ac paraphrasis D. Seb. Schmidii. Argent. 1684. 4.

In *Acta Apostolorum* Jo. Ferus, Caspar Sanctius, Aloysius Novarinus, Bened. Pererius, Arturus Pitseus, Jo. Lorinus, Libertus Fromondus, Nicolaus du Bois, Jo. de Sylveira Lugd. 1678. fol.

David Pareus, Henr. Bullingerus, Jo. Pricæus, Jo. Lightfootus, Balduinus Walzus, Jo. Boisius, Jo. Pearsonii Annales Paulini & prælectiones

Etiones in prima capita Actor. Caspar Streso, & Carolus Maria de Veiel. Multis Actorum locis afferunt quoque lucem Sam. Basnage V. C. tom. 1. Annalium & Lud. Cappellus in Historia Apostolica illustrata. Tum vitz S. Pauli scriptores de quibus supra p. 151. Gerbrandum vero van Leewen, qui paraphrasi & notis eruditis hunc librum Belgico sermone explicuit Amst. 1704 8. duobus Vol. aliosq̄ qui Anglico, Germanico, Gallico idiomate illum sunt interpretati, de industria pr̄tereo, quoniam eos tantum referre constitui qui Latina lingua editi sunt.

Neque omittendi qui Acta illustrarunt è nostris Justus Jonas, Jo. Brentius, Dan. Arcularius à Balth. Menzero editus, Nic. Selneccerus, Ægid. Hunnius, Christoph. Pelargus, Georgius Calixtus, Jo. Tobias Major, Jo. Georgius Dorscheus & Jo. Gerhardus cum analectis Jo. Ernesti Gerhardi filii.

In *Epistolas Pauli* Tho. Aquinas, Jac. Faber, Benedictus Justinianus, Jo. Gagnejus, Franciscus Titelmannus, Petrus Strzavartius, Gvil. Estius, Jac. Natlantus, Petrus Launzus, Aloyfius Novarinus, Isaacus Habertus, Bernardi Pionii Minoritz Capucini Analysis paraphrasis & Commentarius. Paris. 1703. fol.

Wolfgangus Musculus, Dav. Pareus, A. Hyperius, A. Schultetus.

Conradus Vorstius in omnes, exceptis posteriore ad Tim. ad Titum, Philem. & Hebrzos.

Ægidius Hunnius, Frid. Balduinus, Til. Heshufius, G. Major, Christianus Chemnitius, Jo. Quistorpius, Eilhardus Lubinus, Nic. Selneccerus (excerpta ad Hebrzos) & Georgius Calixtus.

In *Epist. ad Romanos* Dominicus à Soto, Jo. Ferus, Cornelius Mussus.

Jac. Altingius tom. III. IV. Opp. Caspar Streso, Stephanus Derbais, Christoph. Wittichius, Wilb. Momma, Simon Episcopus in Capp. VIII - - XI. Jacobus Arminius in caput IX.

Jo. Brentius, Jac. Wellerus, Dav. Rungius, Augustus Varenus, Seb. Schmidii in prima sex capita commentarius, & paraphrasis capitum XII. Philippi Jacobi Speneri paraphrasis è Germanico Latine versa. 8.

In *Epist. 1. & 2. ad Corinthios* Libertus Fromondus, Antonius Pereffius, Adamus Contzen.

Robertus Rollocus.

David Rungius, ac D. Speneri paraphrasis.

In *priorem* Tho. Mortonus & Jo. Lightfootus & in *caput XII.* Jo. Priczus: Paraphrasis Seb. Schmidii.

In *Epist. ad Galatas* Adamus Contzen, Marinus Grimannus, & Hieron. Seripandus.

Johannis van der Weyen Analyfis, in Variis sacris: & Wilh. Momma meditationes posthumz. Franciscus Gomarus.

D. Lutherus, Jo. Brentius, Andreas Kunadus, Barthol. Battus, Hieron. Kromayerus, Dan. Lagus, Justus Fewerbornius, Frid. Weifus Helmst. 1705. 4. Seb. Schmidii Analyfis & commentarius. *Exstat quoque commentarius locuples D. Speneri, sed Germanice, & Jo. Lockii paraphrasis notis illustrata, Anglice.*

In *Epist. ad Ephesios* Gabriel Vasquez, Augustinus de Quiros.

Anonymus à Bibl. Joannis Archi-Ep. Eboracensis cum notis in V. T. editis Cantabrig. 1653. 8. & Clariss. Rhenferdi cura recusus Amst. 1703. 8. Ludov. Crocius.

Hieron. Wellerus, Meno Hannekenius, Barthol. Battus, Dan. Lagus, Jo. Tarnovius: D. Speneri commentarius postumus in *Epist. ad Ephesios*. & *Colossios* Germanice editus. *Sermones Petri Bosci, Gallicè.*

In *Epist. ad Philippenses* Jo. Antonius Velasquez, Antwerp. 1637. fol. 2. Volum.

Franciscus Gomarus & Jo. Dallzi sermones Gallice editi.

Barthol. Battus, Jo. Tarnovius.

In *Epist. ad Colossenses* Augustinus de Quiros.

Franciscus Gomarus, Jac. Altingii Analyfis exegetica tota. & *Opp. ne de his dicam qui Anglice hanc Epistolam explicarunt ut Tho. Cartwrightus, vel qui Belgice & quorum etiam Germanice versio facta, ut David Knibbe & Jo. d' Outrein.*

Analyfis & commentarius Seb. Schmidii, Frid. Rappetus, Jo. Tarnovius.

In *Epist. I. & 2. ad Thessalonicenses* Gabr. Vasquez.

Franciscus Gomarus.

Seb. Schmidii paraphrasis, Jo. Tarnovius, Hieron. Wellerus

In *I. & 2. ad Timotheum* Claudius Espenczus.

Jo. Priczus.

Jo. Gerhardus.

Prioris paraphrasis auctore Seb. Schmidii.

- In *Epist. ad Titum*, Espenczus, Jo. Gopyli paraphrasis.
 Jo. Priczus, Jo. Wallifius tomo III, Opp.
 Frid. Rappoltus, Jodocus Willichius, Jo. Henr. Wildhagen
 prazfide D. Jo. Fechtio, Rostoch. 1692. 4.
 In *Epist. ad Philemonem* Franciscus Fevardentius.
 Jo. Priczus, Lamb. Danzus, Franciscus Gomarus.
 Scipio Gentilis, Christianus Fridericus Frankenstein Lipf.
 1665. 12. Paraphrasis Seb. Schmidii.
 In *Epistolam ad Hebraeos* Franciscus Ribera, Lud. de Tena.
 Jo. Braunius, Christoph. Wittichius, Petrus van Høcke, Caspar
 Strefo & in priora IX. capita Jac. Altingius tom. IV, Opp. Exstat & com-
 mentarius eruditus & copiosus Anglice editus à Jo. Oweno, fol.
 Sebast. Schmidius, Jo. Henricus Majus, Justus Christophorus
 Schomerus, Casp. Erasmi Brochmanni commentarius postumus, Hafa,
 1706. 4. & MS. Jo. Schultze Rectoris Hamb. Ἐμακαρίτυ.
 In *Epistolas Catholicas* Tho. Aquinas five alius junior, (allegat e-
 nim Lyranum) Jo. Lorinus, Nic. Serarius.
 Franciscus Gomarus, Conradus Vorstius.
 Eilhardus Lubinus, Conradus Hornejus.
 In *Epistolam Jacobi*,
 Petrus Szervartius, Augustinus de Quiros, Franciscus Fevar-
 dentius.
 Jacobus Laurentius.
 Caspar Erasmus Brochmannus, Christoph. Samuel Martini,
 Seb. Schmidii Analysis ac paraphrasis.
 In *Petri utramque* Franciscus Fevardentius & Jo. Baptista Foleng-
 gius, ut alios quamplurimos omittam quos videas licet apud Ludo-
 vicum Jacobum à S. Carolo in Bibliotheca Pontificia p. 180. seq.
 Gvil. Amesius in utramque, & in posteriorem Thomas Smith,
 Jo. Gerhardus, Hieron. Wellerus, Nic. Selneccerus.
 In *Epistolam primam Joannis* Jo. Ferus, Petrus Maldonatus, Jo:
 Baptista Folengius,
 Jo. Priczus, Simon Episcopus.
 Seb. Schmidius, Ægidius Hunnius, Frid. Rappoltus, & ζήτηματα
 postuma Jo. Georg. Dorschei in primam Joannis & secundam Rostoch.
 1697. 4.
 In *Joannis secundam & tertiam*,
 Jo. Priczus,

Jo Benedictus Carpzovius, Fil. cujus commentarius legitur inter Opp. Theologica D. Rappolti.

In *Epistolam Jude* Augustinus de Quiros, Franciscus Fevardentius, Nic. du Bois, Jac. Bolducius.

Hermannus Witfius in Meletematis Leidenfibus, Jo. Priczus, Antonius Grellotius.

Samuel Pomarius, Jo. Gerhardus, Jo. Georgius Dorfscheus & Brandanus Henricus Gebhardi, Francof. 1700. 4. Christoph. Sauti Martini. Petrus Kirftenius.

In *Apocalypsin* Tho. Aquinas, Joannes Hussus (sine nominatoris Witeb. 1528.) Bernardinus Senensis, Franciscus Ribera, Jo. Sylveira, Lud. ab Alcasar (quem in multis secutus est Bossvetus in commentario ad Apocalypsin Gallice edito Paris. 1689. 8.) Lib. Francus, Dan. Herveus.

Jo. Priczus, H. Morus, Josephus Medus, Antonius Grellotius, Jo. Marckius, & qui Bossveti hypothesein ad examen revocavit Campgius Vitringa. Exstat & Anglice ac Germanice Peganii dilucidatio propria visionum Apocalypseos.

Jo. Gerhardus, Jo. Cluverus, Matthias Hoë, Hieron. Kromerus, Jo. Winkelmannus, Matthzus Hofmannus b) & Caspar Heuschius, Brandani Henrici Gebhardi Isagoge & paraphrasia.

XX. Harmoniæ Evangelicæ Scriptores Veteres.

De harmonia Evangelica in quam sæculo XII. Latine commentatus est *Zacharias Chryso-politanus* tom. XIX. Bibl. Patrum edit. Lugd. ob-
vius, quamque vetus latinus interpres *Victor Capuanus* c) venditavit sub falso nomine *Tatiani*: & de altera quam latine vertit & sub *Ammonii Alex.* nomine edidit *Ottomarus Luscinus* Augustæ Vindel. 1523. sed quæ & ipsa Tatiano d) tribuitur in versione antiqua Theotisca per Clariss. Palthenium nuper vulgata, non repetam ea quæ dixi in Codice Apocrypho N. T. pag. 378. seq. Utraque latine, in *Orthodoxographis* & in *Biblio-*

a) Rich. Simon III. 31. Epist. select.

b) Vide *Aëta Erud.* 1688. p. 590. seq.

c) Hujus *Victoris Capuani* Catenam MS. in *Evangelia* habuit *Fevardentius*, & ex eadem fragmenta quedam *Polycarpi* produxit ad *Irenæi* III. 3. laudata etiam *Grotio* ad Jo. IV. 24.

d) *Tatiano* adscribit quoque *Baronius*. Sed ab ejus *sententia* officio *Baronius* non est *causa* *Vindobonensis*. Vide *Antonium Pagi* ad A. C. 172. n.

bibliothecis Patrum plus simplici vice edita est. Posterior è Luscinii versione & recognitione Casparis Bruschi prodiit etiam Erfurti 1544. 8. & in Micropresbytico. Basil. A. 1550. fol.

Theophili Antiocheni perinde ut genuina Tatiani Harmonia Evangelica periit: si modo ulla unquam existit Theophili Harmonia, & non Hieronymus Theophili commentarios in Evangelia, quos cum reliquorum ejus scriptorum elegantia congruere negat in Catalogo c. 25. & quorum latinam versionem hodie habere e) nos sunt qui existiment, cum Tatiani Monotessaro confundens scripsit Epistola CLI. ad Algamiam: *Theophilus Antiochena Ecclesia septimus post Petrum Apostolum Episcopus quatuor Evangelistarum in unum opus dicta compingens ingenii sui nobis monumenta reliquit.* Conf. Zacharias Chryfopolitanus p. 742. ex Hieronymi Homilia de villico iniquitatis.

Fragmentum Epistolæ *Julii Africani* ad Aristidem quo conciliatur genealogia Christi in Mattheo & Luca, servavit Eusebius lib. I. Hist. cap. 7.

Eusebii libri *περὶ Διαφωνίας Ευαγγελίων* quos memorat Hieron. Catalogo c. 81. & ad Matthei I. interciderunt. Exstant vero ejus *Canones Evangelici* quibus secutus Ammonium Alex. f) per X. columnas capitula Evangelistarum (qualia è veteri computatione etiam in melioribus N. T. editionibus & in vet. MSS. ad marginem notantur) ita intersc comparavit, ut statim appareat quonam & quibus in pericopis Evangelistæ eandem rem referant. Hi Canones jam omissa jam præmissa Epistola Eusebii ad Carpianum præfiguntur Græce quibusdam N. T. editionibus ut Erasmi, Rob. Stephani A. 1550. & Polyglottis: Latine ex Hieronymi versione occurrunt in editionibus Doctoris illius Stridonensis, & in Orthodoxographis. Sed & Æthiopice in editione N. T. Æthiopica. Similiter Arabice, Syriace, Coptice, Anglo-Saxonice exstant in Codicibus Novi Test. illarum linguarum MSS. Præterea in veteri scholio ad Marcum quod è Codice Bibl. Regiæ produxit Rich. Simon lib. III. Hist. Crit. N. T. p. 89. allegantur Eusebius *ἐν τῷ πρὸς Μαρκῶν περὶ τῆς ἀναστάσεως Διαφωνίας.*

Eriphanium à viris quibusdam doctis inter scriptores Harmoniæ Evangelicæ referri video, proter ea ni fallor quæ disputat hæresi LL. Alogorum.

D d 3

Augu-

e) Theophili esse negant Cotelerius ad Patres Apostol. T. 2. p. 16. Tillemontius, Albertus & alii.

f) Hieron. præf. in Evangelia ad Damasum, & Isidorus Hisp. VI. 15. Origg.

Augustini libri IV. de Consensu Evangelistarum leguntur in parte posteriore tomi tertii editionis luculentz Operum Doctoris Hipponensis quam Monachis Benedictinis Francisco Delfau, Thomaz Blampino & aliis viris doctis congregationis S. Mauri Christianus orbis debet.

De *Hieronymo* vetus scriptor à Jo. Mabillonio tom. IV. *Analecti* editus: *Evangelii Historiam ita conciliatoris* g) *dissertationibus declaravit, ut omnem fore arbitretur.* Videlicet in commentariis suis ad Matthazum & in aliis scriptis, subinde speciem *Διφωνίων* in Evangeliiis conatur tollere, licet nullum ejus opus peculiare sub titulo Harmoniz Evangelicz existat.

Juvenci Metaphrasis Poëtica Latina Historiz Evangelicz mentis huc refertur, perinde ut Theotisca illa vetus *Osfredi*.

Utrum *Constantini M.* Imperatoris *τρισα & τετρασα* huc spectet quz memorat Eusebius in ejus vita III. 37. eruditus Lector judicet, sine ita visum Joanni Lightfooto, *Hor. Hebraic.* ad Joannis VIII.

Ex *Hefychii* Hierosolymitani h) *Ευαγγελικῆ συμφωνίας* *προστίθισ* mus Cotelerius tomo III. monumentorum Ecclesiz Græcz edidit cum versione sua & notis *συναγωγὴν ἀποριῶν καὶ λύσεων*, quibus loca nonnulla Evangelistarum inter se conciliantur.

Anonymi Monotessaron jussu Ludovici Pii compositum quod volvit olim D. Lutherus, servatur in Bibliotheca Paulina Lipsiensi celebratur à Joachimo Fellerò τῷ μακαρίτη, in præfat. ad Catalogum MSS illius Bibliothecz. Andreas quoque Oslander testatus est usum & esse *Anonymi* veteris harmonia è Monasterio ad fontem salutis.

Clementis presbyteri Lanthoniensis (circa A. C. 1170. *christi*) Harmoniam à Latino Anglice versam à Jo. Wickleso servant Angli MSS in suis Bibliothecis.

Prætereo alios sequioris ætatis scriptores Harmoniarum Evangelicarum Guidonem de Perpignano, Ludolphum Saxonem, Petrum Lombardum & Jo. Gersonem: Petrum Comestorem in *Historia Scholastica*, Simonem Carfulanum sive de Cassia cognomento *Fidatum* (quæ Florentiz A. 1348. obiit) libris XV. de gestis Salvatoris. *Colon. 1466* fol. atque *ἀντικειμένων* utriusque Testamenti scriptorem *Johannem Pomerium*.

g) Ita forte legendum pro *consolatoris*. Cotelerius legit *conciliatoris*.

h) Solenne est huic Hefychio gesta & dicta CHRISTI, quo facilius difficultates etiam graves solvat, multiplicare, uti faciunt è recentioribus A. Oslander, Carolus Mohr, Codomannus, Jo. Cluverus, Abr. Calovius, Casp. Hermannus, Sandhagenius

*Harmonie Evangelicæ scriptores recentiores
ordine litterarum recensiti.*

- annes Alesius, Lichz 1605. 8.
 talis Alexander in expositione litterali & morali Evangelii JESU
 CHRISTI secundum IV. Evangelistas, Paris. 1703. fol.
 ristophorus Althoferus, Jen. 1653. 1658. 4.
 onymi Concordia Evangelica, Paris, 1653, edita, & Tillemontio atque
 aliis sæpe laudata.
 onymi alterius Concordia edita Gallice sub titulo : Meditations sur
 l' Histoire & la Concorde des Evangiles. Bruxellis 1676. 12. duo-
 bus Vol.
 onymi Angli Harmonia in Bibl. Usserii reperta & ex Anglico Germa-
 nice translata Francof. 1672. 8. & cum præfat. Augusti Hermanni
 Franckii, Halz Sax. 1700. 8.
 Avenarius, Basil. 1588. 12.
 obus de Ausoles, Paris, 1610.
 Banzius, Colon. 1624. 4.
 sar Baronius & Sam. Basnage tomo primo Annalium.
 bast. Barradii Lusitani Commentaria in Concordiam Evangelicam,
 Mogunt. 1601. fol. quatuor Volum.
 njamin Beauport Franciscanus. Paris, 1552. 8. Gallicè.
 ionz Beauxamis Carmelitz Commentarii in Harmoniam Evangelicam
 ex antiquis Patribus congesti. Paris, 1590. 2. Vol.
 thazaris Bebelii Antiquitates Evangelicz. Argent. 1673. 4.
 saris Becilli Urbinatis connexio Evangeliorum, in qua textus ordine
 servato rerum gestarum series indicatur. Rom, 1623. Paris, 1631.
 & 1651. 12.
 levi Becmanni vita CHRISTI Meditationibus ducentis illustrata.
 Hamb. 1684. 8. Germanice.
 i Bircherodii Series Chronologica Annorum JESU CHRISTI.
 Hafniæ 1679. 4.
 mis Bourghesii Professoris Duacensis Historia & Harmonia Evan-
 gelica tabulis & quæstionibus explicata. Montibus Hannoniz
 1644. fol.
 du Buiffon, Duaci 1575. Janfenium Gandavensem secutus, Rom.
 1576. 8. Colon, 1604. 12.

Antonius Brockevius Colon. 1539.

Jo. Bugenhagenii Pomerani Concordia Evangelica Historiz passi Christi & glorificati. Witeb. 1524. 8.

Florentii de Bruin. Dordraci 1690. 8. Belgicè.

Henrici Buntingii, Magdeb. 1589. fol. cum septem annorum Christi (1. 2. 30. -- 34.) Calendariis Historicis,

G. Calixti Concordia Evangelistarum ex ejus dictatis infcio in octores ta Halberstadii 1624. 4. & deinde sæpius alibi.

Abr. Calovii Harmonia Germanice, Witeb. 1680. 8. & Latine in Bibliis illustratis tomo primo N. T. 1676. fol.

Centuriatores Magdeburgenses tomo I. capite X.

Jo. Calvini i) Harmonia ex Matthæo, Marco, Luca (nam in *hanc* separatim scripsit) Genev. 1555. fol. ex officina Rob. Steph. & deinde alibi, & inter opera. Etiam Gallice & Germanice.

Tho. Cartwrighti Harmonia Evangelica per Analysin Logicam & Metaphrasin historicam illustrata. Amst. 1630. 4.

Matthæi à Castro epitome Concordiæ Jansenianæ. Antw. 1593. 8.

Martini Chemnitii Harmonia Evangelica à Polycarpo Lysero k) & Gerhardo continuata atque ad umbilicum perducta. Francof. 1608. 4. Jenz 1617. 1626. 1627. 4. & Francof. 1615. fol. Gen. 1628. 1645. Roterd. 1646. Hamb. 1647. Francof. 1657. Hamb. 1704. fol. duobus Volum.

Joannis Christiani speculum Harmonicum præcipuarum harmoniarum Bernz 1642. 4. & Germanicè A. 1643. teste Lipenio, *ipsum solum* haud vidi.

Joannis Clerici Harmonia Evangelica, in qua uno conspectu quatuor columnis verba Græca Evangelistarum integra conferuntur, ad Latinam versionem vulgata, & editoris paraphrasi. Amst. 1699. fol. & Latine tantum Altdorf. (titulus præfert Lugdunum) 1700. 4. Anglice quoque prodiit Lond. 1700. 4. Faretur Clericus in *notis* præ ceteris instituisse se vestigiis Jo. Richardsoni, de quo infra. *notis*

i) Calvinus Andreæ Osiandro valuti è diametro adversatur, & dum temporis ordinem sequitur ab Evangelistis neglectum supponit, etiam ubi diversa narrare videntur Evangelistam eandemque rem ab illis referri arbitrat. Dicam & hic cum Livio XXVI. 49. *sententia assentiri necesse est, media similima vera sunt*, nam ambæ sententiæ & Osiandi illa & Calvinus excedere aliquando modum videtur, ut magno Chemnitio probe observant.

k) Lyserus incepit à capite 52. Gerhardus à capite 141. Ex merito commendatur hoc opus in Consiliis Witebergenf. Theolog. part. 1. tit. 1. num. 4. In tabula *relegit David Klugus* *ὁ μακαρίτης.*

- notas in hanc Harmoniam suam pollicetur in memoriis litterariis Trivultinis A. 1702. parte I. p. 157.
- Jo. Cluverii Harmonia Evangelistarum digesta secundum paschata & itinera CHRISTI, edente filio Mich. Cluvero. Rostoch, 1628. 4. paucis constans foliis.
- Harmonia Brunonis Cognati Carthusiani, quem de nonnullis monet Petavius II. 12. Epist.
- Laur. Codomannus. Norimb. 1568. 4. Germanicè.
- Alanus Copus. Lovan. 1572. Duac. 1603.
- Bernh. Copus, una cum Jo. Alesio de quo supra. Lichz 1605. 8.
- Simonis Corroyi, Ord. Cœlestinorum, Consonantia Evangelica. Lugd. 1547. Antw. 1591.
- Pauli Crellii, Witeb. 1566. 8. Germanicè, & Bugenhagio fere.
- Adriani Crommii è Soc. Jesu. Lovan. 1633.
- Jacobi Dornkrellii ab Eberhertz patris & filii, in Harmonia Biblica Luneburg. 1686. fol. Germanicè, & novis curis filii de integro ibid. 1688. 8. separatim sub titulo: der Evangelischen Vergleichung zweyte Arbeit.
- Tho. Draxi Harmonia, Calvinum potissime oppugnans, ut Lipenio notatum.
- Laurentius Echard in Historia Ecclesiastica generali trium priorum sæculorum Lond. 1702. fol. Anglicè.
- Laurentius Edingerus in delineatione Harmonica ἀκολουθείας Evangelii de CHRISTO. Hafn. 1670. 8.
- Ruperti Erythrophili Pastoris Hanoverani Catena aurea in Harmoniam Evangelistarum. Magdeb. 1604. 4. & Germanicè 1608. 4.
- Andrez Fabri syntagmata Hist. Evangelicæ Harmonicum, Germanicè. Ulmz 1652. 4.
- Christophori Fischeri. Ulsenz 1575. 1579. 1583. fol. Concionibus Germanice habitis.
- Laur. Forerus in vita JESU CHRISTI. Dillingz 1640. 8.
- Michael Fouqué. A. 1574. Gallicè. Confer Rich. Simonis Epistolas selectas lib. 2. p. 101.
- Paulus Frisius de tempore ministerii CHRISTI. Witeb. 1604. 4.
- Henr. Gartwaithi Harmonia Evangelica Lond. 1630. 4. Anglicè.
- Jo. Gerhardi. Vide supra in Chemnitio.
- Roberti Gouleti. Paris. 1535. 8.

Sam. Gradockii. Lond. 1668. fol. Anglice.

Frid. Greiffenii. Germanicè.

Jo. de la Haye Historiæ Evangelicæ dispositio ipsis Evangelistarum verbis ordinata serie distributa. Duaci 1607. 4. Ej. Triumphus veritatis ordinati Evangelii quadriga invec̃ta SS. Patrum exercitu stip̃ta, ibid. 1609. fol.

Jo. Henricus Heideggerus libro. III. Enchiridii Biblici cap. VI.

Protasius Henriettus. Paris. 1667. 4. Gallicè.

Joannes Hiud. Lond. 1632. 8. Anglicè.

Jo. Hufsi Collectio gestorum CHRISTI secundum tres annos prædicationis ejus digesta. Inter ejus opera Norimb. 1558. fol.

Cornelii Jansenii Gandavensis Episcopi Commentaria in Concilio Evangel. Lugd. 1571. fol. & 1582. 1594. & sæpius aliis in locis.

Cornelii Jansenii Iprensis Tetrateuchus. Lovan. 1639. 4.

Petri de Iruosqui, Navarri Dominicani series Evangelii &c. Stellæ varrorum 1557. fol.

Davidis Klugii Harmonia Evangelistarum Chemnitio-Lyfero-Gerhardiana in tabulas redacta. Jen. 1670. 4.

Antonii à Koninckstein Enarratio in Monotestaron Evangelicum. Colon. 1539. 8.

Jo. Kromayeri, Superintend. Vinariensis A. 1636. 8. Germanicè.

Bernardi Lamy Presbyteri Oratorii Paris. Harmonia sive Concordia IV. Evangelistarum. Paris. 1689. 12. Ejusd. Commentarius in Harmoniam cum Apparatu Chronologico & Geographico & prædicatione in qua demonstratur veritas Evangelii, ibid. 1699. 4.

Jo. Lightfoot Harmonia Evangelistarum inter se & cum V. T. tom. I. Opp. De Polycarpi Lyseri Patris (qui A. 1610. Dresdæ obiit) Harmonia Evangelica: Vide supra in Chemnitio.

D. Val. Ernesti Lœfcheri tentamen accuratæ Harmoniæ, in reliquiis bus novantiquis Germanice editis A. 1701. p. 164. seq.

Eilhardi Lubini Harmonia Græcolatino Germanica. Rostoch. 1666. 4. Severini Lubomlii Poloni Ord. Prædicatorum. Cracov. A. 1607. fol.

Reinardi Lutz. Basil. 1561. fol.

Jo. Henrici Maji Theologi Giessensis Harmonia Evangelica sive Concordia dictorum & factorum Domini nostri JESU CHRISTI inque ad facta

1) Auctor ipse in præf. Compendium non tantum basi operis Chemnitio-Lyferiani, sed et occasionem suppedito plura monitandi.

- Pascha *ἡ ἀναστάσις*, perpetua paraphrasi & commentario ex singulis commatibus cognitionem veritatis & praxin pietatis com-
monstrante illustrata. Gießz 1707. 4.
- Jo. Mathesii Historia JESU CHRISTI è IV. Evangelistis Norimb. 1568. Germanicè.
- Gerhardi Mercatoris Harmonia Duisburgi, 1592. 1603. 4.
- Gortwaldi Mefchini tabula novæ Harmoniz Evangelicz edita Spirz, teste Lipenio.
- Theobaldi Meuschii Harmonia Evang. Hanov. 1604. 4.
- Caroli Molinzi Collatio & unio Evangelistarum Hanov. 1565. 4.
- Rich. Montacutius in *Θεολογικῆ* sive Originibus Ecclesiasticis. Lond. 1636. 1640. fol. duobus Volum.
- G. Oenopolz Harmonia. Francof. 1607. fol.
- Jo. Godfridi Olearii Vita CHRISTI. Halis Sax. 1669. 12. Germanicè.
- Andrez Osiandri Harmonia Græce & latine libris IV. in quibus Evangelica historia è quatuor Evangelistis ita in unum est contexta, ut nullius verbum ullum omissum, nullum alienum immixtum, nullius ordo turbatus, nihil non suo loco positum: omnia vero litteris & notis ita distincta sunt, ut quid cujusque Evangelistæ proprium quid cum aliis & cum quibus commune sit, primo statim adspæctu deprehendere queas, addito libro annotationum & Elencho sive Indice per tabulas argumentorum. Græce & Latine Basil. 1537. fol. & Germanice per Jo. Schweinzerum. A. 1540. 8.
- Pauli de Palatio. Constatiz 1605. 4.
- Joach. Perionii. Paris. 1553. fol.
- Potensteineri. Amst. 1653. 4. Germanice edita & Lipenio memorata.
- Dionysius Petavius XII. 18. Doctrinz temporum.
- Paulus Pezron in Historia Evangelica per Judaicam & Romanam confirmata. Paris. 1696. 12.
- Jo. Georgius Pritius in tabula Chronologica cap. XXXVI. Introduct. in lectionem N. T. Lips. 1704. 12.
- Barthol. Radmannus de Vita CHRISTI. Francof. 1600. fol.
- Vincentii Regii è Soc. Jesu dilucidatio Concordiz & Historiz Evangelicz libris VIII. Colon. 1615. fol.
- Joannis Pauli Resenii Apparatus Evangelicus sive Harmonia IV. Evangelistarum, nescio an edita.
- Jo. Richardsoni Ardachadensis in Hibernia Episcopi Harmonia exhibitâ à Jacobo Usserio ad calcem Annalium V. T.

Joannis Roberti Arduennatis è Soc. JESU Mysticæ Ezechielis Quadrigæ hoc est Sancta Evangelia Historiarum & temporum serie vineæque Græce & latine. Mogunt. 1615. fol.

Francisci de Roxas Toletani Commentaria in Concordiam Evangeliorum secundum ordinem Evangeliorum totius anni. Madri. 1621. fol.

S. le Roux Concordia IV. Evangelistarum. Paris. 1701. 8.

Jo. Rubi Hannonii. Colon. 1572. 8.

Dan. Sachsi Concordia Evangelistarum Concionibus 300. capitulis Francof. 1651. 1658. 1662. fol. tribus Volum. Germanicè.

Casp. Sagittarii Harmonia Evangelica Passionis in JESU CHRISTI Jen. 1684. 4.

Casp. Hermanni Sandhagenii Harmonia Evangelica Lunæ. 1688. 8. Germanicè.

Josephus Scaliger à CHRISTI baptismo ad mortem usque computat Paschata quinque p. 86. ad Euseb. & libro VI. de emendat. temporum p. 552. seq. Paulo aliter Paschata quinque colligit Wilh. Le-gius de Annis CHRISTI lib. II. cap. 10. seq. Fuere è veteribus qui unico tantum anno baptismum Domini & prædicationem passionemque concluderunt, ut patet è Philastrio hæres. 105. Alios apud Blondellum prolegom. ad lib. de Episcopis p. 27. seq. & Gotium ad Luc. IV. 19. Eidem sententiæ ad stipulatus super est Franciscus Burmannus parte 2. Exerc. diss. 2. de intervallo inter baptismum sive functionis CHRISTI p. 257. Aliis placet tria tantum admittere, ut post Irenezum II. 38. Petavio XII. 17. doctus est Norisio Cenotaph. Pisan. c. XVI. Sed libenter accedo totum interval- lum quatuor à Hospitatore nostro post baptismum celebrata esse docet.

Justi Georgii Schottelii Harmonia Evangelica. Brunsvic. 1675. 8. Germanice.

Andrez Seelmatteri, Helvetii. Basil. 1612. 4. itidem Germanice.

Nicolai Selnecceri Explicationes Harmoniz Evangel. Lipsiæ. 1664. 8.

Casparis Serrano Lusitani Compendium Concordiz Evangel. Justus Gandavensis. Colon. 1593. 8.

Georgii Sigelii Historia JESU CHRISTI. Norimb. 1585. fol.

22) Idem argumentum doctè persequutus est & Evangelistarum narrationes diligenter inter se contulit Antonius Bynæus in libris III. de CHRISTO crucifixo. Anst. 1691. 1696. 1697. 4. Eiusdem Bynæi de CHRISTI circumfisione liber vidit lucem A. 1690. 4.

- Barthol. Siultati Diarium humanitatis CHRISTI. Francof. ad Viadrum. 1600. 4. Germanice.
- Georgii Steinhardi Evangelistarium, Lips. 1593.
- Rob. Stephani Harmonia Evangel. Paris. 1553. fol.
- Jo. Stineri. Colon. 1629. fol.
- Taylori vita CHRISTI. Lond. 1657. fol. Anglice.
- Salamonis Van Till. Harmonia Evangelica commentario in Mattheum adjuncta, Dordraci 1687. 4. Belgicè.
- Sébast. Narius Tillemontius parte 1. memoriarum ad Hist. Ecclesiasticam spectantium. Paris. 4. & Bruxellis 1694. 12. Gallicè.
- Jo. Mariz Verrati, Carmelitz Harmonia Evangelica. Venet. 1571.
- Didaci Villalobos. Pintiz 1555. fol.
- Abrahami Coueti de Vivier Historia Evangelica Ordine naturali digesta ita ut ratio habeatur potissime locorum in quibus Dominus est versatus. Prodiit Hagz Comm. 1705. 4. Gallice.
- Pauli Voëtii, Amstelod. 1654. 4.
- G. Joannis Vossi Harmoniz Evangelicæ de passione, morte, resurrectione ac ascensione JESU CHRISTI Servatoris nostri, libri III. Amst. 1656. 4. Ejusdem liber de Genealogia n) CHRISTI, ibid. 1643. 4. & inter Opera VI. Vol. in fol. edita.
- Jac. Usserius. Vide supra Anonymus, & Richardson.
- Mich. Waltherus (pater) in Harmonia Biblica. Argentor. 1627. 4. Norimb. 1654. & 1696. fol. quæ auctior est editio.
- Gvilelmi Whiston brevis Consideratio Chronologicæ V. T. & Harmoniz Evangelistarum. Cantabrig. 1702. 4. Anglicè.
- Georgii Wirth Professoris Lips. Hortulus è IV. Evangelistis. Francof. 1610. 4.
- Dan. Witby in Indice Chronologico post commentarium in N. T. Lond. 1703. fol. Anglice.
- Philippi Ziegleri Concordia Evangel. Francof. 1620. fol. Germanicè.

XXI *Distinctio librorum N. T. in capita & versiculos.*

Antiquissimi Codices scriptorum sacrorum Novi fœderis quemadmodum nullis accentibus atque interpunctionibus, sic nullis

E e 3

sanctio-

n) De hoc argumento consulendum Petri Possini diallacticon Theogenealogicum cum Catena Patrum Græcorum in Mattheum editum Rom. 1646. fol.

- Antonius Brockevius Colon. 1539.
 Jo. Bugenhagenii Pomerani Concordia Evangelica Historiæ passî Christi & glorificati. Witeb. 1524. 8.
 Florentii de Bruin. Dordraci 1690. 8. Belgicè.
 Henrici Buntingii, Magdeb. 1589. fol. cum septem annorum Christi (1. 2. 30. -- 34.) Calendariis Historicis,
 G. Calixti Concordia Evangelistarum ex ejus dictatis incio auctore edita Halberstadii 1624. 4. & deinde sæpius alibi.
 Abr. Calovii Harmonia Germanice, Witeb. 1680. 8. & Latine in Bibliis illustratis tomo primo N. T. 1676. fol.
 Centuriatores Magdeburgenses tomo I. capite X.
 Jo. Calvinii i) Harmonia ex Matthæo, Marco, Luca (nam in Joannem separatim scripsit) Genev. 1555. fol. ex officina Rob. Steph. & sæpius deinde alibi, & inter opera. Etiam Gallice & Germanice.
 Tho. Cartwrighti Harmonia Evangelica per Analysin Logicam & Metaphrasin historicam illustrata. Amst. 1630. 4.
 Matthæi à Castro epitome Concordiæ Jansenianæ. Antw. 1593. 8.
 Martini Chemnitii Harmonia Evangelica à Polycarpo Lysero k) & Jo. Gerhardo continuata atque ad umbilicum perducta. Francof. 1593. 1608. 4. Jenz 1617. 1626. 1627. 4. & Francof. 1615. fol. Genev. 1628. 1645. Roterd. 1646. Hamb. 1647. Francof. 1657. Hamb. 1704. fol. duobus Volum.
 Joannis Christiani speculum Harmonicum præcipuarum harmoniarum, Bernz 1642. 4. & Germanicè A. 1643. teste Lipenio, *ipse enim librum haud vidi.*
 Joannis Clerici Harmonia Evangelica, in qua uno conspectu quatuor columnis verba Græca Evangelistarum integra conferuntur, addita latina versione vulgata, & editoris paraphrasi. Amst. 1699. fol. & latine tantum Altdorf. (titulus præfert Lugdunum) 1700. 4. Anglice quoque prodit Lond. 1700. 4. Fatetur Clericus in ordine præ ceteris instituisse se vestigiis Jo. Richardsoni, de quo infra. **Eriam notas**

i) Calvinus Andreæ Osiandro veluti è diametro adversatur, & dum temporis ordinem sæpissime ab Evangelistis neglectum supponit, etiam ubi diversa narrare videntur Evangelistæ, unam eandemque rem ab illis referri arbitratur. Dicam & hic cum Livio XXVI. 49. *St aliquibus assentiri necesse est, media simillima vera sunt*, nam ambæ sententiæ & Osiandri illa & hæc Calvinii excedere aliquando modum videtur, ut magno Chemnitio probe observatum.

k) Lyserus incepit à capite 52. Gerhardus à capite 141. Ex merito commendatur hoc opus in Consiliis Witebergenf. Theolog. part. 1. tit. 1. num. 4. In tabulas illud redegit David Klugius ὁ μακαρίτης.

- notas in hanc Harmoniam suam pollicetur in memoriis litterariis Trivultinis A. 1702. parte I. p. 157.
- Jo. Cluverii Harmonia Evangelistarum digesta secundum paschata & itinera CHRISTI, edente filio Mich. Cluvero. Rostoch, 1628. 4. paucis constans foliis.
- Harmonia Brunonis Cognati Carthusiani, quem de nonnullis monet Petavius II. 12. Epist.
- Laur. Codomannus. Norimb. 1568. 4. Germanicè.
- Alanus Copus. Lovan.. 1572. Duac. 1603.
- Bernh. Copus, una cum Jo. Alesio de quo supra. Lichz 1605. 8.
- Simonis Corroyi, Ord. Cœlestinorum, Consonantia Evangelica. Lugd. 1547. Antw. 1591.
- Pauli Crellii, Witeb. 1566. 8. Germanicè, à Bugenhagio fere.
- Adriani Crommii à Soc. Jesu. Lovan. 1633.
- Jacobi Dornkrellii ab Eberhertz patris & filii, in Harmonia Biblica Luneburg. 1686. fol. Germanicè, & novis curis filii de integro ibid. 1688. 8. separatim sub titulo: der Evangelischen Vergleichung zwey- te Arbeit.
- Tho. Draxi Harmonia, Calvinum potissime oppugnans, ut Lipenio notatum.
- Laurentius Echari in Historia Ecclesiastica generali trium priorum sæculorum Lond. 1702. fol. Anglicè.
- Laurentius Edingerus in delineatione Harmonica ἀκολουθείας Evangelii de CHRISTO. Hafn. 1670. 8.
- Ruperti Erythrophili Pastoris Hanoverani Catena aurea in Harmoniam Evangelistarum. Magdeb. 1604. 4. & Germanicè 1608. 4.
- Andrez Fabri syntagma Hist. Evangelicæ Harmonicum, Germanicè. Ulmz 1652. 4.
- Christophori Fischeri. Ulmz 1575. 1579. 1583. fol. Concionibus Germanicè habitis.
- Laur. Forerus in vita JESU CHRISTI. Dillingz 1640. 8.
- Michael Fouqué. A. 1574. Gallicè. Confer Rich. Simonis Epistolas selectas lib. 2. p. 101.
- Paulus Frisius de tempore ministerii CHRISTI. Witeb. 1604. 4.
- Henr. Gattwaithi Harmonia Evangelica Lond. 1630. 4. Anglicè.
- Jo. Gerhardi. Vide supra in Chemnitio.
- Roberti Gouleti. Paris. 1535. 8.

Sam. Gradockii. Lond. 1668. fol. Anglice.

Frid. Greiffenii. Germanicè.

Jo. de la Haye Historiæ Evangelicæ dispositio ipsius Evangelistarum verbis ordinata serie distributa. Duaci 1607. 4. Ej. Triumphus veritatis ordinati Evangelii quadriga in vecta SS. Patrum exercitu stipata. ibid. 1609. fol.

Jo. Henricus Heideggerus libro. III. Enchiridii Biblici cap. VI.

Protasius Henriettus. Paris. 1667. 4. Gallicè.

Joannes Hiud. Lond. 1632. 8. Anglicè.

Jo. Hufsi Collectio gestorum CHRISTI secundum tres annos prædicationis ejus digesta. Inter ejus opera Norimb. 1558. fol.

Cornelii Jansenii Gandavenfis Episcopi Commentaria in Concordiam Evangel. Lugd. 1571. fol. & 1582. 1594. & sæpius aliis in locis.

Cornelii Jansenii Iprensis Tetrateuchus. Lovan. 1639. 4.

Petri de Iruosqui, Navarri Dominici series Evangelii &c. Stellæ Navarrorum 1557. fol.

Davidis Klugii Harmonia Evangelistarum Chemnitio-Lysero-Gerhardiana in tabulas redacta. Jen. 1670. 4.

Antonii à Koninckstein Enarratio in Monotestaron Evangelicum. Colon. 1539. 8.

Jo. Kromayeri, Superintend. Vinariensis A. 1636. 8. Germanicè.

Bernardi Lamy Presbyteri Oratorii Paris. Harmonia sive Concordia IV. Evangelistarum. Paris. 1689. 12. Ejusd. Commentarius in Harmoniam cum Apparatu Chronologico & Geographico & præfatione in qua demonstratur veritas Evangelii, ibid. 1699. 4.

Jo. Lightfoot Harmonia Evangelistarum inter se & cum V. T. tom. I. Opp. De Polycarpi Lyseri Patris (qui A. 1610. Dresdæ obiit) Harmonia Evangelica: Vide supra in Chemnitio.

D. Val. Ernesti Lœscheri tentamen accuratæ Harmoniæ, in relationibus novantiquis Germanice editis A. 1701. p. 164. seq.

Eilhardi Lubini Harmonia Græcolatino Germanica. Rostoch. 1616. 4.

Severini Lubomlii Poloni Ord. Prædicatorum. Cracov. A. 1607. fol.

Reinardi Lutz. Basil. 1561. fol.

Jo. Henrici Maji Theologi Giessensis Harmonia Evangelica f) omnium dictorum & factorum Domini nostri JESU CHRISTI usque ad Pascha-

1) Auctor ipse in præf. *Compendium non tantum hujus operis Chemnitio Lyseriani, Lightfootiani aliorumque exhibeo, sed & occasionem suppedito plura meditando,*

- Pascha *ἡ εὐαγγελισμῶν*, perpetua paraphrasi & commentario ex singulis commatibus cognitionem veritatis & praxin pietatis com-
monstrante illustrata. Giessz 1707. 4.
- Jo. Mathesii Historia JESU CHRISTI è IV. Evangelistis Norimb.
1568. Germanicè.
- Gerhardi Mercatoris Harmonia Duisburgi, 1592. 1603. 4.
- Gortwaldi Mefchini tabula novæ Harmoniz Evangelicz edita Spiræ,
teste Lipenio.
- Theobaldi Meuschii Harmonia Evang. Hanov. 1604. 4.
- Caroli Molinzi Collatio & unio Evangelistarum Hanov. 1565. 4.
- Rich. Montacutius in *Θεωρητικῆ* five Originibus Ecclesiasticis. Lond.
1636. 1640. fol. duobus Volum.
- G. Oenopolz Harmonia. Francof. 1607. fol.
- Jo. Godfridi Olearii Vita CHRISTI. Halis Sax. 1669. 12. Germanicè.
- Andrez Osiandri Harmonia Græce & latine libris IV. in quibus Evan-
gelica historia è quatuor Evangelistis ita in unum est contexta, ut
nullius verbum ullum omissum, nullum alienum immixtum, nul-
lius ordo turbatus, nihil non suo loco positum : omnia vero litteris
& notis ita distincta sunt, ut quid cujusque Evangelistæ proprium
quid cum aliis & cum quibus commune sit, primo statim aspectu
deprehendere queas, addito libro annotationum & Elencho five
Indice per tabulas argumentorum. Græce & Latine Basil. 1537. fol.
& Germanicè per Jo. Schweinzerum. A. 1540. 8.
- Pauli de Palatio. Constatiz 1605. 4.
- Joach. Perionii. Paris. 1553. fol.
- Potensteineri. Amst. 1653. 4. Germanicè edita & Lipenio memorata.
- Dionysius Petavius XII. 18. Doctrinz temporum.
- Paulus Pezron in Historia Evangelica per Judaicam & Romanam con-
firmata. Paris. 1696. 12.
- Jo. Georgius Pritius in tabula Chronologica cap. XXXVI. Introduct. in
lectionem N. T. Lips. 1704. 12.
- Barthol. Radmannus de Vita CHRISTI. Francof. 1600. fol.
- Vincentii Regii è Soc. Jesu dilucidatio Concordiz & Historiz Evange-
licz libris VIII. Colon. 1615. fol.
- Joannis Pauli Resenii Apparatus Evangelicus five Harmonia IV. Evan-
gelistarum, nescio an edita.
- Jo. Richardsoni Ardachadensis in Hibernia Episcopi Harmonia exhibi-
ta à Jacobo Usserio ad calcem Annalium V. T.

Joannis Roberti Arduennensis è Soc. JESU Myſticæ Ezechielis Quadrigæ hoc eſt Sancta Evangelia Hiſtoriarum & temporum ſerie vinculata Græce & latine. Mogunt. 1615. fol.

Franciſci de Roxas Toletani Commemraria in Concordiam Evangelioꝝ rum ſecundum ordinem Evangelioꝝrum totius anni. Madrit, 1621. fol.

S. le Roux Concordia IV. Evangeliſtarum. Pariſ. 1701. 8.

Jo. Rubi Hannonii. Colon. 1572. 8.

Dan. Sachſii Concordia Evangeliſtarum Concionibus 300. explicata Francof. 1651. 1658. 1662. fol. tribus Volum. Germanicè.

Casp. Sagittarii Harmonia Evangelica Paſſionis m) JESU CHRISTI Jen. 1684. 4.

Casp. Hermanni Sandhagenii Harmonia Evangelica Luneb. 1684. 1688. 8. Germanicè.

Joſephus Scaliger à CHRISTI baptiſmo ad mortem uſque computat Paſchata quinque p. 86. ad Euseb. & libro VI. de emendat. tempoꝝrum p. 552. ſeq. Paulo aliter Paſchata quinque colligit Wilh. Langius de Annis CHRISTI lib. II. cap. 10. ſeq. Fuere è veteribus qui unico tantum anno baptiſmum Domini & prædicationem paſſionemque concluderunt, ut patet è Philaſtrio hæreſi 105. aliſque apud Blondellum prolegom. ad lib. de Episcopis p. 27. ſeq. & Grotium ad Luc. IV. 19. Eidem ſententiæ adſtipulatus nuper eſt Franciſcus Burmannus parte 2. Exerc. diſſ. 2. de intervallo *τῆς ἐπιτελείας* ſive functionis CHRISTI p. 257. Aliis placet tria tantum Paſchata admittere, ut poſt Irenæum II. 38. Petavio XII. 17. doctrin. temp. & Noriſio Cenotaph. Piſan. c. XVI. Sed libenter accedo eorum ſententiæ qui Joannis Evangeliſtæ testimoniis congruentius Paſchata quatuor à Hoſpitate noſtro poſt baptiſmum celebrata eſſe docent.

Juſti Georgii Schottelii Harmonia Evangelica. Brunſvic. 1675. 8. Germanice.

Andrez Seelmatteri, Helvetii. Baſil. 1612. 4. itidem Germanice.

Nicolai Selnecceri Explicationes Harmoniæ Evangel. Lipſ. 1604. 8.

Casparis Serrano Luſitani Compendium Concordiæ Evangel. Janſeni Gandavenſis. Colon. 1593. 8.

Georgii Sigelii Hiſtoria JESU CHRISTI. Norimb. 1585. fol.

Bar-

m) Idem argumentum doctè perſecutus eſt & Evangeliaſtarum narrationes diligenter inter ſe conſultit Antonius Bynæus in libris ſſi. de CHRISTO crucifixo. Amſt. 1691. 1696. 1698.

4. Ejuſdem Bynæi de CHRISTI circumſiſione liber vidit lucem A. 1690. 4.

- Barthol. Siultati Diarium humanitatis CHRISTI. Francof. ad Viadrum
1600. 4. Germanice.
- Georgii Steinhardi Evangelistarium. Lips. 1593.
- Rob. Stephani Harmonia Evangel. Paris. 1553. fol.
- Jo. Stineri. Colon. 1629. fol.
- Taylori vita CHRISTI. Lond. 1657. fol. Anglice.
- Salamonis Van Till. Harmonia Evangelica commentario in Mattheum
adjuncta. Dordraci 1687. 4. Belgicè.
- Sebast. Natus Tillemontius parte 1. memoriarum ad Hist. Ecclesiasti-
cam spectantium. Paris. 4. & Bruxellis 1694. 12. Gallicè.
- Jo. Mariz Verrati, Carmelitz Harmonia Evangelica. Venet. 1571.
- Didaci Villalobos. Pintiz 1555. fol.
- Abrahami Coueti de Vivier Historia Evangelica Ordine naturali dige-
sta ita ut ratio habeatur potissime locorum in quibus Dominus est
versatus. Prodiit Hagæ Comm. 1705. 4. Gallice.
- Pauli Voëtti, Amstelod. 1654. 4.
- G. Joannis Vossi Harmoniz Evangelicæ de passione, morte, resurrectio-
ne ac ascensione JESU CHRISTI Servatoris nostri, libri III
Amst. 1656. 4. Ejusdem liber de Genealogia n) CHRISTI, ibid.
1647. 4. & inter Opera VI. Vol. in fol. edita.
- Jac. Usserius. Vide supra Anonymus, & Richardson.
- Mich. Waltherus (pater) in Harmonia Biblica. Argentor. 1627. 4. No-
rimb. 1654. & 1696. fol. quæ auctior est editio.
- Gvilelmi Whiston brevis Consideratio Chronologiz V. T. & Harmo-
niz Evangelistarum. Cantabrig. 1702. 4. Anglicè.
- Georgii Wirth Professoris Lips. Hortulus è IV. Evangelistis. Francof.
1610. 4.
- Dan. Witby in Indice Chronologico post commentarium in N. T.
Lond. 1703. fol. Anglice.
- Philippi Ziegleri Concordia Evangel. Francof. 1620. fol. Germanicè.

*XXI. Distinctio librorum N. T. in capita
& versiculos.*

Antiquissimi Codices scriptorum sacrorum Novi fœderis
quemadmodum nullis accentibus atque interpunctionibus, sic nulla

E e 3

functio-

n) De hoc argumento consulendum Petri Possini diallacon Theogenologicum cum
Catena Patrum Græcorum in Mattheum editum Rom. 1646. fol.

quoque capitum notatione distincta fuerunt. Primus capitulorum distinctionem (quemadmodum V. T. libris Parascharum & Haphtararum) videtur libris Evangelicis & Apostolicis intulisse usus lectionum publicarum in Christianorum cœtibus, unde pericoparum & capitulorum jam apud Justinum Martyrem & Tertullianum mentio occurrit. De illorum ἀναγνωσμάτων ratione consulenda Clarissimi Viri W. E. Tenzelii erudita diatriba de ritu lectionum sacrarum. Witeb. 1685. 4. Deinde ob alias etiam causas in capita dividi cœperunt, vel ad Evangelistas inter se conferendos, vel ad verba scriptorum alleganda & tanto facilius apprehendienda, quem usum omnium postremo loco, & multo demum tempore interjecto veteres respexisse est credibile. Ad conferendos inter se Evangelistas primus capitum distinctionem (quæ forte nec in Tatiani Monotessaro nulla fuit) scriptis Evangelicis applicuisse videtur Ammonius Alex. quem in Canonibus Evangelicis, de quibus supra dixi, Eusebius fuit secutus. Qualis illa fuerit, Canones Eusebiani qui adhuc existant Ammonii Harmonia, & κεφαλαιῶν illorum five capitulorum numeri in marginibus plerorumque Codicum N. T. & in Hieronymo adnotati ignorare nos non sinunt. Præterea apud Euthymium Matthæus discescitur in pericopas majores LXVIII. Marcus * in XLVIII. Lucas in LXXXIII. Joannes in XVIII. Singularum pericoparum inscriptiones Græcæ five argumenta paucis verbis comprehensa leguntur in quibusdam editionibus N. T. ut Rob. Stephani, & ante commentaria Theophylacti in IV. Evangelia, atque in reliquos N. T. libros (excepta Apocalypsi) ante Commentaria Oecumenii, unde illa depromsit, atque in Exercitationibus suis ad N. T. Græcè descripsit Daniel Heinsius, qui & editioni N. T. Elzevirianæ A. 1633. 12. jussit adnecti. Ex Heinsio dedit illa etiam Rev. D. Georgius Pritius introductione in lectionem N. T. cap. XXV. Apud Latinos alii videntur obtinuisse distinctiones, nam Hilarius in commentariis suis Matthæum dividit in Canones XXXIII. Alii eundem distinguere in capita XCIV. Lucam in CVII. Denique in latinis atque inde in universis per occidentem Ecclesiis obtinuit distinctio capitum quæ Hugoni Cardinali vulgo tanquam auctori tribuitur, quæ Matthæus v. g. discescitur in capita XXVIII. Marcus in XVI. &c. Sic capita etiam majora videmus Græcis in usu fuisse præter minora illa κεφαλαιῶν five sectiones, ut patet è Svida, in τίτλῳ & κεφάλαιον, quæ aut Matthæum habere τίτλῳ five capita majores LXVIII. at κεφαλαιῶν five capitula minora 355. Marcum titulos XLVIII. capitula 236. (nam

σλς

* Ita & in Catena ad Marcum Possiniana.

ελς legendum pro λς ut Simonius & alii monuerunt) Lucas titulos LXXXIII. capitula 348. Joannes denique titulos XVIII. capitula 232. Sic Apocalypsin in λογος XXIV. capitula 72. dividit Andreas Czfareensis. Sic latini in Bibliis suis ante versiculorum rationem receptam capita singula dividerunt per litteras A. B. C. &c. quarum notationem etiam sequuntur antiquiores editiones Concordantiarum.

Denique fuit distinctio librorum sacrorum in σιχως, quæ in diversis codicibus perquam existit diversa ut patet ex antiquis σχοιησιαις, qualem habes ad calcem Chronographiæ Nicephori CPol. editionis Scaligeri, & in Operibus posthumis Petri Pithoei, adjuncta versione latina Anastasii Bibliothecarii, unde recudi eam curavit in Criticis sacris Anglis Joannes Pearsonus, Jacobus Goar ad calcem Syncelli & Fabrotus ad calcem Historiæ Ecclesiasticæ Anastasii. Alias σχοιησιαις & indiculos librorum sacrorum MSS. codicibus vulgaverunt Cotelerius ad Patres Apostolicos T. I. pag. 117. Jo. Morinus in Exerc. Bibl. Richardus Simon lib. I. Hist. Crit. cap. ultimo: Josephus Maria Thomafius five Carus, & Laurentius Alexander Zaccagnius. Ceterum de tota illa ratione σιχων apud veteres consulendi præter jam laudatos Salmafius in prolegomenis ad Soliniam, Dan. Heinsius in Aristarcho sacro cap. XIII. Jo. Crojus Obs. in N. T. cap. X. seq. Balthasar Stolbergius Exerc. VII. & XL earum quæ libro de solocismis & barbarismis Novi Test. dictioni falso imputatis subjiciuntur, Joannes Henricus Majus in examine Hist. Crit. N. T. cap. XXXIII. Jo. Georgius Pritius introductione in N. T. cap. XXIV. seq. & Humfredus Hody de Bibliorum textibus originalibus IV. 4. p. 644. seq. Ut autem de proportione σιχων ad κεφαλαια & τιτλους aliquomodo constet, quatuor Evangelistæ v. g. divisi erant in majores sectiones CCXVII. capitula minora MCLXII. ut computant etiam Epiphanius & Czfarius, sed σιχως sive versiculos 9900. Hodiernam librorum N. T. in versus distinctionem jam supra p. 189. notavi nos debere Roberto Stephano. Quemadmodum & hoc jam observatum à multis est, distinctionem illam tam capitum quam versuum quali hodie utimur, licet ad loca evolvenda utilissimam & propterea aliquomodo necessariam non tamen semper ita esse comparatam, ut lectori ad sensum sacrorum scriptorum rectius intelligendum sit subsidio, atque ubi vel argumentum vel sententia desinit, jubeat paulisper veluti subsistere, sed non raro divellat conjugenda, & quæ divelli oportebat conjungat.

XXII. De stylo Novi Testamenti & lingua Hellenistica.

Quoniam sancti homines DEI scripserunt impulsu SPIRITUS SANCTI τὸ πᾶς καὶ τὶ illis suggerente, hic afflatus divinus ita moderatus est naturalem vel studio acquisitam quæ in ipsis erat scribendi facultatem, ut procul ab omni errore, salutaria humano generi traderent: linguæ vero illorum idioma neutiquam immutavit, sed quemadmodum voluit DEUS voluntatem suam nobis exponi lingua hominum, ita non magis captavit Hebraismos quam Græcismos, sed usus est scribentium consuetudine loquendi, quæ in diversis etiam ejusdem linguæ non plane eadem fuit. Hebraismi vero qui in libris Novi Test. obvii sunt, partim ab usu versionis LXX. Interpretum, partim à scribentium consuetudine profuxere, qui Hebræo Chaldaico generi loquendi adsveti, etiam cum græce scriberent ducebant aliquem idiomatis illius colorem. Si tamen probe advertas, pauciores in Novi fœderis libris deprehendas Hebraismos quam volunt præclari viri, solæcismos vero nullos, ac ne barbarismos quidem, cum nusquam promittant Apostoli Attice scribere, & tam sit Hebræis barbarus Atticismus, quam Hebraismus Atheniensibus. Qui porro novum veluti linguæ genus effinxerunt viri doctissimi quod vocarunt Hellenisticum, nimium dixerunt illi quidem & minus commode usi sunt vocabulo; quocunque tamen nomine appelles, certum est singularem quandam & ab aliis scriptoribus Græcis differentem non linguam nec dialectum, sed colorem dictionis Græcæ stylicæ in libris Novi fœderis exstare, cui nihil usquam similis aut propius eo nomine accedens reperitur, quam Græca LXX. Interpretum versio Veteris Testamenti. Hanc igitur diligenter qui evolvet, non male tempus suum collocaverit ad scripta Apostolica familiariter intelligenda. Qui vero eruditorum hominum varias de stylo librorum sacrorum disceptationes & in his observationes quoque varias neutiquam contemnendas cognoscere desideraverit, ab eo consuli poterunt hæc scripta:

Dissertationum Philologicarum de Stylo N. T. Syntagma à Jacobo Rhensferdo V. C. collectum addita ipsius diss. de sæculo futuro, In isto habes 1) Rev. D. Jo. Olearii diss. inauguralem de stylo N. T. Lipsiæ A. 1668. 4. editam atque inde sæpius recusatam: 2) Jo. Henrici Bacleri

Bacleri diff. ejusd. argumenti vulgatam Argentorat. 1642. 3) *Sebast. Pfochenii* diatriben de linguæ Græcæ N. T. puritate Amst. 1629. 8. atque inde sæpius excusam. 4) Jo. Cocceji stricturas eousque ineditas pro Pfochenio adversus Gatakerum. 5) *Balth. Bebelii* Exerc. de phrasi N. T. Witeb. 1659. 6) *Mosis Solani* diff. sub Rhenferdii præsidio contra Pfochenium habita. 7) *Martini Petri Cheisomei* Græcobarbara N. T. quæ Orienti originem debent. Amst. 1649. 12. 8) *Jo. Henrici Hottingeri* de usu scriptorum Hebraicorum in N. T. 9) *Jo. Leusdenii* diff. X. seq. Philologi Hebræo Græc. in quibus succincte agitur de dialectis & XXXI. generibus Hebraismorum N. T. & *Casp. Wylsii* dialectologia sacra, Tiguri 1650. 8. & *Jo. Vorstii* libris duobus de Hebraïsmis 9) N. T. Lugd. Bat. 1648. 10) Jo. Vorstii de Adagiis N. T. 11) *A. Kesleri* Superintend. Eisfeldensis de dictorum N. T. allegatione in Novo. 12) De stylo sacrarum litterarum & præsertim N. T. Græci; nec non de Hellenisti & Hellenistica dialecto doctissimorum quorundam tam veteris quam recentioris ævi scriptorum sententiæ, à *Joachimo Jungio* p) collectæ & editæ Hamb. 1639. 4. occasione litis quæ ipsi cum nonnullis intercessit, de qua vide si placet Jo. Molleri V. C. Isagogen in hist. Chersonesi Cimbricæ p. 586. seq.

Syntagma dissertationum de stylo N. T. Græco, quas collegit Taco Hæjo van den Honert Ecclesiæ Amstel. Pastor, Amst. 1702. 4. In hoc exhibentur. 1) *H. Stephani* dissertatio hujus argumenti quam editioni N. T. A. 1576. præfixit, pollicitus librum integrum de puritate dictionis N. T. qui non vidit lucem. 2) *Theod. Beza* de dono linguarum & Apostolico sermone diff. è commentario ad Act. X. 46. & fragmentum Epistolæ ad Elisabetham Reg. commentario in N. T. præfixæ. 3) *G. Paforis* Ideam dialectorum N. T. 4) *Jo. Georgii*

F f

Strau-

- o) Nimis à Vorstio Hebræismos multiplicari monuit ipsum Reinefius Epistola ad eum XIV.
- p) Huic collectioni *Jacobus Grossius* Pastor Hamb. ad S. Catharinæ opposuit triadem propositionum Theologicarum, stylo N. T. Græcum à barbaris criminationibus vindicantium & sententiam Criticorum qui Hellenismum propugnant nihil illius rectitudini derogare ostendentium. Jenæ 1640. 12. Grossio *Daniel Wulferus* Norimbergensis opposuit Innocentiam Hellenistarum vindicatam (sine auctoris & loci notatione) in 12. Respondit Grossius in observationibus pro triade propositionum Apologeticis. Cumque *Jo. Musæus*, Theologus postea celeberrimus A. 1641. edidisset disquisitionem de stylo N. T. in qua Grossii trias propositionum & observationum Apologeticarum modeste examinatur, respondit Grossius in tertia defensione, & vindiciæ disquisitionis Mulæanz A. 1642. editis, in defensione quarta.

Straube disp. philologicam de emphasi Græcæ linguæ N. T. 5) *Honerti* ipsius Epistolam ad Abrahamum Boddens de styli N. T. puritate.

Elia Benoist Delfensis Ecclesiæ V. D. Ministri adversus Honerti Epistolam amica Expostulatio. Delfis 1703. 4. Honerti responsio &c.

Matthias Flacius parte II. Clavis S. Scripturæ tractatu V.

Salomo Glassius in philologia sacra lib. I. tractatu III. &c.

Jo. Henricus Majus in Examine Hist. Criticæ N. T. cap. XXVI. & XXVII.

Claudii Salmasii de Hellenistica Commentarius, controversiam de lingua Hellenistica decidens & plenissime pertractans Originem & dialectos Græcæ linguæ. Lugd. Bat. 1643. 8.

Dan. Heinsii Exercitatio de lingua Hellenistica & q) Hellenistis. Lugd. Bat. 1643. 8.

Claud. Salmasii funus r) linguæ Hellenisticæ, sive confutatio Exercitationis de Hellenistis & lingua Hellenistica. *Cui libet exequias ire Hellenistica, i, licet. Ecce illa jam effertur.*

Ejus-

q) De Hellenistis Actor. VI. 1. IX. 29. & XI. 20. memoratis, septem sententias eruditorum reperio, è quibus perplacet mihi *prima* Lud. Cappelli Opp. posthum. p. 394. cui Hellenistæ sunt Ethnici. *Secunda* est If. Vossii c. ult. de Sibyllinis, atque intelligit Judæos Ethnicorum Romanorum partes secutos, aut qui in eorum stipendio vixerunt. *Tertius* Erasmi, qui nomen Hellenistarum factionem etiam innuere existimat, non tantum nationem aut linguam. *Quarta* Petri de Marca VI. de concordia Sacerdotii & Imperii c. 1. p. 59. è ejus sententia Hellenistæ sunt Judæi dispersionis secunda: in provinciis Græcorum sive gentilium dispersi. *Quintus* Jo. Lightfooti, qui Hellenistas fuisse existimavit Judæos habitantes in gentibus neque gnaros Linguæ Hebraicæ, sed quamvis aliam illius in qua versarentur gentis linguam solitos loqui. *Sexta* Hellenistas accipit de profelytis justitiæ è Græcis. Ita Joach. Camerarius, Beza, Salmasius, Crojus, Pearsonius lectionibus ad Acta Apostol. p. 52. seq. Mathæus Cottierius, Gvil. Caveus, & Sam. Basnage ad A. C. 35. n. 7. *Septima* denique Hellenistas contendit fuisse Judæos Græcienses ἐλληνοὶ δίαλεγομένους (ita Syrus, Chrysof. Theophylact Oecumen. & in versione Græcobarbara Maximus Margunius) verbis Græcis, phrasibus uti solitos Hebraicis & extra Judæam habitantes. Ita Josephus Scaliger ad Eusebii num. 1731. Dan. Heinsius in Exere. ad N. T. & in aliis quæ memoravi scriptis, Drusus, Hugo Grotius, Hammondus, Rich. Simon, Coccejus præf. ad Cod. Sanhedrin. Jo. Seldenus, Dionys. Petavius, Constantinus l'Empereur, Barthol. Maierus in Philologia sacra aliique.

r) Hugo Grotius Epistola 694. notat ex ipsius Salmasii concessis facile posse componi libræ de lingua Hellenistica redivivæ. Confer Rich. Simonis Hist. Criticam N. T. cap. 27. seq. & novas observationes cap. 5.

Ejusdem offilegium Hellenisticz, sive appendix ad confutationem Exercitationis de Hellenistica. *ibid.* 1643. 8.

Martini Schoockii de Hellenisticis & lingua Hellenistica diff. ad Heinsum & Salmasium. Ultraj. 8.

Jo. Crojus in Observationibus ad N. T. contra Heinsum cap. XXX - XXXIV. Genov. 1645. 4.

Dan. Heinsum in Apologia adversus Crojum. 12.

M. Jacobi Boblii justa & moderata absentiz ab exsequiis & justis funebribus funeri linguaz Hellenisticz paratis excusatio & venia. Regiomont. 1647. 4.

Matthai Costerii de Hellenisticis & lingua Hellenistica exercitationes secundariz Argentorat. 1646. forma minore.

Tbo. Gatakeri de stylo N. T. adversus Pfochenium. Lond. 1648. 4. & una cum ejus Cinno, Adversariis & aliis Operibus Criticis, Trajecti ad Rhen. 1698. fol.

Horatii Vitrinze Campegi F. animadversionum ad Jo. Vorstium de Hebraicis N. T. specimen. Ad calcem observationum Miscellaneorum Lamberti Bos. Franegu. 1707. 8.

Rob. Boyle de stylo sacraz Scripturaz. Oxon. 1665. Genov. &c. 4.

Balthasaris Stolbergii Prof. Witebergenfis liber de solæcismis & barbarismis Græcz novi fœderis dictioni falso tributis, ut & de Cilicis aliisque à D. Paulo nove usurpatis, cum Exercitationibus XII. Philologicis. Witeb. 1685. 4. præmissa præfatione C. S. Schurzleischii.

Paali Antonii de N. T. Philosophicis sive dictionibus Philosophicis Exercitatio. Lips. 1686. 4.

Nic. Asgardii Prof. Eloquentiaz Sorani de stylo N. T. diff. Sorz 1655. 4.

Hæc de Novi fœderis libris dicta sufficiant, quibus tunc demum recte & salutariter utemur, non quando ista de quibus hæcenus disserui, quantumvis subtiliter discussimus, aut totum etiam sacrum Codicem teneamus ad unguem, sed quando illis tanquam voce (quæ profecto est) divina, ad fidem, atque amorem DEI hominumque patiemur nos adduci, ut per fidem vita beata ac sempiterna in nomine JESU

CHRISTI perfrui possimus,

CAPUT VI. DE FLAVIO JOSEPHO.

Josephi nomen, etas, vita. 1. Libri de bello Judaico. Josephus, Hegeſippus. Judæi barbari à Josepho dicti. Josephus hebraica lingua non ignarus. 2. Antiquitatum Judaicarum libri. 3. Num scripti primum Hebraicè, ibid. Quanta fide dignus Josephus. 4. Ejus de CHRISTO testimonium. 5. Libri duo contra Apionem. 6. De Maccabæis. 7. Scripta deperdita. 8. Josephi electione Comes quidam ab irreligiositate conversus. 9. Josephi editiones Græcæ. 10. Latina. 11. Græca latina. 12. Versiones in linguas vernaculas. 13. Editiones promissæ. 14. De Josepho pseudo Gorionide. 15. Ejus editiones. 16. Alii Josephi qui Græcè scripserunt. 17. Alii quidam scriptores de rebus Judaorum. 18. Index scriptorum à Josepho allegatorum. 19.

I.

JOSEPHUS prænomen *Flavii* a) accepit à Flavio Vespasiano mansu-
miffiore ac Patrono suo, à quo etiam civitate Romana donatus est, gen-
te Judæus, secta Pharisæus, filius Matthatiz, sive Matthatiz potius, è
genere b) sacerdotali & regio Asmonzororum, natus Hierosolymis an-
no primo Caji Caligulæ Cæsaris, qui fuit post natum CHRISTUM trigesi-
mus septimus. In litteris una cum fratre germano Matthia infans ita
profecit, ut quatuordecim añorum cum esset jam à sacerdotibus & primoribus
civitatis quærendo de lege c) exerceretur, & anno ætatis sexto decimo
trium apud Judæos sectarum placita cognoscere inciperet. Hinc *Banuni*
eremitæ se addixit, ejusque austerum vivendi genus per triennium imi-
tatus

a) Flavius vocatur non tantum in editionibus & codicibus MSS. sed etiam apud Clementem 1. Strom p. 341. Origenem, Minucium Felicem, Photium aliosque conf. Tillemonti T. 1. Hist. des Empereurs p. 957. De Matthatæ nomine vide, si placet Vales. ad Euseb. p. 47.

b) Genus suum ipse recenset Josephus in vita, è publicis tabulis (*δημόσιας δέλτοις*) p. 998. Conf. de his Clariff. Perizonium in triade diff. 1. Tales fuerunt *δημόσια κύβηταις*, è quibus genus suum refert Synes. Epist. 57.

c) Ita accipio verba Josephi: *συνιόντων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν τῆς πόλεως πρώτων ὑπὲρ ἑὸς παρ' ἐμῆ περὶ τῶν νομίμων ἀκριβέστερον δὲ γινῶμαι*. Confer, quæ de JESU duodecenni Luc. II. 46.

tatus rediit Hierosolymam & vitam civilem ac Phariseorum hæresin amplexus est, quam testatur leges patrias d) diligentius reliquis coluisse, & vitz instituto proxime ad Græcorum Stoicos e) accessisse. Anno ætatis vicesimo sexto CHRISTI LXIII. f) Romam accessit, & per mimum quandam Judæum Neroni carum infinuans se in favorem Poppeæ libertatem impetravit amicis quibusdam suis, quos Felix procurator captivos illuc miserat. Reversus domum omnia tumultu plena reperit, & frustra civibus suis graves injurias ulcisci cupientibus & qualicumque successu elatis suavit, ut pacem cum Romanis colerent. Missus deinde anno ætatis tricesimo, CHRISTI LXVII. cum potestate in Galilæam, ut rebus turbidis prospiceret, utriusque Galilææ rector (II. 25. de bello Judaico p. 822.) multa fortiter & prudenter gessit, ducis functus munere, è multis periculis feliciter evasit, adversus æmulos, inimicos & perfidos magna moderatione usus est. Inter alia Judæos nolentes ferre inter se, nisi qui circumcidi se paterentur, prohibuit, professus g) oportere suo quemque consilio Deum colere, non ab aliis coactum. Tandem capta à Vespasiano Jotapata anno eodem LXVII. Neronis XIII. Kalendis Julii post aliquot dies, quibus delituerat, vivus venit in Victoris h) potestatem, ab eoque cum mox ipsi & Tito filio prælagisset imperium i) in vinculis habitus est, donec biennio interjecto eventus veritatem vaticinii comprobasset. Tum enim à Vespasiano solutus, catenæque ejus securi contraetæ k) ut mos erat facere in illis, qui præter fas vinciti fuerant. Ex Alexandria profectus Tito adfuit in obsidione Hierosolymæ l) Anno Christi LXX, ætatis Josephi XXXIII, ubi singula diligenter annotavit, & postea Romæ otium nactus græcæ linguæ dedit operam m) & ad concinnandam historiam animum appulit. Vespasiani, Titi & Domitiani gratiam constanter expertus non obstantibus in-

F f 3

vido-

d) Josephus in vita. p. 1023.

e) Id. p. 999.

f) Male in Clariss. Cavei Hist. litteraria excusum 93.

g) pag. 1007. ἐν εἰσαρά βιαθῆναι, Φόσκων δὲν ἕκαστον ἀνθρώπων κατὰ τὴν αὐτῆ προαίρεσιν τὸν Θεὸν εὐσεβεῖν, ἀλλὰ μὴ κατὰ βίας.

h) Josephus III. de bello Judaicò c. 14. (in Græco 24. seq.)

i) ib. III. 14. & V. 12. VII. 12. p. 854. 901. 961. Sueton. Vespas. c. 5. Xiphilinus p. 203. Svid. in ἰώσηφ. De hoc vaticinio Josephi lectu digna & erudita exstat Gotfridi Olearii dissertatio edita Lipsiæ A. 1699. qua hoc totum callidè prudentiè tribuit.

l) Lib. I. c. ntra Apion. p. 1037.

m) XX. ult. Antiqu.

vidorum accusationibus. n) Vixit ultra tertium decimum Domitiani annum, in quo Antiquitatum libri desinunt: fuit autem ille ætatis Josephi LVI. CHRISTI XCIII. Et post hoc opus etiamnum composuit libros contra Apionem. Forte tamen haud diu superfuit Patrono suo Epaphrodito, cujus casum, (interfectus hic est anno Christi XCV, à Domitiano, in ipsius etiam Josephi perniciem ab inimicis versus suspicatur H. Dodwellus diss. 6. ad Irenæum p. 408.

II. Scripsit *ΙΟΥΔΑΪΚῆΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ* ο) *περὶ αἰλώσεως De bello Judaico & eversa Hierosolymsa libros VII.* quod opus ante libros viginti Antiquitatum compositum est imperante adhuc Vespasiano, & in illis subinde allegatur. Compositum est à Josepho Hebræo patria lingua p) primum, in civium suorum usus, deinde Græce oblatum Vespasiano, non certe ante annum ejus septimum, q) CHRISTI LXXV. Magna fide versatum se in hac historia, cui ipse interfuit, describenda testatur Josephus tum alibi tum in vita sua pag. 1026. ubi *Justi* commentariis de eodem argumento compositis fidem detrahit, suum autem opus demonstrat

n) In vita p. 1031. 1032.

o) Eusebius III. 9. Hist. Eccles. *Ἰσραὴλ ἔκατ' αὐτὸν Ἰουδαίῃς πολέμῳ νοσῶν*, atque ita Josephus ipse, non uno in loco & Steph. in *Φασαηλῖς*. Isidorus Pelus. IV. Ep. 75. *Ἰωσηπὺς (ἀνδρὸς Ἰουδαίῃς μὲν, Φιλαληθῆς δὲ) περὶ τῆς αἰλώσεως ἱστορίαν.* In Codice Bodlejano: *περὶ αἰλώσεως Ἰουδαίας καὶ τῆς μεγάλης πόλεως.*

p) Josephus proœmio: *Πρὸς θέμην ἐγὼ τοῖς κατὰ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν Ἑλλάδι γλώσση μεταβαλὼν, ἀπὸ τοῖς ἄνω βαρβάρους τῆ πατρίῳ συντάξας, ἀνέπεμψα πρότερον, ἀφῆνησαοθαί.* Qui nam sint illi οἱ ἄνω βαρβάρους docet idem paucis interjectis, *Πάρθῳ μὲν καὶ Βαβυλωνίῳ, ἑρᾶτων τε ἰσὺς πορρωτάτω καὶ τὸ ὑπὲρ Ἐυφράτην ὁμόφυλον ἡμῶν, Ἀδιαβήνης τε γυνῶναι διὰ τῆς ἐμῆς ἐπιμελείας ἀκριβῶς &c.* Nec mirum Judæos à Judæo homine barbaros appellari, cum Christiani etiam hoc nomine appellent quandoque Christianos diversa lingua utentes. Vide Cotelerium ad homiliam IV. Clementin. T. I. Patrum Apostol. p. 563. Quænam vero sit lingua Josephi patria, non æque perspicuo testimonio ejus constat. Itaque alii Syro-Chaldaice Josephum prius libros de bello Judaico scripsisse affirmant. Vid. Sam. Basnagii Exerc. ad Baronium p. 388. ubi Josephum Hebræice caluisse negat, quod mihi de Judæo legis studiosissimo, & qui ex Hebræicis libris Antiquitates Hebræicas condidit, nullo modo credibile videtur, licet puro Hebræismo usus in scribenda historia nolim contendere. Argumentis plerisque, quibus Hebræismi imperitum nonnulli audacter faciunt ob violentiores aliquas Hebræicorum nominum interpretationes (quas è Josepho collegit Jo. Marcianæus T. 2. Hieronymi p. 170 - 175.) respondit If. Vossius libro de LXX. Interpretibus. Confer. Pauli Pezronii antiquitatem temporum restitutam p. 49. & Humfredum Hody de Bibliis Original. p. 223. seq.

q) Tillemont, Hist. des Empereurs T. 1. p. 971. edit. Bruxell.

frat & Tito Imp. probatum fuisse, qui illud subscripto manu sua decreto r) jussit vulgari, & Regi Agrippæ, qui LXII. scriptis ad Josephum Epistolis suam illi benevolentiam testatam fecerit. In libro I. contra Apionem pag. 1037. non tantum Vespasiano ac Tito, Regique Agrippæ, sed Julio Archelao quoque & Herodi & aliis à se monstratam refert, fideique tulisse testimonium. Statua donatum in urbe Roma narrat Eusebius III. 9 Hist. Eccles. Hieronymus c. 13. Catalogi: *Josephus Romam veniens septem libros Judæicæ captivitatis Imperatoribus Patri filioque obtulit, qui & Bibliotheca publica traditi sunt, & ob ingenii gloriam statuatam quoque meruit Roma. Latine transtulit Rufinus Aquilejensis, cujus versio exstat, quemadmodum & altera liberior audaciorque Ambrosii sive alterius, nescio cujus, quæ ambulat sub nomine Hegesippi.* Nam Benedictini quidem in præclara sua Ambrosii operum editione affirmant illam se prætermisisse. quod in ea nihil Ambrosiani styli atque ingenii esse censèrent: quod visum etiam Latino Latinio est in Epist. ad Masium tom. 2. Incubation. p. 119. Quamquam Johannes Frid. Gronovius in Monobiblo Observat. sacrarum c. 1. & 21. variis argumentis probat vel Ambrosium vel Ambrosii æqualem auctorem esse, cui accedit, quod Jo. Mabillonius in Codice antiquissimo Bibl. Ambrosianæ reperit tributum Ambrosio Episcopo tom. 1. Musei Italici p. 14. *Hegesippi* vero nomen ex Josephi sive Josippi nomine corruptum notavit Is. Vossius in appendice de LXX. Interpretibus p. 127. Frequens autem latinis scriptoribus antiquis Josephum potius dicere, quam Josephum: vide Valesium ad Euseb. p. 19. perinde, ut Græcis *Ἰώσηπον*, licet in quibusdam etiam occurrit *Ἰώσηφ* ut apud Pseud Aristeam inter LXX. interpretum nomina, & 1 Maccab. V. 18. (ad quem locum, si placet, vide notas Johannis Drusii) & in Suida, atque alibi passim. Porro libros de bello Judaico cum laude memorat Photius codice XLVII. Hieronymus Epist. XXII. ad Eustochium de custodia Virginitatis: *tales Josephus Græcus Livius in secunda Judaica captivitatis historia Euseb. refert.*

III. ἸΟΥΔΑΪΚῆΣ ἈΡΧΑΙΟΛΟΓΪΑΣ * *Antiquitatum Judaicarum libri*

r) Ita intelligend verba: *ὥστε χαράξας τῆ ἑαυτῶ χειρὶ τὰ βιβλία δημοτίεισά τε προσέταξεν.* Neque aliud sonant latina Rufini interpretis, nec Nicephori II. 28. Hist. Ut fallantur, qui sibi persuaserunt Titum manu sua libros Josephi descripsisse. Confer laudatam G. Olearii diatribam §. 1. & Tillemontium p. 971.

* Justinus Martyr cohortat, ad Græcos p. 9. *ὁ γὰρ Ἰώσηφ τὸ ἀρχαῖον καὶ τὸ παλαιὸν τῆς ἰστορίας, καὶ διὰ τῆς ἐπιγραφῆς τῶν βιβλίων σημήνηται βελομένη, ἀρχόμενος τῆς ἰστορίας ἀπὸ γέγραφε. Φλαβίος Ἰώσηφ ἰσθαικῆς ἀρχαιολογίας.*

libri XX. inscripti *Epaphrodito* s)quem sub extremum alloquitur & *κράτιστον* appellat, & in proœmio ingenti mactat encomio. Clausulæ autem loco Josephus operi Antiquitatum *vitam suam* subjunxit t) licet in editionibus *vita* Josephi ab Antiquitatibus divulgata legatur, post libros de bello Judaico. Titulum *Ἀρχαιολογίας* & librorum numerum videtur mutuatus à Dionysio Halicarnassensi, de cujus viginti libris *ἀρχαιολογίας ῥωμαϊκῆς* dixi libri III. c. XXXII. Perducit autem Josephus historiam ab origine mundi, usq; ad duodecimum Neronis annum, quo rebellare Judæi adversus Romanos cœperunt: & finē operi imposuisse se testatur A. tertio decimo Domitiani, qui fuit CHRISTI XCIII. ætatis Josephi LVI. In MSS. Codicibus singuli libri præmissum habent numerum añorum, quorum historiam complectuntur.

Liber I. annos 3833 - - - - - A. Mundi 3833

(Id. Vossius p. 154. de LXX. interpretibus 3733)

Gesnerus in *Bibl.* p. 243. b. male 1833.

Liber II.	annos 220	4053
III.	2 (Gesnerus perperam 52)	4055
IV.	38	4093
V.	476	4569
VI.	32	4601
VII.	40	4641
VIII.	163	4804
IX.	177 menses 7 (Gesnerus 157)	4981
X.	182 menses 6. dies 10. (Gesn. 82.)	5164
XI.	253 menses 5. (Gesn. 243)	5417
XII.	170	5587
XIII.	82	5669
XIV.	32	5701
XV.	18	5719
XVI.	12	5731
XVII.	14	5745
XVIII.	32	5777
XIX.	3 menses 6. dies 19	5781
XX.	22	Summa annorum 5803

In

a) Videtur intelligi *Epaphroditus* libertus Neronis, quem memorat Arrianus libro primo Epictetearum diss. c. 1. & 26. Interfectum à Domitiano (anno CHRISTI 95.) tradidit Dio lib. 67. p. 766. Conf. Jo. Pearsonii Opera posthuma p. 172. Alius *Epaphroditus* Chæronensis Grammaticus librorum helluo, quorum ultra 30000. collegerat, clarus circa eadem tempora & sub Nerva Imp. hydrope extinctus, de quo Svidas.

t) Clarissime hoc testatur Josephus XX. 9. p. 703. & p. 1032. Conf. Rev. Thomæ Ittigii prole-

In libris ipsis Josephi passim tempora supputantur, & numeri annorum traduntur; sed ita fere, ut nec inter se satis, nec cum Græca LXX. Interpretum versione, nec cum externis scriptoribus conveniant, ut pluribus exemplis nuper admodum ostendit Petrus Briſch Danus in Chronologia Josephi examine, edito Hafniz A 1701. 4. & Fridericus Spanhemius in Chronologia sacra parte 2. c. 3. T. I. Opp. p. 151. seq. Non dubium est in multis depravatos codices esse in culpa, ut If. Vossio, Bonjourio aliisque observatum, in nonnullis forte Josephi quoque negligentiam. Capitum distinctio in Græcis alia, alia est in latinis: & in latinis quoque ipsis editionibus varia ac diversa, nulla à Josepho: incertum itidem, num ipse sit indicis ante singulos libros præmissi auctor, an alius aliquis junior. Ceterum MStorum Josephi Codicum in Antiquitatum libris tanta est discrepantia, ut Emericus Bigotius non dubitaverit, Josephum binas illius operis editiones adornasse. Ita enim ille in litteris u) datis Rhotomago 21. Febr. 1669. *Libros decem priores Antiquitatum contulicium MSto codice præstantissimo Bibliotheca Regia, cujus meminit in exercitationibus adversus Baronium Casaubonus. Posteriorum decem librorum nullum potui reperire MStum codicem bonæ notæ, universi enim, quos inspexi, ita differunt ab impressis, ut conferri plane non possint. Jampridem credidi, atque etiam nunc mihi persuadeo Josephum duplici vice antiquitates suas vulgasse. Prima editio continebat contextum primum decem librorum, qualis exstat in impressis, posteriorum autem qualis occurrit in Codicibus MSS, quos consului. In secunda editione priores decem libri ita legebantur, ut occurrunt in MSto Regio, posteriores vero quales sunt in editis. Nec leviter hoc, quod conjicio de duabus editionibus confirmatur à Josepho ipso affirmante, quod scripta sua x) Græcis emendanda permisit.* Etiam Hebraice Antiquitatum libros primum scripsisse legas in Bibliotheca Sixti Senensis lib. IV. p. 273. sed hoc recte refellit Rev. Thomas Ittigius in eruditio ad Josephum prolegomenis, confutata etiam alterius viri docti opinione, qui Antiquitates Hebraice primum stante adhuc templo scriptas colligebat è loco libri VII. c. 11. p. 249. quo affirmat Josephus fortitionem familiarum sacerdotalium obtinere ἀρχὴ τῆς σήμερον ἡμέρας. Longe minus probanda audacissima Jo. Harduini y) conjectura, qui Josephi

G g

scri-

gomena ad Josephum b. 3. Vales. ad Eusebii III. 10. Hist. Eccles. & Tillemont, Historia Imperatorum T. 1. p. 978. Le Moyne ad Varia sacra. p. 339.

u) Latina feci ex Gallicis, quæ leguntur ad calcem Epistolarum Reinseii ad Bosium, p. 381.

x) l. 1. contra Apionem p. 1037.

y) Vignolius Marvillius T. 1. Miscell. Histor. & litterar. p. 78. *Mr. l' Abbé de la Chambre sur ce que le Pere Hardon prétendoit, que le Joseph tel que nous l'avons aujourd'hui est un ouvrage de quelques Moines du treizieme Siècle: nous le croyans, me disoit il quand il nous aura prouvé que les Jesuites sont les auteurs des lettres provinciales.*

Scripta, qualia hodie habemus non antiquo illi scriptori nobilissimo Judæo; sed nescio, quibus impostoribus tertii decimi à CHRISTO nato sæculi tribuit. De Hebraica Josephi versione, quæ dicitur servari in Bibl. Vaticana, dixi non nihil infra §. V. nota b. uti de Josepho Gorionide §. XV. hujus capituli.

IV. Fidem Josephi plerique veteres & recentes celebrant, quibus velut proprio nomine appellatur Φιλαλήθης. Theodorus Meliteniota in proœmio Astronomiz: Καὶ μέντοι καὶ Ἰώσηφ(Ϟ) Φιλαλήθης ἀνὴρ ἐν τῇ πρώτῃ ἰστορικῶν ἀρχαιολογίᾳ συγγράφεται. Svidas: Ἰώσηφ(Ϟ) Ἰεδαῖος Φιλαλήθης λέγων πρὸς τὸν προδρόμω &c. Isidorus Pelusiota IV. Epist. 75. Ἰώσηφ(Ϟ) ἀνδρὸς Ἰεδαῖος μὲν, Φιλαλήθης δὲ. Sozomenus Historiz libro & capite primo Ἰώσηφ(Ϟ) - - ἀξιοχρεῶς ἀνὴρ εἶη μάρτυς τῆς πρὸς θεῷ ἀληθείας. Jornandes de rebus Geticis c. 4. Josephus quoque Annalium relator verissimus, dum ubique veritatis conservat regulam, & origines causarum à principio tenuit. Josepho Scaligero diligentissimus & Φιλαλήθης αὐτοῦ σπουδαιότατος οὐκ ὀλίγη πρᾶξις ad opus de emendatione temporum. Sane Josephus ipse optime intellexit nihil in Historico magis esse necessarium, quam studium veritatis. Τῷ γὰρ ἰστορικῶν ἀναγράφοντι τὸ μὲν ἀληθεύειν ἀναγκαῖον. p. 1024 vitz suæ. Testatus etiam est, se ea, quæ de gentis suæ antiquitatibus tradit, non aliunde quam ex sacris libris Moyfis ac Prophetarum & ex Hebraicis litteris diligenter transfulisse. μέλλει γὰρ περιεῖξαι ἅπασαν τὴν παρ' ἡμῶν ἀρχαιολογίαν καὶ τὴν Διόταξιν & πολιτεύματ(Ϟ) ἐκ τῶν ἑβραίων μεθερμηνευομένην γραμμάτων p. I. proœm. & p. 3. Τὰ μὲν ἐν ἀρχαῖς τῶν ἐν Ἰαῖς ἀναγραφῆς προῖον ὁ λόγ(Ϟ) κατὰ τὴν ἰδίαν Ἰαῖν σημαῖ; τῆτο γὰρ Διόταξιν ποιησῶν τῆς πραγματείας ἐπηγγελία μὲν, ἔδεν προοδεῖς ἔδ' αὐτῶν ἑβραίων. p. 4. Ταῦτα δ' ἐν Ἰαῖς ἱεραῖς βίβλοις εὖρον ἀναγεγραμμένα, ἔχει δὲ ἕτως. & lib. X. cap. 11. pag. 349. clarissime ait se tantum Metaphrastem agere librorum sacrorum. neque addere illis quippiam de suo, nec detrhere: καὶ γὰρ εὐθύς ἐν ἀρχῇ τῆς ἰστορίας πρὸς τὰς ἐπιζητήσοντάς τι τῶν πραγμάτων ἢ μεμνημένους ἡσφαλισά μὲν μόνοντε μεταφράζειν τὰς ἑβραίων βίβλους, ἵκαν αἰς τὴν ἑλληνίδα γλώσσαν, καὶ ταῦτα δηλώσει μὴτε προστιθεῖς τι τοῖς περιηγημασιν αὐτοῦ ἰδίον, μὴτ' ἀφαιρεῖν ὑπερχημέν(Ϟ). At si quis Josephi Antiquitates cum sacris litteris non indiligenter conferat, magna passim & hinc inde vix ferenda libertate vel negligentia usum deprehendet, nam non modo omittit complura & adjungit vel secus interpretatur, detertique narrando, (miracula præcipue, quo fidem apud Ethnicos invenirent: Conf. Jo. Gregorii diss. Anglice editam de LXX. Interpretibus p. 33. seq.) sed & aliter non pauca commemorat, ut adversa fronte cum Moy-

Moyse ac Prophetis in narratione rerum quarundam concurrat. Hoc non Jacobo Saliario tantum in Annalibus V. T. qui Josepho iniquiorem (fateor) aliquando se præbet, & Antonio Possævino in Apparatu sacro, sed innumeris præterea aliis viris doctis observatum, è quibus Jacobus Ufferius in Epistola ad Lud. Cappellum p. 42. *De ipso quoque Josepho, inquit, non est prætereundum, quod ex sacris Hebræorum litteris Origines suas translaturum se est pollicitus, neque subtrahendo quicquam neque addendo, id eum pari fide non præstitisse. Eodem consilio, quo Persis nuper Hieronymus Xaverius Jesuita interpolatam à se Evangelicam dedit Historiam, etiam Græcis ille rerum in V. Testamento gestarum transmisit memoriam: nonnulla, quæ erant in Canone, supprimens, alia (ut quum Salomoni verbi gratia pro XL. regni annis 2) LXXX. tribuit, & in numero talentorum argenti ad templi usum à Davide relicto 1. Chron. XXII, 14. Centum millia pro mille millibus substituit) immutans, atque ex scriptis Apocryphis non pauca adjiciens, uti in ejus de Moyse trienni, de eodem juvene cum Æthiopicis bellum gerente, de Tbarbi regis Æthiopicum filia connubium ejus expetente & aliis ejusdem farina narrationibus licet perspicere. Plura exempla Historiarum sacrarum à Josepho non optima fide relatarum collegit nuper Clarissimus Vir Antonius Vandalen libro adversus historiam Aristæ cap. X. & XI. & p. 500. tum in libro de origine ac progressu idololatriæ c. VII. Petrus Baylius Tomo primo dictionarii, ubi de Abimelecho agit: *Il y a long temps que je suis indigné contre Joseph & contre ceux qui l'épargnent sur ce sujet. Un homme qui faisoit profession ouverte du Judaïsme dont la foi étoit fondée sur la divinité de l'Écriture, ose raconter les choses autrement qu'il mes les lit dans la Genèse, il change, il ajoute, il supprime des circonstances, en un mot il se met en opposition avec Moïse de telle sorte, qu'il fait que l'un de deux soit un faux Historien. Cela est-il souffrable, & n' en faut il pas conclure ou qu'il ne s'est gueres soucié de scandaliser sa nation, ou qu'il à cru que le sentiment particulier qu'il avoit sur la fallibilité a) & par consequens sur la non inspiration de Moïse étoit commun parmi les Juifs? Je croy, que tous les anciens**

G g 2

Histo-

a) Similia librariis forte rectius imputantur, quam Josepho.

a) Hoc nullo pacto verisimile est de Josepho, & perspicuis ejus testimoniis revincitur. Potius dixerim Josephum Phariseum non putasse contradicere se sacris scriptoribus, cum maxime eos interpolavit secundum traditiones gentis suæ, vel etiam pugnantia scriptis. Quot sunt inter Christianos, qui libros sacros tractando secundum suas opiniones præconcepas idem fecerunt, faciuntque, nec tamen de Sacrorum scriptorum *Œuvres* dubitant. Neque Petrum Comestorem auctorem historiæ Scholasticæ, nec Xaverium Evangeliorum interpolatorem crediderim de fide divinorum scriptorum dubitasse, aut ex suis hiscè scriptis de illa sententiâ posse convinci, qui tamen neutiquam sunt Josepho in referenda Historia sacra accuratiores.

*Historiis ont pris la même licence à l'égard des vieux memoires qu'ils consultoient. Ils y ont consu des supplémens, & n'y trouvant pas les faits developpez & embellis à leur fantaisie, ils les ont étendus & babillez comme il leur à plu, & aujourd'hui nous prenons cela pour histoire. Cotelerius in Chrysoft. ad Danielelem p. 225. Idem Josephus in fine libri decimi refert hoc visum (Dan. VIII.) sed confuse ac, uti solet, parum accurate. Sunt & alia, quæ in Josepho reprehendunt viri docti, nam in his etiam, quæ ex Ethnicis scriptoribus produxit testimoniis fidem ejus desiderant, ut Antonius Vandalen lib. de Aristeia pag. 211. præterea multorum parachronismorum reum & in narratione rerum suæ ætatis vel affectu vel errore abreptum arguunt. Vide Petri Possini diff. de genere Herodis p. 34. seq. Harduinum Chronolog. V. T. p. 259. Papebrochii apparatus ad propylæum Actis Sanctorum Maji præmissum p. 18. Jobo Ludolfo commentar. ad Historiam Æthiop. p. 230. Josephus dicitur *Antiquitatum Judaicarum fabulator sapius quam historicus*. Etiam Richardus Simonius Tomo 3. Epist. selectarum Epistola octava notat Josephum non dubitasse Judæorum subinde *Agadotb* sive fabulosas narrationes, v. g. de Moyse victoria ab Æthiopicis reportata historiz suæ adspargere. Adde eundem Simonium T. 2. Epist. 1. p. 6. seq. Alii hallucinationes in Josepho castigant Geographicas, ut Bochartus T. 1. Opp. pag. 1197. sequ. Errores quosdam morales & Theologicos notat Rev. Ittigius in laudatis prolegomenis e. 5. seq. Historicos alios errores Petrus Brinch in Historiz Josephi examine, Hafniz. 1701. 4.*

V. Utcunque autem ista se habeant, nihilominus in rebus, quæ circa ipsius tempora atque jam inde gesta sunt, ubi Historia Biblica desinit, & universè de rebus gentis suæ, ne de aliis in præsentia dicam, plurima annotavit scitu dignissima: & quis cordatus propter ætatem, eruditionem, judiciumque non libenter ei plus quam multorum Rabbiorum testimoniis tribueret? Errores autem, ut non admittit nullos (homo enim fuit) attamen totæ antique illi non sunt, ut velut instabilis, propterea de ponte sit deiciendus. *Nulla occasio* (verba Casauboni sunt Exerc. XII. num. 2) *permittere Baronius sive justam sive injustam detrahendi Josepho, historico nobilissimo, quicquid ingrati Josephomastiges maginentur.* - - *Si omnes Josephi errores hallucinationes aut ablepsia (de iis non loquor, in quibus discedit à Bibliis, in quo errare non potest) in unam summam contrabantur, vix centesima ea pars fuerit disparum ab uno Eusebio admissarum sive in Chronico sive in aliis scriptis. Cur igitur tanta cura & tanta cum iniquitate Josepho insultabimus? cujus libros nisi providentia Dei singularis ad nostra servasset tempora, in quantis rerum Judaicarum tenebris hodie versaremur? Quos fabulas, quot mendacia jubar Historia Josephi discant? Evangelicam quoque & Apostolicam Historiam Josephus confirmat*

firmat in multis, etiam si vel maxime ponamus dubitandum esse de γνησιότητι locorum de CHRISTO Servatore b) lib. XVIII. Antiq. cap. 4.

G g 3

pag.

b) Hoc Josephi loco non utuntur Justinus, Tertullianus, Chryostomus; aliique complures, quando contra Judæos disputant. Non produxit Origenes alia Josephi laudans in libris contra Celsum. Ne Photius quidem tanto junior meminit in cujus Bibl. Antiquitates Josephi bis recensentur cod. 76. & 238. Ante Eusebium tamen lib. 1. c. 11. Hist. Eccles. & lib. 3. demonstrat, c. 5. allegaverit illum Macarius quidam cubiculi imperatorii præfectus, siquidem genuinus sit hujus ad Diocletinum sermo, qui refertur in Actis Sanctorum Maji T. 5 pag. 149. Locum Macarii à Clariss. Viro W. E. Tenzelio primum in dialogis mensuris Germanice editis A. 1697. pag. 556. observatum hic adscribere integrum non dubitavi: Ἰώσηπ^Ϟ ὁ ἐξ ἱεροσολύμων ἱερεὺς, γενόμενος^Ϟ καὶ ἰσραῶν μετ' ἀληθείας ἵα κατὰ Ἰσδαίως μαρτυρεῖ τὸν χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεὸν γεγονότα ἐνανθρωπήσαντα ἵε καὶ σαυρωθέντα καὶ ἴη τρίτη ἡμέρα ἐγερθέντα, ἔ ἵα συγγράμματα ἐν ἴη δημοσίᾳ ἀπόκειται βιβλιοθηκῆ· λέγει δὲ ἕτως. Γίνεται δὲ κατὰ ἴατων τὸν καιρὸν ἰησὺς σοφὸς ἀπὸρ ἔγε ἀνδρα αὐτὸν λεγεν χρεῖ, ἦν γὰρ παραδέξων ἔργων ποιητῆς, διδάσκαλος^Ϟ ἀνθρώπων τῶν ἠδονῆ ἀληθῆ δεχομένων. Καὶ πολλὰς μὲν Ἰσδαίων, πολλὰς δὲ ἔ Ἑλληνικῆς, ἐπέειπετο. Οὐ χριστὸς ἔτ^Ϟ ἦν. Καὶ αὐτὸν ἐνδείξει τῶν πρώτων αἰδρῶν παρ' ἡμῶν σαυρωῖ ἔπι τιττιμηκότος Πιλάτου ἔκ ἐπαύσαντο οἱ ἴο πρώτον ἀγαπήσαντες. Εφάνη γὰρ αὐτοῖς τρίτην ἔχων ἡμέραν πάλω ζῶν, τῶν θείων προφητῶν ταῦτα καὶ ἀλλὰ μυρία θαυμασία περὶ αὐτῆ ἀεριστότων, καὶ ἔκτετι νῦν ἴο χριστιανὸν ἀπὸ ἴαδαι ὀνομασμένον ἔκ ἐπέλιπε Φύλον. Ταῦτα ἐν ἴη τῶν Ἑβραίων γραμμάτε^Ϟ πάλω ἴαῖς ἐαυτῆ βίβλος ἐγχαράξαῖτ^Ϟ περὶ ἴη δευτέρη καὶ σωτήρος ἡμῶν, ποῖα ἄρα ἀπολογία τοῖς ἀπίστοις ὑποληφθήσεται; Sed merito existimandum hæc Acta martyrii Macariani, si non longe post Diocletianum plane conficta, saltem interpolata atque locum Josephi insertum à recentiore manu esse. Post Eusebium laudatur Josephi testimonium ab Isidoro I'eluf. IV. Epist. 225. Sozomeno l. 1. Hist. c. 1, Sophronio interprete Catalogi Hieronymiani, Georgio Hamartolo, Cedreno, Zonara & Glyca, quem sub Theodori Meitochitz nomine Meursius edidit, in Chronicis: Svida in Ἰώσηπ^Ϟ & Nicephoro l. 1. Hist. Eccles. c. 39. è quibus varias lectiones notavit Jo. Andreas Bosius in Exercitatione ad Periocham Josephi de JESU CHRISTO c. 2. (Jenæ 1673. 4.) Latine præter Josephi interpretem Cassiodori æqualem & Hegesippum l. 2. de excidio Hierosol. c. 12. atque in anacephalæosi p. 685. citat Hieronymus Catalogo scriptorum Eccles. c. 13. & Joh. Sarisberiensis l. 2. Policratici c. 9. ac Chronographi & Historici recentiores bene multi, Haymo l. 1. c. 1, Hist. Eccles. Anonymus Bambergensis MS. in Academia Jenensi & Bosio inspectus, Cunradus Urspergensis, Freulfus, Albertus Stadenfis &c. His testimoniis accedit consensus, non modo editorum codicum, sed etiam manu exaratorum græcorum latinorumque, quos evolverunt Bosius, Bigotius & Lambecius, quem vide in Epistola ad Augustum Luneburgensium Ducem de VII. MSS. codicibus Josephi, qui existant in Bibl. Casarea (editam Vindobonæ A. 1666. 4.) & libro VIII. Comment. de eadem Bibl. pag. 3. seqq. Sed & in Hebraica Josephi versione fuisse

pag. 621. de Johanne Baptista c) lib. XVIII. c. 7. p. 626. De Jacobo lib. XX. c. 8. & quæ de dirutis propter Jacobi necem injustam Hierosolymis de Joanne Baptista Propheta & de Christo cum sacerdotibus adolente in templo ex iisdem Josephi libris laudant Origenes I. contra Celsum p. 35. l. 2. p. 69 & in Matthæi XIII. p. 223. Eusebius II. 23. Hist. Hieronymus Catalogo Script. Eccles. c. 2. & 13. Svidas *ἰώσηπ* & *ἰησῦς* hodie vero in Josephi libris non d) reperiuntur.

VI. ΠΕΡΙ

fuisse istud testimonium in pervetusto codice MS. Vaticanæ Bibl. sed abrafum à Judæis testatur Baronius ad A. Christi XXXIV. num. 226. quod licet aliena fide narratum Casaubono videtur p. 677. Exerc. tamen confirmatur ab Huetio demonstrat. *Evangel. propos. 3. §. 13.* & Theophilo Comite de Windischgrætz, qui codicem illum Romæ sibi demonstratum Wagenfeilio affirmavit, ut legas in *Christoph. Arnoldi* collectione Epistolarum de testimonio Josephi p. 249. seq. (Norimb. 1661. 12.) Cui addendum, quod ex inedito Gyraldi Cambrensis libro de institutione principis affert præstantissimus Caveus: Robertus (Canutus qui circa A. C. 1170. claruit) *Prior s. Fridisvinda apud Oxoniam Hebraice doctus in duobus exemplaribus Josephi Hebraice scriptis invenit testimonium de Christo in aliis nuper erasum, quod & Judæis Oxoniæ degentibus ostensum fuit.* Omitto quæ contra Tanaq. Fabrum (lib. 1. Epist. 45.) pro fide hujus loci disputant H. Valefius p. 16. & 20. ad Euseb. Huetius proposuit. 3. §. 11. seqq. Antonis Pagi ad A. C. XXXII. num. 15. Gvil. Bonjour dialogo tertio triduanæ de Canone sacrorum librorum concertationis (Rom. 1704. 4.) Caveus parte 2. Hist. literariz ad A. C. 67. Franciscus de Roze, & quem amicitiz causa nomino Conr. Daniel Frick Ulmenfis *ὁ μακαρίτης* singulari diff. Lips. 1698. 4. Natalis Alex. Tom. 6. Hist. Eccles. V. T. diff. 10. *Elstrangius* in prolegom. ad Anglicam Josephi versionem, & novissime Cherubinus de S. Josepho, Carmelita, T. 3. Bibliothecæ Crit. S. diff. 1. parte 3. & Carolus Daubuisus libris duobus de hoc testimonio editis Lond. 1706. 8. Nec Lambecii probo sententiam, qui verba hujus testimonii ita explicat, ut in ignominiam CHRISTI scripta sint à Josepho: nec illis assentior, qui plane intrusum esse ajunt à Christianis, cum mihi non videatur Josephus potuisse mentionem CHRISTI Christianorumque in historia illius ætatis prætermittere, sed interpolatum suspicior cum viris doctissimis Stephano Lamoynne notis ad varia sacra p. 931. Clariss. Wagenfeilio IV. parte libr. juvenil. p. 189. & Rev. Itigio Prolegom. ad Josephum. Paravit de hoc argumento peculiarem exercitationem quoque Fridericus Spanhemius fil. at quia imperfecta ab auctore relicta est, lucem non vidit, sed in tomo secundo ejus operum desideratur.

c) Chrysostomus in Johannis c. 1. homil. 12. p. 82. *Καὶ γὰρ καὶ ὁ ἰώσηπ* & *τῆ ἰάνη* (*ἰωάννης*) *ἡλευτῆ τὸν πώλεμον λογίζεται, δι' αὐτοῦτε δεικνυσι μηδέ πούλων εἶναι τὴν ποτὲ Μητρόπολιν ἔσαν, καὶ μακρὸς συνείρει πρὸς αὐτῆ λόγους ἐγκωμίων.* Herodis exercitum deletum, non Hierosolytam ob Joannis cædem everfam scribit illo loco Josephus.

d) Huetius propos. 3. §. 18. contendit illa à Judæis fuisse erasa, at Blondellus lib. 1. de Sibyllis cap. 7. eadem à Christianis in libros Josephi inserta. Neutrum crediderim. Sed videmus passim ab iis, qui scriptores laudant, sententias illorum male exemplo mutari & interpolari. Etiam Orofius VII. 6. ex Josepho refert expulsos Romæ à Claudio Imp.

VI. ΠΕΡΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΙΟΥΔΑΙΩΝ *de Antiquitate gentis Judaicae libri II.* adversus Manethonem e) Apollonium Molonem, Lyfimachum, Posidonium & alios Apionem f) praecipue, qui nationi Iudaeorum detraxerat libro tertio & quarto rerum Aegyptiacarum. Singulari praeterea scripto Iudaeis Apionem insultasse affirmant Justinus Martyr, Clemens, Julianus Africanus, Eusebius & Hieronymus cujus haec sunt verba c. 13. de scriptoribus Eccles. *Scriptis est Josephus duos ἀρχαιότητι* ⊕ *adversum Apionem Grammaticum Alexandrinum, qui sub Caligula legatus missus ex parte gentium contra Philonem etiam librum visuperationem gentis Judaicae continentem scripserat.* At hujus non meminit Josephus, qui hos quoque binos libros Epaphrodito suo κατὰ τὴν & ἑμωτάτῃ inscripsit, unde ante annum Christi XCV. editos fuisse oportet, quo Epaphroditum Domitianus interfecit. Sed & Apio ipse, ut Manetho & reliqui jam mortuus erat, cum Josephus eum confutaret, ut constat è lib. 2. pag. 1071. Laudat Hieronymus his verbis Epist. 84. ad Magnum Oratorem: *Josephus antiquitatem approbans Judaici populi, duos libros scripsit contra Apionem Alexandrinum Grammaticum, et tanta secularium profert testimonia, ut mihi miraculum subeat quomodo vir Hebraeus et ab infantia sacris literis eruditus. cunctam Graecorum Bibliothecam evoluerit.* In libro secundo p. 1064. seq. est magna in graecis lacuna, quam forte supplere aliquando dabitur alicui è MSto codice.

VII. ΕΙΣ ΜΑΚΚΑΒΑΙΟΥΣ ΛΟΓΟΣ ἢ περὶ αὐτοκράτορος ⊕ λογισμῆ *sermo*

Imp. universos Christianos, quod in editis frustra quaeres. Sed & H. Vossius libro de LXX interpretibus hinc inde quaedam protulit è Syncello vel è codicibus Josephi MSS. quae in editis haud exstant.

e) In editionibus quibusdam ut latina Paris. 1514. fol. minore per Albertum Gouillet Prof. Theol. emendata, liber prior inscribitur *de Antiquitate contra Manethonem Aegyptium*, liber posterior *de antiquitate contra Apionem et fautores.* Lalbeus p. 275. Bibl. novae MSS. testatur in codice MS. 349. Regis Christianissimi exstare *Josephum contra Manethonem et alios Stoicos (Cheremonem puta) latine.* Sane magna pars libri prioris occupatur in confutandis iis quae Manetho de Iudaeis tradiderat. Vide pag. 1139 seq. 1042. & 1052. seq. & sub initium libri secundi ait se respondisse priore libro Manethoni, Cheremoni, & aliis quibusdam. Auctor autem ipse in titulo libri nullum nomen adversarii posuerat, sed tantum inscripserat *περὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων ἀρχαιότητι* ⊕, ut ab Origene, Eusebio, & aliis veteribus allegatur.

f) De Apione isto Plistonice Posidonii fil. Oasitano, qui ob civitatis jus acceptum non habebat audire Alexandrinus, consuli poterunt Cotelerius ad Patres Apostolicos Tomo 1. pag.

fermo disertissimus de Imperio rationis, in laudem septem Maccabeorum qui una cum patre Eleazaro & matre g) sub persecutione Antiochi Epiphanis Martyrium pro lege alacriter subierunt, Josepho nostro diserte tribuitur ab Eusebio III. 10 Hist. Eccles. *πεπόνηται ἢ καὶ ἄλλοις ἀγνέσις ἀνάστασις τῶν ἀνδρῶν πρὸς ἀντοκράτορα λόγιος μὲν ὁ ἴσιν Μακκαβαϊκὸν ἐπέγραψαν.* Hieron. *Alius quoque liber ejus qui inscribitur πρὸς ἀντοκράτορα λόγιος μὲν* (de potentia rationis, vertit Honorius Augustod. lib. 1. de luminaribus Ecclesiz c. 12) *valde elegans habetur, in quo 5 Maccabeorum digesta sunt martyria* Idem L. 2. adversus Pelagianos: *Unde 5 Josephus Maccabeorum scriptor Historia, frangi 5 regi dicit perturbationes animi, non eradicari.* Photius è Philostorgii l. 1. Hist. Eccles. post enumeratos tres Maccabzorum libros: *τὸ μὲντοιγε ἴστατον ὑπὸ Ἰωσήφου γεγραμμένον καὶ αὐτὸς συνομολογῶν ἔχει ἱστορίαν μᾶλλον ἢ ἐγκομιμῶν ἐναυφῶσι τὸ πρὸς τὸν Ἐλεάζαρον καὶ ἴδρις ἑπτα πᾶδας ἴδρις Μακκαβαϊκῆς διηγύμενον.* Laudat hunc librum etiam Nazianzenus Orat. XXXII. sed Josephi nomen reticet. Ita & Syncellus p. 293. & 279. *ὡς ἐν ἴστατῃ βίβλῳ τῶν μακκαβαϊκῶν.* Idem pag. 24. laudat Josephum *ἐν τοῖς Μακκαβαϊκοῖς*: confer græcum Scholion in margine p. 273. Hugo Grotius vero ad Lucz XVI. 19. præsentis libri auctorem vocat Josephum, sed ab eo, de quo in præsentī agimus, diversum. *Josephum virum sane disertum quisquis ille fuit, Historiarum enim scriptorem hanc esse non puto.* MSti codices hujus libri plurimum inter se differunt, ut patet, si conferantur latina *Erasmi* paraphrasis, in qua liber dedicatur nescio cui *Polybio Megalopolitano*, & nomina matris martyrumque referuntur, multaque aliter se habent, quam in Græcis editis, tum MStus codex Bibliothecz Paulinz, ex quo novam editionem hujus libri moliebatur *Boh* s *ὁ μακαρίτης* ut ipse affirmat in *diff. de νεωτερικῆς ἐπιθυμίαις* pag. 9. & e. quo varias lectiones à Nobiliss. cive meo Jo. Frid. Fellerō excerptz leguntur

pag. 592. Vossius de Hist. Græcis, Meursius in Bibl. Græca, Bælius tomo 1. Dictionarii & Tillemontius Hist. Imperatorum T. 1. p. 775. seq.

- g) In Erasmi versione & in Menologiis 1. August. mater hæc vocatur Salomone, Genebrardo Salome, Gorionidi Anna. Confer Frontonem Duceum ad Chrysostr. tomo 1. pag. 95. Eisdem martyres celebrant auctor libri secundi Maccabeorum sive Epitomator Jasonis Cyrenæi c. 6. & 7. & ex antiquis Ecclesiz doctoribus Greg. Nazianzenus, Jo. Chrysostr. Augustinus, Gaudentius Brixienfis, Leo Magnus, Maximus Taurinenfis, Eusebius Emifenus, & Poëtæ Victorinus, Prudentius &c. Vide Baronium ad Martyrolog. Calendis Augusti, & Bibliothecam Concionatoriam Combesfii. Ceterum similem narrationem de septem filiis & matre martyrium libenter passis ut idololatriam effugerent, referunt Judæi in libro Chorbā Beth Hammikdash, qui latine versus prædit Helmshtadii 1664. 4.

guntur ad calcem editionis Josephi Lipsiensis. Tum codex MStus Bibliothecæ Czfareæ, de quo Lambecius lib. V. commentar. p. 104. & Rev. Ittigius in prolegom. ad Josephum b. 3. b.

VIII. Scripta Josephi deperdita præter libros de bello Judaico patria lingua compositos nulla certo licet designare, quanquam Hieronymus præf. ad lib. XI. commentar. in Esaiam refert Josephum inter eos, qui de LXX. hebdomadibus disputarunt, & Josephus ipse h) promittit se dicturum de gestis Monobazi Adiabenzæ Regis, tum in proæmio Antiquitatum & lib. XX. c. 9. pollicetur, se hoc opere absoluto allegoricam theoriam legum Judaicarum & rationes i) dogmatum singulari scripto in quatuor libros tributo persecuturum. Nemo autem est è veteribus, qui hoc Josephum fecisse aut illa Josephi scripta legisse se testetur. Liber vero adversus Græcos & singillatim Platonem scriptus *περὶ τῆς ἑπαντίας* sive *περὶ τῆς ἑπαντίας αἰτίας*. sive ut in alio *περὶ τῆς παντός ἑστίας*, quem in duo *λογίδια* distinctum legit Photius cod XLVIII. Arnoldus Peraxylus præf. in Josephum edere promisit; tandem fragmentum ejus Græce à Max. Margunio acceptum edidit Dav. Hæf. helius notis ad Photium: Josephum non agnoscit auctorem, sed vel *Cajum* presbyterum, circa Annum CHRISTI 210. clarum, qui è Josepho, Justino, Ireneo illud scriptum collegit, ut suspicatur Dodwellus diff. 6 in Irenezum p. 464. seq. vel *Hippolytum* Portuensẽm, sub cujus nomine fragmentum illud Græce & latine cum versione sua recudi curavit Steph. le Moyne T. 1. Var. sacrorum pag. 53. & ad calcem Josephi sui reposuerunt Lipsienses, Confer Rev. Ittigii erudita prolegomena sub extremum.

H h

IX. In

- h) Lib. XX. c. 2. p. 689. *ἀλλὰ Μονόβαζος μὲν ὁ βασιλεὺς ὅσα κατὰ τὸν τῆς ζωῆς χρόνον ἐπραξεν, ὕστερον ἐπαγγελάμεν.* Sed nihil de hoc in sequentibus capitibus ultimi hujus libri de Monobazo legitur.
- i) Josephus proæm. p. 4. *Τοῖς μέντοι βυβλομένοις καὶ τὰς αἰτίας ἐκάσθ' σκοπεῖν πολλὴ γένοιτ' αὖ ἡ θεωρία καὶ λίαν φιλόσοφος, ἢ ἐγὼ νῦν ὑπερβαλέμαί. Θεὸς δὲ δίδοντ' ἡμῖν χρόνον, πειράσομαι μετὰ ταύτην γραῖψαι τὴν πραγματείαν.* Lib. XX. c. 9. p. 703. *Προήθημαι δὲ συγγράψαι καὶ τὰς ἡμετέρας δόξας τῶν Ἰουδαίων ἐν τέσσαρσι βιβλίοις περὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἑστίας αὐτῆ, καὶ περὶ τῶν νόμων διὰ τί κατ' αὐτῆς τὰ μὲν ἔχουσιν ἡμῶν ποιῆν, τὰ δὲ κεκώλυται.* Quanquam vero non adeo multum referre putabant doctissimus Cunæus III. 1. de Rep. Hebr. & J. H. Bœclerus exerc. ad lib. 1. c. 1. Josephi, quod hoc opus vel in herba perierit, vel ad nos non pervenerit, haud dubie tamen inter quasdam vanas frigidæque ingenii Judaici argutationes complura egregia nos docuisset, quæ forte nemo est hodie Judæorum Christianorumve, qui docere non possit.

IX. In vita Comitis de Santena, qui postea religiosus Abbatiz Trappensis (de la Trappe) fuit & sub nomine Palæmonis innotuit, memoratur, quod lectione Josephi primum fuerit commotus ad Majestatem Dei considerandam & fidem habendam sacris litteris. Edita est illa vita Gallice Paris. 1695. 12. quam recensent Ephemerides Parisienses illius anni Ephemeride 31, p. 547.

X. Editio Josephi Græca.

Basileæ A. 1544. fol. typis perquam nitidis ex officina Hieronij Frobenii & Nic. Episcopii curante Arnoldo Peraxilo Arlenio qui hanc editionem Diego Hurtado Mendoza dicavit, & præter MStos codices è Meridozæ Bibl. & aliorum amicorum beneficio acceptos testatur se adhibuisse Epitomen Antiquitatum Josephi nescio quo scriptam auctore. Posterior pars, inquit, ἀρχαιολογίας ita multis mendis confusa & incuria quadam librarii vel imperitia deformata erat, ut ad veram præstruendam lectionem nullum laborem sufficere experti fuisset, nisi Epitomen, quam ante annos aliquot Roma mecum comportaveram adhibuissemus, è cujus collatione multa sue dignitati reddita, nonnulla, quæ prætermissa fuerant, restituta, beneficio imprimis ac opera Sigismundi Gelenii. In bello Judaico ac reliquis minus negotii habuimus, propterea quod & nostra exemplaria accuratius erant descripta, & alia insuper nobis suppeditata à præstantissimis doctissimisque viris Joanne Crovo ac Petro Giliio. Pro prima editione græca Josephi Aldina, quæ in Christophori Arnoldi præfat. ad testimonium Flavianum memoratur, legendum est Arnoldi, ut optime observatum Rev. Ittigio in prolegom. ad Josephum, cujus industriz singulari in recensendis Josephi editionibus multum debere me fateor.

XI. Editiones Latinæ.

Antiquitates è veteri versione (quæ Rufino vulgo k) tribuitur) antiquissima editio sine loci & temporis nota in fol.

Libri

k) Rufino etiam adscribit Codex antiquissimus Mediolanensis in Bibl. Ambrosiana, de quo Erycius Puteanus IV. 41. Epist. Jo. Mabillonius T. 1. Itiner. Italici p. 12. Gvil. Burnetus Epist. 2. Itineris Ital. pag. 229. edit. Germanicæ, J. H. Hottingerus Bibl. Quadripart. p. 33. & G. Hieron. Welschius in Epistola ad Bosum, post Reinesianas pag. 470.

Libri VII. Historiarum de bello Judaico è Rufini versione per
Platinam castigati fol.

Antiquitates impressæ per Lud. Cendraram, Veronæ 1480. fol.

Antiquitatum & de bello Judaico libri ac de Antiquitate Ju-
dæorum Venet. 1486. 1499. (quam Gesæus perperam in Bibl. pro pri-
ma edit. vendit) & 1502. cum argumentis copiosis quæ (in libros de
Bello Judaico quidem) composuit Magister Franciscus Macærata Ord.
minorum.

Mediolani 1513. fol.

Parif. 1514. fol. cum Roberti Gouillet tetramono sive Harmo-
nia Josephi, sacre Scripturæ, Historiæ scholasticæ & Hegeffippi.

Ibid. 1519. ex Jo. Parvi officina.

Coloniz 1524. ex emendatione Godofr. Hittorpii, addito li-
bro de Maccabæis ex Erasmi recognitione, qui in prioribus editionibus
desideratur. Eodem anno Josephum post Coloniensem editionem sed
hinc inde emendatiorem edidit Frobenius Basil. 1524. fol.

Lugduni 1527. 8. apud Gryphium.

Iterum Coloniz 1534. cum Beroso, Metasthene &c. Annii
Viterbiensis.

Ex emendatione Sigism. Gelenii Basil. 1534. (in qua edit. Ges-
nerus argumenta libris singulis in Græco præmissa convertit, & libros de
bello Judaico cum duobus MSS. contulit) ib. 1540. fol. & Lugd. 1539.
& 1546. 8. apud Seb. Gryphium.

Ex versione Sigismundi 1) Gelenii, qui Antiquitatum libros & vi-
tam Josephi (quæ in prioribus editionibus deest) transtulit, versionem
antiquam librorum de bello Judaico & contra Apionem emendavit, ser-
vata in libro de Maccabæis paraphrasi Erasmi.

Basil. apud Froben. 1548. fol. & 1554. fol. 1559. & 1567. in
qua editione diversa ab ea, quam adornavit Erasmus, occurrit interpre-
ratio libri de Maccabæis quæ incipit: *Disputaturus de re ad Philosophie ratio-
nem maxime pertinente.*

Lugd. 1555. 12. Basil. 1582. Colon. 1593. Genev. 1595. &
minori forma 1611. duobus Volum.

Francof. 1580. 1587. 1617. 8. addita Chronologia per Sigis-
mund. Feyerabend.

H h 2

Jose-

1) Hæc Gelenii versio passim adhuc indiget emendatione, ut multi viri docti jam animad-
verterunt. Nemo tamen fuit hætenus, qui illam è voto Guil. Henrici Vorffii in
notis ad R. Davidis Ganzii Chronologiam p. 290. ad limam revocaret.

Josephi vita latine primum translata à Godfr. Filemanno Cartusiz Parisiensis monacho Paris. 1548. 8. Licet enim Antiquitatibus ab Auctore subjuncta fuerit, tamen veterem illius interpretationem nusquam reperire se potuisse testatur Bigotius. Præter Tilemannum translulit etiam Sigism. Gelenius, & eodem anno 1548. edidit, ut jam dixi.

Solam antiquam versionem libri de Maccabæis referre genium Rufini, opinatus est Emericus Bigotius in Epistola, quæ legitur inter Reinesianas ad Bosium datas p. 382. Illam antiquam versionem interpolavit Erasmus nullo Græco usus codice.

Belli Judaici compendium è Josepho collectum à Georgio Wicelio. Colon. 1552.

Nic. Asclepii Barbati periochæ & argumenta Antiquitatum & librorum de bello Judaico, tetrastichis comprehensa Colon. 1564. 8. cum Barthol. Steni historia Ducum, Judicum, Regumque populi Israelitici.

E Josepho supplementum Historiæ Biblicæ ab Esdra ad Maccabæos latine vertit & Bibliis suis inseruit Seb. Castellio Basil. 1551. 1573.

Latini Latini ad quædam Josephi loca observationes leguntur in ejus Bibl. sacroprofana p. 188. seq.

XII. Græco-Latinæ.

1. Genevæ 1611. fol. in qua Antiquitatum libri & vita Josephi cum Gelenii Versione exhibentur, libri de Bello Judaico cum Rufini, & libri, qui contra Apionem vulgo inscribuntur, cum versione antiqua, quæ & ipsa Rufino vulgo tribuitur, per Gelenium emendata, tum liber de Maccabæis cum paraphrasi Erasmi. Collati etiam sunt in hujus editionis ornamentum MSti Codices Palatini, sed jam longius operæ processerant cum Marquardo Frehero proxeneta Codices illi à Jano Grutero ad Petrum Riverium typographum transmitterentur, qui pollicitus quidem est se virorum quorundam doctorum notas & Varias lectiones ejus qui MSti illa Palatina excussit studio collectas peculiari volumine editurum, sed id neutiquam præstitit.

2. Genevæ 1635. fol. editio jam memorata ad verbum recusa est nullo augmento, nec melius, si non deterius, quod chartam, litteras & emendationem spectat. Hanc omnium quotquot fuerunt inquinatissimam vocasse non dubitat Tan. Faber ad Luciani Timonem tom. I. p. 1053.

3. Lipsiæ

3. Lipsiz 1691. fol. (quæ editio urbis Coloniz nomen falso habet prænotatum) ita repræsentat editionem Genevensis, ut paginæ ejus servatæ sint, sed errores multi castigati præcipue in libris de bello Judaico, deinde præter laudatam Doctorem quondam mei Venerandi Thomæ Ittigii de Josephi scriptis & editionibus prolegomena copiosa, accessit Appendix, in qua lectori exhibentur Aristæ liber de LXX. Interpretibus cum versione Matthiæ Garbitii, & variis lect. meisque ad Josephi XII. cap. 2. quo summam libri Aristæ refert, brevibus notis. Librorum de bello Judaico & libri de Maccabæis Variæ lectiones è codice Græco MS. non contemnendæ notæ, qui servatur Lipsiz in Bibl. Paulina, à Nobiliss. amico & cive meo Jo. Friderico Fellerico collectæ. Libelli de Maccabæis versio latina auctore m) Francisco Combesis cum ejusdem animadversionibus. Ac denique fragmentum ex libro *ᾠγῆ πάντος* (sub Josephi nomine ab Hæschelio in notis ad Photium vulgatum) cum versione latina Stephani le Moyne.

4. Oxoniz è theatro Sheldoniano 1700. fol. editio nitida, castigatissima, eruditissimis stipata notis, sed eheu mutila & infelicibus causis in medio cursu intercepta. In libris Antiquitatum non processum est ultra caput I. libri quinti, ita ut postrema sit pagina 352. Textum Græcum comitatur versio Latina vetus, quæ exhibetur non sub nomine Rufini, sed n) *Epiphani Scholastici*. Græca & latina collata sunt cum Codicibus

H h 3 cibus

- m) Combesis librum de Maccabæis cum versione sua & notis excudi fecit in Auctario novissimo Bibl. Patrum Paris. 1672. fol. Ediderat etiam hunc librum MSti codicis ope auctiorem & emendatiorem cum versione sua & notis Joannes Lloydus Oxon. 1590. Adjunctus præterea est quibusdam Græcorum Bibliorum editionibus, ut Argentinenſi 1526. Basileenſi 1540. apud Hervag. & 1550. ap. Nicolaum Brylingerum, Francofortenſi 1597. apud Wechelum, & Græcolatinæ Basil. 1582. ex officina Brylingeriana, in qua edita est versio, quæ incipit: *Studioſissimum sapientie sermonem declaraturus.*
- n) Ex conjectura hoc nomen est appositum, quia Cassiodorus Epiphanio isto usus est ad Historiam Ecclesiasticam Tripartitam concinnandam, ut tellatur c. 17. divin. lect. & eodem capite refert, se Josephi quoque Antiquitates curasse transferri. Quia vero hoc factum ait ab amicis suis, nec Epiphanio nominatim tribuit hanc versionem, hinc colligere licet Epiphanium, si in illa elaboravit, certe non solum eam concinnasse. Verba Cassiodori hæc sunt: *Ute est Josephus pene secundus Livius in libris antiquitatum Judæicarum late diffusus, quem Pater Hieronymus scribens ad Lucium Batium propter magnitudinem prolixitatis operis à se perhibet non potuisse transferri. Hunc tamen ab amicis nostris, quoniam est subtilis nimis & multiplex magno labore in libris siginti duobus (libris duobus contra Apionem Antiquitatum operi adjunctis) converti fecimus in Latinum. Qui etiam & alios septem libros captivitatis Judæicæ mirabili nitore conscripsit, quam translationem alii Hieronymo, alii deputant Rufino: quæ dum talibus viris adſcribitur, omnino dictionis eximia merita declarantur.*

cibus quamplurimis MSS. quæ exstant in Bibliothecis Angliæ, Galliarum, Italiæ, Germaniarum. Variæ lectiones summo studio adnotatæ adjunctis animadversionibus reconditæ eruditionis è scriptoribus Talmudicis & aliis omnegenus editis & ineditis: Patricii Junii, Casauboni, Lightforti, Sam. Petiti, Jo. Andreæ Bosii emendationibus & collectaneis, auctore *Eduardo Bernbaro* viro cum paucissimis comparando ob doctrinam incomparabilem & honestissimos mores. In libris de bello Judaico, qui cum versione veteri sub nomine incerto Rufini Aquilejensis exhibentur, perventum est usque ad libri secundi caput quartum decimum, additis variis lectionibus & notis succinctis atque eruditis, cura *Henrici Al-drich* viri præstantissimi.

XIII. *Josephus in linguas vernaculas translatus.*

Anglicè Tho. Lodge interprete Oxon.

Ex Gallica Arnaldi Andillii Oxon. 1676. & 1701. nescio quo interprete.

Ex versione præstantissima Roberti Estrangii, à Jo. Hudsono collata cum Græco. Oxon. 1702. fol.

Belgicè Dordraci 1652. fol. Lugd. Bat. 1607. fol.

Lamberto van der Bos interprete. Amst. 1687. fol. cum Hegesippo translato à Simone de Vries.

Gallicè Paris. 1492. fol. teste Beughemio, & 1516. fol. tum Francisco Burgundo interprete Lugduni & Paris. 1573. 8. duobus Vol. atque ex Joannis Frerii la Valle emendatione Paris. 1570. cum latina versione ad latus juncta, & subjecto Gorionidis compendio, quod è Latino Dav. Kyberi adornavit Franciscus Belleforestus.

Libri de bello Judaico per Nic. de Herberay Dn. des Essars Paris. 1557. Gilb. Genebrardo interprete. Paris. 1578. fol. 1588. 8. 1604. 8. Rothomagi 1556. fol.

Ex versione Roberti Arnaldi o) d'Andylli Paris. 1667. 1669. fol. 2. Vol. Bruxellis 1676. 8. quinque Vol. & Amst. 1681. fol. atq; inde sæpius.

Antonium quoque Fayum Gallicum Josephi interpretem memorat Bosius,

Germa-

- o) Gelenium sæpius quam Græca consuluisse & hujus non raro hallucinationes reddere, vel obscura loca plane omittere interpretem hunc alioqui elegantissimum notat Jo. Andr. Bosius in diss. de testimonio Josephi de CHRISTO edit. 2. pag. 12. Confer librum Gallicum Sentiments de quelques Theol. de Hollande sur l' Histoire Critique de Richard Simon lecture 4. & p. 430.

- Germanicè* per Casp. Hedionem. Argent. 1535. fol.
 Libri de bello Judaico, seorsim. Francof. 1552. fol. & Erfurti 1560. 8. *Davidæ Kibero* interprete.
 Josephus integer Conrado Lauterbachio interprete. Argentorat. 1574. 1595. 1611. & Francof. 1676. 4.
 Cura Jo. Sprengelii & Zach. Munzeri, Francof. 1581. fol.
 Sed & Michael Adam Judæus ad CHRISTUM conversus civis Tigurinus sex libros Josephi de bello Judaico capitibus 97. distinctos Germanice vertit & characteribus Hebraicis descriptos edidit Constantiæ A. 1545. teste Gesnero in appendice Bibliothecæ Tiguri 1546. Bibl. Bodlej. p. 365. Sed hæc Gorionidem exprimit translatio.
Hispanicè Antiquitates, vita Josephi & liber de Maccabæis ex latino incerto interprete Antwerp. 1554. fol.
 Libri de bello Judaico post veterem minus probatam versionem, interprete Jo. Martino Cordero Valentino Antwerp. 1557. 8. Madrit. 1616.
Italicè, Antiquitates Petro Lauro Mutinensi interprete Venet. 1544. 8. 1549. 8.
 Josephi opera ex versione Francisci Bandelli Cortonensis Venet. 1581. 4. duobus Vol.

XIV. Editiones Josephi promissæ.

- Bonaventura Cornelii Bertrami* c. 3. lucubrat. Franckentalens.
Josephi Scaligeri Epist. 355. Confer *Casaub.* Epist. 469. edit. Grævii & Gvidonis Patini Epist. 67. edit. primæ. Josephi Codex græcus notatus passim manu Scaligeri, exstat in Bibl. celeberrima C. S. Schurzleischii Witebergæ.
Is. Casauboni Epist. 717. *Ego si junior essem, & alibi viverem, auderem promittere non penitentiam editionem illius maximi scriptoris. Videbis in hoc opere (contra Baron.) multa loca emendata.*
Petri Cunai præf. ad lib. 3. de rep. Hebr. Conf. Buchneri lib. 1. Epist. 176.
Sam. Petiti, qui non modo Gorionidem cum nova versione notisque suis edere constituerat, sed & Græci Josephi illustrationem interpretationemque in se receperat, quam in rem Peirescius ipsi ab Holstenio trium MSS. Vaticanorum perustrationem impetravit. (Vide Gassendum vita Peirescii p. 195.) aliiq; docti viri, ut fit, symbolas ad eum miserunt, Claudio Sarravio Petavianum illi codicem conciliante: (Sarrav, Epist. p. 20, seq. edit. primæ) & Hugone Grotio omnes polli-

pollicente suppctias (Epist. 1564. Confer Riveti Epist. ad Vossium inter Vossianas 362.) At enim morte interveniente pro inchoatis haberi noluit, quæ non absolvisset, tamen Sam. Sorberius sororis ejus filius in quadam præfat. animadversiones illas, qualescunque etiam editurum se pollicitus est, quod ipsum non præstitit. Notæ Petiti imperfectæ Oxoniam missæ sunt ad Ed. Berahardum. vid. præfat. ad Sorberiana.

Alexandri Mori, Consule Scheferi Epistolam (post Reinesianas ad Bosium scriptas) p. 461. & Wagenfeilii pag. 477. Neque enim dubito ibi pro Mornzo reponendum esse Morum,

Gerb. Jo. Vossii. Noldius præf. hist. Idumææ.

Jo. Cocceji ibid.

Christiani Schotani (qui in Bibliotheca historix sacræ V. T. sive commentario vâgrandi ad Severum Sulpitium, Josephi quædam illustravit) ibid.

Christiani Noldii, cujus Historia Idumæa sive liber de vita & gestis Herodum Franequeræ 1660. 12. editus notas in quædam Josephi loca continet, & in præfat. *Liceat enim & velle hic sperare*, inquit, *ut etiam si nec Scaliger nec Vossius nec Petitus litterarum lumina editionem Josephi commendatam absolverint, sed morte præventi rem reliquerint infectam, succedant aliunde Coccejus aut Schotanus, viri linguas apprime docti, & in Antiquitate sacra profanaque versatissimi, qui Remp. litterariam isto ornent beneficio. Nostri humeri debiliores sunt, quanquam animus non decesset, si Deus & boni media suppeditarent, ut & fontes corrigerentur, & nova verso librorum maxime ἀλώσεως concinnaretur, quos Gelenius neglexit, & nota vindiciaque necessaria adspargerentur.*

Jo. Henrici Bacleri, cujus exercitatio in prima capita libri primi Antiquitatum scripta A. 1642. inter varias ejus dissertationes plus simplici vicè excusas exstat. Confer Wagenfeilii Epist. ad Christophor. Arnoldum, in testimonio Flaviano, p. 252.

Emerici Bigotii. Patinus Epist. 67. edit. primæ.

Tan. Fabri, qui in notis ad Luciani Timonem tom. I. p. 1053. postquam locum Josephi emendasset, atque usinam, inquit, præstantibus ingeniis luberet aliquando tanti scriptoris emendationem suscipere, symbolam certe daretemus quadragintos amplius locos ex ingenio emendatos conserre possemus. Plura facere esset sane perfacile, sed doctioribus & qui Lutetia vitam agerent, & codicibus Regia Bibl. frui possent. Nobis non licet esse tam beatis.

Jo.

Jo. Andrea Bosii, qui apparatu insigni instructus ad Josephum edendum accessit, ut patet ex ejus exercitatione de testimonio Josephi de CHRISTO, & MStos Codices ex Bibl. Lipsiensi, Portensi, Schleusingensi, Norimbergensi, Czarsæa præcipue, tum varias lectiones è Parisiensi codice & duobus Florentinis à Bigotio excerptas impetravit. Vide Epistolas Reinesii Bosiiq; mutuas passim, Gudianas p. 43. Rev Itigii prolegomena a. 6. & Lambecii Epistolam ad Augustum gloriosæ memoriæ Ducem Lunenburgensem de septem codicibus MSS. Bibl. Vindobonensis ad Bosium mittendis. Vindob. 1666. 4. Jam tamen A. 1678. 14. Aug. Christianus Daumius scripsit ad Joach. Fellerum in hæc verba: *Mitterem Bosii litteras olim ad me d. 11. 17. unde clare editio Josephi illa ejus videbatur, ut Augusti. Ajax. in spongiam incubuisse. Verba ejus ad Heinsium mittere memini. Volebat enim observata illius in disputationum formam redigere.* Collectanea Bosiana ab hæredibus Oxoniam missa sunt, quibus Ed. Bernhardus in suis ad Josephum notis usum se subinde testatur.

Stephani le Moine. Vid. Wagenseili p:æfat. ad tela ignea Satanæ pag. 69. Vitam Lightfotii, operibus ejus præmissam * * * 4. b. Lemonium ipsum prolegomenis ad varia sacra & Epistolas ejus ad Bosium Reinesianis subjectas p. 433 seq.

Hodie nobilissimi scriptoris editionem moliri dicuntur Parisiis eruditissimus vir *Jo. Boivinius*, Lugduni Batavorum celeberrimus *Jac. Gronovius*, & Oxoniæ vir egregius *Joannes Hudsonus*.

XV. De Josepho Pseudo-Gorionide.

Reliquum est, ut non nihil etiam dicam de Josepho Hebraico, qui in Juchasin vocatur Josephus ben Matthatiz sacerdos ben Gorion, ut unum sit familiæ nomen, alterum patris. At Josephus noster Matthatiz filius II. 25. de bello Judaico p. 822. diserte distinguit se à Josepho Filio Γωρίωνο, * & à tertio Josepho filio Simonis. Equidem Judæis liber Hebraicus, qui sub isto nomine stylo facili & eleganti scriptus exstat, pro vero Flavii Josephi ac genuino sortu habetur, & primus ejus meminit Abraham Levita ben Dior (qui scripsit Anno CHRISTI 1160.) notante Joanne Morino. Magnis eum elogiis mactarunt R. David Ganz. p. 95. edit. Vorstii, R. Abraham Conat Curator primæ editionis C Politanæ, posteriorisque probator R. Tam ben Jechzia: laudat & David Kimchi qui A. C. 1380. vixit, ad Haggzi 2. Zach. 11. & in libro radicum in ידע, quibus assentitur Munsterus in præf.

I i

Ex

* Gorionis mortem commemorat Josephus libro V. de bello Judaico c. 1. p. 885.

Ex ipsis vero Judæis graviter in eum invehitur R. Abarbanel ** in Majente Hajefchua p. 65. plurimamque alienam à veritate scripsisse contendit præ metu & adulandi Romanis studio. Ceterum eruditis hodie Christianis plerisque dubium non est Josephum huncce Hebraicum ex Græco vel potius Latina Josephi Græci versione esse expressum vel excerptum potius, nec Josephum ipsum auctorem sed longe recentiore aliquem esse, qui pro habitu digessit, addidit (v. g. fabulas de Alexandro M. & Pseudo-Callisthene) interpolavit, omisit, ut ipsi videbatur. Vid. Jo. Morini Exercitat. Bibl. p. 235. seq. & parte 3. de sacris ordinat. p. 147. Drusium lib. 1. de tribus sectis Hebræorum cap. 8. Jo. Rainoldum T. 1. prælect. de Apocryphis p. 1242. seq. Scaligerum elencho trihæresii cap. 4. seq. Bartoloccium T. 3. Bibl. Rabbinicæ p. 799. & Jacobum Basnage in Hist. Judæorum Gallicè nuper edita lib. VII. cap. 6. T. 5. p. 1540. seq. Jo. Picus Mirandulanus in Epist. p. 261. Opp. *Quod petis de Josepho, scias justum Josephum apud Hebræos non reperiri, sed Josephi Epitoma i. e. brevitarium quoddam, in quo & multa sunt commentitia, & qua de decem tribubus ibi leguntur, qua post Babytonicam captivitatem postliminio non redierunt: ea esse notata & adulterina, ex Hebræis mihi plures confesse sunt.* Munsterus quoque & Breithauptius qui Gorionidem Latine verterunt & pro genuino audent venditare, tamen eum valde interpolatum à recentioribus Judæis haud dissententur. Vide Nobilius, Breithauptii præfat. & notas p. 222. 309. &c.

XVI. Editiones Josephi Gorionidis.

Hebraicæ.

Constantinopolitanæ duz, una decurtata à R. Abraham Chonath, Medico CPol. prodit A. M. 5250. (CHRISTI 1490.) & altera integra A. M. 5270. (CHRISTI 1510.) recusa Venetiis A. M. 5304. (CHRISTI 1544.) Cracoviz A. M. 5355. (CHRISTI 1595.)

Francofurtenfis A. M. 5449. (CHRISTI 1690.) 12. Venetæ vestigiis insistens.

Hebraico-Latinæ Seb. Munsteri prima editione CPol. decurtata usi, cum ejus Latina versione separatim excusa & notis Basil. 1541. foli. Hæc editio nec admodum emendata nec integra est, incipit enim à folio editionis Venetæ septimo & desinit pagina posteriori foliæ XCII. cum editio Veneta constet foliis CLV. Integriorem Hebraico-Latinum Gorionidem ex Venetæ & quæ eam sequitur Francofurtenfi

** Vide Acta eruditor. T. 2. supplementi p. 300. Non assentior Josepho de Voisîn qui p. 102. ad Raym. Martini pugionem, Ganzium & Abarbanelum de Græco Josepho Joqui existimant.

tensi editione typis nitidis cum perspicua versione Latina dedit Nobiliss. Jo. Fridericus Breithauptius Consiliarius Saxonicus Gothæ 1707. 4. libris sex Gorionidis divisus in capita minora & additis per singulas paginas brevibus notis, quibus non modo CPolitanam & Munsterianam editionem sed & Josephum Græcum & Hegefippum Latinum contulit, pollicitus notas alias prolixiores. Aliam editionem Latinam Gorionidis cum eruditis prolegomenis, notisque debemus Clariss. Viro Joanni Gagnier, Oxon. 1706. 4. Idem Muasterus Wormatiæ A. 1529. edidit cum versione sua compendium Gorionidis*** à Judæo Hispano Abraamo ben Dior A. C. 1161. concinnatum, ad cuius differentiam liber totus Gorionidis vocatur *liber Gorionida longus*, observante Scaligero. Idem compendium *Sebastianus Lepusculus* vulgavit Basileæ 1559. Latine è Munsteri versione.

Arabice sub Gorionidis nomine exstat in Polyglottis Londinensibus interpolata librorum Maccabaicorum versio. Vide V. C. Antonii Vandale librum de Aristeæ p. 136.

Gallica versio Epitomes Davidis Kiberi, per *Franciscum Belleforestum* concinnata in antiquis Gallicis Josephi editionibus legitur. *Kiberi* versio Latina lucem vidit Argentor. 1550. 8.

Germanica versio.

Michaëlis Adami Judæi ad Christum conversi prodiit Tiguri 1546. litteris Hebraicis.

Alia interpretatio litteris itidem Hebraicis excusa Prægæ, 4. tam Amstel. 1661. cum commentario.

Georgii Wolfii Pastoris Grimmensis versio caractere etiam Germanico expressa Ursellis 1577. 4. Francof. 1613. tantummodo Compendium Gorionidis exhibet, quod à Munstero & Lepusculo editum retuli.

De versione Hebraica Josephi quam in Bibl. Vaticana MStam haberi testatus est Baronius dixi supra § V. nota b. Quod vero in Siphte Jeschinim p. 66. legas Flavii Josephi antiquitates bellumq; Judaicum Hebraice conversa exstare, sed tantum MSta: hoc in Actis Erud. anni 1690. p. 302. non alio argumento niti creditur, quam quod R. Azarias in Meor Enajim Josephi Testimoniis plus simplici vice est usus, qui tamen ut latinæ linguæ non imperitus fuit, latinam Josephi versionem evolvere potuit.

*** In hoc compendio alia quedam etiam addita esse, quæ in Gorionide non exstant, observat Jo. Mevius p. 313. exerc. Bibl.

XVII. *Alii Josephi, qui Græce scripserunt.*

Josephus Alexandrinus Ecclesie Archidiaconus, cujus Oratio brevis pænegyrica ad Synodum CPol. in qua vicarium Michaelis Patriarchæ gessit habita A. C. 869. exstat T. VIII. Concil. p. 114.

Josephus Arimathæus, sub cujus nomine confictæ jam pridem Epistolæ, de quibus Rev. Tho. Ittigius in Exerc. de patribus Apostolicis p. 24. seq.

Josephus Bryennius circa A. 1420. clarus. De cujus scriptis adversus Latinos, aliisque multa Allatius, de libris Ecclesiasticis Græcorum p. 136. 143. 237. seq. 311. 339. seqq. & in aliis suis operibus. Vide utramque partem sive potius appendicem utramque Hist. literariæ eruditissimi Cavei.

Josephi Cretensis florilegium sive hortum sententiarum MS. possidet Bibliotheca publica Augustæ Vindelicorum. Vide Reiseri *Ἐμακαρίτῃς* Catalogum pag. 40.

Josephus CPolitanus Patriarcha Latinis cedere coactus & in Florentino Concilio A. 1439. mortuus. Vide Warthoni appendicem ad præstantissimi Cavei hist. litterariam A. C. 1416. ubi scripta ejus referentur.

Josephus Genesius ad Constantinum Porphyrogetum medio sæculi decimi Græce scripsit vitas Imperatorum Byzantinorum, Leonis Armenii, Mich. Balbi, Theophyli Michaelis filii, Michaelis Theophili filii & Basilii Macedonis. Codex Græcus MS. servatur Lipsiæ in Bibl. Paulina, cujus editionem moliti præclari viri Jo. Andreas Bosius & Christianus Wagnerus ambo Lipsienses, eruditissimi ambo & vita longiore dignissimi. Vide Caveum parte secunda Hist. literariæ.

Josephi Hymnographi qui sæculo IX. floruit & sub Ignatio Patriarcha CPolitano Scévophylax fuit, Martiale è Græcis MSS. collectum Latine redditum & notis illustratum ab Hippolyto Marraccio lucem vidit Romæ 1662. 8.

Josephus Hypomnestici auctor, Josepho Tiberiensi, de quo infra, junior circa A. C. 420. clauit, ut parte secunda Historiæ literariæ variis argumentis colligit Caveus, qui de hoc scriptore agit diligentissime, & parte I. ad A. C. 668. refert Theodorum Cantuarien-

rienſem jam tum illo libro Bibliothecam ſuam inſtruxiſſe. Opus ipſum haſtenus ineditum & in quinque libros diviſum varias res ſacras tractat & dubia circa ſacras litteras reſolvit. Plurima è Flavio Joſepho repetit, uſque adeo, ut Joſephi nomen inde ſcriptori hæſiſſe idem Caveus ſuſpicetur. Ex codice MS. Cantabrigienſi apographum hujus libri habuit Tho. Galeus, qui ex illo quædam affert in notis ad Jamblichum de Myſteriis Ægyptiorum pag. 215. Allegatur etiam à Patricio Junio in notis ad Epiſt. Clementis Romani, ab Iſ. Voſſio contra Rich. Simonem, à Cangio, Seldeno, Cotelerio, denique à Clariff. Godfrido Oleario in acutis ad Matthæum obſervationibus.

Joſephus Methonenſis Epiſcopus Latinis favens claruit circa A. C. 1440. & Apologiam ſcripſit pro Synodo Florentina adverſus Marcum Ephelinum. Exſtat ad calcem Synodi Florentinæ Rom. 1557. 4. & T. 13. Concil. p. 677. Græce & Lat.

Joſephi Metropolitæ Gani Epiſtola, qua Joannem Calecam Patriarcham accuſat apud Annam Imperatricem A. C. 1346. habetur MSta in Bibl. Vindobonenſi.

Joſephi Rhacendytæ Epitome Rhetorices MSta exſtat in eadem Bibl. Vindobonenſi.

Joſephus Studita Theodori frater Theſſalonicenſis Archi-Epiſt. & quod imaginum cauſa exilium ſubiſſet Confefſor dictus, circa A. C. 809. Ejus Oratio in exaltationem Crucis apud Greſerum T. 2. de Cruce p. 1200. Epiſtola ad Simeonem Monachum apud Baron. ad A. C. 808. num. 22.

Joſephus Tiberienſis ex Judæo Chriſtianus, laudatus Epiphanio hæreſi XXX. num. 4. ſeq. qui ab eo hoſpitio exceptum ſe teſtatur. Hunc Iſ. Voſſius exiſtimavit eſſe auctorem Hypomneſtici, de quo antea dixi, ſed refragante, ut jam notatum à me eſt, doctiſſimo Caveo.

Denique in Johannis Nicæni Epiſtola de feſto die natali apud Combeſſium in Historia Monothelitarum pag. 302. memoratur Julius Romanus Epiſcopus reperiſſe *ſύγγραμμά τι ἰωσήφου ἔχρονόγραφου ſυγγραψέν παρ' αὐτοῦ*, in quo ſcriptum fuerit, quod menſe ſeptimo in ſolenitate Tabernaculorum ac die expiationis apparuerit Dei Angelus ſacerdoſque mutus manſerit, uſque dum Elizabeth ejus uxor in ſenectute concepit.

XVIII. *Scriptores quidam veteres deperditi de rebus Judæorum.*

Alexander Polybistor ἐν τῇ περὶ Ἰουδαίων συντάξει. Euseb. IX. 17. præparat. Evangelicæ. Eadem est ἡ Ἀλεξάνδρου ἑ Πολυβιστοῦ γραφή p. 426. ubi miror eruditum interpretem, qui vertit: *Atque hæc omnia ex Alexandri Polybistoris Annalibus.* Vide & p. 454.

Antonius Julianus, *Minucius Felix* c. 36. *Scripta eorum relege, vel si Romanis magis gaudes, ut transeamus veteres, Flavii Josephi vel Antonini Juliani de Judæis require.*

Apion Plistonices de quo supra hoc capite §. VI. p. 239.

Apollonius Molo. Infra in Melo.

Aristæus ἐν τῷ περὶ Ἰουδαίων. Euseb. IX. 25. præparat. Idem cujus βιβλίον περὶ τῆ ἑρμηνείας τῶν Ἰουδαίων νόμων laudat c. 38. & quod etiamnum habemus, ut dixi lib. III. c. XI.

Artabanus ἐν τοῖς Ἰουδαϊκοῖς. Euseb. IX. 18. præparat. & 23. & 27.

Cleodemus Malchus. Vide Josephum p. 24.

Eupolemus ἐν τινι περὶ τῆς Ἡλίας προφητείας. Id. IX. 30.

Ezechiel ὁ τῶν Ἰουδαϊκῶν τραγωδιῶν ποιητῆς, de quo vide, si juvat, quæ dixi lib. II. cap. 19.

Hecateus καὶ βιβλίον ἔγραψε περὶ ἡμῶν inquit Josephus Judæus I. contra Apion. p. 1050.

Iustus Tiberiensis, Pisti Nobilis filius, Flavii Josephi æqualis scripsit περὶ Ἰουδαίων βασιλέων τῶν ἐν τοῖς ἑτέμασι ἀ Μοϋσε usq; ad Agrippam Regem ultimum. Laërt. II. 41. Vide Phot. Cod. XXXIII. qui Chronicon appellat. Etiam separatim, ut videtur, scripsit de bello Judaico. Steph. in τῆς ἑρμηνείας, Josephus p. 1000. ubi ait hunc Iustum fere causam everte Reip. Judaicæ cum fratre suo fuisse, neq; ejus historiam mereri fidem. Conf. Vossium II. 8. de Hist. Græc.

Melo, ὁ τὴν συσκευὴν τὴν κατὰ Ἰουδαίων γραφῆς Μήλων. Apud Euseb. IX. 19. præparat. sed legendum Μόλων, ut intelligatur Apollonius Molo, de quo Josephus. Idque miror Vigero erudito Eusebii interpreti non suboluisse.

Philo Poëta ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τὰ ἱεροσόλυμα. Euseb. IX. 20. de præparat. Liber decimus quartus ejusdem operis allegatur c. 24. Ex eodem opere proferuntur nonnulla c. 37.

Theodotus Phœnicus Poëta ἐν τῷ περὶ Ἰουδαίων. Euseb. IX. 22. præparat. Dixi de hoc lib. II. cap. 19.

De *Aristobulo*, *Clearcho*, *Demetrio*, *Democrito*, *Hecrennio Philone*, *Nicarcho Ammonii F.* & *Tencro Cyziceno* alibi, XIX.

XIX. INDEX SCRIPTORUM à JOSEPHO
allegatorum ad paginas editionum Græco-Latarum
Genevensium & Lipsiensium.

- A** cufilatus Argivus pag. II. 1034.
 Agatharchides Cnidius Historicus 388. 1050.
 Alexander Polyhistor 24.
 Anaxagoras Clazomenius 1079.
 Andreas
 Antiochus 1035.
 Apion Grammaticus 1060. seq.
 Apollodorus 1065.
 Apollonius Molo , 1065. 1077. 1079. 1080.
 Arifphanus Historicus 1051. male
 Ariftophanes apud Eufeb. IX. 42. præparat.
 Ariftrus de LXX. Interpret. 389. feq.
 Ariftoeles 1048.
 Berofus Chaldæus IO. II. 16. 349. 1043.
 Cadmus Milefius 1034.
 Callias 1035.
 Caftor Chronographus res Judaicas attigit 1035. 1065.
 Chzremon Hiftor. 1057.
 Choerilus Poëta 1047.
 Clearchus Peripateticus 1047.
 Cleodemus Malchus Propheta 150. εἰς τὰ τῶν Ἰσραηλίων p. 24.
 Comon Hiftor. 1051. male Comon apud Eufeb. p. 458. præparat.
 Demetrius Phalereus 1053.
 Diagoras Melius 1079.
 Dioclis Perfica Hift. 350.
 Diodorus. Vide Tryphon.
 Dius Hiftor. Phœnic. 268. 1042.
 Ephorus Hiftor. II. 268. 1042.
 Evhemerus 1051.
 Eupolemus 1051.
 Hecatzus Abderita II. 16. 391. 1048. ejus liber de Judæis. 1050.
 Hellanicus II. 1034.
 Hermippus Hiftor. 1046.
 Hermogenes 1051.
 Herodotus 269. 279. 1035. 1047.
 Hefiodus II. 1034.
 Hefizus II. 12.
 Hieronymus Ægyptius ὁ τὴν ἀρχαιολογίαν Φοινικικὴν συγγραψάμενος IO. II. ὁ τὴν περὶ τῶν ἀλεξάνδρων (Ἀλεξάνδρου) συγγραφῶς 1050. Judæorum ne meminit quidem. id.
 Homerus 1034.
 Ifidorus.
 Iuftus Tiberienfis de bello Jud. 1001. 1024. de eo 1000. 1005. 1012. 1020. 1028. feq.
 T. Livius 474.
 Lyfimachus 1058. 1077.

- Malchus. Vide supra in Cleodemus.
 Manetho Ægyptius Histor. II. 1039.
 Megasthenes Histor. 350. 1045.
 Menander Ephesius ὁ μετὰ Φράσας ἀπὸ τῆς Φοινίκων Διαλέκτου τὰ Τυρίων ἀρχαῖα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Φωνὴν. 267. 286. Idem respicitur pag. 258. ubi Τυρίων Βελία laudantur. γέγραφε δὲ ἅτῃ τὰς ἐφ' ἑκάστη βασιλείῳ πράξεις ὧσα τοῖς Ἕλλησιν καὶ βασιβαροῖς γενομένης ἐκ τῶν παρ' ἐκεῖνοῦ ἐπιχωρίων γραμμάτων παρδάσας τὴν ἰσορίαν μαθεῖν. 1041.
 Menedemus Philof. 396.
 Méssala 493.
 Mnafeas Damascenus 10. 1051.
 Mochus II.
 Moto 1077. Vide supra Apollonius.
 Nicolaus Damascenus II. 469. 474. 478. 550. 1061. 1065. libro IV. p. 16. libro XCVI. p. 10.
 Pherecydes Syrius 1034.
 Philistus 1035.
 Philo ὁ πρεσβύτερος 1071.
 Philostratus de Phœnicibus & Indiis 350. 1045.
 Polybius Megalopolitanus 399. 419. 1065. 1084.
 Polycrates 1051.
 Posidonius 1065.
 Protagoras 1079.
 Pythagoras 1034. 1046.
 Sibylla 12.
 Strabo Cappadox 51. 453. 456. 471. 474. 478. 481. 1065.
 Thales 1034.
 Theodotus 1051.
 Theophilus 1051.
 Theophrastus 1046.
 Theopompus 397. non est auctor τριπολικῆς 1051.
 Thucydides 1035.
 Timæus 1034.
 Timagenes Histor. 456. 458. 1065. ὁ τὸν Τριπολικὸν γράψας 1051.
 Τυρίων Βελία, supra in Menander.
 Zopyrion 1051.

CAPUT VII. De EPICTETO Philosopho.

Epieteti atas ὁ vitz. 1. Num aliquid scripserit ὁ de Enchiridio quod ex ejus dictis scripto consignavit Arrianus. 2. Enchiridii editiones. 3. cum commentario Simplicii. 4. cum Arriani IV. libris Epietetarum dissertationum. 5. cum paraphrasi antiqua Græca Christiani Scriptoris. 6. Arabica editio nulla. 7. Versiones vernacule. 8. Editiones promissæ. 9. Dieta Epieteti quæ in Arriani IV. libris ὁ in Enchiridio non leguntur. 10.

EPI-

I.

EPICTETUS Hierapolitanus, Phryx, Epaphroditi, a) qui libertus & cubicularius Neronis Imperatoris fuit, servus. b) Hic fracto (heri sui jussu) crure c) claudus, cum fortiter illud tulisset,

K k

- a) Svidas: *Ἐπίκτητος ἱεραπόλεως τῆς Φρυγίας φιλόσοφος, δὲ Ἐπαφροδίτη τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως Νέρωνος.* Neronis libertus vocatur ille Epaphroditus apud Tacitum l. 15. c. 55. Annal & apud Arrianum in Epictetis l. 1. c. 1. Mentio ejusdem l. 1. c. 19. & 26. Neque alius videtur, cui Flavius Josephus libros suos inscripsit, ut sentit etiam Tillemontius in historia Imperatorum T. 2. p. 471. At enim quod Abrahamo Berkelio præf. in Epictetum & Guil Saldeno in Otis Theolog. pag. 43. in mentem venit, eundem Epaphroditum celebrari à Paulo Apostolo, procul est à veritate repulsum. Quomodo enim minister Imperatoris Ethnici, isque ut variis argumentis constat ambitiosus, adulator, crudelis, timidus, esset vel esse posset Apostolus Philippensium, Pauli frater, *συνεργός, συστρατιώτης, λειτουργός τῆς χρείας αὐτοῦ* & dilectus *σύνδουλός*, qui se à Paulo ad Philippenses Evangelii causa mitti pateretur Philipp. II. 25. & Coloff. 1,7. Non magis exploratum est, quod sententiæ illi superstruitur, Epictetum ex Pauli ore frequenter pendidisse, animumque ejus *caelesti & matutino Christiana religionis rore quodammodo fuisse adpersum.* Nihil sane Epicteti fertur, quod non à Stoico Philosopho proficisci potuerit, nonnulla, quæ haud potuere proficisci à Christiano: ut de Christianismo ejus vel ad Christianismum propensione vanissima sit suspicio, licet S. Augustinus Epicteti virtute captus optavit cum inter æternæ vitæ consortes esse adscitum. Nescio etiam unde hauserit Lud. Morerius, quod Epaphroditum Epicteti Dominum, affirmat fuisse præfectum prætorianorum militum (Capitaine des Gardes des Neron.) Nihil ejusmodi tradit Svidas, qui ait fuisse *τῶν σωματοφυλάκων* Neronis, ex cubiculariis aliquem, non *ἐπαρχόν.* Eundem nempe Epaphroditum, qui Neroni à libellis fuit, eumque in adipiscenda morte adjuvit, & ideo à Domitiano est interfectus teste Svetonio Neron. c. 49. & Domit. c. 14. Plinio Panegy. c. 53. Xiphilino p. 766.
- b) Notum distichon quod Epicteto ipsi auctori tribuit Gellius lib. 2. cap. 18. *Δὲ Ἐπίκτητος γενόμεν καὶ σῶμι ἀναπνέου, καὶ πενήτη ἴσος, καὶ φίλος ἀθανάτοις.* Hoc Epicteti esse negant Salmasius ad Simplic. & interpres Gellii Antonius Thysius: citra causam quidem, meo judicio, nam particulam posteriorem capitis Gelliani ab aliquo sciolo adtextam haud esse, locuples auctor est Macrobius, qui illam una cum præcedentibus ex Gellio descripsit, & versus duos itidem Epicteti auctoris nomine exhibuit lib. 1. Saturnal. cap. 11. Idem versiculi afferuntur etiam à Joanne Chrysostomo. Ceterum in Anthologia Maximi Planudis lib. 3. p. 427. idem distichon perperam refertur ad Leonidem, Poëtam Epicteto antiquiorum, ut eidem Salmasio observatum. Ex variis illius Metaphrasibus latinis unam adscribam hanc Jacobi Tollii c. 25. fortuitorum p. 220.

Natus Epictetus claudo cum corpore servus,

Iro pauperior Dis in amore sui.

Ver-

fet, d) Philosophiz à Domino suo datus e) omnem vitam in paupertate duxit, ita ut ejus casa sive domuncula Romæ nullis unquam claustris eguerit, vacua rebus omnibus, lectum præter & cucitam quibus indormiret. f) Philosophus Stoicorum vel maximus g) ac propter integritatem vitæ alienam à furo & arrogantia h) sapientiamque singularem paucis comparandus. Magnam ætatis partem solus sine seruo exegit, sero tandem muliercula nutrice i) adscita puero, quem ab amico quodam suo propter inopiam exponendum, ipse susceptum educavit. Sub Domitiano circa A. C. 94. pulsus Roma & Italia per Sctum k) Philosophis decessit Nicopolin l) ibique sub Trajano [cujus mentio lib. 4. c. 5.] durante bello adversus Ge-

Verba postrema eleganter illustrat & cum Pl. XL. ult. confert in sua Epicteti editione Mericicus Casaubonus. c) Celsus apud Origenem l. 7. p. 368. & Cæsarius dialogo 4. licet à teneris claudisse Epictetum tradit & Simplicius ad Enchirid. p. 102. & ex deflexione pedum debilitatum refert Svidas. Nonnus vero hist. 13. ad Nazianzeni invectivas in Julianum affirmat Epicteti crus à Tyranno quodam vinculis atq; catenis constructum claudicasse. Porro claudicantis σκέλευς Epicteti mentio non uno in loco, ut apud Simplicium p. 128. Nazianzenum Epist. 64. ad Philagrium & Orat. in Julianum p. 37. edit. Montacutii d) Celsus apud Origenem l. 7. p. 386. Ἐπίκτητος ἔδεσπότης σπινθηρῶν αὐτῶν το σκέλευς, ὑπομειδιῶν ἀνεκπαλήκτως ἔλεγε, κατὰ ἄσπερ. Καὶ κατὰ ἄσπερ, ἢ ἔλεγον ὅτι κατὰ ἄσπερ; Epictetus, cum herus torqueret eum, subridens imperterritus, perfringes inquit. Cumque ille frogisset, nonne prædicabam, inquit, quod perfringes. e) Idem Origenes lib. 3. p. 144. f) Simplicius p. 102. g) Elogium peritum ex Gellio l. 1. c. 2. Quamquam Epictetum Cynicum vocat Erasmius in Apophthegmatis p. 950. fortasse quod familiaris ei fuerit Demonax Cynicus, ut testatur Lucianus T. 1. p. 858. qui hujus responsum Epicteto coelibi illum ad uxorem ducendam hortanti reddidit refert in Demonaxo T. 1. p. 870. vel quod Cynici & Stoici in pluribus congrueverent, quorum hæc tunicæ tantum distare dixit Juvenalis XIII. 122. vel quod Epictetus quædam diceret interdum apertius & κυνικώτερον, ut est apud Gellium lib. 17. c. 19. & quod Diogenem ac Demetrium Cynicos valde probaret, quorum diæta plus simplici vice laudavit. h) Vir Rev. Joannes Franciscus Buddeus Dialogo de moribus Philosophorum, Jenæ An. 1695. 12. edito, in quo nullis facile parcit, pag. 103. fatetur, si quis unquam Philosophus fuit, cujus accurate cum doctrina & verbis vita moresque conspirarunt, Epictetum hanc promereri laudem, certe prope ab ista gloria, quæ summa utique est & excellens, cum abfuisse plane judicat atque contendit. Vide & Montani Vayeri diss. de libertate T. 2. Opp. p. 348. ubi inter alia testatur Carolum Borromeum nullius magis libri lectione captum quam dissertationum Epicteti. i) Simplicius pag. 272. Καὶ ὁ Σαυμασὸς ἔτι Ἐπίκτητος μόνου τὸν πολλὸν χρόνον διατελέσας, οἷψέ ποτε γυναῖκα προσελάβετο παιδὶς τρεφὸν ὅπερ ἐκτίθεισθαι μέλλον ὑπὸ τῶν αὐτῶ φίλων διὰ πωνίαν, αὐτὸς λαβὼν ἀνεθρεψάτο. k) Vide quæ notant vitæ docti ad Svetonium in Domitiano c. 10. l) Gellius lib. 15. cap. 11. & intellige Nicopolin apud Actium, conditam ab Augusto Imp. hodie

Getas five Dacos [lib. 2. c. 22.] & pace deinde composita, quam Imperatori gratatur l. 3. c. 13. & 22. illas dissertationes habuit, quas in litteras deinde ipso defuncto retulit Arrianus m] testatus tantam fuisse dictis ejus vim, tantam efficaciam, ut auditores suos quocumque vellet permoveret n] quamobrem homines, qui illis non afficiuntur, Simplicio visi sunt vix ac ne vix quidem apud inferos corrigi posse & emendari. o] Origenis certe judicio, ipsum Platonem antecelluit Epictetus, p] cujus simplex & ponderosum dicendi genus non tantum doctos ducit movetq̄, sed & indoctos. Galenum quoq̄ reliquis Philosophandi rationibus universis Epicteteam prætulisse, disertius constaret nobis, siquidem ætatem tulisset ejus liber q] pro Epicteto ad Favorinum. Summa familiaritate fuisse Adriano Imperatori, à Spartiano r] traditur, quod si verum est, nec de exiguo tempore, quo Adrianus in Græciam excurrit, intelligendum, Romam iterum Nicopoli reversum esse oportuerit, non ut videbatur viris incomparabilis doctrinæ s] Nicopoli ad mortem usq̄ perseverasse. Oratorie etiam magis quam vere scriptum esse à Themistio t] existimo, quod Epicteto, [nisi post obitum fortassis] plurimum tribuerint duo Antonini: neq; assensio Svidæ u] affirmanti,

K k 2

Epi-

die Prebeza sive Præiso, m) Salmasius ad Simplic. *Et profecto omnes Epicteti sermones & dissertationes quas scripto mandavit Arrianus, quæque hodie extant, Nicopoli habitæ sunt. Quod pluribus testimoniis ex ipsi illis dissertationibus posse probari, si quis in dubium hoc vocaret. Ibi si habitare clare dicit l. 2. c. 6. Confer l. 1. c. 19. & 25. & l. 4. c. 1 ubi refert vocem Nicopolitarum. Romæ setum non fuisse docet l. 1. c. 10. n) Arrianus, præf. Epictetæ, diff. ἀλλ' ἐκείνοι ἴσως αὐτοὶ ἐντυγχάνοντες, ὅτι αὐτὸς ὁπότε ἐλέγετο λόγους ἴσως ἀνάγκη ἦν ἴστο πάσχω τὸν ἀκρωμένον αὐτῶν, ὅπερ ἐκείνῳ αὐτὸν παθεῖν ἠβύλετο. o) Simplicius præf. ad comment. in Enchirid. Καὶ εἴτις ὑπὸ ἴστων μὴ πάσχω τῶν λόγων, ὑπὸ μόνων αὐτῶν ἐν αὐτῷ δικαστηρίῳ ὑπευθύνθη. Dixi hac de re in oratione de Eloquentia Epicteti, quam habui in Gymnasio Hamburgensi cum Professionem Publicam Eloquentiæ & Philosophiæ Moralis DEO propitio auspicerer 3. Cal. Jul. A. C. 1699. p) Origenes l. 6. contra Celsum sub init. q) Galenus libro de scriptis suis T. 4. Opp. edit. Basileensis p. 376. v. 43. memorat περὶ τῆς ἀρίστης διδασκαλίας πρὸς Φαβαρίνον, ὑπὲρ Ἐπικτήτου πρὸς Φαβαρίνον ἐν. Ab hoc Favorino auditum Epictetum, docet nos Gellius Favorini auditor l. 17. c. 19. r) Spartianus in Adriano c. 16. s) Salmasio ad Simpl. & H. Dodwello de ætate peripli Ponti Evx pag. 116. t) Themistius Oratione 5. ad Jovinianum Imp. p. 63. edit. Harduini: ἔτω κ' οἱ πατέρες τῆς σῆς βασιλείας ἴσως προγόνους ταύτης τῆς ἴσως Περσῶν ἴσως πρὸς τὸν ἀρεῖον ἐκείνον ὁ Σεβαστὸς, ὁ Τιβερίῳ τὸν Θρασύλον, Τραϊανὸς ὁ μέγας Διάνα τὸν χρυσῆν τὴν γλῶτταν, τὸν Ἐπικτήτον τὸν δύο ἄντωνινω. Sub Antonino Pio Epictetum etiam refert Syncellus p. 351 u) Svidæ fidem denegat Salma-*

Epiſtetum vivendo attigiffe Marci Antonini imperium. Nam ut ſæculi ferme ſpatium inter Neronis & Marci Antonini ætatem intercedens, præteream, Marcus Junium Ruſticum Epiſteti diſcipulum audivit, ex cujus domo Epiſteti commentarios utendos ſibi conſeſſos refert in parte beneficii. x) De vita Epiſteti & morte quæ commentatus fuerat Arrianus, y) hodie non exſtant. Quanta exſtiterit Philoſophi illius admiratio, conjecturam facies vel ex eo, quod Lucianus z) adverſus indoctum multos coëmentem libros narrat non deſuiſſe, qui demortui Epiſteti lucernam fictilem pretio ter mille drachmarum, ſive trecentis ſcutatis ſibi comparavit, perſidicule ſperans quod ad illam lucubranti ſibi, ſapientia Epiſteti per ſomnum ſeſe oblatura eſſet, futuro mox ſimili admirandi illius ſenis.

II. Si

Salmalius, Kuſterus & Gatakerus ad Antonin, Themifſio etiam Joſius de ſcriptoribus Hiſt. Philoſ. p. 243 & Henricus Dodwellus p. 88. & p. 114. diſſ. de ætate Peripli Ponti Euxini in T. L. Geographorum minorum Clariff. Jo. Hudſonii. Scio in diverſa abire Menagium in limine notarum ad Laërtium, & Jo. Harduinum notis ad Themifſium, ſed cum neuter ſatiſfaciat objectionibus per viros doctos motis, ſas erit ab illorum ſententia diſcedere, præcipue cum Themifſium fallere potuerit memoria, Svidas fortalle deceptus ſit vel ex Themifſii loco, vel quod animadvertiſſet in M. Antonini libris ſubinde ac dicta Epiſteti provocari ut l. IV. c. 41. l. XI. c. 34. & 36. & 37. Ambiguus ſuper Svidæ fide hæſit etiam Lipſius l. I. manuſcriptionis ad Philoſophiam Stoicam diſſ. 19. Ceterum perſpicue hallucinatus eſt vir doctus Mericus Caſaubonus, qui in ſua M. Antonini editione exſtimavit, Theoſebium, de quo agit Svidas in *Ἐπίκτητι* ⊕, non alium eſſe quam M. Antoninum Imperatorem. Ut enim alia argumenta, quæ huic opponi opinioni poſſunt, in præſenti omittam, rem plane conficiunt excerpta Photii ex vita Iſidori ſcripta à Damafcio p. 551. 552. edit. Heſchelii, ex qua Svidas integr. locum depremiſit, & ex qua conſtat fuiſſe quendam Philoſophum Theoſebii nomine Iſidori æqualem, Marco autem Antonino longe juniorem, & Platonis præcipue ſtudioſum, quamquam Epiſtetea etiam dogmata imbutum & præſeferentem, x) M. Antoninus l. I. c. 7. *Παρά Ρησίκου, τὸ ἐντυχεῖν τοῖς Ἐπικτητοῖς ὑπομνήμασιν, ἃν οἰκοῦεν μετέδωκεν.* Epiſteti ut jam deſuncti meminit præter Antoninum l. 7. c. 19. etiam Gellius l. 2. c. 18. l. 17. c. 19. quamvis *venerandum ſenem* vocat l. 1. c. 7. quod facit etiam Lucianus, itidem de mortuo Epiſteto agens in loco mox afferendo. y) Incertum an ſingulari opere, ut putat Vir Cl. Henricus Dodwellus: an in diſſertationum Epiſtetearum libris deperditis, de quibus dicitur paulo poſt. En Simplicii verba præſ. commentar. in Enchirid. *περὶ μὲν τοῦ βίου τοῦ Ἐπικτήτου καὶ τῆς αὐτοῦ τελευταίας Ἀρριανὸς γέγραφε, ὁ τοῦ Ἐπικτήτου διατριβᾶς ἐν πολλοῖς ἰχοῖς διατάξας βιβλίους.* z) Lucianus T. 2. p. 386. *καὶ καὶ ἡμᾶς αὐτὰς ἐγένετο τοῖς καὶ ἐτιέσιν. οἶμαι, ὅς τῶν Ἐπικτήτου λύχνου τοῦ Στωικῆς κεραμεῦν ὄντα τριſχιλίων δραχμῶν ἐπείατο. Ἡλπίζε γὰρ, οἶμαι, κακεῖν ⊕ εἰ τῶν νυκτῶν ὑπὲρ ἐκεῖνο τοῦ λύχνου ἀναγνώσκου, αὐτίκα μάλιστ' αὐτὴν Ἐπικτήτου σοφίαν οὐαε ἐπιſησεῶμαι καὶ ὁμοῖ ⊕ εἶσεῶμαι τῷ θ' αὐμασῶ ἐκείνῳ γέροντι.*

II. Si Svidam audimus, multa ab Epicteto scripta sunt. Perinde, ni fallor, atque à Pythagora & Socrate. Nam & ex illorum dissertationibus multa litteris consignavere discipuli: licet ab ipsis Magistris nulla fere scripta fuisse relicta editaque in vulgus, præstantissimi quique auctores consentiunt. Nihil quidem celebrius est *Enchiridio* sive *manuali* a) Epicteti, quo Aphorismi præcipui doctrinæ Stoicæ moralis, velut *πρόχειρα βοηθήματα* b) animo & memoria inscribenda continentur. Sed & hoc Simplicius c) testatur ex Epicteti dogmatibus collectum fuisse ab Arriano, præfixa illi Epistola dedicatoria ad Messalinum d) quæ jam diu est quod intercidit.

K k 3

In

a) Simplicius præf. Ἐγχειρίδιον δὲ αὐτὸ ἐπιγγέγραπται, διὰ τὸ πρόχειρον αἰεὶ αὐτὸ δεῖν καὶ ἔτοιμον εἶναι τοῖς βεβηλομένοις εὐ ζῆν. Καὶ γὰρ τὸ στρατιωτικὸν ἐγχειρίδιον ξιφῶν ἐστὶ, πρόχειρον αἰεὶ τοῖς χρωμένοις ἐφέλλον εἶναι. (Ita Erasmus libellum Christiana præcepta complexum inscripsit *enchiridion militis Christiani*.) Addam & hæc Eustathii ad *Odyssæa* ω. p. 833. Ἐγχειρίδιον ἔ μόνον τὸ ξιφίδιον καὶ τὸ μαχαίριον, ἀλλ' ὡς ὁ Ἀθηναῖος δηλοῖ, καὶ τὸ τῆς θαλασσίας καὶ πῆς κέρταμα. Etiam pro sudario sive orario, quod manibus teneatur, vocabulum *ἐγχειρίδιον* occurrit in vita S. Stephani Junioris T. I. *Analect. Græc.* p. 510. 520. & apud alios, quorum loca notavit Cangius in glossario.

b) Vide Gatakerum ad M. Antonini lib. 3. c. 13.

c) Simplicius præf. Τὸ δὲ βιβλίον ἴστο τὸ Ἐπικτήτης ἐγχειρίδιον ἐπιγγεγραμμένον καὶ ἴστο αὐτὸς συνέταξεν ὁ Ἀρριανὸς, τὰ καιριώτατα καὶ ἀνγκαιώτατα ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ κινητικώτατα τῶν ψυχῶν ἐπιλεξάμενος ἐκ τῶν Ἐπικτήτης λόγων, ὡς αὐτὸς ἐν τῇ πρὸς Μασγαληνὸν Ἐπιστολῇ ἐγράφεν ὁ Ἀρριανὸς, ὡ καὶ τὸ σύνταγμα πρὸς Φωνήσεν, ὡς αὐτῷ μὲν Φιλιππῶ, μελίσα δὲ τὸν Ἐπικτήτων Ἰεβαμακίτι. Addit Simplicius, quod lectio utriusque operis verum esse testatur, pleraque *enchiridii* capita iisdem verbis occurrere sparsim in dissertationibus ejusdem Arriani Epictetis: Τὰ δὲ αὐτὰ σχεδὸν καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ὀνομάτων σποράδην ἐν τοῖς Ἀρριανῶν περὶ τῶν Ἐπικτήτης διατριβῶν γραφομένοις εὐρίσκειται. d) Salmasio videtur hic esse Valerius Messalinus qui COS. fuit cum M. Valerio Largo A. U. C. 900. Antonini Pii 10. Porro Epicteti *enchiridion* hoc trificho commendatur lib. 1. *Antholog. Græc.* p. 170.

Μῆτιν Ἐπικτήτῳ τοῖς ἐνὶ κατὰ θεο. θυμῷ
ὄφρα κεν εἰσαφίκοιο καὶ ἁρνήσῃς κενεῶνας
ψυχὴν ὑψικέλευθον ἐλαφρίζον ἀπὸ γαίης.

Ad idem respicit Procopius *Epist.* 45. Μέμνησο τοῖνον ὡς Ἐπικτήτῳ δοκεῖ ὡς ὑποκριτῆς εἰ δράματι, ἢ ἀνδρῆς ὁ ποιητῆς. Vide *Enchiridion* c. 23.

In Stobzi Florilegio frequenter laudatur Epicteti Enchiridion, licet ex illo producta loca quaedam vel plane non leguntur in libello, qualis hodie exstat & qualis à Simplicio exponitur, vel aliter scripta habentur. Unde Salmasio aliquando in mentem venit suspicari, duas editiones enchiridii diversas ab Arriano factas esse, quarum in aliam Simplicius, in aliam Stobzus incidere. Ut cunque ista se habent, editiones & interpretationes libelli eximii sunt propemodum innumerabiles, ex quibus hæc mihi innotuerunt:

III. *Editiones Enchiridii Epicteti latinae.*

Angeli Politiani versio seorsim excusa Argent. 1520. 4. & in ejus operibus junctim editis ab Aldo Venetiis, Parisiis ab Ascensio A. 1519. fol. & à Gryphio Lugduni 1537. 8. Tomo secundo p. 195.

Editiones Enchiridii Epicteti Græcæ.

Ex *Jacobi Tusani* castigatione Paris. 1552. 4. Hac priorem *Gregorii Haloandri* editionem memorat Vincentius Obsopæus notis in Anthologiam lib. 1. p. 70. & lib. 3. sub extrem. *Ἐγχειρίδιον*, inquit, *plenum energia paucis ab hinc annis à Gregorio Haloandro felicitis memoria Græcæ, tandem cum apud Noricos ageret, editum, quem hanc dubiè Venetiis cum magna juris civilis jaclura Italica sortitio perdidit & exstinxit. Pro! nefandum flagitium, & tibi, o Venetia, perpetuo pudendum, quod tantum virum tam crudeliter devoraveris.*

Editiones Enchiridii Epicteti Græco-latinae.

Cum explanatione *Thomæ Naageorgii.* Argent. 1554. 8.

Antwerpæ A. 1578. ap. Plantinum.

A. 1634. Lugd. Bat. ex officina Jo. Maire; cum notis Jo. Dan. Sæciani, forma minore. Hæc editio frequentissime repetita est in Belgio & Germania, habens additam tabulam Cebetis & narrationem Eris Pamphylii ex decimo Platonis de Rep. & Hipparchi Pythagoræ fragmentum ex Stobzi serm. 106. Notas ex Wolfio fere universas transcriptas monet Mericus Casaubonus ad Epictetum, p. 71. easdemque castigat p. 15. & 45, ad Antoninum. Isaacus Vossius in Epist. ad Salmasium

fiunt 23. Jan. 1634. Prodiit aliquando Epictetus apud Lamerium cum notulis ejus in quem morientis Scaligeri anima transmigrasse jactatur. Certe ne Scaliger tale quid unquam somniaserit, ac hic ibi scripsit. Nihil praesitit, quod non è trivio possint Magistrelli. Unus tantum est locus, cujus vulgatae sollicitat lectionem, c. XVII. καὶ ἔχ' ἄρα εἰς τὸ αὐτῶν καλῶς, ἵνα ἐπ' ἐκείνῳ ἢ τὸ σὲ γαργαῖσαι. Non ita ei bene est, ut tuarum perturbationum ille habeat potestatem. Ille legit ἔσω vel εἴη, cum vulgata lelio Crotonae sanior sit.

Parif. 1653. cum notis Grammaticis & versione latina Wolfii accuratius & fidelius examinata, ut promittit titulus, sed ut res loquitur, depravata. Vide Merici Casauboni notas p. 77. edit. Lond.

IV. Editiones cum commentario Simplicii.

Græce Venet. 1528. 4. quæ editio cum MS. codice optimæ notæ à viro docto collata exstat in Bibl. Joannea Hamburgensi. Latine ex versione Angeli Caninii Venet. fol. 1546. & ex versione Hieron. Wolfii Basil. 1560. 8. Græce & latine cum commentario Simplicii latine tantum addito ex versione Hieron. Wolfii, & Arriani libris IV. Græce & latine cum ejusdem Wolfii interpretatione, Colon. 1595. 8. ex officina Birkmanniana. Græce & latine Enchiridion pariter Simpliciique commentarius emendatior ex codice Francisci Nansii, cum Wolfii interpretatione, editus est Lugd. Bat. 1640. 4. curante Dan. Heinsio. Huic editioni deinde inchoatus Salmasii in Simplicium, commentarius subjunctus à Typographo fuit, unde illa editio modo Salmasiana modo Heinsiana ab eruditis viris appellatur. Græce & latine editio Simplicii Heinsiana recusa Lond. 1670. 8. Salmasius à Stephano Joanne Stephano accepit Simplicium Meursii manu ad MStum codicem diligenter emendatum, ut ex ejus epistola ad Vossium docet Colomesius p. 193. Galliz Orientalis. Hæschelius quoque meliorem dare Simplicium fuit molitus, teste Andrea Schotto lib. 2. Obs. Humanar. c. 9. ut omittam Gesnerum, qui in Bibl. cum memorasset editionem Venetam Anni 1528. (perperam in Gesnero & ejus epitomatoribus excusum est A. 1538.) addit: Sed multa in illa editione corrupta sunt & non pauca desiderantur, quæ ego Bononia & Venetiis ad Politiani & alterius cujusdam docti exemplaria castigavi & explevi in meo codice, qui fortassis aliquando committetur praelo. Anglice Epicteti Enchiridion cum Simplicii commentarius vertit V. C. Georg. Stanhope. Lond. 1704. 8.

V. Edi-

V. *Editiones cum subjunctis libris Epictetea-
rum dissertationum Arriani.*

Græcè Venet. 1535. 8. ex Bibl. Georgii à Silva Episcopi
Vaurenfis.

Latine ex versione *Hieron. Wolfii* Basil. 1560. 8.

In Pandectis Brandenburgicis legas Arriani dissertationes Epicteteas latine translatas à Barthol. Facio & Angelo Politiano. Sed error est, inde ortus, quod Politianus Enchiridion, Facius Arriani libros de rebus Alexandri latine vertit.

Græcè & latine cum notis *Jacobi Schegkii* Medici & Philosophi Tübingensis, licet in Enchiridio ipso servata est Politiani versio Basil. 1554. 4. Salmanticæ 1555. 8. Lugd. 1600. 1660. 8.

Cum interpretatione & notis *Hieron. Wolfii* Genev. 1595. 8. apud Eustachium Vignon. & Coloniz eodem anno & forma, tum Cantabrig. 1655. 8. Lond. 1670. 8.

Gallice ex versione Joannis de S. Francisco Paris. 1630. 8.

Isaacus Casaubonus Epist. 9. ad Thuanum scripta Genevæ 6. Cal. Nov. 1593. *Est in manibus etiam Arriani Epictetus, liber ut nosti aureolus, quem Jacobus Schegkius magni apud suos nominis homo sic latinum fecit, quasi jurasset omnia non vertere sed pervertere. Epistola 13. ad Rich. Thomisonum data ibid. Calend. Maji 1594. Ego nunc Arriani dissertationes publice expono, cujus aurei libri neque Schegkius neque Wolfius umbram viderunt. O Philosophum! o dignum excellenti tuo ingenio campum, quare si me audis, rape mihi banc palmam dum adhuc in medio est posita &c. Vide eundem Epist. 21. 23. &c. Andreas Schottus lib. 5. Obs. Humanar. c. 22. insignem trajectionem indicans & hiatum lib. 3. c. 26. Arriani explens, testatur se adjutum Regis Christianissimi membranis, quas inspexit diligenter in sua interpretatione religiosus vir Nicolaus, Nicolai Gullonii, Regii Professoris F. & cum Alberto Miræo V. C. communicavit. Posui & ipse non nihil temporis in elegantissimo hoc opere castigando & illustrando, Salmassii quoque emendationes quasdam & alius viri docti collationes nactus. Itaque spero me longe meliores Arriani pariter libros redditurum & Epicteti enchiridion locis quibusdam illustraturum esse, sive in nova quod malim Aniani editione, sive in lectionibus ad Arrianum Epicteteis.*

VI. *Edi-*

VI. Editiones cum Paraphrasi Græca
Christiani scriptoris.

Londini A. 1659. 8. Mericus Casaubonus Epicteti enchiridion Græce & latine vulgavit cum notis suis pereruditis & Wolfii Versione : Subjunctâ Paraphrasi Græca eodisque impedita, auctore Christiano aliquo asceta quinti ut videtur à CHRISTO nato sæculi. Idem Casaubonus paraphrasi huic versionem latinam & notas addidit, & Cebetis tabulam Græco-latinam adnexuit. In paraphrasi miror à Christiano homine omissum caput 44. quo Epictetus suadet jusjurandum recusandum, si fieri potest, omnino, sin minus, saltem quantum fieri potest.

A. 1670. Lugduni Batav. 8. Abrahamus Berkelius Græce & latine edidit Enchiridion cum Wolfii versione & notis integris tum ejusdem Wolfii, tum Merici Casauboni, suisque & selectis Sæcæni. Paraphrasin Enchiridii cum ejusdem Casauboni versione & notis, tabulam Cebetis cum versione Wolfii & notis Variorum: Commentitiam *altercationem* d) sive interrogationes Hadriani Imp. & responsiones & Epicteti græce latine, disputationem Pipini cum Albino latine, *Nicarii* interrogationes & responsiones, *Corphiliditrem*, & responsa virorum sapientum Alexandro redita Græce & latine.

A. 1683. Delphis Batavor. 8. repetita editio Berkeliana augmenti loco exhibet Jacobi Gronovii notas sive castigationes ad Paraphrasin Græcam Enchiridii, ex codice MS. Mediceo.

Eodem Anno 1683. Amstelodami 8. Nicolaus Blancardus enchiridion & paraphrasin cum versionibus notisque Wolfii & Merici Casauboni & suis animadversionibus perpaucis prelo subjecit, adjunctis sententiis & dictis Epicteti collectis ex Stobæo, Gellio, & M. Antonino. In eodem volumine habetur Politiani versio Enchiridii, dicata Laurentio Medices & Apologia Epicteti ad Bartholomæum Scalam. Tum Arriani *Tactica*; Periplus & de Venatione liber, de quibus infra suo loco.

A. 1700. Paris. 12. Gallice Enchiridion & Paraphrasin Græcam vertit Michael Mourgues Soc. Jesu.

Non prætereundum etiam, quod Epicteti Enchiridion à *S. Nilo monacho* contractum & ad sensus Christianos interpolatum sed ab illo quod Mericus Casaubonus edidit multis locis diversum Græce, &

L I

lati-

d) De Gallica versione hujus scripti à Jo. Corraiso Paris. 1558. 8. edita vide Verdierii *Bibl. Gallicam* p. 682. seq.

latine editum est inter varia Nili opuscula à Josepho Maria Suarezio Romæ 1673. fol. latine à B. Theoph. Spicelio post tractatum de pio litterati hominis secessu: Gallice à *Michaelo Mourgues*, ut paulo post dicam.

VII. Arabica editio Epicteti nulla.

Falluntur Joannes Hallervordus in Bibliotheca Curiosa p. 56. & Martinus Lipenius in Bibl. Philosophica p. 442. affirmantes Enchiridion Epicteti Arabice editum esse ex Bibliotheca Jo. Elichmanni. Nam Cebetis tabulam & aurea Pythagoræ Carmina, non Enchiridion Epicteti ex Bibliotheca Elichmanniana Arabice edidit Salmasius Lugd. Bat. 1640. 8.

VIII. Versiones Enchiridii Gallicæ, Hispanicæ, Anglicæ, Italicæ, Belgicæ, Germanicæ.

Gallice per *Antonium du Moulin*. Lugd. 1544. 16.

1. Interprete *Joanne de S. Francisco*: les Propos d'Epictete recueillis par Arrian &c. Paris. 1630. 8.

2. Interprete *Guillemo du Vair*, parte quartæ opusculorum, post alias editiones vulgatorum Rothomagi A. 1636. 8. Laudat hanc versionem Mericus Casaubonus in notis p. 68. 70. 81. seq.

3. Interprete *Egidio Boileau* qui vitam Epicteti eleganter scriptam præfixit, Cebetisque tabulam subjunxit. Rothomagi 1667. quæ tertia est editio. Vide librum Bælii cui titulus: reponse aux questions d'un Provincial tom. 1. p. 129. seq.

4. Cum observationibus moralibus & Christianis auctore *Coque-
lino* Academiz Paris. Cancellario Paris. 1688. 12.

5. Ex versione Abbatis *Bellegardei*, una cum Altercatione Adriani & Epicteti, ac Cebetis tabula Gallice reddita, sub titulo: les *Caracteres d'Epictete*. Trivultii 1700. 12.

6. Enchiridion Gallice vertit & per singula capita doctrinam moralem Stoicam & Christianam inter se contulit additis observationibus *Michael Mourgues* Soc. Jesu sub titulo *Parallele de la e) Morale Chretienne avec celle des anciens Philosophes*. Paris. 1702. 12. Paraphrasin Christiani scriptoris, cujus illa solum loca retulit quibus ab Epicteti verbis auctor

e) Vide si placet *Memorias Trivulginas de Artibus & scientiis* A. 1704. L. p. 92. seq.

auctor recedit, putat esse factam in usum Anachoretarum, (qui vocati sunt Hefychastæ) f) ante annos ad minimum mille & ducentos.

Hispanice Franciscus de Quevedo tom. 2. Opp. p. 518. seq. enchiridion elegantissima Metaphrasi poetica expressit,

Anglice Enchiridion cum Simplicii commentario, per G. Stanhope, præmissa vita Epicteti ex Gallico Egidii Boileau. Lond. 1700. 8. edit. 2.

Germanice cum Cebete, Agapeto &c. Cothenis 1620. 8.

Danice per Briggittam Tott. Hafniæ 1661. 12.

Belgice; Lugd. Bat. 1617. forma minore, cum Cebetis tabula.

IX. Editiones promissæ.

David Hæschelius ad Jungermannum 7. Cal. Sept. 1608. *Animus erat dare Epictetæ, Enchiridion cum tribus MSS. codicibus, Simplicio cum duobus collatis, emendata hinc inde ab ipso et Wolfo, interpretatione notique auctioribus. Sed idem cogitare Heinsum ex D. Bengarsii literis intellexi, ut iam totus baream. Exspecto tamen responsum, si dignabitur dare, illustris Scaligeri.*

Idem Joanni Meurfio 5. Kal. Nov. 1614. *Salutem plurimam adscribo etiam Clarissimo Domino Heinso, cui ex litteris Fed. Morelli Professoris Regii hæc ad me, ni molestum, significæ, & quidem ipsa ejus verba: Audio etiam penes Dan. Heinsum Clarissimum Doctissimumque virum esse MS. Epictetum, qui Josephi Scaligeri in parva fuerat, emendatiorem amplio-remque. Ego humanitate illius viri cum singulari eruditione juncta plane perspecta, non dubito, quin tibi publico bono peculium istud conferat vel ultro. Hæc ille, qui etiam ad Arrianum nonnullas emendationes sponte misit. Claudius Salmasius præf. ad Simplicium: Ipsum Epicteti Enchiridion, quod, semper nobis in deliciis fuit, cum scriptis Codd. comparavimus, & viginti aliquot locos in tantulo opere nondum intellectos ceteris inter-pretibus explicavimus, multosque alios parum hætenus explicatos, elucidavimus.*

X. De Epicteti dictis, quæ in Arriani quatuor libris & in Enchiridio non leguntur.

Gellius lib. 1. cap. 2. ex libro primo Epicteti dissertationum digressarum ab Arriano profert locum, qui iisdem verbis legitur in Arriani lib. 2. c. 19. unde recentiores Gellii editiones pro primo secundum respondent, jubente id Lipsio lib. 2. cap. 3. elector. Sed & idem Gellius lib. 17. cap. 19. libros Arriani de Epicteti dissertationibus memorat & ex

iis quzdam profert, quz in Arriani opere, quale super est, frustra quz fieris; Et l. 19. c. 1. laudat librum Epiceteti Philosophi quintum *Διαλέξεων*, quas ab Arriano digestas congruere scriptis Zenonis & Chrysippi non dubitat. Neque *ῥῆσις* bene longa quam ibidem profert Gellius, in Arriani quatuor libris qui exstant legitur. Itaque quintus Arriani liber intercidisse videtur Gatakeri ad Antonini l. 8. c. 49. Salmasio, aliisque, recte sane, cum Photius cod. 58. testetur ab Arriano scriptos libros octo Epiceteti *Διατριβῶν*, & ejusdem *ὁμιλιῶν* libros duodecim. In Stobaeo, qui subinde Arrianum laudat, saepius Epiceteturum, multa leguntur Epiceteti dicta, quz in Arriani libris editis frustra quzras. Forte etiam aliis collectionibus dictorum Epiceteti usus est, certe Rufum ex dictis Epiceteti de amicitia allegat serm. 19. 20. & 106. Musoniusne Rufum? quem Stoicorum placita sectatum scribit Tacitus l. 3. Hist. c. 81. Epicetetea *ὑπομνήματα* Juuio Rustico auctore collecta legisse se testatur Marcus Antoninus, ut supra ex ejus l. 1. c. 7. monui. Celebrerrimum tamen & pluribus lectum fuit opus Arriani, quod laudat etiam Arnobius in extremo libri 2. *Cum de animarum agitur salute ac de respectu nostri, aliquid sine ratione faciendum est, ut Epiceteturum dixisse approbat Arriano.* In Bibl. Imperatoris MStz exstant sententiz Democriti, Epiceteti & aliorum veterum Philosophorum *γνώμαι καὶ ἐκλογαὶ ἐκ τῶν Δημοκρίτου καὶ Ἐπιεκτεῖτου καὶ ἄλλων σοφῶν*. Vide Nesselium parte 3. p. 41. Sententias CXVI Epiceteti Philosophi eximii & viri (ut habet titulus) *προσφύβου*, è Joannis Stobzi, Antonii & Maximi collectaneis excerpfit & seorsim latine edidit *Henricus Ernstius* Hafniz 1629. 12. Summam Philosophiz Epicetetez duobus verbis, *ἀπὸ τοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦς καὶ ἀβυστοῦ* circumscribit Gellius l. 17. c. 19. Porro Epiceteturum Philosophum Laertius l. 10. c. 6. testatur ab Epiceteto dictum *καὶ ἀπὸ τοῦ λόγου* & pluribus convitiis laceratum; quorum cum aliquam multa in Arriani libris occurrant, illud tamen *καὶ ἀπὸ τοῦ λόγου* non exstat. Epiceteti *Ἐπιστολάς* Græcis cum expositione Simplicii in Bibl. Medicez occurrere affirmavit Gesnerus. Idem post ipsum tradunt Epitomatores, & Jacobus Gaddius parum accuratus scriptor tom. 1. de scriptoribus non Ecclesiasticis p. 168. Nemo tamen fuit hæctenus qui Epistolas illas in lucem profertret, neque memorantur in Catalogo Bibl. Medicez vel qualem vulgavit *H. Ernstius* ex titulis pluteorum utcunque compositum, vel qualem majore aliquantulum studio concinnavit adhuc ineditum *Wilhelmus Langius Danus*. In notis Menagii ad Laertium l. X. sect. 7. legas Epiceteturum *ἐν τῇ πρώτῃ τῆς ἐν Μυτιλήνῃ φιλοσοφίας ἐπιστολῇ* citari a Sexto Empirico in libris contra Mathematicos. Sed Epiceteti nomen ibi male excusum est pro Epicuro.

CAPUT

CAPUT VIII. DE FLAVIO ARRIANO.

*Arriani etas & vita, atque alii novem hoc nomine. 1. Ejus scriptorum editorum
& perditorum Catalogus, illorumque quae exstant editiones, cum variis obser-
vationibus, per numeros septendecim. 2.*

I.

EPicteto non incommode jungetur discipulus a) ejus
celeberrimus, FLAVIUS b) ARRIANUS, c) Nico-
L 1 3 medien-

a) Ἀρριανὸς εἰς ὁμιλιῶν Ἐπικτήτου Phot. cod. 58.

b) Flavii prænomen ei tribuitur in Dionis loco infra adducendo.

c) Alii ab hoc, & ante nostrum fuere 1) *Arrianus* cujus librum de meteoris memorat Joannes Philoponus in Aristotelis Meteorologica: Ἀρριανὸς δὲ ἐν τῷ περὶ μετεώρων ὡς Ἐρατοσθένους ὁ Κυρηνάϊος ἰσχυρίζεται, εἴκοσι καὶ πέντε μυριάδας 5 α-
δίων ἔχειν τὴν περίμετρον τῆς μεγίστης τῆς γῆς κυκλῆς. Idem fuit auctor libelli quo probavit *Cometas* nihil neque boni neque mali portendere, teste Agatharchide Cnideo apud Photium cod. 150. p. 549. edit. Hoschelii. Ut adeo falsus sit Posssetinus, qui eum Arriano nostro Nicomedienſi adſcribit in Bibl. selecta parte 2. p. 356. 2) *Arrianus* Ἐπεσοῖδος cujus Mataphrasin græcam Georgicon Virgilio, libros XXIV. Alexandri-
dos & Poëmata in Regem Attalum Pergamenum laudat Svidas. Hujus & nostri scripta confundit Jo. Meursius in Bibl. Græca. Liber primus *Ἡρακλείας* Arriani allegatur ab Athenæo lib. 3. p. 82. sed legendum Rhiani, ut constat è Svida *Ῥιανὸς* & Etymologico M. in *ασέλληνα*. Ita apud eundem Athenæum l. XI. p. 499. Rhiani laudantur Epi-
grammata, etsi & ibi codices quidam habent Arriani, uti etiam apud Suetonium in Ti-
berio c. 70. & Eustathium ad Dionysium 414. & 525. 3) *Caius Arrianus Medicus*, qui ab aliis dicitur Coelius Aurelianus, Galeno antiquior, de quo dictum à me est in Bibl. lat. 4) *Arrianus Maturius* Altinatium præstantissimus, de quo Plinius l. 3. Epist. 2. & ad quem aliquot ejus exstant Epistolæ. Hunc eundem cum nostro perperam statuunt Gvil. Stuckius ad periplum Ponti Euxini & G. J. Vosius lib. 2. Hist. Græc. c. 11. confutati à Tillemontio T. 2. Hist. Imperator. p. 474. & Dodwello in diss. de auctore Periplusi Ponti Euxini. Post nostrum floruerunt 5) *Arrianus Grammaticus*, quem confabulantem inducit Athenæus l. 3. dipnosophist. p. 113. 6) *Arrianus 7Cius*, sub Alex. Severo clarus, cujus in Fandestamento. 7) *Arrianus Severus* præfectus ærario, sub Antonio Pio, auctor libro-
rum de edictis. 8) *Arrianus* Cof. sub Gordiano Imp. A. U. C. 995. idem forte qui græce scripsit de Imperatoribus Maximino juniore, Gordianis, Maximo Albino, in quo-

mediensis d) Bithynus, qui propter eruditionem Atheniensi & Romana civitate e) donatus, dignitatibusque auctus est. Adriano Cæsari admiratori Epicteti charus, ab eo præfectus provinciæ armatæ, Cappadociæ f) & Xenophontis prisçi non minus industria rerum gerendarum quam studio sapientiæ, scriptis & nomine ipso g) æmulus bellavit contra Alanos & Massagetæ, evectus etiam ad honores urbis Senatorios

quorum vitis ejus meminit Julius Capitolinus, nisi pro *Arriano* legendum *Arabianus* ut apud Livium XXVII. 6. pro C. & L. Arriano, *Armenium* legunt libri meliores. 9) *Arrianus* consularis Liguriæ sub Honorio Imp. memoratus in codice Theodos.

d) Eusebius in Chron. Olympiade 231. *Arrianus Philoſophus Nicomediensis agnoscitur Svidæ* Ἀρριανὸς Νικομηδεὺς Φιλοſοφὸς ἐπικτῆται. In Patriæ itaque honorem Bithynica scripsisse notat Photius cod. 93. & 58.

e) Lucianus in Pseudomante T. 1. p. 747. Καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ Ἐπικτῆται μαθητῆς ἀνὴρ Ῥωμαίων ἐν τοῖς πρώτοις, καὶ παλαιὰ παρ' ὄλοντον εἶον συγγεγόμενον. En Romanum Arrianum, non patria sed jure civitatis, perinde ut libro de venatione c. 1. Atheniensem se innuit (itidem non à loco nativitatæ, sed civitate) affirmans Xenophonti Atheniensi se esse ὁμώνυμον καὶ πόλεως τῆς αὐτῆς. Quod vero propter eruditionem hoc illi jus una cum dignitatibus contigerit, Dodwellus observat ex his Arriani verbis lib. 1. expedit, Alexandri p. 26. edit. Gronov. quæ secus intellexere Arriani interpretes Gronovius ac Vulcanius: ἐμοὶ πατρίστε καὶ γὰρ καὶ ἀρχαί, οἱ δὲ οἱ λόγοι εἰσὶτε καὶ ἀπὸ νέων ἐτι ἐγένοντο.

f) Dio in rebus Hadriani Imp. lib. 69. pag. 794. *Confesso ad hunc modum bello Judaico (à Barcocheba concito) bellum Alanorum (hi sunt Massagetæ) Pharasmanes nobis, Mediamque sexaia Armenia atque Cappadocia vastabit. Post Alani, partim adducti Vologesi muneribus, partim Φλαβιον Ἀρριανόντον τῆς Καππαδοκίας ἀρχόντου φοβηθέντες timore Flabii Arriani qui Cappadocia præerat quiescerunt.*

g) Νέος Ξενοφῶν dicitur Arrianus nosse Photio & Svidæ, & Arrianus ipse se homonymum Xenophonti & Xenophontem vocare non dubitat c. 1. & 17. libri de venatione, qui in MSS. Xenophonti inscribitur, & propterea diu neglectus jacuit quod in eum qui inciderent putarent, se non librum tunc adhuc ineditum Xenophontis junioris, sed pridem editum prisçi Xenophontis de venatione librum videre. Stylo etiam μιμητῆς ἀληθῶς Ξενοφῶντος fuit Arrianus, ut agnoscit Photius cod. 58. quod de quibusdam scriptis ejus non de omnibus intelligendum. In argumentis præterea librorum Xenophontem imitatus est, nam ut ille scripsit ἀπομνημονεύματα Socratis, ita hic libros de dissertationibus Epicteti: ut ille libros septem περὶ ἀναβάσεως Κύρου, ita hic libros totidem περὶ ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου: ut ille Ἑλληνικά ita hic Βιθυνικά, Παρθικά, Ἰνδικά, Ἀλανικά &c, ut ille *Tactica* librumq; de venatione, ita & Arrianus gloriatu se à teneris cum Socratico illo Xenophonte studiose incubuisse, ἀμφὶ ταῦτα (ita scribendum, non ταῦτα) ἀπὸ νέων ἰσχυρότατα κυνηγέσια, καὶ στρατηγίαν, καὶ σοφίαν. Pariter enim ut ille ita & hic strenuus functus est officio ducis bellici. Conf. Dodwelli *diff. de ætate Peripli Euxinii* §. 6. p. 112. seq.

rios ipsumque consulatum h) & in patria sacerdotio Cereris & Proserpinae i) functus. Attigit tempora Pii & Marci Antoninorum, k) relictis post se variis scriptis, quae secundum ordinem temporis quo elaborata videntur, maxime ex sententia Chronologi nostra aetate Clarissimi Henrici Dodwelli l) recensebo, ita ut illis quae intercederunt praefixum videas asteriscum: interim dolebis mecum praeter tot Arriani monumenta periisse etiam hujus Philosophi vitam, quam à Dione Cassio compositam fuisse Svidas m) auctoreft.

II. 1. ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ βιβλία οκτώ. *Dissertationum Epicteti libri* * οκτώ, memorati Photio cod. 58. Hi sunt, ni fallor, *libri de Epicteti dissertationibus*, quos ab Arriano compositos affirmat Gellius lib. I. c. 2. lib. 17. c. 19. Epicteti librum vocat Augustinus IX. 4. de Civitate Dei, *ἑπικτήτης λόγους* ipse Arrianus, & paulo post *ὑπομνήματα* in praefatione ad Lucium Gellium. Persvadeo enim mihi ex his οκτώ libris *Διατριβῶν* superesse hodie primores quatuor, de quorum editionibus atque interpretibus dixi capite superiore.

2. * ΟΜΙΛΙΩΝ ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ βιβλία δώδεκα, *Familiarium* n) *Epicteti sermonum libri duodecim*. Hi ut existimo, à Gellio lib. 19. cap. I. vocantur *Διαλέξεων* libri, ubi ex quinto nonnulla graece producit. Ex homilia Arriani protreptica quaedam proferuntur apud Stobaeum sermone 95. pag. 521. qui alibi passim multa ex Arriani Epicteteis profert, quorum

h) Photius cod. 58. *Διά δὲ τὸ τῆς παιδείας ἐπίσημον ἄλλας τε πολιτικὰς ἀρχὰς ἐπιστεύθη, καὶ εἰς τὸ τῶν ὑπάτων ἀνέβη ἰέλθῃ*. Svidas: *καὶ ἀξιωματῶν μεταλαβὼν καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν ὑπατεῦσαι, κατὰ Φησιν ἐλικόνθῃ, διὰ τὴν τῆς παιδείας δεξιότητα*. Heliconium hunc Byzantium Sophistam Christianum Svidas alibi testatur Chronicon contexuisse libris decem ab Adamo usque ad tempora magni Theodosii. Arriani Consulis mentio apud Galenum XI. 12. de usu partium T. I. edit. Basil. p. 492.

i) Photius cod. 93. ex Arriani ipsius Bithynicis: *ἐν αὐτῇ τε (Νικομηδείᾳ) γεννηθῆναι καὶ τραφῆναι καὶ παιδεύθῆναι, καὶ ἱερέα τῆς Διμητρῆθῃ καὶ τῆς παιδὸς αὐτῆς αἰς καὶ τὴν πόλιν ἀνακείσθαι Φησὶ, χρηματίσαι*.

k) Idem Photius c. 58. *κατὰ δὲ τῶν χρόνων Ἀδριανῶν καὶ Ἀντωνίνων ἔπις καὶ Μάρκου τῶν Ἀντωνίων ἐγνωρίσθητο*. Idem traditum Svidae in *Ἀρριανός*,

l) In laudata *diff. de aetate periphi maris Euxini*, T. I. Geographorum Graecorum minorum Viri Clariss. Jo. Hudsoni.

m) Svidas in *Δίων*.

n) Ita malim reddere, quam eum Tillemontio T. 2. *Historiae Imperatorum* p. 473. *harangues* sive *Orationes*.

In Stobzi Florilegio frequenter laudatur Epicteti Enchiridion, licet ex illo producta loca quaedam vel plane non leguntur in libello, qualis hodie exstat & qualis à Simplicio exponitur, vel aliter scripta habentur. Unde Salmasio aliquando in mentem venit suspicari, duas editiones enchiridii diversas ab Arriano factas esse, quarum in aliam Simplicius, in aliam Stobzus incidit. Ut cunque ista se habent, editiones & interpretationes libelli eximii sunt propemodum innumerabiles, ex quibus hæc mihi innotuerunt:

III. *Editiones Enchiridii Epicteti latinae.*

Angeli Politiani versio seorsim excusa Argent. 1520. 4. & in ejus operibus junctim editis ab Aldo Venetiis, Parisiis ab Ascensio A. 1519, fol. & à Gryphio Lugduni 1537. 8. Tomo secundo p. 195.

Editiones Enchiridii Epicteti Graecae.

Ex *Jacobi Tusani* castigatione Paris. 1552. 4. Hac priorem *Gregorii Haloandri* editionem memorat *Vincentius Obsopeus* notis in *Anthologiam* lib. 1. p. 70. & lib. 3. sub extrem. *Εγχειρίδιον*, inquit, *plenum energia paucis ab hinc annis à Gregorio Haloandro felicitis memoria Graece, tandem cum apud Noricos ageret, editum, quem hanc dubiè Venetiis cum magna juris civilis jactura Italica sortitio perdidit & exstinxit. Pro! nefandum flagitium, & tibi, o Venetia, perpetuo pudendum, quod tantum virum tam crudeliter devoraveris.*

Editiones Enchiridii Epicteti Graeco-latinae.

Cum explanatione *Thoma Naageorgii.* Argent. 1554. 8.

Antwerpiz A. 1578. ap. Plantinum.

A. 1634. Lugd. Bat. ex officina Jo. Maire; cum notis Jo. Dan. Snetani, forma minore. Hæc editio frequentissime repetita est in Belgio & Germania, habens additam tabulam Cebetis & narrationem Eris Pamphylii ex decimo Platonis de Rep. & Hipparchi Pythagoræi fragmentum ex Stobzi serm. 106. Notas ex Wolfio fere universas transcriptas monet *Mericus Casaubonus* ad Epictetum, p. 71. easdemque castigat p. 15. & 45. ad Antoninum. *Isaacus Vossius* in *Epist.* ad *Salmasium*

fiunt 23. Jan. 1634. Prodiit aliquando Epictetus apud Lamerium cum notulis ejus in quem morientis Scaligeri anima transmigrasse jactatur. Certe ne Scaliger tale quid unquam somniaverit, ac hic ibi scripsit. Nihil praeftitit, quod non è trivis possint Magisbelli. Unus tantum est locus, cujus vulgatae sollicitas lectionem, c. XVII. Καὶ οὐχ ἄρα εἰς αὐτὴν καλῶς, ἵνα ἐπ' ἐκείνῳ ἢ τὸ σὲ γαργαθήναι; Non ita ei bene est, ut tuarum perturbationum ille habeat potestatem. Ille legit εἶω vel εἶη, cum vulgata lectio Crotonae sanior sit.

Paris, 1653, cum notis Grammaticis & versione latina Wolfii accuratius & fidelius examinata, ut promittit titulus, sed ut res loquitur, depravata. Vide Merici Casauboni notas p. 77. edit. Lond.

IV. Editiones cum commentario Simplicii.

Græce Venet. 1528. 4. quæ editio cum MS. codice optimæ notæ à viro docto collata exstat in Bibl. Joannea Hamburgensi. Latine ex versione Angeli Caninii Venet. fol. 1546. & ex versione Hieron. Wolfii Basil. 1560. 8. Græce & latine cum commentario Simplicii latine tantum addito ex versione Hieron. Wolfii, & Arriani libris IV. Græce & latine cum ejusdem Wolfii interpretatione. Colon. 1595. 8. ex officina Birckmanniana. Græce & latine Enchiridion pariter Simpliciique commentarius emendatior ex codice Francisci Nansii, cum Wolfii interpretatione, editus est Lugd. Bat. 1640. 4. curante Dan. Heinsio. Huic editioni deinde inchoatus Salmasii in Simplicium commentarius subjunctus à Typographo fuit, unde illa editio modo Salmasiana modo Heinsiana ab eruditis viris appellatur. Græce & latine editio Simplicii Heinsiana recusa Lond. 1670. 8. Salmasius à Stephano Joanne Stephano acceperat Simplicium Meursii manu ad MS. tum codicem diligenter emendatum, ut ex ejus epistola ad Vossium docet Colomesius p. 193. Galliz Orientalis. Hæschelius quoque meliorem dare Simplicium fuit molitus, teste Andrea Schotto lib. 2. Obs. Humanar. c. 9. ut omittam Gesnerum, qui in Bibl. cum memorasset editionem Venetam Anni 1528. (perperam in Gesnero & ejus epitomatoribus excusum est A. 1538.) addit: Sed multa in illa editione corrupta sunt & non pauca desiderantur, quæ ego Bononia & Venetiis ad Politiani & alterius cujusdam docti exemplaria castigavi & explevi in meo codice, qui fortassis aliquando committetur prælo. Anglice Epicteti Enchiridion cum Simplicii commentariis vertit V. C. Georg. Stanhope. Lond. 1704. 8.

V. Edi-

gnas ut tam inhumane acciperentur à *Jacobo Gronovio* p) in supplementis lacunarum in *Ænea Tactico*, *Dione Cassio* & *Arriano* Lugd. Bat. 1675. 12. p. 160. seq. tanquam aliena & præcipue *Vulcanio*, *Freinsheimio*que surrepta, jae nullus pretii. Nempe vir clarissimus qui in his supplementis trium vel quatuor locorum *Arriani*, ex *Mediceo MS.* vidit rectiorem lectionem, ideo solus sapit, reliqui volitant velut umbræ. Prodiit *Blancardi* editio *Amst.* 1668. 8. cui etiam subiectus index *Scriptorum* ab *Arriano* laudatorum, qui sunt *Androsthene*s *Callistrati* *Creten*sis, *Aristobulus*, *Aristus*, *Asclepiades*, *Callisthenes*, *Cimon*, *Cretis*, *Eratosthenes*, *Euripides*, *Herodotus*, *Hecatzus*, *Homerus*, *Megasthenes*, *Nearchus*, *Onesicritus*, *Ptolemæus Lagi* & *Xenophon*. Ex his *Aristobulus*, *Asclepiades*, *Callisthenes*, *Hecatzus Eretriensis*, *Megasthenes* & *Ptolemæus Lagi* ante *Arrianum* scripserant de rebus *Alexandri Magni*. *Nearchus* & *Onesicritus* navigationes jussu *Alexandri* susceptas scriptis tradiderunt, memorati *Straboni*, *Plinio*, *Curtio*, *Plutarcho*. Ex his *Nearchi* paraplum ab *Indis* in *Persicum* usque sinum, late persequitur in *Indicis* (de quibus mox) *Arrianus*, brevius ex *Juba Plinius* lib. 6. cap. 23. *Hist. Nat.* Post *Blancardum* denique idem *Jacobus Gronovius* hos *Arriani* libros atque *Indica* ex *MS. Perusino* & quatuor *Codicibus Mediceis* emendatos in capita divisit & cum versione *Vulcanii MSto Augustano* postea usi ex ipsius autographo recensita & interpolata, suisque animadversionibus edidit *Lugd. Bat.* 1704. fol. Ac præfationem quidem & notas viri doctissimi scaturere in *Blancardum*, *Freinsheimium* & alios viros doctos quoscunque, & magnum aliorum contemptum ac minutiarum vicissim venditionem ac deprædicationem ubique referre, non mirabitur qui alia illius scripta similis farina omnia viderit. Ad calcem operis recusa est ipsius *Exercitatio de Pallacopa sive fossa ex Euphrate*, adversus *I. Vossium*.

Gallice hi *Arriani* libri prodierunt interprete *Claudio Wicardo* *Parif.* 1581. 4. tum *Nic. Perroto Ablancourtio* ibid. 1646. 8. præter quam editionem in *pandectis Brandenburgicis* memorantur aliz tres *Anni 1652. 1661. 1665.*

144

p) Exstat & ejusdem *Gronovii* *Epistola de Pallacopa amne* (de quo *Arrianus* lib. 7.) ad *Jo. Georg. Grævium* *Lugd. Bat.* 1686. 8. adversus *Isaacii Vossii* expositionem in appendice observationum ad *Mela* lib. Lond. 1646. 4. Nonnulli *Arriani* loca illustrat etiam præter *Curtii* interpretes, (*Freinsheimium* præcipue) *Palmerius* in *exercitationibus ad scriptores Græcos*.

Italicam versionem eorundem librorum vidi in 8.

In Historia Ecclesiastica Socratis lib. 3. c. 23. in latina versione Henrici Valesii videas memorari singularem librum (μονόβιβλον) quem Arrianus de Alexandri vita composuit. Sed in Græco est ὁ Ἀνδρίας nomen corruptum & antecedentia arguunt ibi potius agi de Alexandro impostore cujus vitam scripsit Lucianus.

8. Η ἸΝΔΙΚΗ ut Photius cod. 92. & Eustathius ad Iliad. δ'. p. 4742 five ut Stephanus Byz. in Μάσωνα vocat ἸΝΔΙΚΑ', *De rebus Indiciæ liber unus* Hic cum libris septem de rebus Alexandri solitus edi, à Clariss. Viro ad Solœcistam Luciani p. 104. & ab aliis quibusdam allegatus est pro libro octavo historiz Alexandri, ita ut Gvillhelmus Struckius q) putaverit Indica Arriani intercidisse. At licet & iste liber res Alexandri persequitur, tamen peculiariter ab auctore scriptus & publicatus est, stylo etiam peculiari, Jonica scilicet dialecto, cum septem libri priores Atticam eloquentiam referant. Quæ utpote satis testata & ex lectione utriusque operis & Arriano r) ipso auctore, Photioque ac Stephano Byz. certa, prolixius demonstrare supersedeo. Vide Blancardi notas p. 507. seq. *Nearchi Cretensis s) Parapulus* ex Arriani Indicis petitus græce & latine cum brevibus notis editus est in T. 1. Geographorum minorum Viri Clariss. Jo. Hudsoni, præfixa H. Dodwelli dissertatione, quæ illum suspectum sibi & sub postremorum Ptolemzorum tempora confectum, non ab ipso Alexandri M. æquali Nearcho compositum testatur, argumentis nescio an conjecturis potius ad hanc sententiam adductus. Meminit Nearchi præter alios Philostratus in vita Apollonii III. 15.

9. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΑΔΡΙΑΝΟΝ ἐν ἣ καὶ ΠΕΡΙΠΛΟΙΣ ΕΥΞΕΪΝΟΥ ΠΟΝΤΟΥ *Epistola ad Hadrianum Imp.* (quem à Trajano qui eum adoptaverat *Trajanum Adrianum* Augustum vocat) in qua *Periplus Ponti Euxini* à Trapezunte usque ad Dioscuriada atque inde ad Bosphorum Cimmerium indeque ad Thracium & ipsam Byzantium urbem. Hic periplus scriptus ab Arriano Cappadociæ jam præfecto, in usum Imperatoris, circa annum ejus vicesimum paulo ante bellum cum Alanis, ut ostendit Dodwellus pag. 109. In eodem periplo testatur Arrianus se de

M m 2

rebus

q) In Periplum Ponti Euxini p. 2.

r) Arrianus lib. 6. p. 270. edit. Gronovii, de Indica expeditione agens, ταῦτα, inquit, ἴδια ἀναγράφω αὐτῷ Νεάρχῳ ἐπόμενος ὡς καὶ τήνδε εἶναι ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου Ἑλληνικὴν ἑγγράφην. Ταῦτα μὲν δὴ ἐν ὑσέρῳ ἔσται τυχὸν εἰσὸς Συμῶς τε μὲ καὶ ὁ δαίμων ἀγῆ ταῦτη.

s) Vide Gronov. ad Arrian. 332. & Berkelium ad Steph. in Λήτη.

rebus pluribus sententiam suam accuratius exposuisse ἐν τοῖς Ῥωμαϊκῶν γραμμασιν * *litteris Latine scriptis*, quæ in Archivis reconditæ perierunt. Memorat istum Arriani periplum Stephanus Byz. in ἀλμύρη, ἀψίδα, Σόανα. Respicit & in Ἀθήνας. Neque cum If. Vossio p. 38. ad Anonymi periplum Ponti Euxini & Mæotidis paludis, crediderim Epitomen tantum hodie superesse. Idque recte negat Dodwellus p. 160. Græce primus edidit *Sigismundus Gelenius* cum periplo maris Erythræi, periplo Hannonis, Plutarcho de fluminibus & montibus, ac Strabonis Epitome Basileæ ap. Frobenium 1533. 4. Latine vertit post *Adrianum Turnebum* & tum hunc Ponti Euxini tum Erythræi maris (de quo mox) periplum Græce & latine edidit commentarioque & tabulis Geographicis *Abrahami Ortelii* additis illustravit *Jo. Guilielmus Stuckius Tigurinus* Lugd. 1577. fol. Ab eo tempore Græce cum Stuckii versione inter alia Arriani scripta utrumque periplum edidit atque itidem tabulam Ponti Chorographicam addidit *Nicolaus Blancardus* Amstelodami 1683. 8. Denique *Jo. Hudsonus* Vir clariss. additis brevibus notis & Stuckii translatione servata præmissisque eruditis *Henrici Dodwelli* dissertationibus Chronologicis, ambos periplos Græce ac Latine recudendos dedit in Geographiæ veteris scriptoribus Græcis minoribus Tomo I. Oxoniæ 1698. 8. In quo volumine exstat etiam *periplus* ejusdem *Euxini maris & Mæotidis paludis* Græce primum editus ex Bibl. *Claudii Salmasii*, latine versus & notis illustratus ab *If. Vossio* Amst. 1639. 4. & recusus in Geographicis antiquis *Jacobi Gronovii*, Lugd. Bat. 1697. 4. Hunc *Arriano* juniorem demonstrat, antiquiorem *Constantino Imper.* conjicit in *diff. de illius ætate* ab *Hudsono* præfixa *H. Dodwellus*. Certe ex *Scymno Chio*, *Arriano* & *Martiano Heracleota* pleraque sua collegit, & nominatenus meminit *Xenophontis* ἔμπροσθεν ita dicti respectu junioris *Xenophontis* *Arriani*. Misi præterea ad eundem præstantissimum *Hudsonum* tertio Geographorum minorum Volumini inferendam aliam *Anonymi descriptionem Græcam ineditam Ponti Euxini*, collectam ex iisdem Scriptoribus, sed nonnulla vel in illis non obvia vel obscurius aut inemendatius tradita explicantem, quam evulgare olim promiserat *Holstenius* in Syntagmate Geographorum Græcorum de quo *Lambecius* lib. I. commentar. de Bibl. Vindobonensi p. 113. 114. Vide & quæ de manu exaratis ex Periplo *Arriani* excerptis tradit idem *Lambecius* lib. I. p. 107. lib. 5. pag. 153.

ΙΟ. ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΡΥΘΡΑΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ, *Periplus maris Erythraei*

ibrai superiori maris Euxini periplo adjungi in editionibus solitus atque Arriano nostro vulgo tributus, sed & cum variis navigationum descriptionibus Italice editus atque illustratus à Jo. Baptista Ramusio Venet. 1588. fol. In se ipso libellus nullas habet notas certas quibus Arriano nostro adscribatur, nullius etiam veteris scriptoris testimonio hanc sententiam confirmante. Cum tamen in Codice quo Gelenius est usus, Arriani nomen præ se ferat, neque certa sint argumenta quibus ei abjudicetur, neque illius ingenio, curiositate atque eruditione sit indignus, inter Arriani nostri scripta ei locum dare non dubitavi. Quanquam non probo libertatem Stuckii, qui præter MSS. Codicum & editionis Gelenianæ fidem huic quoque periplo præfixit inscriptionem: ad *Adrianum Trajanum Imperatorem Casarem Augustum*. Quod vero argumenta quæ objiciuntur Chronologica non sint tam evidentiæ, ut propterea alius auctor sit nobis quærendus, vel ex eo capias licet conjecturam, quod eadem illa ex quibus Salmasius in exercitationibus Plinianis p. 1186. edit. Parisiensis probare voluit eum Arriano longe antiquiorem esse, assentientibus Vossio lib. 2. de Hist. Græcis cap. 7. & Jo. Harduino ad Plinii lib. 6. c. 23. eadem illa argumenta urgentur à doctissimo Dodwello in dissertatione de ætate & auctore Periplus maris Erythræi pag. 87. seq. ut illum Arriano fuisse junioem atque sub Marco ac Vero scripsisse ostendat ac confirmet. Neque vero necesse est *αυτοκράτορας* quos donis & legationibus dicitur amicos sibi servasse Charibaël Homeritarum ac Sabaitarum in Arabia Regulus, de binis in imperio sociis potius quam de duobus sibi succedentibus intelligere Imperatoribus; Trajano v. g. & Adriano, vel Adriano & Antonino Pio, siquidem & hujus ætatem attigit noster Arrianus. Ad diversitatem quam Abraham Ortelius objicit inter hunc periplum & descriptionem ejusdem oræ in Arriani Indicis occurrentem, possit responderi Arrianum prius in Indicis suis oram illam descripsisse ex Nearchi, ut ipse testatur libro, deinde ex recentiore observatione, quam à Nearchi illa differre nihil profecto mirum. Sed de hac restat ut quisque ut volet, mihi ad alia Arriani scripta est progrediendum.

II. * ΑΛΑΝΙΚΗ, ἢ ΤΑ ΚΑΤ' ΑΛΑΝΟΥΣ *De bello adversus Alanos (Hadriano Imperante gesto) liber.* Hoc bellum ipse patravit Arrianus, Alanosque ut testatur Dio lib. 69. p. 794. compescuit. Memorat *Αλανικὴν* ejus Photius cod. 58. & ejus fragmentum esse videtur *ἐκταξις κατὰ Ἀλανῶν*, instructio aciei adversus Alanos, quam Græce ex MS. Mediolanensi, cujus ab Emerico B. gotio apographum acceperat, cum versione latina

& notis suis edidit & Tacticæ Arriani subjecit Joannes Scheferus, Upsalix 1664. 8. Scheferi editionem recudi curavit Nicolaus Blancardus Amstelod. 1683; 8.

12. ΛΟΓΟΣ ΤΑΚΤΙΚΟΣ ρ) Ἡ ΤΕΧΝΗ ΤΑΚΤΙΚΗ, *De acie instrumenta liber*, vicesimo Hadriani Imp. anno scriptus, ut auctor ipse sub extremum testatur & accurate inter alia agens de exercitiis equestribus veterum Romanorum. Hunc ex eodem codice Mediolanensi paucis ut videtur verbis ab initio mutilum edidit, vertit & notis illustravit idem Scheferus una cum Mauritii Imp. libris XII. artis militaris de quibus suo loco dicitur. Nicolaus deinde Blancardus Tacticam ex Scheferi editione una cum aliis Arriani opusculis prelo iterum subjecit & iconismis quibusdam auxit, Amstelodami eo quem dixi Anno 1683. 8. professus (nescio quam vere, vix enim ullum hujus rei in recensione libri vestigium) se usum codice MS. Claudii Salmasii, qui pridem Arriani Tactica legisse se testatus est, in tractatu de militia Romana.

13. * ΤΑ ΜΕΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ἐν λόγοις ἰ. *Historiarum de rebus post Alexandrum gestis libri decem*. Memorantur à Photio cod. 58. & prolixius recensentur cod. 92.

14. * ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΙΜΟΛΕΟΝΤΑ ΤὸΝ ΚΟΡΙΝΘΙΟΝ *De rebus à Timoleonte Corinthio in Sicilia adversus Dionysium gestis*. Meminit Photius cod. 93. ex ipsius Arriani Bithynicis.

15. * ΤΑ ΚΑΤΑ ΔΙΩΝΑ ΣΥΡΑΚΟΥΣΙΟΝ. *De rebus gestis Dionis Syracusii adversus eundem Dionysium secundum, Dionysii F. tyrannum*. Photius ubi de Arriani Bithynicis p. 130. μέμνηται ἣ ἐν ταύτῃ τῇ συγγραφῇ (ὁ Ἀρριανὸς) καὶ ἐτέρων πραγμασιῶν, ὧν ἡ μὲν ὅσα Τιμολέοντι τῷ Κορινθίῳ κατὰ Σικελίαν ἐπραχθῆ, διαλαμβάνει. ἡ ἣ τὰ Δίῳ τῷ Συρακυσίῳ ὅσα ἀξιαφήγητα ἔργα ἐπετελέσθη, ἠνίκα τὰς Συρακῶνας καὶ πᾶσαν Σικελίαν ἀπὸ τῆς δευτέρας Διονυσίας ὡς ἦν παῖς τῆς πρώτης ἡλευθέρη, καὶ τῶν βαρβάρων, ὡς ὑπὲρ τῆς βιβλαίως τυραννεῖν Διονύσιον ἐπηγάγετο.

16. * ΒΙΘΥΝΙΚΑ ἐν βιβλίῳις ὀκτώ. *Origines & Historia Bithynie Patrie sue à temporibus usque Mythicis ad excessum Nicomedis postremi Regis qui regnum suum Romanis testamento legavit, libris VIII*. Vide Photium Cod. 93. Meminit hujus operis Stephanus Byz. in Ἀμαζόνιον, Ἰσακ, Βιθυνόπολις: Etymologicum Magnum in Ἀφίσι, Eustathius ad Iliad. Δ, pag. 373. E. pag. 429. H. p. 569. O. p. 1020. Jo. Tzetzes Chi-

ρ) Arriani nomen inter eos quorum scriptis usus est Leo Imperator, præfigitur hujus Tactis in cod. MS. de quo Lambecius lib. 7. p. 213.

Chiliad. 3. hist. 155. vers. 987. In Catalogo MSS. Scipionis Tertii apud Labbeum Bibl. nov. MSS. p. 385. tanquam adhuc in Italiz Bibliothecis exstantia memorantur Arriani Parthica, Alanica, Historiz de rebus post Alexandrum & Bithynica.

17. ΚΥΝΗΓΗΤΙΚΟΣ *De venatione liber ad imitationem Xenophontis scriptus & supplens ea quæ in prisca Xenophontis s) libro de venatione desiderantur. Primus è recentioribus hunc librum, ineditum adhuc lectitavit & quædam illius illustravit Henricus Stephanus lib. 4. schediasmatum c. 1. seq. & lib. 5. c. 16-18. Deinde editionem ejus molitum Rigaltium testatur Mauffacus ad Plutarchum de fluminibus, cujus verba adscribam: Arriani Κυνηγετικὸν nescio cur Baellenus non vulgatum fuerit. Hoc tantum scio, illud opus ab ornatissimo & omni virtutum genere cumulatissimo Claudio Salmasio descriptum fuisse ex cod. MS. Bibl. Palatina, & huc usque fuisse neglectum, quod Xenophontis nomen vetus illa membrana proferret, quodque qui in eam inciderant non animadvertissent Arrianum etiam Xenophontea vocari. Eruditissimus Rigaltius amicus, noster dum curaret Scriptores de re accipitraria & de cura canum excudi, in animo quidem habuit Κυνηγετικὸν illud Arriani simul edere quod à Salmasio habebat: sed credo Typographi ejus spem fecerunt, nam quia Græcum erat, sine versione latina, quæ hodierna est supinitas, noluerunt hoc opus typis mandare. Ab illo tempore primus Græce vulgavit & elegantiori versione latina Arriani Cynegeticum donavit Lucas Holstenius Romæ & Parisiis apud Cramoisiū A. 1644. 4. Holstenii editionem postea inter alia Arriani opuscula repetiit Nic. Blancardus & Henrici Stephani observationes ex ejus schediasmatum libris adjecit, sed & loca quædam ipse emendavit ex Græco codice MS. quem Roma Octavius Falconerius ad eum trans miserat; tum loca quædam versionis Holstenianæ in ora libri subinde reddidit meliora. Amst. 1683. 8. Denique idem libellus gallice u) versus est nescio quo auctore & Parisiis A. 1690. 120. editus cum Oppiani Cynegeticis, Synesiique Epistola & Basilii homilia ejusdem argumenti.*

CAPUT

s) Ita de se Xenophon junior, sive Arrianus: ταῦτα λέξω ἐμάνυμις τεῶν αὐτῶ καὶ πῶλως τῆς αὐτῆς (donatus civitate Atheniensis) καὶ ἀμφὶ ταῦτ' ἀπὸ νέε ἐσπιδάκας, κυνηγεσία καὶ στρατηγία καὶ σοφία.

t) Exstant in Tomo quinto Facis Artium Jani Gruteri.

u) Vide Ephemerides eruditorum Parisiensis A. 1690. p. 357. seq.

CAPUT IX.

De ZENOBIO, DIOGENIANO & aliis
Proverbiorum Scriptoribus.

Catalogus scriptorum deperditorum de proverbis. 1. Proverbia edita sub nomine Plutarchi. 2. Zenobii 3. Diogeniani. 4. Appendix Vaticana. 5. Proverbia ab Aldo edita. 6. Proverbia in Hesychio. 7. Suida. 8. Proverbia Mich. Apostolii. 9. Gregorii Cyprii & Hermodori Rbegii. 10. Index scriptorum in proverbiorum Græcorum scriptoribus allegatorum. 11. Notitia scriptarum recentiorum qui proverbia collegerunt vel interpretati sunt, digesta ordine Alphabeti.

I.

IN proverbiiis Græcis sive congerendis sive exponendis multi olim operam posuerunt suam, quorum scripta interciderunt. Ex his incertum est, quis designetur à Marcello Ancyrano apud Eusebium in libris adversus eum scriptis lib. I. c. 3. ubi refert, virum quendam è Græcis sapientem duobus libris explicasse proverbia ἑμμετρα, at ἀμετρα libris quatuor. διὸ καὶ τις τῶν παρ' αὐτοῖς σοφῶν συναγαγῶν τὰς ἀπὸ πολλῶν καὶ διαφόρων λεχθεῖσας παροιμίας εἰς αὐτὰς γυγραφεῖναι βιβλία, δύο μὲν τῶν ἑμμετρῶν τῶν ἢ ἀμετρῶν τέσσαρα. Forte intelligitur Aristophanes Grammaticus, cujus ἀμετροὶ παροιμίαι videntur laudari in scholiis græcis ad Aves Aristophanis Comici v. 1292.

Ὁ εἰς τὰς ᾠδὰς Πλάτωνι παροιμίας γράψας laudatur in Anonymi libello de incredilibus cap. IX.

Æschylum ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν allegat Zenobius V. 85. Intelligit forte Æschylum Alexandrinum, ut Meurfio etiam visum in libro de tragædiis Æschyli Poëtæ.

Antiphanis Comici Drama, παροιμίαι, Athenæus lib. II. p. 60.

Apollonides Nicænus περὶ παροιμιῶν. Stephanus Byzantius in τέρνῳ.

Aristides ἐν τρίτῳ περὶ παροιμιῶν. Athenæus XIV. p. 641. Vide & Apostolium IX. 16,

Aristo-

Aristotelis inter scripta Laërtius V. 26. memorat *Παροιμίας*, de quibus dixi supra lib. 3. c. 6. ubi & de *Cephisodoro*, qui Aristotelem reprehendit, quod exiguum fecisset operæ pretium in congerendis proverbiiis, cum Antiphanes Comicus integrum drama illis impleverit. Ita enim intelligendus locus Athenæi lib. 2. p. 60.

Attalus περί παροιμιῶν Hefych. in Κορίνθιοι. Incertum est, quem Attalum intelligat, plures enim fuere, ut dixi lib. 3. cap. 15. Stoicum tamen intelligi suspicor.

Chryssippus, Stoicus & ipse Philosophus, περί παροιμιῶν libros duos scripsit ad Zenodotum teste Laërtio VII. 200. Priorem laudat idem VII. 1. Allegat hoc Chryssippi opus & Zenobius II. 18. III. 40, V. 32. Schol. Comici ad Equites, Pindariq. Od. 2. Isthm. Respicit Plutarchus in limine Vitz Arati.

Cleander (Κλέανδρος) ἐν δευτέρῳ παροιμιῶν Schol. Theocriti Idyll. 5. Apostolius XV. 8.

Clearchus περί παροιμιῶν sæpius laudatur ab Athenæo. Vide & Zenobium V. 44. 47. 48.

Damo sive *Demo* περί παροιμιῶν. Plutarch. Theseo, Zenobius V. 52. Stephanns Byz. fragmento de Dodone, Harpocrat. Apostolius, Schol. Comici ad Plutum, & Pindari ad Nem. 7. Apostolius (qui XIII. 26. primum librum allegat) aliique apud Meursium pag. 1352. Bibl. Græcæ, quem, si placet, vide.

Didymus Alexandrinus tredecim de proverbiiis libros scripserat sub titulo πρὸς τὰς περὶ παροιμιῶν συνηλλαγίας teste Helladio apud Photium cod. 279. p. 865. Allegatur iterum p. 872. Vide & Zenobium II. 31. IV. 20. & Tzetzam Chil. VIII. versu 19. Ex hoc Didymo & Tarræo collecta esse, quæ hodie habemus Zenobii proverbialia, titulus ipse profitetur.

Mylo, ὁ Μύλων ὁ παροιμογράφος Zenobio II. 45. Confer Menagium ad Laërtii III. 40.

Seleucus Alexandrinus, περί τῶν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι παροιμιῶν. Svid. in Σέλευκῳ.

Lucillus Tarræus. Tzetzes Chil. VIII. vers. 19. laudat Didymum & Ταρραῖον ἐν παροιμίαις. Librum primum περί παροιμιῶν allegat Apostolius præfat. Ex hoc Tarræo & Didymo collecta sunt, quæ exstant proverbialia Zenobii, ut infra dicam.

Theætetus ἐν 7ῳ περί παροιμίας. Svid in ἑδὴν πρὸς τὸν Διόνυσον.

Theophrastus περί παροιμιῶν, α'. Laërtius V. 45. Harpocratio in ἀρχῇ ἀνδρα δέικνυσι, Apostolius IV. 51. VI. 36. Stobæus.

Aristarchum quoque & *Cleanthem* adagia scripsisse not. vit. doctus Andreas Schottus, sed ex Svida in *ὄνσ πεκαί* non magis probari potest, Aristarchum singulari opere proverbialia explicasse, quam *Dicaearchum* è Zenobii II. 15. III. 65. IV. 26. & VI. 16. vel *Philonem* è Laërtii III. 40. Neque adeo veteris scriptoris locus mihi occurrit, ex quo Cleanthem de proverbialibus scripsisse constaret. E Latinis *Apuleji* Platonici liber secundus proverbiorum allegatur à Charisio lib. 2. Gramm. p. 214.

Quæ exstant scripta ejusdem argumenti Græca vel integra vel ex parte, ea hoc capite demceps breviter persequar.

II. PLUTARCHI inter monumenta Lamprias memorat *παροιμιῶν βιβλία β'* libros duos proverbiorum, qui interciderunt. Græca tamen proverbiorum sub Plutarchi nomine collectanea Græce legit Erasmus, allegatque *in festina lente* & alibi. Laudat etiam (ex Erasmo fortassis) Gyraldus dialogo 2. de poetis p. 119. *Plutarchus in Paramiarum libello, si modo ab is Plutarchi est.* Illa Græca Plutarchi collectanea sibi quoque videre contigisse testatur Schottus ad Zenobii Centur. 1. prov. 67, ex quo loco apparet diversa illa fuisse ab appendice proverbiorum Vaticana, ejusdem Schotti beneficio edita, quam ab Erasmo tributam Plutarcho indigne fert idem Schottus præf. & pag. 311. Sed & Vulcanius Epistola ad Theod. Canterum Centuria III. earum quas Gabbema vulgavit p. 714. Collectanea quædam Græcorum proverbiorum titulo Plutarchi edita habere se est testatus. Denique A. 1701. Lugduni Bat. Vir Cl. *Jacobus Gronovius* è codice Florentino Græce sub Plutarchi nomine edidit proverbialia CXXXI. addita Latina sua versione, in præf. ad tomum decimum thesauri Antiqu. Græcarum. Ad calcem legas: *πλεῖστάχθ παροιμίαι αἷς Ἀλεξανδρείς ἐχρῶντο. Plutarchi proverbialia, quibus usi sunt Alexandrini.* Gronovius suspicatur esse potius proverbialia ab Alexandrino aliquo collecta. Certe leguntur in his pleraque minime propria Alexandrinis. Erasmus sub Plutarchi nomine quædam affert, quæ in his Gronovianis neutiquam leguntur, at obvia sunt in appendice Vaticana. Codice Florentino ante Gronovium usus est vir acutissimus Alexander Morus, & ex eo quædam produxit in notis ad quædam loca Novi fœderis ad Hebr. II. 1.

III. ZENOBIUS, quem Scholiastes a) Comici & plerisque in locis Erasmus *Zenodotum* b) appellat, Sophista fuit, Svida teste, Adria-

a) Schol. Aristophanis ad nubes f. 133. *Ἰνὸ δὲ ἰσχυρῶ ὁ τὰς τὰ παλαιὰ καὶ διδύμω παροιμίας ἐπισημῶν βοιωτοῖς φησὶν* &c. Conf. Zenobii Centur. 3. prov. 87. Sic & Zenodotum Grammaticum Ephesum, quem notat Ammonius in ἔδν A. Schotto observante. b) Ery-

Adrianique Imp. c) temporibus versatus est Romæ, & libris tribus scripsit Epitomen Adagiorum Lucii Tarrzi & Didymi Alexandrini. Ζηνοβίου σοφιστῆς, παιδευσας ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Ἀδριανῆς Καίσαρος ἔγραψεν ἐπιτομὴν παροιμιῶν Διδύμου καὶ Ταρραίου ἐν βιβλίοις τρισί. Anonymus in Scholiis ad Aristotelis Rhetorica lib. 2. p. 42. αἷς ὁ Κρατήρως Φησιν, ἢ Δῦρις ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν παροιμιῶν Ζηνοβίου ἀπὸ τῶν Ταρραίων, ita enim legendus ille locus, & respicitur Zenobii II. 28. ubi Craterus & Duris laudantur. Hanc Epitomen ordine litterarum decurrentem sed libris tribus neutiquam distinctam Græce primus vulgavit Vincentius Obsoræus, Haganoz 1535. 8. Ζηνοβίου ἐπιτομὴ τῶν Ταρραίων καὶ Διδύμου παροιμιῶν. Latine vertit Gilbertus Cognatus, Erasmi per sex annos amanuensis, sub titulo: *Sylloge Paræmiarum*, quas Erasmus in suas *Chiliades* non retulit exceptis paucis, quantum varia est lectio & interpretatio. Basil. 1559. & inter Cognati opera junctim excusa, fol. Denique Andreas Schottus Antwerpianus Societatis JESU presbyter Zenobii proverbia cum nova versione & notis eruditis edidit atque in Centurias distribuit (sunt autem proverbia DLII.) Antwerpiz 1612. 4. cum Diogeniano aliisque, de quibus mox. Alius fuit Zenobius, cui Augustinus libros de ordine inscripsit, à quo ad hoc argumentum suscipiendum carmine invitatus fuerat, ut refert lib. 1. c. 7.

IV. DIOGENIANUS non videtur singulare opus de proverbiiis scripsisse, igitur nolim assentiri præstantissimo Schotto, qui apud eundem Svidam in Διωγ. pro περὶ πρῶτων legit περὶ παροιμιῶν. Sane ex Hesychii Alex. præfat. ad Glossarium patet Diogenianum proverbia explicasse nonnulla etiam sine explicatione posuisse (hoc enim sibi volunt Hesychii verba, ἐββλόμην ἢ αὐτὸν μήτε τὰς πλείους τῶν παροιμιῶν ψιλῶς καὶ ἀνευ ἰῶν υποθέσεων τεθεικέναι) in magno suo Lexico, quo Svidas etiam gnauiter est usus, & de quo alibi dixi. Idem fecisse in Lexico suo Eudemum conjicio ex Apostolii V. 96. Ex hoc Diogeniani dictionario nescio quis (perinde ut Schottus è Svida) singulari libello paræmias collegit. Sane quem Schottus primus ex codice MS. Petri Pantini & altero Palatino cum versione sua & notis edidit, Zenobioque, de quo jam dixi, subjunxit, inscribitur sic: Παροιμίαι Δημώδεις d) ἐκ τῶν Διογενιανῶν

- b) Etymologici M. auctor in ἔδειξ videtur vocare Zenobium. De variis Zenodotis dixi lib. 2. c. 2. §. 16. quibus adde quod ad Zenodotum (sive aduersus Zenobium) antiquiorem longe Zenobio nostro libros duos de proverbiiis scripsit Chrysippus. Laert. VII. 200.
- c) Mirum hoc possit videri, cum Zenobius II. 1. & III. 68. laudet Lucianum, qui scripsit M. Antonino jam defuncto. Alia temporis nota II. 35.
- d) Alio sensu Δημώδης παροιμία apud Apostolium VI. 7. VIII. 8. &c.

ἢ συναγωγῆς. Eadem plane inscriptio Codicis Cæsarei apud Lambecium lib. VII commentar. pag. 253. Decurrit ordine Alphacetico & complectitur proverbia DCCLXXV. in Centurias à Schotto digesta. Usus se Diogeniano MS. testatur Erasmus, uti postea Zenobio quoque (XXVI. 63. Epist.) sed admodum mutilo atque inemendato. Diogenianum hunc Heracleotam Ponticum fuisse Svidas refert & Hadriani Imp. temporibus vixisse. Mox ipse dubitat, utrum Heracleam Ponticam Cariz patriam habuerit? Medicum enim celebrem itidem fuisse ex Heraclea Albace Cariz Diogenianum. Liceat etiam addubitare de ætate. Junior enim Zenobio videtur, & II. 98. V. 23. allegat Lucianum. Fuit & Diogenianus Pergamenus, quem confabulantem secum inducit Plutarchus VIII. i. sympof. Nescio idemne sit Diogenianus Philosophus, ex quo locum de oraculorum vanitate affert Eusebius IV. 3. præparat. Theodoritus X. therapeut. p. 138. Diogenianum præterea sive Diogenem Cyzicenum Grammaticum memorat Svidas, quem, si placet, vide. Diogeniani Epitome τῶν ὀυσεΐνης Ἑλλητικῶν allegatur in scholio Græco ad Naysanzen, apud Montfauconum p. 214. Diarii Italici.

V. APPENDIX VATICANA sive collectio proverbiorum CCCLIII. similiter ordine litterarum decurrens, quam beneficio Scipionis Cobellucii acceptam Schottus cum versione & notis primus edidit. Christianum fuisse auctorem qui illa collegit, probe observat à Centur. III. adagio 87. ut erraverit Erasmus, si eadem sylloge proverbiorum fuit, quam ille subinde laudat, sub nomine Plutarchi.

VI. EDITIO PROVERBIORUM ALDINA sive Collectio paræmiarum Alphabetica Schotto, ut opinor, haud visa, quam Aldus Manutius fabulis Æsopi, Phurnuto, & aliis quibusdam Venet. 1505. fol. Græce subjunxit sub titulo: συναγωγή τῶν Παροιμῶν καὶ Διδύμων καὶ τῶν ἄλλων Σιδά καὶ ἄλλων Παροιμῶν συνεθεσῶν κατὰ ἑπιγράμματα, complectitur Zenobium & proverbia à Svida excerpta, tum ex Apostolio quædam.

VII. HESYCHIUS in præmio Lexici conquestus inter alia Diogenianum paræmias non paucas sine explicatione in Dictionario suo posuisse, promittit, se industria sua, ut alios, ita hunc quoque defectum suppleturum. Hodie tamen in glossario ejus per pauca hujus argumenti leguntur, quæ sparsim suis in Diogenianum & Vaticanam appendicem notis idem Schottus intexuit. Itaque eruditi existimant Hesychni epitomen tantum non integrum opus ad nos pervenisse, quæ de re cum de illius glossario acturus sum, dicam.

VIII. SUI-

VIII. SUIDAS longe plura proverbialia Lexico suo * inferuit eademque explicavit, ita ut ex illo MCCCC. collegerit Schottus, quæ cum versione sua & notis Zenobio, Diogeniano & Vaticanæ appendici subjecit, addito Josephi Scaligeri Stromateo proverbiorum Græcorum, versibus Hexametris CCCCXIX. & Jambicis DCCCCXXVI. quem & ipsum versione metrica (ita ut versus versui respondeat) ac subinde notis illustravit, subjuncto toti operi indice Græco alteroque Latino adagiorum. Antw. 1612. 4. Lucem viderat Scaligeri *σημαλούς παροιμιῶν ἐμμέτρων* Paris. 1593. 4. & cum Latina vers. ibid. 1594. apud Morellum 8vo. donatus A. 1584. Claudio Puteano, & recusus postea inter Saligeri Poëmata à Petro Scriverio collecta & edita Lugd. Bat. 1615. 12.

IX. MICHAEL APOSTOLIUS Byzantinus medio sæculo decimo quinto clarus, de quo infra libro quinto dicendi locus erit, copiosissimam fecit paroemiarum *συναγωγὴν*. Ab eo enim collecta & explicata habemus proverbialia bis mille & viginti septem, inscripta Caspary Uxamæ sive Osmi in Hispania Episcopo, Romæ tum versanti, ubi & ipse scripsit, patria à Turcis occupata exsulans Apostolius. Horum epitomen (explicatione fere rescissa) edidit Græce Hervagius Basileæ A. 1538. 8. Eadem postea plus vice simplici recusa est cum clavi Homerica Georgii Perkinfi, in 8vo. Integram ac pleniorē editionem promisit Robertus Constantinus, dedit Petrus Pantinus, cum cujus versione & notis hoc opus undique non mediocri studio ab Apostolio collectum vidit lucem Lugd. Bat. 1619. 4. ex qua editione tres vel quatuor præter rem fingit auctor Pandectarum Brandenburgicarum. Quædam Apostolii emendat illustratque Reinesius lib. I. Var. lect. c. 24. Ceterum fallitur doctissimus Pantinus cum in notis p. 377. Apostolii *Ἰωνιῶν* nihil aliud putat continuisse, quam hanc ipsam *συναγωγὴν παροιμιῶν*. Nam in Bibliothecis quibusdam adhuc superest illa *Ἰωνία*, in qua (similiter, ut in edito opere proverbialia) congesta sunt gnomæ Apophthegmata & varia præcepta veterum sapientum.

X. GREGORIUS CYPRIUS quoque Patriarcha CPolitanus non omittendus, Apostolio antiquior cujus Paroemix (sed Græce tantum) Apostolio Pantini subiectæ sunt p. 273 - - 281. Non adeo multa sunt hæc à Gregorio annotata proverbialia, & apud jam memoratos scriptores fere obvia, brevis quoque est, quam subinde addidit, expositio.

N n 3

De

* Forte & aliud opus singulare de proverbialibus scripserat atque ordine litterarum digesserat. Sane hoc suspicari aliquis possit ex his verbis in *ἔργω. Ἰεθελαί* ἢ ἐν τῷ παροιμιασ ἐν τῷ ἔσορχιω.

De aliis hujus Gregorii scriptis consulendus Leo Allatius de Georgiis p. 422. seq. præclarus Caveus in historia litteraria ad Annum CHRISTI (quo floruit Gregorius) MCCLXXXIV.

Denique *Hermodori Regii* scriptoris recentis Adagia laudat & apud se fuisse testatur Cangius in glossario Græco.

XI. INDEX SCRIPTORUM in Proverbiis

Græcis memoratorum, à Schotto prætermisissus.

A. Apostolium, D. Diogenianum, Pl. Plutarchum, Vat. appendixem Vaticanam, Z. Zenobium, Major numerus Centuriam, minor proverbium denotat.

- A**cesias medicus A. II. 23.
Ἀδμητὸς μέλ. A. IV. 33.
- Æ**lianus A. XII. 14. XIX. 61. XX. 58. passim nomine Æliani præterito Apostolius ex ejus historia animalium capita integra depromsit. Loca subinde annotavit Pantinus in notis.
- Æ**schines Sardinianus in Jambis A. XI. 24.
- Æ**schines Orator A. XVIII. 48. *ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου A. XVI. 63.*
 Tragicus Theoclines à Demosthene dictus XIX. 49.
- Æ**schines Selli F. A. XVII. 34.
- Æ**schylus Z. V. 70. 79. A. VI. 36. X. 38. XI. 3. XX. 65.
Ἄλιαντι Λοκρῶν Z. VI. 14.
Ἐπὶ τὰ ἐπὶ Θήβαις Z. V. 43.
Ὁ παρ' Ἀιγύλω Φιλοκλήτης A. VIII. 30.
- Æ**schylus *ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν Z. V. 85.*
- Æ**sopus Delphis interfectus. Vat. III. 99. D. I. 64. A. II. 1. & 5.
- M**entio Æsopi A. VIII. 85. ex
- Aristophanis avibus & XII. 41. ubi responsum Cræso datum. Allegatur Æsopus A. IX. 16.
- [Agatho tibicen Z. I. 2. A. I. 9.
- Agatho (Comicus) A. VI. 38.
- [Agyrrhius Poëtarum mercedem accidens. *ἐπὶ τῷ στρατηγῶς ὧν ἐν Ἀθήναις καὶ τὸν μισθὸν τῶν ποιητῶν συνέτεμε καὶ πρῶτ' ἐκκλησιαστικὸν δέδωκεν A. I. 22.*
- Alcæus Z. II. 18. V. 30. 61. VI. 43. A. XV. 83. *ἐν κωμωδοτραγωδίᾳ A. I. 51.*
- Alcini Apologus A. I. 84. D. II. 86.
- Alcæon A. XVIII. 56.
- Alcman Lyricus A. II. 54. XIV. 87.
- Alexander (forte Alexis) *ἐν αἰτιολοῖς Z. VI. 11.*
- Alexis Z. II. 17. A. XVII. 44.
- Ammonius A. XIX. 82.
- Amphis A. XIV. 74.
- Anacharsis A. XVIII. 55.
- Anacreon Z. V. 20. 81. *ἐν τρίτῃ A. XVIII. 14.*
- Anaxandrides, *ἐν πρώτῃ περὶ τῶν συλλυθέντων ἐν Δελφοῖς ἀναδημάτων Vat. I. 5.*

- Anaxarchus A. XVI. 92.
 Anaximenes A. IV. 30. *ἐν ἀ' Ἑλληνικῶν*
 III. 4.
 Androcides Pythagoreus A. XVII.
 33. Male editum Andocydes.
 Andron (Comicus) *ἐν τρίποδι* A.
 XVII. 25. Andron Halicarnas-
 sensis A. XVIII. 18.
 Epistola ab Antagora Bæotiis prz-
 lecta A. V. 82.
 Antigonus Carystius Z. V. 82.
 Antimachus *μελῶν ποιητής*, ψευκῶς
 dictus D. VIII. 71. A. XXI. 4.
 quatuor ejus Hexametri de
 Nemesi Adraftea, A. I. 40.
 Antiphanes Z. VI. 34. A. IV. 14.
 XII. 2. XIX. 44. Ephesius A.
 VIII. 37.
 Apollodorus A. XI. 76. XVIII. 23.
ἐν τοῖς περὶ θεῶν Z. V. 22.
 Apollonius A. XIX. 76.
 Apollonius Macedo A. XVIII. 45.
 Apostolii *Ἰωνιά* A. XX. 13.
 Arabes A. I. 82.
 Archidami Epistola ad Philippum
 A. VII. 64.
 Archilochus Z. IV. 48. A. IV. 52. &
 in præfat. & XL. 44. *ἑπωδῆ* Z.
 V. 68.
 Archytas D. II. 98.
 Archyppi Comædia *ἐν σκιά*. Z. VI.
 28.
 Aristarchus (Grammaticus) A. XVI.
 60. XVIII. 22.
 Aristides A. VIII. 16. XIII. 12.
 Aristii *Κύκλωψ*, drama satyricum
 A. IV. 7.
 Aristoclea, Pythagoræ soror, sacer-
 dos Pythia A. XVII. 86.
 Aristophanes Z. I. 54. II. 57. 95. VI.
 40. D. II. 3. III. 74. VII. 3. Vat.
 IV. 44. A. II. 23. 31. III. 73. 82.
 IV. 1. VI. 47. XII. 35. XIV. 40.
 50. XV. 59. 74. 93. XVIII. 39.
ἐν Ἀμφικρατῶ A. XX. 39.
Βαβυλωνίους Z. II. 22. A. XVII. 25.
Βατραχοῖς Z. III. 8.
Γεωργοῖς Z. II. 27.
Ἰπποεῦσιν Vat. IV. 49.
Κωκάλῳ Z. VI. 47.
Λυσιγέρτῃ Z. II. 55.
Νεφέλαις A. I. 51. IV. 68.
Ὀρνισί A. I. 61. VIII. 85. XVII. 53.
Πλάτῳ A. VII. 22.
Πολυείδῳ A. IX. 9.
Σφῆξί A. VII. 48.
Ταγηνισαῖς A. XV. 60.
ὄλην ἢ παροιμίαν Ἀριστοφάνη ἐν
τῆραμέτροις ἐκ Φέρῃ Z. I. 52.
 Aristophanes Grammaticus Z. III.
 63.
 Aristoteles Z. IV. 49. 83. V. 95. VI.
 17. Vat. III. 4. A. V. 13. VII. 44.
 72. IX. 16. XIII. 58. XVIII. 89.
ἐν τῷ περὶ δικαιοσύνης A. IX. 33.
Ἀθηναίων πολιτεία Z. VI. 29.
Λακεδαιμονίων πολιτεία Z. II. 24.
Ὀρχομενίων Vat. IV. 3.
Σαρμίων πολιτεία Z. IV. 12. A.
 XVII. 25.
Τενεδίων A. XVIII. 28.
Περὶ ζώων Z. IV. 52. A. II. 51. III. 39.
 IX. 41. X. 64. XV. 56. 93.
ἐν τοῖς προβλήμασι A. XII. 68.

- ἐν ἐξόμῳ τῶν ᾠδῶν A. XIV. 30. Aristotelis ἐν ἡλεχέειᾳ A. XVII. 9.
 Aristoteles Battus A. XVII. 43.
 Aristoxenus Z. II. 85. Vat. I. 29.
 Aristus Salaminus Z. VI. 50.
 Asclepiades Vat. I. 71. ἐν τραγωδι-
 μόνις A. VI. 46. XI. 98. Epigramma A. XIX. 77.
 Atydamas Tragicus Morsimi Fil.
 Z. V. 100. A. XVII. 29.
 Atticisms A. V. 4. Atheniensium
 νόμος ⊕ five consuetudo A. XV.
 98.
 Bacchylides Z. III. 25. A. III. 82.
 παιᾶσι Z. II. 36.
 (Bayn malos è disciplina sua emit-
 tens discipulos A. XIX. 35.)
 Bellerophontez litterz A. VI. 46.
 Bias Priensis A. V. 58. VI. 36.
 Bæotica Sphingis ænigmata A. V.
 80.
 Brachmanum fabula de Epopæ
 A. VIII. 85.
 Cadmus Z. IV. 45.
 Callias.
 ἐν Ἀτελεσῆ (forte Ἀταλάντῃ) Z.
 IV. 67.
 Callimachus Z. V. 66. A. I. 55. & in
 præf. & XX. 14.
 ἰάμβοις Z. I. 31.
 Callipides τραγωδιῶν ὑποκριτῆς A.
 XV. 39.
 Callisthenes δευτέρῳ μέγαμορφώσεως
 A. I. 79. ἐν δευτέρῳ τῶν Περσι-
 κῶν A. XVII. 26.
 Callistratus Rhetor Athen. Z. IV.
 34.
- Alius Callistratus Parnytes Vat. III.
 35.
 Κάμων ἐν δευτέρῳ τῶν εὐρημάτων A.
 XX. 29. Clementi Alex. dici-
 tur Σκάμων.
 Cantharus ἐν Μηδείᾳ A. IV. 22.
 Carica Musa A. X. 85.
 Cato A. X. 100.
 Caucasus de Lemniis A. XI. 96.
 Cephison de qualibet re per totum
 diem verba facere se posse
 gloriatus A. XVIII. 90.
 Chalcidamantis dictum (nomine
 tacito) A. IV. 36.
 Chamæleon πρὸ σατύρων (de drama-
 tibus Satyricis) A. IV. 7. ἐν τῷ
 περὶ ἰεωιδῶν A. XV. 13.
 [Chares Thebanus tibicen A. XX.
 63.
 Charondas A. VIII. 14.
 Chelidon Theologus & τραγῳδο-
 πῶν A. XVII. 2.
 Chilo Lacedæmonius A. VI. 36. 78.
 XIX. 48. XX. 74.
 Chrestodemus ἐν ἠθαίκοις A.
 XVIII. 42.
 Chromius augur qui Myfis five Bul-
 garis imperavit A. XIII. 43.
 Chrysiippus Z. II. 18. III. 40. Vat. III.
 36. ἐν τῷ πρὸ χρισμῶν A. XIII.
 68.
 Cicero A. XVI. 69. de Officiis Pa-
 tritium reprehendens A. in
 præf.
 Cleander ἐν δευτέρῳ παροιμιῶν A.
 XV. 8.
 Cleanthes A. XI. 1.

Cleas-

- Clearchus** Z. V. 44. 47. VI. 29. A. VI. 36.
πρὸς βίαν Z. IV. 87. VI. 18.
Πέμπτη πρὸς βίαν Z. III. 41.
ἐξηγῆσαι τὴν παροιμίαν Z. V. 48.
 (Clitarchus XX. 22.)
Clitodemus A. VIII. 42.
Παρά τῶν κωμικῶν (Aristophane) A. XVIII. 14. Alterius Comici versus A. XX. 90.
Comicatorum quinque iudices Z. III. 64. Chorus Comici & Tragicis eximiis datus A. I. 92. XX. 79.
Comœdia Vat. III. 66. 80. IV. 48. A. I. 92. XX. 36.
κωμωδικὴ χάρις A. I. 23.
Corax Syracusius Rhetor Z. IV. 82. A. X. 64.
Corcyrazi Minervam vocant Gorgonem A. VI. 44.
Crates Atheniensis ἐν τῷ πρὸς τῶν Ἀθηνησίων θυσιῶν A. XXI. 24.
Crates Comicus
Σαμίοις Z. IV. 41.
Crates Grammaticus Vat. II. 12. Cynicus A. XI. 58. & forte XX. 6. & 10.
Craterus Z. II. 28.
Cratinus Comicus Z. I. 26. III. 81. V. 7. 81. Vat. I. 91. A. VIII. 80. IX. 58. XII. 70. XV. 69.
Ἀρχιλόχοις A. VII. 20.
Δραπέτισιν Z. V. 67. VI. 24. A. X. 77.
Κλεοβλίνας Z. V. 14.
Νομοίς A. II. 48.
Χείρωσι Z. II. 66. V. 9.
Crato A. XI. 2.
Cretenses Dianam vocant Δάμνηναν A. VI. 44.
Ctesias A. XX. 6.
Demades A. XIX. 46.
Demagoras A. II. 51.
Demetrius Halicarnass. Z. VI. 22.
Demetrius Scepsius A. I. 40.
Demo Z. V. 52. Vat. IV. 20. A. VII. 44. XVII. 28. XX. 27. ἐν πρώτῃ τῶν παροιμιῶν XIII. 36.
Democratis γνῶμαι A. II. 92. VIII. 29. X. 16.
Democritus A. V. 59. VII. 14. XII. 63. 64. 89. XIX. 10. XX. 5. 4. 9. Phycus A. XV. 77.
Demosthenes Rhetor Z. VI. 28. A. II. 82. XX. 4. ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφάντου A. XV. 28. XIX. 49.
Demosthenes five Dinarchus ἐν τῷ κατὰ Θεοκρίτου ibid. 49.
Diagoras Atheus A. VII. 1.
Diczarchus Messenius Z. II. 15. III. 65. IV. 26. VI. 16. Vat. II. 6. ἐν τοῖς πρὸς ἐλλάδου Z. V. 23.
Didymus Z. II. 31. IV. 20. A. XVIII. 40. XIX. 41.
Dinarchus five Demosthenes ἐν τῷ κατὰ Θεοκρίτου A. XIX. 49.
Dio Alexandrinus Philos. Z. V. 54. A. XIX. 24.
Dio ἐν δευτέρῃ τῶν δευτέρων συστάσεως A. XV. 3.
Dio ἐν Ῥωμαίοις A. IX. 42.
Dionis γρῦ A. VI. 51. Z. V. 54.
Δενόλοχ Vat. IV. 27. A. XX. 5.
 O O Dio

- Diogenes Cynicus D. IV. 98. A. IX. 59.
 Diogenianus A. II. 39. IX. 39.
 XVI. 28. (XVII. 28.)
 Dionysius Chalcidensis Z. V. 74.
 εν κλισίῃ A. XVIII. 25.
 Dionysii Syracusani Tyranni tra-
 gœdiz à Philoxeno contemptz,
 Vat. IV. 37. A. XIX. 26.
 Dionysius (Thrax) Z. V. 71.
 Diotimus εν Ηρακλέως ἀθλοῖς A. IX.
 31. ubi tres ex illo poemate
 Hexametri.
 Diphilus A. X. 96. XIII. 68. εν ἡμέ-
 ραισιν Z. IV. 18.
 Diphthera Jovis A. IV. 47. IX. 53.
 D. III. 2.
 Diffocritus (nisi leg. Δημοκρίτης)
 A. VI. 19.
 Dityrambici Poëtz A. VII. 16.
 Dores trutinam vocant σαχάνην
 A. VI. 7.
 Dorotheus εν τῇ πρώτῃ Σικελικῶν
 A. XX. 13.
 Draco Medicus A. VI. 32.
 Duris Z. II. 26. 28. V. 64. εν τῷ τετρα-
 γῶ πρὸς Ἀγαθοκλέα A. IX. 33.
 εν τῷ πρὸς ἀγώνων A. XVII. 30.
 εν δευτέρῃ λιευκῶν A. XI. 75.
 Enyo Προφήτης Delphica A. XIV. 40.
 Empedocles A. XIV. 84. Empedo-
 clis inimicitia A. VIII. 21.
 Epeus Z. III. 81. ἐπειός D. IV. 61. A.
 VIII. 80.
 Ephefiz litterz A. IX. 39. D. IV. 78.
 Vat. I. 95. A. XII. 72.
 Ephorus A. IV. 30. VIII. 95. IX. 33.
 εν δευτέρῃ III. 47. εν τετραγῶ
 VI. 74. εν πέμπτῃ VII. 37. 150-
 ρά εν τρίτῃ XV. 98.
 Epicharmus Z. III. 64. IV. 40. V. 84.
 D. II. 47. A. I. 49. 44. 53. Τρω-
 σῶ Z. IV. 7.
 Epicrates A. X. 77.
 Epicurus εν τινι τῶν πρὸς Ἰδομένηα
 ἐπιστολῶν A. XVI. 95.
 Epiſtetus IV. 61.
 Epigenes Sicyonii tragœdia de Bac-
 cho A. XV. 13.
 Epigramma in Hesiodum Vat. IV. 37.
 Epigramma A. XVII. 37. XIX. 92.
 versibus jambicis Z. III. 23. A.
 XIX. 77.
 Epimenidis pellis & alia de τριῶ
 A. VIII. 84. XIX. 37. D. VIII. 28.
 Vat. III. 97. ubi annos CLVII.
 vixisse traditur à Theopompo
 Ἐυανδρῶ Z. V. 78. D. VII. 28.
 Ευβοϊκὰ συγγραμματα Z. VI. 50.
 Eubulus Comicus A. X. 29. XX. 91.
 Διονύσω Z. IV. 66.
 Κυβευταῖς Vat. II. 69.
 Euclide opus non est ~~aranez~~ A. X.
 58.
 Eudemus A. V. 96. IX. 27. XII. 91.
 XX. 39.
 Eudoxus Z. V. 56. Vat. I. II.
 ὑποβολιμαίω Z. I. I.
 Euphorion A. XI. 21.
 Eupolis Z. II. 57.
 χρυσογενεῖ Z. II. 19. IV. 2.
 Euripides Z. V. 70. 72. 91. 98. Vat.
 I. 29. II. 57. A. II. 4. III. 15. 42.
 VI. 38. X. 6. 12. 94. XIII. 56.
 XIV. 1. 7. XVI. 29. XIX. 74. 75.
 82

82. XX. 26, 38. 92. à Promeri
 canibus direptus D. VII. 52.
 Vat. III. 43. A. XVI. 76.
 σκανδοπόλης dictus D. VIII. 20.
 Vat. III. 86. A. XVII. 49.
 Ejus (sive Aristii, Philoxenive)
 Cyclops Z. II. 16. D. II. 32. A.
 IV. 7.
 Erechtheus Vat. II. 67. ἐν Τραγωδίᾳ
 Ἐρεχθεῶν A. XIX. 98.
 Medea Z. III. 4.
 Phœnissæ Z. II. 68.
 Φῶνιξ A. XI. 41.
 Telephus Z. III. 4.
 Euthycles ἐν Ἀταλάντῃ A. V. 76.
 Glaucō A. X. 98.
 Harmodius σκολιῶν ποιητῆς D. II.
 68. A. IV. 33.
 Harpocratio A. II. 31.
 Hegesander ἐν τοῖς περὶ ὑπομνημά-
 των A. II. 51.
 Hellanicus Z. V. 61.
 Heraclides Z. II. 84. responsio
 Dionysio (tyranno) data A.
 VI. 12.
 Cornicus Z. VI. 34.
 Heraclides Ponticus A. XII. 35.
 Heraclitus Z. II. 19.
 Hermaphroditus (nisi nomen cor-
 ruptum) A. XIX. 80.
 Hermippus
 Ἡρακλῆως Z. II. 23.
 Hermodorus Platonis auditor Z.
 V. 6.
 Hermogenes quintodecimo ætatis
 anno Rhetoricam scribere ag-
 gressus A. VIII. 36.
 Herodes λαμβροποιός Z. VI. 10.
 Herodis Attici dictum ad fratrem
 Regillæ A. XVII. 76.
 Herodianus (Grammaticus) A. XII.
 50.
 Herodotus Z. VI. 47. Vat. II. 7. III. 67.
 A. VI. 22. (VIII. 28.) XV. 59.
 XVI. 25. XX. 25. [XXI. 27.]
 ἐν τῇ πρώτῃ Z. VI. 35.
 Hesiodus Z. III. 86. D. II. 32. 97.
 Vat. III. 3. IV. 3. A. IV. 46.
 VI. 28. IX. 6. XII. 88. XV. 51.
 XX. 13. 80. 82. Homero præ-
 latus à Pânide Rege A. XV. 88.
 Hierocles ἐν δευτέρῃ φιλοσοφηµῶν
 περὶ τῶν φιλοσοφῶν A. VIII.
 20. ἐν πρώτῃ φιλοσοφηµῶν
 XI. 90.
 Hieronymus Rhodius ἐν τῷ περὶ
 Τραγωδοποιῶν A. XI. 41.
 Hippeus (ἵππειος)
 ἐν τῷ περὶ χρόνων Z. III. 42.
 Hipparchion Citharædus Z. II. 35.
 Hippocomus A. XVI. 41.
 Hippocratis Regis Epistola ad Min-
 darum, ἐρη τὰ καλά. D. IV.
 89. A. IX. 2.
 Homerus Z. I. 93. II. 87. III. 64.
 94. V. 7. 68. Vat. II. 12. A.
 præf. & I. 51. 82. 97. II. 6. 12.
 III. 82. VIII. 34. 91. IX. 67.
 XI. 31. XII. 21. XIV. 95. XVI.
 28. XVII. 12. XX. 21. 63.
 Hyperides A. XVI. 2. ἐν τῷ περὶ τα-
 ξίχων πρώτῃ A. V. 8. ἐν τῷ περὶ
 Ἀντοκλέως A. IX. 6. forte Ἀντο-
 κλέως

- κλέεις. Ἐν τῷ κατὰ Εὐθυνογίνους
δουλίῳ XVIII. 11, forte Ἀθηνο-
γένους.
- Hypseus A. X. 18.
- Γάλεμος Θρηνη A. VI. 54.
- Jamblichus A. IX. 72.
- Ibicus Z. II. 45, D. II. 71, V. 12, A. I.
14, III. 35.
- Ἰόβας (Juba) Vat. I. 14.
- Jon Tragicus Z. V. 68.
- Izcus A. I. 47. ἐν τῷ πρὸς Καλυδῶνα
V. 20. ἐν τῇ ὑπὲρ Εὐμαθῆς εἰς
ἐλευθερίαν ἀφαιρέσεως A. VIII. 20.
- Isocrates A. XIX. 41. lege Socrates
qui Θρακικῶν libros scripserat
teste Plutatcho c. 18. parallel.
- Ister A. XVIII. 23. ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῆ
συναγωγῆς A. XIV. 40. ἐν τοῖς
Ἀττικαῖς XVI. 1. ἐν πρώτῃ Ἀττι-
κῶν XVIII. 77.
- Lacedzmonii Dianam vocant
Οὐπιν A. VI. 44.
- Lacedzmoniorum chori A. III. 6.
Hymni VI. 56.
- Leucippus A. XV. 54.
- Leonides Byzantius A. XIX. 61.
- Λευκώμαϊα five albi Athenis, inscri-
bendis civium nominibus &
negotiis Vat. I. 80.
- Libanius A. XVII. 3.
- Lucianus D. II. 89, V. 23, A. III. 22, 93,
X. 38. (Philopseude) Z. II. 1.
μυίας ἐγκωμιῳ Z. III. 68.
- Lucius Tarrhzus ἐν πρώτῳ παροι-
μιῶν A. prxf.
- Lycophron A. XVII. 34, XVIII. 40.
- Lycurgus A. IX. 69.
- Lycurgus ἐν τῷ κατὰ Λυκόφρονος A.
VII. 20.
- Lycus Rheginus A. XI. 76.
- Lydiorum Dialectus A. V. 54.
- Lyfias D. IV. 77, A. V. 85, VIII. 21.
ἐν τῷ περὶ ἀμβλώσεως A. II. 89.
κατὰ Ἀνδρωτίωνος IV. 30. Πυ-
θίς ξενίας id.
- Lyfimachus ἐν δευτέρῳ νόσων A. XVII.
[Μάξιμος D. 46. (25).
- Maximus Tyrius A. XIII. 19.
- Μεγαρικὴ Κωμῳδία D. III. 88, A. VI. 2.
- Menander Z. II. 12, 17, III. 87, IV. 63,
VI. 15, Vat. I. 64, II. 71, A. II. 4,
59, IV. 16, VII. 60, XIII. 77,
XIX. 83, XX. 43, XXI. 16.
ἀνατιθεμένη A. II. 42. ἡ Μεωπηλία
IV. 21.
ἀνδρογύνῳ A. XI. 75.
ἀρρηφόρῳ Z. VI. 5.
ἐγχειρίδιῳ Z. VI. 75, VI. 28.
ἐπικλήρῳ α. Z. IV. 32.
ἐφθσίῳ Z. VI. 9.
Εὐσάχοις Z. V. 95.
Ἱερέα Z. V. 39.
Κανηφόρῳ A. I. 92.
Λευκαδίῳ Z. VI. 13.
Λοκροῖς Z. VI. 27.
Μεωπηλία A. IV. 21, & 22.
Ὀλυθία Z. VI. 51.
Πλοκίῳ Z. VI. 8.
σωεφῆβοις Z. V. 60.
Καλκηδονίῳ A. XII. 7.
- Menecrates Tyrius Z. IV. 38.
- Meton Astrologus Atheniensis
Vat. I. 92.
- Metrodorus A. XIII. 60.

- Mnaseas** Z. II. 67. V. 74. Patarenfis
 Vat. II. 94. ἐν τῷ ᾠδῶν A.
 XVII. 2.
Mofchion A. X. II.
 [Mofchus Φαῦλος κισσαῖος A.
Morfimus A. XI. 86. (XIII. 27.
Mylo ὁ παροιμιολογῶν Z. II. 45.
Mylus κωμωδίων ποιητής, Z. V. 14.
 A. XIII. 38.
Myrtilas vates Z. II. 84.
 aliis Myrtias vel Myrtides Pl. 9.
Neoclidēs A. XIII. 58. (alius 61.)
Nicander A. IX. 33.
Olympiodorus A. XIX. 82.
Oraculum Trophonium A. XIX. 59.
Oracula Z. II. 24. III. 42. V. 19. 74-75.
 80. VI. 3. D. II. 81. VIII. 4. 11.
 Vat. III. 76. A. I. 40. 79. II. 26.
 IV. 34. 42. V. 11. VI. 36. IX. 16.
 22. 27. X. 8. XII. 74-77. XIII.
 36. 45. 46. XV. 65. 66. XVI. 95.
 XVII. 17. 77. XVIII. 7. 20. 93.
Orpheus à Libethriis interfectus Z.
 I. 79. amatus à quercu A. XI.
 10. XVIII. 62.
Palzphatus A. II. 86. & nomine
 præterito IV. 71. VI. 31. 32.
 33. 44. 71. VII. 15. XI. 33. 57.
 XII. 13. 61. XIII. 8. 19. 46. 73.
 XIV. 49. 96. XVI. 10. XVIII. 52.
 62. XIX. 64. 85. XXI. 25.
Panztius de officiis A. Præfat.
[Pases Magus D. VIII. 40. Vat. IV. 17.
 A. XIX. 27.
Periander bonus Medicus, malus
 Poëta A. III. 16. alius Periander
 sapiens de quo A. XX. 47.
Phallicum poëma A. XX. 12.
Phalaris D. II. 50. VIII. 65. Vat. IV.

35. A. I. 60. XX. 13. Epistola
 ad Athenienses ibid.
Phanodemus A. VIII. 42. XV. 84.
Pherecrates Z. V. 3. Vat. III. 85. A.
 III. 26.
 μυρμηκωνθρόποις Z. IV. 23.
Pherecydes A. XX. 87.
Philarchus Z. VI. 13.
Philemon Vat. II. 93. A. I. 56. 75.
 X. 77. XIII. 78-79. XVI. 50. XVII.
 29. XIX. 19.
 Ἡρώσων Z. VI. 25.
Philepsius μετὰ τῶν δημογοριῶν
 μύθους λεγῶν A. XX. 24.
Philistus A. I. 51.
Philochorus Z. V. 75. A. II. 51.
 XVIII. 34. XIX. 51. ἐν τρίτῃ πρὸς
 μαντικῆς A. VII. 48. XVII. 32.
 ἐν τετραπόλει XVIII. 77.
Philoxeni Cytherei responsum Dio-
nyfiodatum, D. VIII. 54. Vat.
 IV. 37. A. XIX. 26. Dithyram-
 borum scriptor A. VII. 70. Ejus
 drama Cyclops Z. V. 45. forte
 & II. 16. D. II. 32.
Phocylides V. 55.
[Phryx Phrygii cantus repertor A.
 XIII. 27.
Pindarus Z. II. 18. V. 59. VI. 43. D.
 VII. 12. A. III. 30. XIV. 88.
 ἐν τοῖς πρὸς Ἡρακλέους Z. VI. 49.
 ἐν Νημεσόνικαις Z. V. 20.
Pittaci Apophthegmata A. III. 92.
 XVI. 12. 13. XVIII. 61. XX. 47-48.
Plato Philosophus Z. I. 59. III. 9. 34.
 V. 69. 98. VI. 28. 38. D. II. 9.
 VI. 32. Vat. II. 70. III. 72. A. II.
 32. 54. III. 19. VII. 48. VIII. 20.
 O O 3 IX.

- IX. 78. X. 50. XII. 31. (XIII. 54.)
 XIV. 84. XVII. 3. XVIII. 40.
 XIX. 69. 85. XX. 91.
 (Alcibiade) D. I. 37.
 ἐν τῷ περὶ ἀνδρείας (Lachete) A.
 I. 92.
 Hippias Z. IV. 16.
 Legibus A. IV. 1. sexto A. X. 60.
 Phaedone A. IV. 73.
 Phaedro Z. I. 49.
 Politia Z. V. 55. XIX. 55. ἐν ταῖς
 πολιτείαις A. XVII. 83.
 Symposio Z. II. 19.
 Thezeto Z. V. 55.
 Academia Platonis A. II. 31.
 Plato Comicus Z. II. 27. VI. 7. Vat.
 II. 35.
 Κρυφίσις Z. II. 31.
 Μενελάω Z. VI. 17.
 Πισάνδρω A. IV. 25.
 Φάονι A. VI. 33.
 Plutarchus A. V. 30. VI. 29. XVIII.
 39. ὑγιεινὰ ἀποφθέρματα IX.
 38.
 Οἱ Ποιηταὶ A. V. 22. 99. Ὁ ποιητὴς
 (Homerus) A. XX. 13.
 τὸ ποιητικόν A. XIV. 57.
 Polemo A. XVIII. 25. in Epist. ad
 Diophilum Z. V. 13.
 Polyidus Medicus VI. 32.
 Polyzelus ἐν Μυσῶν γοναῖς Z. VI. 50.
 Praxilla D. V. 12. Sicyonia μελοποιός
 Z. IV. 21. A. IX. 81.
 Procopius A. XII. 83.
 Prodicus Chius A. XVI. 62.
 Proxenus A. XI. 76.
 Pyrrhichus Cydonius Cretenfis,
 carminis Pyrrhichii inventum
 A. XVII. 6.
 Pythagoricorum aenigmata A. XVI.
 98.
 Pythagoras A. VII. 72. IX. 99. X. 61.
 XX. 86. 87.
 Pythermon auctor σκολιῶν carminum
 Vat. III. 14.
 Rhadamanti jusjurandum A. XVII.
 7. Z. V. 81.
 ῥαψῳδοὶ Z. V. 99.
 Rufinus citharædus Z. II. 53. Sappho
 Z. III. 3. Vat. III. 67.
 Sappho Poëtria & altera Lesbia
 Phaonis amoribus ardens. A.
 XX. 14.
 Sardanapali Epitaphium. Vat. III.
 91.
 Satyrica in Bacchum dramata A.
 XV. 13.
 Scamon. Vide supra Canon.
 Scolium carmen in pugnam ad
 Lipsydrium A. VIII. 82.
 Simonides Z. V. 85. A. XV. 68. περὶ
 Αἰτύλας A. XV. 97. ἐν πενήθλοισι
 II. 51.
 Sitas. Vide infra Tifias.
 Socrates. Vide Isocrates.
 Socrates δευτέρω κρητικῶν Z. V. 81.
 leg. Socrates ἐν β' κρητικῶν,
 agitur enim de Rhadamanto
 Cretenfium legislatore.
 Socratis Philosophi jusjurandum
 A. XVII. 7. apophthegma XIX.
 4. XX. 61.
 Solon A. VIII. 14.
 Solonis elegiæ Z. III. 4. D. II. 99.
 A. IV.

- A. IV. 53.** ἐν τοῖς ἀξιοῖ νόμοις **Vat. L. 24.**
dictum ad Cræsum D. VIII. 51.
 ejus nosce te ipsum **Vat. L. 37.** ἀρχὴ
 νόμου θεοῦ **A. IV. 51.** aliud
 dictum **XVII. 64. 82. XVIII. 27.**
XX. 47. Σεισάχθια **A. XVII. 32.**
Sophocles Z. II. 14. 65. III. 63. VI. 19.
D. IV. 75. 82. Vat. II. 49. III. 36.
II. 44. A. 189. II. 28. III. 28. VI.
37. 63. VII. 18. 83. IX. 45. X. 23.
97. XIII. 13. 31. 46. XIV. 10.
 Διαντι μαστροφόρος **Z. IV. 4.**
 Αντιγονη **Vat. I. 93.**
 Ἀχιλλεὺς Λυκρῶ **Z. V. 98.**
 Ἀχιλλεὺς ἑρασταῖς **Z. V. 98.**
 Ἡλέκτρα **A. XII. 42.**
 Καμικαῖς (forte leg. Καμκοῖς) **A.**
XV. 95.
 Σατυροῖς **Z. VI. 80.**
 Τρωίλῳ **A. XII. 42.**
Sophron Z. II. 17.
Sofibius Z. I. 54.
Sofocrates ἐν τῇ ἀκρητικῶν A. VII. 37.
 Confer supra in Socrates.
Σώστρατῳ ἐν β' κυρηγετικῶν A. XI. 83.
Sotades A. VII. 55.
Staphilus Naucratis Z. V. 76.
Stafimus Poëta A. X. 50.
Stefichorus D. VII. 24. Vat. III. 28.
 ejus sepulchrum **A. XV. 67.**
Stefimbrotus A. XIX. 65.
Jo Stobzus A. XVI. 28.
Stratis Z. II. 93. V. 25. Σκώπῳ τὸν
 Εὐριπίδην **A. XIV. 89.**
Sibyllæ Erythrææ oraculum Z. IV.
78.
Synesius A. XX. 44.
- Lucius Tarrhusus ἐν πρώτῳ παροι-**
μιῶν A. przf.
Taurus (Ph los.) A. II. 98.
 (Teleclidis dictum **A. XVII. 14.**)
Tellen tibicen Z. I. 45. reliquit
 παῖγμα χάριν ἔχοντα **A. I. 34.**
Tenediorum lex de securi percu-
tiendis adulteris D. VIII. 58.
Terpander Z. V. 9. A. XII. 70. XIII. 27.
Terpsion Z. IV. 19. A. IX. 68.
Thaletis nosce te ipsum Vat. I. 37. δεῖ
 νὸν τὸ συνιδεῖν τὸ μέλλον **A. VI. 92.**
 ἐγλύη Φεύγειν **VII. 50.** μικρὰ
 ἐλαττοῦ **⊙** τὸν Φίλον κακῶς
 μὴ λέγε **XIII. 11.**
Theætetus ἐν τῷ πρῶτῳ παροιμίας A.
XV. 13. Theæteti Epigramma
A. XIX. 77.
Οἱ τὰ θεῖα γέγραφοτες A. XVIII.
42.
Theano A. XVII. 39.
Theocritus A. IX. 57. X. 25. XVIII.
71. XX. 8.
Theophrastus A. XIII. 38.
 ἐν τῷ πρῶτῳ νόμῳ **Z. IV. 36.** ἰσορεῖ ἐν
 τοῖς πρώτοις παροιμῶν **IV. 31.** ἐν τῷ
 πρῶτῳ παροιμῶν **IV. 51. VI. 36.**
Theopompus (Historicus) ἐν ἡ A.
III. 4. ἐν γ' Φιλιππικῶν A. VI.
74. ἐν γ' VII. 37.
Theopompus Z. VI. 33. Vat. III. 97.
XVII. 25. καπηλίστω Z. IV. 44.
Thespides A. I. 53.
Thesalus Machinarum repertor
A. X. 17.
Thracæ Dianam vocant Βιόδιαν A.
VI. 44.
Thucydides Z. IV. 94. Vat. III. 4.
A. III.

- A. III. 29. XI. 80. XVII. 24. ἐν μῦθῳ τῶν Τραγικῶδων de Alceſtide A. II. 72.
 οὐδὲν A. VIII. 20.
 Tiberii Imp. dictum A. XIX. 18. Xenarchus Sophronis F. Z. V. 83.
 Timæus Z. I. 31. IV. 79. V. 85. A. XVII. 15.
 Tiresias Z. VI. 15. [Xenocratis caesus A. XVIII. 88.
 Tifias Z. VI. 82. male Sitias dicitur Xenophon A. X. 77. (XIV. 46.) ἐν
 A. X. 64. πρώτῳ Κυροπαίδειας A. XIII. 44.
 Topſius Philoſ. Z. V. 54. (an Ter- Zeleucus Locrenſium legiſlator
 pſion?) ſeveriſſimus Z. IV. 10. D. IV.
 οὐ τῶν Τραγικῶδων A. II. 58. III. 86. X. 57. Zenonis (Cicie) continentia A.
 Tragicis & Comicis eximiis IX. 55.
 chorus datus A. XX. 79. Zeno Myndius Z. II. 30.

XII. Notitia Scriptorum recentiorum, qui Proverbia collegerunt atque interpretati ſunt.

- Jo. Egidii Nuceriensis proverbialia Gallica Latinis verſibus reddita. Paris. 1519. 4. apud Badium Aſcenſium.
 Joannes Agricola proverbialia 300. Germanica collegit, illustravitque, Isle-
 biz 1530. 8. Deinde numerus auctus eſt ad 750. tot enim occur-
 runt in editione quæ lucem vidit Witteb. 1592. 8. Jam autem neſcio
 quo collectore prodierant Francoſ. 1555. 8. Sprichwörter ſchöne
 weiſe fluge Reden von alten und jetzigen im Brauch gehabt und be-
 ſchrieben/ in eſtliche tauſend zuſammen gebracht.
 Alexander Alexandrius (ab Alexandro) libro V. genialium dierum c. 15. pa-
 ræmiæ nonnullas congeſſit, illustratus etiam ab Andrea Tiraquello
 in ſuis ad Alexandrum notis.
 Fauſtus Andrelinus Foroliviensis Epistolæ novem proverbialia ſive ex me-
 ris composita proverbialia ſcripſit Colon. 1509. Helmſt. 1662. &
 Hamb. 1700. 12.
 Hadr. Barlandus confecit epitomen chiliadum Eraſmi Colon. 1524. 8.
 Idem verſus proverbialia è Virgilio collegit, quod factum & ab
 Hieronymo Clécio, Val. Rotmaro &c.
 Henr. Bebelius.
 Les premiers Eſſays des proverbes (147.) & autres queſtions courieuſes
 propoſez & expoſez en forme de dialogue par Fleury de Belingen, à la
 Haye 1653. 12. 1656. 8vo. 70.

- Jo. Antonius Berluccius* edidit adagia selecta Græca & latina sub titulis magna cura dispositis Genev. 1632. 8. Vide Morhofium I. polyhist. p. 253.
Eduardus Bernbardus. Vide infra in Pocockio.
- Jo. Boni* Proverbia Gallica memorat Verdierius Bibl. Gallica p. 655. & *Jo. Antonii Bayssi* p. 640.
- Carolus Bovilus* proverbialia & sententias cum Gallica versione & commentario latino dedit Paris. 1531. 8. 1557. 8.
- Jo. Alexander Brasfricanus* proverbialia post Erasmum scripsit sive symmetrica proverbiorum edita Paris. 1530. apud Wechelum, & postea Erasmi chiliadibus in locos communes digestis adjuncta. Vide quæ ad Brasfricanum Erasmus lib. XXVI. Epist. 63.
- Samuel Brun* Belgica adagia collegit, metrica præcipue.
- Thomasius Buoni* proverbialia Italica Venet. 1604. & 1606. in 8. duobus Voluminibus.
- Jo. Buxtorffius* filius in florilegio suo Hebraico præter sententias, apophthegmata & similitudines, etiam proverbialia illius gentis exhibet Hebraice & latine Basil. 1648. 8.
- Guil. Cambdenus* in libello postumo (Mr. Cambdens remains, sive reliquæ inscripto) Anglica quædam proverbialia persequitur.
- Angelus Caninius* c. 9. de locis Hebraicis pauca quædam proverbialia exponit Hebraice.
- Christophorus Cantwrigthus* lib. V. mellificii Hebraici c. 12. adagia quædam Hebraice colligit.
- Isaacus Casaubonus* librum de proverbialibus promittit in commentario ad Athenzum p. 10. & in Epistolis suis non uno in loco.
- Gilbertus Cognatus*. Vide supra §. 3. in Zenobio.
- Aloysius Cynthius* de origine vulgarium (Italicorum) proverbiorum Venet. 1526.
- Martinus Delrio* Jesu socius adagia sacra Veteris Testamenti collegit & diligenti studio exposuit post Drusium, Zehnerumque. Prima editio lucem vidit . . . 1602. altera 1614. Lugduni in 4to duobus voluminibus. Fallitur Morhofius ὁ μακαρίτης, qui lib. I. Polyhist. p. 255. adagia illa à Patribus excerpisse Delrionem ait.
- Tho. Draxe* in Bibliotheca sua Scholastica Lond. 1616. 8. latina, græca, gallica adagia & versus Gnomicos ac proverbialia sub titulis apte disposuit.

Jo. Drusus edidit proverbiorum Hebraicorum è Salomone præsertim ac Siracide collectas classes duas, cum notis. Franeg. 1590. 4. Recusus est liber hic perutilis, ad calcem apparatus sacri Waltoniani separatim prælis iterum commissi Tiguri in folio. Habetur præterea in tomo postremo Criticorum sacrorum qui in Anglia primum editi deinde in Belgio & Germania iterum prodierunt. Eisdem Drusio debemus Apophthegmata Hebræorum atque Arabum latine reddita cum scholiis. Franeg. 1591. 40.

M. le Duc. proverbes en rimes ou rimes en proverbes Paris. 1665. 12.

Desiderius Erasmus summa cum laude in hoc genere scribendi versatus, in prima * editione Anni 1500. Paris. apud Jo. Philippum Germanum adagia fere octingenta exhibet, quibus in editione Anni 1506. accedunt proverbia plus minus viginti. In editione Aldina Anni 1508. fol. jam congeruntur Chiliades tres, totidemque Centuriæ. Exstat & editio Argentoratensis A. 1517. Luculentissima & emendatissima editio est postrema Frobeniana, complexa numerum adagiorum 4151. Hæc recusa deinde sunt inter *Erasmi* opera tomo secundo Basileæ A. 1540. fol. Et cum *Henrici Stephani* annotationibus ad quædam loca 1558. 1571. fol. Denique mutato auctoris ordine & digesta in locos communes, additis proverbiiis aliorum *Adriani Junii*, *Jo. Alex. Brassicani*, *Jo. Ulpii*, *Gilb. Cognati*, *Cælii Rhodigini*, *Polydori Virgilii*, *Petri Gothofredi*, *Caroli Bovilli*, *Adriani Turnebi* &c. Hanoviz 1599. 1617. & 1643. fol. In hac editione duo potissimum reprehendi possunt. Primum quod parum emendata est, deinde, quod ordine *Erasmi* turbato sæpius verba prima adagii non possunt intelligi, quæ ad proxime præcedens respiciebant, quod hac in editione procul est rejectum, v. g. pag. 7. in proverbio *exens calcem*. Idem libro 21. præcesserat in *Erasmo Ammianus*, qui hoc ipso loco intelligitur. Sed in præsentibus editionibus præcedit locus *Horatii*. Epitomen Chiliadum (à quo opere *Erasmus* subinde *Chiliastam* vocat præstantissimus *Schoottus*) concinnatam ab *Hadriano Barlando* jam supra memoravi. Vide etiam, si placet, quæ paulo post in *Manutio*, & *Erasmo* ipsum in proverbio *Herculei labores*. In nova editione luculenta Operum *Erasmi* Lugd. Bat. 1706. quam *Joanni Clerico* Viro doctissimo debent studiosi, Adagia *Erasmi* recusa sunt Tomo secundo, subjectis in calce paginarum Hen-

* Confer *A. Chevillierum* de origine Typographiæ Paris. p. 254.

Henrici Stephani & Pauli Leopardi quibusdam, & nonnullis ipsius Clerici animadversionibus,

Claudius Espenceus edidit similitum & adagiorum à Jo. Chrystotomo Centurias IV. Paris. 1569. 8.

Tho. Erpenius Centurias binas proverbiorum Arabicorum ab Anonymo quodam (ita titulus habet) Arabe collectas vulgavit cum versione & notis Josephi Scaligeri, suisque. Lugd. Bat. 1614. 4. & 1623. 8. Collectorem horum proverbiorum *Abi Ilbeid* vocat Gilbertus Gaulminus p. 360. notis ad lib. de morte Moysis. Non prætereunda etiam hæc Cornelii à Lapide ad Ecclesiasticum p. 40. *Citabo & centurias binas proverbiorum Arabicorum, Arabice editas cum translatione latina. Exstant eadem Syriace in codice MS. (ut oculis meis conspexi) collegii Maronitarum Roma, collecta à Gregorio Monacho Syro ante 400. fere annos, qui nonnulla ex iis à Pythagora accepta affirmat. Pythagoras enim peregrinatus est per Ægyptum & Syriam, ac proverbia hæc plane similia sunt symbolis Pythagoræ. Porro verisimile est illa, uti & plurima alia Arabes accepisse à Syriis. Syrorum enim libri per plures versi sunt in idioma Arabicum, pauci vero in Syriacum Arabicum. Quare proverbia hæc Syriaca aut Pythagorica sunt potius quam Arabica.*

Eucharius Eyrinus in copia proverbiorum aliquot centurias adagiorum Germanicorum collegit & illustravit, addita explicatione rhythmica Lips. 1603. 8. tribus tomis,

Joannes Fischart,

Jo. Floridi proverbia Italica recusa in florilegio Gruteri.

Sebastianus Francke Adagia Germanica cum expositione sua edidit, Francof. 1541. 4.

Andrea Friderici cornu copiarum Sapientiarum h. e. spicilegium memorabilium à probatissimis veteribus & recentioribus auctoribus sententiarum & adagiorum secundum ordinem Alphabeti Lips. 1685. 12.

Jo. Fungeri nova proverbiorum farrago ex optimis auctoribus Lugd. Bat. 1585. 8vo.

Antonius Fureterius in dictionario suo majore Gallico, quod novis & egregiis accessionibus locupletatum in Belgio atque inde Trivultii prodiiit, proverbia Gallica diligenter explicat.

Andr. Gartnerii dicteria proverbialia rhythmicè expressa. Francof. 1591. 8. Ejusdem thesaurus adagiorum Gallico-latinorum Francof. 1602. 12.

Guil. Gentius Noviomagus adagia quinquaginta è jure civili collegit, quæ cum Chiliadibus Erasmi prodierunt Paris. 1571. fol. & Antwerpiz

cum Gifelinianis, Nonnulla proverbialia veteribus JCrus usurpata refert etiam *Scipio Gentilius* lib. I. parergon. c. 20.

Herm. Germbergius Proverbiorum Centurias XV. edidit Basileæ 1583. 8.

Jac. Gerschovius centuriam proverbiorum Arabicorum ab Erpenio editorum distichis latinis est complexus. Gryphiswaldiz 1635. 8.

Philippi Gesneri thesaurus adagiorum Gallicolatinorum, Francof. 1612. 12.

Victor Gifelinus è Turnebi, Mureti, Canteri & Hartungi scriptis Adagia collegit Antwerp. apud Plantin. 1574. 8.

Petrus Gothofredus. Vide supra in Erasmo.

Janus Gruterus in florilegio Ethico politico Francof. 1611. 8. tribus Voluminibus exhibet præter sententias notis illustratas Proverbia quam plurima Alphabetico ordine digesta, Anglica, Belgica ex Henr. Laur. Spigelio, Gallica è Solone Vogzo, Gabr. Meurerio, Jo. Ægidio Nucerinò: Germanica è Seb. Franckio, Hispanica è Cesare Oudino, Italica denique è Jo. Florido, Orlando Pescetti &c.

Georgius Philippus Harsdorferus integram Comœdiam Germanicam è proverbii contexit parte 2. libri, quem inscripsit *Wesprach. Spiel*. Ejus exemplum ab Italo, nescio quo, sumfisse observat *Morhofius*.

Jo. Heckenauerus A. 1700. 8. Ulmæ edidit proverbialia MCCCXL. Gallica cum respondentibus totidem Italicis & Germanicis.

Georg. Hennischius in thesauro linguæ Germanicæ sive lexico, sed quod usque ad litteram H. tantum absolvit, adagia quoque illius linguæ diligenter retulit.

Jo. Heywood Anglica proverbialia 300. illustravit totidem *Epigrammatis*.

Jo. Nic. Hertius Academix Giessensis decus singulare *tomo tertio* Opusculorum suorum Juridico Historicorum subjecit libros tres paræmiarum juris Germanicarum à se illustratarum, Francof. 1700. 4. Confer Observat. Hallens. T. 4. Obs XI. 22.

Jacobus Howellus Paræmiographiam Anglicam edidit.

Constantinus Huygenius Adagia quædam Hispanica rhythmis Belgicis expressit, quæ inter Poëmata ejus vernacula perquam elegantia leguntur.

Adrianus Junius novem Centurias adagiorum edidit & illustravit, quæ lucem viderunt Basileæ 1588. 8. è Frobeniana officina, deinde Erasmi Chiliadibus in locos communes digestus adjunctæ sunt, ut supra in Erasmo dixi.

Alba-

Abanafius Kircherus Adagia quædam atque symbola Ægyptiorum congestit. T. II. Oedipi p. 166. seq.

Josephus Langius Adagia & alias sententias proverbiales sub titulis locorum communium digestas edidit Argent. 1596. 8.

Jo. Langston in Poëseos Græcæ medulla Lond. 1679. 8. Alphabeti ordine collegit versus græcos proverbiales & gnomicos.

Christoph Lehmannus in florilegio Politico A. 1643. 12. edito Germanica adagia inter alia exhibet.

Petrus Mallara sive *Juan de Mallara* Hispalensis. Vide infra in Pintiano, Adagia quæcunque ad illam diem exierunt, *Pauli Manutii* studio (ut habet titulus) à mendis vindicata, sublatis falsis interpretationibus, & nonnullis, quæ parum ad rem faciebant. Florent. 1575. fol. Venet. 1578. & 1609 4. Hunc laborem Concilii Tridentini auctoritate Manutio junctum *Gregorius XIII.* Pontifex ita probavit, ut reliquas adagiorum editiones prohiberet ac condemnaret. Quanquam dubitant eruditi, an Manutius vir longe doctissimus, sub cujus nomine editum est, revera manum operi admoverit. Quinimo hoc diserte negari video ab elegantissimo *Mureto*, quem vide sis lib. 12. Var. lect. c. 16. *Barthol. Keckermannus* in præcognitis Logicis p. 157. Illud, inquit, est memorabile, quod in *Erasmii* adagiis tentatum fuit non ita pridem. Namque hoc incomparabile opus cum *Erasmio* inviderent Itali, alibi recuderunt, sub alieno nomine. Similiter *Erasmii* Apophthegmata quoque deleta ipsius nomine edita sunt hoc titulo Venet. 1590. & Colon. 1666. 12. *Apophthegmatum* ex optimis utriusque linguis scriptoribus libri VIII. *Pauli Manutii* studio & industria, doctissimorum Theologorum consilio atque ope ab omnibus mendis vindicati, quæ pium & veritatis Catholica lectorem poterant offendere. Et hæc quoque editio facta est Pontifice *Maximo* approbante, ut in præfat. testatur idem Manutius.

Jacobi Meieri Hortulus Adagiorum Basil. 1677. 12.

CXXXIII impia obscæna & improba proverbia Germanica confutata per nescio quem, latentem sub nomine *Ernesti Meisneri*, Jenæ 1705. 8.

Gabriel Meurerius Gallica proverbia collegit recusa in florilegio *Gruteri*. *Egidius Menagius* Italica proverbia colligere & illustrare cum *Panciatichio* constituerat. Vide ejus Miscellanea Italice edita p. 199. seq. editionis secundæ.

- Proverbios de Don Inigo Lopez de Mendoza** de Santillana Antwerp. 1594. 12.
Hieron. Megiferus edidit sub titulis digestas paromias πολυλογίαις.
Jo. Mercerus Hebraice cum versione sua edidit libellum proverbiorum
 auctore K. Haj Gaon, cui titulus è Proverb. Salomonis 1. 3. לְשׁוֹן
 חָכְמוֹת erudito intellectus Paris. 1561. 8.
Angelus Monofinius in flore Italicæ linguæ Venet. 1604. 4. tres chiliades
 adagiorum Italicorum recenset genti illi propriorum, tum plus
 mille proverbialia itidem Italica, quæ confert cum Græcis & latinis
 Confer. Morhoffi Polyhist. I. 1. p. 256.
Melchior Neipius Bredanus adagia aliquot congeffit post **Erasmum Ja-**
aniumque. Prodierunt cum Erasmi Chiliadibus Paris. 1571. fol.
 & cum Gifelinianis Antwerpiz apud Plantinum.
Aloysius Novarinus Adagia è priscis Ecclesiæ doctoribus collecta digessit
 & illustravit duobus in folio Voluminibus. Lugduni 1637, & Ve-
 ronæ 1651.
Ferdinandus Nunnesius; vide infra **Pintianus.**
Jo. Olorinus Variscus.
Cesar Oudinus Hispanica collegit proverbialia, quæ in florilegio suo recudi
 curavit Gruterus.
Panciatichi. Vide supra in Menagio.
Orlandus Pesceti sive **Pisetti** Proverbialia Hetrusca ordine litterarum collegit
 ediditque Veronæ 1603. 8. Venet. 1579. 12.
Fridericus Petri in libro, cui titulus: der Deutschen Weißheit Hamb. 1605. col-
 lectionem exhibet proverbiorum Germanicorum locupletissimam.
Ferdinandus Nonius sive **Nunnesius Pintianus** Hispanica collegit proverbialia.
 Addidit Joannes de Mallara proverbiorum Hispanicorum Centu-
 rias decem sub titulo Philosophiæ vulgaris, & subjecta proluxa pro-
 verbiorum explanatione A. 1621. 4.
Theodorus Petraus post Jonam Prophetam Æthiopice & latine vulgatum
 Lugd. Bat. 1660. vulgavit proverbialia quædam Æthiopica. Plura
 Job Ludolfus commentar. ad Hist. Æthiop. IV. 2. p. 560. seq.
Jo. Plantavivius Hebraicas sententias adagiaque.
Eduardus Pocokius admodum juvenis Chiliades sex proverbiorum Arabi-
 corum verterat latine jam Anno 1635. quas nec dum vidisse lucem
 merito dolet. Rev. Hochsteterus in Orat. inaugurali. Thomas
 quoque Smithus in vita Eduardi Bernhardi p. 68. inter hujus Viri
 prz-

præstantissimi inedita memorat Proverbiorum Arabicorum partim à D. Pocockio partim ab Ed. Bernhardo latine versorum Collectiones. Pauca quædam Proverbia Ali Imperatoris Muslimici & carmen Tograi edidit idem Pocok us Lugd. Bat. 1629. 8.

Exstat inter Anglos, inquit Morhofius I. Polyhist. pag. 257. cujusdam Powellii dictionarium Anglico Italico Gallicum in fol. adjiciuntur illi dictionario proverbialia Anglica, Gallica & Italica non exigua cum congesta. Eorum peritiam ut ostendat auctor, Epistolas aliquas & enatiunculas ex meris proverbis in tribus his linguis concinnavit.

Joannus Rayus vir sagaci Naturæ inquisitione celebratissimus sub litteris I. R. latens Cantabrigiæ A. 1672. & 1678. 8. vulgavit uberrimam collectionem proverbiorum, præcipue Anglicorum, phrasiumque, similium & phrasium proverbialium ordine Alphabetico.

Cælius Rhodiginus eodem, quo Erasmus, tempore paræmiarum libros edere molitus est, sed ab illo præventum se videns antiquas lectiones concinnavit ediditque & in his nonnullas etiam adagiones nova perfudit luce. Vide Cælii Epistolam ad Erasmum post Gudianas p. 117. 118. & Clariss. Bælii Dictionarium in Erasmo nota (CC)

Joannes Soropan de Rieros scripsit librum laudatum Morhofio I. Polyhist. p. 257. de usu Medico proverbiorum Hispanicorum. Titulus est: Medicina Espannola contenida en proverbios vulgares en nostra lengua.

Valentinus Rosmarus è Virgilio excerptis centurias quinque & decurias tres versuum proverbialium Ingolst. 1570. 8. Conf. quæ de versibus proverbialibus ac sententiis ex Homero selectis dixi supra lib. II. c. 6. §. 8. & 9.

Joannes Sartorius Amstelodamensis Adagiorum Chiliades tres Belgico edidit sermone Antwerp. 1516. 8. & ex recensione Cornelii Schrevelii Lugd. Bat. 1656. 8.

Josephus Scaliger Collectionem græcorum proverbiorum ἰμμώτερον composuit, de qua supra §. 8. & proverbialia quædam Arabica latine transtulit, ut dixi paulo ante in Erpenio.

Andreas Schottus præter editionem luculentam proverbiorum græcorum, de qua supra §. 3. seq. vulgavit Adagia sacra Novi Testamenti à se illustrata Antwerp. 1629. 4.

Justus Georgius Schottelius in opere egregio de lingua Germanica (Brunswigæ 1663. 4.) præcipua proverbialia vernacula collegit p. 1112. usq. ad 1146.

Joannis Georgii Seiboldi adagia latino-germanica, in quibus multa luculentata ac plebeja observat Morhofius lib. I. polyhist p. 259.

- Joannes Servilius*, Gviertenus Gelder, Belgica collegit proverbialia.
- Henricus Laurentius Spigelius* itidem Belgica proverbialia congeffit in Jani Gruteri florilegio recusa.
- Henricus Stephanus* præter notas in Erasmi Chiliades, de quibus supra in Erasmo, edidit proverbialia Epigrammatica five Epigrammata proverbialia.
- Eberhardus Tappius* Adagia latina DCC. contulit cum totidem Germanicis.
- Andreas Tscherningius* Prof. Poëseos in Acad Rostoch. Proverbialia Arabica ex Erpenii editione in Germanicam linguam convertit, & scholiis quibusdam adjectis.
- Julius Varinus* in Schola vulgi Italice edita, adagiones illius gentis persequitur, disposita secundum actiones humanas. Vide de illo libello, si placet, Morhofium I. Polyhist. p. 256. Editus est Veronz. 1642. 12.
- Polydorus Virgilius* eodem, quo Erasmus, tempore adagia congeffit editaque A. 1500. Sed subsistunt intra numerum ducentefimum, & tribus vulgata sunt mensibus post primam Erasmi editionem. Vide Erasmi Epist. XVII. 3. & XXVI. 63.
- Joannes Ulpinus*, Frisius, proverbiorum farraginem congeffit post Erasmus, cujus Chiliadibus juncta produit. Paris. 1574. fol.
- Solon Vogeus* Gallica proverbialia collegit quæ recusa sunt in florilegio Gruteri.
- Joannes Vorstius* Adagia Novi Testamenti illustravit, Coloniz Brandenburgicæ 1669. 4. edita, & sæpius alibi, etiam cura Viri Cl. Thomæ Crenii in Belgio recusa.
- Bonaventura Vulcanius* Græcos proverbiorum scriptores junctim edere instituit. Vide Epistolas editas à Gabbema p. 714.
- Levinus Warnerus* edidit Centuriam proverbiorum Persicorum Lug. Bat. 1644. 4.
- Joannes Leonhardus Weidnerus*, in additionibus ad Zinckgræfium.
- Paulus Wincklerus* Consiliarius Brandenburgicus edidit Chiliades tres sententiarum Germanicarum adagialium, sub titulo gute Gedancken Gorlitzii 1685. 12.
- Tacitus Nic. Zegerus* Bruxellensis proverbialia latina & Belgica edidit Antwerpiz excusa.
- Joachimus Zebnerus* adagiorum sacrorum five Biblicorum collegit Centurias quinque, & è sacris profanisque scriptoribus illustravit. Lipsiæ 1601. 4. Ejusdem similitudines Biblicæ ibid. 1603. 4.
- Jul. Wilhelm Zinckgræfius* in Apophthegmatis Germanicæ sæpius excusis.

CAPUT X.

De DIONE CHRYSOSTOMO & altero
juniore DIONE CASSIO.

Dionis Chrysoſtomi ætas & Vita. 1. Orationes & diſſertationes quæ exſtant LXXX. earumque argumenta. 2. Editiones 3. Scripta deperdita. 4. Ætas & vita Dionis Caſſii. 5. Cauſſa & ratio ſcribenda Romana Hiſtoria. 6. Quantum è libris LXXX. ad nos pervenerit. 7. Epitome librorum XLV. poſteriorum compoſita à Joanne Xiphilino. 8. Zonaras Dionem in Annalibus ſuis ſecutus. 9. Excerpta è Dione à Theodoſio quodam. 10. Alia fragmenta Dionis quæ exſtant. 11. Scripta alia. 12. Editiones & interpretes Dionis 13. Xiphilini. 14. Obiter de Vita Alexandri Severi quæ Anglice prodit conſcripta à Thoma Elyoto, tanquam ex Græco Encolpii converſa. 15. Alii Diones. 16.

I.

DIO a) Paſicratis F. à patria Pruſa Bithyniæ urbe *Pruſeus*, à Patrono ſuo Coccejo Nerva *Coccejanus* b) ob eloquentiam *Chryſoſtomus* † appellatus, gracili corpore c) parva ſtatura, magno ingenio animoque præditus. è Sophiſta Philoſophus d) tandem evaſit, Apollonii * Tyanei & Euphratis Tyrii familiaris, temporibus Neronis ** & Veſpaſiani, cumque prius levia quædam argumenta e) declamatorio ac luxurioſo ſtylo tractaſſet, & non in Homerum f) ſolum ſed in Philoſophos etiam

Qq

- a) Photius cod. 209. De avo qui Romanam civitatem ab Imp. fueras adeptus, vide Dionem Orat. XLI. p. 500.
 b) Idem enim hic mihi videtur cum Dione Coccejano quem laudat Plinius X. 85. Epist. eſi Tillenontius & alii viri docti diſtingunt.
 † Eunapius proæmio. Καὶ Δίων ὁ ἐπιβιθυνίας, ὃν ἐπεκάλαν χρυσοστόμον. Ita & Synefius, Photius &c.
 c) Photius Cod. 209. Suid. in Δίων, Dio ipſe diſſ. VII. p. 100. XIX. p. 260.
 d) Synefius in Dione p. 36.
 * Philoſtrat. I. de Sophiſt. p. 492. & Philoſtratus alter V. 10. de Vita Apollonii.
 ** Dio ipſe XXI. p. 270. XXXI. p. 344. 355.
 e) Hujusmodi ſunt laudes Comæ, Piſſiaci & Culicis; Memnon, Tempe, Troicus &c.
 f) Orat. XI. de Ilio non capto & XII. p. 212. 213.

etiam g) Socratem, Zenonem, Musonium & alios strinxisset stylum; postea Sophistis quos passim reprehendit invisus ** neque colligens discipulos (quanquam Favorinum & Polemonem Dionis discipulos fuisse docet Philostratus I. de Sophist. p. 494. & 496. II. p. 538.) civile ac Philosophicum dicendi genus magis probavit, atque imprimis ad mores secundum præcepta Stoicæ sectæ formandos suadendosque perspicuo facili & amæno sermone totum se composuit, licet in verba Stoicorum h) jurasse minus videtur, quam naturam ipsam & rectam rationem in consilium adhibuisse. Cum ex ephebis excessisset, Ægyptum i) & varias regiones eruditionis causa adiit. Reversus, ob libertatem loquendi & quod assentari minus nosset k) tum propter amicitiam viri honesti à Domitiano interempti l) de vita fere periclitatus circa A. C. XCIV. oraculo consulto † exsulavit, nullos secum libros m) habens quam Platonis Phædonem & Demosthenis Orat. de falsa legatione. Ad ultimos usque Imperii Rom. fines processisse patet quod profectio- nis suæ ad Getas, Mysos n) & Thracas *** meminit. Interfecto Do- mitiano milites tumultuantes compescuit gravi sermone. Ab eo tem- pore revocatus à Nerva, apud ipsum ac deinceps apud Trajanum in pri- mis gratus fuit, ita ut eodem cum Imperatore aureo curru vestum re- ferant Philostratus, Photius o) ac Svidas. Quamdiu vixerit non constat, senium attingisse se ipse testatur non uno in loco p) Magistratum quoque gessit in patria, & liberos habuit minime degeneres, ut constat ex Oratione XL. & XLI. p. 486. & 500.

Phi-

g) Synesius in Dione p. 37. & 38. ubi memorat ejus Orationem perditam contra Muso- nium, & alteram contra Philosophos, cujus iterum mentio p. 40. ubi Synesius testatur in nulla Dionis Oratione *ῥητορικὴν ἐπαφροδιτωτέραν* observatum fuisse.

** Dio Orat. XII. p. 197. *ἀλλ' ἐκ οἷδα ὅπως εἴσεis με ἀναλαμβάνει τῶν σοφιστῶν εἰδὲ ἡδονταί ὀρώντες* - Ὅμως δὲ προλέγω ὑμῖν ὅτι ἐσπεύδαίκατε ἀνδρὸς ἀκρίβειαι τοσούτων πλῆθος ἄλλες, εἴτε καλὴ τὸ εἶδος, εἴτε ἰσχυρῆ, τῆ τε ἡλικία παρημακότος ἤδη, μαθητὴν δὲ εἰδέναι ἔχοντα. adde XIX. p. 260. Ceterum XXII. p. 276. negat se Rhetoricam reprehendere aut bonos Rhetoras, sed tantum malos & simulators.

h) Synesius ibid. i) Dio Orat. XI. p. 161.

k) Orat. III. de regno p. 38.

l) Orat. XIII. de exilio p. 219. † id. p. 221.

m) Philostratus I. de Sophist. p. 492.

n) Orat. XII. p. 198. XXXVI. p. 437. Confer Γετικὰ ejusdem latidata Philostrato.

*** Orat. XIV. p. 233.

o) Photius Cod. 209. & Svid. in Δίων narrant eum quoque leonina indutum incessisse.

p) Dio Orat. XII. p. 197. 199. XL. p. 491.

Philostratus eloquentiam Dionis laudaturus ait illum fuisse quoddam veluti ἀμαλθίας κέρας ἔ' λόγῳ, καὶ γὰρ καὶ ἡ παιδῶ ἔ' ἀνδρῶς οἷα καταθέλξαι ἢ τις μὴ τὰ Ἑλλήνων ἀκριβῆντας. Idem alibi observat Hippodromum q) & cujus scripta adhuc supersunt Ælianum r) Dionis dictionem fuisse imitatos.

II. Existunt ejus λόγοι sive Διατριβαὶ octoginta, eadem quas Photius Cod. 209. (licet alio quo hodie ordine) legit. Inveniuntur sane in his quædam, μελέται ῥητορικαί, sed pleræque sunt dissertationes sive tractationes breves argumenti Moralis, Politici ac Philosophici, tum Philologici quoque sive mixti, non orationes sive declamationes. Eas singulas ordine hic à me recensitas habes, addito numero duplici, è quibus major ordinem editionum, minor Photii respicit.

I. II. III. IV. (1. 2. 3. 4.) περὶ βασιλείας sive λόγοι βασιλικοί. Dissertationes quatuor de regno sive de virtutibus Regiis ad Trajanum Imp. quem alloquitur diff. 3. pag. 36. ὡ γενναῖε αὐτοκράτωρ & videntur scriptæ non diu post reditum ab exilio, unde adhuc αἰλιτην, Dio se appellat diff. 1. p. 3. & p. 10. ὡς γὰρ ἔτυχον ἐν τῇ Φυγῇ &c. Oratio quarta clauditure elegantibus ac disertis caracteris generis avari, voluptatibus dediti atque ambitiosi.

V. (5.) Λιβυκὸς Μῦθος. Fabula Lybica qualem Alexandro Magno * narratam à Diogene Cynico dixerat Oratione IV. p. 71. ubi male interpretis: *fabulam illam in posterioribus recitabo.* Nam in Græco est: *consolantes ac benigne tractantes, illis fabulam deinde recitant.* De Libycis μῦθοις dixi nonnulla lib. II. cap. IX. §. 6. Hanc Libycam fabulam cum quatuor dissertationibus de regno Græcè cum paucis notis suis excudendam dedit Jo. Caselius Rostoch. 1584. 8.

VI. (6.) Διογένης ἢ περὶ Τυραννίδος. Diogenes sive de Tyrannide. Continet Diogenis Cynici varia dicta & facta quibus hominum plerorumque Tyrannorum præsertim (p. 93. seq.) vitam naturæ contrariam & difficilem sollicitamque reprehendit.

VII. (13.) Εὐβοϊκὸς ἢ Κυνηγός, Orditur à Venatoris pauperis & agricolæ ad cava Eubœæ (quo appulsum se scribit vel fingit Dio) narratione de vita sua tenui ac simplici, nuptiisque filii, sed non minus felici &

Qq 2

hone-

q) Philostr. de Sophist. p. 615.

r) id. p. 619.

* Eandem hanc esse cum illa cujus Orat. IV. de regno mentio est, male videtur negare Casaubonus, nam utrinque de voluptate sub specie mulieris se offerente agitur. Itaque & Photis observat hanc Libycam fabulam Orationibus de regno annexi & cum illis coherere.

honestataque hospitali vita in deserta ac montana regione, quam opulentissimorum in urbibus & satraparum ac regum. Deinde p. 120. seq. subjungit de opificiis, qualia colenda sint in urbe ad vitam facile & honeste ducendam. Adversus publicas & venales Græcorum libidines invehitur p. 126. seq. ineptum non minus quam detestandum illud σαφροσύνης Φάρμακον esse testatus.

VIII. (7.) Διογένης ἢ περὶ ἀρετῆς. De virtute sermones, dicti in Isthmiis à Diogene Cynico Corinthi.

IX (8.) Διογένης, ἢ ἰσθμικός. Ejusdem argumenti.

X. (9.) Διογένης ἢ περὶ οἰκιστῶν Diogenis sermones cum homine sollicito quod servus ei aufugisset, & oraculum consulturo. Svadet autem ut discat prius se ipsum nosse antequam oraculum adeat, neque enim alioqui illo recte usurum esse. Ἐγὼ μὲν γὰρ οἰμαίσε μηδὲν δεῖσασθαι μαντείας, γὰρ ἔχοντα.

XI. (10.) Τρωϊκός, ὑπὲρ Ἰλίου μὴ ἀλῶναι. De Ilio non capto declamatio peringeniosa, dicta veluti ad Ilienses ad eximendum inveteratum errorem ex Homeri haustum fabulis, quem ex ipso Homero falsi conatur convincere & p. 161. seq. provocat ad Ægyptii cujusdam sacerdotis Onuphitensis testimonium hæc & multa alia Græcorum deridentis, totamque rem è commentariis Ægyptiorum & antiquis γήλαις aliter longe enarrantis. Ante exilium hæc declamatio à Dione scripta videtur Casaubono. Laudatur à Synesio p. 41. Eustathio ad Iliad. δ. p. 350. Separatim edita est cum versione *Louv. Rhodamianni* ad calcem Quinti Smyrni. Hanov. 1604. 8. Nuper etiam Melchisedecho suo subjunxit *Henricus Hulsius*, Lugd. Bat. 1706. 8. De G. Henrici *Urfini V. C.* Oratione contraria, & de Godofr. Kirbachi dissertatione quam Dioni opposuit, dixi lib. 2. c. 7. §. 10.

XII. (11.) Ολυμπικός, Oratio insignis dicta in Olympiis περὶ τῆς πρώτης ἑξ ὁμοῦ ἐνοίας. Post longius exordium quo se præ Sophistis εὐρωνικῶς deprimat & cum ulula festive confert ad quam convolant aviculæ, incipit pag. 199. seq. dicere de DEO & ejus sensu à natura homini insito omniumque gentium consensu, poetarum, legislatorum, *Philosophorum

* Philosophum p. 207. vocat προφήτην καὶ ἐξηγητὴν τῆς ἀθανάτης φύσεως: Et p. 228. quo magis pii futuri sint homines eo minus adhibituos esse thuris & sacrificiorum. ὅσα γὰρ ἀν' εὐσεβέστεροι καὶ ὁσώτεροι γένησθε, τοσαύτω εἰλάτλων ἔσαι παρ' ὑμῖν ὁ λιθανατός καὶ τὰ θυμιάματα καὶ τὰ σεφαναώματα, καὶ θυστετε εἰλατλῆς θυσίας &c.

phorum & artificum quo imagines Deorum effinxere, rem à primis repetens mortalibus, quos docet ab initio statim fuisse *πᾶσα χρόνον ἐπιμ-
πλαμένους τῆς θείας φύσεως*, pag. 201. & spectaculo atque usu hujus universi velut mysteriis rerum divinarum initiatos. Pag. 204. Epicureos perstringit Deum in intermundia ablegantes. Pag. 209. sq. elegans est apostrophe ad Phidiam qui perelegantem sane Jovis imaginem Deo tamen ejusque Majestate longe indignam composuerat. Non minus ingeniosa sequitur ac disertata Phidiaz Apologia.

XIII. (12.) *περὶ Φυγῆς* sermo Athenis dictus, disputat exsilium non esse malum, & plerosque homines neglecta virtute addiscere ea quæ nullius sint usus in vita.

XIV. & XV. (64. seq) *Περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας* dissertationes duæ, quibus docet libertatem consistere in recte agendo, & fortes bonos ac sapientes liberos esse ac nobiles, malos contra & ignavos esse ignobiles ac servos. Porro neminem natum hominem qui non in majoribus suis multos reperiret servos, multos nobiles si hoc illi inquirere daretur. Vide p. 238.

XVI. (66.) *Περὶ λύπης*, de animi ægitudine fugienda, & fortiter ferendis rebus adversis.

XVII. (67.) *περὶ πλεονεξίας*, adversus avaritiam dissertatio, cui elegans præmittit exordium de eo, quod res quoque notissimas etiam atque etiam inculcare debeant Philosophi, quia à scientibus quoque bona præcepta raro observantur.

XVIII. (68.) *Περὶ λόγου ἀσκήσεως*, de dicendi exercitatione ad quemdam è proceribus Romanis, qui senex à Dione rationem eloquentiæ comparandæ petierat. Svadet autem illi è Comicis Poëtis legere Menandrum, è Tragicis Euripidem, Homerum ante omnes: ex Historicis Thucydidem, Theopompum, Herodotum: Ex oratoribus Hyperidem potius & Æschinem atque Lyncurgum quam Lysiam ac Demosthenem. E recentioribus Antipatrum, Theodorum, Plutionem, Cononemque. Neque prætereunda quæ subjungit, ut reddat rationem quare non tantum antiquos illos extra aleam positos, sed quoque recentiores commendet p. 257. *αἱ γὰρ τούτων δυνάμεις καὶ ταύτη ἂν εἴεν ἡμῶν ὀφελίμοι, ἢ ἔκ ἂν ἐντυγχάνοιμεν αὐτοῖς δεδωλωμένοι τὴν γνῶμην ὡς αὐτοῖς παλαιοῖς, ὑπὸ γὰρ τῆς δυνάσεως τι τῶν εἰρημένων αἰτιάσασθαι, μάλιστα εὐχρησόμεν πρὸς τὸ τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρεῖν, ἢ καὶ ἢδὸν τις ὠδραβαλλεῖ αὐτὸν. πείθεται συγκαταθέμενος, & καταδέεσθαι, ἐνίοτε ἢ καὶ βέλτιον φαίνεσθαι. *Horum enim virtutes vel ea nobis ratione condacent, quod non legimus eas ita serviliter**

quemadmodum veteres. Ex eo siquidem quod dictorum aliqua audemus reprehendere, maxime fiduciam sumimus ad conandum similia. Carte & libentius se quis illi accommodat, quo cum comparatus non se credit inferiorem sed nonnunquam & superiorem visum iri. Præcipue autem Socraticos consulere jubet Dio; & ex hisquem solum putat sufficere viro Remp. gerenti Xenophontem, ejusque orationes Historiæ infertas imitari.

XIX. (69.) *περὶ τῆς αὐτῆς Φιληκοίας* quod libentius alios auscultet Rhetoras, quam auscultari se ab aliis patiatur.

XX. (70.) *περὶ ἀναχωρήσεως*, secessu non indigere sapientem, alios non juvari.

XXI. (71.) *περὶ κάλλους*, de pulchritudine virili male in muliebrem mutata mollitiem, dissertatio sive dialogus, ut personis appositis monstravit Casaubonus.

XXII. (72.) *περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης*. De bello & pace uti de aliis plerisque disserere & Philosophos & Rhetores, sed Philosophos rectius.

XXIII. (73.) *ὅτι εὐδαίμων ὁ σοφός*. Dialogus, quo probatur hominem sapientem qui bono genio obsequitur eundem quoque esse felicem, de malis autem valere illud Homeri quod ex omnibus animalibus nullum sit homine miserius.

XXIV. (74.) *περὶ εὐδαιμονίας*, quod plerique de aliis rebus solliciti veræ felicitatis studium negligant.

XXV. (75.) *περὶ τῆς δαίμονος* Dialogus (extrema parte ut videtur mutilus) de genio, utrum extra hominem sit & homo alius, uti qui fuerunt genii Rerump. Lacedæmoniiis v. g. Lycurgus, Athenarum Pisistratus, Romanorum Numa, Carthaginiensium Hanno & Hannibal, Macedonum Alexander, Persarum Darius & Cambyfes.

XXVI. (76.) *περὶ τῆς βελέουσας*. De consulatione, quod ad eam peritia rerum sit opus.

XXVII. (77.) *Διατριβὴ περὶ τῶν ἐν συμποσίῳ*, uti in convivio & publica panegyri, ita in vita vix audiri eos qui recta sudent.

XXVIII. (78.) *Μελαγκόμας πρῶτος* (τῆ τάξει β.)

XXIX. (79.) *Μελαγκόμας δεύτερος* (ἢ *ἐπιτάφιος*), (τῆ τάξει α') ambo hi sermones florente ætate à Dione compositæ (vide pag. 292.) celebrant defunctum nobilem athletam Tito Imp. charum Melancomam, Jatroclis adversarium non minus pulchritudine quam robore ac virtute difficilique cestuum certamine præstantem.

XXX. (80.) *χαρίδημος*. Consolatio super obitu Charidemi juvenis egregii anno ætatis 22. extincti ad Timarchum patrem, & fratrem minorem

norem natu, Patri cognominem. Inducitur autem Charidemus ipse paullo ante mortem oratione duplici suos excitans, cujus prioris argumentum petitur à miseria præsentis vitæ veluti carceris, in quem à Diis intrusi & catenæ ex voluptate & ægritudine compositæ alligati simus pænæ loco, utpote è Titanico sanguine omnes procreati (p. 300.) adeoque illis inimici, atque unde per mortem demum liberemur. Hanc orationem mox refellit altera quam ait se accepisse ab agricola quodam ἐν ἀγροίκῳ τινὶ ῥυθμῶ καὶ μέλει. In hac confertur vita cum convivio in quo Deorum nos excipit bonitas, convivarum stoliditas multos miseros facit, bonos per mortem DEus ad se vocat potandos neſtare.

XXXI. (14.) Ῥοδιακός ad Rhodios Oratio disertissima, Photio vehementer & ex merito laudata, pluribus argumentis dissuadens sordidum & ingratum illorum * (& Atheniensium p. 346.) morem quo statum si cui recens decernerent, non ponebant novam, sed veteris alicujus deleta inscriptione, jussu prætoris nomen novum insculpebant pag. 312. Confer si placet Emundum Figrelium de statutis c. 28. pag. 238. seq. Ex hac oratione constat Rhodios illo tempore formam Reip. popularem habuisse p. 328. sub stratego seu prætore p. 312. 332. 337. 340. 351. 353. & tributariam tenuisse Cariam, partemque Lyciæ & alias præterea civitates p. 341. Romanis libertatem Rhodiorum Reip. relinquentibus p. 344. seq. E legibus Rhodiorum pag. 348. commemoratur hæc, quod carnifici nunquam liceret ingredi civitatem. Dissertationem suam de eo quod malam consuetudinem non possit defendere diuturnitas temporis, allegat p. 354.

XXXII. (15.) Πρὸς Ἀλεξανδρεῖς, Ad populum Alexandrinum, cujus indolem veri impatientem & ad nugas, voluptates & scommata pronam pluribus verbis perstringit, atque inprimis carpit quod spectaculis saltationibus & lascivis cantibus veluti ebrii & in stadio indecore se gererent & immodicis indulgerent clamoribus plausibusque. Urbem ipsam p. 372. laudat his verbis: ἢ γὰρ πόλις ὑμῶν τῷ μεγέθει καὶ τῷ τόπῳ αὐτῆς ὅσον Διὰ Φέρεται τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον. ἢ τε γὰρ Αἰγυπτίος ὑμῶν, τηλικῶτον ἔθνος, σῶμα τῆς πόλεως ἐστὶ, μᾶλλον ἢ προσθήκη. Sub Tito scripsisse hanc orationem colligas ex p. 380. ubi opponit τὸν νῦν ἀρχοντῆα παιδεία καὶ λόγῳ προσέχοντα Neroni qui Musicus scitus & aurigator optimus videri volebat, atque perfectissimus saltator. De eodem Nerone p. 383. uti de altero Imperatore pag. 391. seq. In hac Oratione p. 392. seq. Dioccelebrat Theophilum

* De Corinthiis vide infra Orat. XXXVII.

lum quendam virum sapientem, qui Alexandrinorum stultitiam pertinaci ultus fuerat silentio.

XXXIII. (16.) *Ταρσικός πρῶτος* ad Tarsenses à quibus invitatum se ad dicendum ait dicturum ea, quæ ipsi fortassis male sint laturi: neque enim adulatorum illis, aut celebraturum externa eorum bona, quæ sine virtute civium & modestia nullius sint momenti. Præcipue exagitat molles narium strepitus, quos in loquendo & canendo frequentasse illos & indecore affectasse refert.

XXXIV. (17.) *Ταρσικός δεύτερος*, ad * Tarsenses eosdem prætori suo infestos, & Mallotis, Solensibus, Adanensibus atque Ægzænsibus exosos, neque inter se concordēs. Pagina 423. *ἔγω δὲ τὸν σύμβουλον &c.* Ego vero bonum, inquit, Senatorem quique dignus sit præesse civitati, oportere *ἀπο* omnia simplici animo excipere quæ difficilia ac molesta occurrunt, maxime autem convitia & plebis iram, & similem esse promontoriis portum efficientibus, quæ omnem pelagi excipiunt vim, interiora autem immota & tranquilla conservant: *ἴα ἔ* illum expositum esse plebi etiamsi aliquando irasci voluerit, etiamsi maledicere, etiamsi quidlibet facere: nihil autem affici ab iis tumultibus, neque si quis laudibus extollat propterea attolli, neque si contumelia affici videatur, de animi dejici magnitudine. Pagina 425. non vult ut Tarsenses exemplo Jonum lanciant plebiscitone ullam ob rem magistratus accusare liceat, at vicissim inconsultum esse docet eos qui Remp. gerunt, temere aut ob delicta levia exacerbare & ad iram adversus civitatem impellere.

XXXV. (18.) *Ἐν Κελαϊναῖς τῆς Φρυγίας*, Oratio dicta Celænis opido Phrygiæ, in qua cum præfatus esset nonnulla de habitu Philosophi & coma, quod non faciant virum sapientem, laudat Celænas p. 433. prælata tamen illis Indorum felicitate quos fabulatur è fontibus mellis, olei, lactis & vini potatos vivere quadringentos annos, præcipue vero Brachmanum haurientium è fonte limpidissimo veritatis.

XXXVI. (19.) *Βαρυθεντικός λόγος, ὃν ἀνέγνω ἐν τῇ πατρίδι.* Sermo elegans recitatus in patria apud Prusæos, de iis quæ in exilio ante opidum Borysthenitarum (cujus res paucis perstringit) deambulans locutus est cum Callistrato rei bellicæ, Philosophiæ & artis dicendi perito, atque ut omnes Borysthenitæ Homeri amantissimo, & cum altero quo-

* Observanda illorum temporum est consuetudo, per quam icuit Philosophis vel Sophistis, cum in aliquam Græcorum urbem venissent, non solum de iis quæ ad mores pertinerent, pro concione verba facere, verum etiam publicis se immiscere interdum negotiis, & quod è re civium judicarent svadere. Sunt ejus argumenti aliquot è Dionis orationes, II. Casaub. p. 65. ad Dion. Chrysost.

quodam ejusdem opidi cive Rhosone. Differit autem de divina gubernatione sive aurgitione & de civitate divina Deum hominesque consociante, occasione horum versuum Phocylidis :

- - πόλις ἐν σκοπέλω κατα κόσμον

Ὀικεῦσα σμικρῇ κρείσσων Νίνυ ἀΦραινέσις,

XXXVII. (20) Κορινθιακός, sermo ad Corinthios qui ante undecim annos sermonibus Dionis capti statum ei posuerant, & postea nescio ob quam criminationem iterum dejecerant sive (sicut à Rhodiis ** & Atheniensibus non raro factum) alii consecraverant.

XXXVIII. (21) Πρὸς Νικομηδεῖς περὶ ὁμοιοῦς τῆς πρὸς Νικαεῖς. Ad Nicomedienſes (à quibus civitate donatus fuerat) oratio qua svadet ut vel propter communes Deos (p. 475. 481.) concordiam cum Nicænsibus colant, neque diutius cum illis de * primatu (p. 475.) Bithyniæ uti Athenæ olim & Sparta de Græciæ primatu decertent, sed potius benefaciendo ostendant se primam civitatum esse, neque per dissidia dent ansam Optimatibus injuriarum impune exercendarum, aut Romanis Græcanica delicta ridendi. Sufficere autem debere Nicomediæ quod sola metropolis appellatur, primatum vero cum Nicæa habeat communem. p. 479.

XXXIX. (22) Περὶ ὁμοιοῦς ἐν Νικαίᾳ, πεπαιυμένης τῆς 5άσειως. Ad Nicænses (à quibus & ipse affectum se honore prædicat) Oratio à Dione dicta cum valetudine minus integra uteretur, adeoque brevior, qua eos post cessantem jam seditionem graviter monet de concordia firmiter servanda inter se. Claudit sermonem voto ad Deos civitatis conditores & amicitia ac concordia præfides : *Εὐχομαι δὴ τῶν τε Διονύσω τῶν προπάτορι τῆς πόλεως, καὶ Ἡρακλεῖ τῶν κτίσαντι τῆνδε τὴν πόλιν, καὶ Διὶ πόλιει, καὶ Ἀθηνᾷ καὶ Ἀφροδίτῃ καὶ Φιλίᾳ καὶ Ὁμοιοῖα καὶ Νεμέσῃ καὶ τοῖς ἄλλοις Θεοῖς ἀπὸ τῆςδε τῆς ἡμέρας τῆςδε τῆς πόλεως πόθον ἰαυτῆς ἐμβαλεῖν καὶ ἐρωτᾶ*
R r *καὶ*

** Supra Orat. XXXI. Rhodiaca.

* Nicæa primatus dignitatem obtinuisse videtur sub Domitiano, ut viri eruditi colligunt è numo in cujus altera parte legitur *Νικαεῖς πρῶτοι τῆς ἐπαρχίας* Vide Triflan. T. I. p. 334. Neque tamen Nicomediæ ut pote metropoli hunc primatum negabant Nicænses, sed tantum ejusdem volebant & ipsi esse participes, ut utriusque civitatis ille esset communis. Sed Nicæni apud Senatum Romanum contra agentibus Nicomedienſibus, causa deinde decidisse videntur, nam ut Joannes Velens observat, in nullis postea numis hunc titulum sibi arrogavit Nicæa, quem passim Nicomedia *Μητρόπολις καὶ πρώτη Πόντου καὶ Βιθυνίας* gerit etiam in Domitiani numo apud Patin. p. 165. & in pluribus aliis juniorum Imperatorum apud Jo. Harduinum in numis urbium illustratis p. 356. seq.

καὶ μίαν γνώμην, καὶ ταυτὰ βέβηλα καὶ Φρονεῖν, ἑάσιν ἢ καὶ εἰδα καὶ Φου-
λωνεσίαν ἐκβαλεῖν, ὡς αὖ ἐν ταῖς εὐδαίμονες αἰτάταις καὶ ἀρίσταις ἢ πόλεσι τὸ
λοιπόν.

XL. (23) ἐν τῇ πατρίδι περὶ τῆς πρὸς Ἀπαμείας ὁμοιοῦς. Ad cives
suos Pruszenfes (dicta post plurium annorum exsilium) ut cum Apame-
ensibus vicinis hoc desiderantibus & quorum portu Pruszi utebantur pa-
cem & amicitiam alant. Nervæ five Trajani benignitatem prædicat p. 490.
ἐλλ' ὅμως Φιλανθρωπότητα ὧν αὐτοκράτωρ ἢ συντετάτα ἢ ἀπάντων ἐμοι-
γε παρέχεν ὧν ἐγὼ ἐδέομην, καὶ ἄλλοις ὧν ἐκεῖνοι εἶδόντο. Domitiani τυραν-
νίς perstringitur p. 489. καὶ γὰρ ἦν γελοῖον μετὰ Φυλὴν ἔτος μακρὰν καὶ
πράγματα ἴσοῦτα καὶ Τύραννον ἐχθρὸν δεῦρο ἀφικομένῳ &c.

XLi. (24) Πρὸς Ἀπαμείας περὶ ὁμοιοῦς. Ad Senatum populum-
que Apameensem (qui missis legatis reditum Dioni ab exsilio gratulati
suerant eumque ad se invitarent.) Oratio brevis svadens amicitiam cum
suis Pruszenfibus.

XLII. (25) Διάλεξις ἐν τῇ πατρίδι. Sermo brevis in patria Prusa
dictus quo ait semirari quod Orationes suas multi tam libenter audiant, &
fere ediscant, cum ipse nihil in his agnoscat præclari.

XLIII. (26) Πολιτικὸς ἐν τῇ πατρίδι. Apologia five exordium
potius Apologiz adversus inimicos qui ipsum perinde ut Socratem olim
& Epaminondam calumniis in patria petierant.

XLIV. (27) Φιλοφρονητικὸς πρὸς τὴν πατρίδα εἰσηγυμένη αὐτῷ τῆ-
μας. Oratio qua testatur nihil sibi jucundius esse quam à Patria amari
quæ honoribus ut Patrem * ἀνδρα ἀγαθὸν καὶ ὅσον ἐξ ἡ χρόνον δικαίως προσ-
εῖτα τῆς δὲ τῆς πόλεως p. 509. & matrem & fratres cognatos ac majores, ita
Dionem quoque auxerat. Diserte autem pag. 510. testatur sibi etiam ex-
suli ab aliis civitatibus oblata ampla munera & dignitates (confer XLII.
p. 498.) sed præ patria nihil fuisse gratum nec acceptum, in qua unice gau-
det filium & patruclum & alios cognatos adolescentes ad laudem succe-
scere, & ad hanc virtute atque studio consequendam alios quoque cives
adhortatur. Epistola ad Nervam Imp. in extremo hujus Orat. memorata
qua remitti se in patriam rogavit, cum Imperatoris responsione non exstat.

XLV. (28) Ἀπολογισμὸς, ὅπως ἔρχεται πρὸς τὴν πατρίδα. Quod
post

* Confer quæ de Patre suo refert XLVI p. 518. 519. & de avo p. 543. Filii & uxoris mentio
p. 522. filii iterum p. 541. & 543. ubi jam temp. in patria ille gerebat. Sororis mortem
commemorat XLVII. p. 528.

post mortem Domitiani ** ab exilio revocatus amicitia Nervæ Imp. quantum per morbum licuit, & deinceps Trajani usus sit in patriæ commodum & amplitudinem, idque unice se querere, licet malevolis aliud videatur. Pag. 515. docet Senatam Pruszenſium illo tempore conſtitiffe ex delectis viris centum.

XLVI. (29) Πρὸς τὸν Φιλοσοφῶν ἐν τῇ πατρίδι, *antequam in patria philosopharetur*, ita enim hæc Oratio recte inscribitur apud Photium, dicta à Dionē antequam exſularet, ad leniendos civium suorum animos, quorum aliqui orto ob caritatem annonæ tumultu lapidibus eum petere atque interficere & cremare ædes ejus voluerunt.

XLVII. (30) Δημηγορία ἐν τῇ πατρίδι, Oratio qua se in patria purgat adversus criminantes quod porticum & amplam domum ædificaret ornandæ civitati, non magis enim hoc esse tyrannicum quam quod indueretur purpura, comam aleret barbamque. Sic nec Stagiram voluisse uti beneficio Aristotelis qui è tenui vico felicem & nobilem civitatem facere volebat, & viros quosque excellentissimos Homerum, Pythagoram, Zenonem, Chryſippum, Cleanthem patriæ excedere maluisse quam patriæ injurias ut Socrates experiri.

XLVIII. (31) Πολιτικὴ ἐν ἐκκλησίᾳ, Oratio civilis dicta à Dionē ad Cives Pruszenſes permittente Varino * (procuratore Birhyniæ ut videtur) congregatos, ſvadensque Concordiam. Hic est λόγος Ἐκκλησιαστικὸς quem memorat Synefius.

XLIX. (32) Παραίτησις ἀρχῆς ἐν βουλῇ Recusatio Magistratus in ſenatu Patrio. Quoniam non sibi, nec forte Pruszenſibus expediat diutius se apud illos verſari, licet non diffitetur Philosopho dignum esse officium imperare hominibus, & Philosophos optime ſemper Remp. traſtaſſe, quod multis exemplis docet.

L. (33) Περὶ τῶν ἔργων ἐν βουλῇ, Oratio laudes ſenatus patrii com-
plexa, quas ita procul esse contendit ab adulatione, ut si fallz sint, di-
centis vituperationem referre non diffiteatur. Simul etiam filii sui tan-
quam in Magistratu veſtigia majorum legentis meminit, eumque pro-

R 1 2

prio

** Domitianum sibi inſeſtum habuisse & reddidisse inſeſtorem teſtatur Dio p. 512. his verbis
πρὸς δὲ τούτοις ἅπασιν ἐχθρὸν ἀνεχόμενος αὐτὸν δάνα, ὡδὲ τὸν δάνα
τῶν ἰσῶν ἵνα καὶ δεσπότην ὀνομαζόμενον καὶ θεὸν ὡς πᾶσιν Ἑλλήσι καὶ
ἑσπερίοις, τοῦ δὲ ἀληθῆς ὄντα δαίμονα πονηρῶν, καὶ ταῦτα ἔθωπύων
αὐτὸν ὡδὲ τὴν ἐχθρὰν παρατημένον ἄλλα ἐρεθίζων ἀντικεινὸς καὶ πρὸς
ὄντα κακόν, μά δ' ἔ μέλλων νῦν ἐρεῖν ἢ γραφῶν, ἀλλὰ εἰρηκῶς ἔδη καὶ
γεγραφώς

* κρατίστον vocat p. 530. & p. 535. ἡγεμόνα.

prio iudicio non patris auctoritate Remp. gerere testatur. Hic est λόγος Dionis βουλευτικός Synesio laudatus.

LI. (34) Πρὸς Διόδωρον, In Diodorum quem ita optime laudare se existimat, si cives suos à quibus in Magistratus dignitatem euectus ille erat, prædicet.

LII. (35) Περὶ Αἰχύλου καὶ Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου, ἢ περὶ τῶν Φιλοκλήτης Ἰόζων. Censura & comparatiæ tragœdiæ triplicis, ejusdem argumenti, quas Æschylus Sophocles & Euripides composuerant super Philoetetz arcu quem ipsi eripuit Ulysses.

LIII. (36) Περὶ Ὀμήρου Laus Homeri Poëtæ, quam H. Stephanus etiam Græce præfixit luculento operi suo quo Homerum & alios Poëtas principes Heroici carminis exhibuit.

LIV. (37) Περὶ Σωκράτους. Socratis Philosophi breve encomium.

LV. (38) Περὶ Ὀμήρου καὶ Σωκράτους, Dialogus de Socrate quod Homeri fuerit discipulus atque imitator.

LVI. (39) Ἀγαμέμνων ἢ περὶ βασιλείας. Dialogus de regno quod optime administraretur si Reges sapientum ut Agamemnon Nestoris utantur consilio.

LVII. (40) Νέστωρ five de Nestoris magnificis dictis quibus ad Agamemnonem & Achillem usus ab Homero inducitur Iliad. α, vers. 260, seq.

LVIII. (41) Ἀχιλλεύς de Achille Chironis consiliis temere adspernante, qui in bello prudentia potius quam robore & celeritate utendum esse suavit.

LIX. (42) Φιλοκλήτης, Paraphrasis versuum quorundam ex Philoetete Æschyli vel Euripidis, quibus Ulysses Lemnum delatus ad Philoetetem accedit, Herculis arcum ei erepturus, sine quo Troja capi non poterat.

LX. (43) Νέστωρ ἢ Δηϊάνειρα. Dialogus de Nesso Centauro & Dejanira, quomodo illa fabula ab Archilocho & Sophocle tradita recte intelligi debeat.

LXI. (44) χρυσηΐς Dialogus de Chryseidis descriptione apud Homerum ex qua encomium ejus necit Dio.

LXII. (45) Περὶ βασιλείας καὶ τυραννίδος, Tyranni & boni Regis inter se collatio scripta ad quendam bonum principem five Magistratum quem ita alloquitur p. 588. ὁ ὃ ἀγαθὸς ἀρχὼν ὡς περὶ σὺ τανατία ἀπαιτηθεύει.

LXIII.

LXIII -- LXV. (46-48.) *Περὶ τύχης λόγοι γ'.* Tres dissertationes de fortuna, quarum *prima* disputat fortunam omnia posse in vita humana, *secunda* & *tertia*, perverse ac præter rem ab hominibus fortunam accusari.

LXVI. -- LXVIII. (49-51.) *Περὶ δόξης λόγοι γ'.* Dissertationes totidem de gloria, quarum *prima* docet vanum & plenum sollicitudinis esse studium gloriæ qua vulgo placere cupimus, altera dialogi more scripta velut inanem umbram merito à sapientibus negligi jubet. *Tertia* potius agit *περὶ δόξης* quatenus opinionem sonat illud vocabulum, quæ inter homines ut mirifice varia, sic fallax omnis & incerta est, nisi prudentia verum bonum amplecti svaserit.

LXIX. (52) *Περὶ ἀρετῆς.* Virtutem plerosque omnes laudare & admirari, paucos colere nisi metu legum fortasse adactos & impulsos.

LXX. (53) *Περὶ φιλοσοφίας.* Philosophiam non consistere in splendidis sermonibus sed in vita & actione serioque sapientiæ studio.

LXXI. (54) *Περὶ φιλοσόφου.* Philosophum esse qui antecellat reliquos homines cognitione & usu rerum non quarumcunque sed præclararum & utilium ad vitam felicem atque honestam.

LXXII. (55) *Περὶ ἐξημέριου.* Habitum Philosophi multos, rem ipsam paucos habere, licet ob *ἐξημέριον* istud vulgus ad illos velut ceteræ aves ad noctuam advolent.

LXXIII. (56) *Περὶ πιστεύσεως.* Quod multis exitio fuerit res magnas ipsis creditas insignemque fidem in illis positam fuisse.

LXXIV. (57) *Περὶ ἀπιστίας.* Dialogus ostendens quam periculosum sit aliis habere temere fidem, & amicos adsciscere: neque quicquam esse tam sacrosanctum in vita, quod non perfida hominum malitia violet. Prodiit separatim Græce & lat. Norimb. 153. 1. 8.

LXXV. (58) *Περὶ νόμου.* Legum encomium, quod in editione Græcolatina Parisiæ exhibetur non ut reliqua cum versione Naogeorgi, sed cum Fed. Morelli interpretatione, cum qua separatim prodierat ib. 1598. 8.

LXXVI. (59) *περὶ ἔθους* de consuetudine, quam confert cum lege scripta imo ei præfert.

LXXVII. seq. (60. 61.) *περὶ φθόνου λόγοι β'* Dialogo priore docet figulum figulo & alios artifices mutuo invidere. non autem genuinos Philosophos. Posteriore, Philosophi hominis humanitatem & studium plures juvandi à livore alienum uberius persequitur.

LXXIX. (62) *περὶ πλεῖσιν* (Ἰών ἐν Κιλικίᾳ) Divitias neque gentem neque urbem neque hominem felicem reddere posse.

LXXX. (63) *περὶ ἐλευθερίας*. Plerosque de libertate gloriari qui voluptatis, avaritiae aut ambitionis compedibus vinciti servitutē servant.

III. *Dionis Chrysostomi editiones.*

Græca, Friderici Turrifani Venet. A. 1551. 8. præmissa præfatione ad Rodulphum Pium Carpensē Cardinalem, & variis lectionibus ad Voluminis calcem adjectis. Hæc editio cum Bonav. Vulcanii castigationibus fuit in Bibl. Petri Francii V. C. In Thuano Catalogo memoratur etiam editio Wecheliana Paris. 1554. 4. sed Christianos Wechelus nescio an plures orationes Dionis Græcæ excudit, quam illas quatuor de servis, servitute & libertate.

Latina, Thoma Naogeorgo interprete. Basil. apud Oporia. 1555. fol.

Per Hieronymum Zenarum Venet. 1585. fol. *Bibl. Bodlej.*

Græcolatina cum Synesii & Philostrati * Dione & Photii excerptis ac censura, versione Naogeorgi & diatriba Isaaci Casauboni qua Dionis octoginta λόγους percurrens complura loca emendat & illustrat. Curam editionis habuit Fed. Morellus qui Græco Scholiaste usus & Veneta edit, Græca cum duobus MSS. Codd. collata, atque ipse scholia sive notæ nonnullas in calce voluminis adjunxit & versionem hinc inde castigavit. Paris. 1604. fol. Recusa est editio hæc ibid. 1623. fol. Omitto separatim editas Orationes IV. de regno, latine per Andream Mylium. Rossicō. 1578. 4. & Græce cum notis brevibus à Jo. Caselio ib. 1584. 8. Troica ex versione Francisci Philelphi, latine Venet. ap. Bernardinum Venetum. &c.

Proxime ut spero meliorem Dionis editionem debebimus Viso Clarissimo *Wilhelmo Piers* Collegii Emanuelis quod Cantabrigiæ est socio, qui ut ex specimine intellexi non impar huic instituto Græca diligenter recensenda, emendandam Naogeorgi versionem & scholia Græca notasque succinctas atque castigationes singulis statim paginis substernendas in se suscepit.

IV. *Scripta deperdita Dionis sunt.*

Κώμης ἐγκώμιον cui Synesius laudem calvitii opposuit.

Dissertationes sive λόγοι πολλοὶ καὶ ποικίλοι quos negat Photius ad se pervenisse. In his fuere quædam ex compluribus illis quas in patria habuisse

* Vita Dionis à Philostrato scriptam latine vertit etiam Janus Cornarius. Basil. 1560.

buisse se testatur Dio Orat. XLIII, p. 504. Tum illa κατά τῶν φιλοσόφων & altera πρὸς Μισσηνίον quas memorat Synesius in Dione p. 40. & 37. Illa item in qua laudavit Essenos id. p. 39. Oratio ad Pruszenes cujus meminit Dio ipse XL, p. 487. (nisi intelligitur XLIII, vel seq.) Dissertatio quod malæ consuetudini non suffragatur temporis quo recepta est diurnitas XXXI, p. 354.

περὶ τῶν ἀλεξάνδρου ἀρετῶν. De Alexandri virtutibus libri VIII. Svid. ὑπὲρ Ὁμήρου πρὸς Πλάτωνα. Pro Homero adversus Platonem libri IV. id. Ἐγκώμιον Ἡρακλέους καὶ Πλάτωνος. Herculis & Platonis Encomium id. Ἐπιφραστός ὁ κόσμος; an mundus interire possit? id.

Γετικά quæ Dioni Cassio adscribit Svidas, sed nostro rectius Philostratus, & qui de illis tanquam exstantibus loquitur Antonius Bonfinius in Historia Hungarica.

Oratio in Patria habita pro homine infelici quem adversus cognatorum tutorumque injurias apud Pruszenes Dio defenditavit XLIII, p. 506.

Oratio cui titulus Μέμωνων, & altera qua Tempore descripsit, atque item tertiam κώνωπα ἐπαμνῶν laus culicis. Synes.

Epistola ad Imperatorem Nervam cum Imperatoris responsione, XLIV, p. 512. adde XL, p. 487.

Avum Dionis libenter voluisse Pruszenfi civitati libertatem ab Imperatore impetrare & ea de causa jam ποιήσασθαι λόγον testatur XLIII, p. 509. Confer quæ de eodem avo suo p. 519.

V. Dioni huic Chrysofotomo oportune subjungetur licet aliquanto junior alius hujus nominis, & illius de quo jam dixi, fortassis nepos DIO CASSIUS. Hic cognomine ut est apud Svidam, Photiumque itidem Cocceus sive Coccejanus a) è Nicza b) Bithynus fuit, genere nobili, Prisci Mechanici conterraneus c) quanquam Joanni Xiphilino d) Dionem Chrysofotomo cum nostro ut videtur confundenti,

à Pru-

a) Hujus meminit & Jo. Tzetzes in allegorica fabularum Homericarum expositione: τὴν αὐτὴν γῆν ῥα βδὸν Πλάταρχος λυτίον ὀνομάζει, λιτύς δὲ Κοκκειανός Κασσιῶν Δίων λέγει. Fortasse Coccejanus dicitur ab avo suo (ita enim mihi persuadeo) Dionem Chrysofotomo de quo jam dixi. Cassiciū Coccejani mentio in veteri inscriptione ap. Fabretum p. 255.

b) Dio ipse lib. 75, p. 857. & Svidas ac Photius cod. 71.

c) Dio lib. 71, p. 845.

d) Jo. Xiphilinus in Epitome lib. 53, p. 196. λέγω δὲ ἴστο ἔκετι ὡς ὁ Δίων ὁ Περσσεύς ὁ ἐπὶ τῆ Συσυρῆ καὶ Ἀλεξάνδρου τῶν Αυτοκρατόρων γενόμενος ἀλλ' ὡς Ἰωάννης ὁ Σιφιλίνος.

à Prufa, altero Bithyniæ oppido vocatur Prufus five Prufaensis. Patrem habuit Apronianum, e) qui sub Trajano & Adriano Imperatoribus præfuit provinciæ Ciliciæ f) & Dalmatiæ g) quoque. Cum hoc in Cilicia verſatus eſt h) poſtea in Italiam venit ac cauſas in foro egit, i) variosque honores geſſit, à Comodi uſque temporibus Senator urbis Romæ, k) hinc ſub Pertinace apud quem cum primis gratia valuit, etiam Strategus five Prætor l) ad Conſulatum primum evectus ſub Septimio Severo m) poſtea ſub Avito præfuit Aſiæ: n) Pergamō ac Smyrnæ ſub Macrino: o) Aſiæ, Dalmatiæ, ac ſuperiori Pannoniæ p) ſub Alexandro Severo Mammææ F. Denique Romæ ejuſdem Alexandri octavo Anno U. C. 982. ſecundum Conſul, Anno CHRISTI 228.

VI. Ad hiftoriam ſcribendam impulſum ſe refert ſomnio, in eoque inſtituto confirmatum ſe per aliud itemque aliud ſomnium, ita ut ejus fide ſomnii immortalitatem quoque promittere operi ſuo non dubitet. Βιβλίον τι περὶ τῶν ὀνειράτων καὶ τῶν σημείων δι' ὃν ὁ Σεβήρῳ τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν ἤλπισε γράψας ὀδημοσίευσσα κ. τ. λ. Cum librum q) inquit de ſomniis & prodigiis ſcripſiſſem, quorum cauſa Septimius Severus principatum ſperabat, eumque editum in lucem miſiſſem ad Severum, illeque legiſſet, & multis atque præclaris verbis ad me reſcripſiſſet r) litteris ſub vespere acceptis, obdormi-

vi-

e) Neſcio, quo auctore ſcribit Voſſius de hiſtor. Gr. II. 15. Caſſium Apronianum geſſiſſe Conſulatum ſexto Imp. Hadriani anno U. C. 875. Nam in faſtis Caſſius Apronianus Conſul legitur quodecimo anno Comodi U. C. 944.

f) Dio lib. 69. p. 788. Fallitur enim doctiſſ. Tillemontius, qui Tom. 3. Hiſt. Imperatorum p. 235. edit. Pariſ. Dionis noſtri Patrem ſub Comodo demum circa A. C. 183. Ciliciæ præfuiſſe ſcribit. Sane p. 820. Dio refert quidem ſe in Cilicia audiviſſe oraculum Sexto redditum, cujus eventum obſervavit ſub Comodo. Sed oraculum ipſum longe prius Sexto redditum fuerat.

g) Lib. 49. p. 413. h) Lib. 72. p. 320.

i) Lib. 73. p. 835. k) Lib. 72. p. 818. & 827.

l) Lib. 73. p. 835. m) Lib. 76. p. 869.

n) Lib. 79. p. 915. o) Photius cod. 71.

p) Lib. 49. p. 413. & lib. 80. p. 917. Photius cod. 71.

q) Pro Dione perperam Dionyſium hoc anno habent quidam faſti. Adde Tillemont. pag. 217.

* Lib. 73. p. 828. ſeq.

r) Ita puto reddendn verba: πολλά μοι καὶ καλά ἀντεπίσειλε, non ut interpres & ad multa reſcripſiſſet commode. Facile autem credo ejuſmodi ſomnium obtuſiſſe Dioni, nec minus credo ſomnium illud fuiſſe naturale, cum Dio lætus & Imperatoris litteras ac ſcriptum ſuum recogitans obdormiſſet.

vi. Tum dormienti mihi imperatum est divinitus ut historiam conficerem, quam obrem ea, de quibus nunc ago (de rebus Commodi Imp.) scripsi. Quae cum ipsi Severo & caeteris placerent maxime, statui illico cetera omnia, quae spectarent ad populum Rom. perscribere: ac propterea non amplius illa seorsim relinquenda, sed huic historia visa sunt inserenda, ut à principio cuncta, quouque Fortuna sineret, uno opere perscripta relinquerem. Nam cum ego gravate hanc confectionem historiae reciperem, omninoque labori cedens eam recusarem, isthac Dea (Fortuna) me confirmavit in somniis & recreavit, spemque bonam de tempore secuturo fecit, veluti quod superstitem historiam meam relicturum minimeque aboliturum esse. Quam ego Deam vita mea sortitus sum, ut videtur, inspectricem, eique me propterea consecravi. Huic adde, quae alio loco narrat referens extrema Antonini Caracallæ: Ἐμοὶ δὲ καὶ πρὶν κ. τ. λ. Mibi vero s) antequam imperium adipisceretur (Antoninus Caracalla) praesignificatum est quodammodo à Patre ejus (Severo) futurum, ut hac conscriberem. Nam eo jam mortuo visus sum videre omnem exercitum pop. Romani armatum in magna planitie, atque ipsum Severum illic sedentem in colle atque in excelso tribunali concionari apud milites, meque ante conspectum stare ejus, ut audirem, quae diceret. Quem cum ille vidisset, Huc, inquit, propius accede Dion, ut omnia, quae dicuntur, fiuntque, diligenter intelligere & perscribere possis. Historiam suam fere composuit Capuz t) quam urbem secessum sibi elegit, eoque, cum vacaret, divertit, à negotiis urbis remotus futurus. Materiam historiae scribendae collegit u) per annos decem, in componenda vero Historia alios duodecim annos insumsit, scribens ea x) quae vel vidit ipse, vel audivit, vel legit: nonnunquam etiam suam interponens sententiam, licet ab aliorum relatione diversam. Post Consulatum suum secundum y) in cujus temporis narratione etiam Historiae suae colophonem imposuit, ab Imperatore Alexandro Severo Mammez F. dimissus est, quia pedibus laborabat, veniamque impetravit, ut reliquum vitae in patria exigeret, in qua (incertum quoto anno post) diem videtur obiisse supremum septuagenario aut propior aut major, ut pote, qui per quadraginta circiter annos senatoriam dignitatem gessit.

S s

VII. Scri-

s) Lib. 78. p. 884.

t) Lib. 76. p. 860.

u) Lib. 73. p. 829.

x) Lib. 53. p. 510.

y) Lib. 80. pag. 918. ubi Dio narrat somnio sibi illam dimissionem Deum significasse ex Iliad. λ, v. 163. 164.

VII. Scripsit libros LXXX. *Ῥωμαϊκῶν 2) ἱστοριῶν*, *Romana historia* ab Ænez a) in Italiam adventu, usque ad annum U. C. 982. CHRISTI 228. quo ipse secundum, Alexander Severus Imp. tertium Consul fuit. A Commodi præcipue temporibus b) testatur se singula accuratius perscriptisse, quod iis ipse interfuerit ac singula rectius perspecta habuerit. Interciderunt autem libri primores XXXIV, cum priore parte libri XXXV. Desiderantur itidem libri triginta postremi ab LXI. usque ad LXXX, exceptis, de quibus statim dicam, fragmentis & Epitome. Et jam Xiphilini ætate c) desiderabatur major pars eorum, quæ de Antonino Pio & Marco Vero noster scripserat. Exstant hodie, pars posterior libri XXXV, quæ incipit ab expeditione Luculli contra Mithridatem Ponti, ac Tiridatem Armeniæ Regem susceptam Anno U. C. 684. Tum libri proximi integri unus ac viginti, à XXXVI. ad LIV. Proximi quatuor admodum manci à LV. ad LX, qui desinit in morte Cæsaris Claudii Anno U. C. 806.

VIII. Exstat etiam Librorum à XXXV, usque ad LXXX Epitome ipsius fere Dionis verbis composita à JOANNE XIPHILINO Trapezuntio, sub Imperatore Michaele Duca, qui Imperio cessit A. C. 1070. Hic Xiphilinus non d) Patriarcha CPolitanus A. C. 1075. 2,

Augu-

2) Svidas in *Δίων, ἔγραψε Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν ἐν βιβλίοις π', διαμενῶνται δὲ κατὰ δεκάδας*. Idem in *ὡς ἐπίπαν*. *Δίων ὁ συγγραφεὺς ἐν Ῥωμαϊκῶν 2.* Jornandi c. 2. de rebus Geticis, *Dio celeberrimus Scriptor Annalium*. Quamquam Jornandes videtur Dionem Chrysofostomum qui Getica scripsit cum Dione Cassio confudisse.

a) Photius cod. 71. b) Dio lib. 72. p. 826.

c) Xiphilinus p. 361. *Ἰστέον ὅτι τὰ περὶ τῆς Ἀντωνίνης ἔπιστολῆς ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τῆς Δίωνος 2χ. εὐρίσκειται, παρόντων τῶν ὡς εἰκός τῶν βιβλίων, ὡς ἀγαγεῖσθαι τὴν κατ' αὐτὸν ἱστορίαν σχεδὸν σύμπασαν*. Idem p. 362. *ἔσώζεται δὲ ἔτι τῆς μετὰ Ἀντωνίνων ἀρχάντης Μάρκου Βήρος τὰ πρῶτα τῶν ἱστορημένων, ὅσα πρὸ τῶν Λακίων, τῶν τῆς Κομμόδος υἱὸν, ὃν ὁ Μάρκος γαμβρὸν ἐποίησατο, ἐπραξεν αὐτός, καὶ ὅσα ἕτος εἰς τὸν κατὰ Οὐολογαμὸν πόλεμον ὑπὸ τῆς πένθετος πεμφθῆς ἔδρασε*. Addam his Sam. Petiti locum lib. 2. Observ. c. 3. p. 185. R. David Gans referens narrationem de matre, quæ circa Antonini Pii tempora quinonem enixa est liberorum, laudat auctorem *ΘΥΟΥΝΣ* is autem est meo quidem iudicio Dio Cassius, quem etiam in rebus Titi citat testem. Sed credat Judæus Apella, non ego: nam vides pleraque ista pænè ad verbum è Julio Capitolino esse descripta. Adde quod diu est cum Dionis Cassii libri, in quibus Antonini Pii res gestæ referèbantur, desiderantur. Neque enim Xiphilinus, Constantinus Porphyrogeneta aut Zonaras eos habuerunt.

d) Ita Tillæmontius, ne dicam de H. Stephano, G. Vossio & aliis, quos reprehendit eo nomine Cousinus Gallicus Xiphilini interpres & Guil. Caveus *Histor. litterar. Scriptor. Eccles.* ad A. C. 1066.

Augusti vita functus, sed Joannis Xiphilini Patriarchæ fratris filius, e) atque si Mottanum Vayerum audimus Monachus CPolitanus fuit f) ut jam pridem ante præstantiss. Caveum Guil. Blanco latino Xiphilini interpreti fuit observatum, nec librorum Dionis distinctiones servavit, sed singulis Imperatoribus g) Τμήματα tribuit singula. Omisit etiam plerumque quod dolendum, notationem temporum per consules, Dionis in libris, quos habemus integros, diligenter observatam, nec dubitat Dionem interdum reprehendere, cui jam objicit, quod aduletur Imperatoribus, h) jam eum accusat, quod contra Polybii exemplum frequens nimis sit in prodigiis commemorandis, i) jam super legione fulminatrice arguit mendacii. k) Ex aliis itidem scriptoribus aliquando vel supplere vel emendare conatur Dionem, ut ex Plutarchi parallelis, l) Eusebio ac m) Quadrato.

IX. Præter Xiphilinum Zonaras quoque in annalibus suis Epitomen quandam Dionis exhibere videtur; nam in Imperatorum Romanorum gestis hunc unice sequitur & nonnulla etiam Xiphilino omissa nos docet, ut jam à Vossio n) ac Tillemontio * observatum. Non mediocriter vero ad Dionis existimationem facit, quod historia Romana à temporibus, quibus ille definit, ad Constantinum usque longe est incertior perplexiorque. o) *Nam Herodiani historia elegantissima quidem sed parum exacta est, præcipue in temporum notatione. Lampridius & reliqui qui historiam Augustam sub initium sæculi à CHRISTO quarti composuerunt, vix digni sunt nomine historicorum. Aurelius Victor & Eusebius nihil fere egerunt aliud, quam ut hos circa ejusdem sæculi extrema in compendium mitterent. Zosimus denique, qui circa finem quinti scripsit, propter ætatem, qua vixit, indignior est fide, ma-*

S s 2

giusque

e) Xiphilinus in Augusto p. 196. λέγω γὰρ ἔβητο ἕκῃτι ὡς ὁ Δίων ἀλλ' ὡς Ἰωάννης ὁ Ἐπιφίλινος ἀδελφοπάης ὡν Ἰωάννης ἔβη Πατριάρχης ἐπὶ δὲ Μιχαὴλ Ἀυτοκράτορος ἔβη Δύνασιν τὴν ἐπιτομὴν ταύτην τῶν βιβλίων ἔβη Δίωνος συγγραφέμενος.

f) T. 1. Opp. p. 324. edit. in fol.

g) Id. p. 160.

h) Id. in Cæsare p. 157. seq.

i) Id. p. 171. & p. 186.

k) In M. Antonino p. 366. seq.

l) In Cæsare p. 157.

m) In Antonino Pio p. 361.

n) Vossius Hist. Gr. lib. 2. c. 27.

* Tillemont. T. 3. Hist. Imperator. p. 239.

o) Tillemont. ibid. qui Dionem Herodiano iterum præfert p. 602. nota 20. ad vitam L. Septimii Severi & p. 614. nota 2. & 4. in vitam Macrini.

gisque propter errores quibus vel malis se commentariis, vel bonis male usum demon-
strat. Dio contra diligenter tempora annotavit & res ipsas cum judicio
digesit, sed & accuratus est in describendis comitiis p) constitutione
Magistratum aliisque ad jus publicum Romanum spectantibus tum pom-
pa Imperatorum funebri & Apotheosi: arcanorum præterea Imperii in-
dustrius & gnarus observator. In rebus tamen Trajani non magna fide di-
gnum esse & maligno in Trajani memoriam auctore usum contendit H.
Dodwellus, quem vide præleſt. Cambdeniana IV. Allegatur ὁ Δίων ἐν τοῖς
ἐπι Σευήρου à Zonara T. 3. p. 7.

X. Excerpta è Dionis libris posterioribus XIX. à Theodosio quo-
dam, qui se μικρόν vocat, servata & à Leunclavio Græce ac latine cum
Dione edita sunt & perinde, ut Zonaras, ostendunt, Xiphilinum quædam
notatu digna sicco pede præterisse, quod magis ex Peirescianis, de quibus
mox excerptis & integris Dionis libris superstitibus patet. Qui nam sit
iste Theodosius, incertum est, forte idem cum Theodosio Alexandrino
Grammatico, cujus scholia inedita legi ad Dionysium Thracem. In Fri-
derici quidem Sylburgii codice excerptorum MSS. nomen ejus notatum
fuit his verbis: Θεοδοσίῳ ὁ μικρὸς ὁ ἑρπύστιας ταῦτα.

XI. Alia excerpta è prioribus libris XXXIV. jussu Constantini
Porphyrogeniti confecta græcè cum notis edidit Fulvius Urbinus inter ex-
cerpta de legationibus Antwerp. 1582. 4. Græce & latine cum versione
sua Dioni subjecit Jo. Leunclavius p. 919. - 932. His in nova Dionis
editione adjungenda erunt altera excerpta quamplurima ex prioribus
& posterioribus petita libris & ejusdem Constantini auspiciis selecta, quæ
cum versione & notis suis edidit Henr. Valesius in excerptis Peirescianis
de virtutibus & vitiis Paris. 1624. 4. pag. 569. - 769. His doctissimus
editor pag. 770. varia fragmenta Dionis è Glossario veterinomico, Svida,
Zonara, Cedreno, Tzetzæ in Lycophronem & Tzetzæ Chiliadibus à se
collecta Græce subjungit. Nonnulla excerptorum à Valesio edito-
rum loca illustrat Jacobus Palmerius in exercitationibus ad optimos au-
ctores Græcos.

XII. Scripserat itidem Dio noster (1) librum de somniis & prodigiis,
qua Septimio Severo imperium portenderunt, de quo vide, quæ supra §. 2.
(2) De rebus Commodi Imp. librum, cujus ibidem mentio facta est (3)
Librum de rebus Trajani Imperat. ἡὰ κατὰ Τραϊανόν cujus meminit Svidas.
Sed

p) Confer Mottanum Vayerum in judicio de Historicis T. 1. p. 325. seq.

Sed hæc tria opuscula non dubito ab auctore postea inserta fuisse majori operi Historiæ Romanæ. Notat præterea Svidas Dionem nostrum scripsisse (4) *Perfica* (5) *Ἐνόδια* five quæ in itinere sibi contigerunt. (H. Wolfius legit *διόδικα* itineraria) & (6) *Getica*: Sed in Geticis lapsus memoria fuit Svidas, nam Dioni Prusæo Getica tribuit Philostratus lib. 1. de sophist. p. 491. *ὡς ἢ κἀγὶστορίαν ἰκανὸς ἦν συγγράφειν, ἀηλοῖ ἴα * Γετικά.* Quibus verbis *Βορυσθενικὸν λόγον* respici putat Casaubonus, qui inter Dionis Chrysostomi Orationes est XXXVI. Sed aliud opus fuisse innuit Jornandes lib. de rebus Geticis c. 5. ut refert Dio, qui *historias eorum (Gothorum) annales Græco stylo composuit & cap. 9. Dio historicus & antiquitatum diligentissimus inquisitor, qui operi suo Getica titulum dedit, regem Getis post tempora multa commemorat nomine Telephum.*

Denique Svidas inter scripta nostri refert vitam *Philosophi Arriani*, quam exstare cum primis optem, licet Senecæ, Pruti, Ciceronis parum æquum se præstat Dio censorem inscriptis, quæ habemus: unde vapulat Francisco Pithæo in Pithæanis. Justo Lipsio q) aliisque.

XIII. Editiones Dionis Casii.

Græca Paris, five Divione 1548. fol. per *Robertum Stephanum*, unico eoque mendoso, r) ut queritur, codice usum, cum castigationibus ipsius & *H. Stephani filii*. In hac nitida editione non desunt liber LIX. & LX. sed tantummodo ex libris 57. & 58. unus factus est quinquagesimus septimus, & ex 59. ac 60. itidem unus quinquagesimus octavus, ut observatum Xylandro, qui hos quatuor libros admodum utiles ad nos pervenisse notavit.

Latine. Cornelius Beughem in incunabilis Typographicis p. 53. memorat Dionis Historiæ Romanæ libros XLVI. latine factos per *Franciscum Piccolomineum* - - - 1489. 4. Piccolominei hujus mentio in Politiani Epistolis, sed versio ista mihi nunquam visa est, pro XLVI. autem puto legendum XXVI. Antonius Teisserius in elogiis Thuaneis T. I. pag. 203. inter scripta edita *Arnoldi Peraxylæ* primo loco memorat Dionis Cocceji Romanæ Historiæ libros XXII. Sed eam versionem Gesnerus in Bibl. p. 92. b. à Peraxylo expectare jubet, utrum unquam

S s 3

* Anton. Bonfinius Decad. 1. rer. Hungaricar. lib. 2. p. 23. *Dion qui Getica scripsit, multo post tempore Gothus Telephum Herculis filium quem ex Auge sorore Priami tulerat, non modo Getica sed Mysia quoque Europica Regem habuisse tradit.*

q) Vid. Martin. Hanckium de Rom. rerum scriptoribus lib. 1. p. 126. seq.

r) De hoc Codice MS. Dionis qui exstat in Bibliotheca Regis Christianissimi, vide Antonii Pagi Criticam Annalium Baronii ad A. C. 1. num. 1.

quam edita sit merito dubitat Clariss. Baylius in Lexico, ubi de Peraxylō agit.

1. E. *Guil. Xylandri* versione cum ejus s) notis libri XXVI, Dionis prodierit Basil. ap. Jo. Oporinum 1558. fol. & Lugd. 1559. 8.
  2. E. versione ejusdem *Xylandri* à Jo. *Leunclavio* emendata Francof. ad Mœn. 1592. 8. apud A. Wecheli heredes.
- Georgius* quoque *Merula* historiam de conflagratione Vesuvii montis è Dione transtulit, ut notavit Gesnerus: & Dionis Trajanum *Franciscus* Philelphus latine vertit. Vide Vossium de Hist. latinis p. 607.
- Græcolatina* 1.) cum *Xylandri* versione, addito Xiphilino cum translatione Blanci Genev. 1592. fol. apud *Henr. Stephanum* cum ejus castigationibus.
2. Cum *Xylandri* versione à Jo. *Leunclavio* emendata, & *Xiphilini* epitome (sed omissis reliquis, eorum tantum librorum Dionis, qui intercederunt) cum Blanci translatione castigata per eundem *Leunclavium*, tum excerptis *Theodosii* exigui, & excerptis de legationibus cum *Leunclavii* versione, notisque ac castigationibus in Dionem quidem *Rob. Stephani* ac *Xylandri*: in *Xiphilinum* ejusdem *Xylandri*, *H. Stephani* & *Frid. Sylburgii*, in utrumque Jo. *Leunclavii*, in eclogas legationum *Fulvii Ursini*. Præmisit *Leunclavius* etiam *Chronologiam* Consulumque notationem libris singulis ex *Onufrio*. Confer *H. Norisii* Epistolam consularem. Prodiit hæc eximia scriptoris egregii editio *Hanoviz* typis *Wechel.* 1606. fol.
- Nova* *ἰνδούσις*, quam pararunt aliquot ante annos *Huguetani* in *Belgio* (vid. *Act. Erudit.* 1701. p. 430.) in herba ipsa periit. Loca quædam *Dionis* è *Codice Mediceo* feliciter emendata atque suppleta sunt à *Jacobo Gronovio* in supplementis, quæ vocat lacunarum in *Ænea Tactico*, *Dione Cassio*, & *Arriano* de expeditione *Alexandri* *Lugd. Bat.* 1675. 8. pag. 41. - 159.

XIV. *Editiones Xiphilini.*

Græca

Roberti Stephani A. 1551. quarta forma majore, typis *Regiis*.

Latina

Ex *Guil. Blanci* *Albiensis* translatione. *Basil.* 1558 fol. cum *Dione* è versione *Xylandri*. *Epistola* dedicatoria *Blanci* ad *Georgium Armeniacum* *Cardinalem* data est *Romæ.* 1550. 7. *Calend. Mart.* *Ner-*

s) *Vignolius Marvilius* T. 1. *Misc.* p. 191. *Xylander* *sab* *ant* *Græc* *pondeit* *pour* *un* *pen* *de* *soûpe* *sûs* *notes* *sur* *Dion* *Cassius*.

Nervam Trajanum & Adrianum Xiphilini è *Georgii Merula* Alexandrini versione edidit *Rob. Stephanus* Paris. 1544. 8. cum *Ælio Spartiano* & aliis scriptoribus *Historiæ Augustæ*. 3. Voluminibus.

Græcolatina cum *Blanci* versione Paris. 1552. 4. edente *H. Stephano* & 1592. fol.

In *Historiæ Augustæ* scriptoribus Græcis & latinis, quos edidit idem *H. Stephanus* A. 1564. 8. quatuor Voluminibus.

In *Romanz Historiæ* scriptoribus Græcis minoribus opera *Frid. Sylburgii* *Veterensis*. *Francof.* apud *A. Wechelii* hæredes 1590. fol. in hac collectione præter *Fastos Siculos* & *Capitolinos*, *Eutropium* cum *Pzani* Græca *Metaphrasi*, *Herodianum*, *Zosimum*, *Juliani Cæsares*, *Olympiodori* *ἐκλογάς* è *Photii* cod. LXXX. & è *Svida* excerptas *Cæsarum* vitas habetur *Xiphilinus* cum versione *Blanci* per *Xylandrum* & *Sylburgium* emendata, additis ad calcem libri eorundem notis ac *Sylburgii* præcipue, qui codicem *Palatinum MS.* & varias eruditorum observationes contulit. Editus præterea cum *Dione Xiphilinus*, ut paulo ante dixi, in edit. *Wecheliana* A. 1606. fol.

Gallicè *Xiphilinum* transtulit ex *Italico Nicolai Leonicensi Ferrariensis*, *Claudius Roserius* Paris. 1542. fol. Deinde è *latino Antonius de Bandole*, *Advocatus in Provincia*. Paris. 1610. 4.

Histoire Romaine écrite par Xiphilin par Zonare & par Zosime, traduite sur les *Originaux Grecs* par *Mr. Cousin*, *President en la cour des Monnoyes.* à Paris. 1678. 4.

Italicè *Dionem* reddidit *Leonicenus* cujus jam memini *Venet.* 1533. 4. *Xiphilinum* *Franciscus Baldelli.* *Venet.* 1585. 4.

Anglicè interprete *Manningo* *Xiphilinus* prodit *Lond.* 1704. 8. duobus Voluminibus.

XV. *Dionis Cassii* ætate vixit *ENCOLPIUS*, quo familiarissime usum Imperatorem *Alexandrum Severum* testatur *Lampridius* cap. 17. eumque inter eos qui *Alex. Severi* vitam scripserunt refert cap. 48. Hinc inter *Historicos* latinos *Encolpium* celebravit *Vossius* vir præstantissimus. At si credimus *Elioto* equiti *Anglo*, Græce scripsit non latine. Prodit enim Anno 1549. *Londini* libellus *Anglicanus* inscriptus *Imago Imperii*, sive *the image of Governance*, quem in *Epistola* ad *Proceres Anglicanos* *dedicatoria* è *græco* sermone transtulisse se ait *Thomas Eliotus* *Eques auratus*, ætque exemplar græcum commodato accepisse à *Clarissimo quodam Neapolitano* cui nomen *Pudericus*. Auctorem libelli affirmet

serit fuisse Encolpium, Alexandro Severo à Commentariis. *Sed Graculi alicujus recentioris commentum libellum istum fuisse, utcumque sane Lampridio subinde satis concordem, non dubito, inquit Seldenus in notis ad Eutyrium p. 174. At Vir Clariss. Humfredus Hody ab ipso Elioto totum scriptum suppositum & confictum suspicatur. Ita enim ille lib. I. de Bibliis Originalibus p. 108. Historia Encolpii, quam citamus, prorsus ignota est viris licet-ratis, neque multis inter nostrates (Anglos) quorum lingua sola habetur, nota, forsitan uni tantum aut alteri. Ex Graco vero in sermonem Anglicanum translata est (si ipsi titulo fides) à Thoma Elyoto Medico, & edita Anno 1549. Sed non est cur dolcant viri eruditi, lingua solum Anglicana Historiam istam exstare. Quamvis enim ex Lampridio appareat exstitisse olim Historiam Vite Alexandri Severi ab Encolpio scriptam, tamen fidem dederim, non illius hanc esse, sed ab aliquo Christiano ejus nomini suppositam. Neque Orationes quae in ea multa habentur ex Codice Graco conversae sunt, sed ab ipso, crede mihi, Elyoto compositae. Scio ego hominis ingenium, & Orationes confingendi morem ex aliis ejus scriptis. Imo totum librum ab ipso Elyoto compositum fuisse, mihi ego facile persuadeo, quamvis pretendat à nobili quodam Neapolitano exemplar Gracum se mutuo accepisse. De Historia hac plene nos alibi. Sed satis citius concessit vir longiore vita dignissimus hoc ipso Anno 1707. itaque Antiquitates ejus Alexandrinas & alia præclara ingenii monumenta incassum fortasse expectamus.*

XVI. Præter Dionem Casium de quo jam dixi & Dionem Chrysofomum cujus quoque meminit M. Antoninus lib. I. sect. 14. & Arrianus Epictetearum diff. lib. III. cap. 23. fuere & alii Diones, ut Dio Alexandrinus ad Romanos legatus, cujus à Ptolemaeo Avleta corrupti meminit Dio Cassius lib. 39. pag. 98. Dio Alex. Philosophus Academicus. Cic. IV. Acad. quæst. Is ipse an alius Dio Alexandrinus quem allegat Zenobius in proverb. V. 54. & Apostolius XIX. 24. Idem videtur etiam ab Apostolio XV. 3. & Svida in εὐδὲ Ἡρακλῆς laudari ἐν δευτέρῳ διυτέρῳ σὺν Τάξῳ & in Scholiis ad Nicandrum ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Ἰεῖτης σὺν Τάξῳ. Fuit & Dio Colophonius qui inter scriptores de re rustica refertur à Plinio, Varrone & Columella: Dio Chius tibicen apud Athen. XIV. p. 638. Dio Diapyrus cujus meminit Timocles Comicus apud eundem lib. IX. p. 407. Dio Ephesius Philosophus in veteri inscript. apud Sponium p. 126. Misc. Dio Epidaurius de quo Pausan. X. p. 820. Dio Hipparini F. Syracusanus de quo dixi in Philosophis Platonicis lib. III. cap. 3.

CAPUT.

CAPUT XI.

De PLUTARCHO Chæronensi & Lampria.

Plutarchi ætas & vita, 1. Lampria liber de ejus scriptis, 2. Plutarchi Vita parallela, 3. Scripta Moralia ordine recensita, 4. Scripta deperdita, 5. Editiones, 6. Alii Plutarchi, 7. Index scriptorum à Plutarcho allegatorum, longè quam in editione Parisiensi plenior.

I.

PLUTARCHUS è Chæronea Bæotiz, Philosophus, à Neronis temporibus ad Hadrianum usque claruit sub quo jam senex constitutus est a) procurator Græciæ: Consularibus antea ornamentis auctus à Trajano b) quem etiam instituisse c) sunt qui referunt, & Illyrio præpositus. Præceptorem habuit Ammonium qui Athenis vita excessit. Hujus Magistri sui & suam ipsius vitam Plutarchum sparsim in scriptis suis exposuisse notat Eunapius d) in præmio. Sed de Ammonio pleraque nos fugiunt, quia

T t

inter-

a) Synecellus p. 349. Πλάταρχος Χαϊρωνίους Φιλόσοφος ἐπιτροπέυειν Ἑλλάδα ὑπὸ τῷ αὐτοκράτορι κατεστάθη γηραιός.

b) Suid. μεταδὲς ἡ αὐτῷ Τραϊανῶς τῶν ὑπάτων ἀξίας, προσέταξε μηδένα τῶν κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα ἀρχόντων παρεῖν αὐτῷ γνώμης τι διαπραττέσθαι, Hinc Plutarchum Hypatæ in Thessalia larem fixisse conjiciebat Sam. Petrus II. 10. Oblect. Archontis se munere functum testatur Plutarchus ipse VI. 8. sympos. p. 693.

c) Jo. Sarisberienfis V. 1. Policratici, de Plutarcho: *Fidelis in sententiis, in verbis luculentus, & in factis morum tantus arbiter, ut facile Traiani præceptorem possit agnoscere.* Ibidem Epistolam ejus ad Trajanum refert, sed quæ supposita esse videtur, ut infra dicam. Vide Rualdum in vita Plutarchi cap. 15.

d) Eunapii verba sunt: αὐτίκα ἐν Θεσσαλίῳ Πλάταρχος τότε ἑαυτῷ βίον ἀναγράφει τοῖς βιβλίοις ἐνδιεπαρμένως καὶ τὸν ἑὸν διδασκάλον, καὶ ὅτι γε Ἀμμωνίου Ἀθηνησιν ἐτελεύτα ἔβιον προσεπών. Καίτοι γε τὸ καλλίσιον αὐτῶν τῶν συγγραμμάτων εἰσὶν οἱ καλῶς μενοὶ τῶν ἑλλήνων βίοι τῶν ἀρίστων κατὰ τὰ ἔργα καὶ πράξεις ἀνδρῶν, ἀλλὰ τὸν ἰδίον καὶ τὸν ἑὸν διδασκάλον καθ' ἑκάστον τῶν βιβλίων ἐγκατέπειρεν, ὥστε εἰ τις ὀξυδερκεῖα πρὸς ταῦτα καὶ ἀνιχνεύων κατὰ τὸ προσεπιπῶν καὶ φανόμενον, καὶ σωφρόνως τὰ κατὰ μέρος ἀναλέγοιτο, δύνασθαι τὰ πλεῖστα τῶν βεβαιωμένων αὐτοῖς εἰδένα.

interciderunt Plutarchi multa & in his liber cui erat titulus *Ἀμύμων ἢ ὡς ἔ μὴ ἰδέωσ τῆ κακία σαρῆνασ*. De Plutarcho ipso quæ in scriptis ejus superstitionibus potuit indagare, non indiligenter collegit *Joannes Rualdus* in erudito libro de Plutarchi vita quæ Parisiensi hujus operum editioni A. 1624. fol. adjungi solet. Videndi præterea *Martinus Hanckius* libro utroque de Romanorum rerum scriptoribus c. 12. *Decius Celer* libro de vita Plutarchi Patav. 1617. 8. & *Joannes Jonsius* III. 6. de scriptoribus Hist. Philosophicæ, *Vossius* item libro II. de Hist. Græcis c. 10. & *Tillemontius* tom. 2. Hist. Imperatorum p. 475. sq. Ut omittam editores vel interpretes, *Xylandrum*, *H. Stephanum*, *Amiotum* & *A. Dacerium*. Proavus Plutarchi fuit *Nicarchus*, avus *Lamprias*: uxor *Timoxena*, filii *Lamprias*, *Autobulus*, *Plutarchus* & *Chæron* sive *Chæron*, filia *Timoxena* & fortassis e) *Eurydice*, cui & *Polliano* illius marito conjugalia præcepta inscripsit. Patris nomen qui apud *Chæronenses* magistratum gessit, ignoratur: *Socer Alexion*: Fratris vel Sororis filii sive nepotes *Sextus Chæroneus* & *Cornelius Fronto* qui *M. Antoninum* erudiverunt: filius *Frontonidis* (quæ *Frontonis* soror) atque adeo Plutarchi pronepos *Longinus*. Etiam *Apulejus* è posteris se Plutarchi esse prædicat lib. I. *Metamorphos.* Affinitate juncti fuere *Craton*, *Patrocles*, *Firmus*. f) *Amici complures*, in his *C. Sossius Senecio* apud *Trajanum* gratiosus & quater Consul, cui *Vitas Parallelas* inscripsit, & *Philosophus Favorinus* multitudinem scriptorum ejus æmulatus. g) *Servum* habuit *Onesimum*, ut è *Galeno* viri docti observarunt. Romæ docentem audivit inter alios *L. Junius Arulenus Rusticus*, quem deinde *Domitianus* sustulit. Quanta quamque *varia eruditione*, quam libero candidoque quam vicissim gravi ac limato judicio & qua cognitione Philosophiæ, non Sophisticæ illius sed ad vitam comparatæ instructus fuerit Plutarchus, scripta ejus abunde loquuntur, quæ complura ætatem tulisse in tanto bonorum Auctorum naufragio arbitrator multos mecum gaudere. Sectam Philosophorum nullam ita coluit, ut non ex aliis lubenter arriperet si quid verius meliusque ipsi videretur. Non ferens Stoicorum paradôxa, sed magis etiam inimicus Epicureorum

e) Vide *Jonsium* p. 238. licet hoc unde collegerit ille, nescire se fatetur *Menagius* in Hist. mulierum Philosophar. p. 19. Et sane fateor haud esse verisimilem *Jonsii* conjecturam, nam cum consolationem ad uxorem scriberet Plutarchus, tantum quatuor filios susceperat, nullam filiam nisi unam bimulam cujus mortem ibi solatur, *Timoxenam* matri cognominem. Oportuit igitur à scripta hac consolatione ad conjugalia præcepta intercessisse spatium viginti plus minus annorum, si *Eurydicen* Plutarchi filiam esse statuamus.

f) De his singulis *Rualdus* cap. V. & VI.

g) Vide quæ de *Favorino* supra lib. 3. cap. 3.

rum irreligiositati, in multis rebus Aristotelem sequitur, Platonem in plerisque, & in rebus difficillimis intellectu cum Academicorum schola non infrequenter cohibet assensum. De Christianorum h) rebus & dogmatis, cum toties se offerret occasio, nihil scribere maluit, quam vel in ea quæ non satis nosset invehi, vel ea laudare quæ videbat rejici ab omnibus & displicere Principibus viris. Equidem ex Apostolicorum librorum lectione profecisse, quod visum Theodorito i) vix crediderim, nam licet præclara nonnulla k) docet de DEO & rebus divinis, & quamvis nonnulla ex ejus scriptis opportune Ethnicis objectarunt idem Theodoritus, Eusebius & alii veteres Christiani, nihil tamen habet quod non rationis usus & lectio Platonis atque aliorum Philosophorum ipsi potuerit suppeditare. Quemadmodum vero fuerunt qui omnibus veterum scriptis si sit carendum, Plutarcho quam ægerrime carituros l) se sunt professi, vel si omnes in mare m) abjiciendi sint, Plutarchum se postremo loco servaturos affirmarunt, vel qui solum Plutarchum cum duobus vel tribus aliis perfectæ Bibliothecæ n) instruendæ existimarent sufficere: ita Joannes Metropolita Evchaitensium sub Constantini Monomachi & Comnenorum Imperio clarus, testatus est si cuiquam ex omnibus Ethnicorum sapientibus venia sempiternorum suppliciorum speranda restet, eam nemini magis à CHRISTO expetere se quam Platoni ac Plutarcho. Versus ejus hi sunt:

Ἐπερ τινὰς βέλαιο τῶν ἀλλοθίων
 Τῆς σῆς ἀπειλῆς ἐξελέσθαι, χρυσέ μου
 Πλάτωνα καὶ Πλῦταρχον ἐξελόιο μοι,
 ἄμφω γὰρ εἶσι καὶ τὸν λόγον καὶ τὸν τροπον
 τοῖς σοῖς νόμοις ἐγγιστα προσεφυκότες,
 εἰ δ' ἠγνόησαν ὡς θεὸς σὺ τῶν ὄλων,
 εὐλαΐα τ' σῆς χρησιότητι δέοι μόνον
 δι' ἣν ἀπανίας δάρεσιν σώζεις θείεις.

T t 2

Quos

h) Tillemontius T. 2. Hist. Imperat. p. 477. de Plutarcho: *Il ne parle jamais de la religion Chrestienne, n'osant peut-être en dire du bien, & ne voulant pas en dire mal, comme S. Augustin le dit de Senèque.*

i) Lib. 2. Therapeut. p. 33.

k) Vide Eugubinum de perenni Philos. VI. 6. 7. 8. & 9. Rualdum in Plutarchi vita cap. 9.

l) Confer Gassendum lib. III. de vita Epicuri cap. 7.

m) Theodorus Gaza apud Artum Vigelium præf. Bibl. Historicæ, Rolandus Maresius lib. 1. Epist. 24. Gabr. Naudæus Apologia pro eruditis Magis accusatis pag. 194. Wheat L. relect. hiemal. c. 17.

n) Cornelius Agrippa III. 31. Epist. & Ovid. Patinus Epistola VI. edit. primæ.

Quos sic utcunque transtuli:

*Si quos averni liberare nexibus
Tibi constitutum est, CHRISTE, non credentium,
Precibus Platonem redde ac Plutarchum meis,
Uterque quorum moribus, sententia,
Accessit ad leges Tuas quam proxime.
Quod si DEum esse Te universi, pridem eos
Latuit, modo hos nunc experiri gratiam
Concede, qua gratis beare omnes cupis.*

Reprehendunt nonnulli in Plutarcho dictionem duriusculam; o) & quod in antiquitatibus Romanorum non raro lapsus fit p) linguæ latinæ quam in vita Demosthenis, q) & Catonis Majoris confitetur ignorantia: Græcisque suis nimium tribuat r) & nonnulla jam memoriæ errore s) jam quod ipsi ita commodum & opportunum videretur t) diversis locis diversimode commemoret. Quæ singula etiam si quis largiatur acerrimis censoribus, excepto eo quod contra historiæ veritatem de industria finxerit nonnulla, u) quod non temere mihi de eo persuadeo (non magis quam quod in Atheismum propendisse vir quidam doctus x) scripsit, aliis ipsi vicissim objicientibus y) superstitionem & frigidam z) allegorias) cum longe plurima niteant in Plutarchi scriptis, nemo sanus ideo negabit eum lectione esse dignissimum. Tantum optarem ut plura ex præclaris ejus monumentis separatim existerent

o) Bodinus cap. 4. Methodi Histor. Vossius de Histor. Græcis pag 209. & Petrus Victorius XXIII, 21. Var. Lect. Vide censuras celeberrimorum Scriptorum collectas à Thoma Pope Blount.

p) Paulus Manutius ad Cic. in Epist. II. 1. & 5. ad Q. Fratrem. Confer Jo. Rualdi animadversiones in Plutarch.

q) In Demosthene p. 846. & in Catone Majore p. 34c.

r) Bodinus loco laudato & Claudius Verderius censura scriptor.

s) Bælius Lexico in Mucia; nota B.

t) Idem in Euripide, nota O.

u) Melch. Canus XI. 6. Loc. Theol. ut vel Plutarchus scriptor aliquis verax in rebus Græcorum illustrandis & cæcutire & fingere interdum etiam videatur.

x) Petrus Molinaeus de cognitione Dei p. 81. Plutarchus in Atheismum videtur fuisse propensor, quippe libro in eam rem edito probare conatur Atheismum tolerabiliorum esse superstitione. Confer, si placet, quæ infra dixi inter Plutarchi scripta, num 63.

y) Rich. Simon lib. 1. Epist. select. 22. p. 167.

z) Sam. Parkèrus lib. de Deo p. 22. in libro de Iside atq. Osiride, quam frigidam allegoriam.

rent excusa in juvenum usus, neque Voluminum magnitudine fieret, ut Scholis omnibus & juvenum fere Museis exulet Plutarchus, solo libello de puerorum institutione & altero de audiendis poëtis fortasse plerisque viso, qui magno cum fructu haud dubie evolverent libros ejus plerisque alios, quibus vel saluberrima vitæ præcepta, vel multa alia scitu digna (ut in vitis & libris de placitis Philosophorum) continentur.

Obiisse videtur Plutarchus anno quarto vel quinto Hadriani Imp. circa A. C. CXX, cum natus esset circa decimum Claudii Imp. annum qui respondet anno CHRISTI quinquagesimo. Sacerdotio Apollinis Pythii admodum senem functum se testatur libro an seni gerenda Resp. p. 792. Morti vicinus somniavit a) in cælum se ascendere duce Mercurio, & proxima nocte per somnium hoc ipsi quendam interpretantem & pollicitum fore *felicem*, b) h. e. moriturum.

II. Catalogum scriptorum Parentis sui Plutarchi composuit *Lamprias* filius teste *Svida*, c) composuitque in gratiam amici, ut præfixa Epistola testatur, licet nomen amici excidit. Hujus πίνακας sive catalogi parte usus est *H. Stephanus* in sua Plutarchi editione, vulgavit eum deinde sed extrema parte adhuc mutilum Græce & Latine *David Hæschelius* nescio è qua Italiz Bibliotheca *Augustz Vindel.* 1597. 4. Deinde præmissus est editioni Plutarchi *Francof.* 1620. & inde *Parisiensi Græco-Latinæ A.* 1624. fol. Quoniam vero in aliis editionibus haud exstat, & brevis est, integrum eum hoc loco exhibere volui, appposito iis scriptis quæ interciderunt asterisco.

T t 3

ΛΑΜ-

- a) *Artemidorus* IV. 47. *Onirocrit.* p. 245. ὁ Πλάταρχος εἰς τὸν ἕρανὸν ἀναβαίνειν ὑπὸ Ξέρξε ἀγόμενος ἐδόκει, καὶ τῇ ἐπιβῆσθαι ὄναρ ἐπεκρίνατό τις αὐτῷ τὸν ἕραρον, καὶ εἶπεν μακάριον εἶσεσθαι αὐτὸν, καὶ τῆτο εἶναι τὸ εἰς τὸν ἕραρον αὐτὸν ἀναβαίνειν, τὴν ὑπερβαλλῆσαν εὐδαιμονίαν. Ἐτυχὲς ἦ νόσων, καὶ ὑπὸ τῆ νόσῳ κακῶς διακείμενος, καὶ ἔκ. εἰς μακρὰν ἀπέθανε.
- b) *Μακάριος* & *μακαρίτης* uti apud latinos *felix* & *beatus* pro defuncto. *Hesych.* μακαρίτης ὁ τεθνήσκων, ὁ μακαρίος ὁ νεκρός. *Horat.* lib. 1. Sat. 9. *Optimos composui, felices, nunc ego rivo.* *Ammianus* XXV. 3. *quæcum beatus fuisse Sallustius respondisset profectus, intellexit occisum.*
- c) *Svidas* : Λαμπρίας Πλατάρχου τῆ χαίρωνέως υἱός, ἔγραψε πίνακα ὧν ὁ πατὴρ αὐτῆ ἔγραψε περὶ πάσης Ἑλληνικῆς καὶ Ῥωμαϊκῆς ιστορίας. *Alius Lamprias* Plutarchi. *avus* LX. 2. *Sympot.* *alius item ejus frater* LX. 5. *Sympot.* &c.

ΛΑΜΠΡΙΑΣ

πρὸς τῆς ἀναγραφῆς τῶν
πλητάρχεις βιβλίων.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Οὐδ' ἄλλοτε ποτε τῆς γενομένης ἡμῶν
ἐπὶ τῆς Ἀσίας πρὸς ἀλλήλους σπουδίας
ἐκλαθρόμεθα, καὶ τῆς πρὸς παιδεί-
αν καὶ πρὸς τὴν φιλικὴν ἀσπασίαν καὶ
προθυμίαν. καὶ νῦν εὐθέως, δεξά-
μενος σε τὴν ἐπιστολήν, ἐγνώρισα
τὸ νομα. καὶ ἰδιαιτάτα δ) φημιτεθῆναι,
ἐρρωμένον ἐπιγνῆς σε, καὶ ἡμῶν μεμνη-
μένον. καὶ ἴσως ἐν μέρει πάλιν ἀσπασ-
σομαι σε, καὶ τὴν γραφήν, ε) ἢ ἂν ἴθι-
λῃσας τῶν ἑκατέρωθεν βιβλίων ἐπεμψά-
σαι. ἐρρωσάσαι εὐχομαι.

Πλητάρχεις βιβλίων πίναξ.

- α. Θησεύς καὶ Ῥωμύλος.
β. Λυκούργος καὶ Νύμας.
γ. Θεμιστοκλῆς καὶ Κάμιλλος.
δ. Σόλων καὶ Ποπλικόλας.
ε. Περικλῆς καὶ Φάβιος Μάξιμος.
ς. Ἀλκιβιάδης καὶ Μάρκος Κορνήλιος f)
ζ. Ἐπαμινώδας καὶ Σκιπίων.
η. Φωκίων καὶ Κάτων.
θ. Ἄγιστος καὶ Κλεομένης.
ι. Τιβερίος καὶ Γάιος Γράκχοι.
ια. Τιμολεών καὶ Παῦλος Αἰμίλιος.
ιβ. Εὐμένης καὶ Σερτώριος.
ιγ. Ἀριστίδης καὶ Κάτων.

δ) ἐν ἄλλῃ γραφῇ. ἡ ἀγαλύτερον Ful. Ursin. ἴσως; ἡδύτ.

ε) ἴσ. ἀναγραφῆς.

ς) Κορνηλιανός.

LAMPRIAS

De scriptis Plutarchi
Cheronensis.

EPISTOLA.

Neque alias unquam veteris illius,
quæ mihi tecum in Asia fuit, fami-
liaritatis oblitus; neque tui erga
disciplinas & amicos studii ac pro-
pensionis ignarus: redditis mihi
litteris tuis, nomen statim agnovi;
summa adhæc animi voluptate
sum perfusus, quod te valere, po-
strique memoriam conservare in-
telligerem, Saluto itaque te vi-
cissim; & quam patris mei Plutar-
chi optasti librorum exscriptio-
nem ad te mitto, Vale.

Librorum Plutarchi Index.

1. Theseus & Romulus.
2. Lycurgus & Numa.
3. Themistocles & Camillus.
4. Solon & Poplicola.
5. Pericles & Fabius Maximus.
6. Alcibiades & M. Coriolanus.
7. Epaminondas & Scipio. *
8. Phocio & Cato (minor)
9. Agis & Cleomenes.
10. Tiberius & Cajus Gracchi.
11. Timoleon & Æmilius Paulus.
12. Eumenes & Sertorius.
13. Aristides & Cato (major)

ιδ.

- ιδ. Πελοπίδης καὶ Μάρκελλος.
 ιε. Λύσανδρος καὶ Σύλλας.
 ις. Πύρρος καὶ Μάριος.
 ιζ. Φιλοπόσιμην καὶ Τίτος.
 ιη. Νικίας καὶ Κράσος.
 ιθ. Κίμων καὶ Λύκελλος.
 κ. Δίων καὶ Βρούτος.
 κα. Ἀγισίλαος καὶ Πομπήιος.
 κβ. Ἀλέξανδρος καὶ Καῖσαρ.
 κγ. Δημοσθένης καὶ Κικέρων.
 κδ. Ἄρατος καὶ Ἀρτοξέρξης.
 κε. Δημήτριος καὶ Αντώνιος.
 κς. Αὐγούστου βίος.
 κζ. Τιβέριος.
 κη. Σκηπίων Ἀφρικανός.
 κθ. Κλαύδιος.
 λ. Νέρωνος βίος.
 λα. Γαῖος Καῖσαρ.
 λβ. Γάλβας καὶ Ὄθων.
 λγ. Βιτέλλιος.
 λδ. Ἡρακλῆος βίος.
 λε. Ἡσιόδου.
 λς. Πινδάρου.
 λζ. Κρατήτης καὶ Δαιφάντη. ε)
- λη. Ἀριστομένους.
 λθ. Ἀρατου. η)
 μ. βίος τῶν δέκα ῥητόρων.
 μα. Ὀμηρικῶν μελετῶν, βιβλία δ'.
 μβ. εἰς Ἐμπεδοκλέα περὶ τῆς ἐσίας
 βιβλία ε'.
 μγ. περὶ τῆς i) εἰς ἑκάτερον ἐπιχειρη
 κ) βιβλία ε'.
14. Pelopidas & Marcellus.
 15. Lyfander & Sulla.
 16. Pyrrhus & Marius.
 17. Philopœmen & Titus.
 18. Nicias & Crassus.
 19. Cimon & Lucullus.
 20. Dion & M. Brutus.
 21. Agesilaus & Pompejus.
 22. Alexander & Cæsar.
 23. Demosthenes & Cicero.
 24. Aratus & Artaxerxes.
 25. Demetrius & Antonius.
 26. Augusti Cæsaris vita. *
 27. Tiberius. *
 28. Scipio Africanus. *
 29. Claudius *
 30. Neronis vita. *
 31. C. Cæsar. *
 32. Galba & Otho.
 33. Vitellius.
 34. Herculis vita. *
 35. Hesiodi. *
 36. Pindari. *
 37. Cratetis & Daiphantis (al.
 Deiphanti, rectius.) } vitæ
 38. Aristomenis. *
 39. Arati. *
 40. Decem oratorum Græciz }
41. Homericarum declamationum
 libri IV. *
 42. In Empedoclem, de quinta
 essentia libri V. *
 43. De concertatione in utramque
 partem libri V. *
- μδ.
- ε) ἐν ἄλλω, Δαιφάντη. F. Mf.   η) πλεονάζει ἴσως.
 ι) ἐν ἄλλω, ἴων.   κ) ἴσ. ἐπιχειρήσεως ἢ ἐπιχειρημάτων.

- μδ'. . . . Θι 1) βιβλία γ'. 44. Fabularum libri III. *
 μέ. πειρητορικῆς, βιβλία γ'. 45. De Rhetorica libri III. *
 μς'. πειψυχῆς εἰσαγωγῆς, βιβλία γ'. 46. De animæ introductione li-
 bri III. *
 μζ'. πει αἰσθήσεων, βιβλία γ'. 47. De sensibus libri III. *
 μη. ἐκλογή Φιλοσόφων, βιβλία β'. 48. Excerpta Philosophorum li-
 bri II. *
 μθ'. πόλεων εὐεργεσίας, βιβλία γ'. 49. Urbium res præclare gestæ li-
 bri III. *
 ν'. πολιτικῶν, βιβλία β'. 50. Politicorum Libri II. *
 να. πει Θεοφράστου πρὸς τὰς και- 51. Ad Theophrastum de occa-
 ρῆς. m) sione *
 νε. πει παρεμμένα ἱστορίας, βιβλία δ'. 52. De his, quæ historiz adjacent. *
 νγ'. Παροιμιῶν, βιβλία β'. 53. Adagiorum libri II.
 νδ'. τῶν Ἀριστοτέλους τοπικῶν, βι- 54. Aristoteleorum Topicorum
 βλία η'. libri VIII. *
 νε. Σωσικλής, βιβλία ε' 55. Socrates libri II. *
 νς'. πει εἰσαρμείνης, βιβλία β'. 56. De Fato libri II.
 νζ'. πει δικαιοσύνης πρὸς χρυσιππὸν, 57. Ad Chrysippi librum de Justitia
 βιβλία γ'. libri III. *
 νη. πει ποιητικῆς. 58. De Poëtica. *
 νθ'. πει τῶν ἀρεσκόντων Φιλοσόφοις 59. De placitis Philosophorum in
 Φυσικῆς ἐπιτομῆς, βιβλία ε'. Physicis, epitomes lib. V.
 ξ. Στρωματεῖς ἱστορικοὶ, ποιητικοὶ, ο) 60. Stromateis (Eusebius lib. I.
 ξε. Evangel. præpar. I.) historici,
 ποëtici, LXII. (al. LXVI.) *
 ξα. πει εἶ μὴ εἶναι τὴν ἀπὸ εἶ Πλά- 61. Non esse Academiam à Platone
 τανος Ἀκαδημίαν. profectam *
 ξβ'. πει εἶ Διαφορεῖς τῶν Πυρρωνίων, 62. De repugnantia Pyrrhonio-
 καὶ Ἀκαδημαϊκῶν. rum & Academicorum *
 ξγ'. πει εἶ ἐν Τιμαίῳ ψυχογονίας. 63. De animæ, quæ in Timæo Plato-
 nis describitur, procreatione.
 ξδ'. πει εἶ γεγενέσθαι κατὰ Πλάτωνα 64. Mundum conditum, ex Plato-
 τὸν κόσμον. nis sententia. *
 ξε. πει εἶ εἰσὶν αἱ ἰδέαι? 65. Ubi sint ideæ? *

1) ἰσ. μύθων. m) ἰσ. πρὸς Θεοφράστον πει εἶ καιρῶ.
 n) ἐν ἄλλῳ, παρακαμμένα F. Ulf. o) ἐνικε δὲ ξε.

- ξς'. πῶς ἢ ὕλη τῶν ἰδεῶν μερίληφεν, ὅτι γὰρ σφάμαλα ποιῶν.
- ξζ'. περὶ Σωκράτους Δαιμονίου.
- ξη'. ὑπὲρ Ἐπιλάτων Θεαγένης. ρ)
- ξθ'. περὶ μαντικῆς, ὅτι σώζεται κατὰ τὴν Ἀκαδημαϊκῆν.
- ο. περὶ τῆς ἠθικῆς ἀρετῆς.
- οα'. περὶ τῆς ἐν τῇ σελήνῃ φαινομένης προσώπων.
- οβ'. πότερον, ὁ πλείους ἀριθμὸς ἢ ὁ ἀρτιῶν ἀμείνων;
- ογ'. εἰ περισυτέρω πολυτετέον;
- οδ'. περὶ Στωικῶν ἐναντιωμάτων.
- οε'. περὶ ἐννοιῶν πρὸς τὴν Στωικῆν.
- ος'. περὶ συνθηκῆς, πρὸς τὴν Στωικῆν.
- οζ'. ὅτι ἀδουλότατα ρ) οἱ Στωικοὶ τῶν ποιητῶν λέγουσι.
- οη'. πρὸς τὴν Ἐπιπέδου ἀκροασίν.
- οθ'. περὶ Θεῶν.
- οι'. πρὸς Κολοτήν ὑπὲρ τῶν ἄλλων φιλοσόφων.
- οκ'. ὅτι ἄδὲ ζῆν ἐστὶν ἡδέως κατὰ Ἐπίκουρον.
- ολ'. πρὸς Βιθυνικὸν περὶ Φιλίας.
- ομ'. Ἀμμωνίου, ἢ περὶ τῆς ἡδέως τῆς κακίας συνέναι.
- ον'. πῶς ἂν τις ἑαυτὸν ἐπαινεσθῆεν ἀνεπιφθόνως.
- οξ'. εἰ ἀρετὴ ἢ ῥητορικὴ.
- πα'. πῶς ἂν τις αἰδοίτο ἑαυτὸν προκόψασθαι πρὸς ἀρετὴν.
- πβ'. περὶ τῶν ἐκλελοιπότην χρηστηρίων.
- πγ'. πῶς Διακρίνομεν τὸ Φίλον τὸν κόλακα.
66. Quomodo Idearum materia assumfit, ut incorporea gignat. *
67. De Socratis genio.
68. Super Platonis Theage. *
69. De vaticinatione, defendi contra Academicos. *
70. De virtute morum.
71. De facie, quæ in Luna apparet.
72. Utrum impar numerus, an par, sit præstantior? *
73. An feni gerenda sit Republica?
74. De Stoicis repugnantiis.
75. De communibus notitiis, adversus Stoicos.
76. De consvetudine ad Stoicos. *
77. Stoicos, quam poetas absurdiora dicere.
78. De Epicuri auditione. *
79. De Diis. *
80. Adversus Colotem, de aliis Philosophis.
81. Ne suaviter quidem vivi posse, secundum Epicuri decreta.
82. Ad Bithynicum de Amicitia. *
83. Ammonius, sive, non jucunde cum vitio vitam traduci. *
84. Quomodo se quis citra invidiam laudare possit.
85. Sitne virtus Rhetorica. *
86. Quomodo quis in virtute se profecisse sentiat.
87. De oraculorum defectu.
88. De discrimine amici & adulatoris.

U u

πθ'.

ρ) ἐν ἄλλω, Θεαγένης F. Ulpia.

ρ) ἴσ. ἀδουλότατα.

- πθ'. περὶ τῶν πρώτων ψυχρῶν.
 υ'. περὶ βραδείως κολαζομένων, ὑπὸ τῶν
 Σεισ.
- υά. περὶ ἀδολοχίας.
 υβ'. περὶ ὀργῆς.
 υγ'. ὑγιεινά τῶν ὀργῶν γέματα.
 υδ'. περὶ εὐθυμίας.
 υε'. περὶ δυσωπίας.
 υς'. περὶ πολυπραγμοσύνης.
 ςζ'. περὶ Φιλαδέλφειας.
 η'. περὶ κομητῶν γ) πᾶσιν . . καὶ Κύριον.
 ηβ'. περὶ Φυγῆς.
 ρ'. περὶ τῶν ἀκρίτων τῶν φιλοσόφων.
 ρά. . . . . 3) ἀκρίτων.
 ρβ'. πολιτικὰ τῶν ὀργῶν γέματα.
 ργ'. περὶ βίων. (ἐν ἄλλω γ), περὶ τῶν
 βίων δ) . . . κυρίως.)
- ρδ'. πῶς δὲ τοῖς ἑλληνικοῖς γυμνασ-
 μασι χρῆσθαι.
- ρε'. ἐρωτικὸς.
 ρς'. ἀποφθέγγατα ἠγχιονικὰ, στρα-
 τηγικὰ, τυραννικὰ.
 ςζ'. περὶ ἰδίου σώματος.
 ςη. συμπόσιον τῶν ζ' σοφῶν.
- ςθ'. τῶν ἀφροδιτηκῶν πρὸς Ἀσκληπιά-
 δην. υ)
- ςθ'. τῶν ἀφροδιτηκῶν πρὸς τὴν γυναῖκα.
 ςια'. περὶ φιλοπόσεως.
 ςιβ'. τριφυκός.
 ςιγ'. γαμικὰ τῶν ὀργῶν γέματα.
 ςιδ'. περὶ τῶν μὴ χρεῖν ἔμμελεσθαι τῆν
 Πυθίαν.
89. De primo frigido.
 90. De his, qui fero à numine pu-
 niuntur.
 91. De garrulitate.
 92. De ira (cohibenda.)
 93. Præcepta tuendæ valetudinis.
 94. De animi tranquillitate.
 95. De inutili verecundia.
 96. De curiositate.
 97. De amore fraterno.
 98. De Cometis. *
 99. De exilio.
 100. De auditione Philosophorum.
 101. De Poëtis audiendis.
 102. Reip. gerendæ præcepta.
 103. De vitarum . . in alio, vitam
 sese habere instar lufus a-
 leæ. *
 104. Qua ratione otiosis Gymnasti-
 exercitationibus utendum. *
 105. Amatorius sermo.
 106. Apophthegmata Imperato-
 rum, militum, Regum.
 107. De suo corpore. *
 108. Convivium septem Sapient-
 tum (Græciz.)
 109. Consolatorius ad Asclepia-
 dem * (F. Apollonium.)
 110. Consolatio ad uxorem suam. †
 111. De cultus corporis studio. *
 112. Nutricator. *
 113. Conjugalia præcepta.
 114. Non reddere nunc Pythiam
 versibus oracula.

γ) ἐν ἄλλω, κομητῶν F. Uetw.

δ) ισ. πῶς δὲ ποιημάτων.

ε) ισ. εὐκένεια.

η) ισ. ἀπολλωνίου.

- ριε. περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς.
 ρις. περὶ τῆς κατὰ Ἰσιν λόγου καὶ Σάρα-
 πιν.
 ριζ. αἰτίαι τῶν ἀράτων διοσημίων.
 ριη. εἰς τὰ Νικάνδρου Θηριακά.
 ριβ. Ἀριστοφάνους καὶ Μενάνδρου σύγ-
 κρισις.
 ρικ. περὶ τῆς Ἡροδοτοῦ κακοηθείας.
 ρικα. περὶ τῆς χρόνου τῆς Ἰλιάδος.
 ρικβ. πῶς κρινόμεν τὴν ἀληθῆ ἱστορίαν.
 ρικγ. ἀπομνημονεύματα.
 ρικδ. Γυναικῶν ἀρεταί. (ἐν ἀλλοῖσδ', περὶ
 τῆς πῶς δεῖ ζῆν γυναῖκα πρὸς ἄνδρα.)
 ρικε. περὶ ζώων ἀλόγων ποιητικῶς.
 ρικς. διηγήσεις τῶν ἀλλοῖσδ' Ἑλληνικαῖ
 καὶ Ῥωμαϊκῶν (Ἐπισημασίαν ἐναν-
 τισμάτων.)
 ρικζ. πῶς ἂν τις ἴπ' ἐχθρῶν ὠφελεῖτο.
 ρικη. περὶ τῆς μὴ μάχεσθαι τῆς μανικῆς τὸν
 Ἀκαδημαϊκὸν λόγον.
 ρικθ. ἐπιστολὴ πρὸς * Φαβρίωνον. κ)
 ρικθ. περὶ Φιλίας γ) (ἐν ἀλλω ἢ περὶ
 Φίλων χρησεως.)
 ρικα. περὶ τῆς ἡμῖν, πρὸς Ἐπίκρου,
 σχολαῖ Ἀκαδημαϊκῶν.
 ρικβ. εἰ λόγον ἔχει τὰ ζῶα.
 ρικγ. Πλατωνικὰ ζητήματα.
 ρικδ. πῶς ἂν τις ἐν πράγματι φιλο-
 κρησμονῶν διέξαι ἀφ' ὧν γοι.
 ρικε. ἐν ἀλλω, Φαβρίωνον, F. Urfis.
 ρικς. ἡ. πολυφιλίας.
115. De EI Delphis (inscripto.)
 116. De Iside & Serapide (al. Ofi-
 side.)
 117. Causæ signorum (seu prodi-
 giorum) Arati. *
 118. In Nicandri Theriaca. *
 119. Aristophanis & Menandri
 comparatio.
 120. De Herodoti malignitate (seu
 versutia.)
 121. De tempore Iliados. *
 122. Quæ ratione veram historiam
 discernere liceat. *
 123. Memorabilia. *
 124. Mulierum virtutes, vel de of-
 ficio uxoris erga maritum.
 125. De animalibus rationis exper-
 tibus, poeticus sermo. *
 126. Narrationes comparatæ Græco-
 rum & Romanorum. (Epicu-
 reorum repugnantiz. *
 127. Quæ quis ratione ex hostibus
 utilitatem capiat.
 128. Non adversari divinationi do-
 ctrinam Academicorum. *
 129. Epistola ad Phaxorinum. *
 130. De amicitia * (F. de Amicorum
 multitudine seu de amico-
 rum usu.)
 131. De iis, quæ in nostra potestate,
 Academicæ scholæ adver-
 sus Epicurum. *
 132. An bruta ratione prædita.
 133. Platonice quæstiones.
 134. Quomodo quis in negotiis cu-
 riositatis opinionem effugiat. *
 U u 2 ρικε.

- ρλε. αἰτίαι ῥωμαϊκάι.
 ρλες. αἰτίαι βαρβαρικάι.
 ρλζ. περὶ τῆς κενῆς ἢ μητρὸς τῶν Θεῶν.
 ρλη. Πρωταγορῶν περὶ τῶν πρώτων.
 ρλθ. περὶ τῶν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι πα-
     ρομιῶν.
 ρμ. ὅτι ὡς ἡσθελοῦσιν οἱ Ἐπικυρεῖοι
     τῶν ποιητῶν λέγουσι.
 ρμα. τί τὸ σωμέναι.
 ρμβ. περὶ τῆς ἕδης καὶ μηδὲν, ὅτι ἕδης
     ἐστὶ σωμέναι.
 ρμγ. πόσῃ τῶν ζῶων Φρονιμώτερα,
     ἢ αἰχμητῶν ἢ τῶν ἐνυδρῶν.
 ρμδ. Στωικῶν καὶ Ἐπικυρεῶν ἐκλο-
     γαὶ καὶ ἑλεγχοί.
 ρμε. αἰτίαι τῶν πεφρομένων Στωι-
     κῶν περὶ ἡμερῶν.
 ρμς. περὶ ὡς ἐργασίας.
 ρμζ. περὶ τῆς πρώτης ἐπομένης, πρὸς
     Χρυσιππον.
 ρμθ. ὑποθετικὸν ἢ περὶ ἀρχῆς.
 ρμθ. περὶ τῆς ἐφ' ἡμῖν, πρὸς τὰς Στωι-
     κῶν.
 ρν. περὶ δεισιδαιμονίας, (πρὸς Ἐπικυ-
     ρον.)
 ρνα. εἰ πᾶσι συνηγορητέον.
 ρνε. πρὸς Πησιαν ὡς ἑκουσθῆτικός.
 ρνγ. περὶ τῶν Πύρρωνος δέκα τοπων-
     αἰτίαι καὶ τόποι.
     αἰτίαι ἀλλογενῶν.
 ρνδ. περὶ μονάδων.
135. Causæ seu quæstiones Ro-
     manæ.
 136. Item Barbaricæ. *
 137. De cestu matris Deorum. *
 138. Protagoræ de Principiis. *
 139. De Alexandrinorum prover-
     biis. *
 140. Epicureos absurdiora quam
     poetas tradere. *
 141. Quid sit intelligere. *
 142. Nihil intelligi posse. *
 143. Ultra animalium, terrestriane
     an aquatilia, prudentiora.
 144. Stoicarum & Epicurearum
     sententiarum collectio & re-
     prehensiones. *
 145. Causæ de iis, quæ circumfe-
     runtur Stoicorum opinionum
     de diebus. *
 146. De superflua sedulitate, sive
     de Curiositate. *
 147. De prima illatione, adversus
     Chrysippum. *
 148. Admonitorium seu de Impe-
     rio. *
 149. De iis, quæ in nostra potesta-
     te, ad Stoicos. *
 150. De superstitione ad Epicu-
     rum.
 151. An omnibus patrocinan-
     dum. *
 152. Ad Phestiam consolatio. *
 153. De Pyrrhonis decem locis
     causæ & loci. *
     Causæ vicissitudinum. *
 154. De unitatibus. *

155. An sit sententia dicenda civi, providenti se non esse persuasurum. *
156. De opinionibus inter se contrariis. *
157. Quaestiones Græcorum.
158. Quaestiones mulierum. *
159. De illustribus Viris. *
160. Apophthegmata Laconum.
161. Difficilium quaestionum solutio. *
162. Oraculorum collectio. *
163. De indolentia. *
164. De gymnasticis exercitationibus. *
165. De fortuna Romanorum.
166. De fortuna Alexandri.
167. De illo, Nosce te ipsum & An anima sit immortalis (ut in aliis est.) *
168. De illo, Latenter vivendum.
169. De statu animi imperturbati. *
170. De virtute, vel (ut in aliis) An doceri virtus queat.
171. De descensu in Trophonii specum. *
172. Supplex. *
173. Physicum compendium. *
174. De primis Philosophis, eorumque Successoribus. *
175. De materia. *
176. De virtute Alexandri.
177. Achillis institutio. *

U u 3

ροή.

155. εἰ δώσει γνώμην ὁ πολίτης προσειδώς ὅτι 2) ἢ πείσσει.

156. περὶ δοξῶν τῶν καθ' α)

157. αἰτίαι Ἑλλήνων.

158. αἰτίαι γυναικῶν.

159. περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν.

160. ἀποφθεγματὰ Λακωνικῶν. b)

161. ἀποριῶν λύσεις.

162. χρησμῶν συναγωγή.

163. περὶ ἀλυπτίας.

164. περὶ γυμνασμάτων.

165. περὶ Ῥωμαίων τύχης.

166. περὶ Ἰ. Ἀλεξάνδρου τύχης.

167. περὶ Ἰ. Γνώθι σεαυτὸν, (καὶ εἰ ἀθάνατος ἢ ψυχῆ.)

168. περὶ Ἰ. Λάθε βιώσας.

169. περὶ ἀταραξίας.

170. περὶ ἀρετῆς (εἰ διδάκτιν ἢ ἀρετῆ.)

171. περὶ τῆς εἰς Τροφῶνιδος καταβάσεως.

172. Ἰκέτης.

173. Φυσικὴ ἐπιτομὴ.

174. περὶ τῶν πρώτων Φιλοσοφῶν ἁντων καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν.

175. περὶ ὕλης.

176. περὶ Ἰ. Ἀλεξάνδρου ἀρετῆς.

177. Ἀχιλλείως παιδεία.

2) αἰ. ἢ πείσσει.

a) ἰσ καταλήλων ἐναντίων.

b) Λακωνικὰ γραφ. ἐν ἄλλοις F. Ulf.

- ροη. πρὸς Κυρηναίων.
 ροθ'. Απολογία ὑπὲρ Σωκράτους.
 ρπ'. πρὸς Σωκράτους κατὰ τὴν Φίσειωσ,
 ρπα'. πρὸς γεοφάγων. d)
 ρπβ'. Διαλέξεις πρὸς τῶν δέκα κατηγοριῶν.
 ρπγ'. πρὸς προβλημάτων.
 ρπδ'. πρὸς χωρακλήρων.
 ρπε'. πρὸς πόλεων κήσεως, (καὶ φυσικῶν ἀρεσκόντων.)
 ρπς'. κατὰ τίς ἔνδοξοι Ἀθηναῖοι.
 ρπζ'. πρὸς τῶν συμποροκλήρων.
 ρπη'. τίς ἀριστοβίβη.
 ρπθ'. πρὸς ἡμερῶν μελετῶν φυσικῶν καὶ πανηγυρικῶν.
 ρυ'. πρὸς τῶν ἐν Πλαταιαῖς δαιδάλων φιλολόγων.
 ρυα'. πρὸς σκευῶν.
 ρυβ'. πρὸς εὐγενείας.
 ρυγ'. ὁ πρὸς Δίωνα ρηθεῖς ἐν Ὀλυμπία.
 ρυδ'. ὅτι ἔδοξεν Ἡρακλείτῳ πρότερον ἢ χρησιμώτερον πῦρ ἢ ὕδωρ.
 ρυε'. πρὸς ῥεπτική πρὸς νέον πλάσιον.
 ρυσ'. πρότερον τὰ ψυχῆς ἢ σώματος πᾶσι χείρονα.
 ρυζ'. πρὸς ψυχῆς.
 ρυη'. εἰ ἀπαρακλήσιον ὁ πρὸς πάντων ἐπέχων.
 ρυθ'. πρὸς φιλοπληθίας.
 ρυ'. πρὸς σισμῶν.
 ρυα'. πᾶς δὲ Λακωνα μάχεσθαι.
178. De Cyrensis. *
 179. Apologia Socratis. *
 180. De Socratis damnatione. *
 181. De his, quæ terram voiant. *
 182. Dissertationes de X. Categoriis. *
 183. De problematis.
 184. De formis dicendi. *
 185. De urbium ædificatione, * & Physicorum placitis.
 186. Quibus rebus clari Athenienses.
 187. De patrocinantibus. *
 188. Quæ optima vita. *
 189. De dierum exercitationibus naturalibus & Panegyricis. *
 190. De artificiosis orationibus, doctisque viris apud Platonenses. *
 191. De vasis seu instrumentis. *
 192. De nobilitate. *
 193. Ad Dionem oratio habita in Olympia. *
 194. Prius visum esse Heraclito, ignem utiliozem esse quam aquam.
 195. Hortatoria ad divitem adolescentem. *
 196. Utrum graviore corporis an animi affectiones.
 197. De anima. *
 198. An sit inutilis, qui in rebus omnibus assensum suspendit. *
 199. De cupiditate divitiarum.
 200. De terræ motibus. *
 201. Quomodo Laconem pugnare deceat. *

στ.

d) γραφ. γεωφγάων, F. Ulf

e) ισ. πρότερον.

- σβ. προρεπτική εἰς Ἀσκληπίου Περ- 202. Adhortatio ad Asclepium
γαμηρῶν. Pergamenum. *
- σγ. περὶ τῆ μη δέω δασείζωσθ. 203. Fœnerandum non esse.
- σδ. περὶ κυνηγετικῆς. 204. De venatione. *
- σε. πρὸς τῆς ἑξαπατῶν πειρωμένους. 205. Adversus eos, qui fallere con-
nantur. *
- ςς. αἰτίαι φυσικαί. 206. Physicæ quæstiones.
- ςζ. πρὸς τὰς Διὰ τὸ ῥητορεύειν μὴ φι- 207. Ad eos, qui propter Orato-
λοσοφῶντας. riam artem non philosophantur. *
- ση. περὶ ποιημάτων ἢ τὶς ἢ αὐτῶν 208. De poetis, quæ illorum cu-
ἐπιμέλεια. ra. *
- σθ. τί κατὰ Πλάτωνα τέλῳ. 209. Quis ex Platonis sententia fi-
nis. *
- σι. ἑρωτικῆ διαγῆσεως. i) 210. Amatoriz narrationes seu (ut
alii) Ad amantes.
- τὰ ἐξῆς λέιπει ἐν τῷ ἀντυγράφῳ. Cætera in avtographo deside-
rantur, unde è silentio hujus
Catalogi haud licet colligere
scriptum aliquod Plutarchi
non esse.

III. Opus Plutarchi pulcherrimum sunt *Vite* quas vocat *parallela*, in quibus viros virtute, rebus gestis, doctrina vel etiam fortunæ ludibrio illustres Græcos cum totidem Romanis contulit & utrorumque mores ac fata descripsit tanta industria, ut viro præsertim in Rep. versanti vel etiam Duci exercitus (ne de aliis in præsentidicam) nihil possit ejus esse lectione utilius, nihil amœnius quoque propter incredibilem rerum varietatē, copiam exemplorum, judicium denique ac probitatem scriptoris. Agathiz quidem Scholastico hac in parte merito visus est prorsus incomparabilis, unde in Epigramate lib. V. Antholog. p. 518. negat vitæ ipsius Plutarchi in hoc opere locum fuisse, quod Plutarchi nusquam occurrat similis sive ὁμοειδής.

Σεῖο πολυκλήνεια τύπον εἴσοσσο χερσῶν
Πλάταρχε κρατερῶν ἡέες Ἀσπονῶν.
Ὅτι ὁμοειδῆσσι βίοις Ἕλληνας ἀρετῆς.
Ῥώμης εὐπολέμοις ἡρμῶσας ἐναστῆς.
Ἄλλα τῶν βίοτοιο ὁμοειδῆσιν βίον ἄλλον
οὐδὲ σὺ γ' αὖ γράψῃς, εἰ γὰρ ὁμοίον ἔχεις.

ἢ ποιητῶν.

i) ἐν ἄλλῳ, πρὸς τὰς ἐρωτικῆς.

Ex

Exstant ex illo opere quod in aliorum prius gratiam susceptum, deinde propriæ utilitatis k) & incitamenti ad virtutem causa à se productum ac continuatum proficitur:

1. Vita *Theſei*, ad Soffium Senecionem, cui videtur totum opus inſcripſiſſe. (Vide infra n. 39. 43.) Latine vertit hanc vitam ante Xylandrum & Cruſerium Jo. Lopus Florentinus. Gallice præter Amiotum & Tallemantium, Tan. Faber Salmur. 1665 & Andreas Dacerius cum Anna conjuge. Paris. 1695. & Amſt. 12. additis notis.

2. *Romuli*, quæ allegatur in Camillo p. 146. Latine verterunt idem Lopus & Franciſcus Philelphus. Gallice Dacerius.

Comparatio Romuli & Theſei p. 37.

3. Vita *Lycurgi*. Latine vertit Lopus. Gallice Dacerius; adjunctis notis.

4. *Numa Pompilii*, quam allegat Plutarchus in Coriolano p. 233. Interpretes iidem.

Numæ cum Lycurgo comparatio p. 75.

5. Vita *Solonis*. Vertit idem Lopus.

6. *Valerii Poplicolæ*, quæ allegatur in Coriolano p. 229. Latine idem Lopus eſt interpretatus. Gallice Dacerius.

Comparatio Poplicolæ & Solonis p. 109.

7. Vita *Themiftoclis*. Latine vertit Lopus Florentinus.

8. *M. Furii Camilli*, qui peſtiferiali lue correptus periit Anno U. C. 388. octogenario major M. Æmilio & L. Sextio COSS. Hanc quoque Lopus tranſtulit.

* Comparatio Camilli ac Themiftoclis deſideratur.

9. Vita *Periclis*. Vertit Latine Lopus.

10. *Q. Fabii Maximi*, qui Verrucofus etiam & Ovicula dictus eſt. Vertit Latine Gvarinus Veronenſis.

Comparatio Fabii & Periclis pag. 190. Hæ duæ vitæ conſtituerunt olim *librum decimum* 1) totius operis, ut patet ex his verbis Plutarchi

k) Plutarch. in Vita Pauli Æmilii p. 255. Ἐμοὶ τῶν βίων ἅψαρχ γραφῆς συνέβη δι' ἑτέρας, pag.
ἐπιμένειν ἢ καὶ φιλοχωρεῖν ἤδη καὶ δι' ἐμαυτὸν ὡς περ ἐν ἐσὸ πρῶτῃ τῆς ἰστορίας κειρω-
ιδμον ἀμωσ γέπως κοσμεῖν καὶ ἀφομοιῶν πρὸς τὰς ἐκείνων ἀρετὰς τὸν βίον.

l) Certum eſt longe alio ordine quam temporis Plutarchum olim has parallelas digeſſiſſe, nam Vita Demoſth. & Ciceronis conſtituebat librum quintum; Periclis & Fabii Maximi decimum, Dionis & Bruti duodecimum. Alius quoque ordo obſervatur in Lamprie Catalogo, alius apud Photium, alius in Græcis & Græco-Latinis, alius in veteribus Latinis Plutarchi occurrit editionibus. Veteres, quando hoc opus citant, duas ſimul vitas nominant, ut Laërtius IV. 4. aliquid referens & vita Syllæ: Πλυταρχος ἢ Φησὶν εἶναι τῶν Λυσάνδρου τῆς καὶ Σύλλæ.

pag. 153. Καὶ ἔτο τὸ βελίον δέκατον σωπταχήμεν, τὸν Περικλῆος βίον
καὶ τὸν Φαβίᾳ Μαξίμῳ ἔδωκε πολεμήσαντ' ἑκ πρὸς Ἀντίθραν.

11. Vita *Alcibiadis* de quo *Nepos*, *Justinus* libro V, &c. Latine vertit *Donatus Acciajolus*.
12. *C. Marcii* qui à captis *Coriolis* fortissima *Volscorum* urbe dictus est *Coriolanus*. Latine vertit *Gvarinus Veronensis*.
Comparatio *Alcibiadis* & *Coriolani*, p. 233.
13. Vita *Timoleontis*, ducis felicissimi. Latine vertit *Antonius Tuderminus*.
14. *L. Pauli Æmilii*. Transtulit latine *Leonardus Aretinus*.
Comparatio *Æmilii* ac *Timoleontis* p. 276.
15. Vita *Pelopida*. Latine vertit *Antonius Becaria*.
16. *M. Claudii Marcelli*. Vertit *Gvarinus Veronensis*.
Comparatio *Marcelli* cum *Pelopida* p. 316.
17. Vita *Aristidis* cognomento *justi*. Vertit *Franciscus Barbarus*.
18. *M. Catonis Majoris*, *Censorii*. Idem.
Comparatio *Catonis* & *Aristidis* p. 353.
19. Vita *Philopæmenis*. Vertit Latine *Gvarinus*.
20. *T. Quinti Flamini*, quæ allegatur in *Catone Majore* p. 343. Vertit idem *Gvarinus*.
Comparatio *Flamini* & *Philopæmenis* p. 381.
21. Vita *Pyrrhi*. Vertit *Leonardus Aretinus*.
22. *C. Marii*. Vertit latine *Gvarinus Veronensis*.
* Comparatio *Marii* ac *Pyrrhi* desideratur.
23. Vita *Lysandri*. Vertit *Gvarinus Veronensis*.
24. *L. Cornelii Syllæ*. Vertit idem *Gvarinus*.
Lysandri cum *Sylla* Comparatio p. 475.
25. Vita *Cimonis*. Transtulit *Leonardus Justinianus*.
26. *Luculli*. Idem.
Comparatio *Luculli* & *Cimonis* p. 521.
27. Vita *Nicia*. Vertit *Gvarinus*, & *Alamannus Rinuccinus*.
28. *M. Crassi*. Idem.
Comparatio *Crassi* & *Nicia* p. 565.
29. Vita *Eumenis Cardiani*. Vertit *Gvarinus*.
30. *Q. Sertorii*. Vertit *Leonardus Aretinus*.
Comparatio *Eumenis* ac *Sertorii* p. 596.

31. Vita *Agefilai* qui cum XLI. annos regnasset, annos natus LXXXIV. decessit. Vertit latine Simon Grynæus.
32. *Cn. Pompeji*. Vertit Antonius Tudertinus. Comparatio Pompeji & Agefilai p. 662.
33. Vita *Alexandri Magni*. Vertit Gvarinus.
34. *C. Julii Cæsaris*. Vertit Jacobus Angelus de Scarparia.
* Comparatio Cæsaris & Alexandri desideratur.
35. Vita *Phocionis*. Vertit Lopus Florentinus.
36. *Catonis Minoris*, Uticensis. Idem.
* Comparatio Catonis ac Phocionis perit.
37. Vita *Agidis & Cleomenis*. Vertit latine Antonius Tudertinus, & Alamannus Rinuccinus.
38. *Tiberii & Caji Gracchorum* fratrum, Vertit Leonardus Aretinus. Comparatio Gracchorum cum Agide & Cleomene p. 843.
39. Vita *Demosthenis* ad Sossium Senecionem. Vertit idem Aretinus, & Hieron. Wolffius in sua Demosthenis editione.
40. *M. Tullii Ciceronis*. Vertit Achilles Philerus Bochus Bononiensis. Comparatio Ciceronis & Demosthenis. p. 886. Hæ Demosthenis & Ciceronis vitæ constituebant librum *ἑξ ἀλλήλων* quintum, ut Plutarchus ipse testatur.
41. Vita *Demetrii Poliorcetzæ*. Vertit Donatus Acciajolos.
42. *M. Antonii*. Vertit Leonardus Aretinus. Comparatio Demetrii & Antonii p. 956.
43. Vita *Dionis* Syracusani, ad Senecionem. Vertit Gvarinus Veronensis.
44. *M. Bruti*, quæ allegatur in Cæsaris vita p. 740. & fuit cum Dione totius operis liber duodecimus. p. 958. *ἐν τῷ ἡ τῷ ἀδικατῷ τῶν παραλλήλων ὄντι βίῳ*. Transtulit latine idem Gvarinus. Hispanice Quevedo illustravit, unde non ita pridem Belgice recusa est. Comparatio Bruti & Dionis p. 1009.

Vitæ extra parallelas.

45. Vita *Artaxerxis Mnemonis*. p. 1011. Vertit Lopus Florentinus.
46. Vita *Arati Clinizæ F. Sicyonii*, Tyrannorum hostis jurati & decies septies prætoris Achæorum, scripta ad Polycratem Sicyonium ex Arato genus ducentem, cujus filios Polycratem & Pythoclem

clem domestico, hoc exemplo ad virtutem accendere Plutarchus voluit. Latine interpretatus est idem Lopus.

47. Vita *Galbae*.

48. Vita *Othonis Imp.* Hujus & superioris versio latina incerto interprete in antiquis editionibus occurrit. Transtulit Franciscus Philelphus.

49. Vita *Homeri*, Plutarcho auctori vulgo tributa, & cum Homero atque alibi sæpius edita, in editionibus Plutarchi plerisque hæctenus desideratur. De ea vide si placet quæ dixi lib. II. cap. I. §. IV. Evagoras qui Vitæ Parallelis in editione Græca Plutarchi subjicitur, non Plutarchi est sed Isocratis. Exstat & in antiquis latinis Plutarchi editionibus è versione Gvarini Veronensis.

Annibalis & Scipionis Africani vitæ quæ in antiquis latinis editionibus Plutarchi exstant, à *Donato Acciajolo* composuit, non ut fingit titulus è Græco versæ sunt.

Perierunt autem à Plutarcho scriptæ, & jam Photii * ut videtur tempore periisse videntur:

Vita *Herculis*, Lampr. & Plutarch. in Thesæo p. 14.

Epaminonda Plutarch. in Pyrrho p. 387. & Lampr.

Scipionis, quam memorat Plutarchus in Gracchis p. 834. & 839.

Augusti, Tiberii, Claudii, Caji Caesaris (è qua videntur petita quæ de Julio Cano amicos de statu animæ post mortem monente refert Syn-cellus p. 330.) *Neronis ac Vitellii*, Lampr.

Hesiodi Lampr. *Pindari*. Lampr. & Sopater apud Phot.

Cratetis Cynici, ut præter Lampriam testatur Sopater apud Phot. & Julianus Orat. VI. p. 200. & *Daiphanti* prætoris Phocensium quam allegat Plutarchus ipse de virtutibus mulierum p. 244. usus etiam Sopater apud Photium Cod. 161.

X x 2

Aristo-

* Photius Cod. 245. refert nonnulla è Plutarchi vitis Dionis & Bruti, Demosthenis & Ciceronis, Phocionis & Catonis minoris, Alexandri & Cæsaris, Eumenis & Sertorii, Demetrii & Antonii, Pyrrhi & Marii, Arati & Artaxerxis, Agidis & Titi, quæ omnes exstant. Sopater vero apud eundem Photium Cod. 161. p. 177. seq. in decimo Eclogarum libro usus est Plutarcho de vita Nicisæ, Alcibiadis, Themistoclis, Thesæi, Lycurgi, Solonis, Alexandri, Cimonis, Lyfandri, Demosthenis, Periclis, Pelopidæ, Phocionis & Aristidis: Inque libro undecimo vita Epaminondæ, Dionis, Agisilai, Agidis & Cleomenis, Eumenis, Philopomenis, Timoleonis, Arati, & Pyrrhi quæ itidem omnes editæ circumferuntur. At in nono præter vitas Demetrii & Bruti quas habemus, adhibuit vitas Cratetis, Daiphanti & Pindari quæ interciderunt.

Aristomenis. Lampr.

Arati (Poetæ fortassis.) Lampr.

Franciscus Petrarcha quoque testatus est Plutarchum in vitis parallelis *Platoni & Aristoteli* contulisse *M. Varronem & Homero Virgilium*, quod unde hauserit nescire se fateatur Rualdus in Plutarchi vita pag. 66. quem de vitis Plutarchi differentem vide cap. 17. seq. 19. & 25. seq. Equidem *Platonis & Aristotelis vitæ* in antiquis Plutarchi editionibus latinis exstant sed scriptæ à Gvarino, uti vita *Caroli M.* ab Accajolo composita, & *Cornelii Nepotis Atticus.*

Promisit etiam Plutarchus vitam *Leonide Spartanorum Regis lib.* de Herodoti malignitate p. 866.

Metelli in Mario p. 423.

Plutarchi exemplo alii etiam parallela ejusmodi scripsere ut *Amyntianus* qui M. Antonini temporibus floruit, & Photio Cod. VI. teste scripsit vitas parallelas *Dionysii & Domitiani, Philippi Macedonis & Augusti Imp. Nostra ætate Antonius Varillafus* contulit *Carolum V.* cum *Francisco I. Galliarum Rege,* & *Ludovicum XI. Galliarum cum Ferdinando Catholico Rege Hispaniarum: Evremonius Alexandrum* cum *Cæsare, Condeum Ducem cum Turenno,* & *Tragicos cum Cornelio Racinum.* *Renatus Rospinus* comparavit inter se *Ciceronem & Demosthenem, Homerum & Virgilium, Thucydidem Liviumque: Franciscus Blondellus Pindarum* cum *Horatio,* & nuper denique *Richardus** Abbas Gallus Ximenium ac Richelium Cardinales &c.*

IV. Ut Tomus prior operum Plutarchi editionum Græcolatinarum Vitas cum versione Herm. Crusarii, ita posterior moralia cum versione Gvil. Xylandri, complectitur, hoc ordine:

50. *περί παιδείας ἀγωγῆς* sive de libris educandis, quod opusculum præter rem spuris accenset Rualdus cap. 20. vitæ Plutarchi. Frequentissime seorsim excusum, à variis translatum notisque illustratum prodiit, & cum orationibus quibusdam Isocratis editum ut dixi lib. II. cap. XXVI p. 851. Prodiit etiam ex *Georgii Sylvani* editione Londini 1685. 12. & cum versione & scholiis *Francisci Fabricii* Antwerp. 1663 8. Vertit præterea Gvil. Plantius Francof. 1574. 4. Editiones *Hermannii Rayani, Marci Beumleri, Theodori Victoris* recen-

** Confer Acta Erud. A. 1706. p. 85. seq.

- recenset Draudius p. 1025. ibidem meminit scholiorum Suffridi Petri, Leovardiensis. Græce, Lat. Ital. Gallice & Germanice junctim edidit Georg. Joach. Stuppius Gelhusanus Francof. 1599. 8. Ex interpretatione Gvarini Veronensis fuit in Bibl. If. Voffii.
51. Πῶς δὲ τὸν νέον ποιημάτων ἀκύν, sive de ratione audiendorum utiliter vel legendorum Poëtarum p. 14. ad M. Sedatum, liber scriptus in gratiam Soclari sui & Cleandri qui Sedati filius erat. Hunc librum ex versione sua edidit etiam *Hugo Grotius* & cum Basilii libro similis argumenti & poëticis excerptis ex Stobæo præfixit Paris. 1623. 4. Cum notis Christiani Guntheri prodit Lips. 1689. 8. Georgii Weissii Jeæ. 1672. 8. Meminit inter Plutarchi scripta Sopater apud Photium Cod. 161. In Lamprizæ catalogo non memorantur nisi fortassis num. 101. ubi post librum *περὶ τῆς ἀκύν τῶν φιλοσόφων* in MSto vacuum spatium est - - - ἀκύν. supplendum sit *πῶς δὲ ποιημάτων*, vel in eod. indice num. 208. *περὶ ποιημάτων τίς ἡ αὐτῶν ἐπιμέλεια*. Cum Grotii versione notisque suis recudi curavit Jo. Potterus V. C. Oxon. 1694. 8.
52. Περὶ τῆς ἀκύν sive quomodo audiendi sint qui recta præcipiunt p. 37. liber utilissimus ad Nicandrum juvenem, qui jam virilem togam sumserat, quod fiebat initio anni duodevigesimi ætatis. Integer titulus apud Lampriam num. 100. est *περὶ τῆς ἀκύν τῶν φιλοσόφων*.
53. Πῶς ἂν τις Διακρίνει τὸν κόλακα ἔ φίλῃ quomodo adulator ab amico internosci possit, ad Antiochum Philopappum. Sopater apud Photium Cod. 161. Lampr. num. 88. Liber versus etiam ab Erasmo Venet. 1518. 8. Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp. Gallice ab Antonio du Saix. Anno 1537. 8.
54. Πῶς ἂν τις αἰσθεῖτο προσκόπιοντος ἐπ' ἀρετῇ quomodo quis suos in virtute profectus sentire queat p. 75. Lampr. num. 86. & Sopater loco laudato. Liber Sossio Senecioni inscriptus disputat adversus Stoicorum sententiam peccata non esse æqualia.
55. Πῶς τις ὕψ' ἐχθρῶν ἀφελοῖτο, illustrando dicto Xenophontis, quod sapiens debeat ex inimicis etiam utilitatem capere. Ad Cornelium Pulchrum, p. 86. Lampr. n. 127. Sopater apud Photium cod. 161. Vertit etiam Erasmus Venet. 1518. 8. Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp. item Jo. Rainoldus Lond. 1619. 12. hunc librum laudat Cardanus lib. 3. c. 13. de utilitate ex adversis capienda. Exstat & Græ-

ce atque latine in Caf. Dornavii Amphiteatro ſapientix Socrati-
cz T. 2. p. 104. ſeq. Gallice tranſtulit Antonius du Saix. A. 1537. 8.
De eodem argumento adeundus Chryſoſtomus homilia III. de
Davide & Saule T. 2. p. 869. Auguſtinus lib. 1. contra Academicos
cap. 1. Boëthius Conſolatione Philoſ. lib. 2. proſa 8. Rogeri de
Rabutin liber Gallice editus Pariſ. 1694. 12. Jo. Chriſtophori Bec-
manni V. C. Exercitatio cui titulus : *felices injuria.*

56. Περὶ πολυφιλίας five non eſſe expetendam multitudinem amicō-
rum p. 93. In Lampria num. 82. memoratur liber περὶ φιλίας ad
Bithynicum, & num 130. περὶ φίλων χηρείας. Sed ab utroque vi-
detur hic diverſus fuiſſe, in quo πολυφίλος confert ſcorto quod
ut eſt apud Ennium.

*Alium tenet, alii nutat; alibi manus
Eſt occupata, alii perpellit pedem,
Alii anulum dat ſpectandum à labris.*

Scythæ apud Lucian. in Toxari p. 58. T. 2. ὅστις ἂν πολυφίλος ἢ ὅμοιος ἡμῶν
δοκεῖ ταῖς κοιναῖς ταύταις ἢ μοιχευομέναις γυναξί. Ariſtoteles IX. 10. Ni-
comach. οἱ πολυφίλοι ἢ πάσῃ εἰκείως ἐντυγχάνοντες ἕθεν δοκῶσιν εἶναι φί-
λοι. Latine vertit hunc Plutarchi librum ante Xylandrum Luſcinus.

57. Περὶ τύχης five de fortuna libellus p. 97. refellit dictum Theophra-
ſti à Cicerone etiam memoratum quinto Tuſc. *Vitam regis fortuna,
non ſapientia, Τύχη τὰ θνητῶν πράγματ' ἐκ εὐβελία.*
58. Περὶ ἀρετῆς ἢ κακίας five de virtute & vitio, five de perpetua malo-
rum miſeria & proborum felicitate p. 100.
59. πρὸς Ἀπολλώνιον παραμυθητικὸς five conſolatio pulcherrima ad Apol-
lonium filio orbatum. p. 100. Diverſa ab hac eſt Conſolatio quæ
in Lampriz catalogo memoratur num. 109. πρὸς Ἀσκληπιάδην. La-
tine vertit Jo. Leunclavius ap. Oporin. 8. 1593. 8. addita nova ſi-
milis argumenti commentatione.
60. ὑγιανὰ παραγγέλματα five de ſanitate tuenda dialogus poſt Titi
Imp. obitum ſcriptus, in quo colloquuntur Moſchion & Zeuxippus
p. 122. Sopater apud Phot. Cod. 161. & Lampr. num. 93. Vertit m.
Eraſmus Baſil. 1520. 4. & T. 3. Opp.

61. Γαμικὰ παραγγέλματα five conjugalia præcepta ad Pollianum & * Eurydicen p. 138. Lampr. num. 113. & Sopater loco laudato p. 177.
62. Ἐπίτα σοφῶν συμπόσιον five convivium VII. sapientum p. 146. Lampr. num. 108. vertit & Gvil. Plantius Francof. 1574. 4. Danielis Clafenii commentarius prodiit Magdeb. 1649. 4.
63. περὶ δεισιδαιμονίας five de superstitione, quod Atheismus illo tolerabilior sit. Apud Lampriam num. 150. περὶ δεισιδαιμονίας πρὸς Ἐπίκτετον. Sed videntur separanda esse verba πρὸς Ἐπίκτετον. Gallice vertit *Tanaquillus Faber*, & cum dissertatione de Romuli vita edidit Salmurii 1666. 12. Ex hoc libro Plutarchum in Atheismum propensio- rem fuisse nescio an fatiis æque colligit Petrus Molinæus libro de Dei cognitione p. 81. seq. Sane Atheismum quemlibet ** in se superstitione quacunque meliorem esse, nemo sanus dixerit: neque hoc usquam facit Plutarchus, qui contrarium disertis verbis docet libro quod non suaviter possit vivi secundum Epicurum p. 1101. & 1104. Cum enim & superstitio & Atheismus ambæ res sint pessimæ & turpissimæ, & superstitionis præsertim sint quodammodo innumerabiles gradus, saltem non fert Plutarchus eos qui atheismum faciunt ἀπολογηµα δεισιδαιμονίας, ut loquitur libro de discrimine amici & adulatoris p. 66. Dantur enim genera quædam superstitio- nis tam flagitiosa, ut in DEUM æque injuria sint quam Atheismus ipse, & gravius bellum etiam indicat honestati, virtuti & societati humanæ, non quam Atheismus universæ ex principiis suis deducens consecutiones omnes, malitiamque suam exferens, sed quam Atheis- mus nonnullorum hominum in sola speculatione falsissima acquiescentium, & naturæ bonitate non admittentium errorem hunc in actiones integrum suas influere. Ita κακοπισίαν χειρόνα τῆς ἀπιστίας pronunciavit Epiphanius T. 2. p. 13. & Arnobius lib. V. p. 151. *religio multo, Deos non credere quam tales.* adde lib. IV. p. 148. & innumera hu- jus

* Hanc Eurydicen Plutarchi filiam fuisse suspicabatur Jonsius, qua de sententia vide supra que dixi supra §. 1. nota e.

** Bodinus Colloq. Heptaplo mere MS. libro V. *Superstitio quacunque sit, quibus Atheismus tolerabilior est. Nam qui superstitione aliqua obligatur, hunc Nomini metu in officio quodammodo & Naturæ legibus continet, Atheum vero qui nihil nisi te- stem metuit aut judicem, ad omnia scelera proclivi lapsu ruere oportet. Ac tametsi actionum humanarum præstantium sapientissimus quisque non solum finibus ipsis metitur, verum etiam omnibus partibus & causis, scilicet efficienti, formæ, subiecto, sine: summam tamen ac præcipuam causam omnium actionum ipso sine dijudicat,*

- ροη. περὶ Κυρηναίων.
 ροθ. Ἀπολογία ὑπὲρ Σωκράτους.
 ρπ'. περὶ Σωκράτους καταλήψεως,
 ρπα. περὶ γεωφάγων. d)
 ρπβ. Διελίξεις περὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν.
 ρπγ. περὶ προβλημάτων.
 ρπδ. περὶ χαρμηλῶν.
 ρπε. περὶ πόλεων κλίσεως, (καὶ Φυσικῶν ἀρεσκόντων.)
 ρπς. καὶ τὰ τί ἐνδοξοὶ Ἀθηναῖοι.
 ρπζ. περὶ τῶν συμπεγομένων.
 ρπη. τίς ἀρις βίβη.
 ρπθ. περὶ ἡμερῶν μελετῶν Φυσικῶν καὶ πανηγυρικῶν.
 ρυ. περὶ τῶν ἐν Πλαταιαῖς δαιδάλων φιλολόγων.
 ρυα. περὶ σκευῶν.
 ρυβ. περὶ ευγενείας.
 ρυγ. ὁ πρὸς Δίωνα ρηθεις ἐν Ὀλυμπία.
 ρυδ. ὅτι ἐδοξεν Ἡρακλείτῳ πρότερον f) χρησιμώτερον πῦρ ἢ ὕδωρ.
 ρυε. πρὸς Ἰερσημὴ πρὸς νέον πλάσιον.
 ρυσ. πρότερον γὰρ ψυχῆς ἢ σώματος πᾶση χειρονα.
 ρυζ. περὶ ψυχῆς.
 ρυη. εἰ ἀπρακτικὸς ὁ περὶ πάντων ἐπέχων.
 ρυθ. περὶ φιλοπλεξίας.
 ρυι. περὶ σισμῶν.
 ρυκ. πᾶς οἶς Δάκωνα μάχεσθαι.

178. De Cyrensis. *
 179. Apologia Socratis. *
 180. De Socratis damnatione. *
 181. De his, quæ terram vident. *
 182. Dissertationes de X. Categoriis. *
 183. De problematis.
 184. De formis dicendi. *
 185. De urbium zdificatione, * & Physicorum placitis.
 186. Quibus rebus clari Athenienses.
 187. De patrocinantibus. *
 188. Quæ optima vita. *
 189. De dierum exercitationibus naturalibus & Panegyricis. *
 190. De artificiosis orationibus, doctisque viris apud Platzenfes. *
 191. De vasis seu instrumentis. *
 192. De nobilitate. *
 193. Ad Dionem oratio habita in Olympia. *
 194. Prius visum esse Heraclito, ignem utiliozem esse quam aquam.
 195. Hortatoria ad divitem adolescentem. *
 196. Utrum graviorez corporis an animi affectionez.
 197. De anima. *
 198. An sit inutilis, qui in rebus omnibus assensum suspendit. *
 199. De cupiditate divitiarum.
 200. De terræ motibus. *
 201. Quomodo Laconem pugnare deceat. *

ρϛ.

d) γραφ. γεωφγάων, F. Utl

e) ισ. πρότερον.

- σβ. προῤρεπτική εἰς Ἀσκληπίου Περ- 202. Adhortatio ad Asclepium
γαμπῶν. Pergamenum. *
- σγ. περί τῆ μη δέν δακνύει εἶδος. 203. Fœnerandum non esse.
- σδ. περί κυνηγετικῆς. 204. De venatione. *
- σε. πρὸς τῆς ἐξαπατῶν πειρωμένους. 205. Adversus eos, qui fallere con-
nantur. *
- ση. αἰτίαι Φυσικαί. 206. Physicæ quæstiones.
- ςζ. πρὸς τὰς Διὰ τὸ ῥητορεύειν μη Φι- 207. Ad eos, qui propter Orato-
λοσοφῶντας. riam artem non philosophantur. *
- ση. περὶ ποιημάτων ἢ τῆς ἡ αὐτῶν 208. De poëtis, quæ illorum cu-
ἐπιμέλεια. ra. *
- σθ. τί κατὰ Πλάτωνα τέλθ. 209. Quis ex Platonis sententia fi-
nis. *
- σι. ἐρωτικῆ διηγήσεως. i) 210. Amatoriz narrationes seu (ut
alii) Ad amantes.
- τὰ ἐξῆς λείπει ἐν τῷ ἀντιγράφῳ. Cætera in avtographo deside-
rantur, unde è silentio hujus
Catalogi haud licet colligere
scriptum aliquod Plutarchi
non esse.

III. Opus Plutarchi pulcherrimum sunt *Vite* quas vocat *parallela*, in quibus viros virtute, rebus gestis, doctrina vel etiam fortunæ ludibrio illustres Græcos cum totidem Romanis contulit & utrorumque mores ac fata descripsit tanta industria, ut viro præsertim in Rep. versanti vel etiam Duci exercitus (ne de aliis in præsentem dicam) nihil possit ejus esse lectione utilis, nihil amœnius quoque propter incredibilem rerum varietatē, copiam exemplorum, judicium denique ac probitatem scriptoris. Agathiz quidem Scholastico hac in parte merito visus est prorsus incomparabilis, unde in Epigrammate lib. V. Antholog. p. 518. negat vitæ ipsius Plutarchi in hoc opere locum fuisse, quod Plutarchi nusquam occurrat similis sive ὁμοίωτος.

Σεῖο πολυκλήνηα τύπον εἴσαυτο χερσῶν
Πλάταρχε κρατερῶν ἡέες Ἀυσονίων.
Ὅτι τῶ ὁμοίωτοις βίοις Ἕλληνας ἀρίστους.
ῥώμης εὐπολέμοις ἡρώσας ἐπασταίς.
Ἄλλα τῶ βίοτοιο ὁμοίωτον βίον ἄλλον
Ὅσθ' οὐδ' οὐ γράψαις, εἰ γὰρ ὁμοίον ἔχεις.

Et

i) ποιητῶν.

i) ἐν ἄλλῳ, πρὸς τὰς ἐρωτικῆς.

73. *περὶ Ἰσιδος καὶ Ὀσίριδος* ad Cleam *eruditam sœminam. Lampr. num. 116. *περὶ τῆς κατὰ Ἰσω λόγου καὶ Σάραπιν*. Vertit etiam Suffridus Petri Lovan. 1564. 8. Frigidus in hoc libro allegorias reprehendit Samuel Parkerus de Deo p. 22. Ad hunc librum illustrandum operæ pretium est conferre Laurentii Pignorii mensam Isiacam, Marshamii canonem Chronicum & Oedipum Ægyptiacum Athanasii Kircheri etfi in hoc plurima sunt obelo digna, uti pluribus ostendere instituit Jacobus Vindetus vir doctiss. in notis ad hunc librum, sed quæ lucem publicam non adspexerunt.

74. *Περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς*, pag. 384. Lampr. num. 115. sive de *ἐν* apud Delphos ad amicum Serapionem, eundem ni fallor quem poëtam Atheniensem memorat Plutarchus libro proximo p. 396. affirmatq̄ poëmata scribere τοῖς μὲν πράγμασι φιλοσόφως καὶ αὐστηρῶς, δυνάμει δὲ καὶ χάριτι καὶ καθασκευῇ περὶ λέξιν εἰκίοτα τοῖς ὁμήρου καὶ Ησιόδου. Et p. 402. *ἀλλὰ σὺ δὲ αὐτὸς ἐπὶ φιλοσοφίαν ποιητικὴν κατασκευάσῃς*. Stoicus fuit ut colligas è p. 400. Vertit librum quoque Arnoldus Ferronus. Lugd. 1557. 8. & Joach. Camerarius, Lipsi. 1576. 8.

75. *Περὶ τῆς μὴ χρῆν ἑμμετρα νῦν τὴν Πυθίαν*, p. 394. Lampr. num. 114. sive de vilitate & vitiositate versuum in plerisque oraculis & quare oracula Pythia non amplius reddat carmine. Dialogus quo Philinus Basilocli narrat colloquium Theonis cum Boëtho Geometra ab Epicuri partibus stante, Zoo, Diogeniano, Serapione poëta, & interpretibus oraculorum habitum. Neque antiquioribus ætatibus omnia oracula versibus ***edita, neque suo tempore plane defuisse Pythiam oracula reddere versibus, diferte Plutarchus testatur p. 403. *ἵνα δὲ χρῆσμοὶ καὶ νῦν κατὰ μέτρον ἐκτρέχουσιν*. Ceterum negat Plutarchus Deum ipsum esse versuum auctorem sed Pythiam ejusque interpretes. Deum tantum visa suggerere & animum ad futura videnda illustrare. *καὶ γὰρ εἰ γράφειν εἶδει, μὴ λέγειν τὰς χρησμῶν, ἢ ἂν οἶμαι τῶν θεῶν τὰ γράμματα νομίζοντες εἰς ἐγὼ μὲν ὅτι λείπειται καλλιγραφία τῶν ἑσσελικῶν*. Etenim si scribenda fuissent, non enunciantia oracula, non puto nos litteras Deo imputaturos fuisse, ac reprehensuros quod elegantia regias non æquarent p. 397. adde p. 404. Termille annos viguisse Delphicum illud Oraculum scribit Plutarchus p. 408.

76. *περὶ*

* Vide supra num. 66.

** Eustathius ad *Iliad.* ε. ἰσέον ὅτι τὸ ἐστὶν αἰὲν εἰς ἑλθόν ὅς παλαιοί, προσίθειτες τὸ εἶ. Vide & Plutarchum de Orac. defectu p. 426.

*** Cic. 2. de divinac. *Pythi temporibus jam Apollo versus facere desinit.*

76. *περὶ τῶν ἐκλελοιπότεων χρησμάτων* five de oraculorum defectu p. 408. Dialogus inter Demetrium Grammaticum, Cleombrotum Lacedæmonium, Ammonium, Plutarchum, Heracleonem Megarensē, Didymum Cynicum & Philippum, dicatus Terentio Prisco. Lampr. n. 87. Prodiit Adriano Turnæbo interprete Paris. 1556. 4. & cum proœmio Joach. Camerarii & notis editus est Lipsiæ 1576. 8. 1565. 8. Non omnia tum oracula defecisse, ex ipso Plutarcho & superiore ejus libro perspicuum est, & variis testimoniis ostendit V. C. Antonius Van Dalen libro de Oraculis. Sed sensim jam illa propagato per orbem Evangelio CHRISTI dilabebantur, ac cessabant, licet hæc Plutarchum * ratio penitus fugit.
77. *ὅτι διδακτὸν ἡ ἀρετὴ* five virtutem doceri posse p. 439. Lampr. num. 170. *περὶ ἀρετῆς* vel *εἰ διδακτὸν ἡ ἀρετὴ*. Vertit & H. Stephanus: spiritus accenset Rualdus c. 20. vitæ Plutarchi. Præter rem, ni fallor, Virtutem doceri non posse, disputaverat Plato in Menone.
78. *περὶ τῆς ἀρετῆς* five de virtute Morali quod in affectuum rationabili moderatione non extirpatione consistat, p. 440. Lampr. n. 70. existat & cum explicationibus Joach. Camerarii Lipsiæ, 8. vertit præterea Gvil. Plantius Francof. 1574. 4.
79. *Περὶ ἀσργίας* five de ira cohibenda Fundano ** inscriptus liber p. 452. quem pulcherrimum vocat Gellius lib. 1. capite 26. Apud Lampriam num. 92. liber *περὶ ὀργῆς* memoratur. Similiter apud Photium Cod. 161. è Sopatri eclogia. Vertit & Erasmus T. 8. Opp.
80. *περὶ εὐθυμίας* five de animi tranquillitate ad Paccium quem improbitas ministrorum suorum perturbaverat, p. 464. Lampr. n. 94. Vertit Gvil. Budzus.
81. *περὶ Φιλαδελφίας* five de fraterno amore ad Nigrinum & Quintum fratres qui mutuo se invicem amore prosequēbantur, pag. 478. Lampr. num. 97. Vertit & Gvil. Plantius Francof. 1574. 4. & Thomas Naogeorgus.
82. *περὶ τῆς εἰς τὰ ἐκγονα Φιλοσοργίας* five de amore prolis à natura ipsa brutis animantibus longe vero magis homini commendata, pag. 493. Vertit & Gilbertus Longolius.
83. *Εἰ ἀνταρκτὴς ἡ κακία πρὸς κακοδαίμονιαν* five quod vitiositas ad infelicitatem sufficiat p. 498. Vertit & Ottomarus Luscinius.

Y y 2

84. πῆ-

* Confer Jo. Lightfooti Opera postuma p. 158.

** Hic fortassis Minicius Fundanus PROCOS. Aficæ sub Hadriano de quo Margv. Gudius apud Vet. Inscrip. Gruteri p. MXIV. 6.

84. *πότερον τὰ τῆς ψυχῆς ἢ τὰ τοῦ σώματος πάθη χείρονα*, quod animi quam corporis longe peiores sint morbi. p. 500. Lampr. n. 196. Vertit & Erasmus Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp. item Jo. Rainoldus Lond. 1619. 12. male à Rualdo p. 38. c. 19. vitz Plutarchi num. 123. refertur inter ea quæ Lamprias memorat Plutarchi deperdita.
85. *περὶ ἀδολεχίας* five de garrulitate p. 502. Lampr. num. 91. Sopater apud Phot. cod. 161. vertit & Thomas Naogeorgus. Præterea Ludovicus Ruffardus Lugd. 1554. 8. testatus hunc librum adeo probatum viro eximio Francisco Hospitalio, ut penitus ediscendum & nunquam de manibus deponendum judicaret. Ex versione & cum scholiis Joannis Caselii viri doctissimi lucem vidit Rostoch. 1589. 4.
86. *Περὶ πολυπραγμοσύνης* de cujus vocabuli significatione vide Gellium XI. 16. ubi hujus libri meminit. Meminit etiam Lamprias n. 96. Græce separatim bis edidit Jo. Caselius Rostoch. 1588. 4. & Helmst. 1590. 8. & à latina versione sua cum notis. ibid. 1595. 4. In Græcolat. editione Plutarchi legitur cum Xylandri versione p. 515. Transtulit quoque Erasmus Basil. 1520. 4. & Tomo VIII. Opp. Memorat præterea Lamprias num. 146. librum Plutarchi *περὶ πειρησίας*, quod est genus curiositatis ineptæ atque inutilis, ut *πελυπραγμοσύνη* exitiosæ ac molestæ.
87. *περὶ φιλοπλητίας* five de divitiarum cupiditate p. 523. Lampr. n. 199. Vertit etiam Erasmus Basil. 1520. 4. & Tom. VIII. Opp. Sopatro apud Photium Cod. 161. memoratur liber Plutarchi *περὶ πλείων*.
88. *περὶ δυσωπίας* Lampr. num. 95. & Sopater apud Photium Cod. 161. ubi inscribitur *περὶ δυσωπίας λόγος*. de immoderata & vitiosa verecundia qua vel ab utilibus aut honestis impediri, aut ad noxias & honestas actiones compelli nos temere patimur. p. 528. Exstat hic liber lectu dignissimus latine versus etiam à Jo. Casario Consentino & ab Erasmo T. 8. Opp.
89. *περὶ φθόνου καὶ μίσους*. de odio & invidia & utriusque differentiâ. pag. 536. Vertit & H. Stephanus.
90. *περὶ τοῦ ἐαυτὸν ἐπαινεῖν ἀνεπιφθόνως* five ad Herculanium liber, qua quis ratione se ipsum citra * invidiam laudare possit. pag. 539. Lamprias n. 84. vertit & Thomas Naogeorgus.

91. πει-

* Cicero de haruspicum responsis : *Potest quisquam sibi in rebus magnis cum invidia versari, sibi graviter contra inimici contumeliam sine sua laude respondere?*

91. *περὶ τῶν ὑπὸ τῆς θεῆς βραδείας τελευτημένων.* Sopater apud Phot^o Cod. 161. Lamprias num. 90. De fera Nimiris vindicta Dialogus Cynio inscriptus & initio mutilus in quo colloquuntur Patrocles, Timon, Olympianus & Plutarchus pag. 548. Initio pro ὁ ἐπίκουρος malim legere ὁ ἐπικύρει. Ceterum in hoc dialogo sive libro si pro Diis Deum rescribas plurima invenies digna quæ à Christiano dicantur, ut ait Grotius pag. 128. de satisfactione CHRISTI adversus Socinum. Vertit & Bilibaldus Pirckeimerus. De eodem argumento conferes ubi lubebit Casparis Barthii Adversaria p. 2906 seq. & Acacii Enekelii Sejanum.
92. *περὶ εἰσαρμείης* sive de fato liber (extrema parte mutilus) ad Pisonem quem Φίλιππον vocat p. 568. Dissertit autem de fato ex mente Platonis, non quatenus ἁσία sed quatenus ἐνέργεια est & res non particulatim sed καθόλου instar legis dirigit & sub certis conditionibus definit ita ut contingentibus & libero arbitrio locum relinquat & casui fortunæque: tota vero Divinæ subsit providentiæ. E versione Hugonis Grotii hic liber exstat in Philosophorum sententiis de fato quas magnus hic vir congeffit. Libros 2. hujus argumenti memorat Lamprias. num. 56.
93. *περὶ τῆς Σωκράτους δαιμονίας* * dialogus de genio Socratis pag. 575. 580. seq. Lampr. num. 67. Vertit præter Xylandrum Thomas Naogeorgus.
94. *περὶ φυγῆς* de exsilio æqua mente tolerando ad amicum qui Sardinibus patria sua exsulabat. pag. 599. Lampr. n. 99. Vertit & Angelus Barbatus.

Y y 3

95. πᾶ-

* δαιμόνιον vocant itidem alii, ut Aristides T. 3. pag. 36. Apulejus Deum Platone ipso præeunte. Atque ut vel è Polluce notum est, δαίμονες Græcis scriptoribus sunt Spiritus etiam boni, & Platoni summus DEUS μέγιστος Δαίμων. Bonum angelum fuisse illum Socratis genium, præter Plutarchum, Proclum, aliosque veteres vix dubitarunt è Christianis Ficinus, Campanella, Augullinus Steuchus & in Hist. Philosophica Angliæ edita Tho. Stanleius, quibus suffragatus nuper est amicus noster Godtridus Olearius in pererudita diatriba de hoc argumento edita Lipsiæ 1702. Fateor tamen verisimillimam mihi videri eorum sententiam quibus mens provida Socratis ejus fuisse genium creditus fuit. Nam ut Plato in Timæo, τὸ δὴ περὶ τῆς κυρωτάτης παρ' ἡμῖν ψυχῆς εἶδος διανοεῖσθαι δεῖ τῆδε, αἰς ἀρα αὐτὸ δαιμόνα θεὸς ἐκάστῳ δέδωκε τέτο. Dio Chrysol. IV. de regno p. 71. ὁ δὲ ἰδῆος ἐκάστῳ νῆς ἅτις ἐστὶ δαίμων ἔχοντος ἀνδρός. Porro Socratis exemplo genios sibi adesse gloriati sunt Constantius Imp. apud Ammian. XXI. 14. ac recentiore ætate Cardanus, Campanella, Niphus, Postellus, Hermolaus Barbarus. Jo Picus, Africius, Bordinique quidam amicus teste H. More in antidoto adversus Atheismum, & Bodinus ipse ut traditum Francisco Pithoco in Pithœanis,

95. *Ἐπιμνηστικὸς πρὸς τὴν ἰδίαν γυναῖκα* sive Consolatio ad uxorem Timoxenam morte filiolæ cognominis afflictam, quam post filios duos unum natu maximum & alterum Chzronem amiserat altero postquam nata fuisset anno, p. 608. Lampr. n. 110. Vertit & Latine *Robertus Britannicus*, Gallice *Stephanus Boëtius* Paris. apud Fed. Morellum 1572. & cum Xenophontis Oeconomico & Plutarchi præceptis conjugaliibus.
96. *Συμποσιακῶν προβλημάτων* sive convivalium quæstionum libri IX. ad Sossium Senecionem civem suum Chzronensem, p. 612. Lampr. num. 183. *περὶ προβλημάτων*. Octo libros memorat Sopater apud Phot. Cod. 161. sed octo prioribus qui singuli decades singulas quæstionum continent (vide pag. 697. & 736.) nonum denique librum subjunxit Plutarchus quindecim quæstiones & sermones Athenis in Museis habitos complexum. Allegat hos libros Gellius, Macrobius quoque pleraque ex his in librum septimum retulit suorum Saturnalium. Decades quinque problematum Plutarchi ex Hadriani Junii versione cum ejus scholiis lucem viderunt Lugd. in 8. & in H. Stephani editione Latina Plutarchi.

In quæstionibus Convivalibus colloquentes inducuntur.

- A**gemachus.
 Agias.
 Alexander Epicureus.
 Alexio, Plutarchi Socer, p. 701. D.
 Ammonius, *ἑρατηγὸς* Athenis.
 Antipater.
 Apollonides *ὁ ταυρικὸς*, p. 650. F.
 Apollophanes Grammaticus, pag. 684. E.
 Aristænetus Nicænus, p. 656. A.
 Aristo (*Ἀρίτων & Ἀρισίων* scriptum invenio.)
 Aristodemus Cyprius.
 Athryilatus Thasius, Medicus, p. 651. A.
 Autobulus (Plutarchi F.) cujus nuptiæ memorantur, p. 666. D.
- Boëthus Epicureus, p. 673. C.
 Cæfernus, Flori *γαμβρός*, 702. E.
 Cajus Flori *γαμβρός*, 682. F.
 Callistratus Amphictyonum *ἰππομελητῆς* in Pythiis 704. C. filius Leonis 705. B. Sophista 667. D.
 Caphisus Theonis F.
 Chzremonianus Trallianus, pag. 641. B.
 Cleomenes Medicus, p. 694. F.
 Crates Thessalus, p. 639. B.
 Crato Plutarchi *γαμβρός*, p. 610. A.
 Diogenianus Pergamenus.
 Dionysius Melitenis, p. 744. F.
 Dorotheus Rhetor, p. 665. A.
 Empedocles, p. 728. D.

Era-

- Erato ἀρμονικός, p. 645. D. 736. 743.
 Eustrophus Atheniensis.
 Euthydemus Plutarchi στωϊκός, p.
 700. F. Sudiensis, 657. F.
 Favorinus Philosophus.
 Firmus Plutarchi γαμβρός, pag.
 636. A.
 Florus (Μέτριος Φλώρος p. 680. C.
 626. E.) antiquitatis amans,
 702. D.
 Glaukias Rhetor, p. 628. B.
 Heleias Geometra.
 Herodes Rhetor. Hunc innuere
 videtur etiam pag. 676. C. ubi
 introducitur ῥητόρων ὁ μάλιστα
 δοκῶν ἀναγνωσμάτων ἐντυχά-
 νειν ἐλευθερίων.
 Hylas Grammaticus, p. 739. E.
 Lamprias Plutarchi avus, p. 678. E.
 684. A.
 Lamprias Plutarchi frater.
 Lucianus Pontifex Corinthi.
 Lucius Pythagoricus Flori F. pag.
 702. f. 704. B. Tyrrenus,
 Moderati discipulus p. 727. B.
 Marcion.
 Marcus Grammaticus.
 Maximus Rhetor.
 Menephyllus Peripateticus.
 Memicus Pzdoriba.
 Milo Plutarchi amicus, p. 628. B.
 Mæragenes Atheniensis, 671. C.
 Moschio Medicus, p. 658. A.
 Nestor.
 Nicias Nicopolita Medicus, pag.
 698. A.
 Nicostratus, p. 714. A. D. 715. B.
 Nicrus (ΝίκρⓄ an pro ΝικόστρατⓄ)
 Chzroneus p. 692. B.
 Olympicus p. 654. B.
 Onesicrates.
 Patrocles Plutarchi γαμβρός; pag.
 642. C. 681. D. 700. F.
 Petrus in Pythiis ἀγνοοῦμένη.
 Philinus.
 Philippus, p. 711. C. p. 712. D.
 Philo Medicus.
 ΦιλοπάππⓄ βασιλεύς (mensz) p.
 628. A.
 Plutarchus.
 Plutarchi Pater, p. 655. F. minime
 præceptus in loquendo, pag.
 641. C.
 Plutarchi filii.
 Polycharmus.
 Polycrates.
 Praxiteles ὁ ποιητής.
 Protogenes Grammaticus.
 Satyrus, p. 658. A.
 Serapion Epinicia celebrans, pag.
 628. A.
 Soclarus, p. 640.
 Sospis Rhetor.
 Sossius Senecio.
 Sylla Carthaginienfis: Σύλλας, pag.
 650. A. Σύλλας ὁ ἑταῖρⓄ, p.
 636. A.
 Symmachus.
 Themistocles Stoicus, p. 626. E.
 Theo Grammaticus, p. 626. E.
 728. f. ὁ ἑταῖρⓄ, p. 620. A.
 Theonis filii.
 Thrasybulus.
 Thrasyllus Ammonii F.

Timo frater Plutarchi p. 615. D. Zopyrio Grammaticus.
 Trypho Medicus p. 646. A. 683. C. Zopyrus Epicureus, Medicus, pag.
 Tyndares Lacedæmonius. 653. C.
 Xenocles Plutarchi frater p. 635. A.

97. Ἐρωτικός Amatorius dialogus de honesto amore conjugali præferendo turpibus pæderastarum libidinibus; p. 748. Lampr. n. 105. Vertit & Arnoldus Ferronus Lugd. 1557. 8. In hoc libro verecundiam per alia scripta tam diligenter à Plutarcho servatam desiderat Rualdus in ejus vita cap. XXVIII.

98. Ἐρωτικαὶ διηγήσεις five quinque amatoriz narrationes p. 771. quæ Latine etiam veris exstant ab Angelo Politiano T. 2. Opp. Lampr. n. 210. ἐν ἀλλῶ πρὸς τὰς ἐρώντας, qui posterior titulus præsentis libris minus congruit. Μυθικὰ διηγήματα, vocat Julianus Orat. VII. pag. 227.

99. Ὅτι μάλιστα τοῖς ἡγεμόσι δὲ τῶν Φιλόσοφον ἀφελίγεται quod maxime cum Principibus viris Philosopho sit differendum f. Principi cum Philosopho frequentissime colloquendum esse p. 776. Vertit etiam Erasmus Venet. 1518. 8. Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp. Rualdo capite 20. vitæ Plutarchi inter dubia vel spuria scripta refertur.

100. πρὸς ἡγεμόνα ἀπαίδευτον, de Principe indocto five de doctrina Principum pag. 779. Vertit etiam Erasmus ibid. seorsim prodit Argent. 1598. 8.

101. Ἐὶ προσβυτέρῳ πολιτευτέῳ num seni & quomodo gerenda sit Resp. ad Euphanem amicum ætate jam profectum & muneribus publicis fungentem p. 783. Lampr. n. 73.

102. πολιτικὰ ᾠρογγέλματα five præcepta regendæ Reipublicæ ad Memnenum virum nobilem, p. 798. Sopater apud Phot. cod. 161. & Lampr. n. 102. valde laudantur à Naudzo in Bibliograph. Polit. Meminit Plutarchus ipse in limine scripti de usu capiendi ex inimicis. Vertit præter Gvil. Xylandrum Nicolaus Saguntinus, cujus versio occurrit in edit. Latina H. Stephani.

103. περὶ μοναρχίας καὶ Δημοκρατίας καὶ Ὀλιγαρχίας, brevis disputatio, p. 826. Vertit Gisbertus Longolius.

104. περὶ τῆ μη δὲν δανίσεια five de vitando zre alieno, p. 827. Lampr. n. 203. Gallice vertit Antonius du Moulin Lugd. 1546. 8.

105. Vita X. Oratorum: Antiphontis pag. 832. Andocidis, 834. Lyfix, 835. Isocratis 836. (hæc quibusdam υποβολιμαία * videtur, quia nonnulla aliter narrat quam Plutarchus in aliis scriptis. Vide Rualdum in vita c. 20.) Isæi, 839. Lycurgi, 841. Demosthenis, 844. Hyperidis 848. & Dinarchi 850. Conferendæ cum Photii excerptis cod. 259. seqq. ex quibus non pauca suppleri & corrigi poterunt. Ceterum Oratorum illorum omnium fere orationes saltem aliquæ ztatem tulerunt, quarum editionibus vita unius cujusque ex Plutarcho præfigi solet. Vide si placet quæ dixi lib. II. cap. ult. Plutarchi esse negat Gaddius T. L. p. 175. levibus quibusdam argumentis. Memorantur à Lampria n. 40. Vertit Robertus Britannus.
106. Ἐπιτομή τῆς συγκρίσεως Μενάνδρου καὶ Ἀριστοφάνους pag. 853. Lampr. num. 119. Menandrum Aristophani longe præfert Plutarchus. Phrynichus vero Plutarchum reprehendit quod usus sit voce Attica ** συγκρίσεως, licet constat nec Dionysium Halicarnasseum nec alios optimos scriptores ab illa abstinuisse. Aristophanem adversus Plutarchi criminationes in singulari diatriba defendit Nicodemus Frischlinus quæ Comædiis Aristophanis cum Latina Frischlini Metaphrafi Francof. 1586. 8. editis præmittitur.
107. περὶ τῆς Ἡροδοτῆος κακοθείας five de Herodoti malignitate ad Alexandrum quendam p. 854. Lampr. n. 120. Hoc libro ultus est Plutarchus ignominiam patris suæ Bæotiz ab Herodoto iniustam.
108. περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς Φιλοσόφοις p. 874. de præctis Philosophorum Physicis, utile & succinctum compendium libris V. licet insaniant, inquit Xylander, qui his libris lectis scire se putant quid de quaque in iis proposita re senserint Philosophi. Lampr. περὶ τῶν ἀρεσκόντων Φιλοσόφοις Φυσικῆς ἐπιτομῆς βιβλία εἰ. num. 59. & περὶ Φυσικῶν ἀρεσκόντων num. 185. & Φυσικῆ ἐπιτομῆ 173. Hi libri conferendi sunt cum opere quod exstat sub titulo Historiæ Philosophicæ Galeni. Unum enim idemque scriptum est, sed neutrum integrum. Alterum vero ex altero emendari & suppleri potest ut notavit Jo. Jonsius de scriptoribus Historiæ Philosophicæ p. 268. Seorsim hoc opus prodiit Græce & Latine ex versione Gvil. Budzi Basil. 1531. 4. apud Hervagium. περὶ τῶν ἀρεσκόντων Φιλοσόφοις Φυσικῶν δογμάτων citatur ab Eusebio lib. XIV. præpar. p. 747. 753. & XV. p. 836. - - 852. Cyrillus 2. contra Julian. p. 51. ἔφη γὰρ περὶ αὐτῶν ἰχρὸς ὡς ἀγαθὸν ὁ πλά-

Z z

* Etiam de aliis horum decem Oratorum vitis dubitat Jonsius III. 6.

** Conter Clariff. Grævii notas ad Solocittam Luciani T. 2. p. 743. seqq.

ὁ Πλάταρχος ἐν πρώτῳ βιβλίῳ Φυσικῶν δογμάτων συναγωγῆς, & pag. 46. Πλάταρχος τόνυν ἀνῆξ τῶν παρ' αὐτοῖς ἐκ ἀσημοῦ γεγονώς ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τ' τῶν Φυσικῶν δογμάτων συναγωγῆς. Aëtium, Plutarchum & Porphyrium περὶ ἀρεσκόντων τοῖς Φιλοσόφοις allegat Theodoritus 2. Therapevt.

109. Αἰθία Φυσικαί five liber naturalium quæstionum pag. 931. Lampr. num. 206. Vertit Gisbertus Longolius.
110. περὶ τῆς ἐμφαινομένης προσώπου τῷ κύκλῳ τ' σελήνης five de facie in orbe Lunæ p. 920. Dialogus initio mutilus & hinc inde mancus, in quo colloquuntur Sylla Carthag., Apollonides, Lucius Pythag. Pharnaces, Theon, Aristoteles junior, Menelaus Mathemat. & Lampr. Plutarchi frater. Meminit filius Lamprias n. 71. περὶ τῆς ἐν τῇ σελήνῃ φαίνομένης προσώπου. Confer magni Kepleri Astronomiam Iunarem Francof. 1634. 4. editam p. 87. In hoc libro Antipodes dari inficiatus est Plutarchus, ut notavit vir illustris doctrinæ Jobus Ludolfus p. 559. commentarii ad Hist. Æthiopicam ὀμψήφους ei producens Æthiopas suos & veteres plerosque Christianos ut Lactantium, Augustinum &c.
111. περὶ τῆς πρώτης ψυχρῆς de primo frigido five prima frigoris causa, ad Favorinum p. 945. Lampr. num. 89. *Fundamenta similis Parmenidiane de principis opinionis in hoc libro jacta videntur, qui videtur ex aliquo tractatu qui Plutarchi tempore extabat descriptus & desumptus. Habet enim non pauca & acutiora & firmiora quam solent esse auctoris ipsius qui ea vulgavit.* Hæc Baco de Verulamio in Philosophia Parmenidis, Tellefii & Democriti p. 238. Vertit Hadrianus Turnebus.
112. περὶ τῆς πότρου ὕδαρ ἢ πῦρ χρησιμώτερον, aquane an ignis sit utilior p. 955. Lampr. num. 194. ὅτι ἔδοξεν Ἡρακλείτῳ πρότερον (πότρου) χρησιμώτερον πῦρ ἢ ὕδαρ, unde hoc male à Rualdo inter deperdita refertur c. 19. p. 38. Idem cap. 20. vitæ Plutarchi non valde gravibus motus argumentis librum de aqua & igne spuris accenset.
113. Πότερα τῶν ζῶων φρονιμώτερα, τὰ χερσαῖα ἢ τὰ ἐνύδρια. Dialogus de solertia animalium probans aquatilia hac in parte terrestribus neutiquam cedere p. 959. Lampr. num. 143. Cum latina Sim. Grynzi versione prodit Basil. 1534. 8. Gallice vertit Arnoldus Pasquet de la Rochefoucaut Paris. 1557. 8. Colloquuntur Avtobulus & Soclarus, tum Aristotimus * qui χερσαῖα five terrestria defendit suffragantibus Eubioto, Aristone Plutarchi ἀνεψιῷ, Æacide Diounyfii Delphici, &

* Ἀριστόδημος p. 959.

& Nicandro Euthydami F. : præterea Phædimus pugnans pro aquatilibus, adfentiente Heracleone Megarenfi & Philoftrato Eubœenfi, & Optatus neutras partes præferens.

114. *περὶ τὰ ἀλόγα λόγια* *χρήστος* p. 984. Gryllus dialogus qui rectius inscribitur *ὅτι ὁ ἦταν τῶν ἑαυτοῦ ἐπιθυμιῶν ἦταν ἐστὶ ἐξ τῶν ἀλόγων ζώων* ut ait Vavassor p. 215. de ludicra dictione. Lampriz videtur num. 125. innui hoc titulo: *περὶ ζῶων ἀλόγων ποιητικός*. Sed idem n. 132. memorat & aliud: *εἰ λόγον ἔχει τὰ ζῶα*. Græce & Latine occurrit etiam in Dornavii Amphitheatro, T. I. p. 359. Gallice vertit Adamus de la Planche, Tolosæ 1558. 8. Colloquuntur in hoc dialogo Ulysses, Circe & Gryllus in suam *μεταμορφωθεὶς*, neque volens iterum Ulyssis præcibus humanam formam induere. Deest huic libro pars posterior de prudentia & justitia brutorum.
115. *περὶ σαρκοφαγίας λόγοι* five dissertationes duæ (quarum posterior extrema parte est trunca) pro sententia Pythagoræ qui carniæ esu abstinere jubebat pag. 993. 996. Vertit etiam Suffridus Petri Lovan. 1564. 8.
116. *Πλατωνικὰ ζητήματα* five Platonicæ quæstiones p. 999. Lampr. n. 133. Vertit Ludovicus Nogarola Venet. 1552. 4.
117. *περὶ τὴν Τιμαίω ψυχογονίαν* five de animæ procreatione à Timæo; ad filios Avtobulum & Plutarchum p. 1012. Lampr. num. 63 cum Adr. Turnebi versione prodiit Paris. 1552. 4. exstat & Gallica versio Ludovici Regii, ibid. 4. Ex eodem libro excerpta (fortassis à Photio) p. 1030. Etiam Paccius à Plutarcho desideraverat sibi scribi *περὶ τῶν ἐν Τιμαίω δοκούντων ἐπιμελεστέρως ἐξηγήσεως*, ut testatur noster in limine libri de animi tranquillitate.
118. *περὶ Στωϊκῶν ἐναντιωμάτων* commentarius de repugnantibus Stoicorum dogmatum inter se & cum Philosophorum illorum vita, pag. 1033. Lampr. num. 74. exstat etiam ex versione Eduardi Henrysonis, Lugd. 1555. 8.
119. *Σύνψις ἔστι τῶν ἀδοξότεροι οἱ Στωϊκοὶ τῶν ποιητῶν λέγουσιν*. Compendium commentarii quo ostenditur Stoicos quam Poëtas absurdiora docere, p. 1057. Lampr. num. 77.
120. *περὶ τῶν κοινῶν ἐνομιῶν πρὸς τὰς Στωϊκὰς* five de communibus notitiis adversus Stoicos eorumque paradoxa Moralia p. 1058. & Physica p. 1073. seq. Dialogus in quo colloquuntur Lamprias Plutarchi frater & Diadumenus Academicus. Meminit filius Lamprias n. 75.

121. ὅτι εὐδὲ ζῆν ἐστὶν ἡδέως καὶ Ἐπίκρου five non posse suaviter vivi secundum Epicuri decreta. Dialogus lectu dignissimus, in quo colloquantur Xeuxippus, Theo adhuc νεός, Aristoteles quidam, Aristodemus & Plutarchus p. 1086. Lampr. num. 81.
122. πρὸς Κολώτην five adversus Colotæ Epicurei librum Ptolomæo dicatum quo contendebat, ὅτι κατὰ τῶν ἄλλων Φιλοσόφων δόγματα εὐδὲ ζῆν ἐστὶν, quod secundum aliorum Philosophorum decreta ne vivi quidem possit. p. 1105. Hic liber five dialogus Saturnino inscriptus in quo colloquantur Aristodemus Ægientis Academicus & Plutarchus, superiori libro ab auctore fuit præmissus, ut ex ejusdem exordio perspicue patet. Lampr. n. 80. πρὸς Κολώτην ὑπὲρ τῶν ἄλλων Φιλοσόφων.
123. Ἐὶ καλῶς εἴρηται τὸ λάθε βιώσας contra dictum Epicuri *, qui bene latuit bene vixit p. 1128. Lampr. n. 168. confer Gassendum de Philosophia Epicuri p. 1207. seq. & Petrum Petium lib. 3. Miscell. c. 30. Vertit etiam Erasmus Basil. 1520. 4. & T. 8. Opp.
124. περὶ Μουσικῆς five de Musica Dialogus, in quo colloquantur Onesicrates, Soterichus Alexandrinus (de quo p. 1135.) & Lysias p. 1131. Jam pridem est quod Marcus Meibomius V. C. præfat. ad veteres Musicos testatus est quinquaginta amplius loca ad Musicam spectantia in Plutarcho restituere versionesque Latinam & Gallicam emendare se posse.
125. Denique in hac editione Anni 1620. & 1624. sequitur cum Mauffaci ** versione & notis, Plutarchi liber περὶ ποταμῶν καὶ ὄρων ἐπισημίας καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς εὐρισκομένων p. 1149. -- 1164. de fluviorum appellationibus five cognominibus Hydaspæ, Ismeno, Hebro, Gange, Phasi, Arare, Pactolo, Lycorma, Mæandro, Marsya, Strymone, Sagari, Scamandro, Tanai, Thermodonte, Nilo, Eurota, Inacho, Alpheo, Euphrate, Caico, Acheloo, Araxe, Tigride & Indo. Græce primus edidit Simon Gelenius cum Strabonis Epitome & Arriani atque Anonymi periplis. Basil. 1533. 4. Latine vertit Natalis Comes. Basil. 8. Existat & alia versio Turnebi si titulo fides habenda, Mauffacus enim Turnebi esse negat. Denique cum versione Philippi Jacobi Mauffaci & notis, addito Vibii Sequestris Latini & Christiani ut videtur scriptoris libello de fluminibus, fontibus, lacubus, paludibus, montibus, nemoribusque & gentibus ad Virgi-

* Neocli tribuit Suid, in Νεοκλήσ.

** Eiusdem Mauffaci iudicium five dissertatio de Plutarchi scriptis præmittitur in his duabus editionibus Tomo priori operum Plutarchi. Edidit quoque librum de fluminibus cum versione Mauffaci & notis Jo. Hudson. V. C. T. 2. Geographor. minor. Græcorum Oxon. 1703. 8.

76. *περὶ τῶν ἐκλειπομένων χρησμάτων* five de oraculorum defectu p. 408. Dialogus inter Demetrium Grammaticum, Cleombrotum Lacedæmonium, Ammonium, Plutarchum, Heracleonem Megarensē, Didymum Cynicum & Philippum, dicatus Terentio Prisco. Lampr. n. 87. Prodiit Adriano Turnæbo interprete Paris. 1556. 4. & cum præmio Joach. Camerarii & notis editus est Lipsiæ 1576. 8. 1565. 8. Non omnia tum oracula defecisse, ex ipso Plutarcho & superiore ejus libro perspicuum est, & variis testimoniis ostendit V. C. Antonius Van Dalen libro de Oraculis. Sed sensim jam illa propagato per orbem Evangelio CHRISTI ditabantur, ac cessabant, licet hæc Plutarchum * ratio penitus fugit.
77. *ὅτι διδακτὸν ἢ ἀρετὴ* five virtutem doceri posse p. 439. Lampr. num. 170. *περὶ ἀρετῆς* vel *εἰ διδακτὸν ἢ ἀρετὴ*. Vertit & H Stephanus: spuris accenset Rualdus c. 20. vitæ Plutarchi. Præter rem, ni fallor, Virtutem doceri non posse, disputaverat Plato in Menone.
78. *περὶ τῆς ἀρετῆς* five de virtute Morali quod in affectuum rationabili moderatione non extirpatione consistat, p. 440. Lampr. n. 70. exstat & cum explicationibus Joach. Camerarii Lipsiæ 8. vertit præterea Gvil. Plantius Francof. 1574. 4.
79. *Περὶ ἀσργίας* five de ira cohibenda Fundano ** inscriptus liber p. 452. quem pulcherrimum vocat Gellius lib. I. capite 26. Apud Lampriam num. 92. liber *περὶ ὀργῆς* memoratur. Similiter apud Photium Cod. 161. è Sopatri eclogis. Vertit & Erasmus T. 8. Opp.
80. *περὶ εὐθυμίας* five de animi tranquillitate ad Paccium quem improbitas ministrorum suorum perturbaverat, p. 464. Lampr. n. 94. Vertit Gvil. Budæus.
81. *περὶ Φιλαδελφίας* five de fraterno amore ad Nigrinum & Quintum fratres qui mutuo se invicem amore prosequabantur, pag. 478. Lampr. num. 97. Vertit & Gvil. Plantius Francof. 1574. 4. & Thomas Naogeorgus.
82. *περὶ τῆς εἰς τὰ ἐκγόνα Φιλοσοργίας* five de amore prolis à natura ipsa brutis animantibus longe vero magis homini commendata, pag. 493. Vertit & Gilbertus Longolius.
83. *Εἰ ἀνταρκτὴς ἢ κακία πρὸς κακοδαίμονιαν* five quod vitiositas ad infelicitatem sufficiat p. 498. Vertit & Ottomarus Luscinus.

Y y 2

84. πὸ-

* Confer Jo. Lightfooti Opera postuma p. 158.

** Hic fortassis Minicius Fundanus PROCOS, Afizæ sub Hadriano de quo Margv. Gudianus apud Vet. Inscript. Gruteri p. MXIV. 6.

tior criminatur. Tu vero quidvis rectissime geres si non recesseris à te ipso, si primum te composueris, si tua omnia disposueris ad virtutem, recte tibi procedent universa. Politica constitutionis majorum vires tibi expressi, cui si obtemperas, Plutarchum vivendi habes auctorem. Alioqui presentem Epistolam testem invoco, quia in perniciem Imperii non pergis auctore Plutarcho.

Profert deinde Sarisberiensis capite 2. & 7. ejusd. libri & VI. 1. capitula quædam ut vocat politicæ constitutionis è libello Plutarchi quem ait inscribi *Institutionem Trajani*. Ex eodem Nicolaus Oresmius Lexoviensis Episcopus de mutatione monetarum cap. 22. ait enim, inquit, *Plutarchus ad Trajanum Imp. quod Resp. est corpus quod immo quod divini Numinis beneficio veluti animatur & summo aequitatis agitatur nutu, & regitur quodam moderamine rationis*. Apophthegmata Trajano inscripsisse Plutarchum, jam notavi supra num. 64.

Quo facilius inveniri libri singuli Plutarchi quotquot exstant possint, brevem eorum Catalogum adjeci ordine litterarum, adscripto numero quo singulos recensui.

A bstinentia à carnibus, 115.	Artaxerxis Vita, 45.
De ære alieno vitando, 104.	Aristidis vita, 17.
Agefilai vita, 31.	De Atheniensium gloria, 72.
Agidis vita, 37.	Aristophanis cum Menandro comparatio, 106.
Alcibiadis vita, 11.	Aqua an ignis utilior, 112.
Alexandri M. vita, 33. fortuna, 71.	De auditione, 52.
Amici discrimen ab adulatore, 53.	M. Bruti vita, 44.
<i>πολυφιλία</i> , 56. amor fratrum, 81. prolis, 82.	Bruta ratione uti, 114.
Amatorius, 97. Amatoriz narrationes, 98.	Cæsaris Julii vita, 34.
M. Antonii vita, 42.	Camilli vita, 8.
Animi deteriores quam corporis esse morbos, 84.	Abstinentia à carnibus, 115.
Animalia terrestria an aquatilia prudentiora, 113.	Catonis minoris vita, 36. majoris, 18.
Apophthegmata Regum & Ducum, 64. Laconica, 65.	Ciceronis vita, 40.
Arati vita, 46.	Cimonis vita, 25.
	Cleomenis vita, 37.
	Contra Colotem, 112.
	Conjugalia præcepta, 61.

Confo-

91. *περὶ τῶν ὑπὸ τῆς θεᾶς βραδείας τιμωρομένων.* Sopater apud Phot^o Cod. 161. Lamprias num. 90. De fera Niminis vindicta Dialogus Cynio inscriptus & initio mutilus in quo colloquuntur Patrocles, Timon, Olympianus & Plutarchus pag. 548. Initio pro ὁ ἐπικύρει malim legere ὁ ἐπικύρει. Ceterum in hoc dialogo sive libro si pro Diis Deum rescribas plurima invenies digna quæ à Christiano dicantur, ut ait Grotius pag. 128. de satisfactione CHRISTI adversus Socinum. Vertit & Bilibaldus Pirckheimerus. De eodem argumento conferes ubi lubebit Casparis Barthii Adversaria p. 2906 seq. & Acacii Enenkelii Sejanum.
92. *περὶ εἰμαρμένης* sive de fato liber (extrema parte mutilus) ad Pisonem quem Φίλτατον vocat p. 568. Differit autem de fato ex mente Platonis, non quatenus γῶνία sed quatenus ἐνέργεια est & res non particulatim sed καθόλου instar legis dirigit & sub certis conditionibus definit ita ut contingentibus & libero arbitrio locum relinquat & casui fortunæque: tota vero Divinæ subsit providentiæ. E versione Hugonis Grotii hic liber exstat in Philosophorum sententiis de fato quas magnus hic vir congeffit. Libros 2. hujus argumenti memorat Lamprias. num. 56.
93. *περὶ τῆς Σωκράτους δαιμονίας* *dialogus de genio Socratis pag. 575. 580. seq. Lampr. num. 67. Vertit præter Xylandrum Thomas Naogeorgus.
94. *περὶ φυγῆς* de exilio æqua mente tolerando ad amicum qui Sardinibus patria sua exsulabat. pag. 599. Lampr. n. 99. Vertit & Angelus Barbatus.

Y y 3

95. πα-

* δαιμόνιον vocant itidem alii, ut Aristides T. 3. pag. 36. Apulejus Deum Platone ipso præeunte. Atque ut vel è Polluce notum est, δαίμονες Græcis scriptoribus sunt Spiritus etiam boni, & Platoni summus DEUS μέγιστος Δαίμων. Bonum angelum fuisse illum Socratis genium, præter Plutarchum, Proclum, aliosque veteres vix dubitarunt è Christianis Ficinus, Campanella, Augullinus Steuchus & in Hist. Philosophica Anglice edita Tho. Stanleyus, quibus suffragatus nuper est amicus noster Godtridus Olearius in pererudita diatriba de hoc argumento edita Lipsiæ 1702. Fateor tamen verisimillimam mihi videri eorum sententiam quibus mens provida Socratis ejus fuisse genium creditus fuit. Nam ut Plato in Timæo, τὸ δὴ περὶ τῆς κυρωτάτης παρ' ἡμῖν ψυχῆς εἶδος διανοεῖσθαι δεῖ τῆδε, ὡς ἀρα αὐτὸ δαιμόνα θεὸς ἐκάστω δέδωκε τέτο. Dio Chrylost. IV. de regno p. 71. ὁ δὲ ἰδίως ἐκάστω νῆς ἕστις ἐστὶ δαίμων ἔχοντος ἀνδρός. Porro Socratis exemplo genios sibi adesse gloriati sunt Constantius Imp. apud Ammian. XXI. 14. ac recentiore ætate Cardanus, Campanella, Niphus, Postellus, Hermolaus Barbarus. Jo Picus, Alciolus, Bodinique quidam amicus teste H. More in antidoto adversus Atheismum, & Bodæus ipse ut traditum Francisco Pithoco in Pithocanis.

- De primo frigido, 111.
 Ad Principem indoctum, 100. Principibus prodesse consuetudinem Philosophorum, 99.
 Platonicae quaestiones, 116.
 De Poëtis audiendis, 51.
 Politica praecepta, 102.
 De profectu in virtute, 54.
 Proverbia, 126.
 De pudore vitioso, 88.
 De puerorum institutione, 50.
 Pyrrhi vita, 21.
 De Pythiz Orac. 75.
 Quaestiones Romanæ 67. Græcæ 68. Platonicae 116. Physicæ 109. Convivales 96.
 Reip. gerendæ praecepta, 102.
 Romuli vita, 2.
 Romanæ quaestiones, 67. de fortuna Romanor. 70.
 De fanitate tuenda, 60.
 Num seni gerenda Resp. 101.
 De fera Numinis vindicta, 91.
 Sertorii vita, 30.
 De Socratis dzmonio, 93.
 Solonis vita, 5.
 De Stoicorum repugnantibus, 118.
 Stoicos absurdiora Poëtis tradere, 119. de communibus notitiis contra Stoicos, 120.
 De superstitione, 63.
 Syllæ vita, 24.
 Symposiacæ quaestiones, 96.
 Themistoclis vita, 7.
 Thesei vita, 1.
 De animi procreatione in Timæo Plat. 117.
 Timoleonis vita, 13.
 De tranquillitate animi, 80.
 Valerii Publicolæ vita, 6.
 De virtute morali, 78.
 De virtute & malitia, 58. Virtutem doceri posse, 77.
 De Virtutibus mulierum, 66.
 De utilitate ex inimicis, 55.

V. Scripta Plutarchi deperdita.

Non referam hoc loco quæ è Lampriz catalogo supra à me jam exhibitæ, petere obvium est omnibus: sed tantummodo vel præterita illi scripta, vel de quibus annotandum aliquid occurrit, paucis memorabo, Ruaidi,* Jonfiique observatis nonnulla additurus.

Vitas Plutarchi perditas jam retuli supra p. 347. 348.

Μελέται Ομηρικαί libri IV. Lampr. num. 4. Schola minora ad Iliad. d. 625. Schol. ad Euripidis Alcest. v. 1128.

De Homero libri duo. Gell. II. 8. seq. IV. 11.

Περὶ ψυχῆς εἰσαγωγῆς βιβλία γ'. apud Lampriz num. 46. possit etiam verti, de anima, introductionis libri III. Sed iterum περὶ ψυχῆς. n. 197. Plu-

* Ruaid. cap. 19. & Jonfius III. 6.

- Plutarchi commentarios de anima laudant Origenes V. contra Celf. Gellius lib. I, cap 3. & lib. XV. cap. 10. Eusebius XI. 36. præparat. Theodoritus XI. Therapevt.
- περὶ Θεοφράστου πρὸς τὰς καιρὰς Lampr. n. 51. Adversus Theophrasti libros περὶ καιρῶν five πολιτικῶν πρὸς τὰς καιρὰς, de quibus dixi lib. III, cap. 9.
- περὶ παρεμμένεως ἰστορίας βιβλία δ' putem reddendum de omiffis in historia, Lampr. n. 52.
- Commentarius quartus in Hesiodum. Gell. XX. 8.
- Ἐπίσηψυχῶν καὶ σωμάτων ἀνδρῶν ποιοῦσι περὶ εὐφροσύνης καὶ ἀρετῆς Διαφορά. Gell. lib. I. cap. 1.
- Αἰτίαι τῶν ἀράων διοσημείων. Lampr. n. 117. Schol. Arati sex vel septem locis Plutarchum laudans, & Eustathius ad Iliad. ω. pag. 1363. edit. Rom.
- περὶ ἡμερῶν. Plutarch, Camillo p. 138. Confer Lampr. n. 189.
- Στραματεῖς. Eusebius lib. I. præp. cap. 4. & 5. Lampr. n. 60.
- περὶ τῶν ἐν Πλάταισι Διδάλων. De festo Dedalis apud Platæenses. Euseb. proœm. libri III, præpar. Vide Jonfium p. 236. Lampr. n. 190.
- περὶ ἂν μὴ εἶναι τὴν ἀπὸ τῆς Πλάτωνος Ἀκαδημίας. Lampr. num. 61. Legendum cum H. Stephano περὶ τῆς μίαν εἶναι &c.
- περὶ φύσεως καὶ πόνων. Sopater apud Phot. Cod. 161.
- Ἀνδρῶν ἐνδόξων ἀποφθέγματα (ab Apophthegmatibus Regum & ducum diversa) idem Sopater loco laudato. Itaque fortassis apud Lampr. num. 159, hoc supplendum.
- περὶ εὐγενείας Lampr. num. 192. Stobzus serm. 84. & 86. Confer Selde-num præfat. libri de titulis honorum.
- Ὁ πρὸς Δίωνα ῥηθείς ἐν Ὀλυμπίᾳ Lampr. n. 193. intellige Dionem Chrysofotomum Plutarchi æqualem.
- περὶ γεωφάγων Lampr. num. 181. sed H. Stephanus legit γεωγράφων.
- περὶ χαρακτήρων fortassis de characteribus morum quales scripsit Theophrastus, licet alii malint de dicendi characteribus. Lampr. n. 184.
- πρὸς τὴν τῆς Ἐπικύρου ἀκρόασιν περὶ Θεῶν. Ita videntur hæc ex H. Stephani editione jungenda apud Lampr. n. 78. 79.
- περὶ μαντικῆς. Lampr. n. 69. Stobzus serm. 8. & 58.
- περὶ Φιλίας Ἐπιστολή. Stob. Serm. 63. 64.
- ὅτι καὶ γυναῖκα παιδεύειον. Stob. serm. 17. 41. 90. 93.

περὶ Διαιολῆς, id. Serm. 20. 38. 40.

περὶ κράτους ἔστιάματ^ο. id. Serm. 51.

περὶ κάλλους. Stob. serm. 63. 64. Quæ idem alibi de amicitia & amore, quiete & divitiis à Plutarcho repetit, nescio an ex peculiaribus hoc titulo hauserit libris.

ὑποθετικὸν ἢ περὶ ἀρχῆς Lampr. n. 148. Fortassis haud diversum ab eo quod Sarisberienfis *Archigrammaton* vocat IV. 8. Policratici: *De magistratuam moderatione librum fertur scripsisse Plutarchus, qui inscribitur Archigrammaton, & Magistrum suæ urbis ad patientiam & justitiæ cultum verbis instituisse dicitur & exemplis.*

VI. Alii * Plutarchi duodecim.

Plutarchus *Acharnensis* in Vet. inscriptione è Creta Venetias delata apud Scalig. in Eusebium ad Annum MMCXLVII. quæ inemendata legitur apud Gruterum p. CCCXVII. 1.

Plutarchus *Alexandrinus* Grammaticus quem colloquentem inducit in *Dipnosophisticis* suis Athenæus.

Plutarchus *Antiochenus* Syriæ præfectus, Christianus sub Constantino M. Imp. Vide Malalam T. 2. p. 3.

Plutarchus Nestorii F. *Atheniensis* Philosophus quem cum Jamblichio jungit & præclarum Aristotelis interpretem celebrat Priscianus Lydus in Theophrastum p. 289. 291. De eo plura Svidas, & Marinus in vita Procli c. 12. ad quam si placet vide quæ olim scripsi.

Plutarchus *Attici* Platonici pater laudatus Porphyrio in vita Plotini.

Plutarchus quartus post Andream Episcopus *Byzantinus*, Niceph. VIII. 6. & Philippus Cyprius in Chronico Eccles. Græcæ p. 3.

Plutarchus Plutarchi nostri *Cheronensis* Philosophi filius.

Plutarchus *Eretrienfis*, cujus præter Æschinem contra Ctesiph. & Demosthenem Orat. in Midiam meminit Plutarchus noster in Phocione p. 746. 747.

Plutarchus *Justiniano* Imp. à secretis, quem inter rerum illius scriptores Græcos deperditos refert Nic. Alemannus præf. in Procopii Hist. Arcanam.

Plutarchus *Libertus* in Vet. Inscriptione Saguntina apud Gruterum pag. DCCCCLXXVII. 7.

Plu-

* Rualdus in vita cap. 1. tres diversos à Philosopho Chæronensi Plutarchos observat, Joannius III. 6. octo.

Plutarchus ab Origene ad Christianismum conversus & *Martyr*, de quo Martyrologia 28. Jul. & Eusebius VI. 3. 4. Hist.
 Plutarchus qui *Sardicensi* Concilio subscripsit circa A. C. 347. Vide Athanas. Apologia 2.

VII. Editiones Plutarchi.

Græcæ.

1. & 2. Vitæ parallelæ primum lucem viderunt addito Agefilao Xenophontis & Isocratis Evagora 1517. fol. Florentiz apud *Philippum Juntam*, deinde meliori ordine & emendatius ex *Aldi* officina Venetiis 1519. fol. ex recensione *Francisci Asulani*, qui illas Petro Bembo dedicavit. Decennio ante idem Aldus altero volumine ibidem primus ediderat Plutarchi *Moralia* * Anno 1509. fol. quæ inscripsit Jacobo Antiquario Perusino. Ad hunc cum Mediolanum accessisset, exceptus erat ab eo hisce hendecasyllabis:

*Aldus venit en, Aldus ecce venit,
 Nostrum finciput occiputque nostrum,
 Mel, sal, lac quoque, cericulumque solus,
 Grajos altera & alter a latinis
 Qui apprehendendo manu reduxit omnes
 In verum modo limitem, superbas
 Vires superans Olympiorum.
 Nunc o nunc Juvenes ubique in urbe
 Flores spargite, vero namque primo
 Aldus venit en, Aldus ecce venit.*

3. Vitæ Parallelæ editæ Basil. 1523. fol. & *Moralia* 1542. fol. apud Froben.
4. Plutarchi vitæ parallelæ Basil. 1560. fol. ex officina Frobenii & Nic. Episcopi. *Moralia* ibid. 1574. fol. ex Xylandri recensione.
5. Parisiensis editio nitida totius Plutarchi ex *H. Sephani* castigatione prodit 1572. 8. sex Voluminibus.
6. Plutarchus eleganter & emendate editus Francof. 1605. fol. apud Wechel.

A a a 2

Latina.

* Ut *Moralia* prius edita sunt quam vitæ parallelæ, sic pleraque illorum etiam ante vitas scripsisse videtur Plutarchus.

Latinae.

- Vitz quædam per Joannem Lapum. Venet. 1478. fol.
 Vitz ex variorum interpretatione, *Lapi, Acciajoli &c. Paris. 1521. fol. & Basil. 1542. fol. cum præf Hieron. Gemusæi, & 1554. fol.
 Vitz è versione *Hermani Crusærii* (quæ interpretatione Xylandri ob elegantiam & facilitatem præfertur) Basil. 1564. 1573. fol. & Lugd. 1566. 12. tribus Vol.
 Epitome vitarum Plutarchi Latine concinnata à Dario Tiberio Cæsenate, Ferrariæ 1501. Paris. 1547. 1557. 12. & Basil. ap. Oporin. Similis Epitome prodit sub titulo Bibliothecæ Historicæ Arti Vigeliæ. Francof. 1626. 8.
 Plutarchus *Guil. Xylandro* interprete cum ejus notis. Heidelberg. 1561. fol. & Basil. 1579. 8. sex Vol. & Francof. 1592. 8. apud Wechel. totidem Voluminibus. Notæ Xylandri in Plutarch. prodierunt etiam Basil. 1561. fol.
 Plutarchi Vitz ex Verf. Crusærii & Moralia ex Variorum interpretatione apud *H. Stephanum* sex Volum. 1572. 8.
 Parallela minora vertit etiam *Gvarinus*, Apophthegmata Regum & Læconica *Raph.ël Regius*, Quæstiones Græcas *Petrus Lucensis*, de Ifide & Ofiride & de oraculorum defectu *Hermolaus Barbarus*, De fortuna Rom. *Guilelmus Budeus*, Libros de placitis Philosophor. *Jannus Cornarius*, de mulierum virtutibus *Alamannus Rainutius Florentinus*, Brixiz 1488. 4. Reliquos singulorum librorum interpretes supra suis quosque locis annotatos videbis.

Græco-Latinae.

1. Francofurtens. apud A. Wecheli heredes *Claudium Marnium* & *Joannem Aubrium* A. 1599. fol. duobus Vol. quorum prius Vitas cum versione Crusærii & ejusd. Crusærii, Xylandri atque H. Stephani notis: posterius Moralia cum Xylandri versione & notis, notisque H. Stephani & Varias Lect. exhibet.

2. Fran-

* Erasmus XXVI. 60. Epist. *Quæ portenta deprehenduntur in his quæ Serterunt Itali ex vitis Plutarchi? In his quæ vertit (ex Aristotele & Theophrasto) Theodorus Gaza vir sine controversia summus, multa reprehendi Trapezuntius, quæ castigabit admonitus. Id mihi Roma narrabit qui Gaza fuit à secretis, tantum abest, ut existem me nunquam esse lapsum. Quin & in his quæ vertit Budeus, possum aliquot manifestos lapsus ostendere.*

2. Francofurtensis ex officina Danielis & Davidis Aubriorum & Clementis Schleichii, Anno 1620. fol. in qua accessit liber de fluminibus, cum versione & notis Mauffaci & ejus judicio de Plutarchi scriptis, ac Lampriz libello de scriptis Plutarchi.
3. Parisiensis, in qua accessit Vita Plutarchi à Joanne Rualdo scripta cum ejusdem in loca Plutarchi five *σΦάλασσα* insigniora 72. animadversionibus. A. 1620. fol. typis Regiis, apud Societatem Græcarum editionum.
- Varia Plutarchi loca illustravit Jac. Palmerius in Exercitationibus ad optimos scriptores Græcos Lugd. Bat. 1668. 4.
- Joannis Regii scripta in Plutarchum plurima ab iis qui alienæ invidabant gloriæ suppressa partim furibus patuisse dolet Jo. Pierius lib. 1. de infelicitate literator. p. 49.

Gallicæ.

- Plutarchus *Jacobo Amioto* interprete, qui MSS. Codices Græcos contulit, ut apparet ex Plutarcho Græco manu ejus notato quem hodie servant Patres Oratorii Paris. & in locis difficilioribus consuluit Turnebum. Prodiit Paris. 1567. & 1574. 8. septem Vol. & 1579. fol. 2. Vol. Genev. 1613. 8. quatuor Vol. & Paris. 1616. fol. totidem Vol. Laudant hanc versionem ex merito H. Stephanus præf. ad Apologiam pro Herodoto, T. Faber ad Luciani Timonem T. 1. p. 1054. seq. Vavassor de ludicra dictione p. 266. & 457. Rol. Marefius in Epist. p. 105. seq. & 360. Menagius in Menagianis T. 2. p. 105. seq. Operæ pretium quoque est de hac interpretatione consulere Columesii Bibl. selectam cap. 20 & Rich. Simonis Epistolas selectas T. 1. p. 167. seq.
- Vitzæ Parallela à versione Abbatis *Tallemantii*, Paris. 1665. octo Volum. 8. In multis Amiotum potius quam Græca habuit ante oculos, unde Boilavius Despræus: *Mepriſons de Senlis le Poëte Idiot,*

Le fide traducteur du françois d' Amiot.

- Caspar* quoque *Bachetus Meziriæcus* vir doctiss. qui emendationes Plutarchi promittit in notis ad Epistolas Ovidii p. 249. novam Gallicam Plutarchi versionem est molitus, observatis in Amioti versione * bis millenis amplius erroribus.

A a 3

Deni-

* Colomesius Bibl. select. p. 42. *Après Amiot est venu Claude Caspar Bachet Seigneur de Meziriac de l' Academie Françoise qui estoit estimé tres sçavant aux belles lettres, & le premier homme de son temps pour la connoissance de la fable. Ce Gentilhomme ayant envoyé à l' Academie un discours de la traduction apres y avoir loué l' esprit le travail & le stile d' Amiot, pretend montrer qu'en divers passages jusqu' au nombre de*

Denique *Andreas Dacierius* cum conjugē doctissima novam Gallicam Plutarchi & accuratorem de Græco concinnatam versionem dare cœpit cum notis. Sed nihil ejus hæctenus prodiit quod sciam præter unicū Volumen sex primas Vitas complexum Paris. & Amst. 1695. 12.

Anglicæ.

Plutarchi Vitæ à variis versæ, præfixa Plutarchi vita. Lond. 1703. 8. quinque Vol. Ejusdem Moralia itidem variis interpretibus, ibid. 1704. 8. totidem Vol. quinta editio. Vidi & editionem Anni 1691. 8.

Italica.

Vitæ nonnullæ à Baptista Alex. Jacconello Retensi translata. Anno 1482. fol. & Venet. 1518. 4.

Germanica.

Hieronymo Bonero interprete, Argentorat. 1534. 1555. fol.

Hispanicæ.

Octo vitæ à Plutarcho scriptæ ex versione Joannis de Castro Salinas, Colon. 1562. fol. & Moralia interprete Didaco Gratiano de Aldrete, Compluti 1542. fol. Salmanticæ 1571. fol.

Vitæ per Franciscum de Euzinas, Argentor. 1551. fol.

VIII. INDEX SCRIPTORUM Virorumque ingenio illustrium à Plutarcho laudatorum, accommodatus ad paginas editionis utriusque Græco-Latinæ Francofurtensis, & tertix Parisienfis.

Litera M. præfixa numeris, Tomum secundum scripta Plutarchi Moralia complexum significat.

Acestodorus 118. f.

C. Acilius 31. c.

Q. Æmilii Epistola 396. b.

Æschi-

de deux mille ce grand traducteur à fait des fautes tres grossieres, dont il donne plusieurs exemples. Ce discours n'est pas imprimé mais par les Commentaires de M. de Meziriac sur les Epitres d'Obide l'on voit bien qu'il n'accuse p. M. Amiot sans fondement. C'est ce que nous decouvrons encore mieux par sa nouvelle Version de Plutarque, s'il plaisait à Messieurs ses enfans de la publier. Rich. Simon I. Epist. select. p. 170. J'ay appris qu'on avoit trouvé dans les papiers de ce judicieux Critique la Vie d'Alexandre le Grand avec ses notes sur la traduction d'Amiot, la Vie de Thesee, de Fabius Maximus & de Numa avec des notes la Vie de Jules Cesar sans notes, des remarques sur la Vie d'Alcibiades, la Vie de Romulus & la comparaison de Thesee avec Romulus sans notes.

- Æschines Orator 84, a. 165, c. 169, e. 847, c. 849, e. 851, e. 855, e. 856, c.
 M. 39, c. 119, b. c. Orat. de corona 853, b.
 Æschines Socraticus 334, d. M. 11, e.
 Æschylus 16, 14, b. 23, a. 119, b. 320, b. 619, b. 905, d. M. 17, a. 29, e. 32, d.
 36, a. b. 81, c. 85, e. 98, c. 106, c. 116, e. 186, b. 286, c. 417, e. 434, a.
 1057, f. 607, c. 950, e.
 Ælion 851, a.
 Æsopus 564, c. 1041, c. 1045, b. 795, f. M. 609, f. 79, a. 14, e.
 Agatharchides Samius M. 305, e.
 Agatho Samius M. 315, b.
 Agefianax M. 920, e.
 Agefilaus M. 78, d. 312, e.
 Agefilai Epistola ad Hidriea Carem. 603, b.
 Q. Æmilii Epistola, 396, b.
 Alcæus 373, e. M. 1135, f.
 Alcidamentis Rhetoris *τέχνη*, 848, c.
 Alcæon, 889, c. 911, e. 917, d.
 Alcman 57, b. M. 318, a.
 Alexandri Magni Epistolæ, 668, b. 673, e. 675, e. 677, a. 680, e. 691, b. 697, c.
 Alexander M. 289, a. polyhistor 315, e.
 Alexander Mindius, 415, b.
 Alexandrides Delphicus, 443, a.
 Alexarchus M. 307, d.
 Alexis M. 21, d. 420, d.
 Anacreon 167, a.
 Anaxagoras M. 88, d. 89, e. 881, a. Clazomenus 876, b.
 Anaxandridas M. 292, f.
 Anaximander Milef. M. 875, e. 881, d. 889, b.
 Anaximenes Rhetor, 102, a. 859, c. 887, a.
 Anaximenes, 947, f. 876, a. 888, b. M. 128, c.
 Andocides Rhetor, 128, c. 201, f.
 Androcles demagogus, 200, d.
 Androclidas, 437, c.
 Andron Halicarnassensis, 12, a.
 Androton, 86, d.
 Antias M. 323, c.
 Anticlides 619, a. M. 365, e.
 Anticles M. 557, e.
 Antigènes 691, a.

- Antigonus 28, a.
 Antimachus poëta M. 106, b. 275, a. Colophonius 513, a. b.
 Antimachus Tejus 24, a.
 Antiochus philosophus Aſcalonita 151, b. 984, e. 151, b. 862, c.
 Antipater epigrammatum ſcriptor, 234, d. 354, a.
 Antipater Rex Epiftola de Ariſtotelis morte, 234, d.
 Antipater Tarſenſis 827, e.
 Antiphanes poëta, 847, e. Comicus, 850, c.
 Antipho 928, a. M. 901, d. 907, a.
 Antiphontis λοιδορία, 192, f. M. 68, a.
 Antifthenes 192, a.
 Antiftius M. Labeo 275, e.
 Antonius in refutatione Philippicarum 882, a. 916, c. Epiftola ad Auguſt.
 950, e. teſtamentum 943, f. Oratio in funere Julii Czſaris 922, b.
 993, b.
 Apollodorus 39, e. M. 301, c. 1094, b.
 Apollonius Molonis, 862, f.
 Apollothemis 59, c.
 Aratus M. 889, e.
 Aratus Sicyonius 801, e. 1042, c. ejus & Cleomenis Epiftolæ mutuis
 convitiis refertæ, 1045, e. ὑπομνηματῶν, 1045, a. 1042, c. d. 1028, c.
 Archelaus Apollodori F. M. 876, c.
 Archelaus Phyſicus, M. 954, f.
 Archelaus poëta 480, c. 481, c.
 Archemachus Euboenſis M. 361, d. e.
 Archias Dacriti Rhethoris auditor, 859, b.
 Archidamus, 544, e.
 Archilochus 2, f. 167, d. 417, f. 745, a. 905, e. 1065, f. M. 23, a. 45, a. 152, e.
 239, b. 386, d. 604, c. 950, c.
 Archimedes, 307, f.
 Archippus 192, b.
 Archytas 965, d. M. 8, b. 10, d. 1147, a.
 πυθαγορικοί ἐξ Ἰταλίας, 962, d.
 Archytas Amphiffenſis, M. 294, f.
 Architinus, M. 300, b.
 Aretades Cnidius, M. 308, C.
 Aργας ποιητῆς νόμων πονηρῶν καὶ ἀργαλέων, 847, f.

- Arejus Philosophus Augusto Imp. gratus, 952, f. 953, a.
 Aristagoras M. 352, e.
 Aristarchus M. 26, f.
 Aristidis Milesiaca, 564, b. M. 305, c. 308, d.
 Aristippus, 966, a. M. 4, f.
 Aristo Chius, 113, a. 319, d. 850, c. 860, a. 600, e. M. 42, c. 365, e. 796, d.
 Philosophus Platonicus Antiochi Ascalonitæ frater, 984, e.
 Aristonis Λύκων M. 14, e.
 Aristobulus, 673, c. 674, c. 676, d. 691, a. 706, c. M. 313, d.
 Aristobulus Cassandreuus, 856, e.
 Aristocles M. 311, f. 316, a.
 Aristocrates Hipparchi F. 42, a. 59, d.
 Aristocrates, 365, d.
 Aristocrates Rhetor Antonii amicus, 948, e.
 Aristodemus M. 314, e.

 Aristophanes 121, e. 166, e. 168, f. 192, b. 199, a. 488, b. 523, e. 528, a. 566, f.
 894, a. 948, e. M. 10, c. 30, d. 71, d. 439, d.

 Aristoteles 2, b. 6, f. 11, d. 39, e. 42, e. 47, e. 56, e. 59, b. 83, f. 92, b.
 140, a. 153, f. 157, a. 158, a. 166, d. 167, b. 279, b. 287, d. 335, c.
 434, b. 484, d. 524, a. 808, d. 967, c. M. 32, e. 78, d. 115, b. 133, f.
 277, b. 292, b. 294, d. 295, e. 424, b. d. 430, a. 434, b. d. 430, a.
 b. 874, e. 875, a. c. 956, c. 948, a. 949, c. 950, b. dialogus de anima
 Eudemum Cyprium 967, c. Aureo flumini comparatus Aristoteles à Cic. 872, e.

 Aristoteles dialecticus 1028, c.
 Aristoxenus 59, c. M. 856, c. 1095, e.
 Asclepiades M. 908, c. 913, d.
 Asiaticum dicendi genus Antonio probatum 916, d. Asiani Rhetores,
 862, f.
 Asinius Pollio, 657, e. 730, a.
 Atejus M. 276, b.
 Athanes 247, d. 254, b.
 Atheniensium decretum contra Alcibiadem proditorum mysteriorum
 reum, 202, e.

- Athenodorus Sando 106, d.
Augusti Cæsaris ὑπομνήματα, 1003, d. 925, f. Agrippæ & Cæsari dicata; 887, c. Epistolæ ad Antonium, 952, c. ad Theophilum, 947, d. Autoclidis Exegetica 539, b.
- Bachylides 62, d. M. 36, c.
 Batalus auctor poematum τρυφερῶν καὶ παρρησίων 847, e.
 Bato Sinopenfis 801, e.
 Berosus M. 901, e.
 Biantis sententiæ, M. 35, f.
 In Bibliotheca Pergamena εἴκοσι μυριάδες βιβλίων ἀπωλῶν, 943, a.
 Bibulus Bruti privignus, ejus libellus ἀπομνημόνευμα τῶν βράτων, 989, e. 994, e.
 Bion 12, b.
 Blossius Philosophus 827, e. Blastus Cumanus 832, f.
 Boethius M. 903, e.
 Bruti epistolæ 883, f. 888, b. 984, f. 985, a. 986, c. 994, a. b. 997, e. f. 1009, d. Oratio post Cæsarem interfectum, 992, b. ἐπιτομὴ Πολυβίου 985, f.
 Butas elegiographus 10, c.
- C**cilius Rhetor. 879, b. (interpreti *Cælii*) Cæcilius Demosthenem cum Cicerone comparavit 847, a.
 Cæcilius M. 832, e.
C. Cæsaris Anticato 777, a. 880, f. Commentariū 718, d. Epistola ad Amyntium 731, c. βιβλία ἐν οἷς ὑπομνήματα τῶν κεκρικμένων καὶ διδουμένων ἢ ἀναγεγραμμένα: 922, c.
 Cæsar Augustus 316, b. 317, a. Vide supra Augustus.
 Callias Syracusanus 848, c.
 Callimachus, 957, b. 949, b. M. 602, f.
 Callipides τραγωιδῶν ὑποκριτής 209, 607.
 Callisthenes 132, b. 286, d. 335, c. 486, b. 487, a. 615, c. 680, d. 684, e. 685, a. M. 292, f. 306, c. 313, b.
 Callisthenes Rhetor 856, e.
 Callistratus Rhetor 848, b. Melanopus ἀντιπολιτεύομος καὶ Καλλιστράτης 851, f.
 Canusius 718, e.
 Carneades 862, d. M. 477, a.

- Cato major 216, f. 337, b. 342, a. 348, d.
 Catonis Epist. ad Brutum, 985, b. *jocus in Ciceronem*, 886, f.
 Cato M. 14, d. 276, c.
 Chares 675, e. 678, e. 703, d. 749, e. M. 341, b.
 Chares Isangelus 691, a.
 Charetis Atheniensis Epistola 1034, a.
 Chares Mitylenzus 696, a.
 Cato 880, e.
 Cebes M. 11, e.
 Charon Lampfacenus 125, b. M. 255, a.
 Chrysermus M. 306, b. 308, c.
 Chryppus, 1027, e.
 M. 312, d. 419, a. 425, d. 885, a. 911, d. 952, a.
 Chilo M. 35, f.
 Cicero 346, b. 379, d. 520, a. 641, f. 653, b. 742, e. 783, e. 835, c. 870, c.
 872, c. 873, a. 887, a. 919, f. M. 272, c. *Ciceronis Oratio post Caesaris necem* 992, e. *Orationes Philippicæ contra Antonium* 925, c. 918, d. 885, f. *pro Cælio* 886, e. *in Verrem*. 864, b. *pro Roscio*, 862, b. *pro Numatio*, 873, b. *in Catilinam*, 868, e. *pro Manilio*, 865, e. *pro Milone* 878, c. *pro Crasso, contra Crassum*, 873, c. *pro Murena* 886, e. 878, d. *σωτήριος Φιλόσοφοι πρὸς τὸν Ακαδημαϊκὸν τρόπον*, 886, d. *Oratio pro Popilio*, 885, d. *Historiam Rom. scribere aggressus* 881, d. *Philosophiam juvenes docuit*, 881, a. *Ejus Poëmata*, 881, c. 861, f. *Pontius Glaucus, id. Epistolæ* 881, c. 879, d. e. *Epistolæ Græcæ*, 873, a. *joci*, 863, c. sq. 880, a. sq. 873, c. seq. *Oratio pro Ligario*, 880, e.
 Cimon 852, b.
 Cinna ποιητικὸς ἀνὴρ, 993.
 Cleanthes M. 889, a.
 Cleitonymus M. 308, c.
 Cleo Halicarnassensis M. 212, c.
 Cleodemus 330, d.
 Clidemus. *ibid.* d. 8, c. 12, f. 117, a.
 Clitarchus 125, b. 691, a.
 Clitomachus 862, d. 861, f. M. 200, e.
 Clitophon, M. 309, c.
 Clodii Index Temporum 59, e.

- Cluvius Rufus M. 289, c.
 Colotes M. 1086, c.
 Καρικῶν τις, 901, b. 850.
 Cornelius Nepos 316, b. 317, b. 520, d. 834, c.
 Pub. Cotta juris scientiam sibi arrogans, 874, a.
 Crantor Academicus M. 102, d. 104, b. 114, b. 115, b.
 Craterus Macedo 334, f.
 Crates Philosophus 911, f.
 Cratinus comicus 92, b. 153, d. 160, a. 165, d. 484, d.
 Cratinus M. 351, a.
 Cratippus Peripateticus, 873, a. M. 834, d.
 Critias Callæchri fil. 45, a. 484, e. 489, b. ex ej' Elegiis, quatuor versus, 209, f.
 Critolaus 155, e. M. 308, a. 155, e.
 Crobylus demagogus 853, e.
 Ctesias 1021, f. 1020, a. & 1017, d. e. 1016, b. c. e. 1015, d. f. 1014, c. fide
 parum dignus, 1012, a.
 Ctesibius 848, c. M. 844, c.
 Ctesiphon M. 308, d.
 Dacritus Rhetor, 859, b.
 Daimachus Platænsis III, a.
 Damachus 440, a.
 Damastes 138, b.
 Damon Rhetor, 856, e.
 Dellius Historicus, 943, d.
 Delphici commentarii 84, a.
 Demades 860, e. 859, b. 839, f. 850, c. 851, b. f. 856, f.
 M. 1011, b. 1053, c.
 Demaratus Corinthius 604, a.
 Demaratus M. 309, d.
 Demetrius M. 883, c. Magnes 596, 852, c. 858, e. 859, c. ἐν τοῖς ἀπὸ συ-
 νωνύμων 853, a.
 Demetrius Phalereus 10, b. 54, b. 91, b. 104, a. 319, b. 321, e. 335, c. 850,
 b. e. 851, a. 852, c.
 ἐν τῷ Σωκράτει 318, d.
 Demetrius Peripateticus qui Catoni Uticensi adfuit, 791, f. 793, b.
 Demo 8, a. M. 147, 363, d.
 Demochares Demosthenis necessarius 860, b.
 Demochares Solensis 901, b.

Demo-

- Demochares ὁ Λακωνεύς 900, a.
 Democritus M. 9, f. 129, a. 881, d. 884, c. 984, c.
 Demosthenes 851, b. 852, a. 855, a. M. 69, d. 88, c. 100, a. 119, c. 541, e. 547, f. quæstuaria ejus eloquentia 887, e. λογογραφῶν κρύφα τοῖς περὶ Φορμίωνα καὶ Στεφάνου καὶ Ἀπολλόδωρον ἀντιδίκους 852, e. 887, e. laus eorum qui ad Chzroneam occubuere 855, c. adversus Timotheum prætorem 852, e. in Theoridem quam sacerdotem damnavit. ibid. in Antiphontem 852, e. in Androtionem & Timocratem, id. f. in Aristogitonem 853, a. in Aristocratem 852, b. in Midiam. 851, c. 852, b. 196, a. ὑπὲρ τῶν ἀτελειῶν. id. ῥητόρων δυνατώτατος: ejus oratio longissima optima, judice Cic. 872, f. Oratio de Corona, 853, b. Epistolæ, 855, c. οἱ προποισίμμοι δημοσυνέλευσιν, ibid.
 Demostratus Rhetor 100, b.
 Dercyllus M. 309, f.
 Diagoras Melius M. 880, d.
 Diaria Alexandri 706, c.
 Diczarchus 9, d. 15, b. 606, c. M. 908, c. 914, e.
 Dictys M. 106, a.
 Didymus Grammaticus 78, c.
 Dinarchus Corinthius 860, e. Δεινίας ἰστορεῖ, 1040, e.
 Dinius Dialecticus 1028, c.
 Dino (Δείνων) 1022, b. 1020, e. 1017, d. 1015, f. 1014, c. 1012, a. 125, b. 686, d.
 Dio 233, f. M. 8, b.
 Diocles M. 301, a. 916, a. e. f. 918, a.
 Diocles Peparethius 19, a. 22, b.
 Diodorus Periegetes 17, d. 128, d. 488, c.
 Diodorus Siculus M. 305, c.
 Diogenes 59, a. M. 2, a. 5, c. 41, c. 886, c. 887, e.
 Dionysius Halicarnasseus 27, d. 394, a. 394, a. 397, a.
 Dionysius 235, f. M. 836, a.
 Dionysius Magnes, Rhetor Affianus quem audivit Cic. 862, f.
 Dionysodorus Træzenius 1027, c.

- Diophanes Rhetor. 834, a. 827, e.
 Dioscorides de Rep. Spartana 46, a. 616, a.
 Diphilus 523, d.
 Dorotheus M. 310, d. 311, e.
 Dositheus M. 310, c. 313, a.
 Dromoclidus Rhetor 905, b.
 Dromoclidus Sphettius 894, d.
 Duris M. 327, d.
 Duris Samius 167, b. Alcibiadis ἀπόγονον se ferens 209, b. 443, b. 583, a.
 597, a. 672, a. 691, a. 743, d. 749, e. 854, d. 856, d.
 Dithyramborum scriptor M. 952, f.
 Ecdelus Megalopolitanus ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ πρακτικὸς ἡγεμονίας ἔ-
 . ἀκαδημαϊκῆ γεγωνῶς ἐν ἄσει συνήθης 1028, f.
 Ecphantus Pythagoreus M. 906, a.
 Empedocles 890, e. M. 16, c. 63, d. 93, a. 95, a. 98, c. 171, c. 288, b.
 418, c. 433, a. 607, c. 948, c. d. 949, f. 952, b. 953, f. Metonis 876, a.
 Emphyli Rhetoris libellus περὶ τῆς Καισαρίας ἀναμνήσεως qui inscribatur
 Brutus. 984, f.
 Epaminondas 310, b.
 Ephialtes 852, c. 856, d.
 Ephorus 125, b. 138, b. 167, a. 209, c. 237, e. 286, d. 442, c. 447, e. 450, e.
 486, b. 973, f. 974, c.
 Ephorus Cumzus M. 54, 908, a.
 Epicharmus comicus 65, c. 105, b.
 Epicharmus M. 108, d.
 Epicurus Neoclis filius 904, a. M. 15, d. 877, e. 822, a. 884, c.
 Epigenes M. 903, c.
 Epigrammata 11, e. 115, e. 251, b. 278, b. 316, b. 330, c. 336, c. 376, b.
 400, d. 482, e. 483, a. 633, b. in Demosthenem 860, c. in Arati Sicyo-
 nii imaginem 1033, c. in Timonem 949, a. &c. Alia M. 870, c. seq.
 Epitherfes Grammaticus M. 419.
 Erasistratus Medicus 907, a. M. 909, a. 916, a.
 Eratosthenes 39, e. 125, d. 665, e. 683, a. 850, b. 860, b. M. 884, b. 902, b.
 Evanthes Samius 84, a.
 Euclides M. 1093, e. 889, e. 908, b.
 Eumenis Epistolæ 589, d.

Euemerus Tegeata M. 880, d.

Euenus M. 497, a; 1102, c.

Euphronius παιδῶν διδασκαλῶν 957, f.

Eupolis 153, e. 165, e. 196. e. 488, b. M. 54. b. 778, d.

Euripides 2, b. 6, d. 14, a, b. 90, d. 184, b. 192, a. 169, b. 279, b. 310, c. 317. e. 388, a. 391, b. 441, d. 453, b. 480, f. 526. e. 534. d. 564. e. 567. c. 670, a. 694, c. 695, d. 846, b. 895, a. 911, e. 956, f. M. 6, b. 10, a. 11, f. 20, f. 23, b. 25, a. 34, b. 539. b. 36, c. 45, a. 46, f. 49, f. 71, a. 73, c. 84, f. 95, e. f. 102, b. 104, a. 107. c. 110, b. 110, b. 112, c. 116, a. e. 120, a. 120, a. 132, a. 143, c. 416, d. 581, e. 604, e. 605, f. 431, a. 432, c. e. 879, e. 911, a. ἀσματος in Alcibiadem 196, b. auctorilius Euripides five alius 846, b.

Eurydices Hierapolitanz Epigramma M. 14, b.

Euthymenes Massiliensis M. 907, f.

Eutychidas 40, b.

Fabius Pictor 19, a. 22, b. 25, b.

Fannius 826, a.

M. Favonius Philosophus Cynicus, Catonis zmulus 999, f. seq. 989, a.

Favorinus M. 271, c.

Fenestella 470, b. M. 275, a.

Glaucippus Hyperidis Fil. 743, c.

Glaucus M. 1134, d. Rheginus 833, c.

Glaucus Medicus 943, d.

Gorgias M. 6, a. & d. M. 6, a. 15, d.

Gorgias Leontinus 484, e.

Gorgias Rhetor Ciceronis xtate 873, a.

C. Grachus ἐν τῷ βίβλῳ γέγραφε 828, a.

T. Gracchi πινακίδες γραμμάτων καὶ λόγους ἔχουσαι τὴν ταμειουτικῆς ἀρχῆς, 826, d.

Hecatzus M. 353, b.

Hecatzus Eretrienfis 691, a.

Hegesianax M. 311, e. Vide supra Agefianax.

Hegesias Magnefius 665, e. M. 844, b.

Helicon Cyzicenus Platonis discip. przdicit Eclipsin 966. Mathematicus M. 403, c.

Helio-

- Heliodorus M. 849, c.
 Hellanicus Historicus 7, c. 12, a. e. 14, e. 201, e. M. 964, d. 834, b.
 Heraclitus 36. a. 138, a. 232, d. M. 604, a. 106, d. 369, a. 388, d. 877, d. 883, b.
     Physicus 362, a.
 Heraclides M. 888, e.
 Heraclidis Ἄβας M. 14, e.
 Heraclides Cumanus 1023, b.
 Heraclides Ponticus 78, f. 90, e. 96, c. f. 125, b. 140, a. 167, a. 17, c.
 Hereas Megarensis 8, f. 15, c. 83, e.
 Hermæus M. 368, a.
 Hermippus 54, c. 79, b. 81, d. 84, a. 170, d. 695, e. 848, c. 851, a. 860, a.
     M. 849, b. infra in *Pappus*.
 Herodicus Selybrianus M. 554, c.
 Herodorus 12, a. 13, e. 14, d. 23, a. M. 286, b.
 Herodotus 115, c. 120, c. 122, e. 328, a. 330, e. 353, d. M. 37, d. 139, e. 245, e.
     417, c. 436, a. Halicarnassæus, 604, f. Thurius ibid.
 Herophilus M. 884, c. 913, e.
 Hesiodus 2, a. 7, a. 8, f. 79, d. 138, a. 354, c. 1060, b. M. 9, e. 23, d. 34, b.
     92, a. 99, f. 105, d. 127, d. 153, f. 156, d. 157, d. e. 169, b. 413, a. 415, a.
     c. e. 417, a. 431, b. d. 433, e. 880, b. 955, e. 948, f.
 Hieronymus Historicus, 908, a. 394, a. 397, a. 401, e. M. 48.
 Hieronymus Philosophus 603, c.
 Hieronymus Rhodius 335, c.
 Himeræus Demetrii Phalerei frater 859, c.
 Hipparchus M. 911, b. *
 Hippasus M. 877, d. . .
 Hippias Eleus 60, b. Sophista 54, b.
 Hippias mimus 920, a.
 Hippocrates M. 90, c. 127, 291, c. 918, a.
 Hippon M. 915, c.
 Hipponax M. 915, d.
 Hippias Sophista, 54, b.
 Hippys Reginus M. 422, e.
 Homerum non habenti γραμματικὴ δασκάλῳ ἀλαπᾶν infligit Alcibiades,
     194, d. Alius litterator professus sibi esse Homeri librum à se e-
     mendatum, ibid.
 Homerus 2, a. e. 7, a. f. 11, d. 16, b. 83, c. 92, c. 185, a. 229, b. 273, e. 278, b. 287, c.
     298, c. 352, e. 354, c. 356, d. 361, b. 390, c. 398, a. 402, d. 411, f. 483, a. 528, c.

572, b. 598, c. 634, b. 657, d. 679, d. 695, e. 742, b. 749, b. 808, d.
821, c. 834, e. 909, d. 994, e. 1000, a. 1061, c. 926, f. M. II, b. 15, c.
16, f. 17, b. 18, f. 25, a. c. 35, c. 93, f. 104, d. 107, d. 114, f. 117, c. 118, a.
120, f. 122, c. 126, d. 133, e. 143, d. 145, b. 151, e. 153, f. 156, e. f.
160, a. 164, b. d. 169, b. 279, a. b. 387, b. 390, b. 410, d. 415, a. 422, e.
436, c. 875, e. 947, d. 545, 544, 543, 541. &c.

Horatius 518, e.

Hortensius Rhetor 864, c.

Hyperides 851, e. 859, c. 852, b.

Ibycus 76, e.

Idomeneus 157, e. 171, e. 319, b. 325, a. 743, c. 853, a. 856, d.

Jon poeta 154, d. Chius, 9, a. 167, d. 484, a. 489, b. 847, a. M. II, a.
116, d. 466, d.

Iphitus 54, c.

Ixus 848, b.

Ifocrates 887, a. 848, b.

Ifocratis *περὶ τῆς ζευγῆς* Oratio 196, d. *ἑξήκοντα* 848, c.

Ister 16, c. 691, a.

Ister Alexandrinus M. 301, d.

Itanus 377, b.

Juba 25, e. 28, b. 64, c. 69, a. 317, a. 462, d. M. 269, b. 278, d. 282, e.
285, c. 311, c.

Laconicæ Epistolæ formula 207, d. *σπουδαία* 213, a.

Laconici commentarii 606, c.

Lælius Sapiens 827, e.

Lamachus Myrrhinzus Alexandri & Philippi Regum Encomium scripsit
839, f.

Leophanes M. 915, e.

Leucippo M. 909, d.

Leucippus M. 883, e. 915, e.

Livius 132, a. 304, a. 312, c. 316, b. 317, a. 346, c. 379, c. 380, d. 455, d.
511, b. 513, e. 730, c. 738, a. M. 269, d.

Lycurgus legislator Spartanor. M. 3, a. 15, c.

Lycurgi *ρήτρα* 844, d. 897, d.

- Lycurgus Rhetor 856, e. M. 541, f.
 Lynceus Samius de cœna Lamia 901, b.
 Lyfias M. 833, a.
 Lyfis M. 1126, c. d.

 Manethos M. 371, c.
 Marfyas 854, a.
 Megarenfes historici 4, e.
 Melanopus 851, f.
 Melanthius M. 551, a.
 Melanthius poëta 480, c. 481, b.
 Meliffus M. 884, c.
 Menander M. 19, a. 21, c. 25, a. 34, c. 547, c. e. 59, b. 103, e. 119, c. 133, a.
 Menandi comœdia 673, c.
 Menecrates in Historia Nicææ 12, b.
 Merippus Car. Rhetor Afianus quem audivit Cic. 862, f.
 Menylus M. 312, b.
 Meryflus M. 309, b.
 Metrodorus M. 879, c.
 Messala 1002, c. d. 1003, f. 1005, b.
 Meton Astrologus 199, f.
 Miltas Theffalus μάγισ καὶ μετεγρημὸς τ' ἐν Ἀκαδημία Διοφάντης 967, d.
 968, a.
 Mnaseas M. 365, e.
 Mnasigeito M. 295, e.
 Mnesiphilus 112, d.
 Munatius 777, d. 770, f. 783, a.
 Muszus poëta 426, e.
 Myrocles Rhetor 852, b. 856, e.
 Μυροκλῆς ἰσοπέτ, 1028, d.
 Myrtis Anthedonia poëtria M. 300, e.
 Mutius Jctus 861, f. Mutius Scævola 828, b.

 Nafica 263, a. c. 266, e.
 Nauficrates Rhetor 491, c.
 Neanthes 111, f.
 Neanthes Cyzicenus 127, a.

- Nicander M. 16, c.
 Nicias Mallotes M. 308, e.
 Nicodemus Messenius 852, a.
 Nicolaus Philosophus (Damascenus) 1009, d.
 Pub. Nigidius Philosophus Ciceronis amicus 870, e.
 Nidius M. 268, e.
 Nymphis M. 248, c.
 Numæ instituta 233, b. ὑπομήματα 302, c.

 Oenopides Chius M. 888, c.
 Olympiadis Epistola 688, a.
 Olympi Medici Historia de rebus Cleopatrz 953, d.
 Onesicrates 668, d.
 Onesicritus 672, a. 691, a. 698, c. 699, c. 701, c.
 C. Oppius 623, d. 716, a.
 Oracula 1047, e. 863, a. 854, e. 855, d. 799, b.

 Pænon Amathusius 9, a.
 Panztius Philosophus 319, a. 335, d. 481, c. 852, a.
 Πάππας ὁ τῆς ἐπιγραφῆς Ἐριππῶς ἀνείλεφε 860, a.
 Parmenides M. 16, c. 45, a. 884, c. ἐν κοσμογονίᾳ, M. 756, b.
 Parthenius poeta M. 310, e.
 Pasiphontis Dialogus 523, c.
 Patzchus 81, d.
 Pelops Byzantinus a.
 Pericles 880, e. 850, a. 852, c. M. 6, c. 8, b.
 Perseus Stoicus 1037, f.
 Phanius Ephestius 96, f.
 Phanius Lesbicus, 85, c. 115, d. 119, a. Erefius 422, d.
 Phanius III, f. 125, d. 127, a.
 Phanodemus 118, e.
 Pherecydes 8, a. 12, a. 799, f.
 Philager Rhetor, Pompeji præceptor, 874, b.
 Philemon M. 35, d. 458, a.
 Philippi Regis Epigramma 373, e.
 Philippides comicus 894, c. 900, e.
 Philippus Chalcidensis 691, a.
 Philippus Isangelus ibid.

- Philistus 296, e. 523, f. 536, a. 542, a. 963, d. ejus interitus 973, f. 974.
 Philo Academicus 862, d. 861, d.
 Philo Thebanus 691, a.
 Philochorus 6, e. 7, d. 8, b. 12, a. 14, a. 16, d. 539, a. M. 847, a.
 Philocrates 853, c.
 Philoctetes, Æschyli tragœdia M. 1087, f.
 Philolaus M. 887, a.
 Philologus *Quinti libertus, Ciceronis proditor* 885, d.
 Philostephanus 54, b.
 Philostratus Academicus & Sophista 953, a.
 Philotas Amphiffensis Medicus 928, a.
 Phocion Orator 850, d. 852, c. 795, f.
 Philoxenus poëta M. 14, d.
 Phocylides M. 3, f. 45, a. 47, e.
 Phrynichus Comicus 201, d. 523, e.
 Phylarchus 128, c. 138, b. 401, e. 799, c. 807, b. 818, b. 859, c. 858, e.
 1045, c. M. 362, b.
 Pindarus 13, d. 35, e. 53, b. c. 115, e. 310, b. 315, c. 422, d. 523, d. 909, e.
 1027, d. M. 68, c. 120, b. 88, b. 539, c. 91, e. 104, b. 107, b. 109, a.
 116, d. 167, b. e. 415, d. 602, f. 575, d. 949, a.
 Pifo 74, b.
 Plato 37, b. 42, d. 43, d. 48, e. 49, f. 56, e. 59, a. 64, d. 73, d. 92, f. 161, c.
 165, c. 192, a. 193, d. 120, d. 234, d. 287, d. 334, d. 339, e. 363, f.
 407, a. 521, a. 522, b. 792, e. 844, c. 847, f. 861, d. 887, e. 889, c.
 904, c. 909, e. 928, c. 932, b. 959, c. d. e. 961, c. 962, d. 965, d. 966, a. b. 981, a. b. c. 1053, b. M. 3, f. 8, d. 15, d. 29, d. 35, f. 10, d. 11, e. f.
 15, e. 36, a. 40, c. 45, a. 48, e. 49, a. 50, e. 56, c. 70, e. 78, e. 83, a.
 84, e. 90, a. c. 92, e. 98, b. 99, c. 101, a. 108, a. b. d. 112, e. 120, e.
 125, b. 129, c. 137, d. 140, d. 141, f. 148, e. 167, b. 272, c. 386, e. 389, e.
 415, e. 416, f. 419, a. 422, a. e. 426, f. 427, c. 428, a. 430, a. 435, e.
 436, e. 948, c. Aristonis filius M. 878, a. 958, e. Cicero de dialo-
 gis Platonis, Jovem si Græce loqueretur ejus oratione usurum
 872, e. Platonis auditor Demosthenes 838, c.
 Platonis Epistolarum 1010, e.
 Plato Comicus 128, d. 154, a. 197, b. 530, e. 948, d. M. 801, a. 875, c.
 Plutarchi de Hercule scriptum 14, a. liber de *Questionibus* 26, d. de ani-
 ma ad Phædonem Platonis, M. 120, e.
 Polemo periegetes 1032, e.

- Polybius 262, e. 263, c. 265, b. 286, e. 317, a. 341, f. 365, d. 816, e. 818, b.
825, e. 1045, c. M. 258, e. 325, e.
- Polybii compendium à Bruto scriptum 985.
- Polybus M. 918, a.
- Polycritus 691, a. Medicus Artaxerxis 1021, f.
- Polyevctus Rhetor 852, b. 856, e. Sphettius 743, f. 746, a.
- Polyzelus Rhodius 87, a.
- Pofidonius Philosophus 862, f. 185, b. 265, c. f. 266, e. 298, c. 302, f. 310, a.
316, b. 432, d. 641, d. 984, d. M. 903, a. 885, b. 950, f.
- Promathionis Italica 18, f.
- Protagoras M. 118, d.
- Ptolemæus 691, a.
- Ptolemæus μάντις Galbæ Imp. familiaris 1063.
- Pyrauder M. 315, a.
- Pyrrho Liparæus M. 282, e.
- Pythagoras M. 12, c. 35, f. 96, a. 116, e. Mnesarchi F. 876, d. 877, a.
ænigmata 12, d.
- Pytheas 855, a. Rhetor. 858, d. 839, d. 855, a.
- Pytheas Massiliensis M. 907, b.
- Pytho Byzantius 839, f.
- Pythocles Samius M. 309, f.
- Rofcius ὁ κωμωδῆς 863, b.
- Rutilius 422, a.
- Salamis poema Solonis 82, c.
- Sallustius 476, c. 498, d. 514, d.
- Sappho 907, b. M. 145, f. 456, e.
- Satyrus M. 847, a.
- Satyrus histrio 839, a.
- Secundus Rhetor Othoni Imp. ab Epistolis, 1070, e.
- Seleucus mathematicus M. 907, c.
- Seneca 1061, e.
- Sergius Mimus 920, a.
- Serviliz ἀπόλαστον ad Cæfarem ἐπιστόλιον 986, e.
- Sibyllina 299, d. 869, b. 854, d.
- Simonides 4, f. 7, d. 40, a. 112, a. 119, e. 253, e. 596, c. 958, b. 1048, e. M.
85, c. 49, b. 84, d. 91, e. 105, a. 107, b. 111, c. 125, c. 602, c.

- Simyli poetae versus 28, c.
 Socrates M. 16, c. 70, e, 6, a, 10, c. 11, e, Sophronisci filius 878, a 881, d. ejus
 adversus Alcibiadem benevolentia 191, f. 193, a, c. 194, b, d. 199, f.
 Socratis Alcibiades in militia contubernalis sive συνοικη 194, f.
 Solonis versus. Vide passim in ejus vita.
 Solon M. 78, c. 92, e. 472, d.
 Σολωνεῖοι νομοὶ 912, d.
 Sophocles 77, a. 253, e. 661, a. 667, f. 742, a. 795, c. 911, c. 925, f. 1025, f.
 M. 16, a. 21, b. 23, b. 27, c. 33, c. 45, b. 48, a. 53, c. 79, b. 84, a. 89, b.
 97, f. 107, c. 141, d. 144, b. 280, e. 394, b. 414, d. 417, f. 1093, d.
 Ejus Oedipus 912, b.
 Sotibius 55, b.
 Sotades M. 11, a.
 Sotion 699, d.
 Spartanus quidam poeta 53, c.
 Spondon Laco 57, b.
 Spensippus 967, b. 964, e. M. 10, e.
 Sphzrus 42, e.
 Statilius Epicureus 989, a.
 Stefichorus M. 344, b. 555, a.
 Stefimbrotus Thafius 112, c. 113, e. 124, b. 156, d. 166, c. 172, b. 480, e.
 487, e. 488, c. d.
 Stilpo Megarensis Philosophus 893, a. M. 5, f.
 Strabo Philosophus 468, c. 511, b.
 Strato Physicus M. 472, d. 903, b. 915, b. 948, c. d.
 Strato M. Bruto ἀπὸ λόγων ἱστορικῶν γεγονώς σωηθεὶς 1009, a.
 Sylla 420, a. d. 425, c. d. 453, b. 460, c. d. e. 470, c. 491, e. 507, a.
 Sulpitius Galba 28, b.
 Teleclides 161, e. 525, d.
 Terpander 57, b. 799, f.
 Thales Milesius M. 875, e.
 Τ as 799, f. M. 1134, d.
 Τ κλ 270, b. c.
 Τ 524
 Τ 11 11, b. Chi 3, c.
 Solensis 427, a.
 Theo-

- Theodorus liberorum Antonii pædagogus perfidus 953, b.
 Theodotus Chius ἐπιμοδῶ ῥητορικῶν λόγων διδασκαλ. 999, c.
 Theognis M. 16, c. 22, a. 96, c.
 Theophanes 639, a.
 Theophilus M. 309, a. 313, c.
 Theophrastus 45, c. 80, d. 96, d. 124, b. d. 164, e. 171, e. 173, a. 334, a.
 440, b. 443, f. 529, b. 531, a. 574, 596, f. 617, a. 666, c. 777, c. 853, e.
 795, e. M. 104, d. 874, e. 952, b. 953, c.
 Ejus de Demosthene & Demade judicium 850, c.
 ἀντὶς Φιλῆκος καὶ ἱστορικὸς παρ' ὀλίγων τῶν φιλοσόφων 196, a. Ciceronis
 deliciæ 872, a.
 Theopompus 58, c. 121, c. 124, d. 127, d. 209, c. 237, e. 442, e. 450, e.
 601, c. 614, c. 968, c. 847, c. 851, e. 852, d. 854, b. c. 855, d. 857, f.
 968, d. M. 1093, c.
 Theopompus comicus 440, d.
 Theramenes 880, e.
 Thespis M. 36, b.
 Thucydides 56, c. f. 124, c. 125, b. 156, e. 161, c. 167, b. e. 170, a. 194, c.
 196, b. 201, d. 233, d. 333, d. 523, c. e. 525, c. 536, a. f. 542, a. 614, f.
 848, c. 852, M. c. 56, b.
 Thraseas ἰσορῆς, 770, f. 777, b.
 Timæus 39, f. 59, c. 237, e. 253, c. 276, f. 523, c. 535, e. 542, a. 960, c.
 963, f. 974, a. b. M. 907, b. c. 917, e.
 Timagenes 645, a.
 Timocreontis Rhodii versus 122, c. e.
 Timotheus 362, c. 603, d. 909, d. M. 32, c. 323, d.
 Timotheus Milesius M. 539, c.
 Timon Misanthropus 199, c. 948, e. 949, a. b.
 Timon Phliasius 65, a. 154, b. 964, f. M. 446, c.
 Timonides Leucadius Philof. 967, e. Historicus 971, c. γεῶφωρ πρὸς
 Σπέυσιππων 974, a.
 Timoxenes M. 145, a.
 Tiro Ciceronis libertus 881, f. 886, a.
 Trebatii Ep. ft. ad Ciceronem 879, d.
 Trifmachus M. 307, a.
 Tyrtæus 43, c.

- Valerius Antias 25, e. 74, e.
 Valerius Maximus 316, b. 1009, d.
 Varro 24, b. 27, c. M. 267, b.
 Κιργώνι & Βάρρων 1059, a.
 Versus sine auctore 224, c. 432, c. 476, 477, e. 482, c. 530, c. 566, f. 674;
 e. f. 658, d. 796, b. 850, b. 874, d. 887, b. 995, b. 1008, 9.
 P. Volumnius ἀνθρ Φιλόσοφος & καὶ σωεστρατευμῶν ἀπ' ἀρχῆς βεβῆται
 1006, f. 1008, c. (Alius Volumnius Mimus qui cum Saculione
 γελῶσι παροῖα memoratur 1005, d.
 Xenocrates M. 419, a. 889, a.
 Xenophanes M. 886, e. 746, b. 763, d.
 Xenocles Adramyttenus Rhetor Asianus quem audivit Cic. 862, f.
 Xenophantus αὐλητῶν ἐλλογιμώτατος & προσήλυτος τῶν μελῶν τὸ ἰερώ-
 τατον 915, c.
 Xenophon 39, f. 209, c. 310, b. 317, d. 441, f. 597, e. 605, c. 606, c. 612, b;
 614, e. 1017, d. e. 1015, e. 1014, e. 1013, a. M. II, e. 40, b.
 1093, b. e. 539, d.
 Zeno Stoicus 1037, f.
 Zeno M. 545, f. 534, a. Mnasex filius, 878, b. 913, c. 915, b.
 Zenodotus Træzenius 62, a.
 Zoilus ὁ τεχνίτης 898.
 Zopyrus M. 314.
 Zopyrus Alcibiadis pædagogus 192, a.

CAPUT XII.

De APPIANO ALEXANDRINO.

*Appiani vita & ætas. 1. Historiæ Romanæ libri XXIV. 2. Quantum ex illis ho-
 die supersit. 3. Interpretes & editiones. 4.*

I.

APPIANUS Alexandrinus Vitam suam ipse scripserat, ut colligo
 ex postremis præfationis ejus verbis: *Qui vero hæc scribam,
 multi norunt, καὶ αὐτὸς προσέφηνα & ipse ante dicens. (in titulo
 scili-*

scilicet operis) *Ut autem apertius dicam, Ἀλεξανδρὸς ἐς τὰ πρῶτα ἦκον ἐν τῇ πατρίδι καὶ δίκαις ἐν Ῥώμῃ συναγορεύσας ἐπὶ τῶν βασιλέων, μέχρι μεσφῶν ἐπιτροπέων ἤξιώσαν.* *Alexandrinus sum, honestissimo loco habitus in Patria, versatus quo Romam agendis causis apud Augustorum tribunalia, donec me inter suos procuratores optaverunt.* Καὶ εἰ τῶ παρὸν καὶ τὰ λοιπὰ μαθεῖν, ὅσι μοι καὶ περὶ τῆς συγγραφῆς. *Ceterum (vitæ mex capita) qui volet scire, ex commentariis de hac ipsa scriptis cognoscere poterit.* Sub Trajano floruisse se indicat lib. 2. de bellis Civilibus p. 792. Νεμέσεως τέμενος, ὅπερ ἐπ' ἐμῆ κατα Ῥωμαίων Αυτοκράτορα Τραϊανόν &c. & sub Hadriano lib. de bello Syriaco p. 191. Τὰ ἱεροσόλυμα κατέσκαψεν ὁ Ἀδριανὸς αὐθις ἐπ' ἐμῆ. Historiam vero suam edidisse demum videtur sub Antonino * Pio, qui Anno Christi CXXXVIII. Urbis DCCCXCI. Hadriano successit, testatur enim in præfatione Appianus, tempore quo scripsit, nondum quidem per ducentos annos locum fuisse Imperatoribus, at Urbem per nongentos stetisse.

II. Scripsit, teste Photio cod. 57. *Ῥωμαϊκῶν* sive *ἱστορίας Ῥωμαϊκῆς Historia Romana libros XXIV.* quorum vicesimum secundum laudat Zonaras T. 2. Annal. Distributum erat totum opus in *τεύχη* sive volumina tria, teste eodem Photio. Instituit autem Appianus in illo Historiam Romanam non ordine omnem persequi, ut factum Dionysio Halicarnasseo vel Polybio: neque per vitas illustrium virorum, ut fecit Plutarchus, sed ordine regionum ac provinciarum, ut quas res in Italia, quas in Sicilia, Africa, Hispania, quas in Asia, quas in Gallia denique ac Germania gessissent, singillatim constaret.

Liber I. erat *Ῥωμαϊκῶν βασιλική.* *De originibus Romanorum ab Ænea usque & de septem Regibus.* Meminit Appianus ipse in præfat. Svidas & Photius, qui ejus argumentum prolixius recenset. Idem pag. 23. ἀρχεται μὲν ἐν τῆς ἱστορίας ἀπὸ Ἀινείδης &c.

Liber II. *Ἰταλική.* *De iis, quæ gesta sunt in Italia extra sinum Jonicum.* Appianus loco laudato, & Photius. Confer Fulvium Urfinum ad excerpta de legation. p. 109.

Liber III. *Σαυνιτικῆ.* *De bello Samnitico per LXXX. annos gesto.* Appianus, ubi male ** *Σαυνιτικῆ,* & Phot. Fulvius Urfinus p. 110. seq. Svidas:

D d d

αἰ

* Ita recte ex eodem loco colligunt Vossius II. 13. de Hist. Gr. Hanckius lib. 1. de Rom. re- rum scriptoribus c. 18. Tillemontius in Vitis Imperatorum T. 2. p. 583.

** Samnites à Græcis Saunitas dictos testatur Plinius III. 12. Hist. addc Stephanum Byz. in Σαυνίται.

- Valerius Antias 25, e. 74, e.
 Valerius Maximus 316, b. 1009, d.
 Varro 24, b. 27, c. M. 267, b.
 ΚρυλώνιⓄ Βάρρων 1059, a.
 Versus sine auctore 224, c. 432, c. 476, 477, e. 482, c. 530, c. 566, f. 674, e. f. 658, d. 796, b. 850, b. 874, d. 887, b. 995, b. 1008, 9.
 P. Volumnius ἀνὴρ ΦιλόσοφοςⓄ καὶ συνεστρατευμένⓄ ἀπ' ἀρχῆς Βούτου 1006, f. 1008, c. (Alius Volumnius Mimus qui cum Saculione γελῶσιπρωσιῶ memoratur 1005, d.)
 Xenocrates M. 419, a. 889, a.
 Xenophanes M. 886, e. 746, b. 763, d.
 Xenocles Adramyttenus Rhetor Asiaticus quem audivit Cic. 862, f.
 Xenophantus ἀλυπτῶν ἔλλογιμῶταⓄ προσήλυτῆ τῶν μελῶν τῶ ἱερῶ-
 τῶν 915, c.
 Xenophon 39, f. 209, c. 310, b. 317, d. 441, f. 597, e. 605, c. 606, c. 612, b. 614, e. 1017, d. e. 1015, e. 1014, e. 1013, a. M. II, e. 40, b. 1093, b. e. 539, d.
 Zeno Stoicus 1037, f.
 Zeno M. 545, f. 534, a. Mnaseus filius, 878, b. 913, c. 915, b.
 Zenodotus Træzenius 62, a.
 Zoilus ὁ τεχνίτης 898.
 Zopyrus M. 314.
 Zopyrus Alcibiadis pædagogus 192, a.

CAPUT XII.

De APPIANO ALEXANDRINO.

Appiani vita & ætas. 1. Historia Romana libri XXIV. 2. Quædam ex illis hodie supersit. 3. Interpretes & editiones. 4.

I.

APPIANUS Alexandrinus Vitam suam ipse scripserat, ut colligo ex postremis præfationis ejus verbis: *Qui vero hæc scribunt, multi norunt, καὶ αὐτὸς προσέφηνα & ipse ante dōcui.* (in titulo scili-

scilicet operis) *Ue autem apertius dicam, Ἀλεξανδρεὺς ἐς τὰ πρῶτα ἦκων ἐν τῇ πατρίδι καὶ δίκαις ἐν Ῥώμῃ συναγορεύσας ἐπὶ τῶν βασιλέων, μέχρι μεσφῶν ἐπιτροπέων ἠξίωσαν. Alexandrinus sum, honestissimo loco habitus in Patria, versatus quo Romanis agendis causis apud Augustorum tribunalia, donec me inter suos procuratores optauerunt. Καὶ εἰ τῶ ἀρχῇ καὶ τὰ λοιπὰ μαθεῖν, ὅσι μοι καὶ πρὸς τὰς συγγραφῆς. Caetera (vitz meæ capita) qui volet scire, ex commentariis de hac ipsa scriptis cognoscere poterit. Sub Trajano floruisse se indicat lib. 2. de bellis Civilibus p. 792. Νειμίστως τέμενον, ὅπερ ἐπ' ἐμῆ κατὰ Ῥωμαίων Αυτοκράτορα Τραϊανὸν &c. & sub Hadriano lib. de bello Syriaco p. 191. Τὰ ἱεροσόλυμα κατέσκαψεν ὁ Ἀδριανὸς αὐτὸς ἐπ' ἐμῆ. Historiam vero suam edidisse demum videtur sub Antonino * Pio, qui Anno Christi CXXXVIII. Urbis DCCCXCI. Hadriano successit, testatur enim in præfatione Appianus, tempore quo scripsit, nondum quidem per ducentos annos locum fuisse Imperatoribus, at Urbem per nongentos stetitisse.*

II. Scripsit, teste Photio cod. 57. *Ῥωμαϊκῶν* sive *ἱστορίας Ῥωμαϊκῆς Historia Romana libros XXIV.* quorum vicesimum secundum laudat Zonaras T. 2. Annal. Distributum erat totum opus in *τύχη* sive *νοκῆματα*, teste eodem Photio. Instituit autem Appianus in illo Historiam Romanam non ordine omnem persequi, ut factum Dionysio Halicarnasseo vel Polybio: neque per vitas illustrium virorum, ut fecit Plutarchus, sed ordine regionum ac provinciarum, ut quas res in Italia, quas in Sicilia, Africa, Hispania, quas in Asia, quas in Gallia denique ac Germania gessissent, singillatim constaret.

Liber I. erat *Ῥωμαϊκῶν βασιλικῆς*. *De originibus Romanorum ab Aenea usque & de septem Regibus.* Meminit Appianus ipse in præfat. Svidas & Photius, qui ejus argumentum prolixius recenset. Idem pag. 23. *ἀρχσταὶ μὲν ἐν τῆς ἱστορίας ἀπὸ Ἀνεΐου &c.*

Liber II. *Ἰταλικῆς*. *De iis, quæ gesta sunt in Italia extra suum Jonicum.* Appianus loco laudato, & Photius. Confer Fulvium Ursinum ad excerpta de legation. p. 109.

Liber III. *Σαυνιτικῆς*. *De bello Samnitico per LXXX. annos gesto.* Appianus, ubi male ** *Σαυνιτικῆς*, & Phot. Fulvius Ursinus p. 110. seq. Svidas

D d d

αἱ

* Ita recte ex eodem loco colligunt Vossius II. 13. de Hist. Gr. Hanckius lib. 1. de Rom. re-
rum scriptoribus c. 18. Tillemontius in Vitis Imperatorum T. 2. p. 583.

** Samnites à Græcis Saunitas dictos testatur Plinius III. 12. Hist. adde Stephanum Byz. in
Σαυνίταις.

αἱ μὲν τρεῖς βιβλίοι Ἀππιανῶν αἱ πρῶται περιλαμβάνουσιν ὅσα Ῥωμαῖοις ἀγωνιζομένοις εἰς Ἰταλίαν ἔτι πρὸ ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας ἐπράχθη.

Liber IV. Κελτική. *De bello cum Galia.* Fulv. Urfinus p. 115. seq.

Liber V. Σικελική καὶ νησιωτική. *De bellis Siciliensibus & per insulas gestis.* Fulv. Urfinus p. 118.

Liber VI. Ἰβηρική. *De bellis Hispaniensibus.*

Liber VII. Ἀννιβαϊκή. *De bello cum Hannibale.*

Liber VIII. Λιβυκή, Καρχηδονική, καὶ Νομαδική, *de bellis Africanis, Punicis & Nomadicis.* Laudat Evagrius lib. V. hist. c. ult.

Liber IX. Μακεδονική. *De bello Macedonico.* Fulv. Urfinus p. 118. seq.

Liber X. Ἑλληνική καὶ Ἴωνική, *De bellis per Graciam atque Joniam.* Appianus initio Syriacorum.

Liber XI. Συριακή καὶ Παρθική. *De bellis cum Regibus Syriae & Parthorum.*

Liber XII. Μιθριδατική. *De bello Mithridatico.*

Liber XIII-XXI. ἐμφυλίων *de bellis civilibus* Marii & Syllae, Caesaris ac Pompeji, Antoniique & Augusti, *libri IX.* in quorum postremo edit etiam de Aegypto à Romanis redacta in provinciam. Atque hæc sunt τὰ Αἰγυπτία, quæ promittit in Mithridaticis p. 414. edit. Tollii.

Liber XXII. Ἐκατονταετία. *De primis centum annis sub Caesarum imperio exactis.*

Liber XXIII. Δακική. *de bellis Illyricis.*

Liber XXIV. & ultimus Ἀραβική. *De bello Arabico.*

Ex his libris quod plures interciderint, ratio est, quia pleraque videbatur exactius tradidisse Dionysius Halicarnassæus, & qui post Arrianum scripsit, Dio Cassius: ita enim notat αὐτοῦ Anonymus qui in duo volumina sive τεύχη selectos Appiani libros conjecisse se testatur, reliquis utpote de quorum argumento alii rectius consuli possint, rescissis. Δεῖ μὲν τοι τὴν μὲν Ἀρχαιολογίαν τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐκ τῆς Διονυσίου λαμβάνειν, εἰ τις μὴ τὴν ἀκοὴν μόνην ἀλλὰ καὶ τὴν γλῶτταν ὠφεληθῆναι ἐκ τῶν ἀναγινωσκομένων αἰροῖτο. Τὰ δὲ μετὰ τῆς Μονάρχης, ἐκ τῆς Δίωνος. Τὰς δὲ κατὰ ἔθνη πράξεις ἐκ τῆς παρόντος Ἀππιανῶν. Ἀφ' ἧς ἀναλεξαμεθα ἔγωγε τῶν μὲν ἐμφυλίων τὰ ἐξ Αὐγύστου καὶ Ἀντωνίου, καὶ ἐξ ἧς τῆς τῶν Ἴωμασις πρὸς Αἰγυπτίους ἀχρι Κλεοπάτρας γενόμενα, ἔτι τε τὰ Ἰσδακικά καὶ τὰ Ποντικά καὶ τὰ Δακικά, οἷς ὁ Τραϊανὸς ἐλαμπρυνάτο, τὰ τε Ἰβηρικά καὶ τὰ Ἀννιβαϊκά τὰ τε Καρχηδονικά καὶ τὰ Σικελικά καὶ πρὸς τῆς τῶν Μακεδονικῶν, καὶ πολλῶν ἄλλων ὄντων, τῆς τῶν ἀρχαιοτέρων ἐν δυσὶν αὐτὰ σαυθῆμα τεύχεσι. pag. 129. edit. Alexandri Tollii.

III. Ætatem itaque tulerunt, & hodieque exstant, *Prefatio* toti operi præmissa, in qua de magnitudine Imperii Romani, quamque late ejus patuerint provinciarum differit, testatus se Romam vidisse legatos aliquot præterea gentium barbararum, non opulentissimarum, qui se suosque populares Imperatoribus in potestatem dederent, neque tamen ab illis recepti fuerint, tanquam inutiles & oneri futuri.

Ex libris novem primoribus fragmenta XXVII. legas in Excerptis de legationibus, quæ edidit Fulvius Ursinus Græce cum notis Antwerp. 1582. 4. at in editione Appiani à Tollio curata incassum ea quæ sivi. Alia ex iisdem libris fragmenta exstant in excerptis Peirescianis, quæ cum versione Henr. Valesii & notis edita sunt Paris. 1634. 4. & habentur in editione Tollii p. 1210. seqq.

Libri primi argumentum apud Photium cod. LVI.

Libri quarti sive Celticorum *Epitome* p. 1190. edit. Tollii cum *Sigism. Gelenii* versione.

Librum sextum & septimum sive Iberica & Hannibalica primus ex Italia secum attulit, & cum Ctesiph, Agatharchidis, Memnonisque eclogis græce edidit ex Arnoldi Arlenii codice, valdeque depravatum castigavit & notis illustravit H. Stephanus Paris. 1557. 1594. 8. Curavit quoque eadem latine reddi à Francisco Beraldo Aurelianensi & Appiani operibus primus adjunxit græce & latine Genev. 1592. fol. Transtulerat etiam Iberica *Calius Secundus Curio*, cujus versio in latinis veteribus Appiani editionibus legitur. Hic interpretis etiam non tantum cognitionis græcarum litterarum consecutus erat, quam Beraldu, & in pluribus locis graviter impegit, interdum tamen non contemnendam operam præstitit, eodem Stephano iudice, ubi fortasse sibi ipse dissidens doctos quosdam viros & græce callentes adhibuit in consilium.

Libri Octavius, sive Libyca, exstat cum latina versione *Sigismundi Gelenii*, qui & proximos, quos jam memoraturus sum libros septem convertit. Sed & veterem Libycorum Appiani translationem latinam ineditam memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 201. nisi forte Petri Candidi interpretationem intelligit, vel Basilii Chalcedonensis.

Libri undecimus itidem ætatem tulit, legiturque in duas partes distinctus Syriaca & Parthica, tum *duodecimus* sive Mithridatica, nec minus libri quinque primores de bellis civilibus, *tertius decimus usque ad decimum*

cimum septimum, quibus post motus internos Reipubl. Romanæ à secessione usque plebis in montem sacrum breviter recensitos agitur de tumultibus ac bellis, quæ Remp. concusserunt, à tempore legis agrariæ per Ti. Sempronium Gracchum latæ Anno U. C. DCXXX. usque ad cæsum per M. Antonii legatos Sextum Pompejum.

Denique exstat *liber viceſimus tertius* five Illyrica, quæ separatim excusa ab Oporino cum versione *Guil. Xylandri*, 8. sed in latinis editionibus Appiani ex versione *Petri Candidi* habentur: In Græcis & græco-latinis (novissima etiam Alexandri Tollii) tantummodo exordium occurrit græce. Sed integrum librum pridem ex MS. Codice Bibl. Augustanæ ediderat *David Hæschelius*, Augustæ Vindel. 1599. 4. verteratque latine præterea *Stephanus Gradus* Patricius Ragusinus Abbas, Custos Bibl. Vaticanæ, cujus versio ad calcem librorum VI. de regno Dalmatiæ & Croatiæ, Jo. Lucii Dalmatiæ Amst. 1666. fol. p. 462. Atque emendandum sphalma in præstantissimi Vossii opere de historiis græcis, ubi Iberica ab Hæschelio edita esse perperam legitur, pro Illyricis, facili typhethæ lapsu.

IV. Appiani interpretes & editiones.

Ne de *Basilii Chalcedonensis* translatione librorum Appiani dicam, quam ineditam memorat Gaddius de scriptoribus non Eccles. T. I. p. 8.

Latine Appianum vertit *Petrus Candidus* December, dicavitque *Nicolaus* V. Pontifici cujus Magister brevium fuit, & *Alphonso Siciliæ Regi*, cujus rogatu libros Appiani interpretatus est, hos nempe: *Libyca*, *Syriaca*, *Parthica*, *Mithridatica*, libros quinque de bellis Civilibus, *Illyrica* & *Celticorum* epitomen. Romæ A. 1472. Venet. 1477. & 1492. fol. & Moguntia 1529. Hinc Appiani *Libyca*, *Syriaca*, *Parthica*, *Mithridatica*, libri V. de bellis Civilibus & *Celticorum* Epitome latinè edita sunt ex versione accuratiores *Sigismundi Gelenii*, adjunctis Illyricis ex *Petri Candidi*, & Ibericis ex *Cælii Secundi Curionis* interpretatione cum ejusdem Curionis epistola ad *Bonifacium Amerbachium*, qua Gelenii viri egregii non diu ante denatam vitam exponit. Basileæ apud Froben. 1544. fol. & Lugd. 1576. 1588. 12. Sane H. Stephano judice *Candidi* interpretationi tantum cedit, *Pampineis* quantum cedit *labrusca racemis*. Est tamen, ut idem monet *Stephanus*, ubi *Candidus* quoque juvat non modo ad veram

veram lectionem indagandam, sed etiam, ubi rectius sensum est assecutus. Atque ut Jovius * observat, manci passimque corrupti exemplaris Græci vitio, vel laboriosus interpres eo in opere sese candidum præstare non potuit, cum alia multo feliciter perscripserit.

Græce Carolus Stephanus nitidissime edidit Appiani Præfationem in totum Opus, Epitomen Celticorum, Libyca, Illyricorum exordium, Syriaca, Parthica, Mithridatica & libros V. de bellis civilibus. Paris. 1551. fol. cum variis lectionibus ad voluminis calcem.

Græcè & latinè Appianus editus est ab *H. Stephano* Genev. 1592. fol. in qua editione græcis à Carolo Stephano pridem vulgatis accesserunt Iberica & Hannibalica cum Francisci Beraldi versione, in Illyricis Petri Candidi interpretatio servata est, Græco codice integro nondum reperto: in reliquis versio Gelenii, adjectis *H. Stephani* in Iberica, Hannibalica, Parthica, & in conciones per totum opus sparsas notis & castigationibus.

Denique *Alexander Tollius* Amstelodami A. 1670. 8. 2. Vol. typis minoribus, sed, ut solent esse Belgici satis elegantibus hanc Stephani editionem Græcolatinam adscriptis etiam in libri ora ejus paginis, ita recudi fecit, ut græca & versionem recenseret, & notas *H. Stephani*, quas ille ad calcem voluminis rejecerat suo statim loco substerneret, & paucissimas quasdam aliorum Virorum doctorum à se hinc inde collectas & observatas adjungeret.

Si quis novam adornaturus esset Appiani editionem, is præter fragmenta legationum Photiique excerpta è libro primo, & Illyrica Græce ab *Hæschelio* edita Stephani Græci latinam Illyricorum versionem adjungere posset & expendere *Jacobi Palmerii* exercitationes ad quædam Appiani loca in ejus Exercitationibus ad Varios auctores græcos Lugd. Bat. 1668. 4. p. 151.-167. in quibus p. 164. & 165. vir doctus inter alia contendit male hellenizare Appianum, neque in exemplum purioris Hellenismi proponendum: præterea pessimum in rebus Hispaniæ Geographum esse.

Translatus quoque in plures linguas vernaculas est Appianus, nam Anglice tertium non ita pridem prodiit Londini 1703. fol. Gallicè Paris. 1659. fol. interprete Meresio, ne dicam de veteri Gallica versione *Claudii Seyffælii* Archi-Episcopi Taurinensis Paris. 1552. fol. tum de interpretatione Gallica Hannibalicorum per *Ludovicum Tagaut* Lugd. 1559. 12. vel Ibericorum, Hannibalicorumque per *Philippum de Avenelles*

Ddd 3

Paris.

* Jovius elog. Viror. Doctorum p. 28.

Parif. 1650. vel de *Hispanica* denique versione Appiani, nescio quo auctore edita Valentiz A. 1522. aut *Italica* Alexandri Braccii Venet. 1538. 1550. 8. Confer si placet, Pandectas Brandenburgicas Christophori Hendreichii.

A multis observatum est, Appianum in Historia sua, qua Romani præcipue Imperii amplitudinem, incrementa ac militarem disciplinam accuratius persequitur, quamque ideo viro militari utilio-rem, quam civili esse affirmat Conringius, * ad verbum multa hau- fisse è Polybio, Plutarcho, aliisque, unde *alienorum laborum fucum* ap- pellat Josephus Scaliger ad Eusebii num. 2021. & Caspar Barthius de Ap- piano lib. VIII. Epidorpidon pag. 136.

*Legas, monebo, cautior vagum auctorem,
Clepit subinde versa dicta majorum.*

Johannes tamen Freinshemius ex his ipsis furtis alium potius quam Ap- pianum fuisse historiz hujus scriptorem suspicatur, miro sane argumen- to in notis ad Flori IV. IO. 4. *Exscriptor Plutarchi, qui Appiani nomine fertur, nam Plutarchi coætaneus, ne si voluisset quidem furta tam insignia potuisset impune facere.* Forte non plus soliditatis hoc videbitur habere argumentum, quam illa Josephi Scaligeri ad Euseb. num. 2140. qui fabulosa quædam cum in libris Appiani deprehendere sibi videretur, ea ab alio, nescio quo, adtexta existimabat. *Multa hujusmodi fabulosa adtexta sunt illi libro Appiani, ut mediocriter docto constare potest.* Addit tamen: *Quod si non affuerunt, valde infantem in historia Appianum fuisse necesse est.* Franciscus quoque Balduinus lib. I. de institut. Historiz p. 87. cum observasset bene multa è Plutarchi Crasso in Appiani Parthicis repeti, id factum conjicit, non ab ipso Appiano, qui Plutarchi fuerit æqualis, sed à librariis supplendæ in il- lius Commentariis lacunæ. Equidem per exempla innumera oppido patet, his, qui religioni sibi neutiquam ducunt alios exscribere, non mi- nus frequens esse, imo frequentius scriptores suæ ætatis compilare, quam vetustiores.

CAPUT

* De prudentia Civili c. 14.

CAPUT XIII.

De PHLEGONTE, ARTEMIDORO &c.

Phlegontis atas 1. Scripta que exstant, 2. Scripta deperdita, 3. Liber de Nilo tributus Phlegonti à Menagio. ibid. Testimonium de Eclipsi admiranda Solis. 4. Index scriptorum à Phlegonte allegatorum. 5. Artemidori Daldiani atas, 6. Ejus Onirocritica. 7. Editiones. 8. Alii Artemidori. 9. Scriptorum in Artemidoro allegatorum index. 10. De Astrampsychi Onirocriticis. 11. De Achmete scriptore ejusdem argumenti. 12. Alii scriptores de somniis. 13.

I.

PHLEGON a) Trallibus Lydiæ civitate natus, Hadriani b) Imp. libertus fuit non Augusti, ut quibusdam visum esse Svidas prodidit. Certe Chronicon suum ad extrema Hadriani tempora usque ad Olymp CCXXIX. produxisse Phlegontem testatur idem Svidas, ut in re manifesta libenter abstineam aliis argumentis certissimis, quæ in medium attulere viri eruditi Meursius c) Vossius, Salmasius. Utrum vero à Patrono suo dictus quoque fuerit *Ælius Phlegon*, ut vocari eum video à Naudæo quæst. 2. Jatrophil. p. 43. vel *Phlegon Hadrianus*, ut è lectione Codicis Palatini in Spartiani Severo c. 20. idem Salmasius conjicit, dubium valde esse & magis idoneo testimonio quam librarii fortassis hallucinatione indigere existimo. Neque probare possum Meursii emendationem, qui apud Phlegontem cap. 10. de mirabilibus reponit nomina Marci Plautii & Sentii Augurini, quos ait Consules fuisse anno XVIII. Antonini Pii, CHRISTI CLVI. quo pacto verisimile esset ad M. Aurelii usque imperium ætatem productam à Phlegonte. Sed haud dubie apud Phlegontem deletis verbis *καὶ Σεξτα Καρμινίς* reliqua jungenda, & legendum: *Μάρκῃ d) Πλαυτίῃ ὑψαίῃ ἢ Μάρκῃ Φελ-*

- a) Alius Phlegon cujus meminit S. Paulus Apostolus Rom. XVI. 14. Memoratur & Aetius quidam Phlegon Quintillæ pater in veteri inscriptione apud Gruter. pag. DCLXXI. 6. ut Meursio jam observatum. Ælium Maurum Phlegontis nostri libertum allegat Spartianus in Severo cap. 20.
- b) Spartianus in Hadriano c. 16. Vopiscus in Saturnino c. 7. Photius Cod. 97.
- c) Meursius in limine notar. ad Phlegontem Vossius lib. 2. de Hist. Græc. c. 11. Salmasius ad Spartiani Hadrian. c. 16.
- d) Publius Plautius dicitur in Codicibus Julii Obsequentis c. 90.

Φελέγεις Φλάκκας qui Consules fuere anno Urbis DCXXIX. ante CHRISTUM CXXV. Qui vero cum Augurino Consul fuit Anno CHRISTI 156. male vocatur in Onufrii fastis M. Plautius Sylvanus, quæ res Meurfio fraudi fuit, nam è veteri inscriptione apud Gruterum p. CXXVIII. §. constat appellatum esse M. Cæjonium Silvanum, ut notavit illustris Norisius in Epistola Consulari e) vel certe Julium Silvanum, ut est in alia inscriptione veteri quam è Gudiana collectione edidit doctissimus Cuperus in Epistola ad Almeloventium, fastis hujus Viri clariss. Consularibus præmissa. Idem Meurfius male inter falsa habere jubet quod Phlegon cap. 13. mirabilium ex Apollonio Grammatico scribit Tiberio propter urbes Asiæ quas terræ motu deletas suo sumtu restauravit, colossum in foro Romæ dedicatum positum infra singularum urbium statuis. Quin imo ejus rei non modo memoria in numis exstat, sed si acutam Laur. Theodori Gronovii f) conjecturam sequimur, etiamnum hodie superest marmorea Colossi illius basis.

II, Scripta Phlegontis hæc ad nos pervenerunt:

1. περὶ θαυμασίων g) de mirabilibus liber, S. Hieronymo in Habacucum & Svidæ in Φλέγων memoratus, sed initio mutilus.
2. περὶ μακροβίων liber de h) longævis, Italis maxime qui centum & amplius annis vixerunt, ibidem Svidæ memoratus & ex αὐτῶν τῶν ἀποτιμησέων five commentariis censualibus ab auctore excerptus, in cujus extrema parte quædam desiderari videntur. Carmen Sibyllinum quod post Phlegontem c. ult. refert etiam Zosimus lib. II, c. 6. Metaphrasi latina donavit Politianus c. LVIII. Misc. illustrant Petrus Taffinus libro de anno sæculari & IC. Vossius cap. XIX. de Sibyllinis Oraculis qui parum verisimiliter Phlegontem ipsum carminis hujus facit auctorem.
3. περὶ τῶν Ὀλυμπίων, de Olympiis fragmentum: sive præfatio ut conjiciebat Salmasius i) præfixa à Phlegonte libris Ὀλυμπιονικῶν. Hanc Græce præmissam quoque habes præclaræ Pindari editioni Oxon. 1697. fol.

Edi-

e) T. XI. thesauri Antiqu. Rom. Græviani p. 453.

f) Vide Laur. Theodor. Gronovii observationes ad marmoream basin ab Antonio Bulifono Neapolitano primum editam T. VII. thesauri Antiqu. Græcar. p. 443. seq.

g) Alios scriptores hujus argumenti habes supra lib. I. c. 22. §. 4. & lib. 3. c. 27. §. 8.

h) De eodem argumento scripsit postea Lucianus, ut infra suo loco dicam.

i) Salmas. ad Spartian. Hadriano c. 16.

Edita sunt hæc Phlegontis opuscula Græce ex antiquissimo Palatino Codice à *Guilelmo Xylandro* primum una cum *Antigoni & Apollonii* mirabilibus & *M. Antonino*, & latina versione separatim excusa *Basil.* 1568. 8. apud *Thomam Gvarinum*. Deinde cum ejusdem *Xylandri* versione & *Joannis Meursii* notis, in quibus Consulum præcipue nomina in libro de mirabilibus memorata cum factis Siculis & Capitolinis contulit ac subinde emendavit. Denique libellum de mirabilibus & alterum de longævis *Jacobus Gronovius* V. C. ex *Meursii* editione recudendum dedit Tomo VIII. thesauri Antiquitatum Græcarum, notis *Meursii* per singulas paginas statim substratis. Fragmentum de Olympiis exstat Tomo IX.

III. Scripta Phlegontis deperdita:

1. Ὀλυμπιονικῶν καὶ χρονικῶν συναγωγὴ de Olympionicis & rebus per orbem terrarum gestis usque ad extrema *Hadriani Imp.* five *Olympiadem* k) CCXXIX. i. libri XVI. ad *Alcibiadem* quendam unum ex stipatoribus *Hadriani Imp.* Vide *Svidam* in *Φλέγων* & *Photium Cod.* XCVII qui legit primores hujus operis libros quinque desinentes in *Olympiade* CLXXVII Allegatur hoc opus quod cum magna veteris *Historiz & Chronologicæ* rei jactura interciderit, ab *Origene*, *Eusebio*, *Stephano Byz.* aliisque. Reprehendit in illo *Photius* inter alia in tempestivam *Φιλοπορίαν* & *Φιλοτιμίαν* circa oracula, quam in his etiam quæ exstant *Phlegontis* scriptis observare licet.
2. Ὀλυμπιάδες βιβλίους η̄. Opus ejusdem * argumenti libris VIII. *Svid.*
3. Ἐπιτομὴ Ὀλυμπιονικῶν ἐν βιβλίους β̄. *Svid.* Pro hac *Epitome Phlegontis* eruditissimus *Reinesius* 1) male habebat Ὀλυμπιάδων ἀναγραφὴν à *Scaligero* ad calcem *Chronici Eusebiani* Græce editam, atque ut multa svadent, ab eodem ipso *Scaligero* è veterum scriptis singulari studio congestam, etsi *Meursius*, *G. Jo. Vossius* & alii passim eam

E e e

eam

k) Quoniam annus primus *Olymp.* 229. *Imp. Hadriano* emortualis fuit, & *Photius Phlegontis* ipfius verbis testatur hunc *Chronicon* suum perduxisse μέχρι τῶν Ἀδριανῶν χρόνων, hinc malo assentiri *Pctavio XIII.* de doctrina temp. ad annum P. l. 4850. quam viro doctissimo *Antonino Pagi* qui ad A. C. 136. n. 8. pro certo tenendum affirmat *Olympiadem* CCXXIX. apud *Svidam* integram includi non vero excludi oportere.

* *Salmasius* ad *Spartian.* c. 16. putat *Phlegontis Πραξιθένητα πανταχῶ* five *Chronica* libris 8. alterius argumenti fuisse ab *Olympiadibus* libris XVI. scđ liber XIII. & XIV. *Chroniconum* ab *Origene*, *Eusebio* &c. allegatur.

1) *Reines.* *Epist.* ad *Hofmannum* p. 585.

eam pro veteri scriptore in testimonium citant. Vide si placet quæ dixi lib. II. c. 15. p. 533.

4. Ἐκφρασις Σικελίας. Descriptio Siciliæ. Svid.
5. Περὶ τῶν τοῦ Ῥωμαίου ἑορτῶν βιβλία γ'. Libri III. de festis Romanorum id.
6. Περὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ ἵστων καὶ ὧν ἐπιπέκληνται ὀνομάτων. De locis illustribus urbis Roma eorumque nominibus. Svid.
7. Libri de Vita Hadriani Imp. ab ipso Imperatore scripta, & sub Phlegontis nomine edita. Spartianus in Hadriano cap. 16. *Fama celebris Hadrianus tam cupidus fuit ut libros vita sua scriptos à se libertis suis literatis dederit, jubens ut eos suis nominibus publicarent. Nam Phlegontis libri Hadriani esse dicuntur.* Vitam Hadriani allegat idem Spartianus cap. 7. Ex hac quoque petita videtur Hadriani Epistola quam è Vopisci Saturnino cap. 8. repetit Petrus Crinitus XII, 10. de honesta disciplina.

Miror Phlegonti etiam tribui librum de Nilo in Menagii notis ad Eærtii Thaletem lib. I. scilicet. 37. *Vetus scriptor Anonymus forte Phlegon Trallianus in tractatu περὶ τῆς Ἐνείλης ἀναβάσεως qui manuscriptus servatur in Bibliotheca Veneta, & cujus exemplum mecum communicavit Mericus Bigotius, ejusdem & ipse meminit his verbis: Θαλής ὁ Μιλήσιος εἰς τῶν ἑπτὰ σοφῶν Φησὶ Διὸς ἔτησίαις γίνεσθαι τὴν ἀναπλήρωσιν. Πνέει γὰρ αὐτὰς ἐναντίας τῶν ποταμῶν, καὶ τὰ σώματα κείσθαι κατὰ τὴν πρὸν αὐτῶν. Τὸν μὲν ἐν ἀνεμῶν ἐξ ἐναντίας πνέοντα κωλύειν τὴν ἐκβασιν ἔ ποταμῶν ἐμπίπτειν εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ δὲ κύμα προσπίπτει τοῖς σώμασι καὶ ἕριον ὄν, αἰτίον ἀνακόπτει τὸν ποταμὸν καὶ ἀναπλήρωσιν ἕτως Φησὶν γίνεσθαι ἔ ποταμῶν.* Eadem fere leguntur in libro de Nilo qui sub Aristotelis nomine ex veteri tantum versione existat in antiquis latinis Philosophi editionibus. Sed plane iisdem verbis incipit Anonymus περὶ τῆς Ἐνείλης ἀναπλήρωσεως, quem cum Aristotelis & Theophrasti quibusdam scriptis primus Græce vulgavit H. Stephanus A. 1558, 8. & Græce atque latine Herodoto subjecit Jungermannus ac post eum præclarissimus Galeus. Neque dubito hunc ipsam esse brevem illum libellum quem manu exaratum à Bigotio Menagius accepit.

IV. In Christianorum scriptis nihil est Phlegonte nostro celebratius propter memoratam in Chronici sui libro XIII, ad Olymp. CCII, 4. Tiberii XVIII, singularem illam Eclipsin qua

Dies diemque fuit, intremuit solam.

Ver-

Verba Phlegontis testatur afferre se Eusebius apud Syncellum p. 325. Ἡ δ' ἔπει (Petavius XII, 21. doctrin. temp. legit τῷ β' ἔτη ut semel est apud Philoponum p. 89. in Hexaem. sed eadem pagina bis deinde legitur Ἰσαάκω) τῆς σβ Ὀλυμπιάδου ἐγένετο ἕκλειψις ἡλίου μεγίστη ἧν ἐγνωσμένων πρῶτον, καὶ νύξ, ὥρα ἑκτῆ τῆς ἡμέρας m) ἐγένετο, ὡς καὶ ἀστέραι ἐν βρα- νῷ φανῆναι. Σεισμός τε μέγας κατὰ Βιθυνίαν ἡ πολλὰ Νικαίας κατεσείσθη- τα. Hæc de admiranda illa quæ CHRISTO patiente contigit Solis obscu- ratione intelligenda esse ne dubitarunt quidem veteres Julius Africanus apud Syncell. p. 322. Origenes 2. contra Cels. p. 80. & 96. Eusebius apud Syncell. p. 325. Hieronymus in Chronico, Orosius VII, 4. Joannes Philo- ponus II, 21. & III, 9. in Hexaem. Joannes Malalas T. I. Chron. p. 310. & Au- ctor Chronici Alex. ut Maximum ad Epistolam septimam Dionysii pseu- do Areopag. Syncellum aliosque juniores omittam. Et quanquam Chro- nologicis quibusdam difficultatibus permoti viri quidam doctissimi de alia eclipsi loqui Phlegontem existimarunt, ut præter Keplerum n) in Eclogis Chronicis, G. J. Vossius II, 10. Harmoniæ Evangelicæ & novissime Sam- Basnagius ad A. C. XXIX, 30. seq. & XXXIII, n. 118. non tamen usque adeo exploratæ mihi videntur illorum rationes, ut non malim veteribus assen- tiri, cum certissimum sit Phlegontem etiam alia de rebus CHRISTI & Ju- dzorum Chronico suo inseruisse, Origenes tractatu XXIX. in Matth. Ἢ σὶ αὐτὴν ὀρθοίτες ἔ de temporibus aliquid dicere, dicimus quoniam in Chronicis Phle- gontis cujusdam dicitur, sic athen ἔ hunc debemus quasi vera dicentem de templo susci- pere, quoniam circa quadragesimum annum à quindecimo anno Tiberii Cesaris facta est destructio Jerusalem, ἔ templi quod fuit in ea. Idem l. 2. contra Celsum p. 69. Φλέγων μὲν τοὶ ἐν Ἰερουσαλὲμ καὶ τῷ Ἰεροσολομαϊκῷ οἰμαῖ Ἰωάν. Χρονικῶν καὶ πε- ρὶ Ἰνῶν μελλόντων πρόγνωσιν ἔδωκε Ἡ Χρῆστω, συγχυθεὶς ἐν τοῖς πῶτι Πέτρῳ ὡς

E e e 2

- m) Si hæc sunt Phlegontis verba, fallit nos Africanus qui apud Syncell. p. 322. refert Phlegon- tem scripsisse quod eclipsi contigerit in plenilunio, & à sexta hora in nonam duraverit, Φλέγων ἰσορεὶ ἐπὶ Τιβερίῳ Καίσαρι ἐν πανσεληνώ ἕκλειψις ἡλίου γεγο- νέναι ἑλείαν ὥρας ἑκτῆς μέχρις ἑνάτης, Sane πανσεληνῶ non meminisse Phle- gontem, diferte testatur Origenes 35. in Matth. de Eclipsi hac differens. Et Phlegon qui- dam in Chronicis suis scripsit, in principatu Tiberii Cesaris hoc factum, sed non signifi- ficabit in Luna plena hoc factum.
- n) Keplerum impugnat Huetius in demonstrat. Evangel. p. 49. Vossium amicus noster Jo- Frickius, diff. de tenebris tempore salutiferæ passionis Orbi superfluis Lips. 1692. Vide & quæ de loco Phlegontis disputant Scaliger ad Euseb. p. 185. 186. Tillemonius ad vitam CHRISI nota 35. Pagi ad A. C. 32. n. 13. Bælius in Lexico ubi de Phlegonte & Hugo For- randus reflex. sur la relig. Chrétienne T. 1. p. 321. seq. & c.

περὶ τῆς ἰησῆ , καὶ ἐμαρτύρησεν ὅτι κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπ' αὐτοῦ τὰ λεγόμενα ἀπῆγγισε.

V. INDEX SCRIPTORUM à Phlegonte allegatorum.

A Gatharchides ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν πρὸς τὴν Ἀσίαν ἱστοριῶν. De Longæv. cap. 2.	Dorotheus ἐν ὑπομνήμασιν. Mi- rabil. c. 26.
Anacreon. id. cap. 4.	Eumachus ἐν ὡσεοργήσει id. c. 18.
Antigonus. Mirabil. cap. 28.	Herodotus. Longæv. c. 4.
Antisthenes Peripateticus, id. c. 3.	Hesiodus. Mirabil. c. 4.
Apollodorus ἐν τοῖς χρονικοῖς. Lon- gæv. c. 2.	Hieron (Meurs. legit Heron) Ale- xandrinus sive Ephesus, id. cap. 2.
Apollonius Mirabil. c. II. Gram- maticus, id. c. 13.	Hippostratus πρὸς Μίνω, id. c. 30.
Callimachus id. c. 4.	Homerus id. c. 11.!
Clitarchus id. c. 4.	Megasthenes id. c. 33. (c. 4)
Craterus id. c. 32.	Oracula. Mirabil. c. 3. & 10. Longæv.
Dicæarchus id. c. 4.	Theopompus Sinopenfis πρὸς σκ- σμῶν, id. c. 19.

VI. Phlegonti subjiciam ejusdem ætatis auctorem ARTEMIDORUM Daldianum, una cum aliis quibusdam scriptoribus Onirocriticis. Artemidorus ille Hadriani & Antonini Pii temporibus vixisse se innuit l. I. c. 28. p. 26. & c. 66. p. 55. ut Rigaltio jam observatum. Daldianus quam Ephesus maluit vocari, licet paterno genere Ephesus, materno Daldianus esset, ut Daldia sive Daldidi opido Lydix alioqui obscuro nomen aliquod ex se fœneraretur. En ejus verbal. III. c. ult. p. 193. ex quibus intelliges plura etiam alterius argumenti scripsisse: τὰ μὲν δὴ χρεώδη, καὶ οὐκ ἄνευ πάντα ἀποδέδοται. τὴν δὲ ἐπιγραφήν μὴ θαυμάσης διότι Ἀρτετεμιδώρου Δαλδιανῆς καὶ ἐχὶ Ἐφεσίου ἐπιγεγραπται, ὡς πολλὰ τῶν ἤδη εἰς ἄλλας πραγματείας πεποιμένων μοι βιβλίων. τὴν μὲν γὰρ Ἐφεσον συμβέβηκε καὶ αὐτὴν δι' ἑαυτὴν περιώνυμον εἶναι, καὶ πολλῶν ἀξιολόγων κηρυκῶν ἴετυχηκεναι. Δαλδία δὲ (Svidæ Codicibus Δαλδίας; πόλις Μαλυδίας καὶ ἔσφοδρα ἐλλόγιμον ἀπὸ τοῦ μητρίων ἀνδρῶν ἴετυχηκεναι. ἀγνωστον τὸ μέχρι εἰς ἐμὲ μεμνήκε, διό θρεπτήρια ἔσθη μοι πατρίδι πρὸς μητρός, ταῦτα ἀισοῖδα μὲ αὐτῆ. Ephesus tamen vocatur à Luciano in Philopatride Libro IV. capite 74. illum solum prædicat felicè Artemidorus ὡ μὴδὲν μέτεσι κακοδαιμονίας, qualis

lis est mortuus. Hinc Epicureum nonnulli voluerunt conjicere. Sed idem plane aliis etiam pronunciatum, ut Soloni illi ad Cræsum. Et ab Epicureo quidvis potius expectes quam divinationem tam sollicitam è somniis, ex avium involatu, & ex manus lineamentis, o) Stoico Philosopho digniorem. Philosophum Svidas quoque appellat, ipse vero se necrei Medicæ, Physicæve nec rerum humanarum demonstrat fuisse imperitum.

VII. Exstant hujus Artemidori libri quinque de somniis, quorum duo primi Onirocritica sive divinationem è somniis per classes rerum de quibus obtingunt somnia persequentes in illustris cujusdam viri *Cassii Maximi* gratiam scripti eique dicati sunt, quem initio libri IV. *κατίσιον* appellat, atque alibi à virtute ac sapientia celebrat. Liber tertius ad eundem Maximum missus est sub titulo *Φιλαλήθης ενόδιαι*, atque paralipomena quædam ejusdem argumenti complectitur. Quartum filio cognomini inscriptum Artemidorus nova itidem paralipomena de somniis interpretandis continentem. Atque hi sunt quatuor libri *Ὀνειροκριτικῶν* quæ scripsisse Artemidorum, Svidas refert. Qui enim in editionibus subjungitur quintus itidem filio dicatus, continet *ὄνειρων ἀποβάσεις* sive narrationes somniorum prope centum cum eorum eventibus. Bene de hoc opere Vossius lib. de Philosophia c. V. §. 50. *Rem si spectes, nihil eo vanius. Sed utilis tamen ejus lelio erit ob iam multa quæ admiscet de ritibus antiquis & studio humanitatis.* Julio Scaligero quidem iudice in lib. I. Aristot. de plantis pag. 121. *vix dici potest quam ridiculus plerumque ac plane somnians sit. Non ille quæ contigerint aliquando quoque cum ad modum forte observata sint potius deducere videtur ad præceptiones, quam præscribere vel Deo vel nature quibus artibus somniorum lex sit mortalibus edicenda. Tum sparsim ac confuse omnia: quæ solus ac primus Augerius p) noster hic ad artem redegit subtilissimis inventis.* Artemidorum nostrum cum Aristandro Telmissensi, celebri Alexandri M. somniorum interprete memorat Lucianus in dialogo cui titulus Philopatris T. 2. p. 775. Artemidorus ipse præfat, libri I. testatur se non modo scriptores hujus argumenti quoscunque nancisci potuit diligenter comparasse omnes & evoluisse, sed quoque

E e e 3

per

o) Præter Onirocritica quæ exstant, scripsisse Artemidorum etiam *ἐκωνοσκοπικά* & *χειροσκοπικά* tellatur Svidas.

p) Augerium Ferrerium intelligit in libro de somniis, quem cum scriptis Hippocratis, Galeni & Syneſii ejusdem argumenti edidit Lugd. 1549. apud Torneſi, forma minore.

per plures annos, in Græcia, Asia & Italia infulisque maximis & populosis-
 fimis esse versatum, ut de pluribus edoctus & plurimis divinatoribus con-
 sultis somniorum rationes quam perfectissime perscribere valeret. Nec
 dubitat affirmare quod à Numine ad hoc suscipiendum singulariter per-
 motus sit impulsusque p. 197. Ἐπειδὴ κατὰ δαίμονα καὶ τὴν ἑκράτις κασ-
 σίει Μαξίμου ἀπαθὴν προσετράπην ὀνειροκριτικὰ βιβλία ποιῆσαι: & clarius p.
 161. ubi monet lectores ne quæ ipsis superflua videantur è libris suis era-
 dant, vel de suis addant, sed potius propria scripta componant. Θεὸν
 ἐπόπτην καὶ Φύλακα πάντων νομίζοντες Ἀπόλλωνα, ὃ παιδόμεν ἔγω πατρίω
 ὄντι Θεῷ εἰς τὴνδε τὴν πραγματείαν προσήλθον πολλάκις με προτρέψαμένω, μα-
 λιστα ὅτι νῦν ἐναοργῶς ἐπισάντι μοι ἠίκα σοι ἐγνωρίσθην, καὶ μονονεχὶ κελεύσασα τι
 ταῦτα συγγράψαι. Οὐδὲν ἔδραμασιν τὸν ἐν Δαλδίᾳ Ἀπόλλωνα ὃν μύστη
 καλεῖμεν ἡμεῖς πατρίω ὀνόματι ταῦτά με προτρέψασαι τῆς σῆς ἀρετῆς καὶ σο-
 φίας προνοῶμενον. Καὶ γὰρ εἶναι τινὰ Λυδοῖς προσενίαν πρὸς Φαίωνα ρ) εἰ
 τα πατρία ἡμῖν ἐξηγέμενοι φασίν.

VIII. Græce primum editi sunt libri quinque Artemidori ab
 Aldo r) A. 1518. 8.

Latine vertit Janus Cornarius Physicus Francofordiensis Basil. 1537. 8. apud
 Froben. & Lugd. 1546. 8.

Græce & latine, retenta Cornarii versione licet non usque quaque optima,
 recudi fecit Nicolaus Rigaltius Paris. 1603, 4. additis eruditissimis notis, in
 quibus hinc inde laudar emendationes Isaaci Casauboni. De titulis
 vero capitum observat p. 10. Hic semel notandum, quod sapienter in his li-
 bris observari possit, imperitos librarios ineptis titulis cobarentia capita dir-
 junxisse. Subjecit idem Rigaltius Onirocritica Astampsychi, Nice-
 phori CPol. & Achmetis de quibus infra § XI. seq.

Artemidori editionem à Grutero promissam restatus est H. Casau-
 bonus Epistola 33. ad Frid. Lindebrogium scripta A. 1595. Nostra
 ætate novam hujus scriptoris editionem moliebatur V. C. Jacobus Tollius, qui
 loca perpauca Artemidori tangit in fortuitis suis. Plura emendavit &
 illustravit nuper Lambertus Bos Franequaranz Academiæ lumen in
 Obser-

q) Num itaque Cassius iste magistratum gerebat in Phœnicia? Ita videntur hæc Artemidori
 verba svadere. Phœnicium odoratus etiam est accuratissimus Tillemontius T. 2. Hist.
 Imperator. p. 732.

r) Cave credas Lindenio & Merklino, qui in opere de scriptis Medicis referunt præter libros
 quatuor de somniis editos etiam esse ab Aldo libros II. ejusdem Artemidori de auguriis
 ac manuum inspectione (ὀφθαλμοσκοπικὰ & χειροσκοπικὰ) Græce A. 157. 4.
 Hoc observatum etiam Bælio in Lca.

Observationibus Criticis Miscellaneis, Franequeræ A. 1707. 8. editis c. 21. seqq. castigatis etiam variis Cornarii interpretis erroribus.

Versiones Artemidori *Gallicas, Anglicas, Italicas, Germanicas & Hispanicas* libenter prætereo, quia fere non sunt sinceræ, sed frustra incassum intercedente & per Apollinis reverentiam hoc deprecante auctore s) vel mutilæ vel variis modis interpolatæ. Eas petat qui velit ex Hendreichii pandeætis Brandeburgicis, qui tamen ubi de hoc scriptore agit, non est valde accuratus. Quis enim vidit libros ejus de Auguriis & de manuum inspectione? quis tres editiones Venetas Artemidori Græcas in 4. A. 1518. 1527. 1529? Quis Hispanicam Lugd. 1609. additis Augustini Nisi octo libris divinationum? Sane quæ in Indice Hispanico proscribitur editio Artemidori illius anni Lugdunensis (quemadmodum prohibentur in eodem indice omnes lingua vernacula quacunque editæ) Gallica est (non Hispanica) additis Augustini Niphi divinationum libris. Prodiit & Artemidorus Gallice Lugd. 1596. 12. & Epitome per Carolum Fontanum Lugd. 1555, 8. Paris. 1566. forma minore.

IX. *Alii Artemidori.*

Artemidorus *Aristophanius* Grammaticus, cujus *περὶ δωριδίων & γλώσσας ὀψαρτυτικαῖς* laudat Athenæus. Glossas Opsartyticas Svidas queque memorat, qui Pseudo Aristophanium appellat in *τιμαχίδας & Ἀρτεμίδωρον*, ubi consule notas doctissimi Neocori.

Artemidorus *Ascalonita* Grammaticus quem *περὶ Βυθυνίας* scripsisse testatur Stephanus Byz. in *Ἀσκαλων*. Hunc male cum Ephesio Geographo Vossius p. 143. de Hist. Græc. confundit. Verisimilior, quanquam incerta conjectura ejusdem Vossii p. 143. ubi cum Aristophanio conjicit eundem esse, vel Meursii in Bibl. Græca, qui cum Artemidoro Capitone.

Artemidorus *Capito* Grammaticus sub Hadriano Imp. clarus, qui junctis cum Dioscoride Alexandrino operis Hippocratem olim recensuit, non parum sibi in eo licere ratus, ut Galenus haud uno loco conqueritur. Vide quæ notavi infra in indice scriptorum à Galeno allegatorum. Hujus nescio an superioris Artemidori Grammatici *λέξεις* allegat Erotianus in *λάσιον*.

Artemidorus *Cnidius* Theopompici F. Strabo XIV. p. 656. Rhetor & litterarum Græcarum doctor, is ipse qui libellorum infidiarum indicem Jul. Cæsari Idibus Martiis in curiam eunti frustra obtulit. Plutarch. Cæsare p. 738. Zonaras T. I. p. 491. edit. Paris. **Arte-**

s) Artemidor. lib. 2, extrema.

- Artemidorus Dialecticus** qui contra Chrysippum scripsit. Laërt. IX, 53.
- Artemidorus Ephesius** Geographus Straboni, Plinio & Stephano Byz. sæpius laudatus, claruit circa Olymp. CLXIX, adeoque ducentis circiter annis Artemidorum Daldianum ætate antecessit, cum quo eum aliud agens confundit Gesnerus vir præstantissimus in *Bibl. Geographiam* complexus fuit Artemidorus *undecim libris* quorum Epitomen scripsit *Marcianus Heracleota*, ut dixi supra hoc libro IV. cap. 2, §. 10. Allegatur etiam à Diodoro Sic. Porphyrio de antro Nymphor. p. 233. Constantino de administrando Imp. p. 23, seq. & Athenæo qui præterea Artemidori Ephesii (nescio an hujus) *ἱωνικὰ ὑπομνήματα* Icludat. III. p. III. Conf. Meursium in *Bibl. Græca* & Vossium de *Hist. Græcis*. Fragmenta hujus Artemidori pleraque collegit ad calcem Marciani doctissimus Hudsonus T. I. Geographor. Græc. minorum.
- Artemidorus Erastrateus.** Vide infra in Artemidoro Sidensi five Sidete.
- L. Artemidorus** in Vet. inscriptione apud Sponium pag. 117. Misc. Vide & Rosfi five Rubei memorias Brixianas p. 94. edit. secundæ.
- Artemidorus Musonii** Philosophi gener, Philosophus & ipse, amicus Plinii junioris quem videl. III. Epist. IX.
- Artemidorus Parianus.** Senec. lib. I Nat. quæst. c. 4.
- Artemidorus Pictor.** Martial. V. 41. Nescio an alius IX. 22.
- Artemidorus præfectus urbis,** Theodorico Rege. *Casiodor. lib. I. Variar.* Epist. 42. seq.
- Artemidorus Pugil.** Infra in Artemidoro Tralliano.
- Artemidorus Sidensis** Erastirati sectator Medicus, laudatus *Cælio Aureliano*, & diversus ni fallor ab Artemidoro Capitone de quo supra.
- Artemidorus Tarsensis** Grammaticus. Strab. XIV. p. 675.
- Artemidorus Trallianus** pugil de quo Pausanias 2, Eliac. & Martialis VI. 77. Loënsis V. 10. Epiphyll.
- Incertum** cujus Artemidori *Elegie* *πρὸς Ἐρωτὸν* & laudantur in Eratosthenis catasterismis cap. 31. Artemidori *συναγωγή* in Scholiis ad Aristoph. Vespas V. 1164. Artemidorus quem inter scriptotes de pyramidibus refert Plinius XXXVI. 12. nisi Ephesium alibi laudatum intelligit, qui in opere Geographico potuit ubi de Ægypto differebat pyramides quoque describere.

X. INDEX SCRIPTORUM ab Artemi- doro allegatorum,

Compositus ad paginas editionis Rigaltianæ.

- A**lexander Myndius, 58, 90, 152.
 Antipater *ὄνειροκρίτης*, 240.
 Antipho Atheniensis, 103.
 Apollodorus Telmiffensis, 73.
 Apollonius Attalensis, 33, 175.
 Archæus, 112.
 Archelaus, 114.
 Aristander Telmiffensis, 30, 73, 217.
 Aristarchus *ἀριστος ὄνειροκρίτης*, 216.
 Aristophanes (Grammaticus) *ἐν τοῖς εἰς Ἀριστοτέλην (περὶ ζώων) ὑπομνήμασι*, 103.
 Aristoteles, 14. de animalibus, 103, 214.
 Artemon Milesius, 7. Ejus libri XXII. de somniis, in quibus *συταγαὴ καὶ θεραπεία ἀπὸ Σαρᾶπιδος* Ⓞ *δοθένται*, 142.
 Callimachus, 251.
 Demetrii Phalerei libri quinque de somniis, 142.
 Dionysius Heliopolites, 152.
 Evenus *ἐν τοῖς εἰς Εὐνομον ἐροήκοις*, 12.
 Euripides, 237.
 Gemini Tyrii libri III. de somniis, 142.
 Heraclides Ponticus, 239.
 Hesiodus, 237.
 Homerus, 1, 6, 199.
 Lycophron, 239.
 Melampus, 114.
 Menander, 102.
 Nicostratus Ephesius, 10.
 Panyasis Halicarnasseus, 10, 55, 124.
 Parthenius in elogiis, 239.
 Phæbus Antiochenus, 7, 90, 229, 241.
 Pindarus, 91.
 Theognis, 32, 56.
 Xenocrates Aphrodisiensis, 114.
 Xenophon, 56.

XI. Artemidoro Rigaltius subjecit ASTRAMPYSYCHI Onirocriticon five monosticha jambica Græca centum & unum de somniorum significatione, digesta ordine litterarum, cum latina profaria versione Joannis Orsopæi. Astrampsychnus Magi Persæ nomen est, ut è Laërtii proœmiopatet secl. 2. & Svida in *Μαργοι*. Sed hic Astrampsychnus quidam junior esse videtur. *Non admodum vetus auctor est*, inquit Rigaltius, *ut ex characterere scribendi, item ex neglectu moduli syllabarum apparet.* Svidas ejus meminit his verbis: *Ἀστράμψυχος, ὃς βιβλίον ἰατρικὸν εἰς ὄνων θεραπείαν πεποίηκε, καὶ Ὀνειροκριτικόν.* Sed & singulos versus Onirocritici sparsim per totum lexicon suum protulit, nomine auctoris ut sæpe solet prætarito. Versus LXXV. collegit (è Svida ni fallor) & auctoris nomen se

fugere professus jambis latinis donavit Hadrianus Junius lib. I. animad-
vers. cap. 18. Ex Junii editione Græce illos & Latine exhibuit Julius
Cæsar Bulengerus lib. V. de ratione divinationis c. 5. Emendavit deinde
& Astrampsycho restituit Josephus Scaliger, è cujus recensione legitur ad
calcem Oraculorum veterum Græce & latine cum notis editorum à Joanne
Opsopæo, & nostra ætate à Servatio Gallæo V. C. Rigaltianam editionem
fecutus est Jo. Meursius capite ultimo mantissæ libro de luxu Rom. Hafniz
1631. 4. subjecit, & castigationes quasdam addidit è Svida maxime & qui
Astrampsychi vestigiis passim insistit NICEPHOROCropolitano Patriarcha,
cujus sive Nicephori Gregoræ *Ὀνειροκριτικὸν κατὰ ἀλφάβητον* versibus jam-
bicus 146. è duobus MSS. Regiæ Bibl. uno & If. Casauboni altero subjunxit
idem Rigaltius cum latina sua versione profana. Nonnullos Astrampsychi
versus male proverbiis accensuere Erasmus & Hadr. Junius. Simile Oni-
rocriticon Germani Patriarchæ CPol. MS. exstat quoque in Bibl. Cæsarea
Vindobonensi. Ad Lambecium lib. V. p. 237. seq. Astrampsychi ad Pto-
lemæum fors qua interrogati vel interrogantes divinant MS. fuit in Biblio-
theca Cardinalis à S. Angelo teste Labbeo p. 168. Bibl. nov. MSS.

XII. Junxit præterea Rigaltius Artemidoro suo Onirocritica Græce
ante inedita, & Ægyptiorum, t) Indorum, Persarumque de somniorum
significatione Sententias exponentia, auctore ACHMETE sive Archamete
F. Seirim, u) qui Mamunis *πρωτοσύμβουλος* Caliphæ Babylonii interpres
somnia fuisse creditur circa A. C. 820. Ea circa A. C. 1160. Latine ver-
tit *Leo Thufcius*, dicavitque Hugoni Etheriano, itidem Thufco. Confer ejus
specimina quædam apud Barthium XXXI. 14. Advers. *Transtulit etiam*
Italice *Tricassus Mantuanus*. Denique è MSto Sambuci codice vertit *Johannes*
Leunclavius, ediditque Latine sed sub falso ut ipse postea in *Annalibus Tur-*
cicis agnovit *Apomasarû* nomine, & aliquot capitibus mutilum. Francof.
1577. 8. Versionem Leunclavii Rigaltius supplevit, Græca vero addidit
è duobus MStis Codicibus Bibl. Regiæ Paris. sed utroque ἀπὸ φάλω, ita ut
inscriptio & caput primum desideretur quod è MSto Vindobonensi sup-
plet Lambecius lib. VII. p. 263. seq. Inscriptio hæc est: βιβλίον ὀνειροκρι-
τικὸν ὅπερ συνῆρξε καὶ σωτέταξεν Ἀχμέτ ὑπὸς Σερίμ ὁ ὀνειροκρίτης ἔκ πρώτης
συμβουλῆς Μάμουν. Absolvitur opus capitibus CCCIV. quorum septimum

εκ

- t) Cap. 2. laudatur *Συρβαχάμ ὁ ὀνειροκρίτης ἔκ τῶν Ἰνδῶν βασιλέως*. Cap. 3. *Βα-
ραμ ὁ ὀνειροκρίτης Σαανισιάν βασιλέως τῶν Περσῶν*. Cap. 4. *Ταρφάν ὁ
ὀνειροκρίτης ἔκ Φαραῶ βασιλέως τῶν Αἰγυπτίων*.
- u) Cap. 45. *οὐαρ ἐθεάσατο ὁ πρωτοσύμβουλος Μάμουν = ? ἀπίστευτε πρὸς
τῶν ὀνειροκρίτην Σερίμ.*

ex Apomasare esse deproptum idem Lambecius observat p. 274. neque p. 269. assentitur Rigaltio qui hæc Onirocritica ex Arabico Achmetis x) Arabis Medici versa existimabat, cujus *libros septem de re Medica* habuisse se testatus est Janus Antonius Saracenus notis ad Dioscoridem. Equidem Mamunus ille Cedreno, Zonaræ, Elmacino & continuatori Theophanis &c. celebratus in cujus gratiam opus de somniis Achmetis scriptum putatur Græcæ linguæ haud erat ignarus. Sub Achmetis hujus nomine *Astrologica* quoque occurrunt MSS. in Bibliothecis, & laudantur à Meursio in glossario Græcobarbaro. Onirocritica insuper Gallice vidisse lucem Paris. A. 1581. 8. atque deinde Germanice edita esse, testis in Pandectis Brandenburgicis Hendorichius. Cangius vero refert in Codice Regis Christianissimi 1845. inscribi *Ὀνειροκρίτην Συρίαν*, & alio ordine quoad feriem capitum & secus etiam in contextu ac in edito legi. Forte collectum opus hoc Græcum est ex Achmete, Apomasare & aliis à Christiano quodam Græco qui diu post vixit. Confer Cangii glossarium in *Μαυῶν*. Sane Christiani scriptoris esse nemo qui vel primam paginam Græcam legerit ambiget. Exstat vero Arabice etiam in Bibliotheca Regia Paris. num. 1034. hujusmodi liber de somniorum interpretatione divisus in quinquaginta capita de quo Herbelotus in Bibliotheca Orientali, vocabulo *Sirin*.

XIII. Hippocratis & Aristotelis scripta de somniis suo loco recensui, exstat quoque Synesii liber & in eum Nicephori Gregoræ *ἐμπνεῖα*; & Manuelis Palæologi Onirocriticum MS. Cangio laudatum, atque onirocriticum pseudepigraphum Danielis Prophetæ ad Regem Nabuchodonosorem de quo Labæus Bibl. nov. MSS. p. 122. ne tangam quæ de hoc argumento disputarunt Cicero libris de divinatio. Chalcidius p. 344. seq. Macrobius in somnium Ciceronis, aliique: & inter recentiores Cardanus, Augerius Ferrerius, Julius Cæsar Bulengerus, Caspar Peucerus &c. Longe plures autem perierunt, quorum brevi catalogo præfens caput concludam.

Alexander Myndius, Artemidor. I. 69. II. 8. & 71.

Antipater, Artemidor. IV. 64.

Antiphan Atheniensis, Tertull. c. 46. de anima, Artemidor. II. 14. & Fulgentius 1. Mythol. fabula de Daphne, Svidas in *Ἀντιφάνη*, Cicero 2. de divinatio. & Seneca IX. controverf. Confer Jonfium p. 328. seq.

F f 2

Apol-

x) Diverfus Achmet Medicus filius Abramii, nepos Chaletis. Vide Lambecium lib. VI. p. 126. seq. & Lib. VII. p. 265. seq.

Apollodorus Telmissensis ἀνὴρ εὐλόγιμος. Artemidor. I 82.

Apollonius Attalensis cujus librum secundum allegat Artemidor. I. 34. III. 28.

Aristarchus ἄριστος ὀνειροκρίτης. id. IV. 25.

Aristander Telmissensis. Lucianus Philopatride & Artemidor. IV. 26. e quo loco constat eum Alexandri M. ætate fuisse.

Aristademus sive Aristophon. Tertull. c. 46. de anima.

Artemon. id. & Fulgentius loco laudato. Eustath. ad Iliad. π'. Milefius patria fuit & libris XXII, somnia exposuit. Vide Artemidor. II. 49. laudat & lib. I. c. 2.

Cassius Maximus cui Artemidorus libros suos dicavit inter ὀνειροκρίτων scriptores refert Jonsius p. 329. quo teste vel argumento nescio. *Cratippus*. Tertull.

Demetrius Phalereus libris V. Artemidor. II. 49.

Dionysius Heliopolites Artemidor. II. 71.

Dionysius Rhodius. Tertull. c. 46. de anima.

Epicharmus etiam summum apicem inter divinationes somniæ extulit cum Philochoro Atheniensi. id.

Geminus Tyrius libris III. Artemidor. II. 49.

Hermippus Berytensis, quinione voluminum. Tertull.

Nicostratus Ephesus. Artemidor. lib. I. c. 2.

Panyasis Halicarnassæus περὶ ὀνείρων libri II. Svid. Artemidor. lib. I. c. 2. & 66. lib. 2. c. 35.

Pappi Alexandrini ὀνειροκρίτικα. Svid.

Philochorus Atheniensis. Tertull. & Fulgent.

Phæbus Antiochenus Artemidor. lib. I. c. 2. II. 8. IV. 50. & 67.

Scrapion Ascalonites. Tertull. & Fulgentius I. Mythol.

Strato. Tertull.

CAPUT

CAPUT XIV. De CLAUDIO PTOLEMÆO.

Ptolemæi etas. 1. Ejus Geographia. 2. Magna Syntaxis & in eam Theonis commentarii. 3. Tetrabiblus & in eum Anonymi Græci scholia, Porphyrii sive Antiochi Isagoge & Procli Paraphrasis. 4. Ptolemæi Carpus, & de electionibus. 5. Canon Regum. 6. De apparentiis fixarum. 7. Pars prior hujus libri jamprimum Græce edita, una cum versione Bonaventura Urbini. Editio alterius partis Petaviana è MS, emendata ac suppleta. 8. De analemmate. 9. Hypotheses planetarum. 10. Planisphærium. 11. Harmonica. 12. De judicendi facultate & animi principatu. 13. Scripta Ptolemæi deperdita & supposititia. 14. Alii Ptolemæi. 15. De globis cælestibus veterum & similibus instrumentis Astronomicis. 16.

I.

CLAUDIUS PTOLEMÆUS Ægyptius, Pelusiensis, a) (Arabibus inde *Elfulsi*) diversus non modo à Regibus Ægypti hoc nomine, cum quorum aliquo nonnulli b) eum confuderunt, sed etiam à Ptolemæo c) Mathematico sive Astrologo, qui Galbæ assiduus comes adfuit teste Plutarcho in Galba, p. 1063. & cum Othone Imperatore in Hispania versatus superfuturum eum Neroni pollicitus est, ut narrat Tacitus lib. 1. Hist. c. 22. Noster sub M. Aurelio Antonino d) floruit teste Svida atque ipse libro VII. magnæ syntax. p. 167. testatur se observationes Astro-

F ff 3

no-

- a) Pelusiensis dicitur in inscriptione Harmonicorum editionis Antonii Gogavini, etiam tetrabili codices quidam præferunt nomen Κλαυδίου Πτολεμαίου & Πελασιεύς, Efligiem Ptolemæi dat Boissardus parte III. imag. p. 310.
- b) Isidorus III. 25. Originum. Albumazar, Simon Gryneus præf. ad magnam σύνταξιν. Servius quoque in 3. Eclogam Virgilio antiquiorem perperam facit nostrum Ptolemæum, ut notatum Vossio IV. de Hist. Gr.
- c) Seleucum ejus loco nominat Svetonius in Othone c. 4.
- d) Jacobus Gothfredus ad veterem orbis descriptionem à se editam p. 9. *Ex Ammiano uno XIV. 4. colligo Marci Imp. temporibus Saracenos am nomen primum innotuisse: quare cum Ptolemæus eorum meminerit, & quidem primus. hinc apparet eum sub Antonino Pio non scripsisse, quod tamen hætenus creditur. Non dicit tamen Ammianus tunc primum innotuisse Saracenos; & Saracenos mentio apud Plinium VI. 28. Dioscoridem &c. Vide Salmasium ad Solin. p. 484. seq. edit. Paris. Meminit Saracenos etiam Targum (non Onkelosi ut Scal. ad Euseb. p. 17.) sed Hierosolymitanum Gen. XXXVII. 25. Verum hoc recentius longe est & Turcas quoque nominatim memorat Gen. X. 2. ut omittam alia per illam paraphrasin inepta & Talmudicas fabulas respicientia, quæ notavit Jo. Morinus Exercitat. Bibl. p. 345. seq.*

nomicas instituisse Alexandriae (unde Alexandrinus Svidæ aliisque appellatur) secundo Anno Antonii Imp. (Pii, qui respondet anno CHRISTI 139. in cui proximum incidit etiam observatio æquinoctii verni de qua lib. 3. p. 62.) post Observationes Hipparchi anno CCLXV. Olympiodorus e) vero in Phædonem Platonis testatur Ptolemæum hunc in Canobi Pteris per quadraginta annos habitasse, & inventas à se Astronomicas conclusiones ac demonstrationes columnis illic positis curasse insculpendas. Canon autem Ptolemæi notat Antoninum Pium regnasse annos XXIII, unde ei superstitem fuisse Ptolemæum constat. Dicitur non potest quantum ei omnis fere Mathematicæ disciplinæ debeant, sed hoc optime patet ex ejus scriptis, quæ jam recensabo.

II. ΓΕΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ὑφ' ἡγήσεως *Geographia Libri VII.* quod opus promittit libro 2. magnæ syntaxeos cap. ult. unde adversus Franciscum Barocium III. 3. Cosmographiæ recte observavit Jo. Baptista Ricciolus VII. 10. Geographiæ reformatæ eundem esse magnæ syntaxeos & Geographiæ scriptorem: tum vero Julium Maternum, qui à Ptolemæo lib. 1. Geogr. c. 8. allegatur diversum fuisse à Julio Firmico Materno, qui sub Constantino M. de astrorum judiciis scripsit ad Lollianum. Docet porro Ptolemæus ipse lib. 1. c. 19. se his libris secutum esse opus Geographicum *Marini* Tyrii non diu ante editum, sed in plurimis emendasse ac supplevisse, tum locorum positioni numeros longitudinis ac latitudinis, provinciis vero terminos, quibus ad quatuor plagas orbis terrarum circumscribuntur, adsignasse. Meminit præterea Hipparchi, Maënis Titiani, Timosthenis, Diodorique Samii, & quorum itinera Marinus notaverat Septimii Flacci ac *Diogenis* cujusdam Theophilique ac Philemonis mercatoris & Dioscori.

Tabulas Geographicas Ptolemæi mentem presse secutus delineavit *Agathodemon* Mechanicus Alexandrinus, incertum an idem cum *Agathodæmone* Grammatico, ad quem nonnullas *Isidori Pelussotæ* epistolas habemus, licet de hoc non dubitat *Vossius* lib. de Philologia c. XI. §. 23. Sed non levis error auctoris pandectarum Brandenburgicarum, qui has *Agathodemonis* tabulas confundit cum tabulis *Peutingeri* à Marco *Velfero* editis. Græce lucem vidit Ptolemæi opus Basil. 1533. 4. ap. *Froben.* Paris. 1546. 4. apud *Christian. Wechelum.*

Græce & Latine cum notis *Gerardi Mercatoris* Amst. 1605. atq; iterum cum iisdem *Gerardi Mercatoris* notis & castigatione *Petri Bertii* Amstelod. 1618. forma majore in fol. cum tabulis Geographicis elegantibus. In *Gerard. Vossio* de Scientiis Mathem. p. 260. male excusus Annus 1630. Cæterum

e) Menag. ad *Laërtii* L. 109.

terum dolendum est, quod lucem non vidit Ptolemæi editio, quam paravit G. Vossii filius doctissimus & Geographiæ veteris peritissimus Isaacus, promissam in notis ad Melamp. 72. 77. 86. 105. &c. In Bertiana editione adscriptæ Variz lect. è Codice Palatino, & adjunctum Itinerarium Antonini, & Burdegalense, tum tabula Peutingeriana ex edit. M. Velferi.

Latina Romæ 1482. in membrana apud Nic. Habn f) sive Gallum, gente Germanum, qui primus typographiam Italiæ intulit, quam editionem forma majori in fol. tabulis Geographicis nitido colore pictis ornata evolvi in Bibliothec. Abr. Hinckelmanni & *μυσαελτς*. Inscripta est Paulo II. Pontifici & recusa Ulmæ 1486. fol. Prodiit etiam Ptolemæi Geographia è recensione Marci monachi Cælestini Beneventani, Jo. Cotz Veronensis, Scipionis Carteromachi Pistoriensis & Cornelli Benigni Viterbiensis Romæ 1507. cum privilegio Julii II. Papæ.

Jacobi Angeli Florentini versionem MS. Venetiis in Bibl. S. Antonii evolvi Jo. Mabillonius T. 1. Musæi Italici p. 37. illam castigavit Jo. Mullerus Regiomontanus Annotationibus in Ptolemæi Geographiam Argentorat. 1625. Liber primus à *Biblibaldo Pirckheimero* translatus est commentariolo illustratus Anno 1525. reliqui è versione veteri castigata & cum Græcis collata per *Sebast. Munsterum* qui tabulas quoque Geographicas addidit Basil. 1540. fol. 1552. 12. Nec contemnendæ editiones Lugd. 1542. Colon. 1584. fol.

Sub *Michaëlis Villanovani* nomine, qui Ptolemæi Geographiam A. 1535. cum notis edidit, latet *Servetus*, qui Villanovæ in Arragonia A. 1509. natus est.

Prodiit & hæc Geographia ex recensione *Josephi Moletii*, qui versionem ad Græca emendavit & ad lib. I. & VII. commentarios addidit Venet. 1562.

Cum commentario *Jo. Antonii Magini* Colon. 1597. 4.

Jo. Stobniza Poloni introductio in Ptolemæi Geographiam, Cracoviz 1519. *Jo. Dryandri* 1535.

Liber primus è versione *Jo. Werneri* Norimbergensis cum ejus paraphrasi & notis aliisque opusculis Geographicis 1522. & Ingolst. 1553.

Gallicam versionem manuscriptam se habere in membrana testatus est Antonius Verderius Bibl. Gallica p. 191.

Italice per *Petrum Andream Maetbiolum*, cum additamentis è Seb. Munstero & tabulis Geographicis curante Jac. Castaldo. Venet. 1548. 8.

Per

f) Hunc esse puto Nicolaum Donis, quem Vossius p. 413. de scient. Math. è Ficino tradit A. 1470. emisisse in Cosmographiam Ptolemæi opus mirandum cum novis tabulis.

Per Hieron, *Rufcellum* cum Josephi Moletii expositione vocabulorum Geographicorum Venet. 1574. & cum notis ac Geographia recenti Josephi Rosaccii Venet. 1599. 4. Per *Leonardum Cernotum* Venetum Patav. 1621. fol. cum commentariis J. A. Magini.

Laudat hoc opus Marcianus Heracleota, testatus se profecisse *ἐκ τῆς Γεωγραφίας ἔθειοτάτη καὶ σοφωτάτη Πτολεμαίᾳ*. Stephanus Byz. in *χαρῶν μῦθα ἀξιοπίστους δ' ἀνὴρ περὶ τὰ τοιαῦτα, ἀπαθὴν γὰρ ἔθετο ἰσορῆται ἀκριβῶς τὰ τῆς Ἀραβίας*. Ammianus (qui Ptolemæum libenter sequitur) XXII. 8. *ut Eratosthenes affirmat Ἔκκατ' αὖτε Πτολεμαῖος ἀλλήλων ἐπιβουλεύωντων τῆς γῆς ἀκριβῶς διέθετο ἕκαστος ἀπλῶς, ἕδ' ὡς ἂν τις εἴποι ἐξ οἰκείας γνώμης ἢ δόξης, ἀλλὰ ταῖς τῶν παλαιότερων καὶ ἔτι ἐπακροβυθῶν ὡρῶν δόξεσι καὶ τῶν μὲν τὰ δόξαντα ἀληθῆ εἶναι, ὡς καὶ αὐτὰ πράγματα ὑποβάλλασιν ἐπιβεβαιῶν*. Idem c. 8. *ὡς ὡρῶν ἔτεχνικῶς Πτολεμαίᾳ μανθάνομεν*. Jornandes de rebus Geticis c. 3. *De hac (Scanzia Insula) in secundo sui operis libro Claudius Ptolemæus, orbis terræ descriptor egregius meminisse, dicens &c.* Jo. Philoponus IV. 5. ad Hexaëmeron: *Ὅσοι τῶν Γεωγράφων γεγόνασιν ἀκριβέστεροι, ὧν ἔστι καὶ Πτολεμαῖος καὶ Πάππῳ &c.*

A recentioribus Geographis observatum est, gradus longitudinis & latitudinis in Ptolemæo ut plurimum fallere, in locis præsertim longius à regione, qua versabatur, distitis. Confer *Is. Vossium* c. 16. de Nili origine, & *Jobum Ludolfum* commentar. ad Hist. Æthiop. p. 91. Quin in ipsius Alexandria designatione non mediocriter aberrasse notavit *Chazellius Astronomus & Mathematicus* è societate Regia Paris. ut didici ex *Bernardi Lamii* apparatu Geographico ad Harmoniam Evangelicam p. 273. seq. Sed & numeri in Codicibus editis passim male sunt expressi, & nominatim in Bertiana Ptolemæi editione multos errores animadvertit *Jo. Gravius* consulto MSto. Ptolemæi codice Seldeniano, è quo descriptionem Arabiae excerpfit & *Abulfedæ* descriptioni Arabiae subjicere voluit. Christophoro Cellario viro de veteri Geographia præclarissime promerito suspectus est ipsius industria nomine Ptolemæus; mirari enim subit, unde *Ægyptius* disjunctissimarum rerum tam certam ut prodie notitiam acceperit. *Æque enim in remotissimis quo vix dum homines adierant, copiosus est, nec dubius ut in propinquis & cognitissimis*. Non minus de eo conqueritur *Paulus Merula* præf. in Geographiam, causatus plurima magno auctori scripta esse ab auditu & ex incerta aliorum fide, multa item, quæ aliis nominatissima negligenter in iis omiſſa, multa sequiorem nacta esse stationem, & extra verum locata situm, multa dubiam adepta nomenclaturam, infinita

finita non suis tributa populis vel regionibus, plurima denique cum ab aliis tum ab seipso & alibi dictis dissentientia. Salmastius p. 1186. ad Solinum de Ptolemaeo: *Nomina urbium quasi recentia & extinctium ubique recenset quae jam pridem esse desierunt. Sape vetus ac recens ejusdem oppidi vocabulum velut urbium diversarum appellationes posuit. Interdum urbes jam pridem extinctas & everfas cum novis commemorat quae in eorum locum successere, aliquando eodem aliquando in alio loco posita. Persepolin inter regias Persidis numerat, quam ab Alexandro everfam fuisse nec post illa tempora unquam resurrexisse, omnibus auctoribus id afferentibus constat.* Plures Ptolemaei errores Ortelius ac Gerhardus Mercator, alios Philippus Cluverus, alios Marcus Velferus in rerum Augustanarum libris, alios alii annotarunt. In Scotiae descriptione factis accuratum esse, nisi quod loca quaedam magis sita sint versus septentrionem, notatum Guil. Nicolsono in Bibl. Scotica.

Novam Geographiae Ptolemaei editionem à V. C. Jacobo Gronovio studiosi harum litterarum expectant.

III. ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ Syncello pag. 206. Svidæ ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΣΤ. ΟΝΟΜΟΣ. *Magna Constructionis*, sive ut Abulpharajus pag. 47. aliique Arabes vocant *Almagesti* libri XIII. complexi demonstrationes de motibus siderum & universae sphaerae caelestis ratione, post observationes *Aristylli*, *Timocharidis* p. 164. *Metonis*, *Eudemonis* ac praecipue *Hipparchi* p. 62. quem ἀνδρα φιλόπονον καὶ φιλαλήθη vocat p. 59. *Prodicum* graece cum *Theonis* Alexandrini qui sub Theodosio seniore Imp. vixit commentariorum libris XI. Basileae 1538. fol. *Pappi* enim, quem laudat Eutocius in Archimede de circuli demensione p. 49. *Ammonii*, qui libros Ptolemaei Astronomicos Damascio exposuit teste Photio cod. CLXXXI. p. 213. & aliorum veterum ἐξηγήσεις intercederunt. *Arabicam* versionem Mohamedis filii Alhasami Tusini ineditam memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 251. 258. 256. *Persicam* p. 253. confer Bibliothecam Orientalem Bartholomaei Herbelot p. 101. b. qui codicem Arabicum Almagesti cum commentariis MSS. evolvit in Bibl. Christianissimi Regis. *Hebraica* versio servatur Vindobonae in Bibl. Augustissimi Imperatoris num. 56. Et *Averrois* Epitome ex Arabico Hebraice versa per R. Jacob Antoli A. C. 1231. ibidem n. 124. *Latinus* codex MS. ex Arabico A. 1230. versus exstat Oxoniae in collegio omnium animarum. Codex graecus ante annos 200. pulcherrime exaratus Londini in Bibl. ArchiEp. Cantuariensis, ex quo emendationem quandam Petavii firmat Seldenus in apparatu Chronolog. ad Epochas marmoreas Arundelianas pag. 236. Alius codex Graecus cum prolegomenis & graecis ad marginem scholiis

fuit in Bibl. Carolide Montchal, teste Labbeo p. 189. Latine vertit *Georgius Trapezuntius*, g) sed ut solet fere parum accurate parumque fideliter Venet. 1515. & 1525. fol. & cum aliis * Ptolemæi Basil. 1541 fol. & recente Erasmo Oswaldo Schreckensufio. Tubing. 1551. fol. Tum Paris 1556. 8. Dilucida & brevi epitome latina majorem lucem Almagesto attulerunt *Joannes Regiomontanus* & *Georgius Purbachius* Basil. 1543. fol. cum præfatione Hieronymi Gemulæi. Librum primum Almagesti Græce cum versione sua & commentariis separatim edidit *Erasmus Reinbold Salsendensis* Witteb. 1549. 8. librum I. & II. latine Paris. 1556. 8. *Georgii Trapezuntii* Isagogen in Almagestum Ptolemæi Græce scriptam & in Bibl. Augustana atque Scorialensi pridem obviam memorat Leo Allatius pag. 379. de *Georgiis*. *Nicolai Cabasila* in librum tertium exstat inter Græcos *Theonis* commentarios p. 131. *Barlaami Monachi* quomodo ex Mathematica Ptolemæi constructione liceat Eclipsin Solis deprehendere, *Labbeus* p. 202. Bibl. nov. MSS. Alanus in anti Claudiano l. i. pag. 18.

Divitiis ingenii vena Ptolemæus inundans.

Depectus superas curru rationis in arces.

Colligit astrorum numeros, loca, tempora, cursus.

Damaſcio in vita *Isidori* apud *Photium* cod. 242. p. 562. *Ptolemæus* dicitur ὁ ἀριστὸς ἡγεμὼν τῆς ἀστρονομίας ἐπιστήμης, Vide & *Procli Hypothesin* Astronomicarum positionum, *Bedam* de Natura rerum c. 47. sive potius scholion in illud caput T. 2. *Opp.* p. 38. *Isidorus* III. 25. *Orig.* In utraque lingua diversorum quidem sunt de astronomia scripta volumina, inter quas tamen *Ptolemæus Rex Alexandria* (error hic est jam supra à me notatus) apud Græcos habetur præcipuus; hic etiam & canones instituit, quibus cursus astrorum invenitur. Etiam *Joanni Hevelio*, *Hipparcho* nostræ ætatis, *Ptolemæus* audit scientia Astronomica plane primus quasi conditor, qui *Hipparchi* aliorumque

ob-

g) *Naudæus* in libro, qui inscribitur Considerations politiques sur les coups d'etat pag. 358.

*La mort de Regiomontanus fut plus tost un crime des enfans de George Trapezonze, les quels s'achèze de sa mort & croyant que Regiomontanus en estoit cause pour avoir trop librement remarqué une infinité de fautes dans la traduction Latine de l'Almageste de Ptolemée faite par le dit Trapezonze, ils se resolurent en fin de lui rendre la pareille & de la traiter p.ustost à la Grecque qu' à la Romaine. Vide & *Allatium* lib. de *Georgiis* p. 378. ubi ex *Nic. Perotti* judicio traditur Trapezuntius non latinum sed barbarum multisque locis mendacem fecisse Ptolemæum, nec in Trapezuntii ad Ptolemæum commentariis quicquam esse alicujus duntaxat momenti, quod non sit à *Theone Ptolemæi* expositione subtractum.*

* Cetera sunt: *Tetrabiblus* ex versione *Camerarii* *Carpus* ex *Joviani Pontani* translatione; *Fixarum* significationes ex edit. *Leonicensi*, subjunctis *Procli hypothesibus* Astronom. posit. è versione *G. Vallæ*:

observationes additū etiam propriū in formam deduxit, ac luculentas rationes, atque ita omnem doctrinam de Sole, Luna, deque tum inerrantibus tum errantibus stellis in Almagesto suo complexus est, quam non solum Alexandrini sed omnes Arabes & Latini longa temporum serie etiam retinuerunt. Jo. Mabillonius in itinere germanico p. 49. exhibet Ptolemæi effigiem à se repertam in veteri codice ante annum 1240. scripto, dioptram manu tenentis & sidera contemplantis. Dioptram enim referre potius, quam tubum opticum à recentioribus demum ingeniis repertum, jam pridem viri docti obseruarunt.

IV. ΤΕΤΡΑΒΙΒΛΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ. *Quadrupartitum* five quatuor libri de apotelesmatibus & judiciis astrorum, ad Syrum h) Græce primum editi à Joachimo Camerario, cum versione sua duorum priorum librorum & præcipuorum è reliquis locorum Norimb. 1535. 4. Hinc cum versione Phil. Melanchthonis, qui in præfat. ad Erasmum Ebnerum Senatorem Norimbergensem testatur se editionem Camerarii multis mendis purgasse, tum numeros in locis apheticis tam græci quam latini textus emendasse. Basil. 1553. 8. Latine pridem verterat Egidius Tebaldinus five latino-barbare ex Hispanica versione, Alfonsi Castellæ Regis jussu ex Arabico i) confecta. Vertit & Antonius Gogava Lovan. 1548. 4. Patavii 1653. 12. Pragæ 1610. 12. Commentario illustravit Hieron Cardanus prioribus 2. libris Camerarii, posterioribus Gogavæ versione servata Basil. 1554. fol. 1579. fol. Lugd. 1555. 8. & in Cardani Opp. *Georgii Vallæ* Commentarius Anno 1502. editus nihil aliud est, quam latina versio scholiorum græcorum, five exegeleos jejunæ Demophili in tetrabiblon, quæ cum Porphyrii five Antiochi Isagoge græce & latine, addita Hieron. Wolfii versione lucem vidit Basil. 1559. fol. In his scholiis Dorotheus allegatur p. 48. 110. & 139. Cleopatra p. 88. Porphyrius Philosophus p. 169. Meminit & Auctor Petosiridis ac Necepsæ pag. 112. λέγει ἡ παλαιὸν τὸν Νεχεψῶ (ita leg. pro χεψῶ ut p. 112.) καὶ Πέτσσιρον, ἔτος 2ῶ πρῶτοι τὸ δι' ἀστρολογίας ἐξήπλωσαν προγνωσικόν. Paraphrasin tetrabibliæ

Ggg 2 Pro-

h) Schol. Græc. Προφασίζει τῷ Συρῶ ὁ Πτολεμαῖος τὸ βιβλίον πρὸς ὃν ἐχέταις ἄλλας αὐτῆς πάσας πραγματείας προσεφάτησεν. λέγουσι δὲ τινες ὡς πέπλασαι αὐτὸ τὸ ἔργον οὐκ ἔστιν. Ἄλλοι δὲ ὅτι ἐπέπλασαι, ἀλλ' ἰατρὸς ἦν ἔτος ἀχθεῖς καὶ διὰ τούτων τῶν μαθημάτων.

i) Selden. uxor Hebr. p. 34. Ceterum de Alphonsi Regis cura in promovenda Arabica Quadrupartiti versione, vide, si places, Nic. Antonium in Bibl. veteri Hispana T. 2. p. 55. vel Aëtæ Erud. A. 1697. p. 302. Latina versio ex Arabico facta lucem vidit Venet. 1493. fol. Viderit porro Gassendus qui in Philosophia Epicuri, ubi contra Astrologos disputat T. 2. p. 501. contendit, tetrabiblon indignum esse Ptolemæi genio & subditivū. Equidem Jo. Pico judicet l. i. contra Astrologos p. 285. Ptolemæus *maturn* five Apotelesmaticorum est optimus.

Proclo concinnatam Græce edidit Melanchthon Basil. 1554. 8. Græce & latine cum versione sua *Leo Allatius* Lugd. Bat. 1654. 8. Locum Ptolemæi è codice Græco MS. in collegio corporis Christi Oxon. feliciter restituit Seldenus pag. 35. ad marmora A:undeliana. *Haly Heben Rodan* Arabis commentarium laudat Cardanus cum Demophilo latine editum.

V. ΚΑΡΠΙΟΣ five *fructus librorum suorum*, centum Aphorismis Astrologicis, ad eundem Syrum. Græca & latinam *Joviani Pontani* versionem edidit *Joachimus Camerarius* & Phil. Melanchthon una cum tetrabiblo. Exstat & Versio latina ex Arabico facta & post editionem Venetam 1493. fol. sæpius edita. Tum ex græco versio *Georgii Tinepzanii* cum commentariis Basil. 1550. &c. Arabicum codicem memorat *Labbeus* Bibl. MSS. p. 256. Cum Commentariis *Persicis Nasirodini Thufii* sunt inter codices manu exaratos, quos Jac. Golius ex Oriente secum attulit. *Ulmæ* 1674. 12. latine prodiit *Astrologia Aphoristica*, in qua Aphorismi Astrologici Ptolemæi, Hermetis, Ludovici de Rigiis, Almanforis, Cardani & Anonymi. Prodiit etiam Ptolemæus *de electionibus* Venet. 1509. latine.

VI. ΚΑΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΥΩΝ, *recensio Chronologica Regum à Nabonasso* Assyriorum, Medorum, Persarum, Græcorum, & Romanorum usque ad Antonium Pium, memorata *Georgio Syncello* pag. 207. seq. 261. 264. 326. aliisque & inde ex parte restituta à *Josepho Scaligero* 3. *Magog. Canonum* p. 291. integrius è codice D. Overalli edita à *Scabio Cateliso* in *Magoge Chronologica* pag. 97. Postea è *Theonis Alexandrini* commentariis *εις τας προχειρας κανοντας* vulgata græce & latine à *Dionysio Petavio* ad calcem rationarii temporum sæpe recusi, quem vide etiam *lib. IX. thes. sacri temporum* c. 58. Hinc *Jo. Bainbrigijs* edidit cum *libro Ptolemæi de Hypothesibus Planetarum* Lond. 1620. 4. Denique *Henricus Dodwellus* collatis præter editos Codicibus MSS. Is. Vossii, (à quo integriorem edendum canonem Ptolemæi promiserat G. Vossius pater pag. 140. de scient. Mathem.) Savilii, Usserii edidit cum variis lect. & notis, adjectisque aliis fæctis græcis recentioribus fragmentisque è *Theonis* & *Heractii* Imp. commentariis in *προχειρας* Ptolemæi *κανοντας* subjecit dissertationibus suis Cyprianicis Oxon. 1684. 8. & 1685. fol. Brem. 1690. fol. & Amst. 1700. fol. Svidas de *Triboniano Sidete*, qui Justiniani Imperatoris ætate floruit: *ἔγραψεν ἐπικῶς ὑπόμνημα εἰς τὸν Πτολεμαῖου κανόνα*. Videtur etiam *Demophilus* five quisquis auctor scholiorum Græcorum in tetrabiblum p. 65. commentarium promittere in *Canonem Astronomicum*

cum Ptolemæi : Ταῦτα γὰρ ἐν τῷ κανόνι μαθησόμεθα. Svidas inter scripta Ptolemæi nostri etiam refert πρόχρονον κανόνα. Fidei Canonis hujus Mathematici circa annos Regum Babyloniorum detrahit Hermannus Conringius in Adversariis Chronologicis de antiquis Asiæ & Ægypti dynastiis cap. 12. Et sane fatendum est numeros annorum haud satis constare, & varie corrumpi potuisse, Theonis quoque commentaria esse interpolata à Christiano qui Julianum dicit parabatam. In Canone Ægyptiaco Ptolemæus annos Regum non à vero die eorum natali, sed à Thoth vago qui postea pro usu civili alligatus est sub Augusti Imperio diei XXIX. mensis Augusti numerat, ut observatum Antonio Pagi ad A. C. 69. n. 3.

VII. ΦΑΣΕΙΣ ΑΪΑΑΝΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΓΩΓῆ ΕΪΣΗΜΑΣΜΩΝ *de apparentiis & significationibus itinerantium per universum annum.* Ejusmodi quatuor parapegmata inter se diversa exstant Ptolemæi nomine, ut notavit Jac. Usserius c. 6. de Macedonum & Asianorum anno solari.

Primum solum genuinum est, in quo Φάσεις suo tempori congruentes ex proprio calculo exhibet Ptolemæus, ἐπισημασίας ex veterum tabulis atque observationibus Ægyptiorum, Cæsaris (in Italia) Calippi Cyziceni (330. annis ante CHRISTUM in Hellesponto) Cononis Samii (270. ante Christum, in Italia & Sicilia) Democriti Abderitæ (in Macedonia & Thracia, 430. ante Christum) Dosithei Coloniensis (Coloni prope Athenas, ante Christum 200.) Euctemonis Atheniensis (Athenis, in Cycladibus, Macedonia, Thracia, 432. ante Christum annis) Eudoxi Cnidii (366. ante Christum, in Asia, Sicilia & Italia) Hipparchi Bithyni (in Bithynia, 130. ante Christum annis) Metonis Atheniensis (432. ante Christum, in Cycladibus, Macedonia, Thracia, Athenis) Metrodori Scepsii (80. ante Christum, in Italia ac Sicilia) Philemonis (MS. Φίλωνι habet, nisi Philippi, vel Euctemonis legendum p. 46. Uranolog. edit. Amst. pro Philemone) & Philippi Medmæi (in Peloponneso, Locride ac Phocide, 340. ante Christum annis.) Hoc integrum latine edidit à se versum Federicus Bonaventura Urbinas cum notis Urbini 1592. 4. Partem, eamque ipsam ad modum mutilam ac depravatam in Uranologio suo græce cum versione sua vulgavit 38. annis post Dionysius Petavius Paris. 1630. fol. Recusum est Petavii Uranologium Amstelod. (titulus quamvis præfert Antwerpianam) 1703. fol. Hujus parapegmatis exemplar integrum Græcum ab Henr. Savilio sibi communicatum fuisse Usserius testatur. Svidas

das quoque inter Ptolemæi scripta memorat *ὑπερὶ Φάσεως καὶ ἐπισημασιῶν ἀστέρων ἀπὸ λαῶν βιβλία β.*

Secundum Parapegma factorum libris Ovidio antiquiores editiones subjiciunt, in Petavii quoque Uranologio comparet, traditurque è Græco Ptolemæi translatum esse à *Nic. Leonicensi*. Sed Scaligeri, Petavii aliorumque sententia falso ad Ptolemæum refertur, cum sit Rhapsodia ex variis parapegmatibus nullo judicio confuta (confer. Petav. VII. 5. diss. ad Uranolog.) & forte ut Usserius suspicabatur à Leonicensi ipso ex Ovidio & aliis scriptoribus latinis congesta.

Tertium & brevius & nullius plane momenti anno CHRISTI 1345. Astrologicae suæ summæ inseruit *Joannes Eschenden*.

Quartum subjectum habetur Isagogico Astrologiæ Ptolemæi ex Arabico ab *Abrahamo de Balmes* converso, quod non aliud est, quam Gemini Rhodii Isagoge in Phænomena, de qua Libro III. dixi.

VIII.

CLAUDII PTOLEMÆI

*Incrantium Stellarum Apparitiones & significatio-
num collectio.*

I.

Inerrantium stellarum apparitiones quotnam habeant differentias, quasve causas, item quibus niti ad singulas demonstrandas observationibus oporteat; quibusque theorematibus reliqua (eadem methodo utentes) venari debeamus; nimirum quibus circuli, qui per medium signorum est, partibus, singulæ stellæ ubique; simul in medio cæli sint, atque in unaquaque habitatione coorientantur, simulque occidunt: adhuc quot partibus & in maximo descripto circulo & in eo, qui per medium signorum est, sol sub terris in apparitionibus distare debeat, omnesque ipsius partes, quarum ratione tempora particularia definiuntur, longius in proprio quodam bujusce rei tractatu persecuti sumus; addentes præterea omnes per singula Climata differenziarum modos inerrantium stellarum primæ & secundæ magnitudinis, quæ in quinque acceptis à nobis circa partem nostræ terræ climatibus horæ semisse vicissim differentiibus, orientantur & occidunt, quorum primum quasi ab Æquinoctiali accepimus, scriptum per Syenem atque universaliter, per loca illa in quibus

VIII. Cum Ptolemæi liber hujus argumenti geminus, quem *Federicus Bonaventura* una cum *Apologia* * sua pro *Theophrastro* atque *Alexandro Aphrodisæo* latine cum notis edidit, ille ipse in manus meas pervenerit græce, beneficio doctissimi atque amicissimi Collegæ mei *Joh. Frid. Winckleri*, qui eum cum ante aliquot annos Oxoniæ versaretur ex Codice Saviliano descripsit, operæ pretium existimavi partem priorē quæ Græce nunquam lucem vidit hoc loco una cum versione Bonaventuræ integram subjungere, posterioris vero partis quam in *Uranologio* Petavii edidit, tantum annotare ea quibus locis Codex iste vel plenior est, vel à Petaviana editione recedit.

* Titulus integer libri est: *Fed. Bonaventuræ Urbinatis pro Theophrastro atque Alexandro Aphrodisiensi de vero tempore ortus atque occasus Orionis Apologia* tribus libris distincta, in qua de speciebus ortus & occasus siderum ex Ptolemæi sententiâ latissime agitur, multaque loca veterum Poëtarum Medicorum ac Philosophorum & præsertim *Homeri*, *Hippocratis*, *Hesiodi*, *Aristotelis*, *Arati*, *Hipparchi*, *Galenii*, *Theophrasti*, *Alexandri*, *Virgilioque* enarrantur ad *Clariss. Mathematicum Jo. Antonium Maginum*, Patavium.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ

Φάσεις ἀπλανῶν ἀστέρων, καὶ συνάγωγὴ
ἐπισημασῶν.

Ὅτις μὲν ἐν συνίστανται πρὸς τὰς Φάσεις τῶν ἀπλανῶν Διαφορῶν, καὶ πρὸς τινὰς αἰτίας, ἐστὶ ἡ ποίως ὀφείλομεν ὑποθέσει τήρησεις πρὸς τὰς τῶν κατὰ μέσθ' ἀποδείξεις, καὶ διὰ τῶν θεωρημάτων τὰ λοιπὰ μερόδευεν, τῆς ποίως τε ἔξ' ἀπὸ μέσον τῶν ζωδίων κύκλων μισθῶν ἕκαστος τῶν ἐπισημασμένων συμμεσοχρονίων τε πανταχῆ καὶ συνωσανατέλλει καὶ συγκαταδύνη κατ' ἕκαστον τῶν οἰκίσεων ἐστὶ τε πηλικίας διὰ τὸν ἐπὶ τῶν Φασεῶν ἀπέχεν ὑπὸ γῆν πρὸς Φερίας ἐπὶ τε ἔξ' ἀπὸ μισθῶν μέγιστος κύκλος καὶ ἐπὶ ἔξ' ἀπὸ μέσον, καὶ ποίας ἀπέχεν αὐτῶν μισθῶν ἀφ' ὧν οἱ κατ' ἕκαστον χρόνοι συνίστανται διὰ μακροτέρων ἐν τῇ κατ' ἰδίαν συντάξει τῆς ἡμετέρας πραγματείας ἐφωδύσαμεν. ὡς ἐκθέμενοι τὰς ἐξημένας πάσας κατ' ἕκαστον κλίμα τῶν Διαφορῶν πηλικότερας τῶν ποιημένων ἀνατολὰς καὶ δύσεις πρώτης καὶ δευτέρας μεγέθους ἀπλανῶν ἀστέρων ἐν τῆς ὑποθεμένους ἡμῶν ἐν κλίμασι τοῖς πρὸς τὸν μέσον μαλιστα τῆς κατ' ἡμᾶς οἰκουμενῆς ἡμετέρας Διαφέρειαν ἀλλήλων. ὧν πρῶτον μὲν ὡς ἀπὸ μεσημβρίας λαμβάνομεν τὸν γραφομενον διὰ Σύνιης καὶ Βερενίκης, καὶ κατ' ὅλην διὰ τῶν τῶν τόπων ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὥρων

bus maximus dies horarum est 13. 30. Secundum vero paulo Cyrene australius per inferiorem Ægyptum atque per ea universaliter loca, in quibus maximus dies æquinoctialium horarum est quatuordecim. Tertium per Rhodum ac per ea omnia loca, in quibus diei magnitudo horarum est 14. 30. Quartum per medium Hellespontum; atque universaliter per loca illa, in quibus maximus dies horarum est quindecim. Quintum demum ac postremum per medium Pontum scriptum; universaliterque per illa loca, in quibus maximus dies horarum est 15. 30. æquinoctialium. Jam vero tempora ipsa apparitionum à nobis annotata (quibus ut possemus uti, necesse fuit illud subire onus calculationum, quod tamen in illustrioribus tantum ac splendidioribus fecimus) simul cum observatis apparitionum tempore ab eis qui ante nos fuere significationibus, ut magis hæc omnia in promptu habeantur, in præsentî tractatu compendio explicabimus; ubi tamen antea nonnulla de apparitionibus ipsis; ac de particularium observationum usu præfati fuerimus.

2. Apparitionem igitur appellamus syderis inerrantis apparentem ad solem & horizontem acceptam primam, vel ultimam configurationem; unde & nomen deductum est. Horum autem, qui hoc modo accipiuntur: aspectuum quatuor generales admodum reperiuntur differentiz; tot enim modis solis positus ac syderis tum vicissim, tum duorum horizontis semicirculorum ratione variantur, ortus videlicet, atque occasus. Porro syderum positio utriusque semicirculorum respectu, indicatur communius quidem ab ortu atque occasu; solis autem, à temporibus ab ipso adductis: proprie vero à matutino & vespertino ortu atque occasu. Quamobrem, cum sol ac stella in semicirculo sunt orientali, hujusmodi aspectum communiter matutinum exortum vocamus; ubi autem in occidentali rursus collocati fuerint aspectum hunc vespertinum occasum dicimus. Quod si contraria loca occupaverint, quando sol occidentalem tenet angulum, stella orientalem, aspectus hic vespertinus ortus dicitur: ubi vero sol in orientali, stella in occidentali semicirculo fuerit, hujusmodi aspectus matutinus occasus appellatur.

3. Jam vero hi quatuor explicati aspectus bifariam singuli dividuntur; in veros scilicet & apparentes. Et sane communiter quidem veros aspectus eos dicimus, qui non stellam tantum, sed ipsum quoque solem in horizonte habent exacte collocatum; apparentes vero illos, in quibus stella quidem horizontem tenet, sol vero sub terris versatur; atque hoc non simpliciter, sed vel ante ortum vel post occasum. Magis vero proprie in hisce configurationibus matutinum exortum verum dicunt, quan-

τῷ, S. Δεύτερον ἢ τὸν γραφόμενον Δία τ' αἰλίᾳ αἰγυπτικῇ τὸν μικρῷ νοτιώτερον Ἀλεξανδρίας τε καὶ Κυρήνης, καὶ καθόλου διὰ τῶν τῶν τοπων ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ἰσμερινῶν ἢ ἰσημερινῶν. Τρίτον ἢ κλίμα, τὸν γραφόμενον Δία Ρόδι καὶ καθόλου Δία τῶν τῶν τοπων ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ἰσμερινῶν ἢ ἰσημερινῶν. Τέταρον ἢ κλίμα τὸν γραφόμενον Δία μέσῃ ἐλλησπόντῃ καὶ καθόλου Δία τῶν τῶν τοπων ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ἰσμερινῶν ἢ ἰσημερινῶν. Πέμπτον ἢ κλίμα τὸν γραφόμενον Δία Κιλικίας καὶ Διήνης καὶ καθόλου Δία τῶν τῶν τοπων, ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ἰσμερινῶν ἢ ἰσημερινῶν. αὐτὴς ἢ τῆς χρόνης τῶν φάσεων τῆς τὸ τέλει ἀληθείας τ' χρησεως ὧν ἐνεκεν ἀναγκάσθαι κακίων ἀπάντων προδιεργασασθαι τῆς ἐπιλογισμῶν καὶ μετρίμων τῶν ἐπισημοτέρων λαμπρῶν ἀστέρων μετὰ τῶν τετηρημένων τῶν πρὸ ἡμῶν ἐπὶ ταῖς φάσεων ἐπισημασῶν ἐνταῦθα ἔπραξιμε χάριν ἐκδησόμεθα μικρὰ προδιελθόντες περὶ τῶν φάσεων αὐτῶν καὶ τῆς χρησεως τῶν ἐπὶ μέρος ἀσθησεων.

2. Φάσιν μὲν δὴ κακῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, τὸν πρὸς ἥλιον καὶ τὸν ὀρίζοντα λαμβανόμενον αὐτῶν σχηματισμὸν τὸν πρῶτον ἢ ἑκατον τῶν φαινόμενων παρ' ὃ καὶ τοιαύτης ἐτυχε προσηγορίας. τῶν ἢ τῶν τὸν τρόπον ὑποβιβεμέναν σχηματισμῶν τεσσαρες αἱ γενικωτέρας συνίσταται Διὰφοραί, τοσαῦται γὰρ ἴσους μετὰ λαμβάνονται ἔτε ἡλίῳ καὶ ἔτε ἀστέρων πρὸς ἀλλήλους τε καὶ τὰ δύο ἔτε ὀρίζοντα ἡμικυκλία τότε πρὸς ἀνατολὰς, καὶ τὸ πρὸς δυσμάς. σημαίνειται ἢ ἡ μὲν τῶν ἀστέρων καθ' ἑκάστην τῶν ἡμικυκλιῶν θῆσις κοινότερον ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ δυσίας. ἢ ἢ ἡλίῳ κατὰ τὸ τῶν ὑπ' αὐτῶν δεκαετημέων χρόνων, ἴδιον ἀπὸ τῆς ἐτίας καὶ τῆς ἐσπερίας. διότιτε ὅταν μὲν καὶ τὸν ἀστέρα καὶ τὸν ἥλιον ἐπὶ ἔτε πρὸς ἀνατολὰς ἡμικυκλίᾳ λαμβάνωμεν, τὸν τοιαῦτον σχηματισμὸν καλῶν κοινῶς ἐῶν ἀνατολήν. ὅταν ἢ ἀμφοτέρωθεν πάλιν ἐπὶ ἔτε πρὸς δυσμάς, καὶ τῶν τὸν συνηματισμὸν καλῶν ἐσπερίαν δύσιν. ἐναλλάξ ἢ ἐχόντων ὅταν μὲν τὸν ἀστέρα νοῦν ἐπὶ ἔτε πρὸς ἀνατολὰς ἡμικυκλίᾳ καὶ τὸν ἥλιον ἐπὶ ἔτε πρὸς δυσμάς, ὑπὸ ὃ σχηματισμὸς καλεῖται ἐσπερία ἀνατολή, ὅταν ἢ τὸν ἥλιον νοῦν ἐπὶ ἔτε πρὸς ἀνατολὰς ἡμικυκλίᾳ καὶ τὸν ἀστέρα ἐπὶ ἔτε πρὸς δυσμάς, καὶ ἔτε τὸν σχηματισμὸν καλῶν ἐῶν δύσιν.

3. Πάλιν δὴ καθ' ἑκάστον τῶν ἐγκειμένων τεσσαρων σχηματισμῶν δύο γίνονται πρῶται Διὰφοραί. τῆς μὲν γὰρ αὐτῶν καλῶν ἀληθινῆς, τῆς ἢ φαινόμενης, καὶ κοινότερον ἀληθινοὶ μὲν εἰσιν, ὅσοι μὴ τὸν ἀστέρα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἥλιον ἐχῶσι κατ' αὐτῶν ἀκριβῶς τὸν ὀρίζοντα. φαινόμενοι ἢ ὅσοι μὲν ἀστέρα κατ' αὐτῶν τὸν ὀρίζοντα, τὸν ἢ ἥλιον ὑπὸ γῆν. ἢ μὲν ἐτως ἀπλῶς, ἀλλ' ἔτι περὶ τ' ἀνατολῆς αὐτῆς ἢ μετὰ ταύτην τὴν δύσιν. ἰδιαιτέρα ἢ καθ' ἑκάστον τῶν σχηματισμῶν ἐῶν μὲν ἀνατολήν ἀληθινήν λέγουσιν, ὅταν συναναβέλλωσιν ὅτε αἴτηρ καὶ ὁ ἥλιος. ἐσπερίαν ἢ ἀνατολήν ἀληθῆ, ὅταν ἄμα τῶν ἡλίῳ δύνησι ὁ αἴτηρ

quando stella ac sol simul oriuntur: vespertinum exortum verum, quando labente sole stella horizontem conscendit: matutinum occasum verum quando oriente sole stella occumbit: vespertinum occasum verum, quando simul stella ac sol occasum petunt. Rursus autem matutinum ortum apparentem, cum ante solis exortum stella oriens apparet: vespertinum ortum apparentem, ubi post solis lapsum stella identidem oriens cernitur occidere. Porro in veris configurationibus non stellarum tantum, sed solis quoque loca contemplari evenit: quandoquidem hoc modo sol pariter ac stella in ipso horizonte reperiuntur; in apparentibus vero id eatenus contingit, quatenus eas exacte ac simpliciter accipimus; cum alioqui solis loca non semper definita ac certa intelligantur. Fieri namque potest ut secundum diversa solis sub terris commorantis intervalla, pluribus diebus matutini ac vespertini syderum ortus occasusque conspiciantur: quasi aliquam tempora hæc varietatem recipiant, qua de re nulla harum dictarum configurationum jam apparitio dicenda erit; siquidem apparitio definitio simulque apparentis aspectus manifestatio est. At qui in his aspectibus, qui positi sunt, in veris quidem tempora ipsa latent, in apparentibus vero solis loca. Ubi igitur, non crassiori Minerua, atque ut contigerit, apparentes configurationes acceperimus, verum primos tum in occasu & ultimos aspectus definiverimus; sane tunc quod proprium apparitionis est, assequemur; uno jam existente etiam solis loco, in quo cum ipse extiterit, primo & ultimo stellæ orientes & occidentes possunt apparere; atque secundum huiusmodi jam definitum ad spectum consuetur in expositis climatibus, ac omnino quatenus horizon tropicos secat.

4. Matutina quidem orientalis apparitio primus apparentium aspectuum ortus; vespertina orientalis apparitio ultimus apparentium aspectuum ortus. Rursusque matutina occidentalis apparitio primus stellæ occasus; vespertina occidentalis apparitio ultimus stellæ occasus. In stellis igitur inerrantibus, quæ in circulo, qui per medium signorum est collocatæ sunt, apparitionum ordo ita se habet, atque toto quidem illo tempore, quod inter matutinum, ac vespertinum ortum est, huiusmodi quidem stellæ cum oriuntur apparent, non cum occidunt. Eo vero quod inter vespertinum exortum & matutinum occasum interjacet, apparent quidem sed neque orientes neque occidentes: eo autem, quod est à vespertino occasu ad matutinum exortum, omnino non apparent: atque has quidem stellas, cum aliquo tempore disparent, emergentes vocamus, seseque occultantes, ipsarumque matutinum exortum simpliciter emersionem appellamus; vespertinum autem occasum simpliciter occultationem: Cum vero aliquo tempore apparent, neque orientes neque occidentes, *καλοῦσθαι ἑξῆς* dicimus. 5. Cz-

ἀναίελλη. εἰώων ἢ δύσιν ἀληθῆ, ὅταν αἶμα τῆ ἡλίου ἀναίελλοι οἱ ἀστῆρ δύνῃ. ἐσπε-
 ρίαν ἢ δύσιν ἀληθῆ ὅταν συγκαταδύνωσιν, ὅτε ἀστῆρ καὶ ὁ ἡλιος. πάλιν δ' αὖ
 εἰώων ἀναίολῃν Φαινομένην, ὅταν πρὸ τ' ἀναίολῆς ἔ' ἡλίου καὶ ὁ ἀστῆρ ἀναίελλων
 Φαίνῃται. ἐσπερίαν δ' ἀναίολῃν Φαινομένην, ὅταν μετὰ τὴν ἔ' ἡλίου δύσιν ὁ ἀστῆρ
 ἀναίελλων Φαίνῃται. εἰώων ἢ δύσιν Φαινομένην ὅταν πρὸ τ' ἀναίολῆς ἔ' ἡλίου ὁ
 ἀστῆρ δύνων Φαίνῃται. ἐσπερίαν ἢ δύσιν Φαινομένην, ὅταν μετὰ τὴν ἔ' ἡλίου δύσιν
 καὶ ὁ ἀστῆρ δύνων Φαίνῃται. ἐπεὶ μὲν ἔν τῶν ἀληθινῶν σχηματισμῶν ἔ' μόνως
 τῆς τῶν ἀστέρων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἔ' ἡλίου τόπως θεωρεῖσθαι συμβεβηκεν, ἐπειδὴ
 καὶ ἔ' τῷ καὶ αὐτὸν σμικρῶσαι τὸν ὀρίζοντα. ἐπὶ ἢ τῶν Φαινομένων ἐφ' ὅσον
 ἔ' τῷ ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀκκομῆν, ἐκέτι καὶ τῆς ἔ' ἡλίου πάλως. δυνατὸν γὰρ γίνεσθαι
 καὶ πλείοσιν ἡμέραις κατὰ Διάφορος ὑπὸ γῆν ἔ' ἡλίου Διαστάσεις, ἐωδινας τε
 καὶ ἐσπερινὰς ἀναίολας καὶ τὰς δύσεις Φαίνεσθαι τῶν ἀστέρων ὡς ἂν ὑποδεχομέ-
 νων σχηματισμῶν ἤδη καὶ Φάσεις τινὰς πρῶτασιν τῶν ὑποκειμένων χρόνων.
 διότι περὶ δ' ἕτερον τῶν κατελεγεμῶν σχηματισμῶν ἤδη καὶ Φάσεις ῥῆσον. ἢ
 μὲν γὰρ Φάσεις δηλαδὴ ἐστὶν ὀρισμῶν τε αἶμα καὶ Φαινομῶν σχηματισμῶν.
 τῶν δ' ἐκκειμένων οἱ μὲν ἀληθινοὶ τῆς χρόνος αὐτῶν καθιστῶσιν ἀφανῆς. οἱ δ'
 Φαινομένοι τῆς ἔ' ἡλίου τόπως. ἴταν ἔν τῆς Φαινομῶν μὴ κατ' ἀπὸ τῶν ἔ' τῶν
 εἰκῆ καὶ ὡς ἔ' τυχῆν ἐκδεχόμεθα προσδιορισμῶν ἢ τῆς πρώτης ἢ ἐσχάτης τῶν
 ἀναίολων καὶ τῶν δύσεων, τότε καὶ τὸ τ' Φάσεις ἴδιον παρῆχθῃσιν, οὐδὲ ἤδη γινο-
 μένως καὶ ἔ' κατὰ τὸν ἡλιον τόπως, κατ' ὃν ὄντ' αὐτῶν πρώτοι καὶ ἐσχάτοι οἱ
 ἀστέρες ἀναίελλοι καὶ δύνοντες Φαίνεσθαι δύναται καὶ συνίστασθαι κατὰ τὸν τοῦ-
 τον ἤδη ὀρισμῶν, ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἐκκειμένων * κλιμάτων, καὶ ὅλως ἐφ' ὅσον
 τέμνει τῆς τροπικῆς ὀρίζων.

4. Εἰώων μὲν ἀναίολικῆ Φάσις ἢ πρώτη τῶν Φαινομένων ἀναίολῃ. ἐσπερία
 καὶ ἀναίολικῆ Φάσις ἢ ἐσχάτη τῶν Φαινομένων ἔ' ἀστέρων ἀναίολῃ. καὶ πάλιν εἰώων
 μὲν δυκλικῆ Φάσις ἢ πρώτη τῶν Φαινομένων ἔ' ἀστέρων δύσις, ἐσπερία δὲ δυκλικῆ
 Φάσις ἢ ἐσχάτη τῶν Φαινομένων ἔ' ἀστέρων δύσις. ἐπὶ μὲν ἔν τῶν παρ' αὐτὸν
 τὸν Δία μέσων τῶν ζωδίων κύκλον τὰς θέσεις ἐχόντων ἀπλανῶν ἢ τὰξιστῶν Φά-
 σεων τὸν ἐκκειμένον παρῆχθαι ῥέπον. κατὰ μὲν τὸν ἀπὸ τ' εἰώων ἀναίολῆς εἰς τ'
 ἐσπερίας ἀναίολῆς οἱ ἀστέρες χρόνον ἀναίελλοι, καὶ ἔ' δύνοντες Φαίνῃται. τὸν
 ἢ μετὰ τὴν ἐσπερίας ἀναίολῆς καὶ τ' εἰώων δύσεως Φαίνονται μὲν ἔ' ἀνατέλ-
 λοντες ἔ' δύνοντες. τὸν δ' ἀπὸ τ' ἐσπερίας δύσεως εἰς τ' εἰώων ἀναίολῆς ὅλως
 ἔ' Φαίνονται. τῆς ἢ ὅτε μὲν ἀφανίζονται τινὰ χρόνον, κατὰ μὲν ἐπιπέλλουσας
 καὶ κρυπτομένους, καὶ τὴν μὲν εἰώων αὐτῶν ἀναίολῃν ἀπὸ τῶν ἐπιπέλλουσας κατὰ-
 μῆν. τὴν δ' ἐσπερίαν δύσιν, ἀπὸ τῶν κρυφῶν. ὅτε ἢ Φαίνονται τινὰ χρόνον μῆτε
 ἀναίελλοι μῆτε δύνοντες, κολοβοδιεξοδῶν κατὰ μῆν.

H h h 2

5. Ἐπὶ

* Ita interpreas. ΑΙ. τάξων.

5. Cæterum in syderibus illis, quæ à circulo, qui per medium signorum est, vel ad Ursam, vel ad meridiem insigniter distant, expositus interdum ordo varietatem habet, secundum utramque Syzygiam; cum earum partem aliam illum retinere observemus aliam vero oppositam nequaquam. Enim vero in australiorem habentibus à circulo per medium signorum positionem stellis occasum quidem vespertinum præcedere matutinum exortum videmus; atque quod emersionum occultationumque proprium est eas habere: propterea quod toto eo tempore, quod inter hæc apparitiones interjacet, penitus se celant. Matutinum vero occasum è contra tempore vespertinum exortum antecedere, eo quia non amplius ipsis contingat quod τῶν κολοβοδιεξόδων proprium est, sed potius earum, quæ vocantur νυκτιδιεξοδοὶ naturam imitentur; quoniam toto eo tempore, quod ab occasu matutino est, ad exortum usque vespertinum & exorientes & occidentes, totumque quod supra terram est hemisphærium pertranseunt apparent: post solis quidem occasum exorientes, atque ante ortum ipsius occumbentes. In stellis vero, quæ borealiorem à circulo per medium signorum positionem obtinent; ex contrario vespertinus exortus (ut observatur) matutinum occasum antevertit, atque hæc ipsæ, earum quæ κολοβοδιεξοδοὶ dicuntur, proprium retinent; quoniam toto rursus intermedio tempore harum duarum apparitionum, neque orientes neque occidentes apparent. At matutinus exortus plerumque in illis vespertinum occasum antegreditur; eo quod non amplius, quod disparentium astrorum, emergentiumque ac sese occultantium proprium est, servant; sed earum quæ ἐνιαυτοφανεῖς appellantur; quoniam toto eo tempore, quod ab exortu matutino est ad vespertinum occasum cerni possunt, occidentes quidem post occasum solis, atque ante ipsius exortum orientes; vocantur autem hujusmodi stellæ ἀμφιφανεῖς, quamobrem in ipso commentario diligenter inspicendum est, propterea quod stellæ, quæ dicuntur emergere, & occultari, de earum numero sunt, quæ abeunt à conspectu nostro abscondunturque: quæ vero simpliciter matutinum exortum efficere occasumque vespertinum ponuntur, ad illas pertinent, quæ ἐνιαυτοφανεῖς & ἀμφιφανεῖς appellantur: similiter autem, quæ vespertinum exortum ante occasum matutinum efficiunt, de illarum numero sunt, quæ κολοβοδιεξοδοὶ nuncupantur. Quæ vero è contra occasum matutinum faciunt ante vespertinum exortum, νυκτιδιεξοδοὶ dici solent. Quæ igitur circa differentias ordinemque apparitionum præsentī instituto conveniunt, hujusmodi fere sunt.

6. Adhi-

5. Ἐπὶ ἣ τῶν ἰκανῶς ἀπεχόντων ἀστέρων διόξασις ἔξ' ἀφ' ἑσέων πρὸς ἀρκίης ἢ μεσημβρίας, ἐνόησε μεταπίπτει τ' ἐκκειμένης τάξεως κατὰ τὴν ἐτέραν τῶν συζυγιῶν. καὶ τὸ μὲν ἕτερον τῶν εἰρημένων ἰδιωμάτων μετὰ τ' τάξεως τηρεῖται, τὸ ἣ ἐναντίον συμμεταπίπτει τῇ καὶ αὐτὸ τάξει. τοῖς μὲν γὰρ νοτιωτέροις ἔχουσι ἔξ' ἀφ' ἑσέων τὴν θέσιν, ἢ μὲν ἑσπερία δύσις σφελξίαι πολυχρηῆσα * τ' ἀνατολῆς καὶ τὸ τῶν ἐπιτολῶν καὶ κρύψεων ἴδιον ὅτι τὸν μεταξὺ πάλιν τῶν δύο τάτων φάσεων χρόνον ἀφανίζουσι τέλειον. ἢ ἣ εἰς δύσις ἀνάπαλι ἐνόησε προχρονεῖ τ' ἑσπερίας ἀνατολῆς, ὡς μηκέτι τὸ τῶν κολοβοδιεξόδων ἴδιον αὐτοῖς επισυμπέπτειν, ἀλλὰ τὸ τῶν καλεσμένων νυκτιδιεξόδων. ἐπειδὴ τὸν ἀπὸ τ' εἰσας δύσεως εἰς τ' ἑσπερίας ἀνατολῆς χρόνον καὶ ἀνατέλλοντες, καὶ δύνοντες καὶ ὅλον τὸ ὑπὲρ γῆν ἡμισφῆριον διεξίοντες φαίνουσι, μετὰ μὲν τὴν ἔξ' ἡλίας δύσιν ἀνατέλλοντες πρὸ ἣ τ' ἀνατολῆς αὐτῆς καθαδύοντες. τοῖς ἣ βορειοτέροις ἔχουσι ἔξ' ἀφ' ἑσέων τὴν θέσιν ἀνάπαλι, ἢ μὲν ἑσπερία ἀνατολή τηρεῖται προχρονεῖσα τ' εἰσας δύσεως καὶ τὸ τῶν κολοβοδιεξόδων ἴδιον, ὅτι πάλιν τὸν μεταξὺ τάτων τῶν δύο φάσεων χρόνον φαίνουσι μὲν ἔτε δ' ἀνατέλλοντες ἔτε δύνοντες. ἢ ἣ εἰς ἀνατολή προχρονεῖ πολλάκις τῆς ἑσπερίας δύσεως, τῷ μηκέτι τὸ τῶν ἀφανιζομένων καὶ ἐπιελλόντων καὶ κρυπτομένων ἴδιον αὐτοῖς πρὸς κολοβοθεῖν, ἀλλὰ τὸ τῶν καλεσμένων ἐνιαυτοφανῶν, ἐπειδὴ καὶ τὸν ἀπὸ τ' εἰσας ἀνατολῆς εἰς τ' ἑσπερίας δύσεως χρόνον φαίνεσθαι δύναται, δύνοντες μὲν μετὰ τὴν ἔξ' ἡλίας δύσιν, ἀνατέλλοντες ἣ πρὸ τ' ἀνατολῆς αὐτῆς. καλῶνται ἣ οἱ τοιαῦτοι καὶ ἀμφιφανεῖς, διὸ καὶ πρὸς ἡρηλίον ἐπὶ τ' ἀναγραφῆς, ὅτι τὰς ἐπιπέλλειν καὶ κρυπτεσθαι λεγομένους τῶν ἀφανιζομένων εἶναι συμβέβηκε, τὰς δ' ἀνατέλλειν εἰς ἀπλῶς καὶ δύνειν ἑσπερίαν τῶν ἐνιαυτοφανῶν τε καὶ ἀμφιφανῶν. ὁμοίως ἣ τὰς μὲν τὴν ἑσπερίαν ἀνατολὴν τ' εἰσας προχρονεῖσαν ἔχουσι, τῶν κολοβοδιεξόδων. τὰς ἣ ἀνάπαλι τὴν εἰσας δύσιν τ' ἑσπερίας ἀνατολῆς τῶν νυκτιδιεξόδων. τὰ μὲν ἔν περὶ τὰς διαφορὰς καὶ τὰς τάξεις τῶν φάσεων ἀρμόζοντα τῇ παραρτήσῃ προθέσει σχεδὸν τοσαῦτ' ἀν εἴη.

H h h 3

6. Κεχρη-

* Λεγ. προχρονεῖσα.

6. Adhibemus autem anni descriptionem, qui apud nos in usu est, ne dierum æquivocatio ob intercalationem quarto quoque anno factam in notandis excipiendisque apparitionibus committeretur. Itaque à primo die mensis Thoth singulos dies numerantes, proprio ordine, quoad licuit, apparitiones digessimus, quæ in ipsis fiunt in acceptis à nobis climatibus: adjecimusque ad clima ostendendum in quo fit apparitio. æquinoctialium horarum pro paralleli ratione multitudinem maximæ diei vel noctis: adscribentes præterea observatas à veteribus in solis per dies illos inambulationibus ambientis aeris significationes, non quidem quod semper, ac sine ulla varietate ejusmodi mutationes evenire dicamus, sed ut plurimum & quatenus nulla aliarum causarum, quæ plures sunt, reluctatur. Cogitandum namque est, circa enarratos inerrantium stellarum ad solem aspectus converti quodammodo aëris statum ac mutari, quemadmodum ad ipsum in tropica & æquinoctialia puncta solis ingressum. Non sane, quod causa omnis eventus in hæc configurationes sit referenda, sed maximopere quidem ad futuras mutationes producendas conferre censendum est, & lunam & reliquos quinque errones: ac lunam quidem, vel inde causa subire rationem, quoniam ut plurimum significationes ac apparitionum diebus ad dies transfert propriarum cum sole configurationum; quinque vero rursus errones, quoniam ad eos producendos effectus cooperantur, qui propriarum temperamentis naturarum, commodationibusque proportione respondent: quemadmodum & quatuor anni tempora interdum quidem properare, interdum vero remorari cernimus ob syzygiarum solis & lunæ intervalla & qualitates, quæ propter Planetarum transitus & configurationes Syzygiarum tempore intenduntur plurimum ac remittuntur.

7. Itaque operæ pretium erit, eum, qui ad significationes hujusmodique prædictiones animum intendere voluerit, primum significationum ipsarum causas investigare, mox (cum neque id sufficiat) animo versari, quod eorum qui hæc significationes annotandi provinciam suscepere, alii in aliis regionibus eas observarunt; sæpe numero in similibus scribendis constitutionibus aberrantes, vel ob aliquam regionis proprietatem; vel quia non ubique locorum eadem iisdem diebus apparitiones existunt. Postea pro viribus & quatenus fieri potest reliquas alias causas contemplari, planetarumque transitus in Ephemeridibus positos animadvertere, ut significationum dies proximorum solis, ac lunæ quadratorum diebus, illisque potissimum, qui præcedunt coitum, ac plenilunium
accom-

6. Καχρήματα ἢ τῆ καθ' ἡμᾶς ἔτις χρονογραφία διὰ τὴ καθ' αὐτὸ ἐπισημίας ἐν ταῖς ἐμβολίμοις διὰ τῆρασηϊδῶν ἡμέρας ἀποδιομένης ἐπὶ πολὺν χρόνον δύναται τὰς αὐτὰς Φάσεις ταῖς οἰκονύμοις ἡμέραις ὡς ἐπὶ πᾶν ἐκλαμβάνεσθαι. τῶν δὲ ἡμερῶν ἐκάστη ἀπὸ τῶν ἐν τῷ θωπῶ νεομηνίαν ἐκτιθέμενοι καθὰ τὴν οἰκείαν τάξιν ὑπογράφουμι, ἐφ' ὅσον ἐνεσι τὰς συντελεσθῆσας ἐν αὐταῖς Φάσεις καθὰ τινὰς τῶν υποκειμένων Κλιμάτων ὥρας προτάσσοιτες ἐκάστης Φάσεως πρὸς ἐνδείξιν ἔκλιμα] τὸ πλῆθ] τῶν συνισταμένων ἰσημερῶν ὥρῶν τῆς μεγίστης ἡμέρας ἢ νυκτὸς, ἐν ᾗ γίνεταί τῶ ἀλλήλῳ. καὶ ἐτι προσυπογράφοντες τὰς τῆρησηϊδας τῶρα τοῖς παλαιοῖς ἐν ταῖς καθ' αὐτὰς ἐκκειμένης ἡμέρας ἔκλιμα παρόδοις ἔπιεχού] ἐπισημασίας. ἔχ' ὡς ἀπὸ ἀλλήλῳ ἰδίῳ ταύτης τε καὶ ἐκ παλῶν ἀποβησομένης, ἀλλ' ὡς ἐπὶ πολὺ καὶ καθ' ὅσον ἐδὲν τῶν ἄλλων αἰτίων πολλῶν ὄντων αἰτιπίπτει. τρέπεσθαι μὲν γὰρ πῶς οἰήεον τὰς τῶν αἰερῶν κατὰσάσεις καὶ πρὸς τὰς ἐκκειμένους τῶν ἀπλανῶν πρὸς τὸν ἥλιον χηματισμὸς, ὡπερ πρὸς παρ' αὐτὴν μόνην τὴν ἐπὶ τὰς τροπὰς καὶ ἰσημερινὰς ἔκλιμα παρόδοις. ἔ μὲν ἐπὶ τρεῖσις εἶναι τὴν πᾶσαν αἰτίαν ἔ συμπλῶμα] ἀλλὰ καὶ συμβάλλεσθαι πλείστα εἰς τὴν ἐκθασιν τῶν συλλελεσχομένων τὴν τε σελήνην καὶ τὰς ἐπὶ πλανωμένους. τὴν μὲν σελήνην αἰτίαν ἀναλαμβάνουσιν ὡς ἐπὶ πολὺ τὰς ἐπισημασίας ἀπὸ τῶν καθ' αὐτὰς τὰς Φάσεις ἡμερῶν ἐπὶ τὰς τῶν ἰδίων πρὸς τὸν ἥλιον χηματισμῶν, τὰς ἢ ἐπὶ πλανωμένους πάλιν συλλελεσχοῦσιν αἰτίαις ποιότησὶ τῶν προελεσεων ἀνάλογον ταῖς τῶν οἰκείων φύσεων κράσει καὶ συμμερίαις καθ' ἅπερ καὶ τῶν ὥρῶν αὐτῶν εἶναι ἰδίῳ καὶ τὰς καιρῶν, πρὸς μὲν συλλελεσχοῦσιν πρὸς ἢ καθυπερικῶς ἀπεβαινοῦσας διὰ τὰς τῶν συζυγιῶν ἡλίῳ καὶ σελήνης διὰσάσεις καὶ τὰς ποιότησας καθ' αὐτὸ μᾶλλον καὶ ἥτιον ἐπὶ πλείστον διὰφθενομένης ἐνεκεν τῆς τῶν πλανωμένων ταύτης ἐπιπορεύσεως.

7. Καλῶς δὲ ἔχει προσεῖναι ταῖς ἐπισκέψασιν τῶν ἐπισημασιῶν καὶ ὅλως τῶν τοιούτων προελεσεων. πρῶτον μὲν εὐχαριζόμενος ἔ παρ' αὐτὰς αἰτίαις, καὶ μὴ τὸ πᾶν ἐπὶ μόνῳ τῶ πρὸς ποιημένους ἢ προσκαληθῆσας ὅτι καὶ τῶν ἀναγραφῶν αὐτῶν τὰς ἐπισημασίας ἀλλοῖ καθ' ἄλλας χώρας τυγχάνουσι τῆρησηϊδες. καὶ πολλαχῆ μὲν ὁμοίαις κατὰσάσεσι πεπεπωκότες ἦτοι δι' αὐτῶ τῶν χωρῶν ἰδίον, ἢ διὰ τὸ μὴδὲ τὰς αὐτὰς Φάσεις ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις συνίστασθαι πάντα. ἐπειτα καθ' ὅσον ἐνδέχεται συλλελεσχομένης καὶ τῶν ἄλλων αἰτίων καὶ συλλελεσχομένης τὰς διὰ τῶν ἡμερολογικῶν ἐκθετιμένας τῶν πλανωμένων παρόδοις, ἢ αἰσ μὲν ἡμέρας τῶν ἐπισημασιῶν ἐφαρμοζόμεν, ταῖς τε τῶν ἔγγιστα διχοτόμων καὶ ταῖς πρὸ σινοῦδ μάλιστα ἢ πανσηλην ἢ προσετι ταῖς τε τῶν παρ' αὐτὰς

ταῖς

accommodare valeat; ac præterea diebus etiam illis in quibus sol sub ipsis apparitionibus ad duodecim signa transitum facit, significatio- num vero ipsarum qualitates in configurati Planetæ naturam potissi- mum referre; Veneris quidem stella calidas in aëre constitutiones, Sa- turni frigidas, Jovis humiditas, Martis siccitas, Mercurii demum humiditas ac ventosus, producente: qua in re, si contrariæ temperationis stellæ concia- liatæ fuerint, animadvertere etiam oportet.

8. Quod vero quarundam apud veteres illustrium stellarum nol- lam neque in præsentī tractatu, neque in præcedenti fecerimus mentio- nem; videlicet Sagittæ, Vergiliarum, Hædorum, Vindemiatoris, Delphi- ni, & si quæ aliæ hujusmodi sunt, culpam facile deprecabimur; cum id gravi admodum de causa factum à nobis fuerit. Enim vero primas & ul- timas stellarum apparitiones quæ adeo exiguæ sunt, omnino difficile est percipere, oculisque notare posse; atque eos, qui ante nos fuere, quadam potius conjectura (quod ad has stellas pertinet) fuisse usos, quam obser- vatione; facile quisque ex ipsis phænomenis judicabit. Unde præcipuum fuit consilium nostrum stellarum primæ tantum, ac secundæ magnitu- dinis notare apparitiones; tum ob dictam causam, tum etiam quia hæ so- læ propter insignem magnitudinem (non quidem omnes) neque incer- tam neque explicatu difficilem causam significationum videntur habere, quæ in illarum aspectibus annotantur, præterquam quod & rationi ma- gis consentaneum est ad stellas alias longe splendidiores, quarum appari- tiones iisdem temporibus existunt, oculos convertere, videlicet pro Sa- gitta, & Delphino fulgentes quæ proximæ sunt, pro Vindemiatore Ar- cturum & spicam, pro Vergiliis & Hædis Capram ac splendidam Hyadum observare, quarum magnitudinem credibile est in ambiente aere mutationem aliquam efficere posse, apparitionumque tempus manife- stum existit ac præfinitum. Quæ omnia nullo modo in obscurioribus, minoribusque astris locum habent; etsi nonnulla ex pluribus sint constata, & sane nisi quis fabulas texere velit, nil de hujusmodi stellarum affectio- nibus quod ei notum sit, affirmare poterit: nec proprie quidem matuti- nas aut vespertinas vocare primas illarum vel ultimas apparitiones; pro- pterea quod longe major solis distantia sub horizonte in illis invenitur, quam matutinæ ac vespertinæ apparitionis tempora patiantur. Verum his ita satis pro præsentī instituto explicatis jam descriptionem ipsam or- dine subjiciamus, quæ ita se habet.

τὰς Φάσεις ἐπὶ τὰ δωδεκάημερια μεταβάσεων ἔηλιν τὰς τε ποιότητος τῆ Φύσεως ἔ μάλιστα συμπερηματισμὸς τῶν ἐπλανωμένων. ἔ μὲν τ' Αφροδίτης ἀστέρας πρὸς τὰ θύρα τῶν κατὰσημάτων συνεργήσαντο, ἔ ἡ κρῶν πρὸς τὰ ψυχρὰ, ἔ ἡ αἰὲς πρὸς τὰ ἕγγρα ἔ ἡ ἄρως πρὸς τὰ ξηρὰ. ἔ ἡ ἕρμῆ πρὸς τὰ ἐνικμα καὶ πνευματώδη, συμπακνομένων πρὸς αὐτὴν τ' πρὸς τὰς ἐναντίας τῶν κρῶσεων ἀπὸ συνεργήσεως.

8. Τὸ μῦθοι τινὰς τῶν πρὸ τοῖς παλαιότεροις καλῶμασιν ἀστέρας μὴ προσεβλήθησαν παρ' ἡμῶν μήτε ἐν αὐτῇ τ' πραγματικῆς συλλήξεϊ, μήτε τῆ, οἷον οἰσὼν, πλειάδας, εἰφως, προτεργητήρα, δελφίνα, καὶ εἰ τις τοιοῦτο, συγχωρητέον εἰ μὴ βαρὺ τὸ αἴτημα. μάλιστα μὲν Διὸς τὸ δυσδιεκριτῆς, καὶ δυσκαθηνόητος εἶναι παντάπασιν τὰς τῶν ἕτας μικρῶν ἀστέρας ἐσχάτας καὶ πρώτας Φαντασίας. καχεῖται τε τῆς πρὸ ἡμῶν αὐτῆς ἀπὸ εὐχασμῶν τινῶν μᾶλλον ἢ τηρήσεως ἐξ αὐτῶν τῶν φαινομένων ἀντικαθηνόησειν, ἔπειθ' ὅτι τ' πρώτης προθέσεως ἡμῶν μέχρι τῶν ἔ πρώτης καὶ ἔ δευτέρας μεγέθους ἀπλανῶν Διὸς τὴν ἐκκειμένην αἰτίαν ὑποβληθείσης, τὸ τοιοῦτος μόνος τῶν ὑποκάτω τα μεγέθη καὶ μὴ πᾶσιν ἐπιβάλλειν δυνατόριον ἔμοι γε αἰτίαν ἔχον κατὰφαινέλαι τῶν ἐπ' αὐτῆς ἀναγεγραμμένων ἐπισημασιῶν ἀθλον, ἔχουσιν τὴν αἰτίαν Διὸς τὸ τῶν ἡμερῶν ἄστατον, καὶ προσαναφθισιμῶν ἀνοικνότερον ταῖς τῶν πρὸ τὸν αὐτὸν χρόνον λαμπροτέρας ἀστέρας φάσεσιν, οἷον τῶ μὲν οἰσῶ, καὶ δελφίνα ταῖς τῶν κατὰ τὸνδε τὸν λαμπρὸν τῶν ἡ ἐπὶ προτεργητήρα καὶ ἐπὶ ἀρκτέρας καὶ εἰσχυροῦ, τῶν ἡ ἐπὶ πλειάσι καὶ τοῖς ἐρίφοις τὴν αἰγὸς καὶ τῶν ὑάδων, ὡν ἐκάστη καὶ τὸ μέγεθ' ἀξιοπίστον ἂν εἴη πρὸς τὸ δύνασθ' τινὰ τροπὴν πρὸς τὸ πρὸεῖχον ἀπεργάσασθ'. καὶ τ' φάσιως ὁ χρόνος σαφῆς καὶ μετὰ κατὰλήψεως ὠρισμένης ἀ τοῖς ἀμαύροις καὶ ἐκ πλείονων τινὰ τυγχάνη συνεσῶτα, τοῖς ἡ μὴ μυθοποιεῖν προαιρημένοις ἕδαμῶς ἂν ὑπάρχοντα φαίνει ἢ μᾶλλον δ' ἐδ' ἕως ἢ ἐσπερίας κυρίως ἀντικαθηνόησειν αὐτῶν ἐπικαλεσθε ταῖς πρώτας ἢ τὰς ἐσχάτας τῶν φαντασιῶν μεζονας, πολλῶν τ' ὑπὸ τὸν ὀρκοντα ἔ ἡλιν Διὸς ἀστέρας ἐπ' αὐτῶν συνισαμένης τῶν κατ' αὐτῆς τῆς κρῶσεως τ' ἕως καὶ τ' ἐσπερίας ἐκβαλλομένων, προσαναφθισιμῶν ἡ καὶ τῶν αὐτῆς, ὑποτάξομαι ἡδὴ τὴν ἀναγραφὴν ἔχουσιν ἕτως;

Quæ deinde sequuntur *Φάσις* ipsæ non modo Latine ex Bonaventuræ translatione editæ sunt, sed & ex alio codice Græce & Latine cum versione Petavii jam bis prodierunt in ejus Uranologio, itaque nolo illas hoc loco subjungere, sed tantum annotare loca Codicis Savilianii è quibus Petaviana *ἐκδοσις* vel emendari queat vel suppleri.

Mensis Thoth dies primus in MS. notatur respondere diei 29. Augusti *καθ' ἡμᾶς ἡ' Αὐγύστη καθ'*, dies quartus respondet Calendis Septembris atque ita deinceps per totum annum. Confer Calendarium Ægyptium, Hebraicum & Romanum inter se collata à Jacobo Goaro ad calcem Georgii Syncelli.

Mense Thoth, 3. *Εὐδοχο νεπις*. MS. *Εὐδόξω ἀνεμοι μεταπίπλωτες Καίσαρι ἀνεμ* ☉.

3. MS. *ωρ. ιγ'. S.* hoc est hora 13. 30.

4. *Calippo significat*. MS. *χειμαίνη* pro *σημαίνη*.

5. MS. *ωρ. ιγ'. S.*

6. MS. *ωρ. ιγ'. S.* & deinde *Ἀργυπίοις ὀμίχλη καὶ καῦμα ἢ βροπτή*. Et *ἰππάρχω ἀνεμ* ☉, *νοτια*.

7. *Μετροδορο αἰτία ἰντεμπεριες*, addit MS. *Καλίππω, Εὐκτήμονι, Φιλίππω δυσαιρία καὶ ἀναμιξία ἀνεμ* ☉.

8. Addit MS. *Καίσαρι ἀνεμοι μεταπίπλωτες, ὑετία καὶ ἐπιτία πάυονται*.

9. *ἡ ἀργέτης*, addit MS. *πνοῖ*.

10. pro *ωρ. ιδ'*, in MS. invenio *ιγ'. S.*

11. pro *χειμαίνη* in MS. *ἠπισημαίνη*.

15. MS. addit *ἀνεμοι*.

16. pro *Κάνω* ☉ legendum è MS. *κόνωνι*.

17. MS. *ωρ. ιδ', S.* & pro postremis verbis, *Μετροδορο significat Democrito*, MS. *Εὐδόξω βόρεαι πάυονται, Μητροδόρω ἐπισημαίνη, καὶ χελιδρῶν ἀφανίζεται*.

18. MS. *ωρ. ιε'. S.* deinde *Ἀργυπίοις ὑετία, & post ε. φ. α. χελιδρῶν ἀφανίζεται, Δοσιθέω νετία, Εὐκτήμονι μετοπώρα ἀρχή*.

19. MS. *ωρ. ιε'. S.* deinde: *ἰππάρχω δυσαιρία καὶ ὑετία κατὰ Θάλασσαν καὶ φθνοπώρα ἀρχή*.

20. *Καίσαρι μετοπώρα ἀρχή, καὶ χελιδρῶν ἀφανίζεται. Μητροδόρω ὑετία κατὰ Θάλασσαν, καὶ δυσαιρία*. Ita MS.

21. *ωρ. ιδ'*, MS. & post *κρυπτεται*, *ωρ. ιε'* & post *λλψ*, addit: *ὀψὲ ἀπηλιώτης, Εὐδόξω μετόπωρον ἀρχεται*.

22. ὡρ. γγ. S. pro ιδ'. & ψικᾶς pro vitioso ψικᾶς.
 23. ὡρ. ιδ'. S. pro ιδ'. Deinde desiderantur in MS. verba ὁ κα-
 λυμῶνⓄ usque ad ὡρ. ιε. deinde legit: Αἰγυπτίους ψικᾶς, καὶ ἀνεμοὶ
 ἐπισημαίνῃ. Καλλιπῶν &c.
 24. ὡρ. ιγ'. S. pro ιδ'.
 25. ὡρ. γγ. S. pro ιγ'. Deinde defunt in MS. verba ὁ λαμπρὸς
 τ' νοτίας χηλῆς κρύπτεται. ὡρ. ια. Postea pro δι' ἡμέρας ὄμβρⓄ legit MS.
 δι' ἡμέρας ὄμβρⓄ, male nō fallor, etsi ita scripsit.
 26. ὡρ. ιε. S. pro ιε'.
 28. μετωωρεινή ἰσημερία Αἰγυπτίους καὶ Εὐδόξω ἐπισημαίνῃ.
 Ita MS.
 29. Addit in fine MS. καὶ ἀνεμων ἀταξία.
 30. ὡρ. ιδ'. S. praemittit MS. quod in Petav. deest.
 Mensis Paophi 2. ante verba: splendida borealis &c. in MS. legitur:
 ὡρ. ιε. ὁ κοινὸς ἔρατος καὶ ἀνδρομέδας ἐῶⓄ δύνῃ. ὡρ. ιε. S. λαμπρὸς &c.
 3. ὡρ. ιγ'. ἀεπτῶρⓄ &c.
 4. ὡρ. ιε. ὁ λαμπρὸς τ' βορείας χηλῆς κρύπτεται. Αἰγυπτίους καὶ
 Καλλιπῶν χειμᾶζῃ. Δυσασρία Εὐκτεμμονι καὶ Φιλίπῶν υἱὸς.
 5. ὡρ. ιε. S. pro ιε. deinde defunt verba Εὐδοκο πλουία & Μετρο-
 δoro πλουία, at pro significat Εὐβέτοσι. MS. legit χειμᾶζῃ.
 6. ὡρ. γγ. S. ἀερίῃⓄ ἐῶⓄ ἀνατέλλῃ. ὡρ. γγ. S. ὁ ἔρατⓄ &
 π. ε. δ. ὡρ. ιδ'. S. καὶ ὁ λαμπρὸς τ. β. χ. κρύπτεται. ὡρ. ιδ'. S. ὁ καλυμῶνⓄ
 ἀντάρας κρύπτεται. ὡρ. ιε. S. ὁ λαμπρὸς & β. γ. ε. α. Αἰγυπτίους, Καίσαρα
 χειμῶν, υἱὸς, βροίται, ἀεραταί.
 7. ὡρ. γγ. S. σάχης ἐπιτέλλῃ. ὡρ. ιδ'. ὁ καλυμῶνⓄ αἰξ' ἐσπεριⓄ
 ἀνατέλλῃ, καὶ ὁ λαμπρὸς τ' βορείας χηλῆς κρύπτεται. Αἰγυπτίους υἱοὶ, χει-
 μαίνῃ. Εὐδόξω υἱὸς καὶ ἀνεμⓄ μέλαπιῶν, Δοσιθίω ἐπισημαίνῃ.
 8. ὁ λαμπρὸς τ' βορείας χηλῆς κρύπτεται ὡρ. ιδ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπορῶν
 & ἠιόχῃ ἐσπεριⓄ ἀνατέλλῃ. ὡρ. ιδ'. S. καὶ σάχης ἐπιτέλλῃ. Δημοκρίτω
 χειμᾶζῃ. ὡρ. ιε.
 9. ὡρ. ιε. S. σάχης &c.
 10. ὡρ. ιε. ὁ λαμπρὸς &c.
 11. τὸ γόνυ & τοξότης legit MS. pro τὸ γόνυ ἐῶⓄ.
 12. ὡρ. ιε. ὁ καλυμῶνⓄ ἀντάρας κρύπτεται, Αἰγυπτίους ΖέφυρⓄ
 ἢ λίψ.

13. Εὐδόξω ἐπισημαίνῃ. Ἰππᾶρχω ἀπηνλιώτης.

14. Δοσιθίω καὶ Εὐδόξω ἐπισημαίνῃ.

15. Αιγυπτίους ἀργέσης, υέτος.
 16. ὠρ. ιδ'. S. ὁ λαμπρός ἔ βορέας φαίνας ἐφ' ἧ ἀνατέλλει. Εὐδόξω βορέας ἢ νότιοι. Δοσιθέω ἀνεμῶ μεταπίπτεται. Καλλίπῳ ἐπισημαίνῃ. Καίσαρι ἀνεμῶ ἀτακῆ, υέτος βρονταί.
 17. ὠρ. ιε. S. ὁ καλέμῳ ἀντάρης κρύπτεται. Αἰγυπτίους βορέας ἢ λήψ, Εὐδόξω ἐπισημασία.
 18. ὠρ. ιγ'. ἀρκτῆρῶ ἐὼ δύνει.
 19. Εὐδόξω ἀνεμων μεταβολαι, βροθαί.
 20. ὠρ. ιδ'. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὠμῷ ἔ ἠνίοχῃ ἐπέριος ἀνατέλλει. Ἰππάρχῳ νότῶ ἢ βορέας.
 21. ὠρ. ιγ'. S. ὁ καλέμῳ αἰξ ἐπεριῶ ἀνατέλλει.
 22. ὠρ. ιγ'. ὁ λαμπρός ἔ νοτία φαίνας ἐφ' ἧ ἀνατέλλει. Αἰγυπτίους Ζεφύρῳ ἢ νότῶ. δ' ἡμέρας υέτος. Δοσιθέω ἐπισημασία.
 23. Deest in MS.
 24. ὠρ. ιδ'. S. ὁ καλέμῳ ἔκ.
 26. Addit MS. in fine: Καίσαρι βορέας πνεῖ.
 27. ὠρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρός ἔ νοτία φαίνας ἔκ. & deinde editur in fine: Εὐκτῆμονι καὶ Καλλίπῳ ἀμιξία ἀερέ. καὶ ἠ θάλασσαν χαμῶν πολυῖα.
 28. ὠρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὠμῷ ἔ ἠνίοχῃ ἐπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίους χεμάζει σφοδρα.
 29. & 30. in MS. deest.
 Menfis Athyr 1. ὠρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρός ἔκ.
 2. post ἐπιτέλλῃ, addit MS. ὠρ. ιε. τὸ αὐτό. Αἰγυπτίους ἐπισημασία ἔκ. Ἰππάρχῳ νότῶ πυκνός.
 3. ὠρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρός ἔ βορέας χηλῆς ἐπιτέλλει Εὐκτῆμονι καὶ Φιλίπῳ ἀνεμῶ μέγας πνεῖ. Ita MS.
 4. pro ἀρκτῆρῶ ἐὼ in MS. est ἀρκτῆρῶ ἐπέριος, & in fine: καὶ Μητροδώρῳ ἀνεμοι. χεμάζει.
 5. ὠρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρός ἔ νοτία χηλῆς ἐπιτέλλῃ. ὠρ. ιδ'. ὁ καὶ ἠ νώτῃ ἔ τοζότῃ κρύπτεται. Κορωνι κ. ε. ἀπρασία πνευμάτων.
 6. Καλλίπῳ ἀκρασία ἀέρων, Καίσαρι, καὶ Ἰππάρχῳ νότῶ ἢ βορέας. ψυχρός.
 7. proverbiis: Ἐγγρῆιο αὐβερ νεβετени ἔκ. in MS. Αἰγυπτίους νότῶ, ὄμβρῶ μετὰ ζεφύρῳ. Εὐδόξω βορέας ἢ νότῶ. Μητροδώρῳ ἀκρασία ἀερέ, Εὐκτῆμονι καὶ Φιλίπῳ καὶ Ἰππάρχῳ υέτος.
 8. ὠρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρός ἔκ. ac deinde: K. υ. Εὐκτῆμονι ἐπισημαίνῃ.

9. ὡρ. ιε. S. ὁ κοινὸς ποταμὸς καὶ ποδὸς Ὠρίων⊕ εἰς⊕ δύνη, λίγυ-
πῆσις χειμῶν, ὑέτος.

10. pro χειμῶν, MS. χειμῶν.

11. in fine, ἀργεῖης ψυχρός.

13. ὡρ. γγ. S. ὁ κατὰ &c. ac deinde δ' ἡμέρας pro δι' ἡμέρας, &
Μητροδώρῳ χειμῶν, θύελλα. Ευκλήμονι ὑέτος, χειμῶν.

14. ὡρ. ιδ'. ὁ κοινὸς ποταμὸς καὶ ποδὸς Ὠρίων⊕ δύνη, Φιλίππῳ καὶ
Ευκλήμονι χειμῶν, θύελλα, Ἰππασχῶ βορέας ἡ νότ⊕ ψυχρός καὶ ὑέτος.

15. ὡρ. ιδ'. ὁ λ. τ. Π. εἰς⊕ δ, & deinde post εἰσέρει⊕ δύνη in MS.
est ὡρ. ιε. S. & in fine: Μητροδώρῳ καὶ Καλλίππῳ καὶ Κόνωνι ἐπισημασία.

16. ὡρ. γγ. S. ὁ λ. τ. υ. ε. δ. ὡρ. ιδ'. S. τὸ αὐτὰ. Ευκλήμονι καὶ Δοσι-
θέω χειμῶν.

17. ὡρ. ιδ'. ὁ κοινὸς ποταμὸς καὶ ποδὸς Ὠρίων⊕ εἰς⊕ δύνη, ita
MS. pro eo quod edidit Petav.

18. ὡρ. ιε. S. ὁ ἐπὶ &c.

19. ὡρ. ιδ'. S. & post εἰς⊕ MS. post δ' ἡμέρας.

20. ὡρ. γγ. S. deinde deest εἰς⊕ & post δύνη sequitur ὡρ. ιδ'. S.
& post alterum δύνη addit MS. ὡρ. ιε. S. sed omittit illa quae sequuntur
καὶ ὁ ἐν τῷ usque ad δύνη.

21. post alterum δύνη additur in MS. ὡρ. ιε. S. ἀρκτῦρ⊕ εἰσέ-
ρει⊕ δύνη. Διγυπῆσις βορέας δ' ἡμέρας καὶ ὑέτος. Καίσαρι χειμῶν.

22. ὡρ. ιδ'. S. ὁ ἐν τῷ &c.

23. MS. post primum δύνη, ὡρ. ιδ'. & ἔνωσις τοῦ αἰῶνος pro βορέας,
& post ἔνωσις⊕ addit: εἰς⊕ δύνη ὡρ. ιε. ὁ ἐπὶ τ' &c. εἰσέρει⊕ &c.

24. ὡρ. γγ. S. & post ἐπιτέλλει, additur ὡρ. ιδ'. S. & post δύνη, ὡρ.
ιι. S. Pro βραχίονι MS. βραχίονι ut in mense Chæac die VI & alibi.

25. ὡρ. γγ. S. ὁ ἐν τῷ &c. ac post δύνη, ὡρ. γγ. S. & post ἐπιτέλλει,
ὡρ. ιδ'. S. & deinde: Ευκλήμονι καὶ Δοσιθέω χειμῶν καὶ ὑέτια, Καίσαρι ἀ-
κρασία αἰέρ⊕.

26. pro εἰσέρει⊕ ἀνατέλλει in MS. est εἰς⊕ ἀνατέλλει. Deinde se-
quitur: ὡρ. γγ. S. καὶ ὁ ἔρασι⊕ ἔ ποταμὸς εἰσέρει⊕ ἀνατέλλει. ὡρ. ιδ'. ὁ
λαμπρός τ. λ. ε. ἀνατέλλει. ὡρ. ιδ' καὶ ὁ μισο⊕ (ἀν μύγας) τ' ζώνης ἔ Ὠρίων⊕
εἰς⊕ δύνη, καὶ ὁ καλῆμι⊕ ἀντάρης ἐπιτέλλει. Ευδοξῶ χειμῶν σφοδρός.

27. ὡρ. ιδ'. S. ὁ καλῆμι⊕ ἀντάρης &c. ποικ post δύνη, ὡρ. ιε. S.
καὶ ὁ ἐν &c. in fine: Ευδοξῶ καὶ Κόνωνι χειμῶν ὁ αἰῶς, Καλλίππῳ
ὑέτια.

15. Αιγυπτίους ἀεγέσης, υέτος.
16. ωρ. ιδ'. δε. ο λαμπρός ε βόρειος σφάνος εωθ. ανατέλλει. Ευδόξω βορείας η νότου. Δοσιθέω άνεμο. μεταίνκτισιν. Καλλίπρω επισημαίν. Καίσαρι άνεμο. άτακ]ε, υέτος βοροται.
17. ωρ. ιε. S. ο καλέμω. άντάρης κρύπτεται. Αιγυπτίους βορείας η λήψ, Ευδόξω επισημασία.
18. ωρ. ιγ'. ακτύρο. εωθ. δυνει.
19. Ευδόξω άνεμων μεταβαλαη, βροσται.
20. ωρ. ιδ'. ο εν τω επομνω ωμω ε ηνίοχη εσπερος ανατέλλει. Ιππαρχω νότ. η βορείας.
21. ωρ. ιγ'. S. ο καλέμω. αιξ εσπερι. ανατέλλει.
22. ωρ. ιγ'. ο λαμπρός ε νοτιος σφάνος εως ανατέλλει, Αιγυπτίους Ζεφύρο. η νότ. ο ημέρας υέτος. Δοσιθέω επισημασία.
23. Deest in MS.
24. ωρ. ιδ'. S. ο καλέμω. δε.
26. Addit MS. in fine : Καίσαρι βορείας πτω.
27. ωρ. ιγ'. S. ο λαμπρός ε νοτιος σφάνος δε. & deinde editur in fine : Ευκτήμονι και Καλίπρω αμίζια αεθ. και θάλασση χερσων και ληψ.
28. ωρ. ιγ'. S. ο εν τω επομνω ωμω ε ηνίοχη εσπερος ανατέλλει. Αιγυπτίους χειμαζει σφοδρα.
29. & 30. in MS. deest.
- Mensis Athyr 1. ωρ. ιγ'. S. ο λαμπρός δε.
2. post επίλειψ, addit MS. ωρ. ιε. το αυτο. Λεωσθησ επισημαίν δε. Ιππαρχω νότ. πυκνος.
3. ωρ. ιγ'. S. ο λαμπρός ε βορείας χηλός επτελλει. Ευκτήμονι και Φιλίπρω άνεμο. μόγας πτω. Ita MS.
4. pro ακτύρο. εωθ. in MS. est ακτύρο. εσπερος, & in fine: και Μητροδωρω άνεμοι. χειμαζ.
5. ωρ. ιγ'. S. ο λαμπρός ε νοτιος χηλός επτελλει. ωρ. ιδ'. ο καλέμω ε τοξοτα κρυπτεται. Κοωνι κ. ε. απρασία πνευματος.
6. Καλλίπρω απρασία αερον, Καίσαρι, και Ιππαρχω νότ. η βορρας. ψυχρός.
7. proverbiis: Εχρητισ αυθεν vehementis δε, in MS. Αιγυπτίους νότ. ομρε. μελαξυ Ζεφύρο. Ευδόξω βορείας η νότ. Μητροδωρω απρασία αεθ., Ευκτήμονι και Φιλίπρω και Ιππαρχω υέτος.
8. ωρ. ιγ'. S. ο λαμπρός δε. ac deinde : Ε. υ. Ευκτήμονι επισημαίν.

14. ὥρ. ιδ'. S. ὁ καλὸς μῆς &c. Deinde Μητροδώρῳ καὶ Ἐυκλήμονι καὶ Καλλιπάρῳ χειμῶν ἐπίστασις. Δημοκρίτῳ &c. ἀνεμοί.
15. pro χειμῆρι αἴρ in MS. est: Ἐυδόξῳ χειμῶν αἴρ.
16. pro χειμαίνει, in MS. χειμάζει.
17. Ἰππάρχῳ νότις πολὺς ἢ βορρῆας. Ita MS.
18. pro χειμῶν in MS. Ἐυδόξῳ χειμάζει.
19. ὥρ. ιε'. S. deinde νοτίς σφραγῆς pro βορρῆας.
20. ὥρ. ιε'. S.
21. ὥρ. ιε'. S.
22. ὥρ. ιδ'. S. & post ἐπιέλλει, adde ὥρ. ιε'. Deinde post Ἀγυπλίους adde: καὶ Ἐυδόξῳ.
24. pro χειμαίνει in MS. χειμερῶς αἴρ.
25. ὥρ. ιγ'. S. & post ἀνατέλλει, ὥρ. ιδ'. καὶ ὁ πρῶτων ἐὼς δύνει ὥρ. ιε'. ὁ λαμπρός, &c.
26. ante κύων ἐπέρι adde ὥρ. ιδ'. & ante ὁ καλὸς μῆς αἴξ, ὥρ. ιε'. S.
27. ante προκύων adde ὥρ. ιδ'. Deinde in fine: ὥρ. ιδ'. S. ὁ λαμπρός ἔπειτα ἐὼς ἀνατέλλει.
28. ὥρ. ιε'. ὁ ἐν τῷ &c. mox post δύνει, ὥρ. ιε'. S. Deinde Ἀγυπλίους καὶ Καίσαρι χειμῶν, Ἰππάρχῳ καὶ Μάτωνι ἐπιστημασίαι.
29. ὥρ. ιδ' S. deinde Ἀγυπλίους καὶ Κόνανι καὶ Μάτωνι καὶ Καλλιπάρῳ χειμῶν. Καίσαρι καὶ Μητροδώρῳ ἐπιστημασίαι, ἀκρασίαι.
30. post ὥρ. ιδ'. adde: ὁ λαμπρός ἔπειτα ἐὼς ἀνατέλλει. Et in fine: Ἐυδόξῳ, Μητροδώρῳ χειμῶν αἴρ. Ἰππάρχῳ χειμῶν ἐπέρι.
- Mensis Tybi 1, post primum ἀνατέλλει, addit MS. Ἐυδόξῳ ἐπιστημαίνει, Δημοκρίτῳ μέσθῳ χειμῶν.
2. ὥρ. ιγ'. S.
3. pro verbis Φιλήμονι ἐπιστημαίνει, in MS. est Ἐυκλήμονι καὶ Φιλῶνι καὶ Δημοκρίτῳ ἐπιστημαίνει. Philonis nomen jam fuit mense superiore die 6. Vereor tamen ne corruptum sit utroque loco pro Philippo.
4. ὥρ. ιγ'. S. deinde post primum δύνει, ὥρ. ιδ'. S. & post alterum, ὥρ. ιε'. Denique pro ἐπιχειμάζει in MS. est ἐπιστημαίνει.
5. In fine addit MS. ὥρ. ιε'. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὡμῶς ἢ ἠνιόχεσ ἐὼς δύνει.
6. ὥρ. ιε'. S. & post ἐπιέλλει, ὥρ. ιδ'. ὁ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔπομένους διδύμῳ ἐὼς δύνει ὥρ. ιδ'. S. κύων ἐπέρι ἀνατέλλει. Ita MS.
- 8 post δύνη addit: ὥρ. ιδ'. S. καὶ ὁ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔπομένους διδύμῳ ἐὼς δύνει. ὥρ. ιδ'. S. καὶ ὁ λαμπρός &c. Denique ποιήλη καταστάσις legitur in MS. pro πυκνή.

28. ὥρ. ιδ'. S. ὁ ἐν τῷ &c. deinde post ἀνατέλλει, ὥρ. ιδ'. S. & post alterum ἀνατέλλει, addit MS. ὥρ. ιε'. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὡμῷ & ὠρίων & ἑῶν δύνει. ὥρ. ιε'. ὁ καλῆμεν ἀνίσταται ἐπιτέλλει. Αἰγυπῆσι ψεκάζει.

29. post δύνει, MS. ὥρ. ιε. S.

30. ὥρ. ιγ'. S. ὁ μέσθ &c. deinde pro ἑῶς δύνει MS. habet ἐσθρι ἀνατέλλει & ὥρ. ιδ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὡμῷ & ὠρίων & ἑῶν δύνει. ὥρ. ιε. S. καὶ ὁ ἐν τῷ ἡγυμένῳ &c. ut in Petav.

Mensis Charac, I. ὥρ. ιδ'. S. κύων ἑῶν δύνει. Deinde post πειστίως deest ἑῶν.

2. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ &c. mox post primum ἀνατέλλει, deest omnia usque ad ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ &c. denique legitur: ὥρ. ιδ'. S. ὁ λαμπρός &c.

3. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὡμῷ & ὠρίων & ἑῶν δύνει. ὥρ. ιε. ὁ ἐν τῷ ἡγυμένῳ ὡμῷ & ὠρίων & ἐσθρι ἀνατέλλει. Ita MS.

4. ἐν τῷ ἡγυμένῳ MS. legit pro ἐν τῷ ἐπομένῳ, deinde pro διήμερας MS. δ'. ἡμέρας ὑε.

5. ὥρ. ιγ'. S. & post primum ἀνατέλλει, ὥρ. ιδ'. & post alterum δύνει, ὥρ. ιε. S. ὁ ἐν τῷ ἡγυμένῳ ὡμῷ & ὠρίωνος ἐσθριος ἀνατέλλει. Καίσαρι, καὶ Εὐκλήμονι καὶ Εὐδόξῳ καὶ Καλλιππῷ χειμῶν.

6. post ὠρίων MS. addit ἐσθριος ἀνατέλλει. Deinde Εὐκλήμονι, Φίλωνι καὶ Καλλιππῷ ἀνέμων ἀταξία. Hujus Philonia iterum repetitur hoc MS. in mense proximo Tybi, die III.

7. & ἐπομένῳ διδύμῳ MS. pro & ἡγυμένῳ. Et post ἑῶς addit: ἑῶν ἀνατέλλει. ὥρ. ιε. ὁ λαμπρός & ὄρνιθ & ἑῶν ἀνατέλλει. Αἰγυπῆσι ψεκάζει. Καίσαρι καὶ Κόνωνι χειμάζει.

8. ὥρ. ιε. ὁ ἐν &c. mox post ἀνατέλλει: ὥρ. ιε. S. ὁ λαμπρός & Ἰησοῦ δύνει. Αἰγυπῆσι ψεκάζει. Καίσαρι καὶ Εὐκλήμονι καὶ Εὐδόξῳ χειμῶν.

9. post primum δύνει MS. addit ὥρ. ιδ', post alterum δύνει haec verba: καὶ ὁ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ & ἐπομένῳ διδύμῳ ἐσθριος ἀνατέλλει. Denique pro postremo σημαίνει in MS. est χειμῶν.

10. pro βορείῳ MS. videtur legere νοτίῳ. Deinde Εὐδόξῳ καὶ Δοσιθέῳ χειμῶν ἀπρ.

11. ὥρ. ιγ'. S. ὁ ἐπὶ &c.

12. ὥρ. ιδ'. S. Deinde post ἀνατέλλει addit: Καίσαρι νοτία, Εὐκλήμονι καὶ Εὐδόξῳ καὶ Καλλιππῳ χειμῶν ἀπρ καὶ ὑπέτα, quae omnia recurrunt die proxime sequenti.

13. ὥρ. ιγ'. S. ὁ μέσθ (αὐτὸ μέγας) τῇ ζώνῃ. &c.

6. in fine addit: ὠρ. ιδ'. ὁ καλῶν μῶν παύσις ἐσπερίων ἀνατέλλει. ὠρ. ιε'. S. καὶ ὁ ἐπὶ τῆ ἕρας ζέοντος ἐσπερίος ἀνατέλλει. Καὶ ὁ κατὰ τὸ γόνυ ζέοντος ἐπιτέλλει. *Eudoxus utitur.*

7. ὠρ. ιδ'. ὁ ἐπὶ τῆ καρδίας ζέοντος ἕως δύνει. ὠρ. ιγ'. ἐπὶ τῆ ἕρας ζέοντος ἐσπερίος ἀνατέλλει.

8. ὠρ. ιδ'. S. ὁ ἐπὶ τῆ καρδίας ζέοντος ἐσπερίων ἀνατέλλει. Αἰγυπτοῖσι νότος ἢ ζέφυρος, μεταξὺ χάλια.

9. ὠρ. ιε'. S. ὁ ἐπὶ τῆ καρδίας ζέοντος ἕως δύνει. *Eudoxus* εὐδία ἐνίστε ἢ καὶ ζέφυρος πνεῦ.

10. ὠρ. ιδ'. S. ὁ ἐπὶ τῆ καρδίας ζέοντος ἐσπερίος ἀνατέλλει, ὠρ. ιδ'. ὁ ἐπὶ τῆ ἕρας ζέοντος ἐσπερίος ἀνατέλλει.

11. ὠρ. ιε'. S. Deinde post χειμερινή, ἢ ἐπομβρὴ καὶ α. α. Δοσιθῶ εὐδία, ἐνίστε ζέφυρος πνεῦ.

13. ὠρ. ιε'. S. εἰ ἔχαται ἔπιλαμῶ κρύπεται. ὠρ. ιε'. S. καὶ ὁ λαμπρὸς τῆ λύρας ἐσπερίος δύνει. Αἰγυπτοῖσι ανεμώδης καλίσασις &c.

14. ὠρ. ιγ'. S. deinde post ἀρχὴν ζέφυρος ἀρχεῖται πνεῦ, καὶ ἐνίστε χειρῶν.

15. προδημοκρίτω ζέφυρος πνεῦ, in MS. Μηροδώρω ζέφυρος ἀρχεῖται πνεῦ.

17. post ζέφυρος πνεῦ addit MS. ἰππασεχω εἰσερχο ἀρχη.

18. in fine βορρᾶς ἢ ἀπηλιώτης πνεῦ.

20. ὠρ. ιγ'. S.

22. ὄμβροι pro ὄμβρο.

24. pro χεμαζα in MS. καὶ χάλια.

25. post κρύπεται, ὠρ. ιε'.

26. καλίσασις pro ἀναλίσασια.

27. deest etiam in MS.

29. χελιδόνες φαίνονται & post καλίσασις, Κόνασι βορέαι &c. ὑετός ἐπὶ χελιδόνι, καὶ ἐπὶ δ' ἡμέρας βορέαι πνεύσω καλῶν μῶν ὀρνίθια.

30. μεταξὺ ἀργέσων, & in fine ἀλκυονίδες.

Mensis Phamenothe i. pro χεμαζα MS. χειμῶν, ἐπισημαίνει.

2. ὠρ. ιε'. S. ὁ κοινός &c.

3. εἶς ἀνατέλλει pro simplici ἀνατέλλει.

4. ὠρ. ιδ'. S. & deinde ἐσπερίων δύνει.

5. ὠρ. ιδ'. S. & post ἀνατέλλει, ἰππασεχω βορρᾶς &c.

6. ὠρ. ιδ'. ὁ ἔχαται &c.

8. ὠρ. ιδ'. S.

9. ὠρ. ιε'. S.

10. pro ἐπιτέλλει in MS. ἐσπερίων δύνει. Deinde addit Αἰγυπτοῖσι χεμαζα. Καίσαρι χελιδονία.

K k k

11, pro

9. ὠρ. ιγ'. S.
 10. ὠρ. ιε'.
 11. Ἐπομένως διδύμω pro ἡγυμῶν. Et in fine additur: Εὐκτῆμονι καὶ Φιλίππῳ μίσοι χειμῶν.
 12. post ἐπιέλλη adde: ὠρ. ιε'. ὁ ἐπὶ τῆ κεφαλῆς Ἐἡγυμῶν ἐπὶ δύνῃ.
 13. ὠρ. ιδ'. S. deinde in fine legitur: χειμῶν κατὰ θάλασσαν, Μητροδώρῳ καὶ Εὐκτῆμονι καὶ Φιλίππῳ καὶ Καλλίππῳ νότοι.
 14. post διδύμω adde ἐπὶ, deinde ὠρ. ιε'. S. Et Αἰγυπλίους καὶ Εὐδόξῳ νότοι σφοδρῶς καὶ ὑέτος.
 15. ὠρ. ιε'. Αἰγυπλίους καὶ Καίσαρι νότοι πολὺς deinde ψεκῶς.
 16. post primum δύνῃ, ὠρ. ιε'. S. Deinde Εὐδόξῳ καὶ Δοσιθέῳ νότοι ἐπὶ χειμῶνι. ἀνέμων ἀκρασία.
 17. ὠρ. ιγ'. S.
 18. post δύνῃ, ὠρ. ιδ'. S. ὁ κατὰ γόνυ Ἐ τοξότυ ἐπιέλλη.
 19. ὠρ. ιδ'. S.
 21. ὠρ. ιδ'. S.
 22. ὠρ. ιγ'. S. & mox post ἀνατέλλει, καὶ ὁ λαμπρὸς Ἐ ὑδροχῶν ἐσπέρῳ ἀνατέλλει, ὠρ. ιγ'. S. καὶ ὁ καλῶντος καναβῶς ἐσπέρῳ ἀνατέλλει, ὠρ. ιδ'. ὁ ἐπὶ τῆ καρδίας Ἐ λιοντος ἐσπέρῳ ἀνατέλλει. ὠρ. ιδ'. S. καὶ ὁ ἔσπέρῳ στροδίῳ διζῆν βατραχίῳ Ἐ Κενίῳ ἔσπέρῳ δύνῃ, ὠρ. ιε'. ὁ ἐπὶ τῆ καρδίας Ἐ λιοντος ἐσπέρῳ ἀνατέλλει. Καίσαρι ἀνέμων σφοδρῶς.
 23. ὠρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς Ἐ ὑδροχῶν ἔσπέρῳ δύνῃ. Εὐκτῆμονι καὶ Φιλίππῳ χειμῶν. Μητροδώρῳ ἀκατασασία ἀέρος.
 24. ὠρ. ιδ'. ὁ λαμπρὸς &c. Αἰγυπλίους ἢ ἢ πτόγη γήσται. Καίσαρι καὶ Εὐκτῆμονι χειμῶν.
 25. ὠρ. ιδ'. S. & post δύνῃ, ὠρ. ιδ'. S. καὶ ὁ λαμπρὸς Ἐ ὑδροχῶν ἐσπέρῳ ἀνατέλλει. ὠρ. ιδ'. ὁ κατὰ τὸ γόνυ Ἐ τοξότυ Αἰγυπλίους καὶ Καλλίππῳ χειμῶν, ὑέτος. Ἰππάρχῳ βορρῶς πνεῖ. Εὐκτῆμονι καὶ Δημοκρίτῳ ἐφύψ.
 26. ὠρ. ιε'. ὁ λαμπρὸς &c. deinde pro Αἰγυπλίους, MS. habet Εὐδόξῳ.
 27. Αἰγυπλίους ἐπισημαίνῃ.
 28. ὠρ. ιε'. & in fine additur: Ἰππάρχῳ ἐπισημασία.
 29. Καλλίππῳ καὶ Εὐκτῆμονι ἐφύψ. Δημοκρίτῳ μίσος (al. μέγας) χειμῶν.
 30. ἰ. α. πνεῖ.
 Mechir mensis I. Μητροδώρῳ ὑέτια, Δοσιθέῳ χειμῶν.
 2. pro μέγας al. μίσος.
 3. Αἰγυπλίους λήψ ἢ νότος ἐπισημαίνῃ.

10. ὡρ. γγ. deinde νοτίμ χηλῆς, & post ἀνατέλλει, ὡρ. ιε. ὁ λαμ-
πρός τ' ἄρας ἰσπύρ⊕ ἀνατέλλει. Ἰππάρχω δὲ.
11. ὡρ. γγ. S. pro ὡρ. ιδ.
12. ὡρ. ιιι S.
13. ὡρ. γγ.
14. desunt verba: Ἰππάρχω ὑπέτα.
15. Λιγυπῆσις αἰέρ⊕ ἀκατασασία καὶ ὑτόσ. Εὐκτῆμονι καὶ Φι-
λίπτω ἀκρασία πνευμάτων, Ἰππάρχω ὑπέτα.
16. Εὐδόξω ζέφυρ⊕ καὶ ἀκρασία, μεταξὺ ψεκάδ.
17. ὡρ. ιδ. S.
19. ψεκάς pro ψακάς.
20. post Εὐδόξω MS. addit καὶ Εὐκτῆμονι.
21. post Μητροδώρῳ MS. addit καὶ Καλλιπτῳ.
22. ὡρ. γγ. S.
22. ὡρ. γγ. S. & 23. ψεκάς.
24. pro ὁ μετὰ τ' ζώνης leg. ὁ μέσ⊕.
25. post νότ⊕ addit MS. καὶ ἀργέτης.
26. post κρύπτεται, ὡρ. ιε. & post ἀνατέλλει, ὡρ. ιε. S. & post αἰ-
ρίων⊕ addit: κρύπτεται. Ἰππάρχω νότ⊕ δὲ.
27. post ὑάδων adde ex MS. κρύπτεται. ὡρ. γγ. S. καὶ ἰλαμπρός
τ' νοτίμ χηλῆς εἰσ⊕ δύνῃ. mox pro ὁ μετὰ leg. ὁ μέσ⊕ τ' ζώνης. In fine
addit MS. Εὐδόξω ὑτόσ.
28. ὡρ. ιδ. & post κρύπτεται ὡρ. ιδ. S.
29. post Μητροδώρῳ addit MS. καὶ Καλλιπτῳ ἐπισημαίνετε χάλια, Δη-
μοκρίτῳ ἐπισημαίνει.
30. Αι. καὶ Εὐ. ψεκάς, ὑτόσ.

Pachon mensis 1. ὁ μέσ⊕ τ' ζώνης pro ὁ μετὰ, & post κρύπτεται
ὡρ. ιδ. S. atque post ζέφυρ⊕, ἐπισημαίνει, Εὐκτῆμονι καὶ Φιλίπτῳ ὑπέτα
ἢ χάλια.

2. ἐν τῷ ἡγεμνίῳ ὡμῳ pro ἐπομνίῳ, & sub finem: Μητροδώρῳ καὶ
Καλλιπτῳ νοτία.

3. ὡρ. γγ. S.

4. ὁ μέσ⊕ τ' ζώνης pro ὁ μετὰ τ' ζώνης, deinde post ἀνατέλλει,
ὡρ. ιδ. S. Αι. ν. ἢ ὑπέτα, κ. χειμών.

5. Λιγυπῆσις ἐπισημαίνει. Εὐκτῆμονι καὶ Φιλίπτῳ νημερία, ψεκάς.

6. post δύνῃ, ὡρ. ιε, S. & in fine ψεκάς.

K k k 2

7. 0

11. pro ὁ λαμπρὸς τ. ν. in MS. est ὁ κοινὸς ἵππων καὶ ἀνδρομέδας ἐπιέλλει. & in fine: ἀρνείαι ἐπὶ ἡμέρας θ'.

12. ἄλινοι φαίνονται deinde post Μητροδώρῳ MS. addit: ἢ Εὐλήμωνι

13. post λίοντι ⊕ supple: εἰς δύνη.

14. νοτίς στεφάνε pro βορείς & deinde βορέας ψυχρὸς πνεῦ.

15. ὡρ. ιγ'. S. ἀρχτῆρῳ ⊕ εἰς ⊕ ἐπιέλλει. Cetera defunt in MS.

16. ὡρ. ιγ'. S. deinde defunt verba α. ε. ε. deinde legitur βορέας σύμμετρῳ πνεῦ.

18. defunt verba ἡ νείτ ⊕. Deinde legitur: Εὐλήμωνι βορέας πνεῦ, Δοσιθέῳ ἀρνείαι ἀρχονται πνεῖν, ἵππῳ ἀρχῶ &c.

20. τῷ νοτίς ἰχθύς ⊕. Cetera post ἐπιέλλει in MS. leguntur die proximo 21. male.

21. ὡρ. ιδ'. S. & pro Φιλίππῳ MS. Καλλίππῳ.

22. pro Δημοκρίτῳ MS. Δημοκλεῖ, male. Deinde pro ἐπισημαίνῃ legitur χερμῶν.

23. post δέκα, MS. addit: ἵππῳ ἀρχῶ βορέας πνεῦ.

25. ὡρ. ιδ'. S.

26. post ἰσημερία, ὡρ. ιδ'. & pro βορείς videtur leg. MS. νοτίς.

28. Αἰγυπίοις βρονταί, ἐπισημασία. Φιλίππῳ καὶ Καλλίππῳ καὶ Εὐκλήμωνι ὑστὸς ἢ ψεκῶς. ἵππῳ ἀρχῶ ἐπισημασία.

29. ὡρ. ιε'. S. deinde pro ἐπισημαίνῃ in MS. est ἰσημερία.

30. Αἰγυπίοις ἀργέτης ἀνεμῳ πνεῦ, pro νότῳ πνεῦ.

Pharmuthi mensis I. Μετώνι καὶ Καλλίππῳ καὶ Εὐδόξῳ ὑστὸς. Deinde pro Δημοκρίτῳ male Διοκλεῖ ut supra Δημοκλεῖ.

2. ὡρ. ιγ'. S. & post ἀνατελλει, ὡρ. ιδ'. S. Denique pro Καλλίππῳ MS. Μετώνι.

3. pro ΞΠ ε. α' in MS. est Ξ νοτίς ἰχθύς ⊕ ἐπιέλλει, quod Petav. habet die proxime sequente.

4. ὡρ. ιε'. S. ὁ λαμπρὸς τ βορείς χελῆς ἐστέρις ἀνατέλλει. Αἰγυπίοις καὶ Κόνωνι ἐπισημαίνει Εὐδόξῳ ὑστὸς γίνονται.

6. ὡρ. ιγ'. S. deinde defunt verba: Εὐδόξῳ &c.

7. addit MS. ὡρ. ιε'. εἰς δύνη.

8. ὡρ. ιδ'. S. deinde Αἰγυπίοις ζέφυρῳ καὶ χαλαζῳ.

9. iterum Αἰγυπίοις ζέφυρῳ καὶ χαλαζῳ. ὡρ. ιε'. ὁ λαμπρὸς τ λύρας εἰς εἰς ἀνατέλλει. ἵππῳ ἀρχῶ νότῳ καὶ ἀνέμων συστροφῆ.

Mensis Payni I. ὥρ. γγ'. S. & post alterum ἐπομῶν supple ἄμω
 ἔ' ἠνίσχη, mox post κρύπτεται, ὥρ. ιε'. S. & in fine pro ψυχρός, MS. βορέας
 σφοδρός. Καλίπτω κῆ Εὐκτημοσι ἐπισημαίνω.

2. in fine : Μηροδύω κῆ Καλίπτω νοτία.

3. pro ὥρα ιδ'. MS. habet ὥρ. ιδ'. S. & Δημοκρίτω pro Μηρο-
 δύω.

5. iterum MS. in duos dies diftrahit & pro ὥρα ιε', habet ὥρ. ιε'.
 S. additque in fine : Καισαρι νότῳ πνεῖ.

6. deest in MS.

7. post 'Ευδόξω MS. addit : κῆ Δοσιθίω νοτία.

9. post δύνη ὥρ. ιε'. S. deinde ψεκάς pro ψακάς & ὕδωρ γίνεται
 pro ἐπὶ γῆν.

10. ὥρ. γγ'. S. ὁ λαμπρός ἔ' ἄριθῶ ἐσπέρῳ ἀνατέλλει. ὥρ. γγ'.
 S. ὁ ἐπὶ τ' κεφαλῆς ἔ' ἐπομῶν διδύμω κρύπτεται. Καισαρι υετία.

II. ὥρ. γγ'. S. ὁ λαμπρός ἔ' αἰετῶ ἐσπέρῳ ἀνατέλλει, ὥρ. ιε'. ὁ ἐπὶ
 τ' κεφαλῆς ἔ' ἐπομῶν διδύμω κρύπτεται. Αἰγυπῆσι ψεκάξ. Καισαρι βρον-
 τῆ, υετός.

12. ὥρ. γγ'. S. ὁ ἐπὶ τ' κεφαλῆς ἔ' ἐπομῶν διδύμω κρύπτεται. ὥρ. ιδ'.
 ὁ ἐπὶ τ' κεφαλῆς ἔ' ἡγεμῶν διδύμω κρύπτεται. ὥρ. ιδ'. κῆ ὁ κατὰ γόνυ ἔ'
 τοξότα ἐσπέρῳ δύνει.

13. ὥρ. ιδ'. S. ὁ ἐπὶ δεξ. deinde addit MS. καὶ ὁ ἐπὶ τ' κεφαλῆς
 ἔ' ἐπομῶν διδύμω κρύπτεται. κῆ ὁ λαμπρός τῶν υἰάδων ἐπιτέλλει.

14. ὥρ. ιε'. ὁ ἐπὶ τ' κεφαλῆς ἔ' ἡγεμῶν διδύμω κρύπτεται. ὥρ. ιε'. S.
 ὁ ἐπὶ τ' κεφαλῆς ἔ' ἐπομῶν διδύμω κρύπτεται.

15. ὥρ. γγ'. S. ὁ κατὰ τὸ γόνυ ἔ' τοξότα ἐσπέρῳ ἀνατέλλει. ὁ μετὰ
 τὸ γόνυ ἔ' τοξότα ἐσπέρῳ δύνει ὥρ. ιε'. ὁ λαμπρός ἔ' ὑδροχόω κρύπτεται. Αἰγυ-
 πῆσι ζέφυρος ἢ ἀργέσης, βροντῆ.

16. ὁ λαμπρός ἔ' βορείω σφάνω ἐσπέρῳ δύνει. ὥρ. ιε'. ὁ λαμπρός τῶν
 υἰάδων ἐπιτέλλει

17. Αἰγυπῆσι δι' ἡμέρας ψεκάξ.

18. habet MS. quæ Petav. 17.

19. Αἰγυπῆσι ζέφυρος ἢ ἀργέσης, ψεκάξ. Nihil aliud in MS.

20. ὥρ. ιδ'. S. ὁ λαμπρός ἔ' ὑδροχόω κρύπτεται, κῆ ὁ κατὰ τὸ γόνυ
 ἔ' τοξότα ἐσπέρῳ ἀνατέλλει.

21. ὥρ. γγ'. S. ὁ λαμπρός ὁ ἐν τῷ ἡγεμῶν ὥμω ἔ' ὠρίων ἐπι-
 τέλλει. Αἰγυπῆσι ψεκάξ.

22. habet MS. quæ Petav. 20.

23. Αιγυπτίους καῦμα, Δοσιθέω ἐπισημασία.
 24. habet MS. quæ Petav. 23. additque in fine καὶ καῦμα.
 25. habet MS. quæ Petav. 24.
 26. Αιγυπτίους ζέφυρⓄ, βροχή, βροτή.
 27. ὠρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὡμῷ Ⓞ ὠρίωνⓄ ἐπιέλλει. ὠρ. ιδ'.
 ὁ λαμπρὸς Ⓞ βορείς σεφάνος ἕως δύνῃ. ὠρ. ιδ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐμπαροδίῳ δεξιῇ
 βατραχίῳ Κενταίρεα κρύπτεται.
 28. habet MS. quæ Petav. 27.
 29. habet MS. quæ Petav. 28.
 30. ὠρ. ιγ'. S. ὁ λαμπρὸς &c. quæ Petav. 29. atque ὠρ. ιε'. S. ante
 αἰκτῆρⓄ ε. δ.

Eriphi Menfis I. Θερινὴ τροπή. ὠρ. ιγ'. S. ὁ ἐν τῷ ἐπομένῳ ὡμῷ Ⓞ
 ὠρίωνⓄ ἐπιτέλλει. Αιγυπτίους ζ. κ. κ.

3. repetitur quod superiore die fuerat, ὁ λαμπρὸς Ⓞ Περίως
 ἑσπέρως ἀνατέλλει, additurque: Αιγυπτίους καὶ Δημοκρίτῳ ζέφυρⓄ πνεῖ.

4. Καλλιπῶ καὶ Δοσιθέω ἐπισημασία. Δημοκρίτῳ νότⓄ καὶ ὕδαρ
 ἴων, εἶτα βορέαι πρόδρομοι ἐπὶ ἡμερῶν ζ.

5. post primum ἐπιέλλει adde ὠρ. ιε'.

6. post primum ἐπιέλλει adde ὠρ. ιδ'.

7. ὠρ. ιδ'. S.

8. ὠρ. ιε' ὁ ἐπὶ τ. κ. τ. η. δ. ε'. ὠρ. ιγ'. S. ὁ κοινὸς Ⓞ ἴππων καὶ ἄνδρα-
 ρέδας ἑσπέρως ἀνατέλλει.

9. ὠρ. ιγ'. S. ὁ ἐπὶ &c. quæ Petav. 8.

10. post ἐπιέλλει ὠρ. ιε'. S.

11. post primum ἐπιέλλει ὠρ. ιε'. S. deinde post Μητροδώρα ἀρ-
 γείτης, Καλλιπῶ νότⓄ, Ἰππάρχῳ νότⓄ ἢ ζέφυρⓄ.

12. ὠρ. ιε'. S. ὁ ἐπὶ τ' κεφαλῆς Ⓞ ἐπομένως διδύμω ἐπιέλλει. ὠρ. ιδ'.
 ὁ κοινὸς πόσημῶ καὶ ποδὸς ὠρίωνⓄ ἐπιτέλλει. ζέφυρⓄ, ἀργείτης καὶ καῦμα.

13. ὠρ. ιε. deinde eadem quæ Petav. 12. usque ad ἐπισημαίνει.

14. MS. eadem quæ Petav. 13.

15. ὠρ. ιε. deinde eadem quæ Petav. 14. nisi quod post ἀργείτης
 addit καὶ ζέφυρⓄ, & in fine: καὶ προδρομῶν ἀρχή.

16. ὠρ. ιδ'. S. ὁ ἐπὶ τ. κ. τ. λ. κ. ut Petav. 15. deinde: Αιγυπτίους
 ἐπισημαίνει. δυσασεία.

17. ὠρ. ιε'. ὁ κοινὸς &c. ut Petav. 16. deinde additur: ὠρ. ιε'. S. ὁ ἐπὶ
 τ' κεφαλῆς Ⓞ ἐπομένως διδύμω ἐπιτέλλει.

18. ὦρ. ιδ'. ὁ ἐπὶ & cetera ut Petav. 17. nisi quod post κρύπτειαι addit ὦρ. ιε'. & deinde legit : Αἰγυπλίους πρόδρομοις ὦρ. α'. πνῆ. Μ. Ζ. ἢ ἀργέτης.

19. ὦρ. ιγ'. S. προκύων &c. ut Petav. 18.

20. & 21. Petav. 19. 20.

22. ὦρ. ιγ'. S. κύων ἐπιέλλει, ὦρ. ιδ'. προκύων ἐπιτέλλει. ὦρ. ιδ'. S. ὁ ἔρατ' ἔ ποταμῶν ἐπιέλλει. Αἰγυπλίους ἀνεμῶν πολυὺς καὶ ὑστία ἐνίστα. Δημοκρίτῳ ὕδαρ καὶ αἰγίδος.

23. ὦρ. ιε'. S. ὁ μέσ' ἔ ζ. & cetera ut Petav. 22.

24. ὦρ. ιδ'. S. προκύων ἐπιέλλει. ὦρ. ιε'. S. ὁ κοινὸς ποταμῶν καὶ ποδὸς ὠρίων ἐπιτέλλει, ἰππασχῶ &c. ut Petav. 23.

25. Petav. 24.

26. ὦρ. ιδ'. S. ὁ κοινὸς &c. ut Petav. 25.

27. ὦρ. ιε'. S. ὁ λαμπρὸς ἔ αἰτῶ δύνῃ ἐῶ. ὦρ. ιε'. S. ὁ λαμπρὸς ἔ νοτίῃ ἰχθῦ ἐῶ δύνῃ. Μητροδώρῳ καὶ Φιλίππῳ ἐτησίαι πνέουσι, καὶ οὐπώρας ἀρχῇ. Καίσαρι πρόδρομοι πνέουσι.

28. ut Petav. 27. at post primum ἐπιέλλει addit ὦρ. ιε'. S. & post εὐφάνῃ ἐῶ δύνῃ. ὦρ. ιε'. S. καὶ προκύων ἐπιτέλλει. Δι. δ. ἢ ζέφυρ Φιλίππῳ δυσαιρία. Πρόδρομοι πνέουσι.

29. ut Petav. 28. sed post ἀρχονται additur : Μητροδώρῳ καὶ Καλλίπῳ ἀνεμώδης. Εὐκτῆμονι χειμῶν κατὰ θάλασσαν.

30. ut Petav. 29. addit tamen : Μητροδώρῳ καὶ Καλλίπῳ ἀνεμώδης κατὰ θάλασσαν.

Meforis mensis I. addit : Εὐδόξῳ, Καίσαρι νότ.

2. post δύνῃ addit : Μητροδώρῳ καὶ Καλλίπῳ. Deinde post Κόνωνι, καὶ Δημοκρίτῳ & post νίτ, καὶ καῦμα.

3. Εὐκτῆμονι καὶ Δοσιθέῳ νοτία καὶ πνίγη.

4. ὦρ. ιδ'. S. Quae deinde post δύνῃ apud Petav. sequuntur, MS. habet die proxime sequenti.

5. post Εὐδόξῳ, addit MS. νοτία καὶ ὁ. α'. Δοσιθέῳ ἐρχονται. . . .

6. ὦρ. ιδ'. S. & in fine additur : Εὐδόξῳ ἐτησίαι πνέουσι.

9. sup.

9. supple hiatum, verbis εἴωθον δύνη.
 10. post Εὐδόξου addit MS. καὶ Δοσιθέου νοτία, καὶ ὁ λαμπρὸς ἔ
 αἰετῶν εἴωθον δύνη.
 14. ὡρ. ιδ'. S. ὁ λαμπρὸς τ' Ἰύρας εἴωθον δύνη, quæ Petav. refert
 ad diem præcedentem 13.
 15. κύων ἀνατέλλει. Post hæc verba quæ Petav. ad 14. diem re-
 fert, sequuntur in MS. quæ ad hunc 15. diem habet Petav.
 16. leg. αἶψα ὀμβλωδῆς.
 20. ὡρ. ιε'. & ἐπιέλλει pro ἀνατέλλει.
 22. 24. 27. & 29. MS. habet ὕδρα pro ὑδροχόω.
 23. ὡρ. ις'.
 28. ὡρ. ιδ'. S. ὁ λαμπρὸς ἔ Περσέως ἐστέριος ἐπιτίλλει, quæ in Pe-
 tav. male referuntur ad 29.
 29. Εὐδόξου βροντῶν (βροντῶν) εἴωθεν.

In Epagomenis nulla est varietas lectiois. Postea sequitur: ἔ
 αὐτῆ Πτολεμαίαις. Incipit: ἢ μὲν ἐν ἀναγραφῇ pro ἀναστροφῇ. Deinde post
 ἀπλανῶν ἀσέρων in MS. quoque deest quod Petavius supplebat ἀριθμῶν.
 Paulo post pro καὶ ἐστὶ legitur καὶ εἰσὶ & ἐν αἷς τε χώραις ἑκάστου pro ἑκάστου
 & ἀφωρισμῶν uti recte legendum pro ἀφορισμῶν Petavius coniecit. In
 secundæ magnitudinis stellis legendum: ὁ λαμπρὸς ἔ βορέης σφαιρα.

Quibusdam interjectis pro $\frac{\Delta}{M}$ in MS. exstat μὲν, deinde post μόνης τοῖς
 πρώτοις legitur: τὸς ἢ λοιπὸς κζ'. Postea ἀνεγραψα pro ἀνεγραψα &
 κατέταξα pro κατέταξε. Post καὶ Λακείδι addit MS. καὶ Φινίδι. Post
 Μέτων item, καὶ Εὐκτῆμων. Et post Μηρόδωρο ἐν Ἰταλίᾳ addit καὶ Σικι-
 λία. Pro repetito Μηρόδωρο MS. legit Δημοκρίτου. Denique in fine
 habentur quæ in Petav. defunt: Εἰσὶ ἢ μόγισσι κύκλοι ζ'. Ἰσημερινός. Ζω-
 διακός ὁ διὰ μέσον τῶν ζωδίων, ὁ διὰ τῶν πόλων, ὁ κατ' ἑκάστην ἡμέραν, ὁ
 μεσημβρινός, ὁ ἔ γάλακτι.

Ex hac collatione satis apparet quam negligentes librarii fuerint
 in libris ejusmodi describendis & præcipue in numerorum horarum an-
 notatione, in qua ipsa tamen plurimum est ad totum hoc negotium impor-
 menti. Manifestum quoque est Savilianum Codicem Petaviano longe
 esse integriorem, qui & ipse tamen licet rarius à Petaviano corrigitur ac
 suppletur. Sed jam ad alia Ptolemæi scripta recensenda pergendum est.

IX. ΠΕΡΙ ΑΝΑΛΗΜΜΑΤΟΣ, *De analemmate* ex editione *Frid. Commandini Rom. 1562. 4.* Hunc librum nondum vidi: Sed conjicio eum parum diversum esse à planisphærio Ptolemæi de quo infra §. II. & quod legi ex ejusdem Commandini editione ibi memorata.

X. ΤΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΛΑΝΩΜΕΝΩΝ *De hypothesis Planetarum liber latina versione & formis Mathematicis illustratus à Jo. Bainbridge Lond. 1620. 4.* Codex pulcherrime scriptus fuit in Bibl. Caroli de Montchall teste Labbeo p. 189. Bibl. nov. MSS. Ptolemæum optimum Astronomorum in secundo libro *ὑποθέσεων* laudat Simplicius in 2. de celo comment. 33.

XI. ἈΠΛΩΣΙΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΣΦΑΪΡΑΣ, PLANISPHERIUM *ad Syrum*, libellus Svidæ memoratus latine tantum exstat translatus ex Arabico Maslemi, Tolosæ A. 1144. Rudolpho Brugensi interprete. Emendavit Marcus Monachus Cœlestinus Beneventanus, ad calcem Geographiæ Ptolemæi Rom. 1507. fol. Editus etiam est à Jo. Valdero cum præfatione Rudolphi Burgensis ad Theodoricum Platonicum una cum Arato, Procli sphaera, planisphærio Jordani & aliis quibusdam, Basil. 1536. 4. & cum commentariis Frid. Commandini Venet. 1558. 4. sed quæ in meo exemplo desiderantur. Hipparchum hac in parte secutus est Ptolemæus, ut docet Sinesius de dono Astralabii ad Pzonium p. 310.

XII. ἈΡΜΟΝΙΚΩΝ, *Elementorum Harmonicorum libri III.* Equidem Jonsius p. 114. Jo. Meursii vestigiis p. 185. ad Nicomachum insistens contendit auctorem, horum librorum esse nescio quem Ptolemæum Philadelphum Pythagoricum. Sed Pythagoricum auctorem non esse, satis ex ipso opere patet, in quo Archytas & alii Pythagorici diligenter confutantur, eorumque sententia non minus libere ad examen revocatur, quam Aristoxeni, Eratosthenis & Didymi. Neque Bedæ auctoritas me movet, qui in Musica theórica T. 1. Opp. pag. 346. Ptolemæum Philadelphum Philosophum Pythagoricum commemorat, nam posterioribus temporibus plures Ptolemæum nostrum confuderunt cum Rege Ægypti hujus nominis, ut Isidori Hisp. *Albumasaris* & aliorum Exemplis supra demonstravi. Apud Nicomachum lib. 2. p. 36. manualis Harmonici nomen Ptolemæi non videtur esse ab ipso Nicomacho, siquidem Ptolemæum nostrum ætate antecessit, sed ab eo qui è Nicomacho excerpta nobis dedit, ut Marco Meibomio observatum, neque enim opus Nicomachi quod ad librum præsertim secundum attinet, ad nos integrum pervenit. Porro Macrobius lib. 1. cap. 19. in somnium Scipionis solum Ptolemæi nomen habet, non Ptolemæi Philadelphi Pythagorici:

*Nam Ptolemaeus in libris tribus, quos de Harmonia composuit, patefecit causam &c. Sic Cassiodorus quoque libro de Musica, & libris ejusdem argumenti locis compluribus Boethius, & in scholiis ad Hesiodum p. 135. Jo. Protospatharius & p. 275. Jo. Diaconus. Hos Ptolemæi libros tres primus latine vertit Antonius Gogavinus * Graviensis Venet. 1562. 4. cum Aristoxeni libris ejusdem argumenti & Aristotelis fragmento de objecto auditus ex Porphyrii ad Ptolemæum commentariis. Post Græci non integri spacium in illustrando hoc opere versatus Jo. Keplero Mathematicus præstantissimus Appendice ad Lib. V. Harmonicorum pag. 249. (Lincii Austriæ 1619. fol.) testatus, se Ptolemæi libros III. habere Græce MStos cum commentariis Porphyrii Philosophi profundissimi itidem Græcis ab initio usque ad lib. 2. c. 7. dignosque sibi semper viros, qui Græcolatini integri exirent in publicum. *Eaque de causa, inquit, ante annos decem capi in latinum sermonem illos vertere, quæ verso profecto usque ad medietatem codicis Porphyriani. Quo minus ulterius pergerem, impeditum mihi fuit locimatio &c. At vero, cum ante annum proposuisssem meos Harmonicorum libros V. edere, momentum ingens videbam situm in comparatione mei operis cum Ptolemæico, præsertim libri mei V. cum ultimis capitibus libri III. Ptolemæi, quæ summa extrema nihil habens, nisi lemmata sive titulos à Ptolemæo. Itaque etiam ante genio proposui solum partem decerpere operis seipso intacti, quæ nonnullam ad meam materiam faciebat. Quem ad finem verti librum Ptolemæi III. à capite 3. ad finem, & tribus ultimis lemmatibus inanibus suos textus ex principis Astronomie Ptolemæica, & ex mente auctoris, quanta potuit fieri dexteritate subjeci, & demumque commentarios adjeci, quibus Porphyriani defectus commentariis supplentur, & inventa Ptolemæica cum meis comparantur, & discrimen ostenditur inter Ptolemæi symbolismos & meas demonstrationes legitimas, unde infirmitas & imperfectio symbolia morum illorum, & causa potissima hujus rei, scilicet falsitas principiorum Astronomie Ptolemæica patefcit. Postea editione Ptolemæi in aliud tempus rejecta tantum capitum libri III. titulos recenset, confertque cum locis Harmonici sui operis, quibus vel meliora vel eadem melius tradiderit. Idem in notis ad Mysterium Cosmographicum (Francof. 1621. fol.) pag. 49. Frustra has causas ex Ptolemæi Musica expectatas à me esse lector ipse dicit, se quando auctores hi cum meis notis edantur, Deo vitam prorogante. Post Keplero iisdem libris manum admovit Marcus Meibomius vir doctissimus & utriusque linguæ pariter ac veteris Musicæ peritus. Qui sic in litteris datis ad Marquardum Gudium 14. Cal. April. 1667. Ptolemaeus non minus abstrusiori Musica eruditione quam reliquis scriptis clarus ob styli obscuritatem, ut pote**

Aegyptius explicatorem habebimus non invenit, sed interpretem Harmonicae litteraturae non instructum, cuiusmodi fuit Gregorius, qui fuisse versionem Veneticam edidit, merito deterere potuisset. Illum jam ab eo tempore, quo Aristoteli veterum scriptorum volumina prodidi, explicatum difficilibus locis & sexcentis restitutis adfero. Porphyrii in Ptolemaei Harmonicis commentarium habeo, utque ad secundum librum Aristoteli adhaerent. Ultima Ptolemaei verba, in qua Porphyrius commentatur, sunt: πλὴν καὶ τὸσον ἔστο μὲν τῶν ὄρων ἐκαστοῦ ἕκαστον ἔχει τὸ αἴτιον, ἐπὶ δὲ τῶν τόνων ἐπιπύονται πως. Porphyrii ultima sunt: ὡς τὸ ἀσπῆθεν ἐφασμαζόν, τῆ Διαιτάσει μέλος πῆ μὲν ἀπόλαυσις τῆ δὲ ἀπολαύσεως ἐτερότητα ἔφησας ποιεῖν. Scire velim, num codex tuus sit magis integer? Sed quae vel Keplerus vel Meibomius in Ptolemaei commentati sunt, lucem hactenus non viderunt. Loca quaedam ex his libris graece producit Ismael Bullialdus ad Theopem, usus codice MSto Regis Galliae. Denique libros tres integros ex undecim codicibus MSS. Graece cum versione sua perspicua & notis vulgavit Angliz decus Jo. Wallisius Oxon. 1682. 4. recusos tomo tertio operum Wallisii, ibid. 1699. fol. in quibus Porphyrii quoque ad Ptolemaei commentaria (non integriora, quam in codice M. Meibomii) & Manuelis Briennii Harmonica cum Wallisii versione occurrunt. Libri tertii capita tria postrema non sunt Ptolemaei, sed addita à Gregore, ut docet scholion, quod in duobus MSS. initio capituli 14. Wallisius reperit: τὸ παρὸν κεφάλαιον καὶ τὰ ἐφεξῆς ἰσθὺν ὡς ἀπὸ πάντων παλαιῶν βιβλίων λείπονται, καὶ οὐδα μὲν αἰτίαν. Ὁ μὲντοι σοφωτάτος Γρηγορίας ἐπισήσας τὸν νῦν τῆ τῶν κεφαλαίων ἀκολουθία τὸ ἐνδεὸν ἀνεπλήρωσε προσηκόντως ἐκ τῶν Διαφορῶν τῶν ἑμμελειῶν καὶ ἐκ τῶν κρανίων κινήσεων. Ἔοικε δὲ ὅτι μέχρι τῆ παρόντος κεφαλαιῶν ἐλθὼν ὁ Πτολεμαῖος τέλει τῆ βίβλιος ἐχρήσατο πρὶν προσθεῖναι καὶ τὰ ἐφεξῆς κεφάλαια, ὅσα ἐν τῷ πίνακι προσέθετο. Ὅποιοι δὲ καὶ ἀριστέως ὁ ῥητωρ ἐπεπόνθει. Τον μὲν γὰρ τελευταῖον τῶν ἰσθῶν λόγων αὐτὸς τελευτῶσαι ἐκ ἐφάσεν ὁ ἐκείνους, ἐτελεύτησεν γὰρ πρότερον νόσῳ χησάμηνος ἀπροσδοκῆτω. Ὅπερ δὲ καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ τὴν ἑξαήμερον γράφοντι συνέβη. Πρὶν γὰρ αὐτὸς τὸ κατὰ σκοπὸν ἐπιθεῖναι τέλος ἐτελεύτησεν καὶ αὐτὸς, ἀνεπλήρωσε δὲ αὐτὴν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Γρηγόριος Νύσσης. Παραπλήσιον δὲ καὶ ὁ Γρηγορίας ἐπὶ τῆ παρόντος πεποίηκε βιβλίῳ, σωθεὶς ἐκ τῆς ἐαυτοῦ θανατοῦ τὰ λείποντα κεφάλαια τρία. Gregorae exemplo Wallisius & ipse locum supplevit Graece, lib. 2. c. 14. Videntur etiam postrema capituli 12. libri 13. Gogavino non lecta, scholion continere à verbis usque, οἱ δὲ βαρύτεροι τῶ δωδεκά. Barlaami Monachi refutatio trium capitulorum, quae addita sunt ad Harmonia Ptolemaei, MSta occurrit in Bibl. Regis Christianissimi teste Labbeo p. 117.

XIII. ΠΕΡΙ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΗΓΕΜΟΝΙΚΟΥ, *de judicandi facultate & animi principatu* libellus, in quo processum iudicii intellectus non ineleganter describit. Græce cum versione & notis suis primus edidit *Ismaël Bullialdus* Paris. 1663. 4. Recusus est eodem anno latine Hagæ Comitibus, ibidem in 4. additis ejusdem Bullialdi notis brevibus ac Renati Cartesii Opiniones (1. de animæ specie intellectu impressa, 2. corpus non sentire sed animam, & 3. de speciebus ab objectis, emissis) Subnexis item Francisci Laurentii (Du Laurens) solutionibus aliquot questionum affinis argumenti (1. utrum aliquid sit intellectu, quod prius non fuerit in sensu, 2. quid primum in scientiis querendum sit & quis assequendæ veritatis modus habeatur 3. de rei simpliciter sumptu proprietatibus, 4. quod necessario aliquid existat, & illud unicum sit, sed & Deus primo & maxime ab intellectu cognoscatur.) Apographum & græco Codice Bibliothecæ Regis Galliarum descriptum existat in *Johannis Bibliotheca* hujus urbis Hamburgensis.

XIV. Scripta Ptolemæi deperdita hæc apud veteres memorantur: Περὶ μετρήσεως μονόβιβλων in quo demonstraverat Ptolemæus non plures posse esse dimensiones quam tres. Simplicius in 1. de cælo.

Μηχανικῶν libri III Svid. in Πτολεμ.

Ὀπτική πραγματεία. Hæliodorus Larissæus in Opticis, Simpl. in 1. de cælo.

Περὶ ἡγῆσις Tzet. Hist. 396. & v. 100.

Περὶ πλῆθς Steph. Byz. in λέγδενα. Sed periplus iste & Periagesis forte non diversa fuere ab opere Ptolemæi Geographico quod habemus.

Περὶ ῥοσῶν βιβλίον. Eutocius ad Archimed. l. 1. ἰσοπέδιον. Simplicius in 4. de Cælo.

Στοιχεῖα. Simplicius in 1. de Cælo.

Libri duo ὑποθέσεων. Simplic. in 2. de cælo, comment. 33.

Suppositi sunt *Libri tres Magici*, quos Ptolemæo tribuit Trithemius. Confer Naudzi Apologiam pro viris doctis Magis accusatis pag. 290.

Libri de anulis, & libri Astrologici ad Aristonem. vide Jo. Picum pag. 284. Operum.

XV. Jam alios quoque nonnullos accipe Ptolemæos ingenii laude celebres.

Ptolemæus Agesarchi F. Megapolitanus scripserat **Historiam Ptolemæi Philopatoris** cujus librum III. allegat Athenæus X. pag. 425. Idem opus laudatur XIII. p. 577. seq. & in Clementis Alex. protreptico p. 29. & ab Arnobio VI. p. 193. Confer Vossium & Theodori Canteri Var. lect. II. 2. Apud eundem Athenæum VI. p. 251. eruditus interpres laudat Euphantum in quarto historiarum Ptolemæi, sed in Græco est: *Euphantes libro quarto historiarum scripsit, Ptolemæi tertii pamsitum &c.*

Ptolemæus Alexandrinus cognomento Pindarion, Aristarchi discipulus, Grammaticus de quo Svid.

Ptolemæus Arifsonici Grammatici Pater Grammaticus & ipse, de quo Svid.

Ptolemæus Ascalonita, de quo uti de superioribus duobus dicam in Grammaticis.

Ptolemæus Astrologus à Claudio nostro Ptolemæo diversus; comes Galbæ Imp. de quo supra hoc capite §. I.

Ptolemæus Alexandrinus, cognomine *Chennus*, Photio Cod. 190. & Svida in *Ἐπαφροδ. ἀτὸ Πτολεμ.* dicitur Ptolemæus Hephæstionis, sive quod Hephæstionis fuerit filius, vel ut Jonstorp. 14. visum præceptor aut pater. Tzetze Chil. VIII. v. 388. audit Ptolemæus Hephæstion, perinde ut Apollonium Molonis alii vocarunt Apollonium Molonem. Ex hujus Ptolemæi itidem Grammatici, Trajano imperante clari, libris septem *πρὸς τῆς εἰς πολυμαθίαν καὶ τῆς ἰσορίας* Tertullæ eruditæ sæminæ dicatis excerpta servavit Photius Cod. CXC. Eadem in scriptoribus Historiæ Poëticæ cum A. Schotti versione & ejusdem atque Hæschelii notis recudi curavit, & Apollodoro, Cononis narrationibus, Parthenio & Antonino Liberali adjunxit Tho. Galeus Paris. 1675. 8. Hos ipsos libros esse quos *πρὸς τῆς εἰς ἰσορίας* Svidas vocat, Vossio facile assentior. Idem Svidas præterea ait hunc Ptolemæum scripsisse *Σφίγγα* drama historicum, & *Ἀνθόμηνον* sive Poëma ad Homeri exemplum compositum libris XXIV.

Ptolemæus Chirurgus. Cels. VI. 7.

Ptolemæus Cytherius Poëta qui Poëma Epicum scripserat de herba Ægyptia psalacanthæ. Svid.

Ptolemæus Grammaticus ἐπιθέτης sive ut Eustathio appellatur ἐπιθετικός dictus quod præceptore suo Hellanico Grammatico Agathonis qui Zenodotum Ephes. audiverat discipulo relicto Aristarchum secutus est. Scripsit Suida teste πρὸς τὴν παρ Ὀμήρου πλεγμῶν & commentarium in Odyssæam.

Ptolemæus Evergetes Ægypti Rex, Aristarchum Grammaticum audivit & scripsit ἱστοριῶν (quæ Athenæus ὑπομνήματα appellare videtur) libros XXIV. Vide Vossium lib. I. Hist. Græc. lib. I. c. 18. p. 118. & cap. 21.

Ptolemæus hæreticus, ἀπάνθισμα τῆς Οὐαλεντίνης χολῆς ut vocatur S. Ireneo præf. libror. adversus hæreses. Ejus Epistolam ad Floram servavit S. Epiphanius XXX. 7. Hujus potissimum Ptolemæi Valentinianisimum ab Ireneo & Tertulliano impugnatum observat H. Dodwellus quem vide diff. ad Irenezum p. 318. seq.

Ptolemæus Hephæstionis. Vide paulo ante Ptolemæum Chennum.

Ptolemæus Ligi, Ægypti Rex qui res Alexandri scripsit de quo dixi lib. III. cap. 8.

Ptolemæus Medicus Erasistratus. Cæl. Aurel. III. 8. Chronicar. passim. Incertum aliusne sit Medicus Ptolemæus Galeno laudatus & Aërio.

Πτολεμαῖος ὁ Μενδήσιος τὰ Ἀιγυπτίων ἀνέκαθεν ἱστοριῶν Syncell. p. 64. Ptolemæi hujus Mendesi sacerdotis Titiano, Justino, Tertulliano & Cyrillo Alex. laudati librum πρὸς χρόνων allegat Apio apud Clementem Alex. I. Strom. p. 320. & Eusebium X. 12. præp. Neque valde antiquior fuerit hic Ptolemæus Apione, siquidem idem sit quem ἐν πρώτῳ πρὸς Ἡρώδη τὸ βασιλέως laudat Ammonius in Ἰδαμαῖσι. Ita quidem doctissimus Vossius II. 5. Hist. Gr. Magis tamen inclino in eam sententiam, Ptolemæum Ascalonitam ab Ammonio intelligi, quem & alibi laudat & qui Herodis Ascalonitæ civis fuit.

In Morerii Lexico pro Ptolomée, Medecin, lege Mendésien.

Ptolemæus Naucratis Sophista cognomento Marathon, Herodis Artici auditor, sed qui ad Polemonem magis orationem suam conformabat. De eo Philostratus lib. 2. de Sophist. p. 591. seq. Ejus cum Heraclide Lycio contentionem refert idem p. 608.

Ptolemæus Peripateticus cujus meminit Porphyrius in Plotini vita. Utrum diversus fuerit à Ptolemæo Ascalonita, dubitare me memini lib. III. cap. 11.

Ptolemæus cognomento *Pindarion*. Vide supra in Ptolemæo Alexandrino.

Ptolemæus *Platonicus* qui scripsit in *Timæum* Platonis, teste Proclo.

Ptolemæum Philadelphum Regem, *Platonis* sectatorem vocat S. Hieronymus præf. ad quæstiones *Hæbr.* in *Genesim*, in eo quidem quod & ipse instar Platonis unum DEUM colendum esse duxit.

Ptolemæus Philadelphus Philosophus Pythagoricus quem Beda lib. de *Musica* & ex eo Meursius p. 185. ad Nicomachum atque Jonsius p. 114. memorat, nullus fuit, Harmonicorum enim quæ ille Ptolemæus dicitur scripsisse, auctor fuit Claudius noster Ptolemæus, ut supra §. 12. demonstravi.

Ptolemæensis Philadelphus inter *Dipnosophistas* colloquens ab Athenæo inducitur, sed is à patria Ptolemaide Phœniciz ita dicitur, ut Antiochus Ptolemensis apud Marcellinum Comitum in *Chronico*. Itaque Jonsius male Philadelphum Ptolemaicum appellat, à Ptolemaide vero *Ægypti* dicuntur potius Ptolemaitz, ut notavit illustris Ez. Spanhemius diff. IX. de usu numism. p. 912.

Fuit & recens quidam scriptor Claudius Ptolemæus nobilis Senensis cujus libri sex *Epistolarum* Italice scripti estant, quarum seleotas Gallice transtulit Petrus Vidal Tolofanus, Paris. 1572. 8. Præterea Ptolemæum Lucensem circa A. C. 1300. clarum scriptorem *Chronici* quod laudat Joannes Gerson de statu Ecclesiz V. & N. T.

XVI. Cum Geographos supra cap. 2. persequerer, annotavi nonnulla §. 10. de tabulis sive chartis veterum Geographicis, de quibus varia etiam observata esse video Petro Bertio in præfatione ad Ptolemæi Geographiam. Lubet igitur in præfenti ubi de Astronomorum principe Ptolemæo mihi sermo fuit, similiter pauca quædam subungere de veterum sphaeris globisque cœlestibus & aliis ejusmodi instrumentis Astronomicis, quibus interim utetur lector, donec oriatur alius me eruditior qui satisfaciatur Clariss. Viri Jacobi Bernardi a) desiderio, ut Historiam Globi plenius atque exactius describat. De observationum quidem cœlestium antiquitate præclara sunt quæ disputavit magnus Gassendus

a) *Nov. Reip. litterar. A. 1699. T. 2. p. 471. Quelques personnes curieuses souhaiteroient que quelqu'un fit l' Histoire du Globe, à peu pres comme on a fait celui du Calendrier, en montrant qui en a été le premier inventeur, & quels ont été les progres. Que si ce plan est trop difficile à remplir, on faudroit savoir du moins, qui est le premier inventeur des globes celeste & terrestre.*

sendus præf. ad Vitam Tychonis Brahei. Attigit hoc argumentum etiam Clarissimus Jaquelotus diff. 1. de existentia DEI adversus Atheos cap. 22. Sed in præfenti unus mihi erit scopus propositus, veterum in ef-
formandis cœlestis machinæ imaginibus & instrumentis Astronomicis industriam breviter perfringere.

Ut ab Hebræis initium sumam, suspicari quis possit Regem Salomonem in templo suo duas illas insignis molis columnas ideo statuisse ut singulis illis imponeret sphæram sive globum, ut vocatur, Reg. VII. 16. qui septem erat circumdatus circulis sive totidem planetarum orbitis, id. 17. Confer 2. Paralip. III. 16. Equidem uti sanctum tabernaculum ita templum quoque referebat imaginem universi, unde *εκμαγεῖον πατρὸς κόσμου* appellatur ab auctore Chronici Paschalis pag. 77. In hoc per adytum sive sanctum sanctorum in quo manna gratiæ, atque lex & Aaronis virga, providentiæ divinæ symbola erant & DEUS super Cherubim apparebat, designabatur b) cœlum *νοητόν*, in quod ingressus est JESUS, Hebr. IX. 12. 24. VI. 19. 20. Sanctum sive media pars erat, cœlum visibile & *ἅγιον κοσμικόν* ut vocatur ab Apostolo Hebr. IX. 2. atrium denique quod animalibus pariter & hominibus sacris profanis patens erat sub dio, denotabat orbem terrarum. Mensa cum duodecim panibus, totidem signa Zodiaci, quæ mensa quoque Isiaca Ægyptiorum videntur significari. Mensa autem ipsa terram intluit quæ duodecim signis ambitur. Vide si placet P. Fabrum III. semestrium p. 408. Candelabrum cum septem lampadibus referebat septem planetas: quatuor cortinarum colores, & ara quadrilatera, quatuor elementa. In libro Sapientiæ IX. 8. non modo templum vocatur *μίμημα σκηνῆς, ἁγίου καὶ οὐρανόθεν* uti Apostolo Hebr. VIII. cœlum *ἀληθινή σκηνή*, sed cap. 18. *ὅτι ἡ σκηνὴ τοῦ βιβλίου Σαπientiῆς ἐπιπέσει ἐπὶ τὸν οὐρανόν, καὶ ἡ πόλις ἡ ἐπιπέσει ἐπὶ τὸν κόσμον*, quod disertius explicans Philo lib. de somniis p. 463. testatur eum iustum *χιτῶνα ἐνδύεσθαι ἔμπαντος ἀνθρωπίνου ὄντος ἕνεκα, ἢ συνήνεγγον καὶ κόσμον ἀνθρώπων καὶ τῶ παντὶ ἀνθρώπου*. Lib. de profugis p. 364. *ἐνδύεται δ' ὁ μὲν πρεσβύτατος ἔντ' λογίως ἐσθῆτα τοῦ κόσμου, γῆν ἔνδωκε καὶ αἶρα καὶ πῦρ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐπαμπίχεται*. Etiam Josephus III. Antiqu. Jud. 9. p. 86. de vestitu Pontificis maximi loquens singule ejus *ἀπομίμησιν καὶ ἀγατύπωσιν τῶν ὄλων* facta esse observat.

(Ab

b) Confer Philonis & Josephi loca apud Grotium in Matthæum XXVII. 51. Clementem Alex. V. Strom. p. 563. Cosman Indoplevsten lib. I. p. 115. II. p. 174. seq. III. p. 163. 173. seq. V. p. 197. 200. seq. VII. p. 297. IX. p. 309. 311. Menasch ben Israel in Conciliatore ad Exod. XX. 3.

Ab Hebræis ad alios descendere juvat. In Achillis clypeo *κίσπη* *πύρρα* à Vulcano insculptum narrat Homerus Iliad. Σ. v. 478. seq. usque ad extremum libri, ad quem locum confer allegorias Homericas Heraclidis p. 467. seq. & qui Homerum imitantur, Euripidem Electra v. 455. seq. Nonnum Dionysiac. XXV. v. 381. seq. De Heliotropio in insula Syro meminit Homerus Iliad. ε. 403.

Circulum 365. cubitorum in Osamanduz Epitaphio monumento ab Ægyptiis constructum & ad gradus annui cursus solis haud dubie respicientem memorat Diodorus Sic. lib. 1. f. 46. eversum ac disjectum à Cambyse.

Sphzram primus composuit Atlas teste eodem Diodoro lib. III. p. 193. obliquitatem signiferi addidit Anaximander, signa in eo Cleostratus. Vide Harduinum ad Plinii Hist. II 8. T. 1. p. 148. Menagium ad Laërt. p. 70. & Lambecium prodromi Hist. litterar. p. 132. ubi & de Musæo quem primum *σφαιραν ποιῆσαι* scripsit Laërtius in præem. quo de loco dixi lib. 1. c. 16. p. 103. seq.

Zonarum auctor Parmenides, ut ex Posidonii testimonio observavit Scaliger ad Manil. p. 320.

De Sphzra Callipi Cyziceni, Eudoxi Cnidii, Autolyçi Pitane & Sigenis consulendus Simplicius ad Aristotelem de cælo lib. 2. comment. 46.

Billari sphzram quam expugnata Sinope abstulit Lucullus, memorat Strabo XII. p. 546.

Pythagoras sedens & baculo sphzram monstrans occurrit in numismate Samiorum. Confer Laur. Begeri spicilegium Antiquitatis p. 11. qui p. 10. illustrat etiam Amorginorum numum, in quo Apollo cum sphzra & circino.

De gnomone & sciothere quem ad observanda æquinoctia & solstitia invenit Anaximander, vide Salmaf. ad Solin. p. 623. seq. & Menagium ad Laërt. lib. 1. sect. 119. & lib. 2. sect. 1. Ab hoc diversa horologia solaria, Metonis inventum. Scal. ad Manil. p. 229. Gassend. T. V. Opp. p. 376. 380. Justus Rycquius cap. 38. de capitolio.

Archimedes non modo librum scripserat *περὶ σφαιροποιίας* quem laudat Carpus apud Pappum præemio libri VIII. sed etiam ipse composuit sphzram vitream qua miro artificio lunæ solis & quinque errantium motus illigavit. Dixi de hac sphzra lib. III. c. XXII. p. 552.

Eratosthene auctore in Porticu Alexandrina sub Ptolemæo Philometore positæ sunt armillæ ac regulæ ad notandos quotidie motus cælestes, ut jam notatum Gassendo T. V. Opp. p. 378.

Globum cœlestem primus videtur construxisse stellis in eo notatis Hipparchus. Vide Plinium lib. 2. Hist. c. 26. Synesius quidem de dono Astrolabii p. 310. testatur Hipparchum primum docuisse *σφαιρικῆς ἐπιφανείας ἐξαιπλωσιν* sive globosæ superficiei complanationem; in figuræ diversitate proportionem rationum conservando eandem, quod artificium postea in planisphærio suo exposuere Ptolemaeus, Jordanus &c. Idem Synesius auctor est Hipparchum illum *παμπάλαιον* solios sedecim *ἀστέρων* in instrumento suo disposuisse, quo contenti fuerint etiam Ptolemaeus ejusque *ἀλφειοί*. Adde Gassendum T. V. Opp. pag. 378. seq. qui p. 375. Eudoxum putat esse primum qui partim *Ἀγυπτίας* partim *Græcas* imagines siderum repræsentari in globo solidæve sphaera curavit, & p. 379. Hipparchum Hypotheses tabulasque Astrologicas idoneas primum condidisse, quemadmodum postea fecit Ptolemaeus qui omne genus observationum de Planetarum motu & fixarum sive *ἄστροτερον* monumentis collegit, sive propria industria emendavit aut addidit, ut hoc ipso capite demonstravi. Eudoxi sphaeram descripsit Aristotus, ut Hipparcho pridem notatum fuit.

In Demetrii Poliorcetz chlamyde intextum erat *εἰκασμα ἑνὶ τῶν καὶ τῶν κατ' ἕρανὸν φαινομένων*, teste Plutarcho in Demetrio p. 909. S. Menippus in pileo suo duodecim Zodiaci signa intexta circumferrebat teste Svida in *Φαίος*.

Posidonii Philosophi sphaeram celebrat Cicero 2. de natur. Deorū *cujus singule conversiones idem efficiebant in sole & luna & in quinque stellis errantibus, quod efficitur in celo singulis diebus & noctibus.*

Sphaeræ *κρικωτής* sive armillaris meminit Varro apud Gellium III. 10. quem si placet vide.

Astris nomina imposita ex quintuplici ratione ut docet Scholias Arati ad v. 27. *ἀλλὰ πέντε αἰτίας εὐλόγως τίθηται τῆς ἀστρονομίας. ἢ γὰρ κατ' ὁμοίωσιν τένομα τῶ ἀστέρων ὡσαύτ' ὁ σκορπίος. ἢ κατὰ πάθος, ὡς ὁ βίον, δοκῶσι γὰρ ἐπὶ τῇ ἐπιτολῇ ἔκινος λυγρῶν ὁ χερσαῖοι κύνες. ἢ μυσθιαῖς, ὡς ἡ μεταβληθείσα Καλλιπῶ εἰς ἀρκίον. ἢ κατὰ τιμὴν, ὡς οἱ δῖοι κερὶ διδυμοί, ἢ διορισμῶ καὶ διδασκαλίας χάριν, ὡς τὰ πολλὰ τῶν ζῴων.* Honoris causa sideribus adscripta Ariadne, Coma Berenices, Caesaris astrum, anima Antinoi &c. Sic ex Persarum sententia Orion erat Nimrod *ἀποθνήσκων*. Chronicon Paschale pag. 36. Justinus Martyr pag. 67. *τί γὰρ λόγους τῆν Ἀριάδην καὶ τὰς ὁμοίους αὐτῇ κατηγερίσθαι λεγομένους;* Homilia V. Clementin. §. 17. *αὐτίκα γὰρ ζῶν κατηγέρισεν Καλλιπῶ &c. ἴσπερ ἐργὸ ἴσπερ*

pter Callistonem stellam fecit, qua vocatur urfa minor, quamque Cynosuram appellant nonnulli. Neptunus in caelo collocavit Delphinum Amphitrites gratia: & Orionem ex Euryale in Minois filia natum, propter natum Euryalem astris donavit. Bacchus cororans Ariadna, Jupiter aquilam qua in rapiendo Ganymede usus fuerat, ipsumque Ganymedem in Aquarii honore constituit, ac taurum honoravit ob Europam. Quin & Castorem, Pollucem ac Helenam Leda gratificans stellas fecit, & Perseum propter Callistonem, Virginem qua & Dice ob Themis, Herculem propter Alcmenam. Similiter nostra aetate Astronomi illustres sideribus intulere Joannes Hevelius scutum Sobiescianum, Gothofredus Kirchius Pomum imperiale, Gladios electorales Saxonicos, & sceptrum Brandenburgicum, ut videre licet in Actis Erud. A. 1684. p. 397. & A. 1687. p. 452.

A diversis gentibus diversa nomina sideribus data & diversae imagines impostae fuerunt. Sic alia nomina alizque imagines siderum apud Aegyptios, alia apud Chaldzos, Persas, Indos, alia apud Gracos, alia apud Arabes denique. Vide Scaligerum ad quintum Manilii pag. 335. seq. Gassendum T. 5. p. 375. Salmasium praef. ad lib. de annis Climate. Tho. Hyde in Hist. religionis Persarum pag. 390. Georgium Paschium τὰ μακαρίτην in inventis novantiquis pag. 552. editionis secundae, Jac. Gaffarellum in curiositatibus inauditis & Philippum Casium in Caelo Astronomico Poëtico. Hinc vanitas innotescit Astrologiz apotelesmaticae quatenus ex nominibus naturam siderum & effectus colligit. Praestat tamen vetera ac recepta semel nomina Graca imaginesque astrorum retinere quam cum Joanne Baiero c) & Julio Schillero san-

M m m 2

ctos

- p) Gassendus in vita Peireskii ad A. 1628. Cum exemplum caeli Christiani à Joanne Bayero affecti & à Julio Schillero (Augustae Vindob. 1627.) conspecti allatum fuit, commendabit quidem Peireskii pietatem, qua illi vulgatis Planetarum nominibus substituerunt propria Adami, Moysis, aliorumque Patriarcharum: indideruntque duodecim signis Apostolorum vocabula & asterismis ceteris aliorum sanctorum rerumque religiosarum nomenclaturas, praeter figuras recens consulas conditaque nobis de iis carmina: sed institutum non comprobabit pervertendis confundendisque quicquid caelestis notitia à memoria usque antiquissima restitutum est in omnes libros. Quanquam serio non timuit, ne propterea Astronomi universam illam astrorum nomenclaturam immutarent, quoniam illico perbiderent nihil se inde adiutari, turbavi vero plurimum Audebat perbustior illos schematicos siderum, tametsi profanos nihil officere Christiana pietati, cum & ipse olim observasset Vercellis huiusmodi imagines à mille & ducentis annis formici impressas. Denique optare, ut quae solers manus nobis istas caelabat, Vercellenses illas sua antiquitate commendabiles expressisset. Jo. Hevelius prodromo Astronom. p. 110. Licet Bayerus & ex eo Schillerus multis plures quam Tycho, & Ke-

*Nam Ptolemaeus in libris tribus, quos de Harmonia composuit, patefecit causam &c. Sic Cassiodorus quoque libro de Musica, & libris ejusdem argumenti locis compluribus Boëthius, & in scholiis ad Hesiodum p. 135. Jo. Protospatharius & p. 275. Jo. Diaconus, Hos Ptolemæi libros tres primus latine vertit Antonius Gogavinus * Graviensis Venet. 1562. 4. cum Aristoxeni libris ejusdem argumenti & Aristotelis fragmento de objecto auditus ex Porphyrii ad Ptolemæum commentariis. Post seculi non integri spaciū in illustrando hoc opere versatus Jo. Keplerus Mathematicus præstantissimus Appendice ad Lib. V. Harmonicorum pag. 249. (Lincii Auftrix 1619. fol.) testatus, se Ptolemæi libros III. habere græce MStos cum commentariis Porphyrii Philosophi profundissimi itidem Græcis ab initio usque ad lib. 2. c. 7. dignosque sibi semper viſos, qui Græcolatini integri exirent in publicum. *Eaque de causa, inquit, ante annos decem capis in latinum sermonem illos vertere, quæ verso processu inque ad mediocritatem codicis Porphyriani. Quo minus ulterius pergerem, impedimento mihi fuit loci mutatio &c. At vero, cum ante annum proposuissem meos Harmonicorum libros V. edere, momentum ingens videbam situm in comparatione mei operis cum Ptolemaico, præsertim libri mei V. cum ultimis capitibus libri III. Ptolemaei, quorum tria extrema nihil habent, nisi lemmata sive titulos à Ptolemaeo. Itaque relictante genio proposui solum partem decerpere operis seipso mutili, quæ imitatione ad meam materiam faciebat. Quem ad finem veri librum Ptolemaei III. à capite 3. ad finem, & tribus ultimis lemmatibus inanibus suos textus ex principiis Astronomiæ Ptolemaicæ, & ex mente auctoris, quantum potuit fieri dexteritate subjeci, & denique commentarios adjeci, quibus Porphyriani defectus commentarii supplerent, & inventa Ptolemaica cum meis comparantur, & discrimen ostenditur inter Ptolemaei symbolismos & meas demonstrationes legitimas, unde infirmitas & imperfectio symbolis morum illorum, & causa potissima hujus rei, scilicet falsitas principiorum Astronomiæ Ptolemaicæ patescit. Postea editione Ptolemæi in aliud tempus rejecta tantum capitum libri III. titulos recenset, confertque cum locis Harmonici sui operis, quibus vel meliora vel eadem melius tradiderit. Idem in notis ad Mysterium Cosmographicum (Francof. 1621. fol.) pag. 49. Frustra has causas ex Ptolemaei Musica expectatas à me esse lector ipse dicit, si quando auctores hi cum meis notis edantur, Deo vitam prorogante. Post Keplerum iisdem libris manum admovit Marcus Meibomius vir doctissimus & utriusque linguæ pariter ac veteris Musicæ peritus. Qui sic in litteris datis ad Marquardum Gudum 14. Cal. April. 1667. Ptolemaeus non minus abstrusior Musica eruditione quam reliquis scriptis clarus ob styli obscuritatem, utpote**

Aegyptius explicatorem habemus non invenit, & interpretem Harmonicae litteraturae non instructum, cuiusmodi fuit Gregorius, qui fuisse translationem Venetiis edidit, merito deterrere potuisset. Illud jam ab ea tempore, quo Harmonicarum veterum utrumque volumen prodit, explicatum difficilibus locis & sexcentis restitutum adfertur. Porphyrii in Ptolemaei Harmonicæ commentarium habeo, utque ad secundum librum Aristoteleum. Ultime Ptolemaei verba, in qua Porphyrius commentatur, sunt: πλὴν καθόσον ἔστο μὲν τῶν ὄρων ἕκαστος ὁμοίον ἔχει τὸ αἷτιον, ἐπὶ δὲ τῶν τόπων ἑπαινοτάτως. Porphyrii ultima sunt: ὡς τὰ ἀσπῆθον ἐφαρμόζον, τῆ Διαιτάσει μέλος πῆ μὲν ἀπόλυτον τῆ δὲ ἀπολαμψάνων ἀτερότητα ἔηδαι ποικίαν. Scire velim, num codex tuus sit magis integer? Sed quæ vel Keplerus vel Meibomius in Ptolemaeum commentati sunt, lucem hæctenus non viderunt. Loca quædam ex his libris græce producit Ismael Bullialdus ad Theopem, usque codice MSto Regis Galliarum. Denique libros tres integros ex undecim codicibus MSS. Græce cum versione sua perspicua & notis vulgavit Angliæ decus Jo. Wallisius Oxon. 1682. 4. recusus tomo tertio operum Wallisii, ibid. 1699. fol. in quibus Porphyrii quoque ad Ptolemaeum commentaria (non integriora, quam in codice M. Meibomii) & Manuelis Briennii Harmonica cum Wallisii versione occurrunt. Libri tertii capita tria postrema non sunt Ptolemaei, sed addita à Gregore, ut docet scholion, quod in duobus MSS. initio capituli 14. Wallisius reperit: τὸ παρὸν κεφάλαιον καὶ τὰ ἐφεξῆς ἰσθὶν ὡς ἀπὸ πάντων παλαιῶν βιβλίων λείπονται, καὶ οἶδα δὲ ἢ αἰτιῶν. Ἐμὲ αὐτὸν σοφώτατος Γρηγορίας ἐπισήσας τὸν γὰρ τῶν κεφαλαίων ἀκολουθία τὸ ἐνδεὸν ἀνεπλήρωσε προσηκόντως ἐκ τῶν Διαφορῶν τῶν ἑμμελειῶν καὶ ἐκ τῶν ἑρανίων κινήσεων. Ἔοικε δὲ ὅτι μέχρι τῆ παρόντος κεφαλῆς ἐλθὼν ὁ Πτολεμαῖος τέλει τῆ βίβης ἐχρησάτο πρὶν προσθεῖναι καὶ τὰ ἐφεξῆς κεφάλαια, ὅσα ἐν τῷ πινάκι προέθετο. Ὅποιον δὲ καὶ ἀρετῆς ὁ ῥητωρ ἐπεπόνθει. Τὸν μὲν γὰρ τελευταῖον τῶν ἰσθῶν λόγων αὐτὸς τελευτάσαι καὶ ἐφθασεν εἰς ἐκείνους, ἐτελεύτησεν γὰρ πρότερον νόσω χηρῶν ἀμφοτέρω προσδοκῶν. Ὅπερ δὲ καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ τὴν ἑξαήμερον γραφῶντι συνέβη. Πρὶν γὰρ αὐτῶν τὸ κατὰ σκοπὸν ἐπιθεῖναι τέλος ἐτελεύτησε καὶ αὐτὸς, ἀνεπλήρωσε δὲ αὐτὴν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Γρηγόριος Νυκῆς. Παραπλήσιον δὲ καὶ ὁ Γρηγορίας ἐπὶ τῆ παρόντος πεποίηκε βιβλίον, σιωθεὶς ἐκ τῆς ἐαυτοῦ ἀσθενείας τὰ λείποντα κεφάλαια τρία. Gregoræ exemplo Wallisius & ipse locum supplevit Græce, lib. 2. c. 14. Videntur etiam postrema capituli 12. libri 13. Gogavino non lecta, scholion continere à verbis usque, οἱ δὲ βαρύτεροι τὰ δωδεκά. Barlaami Monachi refutatio trium capitulorum, quæ addita sunt ad Harmonia Ptolemaei, MSta occurrit in Bibl. Regis Christianissimi teste Labbeo p. 117.

In numo Juliz Mæfiz quæ Juliz Domnæ Severi imp. uxoris soror fuit, universa duodecim signa Zodiaci eleganter expressa cernuntur apud Patinum introducēt, in numism. cap. XVII.

In Anthologia Epigrammatum lib. V. p. 516. legitur Epigramma εἰς μινωῶριον ἔχον τὰ δώδεκα ζώδια, sive in mensam in qua planetæ descripti cum duodecim signis in Zodiaco:

Ἀργύρεος πάλῳ ἐτῳ ὄπη Φαίθοισα σελήνη
 Δέρκεται: ἀντιτύπων πίμπλαμαι Φαέων.
 Ἀπλανεὺς δ' ἐκάτερθε, καὶ ἀνιθέοντες αἰλῆται
 Ἀδρομέης γενεῆς πᾶσαν ἄγασσι τύχην.

Videndus etiam Leontius de compositione sphaeræ, & Proclus ac Beda libellis de sphaera. Svidas in Ἐηρόλοφος ubi memoratur Θεοσις ἀστρονομικῆς ἐτη Διφωκίσασα posita sub Imp. Severo. Synesius Pzonio muneris loco Astrolabium offerens, Astronomiam p. 309. vocat προσεχὲς πορθημιοντῆς ἀπόρρητης Θεολογίας, congruentem trajetium ad reconditam Theologiam. Astrolabium vero ipsum ἀγαλμα πάγκαλον ἔκκοσμικῆς φιλάτης, cavum ex argento à Synesio excogitatum: Διφωκίας μὲν ἔργον ἐμῆς ὅσα μοι στυπύθησιν ἢ σεβασμωτάτη διδάσκαλος, (Hypatiam intelligit) χερὸς ἢ τῶν κατ' ἡμᾶς εἰς δημογίαν ἀργύρεα τῆς ἀρίστης. Huic Astrolabio stellas diversarum sex magnitudinum suo quasque loco inferuit, addiditque solido auro Διφωκίαν τερεῖν descripta in vacuis locis sub circulo antarctico posita duo Epigrammata, quorum unum ita sonat:

Ὅιδ' ὅτι θνατὸς ἐγὼ καὶ ἐφάμεθα, ἀλλ' ὅταν ἀστρῶν
 Ἰχνύω πυκνὰς ἀμφιδρόμας ἐλικὰς,
 Οὐκ ἐτ' ἐπιψάω γαίης ποσίν, ἀλλὰ παρ' αὐτῆ
 Ζηνὶ διοτρεφέως πίμπλαμαι ἀμβροσίης.

Alterum ipsius est Synesii, atque ita se habet:

Ἡ σοφίη σίβον εὔρεν ἐς ἕρανόν, ὦ μέγα θαῦμα,
 Καὶ νόον ἐξ αὐτῶν ἤλθεν ἐπερανίων.
 Ἐνίδε καὶ γυρὰ σφαίρας ἐπιτάσεται νότα
 Ἴσα ἢ κύκλα τομαῖς ἐχ' ὀμαλαῖσι τέμε.
 Πικέπλεο τείρεα πάντα πρὸς ἀντυχα τῆς ἐπι Τίτῶν
 Νύκτα ταλαντεύει καὶ Φαίῳ ἐρχόμενῳ.
 Δέξο ζώδιακῆς λοξώσιας, ἔδ' σε λησει
 Κλεινὰ μεσημβρινῆς κέντρα σιωηλύσεως.

Confer Bedam in libello de astrolabio T. I. Opp. p. 394. seq.

XV. Jam alios quoque nonnullos accipe Ptolemæos ingenii laude celebres.

Ptolemæus Agesarchi F. Megapolitanus scripserat Historiam Ptolemæi Philopatoris cujus librum III. allegat Athenæus X. pag. 425. Idem opus laudatur XIII. p. 577. seq. & in Clementis Alex. protreptico p. 29. & ab Arnobio VI. p. 193. Confer Vossium & Theodori Canteri Var. lect. II. 2. Apud eundem Athenæum VI. p. 251. eruditus interpres laudat Euphantum in quarto historiarum Ptolemæi, sed in Græco est: *Euphantes libro quarto historiarum scripsit, Ptolemæi tertii panisum &c.*

Ptolemæus *Alexandrinus* cognomento Pindarion, Aristarchi discipulus, Grammaticus de quo Svid.

Ptolemæus *Aristonici* Grammatici Pater Grammaticus & ipse, de quo Svid.

Ptolemæus *Ascalonita*, de quo uti de superioribus duobus dicam in Grammaticis.

Ptolemæus Astrologus à Claudio nostro Ptolemæo diversus; comes Galbæ Imp. de quo supra hoc capite §. I.

Ptolemæus Alexandrinus, cognomine *Chennus*, Photio Cod. 190. & Svida in *Ἐπαφροδ.* atq̄ *Πτολεμ.* dicitur Ptolemæus Hephæstionis, sive quod Hephæstionis fuerit filius, vel ut Jonst̄ p. 14. visum præceptor aut pater. Tzetze Chil. VIII. v. 388. audit Ptolemæus Hephæstion, perinde ut Apollonium Molonis alii vocarunt Apollonium Molonem. Ex hujus Ptolemæi itidem Grammatici, Trajano imperante clari, libris septem *ᾧ τῆς εἰς πολυμαθίαν καὶ τῆς ἰσορίας* Tertullæ eruditæ sceminæ dicatis excerpta servavit Photius Cod. CXC. Eadem in scriptoribus Historiz Poëticz cum A. Schotti versione & ejusdem atque Hæschelii notis recudi curavit, & Apollodoro, Cononis narrationibus, Parthenio & Antonino Liberali adjunxit Tho. Galeus Paris. 1675. 8. Hos ipsos libros esse quos *ᾧ τῆς εἰς πολυμαθίαν καὶ τῆς ἰσορίας* Svidas vocat, Vossio facile assentior. Idem Svidas præterea ait hunc Ptolemæum scripsisse *Σφίγγα* drama historicum, & *Ἀνθόμηνον* sive Poëma ad Homeri exemplum compositum libris XXIV.

Ptolemæus Chirurgus. Cels. VI. 7.

Ptolemæus Cytherius Poëta qui Poëma Epicum scripserat de herba *Ægyptia psalacanthæ*. Svid.

rie piſcium, cum ad Magnum Mundi Monarcham Albani & ſimilium aliquot miniſterio deferretur, cum importunum mare Anglicum vix evaſiſſet, neſcio quo infelici caſu rbeda, qua utebatur, in medio Belgii corruit, opusque inestimabilis pretii perſregit. Quaminiſtrorum negligentia ſupra modum irritatus Philippus, cum fruſtra Occidui orbis artifices imploraſſet, juſto dolori decentique pudori aliquamdiu indulgens, tandem in ſummi artificis DEI ſapientiſſima machina acquievit.

Sinenſium Obſervatorium Regium in Nanquinenſe una cum inſtrumentis ſphæra, globo, quadrante, ſextante &c. antiquis & longe præſtantioribus* novis, Jeſuitarum induſtria additis deſcriptum videre eſt in Ludovici de Comitibus memoriis de regno Chinenſi parte I. p. 91. ſeq.

De obſervatorio in ſigni Pariſienſi Chriſtianiſſimi Regis conſules Baptiſtam du Hamel in Hiſtoria Regiæ ſcientiarum Academiæ lib. I. ſect. IX. & Peraultum ad Vitruv. lib. I. cap. 2.

Ex iis quæ recentiorum ingenia in hoc genere elaborarunt, celebranda ſunt inprimis Tychonis Brahei admiranda inſtrumenta, quibus ad obſervationes cœleſtes uſus eſt & quæ ſingulari volumine in fol. pulcherrime ligno deſcripta exſtant Tychonem etiam vicit Johannes Hevelius, cujus machina cœleſti ſive opere duobus in folio Voluminibus inſtrumenta ejus Aſtronomica deſcribente nihil unquam perfectius & admirabilius ſol adſpexit. Utriuſque Tychonis & Hevelii induſtria quoque factum eſt ut longe plura hodie ſidera numeremus & longe accuratius noſcamus quam Aſtologi veteres.

Idem Tycho præter alia Globum cœleſtem ex orichalco condidit diametro ſex pedum, in cujus horizontis ambitu hæc verba aureis litteris inſculpi curavit: Anno à CHRISTO nato MDLXXXIII. regnante in Dania Friderico II. hunc cœleſti machinæ conformem globum, in quo affixa cœleſtia hære ſidera cœlitus organia deprehensa ſuis quæque locis ad amuſſim repræſentare, errantiumque ſtellarum per hæc apparentias perveſtigare decrevit, Cælo terrigenis qui rationem eam capiunt mechanicæ opere præſeſſo TYCHO BRAHE O. F. ſibi & poſteris F. F.

In prægrandem ſphæram duplicem, Ptolemaicam alteram, alteram Copernicanam à Gvilelmo Blæu conſtructam legi poſſunt Epigrammata bina Caſparis Barlzi T. 2. poëm. p. 482.

Sphæ-

* In his eſt globus aſtrifer 2000. librarum, quem vel fuerit nullo negotio verſat, & ad omnem altitudinis gradum attollit. Vide Illuſtris Leibnitzii noviffima Sinica p. 154.

Sphæra mobilis insignis oblata Regi Galliz Ludovico XIV. à Martinoto & Hayo celebratur in Ephemeridibus Parisiensibus A. 1701. p. 364. & in Dombensibus sive Trivultinis ejusdem anni p. 358. & A. 1707. p. 82. seq.

Globos cœlestes & terrestres admirandæ magnitudinis ac structuræ vidit recens ætas Anglicanum a) Comitis de Castello Maine, Gottorpiensem auctore b) Adamo Oleario, Norimbergensem Erhardi Weigelii c) *Ἐμμαρίτις*, Augustanum Christophori Tresleri & Parisienses d) Vincentii Coronelli, diametro quindecim pedum, oblatos Regi Galliz à Cardinali Estræo. Prætereo planisphæria Pardyessii, Casfini e) Fabri, f) Insulani g) &c.

De Georgii Christophori Eimmarti Astronomi Norimbergensis sphæra armillari trium fere pedum altitudine, tota ex orichalco, secundum hypothesein Copernici ita composita ut omnes ac singuli planetæ virtute solius cochleæ perennis promoti quisque periodum suam in propria orbita decurrat, vide Clariss. Wagenseilii librum de Norimberga p. 155.

Cornelii Drebellii quoque acutissimi Germani organum perpetui motus haud prætereundum, quod his verbis laudat Joannes Daniel Major ingenio errante cap. VII. *Perpicatissimus vero etiam Drebellius ille Machinarum varii generis insolentiorum Machinator insignis, post Archimedem fere unicus, ausus est elaborato à se liquore spirituofo mirabile opus agitante simulacrum universi per artem effingere, in eoque ob arcantum consensum spiritus istius cum æthere, non minus planetarum sphaeras atque circuitus quam anni, mensium, dierum, horarum mensuras ac differentias Jacobo primo magno Britannia Regi exhibere.* Eandem admirandam machinam eleganti egrigrammate celebravit magnus Hugo Grotius p. 320. Poëmatum. De Adolphi Balduini sole artificiali perpetuo

N n n

- a) Vincentius Coronelli Epitome Cosmographica lib. 3. Acta Erud. 1694. mense Julio pag. 333.
- b) Olear. *Persische Reise-Beschreib.* pag. 626 Jo. Dan. Major in genio errante F. b. seq. Morhofii poemata p. 514. & Georgii Paschii inventa novantiqua p. 555. seq.
- c) Weigel. *idea Mathes. universæ* p. 75. seq. & 81.
- d) Ephemerides Paris. A. 1704. p. 1040. seq.
- e) Ephemerid. Paris. 1681. p. 252.
- f) id. A. 1702. p. 263.
- g) id. 1700. p. 140.

petuo mobili vide Ephemerides Paris. A. 1682. p. 68. & de nescio cujus artificis machina duplici quæ exstant Parisiis in Bibl. Regis Galliarum, quarum altera Eclipsis cujusque locus & magnitudo, altera motus situsque planetæ cujusque in cælo qualem secundum systema Copernici, tempore quovis desiderato habuit vel habebit, facile ad oculum monstrari potest.

Tuborum sive telescopiorum usum, quorum ope tot veteribus incognita recens ætas in sideribus observavit, alii Jacobo Metio, h) vel Galileo de Galileis, alii ut Petrus Borellus Zachariæ Jovannidi Zelandio i) tribuunt, alii denique Cornelio quem jam memoravi Drebbelio, vel Jo. Baptistæ Portæ aut Rogero Baconi. Sane Hieronymus quoque Fracastorius in Homocentricis p. 18. notavit *majora omnia videri & propinquiora esse quæ per specula per duo specilla ocularia altero alteri superposita, quod congruit invento Eustachii Divini relato in transactionibus Philosophicis Anglicanis. T. 2. p. 626.* De Gerberto autem qui inter Pontifices Romanos Sylvestri II. nomine clarus est, apud Ditmarum Merseburgensem l. VI. Chronici p. 399. in edit. Illustris Leibnitii scriptorum veterum Brunsvicensium legas eum optime calluisse astrorum cursus discernere & Horologium fecisse *constituta per FISTULAM quadam stellæ nautarum duce.* Cum ejusmodi fistula sive tubo imaginem Claudii Ptolemæi sidera contemplantis in vetusto Codice reperit V. C. Joannes Mabillonius, ut supra p. 417. jam annotavi, sed vitris instructas fuisse illas veterum fistulas non constat, quas fortasse alii rectius accipiunt pro dioptris k) vitro vacuis, quibus & ipsis visum juvari propter radios oculi in unam rem intentius collectos perinde ut tubus stentorea vocem, notum est. Sed tempus jam est ut missis hisce ad teleam nostram pertexendam redeamus.

CAPUT

- h) Voss. de scientiis Math. pag. 261. Menagii Origines Gallicæ in lunettes de Galilée, G. Paschii inventa novantiqua pag. 523. seq. Wotton reflect. upon ancient and modern learning chap. 15.
- i) Petrus Borellus de vero telescopii inventore.
- k) Confer Vignolii Marvilli Misc. Historico litter. T. I. p. 157. & H. Vagæum de Microscopii & tubis vitro carentibus.

CAPUT XV.

De PAUSANIA & POLYÆNO.

Pausania Cappadocis etas & alii hoc nomine. 1. Scripta qua exstant. 2. Deperditæ. 3. Eorum qua exstant editiones. 4. Index scriptorum à Pausania allegatorum. 5. Polyeni scriptores etas & eo nomine plures alii, 6. Ejus Strategemata. 7. Editiones. 8. Deperdita scripta 9.

I.

PAUSANIAS Cæsareensis Cappadox; non diversus ut videtur ab eo quem ἀπὸ τῆς Συρίας σοφιστὴν vocat Galenus a) III, 14. (edit. lat. 10.) de locis affectis, ubi se cum eo Romæ locutum esse testatur. Constantinus vero Porphyrog. Lib. I. them. 2. pag. 12. vocat Pausaniam Damascenum. Auditor fuit Herodis Attici b) ipse discipulos habuit Ælianum c) de quo infra, & Aspasium. d) Quod addit Philostratus, Pausaniam unum fuisse τῶν ἑκλειψυδρίων μετεχόντων, ex alio ejus loco in vita Sophistæ Adriani pag. 582. intelligitur, nimirum fuisse illum unum ex decem Herodis Attici auditoribus familiarioribus, qui præter lectiones quas communes omnibus habebat audierunt eum stato tempore ad clepsydram dicentem. Ita enim

Nnn 2

intel-

a) Galeni verba sunt: Πausανίας ἦν ἀπὸ τῆς Συρίας σοφιστὴς εἰς Ῥώμην ἀφικόμενος ποτὲ τῆς μικρᾶς δύο δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ ἑμέσθ' ἡμισυ δυσαισθητῆς μὲν εἶσχεν ἴσ' ἄλλοτερον, ὑπερον δὲ κ' ἀνααιδήτης, κακῶς θεραπευσάμενος ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, Ἐπεὶ δὲ ἐγὼ θεραπεύειν αὐτὸν ἠρώτων &c. Eundem hunc esse Pausaniam cum nostro non dubitat Jonsius p. 16. de scriptoribus Hist. Philos. Sane nosse in Syria per aliquod tempus versatus esse videtur, & Stephanus Byz. Syriaca εἰδικὰ diligenter è Pausania repetit, testatus quoque eum de Antiochia librum scripsisse. Alius fuit Pausanias Medicus cui Empedocles Physica sua inscripsit, Laërt. VIII. 60. Hujus Pausaniæ una cum Empedocle mentio apud Galen. libro & capite 1. Therapeut. Alius Pausanias Medicus junior ad quem scripsit Alexander Magnus teste Plutarcho in ejus vita pag. 639. Alius Pausanias Lacedæmonius, cujus περὶ Ἑλλήσποντος, Λακωνικά, χρονικά, περὶ Ἀμφικτυόνων, περὶ τῶν ἐν Δακίωσιν ἐσθρῶν memorat Svidas, idem forte cujus *Tallica* laudant Arrianus & Ælianus. Omitto Pausaniam belli Medici tūlmen de quo Thucydides, Nepos &c. & Pausaniam interfectorem Philippī Macedonis de quo Justinus. Pausaniam denique cognomento λακων de quo Gnathænae jocus apud Athenæum XIII. p. 578.

b) Philostr. 2. de Sophist. p. 590. Svid. in Πausαν.

c) Philostr. p. 619. d) Svid. in Ἀσπασ.

intelligenda verba *ἔπεισιζοντο τῆ εἰς πάντας ἀκροάσει κλειψύδραν ἐπιμε-
μετρημένην*, quæ ut multa alia haud cepit latinus interpres. Quoniam
vero hoc interioris admissionis auditores monuerat Herodes *τὸ μηδὲ ἔ-
πότῃ καιρὸν ἀνιέναι, ἀλλὰ καὶ οὗ τῆ ἐπιστάζων τῶ ὄνω*, hinc factum ut illi
ἔ κλειψύδρῃς participes teste Philorato vocarentur per jocum *ἀψῶντες*, ut
quibus ob auscultationis vel studii assiduitatem esset interim sitiendum.
Heodis Attici sæpius mentionem facit Pausanias, etsi quod mireris nun-
quam eum * præceptorem suum appellat: Testatur autem in Achaïcis
p. 574. Herodem in uxoris defunctæ memoriam Odeum magnificentum
Athenis exstruxisse, idque se in Atticis non memorasse, quia cum illis
scriberet hoc nondum fuisse ædificatum. Eliaca priora p. 375. affirmat se
scripsisse anno post Corinthum Coloniam deductam 217. Corinthum in-
stauravit Julius Cæsar anno postremo vitæ, urbis 710. his adde 217. habes
annum urbis 927. M. Aurelii Antonini 14. qui respondet Anno CHRISTI
174. Sed eo tempore jam ætate provectum fuisse credibile est, & jam sub
Antonino Pio claruisse, quoniam l. i. p. 14. Hadriani Imp. quoque faciens
mentionem eum sua ætate Imperium gessisse scribit, *καὶ κατ' ἐμὴ ἤδη βασι-
λεύσῃ Ἀδριανῶ τῆς τῆ εἰς τὸ θεῖον γιμνῆς ἐπὶ πλείστον ἐλθόντος, καὶ τῶν ἀρχαιό-
νων ἐς εὐδαιμονίαν τὰ μάλιστα ἐκαταοῖς παραχομένῃς*. Iter fecit non per Græ-
ciam modo Macedoniamque & Italiam sed per maximam etiam Asiæ par-
tem ad Oraculum usque Jovis Hammonis. Etiam in Palæstina versatum
se fuisse & Jordanem ac mare mortuum vidisse testatur. Declamator fuit
promptus & ingeniosus, etsi Cappadocum more e) male pronunciaret,
neque f) dictionis elegantia aut luce satisfaceret delicatis Atticistarum
auribus. Grammaticum quoque eruditum & rerum non ignarum huma-
narum, sed superstitiosum quandoque ac credulum scripta testantur. Obiit
Romæ admodum senex, ut Philostratus auctor est.

II, Existat

* Sic nec Platonem Aristoteles, nec Socratem Plato. Sylburg.

e) Hinc Epigramma, Kühnio etiam laudatum, ex Antholog. lib. 2. p. 250.

Θᾶττον ἔην λευκὸς κόρακας πτηνᾶς τῆ χελῶνας

Εὐρεῖν, ἢ δοκιμὸν ῥήτορα Καππαδοκῆν.

Rarius alata testudine, rarius albo

Invenias corbo Rhetora Cappadocem.

f) Philostratus p. 590. 591. Confer Sylburgii ad Pausaniam observationes p. 911. seq. edit.

Lipf. Abraham Læscherus in præf. *Quæquam autem multa esse non negavit, quæ aut
tenuiter à me aut minus eleganter sunt dicta, tamen in tam abrupta & concisa quæ in-
solitus est Pausanias sententiarum brevitate, in tanta verborum obscuritate, in tanto
etiam rerum ambiguitate, veniam esse dignum, non odio aut calumnia puto.*

II. Exstat hujus ut cum viris doctis mihi persvadeo Pausaniæ (licet præstantissimus Gesnerus Pausaniam Laconem maluerit auctorem) *Ἑλλάδος περιήγησις Descriptio Græciæ*, summo studio persequens tum alia *ἀξιολογημένα*, tum templa præcipue & zdificia insignia, statuas, festa, imagines, ludos, donaria & quæcunque in locis singulis spectatu & scitu digna sese offerebant. Vere quoque notavit Abraham Læscherus à Pausania referri status rerump. Imperiorum successiones, Regum familias & res præclare gestas, etsi in prioribus illis quæ dixi plus ut videtur operæ fuerit *scriptor ut inter doctos constat accuratissimus* : g) *Accuratus ad fastidium usque statuarum Diis dedicatarum enarrator.* h) Complectitur autem hoc opus I. *Ἀττικά* i) in quibus sunt *λόγοι Ἀττικός, Σαλαμίνι*, *Μεγαρικός* & appendicis loco *Ἄρωπικός*.

II. *Κορινθιακά*, in quibus *λόγος Κορινθιακός Σικυώνιος* k) *Φλιάσιος, Ἀργολαίος, Ἐπιδαύριος, Ἀργυαῖος, Τροιζηνικός*.

III. *Λακωνικά*, quæ auctor ipse *Σπαρτιατικὸς λόγος* appellat pag. 462. edit. Lipsf.

IV. *Μεσσηνικά*, quibus appendicis loco subjiciuntur *λόγος Ἀσπιδικός, Μοθωνικός, Πυλικός*.

V. & VI. *Ἠλιακῶνά, β'*. In quibus multa etiam de ludis Olympicis, & in Eliacis posterioribus *λόγος Ἀτρεναῖος* quem Pausanias ipse memorat p. 412. Male Simlerus affirmat à Stephano laudari librum XI Pausaniæ *Ἠλιακῶν*.

VII. *Ἀχαιικά* in quibus *λόγος Ἀχαιικός, Δυμαῖος, Πατρῆς, Φαραῖος, Ἀργυραῖος, Αἰγερῶν*.

VIII. *Ἀρκαδικά* in quibus *λόγος Ἀρκαδικός, Μεγαλοπολιτικός, Μεθυδριεύς, Φιγαλεύς, Τεγεατικός*.

IX. *Βοιωτικά* in quibus *λόγος Πλαταικός, Θηβαῖος, Ὀρχομένιος, Χαίρωνεύς*.

X. *Φωκικά*.

Hoc opus Pausaniæ, adscripto librorum numero passim à Stephano Byzantino allegatur, ut ex indice scriptorum à Stephano laudatorum quem supra p. 73. exhibui, patet. Et pleraque leguntur etiam hodie in illis quos Stephani codices designant libris. Si in aliis aliquando leguntur, ut quæ Stephanus in *σκοπιᾷ* ex Pausaniæ decimo laudat, exstant in libro tertio, malim equidem corruptos Stephani codices caussari, quam cum doctissimo Kühnio mihi persvadere quod Stephanus *λόγους* minores in Atticis & Corinthiacis computaverit, atque adeo *Λακωνικά* pro decimo *λόγῳ* recte habuerit.

Nnn 3

III.

g) Laur. Begerus T. 1. Theauri Brandenb. p. 284. h) Petrus Faber III. semestr. p. 52.

i) Auctor ipse *συγγραφήν Ἀττιδα* vocat p. 231. & 574. edit. Lipsf. & 251.

k) *Σικυωνίαν γράφην* vocat Pausanias p. 230. adde 219.

III. Scripta deperdita Pausaniae sunt:

1. Opus in quo de rebus Asiaticis, Syriacis, Phœnicis egerat Pausania, de
cujus librum sextum videtur allegare Steph. Byz. in *Μαριαμμία*, &
quod respicit idem in *γάββα, γάλα, δάφνη*. Confer Vossium II,
14. de Hist. Græcis, & Sylburgium in notis ad Pausan. p. 941. edit. Lips.
2. Pausanias ἐν τῷ περὶ Ἀντιοχείας. Steph. in *σελευκόβηλη*. Tzetzes Chil.
VII. hist. 118. ὡς Πausanias γράφει ἰδίῃ Ἀντιοχείας κτίσει. Stephanus
Segvierianus p. 329. edit. Berkelii: Πausanias ὁ ἐν τῷ τῆς πατρῴδου
αὐτῆς κτίσει.
3. Declamationes five *μελέται* Philostratus 2. de Sophist. p. 591.
4. *Περὶ σωτηρίας* liber. Svid.
5. *Προβλημάτων βιβλίον* α. id.
6. Ἀττικῶν ὀνοματῶν *πυλαγωγία* opus copiosum nostri an alterius Pausaniae
laudatum Photio Cod. CLIII, Scholiastæ Apollonii ac Thucydidis,
& Eustathio ad Homer.

IV. Editiones Pausaniae.

- Græca* Aldi Manutii, singularum paginarum summis marginibus argumen-
tum cujusque adscriptum habens. Venet. 1516. fol. per Marcum Mu-
surum Cretensem, Episcopum paulo post Ragusinum qui Jano La-
scarj librum inscripsit, *opus*, ut vere Aldus, *antiqua raræque eruditionis
thesaurum continens*. Hac editione multis animadversionibus MSS.
Jf. Casauboni referta usus est Clariss. Kühnius. Fuerat illa *Jeanpis Bour-
delotii*, qui & ipse notas in Pausaniam promittit in animadvers. ad Lu-
cian. T. I. p. 549. 789. & alibi.
- Latina.* Attica & Corinthiaca ex versione *Domitii Chalderini Veronenfis*,
à Jo. Oporino emendata Basil. 1541, 4.
- Pausanias integer ex interpretatione *Abrahami Læscheri*. Basil. 1550. fol.
Dicatus est liber Joanni Jacobo Fuggero, neque * Græca adjuncta
habet, notas quoque nullas Læscherus addidit, exceptis paucis
in margine conjecturis.
- Romulo Amasæo* interprete, qui librum inscripsit Alex. Farnesio Cardinali in
Epistola data Romæ 1547, 8. Prodiit & Florent. 1551. apud Torren-
tium & Basil. 1557, 8. Lugd. 1559, 12.
- Ex Amasæi versione per *Frid. Sylburgium* recognita. Francof. typis Wech,
1624, 8.
- Stephani Nigri* observationes in Pausaniam memorans Gesnerus respicit
ejus Dialogos Mediol. 1517. excusos, de quibus præstantiss. Küh-
nius præf. in Pausan. Præter dictum codicem mecum etiam communicati
sunt

* Emendanda itaque Bibliotheca selecta V. C. Jo. Clerici T. XI. p. 153.

sunt Dialogi Stephani Nigri à Cl. Nicasio Divionensi, viro ad litteras probebendas maxime strenuo. In eo libro reperit totius Pausania compendium, & unius alteriusque loci variam lectionem; quamvis alias mendosa. quovis sedulo vitet auctor ille, ut Ulysses Sirenum cantus & Circes pocula.

Græcolatina I. ex Guil. Xylandri recensione qui Aldinam editionem Græcam plurimis in locis emendavit, & notas quoque. sed quæ initio Eliacorum priorum deficient, addidit. Adjuncta est separatim Amulzi versio latina à Friderico Sylburgio plurimis locis emendata, una cum ejusdem Sylburgii notis indicibus locupletiss. & dissertatione de Grammaticis Pausaniæ anomaliis: tum descriptio Græciæ à Strabonis epitome, Ptolemæo ac Plinio, cum annotationibus ejusdem Sylburgii, in quibus p. 505 (edit Lips. p. 9. 8) etiam habetur *Cyrianoris Septhopædis* Sylburgio sciscitanti communicata explicatio numerorum sive notarum in Geographia Ptolemæi, ex qua patet numeros ibi minorum in gradibus longitudinis & latitudinis constare quinariis, ita ut ex duodecim quinariis velut totidem partibus assis compleatur unus gradus sexaginta ut vulgo numerantur minorum. Francof. 1583. fol. apud hæredes Andreæ Wecheli.

2. Hanoviensis A. 1613. fol. superiorem ex assè referens nisi quod versionem latinam per singulas paginas * adjunctam exhibet, typis itidem Wechelian.
3. Lipsiensis, nitida & per quam emendata, quæ superiorem totam continet, sed ita ut variis nominibus præster, quia non modo in capita divisa est & argumenta libris præfixa habet, notasque Sylburgii & Xylandri cuius paginæ substrata, sed & textum Græcum à præclaro viro *Joachimio Kühnio* Argentoratensis tum Academiæ lumine castigationem, cum eruditiss. animadversionibus. Usus est Kühnius, ut jam dixi, Aldinam editionem à Casubono passim notata: Voluit etiam conferre quatuor Codices MSS. Bibl. Regiæ Paris. sed iisdem illos cum Venetæ editione morbis laborare comperit.

Quamplurima Pausaniæ diligenter ac fuscè illustrat Jo. Meursius variis in scriptis & Palmerius Exerc. ad auctores Græcos p. 357-442.

Gallice Pausaniam vertit Blasius Vigenierus.

V. Nihil in præsentem restat, quam ut indicem scriptorum à Pausania allegatorum subjungam, in quo concinnando suam mihi operam præstitit Vir juvenis nobilissimus *Chr. Stophoru. Wolter: k Gluckstadensis*, à quo præter alia expositionem locupletissimam signarum in numis & aliis veteribus monumentis occurrentium, Ursati & aliorum quorumq. collectionibus longe plenioris studiosos expecto. re jubeo.

In-

* Fallitur igitur vir doctus T. XI. Bibl. selectæ p. 154.

INDEX SCRIPTORUM, quos in sua Græciæ descriptione Pausanias commemorat.

Concinnatus ad paginas editionis Lipsiensis

à Christophoro Woltereck, Glückstadiensis.

- Æ** Schylus 6, 35. f. 68. f. 611. in. 807. in. Euphorionis filius. 166. in.
676. m.
ἐς Γλαῦκον. 754. m.
ἐπὶ τὰ ἐπὶ Θηβαίης. 156. in.
- Æschili Satyri.** 141. m.
statua. 49. in.
- Agis Amphiptotelemi filius Poeta.** 124. f.
- Alczus** ἐν προοιμίῳ τῷ ἐς Ἀπόλλωνα. 817. f.
ἐν ὕμνῳ τῷ ἐς Ἐρμῆν. 574. in.
- Alcman** 244. in.
ἐν ᾄσματί τῷ. 276. f.
ἐς τὸς Διοσκύρους ᾄσμα. 99. in.
ἐς Φαέναν καὶ Κλίταν. 254. f.
- Alexander Pleuronius.** 162. in.
- Amphionis Musica.** 720. f. vide etiam *Minyas*.
- Anacharfis** 53. in.
- Anacreon Polycrati familiaris.** 6.
Τεῦχος πρῶτος κατὰ Σαπφῶ τὴν Λεσβίαν τὰ πολλὰ ἐν ἔργα-
ψεν ἐρωτικά ποιήσας. 59. in.
- Anaximenis** τὰ ἐπη τὰ ἐς Ἀλέξανδρον ἃ μοι πιστὰ εἰσι Διαξιμένη τὸν περὶ σά-
τα εἶναι. 497. in.
- Anaximenes Historicus** τὰ ἐν Ἑλλήσιν ἀρχαῖα καὶ ὅσα Φίλιππος καὶ Ἀλε-
ξανδρος εἰργάσατο, συνέγραψεν ἅπαντα. 465. f. 496. in.
γράφει βιβλίον ἐς Ἀθηναίους, καὶ ἐπὶ Λακεδαιμονίους ὅμῃ καὶ
Θηβαίους συγγραφήν Λαίδορον. 496. f.
- Androtion** ἐν τῇ συγγραφῇ τῇ Ἀτθίδι. 470. in. 815. m.
- Anonymi versus** 551. f. 612. f.
- Anonymus** ἐν καταλόγῳ τῶν γυναικῶν. 273. f. (Hesiodus)
ὁ τὰ ἐπητὰ ἐς Εὐρώπην ποιήσας. 721. in.
- Antagoras Rhodius.** 6.

Anti-

Antimachus, 781, m.

ἐπιστρατιάν Ἀργείων ποιήσας ἐς Θήβας, 649, in. 650, M. 651, in.

Antiochus Syracusanus *ἑξ Ἰπποφάνους ἐν τῇ Σικελιώτιδι συγγραφῇ, 824, in.*

Antiquitatum & rerum in singulis locis memorabilium *interpretēs, 133, m. 431, f. 630, in. 669, f. in. 669, f. 716, m.*

Aratus Solensis familiaris Antigono, 6.

Archilochus, 866, f. 876, f.

ἐν Ἰάμβῳ, 547, f.

Areus *ἐν τοῖς ἔπεσιν, 239, f.*

Aristarchus *ὁ τῶν Ὀλυμπιάσιν ἐξηγητής, 428, in. m.*

Aristeas Proconnesius, 58, in.

ἐν τοῖς ἔπεσιν, 392, m.

Aristophanes Com. 385, m.

Aristotelis Stagiritæ statua, 462, m.

Asius Phocus Poëta, 125, m. 178, m. 282, f.

Amphiptolemi filius Samius *ἐν τοῖς ἔπεσιν, 530, in. m.*

ἐν τοῖς ἔπεσιν, 420, f. 599, in. 755, f.

Bacis Bœoticus Vates, 828, f.

Bacidis Poëtæ *χρησμοί, 344, f. 345, in. 744, m. 832, m.*

878, f. 879, m.

Bias Priennensis, 857, m.

Bæo *ποιήσασα ὕμνον Δελφοῖς, 809, f. 810, in.*

Byzis Naxii inventum, 398, in.

Calades legislator, 20, m.

Calænus, 729, m.

Calliphonis Samii pictura, 864, in.

Callippus Corinthius *ἐν τῇ ἐς Ὀρχομενίους συγγραφῇ, 765, m. 788, m.*

Carcinus Naupaëtius auctor carminum Naupaëtiarum, 898, in.

Chaldæi Philosophi, 360, in.

Charon Pythei filius, 897, f. 898, in.

Cherfiz Orchomenii *ἔπη, 788, m.*

Chilon Spartanus, 857, m.

Chœrilus Atheniensis *δράμα ποιήσας Ἀλόπη, 34, f.*

Chrysiippus Solensis, 39, f. 74, f.

Cinzthon Lacedæmonius *ἐγενεαλόγησε ἔπεσι, 119, in. 282, f. 707, m.*

Cleobulus Lindius, 857, m.

Cleon Magnes, 806, f.

Clitodemus τὰ Ἀθηναίων ἐπιχώρια ἔγραψε ὁ ἀρχαιότατος ἐν τῷ λόγῳ τῷ Ἀττικῷ, 834, in.

Commentarii rerum gestarum, 29, m.

Eleorum, 263, f. 460, f.

Thebanorum, 745, m.

Corinna fatidica, 748, f.

ἡ μὴν ἐν Τανάγρα ἀσμάλα ἐπίησε, 753, in. *infra in Melcager.*

Creophilus ἐν Ἡρακλείᾳ, 283, in.

Crius vates, 238.

Ctesias ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐς Ἰνδοῦς, 751, m.

Cypria carmina, 246, f. 284, in. 862, f. 863, m. 874, in.

Dates Medus ἐν λόγοις, ἕς ἕως πρὸς Δηλίας, 867, f.

Demodocus, 255.

Diogenes Sinopenfis Cynicus, 115, in.

Ennius Poëta, 862, m.

Eoëz magnæ, carmen. (Hesiodi) 114, f. 146, m. 170, m. 282, m. 508, in. 771, f. 783, f. 794, in. 874, m.

Eperastus Eleus, Vates, versus in eum, 494, in.

Ephialtis Oratoris monumentum, 75, in.

Epigramma in Agamemnonis Scuti, 425, m.

Ajacem, 425, m.

Alcmenæ thalamum, 731, m.

Apollinem & Musarum chorum, 423, in.

Aristocratem lapidibus obrutum, 355, in.

Atlantem cœligerum, 423, m.

Auream phialam ab Atheniensibus & fociis dicatam, 398, f.

Cassandræ violationem, 425, f.

Cervam torquatam, 620, m.

Chilonem Patrensem, 461, f.

Cleætz statuam, 504, in.

Cleosthenem, 476, f.

Cornu tœpiz à Miltiade dicatum, 499, in.

Cydiz Atheniensis clypeum, 849, f.

Damarchum pugilem, 471, m.

Dearum iudicium, 425, m.

Ep-

- Epigramma in Equum, 448, in.
 Epaminondam, 741, m.
 Evergi donaria, 398, m.
 Fœminam quandam, 422, m.
 de Galatarum spoliis, 31, m.
 Helenæ & Æthre abductionem, 425, in.
 Herculem, 445, f.
 Herophilem Sybillam, 827, m.
 Hesiodum defunctum, 787, m.
 Hieronis dona Olympiæ posita, 687, f.
 Homeri statuam, 857, f.
 Jovis statuam, 397, f. 435, m. 438, f. 439, f. 444, f.
 Iphidamantem & Coontem, 425, m.
 Laodices peplum, 607, f.
 Lyci victorias, 484, m.
 Lyfandri statuam à Samiis dicatam, 459, f.
 de Macedonum spoliis, 31, f.
 Marpessæ repetitionem, 422, m.
 Medæ nuptias, 422. J. 423, in.
 Mendzorum donum, 450, m.
 Mercurium, 425, m.
 Metaphum, 282, in.
 Oebotam stadiodromum, 565, m.
 Oenomai domus columnam, 428, f.
 Olympicorum Ludorum corruptores, 430, m.
 Onatz opera, 688, in.
 Phidiz opera, 397, f.
 Phidolam, 484, m.
 Philonem, 474, f.
 Philopœmenem, 706, m.
 Polydamantem, 596, in.
 Phytali sepulcrum, 89, f.
 Pythocritum, 487, m.
 Theopompum, 476, in.
 Timonis statuam, 379, in.
 Tripodem Herculis, 814, in.
 in Venerem, 423, in.
 in Victoriz clypeum, 398, f.

- Epimenides Cretenfis, 635, in.
 Gnofius, ἔπη ἐποίησεν, 35, in.
- Evanoridas Eleus ἔγραψε τὰ ὀνόματα ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Νημείᾳ νίκῃ,
 471, in.
- Euclus Cyprius, Vates, 828, f. 832, m. 858, in.
- Eumantis Vates, 317, m.
- Eumelus, 114, in. 119, m.
 Amphilyti filius, οἱ καὶ τὰ ἔπη λέγεται ποιῆσαι, Φησὶν ἐν τῇ Κε-
 ρωδία συγγραφῇ (εἰ δὴ Εὐμήλῃ γε ἡ συγγραφή) 110, m.
 Ἄσμα προσόδιον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ἐδίδαξεν, 287, m.
 ἐν τῷ προσοδίῳ τῷ εἰς Δηλὸν, 361, m. 427, in.
- Εὐμολπία ποιήσεις, vide infra, Musæus.
- Euphemus Chalcidensis, 162, in.
 τὰ εἰς τὴν Λαοδικὴν ἐποίησεν, 864, m.
- Eupolis Comicus, 127, in.
- Euripidis sepulcrum honorarium Athenis, 6. status, 48.
- Genealogiarum auctores, 99, m. 119, in. 282, m. 707, m.
- Gitiadas faber ærarius & Poëta, ἐποίησε ἄσματα Δάμῃ καὶ ὕμνον εἰς τὴν
 Θεόν, (Minervam) 250, f. 255, in.
- Gorgias Leontinus, 494, f. 495, in. m. 842, in.
- Hecatzus Milefius, 275, m. 283, m. 606, in. 696, in.
- Hegias Træzenius, 5, m.
- Hellanicus Historiographus, 118, f. 147, m.
- Hermesianax Colophonius, 493, f.
 ὁ τὰ ἐλεγεία γράψας, 23, m. 566, in. 567, f. 623, f. 781, m.
- Herodotus Halicarnass. 12, f. 81, f. 103, in. 148, m. 157, f. 181, m. 371, in.
 447, in. 845, f. 884, f.
 ἐν ἐπιστολίᾳ εἰς Μήδαν, 878, f.
 ἐν τῷ λόγῳ τῷ εἰς κροΐσον, 207, m.
 ἐν τῇ Λυδίων συγγραφῇ, 275, f.
 ἐν τῇ συγγραφῇ, 883, m. f.
- Herophanes Træzenius, 191, f.
- Herophile Sibylla, 825, 727. ejus ὕμνοι εἰς Ἀπόλλωνα, 826, in. 827.
- Hesiodi statua, 763, in.
 ἔπη μαντικά, 772, in.

Hesiodus, 6, 58, m. 125, m. 132, f. 171, f. 446, m. 768, m. 771, seq. ubi de genuinis ejus scriptis, 786, f. 813, m.

ἐν ἔπεισι τοῖς εἰς τὰς γυναῖκας, 8.

ἐν Θεογονίᾳ, 68, f. 634, f. 762, in. 781, m.

ἐν κατὰ λόγῳ γυναικῶν, 103, in.

Hieronymus Cardianus, 23, f. 24, in. 33, f. 44, in.

Himerzi ὠδή 864, m.

Hippias, 443, in.

Hippocratis Medici donum, 803, in.

Homeius, 6, 30, in. 33, f. 52, m. 54, m. 69, in. 76, f. 90, in. 92, in. m. 119, f. 125, in. 126, m. 138, m. 139, in. 140, f. 143, m. 160, m. 162, m. 166, in. 168, m. 172, m. 183, in. 189, f. 197, in. 207, f. 211, in. 219, in. 261, f. 264, m. 265, f. 266, in. 273, f. 275, m. 277, f. 278, in. 280, f. 284, f. 293, f. 301, m. 319, f. 349, in. 353, in. f. 355, m. 359, in. 363, m. 371, m. 372, f. 380, m. 393, m. 400, in. 411, in. 426, m. 440, m. 441, f. 446, m. 465, in. 510, in. 516, f. 518, f. 522, m. 531, m. 535, f. 574, in. 577, in. 585, m. 590, f. 591, m. 594, in. 598, f. 602, m. f. 603, f. 604, m. 613, f. 632, f. 635, in. m. 640, in. 645, m. 648, in. 651, m. 660, f. 667, m. 676, in. 677, in. 683, m. 697, m. 702, m. 707, m. 729, m. 743, f. 748, f. 749, in. 754, in. 756, m. 761, in. 766, f. 768, in. 770, f. 781, in. 788, in. 794, m. 803, f. 805, f. 806, in. 811, in. 812, in. m. 813, f. 824, in. 839, f. 852, in. 857, f. 858, in. 859, f. 861, f. 863, m. f. 871, f. 873, in. 874, m. 876, f. 881, m. 883, m. 891, in.

ἐν Ἰλιάδι, 117, m. 221, in. 253, m. 348, f. 354, f. 372, m. 387, f. 402, f. 516, m. 650, in. 667, m. 680, in. 684, in. 745, m. 748, in. 782, f. 793, m. 831, m. 860, m. 864, in. 871, m. 893, f.

ἐν Ὀδυσσεΐᾳ, 30, f. 146, m. 257, in. 280, f. 281, in. 660, m. 698, in. 720, f. 721, f. 776, m. 796, m. f. 806, m. 859, m. 860, m. 868, in. 871, in.

ἐν ὕμνῳ τῷ ἐς τὴν Δήμητρα, 354, m.

εἰς τὸν Ἀπέλλῳ, 893, f.

ἐν ποιήσῃ τῶν ἐν Ἄδῃ, 40, f.

Hyperochus Cumanus, 8:8, in.

In numo Juliz Mæfiz quæ Juliz Domniz Severi imp. uxoris soror fuit, universa duodecim signa Zodiaci eleganter expressa cernuntur apud Patinum introducti, in numism. cap. XVII.

In Anthologia Epigrammatum lib. V. p. 516. legitur Epigramma εἰς μινωῶριον ἔχον τὰ δώδεκα ζώδια, sive in mensam in qua planetæ descripti cum duodecim signis in Zodiaco:

Ἀργύρεον πάλῳ ἔτῳ ὄπη Φαίθουσα σελήνη
 Δέρκεται: ἀνιτύπων πῖμω λαμψή Φαέων,
 Ἀπλανέες δ' ἐκάτερθε, καὶ ἀήθροντες αἰλῆται
 Ἀδρομέης γενεῆς πᾶσαν ἀγασσι τύχην.

Videndus etiam Leontius de compositione sphaeræ, & Proclus ac Beda libellis de sphaera. Svidas in Ἐηρόλαφος ubi memoratur θέσις ἀστρονομικῆς ἐτη Διφρακίσασα posita sub Imp. Severo. Synesius Pzonio muneris loco Astrolabium offerens, Astronomiam p. 309. vocat προσεχῆς πορθημιοντῆς ἀπορρήτης θεολογίας, congruentem trajetum adreconditam Theologiam. Astrolabium vero ipsum ἀγαλμα πάγκαλον ἔκοσμικῆ πλάτης, cavum ex argento à Synesio excogitatum: Διφρακίης μὲν ἔργον ἐμῆς ὅσα μοι σταντυπῆρησ η σεβασμωτάτη διδάσκαλος, (Hypatiam intelligit) χηρὸς ἢ τῶν καθ' ἡμᾶς εἰς δημογίαν ἀργύρεα τῆς ἀρίστης. Huic Astrolabio stellas diversarum sex magnitudinum suo quasque loco inseruit, addiditque solido auro Διφρακίης τερεῖς descripta in vacuis locis sub circulo antarctico posita duo Epigrammata, quorum unum ita sonat:

Ὅιδ' ὅτι θνατὸς ἐγὼ καὶ ἐΦάμεῖσθ, ἀλλ' ὅταν ἀστρῶν
 Ἰχνηνῶ πυκνάς ἀμφιδρόμας ἐλικας,
 Οὐκ ἐτ' ἐπιψάνω γαίης ποσίν, ἀλλὰ παρ' αὐτῶ
 Ζηνὶ διοτρεφέως πῖμπλαμμα ἀμβροσίης.

Alterum ipsius est Synesii, atque ita se habet:

Ἡ σοφίη εἶβον εὔρεν ἐς ἕρανόν, ὦ μέγα θαῦμα,
 Καὶ νόον ἐξ αὐτῶν ἤλθεν ἐπυρανίων.
 Εἰνίδη καὶ γυρὰ σφαίρας ἐπιτάσσετο νῶτα
 Ἴσα ἢ κύκλα τομαῖς ἐχ' ὀμαλαῖσι τέμει.
 Πλέπλεο τείρεα πάντα πρὸς ἄντυχα τῆς ἐπι Τίτῶν
 Νύκτα ταλαντεύει καὶ φαῖσθ ἐρχόμενθ.
 Δέξο ζωδιακῆ λοξώσιας, εἰδέ σε λησει
 Κλεινὰ μεσημβρινῆς κέντρα σιωηλύσεως.

Confer Bedam in libello de astrolabio T. I. Opp. p. 394. seq.

Μισαίω Ἀγιοφῆμης προσηγοῖσι τὰ ἔπη Ἐυμόλπια, 809, in.

Myron Byzantius ποιήσας ἔπη καὶ ἔλεγεια, 721, in.

Prienenfis τὸν πόλεμον τῶν Μεσσηνίων ἐν λόγῳ περὶ ἐποίησεν, 293,
m. f. 294, in.

Myfo, 86, in. Chenensis, 857, m.

Ναυπάκλια ἔπη, 118, f. 282, m. 897, f. Vide supra in Carcinus.

Nicias Nicomediensis, 257, f.

Νόσοι, ποῆσις, 868, in. 870, in. 872, f.

Oedipodia carmina, 722, in.

Olen ἐν Ἡρας ὕμνῳ, 140, f.

Olen Lycius ἐν Εἰλειθυίας ὕμνῳ, 42, m. 762, in.

ἐν ὕμνῳ τῷ ἐς Ἀχαιῶν, 392, m.

Oleni vaticinia, 809, f.

Onomacritus, 53, in.

Διονύσω σωέθηκεν ὄργια, 676, m.

ἐν τοῖς ἔπεσιν, 664, f. 781, m.

Oraculum, 189, f. 210, m. 224, f. 301, f. 307, f. 308, f. 327, m. 337, f. 342, f.

360, m. 379, m. 380, f. 390, f. 474, f. 533, m. 588, 599, f. 612,

m. 616, m. 648, in. 738, f. 744, m. 746, in. 785, in. 799, m.

812, f. 840, in. 857, f. 894, m. vide etiam Pythia & Sibylla.

Orpheus, 34, f. 180, m. 261, f. 446, f. 745, in. 505, m. 762, in. 768, m. 769,

813, m. 873, in.

Orphei ὕμνοι, 90, m. 770, f.

Pamphus, 92, m. 94, in. 762, in.

πρῶτ' ἔησεν ἐς χαρίδας, 780, f.

Ἀθηναίοις τὰς ἀρχαιοτάτας ὕμνων ἐποίησεν, 577, m. 767, in.

ἐν τοῖς ἔπεσιν, 672, in. 773, in.

Panyasis ὁ Πολυάρχης, πεπονηκῶς ἐς Ἡρακλῆα ἔπη, 817, f.

ἐν τοῖς ἔπεσιν, 731, f. 871, in.

Peleades Poëtriz, 828, m.

Periander, 53, m. 857, m.

Perfzus Zenonis auditor, 130, in.

Phaennis fatidica, 828, m.

ἐν τοῖς χρησμοῖς, 833, m.

Phemonoë Delphica vates, 809, f. 812, f. 828, m.

- Philistus, 34, in. Archomenidis filius, 438, f.
 Philoxenus Poëta familiaris Dionysio, 6.
 Phœnix *ἰάμβων ποιητής*, 23, m.
 Phrynichus *ὁ Πολυφράδμονος*, ἐν δράματι Πλευρώνι, 874, f. 875, in.
 Pindarus, 99, m. 283, f. 355, in. 525, m. 741, m. 743, f. 753, in. 754, in, m. f.
 755, m. 758, m. 768, in. 810, f. 852, f. 858, f.
   ἄσμα ποιήσας, 20, m.
   ἐν *ασμαῖσι*, 274, m. 455, m.
   ἐν *ᾠδῇ*, 412, m. 592, f. 835, in.
   ἐς *Ἀμμωνα ὕμνον*, 741, f.
   ἐς *Ἄνδρα Ὀλυμπιονίκην ἄσμα*, 397, f.
   ἐς *Ἀνθίοπην*, 5, m.
   ἐς *Ἀφείαν θεάν*, 180, f.
   ἐς *Θήβην τε καὶ ἐς Δία*, 436, m.
   ἐς *Περσεφόνην ὕμνον*, 755, m.
 Pisander Camirensis, 199, f. 640, f.
 Pisistratus Homericorum versuum collector, 594, in.
 Pittacus Mytilenzus, 857, m.
 Plataici belli scriptores, 437, f.
 Plato, 76, in. Aristonis filius, 360, in. 564, in. 857, m.
 Polybius Lycortæ filius, 616, in. 663, m. 675, m. 691, m. 698, m.
   *συνέγραψε ἔργα Ῥωμαίων, καὶ ὡς Καρχηδονίοις κατέστησεν ἐς πύλιν
   μον, 663, m.*
 Polycrates Atheniensis Rhetor, 495, m.
 Polymnestus Colophonius *ἔπη Λακεδαιμονίοις ἐς Σαδύταν ποιήσας*,
 35, m.
 Pratinx Satyri, 141, f.
 Praxilla, 239, in.
 Proclus Carthaginiensis, 159, m. 368, m.
 Prodicus Phocaensis *εἰ δὴ τὰτα τα ἐς τὴν Μινυάδα ἔπη*, 363, m.
 Pronomus tibicen *ἄσπρα ἀποποίησεν τοῖς ἐν Εὐρώπῃ Χαλκιδεῦσι*, 735, in.
   ejus cantica, 345, f.
 Pyrrhon Pistocratis filius, 514, m.
 Pythia, 149, f. 171, m. 309, f. 479, in. 686, f. 832, in.

- Rhianus Benzus. τὸν πόλεμον τῶν Μεισηνίων ἐν τοῖς ἔπεσιν ἐποίησεν. 293. m.
 f. 294. in 315. m. 323. m.
 Cretensis, 281. f.
- Rhodium Potæ versus. 139. f.
- Sabba Sibylla. 828. in. (814. in.)
- Sacadas τὸ ἀνύημα τὸ Πυθικὸν πρῶτον ἠύλησεν ἐν Δελφοῖς 162. m. 487. m.
- Sacadae carmina. 345. f. statua. 768. in.
- Sappho Lesbica 59. in. 767. in. τὰ ἔπη τὰ Σάπφους. 71. in.
 ἐς ἔρωτα. 762. in.
- Sibylla. 126. m. 543. m. 820. f. 821. in. 825. f.
- Simonides ἢ Κυνίσκος τὸ ἐπίγραμμα ἐποίησεν. 222. f.
- Simonidis Elegi. 715. in. 866. in.
 Epigramma in Philonem. 474. f.
- Socrates. 53. in. 76. m.
- Solon 38. in. 41. f. 857. m. 894. in. m.
- Solonis ἐλεγεία. 97. m.
- Sophocles. 69. in. 89. m. ejus statua. 48.
- Stesichorus Himeræus. 162. in. 714. f.
 τὴν παλινωδίαν ἐποίησεν. 260. m.
 ἐν Γηρυόνη Διὶ. 602. in.
 ἐν τοῖς ἔπεσιν. 731. f.
 ἐν Ἰλίῳ Περσίδι. 862. m. 865. m.
- Telephilla Poetria. 157. in. m. 194. m.
- Thales Milesius. 35. m. 857. m.
- Thamyris. 767. f. vid. Minyas.
- Thebais, poema. 729. m.
 de Adraſti fuga. 650. in.
 de Parthenopzi percuffore. 746. m.
- Theodorus Tragædus celebris. 90. in.
- Theopompus Damafistrati filius. 229. f. 496. f.
- Thesprotis, poesis. 624. m.
- Thucydides. 55. f. 498. m.
- Timothei Milesii carmen Persæ inſcriptum. 701. m.
- Tifias inſignis Orator. 495. in.
- Tyrtæus. 312. m. 313. f. Athenienſis Ludimagiſter 316. f. 319. 323. f. ejus
 ἐλεγεία. 294. m. 315. m.
- Xenocles Sophoclis filius. 89. m.
- Xenophon. 9. f.

VI. Pausanix scriptori elegantissimo, quemque omnes merito qui *facere Historia & antiquitatis Græcæ studiosi earum habent*, * subjungam ejusdem ætatis scriptorem POLYÆNUM a) patria Macedonem, qui utrum ipse aliquando militaverit, non satis constat: b) Rhetor certe fuit & genus vitæ forensæ secutus, c) durante adversus Persas Parthosque bel-

* Gvil Canterus lib. VI. Nov. lect. cap. 1.

a) Polyæni complures in veterum scriptis celebrantur ut 1) *Polyænus Lampfacenus Mathematicus*, Athenodori discipulus, Epicuri familiaris, de quo meminit Epicurus ipse apud Theonem in progymnasim. pag. 19. Cic. 4. Acad. quest. et. 1. de fin. Plutarchus contra Colotem, ubi male πολυδινον legitur pro πολυαῖνον in editione Aldina p. 969. Laërtius lib. 10. sect. 24. & forte etiam lib. 2. sect. 105. ubi vide notas elegantissimi Menagii. Meminit hujus Polyæni etiam Anonymus vitæ Aristotelis auctor latine editus à Nunnesio. 2) *Polyænus Atheniensis Historicus*, cujus mentio apud Eusebium in Chronico & inde in Chronico Alexandrino sive Paschali. 3) *Polyænus Sardianus Sophista*, quem sub primo Cæsare Cajo h. e. sub Julio Cæsare stovisse videtur. auctor est, & scripsisse λόγους δικανικούς, καὶ δικῶν ἤτοι συνηγοριῶν ὑποτυπώσεις & triumphi Parthici s. de triumpho Parthico per P. Ventidium reportato libros tres. 4) *Julius Polyænus*, cujus Epigrammata quædam græca exstant lib. 1. Anthologix. 5) *C. Julius Polyænus* qui cum Claudio Optato duumviratum gessit Corinthi Imperante Nerone, ut ex numis observarunt viri docti. Vide Jo. Vaillantii T. 1. de numis Coloniae. p. 171. seq. 175. seq. 6) *Claudius Polyænus*, Claudii Cæsaris ut videtur liberthus, de quo Plinius lib. 10. Epist. 75. 7) *Polyænus legatus Bithynia*, ejusdem Plinii æquatis, cujus meminit idem lib. 7. Epist. 6.

b) H. Caufabonus quidem in dedicatione Polyæni sui ad Mornæum: *Polyænus*, inquit, *scriptor apertus, elegans, acutus, eruditus, & quod ad rem facit, haudquaquam ἀπεριστάλιπικτος*: sed qui utramque militiam sagax & τοῦ αἵματος ἔχει. Nempe hoc collegit Caufabonus ex Polyæni proœmio, in quo postquam Antipino & Vero victoriam adversus Parthos & Persas fuisset auguratus, subjungit: *Ἐγὼ δὲ Μακεδόνων ἀνὴρ ἔχων πάτριον τὸ κρατεῖν Περσῶν πολεμῶντων δυναδαί, καὶ ἀσύμβολος ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν γενέσει βέλομαι. Ἀλλ' εἰ μὲν ἡμαρτὴ μοι τὸ σῶμα, καὶ στρατιωτῆς προσθύμῳ εἰς ἐγγόβην Μακεδονικῆν ῥώμην γράμην. Ἐπεὶ δὲ μοι προήκασαν τὴν ἡλικίαν ὁρᾶτε, ἢ μὲν εἴθε νῦν ἀστρατευτὸν πάντα πασῶν ἀπολειφθήσομαι. Ἄλλ' ἂν τῆς στρατηγικῆς ἐπιτήμης ἐφόδια ταῦτα προσφέρω. κ. τ. λ.* Sed non necessario ex his verbis sequitur Polyænum militasse, ut probe observavit doctissimus Belius in Dictionario Historico Critico T. 3. p. 2465.

c) Polyænus præc. lib. 8. ὅτι προαιεσσεὶ βίῃ καὶ λόγῳ δικανικῆς χεῖρῳ ἐν ἀμελῶς συγγράφῳ ἀσαγῶς &c. Επεὶ καὶ lib. 2. καὶ ταῦτα σχολαστικῶς ἐκ αἰώνων, ἀλλ' ἂν καὶ δικῶν ἐφ' ὑμῶν λέγων. Suidas; Πολύαρον; Μακεδόνων, ἱστορίας.

bello, d) dum ætate jam provectus castra sequi non valeret, e) ad Imp. M. Antoninum & L. Verum, perspicuo & eleganti stylo conscripsit ΣΤΡΑΤΗΓΗΜΑΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΟΚΤΩ, libros octo de strategematis f) illustrium belli ducum plus quam trecentorum, Græcorum quidem libris sex prioribus, Persarum aliorumque Asiaticorum libro septimo, denique octavo Romanorum & sceminarum illustrium. Liber sextus & septimus non integer ad nos pervenit, ita ut ex strategematis DCCCC. quæ descripserat Polyænus, non plura nobis restent quam DCCCXXXIII.

VII. Primus hoc opus latine vertit Justus Vultejus, vix duodevigiñti annos natus, & usus membranarum passim corrosis atque exesis, non raro tamen integrioribus quam fuere codices, quos vel I. Casaubonus postea vel Maasvicius habuit. Post parentis sui mortem, latine Polyænum ex Justo versione primus edidit Hermannus Vultejus Basileæ apud Jo. Oporinum A. 1550. 4. Præfatione transtulit Antonius Antimachus, E. latina hac translatione profuxit Italica interpretatio Nicolai Mutoni, Venet. 1552. 8. Primus ex unico codice parum emendato, quem magno ære sibi comparasse testatur, descriptum castigatumque græce vulgavit & notas addidit Isaacus Casaubonus Lugduni 1589. 12. Versio autem in illa editione adjecta non est Casauboni, ut legas in Bibl. curiosa Hal-

P P P 2

let-

d) Circa A. C. 163. vel 164.

e) Ex verbis Polyæni in præf. lib. 1. tantum colligas eum cum hæc scriberet excessisse annum ætatis quinquagesimum. Hic enim terminus legitimæ militiæ, & immunitatem à militia jam præstabat annus quinquagesimus. Vide Stewechium ad Vegetii lib. 1. c. 4. & Lipsium ad Taciti 1. Annal. c. 17.

f) Ab Anonymo scriptore de Incredilibus c. XI. laudatur Πολύαινος ἐν τοῖς στρατηγικοῖς. Et Polyænus ipse testatur se στρατηγικῆς ἐπιστήμης ἐφόδια hoc opere Imperatoribus exhibere. Sed mox ipse explicat, ὅσα τῶν πάλαι γέγονε στρατηγήματα &c. Atque in Codd. MSS. inscribuntur στρατηγηματικά βιβλία vel βιβλία τῶν Πολυάινου στρατηγημάτων. Etiam Frontini libri qui hoc argumentum ante Polyænum, sed latina lingua tractavit, in Codd. MSS. quibusdam titulum strategicon præ se ferunt, etsi auctor ipse in præf. libr. primi satis diserte profuerit στρατηγηματικά se tradere & in præf. libr. 4. demum excusat se, quod hic postremus potius exhibiturus sit exempla strategicon quam strategematon. Vicissim. I. Casaubonus reprehendit errorem Svidæ, tradentis Æneam, qui στρατηγικά scripsit, composuisse ὑπόμνημα περὶ στρατηγημάτων. Nimirum strategica vocantur, quatenus experientia, virtute ac disciplina duces officio suo satisfaciunt, strategemata vero, cum arte quadam deluditur hostis ac prævenitur, quam partem egregiam calliditatis attingit etiam Valerius Max. lib. 7. c. 4. Ex recentioribus diligentissime observavit Joannes Hoiderus, à quo sex Chiliades Strategematon collectas memorat Josias Simlerus in Bibl. Joannis Baptistæ Belli Polyænus Gallicus prodit Paris. 1651. 8.

lervordiana, sed Vulteji à Jo. Tornazio locis quibusdam interpolata, quæ etiam separatim recusa est Lubecz A. 1601. 4. & Francof. 1661. 12. Denique *Pancratius Maaſpicius* Rector Scholæ Delphensis beneficio Jac. Gronovii Viri Clariff. nactus collationes Codd. MSS. Florentini & Cantabrigiæ, editionem Casaubonianam recensuit, servataque veteri qualem in eadem repererat versione, notas Casauboni novasque suas singulis paginis subjecit, luculentisque typis ita descriptum Polyzenum vulgavit Lugduni Bat. 1690. 8. Loca quædam Polyzeni emendat *Pavlus Fermus* Senator Tolosanus, in litteris ad Ranchinum, quas exhibet *Bachetus* in appendice ad *Diophantum* p. 43. seq. Testatur autem hoc se facere opæ codicis Græci MS. optimæ notæ, auctorum rei militaris, in quo steterat quidam * *παραβολών*, quem idem Fermus ex Jo. Meursii glossario *Μονονομιαν* esse suspicatur, strategemata plurima Polyzeni, suppresso ejus nomine transcripsit. Pridem quoque est cum Vir præstantissimus & cum tanto omnium eruditorum dolore nuper extinctus Jo. *Georgius Grævius* novam Polyzeni editionem sperare nos jussit. Plura Polyzeni exemplaria cum Codice Jo. *Pricæi* & aliis MSS. collata exstant in Bibl. *Isaacii Puffi* quam post ejus mortem constat perlatam fuisse Lugdunum Batavorum. Præter Græcum codicem, quo ad editionem suam est usus, aliud Polyzeni MS. memorat Is. Casaubonus notis ad *Æneam Tacticum* p. 1767. quod utendum postea ei concesserat *Jacobus Bongarsius*. Polyzenum utpote Macedonem, in historia Romana parum fuisse versatum notavit Jo. Clericus T. 19. Bibl. Universalis p. 459. atque apparet ex eo, quod nec accurate & valde jejune strategemata Romanorum ducum libro octavo attingit, neque Frontini libros ejusdem argumenti evoluisse videtur, nec adeo latinam linguam calluisse.

VIII. Composuit & alia Polyzenus noster, nam ex ejus *de Republica Macedonum* libro profert nonnulla *Joannes Stobæus* sermone XLI. & *Svidas* auctor est ipsum scripsisse *περὶ Θηβῶν & Γαδικῆς βιβλία γ*. Denique nisi morte præventus est, scripsit etiam *ἀξιωματώτα* de rebus fortiter ac prudenter gestis ab Imp. M. Antonino & L. Vero: hoc enim facturum se pollicetur in Præfatione ad Librum VI.

CAPUT

* Editus est Paris. 1693. fol. Vide quæ dixi lib. III. cap. 24. p. 594. 4. & 599.

CAPUT XVI.

De LUCIANO Samofatenfi,

- Vita Luciani à Burdेलotio compofita, additis à me notis. 1. Scripta Luciani recensita ordine litterarum, cum variis observationibus. 2. Luciani editiones. 3. Alii decem hoc nomine. 4. Occafio hallucinationis eorum, qui Philoftrati libros de Apollonii vita Luciano tribuerunt. 5.*

I.

LUCIANUS natione Syrus fuit, urbe Samofata a) qua juxta Euphratis confluenta fita est, circa Trajani tempora videtur natus b) cum Epictetus, illud virtutis exemplar velle esse defineret. Patris ignoratur conditio, sed tamen ut appareat eum ex hoc genere hominum fuisse, qui in extrema paupertate morientes non multum heredem adjuvant. Nam cum deliberandum esset de futura Luciani filii conditione, videretque patrem suum & uxoris fratrem eximios audiri statuarios, ne deliberavit quidem ut videretur cunelatus, sed statim fortuna statuaria filium addixit: qui nescio an ingenii bona indole c) an fato quodam, artis statuaria defertor efficitur, & ad meliorem frugem se recipit, atque statim ut sibi reliquam aetatem à statuaria procul habendam decrevit, meliora pollicitus, rei familiaris inopia, reliqua Samofata, ubi levioribus studiis instructus fuerat, Antiochiam petiit, ut causis dicendis d) ope-

P P P 3

TAM

- a) Lucianus quomodo scrib. Historia T. 1. edit. Amst. p. 619. ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὴν Σαμοσόατα. in Scythia T. 1. p. 597. Ἰὼς Συρίας ἡμᾶς. In reviviscentibus T. 1. p. 400. πατρὶς δὲ τῆς: Συζ, ὡ Φιλοσοφία, τῶν Εὐφρατιδῶν. Porro Luciani nomen jam Δυκί, effectur, jam Λυκιανός.
- b) Svidas ait Lucianum fuisse ἐπὶ τῷ Καίσαρι Τραϊανῷ καὶ ἐπέκρουα. Confer tamen Vossium II. 25. de Hist. Græcis.
- c) Ipse causam refert quod nimis duriter ab avunculo suo, à quo sculptoriam sive statuariam discere debebat, exceptus fuisset. Vide Luciani somnium T. 1. p. 4. seq.
- d) In reviviscentibus T. 1. p. 406. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τὰ χεῖρα ξυνείδον ὅπως τοῖς ῥητορῶσι &c. Ego vero cum primum intellexi quam improbares caussidicos necessario comitem-

Hæc de Luciano post Gilberti Cognati & Jacobi Zwingeri industriam vir acutissimus Joannes Burdelotius, cujus verbis usus, in additis notulis loca ex quibus ista hausta sunt indicavi. Quod autem addit eundem Lucianum obiisse *superstite unico filio, qui summus Sophera fuerit Juliano tempore, & ad quem hujus Imperatoris exstat Epistola*, parachronismus est, cum à Marci Aurelii obitu ad primum annum Juliani Imp. intercedat spatium annorum amplius CLXXX. Equidem in Juliani Epistolis trigesima secunda inscribitur *Λυκιανῶ σοφιστῇ* & tota absolvitur his verbis: *Καί γε αὐτοῦ καί αἰτιτυχεῖν αἰζῶ τῶν ἴσων. Εἰ δ' αἰδικῶ σιωπῶς ἐπιστάδων, ἀπαδοσθησῆναι δεῖμαι τῶν ὁμοίων παθῶν.* Sed utrum iste Luciani Samosatenfis vel nepos fuerit (quos avorum nomine frequentius quam parentum appellabant, licet nec hoc inauditum fuisse Antisthenis exemplo patet) vel pronepos, vel utrum ulla eum cognatione attigerit, neutiquam constat, nam filium quidem non fuisse certos nos facit temporum ratio. Meminit Luciani nostri etiam Lactantius lib. I, cap. 9. *Non enim ista Lucilius narrat aut Lucianus, qui Diis & hominibus non pepercit, sed bi potissimum qui Deorum laudes canebant.* Latine se lingue utcumque peritum fuisse testatur lib. de errore in salutatione T. I. p. 501.

II. Scripta Luciani hæc ad nos pervenerunt, quæ ordine litterarum digessi, adscriptis paginis editionis novissimæ Amstelodamensis:

1. *ὄνειρος ἢ ἀλεκτρούων*, Dialogus quo Pythagoras in gallum transformatus Micylum è somnio excitatum divitiarum vanitatem & paupertatis sorte sua contentæ commoda edocet. T. 2. p. 158 - 185. Vertit *Jacobus Micylus*, & ad calcem operis aurei *Mich. Nander. Lips. 1577. 4.*
2. *Ἀλέξανδρος ἢ ψευδομάντης*, de vita & præstigiis atque imposturis Alexandri cujusdam Paphlagonis Abonotichitæ, qui se vatem & divinum ætate Luciani ferebat. T. I. p. 746 - 783. Ad Celsam Epicureum, eundem ut videtur cui Origenes libros illos octo egregios opposuit. Alexandri oraculum tanquam Sibyllæ jactatum quod exstat p. 754. & incipit *Εὐχέων πόντος*, bene illustrat *Christ. Lambertus Bos* in diatribis ad Novi fœderis loca p. 36. 37. Mentio hujus libri apud Socratem III. 22. Hist. Vertit *Erasmus*.

Ἀληθῆς ἰστορίας libri II, vide *ἰστορίας*.

3. *ἄλιος*

dore, cum innocente abstinentia h) certabat, semper ingenio ut conditione liber, tandem i) sub Divo Marco Aegypti procuratori praepositus, & suo & amicorum nomine innovuit. Qui mendacis suis invicem credunt, Christianum k) fuisse arbitrantur, suppositiviorum pravitate decepti. Ipsa de morte Peregrini narratio satis evincit errorem. Nec sanior eorum opinio, qui à canibus laceratum l) asseverarunt. Nam senio, vel quoad verius est, podagra m) nonagenarius obiit.

Hæc

eum perinde ut cuius vitam scripsit Demonactem Philosophiæ non unam speciem sive sectam peculiariter coluisse. T. 1. p. 859. Φιλοσοφίας δὲ εἶδ' ἔχ' ἐν ἀποστεμνόμενῳ, ἀλλὰ πολλὰ ἐς ταῦτο καταμιξίας ἔπειν ἢ ἐξέφαμε, ἵνε αὐτῶν ἐχαρην.

- h) In reviviscitibus T. 1. p. 400. μισαλαζῶν εἰμι, καὶ μισογῶης, καὶ μισοψευδῆς καὶ μισοτύφου - - Φιλαλήθης δὲ καὶ Φιλαπλοϊκὸς καὶ ὅσα ἴδ' Φιλῶνται συγγενῆ. Ἀρρογαντία, ἰπποβύρα, πενδακίς & φαβύς ἡμῶν - - amator veritatis, honestatis, sinceritatis & eorum quacunque amore digna sunt omnium.
- i) Apologia pro mercede conductis T. 1. p. 486. 491. seq. Longe juniorem facit H. Dodwellus in diss. de Isidoro Characeno §. 5. quam si placet vide T. 2. Geographor. minorum Clariss. Hudfoni.
- k) Confer Baronium ad A. C. 171. num. 7. & Tillemontium Hist. Imperatorum T. 2. p. 709. Παραβάτην vocat scholiastes Græcus ad lib. de morte Peregrini T. 2. pag. 45. quæ qui à CHRISTI factis ad Ethnicos recessisset. οἷα ληθεῖς ἢ καταράται κατὰ τῆς Σωτῆρος ΧΡΙΣΤΟΥ, ἐς καὶ τῆς ἑνεκεν ἀθανάτου σε παραδώσει κολάσει ὡς παραβάτην καὶ ἵα ἡμέτερα διασυροντα. Eidem Scholiastæ ad sacras historias Lucianus alludere videtur T. 1. p. 31. εἰς τῆς κατ' ἡμᾶς ὁ γῶης εἰοικεν ἀγίως προφήτας διαπαίζειν & p. 32. εἰς τὴν λαρῶν φαβδὸν ὁ παυγνίμων διαπαίζει. Eteadem pag. Ἰάχα ὁ κενολόγος εἰς Μωυσέα καὶ τὴν ἐρευθεῖαν θάλασσαν διασᾶσαν κρεττῆρων ἐπιπνύια ἐπισκᾶπτων ἀνιτῆται. T. 2. p. 39. εἰς τὸν Ἰωσήφ ἀνίτεσθαι μοι δοκεῖ. Sed in plerisque his auctorem scholiorum fugit ratio, ut eruditus editor probe observavit. Ab Atheismi crimine Lucianum absolvit D. Jo. Philippus Traunerus in diss. de Theologia Luciani Jen. 1697. 4.
- l) Svidas in Λεξκ. Nimirum solenne fuit multis, horrenda mortis genera comminisci de iis quorum dogmata improbassent. Confer quæ de Epicuro idem Svidas in Ἐπικκ. & quæ de Zoilo notavi lib. 1. c. 7. p. 365.
- m) Podagra laborasse Lucianum colligitur ex iis quæ in laudem Podagræ scripsit T. 2. p. 824. seq. 822. seq. Ita Agrippinum Paconium refert Stobæus solitum rerum quæ ipsi adversæ accidissent encomia componere, si quidem febreret, febris, si notaretur infamia, infamiae, si exsularet, exsiliū.

*Scriptorum totio famosa volumina terris
 Colligis, & pluseto das Charopine tuis.
 Quid tibi cum libris, quorum nec nomina saltem
 Nec titulos promta voce referre queas.
 Quosque finis, multo conserfos pulvere blattis,
 Et gratas avidis muribus esse dapes?
 Nam nullam tangis, sed tanquam sacra profanus
 Non digna metuis collutulare manu.
 Numne timos, fas tractandis forte libellis
 Doctior, aut stolidus sis supidusque minus?
 Hoc cave te moveat; sic est tibi crassa Minorua,
 Proficere ut valeant plus, mihi crede, sues.*

7. Ἀποκηρυττοῦ μὲν, *Abdicatus*. Declamatio pro filio Medico qui ob finatum patrem receptus, deinde quod furem matrem sanare non posset, altera vice abdicatur. T. I. p. 708-730.

Ἀπολογία πρὸς τῶν ἐπὶ μισθῶ &c. Vide μισθῶ.

8. Ἁρμονίδης, *Harmonides*. Epistola qua erudito amico vel Patrono offert scripta sua Lucianus, in uno illo, omnium calculos laturus se non dubitans: veluti Timotheus tibicen Harmonidi discipulo frastit, ut si ab omnibus Græcis laudari vellet, nobilioribus placere ac probari se elaboraret. T. I. p. 585-590. Vertit *Vincentius Obsopaus*.

9. Περὶ ἀστρολογίας *Astrologiz* divinatricis qualecunque elogium ac commendatio. T. I. p. 847-856. Vertit *Erasmus*.

Βίος Λακκιανῶ, infra Ἐνύπνιον.

10. Βίων πρῶσις, *Vitarum auctio*. Dialogus quo Mercurius Jovis jussu hominibus venum exponit veluti sub hasta Philosophos Pythagoram, Diogenem Cynicum, Aristippum Cyrenzum, Democritum & Heraclitum, Socratem, Epicurum, Chrysippum, Aristotelem & Pyrrhonem (quem Πυρρίαι codices Luciani vocant.) Singulorum dogmata & quorundam dicta quoque & facta ut sunt adderendum apertissima seligit & naso suspendit. T. I. pag. 370-388. Vertit *Martinus Bolerus*.

Περὶ γυμνασίων. Supra, in Ἀνάχαρσις.

11. Δημόνακτος βίος. Vita & Apophthegmata Demonactis Cyprii, Philosophi Eclecticis non diu ante defuncti T. I. p. 857-872. Vertit *Vincentius Obsopaus*, Laudat Eunapius in proœmio.

3. Ἀλιεύς ἢ ἀναβιῶντες. *Piscator, sive reviviscentes.* Dialogus qui βίων πρά-
σκι recte subjicitur T. 1. p. 389 - 421. In hoc enim Philosophi
quos alitero dialogo subhastatos Lucianus finxerat, in vitam revo-
cati & pœnas à Luciano repetituri introducuntur. At hic Parrhesia-
des (istud enim nomen sibi adsciscit p. 400.) ad Philosophiam au-
daèter provocat, & accusante Diogene causam suam dicit, professus
se non antiquos illos Philosophos sed suæ ætatis & Philosophiz de-
honestamenta perstrinxisse, qui veterum illorum assumptam perso-
nam referrent pessime & indignissime, ὀργιλώτεροι μὲν τῶν κυνιδίων
ὄντες. δειλότεροι ἢ τῶν λαγωῶν, κολακυστικώτεροι ἢ τῶν πιθήκων, ἀσελ-
γέστεροι ἢ τῶν ὄνων, ἀρπακτικώτεροι ἢ τῶν γαλῶν, Φιλονεικότεροι ἢ
τῶν ἀλεχθουσίων. Itaque à Philosophia & Philosophis veteri-
bus absolutus, in jus vocat novos, & potestatem accipit Phi-
losophastus quos præfixa hamo auri particula piscatur, caute-
rio inurendos.
4. Ἀλκυῶν ἢ περὶ μεταμορφώσεως. *Halcyon sive de transformatione* dialogus
brevis quo Socrates Chærephontem occasione auditæ halcyonis
de mutatis in aves mulieribus quærentem, monet nihil Diis esse
ἀδύνατον, & interum natura pleraque nos latere. T. 1. p. 167-172.
Latine vertit *Augustinus Dabius* Senensis. Non Luciani videtur esse
hic Dialogus sed *Leontis* Academici. Vide quæ dixi lib. 3. cap. 1.
inter scripta Platoni supposita num. 3. *Luciani quidem profusus non esse,*
tum diètio lenta & oscitans, tum sententiarum levitas & argumentorum frigi-
gus & delirationes arguunt satis, inquit Marcilius, nimis meo judicio
deprimens hoc scriptum, licet à Luciani quod fateor genio alie-
num. Exstat & Græce ac latine in Dialogis Luciani selectis,
Augustoriti P. Ettonum editis.
- Ἀναβιῶντες. Vide paulo ante, ἀλιεύς.
5. Ἀνάχαρσις ἢ περὶ γυμνασίων, Dialogus Anacharfidis & Solonis de ra-
tione & usu vel abusu Gymnasiorum T. 2. 269-298. Vertit Vin-
centius Obsopeus.
6. Πρὸς ἀπείδευτον καὶ πολλὰ βιβλία ἀνέμνον, ad indoctum multos libros
coëmentem. T. 2. pag. 378-395. Vertit *Anastasius* quidam. In Jani
Nicii Erythraei Eudemia pag. 253. exstat Epigramma quod Lucianei
libri argumentum non injucunde repræsentat:

*Scriptorum totio famosa volumina terris
 Colligis, & plures das Charopino iussu.
 Quid tibi cum libris, quorum nec nomina saltem
 Nec titulos prompta voce referre queas.
 Quosque finis, multo conspersos pulvere blattis,
 Et gratas avidis muribus esse dapes?
 Nam nullam tangis, sed tanquam sacra profanus
 Non digna metuis collutulare manu.
 Numne times, sias tractandis forte libellis
 Doctior, aut stolidus sis stupidusque minus?
 Hoc cave te moveat; sic est tibi crassa Minorva,
 Proficere ut valeant plus, mihi crede, sues.*

7. Ἀποκηρυττοῦ μὲν, *Abdicatus*. Declamatio pro filio Medico qui ob fir-
 natum patrem receptus, deinde quod furem matrem sanare
 non posset, altera vice abdicatur. T. I. p. 708-730.

Ἀπολογία πρὸς τῶν ἐπὶ μισθῶ &c. Vide *μισθῶ*.

8. Ἄρμονιδος, *Harmonides*. Epistola qua erudito amico vel Patrono offert
 scripta sua Lucianus, in uno illo, omnium calculos laturus se non
 dubitans: veluti Timotheus tibicen Harmonidi discipulo frastit, ut
 si ab omnibus Græcis laudari vellet, nobilioribus placere ac probari
 se elaboraret. T. I. p. 585-590. Vertit *Vincentius Obsopanus*.

9. Περὶ ἀστρολογίας *Astrologiz* divinatricis quaecunque elogium ac
 commendatio. T. I. p. 847-856. Vertit *Erasmus*.

Βίος Λακκιανῆ, infra Ἐνυπνιον.

10. Βίων πρᾶσις, *Vitarum actio*. Dialogus quo Mercurius Jovis iussu ho-
 minibus venum exponit veluti sub hasta Philosophos Pythagoram,
 Diogenem Cynicum, Aristippum Cyrenzum, Democritum & He-
 rarchtum, Socratem, Epicurum, Chrysippum, Aristotelem & Pyr-
 rhonem (quem Πυρρίαι codices Luciani vocant.) Singulorum dog-
 mata & quorundam dicta quoque & facta ut sunt adderendum ap-
 tissima seligit & naso suspendit. T. I. pag. 370-388. Vertit *Marti-
 nus Bolerius*.

Περὶ Γυμνασίων. Supra, in *Ἀνάχαρσις*.

11. Δημόνακτος βίος. Vita & Apophthegmata Demonactis Cyprii, Phi-
 losophi Eclecticis non diu ante defuncti T. I. p. 857-872. Vertit
Vincentius Obsopanus. Laudat Eunapius in proœmio.

12. Δημοσθένες ἐγκώμιον, Encomium Demosthenis, T. 2. pag. 685-708. Vertit *Philippus Melancthon* & in sua Demosthenis editione *Hieron. Wolfius*.
13. Περὶ τῆ μη ραδίως πισύεω Διάβολῆ, de non temere credendo calum-
nias. Liber lectu dignissimus T. 2. pag. 396-431. Vertit *Philippus Melancthon*, *Rudolphus Agricola*, Lovan. 1530. 8. & *Adrianus Marius Nicolaius*. Edidit etiam *Jacobus Tollius* V. C. cum notis Lugd. Bat. 1677. 12. quæ in editione *Luciani Amstelodamensi* singulis sunt paginis subjunctæ. Gallice vertit *Antonius Crappier*, Lugd. 1551. 8.
14. Διάλεξις πρὸς Ἡσίοδον, quod *Hesiodus* sine magna causa se jactet lau-
rum à *Musis* accepisse. T. 2. pag. 486-490. Vertit *Vincentius Ob-
sperans*.
15. Ἐνάλιον Διάλογοι, *Dialogi Marini* XV. 1. *Doridis & Galateæ* 2. *Cy-
clopis & Neptuni*, 3. *Alphei & Neptuni*, 4. *Menelai & Protei*,
5. *Panopes & Galenes*, 6. *Tritonis Amymones & Neptuni*,
7. *Noti & Zephyri*, 8. *Neptuni & Delphinum*. 9. *Neptuni &
Nereidum*. 10. *Iridis & Neptuni*, 11. *Xanthi & Maris*. 12. *Do-
ridis & Thetidis*. 13. *Neptuni & Enipei*. 14. *Tritonis & Nerei-
dum & Iphianissæ*. 15. *Zephyri & Noti*. T. 1. p. 238-261. Latine
vertit *Jacobus Micillus*. primum dialogum *Erasmus*. Ex his 2, 4, 5, 8, 9,
10, 11, 12, 14. occurrunt Græce & latine in *Dialogis Luciani* sele-
ctis *Augustoriti Pictonum* editis. 1620. 8.
16. Ἐταιρικοὶ Διάλογοι, *Dialogi meretricii* XV. quibus mulierum vitia &
lascivi mores perstringuntur. T. 2. p. 515-557. Vertit *Jacobus Mi-
cillus*. Νεκρικὸς & ἑταιρικὸς *Luciani λόγος* lectos sibi testatur *Pho-
tius* Cod. CXXVIII.
17. Διάλογοι Θεῶν, *Dialogi Deorum* XXVI. 1. *Promethei & Jovis*, 2. *Cu-
pidinis & Jovis*, 3. *Jovis & Mercurii*, 4. *Jovis & Ganymedis*,
5. & 6. *Junonis & Jovis*. 7. *Apollinis & Vulcani*. 8. *Vulcani &
Jovis*, 9. *Neptuni & Mercurii*, 10. *Mercurii & Solis*. 11. *Veneris
& Lunæ*, 12. *Veneris & Cupidinis*, 13. *Jovis, Æsculapii &
Herculis*. 14. & 15. *Mercurii & Apollinis*. 16. *Junonis &
Latonæ*, 17. *Apollinis & Mercurii*. 18. *Junonis & Jo-
vis*, 19. *Veneris & Cupidinis*: 20. *Dearum judicium occasio-
ne pomi Paradisi*. 21. *Martis & Mercurii*, 22. *Panos & Mercurii*,
23. *Apollinis & Bachi*, 24. *Mercurii, & Majæ*, 25. *Jovis & So-
lis*, 26. *Apollinis & Mercurii*. Hos dialogos ridendis Græco-
rum diis eorumque criminibus exagitantis comparatos latine ver-
t

tit *Jacobus Micyllus*. 12, 19, 21, 24. *Erasmus* T. I. p. 185-251. Ex his 3, 7, 8, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 24, 25, & 26. exstant Græce & latine in dialogis selectis Augustoriti Pictonum editis.

18. *Νεκρικοὶ Διάλογοι*, *Dialogi Mortuorum* XXX. 1. Diogenis & Pollucis. 2. Cræsi Plutonis, Menippi, Midæ & Sardanapali. 3. Menippi Amphilochi & Trophonii. 4. Mercurii & Charontis. 5. Plutonis & Mercurii. 6. Terpionis & Plutonis. 7. Zenophanæ & Calidemidæ. 8. Cnemonis & Damippi. 9. Simyli & Polystrati. 10. Charontis & Mercurii, Menippi, Charmolichi, Lampichi, Damafæ. 11. Cratetis & Diogenis. 12. Alexandri, Annibalis, Minois & Scipionis. 13. Diogenis & Alexandri. 14. Alexandri & Philippi. 15. Achillis & Antilochi. 16. Diogenis & Herculis. 17. Menippi & Tantali. 18. Menippi & Mercurii. 19. Æaci, Protefilai, Menelai & Paridis. 20. Menippi & Æaci, Pythagoræ, Empedoclis & Socratis. 21. Menippi & Cerberi. 22. Charontis & Menippi. 23. Plutonis, Proserpinæ & Protefilai. 24. Diogenis & Mausoli. 25. Nirei, Therstæ & Menippi. 26. Menippi & Chironis. 27. Diogenis, Antisthenis, Cratetis & pauperis. 28. Menippi & Tiresiæ. 29. Ajacis & Agamemnonis. 30. Minois & Softrati. T. I. pag. 262-324. Vertit *Jacobus Micyllus*. Dialogum 15. 14. *Ottomarus Luscinus*. 3, 7, 8, 9, 11, 13, 17, 18, 21, 22, 24, 25, 26. *Erasmus*. 16, 12, 6. *Petrus Virunius*. 10. *Martinus Bellerus*. Leguntur etiam omnes excepto 16. & 28. cum nova versione in dialogis selectis Augustoriti Pictonum editis, sed alio ordine, hoc nempe: 2, 4, 5, 7, 9, 11, 18, 21, 22, 23, 8, 24, 29, 15, 6, 17, 30, 1, 13, 12, 20, 10, 27, 3, 14, 19, 25, 26.

Dialogus *Virtus Dea*, in qua Mercurius & virtus colloquantur, latine exstat T. 2. pag. 864. 865. ad Luciani imitationem ab erudito aliquo scriptus, ut Dialogi mortuorum Gallice ante aliquot annos editi ab ingeniosissimo Fontenello.

Dialogus Luciani selectos libris 2. atque una cum his Timonem cum latina versione emendata & ad calcem libri subiecta edidit Gvil. Dugardus Lond. 1677. 12. Anglice etiam prodire selecti dialogi cum Luciani vita auctore Fr. Hicckesio Oxon. 1634. 4.

19. *Δίκη Φωνήων*, *Judicium vocalium*, sive ingeniosa fictio actionis literæ contra literam T accusantis illam de raptu & vi quod exspolietur ab eadem omnibus vocabulis quæ per geminum T esse ferri debebant. T. I. pag. 45-50. Vertit latine *Martinus Bellerus* cujus versio vul-

vulgo estat. Præterea *Cælius Calpagninus* qui subjecit ex suo ingenio Apologiam litteræ T qua criminationes litteræ Σ acutè diluit. Basil. 1539 8. Exstat etiam in Amphitheatro Socratico Casparis Dornavii T. I. p. 680.

Διόνυσος. Vide infra. προσλαλιά.

20. Δις κατηγορέμεν ἡ διασημία, actio adversus Polemonem, Dionysium Heracleensem, Aristippum, Diogenem Cynicum, Pyrrhonem & Lucianum quod pristinas vitæ suæ rationes reliquissent. T. 2. p. 211-238. Vertit Jac. Micellus.
21. Περὶ τῶν Διψάδων, προσλαλιά. De dipsadum natura, quorum ietus inexplebilem sitim æffert. T. 2. p. 481-486. Vertit *Vincentius Ofsopæus*. Effigiem dipsadis ex veteri Codice MS. Nicandri exhibet *Lambecius* lib. VI. p. 294. & *Nesselius* parte III. post pag. 8.
22. Δραπέται, Philosophiæ querela ad Jovem de pseudophilosophis: & sumptæ de fugitivis servis sub splendido Philosophorum nomine homines decipientibus pœnæ, T. 2. pag. 592-606. Vertit *Bilibaldus Birkheimerus*. Sub initium hujus dialogi mentio Peregrini, qui se ipsum in flammis coniecit. Confer infra num. 62.
23. Εἰκόνες, Imagines quibus Pantheam Abradatz Xenophontei conjugii cognominem, & Avidii Casii, ut viro doctissimo M. V. la Crose videtur uxorem æffert, ejusque pulchritudinem depingit ac virtutes prædicat: T. 2. p. 1-16. Vertit *Vincentius Ofsopæus*
24. Ὑπὲρ τῶν εἰκονῶν, sive superioris scripti Apologia, qua non satis laudasse se Pantheam, nedum adulatorum more nimis encomiis onerasse contendit. T. 2. p. 16-31. Vertit idem *Ofsopæus*.
25. Περὶ τῆς ἐνυπνίας, ἢ τοῦ βίου Λυκιανῆ. De Somnio, sive vita *Luciani*, Narrat sibi cum juvenis à Patre statuariz destinatus & ab avunculo à quo artem discere debebat plagis sub auspiciis statim acceptus esset, lacrymis indormienti visam per somnium accedentem ad se statuariam & παιδείαν sive Eruditionem, quarum utraque ut *Herculem* olim Virtus ac voluptas invitaverit ut altera relicta sibi potius adhæreret. At *Lucianum* spreta statuariz oratione, eruditionem seclatam, & illi deinceps assidue adhærisset. Tom. I. p. 1-12. Vertit *Jacobus Micellus*. Legitur & cum alia versione in dialogis *Luciani* selectis *Augustoriti Pictonum* vulgaris.
26. Ἐπιγράμματα Epigrammata XXX. ex Anthologia collecta variis interpretibus. Et ἕκαστος δραπέτης ἀποτὸν fugitivus pœmation *Doricum* quod inter *Moschi* Idyllia legitur, ab aliis tributum *Luciano* &

in Amst. edit. editum cum Metaphrasi latina *Bon Vulcanii*. T. I. pag. 834-845. In Bourdelotii editione alia occurrit amoris fugitivi Metaphrasis auctore incerto, quæ incipit: *Perdideras natam genitrix*. Paulo liberius expressit etiam *Laurentius Gambam Brixianus*, optime si quid iudico *David Withfordus*. Hetrusco carmine *Nicolaus de Oddis*. Epigramma primum quod incipit: *Λυκιανὸς τὰδ' ἔγραψε* refert etiam Photius Cod. 128. Vigesimalium tertium quod incipit: *Ἐλλάδα νικήσασαν* imitatus est Aufonius hoc tetraſtico:

Lais anus Veneri speculum dico, dignum habeat se

Aeterna æternum forma ministerium.

At mihi nullus in hoc usus, quia cernere talem

Qualis sum nolo, qualis eram nequeo.

27. *Χάρων ἢ Ἐπισκοπῶντες*; *Charon sive Contemplantes*. Dialogus quo *Charon* ex inferis ad homines concedente *Dite* & accepto unius diei com meatu profectus *Mercurio* comite montes congestos incendit variaque contemplatur vana & stulta mortalium., potentum præcipue, consilia & actiones cæcas. Auscultat & *Solonem* sapienter cum *Cræso* colloquentem. T. I. p. 341-361. Vertit *Petrus Mellanus*.
28. *Ἐπιτολαὶ Κρονικαί* Epistolæ tres, una pauperis ad *Saturnum* petens ut opes æque inter homines dividantur, altera *Saturni* ad pauperem, suadens ut sua sorte contentus vivat. Tertia divinum ad *Saturnum*, de pauperum immodestia querentium. T. I. pag. 619-632. Pauperi huic nomen *Lucianus* imposuit *ἐγὼ τῷ Κρονικῷ χείρῳ*, *Κρὶν* ἐμοὶ τῷ τιμωρῶτάῳ χείρῳ. Confer *Sam. Petri Observationes* lib. I. cap. 9. Vertit *Erasmus*.
29. *Ἐρωτικὸν ἢ περὶ αἰρέσεων* *Hermotimus* sive de secta *Philosophiæ* eligenda Dialogus, scriptus à *Luciano* XL. annos nato (p. 514. itaque p. 552. *τηλικύτῳ ὧν* malim reddere *tanto ingenio cæcis quam ætate tam grandis*) & *Hermotimo Menecratis* F. (p. 543.) qui *Stoicis* se forte in disciplinam tradiderat, exponens, quam difficilis hæc res sit, quod cum multæ sint sectæ, eligi optima non possit nisi ab eo qui omnium integrum fecisset experimentum: (confer *Sextum Empiricum* pag. 467. contra *Mathemat.*) hæc vero vita ipsi hominis sit longius, & acere iudicium requirat, præterea incertum sit utrum quisquam *Philosophorum* ad eam quam profitetur ducat felicitatem,

- tem, cum in verbis omnes & nugis versentur & communem vitam vivere praeferat. T. 1. p. 504-570. Vertit *Vincentius Obsopaus*.
30. *Ἐρωτες* ad Theomnestum T. 1. p. 873-912, dialogus obscenus quem Aristaneto tribuit Burdelotius incerta conjectura. Colloquuntur Charicles Corinthius & Callicratides Atheniensis. Versio Anonymi lectorem curiosum sapissime decipit iudice eodem Burdelotio.
31. *Ἐυνύχου* *Eunuchus* seu *Pamphilus* dialogus in quo occasione Favorini qui per *Ἐυνύχον ἀπὸ Κελίων & Βαγόαν* perstringitur, false disputat Lucianus utrum Philosophus esse Eunuchus possit. T. 1. p. 840-846. Vertit *Erasmus*.
32. *Ζεύξις ἢ Ἀντιόχου*, *Zeuxis* sive *Antiochus* Allocutio Luciani ad Macedones qua indignatur Orationem suam nuperam ab ipsis tantum laudatam propter *παράδοξολογίαν* & novitatem, perinde ut Zeuxidis Hippocentaurum, vel Antiochum Soterem qui duce Theodota Rhodio Elephantorum ope à Gallis victoriam reportaverat. T. 1. p. 577-584. Vertit *Vincentius Obsopaus*.
33. *Ζεὺς ἐλεγχομένος*. Dialogus quo probatur si Jupiter & Dii fato sint obnoxii ut dicunt Poëtz, nullam esse religionem. T. 2. p. 117-127. Vertit *Vincentius Obsopaus*.
34. *Ζεὺς Τραγωδός*. Damidis Epicurei de Diis eorumque providentia à Timocle Stoico male confutata T. 1. p. 128-157. Vertit *Vincentius Obsopaus*.
35. *Περὶ τῶν Ἡλέκτρων ἢ τῶν Κύγνων* praefatio de Electro ac Phaëtonte & Eridani Cygnis T. 2. p. 369-370. Vertit *Vincentius Obsopaus*.
36. *Ἡρόδοτος ἢ Αἰτίων*, *Herodotus* sive *Aëtio*. Praefatio ad Sophistas Rhetoras & Historicos in Macedonia (Thessalonica forte) congregatos qua specimen aliquod ingenii editurus optat se eadem fortuna apud eos uti, qua Herodotus historicus cum Historicis sive in Olympiis praelegeret, vel Aëtio pictor, cum amores Roxaniae & Alexandri M. à se depictos in iisdem Olympiis inspiciendos daret. T. 1. p. 571-576. Vertit *Vincentius Obsopaus*.
37. *Θεῶν Ἐκκλησία* Deorum concilium super indignis in cœtum ipsorum receptis, qui per decretum eijciuntur. T. 2. p. 709-717. Vertit *Vincentius Obsopaus*.

38. Περὶ Θουσιῶν, de Sacrificiis dissertatio, qua contendit Græcorum Ægyptiorumque & aliarum gentium sacra & quæ de Diis eorumque vita, & sacrificiorum ac nidoris desiderio garrunt Poëtæ & credit vulgus, non seriam confutationem mereri, sed Heraclitum aliquem qui illorum inscitiam deploret, vel Democritum qui rideat amentiam. T. I. p. 361-371. Vertit *Erasmus*.
39. Ἰκαρομένηπιω ἢ ὑπερέφελος Dialogus quo Menippus vanæ hominum studia & Philosophorum insanientem sapientiam ridet. T. 2. 186-210. Vertit *Erasmus*.
40. Ἰππίας ἢ βαλανεύς, Præfatio, de balneo Hippiz non veteris Iulii Platoni, Apulejo & aliis memorati, sed alterius qui Luciani ætate vixit & in omni genere disciplinarum excellens fuit T. 2. pag. 354-359. Vertit *Vincensius Obsopæus*.
41. Πᾶς δὲ ἰστορίαν συγγράφειν, quomodo Historia scribenda sit, Liber ad Philonem, quo Milesium quendam, tum Creperium Calpurnianum Pompejopolitam, Callimorphum Medicum hastatorum legionis sextæ, Philosophum Corinthium Antiochianum Hieronicem Apolliniam, Demetrium Sagalassensem Pisidium aliosque ineptis libertate belli Romanorum cum Parthis A. C. 165, commissi scriptores perstringit, tum docet historicum alienam esse debere à verbis encomii & invectivæ, nec voluptati consulere alii lectorem nisi quæ ex veritate consequatur, neque in rebus nihili prolixiores præcipuas transvolare, sed prudentia civili & eloquentia instructum reique militaris perita, res prout gestæ sunt diligenter inquisitionis & in commentarios prius relatas narrare libere, perspicue, graviter non paucis illis ad quos scribentis amor, odium, metus & spes forte spectat, sed omnibus, & posteris principibus. T. 1. p. 600-639. Vertit *Jacobus Micellus*. Lucianus p. 618, præstatit se in alio opere ostensurum præmia quædam Historiarum esse, vulgus lectorum latentia. Nisi respicit alterum locum p. 635, scq. quod mihi non videtur.
42. Ἀληθὴς ἰστορία, Vera Historia libri II, hoc est fictæ narrationes (velut Jambuli cujusdam vel Ctesiz) de iis quæ Luciano contigerunt in portentosa navigatione per mare, insulas, aërem & lunam, tum in cæto ingenti, quo cum navi integra haustus est, denique postquam ex hoc mire evasisset, quæ vidit apud inferos in Campis Elysiis, in insulis impiorum, in Oniropoli, atque apud Bucephalos & Onofeleas

leas. T. 1. p. 639-692. In calce secundi libri promittit Lucianus plures libros de iis quæ sibi in terra contigerunt. Sed forte & hoc finxit tantum, non revera præstitit. Illi duo libri latine versi sunt à *Jacobo Micyllo*. Miror doctissimum Sirmondum qui p. 248. ad Sidonium ex hoc Luciani scripto quasi vere hoc contigisset annotat Laidem in uxorem ductam à Diogene Cynico.

43. Κατά τῶν Ἰνδῶν ἢ Τυραννῶν *Cataplus sive Tyrannus* dialogus quo Megapenthes Lacydæ filius tyrannus inter alios à Charonte ad inferos deduci fingitur, sed unus maxime invitus, & postea cum ad Rhadamanti vocaretur iudicium, multis iniustus repertus maculis, pæneque loco, svadente Cynisco Philosopho hoc consecutus, ut cum alii defuncti ex poculo oblivionis bibant, his unus perpetuo crucietur memoria amissarum opum & potentiz. T. 1. p. 422-443. Vertit *Petrus Mosellanus*.

Κρονικῆ Ἐπιστολαί. vide supra, Ἐπιστολαί.

44. Τὰ πρὸς Κρόνον De Saturno & Saturnalibus dialogus. T. 2. pag. 607. 613. Vertit *Erasmus*.

45. Κρονοσόλων Leges saturnaliorum. T. 2. p. 613-618. Vertit *Erasmus*.

46. Κυνικός sive commendatio vitæ Cynicæ. T. 2. pag. 717-727. Vertit *Ibo. Morus*.

Λύκιος vide infra, ὄν.

47. Λεξιφάνης sive Dialogus quo inepti affectatores obscuri sermonis svaviter deridentur. T. 1. p. 819-839. Vertit *Jacobus Micyllus*. Ceterum non esse Pollucem Onomastici scriptorem quem hoc scripto tangit Lucianus, probe docet Clariss. Hemsterhusius prolegom. ad præclaram suam Pollucis editionem. p. 30.

48. Μακρόβιοι sive Catalogus Græcorum Regum, Principum, Philosophorum, Historicorum, Oratorum, Poëtarum & Grammaticorum qui ætatem quam longissime produxerunt. T. 2. pag. 465-476. ad Quintillum. Vertit *Vincentius Obsopaus*. Alter liber de longævis Romanis ad eundem Quintillum vel intercidit, vel à Luciano non est scriptus. Vide p. 476.

49. Περὶ τῶν ἐπὶ μισθῶ σκωδῶντων de vili ac misera conditione eorum (eruditorum præcipue ac Philosophorum confer T. 1. pag. 35.) quibus mercede conductis in opulenti cujusdam familia est vivendum, ad Timoclem Philosophum, qui illud vitæ genus amplexurus erat. T. 1. p. 444-480. Vertit *Erasmus*.

50. *Ἀπολογία περὶ τῶν ἐπὶ μισθῶ στυλόντων*, *Apologia pro mercede conductis ad Sabinum Philosophum & ipsum atque amicum suum, sive libellus quo probat ad se non spectare quz superiore libro differuit, licet etate provectus* (*ἐν γῆρα ὑσάτω* p. 486.) sub Imperatore Remp. suscepit tractandam (procurator ut videtur in Ægypto constitutus à M. Antonino Imp. Vide p. 491. seq.) Vertit *Petrus Mosellanus*, non usque quaque feliciter, notante Bourdelotio. T. I. p. 481-494.

51. *Μένιππος ἢ Νεκρομαντία*. *Menippus sive Necromantia*, *Dialogus Menippi ex inferis redeuntis & Philonidæ, cui ille narrat quomodo ad inferos à Mago Mithrobarzane deductus fuerit quzque ibi viderit, & decretum adversus divites apud inferos conditum. Quod vero Tiresias Menippo in aurem susurrat, optimam vitam esse τῶν ἰδιωτῶν*, hoc p. 339. perinde ut p. 327. 505-554. nolim intelligere de vita *privatorum* sed *illiteratorum* qui Philosophis à Luciano opponuntur, difficiles nugæ magno cum fastu tractantibus. Confer T. I. pag. 410, 515, 516, 566. Sic p. 580. de pictura loquens *ἰδιώτην* se vocat Lucianus h. e. pingendi rudem. Sic & vocabulum istud accipitur Act. IV. 13. Vertit latine *Tho. Morus*, T. I. p. 324-340. Cum alia versione exstat in dialogis selectis qui prodierunt Augustoriti Pictonum.

52. *Μύας ἐγκώμιον* ingeniosa *masca descriptio & laudatio* T. 2. p. 372-377. quz cum aliis hujus argumenti legitur etiam Græce & latine in Casparis Dornavii Amphitheatro Sapientiz Socraticæ *joculæria* Hanov. 1619. fol. T. I. pag. 117. seq. Vertit ni *filior Pliniani Obsoletus*.

Νεκρομαντία. Vide paulo ante, *Μένιππος*.

53. *Νέρων ἢ περὶ τῆς ἐρύχης ἔιδμῶ*. *Nero sive de Isthmiz quam Nero molitus est perfoffione* dialogus inter Menecratem ac Musoniam T. 2. p. 798-804. Luciano argumentis non plane invictis abjudicat Jac. *Micyllus* qui latine vertit. Mentio illius à Nerone incassum tentatz perfoffionis apud Svetonium in Nerone c. 19. & Dionem LXIII. p. 712. Ante Neronem hoc idem frustra conati sunt Rex Demetrius, Julius Cæsar & Cæjus Caligula. Confer Nic. Bergierium lib. IV. de publicis Imperii Rom. Viis scilicet. 47. T. 10. thesauri Antiqu. Rom. p. 534. & Jo. Baptistam Ricciolum *Geographiz reformatæ* lib. I. c. 16.

- 54 Πρὸς Νιγρίνον Ἐπιστολή. *Ad Nigrinum Philosophum Platonicum Epistola* T. I. pag. 19.
 Νιγρίνου, ἡ περὶ Φιλοσόφου ἡθῶν. *Nigrinus, sive de Philosophi moribus* dialogus quo Nigrini tum de probis tum perversis (quales multorum eo tempore Romæ) hominum ac Philosophorum moribus sermones referuntur. T. I. pag. 20-44. Vertit præter Benedictum *Jacobus Micullus.*
55. Περὶ οἴκου. Utrum pulchra domus magis adjuvet an impediat dicentem. T. 2. p. 451-465. Posterior pars incipit p. 457. Vertit *Jac. Micullus.*
 ὅτι οὐκ ἐστὶν ἀλεκτρώων.
56. Λύκιος ἢ ὄνος. *Metamorphosis in asinum* T. 2. p. 76-117. Vertit *Vincentius Obsopæus.* Argumentum petitur ex *Lucii Patrensis λόγους μεταμορφώσεως* de quibus Photius Cod. 129. Meminit iterum Cod. 169. Imitatus est latinus scriptor Apulejus, cui fortassis inde *Lucii* prænomen à quibusdam datum. Confer *Salmasii prolegomena ad Solinum.*
57. Περὶ ὀρχήσεως. De saltatione ejusque virtutibus ac vitiis & præstantia adversus Cratonem Cynicum. T. 1. p. 783-818. Vertit *Vincentius Obsopæus.* Multos ante se de hoc argumento scripsisse testatur *Lucianus* p. 798. tangit id præter *Athenzum* etiam *Plutarchus* IX. ult. *sympos.* E recentioribus *P. Faber* lib. 1. cap. 12. *Agonist.* *Meursius* II. 12. *Misc.* *Lacon.* & in *Orchestra* T. VIII. thesauri *Antiqv. Græcar.*
58. *Palinurus* dialogus *Palinuri* & *Charontis* de nautarum vita quam *Palinurus* *Æneæ* nauta miseram, *Charon* aliis feliciorē esse disputat. Latine occurrit T. 2. p. 846, ad imitationem ut videtur *Luciani* à nescio quo compositus.
59. Περὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ἢ τοῖς ὅτι τέχνη ἢ ὀφθαλμική, ironica laus artis *Parasiticæ* in Dialogo *Tychiadis* cum *Simone Parasito*. T. 2. pag. 239-269. Vertit *Vincentius Obsopæus.* Legitur hic liber Græce & latine etiam in *Cæsp. Dornavii Amphitheatro sapientiz Socraticæ* T. 2. p. 113.
60. Πατρίδος ἐγκώμιον laus *Patriz* T. 2. p. 477-481. Vertit *Vincentius Obsopæus.*
61. Περὶ πένθους, de eo quod mortuos inepte vulgus prosequatur immenso luctu, pretiosis exequiis, ludis, cœnis ac monumentis. T. 2. p. 299-307. Vertit *Erasmus.*
 περὶ τῆς μὴ ραδίως πιστεύειν ἀμβολῆ. Vide supra in ἀμβολῆ.

62. *περὶ τῆς Περειγίνου τελευτῆς*. De morte Peregrini, Cynici Philosophi Pariani ex Christiani, qui senex se ipsum post Olympia celebrata A. C. 169, die 16. Julii in Arpina quæ viginti stadiis Olympia distabat, conscenso rogo, spectantibus omnibus combussit, Epistola ad Cronium T. 2. p. 556-591. Vertit *Vincentius Obsopaus*. Notis illustravit *Tan. Faber* Paris. 1653. 4. quæ in editione Amstelodamensi per singulas paginas Luciani verbis substrata sunt. Non integrum ad nos pervenisse hunc libellum contendit idem Faber p. 559. & 566, Peregrinum à Christianis rejectum innuit Lucianus p. 570. quod de idolothytis comedisset, hoc enim sibi volunt verba: ἀφθρηδ τὴν αἰσθημαὶ ἰδίω τῶν ἀπορήτων Varias hinc inde in CHRISTUM & Christianos effudit blasphemias pag. 565. seq. & per τοιοῦτον πρῶτον Christianorum pag. 567. videtur intelligere Johannem Evangelistam qui in Evangelio & Epistolis unus maximus omnium commendat illam de qua Lucianus ἀδελφότης. Quæ p. 587. de vulture ex rogo Peregrini evolante leguntur, iis cum doctissimo Lemonio vix crediderim perstringi acta Martyris Polycarpi: Viderint etiam alii num ad imitationem S. Ignatii fecerit Peregrinus, quod p. 588. traditur ante mortem omnibus sermo celebratoribus civitatibus Epistolas misisse, ἀποθήκας sive præcepta, admonitiones & leges. Fuit hæc sententia magni Pearsonii in iudiciis Ignatii parte 1. pag. 6. Meminit hujus libelli sive Epistolæ Svidas in *Ληκκιανός*. De Peregrino consule Valesium ad Ammiani XXIX. 1.
63. *Πλοῖον ἢ εὐχάς*, Dialogus stotida hominum vota perstringens exemplo amicorum navigantium, quorum alius opes, alius potentiam & imperium, alius voluptates sibi expetebat, in quorum nullo tamen vera felicitas consistit T. 2. p. 491-515. Vertit *Jac. Micyllus*.
64. *Προμηθεὺς ἢ Κάυκας* ☉. *Prometheus* sive *Caucasus*. Dialogus brevis quo Prometheus Mercurio & Vulcano diluit crimina sibi objecta, propter quæ jussu Jovis Caucasus ab illis affigendus erat. T. 1. p. 173-184. Vertit *Ottomanus Luscinus*. Legitur & cum alia versione in dialogis selectis, Augustoriti Piætonum editis.
65. *Πρὸς τὸν εἰπόντα*, *Προμηθεὺς εἰ ἐν λόγοις*. *Ad eum qui dixerat, Prometheus es in oratione*: quod dixerium alio sensu recipit, alio respoit ac retorquet, se vero characterem scribendi è Comædia & dialogomixtum sectari profitetur, T. 1. p. 13-19. Vertit *Jacobus Micyllus*.

66. Προσλαλιὰ ἢ Διόνυσος. Præfatio de Bacchi exercitu muliebri ab Indis præter meritum contempto T. 2. p. 360-364. Vertit *Vincentius Obsopaus*.
67. Προσλαλιὰ ἢ Ἡρακλῆς. Præfatio de Hercule Gallico T. 2. p. 365-368. Vertit *Erasmus*.
68. Ἐπιτόρων διδάσκαλος, de vera & falsa eloquentiæ ratione. T. 2. p. 308-325. Vertit *Bilibaldus Birkheimerus*. Hoc libello Julium Pollucem perstringi, cujus Græcum Onomasticon habemus, auctor est Græcus Luciani Scholiastes. Sed vide quæ adversus hanc sententiam nuper disseruit Clarissimus Pollucis editor Hemsterhusius in prolegomenis p. 31. seq. qui Dioscoridem quendam Rhetorem illius ætatis à Luciano exagitari existimat.
69. Σκύθης ἢ πρῶξενός. *Scytha sive Hæbes*. Allocutio ad binos nobiles disertissimosque Macedonas (Theffalonicenses ut ex pag. 597, conjicit Marcilius incerta suspicione) quibus innotuisse se Syrum adeoque peregrinum, & probari non minus gaudet, quam Anacharis olim à Toxari cive suo introductus in amicitiam Solonis, in quo uno totas jam habebat Athenas, totam Græciam. T. I. pag. 591-599. Vertit *Vincentius Obsopaus*.
70. Συμπόσιον ἢ Λάπιθαί. Convivium Philosophorum Hermonis Epicurei, Stoicorumque Zenothemidis ac Diphibi, Cleodemi Peripatetici, Platonici Jonis, Alcідamantis Cynici, Grammatici Ilistizi, Rhetoris Dionysiodori & Dionici Medici in Chæreæ, Aristæneti F. nuptiis cœna exceptorum, qui post ineptias varias & contentiones tandem Lapitharum instar inter se misere digladiantur. T. 2. p. 633-655. Vertit *Erasmus*, sæpe alienus ab auctoris mente, ut notatum Bourdelotio.
71. Περὶ τῆς Συρίας Θεῆς. De Syria Dea sive matre Deum ejusque templo & sacris. T. 2. p. 656-684. Vertit *Jacobus Micyllus*. Scriptus est hic liber dialecto Jonica & Luciano hinc abjudicatur à Petro Jurieo in Hist. Critica rituum Judaicorum, Gallice non ita pridem edita. Sed Arrianus quoque cum reliqua Attice scripsisset, nonnulla (ut Indica) scripsit Jonicè. De Dea Syria consulendus præter laudatum Jurieum Seldenus syntagm. 2. de Diis Syris cap. 2. Quæ de arca Deucalionis p. 661. & columba p. 676. à Luciano traduntur, illustrat Octavius Falconerius in diss. ad numum Apameensem T. X. Antiq. Græcar. p. 678.

72. *Τίμων ἢ Μισάνθρωπος. Timon * sive Misanthropus, dialogus quo Timon post invectivas in Jovem quod contemptum sui ipsius non ulciscatur, queritur se pro liberalitate, ex divite egenum redditum: Jupiter à Mercurio monitus jubet Plutum cum thesauro ad Timonem accedere, Plutus recusat, iterumque jussus ire claudicat, licet à Dite quoties mittitur & cum sese recipit ad volare celerrime & aufugere rapidissime consuevit. Denique deductus ad Timonem labore, robore, fortitudine & sapientia stipatum ab hoc ægre recipitur ingenti thesauro effosso. Mox Timo ipse quantum mutatus ab illo. A Philiaide assentatore, a Gnathonide parasito & Demea Rhetore, Thrasycleque Philosopho tum Blepsia Lachete ac Gniphone adulationis perfidiæque & cupiditatis pœnas repetit. Ita totum hoc scriptum perstringit ineptam divitiarum cupiditatem; perversos divitum mores, profusionem, luxum, asperitatem, fastum, avaritiam, denique divitias ipsas indignis fere obvenientes, & improbos assentatores. T. I. p. 51-167. latine vertit Erasmus. Cum notis separatim edidit Lambertus Barleus Lugd. Bat. 1652. 8. & emendatus Tan, Faber cum notis Paris. 1655. 4. Utriusque animadversiones in editione Amstelodamensi comparent, Barlezi quidem singulis subjectæ paginis, Fabri ad prioris voluminis calcem. Legitur & cum alia versione in dialogis selectis Luciani, editis Augustoriti Pictonum,*

73.

* Timon Atheniensis Echecratides è tribu Colyto, clarus fuit circa tempora belli Peloponnesiaci quod gestum ab Ol. LXXXVII. 1. ante CHRISTUM 432. *Timonem & ipsum* deferentem ob Alcibiadis amores finxit Libanius declamat. IX. T. I. p. 343. Callimachi in eum Epigramma III. 7. Anthol. Ab hoc Antonius ab Augusto victus regiana suam vocavit Timonium, in ea deinceps Timonis ad instar procul ab hominum consortio victurus teste Strabone lib. 17. p. 546. Confer Plutarchum in Antonio pag. 948. seq. qui præter dicta ejus quaedam & Callimachi Epigrammata affert Timonis Epitaphium & ab Aristophane & Platone Comicis ob *μισάνθρωπίαν* reprehensum refert. At Pseudo Plato Philosophus Epist. 24. inter eas quas Allatius edidit *συνέγνων ὅτι Τίμων ἐκ τῆς ἀρα μισάνθρωπος, μὴ εὐερίστων μεττοι ἀνθρώπων ἐκ τῶν ἀλλοθι Φιλίαν.* De hoc Timone & morte ejus Svidas in *ἀπορίωνας*. Hunc inferorum janitorem fingit Lucianus 2. *Vernæ Hist. T. I. p. 683.* Fuit & alius Timon Junior Sillographus Poeta, patria Philiasius, *ἰδιοπραγμων* & ipse, teste Laërtio IX. 112. discipulus Pyrrhonis Sceptici, de quo supra Lib. III. c. ult. dixi. Præterea Timonem Ægyptium, memoratum Ptolemæo Hephæstionis lib. 4. & Timonem quem in sympotiacis suis colloquentem inducit Plutarchus.

73. Τοξάρις ἢ Φιλία, Dialogus quo Toxaris Scytharum, Mnesippus Græcorum in amicitia fidem prædicat. T. 2. p. 32-75. Vertit *Erasmus*. prodiit etiam separatim Antwerp. 1547. 4. Gallice *Blasius de Vigenere* transtulit una cum Platonis Lyfide & Lælio Ciceronis. Paris. 1579. 4. Ante eum *Claudius Puteanus* Professor linguæ Gallicæ in Academia Lovaniensi Antwerp. 1563. 4.
74. Τραγοποδάγρα five Drama breve quo podagra velut Deæ alicujus potestas & vis celebratur, T. 2. p. 804-823. Carmine vertit *Joannes Sina-rius* cujus Metaphrasin servavit etiam Burdelotius in sua editione & Caspar Dornavius Amphitheatro Sapientiæ Socraticæ. T. 2. p. 196.
75. Tragopodagræ in Luciani edit. subjicitur ἀκύνθως, alterum dramation, quo Podalirii ille & Aftasiz filius podagricos non impune ridens, sed & ipse postea à podagra misere prostratus inducitur. T. 2. pag. 823-833. Vertit carmine præter *Jacobum Micellum* cujus Metaphrasin Burdelotius quoque servavit, *Adriannus Cbilius* Antwerp. 1533. 8. Confer si placet Jacobi Balde solatium podagricorum, Monachii 1661. 12. & Gerhardi Feltmanni librum de Dea Podagra Brem. 1693. 8.
76. Τυραννοκτόν⊕, Tyrannicida five Declamatio probans quod ex intentione licet non ex verbis legis præmium Tyrannicidæ debeatur ei qui Tyrannum occisurus, filium ejus non minus crudelem & à quo Pater totus pendebat, transfoderat gladio in vulnere relicto, quo Pater Tyrannus postea filio mortuo superveniens se ipsum intemit. T. I. p. 693-707. Vertit & ei contrariam declamationem latinam non minus disertam opposuit *Erasmus*.
- Τύρανν⊕. Vide supra, Κατάπλως.
77. ὑπὲρ Ἐν τῇ προσηγορίᾳ πηλίσματ⊕. Apologia pro lapsa inter salutandum, ad Aesclepium five Aesculapium quem p. 503. Φίλτατον vocat & p. 501. ἀρχόντα, cui cum χαῖρε Salve dicere mane debuisset, dixerat σγίλανε Vile. Scripta à sene, ut patet è verbis ληρῆν ὑφ' ἡλικίας. T. I. p. 495-503. Vertit *Jacobus Micellus*.
78. Φάλαρις πρῶτ⊕, καὶ δεύτερ⊕ five declamationes duæ, prior Phalaridis nomine ad Delphos taurum suum æneum dono mittentis & severitatem suam excusantis, altera sacerdotis Delphici, recipiendum eum esse sudentis, T. I. p. 730-740. Meminit Photius Cod. 12. 8. Vertit *Vincentius Obsopaus*. Legitur etiam Apologia Phalaridis ab Andrea Arnando scripta in Casp. Dornavii Amphitheatro Sapientiæ Socraticæ, T. 2. p. 18.

79. *Φιλόπατρις*. Dialogus Triephonis & Critiz, Christianum dogma de SS. Trinitate pag. 770. & 774. ita proterve ridens, ut simul de sententia Christianorum illius ætatis testimonium ferat non inficiandum. Sunt qui hunc dialogum esse putant scriptoris Luciano antiquioris. Mihi vero causa esse nulla videtur cur Luciano non tribuatur, licet fateor in aliis ejus scriptis non observari tantam Christianismi peritiam, quo argumento illum Luciano abjudicat Huetius p. 61. demonstrat. Evangel. At enim victoria illa de Persis in extremo dialogi memorata quid vetat quare non sit eadem de qua Marcus Antoninus & L. Verus triumpharunt A. C. 166. Confer Georgii Bulli defensionem fidei Nicenzæ sect. 2. cap. IV. §. 11. Dodwellum de jure laicorum sacerdotali p. 284. & Blondellum p. 228. de Episcopis & presbyteris. Quoniam vero p. 770. Paulum Apostolum qui Tarsis natus erat, exagitat sub nomine *Galilæi*, hinc Antonius Pagi ad A. C. LVI. n. 3. recte colligebat Christianos non demum à Juliano dictos fuisse Ethnicis per contemptum Galilæos. Per τὴν εὐχὴν ἀπὸ πατρὸς p. 779. Orationem Dominicam Lucianus intelligit, ut recte notatum Rigaltio ad Tertull. sed per *πελευνημὸν εἰδὴν* superadditam, non existimaverim notari clausulam, *quia tuum est regnum*, ut persuasum Joanni Gregorio c. 38. Observationum, sed *Δοξολογίαν* quandam & Carmen Evcharisticum, qualis est v. g. hymnus Clementis Alexandrini. In hoc dialogo pag. 769. juratur per Deum ignotum Atheniensem: *νὴ τὸν ἄγνωστον τὸν ἐν Ἀθήναις*.
80. *Φιλοφουδῆς ἢ ἀπιστῶν*, Dialogus Tychiadis & Philoclis, quo spectri & Magorum præstigiz ridentur. T. 2. pag. 326 - 353. Vertit *Thomas Morus*.
81. *Χαρίδημος ἢ περὶ κάλλους*. Pulchritudinis laus & commendatio T. 2. p. 781-797. Vertit *Jacobus Mycillus*. Luciani haud esse videtur viris doctis.
- Χάρων*, vide supra, *ἐπισκοπῆντες*.
82. *Ψευδολογιστῆς ἢ σολοικιστῆς* five de stribligine Græci sermonis observata in oratione Pseudo Sophistæ cujusdam, qui sibi belle ac pure loqui videbatur. T. 2. p. 728-762. Vertit *Jacobus Mycillus*. Notis illustravit *Jo. Georgius Grævius*. Amst. 1668. 8. cujus observationes in edit. Luciani Amstelod. per singulas paginas sunt substratæ. In his p. 753. merito laudatur *Paulus Leopardus* vir in his litteris præstantissimus, qui commentarios in hunc librum ante Græcicam scripturam. Vide eum ll. 17. Misc.

83. *Πευδολογιστής ἢ ἐπί τῆς ἀποφράδας*, adversus Polyevetem Sophistam quem recte se *ἀποφράδας* detestandum propter pessimos mores appellasse demonstrat. T. 2. p. 432. - 450. Vestit *Jacobus Micyllus*. Confer Svidam in *ἀποφράδας*.
Πευδομάντης. Supra in *Ἀλεξάνδρῳ*.
Ἰκίπης. Vide supra in *Τετραγοπόδα γράμ.*

III. Editiones Luciani.

Græcæ

1. Prima ac præstantissima editio Florent. 1496. fol.
  2. Venetiis apud Aldum 1522. fol. cum Philostrati utriusque imaginibus, descriptionibus Callistrati, & Philostrati vitis Sophistarum. Ex hac editione pleræque posteriores sunt expressæ, neglecta Florentina in non paucis locis meliorem, ut observatum Cl. Viro Joh. Jensio. Aldinam omnium quas viderit corruptissimam vocat Bourdelotius.
  3. 4. Hagenez 1526. & 1535. 8.
  5. 6. Basileæ 1545. 8. Jo. Ribitti 2. Vol. & A. 1555.
  7. Venetiis, 1550. cum Indice copioso 2. Volum. in 8vo, nova recognitione ut habet titulus emendata, apud Petrum & Jo. Mariani Nicolinos, Sabientes.
- Venetam editionem apud juntas excusam in 8. laudat cæterisque præfert Moses Solanus, qui in Anglia nuper spem Luciani à se recensendi & illustrandi fecit.

Latinae.

- Scripta pleræq; ab *Erasmo* * & *Tho. Moro* translata & ab *Erasmo* recognita. Paris. apud Ascensium 1514. 4. & Basileæ 1521. fol. apud Frobenium.
 Scripta omnia Variis interpretibus, cum argumentis & annotationibus *Jac. Micylli*. Francof. 1538. 1543. fol. Paris. 1546. fol. Lugd. 1549. fol.

S s s

Græcæ

* *Quæ* Luciani vertit *Erasmus* (vertit autem admodum juvenis; unde Græcæ linguae ignorantia sæpe peccare notavit *Palmerius*, Vide notas ad T. 1. edit. Amstel. p. 47.) legitur etiam tomo primo *Erasmi Operum* Basileæ olim & hoc ipso tempore iterum *Amstelodami* recursorum. Sunt autem hæc: *Saturnalia*, *Cronosolon*, *Epistolæ Saturnales*, de *Iuctu*, *Abdicatus*, *Icaro Menippus*, *Toxaris*, *Pseudomantis*, *Gallus*, *Timon*, *Pro tyrannicida*, de *mercede conductis*, *dialogi amatorii* XVIII. *Hercules Gallicus*, *Erynuchus* seu *Pamphilus*, *Convivium s. Lapithæ*, de *Sacrificiis* & de *Astrologia*.

Græcolatinè

1. Basileæ A. 1563, 8. Quatuor Voluminibus, apud Henr. Petri. Versio græcis adjuncta varios auctores agnoscit, argumenta sunt *Jacobi Miccylli*, denique notæ *Gilberti Cognati*, quibus accedunt ad libros plerumque annotatiunculæ *Job. Sambuci*. Hæc ipsa editio repetita Basil. 1619, 8. quatuor Volum. apud Seb. Henricum Petri.
2. Parisiis A. 1615. fol. cum Miccylli argumentis, versione Variorum & annotationibus brevibus & eruditis *Jo. Bourdelotii*, adhuc juvenis, calcem voluminis conjectis & Thomæ Gverino, quem Ictorum principem vocat, dicatis: tum notis antea ineditis Theodori Marcilii ad quædam Luciani loca, & selectis Gilberti Cognati. Elegans est hæc editio, quam Bourdelotius ait se emendasse collatis non modo editionibus sed 2. MSS. Bibl. Regis Galliz & Variis lectionibus Codicis Thomæ Linacri & Florentini. At Tan. Faber ad *Luciani Timonem* c. 1. negat se mirari satis posse illius impudentiam, qui usus est posteris imponere, professusque est editionem illam *Parisiensem* in forma maxima è MSS. Codd. Regiz Bibliothecæ expressam esse. Idem Bourdelotius testatur se novam Luciani versionem esse, Etam habuisse.
3. Salmurii A. 1619, 8. cum versione variorum à *Jo. Benedicte* interpolata, duobus Voluminibus. Hanc editionem Philippo Mornæo Benedictus inscripsit.
4. Amstelodami A. 1687, 8. duobus Voluminibus, cum *Joh. Benedicte* versione, & Anonymi *Scholiis Græcis* ** tum primum ex *Ms. Vossii* codice cura Joh. Clerici Viri Cl. editis, quæ separatim descripta singulis tomis adnectuntur. Præterea singulis *substantivæ* paginis in hac editione comparent notæ integræ Bourdelotii, & ineditæ antea neque adeo frequentes *Æg. Menagii*, *Francisci Gronii*, *Jac. Tollii*. Præterea quæ ad libros Luciani singulares annotant *Tan. Faber*, *Jo. Georg. Grævius* & *Lamb. Barleus*, selectæ quoque Cognati, Sambuci, &c. & quæ in Exercitationibus ad optimos scriptores Græcos de

Collector horum Scholiorum minime contempnendorum licet hinc inde lacunosorum in emendatorumque Christianus est, ut variis locis ipse indicat. Non valde antiquum esse, licet antiquissimum vocat Franciscus Junius in Catalogo Pistorum p. 12. constat ex eo quod T. 1. p. 34. laudat Magistri Grammaticam, ad Thomam Magistrum scripsit, Adde T. 2. p. 46

de Luciani locis quibusdam monuit *Jac. Palmerius à Grentemesnil*. Argumenta quoque Micylli præfixa libris singulis, & in calce tomi utriusque notæ antea ineditæ ad Lucianum Virorum doctissimos, *Jo. Georgii Grævii & Jac. Gronovii*. Si iterum curanda Luciani editio fit, danda erit opera ut Græca emendatius exoudantur, Versio hinc inde emendetur, nec omittantur *Jo. Brodai* atque *Pauli Leopardi* præclaræ ad Luciani loca non pauca observationes, quæ obvix sunt in lampade Artium Gruteriana. Denique ratio habebitur lectionum Lucianearum *Jo. Jensei* Viri Atticarum elegantiarum callentissimi, in quibus multa Luciani feliciter emendavit ope editionis antiquæ Florentinæ, multis eruditam lucem ex ingenio ac doctrina sua attulit, Lucem viderunt illæ lectiones Hagæ Comitum 1699, 8.

Gallicè

Transtulit Lucianum *Philippus Brevius*:

Longe elegantius *Porroetus Ablancurtius*, cujus versio recognita & emendata quintum lucem vidit Amst. 1683, 8. Prima editio prodierat Paris. 1634, 4. quarta Paris. 1674, 8. Quoniam vero non usquequaque Luciani mentem reddit hæc translatio, *Egidius Menagius* festive eam appellabat *la belle infidèle*, ut legas in *Menagianis* p. 329. *Matthæus Sladus* Epigrammate in Lucian:

Αὐτὰρ δυοῖα βίβη βλάσφημον τηλόθι Φεύγοις,
 Τηλόθι καὶ Φεύγοις τὸν μεταφραζόμενον,
 ὅν Κελτὶς δῶκεν γαίῃ γλυκερόν περ εἶντα,
 Κελτίδα γὰρ πολλὰν ἢ χάρω Ἑλλάδι ἔχει.

Anglice nonnulla Luciani transtulit *Fr. Hiccius*, *Hispanice* *Franciscus de Herrera Maldonato & Joannes de Jarava &c.* Anglice Lucianus è Græco versus exstat Lond. 1684, 8. quatuor Vol. *Ferrando Spenceo* interprete.

IV. Fuerunt & alii Luciani, ut 1) *Lucianus* Paphontes Tragicus, de quo supra lib. 2. c. 19. 2) *Lucianus* Marcionita, de quo præter *Epiphan.* & *Damascenum* hæresi 43. meminit *Nicetas IV, 15.* thesauri Orthodoxæ fidei. *Tertulliano* & alius est *Lucianus*. 3) *Lucianus*, Samosatensis, & ipse, sed Christianus & presbyter Antiochenus *Arrianis* favens qui ab eo se *Lucianistas* & *Collucianistas* appellabant. Vide *Theodorum* p. 15, & 21. *Hist. Eccles.* & *Valesium* in notis p. 6. ubi *Baronium* refellit

maculam illam à Luciani memoria abstergere cupientem. De hoc Luciano fufe etiam Bollandus in Actis Sanctorum ad diem septimum Januarii p. 357. seq. De editione Scripturarum Veteris Testamenti Græca *Lucianea* ab hoc Luciano emendata consulendus Ufferius libro de LXX. Interpretibus. De aliis ejus scriptis Caveus ad A. C. 294. Tillemontius &c. 4.) Lucianus Eunomii sororis filius Niceph. XIII, 1. 5) Lucianus Sophista, ad quem Juliani Imp. Epistola XXXII. 6) *Lucianus Antiochenus Libanii* æqualis qui in eum invehitur T. 2. Orat. 15. p. 433. seq. 7) *Lucianus Bellovacum* Apostolus de quo Bollandus 8. Januar. p. 459. seq. 8) *Lucianus* presbyter Caphargamalitanus in districtu Hierosol. circa A. C. 415, cujus Epistola de reliquiis Stephani Protomartyris è Græco conversa ab Avito Hispano presbytero existat apud Surium 3. Augusti. Vide Baronium & Caveum ad A. C. 415. Vossium IV. de Hist. Græc. pag. 488. 9) *Lucianus Byzæ* Metropoliæ circa A. C. 457. cujus Epistola ad Leonem Imp. pro Synodi Chalcedonensis confirmatione legitur T. 4. Concil. edit. Labbei pag. 908. 10) *Lucianus Monachus* de quo Græci in Menologio, 12. Martii. Prætereo Lucianum *Afeliensem*, Lucianum *Eugilianum*, aliosque in veteribus inscriptionibus obvios.

V. Philander ad Vitruvii VIII, 2. *Philoftratus quem alii Lucianum existimant Vita Apollonii Tyanei lib. VI.* Verba quem alii Lucianum existimant omiffa sunt in editione Vitruvii Laëtiana pag. 155. Ceterum hunc locum respiciebat Gvil. Cognatus cum scriberet ad Luciani Pseudomantem: *Guillemus Philander Castilionius in suo ad Vitruvium commentario hanc Apollonii vitam Luciano nostro adscribere videtur.* E Cognato id haufit Tho. Malvenda lib. 1. de Antichristo p. 34. quem ex alio scriptore non è *Philandro ipso* hoc retulisse recte olfecit Tho. Crenius XI. animadvers. p. 228. Idem dixeris de Vossio qui hunc de Luciano errorem facile refellit II, 15. de Hist. Græcis. Videntur autem mihi illi qui Luciano libros Philoftrati de Apollonii vita adscripserunt ex nulla alia causa in hanc manifestissimam opinionem devenisse, quam quod in antiquis editionibus Græcis Luciano Philoftrati scripta quædam subjiciuntur.

De sententia eorum qui *Epistolas Phalaridis* Luciano tribuerunt, dixi lib. II. cap. 10. Frequens Luciani imitator est Aristænetus, ut notatum Josæ Mercero notis ad Aristænetum.

CAPUT

CAPUT XVII.

De CLAUDIO GALENO

Elogium Galeni Chronologicum auctore Philippo Labbeo a) 1. - 20. Scripta Galeni quae exstant, recensita ordine litterarum, cum variis observationibus, & adscriptis numeris tomorum paginarumque editionis Graecae Basilicensis, Latinae Juntarum & Graecolatinae Parisiensis. 21. Scripta Galeni deperdita. 22. Editiones. 23. Index Scriptorum à Galeno allegatorum. 24.

S s s 3

I. CLAU-

a) Labbeus hoc elogium velut specimen Bibliothecae suae universalis strenue loco misit ad Jacobum Mentelium, & praefixa Mentelii Epistola edidit Parisi, 1660. ex typographia Claudii Cramoisy, 8. Qui ante Labbeum de Galeni vita commentati fuerunt, parum accurate hoc in argumento sunt versati, itaque ut recte Mentelius, *aliam vitam, alios scriptores postulabat is auctor, quem aetate eius tantum non suppar Enselinus V. Hist. c. ult. testatur etiam à nonnullis adoratum fuisse. Et Alexander Trallianus Medicinae scriptor illustris. Θεϊότατον appellat. Unde porro haec nomina, sane se sibi ac audiente Latino iactata meruerit ipse Galenus, dictu proclive est: Scilicet à mira humanumque adeo superante fastigium omnis generis eruditione, praeter summam medendi cum mixtura probitatis insigni peritiam, de qua in suis passim operibus, sed Ἰησ δειξά-πρωτικῆς III, 2, praesertim gloriatur his verbis: ὅ κ' ἔχει δὴλον ἐποίησα πολλοῖς &c. Quaratione multis qui talia viderunt manifestum feci quanta Medicinalis Methodi sis sit, quantique mali occasio fuerint, qui non servata Veteri Medicina nosas sceleratas condiderunt. Hac sane & vos praevertente, quanquam à principio recusantem, orando tamen impulisti, omne hoc opus tractandum susciperem. Quod Deos precor aliis quoque hominibus alicui sit usui. Certe minimam spem habeo propter eum qui nunc regnat bonarum artium contemptum, disbitiarum sero, exsimationis & cibilis potentia admirationem: Ad qua quisquis se convertit, is nulla in re veritatem invenire poterit. Verum haec prout DEO placebit, ita finientur.*

Alium praeterea libellum eodem anno 1660. Labbeus misit ad Gvidonem Patinum & Parisiis apud Guil. Benard. 8. excudi fecit hoc titulo: *Vita Claudii Galeni Pergameni Medicorum Principis, ex propriis Operibus collecta.* Hoc paginarum 83. opusculum constat meris Galeni locis ex editione Juntarum latine descriptis, atque per intervalla quatuor ab ortu Galeni ad annum aetatis 21. 29. 40. & obitum usque distinctis, adscripto subinde in margine, anno CHRISTI & aetatis Galeni. Quoniam vero hoc Chronologicum Elogium quod integrum hic exhibeo ex locis illis concinnatum est, itaque loca omnia quae in jam dicta Vita Labbeus exhibet, suis quaeque locis elogii annotavi, ut adeo utrumque Labbei libellum non ubique obvium lectori representem, quorum alterum humanitati Clarissimi Hudsoni qui Oxonia eum ad me misit, alterum Rev. Gustavi Schroederi, qui Parisiis illum mihi attulit, debere me profiteor. Videtur etiam tertium opusculum promittere Labbeus, *Chronologiam Operum Galeni*, saltem eorum quae exstare noscuntur, quae scilicet primo loco, quae deinde in de cursu aetatis, quae tandem in senectute conscripta fuerint. Sed illa nunquam vidit lucem.

I.

CLAUDIUS GALENUS, omnium Medicorum, post Hippocratem, facile Princeps; atque optimi Imperatoris iudicio, γνήσιος ἰατρός καὶ μὴ μόνον φιλόσοφος, Niconis Viri eruditissimi ac fedatissimis moribus præditi ex matre a) admodum iracunda, filius: natus est Pergami b) in Asia, nobili quondam Attalorum Regia, anno reparatæ per CHRISTUM salutis, circiter CXXXI, Hadriani Imperatoris XIV. vel XV. labente.

II. A patre b) non Geometratantum atque Architecto, ut tradit Svidas, sed Mathematicis omnibus cæterisque literis excultissimo, & quibusdam aliis eximia notæ Præceptoribus in pueritia c) Artes liberales apprime edoctus, atque ad omnem elegantiam humanitatemque informatus: absoluto XIV. seu, quod eodem recidit, ætatis XV. incunte anno JESU CHRISTI CXLV. Antonini Pii post Hadrianum imperantis VII. Philosophicis studiis sub Cajo (Platonico, & quodam Philopatoris Stoici discipulo) aliisque, operam navare cœpit: tum anno vitæ XVII. Christianæ Æræ CXLVII. à Patre per somnium admonito, deductus ad Medicos d) Satyrum, (Quinti discipulum) Stratonicum (Sabini Hippocratici discipulum & Escrionem Empiricum) aliosque nactus est in patria sua Præceptores. Εἶτ' ἐξ ἀνεράτων e) ἐναργῶν προτραπείς, ἑπτακαθόλου ἰτ' ἀγορεύω, καὶ τὴν ἰατρικὴν ἐποίησεν ἐμὲ ἀσκῆν ἀλλὰ τῆ φιλοσοφία, &c.

III. Cum decessisset f) magno filii mœrore charissimus Patrens Nicon, contulit se Smyrnam Galenus anno ævi sui XXI. **CHRISTY**

- a) Galenus c. 8. de dignoscendis animi morbis (classe II. pag. 50. edit. Venetæ) & a. 1. de sanctorum bonitate & vitio (ibid. p. 34.) Priore loco matrem suam refert adeo sæpe abreptam ira, ut morderet ancillas.
- b) X. de simplic. Medicam. ubi de cafeo. (classe V. p. 74.)
- c) II. 5. de differentiis pulsuum (classe IV. p. 47.) & VIII. 3. methodi medendi (Classe VII. p. 52.) & IX. 4. (p. 56. b.) lib. de Ordine libror. fuorum ad Eugeniannum (Classe II. pag. p. 15.) De libris propriis c. 2. & II. (ibid. p. 11.)
- d) cap. 2. de præcog. ad Postum: & lib. 9. Method. medendi cap. 4. c. 2. de anat. administr. lib. 1. (classe I. p. 63.) de ordine libror. & XI. de simplic. Medic. p. 81. H. & lib. de atra bile c. 4. (classe I. pag. 34.) lib. 1. de alimentor. fac. (classe 2. p. 7.) & IV. 2. de loc. affect. (classe 4. p. 22. E.)
- e) De ordine libror. (classe II. pag. p. 15. E.)
- f) Cap. 1. de cibis boni & mali succ. classe 2. p. 34.) a. 2. de lib. propr. (classe II. pag. p. 11.) c. 1. 1. 1. de anatomicis administr. (classe I. p. 63.) De ordine libror. classe II. pag. p. 15.) de atra bile c. 3. (classe I. p. 34.)

STI CLI. ut Pelopem, celeberrimum è Quinti discipulis Medicum; atq; Albinum, Platonicum Philosophum audire posset. Tum Corinthum ad Numefianum, non inferiorem Pelope, Quinti ejusdem auditorem. Sic aliis pluribus provinciis peragratis, g) Alexandriam tandem, Egypti nobilissimum emporium ac metropolim venit, in qua prz cateris Orbis urbibus, florebat Medicinz studium. Unde anno ætatis XXVIII CHRISTI CLVIII, digressus, in Patriam remeavit, ibique Pontificum h) annuorum jussu, curationem Gladiatorum suscepit, per quinque aut sex circiter annos.

IV. Hisce elapsis, Romam cogitavit i) anno ætatis XXXIV. instante, aut jam inchoato, CHRISTI CLXIV. Imperatorum Marci Aurelii Antonini cognomento Philosophi, & Lucii Veri fratris ejus IV. Certe Lucii meminit cap. 2. de Præcognitionibus ad Posthumum, cum primum suum in Urbem Romanam adventum describit; Antonini vero, initio libri primi de Anatomicis Administrationibus: neque enim interpretes recte ista reddiderunt, ἀρχὴν ἤρχμιν, &c. Anno sequenti, vitæ XXXV. diebus canicularibus, jugulum k) ei ab humero motum est, à quo decubuit per dies quadraginta, ut ipsemet narrat; multisque postea felicissimo successu sanitati redditus, magnum sibi nomen apud omnes plebejos, Optimates fecit; ut etiam à plerisque, ob admirandam in l) prædictionibus atque curationibus sagacitatem modo ἀποδοξολόγῳ, modo propter stupendam remediorum opportune adhibitorum vim atque efficaciam, ἀποδοξόποιῳ diceretur.

V. Grassante post aliquod tempus atrocissima illa peste, quam Capitolinus in Lucii vita aliique scriptores Romanarum historiarum describunt, m) Urbe se subduxit in Campaniam, ac Brundisio in Patriam vela

g) lib. 2. de nat. hum. com. 6. & III. 2. de compos. Medic. per genera (class. V. p. 210.) VI. 2. sec. locos (ib. p. 121.) V. 1. de san. tuenda (class. 2. p. 62.) II. 6. in Hippocr. de natura hum. (class. VII. p. 181.) & III. 8. in Hippocr. de victus ratione in morbis acutis (class. VII. p. 108.)

h) III. in Hippocr. de fracturis comm. 21. (class. VII. p. 223.)

i) cap. 1. & 2. de libr. propriis cap. 2. 3. 4. 7. 8. 9. de præcogn. ad Post. (class. IV.) lib. 1. de anatom. administr. c. 1. (class. 1. p. 63.) lib. 1. contra eos qui de typis scribere (class. III. p. 92.) lib. de Venæ sect. contra Erasistrateos qui Romæ degrebat (class. VI. p. 7.) I. in lib. Hippocr. de artic. comm. 21. (ibid. p. 251.)

k) lib. 1. de artic. com. 62. class. VII.

l) cap. 7. lib. V. de locis affectis (class. IV.)

m) cap. 1. & 2. de libr. propriis (class. I. sagog. p. 11. &c.) De præcog. ad Post. & alius locis

vela fecit, anno ætatis non tam exeunte, quam jam completo XXXVII Christianz Epochz CLXVIII. Verum diu in patria subsistete, ac optate ei otio frui non licuit: namque sub exitum ejusdem anni, aut sequentis CLXIX. principium, ab Imp. Marco Antonio, ac Lucio Vero è Parthica expeditione paulo ante reverso, qui tum Aquilejz morabantur, ut delectum militum haberent, copias undiquaque colligerent, comæatum, atque ad bellum Germanicum necessaria omnia commodius pararent, in Italiam evocatus est.

VI. Romam itaque secundo n) venit, atque Aquilejam profectus est: unde paulo post, ob sævientem acrius luem fugientibus Imperatoribus: ipsoque Lucio Vero prope Altinum, dum curru cum fratre vereretur, ictu sanguinis extincto, hyberno, ut videtur, tempore, sub finem scilicet anni CLXX. ipse quoque Galenus vix cum quibusdam aliis evasit, Romamque incolumis reversus est: quæ tertia ejus in Urbem profectio numerari potest,

VII. Marco Aurelio in Germaniam o) adversus Marcomannos, Quados, ac Sarmatas, cum exercitu abeunte, ipse in Italia hæsit, multosque tum procul negotiis fere omnibus, & usque ad obitum ejusdem Aurelii, totoque filii ejus Commodi tempore (quo imperante conflavit Pacis templum, & Galeni opera plurima incendio perierunt) vel Romæ, p) vel in patria (quando enim in eam remigraverit, non amplius reversurus in Italiam, omnino nescimus:) multos, inquam, libros cujusque generis conscripsit, vulgavitque, atque in iis librum de Præcognitionibus suis προς επιγεννη, q) anno vitæ LII. elapsis à disputatione adversus Stoicos & Peripateticos de voce & respiratione, XV. annis. Sub Helvio quoque Pertinace, qui anno CHRISTI CXCL. die Decem-

n) cap. 2. de libr. props. & cap. 9. ad Post. Meminit etiam sui ex Cypso & Syria pedestris itineris Romam versus per Thraciam & Macedoniam l. 9. de simplic. ubi de terra Lemnia, & inter ambulandum se dormivisse testatur l. 2. de motu musculor. c. 4.

o) Eodem loco & l. 3. de simpl. medicam secundum genera l. 2. c. 13. & l. de antid. &c.

p) Ad hanc periodum vitæ Galeni confer lib præcogn. ad Postum. c. 9. & 11. (class. IV. p. 214.) lib. 2. de alimentor. facult. c. 40. (class. II. p. 7.) cap. 1. lib. 1. & lib. III. c. 3. de compos. medicam. per genera (class. V. p. 210.) lib. IX. de simplic. Medic. ubi de Myfi: lib. 1. de antidot. c. 1. 2. 4. 13. & lib. 2. c. 17. (ibid. p. 100) De methodo curandi ad Hippocratem lib. 2. & V. 15. (class. VII. p. 17.)

q) ad præcognitiones referuntur, quæ in præfatione ad Postumum

cembri XXXI. sublato è vivis Commodo Principe, à frequenti Senatu nuncupatus est Imperator & paulo post à militibus interfectus; floruisse Galenum ex eo discimus, quod capite XIII. de propriis libris meminit libri unius ad Sectarum Professores de Concionibus publice habitis sub Pertinace (sic enim vertendum puto, *πρὸς τοῖς ἀπὸ τῶν αἰρέσεων περὶ τῶν ἐπὶ Περτίνακῶν δημοσίων ῥηθέντων*, non ut alii quidam: *Adversus Secretarios de publicè dictis coram Pertinace.*) Neque sane ulterius progressus videtur, quisquis in Svidæ Lexico, Galeni elogium texuit, dum asserit: *Γεγονένα ἐπὶ Μάρκου, καὶ Κομμοδῶ καὶ Περτίνακῶ τῶν Καισάρων ἐν Ρώμῃ.* (nisi forte ultimum illud (*ἐν Ρώμῃ*) non ad Imperatores Romanos referas, sed ad Galenum, qui cum sub his Cæsaribus Romæ vixisset, post Pertinacis necem, in patriam se receperit, ibique reliquum vitæ in otio litterario procul ab Aula strepituque transegerit: quæ videtur fuisse mens interpretum Wolphii atque Porti.

VIII. Hæctenus, quæ de Galeno diximus usque ad ætatis annum LXIII. ex ejusdem *πολλάκις ἐπιαυτολογεῖν* variis, ut vides scriptis deprompta sunt, nec in dubium à quoquam ulla ratione revocari posse videntur. Quod superest, an sub Didio Juliano, Clodio Albino, Pescennio Nigro, ac præcipue sub Severo, ejusque filio Antonino Bassiano, pariter floruerit, & quamdiu vitam Pergami aut Romæ traduxerit, quoque anno ætatis, atque æræ Christianæ expiraverit, quia eruditus viris nondum satis exploratum scimus: ex ejusdem libris, vel veterum scriptorum monumentis solerter atque operose disquirendum esse arbitramur.

IX. Gerardus Joannes Vossius in postumo de Philosophia opere, cum Medicorum seriem legit, Claudium Galenum sub Marco Antonino, Philosopho, item filio Commodo: quin & Helvio Pertinace, Didio Juliano, Clodio Albino ac denique Severo floruisse testatur. Sed nihil probat, ex aliis potius ista mutuatus, quam ex propria sententia locutus; cum in opere de Historicis Græcis atque alibi non semel sub Antonino Pio ex vulgari etiam eruditorum prope omnium opinione, licet minus commode, collocasset. Gesnerum, & qui Bibliothecam ejus contraxit, Simlerum, cæterosque qui aliorum fere semper insistant vestigiis, aut jejune admodum atque exiliter ista percurrunt, ac ne attingunt quidem, missos facio: controversiam omnem, non ex turbidis plerumque modernorum lacunis, sed ex limpidissimis ipsius Galeni fontibus finiturus.

X. *Joannes Martinus Eustachius*, Gambatenfanus in regno Neapolitano, Medicus doctissimus, cujus vigiliis ac lucubrationibus Galenica historia pluribus ante hac involuta fabulis, atque erroribus fœdatis, nimium quantum debet, apud æquos rerum æstimatores (si excursus præne continuos καὶ πάρεργα ἔργα μονονεχὶ μειζόμενα réseces, quæ tamen tacito pro more, ejus nomine non tam excrispsit, quam corruptit Joannes Neander Bremanus, in suis Medicinæ natalitiis) contendit clarissimum Medicinæ parentem assertorem, amplificatoremque Galenum sub Severo & Caracalla Romanis Imperatoribus vixisse, duobus potissimum mixus argumentis. Ac primo quidem ex libri primi de Antidotis cap. XIII. ubi Galenus testatur se Imperatori Severo Theriacam ipsius jussu, confecisse eodem modo, quo Antonino Augusto paraverat: Altero petito ex cap. 2. libri de Theriaca ad Pisonem. Scio utrumque illud argumentum quibusdam infirmis visum fuisse: ac primum quidem, quod ex familiari multorum auctorum consuetudine, ut pluribus alias observatum est, Severus Imperator pro Lucio Vero subrogatus sit; & ipsemet Eustachius fateatur pro Veromendose Capite primo libri adversus eos, qui de Typis scripserunt, haberi Severum. Alterum vero quod in libro de Theriaca, per Maximos illos Imperatores, quorum mentio est, non Severus pater, ejusque filius Bassianus, dictus ex militari tunica Caracalla: sed Marcus Aurelius & Lucius Verus Divi, ut loquebantur, Fratres intelligendi sint; ut necesse non videatur, fidem illius opusculi, quod Julius Alexandrinus, Andreas Mathiolus, aliique viri pereruditi abjudicare Galeno molantur, sollicitare:

XI. Verum neminem esse arbitror, qui attentè mente, speris que, ut ajunt, oculis; vel unum saltem ex duobus illis Libris evolverit, qui non illico in partes *Eustachii* transeat, ac fateatur Galenum non tantum sub Pertinace, sed etiam sub Severo Imperatore, vixisse. Quoniam autem rarissimus est illius *de vitæ Galeni liber in 40.* Neapoli anno MDLXXVII. apud Horatium Salvianum impressus, ac plerisque Medicorum filiis, ipsique adeo Joanni Antonidæ Vanderlinden scriptorum Medicorum collectori solertissimo hæcenus incognitus; E ejus Auctor quædam ad quæstionem spectantia prætermisit, in nonnullis peccavit, atque obscure admodum & intricate omnia pertractavit: Operæ pretium fore judicavi, si ipsa Galeni verba diffusius proponerem brevibusque observationibus illustrarem; nemo ut in posterum ea dare ambigere

re valeat : cum libri illi duo de Antidotis, ab omnibus usque ad hanc diem, tanquam genuini sincerique Galeni partus habeantur ; nec ullus eos, quod sciam, inter nothos supposititiosque rejecerit.

XII. Quæ capitibus primo & quarto libri primi de Antidotis habentur, præmittenda censeo, ut iis veluti jactis fundamentis, cætera, quæ ex Capite XIII. afferentur, firmitus consistant. Quod si quis, inquit, singulis diebus, quemadmodum tempestate nostra Aurelius Antoninus Imperator, ὁ καθ' ἡμᾶς γενόμενος αυτοκράτωρ Ἀυγούστου Ἀντωνίου, vel sicuti olim Mithridates solebat, Antidotum capiat, &c. tum quibusdam prætermittis: Fuit autem hoc, quo tempore, suscepto adversum Germanos bello, & ille in provinciis, quæ secus Istrum sunt, degeret, & ego me illum eo subsequi posse excusaveram. Verum quia imperator laudabat Antidotum à Demetrio Medico primario confectam, eo vita functo, Euphrati Medicinæ materiæ venditori, à quo simplices omnes medicinas ad Theriacam conficiendam emebat, per litteras significavit, ut sibi renunciaret, quisnam Medicus Imperatoriam Antidotum conficienti Demetrio affuisset. Ab eo itaque cum intellexisset, me semper Demetrio, quoties Theriacam componeret, astitisse, tum quidem eam me per litteras componere Antoninus jussit: Romamque postmodum reversus, quod ea præcipue delectatus fuisset, percontatus est, quam simplicium convenientia miscuissem, &c. Cap. IV. Quo tempore Antoninus imperabat, Theriaca à multis divitibus parabatur: deerantque idcirco nonnunquam eorum, quæ difficulter haberi possunt, simplicia quædam. Est enim admiratione dignum, quantopere divites Principum mores vel imitentur, videri saltem velint. Nam postquam ex humanis Antoninus excessit, pauci amplius aut Theriacam, aut Mithridatum conficiunt, &c. quæ ex cap. XIII. melius percipientur. Quo tempore, inquit, Antonino Imperatori vasa lignea, in quibus ejusdem generis Cinnamomum inerat, multa conspexi, alia Trajani, quædam Adriani, nonnulla Antonini, qui post Adrianum Imperator fuit, ætate reposita, &c. ex eoque Marco Antonino Imperatori Antidotum quandam composuissem, ipsam cæteris multum præstare deprehendi, adeo ut Imperator quoque ea digustata, medicinæ concoctionem, velut in aliis fieri solet expectare, noluerit, sed statim ea usus sit, nondum integre duobus mensibus elapsis. ANTONINUM subsecutus est COMMODUS, qui nec Theriacæ, nec Cinnamomi curam ullam habuit: sub quo non solum arboris illius, quod superfuerat, omne dissipatum est, verum etiam quodcunque post Adriani

tempora comparatum fuerat. Quo factum est, ut Nunc IMPERATOR NOSTER SEVERUS, cum me sibi Theriacam eo modo conficere jussisset, quo MARCO ANTONINO confeceram, ex Cinnamomo, Trajani & Adriani tempore reposito sumere coactus sim: imbecilliorque plane mihi visa est; & tamen nondum anni triginta interceserant: ab eo scilicet tempore, quo in Germania bellum Anno CHRISTI circiter CLXXI aut CLXXII. gerente ipso M. Antonino, prima illa Theriaca à Galeno, ejus jussu confecta est, ne forte cum quibusdam, triginta illos annos numeres tanquam elapsos à Theriaca jussu Severi composita, ad tempus, quo Galenus librum de Antidotis scriberet. Nec negligenda arbitror, quæ sequuntur, ex iis enim manifestissime concludi potest, Severi nomine, Lucium Verum non posse accipi. Verum ipsa combusta (apotheca, in qua res suas omnes pretiosas servabat,) quæ tempestate & Templum pacis incensum est, & hæc, & aliæ quinque Cinnamomi species, quas mihi conquiveram, periire. NUNC itaque, cum IMPERATORI NOSTRO SEVERO Theriacam componerem ex Cinnamomo Adriani tempore reposito, quod optimum visum est, elegi, &c.

XIII. Ex his, aliisque, quæ forte tibi in germanis Galeni operibus occurrent plurima, ad illius vitam, ætatemque indagandam plane necessaria, discimus Antoninum Pium, quem à Marco Aurelio ea nota distinguit, (qui post Adrianum Imperator fuit) non illum esse, qui singulis diebus Theriacam sumeret; sed Marcum Antoninum, Philosophum; de quo tam sæpe, & tam multa referre consuevit: & Demetrium Archiatrum sub belli Germanici initia obiisse, eique tum, in paranda imperatoria Antidoto, suffectum fuisse Galenum: atque Commodo Marci filio (sub quo Ædes Pacis conflagravit) aliisque usque ad Severum imperantibus, neglectam fuisse Theriacæ confectioem, quam SEVERUS TUNC IMPERATOR, (Ἐν τῷ ἔντι τῆς ἡμῶν αυτοκρατορίας Σεβήρος: filium, observes velim, hictaceri: ideoque scriptos illos de Antidotis libros videri, ante annum CXCIX.) iterum à Galeno jam senex voluit confici, nondum elapsis XXX. annis ab expeditione Germanica: proinde Severum hunc, de quo hic agitur, penitus alterum diversumque esse à Lucio Vero, qui anno exeunte, CLXIX. aut ineunte CLXX. apoplexia periit; licet is quoque aliquando Severus vocatus reperiatur. Quæ deinceps, ut spero, apud æquos judices invictissimæ ac inconvulsæ demonstrationis vicem obtinebunt.

XIV,

XIV. De Theriaca ad Pisonem, unde alterum probationis argumentum ducere voluit Eustachius, tria obiter observare nos licet. Ac primum quidem: Auctorem libelli illius vixisse sub Severo, & quidem inter annum 222 Christianæ CXCIX. quo Severus majorem natu filium, Bassianum, jam à biennio creatum Cæsarem, & M. Aurelii Antonini nomine insignem, in Imperii consortium allegit; atque annum CCXI. quo idem Severus, qui cum filio imperabat, Eboraci in Britannia mortuus est, die IV. Februarii: ideoque non mediocriter hallucinatos, qui cum Hieronymo Mercuriale (cujus paulo post, judicium de hoc libro, ad examen revocabimus) Lucium Verum hic accipiendum esse somniarunt. Verum præstat ipsum cap. II. audire loquentem. Aliqui singulis diebus incolumitate corporis ducti Theriacam assument, quemadmodum nos Marcum Antoninum, qui paulo ante Romanum Imperium summa integritate administravit & corporis sui temperamentum exacta prudentia cognovit, abunde quasi delicato quodam cibo usum novimus, τὸν θεῖον, (quæ vox ab interprete perperam omissa:) Μάρκον κ̄ ἡμεῖς οἶδα μὲν ἐν θεσμῶς ποτὲ βασιλεύσαντα, &c. Ab illo enim auctoritas medicamento amplior crevit, cum ejus efficacia latius inter homines divulgaretur: siquidem cum Imperator vitam sanam traduceret, utilitatis fidem Antidotus majorem obtinebat. Verum Antonini quidem temporibus opus solummodo Theriacæ communis fuit sanitatem Principis intuentibus. His autem IMPERATORIBUS, usus etiam publicus evasit. Licet enim omnibus nobis ab ipsis petere, & tradita per manus Antidoto liberaliter curari, &c. ἐπὶ δὲ τῶν νῦν μεγίστων αυτοκρατορῶν ἡ χεῖρς εἰς τὸ κοινὸν ἐφθάσῃ. Quo tempore Antipater (de quo consule sis, amice Lector, Vitas Sophistarum, à Philostrato conscriptas) cui Græcas epistolas scribere committebant, & ob morum gravitatem, exactamque Rhetoricæ artis peritiam, honoris plurimum deferebant, in renalem morbum incidens, &c. Ipso quoque sequentis capitis initio: Talem igitur, inquit, diligentiam circa hæc medicamenta, sicuti vides, cum NOSTRI IMPERATORES habeant, merito Theriacam quoque summa cura conficiunt, &c. Ex quibus hoc textitur argumentum: Auctor ille Demetrium Archiatrum, & Marcum Antoninum Imperatorem novit, eum scilicet (ne ad Pium confugas) qui singulis diebus Theriacam assumebat; quod uni duntaxat Philosopho ex libr. de Antidotis; convenire, luce meridiana clarius, jam ostendimus. Ac deinde vixit sub duobus Imperatoribus, qui Antipatrum Sophistam Græcis Au-

gustalibus Epistolis præfecerunt, τὰς Ἑλληνικὰς ἐπιστολάς αὐτῶν πράττειν πεπιστευμένον, & Theriacæ usum publicum liberalitate sua, atque in omnes qui egebant, communicatione frequenti induxerunt. Iis autem notis & insignibus alii designari nequeunt Imperatores, præter Severum, ejusque filium Caracallam; quod mihi probandum erat.

XV. Alterum est, Galenum non videri libri illius auctorem: sed alium quendam Medicum, qui superstes Galeno fuerit, & sub Imperatoribus Severo & Caracalla Theriacam componere solitus sit in usum eorum: aut certe ab aliquo nugatore, exercendi styli gratia, ex iis, quæ apud Galenum in libris de Antidotis, legerat; plerisque etiam sagacibus viris, fucum factum fuisse. Neque enim ignoro Aëtium Amidenum, Paulum Æginetam, & post eos, Serapionem, Rhazin, Avicennam; aliosque Arabes, nostrum quoque, ut mox docebitur, Glycam, hunc librum tanquam Galeni esset, citavisse. Quo enim tempore scripsisset illum Galenus, non video. An in adolescentia, aut virili ætate? At cum liber ille in lucem prodiiit, imperabant jam Severus & Caracalla, ut demonstratum est, Galeno annum vitæ ad minus septuagesimum agente. An in senili ac pæne decrepita ætate? Sed stylus juvenem sapit, & à gravitate Galeni præsertim senis, prorsus alienus est. Deinde, cui bono ad librum illum scribendum appulerit animum Galenus, qui paulo ante, cum Severus imperaret solus, aureos illos de Antidotis libros elucubraverat? Ad hæc, qui fieri potuit, ut περιαιτολογῶν, ac natura sua verbosior, præsertim in devexa ætate, Galenus, cum Marci Antonini meminit, cum Demetrii, cum Severi, de se rebusque suis sermonem nullum intermiscuerit? Cur de duobus libris περὶ Ἀντιδότων: cur de aliis à se scriptis opusculis, tacuit? Cur Præceptorum, quod frequenter faciebat, cur ejusdem ætatis aliorum Medicorum non meminit, laudator temporis acti, se puero, viro, ac sene, si quis alius? Postremo, cur stylus diversus omnino reperitur ab aliis, eodem ferme tempore conscriptis libris? cur in eo plurima verba, ab ipso alias non usurpata? cur fabulosa nonnulla inserta, & νεανικωτέρως ac pompam & eloquentiæ jactationem excogitata? quomodo à Galeno hac ætate, hac experientia, hac eruditione, ex vulgi sermone relata, quæ de trifolio & helenio leguntur, omnino mendosa, iisque contraria, quæ alibi scripsit? Neque plura de his modo: vocat & enim nos Hieronymus Mercurialis, Foroliviensis, Medicus doctissimus, ac sua tempestate clarissimus; cujus judicium de libro Theriacis

ees ad Pisonem, in plerisque Venetis editionibus, saltem in nona Anno MDCXXV. apud Juntas edita, qua usus sum, reperitur fol. 89. quintæ classis, tanquam quoddam adversus aliter sentientes, invictum argumentum. Verum nihil illo imbecillius, nihil à veritate remotius potuit excogitari. Eo enim collineat universa ejus oratio ut ostendat librum illum a Galeno adhuc juvene, esse conscriptum: ideoque arduum non esse intelligere, cur stylus pæne totus, diversus reperiat: cum omnes noverint, juvenes plerumque in scribendo ambitiosos, nec ita prudentes esse, ac stylum in dies magis castigari. Nec mirum videri debere, Galenum, natura alioquin loquaciorem, in juventute non eandem scribendi rationem, quam in ætate provectiore, secutum fuisse. Unde vero probas, ô bone, juvenem tum extitisse Galenum? An juvenem vocas, qui Marcum Antoninum Imperatorem noverit, annum XXXIV. ætatis aut XXXIX. jam supergressus, ac deinde sub Severo ejusque filio Theriacam in usum Imperatorum composuerat? Quæ autem de Archiatro Demetrio in medium adducis, vel sola, causam tuam jugulant. Certum quippe est ex lib. I. de Antidotis, (ut supra jam observatum) Demetrium obiisse, dum Marcus Antoninus, bello Germanico, circa Istrum occuparetur; nec cap. XII. ullus apex vel minimus apparet, unde elici possit, Demetrium in vivis fuisse, cum liber is scriberetur. En ipsissima verba: Δημήτριος ὃ καὶ αὐτὸς κατὰ ἡμᾶς ἀρχίατρος γενόμενος &c. Quid, amabo, obstat, quo minus hæc æque à Galeno sene atque à juvene dici potuerint? An ii. qui nobis trigessimum aut quadragesimum annum agentibus convixerunt, ac paulo post defuncti sunt, nostræ ætatis homines dici nequeunt, etiamsi natura duce ac faventibus Superis ad septuagesimum aut octogesimum ætatis annum postea provehamur? sic sane Ducæum, Caussinum, Sirmondum, Petavium, Richelæum, Bignonium, Borbonium, Morinum, aliosque, quos vidimus, audivimus, suspeximus, inter eruditos ætatis nostræ homines numerare solemus. Quod vero subjicis pro Marco Antonino, quem jam interiisse auctor ille denarrat, legendum esse: Antoninum Pium, eundemque etiam Theriaca ob valetudinem: sicuti tiliacis tabulis pectore fasciis alligatis, ad curvitatem retardandam, usum esse; & ob longam atque satis vigentem senectutem (nam LXXVIII. annum attigit) Theriacæ magnam auctoritatem

tatem addidisse non tantum pluma levior, conjectura; sed falsissima, ac rationi penitus dissentanea imaginatio est, cujus genuinorum Galeni Operum lectio vel perfunctoria, aditum non patitur.

XVI. Quare ut cætera, amputem, auctor sum Typographis omnibus, qui Galeni opera impostero curabunt; ut censuram illam ab omni ratione alienam non admittant; ac librum de Theriaca ad Pisonem, sive ut Arabes inscribunt, ad Cæsarem; inter spuria, Galenoque indigna ingenii monumenta rejiciant. Nec audiendus Charterius, qui in notis concisis ad Tomum XIII. hæc habet: Qui librum hunc perlegerint, iis Auctorem ipsius esse Galenum, tum textus series, & doctrinæ ubertas; tum orationis stylus fidem faciet. In eo quoque haut dubie fallitur, ubi ait: Illud ad Pisonem opusculum videri Galeni de Antidotis librum tertium; cum potius libri duntaxat primi, ejusque non integri, compendium aliquod dici debuerit.

XVII. Expungi præterea velim ego verba illa capituli XIX. Sectionis secundæ Joannis Martini Eustachii, quibus testatur: non tam facile assentiri se velle Andreæ Mathiolo, viro alioquin doctissimo; qui in libro III. suorum Commentariorum in Dioscoridem, capite de Trifolio, una cum Julio Alexandrino; librum de Theriaca ad Pisonem inter spurios Galeni libros, reponendum putat: quod & Lib. VI. cap. de Basilisco, confirmat. Neque sane ad hoc dijudicandum, arbitror opus esse, ut ad Aristophanis, quod dicunt vel Cleanthis lucernam exacte singula trutinentur: cum, quæ attulimus, sententiæ nostræ fundamenta, vel cuivis mediocriter erudito, pervia sint ac manifesta, ut proinde accepta fore arbitrer. Tertium idem Eustachius argumentum petit ex Alexandri Aphrodisiæ ætate: quod mihi nullius plane roboris videretur, aut momenti. Est enim Alexander ille Aphrodisiænsis librum suum de Fato, scripserit ad Severum & Caracallam: eosque in Proœmio libri, Maximus Imperatores nuncupavit. Est Alexander, Galeni coætanus fuerit: & ille ipse sit, quem Alexandrum Damascenum is appellat, Libri de Præcognit. ad Epigenem, Cap. V. & quem dicat, disciplina quidem Platonis eruditum: magis tamen in Aristotelis sententiam propendere. Sit & demum is qui, cum Galenus Administrationes suas Anatomicas adornaret, Athenis Peripateticam doctrinam, etiamnum vivente Antonino Philosopho, publice docuerit: An inde, amabo, licebit arguere Galenum sub Severo potius quam sub Commodò, aut Pertinace, obiisse: præsertim cum certum mihi videatur, Alexandrum Aphrodisiensem Galeno super

pervixisse, ut qui eum commentariis in librum octavum Topicorum Aristotelis, inter *ἐνδόξους* memorat cum Platone & Aristotele: *ὠρισμένως ἢ ἐνδόξα τὰ τῶν δὲ τῶν ἐνδόξων ἐπόμια οἱ Πλάτωνι, ἢ Ἀριστοτέλει, ἢ Γαληνῶ.* Quæ verba cum pluribus aliis, tacito Alexandri Aphrodisiensis nomine, leguntur apud Svidam in Lexico, verbo *ἐνδόξα*. Nec omitendum arbitror, ejusdem Philosophi Commentarium in librum I. Elenchorum Sophisticorum Aristotelis, &c. Nec utique superstes erat Galenus, cum Anonymus quidam scriptor adversus Artemonis hæresim, hæc apud Eusebium historiz Ecclesiasticæ libri V. cap. ultimo, exararet: *Εὐκλείδης τῶν ἰσίων αὐτῶν φιλοπόνως γεωμετρεῖται. Ἀριστοτέλης ἢ καὶ Θεόφραστος θαυμάζονται. Γαληνὸς γδ' ἴσως ὑπὸ τινῶν καὶ προσκυνεῖται.* Certe Galenum non negamus Alexandro σύγχρονον fuisse: sed quomodo Eusebius, citato capite, Paulum Samosatenum tradit eadem sæcū ætate vixisse, καὶ Ἀρτέμιον ἔχει αἰεσιν καθ' ἡμᾶς, ut loquitur, ἀνανεώσασθαι. Sic juniores senioribus coævum solent appellari, licet vel hi illis, vel illi his prius, ad plures discedant.

XVIII. Superant & alia in eodem Eustachio castiganda, quæ Medicarum rerum consultissimis viris relinquo: ut de morte Galeni (cujus tempus nemini hæcenus exploratum fuisse arbitror) non nihil & ipse certo edisseram. In quo profecto non est mihi animus refellere infusitatē eorum, qui Medicorum isti Coryphæo vitam protrahunt sine ulla valetudine perversa, ad Annum CXL. Ex quo vulgare fortassis adagium obrepfit, ut Galenica sanitas dicatur pro ea, quæ ultra quam solenne est, prospera sit, & inoffensa: Veleam, quæ illum volunt, cum Maria Magdalena sermonem familiariter contulisse. Audi, quæso, Michælem Glycam, qui Anno CHRISTI circiter MCL. scribebat annales suos ab Orbe condito ad Annum Christi MCXVIII. Is Parte tertia, pag. 231. Editionis Græco-Latinæ, quæ regis Typis nuper emerfit, sic habet: r) *Ἔστι ἐπισημασμένον, ὅτι ἡ Μαγδαλὴν ἐκείνη ἐντυχῆν τὸν Γαληνὸν ἰατρὸν, καὶ ἀπέσταν παρ' αὐτῆς ἐπιτυφλὸν ἐκ γενετῆς ὁ Χριστὸς ἰάσατο. Κἀντεῦθεν εἰπέω πρὸς αὐτὴν καλῶς ἐκείνον εἰδέναι τὰ τῆς γῆς μέταλλα, εἰ μὴ γὰρ ἔστο ἦν, ἐκ αὐτὸν τυφλὸν ἐκείνον ὠμμάτωσε. Ἀλλὰ τὴν τοιαύτην Φήμην μετὰ τῶν μύθων ἐτάξαμεν. Ἀδύνατον γὰρ τῇ Μαγδαλίνῃ ἐντυχόντα Γαληνὸν, ὡς*

Uuu

cide-

r) Græca si quis desideret hæc sunt:

Ὅρα δὲ ἀγαπητὴ μήτε τοῖς ὡδε κακείσε μυθολογημένοις καὶ ἡ σὴ διάνοια περιτραπήσεται. Ὅτι μὲν γὰρ φημίζεται παρὰ τοῖς πολλοῖς τῇ Μαγδαλίνῃ ἐκείνῃ ἐντυχῆν τὸν Γαληνὸν ἰατρὸν, καὶ ἀπέσταν παρ' αὐτῆς ἐπιτυφλὸν ἐκ γενετῆς ὁ Χριστὸς ἰάσατο. Κἀντεῦθεν εἰπέω πρὸς αὐτὴν καλῶς ἐκείνον εἰδέναι τὰ τῆς γῆς μέταλλα, εἰ μὴ γὰρ ἔστο ἦν, ἐκ αὐτὸν τυφλὸν ἐκείνον ὠμμάτωσε. Ἀλλὰ τὴν τοιαύτην Φήμην μετὰ τῶν μύθων ἐτάξαμεν. Ἀδύνατον γὰρ τῇ Μαγδαλίνῃ ἐντυχόντα Γαληνὸν, ὡς

ἐκεί-

ciderit, & audiverit ex ea Christum, quendam à nativitate cæcum sanasse; cui Galenus responderit, necesse fuisse, ut Christus terra metalla bene cognita habuerit, alioquin visum cæco restituere non potuisset. Verum ejusmodi rumorem, fabularum in ordinem referemus. Nam fieri prorsus nequit, ut ipsorum de sententia, Galenus cum Magdalena sit collocutus, qui Marci Imperatoris in eis meminerit, quæ ad Pisonem perscripsit itemque Commodi mentionem fecerit in primo de Moribus libro. Nam inter ætatem D. N. J. C. & imperium Commodi, propemodum anni CL. intercedunt. Imo & ferme CC. aut etiam plures: si ad Severi, adeoque & Caracallæ, post Patris obitum, Imperium, cum quibusdam revocare volueris. Anonymus auctor libri de vita & Moribus Philosophorum: An non is fuit Gualtherus Burlæus, Anglus, Joannes Dunfii cum Gvillielmo Ochamo sedulus auditor, deinde impugnator acerrimus; & Nominalis Philosophiæ bonus affectator: qui prius Oxonii, post Parisiis ad Annum MCCCXXXVII. Theologiæ doctor? ut post Lelandum aliosque; Baileus & Pitseus, opere suo, de illustribus Britanniarum majoris Scriptoribus, referunt: Quibus nostra ætate subscripsit Joannes Gerardus Vossius, Libro de Historicis latinis. Is inquam, Author, Opusculo illo laudato, (unde, sed hallucinando, Guido de Cauliaco, celebrium suorum de Chirurgia Scriptorum statim initio notat, Galenum Anno ætatis LXXX. diem extremum cluisse:) quod plane sine excepto tantum, insignis, si quis unquam fuit, nulliusque pudoris, Plagiarius, Antonius à Sala, Mombellensis Jurisconsultus, Casali in Italia, apud Bernardum Grossum, Impressorem Ducalem, Anno MDCIII. in 4to, ut vocant, tanquam ingenii sui vigiliarumque partum publicavit, dicavitque Vincentio Gverrerio, Montis belli Comiti. Porro, Anonymus seu Burlæus ille, postquam de Secundo Philosopho (in quo definit plagiarii nostri codex) Apollonio Chalcidense, Basilde Scythopolitano, ac Tauro Berytio egit, Galienum, (sic enim scribit, ex vulgari, ni fallor, quo cum versatus fuerat, Gallorum loquendi consuetudine, quod non Galen, sed Galien pronunciare solet) celebrem toto Orbe Medicum, apud Pergamum Asiæ natum, Hippocratis studiosissimum interpretem vixisse docet Annos LXXXVII. cum librorum multorum præsertim medicinalium, conscriptioni ille insudasset. Et hic autem Annorum numerus, non quidem ut vult Gvido Cauliacus, octogesimus tantum, præscribitur in

codi-

ἐκεῖνοί φασι, Μάρκος μὲν βασιλείῳ ἐν τοῖς πρὸς Πίσωνα μεμνηθέντι, Κοιμῶδον δὲ πάλιν ἐν τῷ περὶ ἡθῶν πρώτῳ βιβλίῳ αὐτοῦ. Ἀπὸ γὰρ τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἕως αὐτοῦ τῆς βασιλείας Κοιμῶδου, ὡστε ἐκατὸν πενήτηκοντα ἔτη εὐρίσκονταί. Cave, dilige fili, ne forte per ea quæ hinc inde fabulosa sparguntur, tua quoque mens pervertatur. Facta enim est apud multos hæc.

codice MS. locupletissimæ Bibliothecæ V. Cl. Alexandri Petavii, Senatoris in Parisiensi Curia integerrimi, exarato in membranis, Anno CHRISTI MCCCCLII, ut in fine adscriptum est; ex quo vel solo, etiam si cætera deessent plagii indicia, Longobardi Furis impudentia manifeste revinci potest. Eundem quoque numerum LXXXVII. Annorum præfert vetus ejusdem libri editio, in primis fere Typographiæ cunabulis; Lutetiæ, & id in monte D. Hilarii, ad insigne S. Claudii, in ædibus Radulfi Lalifeau suscepta: quam Eustachio nostro incognitam; sed ab Alberto de Eybe, Margaritz Poëticæ Auctore. ut par est credere, lectam, exhibuit mihi ex uberrimo exquisitorum in quovis litterarum genere librorum penu Bibliothecæ suæ Cl. Mentelius. Unde patet Gvidonem non somniasse quod scripsit: & librum de vita & moribus Philosophorum, esto plebejus sit atque vulgaris, ante Eustachium alicubi apparuisse. Mortuus ergo fuerit Galenus, ex hujus Racematoris Philologi sententia, si subductas supra à nobis de ejus anno natali, rationes amplecti velimus, Anno salutis restauratæ CCXVII. quo Antoninus Caracalla. Severi Imp. filius ac successor, die IV. Idus Aprilis, inter Edessam & Charras à Martiale Centurione interfectus est. Quod si verum sit, non aberravit Joannes Tzetzes, * qui in Chiliadibus suis prodidit, Galenum adhuc sub Caracalla vixisse.

Verum mihi longe probabilius apparuit semper, quod Anonymus alter, à Svida in dictionarium suum relatus, affirmat, (& hic quoque castigandus Eustachius, qui cum in suo Svida, seu potius in Excerptis quibusdam Historicis, à Wolphio latine redditis, hæc verba non legerit: Quæ tamen reperies in editionibus Græcis, Mediolanensi videlicet, Anni MCCCXCVIII. Aldina, MDXIV. Basileensi MDXLIV. denique & Græco-Latina Genevensi, MDCXIX. quas omnes collegii nostri Claramontani Bibliotheca asservat, in dubium revocare ait: & tanquam apposititia, atque ab aliquo, veri imaginem & similitudinem sequente adjecta) Galenum annis demum LXX. vixisse, ἐβίω ἐτη ὀ. proindeque post tot tamque insignes ubique fere gentium reportatas de morte victorias, ejus imperio, ac legibus tandem succubuisse, postremo hujusce, quod modo percurrimus, Sæculi anno, Christianæ æræ ducentesimo, à morte Lucii Veri, uno supra tricesimum. Parcior enim foret, multoque, quam par sit, adstrictior, quisquis brevior in gyrum Gale- ni annos revocare vellet, eumque anno exeunte CHRISTI CXCIII. quo Pertinax occisus est, ætatis suæ LXIII. obiisse contenderet: aut forte ali-

Uuu 2

quo

* Tzetzes Chiliad. XII. hist. 397.

quo ex proxime sequentibus : Fatendum enim est, eum per sex aut septem Annos, sub Severo, à quo in Aulam revocatus dicitur, floruisse.

XIX. Cæterum, mihi hic temperare non possum, quin acerbius invehar in Joannem Neandrum Bremensis *διδασκαλῆς* Medicum, qui aliorum fere semper scripta, nullo judicio, nullaque ratione habita temporum, expilans, absurdaque sæpissime, atque sibi ex adverso pugnantia, in medium adducens, atque pronuncians; Lucii Veri Imp. obitum, & M. Aurelii Antonini solius dominantis Principatum, Anno CLXXXI. imperitissime affigit : cum tamen eruditis compertum sit, media hyeme inter annos CLXIX. & CLXX. ex apoplexia, inter Concordiam & Altinum, cum scilicet Aquileja Romam properaret, inopinato casu periisse Verum : Commodi autem initia Anno CXCIV. biennio vero postquam necatus est ; ac Severi primordia non minori rerum chronologicarum inscitia collocat ad annum CCXII. cum tamen Imperator ille IV. Nonas Februarii Anni præcedentis, in Britannia Eboraci obiisset. Quid quod & Galenum nostrum egregius ille temporum ratiocinator & arbiter, sub Imperatore illo Severo in Aulam reversum tradat, cum & ipse paulo ante, ex J. M. Eustachii conjectura, Anno duntaxat CHRISTI CXXXVI. natus, professus sit, ac vitæ illius annos tantum LXX. ex Svidæ Lexico, concedat : quæ sunt ut palam est, *ἀσυγκλωσάτα*.

Titubantia, atque à vero aberrantia illa Neandri vestigia, tantum abest ut in ordinem cogat Joannes Andreas Quenstadius, quin magis cespitat, cum in libro de Patriis Illustrium doctrina *Virorum*, (quem s) ex vilibus plerumque Recentiorum pannis consarcinavit, creberrimisque parachronismis & hallucinationibus infecit) de Galeno nostro loquens, in tria, quatuorve peccavit, obiter etiam à nobis, ne imperitis noceant castiganda 1. Trajani ævo floruisse asserit; *XV.* scilicet annis, antequam Hadriani *XIV.* aut *XV.* Anno exeunte, ut docuimus, nasceretur Galenus. 2. Sub Antonino Pio extremam ejus ætatem collocat, circa annum à CHRISTO *CXL.* cum vix decimum vitæ annum egressus, sub Patre

s) Asperior hæc Labbei de libro D. Quenstadii *Ἐπιμακαρίτης*, quem juvenis composuit, censura, non magis detrahare potest præclaris hujus in Ecclesiam meritis, quam aliæ vel Labbei vel aliorum illius societatis virorum *invektivæ* & *criminationes* in B. Gerhardum & alios doctores nostros effulit.

Patre Grammatices ac Mathematicum prima rudimenta forte addiceret. 3. Athenis eum vixisse contendit, (quod nullibi Galenus meminit) & Smyrnam, Corinthum, Alexandriam, aliasque Urbes omittit, quas se perlustrasse testatur noster, ut Pelopem, Numesianum, & Heraclianum, ceterosque insignes per ea tempora Medicos audiret. 4. Μακροβίον appellat, scribens eum Annos CXL. vixisse. Quod si contigisset, ipso ferme, quo CHRISTUS natus est, tempore Galenum in dias luminis auras ivisse fatendum esset.

XX. Hæc sufficerent ad profigandos errores de Vita & Morte Galeni, quos chartis ille vere paulo superiorum temporum scriptores hic à nobis citati, nisi ego videre viderer nonnullos conquerentes, me oblivisci eorum, quos habet V. Cl. *Renatus Charterius*, vir alias perdoctus, & de posteritate bene meritus, in suo * de Galeni Vita, satis amplo Tractatu. Ac primo cum scribit Cap. XLII, ubi de Galeni seculo, ævoque: Eum natum esse Anno Imperii Hadriani Cæsaris XV. Quod felicitate majori, quam ratione: imo sædissima cum hallucinatione, protulit, ut pote cum Hadrianum (qui Selinunte in Cilicia, Trajano Imperatori mortuo, die X. Augusti, Anni CXXII. successit) Imperium cepisse tradat, Anno Domini CXX. triennio serius quam oporteat. 2.) Antoninum Pium, Patrem populi, XXII. annos, menses VII. ac dies XXVI. Imperium habuisse scribit, cui Anno CXX. successerat. Quæ sunt absurdissima & falsissima, cum certum sit, Hadriano, Anno CHRISTI CXXXVIII. apud Bajas, die X. aut XII. Julii, defuncto; Imperatorem factum fuisse Antoninum, 3.) Quis ista extricet? Decefferat, inquit Galenus libro de Typis, paulo ante de Vita Antoninus, qui Hadriano in Imperium successerat. Quidam objiciunt Galenum, non de Antonino Pio, sed de Aurelio Antonino, locutum fuisse: quod reliqua Galeni series testari videtur, quæ sic se habet: Regnabat autem Severus, qui se ipsum, nomine mutato, Antoninum appellavit; Lucium vero quem Imperii fecerat participem, Severum nominavit. 4.) Quid mendosius istis? Post Antonini Pii obitum, inquit Charterius, annis XIX & undecim diebus, Marcus Aurelius Antoninus Philosophus, Reipublicæ gubernaculum tenuit, Collegamque Lucium Aurelium, sibi adjunxit. Hæc ille. At utriusque innotuit Galenus, Severi nondum Imp. commendatione probatus. Severus, inquit Galenus, mentionem de me facere solebat apud Imperatorem Marcum Aurelium Antoninum, qui Romæ tum degebat: Nam Lucius jam ad Parthicum bellum à Vologeso illatum, ab urbe decefferat. Si librum

Uuu 3 de

* Præmittitur tomo primo Operum Galeni edit. Paris.

de præcognitione ad Epigenem aliosque Galeni libros, attentius legisset vir eruditus; Severum, Consularem Virum, cum Lucio Vero non confudisset: cujus jam cum Marco fratre, imperantis Anno IV. CHRISTI vero CLXIV. Romam primum venit Galenus, annum agens XXXIV. ut supra ostendimus, 5.) Ut minutiora, quæ habet ibidem de Commodo ac Pertinace, taceam: L. Septimium Severum imperasse annos tantum XII. menses VIII. ac dies XV. notat; cum à Kalendis Juniiis Anni CXCIII. imperarit usque ad diem quartum Februarii Anni CCXI. 6.) Galenum obiisse affirmat, imperante Antonino Bassiano Caracalla. Sed quo amabo, fulcitur idoneo scriptore? Nec Eusebius, nec Svidas, nec cæteri præstantissimi viri, qui Galeni meminerunt, eum ad Caracallæ Imperium usque vitam produxisse asserunt. Nec ullatenus, quid de Galeni ævo protulit Symphorianus Camperius ex laudato, ut videtur, Auctore Operis de Vita & Moribus Philosophorum, (quod tam imprudenter quam falso, tribuit Diogeni Laërtio) curamus. Hisce, quamvis præ se veri speciem nullo modo ferentibus, adhuc absurdiora subjecit Chartorius, Cap. III. sui ejusdem Tractatus. Ex Imperatoribus, inquit, enumeratis, ab Hadriano ad Caracallam, XCVIII. Annis, cum sex mensibus, & diebus viginti quatuor: Aut ad summum, annis CV. Atqui ab Anno CHRISTI CXXXI. Hadriani Imp. XIV. aut XV. ad Annum CCXVII. quo Antoninus Caracalla necatus est, Anni duntaxat numerantur LXXXVII. Quis ergo tam stolidus aut mucosis naribus, qui tot tamque frequentes parachronismos, ἔλεγε ἀνιάλα καὶ ὄϊας χειρῶν, impune sinat abire? Quod addit de Cælio Rhodigino: Galenum scilicet CXL. annos vixisse; id quoque abludit à vero: Neque enim ex propria, sed ex aliorum mente loquitur Cælius, lib. XXX. lect. Antiquar. Cap. XII. cum ait: Hunc nonnulli perhibent CXL. annos vixisse, &c. Sed sunt plurima, quæ adversus ista proferri possunt.

Fabulas denique illas * de Galeni in Judæam profectio, ut CHRISTI miracula prospiceret: & ejus ipsius ibidem morte, quas narrat Cap. 44. valere jubemus suis cum inventoribus Mundino Bononiensi, Hermano Schedelio Nurembergensi, & aliis farinæ similis Fabulonibus.

Ex quibus colligere licet, quanti esse debeat ad percipiendam historiarum veritatem, exacta Doctrinæ Temporum ratio, cum judicii dexterritate ac solertia (ὀρθότητα καὶ σίση Græci vocant) amico fœdere copulata.

Sed

* Ejusdem fidei sunt quæ de patria Galeni Hispania & nomine Sereni in Galenum mutato nonnulli tradidere, de quibus Nic. Antonius Bibl. Veteris Hispaniæ lib. I. c. 20. ubi & de Claudio Galeni prænomine,

Sed sentio me sensim sine sensu in immensum pelagus abripi, dum *ραψωδῶς* illos, qui non suo, sed alieno jecore vel sapiunt, vel desipiunt, persequor.

Quare ut vela tandem contraham, eam opinor, ex omnibus de Obitu Galeni probabiliorem videri, sententiam; quæ illum addicit Anno Imperii Severi VII. CHRISTI CC. vitæ illius LXX. Quibus omnibus breviter in medium adductis jam juvat Dissertationi huicce finem imponere, atque concludere cum Anonymo illo apud Svidam: *πολλὰ συντεταχῶς ἰατρικὰ τε καὶ Φιλοσόφα, ἐτι ἢ γραμματικὰ καὶ ῥητορικὰ. ἄτινα διὰ τὸ πᾶσιν εἰσαγωγῶσιμα καὶ ἀλέγειν ἀκακρον πηροσάμην ἐν τῷ παρόντι.* Multa composuit, Medica Philosophica, Grammatica & Rhetorica; quæ, quia omnibus nota sunt, nunc recensere intempestivum esse duxi.

Et hæc habui, VIR CLARISSIME, quæ de Galeni *θαυμασίῃ καὶ πολυμαθεστάτῃ*, ut vocat Simplicius 4. Physic: Vita & Morte non satis hæctenus accurate perpensis, ex Parte altera Bibliothecæ nostræ Universalis exciperem, Tibique cum felicibus nascentis Anni auspiciis ea lege offerrem, ut si pro ea, qua polles, eruditione, breve hoc Elogium, Chronologicum approbes, candidum; sin contra, improbes; atrum calculum adjicias, & veriora, me per quam lubente, expromas. Vale; & me, quod facis, amare perge.

XXI *Haftenus Labbeus*: cui Catalogum scriptorum Galeni quæ exstant, subjicere institui ordine litterarum, ita quidem ut de supposititiis lectorem moneam, tum singulis sive genuinis sive spuris adscripserim nomina interpretum, & paginas ac volumina triplicis editionis, Græcæ Basileensis, latinæ Venetæ præstantissimæ Anno 1625. & Græcolatinæ Parisiensis, cujus postremæ utriusque ordinem Voluminum si quis illis editionibus destitutus videre desiderat. Clariss. Merklini Lindenium renovatum consulat. Observandum tamen est Merklinum non volumina ipsa singula editionis Parisiensis consuluisse, sed tantum seriem qualis à Charterio in limine tomi primi exhibetur recudendam dedisse, quæ in Voluminibus ipsis quandoque alia est, ita ut nonnulla etiam incassum ibi sis quæsiturus v. g. in tomo septimo fragmentum *περὶ διψῆς*, & scriptum *περὶ ἡμιτρεταίῃς*. Sed jam indicem scriptorum Galeni quæ ad nos pervenerunt videamus. Asteriscus (* c. 1. 2. & c.) notat mentionem illius scripti fieri à Galeno in capite 1. 2. 3. & c. libri de libris propriis,

1. Περὶ αἰρέσεων, τοῖς τ) εἰσαγωγικοῖς *de scelis ad tirones* sive eos qui arte Medica initiantur. Basil. T. 1. p. 10. & cum versione Jo. Gvinterii *Andernaci à Pratello & Charterio* recognita T. 2. Paris. p. 286. Vertērunt etiam *Nicolaus Rheginus*, commentarios addente *Joanne Alexandrino*: tum *Georgius Vallia Placentinus*, *Horatius Limanus* cujus versio exstat Classe Isagog. Junt. p. 15. G. & *Augustinus Riccus*. Meminit Galenus * c. 1. & de ordine libror. &c. & Photius Cod. 164.

Περὶ ἀρίστης αἰρέσεως. Vide infra ἀρίστης.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς νοσήμασιν αἰτίων. *de causis morborum*. Vide νοσήμ.

De causis procatarteticis. Vide procatart.

Περὶ αἰτίων σφυγμῶν. Vide σφυγμῶν.

2. Περὶ αἰτίων συμπτωμάτων. *De Symptomatum causis* Libri III. T. 3. Basil. p. 218. T. 7. Paris. p. 43. cum versione Charterii, cui Nic. de Rhegio Calaber, Gvil. Copus & Tho. Linacer interpretatione sua praziverunt. Linacri versio exstat classe 3. Junt. p. 14. Meminit Galenus T. 3. Basil. p. 358. &c.

Περὶ τῶν ἀμαρτημάτων τῆς ψυχῆς. Vide infra, διάγνωσις.

3. Περὶ τῶν τῆς ἀναπνοῆς αἰτίων *de causis respirationis* T. 1. Basil. pag. 165. T. 5. Paris. pag. 427. Anonymi versio classe 1. Junt. p. 226. E. Meminit Galenus * c. 1. & de ordine libror. & T. 1. Basil. p. 328. &c.

Περὶ χρείας ἀναπνοῆς. Vide infra, χρείας.

4. *An omnes partes animalis quod procreatur fiant simul*. Libellus sive fragmentum Galeni quo illud negat latine legitur T. 5. Paris. pag. 326. Vertit *Nicolaus de Rhegio Calaber*. Classe 1. Junt. p. 326.

5. *De anatomia vivorum* Galeno adscriptus liber latine tantum exstat, incerto interprete. T. 4. Paris. p. 194. & classe spuria Junt. p. 44. E.

6. *De anatomia parva* sive anatomia porci, homini quoad interiores corporis partes simillimi libellus sive fragmentum quod latine tantum exstat, nec Galenum, qui sub initium allegatur, sed Arabem quendam auctorem habet. Classe spur. Junt. p. 44. & T. 4. Paris. pag. 218.

7. τῶν φωνηέντων ὀργάνων ἀνατομή. *Anatomia Vocalium instrumentorum* sive membrorum quibus vox editur. Latine tantum exstat è versione Augustini Gadaldini Mutinensis T. 4. Paris. p. 219. & in classe fragmentor. p. 28. Junt.

8. πρὸς

f) De hac inscriptione vide Galenum T. 1. edit. Paris. p. 36.

8. Περὶ ἀνατομικῶν ἐγχειρήσεων, *de anatomicis administrationibus* libri IX, priores è quindecim quos Galenus scripserat Basil. T. 1. pag. 119. Vertit Jo. Gvimierius *Andernacus*, classe 1. Junt. pag. 63. recensuit post *Andream Vesalium* aliosque *Charterius* T. 4. Paris. pag. 25. Græca emendatiora reddidit pridem *Cajus Britannicus*. Meminit hujus operis sui Galenus * c. 2. & T. 1. Basil. pag. 55, 312, 381, 384, 390, 401, 534. T. 5. p. 55. &c. Libros XI-XV. ex Arabico *Golii* codice editurum se promiserat *Bartholinus* *diff.* 3. de legendis libr. p. 75.
9. Περὶ ἀνθεμβαλλομένων *de Medicinis succedaneis* ad *Diogenianum*, litterarum ordine. T. 13. Paris. pag. 965. cum nova *Charterii* versione concinnata post veteres *Julii Marciani Rotæ*, *Joach. Camerarii* & *Andernaci*. Editiones duz eximix sunt *Morelli* & *Caji Britannici*: Nam in Basil. T. 4. p. 472. exordium desideratur. Rotæ versio exstat classe 5. Junt. pag. 84. Idem argumentum ante Galenum tractaverant *Dioscorides*, *Philistio* & *Euryphon*.
10. Περὶ ἀντιδότηων *de antidotis* libri II, T. 2. Basil. p. 423. T. 13. Paris. pag. 865. cum versione *Charterii*, qui post *Andernacum* & *Rotam* transtulit. Rotæ versio exstat classe 5. Junt p. 99. E
11. Περὶ τῆς ἀνωμάλου δυσκρασίας *de intemperie*. T. 7. Paris. p. 170. Basil. T. 1. pag. 249. Latine vertit *Charterius* post *Georgium Vallam* & *Tho. Linacrum*. Meminit Galenus T. 2. Basil. p. 57. T. 4. p. 36. *Linacri* versio exstat Classe 3. Junt. p. 43.
- Σύνοψις τῶν ἀπλῶν Φαρμάκων quæ sub Galeni nomine in Codd. MSS exstat, legitur in *Paulo Ægineta*.
- Libri XI. περὶ ἀπλῶν Φαρμάκων.* Vide infra, κρᾶσεων.
12. Liber *de Simplicibus medicamentis* ad *Paternianum*, Galeno adscriptus latine tantum exstat T. 13. Paris. p. 984. & classe spuria Junt. p. 84.
13. Περὶ αἰρέσεως αἰρέσεως *de optima secula* ad *Thrasylbulum*. Basil. T. 1. p. 16. cum versione *Andernaci* à *Charterio* emendata T. 2. Paris. pag. 299. Verterunt etiam *Nic. Reginus Calaber*, & *Junius Paulus Crassus* cujus interpretationem *Riccus* recognovit. Crassi versio exstat classe Isagog. Junt. p. 20. E. Meminit Galenus * c. 12. & de ordine libr.
14. Περὶ αἰρέσεως διδασκαλίας. *de optima doctrina* contra *Favorinum* & alios qui κριτήριον veritatis tollebant. Basil. T. 1. p. 6. & cum versione *Prateoli Medici Parisiensis* T. 2. Paris. pag. 16. Vertit etiam *Nic. Reginus Calaber*, & *Erasmus*, cujus versio in classe Isagog. Junt. pag. 30. Meminit Galenus * cap. 12.

15. ὅτι ἀριστὸς ἰατρός καὶ φιλόσοφος. (* c. 6.) *Quod optimus Medicus sit quoque Philosophus.* Basil. T. I. p. 8. latine vertit *Ludovicus Bellisarius Medicus Mutinensis.* Edit. Junt. classe Isagogica p. 6. Vertit etiam *Erasmus*, recognovit *Riccus & Charterius* T. 2. Paris. p. 356.
16. περὶ ἀρίστης καὶ ἀσκειῆς ἑσώματός ἡμῶν. *De optima corporis nostri constitutione* Basil. T. I. pag. 247. & T. 6. Paris. pag. 1. Vertit *Charterius* praeuntebus *Ferdinando Balamio Siculo & Jo. Guinterio Andernaco.* Balamii interpretatio exstat classe 1. Junt. p. 37. G. Meminit *Galenus* de ordine libror. suor. & T. 4. Basil. p. 36. 222. & c.
17. περὶ ἀρίστων de pane fragmentum Galeni ex Athenzo. T. 6. Paris. p. 498.
18. περὶ ἀφροδισίων de Veneris usu fragmentum. T. 6. Paris. p. 509. à *Charterio* è MS. editum, addita versione. Confer quae ibid. p. 170.
19. περὶ βδέλλων, ἀντιπασσεως, σικύας καὶ ἐγχαράξεως ἢ κατὰσχασμῶν. *De hirudinibus, revulsione, cucurbitula & concisione cutis sive scarificatione.* T. 10. Paris. p. 453. & T. 4. Basil. pag. 27. Vertit *Ferdinandus Balamius Siculo.* Class. VI. Junt. p. 2. ubi *Oribasii* de eodem argumento liber latine subjicitur, obvius etiam T. 10. Paris. pag. 456.
- περὶ βρέφων ἐπιλαμψων. Infra num. 42.
20. τὰ πρὸς Γλαυκωνα Θεραπευτικά, (* c. 4.) *De Curatione libri dño ad Philosophum Platonicum Glauconem.* T. 4. Basil. p. 297. Vertit *Nic. Leonicensus*, recognovit *Augustinus Gadaldinus.* Class. VII. Junt. p. 94. T. 10. Paris. p. 344. Mentio hujus operis in eodem Tomo p. 599.
21. περὶ γυναικείων παθῶν de morbis mulierum fragmentum T. 1. Paris. p. 873. latine tantum exstat ex versione *Nic. Rhegii Calabri.*
22. περὶ διγνωστέως τε καὶ θεραπείας τῶν ἐν τῇ ἐκάστῃ ψυχῇ ἀμαρτημάτων (* c. 13.) *de dignotione atque medela peccatorum sive errorum in singulisque animo.* T. 1. Basil. p. 360. & T. 6. Paris. p. 537. cum versione *Charterii* cui praeivere *Junius Paullus Crassus & Jo. Guinterius Andernacus*, *Crassi* versio legitur classe 2. Junt. p. 56.
23. περὶ διγνωστέως τε καὶ θεραπείας τῶν ἐν τῇ ἐκάστῃ ψυχῇ ἰδίων παθῶν (* c. 13.) *de dignotione & medela affectuum* & T. 1. Basil. p. 352. T. 6. Paris. p. 519. cum versione *Charterii*, cui *Bernardus Donatus & Andernacus* prae-verunt. *Donati* interpretatio exstat classe 2. Junt. p. 50. Separatim hunc eximium librum Graece edidit & aliquot locis emendavit *Jo. Caselius Helmsf.* 1592. 4. Cum ejusdem Latina versione notisque, recudi curavit & mihi pro sua in me benevolentia inscripsit *V. C. Jo. Henricus Acker.* Rudolstadt, 1715. 4.
- Διγνωσις ἐξ ἐνυπνίων. num. 39.

24. Διάγνῳσις τῶν ἐν κροῖσι παθῶν καὶ Θεραπεία. Liber Galeno adscriptus. *Dignosis morborum in renibus, eorumque curatio* T. 4. Basil. p. 415. Vertit Christophorus Heyl, Wisbadensis. Class. VII. Junt. pag. 195. G. & T. 10. Paris. p. 526. Christiani Scriptoris est, forte *Demetrii Peragomeni* ad Imperatorem cuius Archiatrum σύνδουλόν suum vocat, ipsum vero principem ita alloquitur p. 421. edit. Basil. ἦλθε τῆς ἐμῆς ψυχῆς. Ibid. Δεῖ καὶ ἡμᾶς τὰς χρεῖστας &c.
- περὶ Διαγνώσεως σφυγμῶν. Vide infra σφυγμῶν.
25. Διαθήκη πρὸς τῆς εἰς αἰὲν Θεραπεία σώματος κατασκευῆς πρὸς τῶν τρεσάρων τῶν ἡρῶν τε καὶ ἰβ' μηνῶν διαίτης. *Præceptum de humani corporis constitutione, de dicta quatuor annis temperatum et duodecim mensium*, T. 6. Paris. p. 440-442. à Charterio primum editum è MSS. Regis Christianissimi, cum latina versione. Suppositum videtur Lambecio VI. p. 156.
26. *De attentante diæta* περὶ λεπτοσύνης διαίτης liber latine tantum exstat T. 6. Paris. p. 411. Latine vertit *Martinus Gregorius*. Classe 2. Junt. p. 43. E. Meminit Galenus * c. 4. & sæpius ut T. 4. p. 25, 271, 309, 353, 358. &c.
- περὶ Διαλύσεως συνεχῆς. Vide infra de dissolutione continua.
27. περὶ Διαφορᾶς νοσημάτων *de morborum differentiis* T. 3. Basil. pag. 199. T. 7. Paris. p. 1. cum versione *Charterii* qui aliis duabus versionibus *Gvil. Copi & Nicolai Leonicensi* adjutum se fatetur. Mirum est quod *Jo. Dureto* in mentem venit hunc librum Aristotelis tribuere. Meminit Galenus ipse T. 6. Paris. pag. 282. T. 4. Basil. pag. 36. &c. Versio *Leonicensi* à *Gadaldino* recognita occurrit Classe 3. Junt. p. 2.
28. περὶ Διαφορᾶς πυρετῶν *de differentiis febrium*. libri II. T. 3. Basil. p. 320. T. 7. Paris. p. 106. cum versione *Laurentii Laurentiani* Florentini à *Charterio* emendata, *Nic. Leonicensi* Vicentini interpretatio exstat Classe 3. Junt. p. 30. E. Meminit Galenus T. 3. p. 146. &c.
29. περὶ Διαφορᾶς σφυγμῶν (* c. 5.) *de pulsuum differentiis*. Libri IV. T. 3. Basil. p. 7. T. 8. Paris. p. 14. Vertit *Herim. Crusenius* Campensis. classe 4. Junt. pag. 46. E. Charterius contulit cum duobus MSS. Regiis.
30. περὶ Διαφορᾶς τῶν συμπτωμάτων, *de accidentium sive symptomatum differentiis* T. 3. Basil. p. 212. T. 7. Paris. p. 29. cum versione *Charterii* qui interpretationibus *Gvil. Copi & Tho. Linacri* usus tertiam concinnavit. *Linacri* versio exstat Classe 3. Junt. p. 10. Meminit Galenus T. 3. Basil. p. 258. T. 4. p. 36. &c.
- περὶ διδασκαλίας αἰείσης. Vide supra, αἰείσης.

31. *De dissolutione continua* sive de alimentorum facultatibus liber Galeno adscriptus, latine tantum prodiit T. 6. Paris. p. 403. & classe spuria Junt. p. 72.
32. *περὶ δυνάμεως τῶν τὸ ἡμῶν σῶμα διοικισῶν*, de facultatibus corpus nostrum versantibus. Classe spuria Junt. p. 61. & T. 5. Paris. p. 7. latine tantum existat incerto interprete.
33. *De Dynamidiis* sive propriis remediorum facultatibus libro duo * ex Aëtio magnam partem desumpti: incerto interprete. Junt. classe Spur. p. 18. F. & T. 10. Paris. p. 669. ubi Charterius p. 703. librum Demetrii Pepagomeni de Podagra & p. 719-723. Hippocratis & ὁσάντες περὶ ἰππῶν ἰατρικῆς librum Græce & latine subjunxit.
- περὶ δυνάμεων φυσικῶν* libri III. Vide *Φυσικῶν*,
περὶ ἀνωμάλων δυσκρασίας. Supra num. II.
34. *περὶ διαπνοίας* (* c. 5. & 6.) de respirandi facultate libri III. T. 3. Basil. p. 166. & T. 7. Paris. p. 219. cum versione Jani Cornarii per Charterium emendata. Vertit etiam Joannes Vassens, & Cornarii versionem emendavit Gadaldinus classe 3. Junt. p. 56. E.
35. *περὶ τῶν ἐθῶν* De consuetudinibus latine tantum existat à versione Augustini Gadaldini. classe 2. Junt. p. 59. G. & T. 6. Paris. p. 553. Interpretationem sunt Nic. Rheginus Calaber, & Jo. Baptista Rasarius.
36. *Ἐισαγωγή ἢ ἰατρὸς*. *Introductio*, sive *Medicus* T. 4. Basil. p. 371. & cum versione Jo. Andernaci à Barthol. Sylvano & Charterio emendata. T. 1. Paris. p. 360. Eadem versio qualis ante Charterii recognitionem fuit, classe Isagog. Junt. p. 10. E. Herodotus quoque Medicus scripserat *ἰατρὸν* laudatum Galeno II. 42. in VI. Epidem.
37. Fragmentum sive sermo *adversus Empiricos*, latine tantum existat in classe Isagog. Junt. p. 35. & classe fragmentor. p. 31. E. T. 2. Paris. p. 339. ex versione Augustini Gadaldini. Varia Galeni scripta deperdita adversus Empiricos vide infra in catalogo librorum Galeni qui interciderunt.
38. *De subfiguratione Empirica*, *ἐμπειρικῆς ἀγωγῆς ὑποστώσεως* (* c. 1.) sive *ὑπόστώσεις ἐμπειρικῆς* (id. c. 9.) latine tantum, incerto interprete, classe Isagog. Junt. p. 31. & T. 2. Paris. p. 340. Vertit etiam Domitianus Castellus & Nic. Rheginus Calaber.
39. *Πῶς δὲ ἐξελέγχειν τὰς προσπωιμένους νοσῶν*. *Quomodo coarguendi sint qui se fingunt agrotare*. T. 3. Basil. p. 388. Vertit Jo. Fichardus Francofordianus. Classe Isagog. Junt. p. 61. & T. 8. Paris. p. 916.
40. *περὶ ἐνυπνίων* de insomniis fragmentum ex Mich. Ephesio T. 5. Paris pag. 406.

* Garioponti. Vide Reinesii Var. Lect. III. 12.

41. *περὶ τῆς ἐξ ἐνυπνίων διαγνωσεως de dignosione ex insomniis* T. 6. Paris. pag. 517. & T. 3. Basil. p. 463. vertit *Augustinus Gadaldinus*. classe 4. Junt. pag. 213.
42. *περὶ ἐπιδυσμων de fasciis liber*, T. 12. Paris. pag. 469. vertit *Vidus Vidius Florentinus*, classe VII. Junt. p. 292. & alius p. 500. edit. Paris. ἐκ τῶν Γαλλῶν ὑπομνημάτων περὶ ἐπιδυσμων βιβλίων una cum Sorani p. 505. & Heliodori p. 518. libris ejusdem argumenti Græce & lat. & Oribasii de fasciis & laqueis περὶ βρόχων ex Heraclea five Heraclide pag. 553. & de machinamentis ex Heliodoro p. 557.
43. *τῷ ἐπιληπτικῷ παιδὶ ὑποθήκη. (*c. 4.) Consilium puero qui morbo comitiali laborabat*, scriptum ad Czcilianum. T. 4. Basil. pag. 28. Vertit *Nic. Leonicensis Thomæ Patavinus*. Class. VII. Junt. pag. 179. G. & T. 10. Paris. p. 487.
44. *περὶ ἐπισημῶν βροχῶν. De serimestri partu*. In Ald. & Basil. omiffus, exstat ex Ricci editione sed à Charterio ad MSS. Regios castigata T. 5. Paris. pag. 347. Vertit *Jo. Bernardus Feliciamus* classe I. Junt. pag. 340. H.
45. *περὶ εὐξίας de bono habitu* T. 6. Paris. p. 6. & Basil. T. 1. p. 248. Vertērunt *Ferdinandus Balamius Sículus* & *Jo. Guimerius Andernacus* cujus interpretationem secutus maxime *Charterius* est. Balamii exstat classe I. Junt. p. 38. Meminit *Galenus de ordine libror.* & T. 4. Basil. pag. 222.
46. *περὶ εὐπορίων de paratu facilibus medicamentis liber ad Glauconem* T. 2. Basil. p. 472. initio mutilus: sed integer exstat T. 10. Paris. p. 574. Vertit *Hubertus Barlandus* Class. VII. pag. 153. Clauditur his verbis p. 601. edit. Paris. ὁ μὲν ἐντέταξός μοι λόγος ὡς Γλαύκων, ἐνθάδε πέρασ ἐχέτω. εἰ δὲ σοὶ χρεία γένηται, καὶ ἔστω πρὸς Σαλομῶντα (lege: Σόλωνα) τὸν ἀρχιπρὸν γεγραμμένον ἡμῶν σιωπῆμας δαλῶσας ἐτοίμως λήψη, Σαυμασῆς ἢ πάνυ δεξάμενος.
47. Alii duo libelli *περὶ εὐπορίων* sub nomine Galeni exstant, unus ad *Claudianum Solonem Archiatrum* T. 4. Basil. pag. 438. Vertit *Junius Paulus Crassus Patavinus* Class. VII. Junt. pag. 161. & T. 10. Paris. pag. 602.
48. *Alter*, qui incipit *περὶ σαφυλῆς* T. 4. Basil. p. 448. Vertit idem *Crassus* Class. VII. Junt. p. 169. H. T. 10. Paris. p. 638. *Galenus* allegatur pag. 459. edit. Basil. & p. 463. affertur *Barlaami Monachi* remedium contra κεφαλαλγίαν.

49. *περὶ ἐνχυμίας καὶ κακοχυμίας τρωθῶν. de probis pravisque alimentorum succis* T. 4. Basil. p. 351. T. 6. Paris. p. 417. cum versione *Julii Alexandrini* Tridentini à *Charterio* emendata. Transtulerunt etiam *Balaminus Sicus*, *Riccius* & *Sebastianus Sirop.* *Julii Alexandrini* versio exstat enim classe 2. Junt. p. 33. E.
50. *Εἰ Ζῶον τὸ κατὰ γαστρὸς, μὴν animal si quod in usura est?* T. 4. Basil. p. 406. Vertit *Horatius Limanus* Classe 1. Junt. p. 326. G. & T. 5. Paris. p. 334. cum emendata à *Charterio* ejusdem *Limani* versionis.
- περὶ τῆς τῶν Ζῴων ἀνατομῆς, de dissectione vivorum, vide supra, ἀνατομῆς. Γὰρ πρὸς Γλαύκωνα Θεραπευτικά. Vide Γλαύκωνα.*
51. *Θεραπευτικὴ Μέθοδος.* *Methodus medendi, ad Hieronem* libri XIV. (* c. 4. & 6.) T. 4. Basil. pag. 34. Vertit *Ibo. Linacer*, recognovit *Augustinus Gadaldinus.* Class. VII. Junt. p. 2. & T. 10. Paris. p. 1. Allegatur hoc opus T. 2. Basil. p. 152. 169. T. 3. p. 271. T. 4. p. 17, 19, 28, 350, 357. T. 5. pag. 2, 50, 63, 92. &c. promittitur T. 2. p. 5, 33, 69, 103, 133, &c. In librum primum exstat *Stephani Atheniensis* Commentarius.
52. *De dura lapidâ* liber latine exstat versus ex *Arabico* *Alghazini* &c. classe spuria Junt. p. 117. & T. 10. Paris. p. 546.
53. *περὶ Θηριακῆς de Theriaca* ad *Pamphilianum* T. 2. Basil. p. 469. T. 13. Paris. p. 961, cum versione nova *Charterii* quam post veteres *Joach. Camerarii* & quæ classe 5. Junt. pag. 98. exstat, *Jul. Martiani* *Rota* condidit.
54. *περὶ Θηριακῆς. De Theriaca* ad *Pisonem* velut tertius de antidotis liber T. 2. Basil. p. 456. T. 13. Paris. p. 930. cum versione *Jo. Gynterii* *Andernaci.* Exstat & classe 5. Junt. p. 89. altera *Julii Martiani Rota.* Galeni esse negat *Labbeus*, auctoris tamen æqualis esse non diffitetur. *H. Mercurialis* putat scriptum à *Galeno* adhuc juvene. Sane *Galenii* esse non dubitarunt *Paulus Ægineta*, *Aëtius*, & *Arabum Medicorum turba.* Sed à *juvene Galeno* scriptum non esse certissimum est.
55. *πότερον ἰατρικῆς ἢ γυμνασιωῆς ὅσι τὸ ὑγιανόν, utrum Medicinâ, an Gymnastica plus ad valetudinem tuendam conferat,* ad *Thraſybulum.* T. 4. Basil. p. 287. T. 6. Paris. p. 8. Vertit *Junius Paulus Crassus*, classe 2. Junt. pag. 102.
- ἰατρῆς. Vide supra ἐισαγωγῆ.*

56. *Medicinalis experimentatio sive liber de medicina experta* latine exstat, ex Arabico ut videtur translatus. classe spuria p. 108. F. & T. 10. Paris. pag. 561. Sane Galenus de libris propriis c. 9. testatur se scripsisse librum *περὶ τῆς ἰατρικῆς ἐμπειρίας*.
57. *De ictu cordis* latine exstat classe spuria Junt. pag. 115. G. & T. 10. Paris. pag. 524.
58. *περὶ τῶν ἰδίων βιβλίων de libris propriis* ad Bassum. T. 4. Basil. p. 361. & cum Charterii versione T. 1. Paris. p. 35. Verterat etiam Jo. Fichardus Francofordianus cujus interpretatio à Gadaldino recognita exstat Junt. Classe Isagog. pag. 10. E. Hunc librum scripturum se promittit libello de ordine librorum suorum, sed non videtur integer ad nos pervenisse.
59. *De incantatione, adjuratione & suspensione* Epistola latine exstat Junt. classe spur. p. 41. ex Arabico versa. Galenus in ea allegatur. *περὶ τὰ ἀναιρεθῆνα τοῖς ἰπποκράτους ἀφορισμοῖς ὑπὸ ἰβλιανῶν*, Vide infra, num. 74.
60. Libri III. Commentariorum in Hippocratem *περὶ ἀγμῶν* (* c. 6.) *de fracturis*. T. 5. Basil. p. 526. Vertit Vidus Fidius Florentinus Class. VII. p. 223. Meminit Galenus T. 5. Basil. p. 43. & alibi.
61. Libri III. in Hippocratem *de aëre locis & aquis* sive ut Galenus inscribendum illud opusculum monet *περὶ οἰκίσεων καὶ ὑδάτων καὶ χωρῶν* latine tantum exstat ex versione Moyfis Alatini Medici Hebræi. T. 6. Paris. pag. 187. Classe 2. Junt. p. 1. Galenus ipse de libris propriis c. 6. testatur se scripsisse in Hippocratem *περὶ οἰκίσεων, ὑδάτων καὶ χωρῶν*.
62. Libri IV. Commentariorum in Hippocratem *περὶ ἀρθρῶν* (* c. 6.) *de articulis*. T. 5. Basil. p. 578. Vertit Vidus Fidius Florentinus. Class. VII. Junt. pag. 251. & T. 12. Paris. pag. 287. Meminit Galenus T. 5. Basil. pag. 14, 43. & c.
63. Libri VII. Commentariorum *εἰς τὰς ἀφορισμῶς*. In Hippocratis *Απορίσμος* (* c. 6.) T. 5. Basil. p. 219. Vertit Nic. Leonicensus. Recognovit Jul. Martianus Rota & Aug. Gadaldinus. Junt. extra ordinem Class. p. 2. & T. 9. Paris. parte 2. p. 9. Librum octavum Græce & latine ex suo ingenio addidit Renatus Charterius. Meminit horum Commentariorum Galenus T. 1. Basil. p. 327. T. 5. p. 67. & c. Præfatio ad lib. I. MSta. in Codice Bibl. Cæfarez. Vide Lambecium VI. p. 86.

64. Γλωσσῶν τῶν Ἱπποκράτους ἐξηγήσεις (* c. 6.) *difficiliorum Hippocratis vocabulorum ad Theonem scripta interpretatio* Bas. T. 5. p. 705. Vertit *Marius Nizolius* Bruxellensis, emendavit *Gadaldinus*. Junt. extra ordinem class. p. 71. & T. 2. Paris. p. 79. Edidit etiam Græce cum notis, *H. Stephanus* A. 1564. 8. addito Glossario Erotiani & expositione vocum Medicarum quam *Stephanus* ipse ex antiquis Medicis excerptit. De Erotiani Lexico quod cum *Barthol. Eustachii* versione existat T. 2. Paris. p. 31. (ubi præfatio) & ubi glossarium ipsum T. 2. p. 106. & de *Herodoti* Lexico parvo vocum Hippocratis, quod ibid. p. 140. ex editione *Mercurialis* recusum est, dixi infra in Hist. Lexicorum Græcorum.
65. περὶ τῆς κατὰ τὸν Ἱπποκράτην διαίτης ἐπὶ τῶν ὀξέων νοσημάτων (* c. 4. & 6.) *de vitæ ratione in morbis acutis ex Hippocratis sententia*. T. XI Paris. p. 184. cum versione *Charterii* qui post *Gadaldinum* & *Cajum Britannum* transtulit ex codice Græco antea non edito quem à *Renato Morzo* acceperat, *Gadaldini* versio occurrit Class. VII. Junt. p. 149.
66. περὶ τῶν Ἱπποκράτους καὶ Πλάτωνος δογμάτων (* c. 1. & 14.) *de Medicis Hippocratis & Platonis libri IX.* in *Boëthi* gratiam scripti. Bas. T. 1. p. 253. In qua edit. totus liber primus desideratur, quem *Parisienfis* sed prima parte mutilum ex *Caji* editione exhibet. Sex primorum librorum argumentum *Galenus* breviter persequitur sub initium libri septimi. Interpretatus est *Jo. Bernardus Felicianus* cujus versio existat classe 1. Junt. p. 231. E. ex castigatione *Alexandri Justiniani Chii*. Hos secuti *Cajus Britannicus* primi libri emendator & *Andernacus* cujus versionem *Riccus* ac denique *Charterius* castigavit. T. 5. Paris. p. 78. Meminit *Galenus* T. 1. Bas. p. 216, 226, 373, 415, 435, 441, 448, 453, 455, 459, 464, 534, 540 T. 2. p. 58. T. 3. p. 251, 273, 276. T. 4. p. 36. &c. Hoc *Galenus* opus etiam συμφωνίῳ dictum à *Nemesio*, observat *Mercurialis* IV. 4. Var. lect.
67. Libri IV. commentariorum in Hippocratem περὶ διαίτης ὀξέων (* c. 6.) *de diætâ in morbis acutis*. T. 5. Bas. p. 37. T. XI. Paris. p. 1. cum versione *Jo. Duretii* per tres priores libros, & quarto cum versione antiqua *Jo. Vassæi Meldensis* per *Charterium* emendata, *Vassæi* versio ab *Augustino Gadaldino* recognita existat Classe VII. Junt. p. 108. Memnit *Galenus* T. 4. Bas. p. 349. T. 1. p. 335. &c. libri tres priores in genuinam libri Hippocratei partem, quartus eis τὰ προκειμένα, ut vocat etiam T. 4. p. 21.

68. Liber I. in Hippocratem sive Polybum *περὶ διαίτης ὑγιεινῆς. de ratione diete quando homo valet.* T. 5. Basil. p. 29. T. 6. Paris. p. 220. cum versione Andernaci per Charterium emendata. Transtulit & Hermannus Crusenius Campensis, classe 2. Junt. p. 39. E.
69. Libri III. commentariorum *in librum I. Ἐπιδημιῶν Hippocratis* (*c. 6.) T. 9. Paris. p. 1. Bas. T. 5. p. 345. vertit *Hermannus Crusenius* Campensis, Classe 3. Junt. p. 100. E.
70. Liber secundus in secundum *Ἐπιδημιῶν* (*c. 6.) T. 9. Paris. pag. 118. Vertit *Jo. Baptista Rasarius* classe 3. Junt. p. 198. fragmentum in eundem librum ex Hieron. Mercurialis interpretatione Junt. in classe fragmentor. pag. 21. F. Liber primus commentariorum & liber III. IV. V. VI. interciderunt. Horum commentariorum mentio T. 3. Basil. p. 286.
71. Libri III. in tertium *Ἐπιδημιῶν* (*c. 6.) T. 9. Paris. p. 193. Basil. T. 5. p. 392. *Hermanni Cruserii* versio à *Gadaldino* emendata exstat classe 3. Junt. p. 127.
72. Libri VI. in sextum *Ἐπιδημιῶν* (*c. 6.) T. 9. Paris. p. 353. Bas. T. 5. p. 442. Vertit *Junius Crassus* Patavinus classe 3. Junt. p. 152. & pars libri sexti, *Jo. Baptista Rasario* interprete. p. 212. E. & liber septimus p. 215. liber octavus p. 220.
73. Libri III. Commentar. in Hippocratis lib. *κατ' ἰηρῆϊον* (*c. 6.) T. XII. Paris. p. 1. Bas. T. 5. p. 661. Vertit *Vidus Fidius* Florentinus, Class. VII. Junt. p. 197. meminit Galenus T. 1. p. 330.
74. *Πρὸς ἀντεσημένα τοῖς ἀφορισμοῖς ὑπὸ Ἰβλίου* (*c. 6. & 10.) adversus ea quæ Hippocratis Aphorismis opposuit Julianus Methodicus. T. 5. Basil. pag. 337. Vertit *Julius Alexandrinus* Tridentinus, Classe extraord. Junt. p. 66. & T. 9. Paris. parte 2. p. 376.
75. *περὶ τῆς παρ' ἰπποκράτους κώμας* Ⓞ. De comate apud Hippocratem liber, à *Cajo Britannico*, *Ricco* & *Charterio* restitutus T. 7. Paris. p. 191. cum versione *Nic. Regini* Calabri partim, partim *Nic. Leonicensi*. Exstat & Classe 3. Junt. p. 84. G. ex versione *Augustini Gadaldini*. Meminit Galenus T. 5. p. 199.
76. *πρὸς Λύκον*, (*c. 6.) adversus Lycum pro Hippocratis Aphorismo XIV. lib. 1. qui incipit: *τὰ ἀυξάνόμενα πλείστον ἔχει τὸ ἔμφυτον θερμὸν.* T. 5. Basil. p. 329. Vertit *Julius Alexandrinus* Tridentinus. classe Junt. extraord. p. 62. E. T. 9. Paris. parte 2. p. 358. Meminit Galenus T. 1. p. 327. T. 5. pag. 230. &c.

77. Libri III. in Hippocratis προγνωστικόν. (* c. 6.) T. 8. Paris. p. 583. Basil. T. 5. p. 117. Vertit *Laurentius Laurentianus* Florentinus. class. 4. Junt. p. 189. meminit Galenus T. 6. Paris. p. 268. & T. 5. Basil. p. 67.
78. Libri III. in Hippocrati tributum προφητικόν (* c. 6.) T. 5. Basil. p. 167. Vertit *Jo. Vassaus* Meldensis. classe 4. Junt. p. 160, E. T. 8. Paris. p. 692.
79. Libri IV. in Hippocratis librum περί τροφής. (* c. 6.) T. 6. Paris. pag. 238. ex editione Rasarii, qui mutilos licet primus Græce & Latine edidit. Latinam *Jo. Baptista Rasarii* Novariensis versionem in editione Juntatarum exhibet classis fragmentor. p. 4.
80. περί τῶν κατ' ἰκποκράτη στοιχείων, de elementis ex Hippocratis sententiis (in lib. de natura Humana) libri duo T. 1. Basil. p. 46. Vertit *Vitor Trincavellius*. classe 1. Junt. p. 2. cujus versionem emendavit *Characterius* T. 3. Paris. p. 1. Transtulit præterea *Rbeginus Calaber*, cujus versionem emendavit *Riccus & Nic. Leonicensis*. Meminit Galenus T. 1. Basil. p. 38, 324. T. 2. p. 5, 30, 41. T. 3. p. 360. &c. T. 4. p. 18, 220, 222. & de ordine libror.
81. Libri II. commentariorum in Hippocratem περί φύσεως ἀνθρώπου (* c. 6.) de natura hominis. T. 5. Basil. pag. 1. liber primus à versione *Victoris Trincavellii*. classe 1. Junt. pag. 25. liber secundus è versione ejusdem *Trincavellii*. Class. VII. Junt. pag. 180. H. Meminit Galenus T. 4. Basil. p. 321.
82. Libri III. Commentariorum in Hippocratem περί χυμῶν (* c. 6.) ex *Jo. Baptista Rasarii* versione, classe 3. Junt. p. 225. E. & T. 8. Paris. p. 508. latine tantum exstat. Meminit Galenus T. 5. Basil. p. 67.
83. Χαρακτηριστικά εἰς ἰκποκράτη: è *Jo. Stobzi* serm. XCIX. T. 2. Paris. p. 72. Junt. classe fragmentor. p. 23. E.
84. Ζήτησις εἰς τὸν ἰκποκράτη, quaesita in Hippocrate, istine exstant è Prognosticorum & Aphorismorum commentariis utcumque reperta. In classe spuria Junt. 118. & T. 8. Paris. p. 918. In sibello de ordine librorum suorum de iis qui ante ipsum Consenis scripta illustraverunt ita judicat Galenus, ut plurimum Sabino tribuat & Ruffo Ephesio, Numisianoque ac præceptori suo Pelopi: reliquos putet minus recte eum percepisse: Quintum ejusque discipulos atque in his Satyrum, tum Stoicum Ephicianum & Lycum.

85. *Liber de Cartharticis* latine tantum exstat classe spuria Junt. p. 99.
86. *περὶ τῆς τῶν καθαρῶντων Φαρμάκων δυνάμεως. de facultate purgantium medicamentorum*, T. 2. Basil. pag. 484. Vertit *Julius Martianus Rota*, classe 5. Junt. p. 86. & T. 10. Paris. p. 462. Meminit *Galenus* de ordine libror.
87. *Τίνας δὲ καθάρω καὶ ποίους καθαρηρίους καὶ πότε; quosnam purgare oporteat & qualibus purgantibus & quando* T. 2. Basil. p. 487. Confer *Oribas.* VII. 23. Vertit idem *Rota*, classe 5. Junt. pag. 88. & T. 10. Paris. p. 470.
88. *περὶ κατακλίσεως προγνωστικὰ ἐκ τῆς Μαθηματικῆς ἐπιστήμης, prognostiones Astrologica à tempore decubitus, de morbi exitu ad Aphrodisium* T. 4. Basil. pag. 473. vertit *Jacobus Antonius Mariscottus Florentinus*. Junt. Classe spur. p. 12. & T. 8. Paris. p. 901. Confer quæ de hoc libro dixi lib. I. c. IX. §. 3. De eodem argumento vide T. 10. Paris. p. 698.
89. *De centaurea virtute* liber ad fratrem *Papiam*, *Galeno* tributus, latine tantum exstat T. 13. Paris. p. 1010. & classe spuria Junt. p. 97. E. laudat auctor *Magistrum suum Themistium*.
90. *περὶ κινήσεων ἐνδήλων καὶ ἀδήλων de motibus manifestis & occultis* T. 5. Paris. p. 397. & classe spuria Junt. p. 67. latine tantum exstat, *Marcus Toletanus* interprete qui ex Arabico latine vertit, ut *Joannicius* pridem è Græco Arabice.
91. *περὶ κινήσεως Ἐθώρακος τε καὶ πνεύμονος. de motu thoracis & pulmonis* fragmentum latine tantum exstat, Junt. classe fragmentor. p. 27. F. & T. 5. Paris. p. 407. Meminit *Galenus* T. 3. Basil. p. 487.
92. *De clysteribus* latine tantum exstat. classe spuria Junt. p. 123. & T. 12. Paris. p. 1013. *Galeno* perperam adscriptus.
- Decomragine membrorum sive de natura humana* liber *Galeno* itidem suppositus. T. 5. Paris. p. 330.
93. *περὶ κινήσεων καὶ δυνάμεων τῶν ἀπλῶν Φαρμάκων, de temperatura & facultate medicamentorum simplicium* libri XI. T. 2. Basil. p. 1. T. 13 Paris. p. 1. cum versione *Theodorici Gerardi Gaudani* per *Augustinum Gadaldinum* & *Chariterium* emendata. Libro sexto septimo & octavo herbarum (quas ipse est expertus T. 2. pag. 130.) vires ordine alphabetico referuntur. Nono terrarum, lapidum & metallicorum. Decimo

& undecimo medicamenta ex animalibus. Προβιβλῶν ἐνδεκά male legitur ἐπ' α' T. 2. Basil. p. 152. Gerardi versio à Gadaldino emendata occurrit etiam classe 5. Junt. p. 1. Meminit hujus operis Galenus de ordine libror. & T. 5. Basil. p. 84. 72, 89. T. 2. p. 166. T. 4. p. 306, 324, 325, 328, 350, 351. &c.

94. περὶ κρᾶσεων de temperamentis libri III. Basil. T. 1. p. 59. Vertit *Theo. Linacer.* classe 1. Junt. pag. 10. emendavit *Augustinus Riccus & Rematus Charterius* T. 3. Paris. p. 32. Meminit Galenus de ordine libror. & T. 2. Basil. p. 5, 7, 17, 18, 21, 27, 60, 63, 152. T. 4. p. 18, 267, 277, 305, 321. &c. In hunc librum exstant notat *Felicitis Accoramboni.*
95. περὶ κρᾶσεων (* c. 6.) de crisi bus naturæ & morborum libri III. T. 3. Basil. pag. 389. vertit *Nic. Leonicensis* classe 4. Junt. p. 125. F. emendavit versionem Gadaldinus & Charterius qui etiam ad MSS. Regios Græca contulit T. 8. Paris. pag. 377. Allegatur T. 5. Basil. pag. 89.
96. περὶ κρᾶσεων ἡμερῶν. (* c. 5.) ex Hippocratis sententia (id. c. 6.) de diebus Criticis sive decretoriis libri III. T. 3. Basil. p. 423. Vertit *J. Guinterius Andernacus.* classe 4. Junt. p. 145. T. 8. Paris. p. 450.
97. περὶ κρᾶσεων διαπλείσεως de fatuum formatione Basil. T. 1. p. 213. Latine versus hic liber à Jo. Bernardo Feliciano, Jano Cornario cujus interpretationem Riccus, & Andernaco cujus translationem Charterius emendavit. T. 5. Paris. pag. 285. Feliciani versus exstat classe 1. Junt. p. 322.
98. De Colico dolore latine exstat, classe spuria Junt. p. 125. & T. 10. Paris. p. 522. Allegat librum de compositione Medicamentorum περὶ τῶν ᾧ τὴν λέξιν σοφισμάτων. Infra in σοφισμ. περὶ λεπθυμίας διαίτης vide supra διαίτης. πρὸς Αὔκον adversus Lycum pro Aphorismo XIV. Hippocratis qui crescunt, plurimum habent coloris innati. Vide supra num. 76.
99. περὶ μαρᾶσμε. (* c. 4.) de tæbe. T. 3. Bas. p. 373. T. 7. Paris. p. 178. cum vers. Augustini Gadaldini Mutinensis, quæ exstat etiam Classe. 3. Junt. p. 45. Meminit Galenus Basil. T. 4. p. 273.
100. περὶ μελαίνης χολῆς de atra bile T. 3. Basil. p. 357. vertit *Barthol. Sylvanius Salonensis* classe 1. Junt. p. 34. emendavit *Riccus & Charterius* T. 3. Paris. p. 165.

101. *περὶ μελαγχολίας de atra bile* è Galeno, Rufo, Posidonio, & Aëtio (ἐκ τῶν Γαληνοῦ καὶ Ῥύφου καὶ ἀπὸ Σικαμίου & Ἀετίου) T. 4. Basil. p. 469. Vertit *Julius Mariianus Rosa* classe spuria Junt. p. 114, & T. 10. Paris. pag. 496.
102. *Περὶ μετρῶν καὶ σταθμῶν διδασκαλία, Ponderum ac mensurarum doctrina* è Cleopatra, Dioscoride, Galeno, Oribasio & aliis. T. 13. Paris. p. 975. cum nova Charterii versione, concinnata post veteres Augustini Gadaldini, Andernaci & H. Stephani. Gadaldiniana exstat classe 5. Junt. pag. 275.
103. *Περὶ μήτρας ἀνατομῆς, (* c. 2.) de uteri dissectione* Basil. T. 1. p. 210. Vertit *Jo. Bernardus Felicianus* classe 5. Junt. pag. 108. Græca ex MSS. locupletiora reddidit & latinam interpretationem adjunxit Charterius T. 4. Paris. p. 276. Feliciani & altera Cornarii, quam Riccus edidit, versione usum se professus.
104. *Περὶ & διὰ μικρᾶς σφαίρας γυμνασίῳ, de exercitio quod parva pila fit* ab Epigenem. liber. T. 4. Basil. p. 301. T. 6. Paris. p. 505. cum versione Valeriani Centannii Vincentini per Charterium emendata. Centannii versio occurrit classe 2. Junt. pag. 48.
105. *Περὶ μυῶν ἀνατομῆς (* c. 3.) Latine tantum exstat* è versione *Augustini Gadaldini Medici Mutinensis* classe 1. Junt. p. 44. Gallice vertit *Jac. Dalechampius* Lugd. 1564. 8. Meminit Galenus T. 1. Basil. p. 381. 401. &c.
106. *Περὶ μυῶν de musculis*, quæ Oribasius è Galeno servavit. T. 4. Paris. pag. 250 ex Riccii editione cum versione *Jo. Baptista Rasarii* à Charterio recensita.
107. *περὶ μυῶν κινήσεως de motu musculorum libri II.* Basil. T. 1. p. 553. Vertit *Nic. Leoniceus* Classe 1. Junt. pag. 308. E. & T. 5. Paris. pag. 364. Meminit Galenus de Ord. libror. & T. 1. Basil. p. 327, 373, 374, 376, 377, 380, 401, 406, 478, 534. &c.
108. *περὶ νέρων ἀνατομῆς (* c. 1. & 2.) de dissectione nervorum* ad Antisthenem-Platonicum. Basil. T. 1. pag. 204. Vertit *Augustinus Gadaldinus* classe 1. Junt. pag. 53. Græca locupletiora dedit, & Gadaldini versionem recognovit *Charterius*. T. 4. Paris. p. 241. Conferendus Oribasii liber *περὶ τῆς τῶν νέρων ἀξιομῆς*.
Διάγνωσις τῶν ἐν νεφροῖς παθῶν &c. vide in *Διάγνωσις*.
τῶν νοσῶν προσποιεμένων ἐλεγχῶν, supra num. 39.

109. *περὶ τῶν ἐν τοῖς νοσήμασιν αἰτιῶν. de morborum causis.* T. 3. Basil. p. 205. T. 7. Paris. p. 16. cum versione Charterii, qui Gvil. Copi & Nic. Leonicensi versionibus adjutum se fatetur. Leonicensi versio occurrit classe 3. Junt. p. 6. Meminit Galenus T. 3. Basil. pag. 358.
περὶ διαφορᾶς νοσημάτων. Supra num. 27.
110. *περὶ τῶν ἐν τοῖς νόσοις καιρῶν de morborum temporibus.* T. 3. Basil. p. 379. Vertit præter Nic. Rhegium Calabrum Jo. Guinterius Andernacus, classe 3. Junt. p. 85. cum Andernaci versione à Ricco & Charterio emendata extat T. 7. Paris. p. 292.
111. *περὶ τῶν ὅλων ἔνοσηματῶν καιρῶν de morbi totius temporibus* T. 3. Basil. pag. 385. Vertit præter Rhegium idem Andernacus classe 3. Junt. p. 88. Charterius hunc & superiorem librum cum 2. MSS. Regius contulit & Andernaci versionem à Ricco & se emendatam adjunxit T. 7. Paris. pag. 304.
112. *περὶ οἴνων de vinis* fragmentum Galeni, ex Oribasio, Augustino Gadaldino interprete. classe spuria Junt. p. 79. E. T. 6. Paris. pag. 494. 495. ex Athenzo p. 497. adde quæ eodem Volum. p. 434. seq.
113. *ὄροι ἰατρικοί, Definitiones Medicae ad Theutram,* T. 4. Basil. pag. 390. & auctiores ex MSS. Regius T. 2. Paris. p. 232. cum versione Charterii, Transtulerant antea Janus Philologus, & cujus versio in classe Isagog. Junt. p. 43. extat Barthol. Sylvanus Salonensis.
114. *περὶ ὀστέων* (* c. 1. & 3. de ord. libror.) *de ossibus* ad tirones, T. 4. Paris. pag. 9. cum versione Charterii, qui se Balamii interpretatione, & Jacobi Sylvii ac Joannis Riolani usum fuisse testatur. Ferdinandus Balamii Siculi versio occurrit T. 5. Basil. pag. 719. classe 1. Junt. p. 39. G. Græca in editt. Ald. & Basil. non extant. At separatim Græce & latine edidere multi, Salomo Albertus Witeberg. 1579. 12. Jo. Philippus Ingrassias Panormi 1603. Caspar Hofmannus Francof. 1630. & Jo. van Horne Lugd. Bat. 1665. 12.
115. *περὶ ὀσφύσεως ὀργάνων. de instrumento odoratus.* Basil. T. 1. pag. 206. vertit Lud. Bellisarius Medicus Mutinensis. Class. 1. Junt. pag. 110. Cum ejusdem versione à Charterio recensita. T. 5. Paris. pag. 354. Vertit & Victor Trincavellinus, cujus versionem ita sua edit. Riccus probavit. Allegatur T. 1. Basil. pag. 315. &c.
116. *περὶ ὕψου de urinis* T. 4. Basil. p. 410. T. 2. Paris. p. 337. librum qui genuinus Galeni esse videtur vertit Josephus Strusbius Polonus. Class. 4. Junt. p. 123. Extat & aliud brevè scriptum de urinz signifi-

- nificatione ex versione *Georgii Valle* Placentini, classe spuria Junt. p. 85. Vide & quæ de hoc argumento T. 10. edit. Paris. p. 699. seq.
117. Synopsis *περὶ ἕρων* quam T. 8. Paris. p. 349-351. Græce primus editit *Charterius* cum versione *Pratelli*.
118. *περὶ ἕρων* ex *Hippocrate*, *Galeno* & aliis T. 8. Paris. pag. 352-358. Græce & latine primum editus à *Charterio* qui pag. 359. *Theophili Jatrofophitz* librum ejusdem argumenti cum *Fed. Morelli* versione subjunxit.
119. *περὶ ἕσις τῶν Φυσικῶν δυνάμεων*, de *substantia facultatum naturalium* fragmentum. T. 5. Paris. pag. 3. Basil. T. 1. p. 342.
120. *περὶ τῆς τῶν ὀφθαλμῶν ἀνατομῆς* de *anatomia oculorum*. latine tantum exstat T. 4. Paris. pag. 223. & classe spuria Junt. p. 58. Alius & prolixior ex *Demetrii* interpretatione *Class. VII.* Junt. pag. 186. & T. 10. Paris. p. 504. (itidem latine tantum) non est *Galeni* qui p. 517. edit. Paris. allegatur & p. 520. ubi etiam citatur *Paulus* (*Ægineta*.)
- περὶ διαγνώσεως καὶ θεραπείας παθῶν*. supra num. 23.
121. *Διαγνωστικὴ μέθοδος τῶν πεπονθότων τόπων*, de *locis affectis* libri VI. T. 3. Basil. pag. 248. vertit *Gvil. Corpus* *Basileensis*. Classe 4. Junt. p. 2. Interpolaverunt *Copi* versionem *Ricci* *Colinzus*, *Joannes Nebriensis Rivirius* & *Augustinus Gadaldinus*. Eandem ex *Ricci* & *Gadaldini* castigationibus concinnatam retinuit *Charterius* T. 7. Paris. pag. 378. qui Græca contulit cum quatuor Regiis MSS. in quibus hoc opus inscribitur: *διαγνωστικῆς ἔργα τῶν πεπονθότων, βιβλία 5*. Titulum adversus *Cas. Scaligerum* p. 61. de *plantis*, defendit *Mercurialis* III. 16. Var. lect. Confer *P. Petitum* lib. 2. *Observ.*
122. In *Platonis Timæum* è libris quatuor commentariorum *Galeni* fragmenta latine exstant Junt. classe fragmentor. p. 23. T. 5. Paris. p. 275-284. & 463-466. è *Gadaldini* & *Rasarii* interpretatione. *Ἐξηγήσεις* suas τῶν ἰατρικῶς ἐν *Τιμαίῳ γεγραμμένων* memorat *Galenus* T. 1. Basil. pag. 323. & (supra) c. 14.
123. *περὶ πλήθους* de *plenitudine* T. 3. Basil. p. 342. Vertit *Victor Trincavellus*. Classe 3. Junt. pag. 76. cujus & *Jo. Guinterii Andernaci* interpretatione usus *Charterius* tertiam adornavit, & librum *Galeni* cum duobus MSS. Regiis contulit, T. 7. Paris. p. 322. Meminit *Galenus* T. 4. Basil. p. 18.

124. Ὅτι αἱ ποιότητες ἀσώματοι, quod qualitates incorporeae sint, ad Pindarum quemdam quem cap. 9. alloquitur. Stoicis oppositus hic liber Galeno adscriptus T. 4. Basil. pag. 403. Latine vertit *Horatius Limanus* Edit. Junt. classe Isagog. pag. 8. b. cum versione Limani per *Charterium* emendata legitur T. 2. Paris. p. 60.
125. περὶ τῆς προγνώσκων, de praenotione ad Epigenem (male vulgo ad Postumum, cum nomina propria non sint vertenda, ut probe notavit Labbeus) T. 3. Basil. p. 451. Vertit *Julius Marianus Rota*, classe 4. Junt. p. 223. F. & T. 8. Paris. p. 829. cum versione Jo. Guinterii *Andernaci* à Charterio emendata.
126. περὶ προγνώσεως, de praenotione libellus è MS. Regio primum editus à Charterio cum versione Pratelli T. 8. Paris. p. 891-895.
127. περὶ προγνώσεως διὰ σφυγμῶν (*c. 5.) de praesagitione ex falsis libri IV. T. 3. Basil. p. 117. Vertit *Herm. Crusenius Campensis* classe 4. Junt. pag. 104. T. 8. Paris. p. 236. Charterius contulit cum duobus MSS. Regiis.
128. προγνώσις πεπειραμένη. Praesagium experientia confirmatum, latine exstat classe spuria Junt. pag. 81. Græca primus addidit Charterius è MS. Regio T. 8. Paris. p. 895.
129. περὶ τῶν προκαταρτικῶν αἰτιῶν de causis praeservantibus latine tantum exstat T. 7. Paris. p. 347. vertit *Nic. Rbegius Calaber*. Classe 3. Junt. pag. 95.
130. Γαλήνη ἀποφράσις τῆς Μηνόδοτου προτροπικῆς λόγου ἐπὶ τέχναις, Paraphrasis exhortationis ad artes quam Menodotus Empiricus sudiori penicillo adumbraverat. Latine vertit *Ludovic. Bellisarius Medicus Mutinensis*. Edit. Junt. Classe Isagogica p. 2. Transtulit etiam *Erasmus*, cujus vide Epistolas XXIX. 22. & *Jamotius* notis illustravit. Cum versione *Charterii* legitur T. 2. Paris. p. 3. Hic ipse videtur esse προτροπικὸς ἐπὶ ἰατρικῇ quem memorat Galenus *c. 9.
131. περὶ πρῆσιανθῆς de prissana T. 6. Paris. p. 499. Basil. T. 2. p. 489. Vertit Charterius, praeuntibus Hieron. Donzellino Veronensi, & Joanne Polito. Donzellini versio exstat Classe 2. Junt. p. 46. G.
- περὶ διαφορᾶς πυρετῶν. vide supra num. 28.
132. Liber secretiorum ad fratrem Montium latine tantum exstat in classe spuria Junt. pag. 101. E. & T. 10. Paris. pag. 546. Ex Arabico translatus est, & laudat alterum librum almemiri i. e. librum Pharmacorum de medicinis compositis Archigenis, Archelai, Severi & aliorum.

133. Περὶ τῶν ὡρῶν τὴν λέξιν σοφισμάτων (* c. 15.) T. 4. Basil. p. 32. & cum *Honatii Limani* versione à Charterio emendata, T. 2. Paris. p. 73. Eadem *Limani* versio Junt. classe Isagog. p. 7.
134. Περὶ σπέρματος allegatur T. 1. Basil. p. 527, 530, 221, 306, &c. de *semine* libri II. exstant Græce T. 1. Basil. p. 226. & cum versione *Charterii* T. 3. Paris. pag. 18. & ex Jo. *Bernardi Feliciani* versione Classe 1. Junt. p. 328. G. Liber hujus argumenti tertius spurius Latine tantum habetur, qui incipit: *Sperma hominis descendit* &c. incerto interprete. Junt. Classe spur. p. 36. T. 3. Paris. p. 229. Philosophorum *Porphyricorum* mentio pag. 232. in Græco ni fallor fuit οἱ ἀμφὶ Πορφύριον, i. e. *Porphyrius*, qui eadem pagina allegatur cum *Ammonio*, *Theodoro Platonico*, *Andronico Peripatetico* &c.
- περὶ σπέρματος. Vide supra num. 80.
- περὶ αἰτίων & διαφορᾶς συμπλημάτων. Vide supra num. 2. & 30.
135. Σύνοψις τῶν σφυγμῶν *Compendium de pulsibus* Latine exstat classe spuria Junt. p. 66. & T. 8. Paris. pag. 330.
136. Σύνοψις βιβλίων 15' περὶ διαφορᾶς, ἀγνώσεως, αἰτίας καὶ προγνώσεως σφυγμῶν (* c. 5.) *Compendium librorum XVI. Galeni de pulsibus* T. 8. Paris. p. 306. Latine tantum exstat: vertit *Augustinus Gadaldinus* classe 4. Junt. post pag. 122.
- περὶ διαφορᾶς σφυγμῶν. Vide num. 29. Meminit *Galenus* T. 3. p. 52, 461, 462, &c.
137. περὶ σφυγμῶν, τοῖς εἰσαγομένοις (* cap. 1.) *de pulsibus ad tirones* Isagoge. T. 3. Basil. pag. 1. T. 8. Paris. pag. 1. Vertit *Herm. Crusserius Campensis*, classe 4. Junt. pag. 43. Præterea *Martinus Gregorius*, *Augustinus Gadaldinus* & Jo. *Gvinterius Andernacus*. *Charterius* contulit cum tribus MSS. Regiis. Scriptus est hic liber Epistolæ instar ad *Theutam* archiatrum, *Galenii* amicum, itaque in MS. inscribitur: Γαληνῶς πρὸς Τεύθραν * ἐπιστολὴ περὶ ἐυσυνόπιων σφυγμῶν. Κλάυδιος Γαληνὸς Φιλάτω ἡμέτερω Τεύθρα ἀρχιπρω χαιρεῖν. At *Galenus* ipse de ord. libror. testatur hunc fuisse titulum, περὶ σφυγμῶν, τοῖς εἰσαγομένοις, adde T. 3. Basil. pag. 103, 109.
138. περὶ σφυγμῶν. *De pulsibus* πρὸς Ἀνθάνιον Φιλόσοφον T. 8. Paris. pag. 333--336. primus è MSS. Regiis edidit & Latine vertit *Renatus Charterius*,

Z z z

139.

* MS. Cæsar. Τεύθραντα. Lambec. VI. 124. Et deinde; Φίλιππε Τεύθραν.

139. *περὶ τῶν ἐν τοῖς σφυγμοῖς αἰτιῶν* (* c. 5.) de causis pulsuum libri IV. T. 3. Basil. p. 84. T. 8. Paris. p. 167. Vertit *Herm. Crusenius*, classe 4. Junt. p. 86. E.
140. *περὶ Διγνωσέως σφυγμῶν* (* c. 5.) de dignoscendis pulsibus libri IV. Basil. T. 3. pag. 52. T. 8. Paris. pag. 103. Vertit *Hermannus Crusenius* Campensis, classe 4. Junt. p. 70. Charterius recognovit & Græca contulit cum duobus Regiis MSS.
- περὶ προγνώσεως σφυγμῶν* libri IV. Vide supra in προγνώσ.
141. *περὶ συνθέσεως Φαρμάκων τῶν κατὰ γένη*, de compositione medicamentorum secundum genera libri VII. T. 2. Basil. p. 312. T. 13. Paris. p. 640. cum versione Andernaci per Augustin, Gadaldinum & Charterium recognita. Eandem versionem ex Gadaldini recognitione habes Class. 5. pag. 209. F.
142. *περὶ συνθέσεως Φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους* de compositione medicamentorum per singula loca sive partes corporis libri X. T. 2. Basil. p. 152. T. 13. Paris. p. 319. cum versione Jani Cornarii per Nic. Marcellum Mutinensem & Charterium emendata. Exstat & altera versio Andernaci. Cornarii interpretationem à Marcello recognitam exhibet classis 5. Junt. pag. 121. Hoc opus *περὶ συνθέσεως Φαρμάκων* memorat Galenus de ordine libror. & T. 10. Paris. p. 522. T. 2. Basil. p. 5. 175. T. 4. p. 216. &c. promittit T. 2. p. 122.
143. *περὶ συστάσεως ἰατρικῆς*, de Constitutione artis Medica ad Patrophilum; Basil. T. 1. pag. 34. & T. 2. Paris. p. 170. cum versione Charterii, cui *Nic. Rbegius* Calaber, *Janus Antoniacus*, *Trincavellius* & *Jo. Andernacus* praxiverunt. Trincavelli interpretatio legitur in classe Ifagog. Junt. p. 36.
- περὶ σώματος ἀνθρώπου κατασκευῆς*. Supra num, 16. & 25. & mox 158. 159.
144. *περὶ τῆς τάξεως τῶν ἰδίων βιβλίων* quo ordine libros suos legi velit. ad Eugenianum. T. 4. Basil. p. 368. & T. 1. Paris. p. 49. cum versione Charterii. Transtulerat antea Joannes Fichardus Francofordianus, cujus versionem recognovit Gadaldinus. Junt. classe Ifagog. p. 14. E. Scripsit & Jo. Baptista Montanus de ordine in legendis Galeni libris servando. Confer Galenum T. 4. Basil. pag. 36. 54. &c.
145. *Τεχνη ἰατρικῆ*. *Ars Medica* T. 3. Basil. p. 471. & emendatius ad MSS. Regios T. 2. Paris. p. 196. cum *Akakia* Medici Paris. versione à Charterio recognita. Transtulerunt etiam *Avegà* & *Nic. Leonicensis*, cujus

- jus exstat Classe Isagogica Junt. pag. 61. G. Meminit Galenus T. 4. Basil. p. 107, 220, & sub titulo *Thrasymbuli* pag. 222, 240, 241, &c.
146. *De partibus Anitæ Medica* περὶ τῶν τ' τέχνης ἰατρικῆς μορίων latine tantum exstat incerto interprete T. 2, Paris, p. 282. & Junt. classe spur. pag. 16.
- ὡς τὸν Τιμαίων ἔ Πλάτωνος. Vide supra num. 110.
147. *περὶ Τρόμος ἢ παλμῶ, ἢ σπασμῶ ἢ ῥίγος.* detremore, palpitatione, spasmō, rigore T. 3. Basil. pag. 364. T. 7. Paris. p. 199. cum versione Andernaci per Charterium emendata. Vertit etiam Dominicus Montesaurus Veronensis & Petrus de Apono, Andernaci interpretatio exstat Classe 3. Junt. pag. 51. Meminit Galenus T. 3. Basil. pag. 45.
148. *περὶ τροφῶν δυνάμειος* (*c. 4.) *de alimentorum facultatibus* libri III. T. 4. Basil. p. 303. Vertit *Martinus Gregorius*, emendavit versionem *Gadaldini*. Classe 2. Junt. p. 7. & T. 6. Paris, p. 300. cum versione Gregorii per *Gadaldinum*, *Riccum* & *Charterium* emendata. Tres se libros scripsisse tantum testatur T. 4. p. 352, 358, 281. &c.
- Liber** *quartus περὶ Διαλύσεως συνεχῆς de dissolutione continua*, T. 6, Paris, p. 403. exstat latine tantum, & spurius est. Supra num. 31.
149. *περὶ τύπων* de typis sive formis morborum. T. 3. Basil. p. 470. & T. 7. Paris. p. 152. cum versione Andernaci collata cum aliis versionibus *Nicolai de Rhegio Calabri*, *Augustini Gadaldini* & *Ricci*. Interpretatio *Gadaldini* exstat classe 3. Junt. p. 90.
150. *περὶ ὑδάτων* de aquis è *Galeno*, *Oribasio*, *Rufo*, *Diocle* & *Athenzo* fragmenta. T. 6. Paris. pag. 489. Vertit *Augustinus Gadaldinus*: classe spuria Junt. p. 76. E.
151. *ὑγιειῶν λόγοι, de sanitate tuenda* libri VI. T. 4. Basil. p. 220. versio *Tho. Linacri* per *Hieron. Donzellinum*, & *Aug. Gadaldinum* emendata. classe 2. p. 62. & cum eadem versione recognita per *Charterium*. T. 6. Paris. p. 40. Meminit hujus operis *Galenus* de ordine libror. & T. 4. Basil. p. 17, 18, 19, 116, 316, 350, 358. T. 3. p. 265. &c. S. *Hieronimus* Epist. ad *Furium*.
- περὶ ὑποτυπώσεως ἐμπειρικῆς. Vide supra Ἐμπειρ.
152. *περὶ Φιλοσόφῃς ἱστορίας.* *De Historia Philosophica* T. 4. Basil. pag. 424. Vertit *Julius Martianus Rota*, hunc librum tribuens *Aëtio*, quem de *placitis Philosophorum* scripsisse testatur *Theodoritus Therapevt.*

- Rotæ versio exstat in Junt. classe spuria p. 2. & ex Charterii recognitione T. 2. Paris. pag. 21. Confer quæ supra cap. XI. dixi num. 108. ubi Plutarchi libros de Placitis Philosophorum referebam.
153. *περὶ Φλεβῶν τε καὶ ἀρτηριῶν ἀνατομῆς* (* c. 1. & 3.) *de venarum articularumque dissectione* liber ad Antisthenem Platonicum Basil. T. 1. pag. 197. Vertit *Antonius Fortolus* Joseriensis, castigavit *Andreas Vesalins* Bruxellensis & *Augustinus Gadaldinus*, classe 1. Junt. p. 55. F. denique *Charterius* T. 4. Paris. pag. 225. Allegatur T. 5. Basil. p. 55.
154. *περὶ Φλεβοτομίας* fragmentum ex Hippocrate, Galeno, Paulo Ægineta &c. Græce ex MSS. Regiis cum Latina versione primum editum à Charterio, T. 8. Paris. pag. 898--900. Allegat Galenus scriptum suum *περὶ Φλεβοτομίας* T. 5. Basil. pag. 92.
155. *περὶ Φλεβοτομίας πρὸς Ἑρασίφρατον* (* c. 4. & 7.) *de vena sectione contra Erasistratum*, T. 4. Basil. p. 1. Vertit *Josephus Teßander* Cracoviensis Class. VI. Junt. p. 7. & T. 10. Paris. p. 392.
156. *περὶ Φλεβοτομίας πρὸς Ἑρασιφράτους τῆς ἐν Ῥώμῃ* (* c. 4. & 7.) *de vena sectione contra Erasistrati sectatores qui Romæ versabantur*, T. 4. Basil. p. 7. Vertit idem *Teßander*, Class. VI. Junt. p. 9. & T. 10. Paris. p. 406. Hunc librum se in Theutræ civis sui ac συμφορῆς gratiam scripsisse testatur Galenus.
157. *Περὶ Φλεβοτομίας Θεραπευτικόν*. (* c. 4.) *De curatione per vena sectionem*, T. 4. Basil. p. 17. Vertit *Theodoricus Gaudanus*, Class. VI. Junt. p. 16. E. & T. 10. Paris. p. 428.
158. *Περὶ φόβου* *de timore* fragmentum ex Nemefio cap. 20. de natura hominis T. 5. Paris. p. 3.
159. *Περὶ φύσεως τε καὶ τάξεως ἐκάστης σώματος*, *de natura & ordine cuiusque corporis*. Classe spuria Junt. p. 42. & T. 5. Paris. p. 327. Latine tantum exstat. Capite quinto pro *Santoniciis* lege *Anatomicis*,
160. *De compagine membrorum sive natura humana*. Latine tantum exstat T. 5. Paris. p. 330. & classe spuria Junt. p. 59.
161. *Περὶ φυσικῶν δυνάμεων*, (* c. 7. & de ord. libr. c.) *de naturalibus adversus Erasistratum libri III*. Basil. T. 1. pag. 87. Vertit *Itho. Linacer* classe 1. Junt. pag. 290, E. & T. 5. Paris. pag. 8. cum Linacri versione à Charterio recensita. Meminit Galenus T. 1. Basil. p. 304, 408, 412, 414, 416, 422, 497, 534. T. 4. p. 20, 174, 321, 351, 265. T. 2. p. 41, 63. T. 3. p. 3, 311, &c.

162. Περὶ ἰσχύος τῶν φυσικῶν δυνάμεων fragmentum T. 5. Paris. pag. 3. cum versione Charterii qui prioribus interpretibus Bartholomæo Sylvanio & Victore Trincavellio usus est. Sylvanii versio exstat in classe fragmentor. Junt. p. 30.
163. Εἰ κατὰ φύσιν τὸ αἷμα ἐν ἀρτηρίαις περιέχεται (* c. 7.) *An naturaliter sanguis in arteriis contineatur*, Basil. T. 1. p. 221. Vertit Julius Martinus Rota, classe 1. Junt. pag. 60. Præter Rotam Victor quoque Trincavellius, emendante Ricco & Charterio T. 3, Paris, p. 154. In hoc libro Erasistratum refellit qui in arteriis spiritum in venis sanguinem aiebat contineri.
164. Περὶ τῶν ἀπὸ φύσιν ὄγκων, *de tumoribus præter naturam* T. 3. Basil. p. 353. Vertit Horatius Limanus, Classe 3, Junt. pag. 82. E. Præterea Nic. Rhegius Calaber, Augustinus Riccus, Andernacus & Charterius, T. 7. Paris. p. 312. Allegatur T. 4. Basil. p. 144, 171. T. 5. p. 93, &c.
165. (ἀπὸ φύσιν) Liber *de plantis* Latine tantum exstat classe spuria Junt. pag. 120. & T. 13. Paris. p. 1004. liber ex Galeno de simplic. medic. & Joannitii observationibus collectus & ex Arabico Latine versus Massiliæ ab Abrahamo Medico & Grumero Judice Placentiæ. E Græco in Arabicum verterat Galenum de simplic. medic. Mahomet filius Mose, commentariis illustraverat Humain sive Joanitius filius Isaaci.
166. Περὶ φωνῆς τε καὶ ἀναπνοῆς *de voce & anhelitu* T. 5. Paris. pag. 429. & classe spuria Junt. p. 61. E. Latine tantum exstat, ex Arabico translatus. Incipit: *Dixit Galenus* &c.
- Ἡ τῶν φωνηέντων ὀργάνων ἀνάσχησις. Vide supra, ἀνάσχησις.
167. Περὶ χρείας ἀναπνοῆς, *de usu respirationis adversus Erasistratum* (* c. 7.) T. 3. Basil. p. 159. Anonymi versio classe 1. Junt. p. 223. & cum versione Cornarii à Charterio emendata T. 5. Paris. pag. 413. Meminit Galenus T. 1. Basil. p. 257, 215, 328, 432, &c. Exstat & alter hujus argumenti Galeno adscriptus T. 5. Paris. pag. 407. Latine tantum, & classe spuria Junt. p. 63.
168. Περὶ χρείας τῶν ἐν ἀνθρώπῳ σώμασι μορίων (* c. 2. & 1.) *de usu partium corporis humani*. l. bri XVII. T. 4. Paris. p. 284. Basil. T. 1. p. 367. in qua editione VII. 14. est lacuna p. 447. Vertit Nicolaus de Rhegio Calaber A. C. 1377 recensuit Augustinus Gadaldinus Classe 1. Junt. p. 113. & separatim Latine Lugd. 1566. 8. Optima editio Græco-Latina cum Casp. Hofmanni versione & commentariis, Francof. 1625. fol. Si ni-

hil aliud scripſiſſet Galenus quam hoc opus, vel ob iſtud unum lectu ſane digniſſimum ſummis merito viris omnium iudicio accenſendus eſſet. Quanta enim ſollertia artificium divini conditoris in corpore noſtro ſingulisque ejus membris inquiri & explicat, quam multis quamque ſolidis argumentis illud adverſus novos Promethos & Momos, Epicurum, Aſclepiadem & alios Sophiſtas Naturæ providentiam atque artem inſciantes tueretur, quam pie denique virtutem Opificis celebrat admirabundus, hanc ratus eſſe τὴν ὄντως εὐσέβειαν, & hunc vere ἱερὸν λόγον & ὕμνον ἀληθινόν, non ſi mille offerat hecatombas, ſed ſi cognoverit ipſe prius, tum monſtraverit etiam aliis *quantus Deus ſit ſapientia, quantus potentia, quantus bonitate.* III. 10. Ad artificium optimum explicandum teſtatur ſe ſingillatim per ſomnium à Numine aliquo monitum. X. 12. & 14. Moysen melius Epicuro ſcripſiſſe fatetur XI. 14. etſi perſuadere ſibi homo Ethnicus non potuit, Deum facere poſſe quæcunque velit, ex cinere equum vel bovem, ex lapide hominem, è materia corruptibili animalia immortalia (XIV. 2.) ſed ex iis quæ poſſit, optima quæque eligere. Lectorum iniquiora iudicia parum revereri ſe docet his verbis XII. 6. Καὶ ἡμεῖς ἔκ ἀγνοῦντες ὡς ἐπηρεαθῆσεται καὶ προηλακιοθῆσεται μυριάκις ὁδε ὁ λόγος, οἷα παῖς ὀρφανὸς ἐμπεσῶν χειρὶ μεθυούτων ὑπὸ ἀφροσύνης τε καὶ ἀπαιδευσίας ἀνθρώπων, ὁμῶς ἐπιχειρῆμεν γράφειν τῶν ὀλίγων ἐκείνων ἕνεκα τῶν ἀκέραιον ὀρθῶς καὶ κρίνειν δυναμίνων τῶ λεγόμενα. Meminit hujus operis præter Theodoritum V. 9. de hæreticis fab. Galenus ipſe T. 1. Baſil. pag. 312, 320, 219. T. 2. p. 161. T. 4. p. 54. &c. D Jo. Conradus Dietericus in Anatomia ſacra p. 774. Antiqu. Bibl. V. T. *Lege ſeptendecim Galeni libros quos de corpore humano ceu totidem divinarum perfectionum hymnos elucubravit, & admirare hominis Ethnici ὑπερβῆς ingenium, & imitari hanc bonitatem mentis, aſſurge cum illo in DEUM ut potentia & Majeſtatis DEI cultor atque prædicator: DEI fabricam admirabilem grato de prædicato pectore, illius in pangendo corpore, in connectendis membris, in diſponendâ providentiam, poteſtatem, ſapientiam admirare, cole, adora.* Tho. Bartholinus diſſ. III. de legendis libris p. 85. *Coac prænotiones ex Hippocrate ſeliguntur, & ex Ariſtotele libri de Animalibus, Analytica & Politica. Ex operoſo Galeni catalogo paucos excerpimus reliquis præferendos: de uſu partium, locis affectis, methoda medendi, ſimplicium facultatibus.*

169. *περὶ ψυχῆς de anima* fragmentum è Nemesii c. 2. de natura hom. T. 5. Paris. p. 1.

περὶ ἀμαρτημάτων καὶ παθῶν τῆς ψυχῆς. supra num. 22. & 23.

170. Ὅτι τὰ ψυχῆς ἦθη ταῖς ἑσώματος καίσιον ἐπέσαι χωρὶς τῶν κατὰ φιλοσοφίαν διαθέσεων quod mores animi temperamento corporis obsequantur. T. 5. Paris. pag. 444. Basil. T. 1. p. 344. Vertit Junius Paulus Crassus. Classe 1. Junt. p. 317. In editione vero Paris. T. 5. p. 444. longe integrior hic insignis liber ex Casauboni codice & Fed. Morelli editione legitur cum versione *Andernaci* à Charterio emendata. Duas hujus libri editiones vulgasse se testatur Galenus (*c. 14.) Allegatur idem liber T. 1. p. 67. 217. &c. De titulo hujus libri confer Petrum Petitum II. 3. Observ.

Fragmenta Galeni ex Alexandro Tralliano T. 10 Paris. p. 573. ex Galeni *περὶ τῆς κατ' Ὀμηρονιατρικῆς.*

Aëtio, de pica mulierum. T. 7. Paris. pag. 873.

Ex Athenzo. Junt. classe fragmentor. pag. 41. Confer supra num. 17.

Averroë. Junt. ibid. p. 43. E. & T. 2. Paris. p. 69. quo ex loco petita sunt quæ de *figura quarta Galenica* in Philosophorum scholiis vulgo traduntur.

Rabbi Mosis Aphorismis, Junt. pag. 33. & T. 9. Paris. parte 2. p. 395.

Joanne Philopono de mundi æternitate contra Proclum locus è Galeni libris de demonstratione. T. 2. Paris. p. 59.

Mich Ephesio, de insomniis T. 5. Paris. pag. 406. Confer supra num. 40.

Nemesio à quo ἀποδεικτικοὶ Galeni λόγοι laudantur, & tertius τῆς ἀποδεικτικῆς. T. 2. Paris. p. 1. (Junt. p. 42.) & T. 5. Paris. p. L

Oribasio. Vide supra num. 112. & T. 10. Paris. p. 456. 459.

Rasi Arabe. Junt. p. 39. G. & T. 9. Paris. parte 2. p. 406.

Simplicio Junt. p. 43.

Joanne Stobæo. Vide supra num. 83.

Themistio. T. 5. p. 405. Junt. p. 42. H.

Fragmentum adversus Empiricos. Supra num. 37.

XXII. Scripta Galeni deperdita, ordine litterarum recensita.

* *notat librum illum memorari in Galeni opusculo de libris propriis. T. notat totos editionis Graecae Basl. nisi adscriptum sit Paris.*

πρὸς τὰς ἀγορεύσεις ῥήτορας, α', * c. 13.

περὶ αἰδῶς, β', * c. 13.

περὶ τῶν αἰτίων Διαφορᾶς. T. 3. p. 258.

πρὸς τὰς ἀπὸ αἰρέσεων, vide infra, δημοσίᾳ & de Sectis Ἐμπεδοκλή, Μεθόδου, ἀποδεικτικῆ & ἡδονικῆ.

περὶ τῶν στυπτικῶν αἰτίων, vide στυπτικῆ.

περὶ ἀλυσίας, * c. 13.

περὶ ἀμαρτημάτων καὶ κολάσεως ἰσότητος, α', * c. 13.

περὶ τῶν ἀναγνωσκόντων λάθρα, α', * c. 13.

ὅτι ἡ Γεαμερικῆ ἀναλυτικῆ ἀμείνων τῶν Στωικῶν, α', * c. 16.

περὶ σφαλμάτων ἀνατομικῶν καὶ τῶν ἐκείνων αἰτίων. T. 1. p. 394.

περὶ τῶν ἀνατομικῶν ἐγχειρήσεων liber decimus usque ad quintum decimum, * c. 3. Vide & infra in Lyco, Hippocrate, Marino, Erasistrato.

περὶ ζώντων ἀνατομῆς, β'. De ord. libror. & T. 3. p. 279.

περὶ τεθνεότων ἀνατομῆς, α', ibid.

περὶ τῆς ἀνατομικῆς Διαφωνίας, β', ibid.

περὶ ὅτι τοῖς ἀντικειμένοις ἐν καὶ ταυτὸν ἐξ ἀνάγκης ἀπολαθεῖν ἀδύνατον εἶναι, α', * c. 12.

περὶ τῶν κατὰ διότι ἀποδείξεων, α', * c. 12. & 15.

περὶ ἀποδείξεως πραγμασίαια ἐν ἰε. βιβλίοις, * c. 11. *Librum 13. commendat de ordine libror. & T. 1. p. 539. T. 4. p. 18. Librum quintum T. 1. p. 315. Passim quoque alibi hoc opus citat ut T. 1. pag. 253, 254, 310, 313, 330, 534. T. 2. pag. 19, 40, 43. T. 4. p. 40, &c. E libro quarto locum profert Philoponus XVII, 5, contra Proclum: vide & Mercurialem IV. 4. Var. lect.*

περὶ Κλειτομάχου καὶ τῶν τῆς ἀποδείξεως αὐτῆς λύσεων, α', * c. 12.

περὶ τῶν ὀρθολογομένων προτάσεων ἐν τῇ λέξει τῶν ἀποδείξεων, α', * c. 12.

περὶ τῆς ἀποδεικτικῆς αἰρέσεως, α', * c. 12.

περὶ τῶν ἀναγκαίων εἰς τὰς ἀποδείξεις, α', * c. 12.

Συνοψίς τῆς ἀποδεικτικῆς θεωρίας, α', * c. 12.

περὶ τῆς ἀδυνάτου ἀποδείξεως, α', * c. 12.

De Aristophanis vocibus civilibus, infra *ὀνομάτων*.

In Aristotelis *πρὸς ἑρμηνείας, ὑπομνήματα γ'*. * c. II. & 15. in *Categorías ὑπομνήματα α'*. * c. 15.

in prior. Analyticor. I. *ὑπομνήματα δ'*. in 2. *ὑπομνήματα δ'*. * c. II. & 15.

in poster. ————— I. ————— 5. in 2. ————— 1. * c. II. & 15.

& T. 3. p. 42. Galenum Aristotelis *ἐξέτασιν* dici à Themistio, notavit Petrus Petitus. Confer Menagium ad Laert. p. 208. edit. Wetsten.

Archigenes. Vide infra in *σφυγμῶν*.

πρὸς τῶν Ἀσκληπιάδων δογματῶν, η'. * c. 8. & de ordine libror. & T. 4. p. 18.

Vide & infra, *ψυχῆς*.

De Atticis vocibus, T. 3. p. 31. Vide infra *ὀνομάτων*. Libros XLVIII. hujus argumenti scripsisse se testatur de ordine libror.

Ἀττικῶν ὀνόματων, α'. * c. ult.

πρὸς τῶν ἀκολούθων ἐκάστῳ βιβλίῳ (interpres de consentaneis cumque vise generibus) * c. 13.

πρὸς τῶν κατὰ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ τῶν συζυγῶν αὐτοῖς σημασιολογῶν ἡμῖν κατὰ τὴν αὐτῶν φωνήν, α'. * c. 12.

πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν αἰρέσεων πρὸς τῶν ἐπὶ Περγάμῳ δημοσίᾳ ρηθέντων α'. * c. 13.

πρὸς τῶν δημοσίᾳ ρηθέντων πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν αἰρέσεων α'. * c. 13.

πρὸς τῶν δημοσίᾳ ρηθέντων κατὰ κολάκων, β'. * c. 13.

πρὸς Διεβολῆς, ἐν ᾗ καὶ πρὸς ἑῶν ἰδίας βίβλ. α'. * c. 13.

πρὸς Διεθνηκῶν ποιησῶν. α'. * c. 13.

Ὅπως χρὴ Διακρίνειν τὴν πραγματικὴν ζήτησιν ἢ κατ' ὄνομα καὶ τὸ σημασιολογῶν α'. * c. 12.

πρὸς τὸ ἐν τοῖς Διαλόγοις συνθεσίαι α'. * c. 13.

Διάλογος πρὸς Φιλόσοφον, καὶ ἰδίως πρὸς ἑῶν κατὰ τὰς κοινὰς ἐνοίας. α'. * c. 12.

Μέχρι πόσῃ ἢ ὡς τοῖς πολλοῖς τιμῆς καὶ δόξης Φροντισέον ἐστίν. α'. * c. 13.

πρὸς δυνατῶν, α'. * c. 12.

πρὸς τῶν ἑαυτὸς ἐπιρεπῶν λόγων α'. * c. 12.

πρὸς εἰκότων, α'. (al. εἰκόντων) * c. 12.

πρὸς τὴν ἰατρικῆς Ἐμπειρίας, α'. ad Pelopem Medicum * c. 2.

124. Ὅτι αἱ ποιότητες ἀσώματοι, quod qualitates incorporeae sint, ad Pindarum quendam quem cap. 9. alloquitur. Stoicis oppositus hic liber Galeno adscriptus T. 4. Basil. pag. 403. Latine vertit *Hieronymus Eusebius* Edit. Junt. classe Isagog. pag. 8. b. cum versione Limani per Charterium emendata legitur T. 2. Paris. p. 60.
125. περὶ τῆς προγνώσεως. de praenotione ad Epigenem (male vulgo ad Postumum, cum nomina propria non sint vertenda, ut probe notavit Labbeus) T. 3. Basil. p. 451. Vertit *Julius Marcellanus Romae*, classe 4. Junt. p. 223. F. & T. 8. Paris. p. 829. cum versione Jo. Guinterii *Andover naci* à Charterio emendata.
126. περὶ προγνώσεως, de praenotione libellus è MS. Regio primum editus à Charterio cum versione Pratelli T. 8. Paris. p. 891-895.
127. περὶ προγνώσεως Διὰ σφυγμῶν (* c. 5.) de praesagitione ex pulsibus libri IV. T. 3. Basil. p. 117. Vertit *Herm. Crusenius Campensis* classe 4. Junt. pag. 104. T. 8. Paris. p. 236. Charterius contulit cum duobus MSS. Regiis.
128. προγνώσις πεπειραμένη. Praesagium experientia confirmatum, latine exstat classe spuria Junt. pag. 81. Graeca primus addidit Charterius è MS. Regio T. 8. Paris. p. 895.
129. περὶ τῶν προκαταρτικῶν αἰτιῶν de causis praeservantibus latine tantum exstat T. 7. Paris. p. 347. vertit *Nic. Rubeus Calaber*. Classe 3. Junt. pag. 95.
130. Γαλήνης ἀποφράσεως ἔμνηδοτου προτροπικὸς λόγος ἐπὶ τέχνῃς Paraphrasis exhortationis ad artes quam Menodotus Empiricus audiori penicillo adumbraverat. Latine vertit *Ludovic. Balfusinus Medicus Mutinensis*. Edit. Junt. Classe Isagogica p. 2. Transtulit etiam *Erasmus*, cujus vide Epistolas XXIX. 2. 2. & *Jamotius* notis illustravit. Cum versione Charterii legitur T. 2. Paris. p. 3. Hic ipse videtur esse προτροπικὸς ἐπὶ ἰατρικῇ quem memorat Galenus * c. 9.
131. περὶ πρῆσιανθῆς de prissana T. 6. Paris. p. 499. Basil. T. 2. p. 489. Vertit Charterius, praesentibus Hieron. Donzellino Veronensi, & Joanne Polito. Donzellini versio exstat Classe 2. Junt. p. 46. G.
- περὶ Διὰ φραγῶν πυρετῶν. vide supra num. 28.
132. Liber secretorum ad fratrem Montecum latine tantum exstat in classe spuria Junt. pag. 101. E. & T. 10. Paris. pag. 546. Ex Arabico translatus est, & laudat alterum librum almemiri i. e. librum Pharmacorum de medicinis compositis Archigenis, Archelai, Severi & aliorum.

πρὸ τῶν ἰδίων δόξαις γ'. interpres legit δόξῶν quia vertit de propriis opinionibus * cap. 14. Forte legendum πρὸ τῶν ἰδίων, eo enim loco Galenus refert scripta ad Platonice Philosophiam spectantia.

πρὸ Ἱπποκράτους ἀνατομῆς libri VI. ad Boethium. * c. 1.

In Hippocratem πρὸ ἑλκῶν καὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τραυμάτων ὑπόμημα α'. * cap. 6.

In secundum ἐπιδημιῶν liber I. III. IV. V. & VI.

In sextum liber VII. & VIII.

In librum πρὸ φύσις ἀνθρώπου libri tres commentariorum hoc titulo: ὅτι καὶ κατὰ τὰ ἄλλα συγγράμματα τὴν δόξαν ἔχων ὁ Ἱπποκράτης φαίνεται τῷ κατὰ τὸ πρὸ φύσις ἀνθρώπου. * c. 6. Reliqua etiam Hippocratis scripta praeceptiva commentariis illustraturum se recepit si vita suppeteret, libello de ordine libror. suorum. Et πρὸ τῶν γνησίων Ἱπποκράτους συγγραμμάτων scripturum T. I. p. 300. & T. 8. Paris. p. 509. Commentarios in Hippocratem aggressus est post Methodum medendi, quam vide VI. 6. sub init. ubi singillatim videtur promittere commentarium in Hippocratem de capitis vulneribus.

πρὸ Ἱπποκράτους ἀνατομῆς. T. I. p. 312.

πρὸ τῶν κοινῶν καὶ ἰδίων vide ἐν ταῖς τέχναις.

Εἰς τὸ πρὸ κατὰφάσεως καὶ ἀποφάσεως θεοφράστου, ὑπομνήματα ε'. Vide θεοφράστου.

Κωνιδίων αἰτίαι. T. 2. p. 41.

περὶ τῆς πνεύμονος καὶ θώρακος κινήσεως, γ'. * c. 2. & de ordine libror. & T. I. p. 433.

πρὸ κλεισμάχου. Vide supra ἀποδείξ.

περὶ τοῦ κοινῆς λόγου. β. * c. 12.

κατὰ κολάκων, vide supra δημοσία.

De Cratini vocibus civilibus, infra, ὀνομάτων.

περὶ κρίσεως τῶν διαφάντων ἐν τοῖς ὄμμασι. * c. 12.

περὶ κρισίμων συμπλημάτων. T. 5. p. 67.

Εἰ δυνατόν τις εἶναι κριτικός ἢ γραμματικός, α'. * c. ult.

Κρονίσκοι (al. χρονίσκοι) ζ'. ἐν ἐνί. * c. 13.

De Comicis vocibus. infra, ὀνομάτων.

Εἰ χρήσιμον ἀνέγνωσται τοῖς παιδευομένοις ἢ παλαιὰ κωμῶντα. * c. ult.

περὶ τῆς λογικῆς δυνάμεως καὶ θεωρίας ζ'. * cap. 16. Vide & infra χρο-
σίππ.

περὶ τῆς λογικῆς δευτέρας καὶ θεωρίας α'. * c. 12. T. 4. p. 41.

ἐπιτομῆς τῶν δύκω πάντων ἀνατομικῶν, βιβλία β'.

τῶν ἀγνωθέντων τῶ δύκω καὶ τὰς ἀνατομίας. * c. 2.

περὶ τῶν ἐν αὐτῇ Μενάρχη Διέτριβης πρὸς Βακχίδην καὶ Κύρον, α. * c. 13.

ἐπιτομῆς τῶν κ'. Μαρίνα βιβλίων ἀνατομικῶν, βιβλία δ'. * c. 13.

Μεθοδικῆς αἰρέσεως, ε'. * c. 10. & T. 5. p. 92.

περὶ τῶν Μηνοδότου, Σεβήρου, ια'. * c. 9. εἰς τὸ Μηνοδοῦτα Σεβήρου, id.

Μηροδότου Ἐπιστολῇ πρὸς Κέλσον τὸν Ἐπικύρειον, * c. 17.

περὶ Μηχανημάτων. Oribasi de machinis c. 6. T. 12. Paris. p. 560.

περὶ τοῖς ὁμοιομερῶν σωματῶν Δισφορέας T. 1. p. 323.

περὶ ὁμοιότητος γ'. * c. 12.

περὶ ὁμοιότητος α'. * c. 13.

περὶ τῆς κατ' ὄνομα καὶ σημασιόμορον ζήτησεως, * c. 12.

περὶ ὀνομάτων ἡρθότητος γ'. * c. 12. & de ord. libr. & T. 1. pag. 254.
270. 8c.

περὶ τῶν παρ' Ἀριστοφάνη πολιτικῶν ὀνομάτων, ε'. * c. ult.

περὶ τῶν παρ' τοῖς Ἀττικῶς συγγραφεῦσιν ὀνομάτων βιβλία μὴ * c. ult.

περὶ τῶν παρ' Εὐπόλιδι πολιτικῶν ὀνομάτων. γ'. * c. ult.

Ἰατρικῶν ὀνομάτων πραγματεία, in qua totus liber de vocabulo σοιχίας.

T. 1. p. 320. liber I. & V. περὶ τῶν ἰατρικῶν ὀνομάτων. T. 5. p. 1. T. 4.
pag. 41. T. 3. pag. 31. ubi etiam de Jonicis vocabulis scripturam se
promittit.

περὶ τῶν παρ' Κρατίνῳ πολιτικῶν ὀνομάτων γ'. * c. ult.

περὶ τῶν παρ' Ἰσοκράτῳ τῶν ἰδίων κωμικῶν ὀνομάτων α'. * cap. ult.

περὶ τῶν ὄντων ἕκαστον ἔντε εἶναι καὶ πολλά, * c. 12.

Ὀπτικὸι λόγοι T. 1. p. 476.

Διάγνωσις τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς παθῶν, α'. * c. 2. & T. 3. p. 284.

περὶ τῶν παρ' Ἰσοκράτῳ β'. * c. 12.

περὶ τῶν παρ' Ἀμυνδίας α'. * c. 13.

περὶ τῶν ἐπὶ Περτίναξ ῥηθέντων, vide supra δημοσία.

περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα λογικῆς θεωρίας * c. 14.

περὶ τῆς Πλάτωνος αἰρέσεως α'. * c. 14.

πρὸς

- πρὸς τὰς ἑταίρας, ἢ Πλάτων. * c. 14.
 Πλατωνικῶν ἀπολογῶν συνόψως ἢ. * c. 14.
 περὶ τῶν ἐν (Πλάτων) Φιλήβῳ μεταβάσεων α. c. 14.
 περὶ πολιτικῶν ὀνομάτων Aristophanis, Cratini, Eupolidis. Vide supra
 ὀνομάτων.
 περὶ τῶν πολλαχῶς λεγομένων, γ'. * c. 12. bis.
 εἰς τὸ περὶ ἔκδοσις ὑπομνήματα γ'. * c. 15.
 Ἐπιστολὴ Πυθωνίου ἔκδοσις. * c. 17.
 περὶ τῶν ἐνδεχομένων προτάσεων α. * c. 12.
 περὶ τῶν ἰσοδυναμῶν προτάσεων α. * c. 12.
 Vide & ἀποδείξ. & συλλογισμ.
 περὶ προτέρων * c. 12.
 προσηπτικός ἐπὶ ἰατρικῆν. * c. 9. forte non diversus à προσηπτικῶ ἐπὶ τὰς
 τέχνας quem supra inter scripta Galeni edita n. 130. recensui.
 εἰς τὸ πρῶτον κινῆν ἀκίνητον * c. 15.
 ὅτι τὸ πρῶτον ἰσχύει ἀχώρις ἢ ἰσοσύνης, α. * c. 12.
 περὶ πυρῶν. Supra Erasistr.
 περὶ σαφηνείας καὶ ἀσαφείας. * c. ult.
 περὶ τῶν Σεραπίωνος πρὸς τὰς αἰρέσεις, β. * c. 9.
 περὶ τῶν σημασιολογικῶν ἀπὸ τῶν κατὰ εἶδος καὶ γένος φωνῆς καὶ τῶν ὁμοειδέ-
 των αὐτοῖς. * c. 12.
 πρὸς τὰς ἐπιμνήσεις τοῖς σολοικῶσι τῆ φωνῆς ζ'. (al. ζ'.) * c. ult. & de ordi-
 ne libror.
 περὶ τῶν πρὸς τὰς σοφιστῶν α. * c. 17.
 De Stoicorum analytica. Supra ἰν ἀναλυτικῆ.
 περὶ τῶν μικτῶν προτάσεων καὶ ὑλλογισμῶν α. * c. 12.
 περὶ χρείας τῶν εἰς τὰς συλλογισμῶν θεωρημάτων, α, β.
 περὶ τῶν ἐνδεχομένων προτάσεων καὶ συλλογισμῶν α. * c. 15.
 περὶ τῶν ἐκ μικτῶν προτάσεων συλλογισμῶν α. * c. 15.
 περὶ τῶν συλλογισμῶν ἀριθμῶν α. * c. 12.
 περὶ χρείας συλλογισμῶν, * c. 12.
 περὶ χρείας τῶν εἰς τὰς συλλογισμῶν θεωρημάτων, α, β. * c. 12. & 15. 16.
 περὶ τῶν συνειρητικῶν αἰτίων.
 τὰ τὸ ἀρχαῖος περὶ σφυγμῶν πραγμαθείας ἐξηγήσιν τε καὶ χρῆσιν ἔχοντα
 ἐν βιβλίῳ ἢ. * c. 5.
 περὶ τῶν ἐν ταῖς τέχναις κοινῶν καὶ ἰδίων, α. * c. 12. bis.

- περὶ τῶν τεχνῶν συστάσεως, γ. * c. 12.
 περὶ τῶν ἐξ ὑποθέσεων ἀρχῶν, α. * c. 12.
 πρὸς τὸν Φαβριζίου κατὰ Σωκράτους, * c. 13. Vide & supra ἐπιπέτη.
 εἰς τὴν Φιλολογίαν χρηστέα εἰς τὴν ἡθικὴν φιλοσοφίαν, α. * c. 17.
 περὶ τῆς κατὰ φιλοσοφίαν τέλης, α. * c. 13.
 περὶ φωνῆς, δ. ad Boëthum Consularem virum Peripatheticum, * c. 1. &
 de ordinelibror. & T. I. p. 430. 444. 490. 540. T. 3. p. 356. 8c.
 περὶ τῆς κατὰ χρυσίπων λογικῆς θεωρίας ὑπομνήματα γ. * c. 16.
 τῆς χρυσίπων συλλογιστικῆς πρώτης ὑπομνήματα γ. δευτέρας α. * cap. II.
 & 16.
 περὶ χρωμάτων. T. I. p. 301.
 περὶ ἁσίας ψυχῆς κατὰ Ἀσκληπιάδην, α. * c. 8.
 περὶ τῶν τῆς ψυχῆς εἰδῶν. T. I. p. 221.

XXIII. Galeni Editiones.

Operum Galeni editiones *Græcæ* exstant duæ: *Venetæ* apud Aldum & Andream Asulanum A. 1525. fol. 5. Volum. è Codicibus hæc emendatissimis & vel eo molesta nomine, quod toties novi paginarum numeri incipiunt. Et altera melior atque emendatior, licet & ipsa bene multis adhuc scædens mendis, & capitum distinctione destituta *Basilienfis* apud Andream Cratandrum, Joh. Hervagium & Joh. Bebelium A. 1538. fol. itidem tomis V.

Latine editiones feruntur complures ex variorum interpretatione, qui ad libros singulos jam supra sunt à me commemorati.

1. Lugdunensis, apud Simonem Colinzum. A. 1536. fol. & longe ætior meliorque apud Joh. Frellonium A. 1554. fol.
2. *Basilienfis* A. 1541. apud Joh. Frobenium.
 A. 1549. apud eundem Froben. IV. Voluminibus.
 A. 1562. cum præfatione *Commodi Gesneri* in qua præclare differit de Galeno ejusque scriptis atque interpretibus.
3. *Venetæ* apud Juntas qui decies Galenum Latine ediderunt. A. 1541. & deinde in fol. 1550. 1556. 1563. 1570. 1576. 1586. 1600. 1609. 1625. Præstan-

stantissima & plenissima omnium nona est, quam decima ad verbum expressit. Plurimum autem debent hz editiones *Fabio Paulino*, Medico Veneto, qui Latinas versiones cum Græcis codicibus impressis & MSS. contulit, tum *Antonio Musa Brasavolo* Medico Ferrarienti, qui locupletissimum indicem adjuaxit integro ac bene magno volumine in folio,

Græco-Latina editio hæctenus prodiit unica, Parisiis A. 1639. cura *Renati Charterii Vindocinensis*, XIII. Voluminibus in fol. quod elegans ac splendidum opus non Galeni tantum sed & Hippocratis scripta integra & aliorum nonnulla exhibet cum emendatiore versione, textu ad editiones & MSS. recensito & notis hinc inde in calce Volum. adpersis,

Theodorus Gulstonus quoque Medicus Anglus pereruditus Galenum integrum recensere, codicibus variis collatis repurgare, versione accurata, analysi artificiosa, Criticisque annotationibus à capite ad calcem illustrare constituerat, sed morte præreptus immatura non absolvit, de quo conqueritur *Tho. Gatakerus* c. 12. Adversar. Quam diligenter in hoc labore versaturus fuisset, conijcere licet è specimine insigni sive scriptis quibusdam Galeni à *Gulstano* recensitis atque illustratis Lond. 1640. 4. *Cassari* vero *Hofmanni* Medici Aitorfini præclarissimi Galenus integer recensitus & emendatus versioneque nova ac commentariis * illustratus XXVI. in folio Voluminibus, latet etiamnum intra privatos forulos Bibliothecz Clarissimi *Gothofredi Thomasi*, *Noribergz*, ad quem hæreditatis jure pervenit ex thesauro librario socii ipsius *Joh. Georgii Volkameri*. Nescio sitne adeo invehendum in Bibliopolarum prudentiam, quod in communi hoc litterarum contemptu non audent sumptu in tantum opus impenso rem familiarem suam disperdere. Sed è re litteraria utique erat præcipuas *Hofmanni* & *Charterio* aliisque præteritas annotationes à docto aliquo viro excerpti, & relatas ad illius paginas editionis, cum locis Galeni male hæctenus intellectis enotari, tum descriptis quoque Medicis observationibus quæ in illo opere occurrunt singulares & non contemnendæ, uno mediocri volumine tot tantorumque laborum fructus cum lectoribus communicari.

XXIV.

* Vide *Rodolphi Martini Meelfuhreti* V. C. accessiones ad *Almelooveenii* Bibliothecam promissam & latentem p. 139. 140. *Wagenfeiki* peram libror. juvenil. parte IV. 2. p. 782. *Morhofii* Polyhist. p. 306. lib. 1.

XXIV. INDEX SCRIPTORUM & aliorum quorundam à Galeno memoratorum.

T. notae tomos editionis Graecae Basileensis, nisi diserte adjunctum
sit Paris.

- A**cademici T. 1. pag. 342. juniores, 383. cum Scepticis & Pyrrhoniis
junguntur T. 5. Paris. p. 284. T. 6. p. 538.
- Adraustus in Aristotelem de prædicamentis, T. 4. p. 367.
- Adrianus Consul, T. 1. p. 492. leg. Arrianus.
- Adrianus ὁ εἰρητῶρ ἔπω σοφιστεύων, T. 3. p. 455.
- Ægimius antiquiss. Medicus, T. 4. p. 243. ἩλιαῖⓄ an alius scripsit πῶς
παλμῶν de pulsibus, T. 3. p. 8. 44. & 49. ubi ἩλιῖⓄ legitur.
- Ægyptii Astronomi, T. 3. p. 446.
- Æneas Medicus (Galeni ut videtur æqualis) T. 2. p. 185. seq.
- Æschryon Empiricus Pergamenus Φαρμάκων ἐμπειρικώτατⓄ γέρον, Ga-
leni præceptor T. 2. p. 148.
- Æsopus T. 2. p. 149. fabula de duplici mantica, T. 6. Paris. p. 521.
- Agathinus T. 3. p. 13. 334. 335. 471. T. 4. p. 3. pneumaticus, T. 3. p. 50.
- Athenzi Attalensis sectator 55. Ejus libri de pulsibus, 24. 49. seq.
79. seq.
- Albinus Platonicus T. 4. p. 362.
- Alcmzon πῶς Φύσεως T. 1. p. 56. T. 5. p. 1.
- Alexander Medicus T. 2. p. 180. 184. Philalethes cognomento, Hero-
philus, T. 3. p. 46. Demosthenis Ophthalmici præceptor, id. &
Aristoxeni Herophilii, 49. non in omnibus cum Herophilo sen-
sit, 51. ἐν τῶ ἐ τῶν ἀρεσκόντων, 46.
- Alexander alius (Trallianus ni fallor) allegatur à Demetrio Pergameno
lib. de podagra T. 10. Paris. p. 711.
- Alexander Damascenus Flavii Boëthi præceptor, γινώσκων μὲν καὶ τὰ Ἐ-
πλάτωνⓄ, ἀλλὰ τοῖς ἄριστοτέλους προσκειμῶνⓄ μάλλον. T. 3. p. 455.
- Alexandrini & Pergameni Reges, libris coëmendis inter se certantes,
T. 8. Paris. p. 509.
- Ενιοὶ τῶν ανατομικῶν T. 1. p. 73.
- Anaxagoras T. 1. p. 56. 87. 283. 288. 367. 502. T. 2. p. 17. T. 6. Paris. p. 202.
T. 8. p. 512.

Αναξι-

- Anaximander T. 1. p. 50. T. 8. Paris. p. 567.
 Anaximenes T. 1. p. 50. T. 8. Paris. p. 567.
 Andocides ἐν τῷ περὶ μυστηρίων, T. 5. p. 603.
 Andreas Medicus T. 6. Paris. p. 498. libris περὶ Φαρμάκων multas nugas
 intexuit T. 2. p. 68.
 Andrez instrumenta Chirurgica laudat Oribasius de machinamentis
 T. 12. Paris. p. 558. 559. & Galenus ipse T. 5. Basil. p. 584, 655.
 Andreas ὁ Ἐχρυσόμορφος, T. 5. p. 711, b.
 Andromachus T. 2. p. 191. junior T. 2. p. 162. Andromachi libri duo
 περὶ σωθέσεως Φαρμάκων T. 5. p. 647.
 Andron T. 4. p. 210. 218. Ανδρώνιον T. 4. p. 90. Andronis trochiscus
 five pastillus T. 2. p. 118. 135. 189. 202. T. 4. p. 98. 191.
 Andronicus Rhodius. T. 6. Paris. p. 202.
 Anonymi liber de terra Lemnia sigillata. T. 2. p. 118.
 Anonymus Philosophus qui Galeni ætate in singulari opere docere est
 professus ὁ δὲν ἀθανασίας. T. 4. p. 229.
 Antigenes Quinti discipulus. T. 3. p. 453. Anatomica scripsit T. 5. p. 21.
 Antigenus Medicus celebris castrensis. T. 2. p. 180. 184.
 Antiochi Medici dixta qua octogesimum ætatis annum integris sensibus
 viribusque superavit. T. 4. p. 269. 270.
 Antipater, (Methodicus) T. 4. pag. 42. Romæ, Galeni tempore. T. 3.
 pag. 295.
 Antipater, (Stoicus) T. 1. p. 255.
 Antiphon T. 5. p. 706. κατὰ τὸ δεύτερον τῆς ἀληθείας, T. 5. p. 423. ἐν τῷ
 πρώτῳ τῆς ἀληθείας, 665.
 Antisthenes Platonicus, ad quem περὶ νέρων ἀνατομῆς Galenus scripsit.
 Antonii Epicurei liber περὶ τῆς ἐπὶ τοῖς ἰδίοις πάθεισιν ἐφεθείας. T. 6.
 Paris. p. 519. 520.
 Antonius Φιλομαθῆς & Φιλόσοφος cui liber de pulsibus inscribitur. T. 9.
 Paris. p. 333.
 Antonius μικρομορφος T. 2. p. 180. 184.
 Antylli liber secundus de evacuantibus remediis, T. 10. Paris. p. 456.
 457. 458. Oribas.
 Apelas Medicus Galeni æqualis. T. 3. p. 306.
 Apollidis trispastum T. 12. Paris. p. 558. 568. Oribas. de machinam.
 Apomantes. T. 4. p. 1.
 Apollonius. T. 2. p. 174. seq. 176. 184. 186. T. 5. Paris. p. 328.

XXII. Scripta Galeni deperdita, ordine litterarum recensita.

* *notat librum illum memorari in Galeni opusculo de libris propriis. T. 2. notat eundem editionis Græcæ Basil. nisi adscriptum sit Paris.*

πρὸς τὰς ἀγοραίους ῥήτορας, α', * c. 13.

περὶ αἰδῆς, β', * c. 13.

περὶ τῶν αἰτίων Διαφορᾶς. T. 3. p. 258.

πρὸς τὰς ἀπὸ αἰρέσεων, vide infra, δημοσίᾳ & de SeEtis Ἑμπειρ. Μένει, ἀποδεικτικῆ & ἡδονικῆ.

περὶ τῶν σωματικῶν αἰτίων, vide σωματῆ.

περὶ ἀλυσίας, * c. 13.

περὶ ἀμαρτημάτων καὶ κολάσεως ἰσότητος, α', * c. 13.

περὶ τῶν ἀνάγνωσκοντων λάθρα, α', * c. 13.

Ὅτι ἡ Γεαμερικῆ ἀναλυτικῆ ἀμείνων τῶν Σταϊκῶν, α', * c. 16.

περὶ σφαλμάτων ἀνατομικῶν καὶ τῶν ἐκείνων αἰτίων. T. 1. p. 394.

περὶ τῶν ἀνατομικῶν ἐγχειρήσεων liber decimus usque ad quintum decimum, * c. 3. Vide & infra in Lyco, Hippocrate, Marino, Erasistrato.

περὶ ζώντων ἀνατομῆς, β'. De ord. libror. & T. 3. p. 270.

περὶ τεθνεότων ἀνατομῆς, α', ibid.

περὶ τῆς ἀνατομικῆς Διαφωνίας, β', ibid.

περὶ ὅτι τοῖς ἀντικειμένοις ἐν καὶ ταυτὸν ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθεῖν ἀδυνατῶν ἴσως, α', * c. 12.

περὶ τῶν κατὰ διότι ἀποδείξεων, α', * c. 12. & 15.

περὶ ἀποδείξεως πραγματεία ἐν ἐ. βιβλίοις, * c. 11. *Librum 13. commendat de ordine libror. & T. 1. p. 539. T. 4. p. 18. Librum quintum T. 1. p. 315. Passim quoque alibi hoc opus citat ut T. 1. pag. 253, 254, 310, 313, 330, 534. T. 2. pag. 19, 40, 43. T. 4. p. 40, &c. E libro quarto locum profert Philoponus XVII, 5. contra Proclum; vide & Mercurialem IV. 4. Var. lect.*

περὶ Κλειτομάχου καὶ τῶν τῆς ἀποδείξεως αὐτῆ λύσεων, α', * c. 12.

περὶ τῶν ἀφελεπομένων προτάσεων ἐν τῇ λέξει τῶν ἀποδείξεων, α', * c. 12.

περὶ τῆς ἀποδεικτικῆς αἰρέσεως, α', * c. 12.

περὶ τῶν ἀναγκαιῶν εἰς τὰς ἀποδείξεις, α', * c. 12.

Σύνοψις τῆς ἀποδεικτικῆς θεωρίας, α', * c. 12.

περὶ τῆς ἀδυνατῆς ἀποδείξεως, α', * c. 12.

- bri undecimi Epistolarum Epistola ad Marsum T. 3. pag. 272. *περὶ κακορίας χρήσεως βιβλίον*, T. 2. p. 145. Liber de memoriz læsæ restitutione, *ibid.* *περὶ ποικιλοῦν τῶπων* optime scripsit tribus libris, T. 3. p. 270. liber primus 263. seq. 266. liber tertius, 251, 408. *περὶ τῶν πυρεθῶν σημειώσεως*, T. 4. p. 122. liber secundus T. 3. p. 40. libri decem hujus argumenti, eorumque compendium, 408. liber *περὶ ἀνοίας ἔκ πυρεθῶν*, *ibid.* De pulsibus melius prioribus scripsit, etsi non satis distincte nec perspicue T. 3. p. 26. *ἐν μέγα βιβλίον περὶ σφυγμῶν*, 50. & p. 3, 21. seq. 24, 25, 26. seq. 29. seq. 31. seq. 39, 40, 62, 79, 84, 85, 86, 146, 326. T. 4. p. 122. respicitur T. 3. p. 5, 6, 15, 37, 54, 93, 108, 131, 134, 153. & T. 8. Paris. p. 313. *περὶ Φαρμάκων*, T. 2. p. 68. *πρώτω περὶ τῶν κατὰ γένος Φαρμάκων*, 166, 176, 190. seq. *ἐν τῷ πρώτῳ τῶν χειρῶν παθολογομαθουμένων*, T. 3. p. 280.
- Archigenis sectatores : *Ἐς μὲν ἢ τις τῶν πρεσβυτέρων τὴν Ἀρχιγένους αἵρεσιν*, T. 3. p. 266. *Ἀρχιγενείων διδασκάλων τις*, *id.*
- Alius est Archigenes cujus apud Hippocratem mentio, *id.* p. 581.
- Archidamus. Vide infra, Diocles.
- Archilochus T. 5. p. 618, 630. Ejus jambi T. 4. p. 36.
- Archimedes T. 4. p. 36. T. 1. p. 55. naves hostium *διὰ πυρῶν* incendit T. 1. p. 81. Ejus polyplastus sive trispastus T. 5. p. 655. & T. 12. Paris. p. 560, 568. *Oribas. de machinam.*
- Aristarchus Mathematicus, T. 4. pag. 36. De Grammatico vide infra in Bacchius. Obelorum ejus quibus Homerum dispunxit, mentio T. 5. pag. 17.
- Aristio Pasicratis F. T. 12. Paris. p. 565. 567. 568. *Oribas. de machinam.*
- Aristo Chiusunam esse virtutem docuit, scientiam bonorum & malorum. T. 1. p. 291, 309, 310.
- Aristo antiquus Medicus, cui tributus liber Hippocr. de dicta T. 4. p. 306. T. 5. p. 43. *ὑγιανὸν Διαιτητικόν*, 302.
- Aristogenes Chryssippi Cnidii discipulus, T. 4. p. 8, 17.
- Aristophanes T. 2. p. 189. Ejus *Δαισιολεῖς* T. 5. p. 706. *Νιφέλα*, T. 5. p. 512. *Θλαίδες* T. 4. p. 316. *Ταγνησιαί* T. 5. p. 322.
- Aristoteles T. 1. pag. 51, 56, 61, 63, 70, 78, 87, 100, 103, 104, 107, 215, 262, 263, 271, 275, 279, 284, 288, 289, 290, 293, 295, 296, 298, 299, 310, 317, 318, 319, 321, 322, 324, 367, 369, 370, 379, 416, 440, 441, 450, 451, 452, 453, 492, 522, 551. T. 2. p. 15, 16, 18, 25, 43, 47, 48, 50, 52, 56, 57, 116, 146. T. 3. p. 21, 39, 45, 301, 336. T. 4. p. 35, 36, 37, 52, 53, 56, 57, 76, 107, 157, 277, 282, 334, 356. T. 5. p. 2, 6, 58, 331, 332, 339.

- 339, 340, 334, 497, 510, 714, b. T. 5. Paris. pag. 4, 80, 84, 85, 86. T. 6. p. 198, 261, 520. T. 7. p. 355. T. 8. p. 512, 513.
- Ἀριστοτέλει χρῆν προσέχειν τὸν νῦν ἀπὲρ τινεῶν ἄλλων T. 1. p. 77. Aristotelis & Theophrasti scripta veluti quzdam Physiologiz Hippocraticæ commentarii T. 3. pag. 36. T. 6. Paris. p. 264. Multi decerpti Medici qui Aristotelis & Theophrasti scripta ἀμεθόδως legunt T. 2. p. 30.
- Ejus Analytica T. 1. p. 253, 254. Rhetorica, Topica & de Sophisticis Elenchis, ibid. Galeni inscripta Aristotelis Logica commentarii T. 4. p. 368. in Analytica posteriora T. 3. p. 42.
- Libri de cælo. T. 1. p. 56. De generatione atque interitu, ibid. & T. 1. p. 88, 111. T. 3. p. 39, 40.
- De somno & Vigilia. T. 3. p. 227.
- ἐν ταῖς περὶ Ζῴων ἰστορίαις T. 1. p. 112. de partibus animalium T. 1. p. 67. T. 4. p. 38. T. 5. Paris. p. 84.
- Libri de lapidibus. T. 10. Paris. p. 571.
- Problemata, T. 2. p. 19. T. 5. p. 478. Problematum alia ait solutione indigere, alia supplicio, alia sensu, T. 1. p. 452.
- Aristotelis & Platonis non magnus dissensus T. 1. p. 310.
- Aristoxenus Herophilæus T. 3. p. 47, 86. discipulus Alexandri Philalethæ 49. Ejus liber XIII. περὶ τῆς Ἡροφίλου αἰρέσεως, id.
- Aristoxenus Musicus T. 4. p. 36.
- Artemidorus Capito scripta Hippocratis recensuit, editionemque suam Hadriano Imp. & aliis probavit, T. 5. p. 4. Sed ipse & propinquus ejus Dioscorides multa ex antiquis lectionibus interpolant, id. & 309, 431, 442, 478, 485, 488, 489, 496, 572, 661, 707, b. T. 6. Paris. p. 202, 204, 216, 219, 280. T. 8. Paris. p. 509, 516, 581. Artemidorum & Dioscoridem tacito nomine perstringit Galenus T. 5. p. 484. v. 48. In explicando Hippocrate frequenter lapsum notat Paris. T. 8. p. 535.
- Artemidorus ὀϊανισῆς, T. 5. p. 41.
- Asclepiades T. 1. p. 91. seq. T. 2. p. 9, 14, 184, 186. T. 3. p. 33, 44, 49, 50, 251, 369, 440. T. 4. p. 37, 50, 54, 77, 173, 225, 230, 247, 288, 317. T. 5. p. 17. p. 396, 397, 497, 509, 520. T. 6. Paris. p. 245. Sophista T. 5. p. 341. ἀντιλογικὴν ἔξω ἐσκησεν T. 3. p. 418. manifestis impudenter contradicit, T. 2. p. 484 Hippocratis, Herophili. Erasistrati & aliorum veterum Medicorum contemtor. T. 1. p. 436. Veterem Medicinam dixit μελέτην θανάτου T. 4. p. 3. Dogmaticus φιλέτηκε ὅμνια innovavit in Medicina ibid.

- Ἀσκληπιάδαιοι ὄγκοι* T. 1. p. 489. *ἀναρμα σοιχεία* five atomi T. 1. p. 101. T. 3. p. 199. *περὶ σοιχείων* T. 1. p. 56, 58. Ejus *σοιχεία* à Galeno confutata T. 4 pag. 18. Providentiam conditoris in membris humanis formandis cum Epicuro haud agnoscens impugnatur T. 1. p. 367, 378, 421, 435, 436, seq. 475, 479, 488, 501, seq. 521, 550, seq. & lib. 7. c. 14. de usu partium (in loco qui T. 1. Basil. p. 447. deest) T. 6. Paris. p. 264. & nomine præterito T. 1. p. 367. seq.
- Ejus** *περὶ ἀναπνεῆς καὶ τῶν σφυγμῶν βιβλίον* T. 3. p. 51. *ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐκβός*, T. 2. p. 180, 184. In obscuriores Hippocratis libros scripsit T. 5. p. 662. in librum *περὶ τῶν κατ' ἰηζέων*, 667, 674, 687. *περὶ Ἀσκληπιάδου δογμάτων* scripsisse se testatur Galenus T. 3. p. 91. ubi videbis eum Epicuro in multis ad sensum, adde 93. seq. Asclepiadem confutavit invicte Menodotus Empiricus, 94. reprehendit Archigenes, T. 3. pag. 262.
- Ἀσκληπιάδαι* pro Asclepiadæ sectatoribus. T. 2. p. 485. qui T. 1. p. 91, 96, 97. *Ἀσκληπιάδαιοι*. Vide T. 2. p. 157. seq. & infra in Bithyno seniore & Metrodoro.
- Ἀσκληπιάδαι* pro præclaris Medicis T. 1. p. 407. T. 3. p. 428, 451. & pro Æsculapii posteris T. 4. p. 35. Horum duplex genus, Coorum, Cnidiorumque, ibid. De Æsculapio, id. pag. 67: 226. Deus Pergami ægrotos curans T. 5. p. 493. somnia duo immisit Galeno ægrotanti T. 4. pag. 27.
- Asclepiades cognomine *Φαρμακείαν* T. 2. p. 137. multos libros de medicamentis scripsit, id. Ejus *Τασιτρον* p. 68.
- Asclepiades junior T. 2. p. 157.
- Aspasius in Aristot. de prædicamentis T. 4. pag. 366. Aspasi Peripatetici discipulum audivit Galenus T. 6. Paris. p. 532. Alius Aspasius cujus meminit Hippocrates T. 5. p. 202.
- Assvedus variis in scientiis versatus T. 6. Paris. p. 202.
- Atevrusti de Medicina ex animalibus T. 2. p. 131.
- Athenæus Attalensis, T. 1. p. 52. seq. 61. T. 3. p. 33, 37, 367, 369. T. 4. pag. 3, 52, 107, 181. T. 5. pag. 17. T. 6. Paris. pag. 493. b. adversus Asclepiadem disputans T. 1. pag. 56. Ejus liber XXIV. T. 3. pag. 231.
- Οἱ ἀπὸ Ἀθηναίων i e Pnevmatici, T. 3. p. 49, 50, 51, 55.
- Athenæus *ἐκωνιστής* T. 5. p. 41.
- Attali, Pergami Regis, de Medicina ex animalibus T. 2. p. 131.

- Attakus Sorani Methodici discipulus T. 4. p. 178, 179.
 Attici & Jones veteres, T. 2. p. 15, &c.
 Ἀττικίζοντες, T. 3. p. 213. Ἀττικῶν ἀνδρῶν ἔνιοι, 332.
 Bacchius Herophilus T. 3. pag. 47, 86. Zeuxide posterior, T. 5. pag. 495.
 Glossas Hippocratis exposuere Bacchius & Herophilus, Aristarcho Grammatico ipsis exemplorum copiam suggerente, 705, 706. In obscuriores Hippocratis libros scripsit, 652. in sextum Epidem. 402. in Aphorismos, 328. ejus ἑκδοσις χαρακλήρων Hippocrati tributorum, 413. ἀκροασεις, T. 3. p. 47. & 49.
 Barlaam Monachus, T. 4. p. 459.
 βασιλεὺς κελὶς Ἐμελιμῶντος διάλλα, T. 4. p. 460.
 Bassus cui librum de scriptis propriis dicavit Galenus, T. 4. p. 361.
 βήτων ⊙ trochiscus T. 2. p. 118, 135. ubi βιτῆ ⊙ & 189. ubi βιθῆ ⊙ (edit. Paris. Βιθυνός) & 202. Βιθυνῆ.
 Flavius Boëthus T. 3. p. 453, 455, 457. Vir Consularis, τὴν Λεϊσθίλης αἰσχρῶν φιλοσοφῶν. Obiit præfectus Palæstinæ Syriæ, cui Galenus aliquot scripta sua dicavit, T. 4. p. 362, 364. In ejus gratiam scripsit libros de Hippocratis & Platonis dogmatibus &c.
 Cæcilianus, ad quem de puero Epileptico scripsit Galenus T. 4. p. 28.
 Caji Platonici discipulum audivit Galenus T. 6. Paris. p. 532.
 Callianax Herophileus ἐν τοῖς ἀπορρημονεύμασιν Ἡροφίλου τε καὶ τῶν ἀπὸ οἰκίας αὐτοῦ, T. 5. p. 495.
 Callicles Empiricus, T. 4. p. 57.
 Callimachus Poëta T. 3. p. 144. T. 5. p. 455, 715, 2.
 Callimachus Herophileus T. 5. p. 447.
 Capito. Vide supra Artemidorus Capito.
 Ad Celsum Epicureum Epistola Metrodori T. 4. p. 368.
 Cercyllius, cujus παιδαρίον curavit Galenus T. 4. p. 213.
 Charicles T. 2. p. 180, 184.
 Charilampus T. 3. p. 455.
 Chironium πάνακες T. 2. p. 103. ubi & Ἀσκληπείων & Ἡρακλείων. Chironia ulcera, T. 2. p. 128.
 CHRISTI mentio T. 3. p. 22, 34. Christianorum T. 4. p. 421.

Chry-

Chryſippus, qui Anatomica ſcripſit, T. 5. pag. 21, 454. Cnidius T. 4. pag. 1. & 8. Eraſiſtrati præceptor, id. pag. 4, 5, 8. & Ariſtogenis ac Medii, ibid. & 17. ab Eraſiſtrato impenſe laudatus, T. 4. pag. 1, 11, 14. omnia hujus Chryſippi interitura veretur Galenus, T. 4. pag. 12.

Chryſippus (Philof.) T. 1. pag. 87, 215, 217, 253, 254, 260, 261, 263, 264, 269, 271, 272, 273, 274, 282, 290, 291, 296, 321, 338. T. 2. p. 23. T. 4. p. 35, 36, 37, 52, 107. T. 5. p. 331, 339, 340, 344. & T. 5. Pariſ. p. 78, 79, 80, 81, 86. obſcuro eſt, ut de ejus ſcriptis valeat illud: *λαλες μηδέν καὶ κρατεὶ καλῶς* T. 1. p. 267, ſeq. plurima in illis *λήμματα ῥητορικά*, 253. de eadem re diſputat bis, ter, quater, quinque, id. & 268. plurimis poetarum dictis ſcripta ſua replet ad ſententias ſuas confirmandas, 265, ſeq. 267, 268, 270, 294, 308. quorum ſententiis tum demum ſuperpondii loco recte uſi quis poteſt, poſtquam ſententiam ſuam jam demonſtravit, 296. Multa innovavit, in Græco ſermone cum non Atticus eſſet ſed Cilix, T. 2. p. 30, 32. ſed ipſe librum edidit de nominibus quæ in dialecticis finxerat, T. 3. p. 22. Libri IV. *περὶ τῶν ἀρετῶν Διαφορᾶς* contra Ariſtonem Chium, T. 1. pag. 309, 311, 319. Libri IV. *περὶ τῶν ψυχῆς παθῶν*, T. 1. p. 289. altero tanto prolixiores Galenicis, 293. ex his tres fuere *λογικοί*, 295, 309, 319. tertius optimus *ἠθικός* ſive *θεραπευτικός* 280, 287, 288, 295, 309. T. 3. p. 270. T. 6. Pariſ. p. 520. Idem opus allegatur T. 1. p. 279, 280, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 292, 295, 319. *ὑπὲρ τῶν κατὰ το παθῶν ὀνειμῶν γραφῶν*, T. 1. p. 276, 277. *ἐν τοῖς περὶ τ' ὀρμῆς*, T. 1. p. 278. *ἐν ἐκτῶ τῶν κατὰ γένεσιν ὀρμῶν*, id. *ἐν τοῖς περὶ ἐπίας λόγοις* egit de elementis T. 1. p. 56. *περὶ ψυχῆς γραμμάτια*, 221. *πρῶτον περὶ ψυχῆς*, in quo ſcripſerat *περὶ τ' ὀρμῆς ἡγεμονικῆς*, 253, 261, 264, ſeq. 267, 270, 274, 295. Chryſippi contradictiones ſingulari opere perſequi voluit Galenus 280, 320. ſcripſit *περὶ χρυſίππου λογικῆς θεωρίας καὶ συλλογιστικῆς*, T. 4. p. 367, 368.

Claudianus Galeni amicus, T. 2. p. 159. Confer infra Solom.

Cleanthes T. 1. p. 264, 271. T. 5. p. 340. ejus γνώμη διέπῳν, T. 1. p. 292.

Cleopatraz κοσμητικόν, T. 2. p. 156, 161, 163, 170. T. 10. Pariſ. p. 571. Confer infra in Criton, *περὶ μέτρων καὶ ἡμετέριων*, T. 4. p. 467. T. 13. Pariſ. p. 975. Cleopatraz geneſia, T. 7. Pariſ. p. 873.

Cleophrantia ſecta. infra, in Pamphilus.

- περὶ τῶν τεχνῶν συστάσεως, γ. * c. 12.
 περὶ τῶν ἐξ ὑποθέσεων ἀρχῶν, α. * c. 12.
 πρὸς τὸν Φαβριζίνου κατὰ Σωκράτους, * c. 13. Vide & supra επικτητίου.
 Εἰς ἡ φιλολογία χρησιμῶς εἰς τὴν ἡθικὴν φιλοσοφίαν, α. * c. 17.
 περὶ τῆς κατὰ φιλοσοφίαν τέλης, α. * c. 13.
 περὶ φωνῆς, δ. ad Boëthum Consularem virum Peripatheticum, * c. 1. &
 de ordinelibror. & T. I. p. 430. 444. 490. 540. T. 3. p. 356. 8c.
 περὶ τῆς κατὰ χρυσιπασον λογικῆς θεωρίας ὑπομνήματα γ. * c. 16.
 τῆς χρυσιπασου συλλογιστικῆς πρώτης ὑπομνήματα γ. δευτέρας α. * cap. II.
 & 16.
 περὶ χρωμάτων. T. I. p. 301.
 περὶ ἐξίας ψυχῆς κατὰ Ἀσκληπιάδην, α. * c. 8.
 περὶ τῶν τῆς ψυχῆς αἰδῶν. T. I. p. 221.

XXIII. Galeni Editiones.

Operum Galeni editiones *Græcæ* exstant duz : *Venetæ* apud Aldum & Andream Afulanum A. 1525. fol. 5. Volum. è Codicibus *hæc* emendatissimis & vel eo molesta nomine, quod toties novi paginarum numeri incipiunt. Et altera melior atque emendatior, licet & ipsa bene multis adhuc scatens mendis, & capitum distinctione destituta *Basilensis* apud Andream Cratandrum, Joh. Hervagium & Joh. Bebelium A. 1538. fol. itidem tomis V.

Latine editiones feruntur complures ex variorum interpretatione, qui ad libros singulos jam supra sunt à me commemorati.

1. Lugdunensis, apud Simonem Colinzum. A. 1536. fol. & longe auctior meliorque apud Joh. Frellonium A. 1554. fol.
2. *Basilensis* A. 1541. apud Joh. Frobenium.
 A. 1549. apud eundem Froben. IV. Voluminibus.
 A. 1562. cum præfatione *Comedi Gesneri* in qua præclare differit de Galeno ejusque scriptis atque interpretibus.
3. *Venetæ* apud Juntas qui decies Galenum Latine ediderunt. A. 1541. 8. deinde in fol. 1550. 1556. 1563. 1570. 1576. 1586. 1600. 1609. 1625. Præstan-

stantissima & plenissima omnium nona est, quam decima ad verbum expressit. Plurimum autem debent hz editiones *Fabio Paulino*, Medico Veneto, qui Latinas versiones cum Græcis codicibus impressis & MSS. contulit, tum *Antonio Musa Brasavolo* Medico Ferrarienti, qui locupletissimum indicem adjunxit in regro ac bene magno volumine in folio.

Græco-Latina editio hæctenus prodiit unica, Parisiis A. 1639. cura *Renati Charterii Vindocinensis*, XIII. Voluminibus in fol. quod elegans ac splendidum opus non Galeni tantum sed & Hippocratis scripta integra & aliorum nonnulla exhibet cum emendatiore versione, textu ad editiones & MSS. recensito & notis hinc inde in calce Volum. adpersis.

Theodorus Gulstonus quoque Medicus Anglus pereruditus Galenum integrum recensere, codicibus variis collatis repurgare, versione accurata, analysi artificiosa, Criticisque annotationibus à capite ad calcem illustrare constituerat, sed morte præreptus immatura non absolvit, de quo conqueritur *Tho. Gatakerus* c. 12. *Adversar.* Quam diligenter in hoc labore versaturus fuisset, conjicere licet è specimine insigni sive scriptis quibusdam Galeni à *Gulstano* recensitis atque illustratis Lond. 1640. 4. *Cassari* vero *Hofmanni* Medici Aitorfini præclarissimi Galenus integer recensitus & emendatus versioneque nova ac commentariis * illustratus XXVI. in folio Voluminibus, latet etiamnum intra privatos forulos Bibliothecæ Clarissimi *Gothofredi Thomasi*, *Noribergz*, ad quem hæreditatis jure pervenit ex thesauro librario socii ipsius *Joh. Georgii Volkameri*. Nescio si me adeo invehendum in Bibliopolarum prudentiam, quod in communi hoc litterarum contemptu non audent sumptu in tantum opus impenso rem familiarem suam disperdere. Sed è re litteraria utique erat præcipuas *Hofmanni* & *Charterii* aliisque præteritas annotationes à docto aliquo viro excerpti, & relatas ad illius paginas editionis, cum locis Galeni male hæctenus intellectis enotari, tum descriptis quoque Medicis observationibus quæ in illo opere occurrunt singulares & non contemnendæ, uno mediocri volumine tot tantorumque laborum fructus cum lectoribus communicari.

XXIV.

* Vide *Rodolphi Martini Meelfuhreti* V. C. accessiones ad *Almelooveenii* Bibliothecam promissam & latentem p. 139. 140. *Wagenfeili* peram libror. juvenil. parte IV. 2. p. 782. *Morhofii* Polyhist. p. 306. lib. 1.

XXIV. INDEX SCRIPTORUM & aliorum quorundam à Galeno memoratorum.

T. notat tomos editionis Græca Basileensis, nisi diserte adjunctum
sit Paris.

- A**cademici T. 1. pag. 342. juniores, 383. cum Scepticis & Pyrrhoniis
junguntur T. 5. Paris. p. 284. T. 6. p. 538.
- A**draustus in Aristotelem de prædicamentis, T. 4. p. 367.
- Adrianus** Consul, T. 1. p. 492. leg. Arrianus.
- Adrianus** ὁ πρῶτος ἄνω σοφιστεύων, T. 3. p. 455.
- Ægimius** antiquiss. Medicus, T. 4. p. 243. ἩλιαῖⓄ an alius scripsit πρὸς
παλμῶν de pulsibus, T. 3. p. 8. 44. & 49. ubi ἩλιαῖⓄ legitur.
- Ægyptii** Astronomi, T. 3. p. 446.
- Æneas** Medicus (Galeni ut videtur æqualis) T. 2. p. 185. seq.
- Æschryon** Empiricus Pergamenus Φαρμάκων ἐμπειρικώτατοςⓄ γέρον, Ga-
leni præceptor T. 2. p. 148.
- Æsopus** T. 2. p. 149. fabula de duplici mantica, T. 6. Paris. p. 521.
- Agathinus** T. 3. p. 13. 334. 335. 471. T. 4. p. 3. pneumaticus, T. 3. p. 50.
- Athenzi** Attalensis sectator 55. Ejus libri de pulsibus, 24. 49. seq.
79. seq.
- Albinus** Platonicus T. 4. p. 362.
- Alcmæon** πρὸς φύσεως T. 1. p. 56. T. 5. p. 1.
- Alexander** Medicus T. 2. p. 180. 184. Philalethes cognomento, Hero-
philus, T. 3. p. 46. Demosthenis Ophthalmici præceptor, id. &
Aristoxeni Herophilii, 49. non in omnibus cum Herophilo sen-
sit, 51. ἐν τῷ ἐ τῶν ἀρεσκόντων, 46.
- Alexander** alius (Trallianus ni fallor) allegatur à Demetrio Pergameno
lib. de podagra T. 10. Paris. p. 711.
- Alexander** Damascenus Flavii Boëthi præceptor, γινώσκων μὲν καὶ τὰ τῶν
ΠλάτωνⓄ, ἀλλὰ τοῖς Ἀριστοτέλους προσκείμενⓄ μάλλον. T. 3. p. 455.
- Alexandrini** & Pergameni Reges, libris coëmendis inter se certantes,
T. 8. Paris. p. 509.
- Ενιοὶ τῶν ἀνατομικῶν** T. 1. p. 73.
- Anaxagoras** T. 1. p. 56. 87. 283. 288. 367. 502. T. 2. p. 17. T. 6. Paris. p. 202.
T. 8. p. 512.

Anaxi-

- Anaximander T. 1. p. 50. T. 8. Paris. p. 567.
 Anaximenes T. 1. p. 50. T. 8. Paris. p. 567.
 Andocides ἐν τῷ περὶ μυστηρίων, T. 5. p. 603.
 Andreas Medicus T. 6. Paris. p. 498. libris περὶ Φαρμάκων multas nugas
 intexit T. 2. p. 68.
 Andrez instrumenta Chirurgica laudat Oribasius de machinamentis
 T. 12. Paris. p. 558. 559. & Galenus ipse T. 5. Basil. p. 584, 655.
 Andreas ὁ Ἐχρυσόμορφος, T. 5. p. 711, b.
 Andromachus T. 2. p. 191. junior T. 2. p. 162. Andromachi libri duo
 περὶ συνθέσεως Φαρμάκων T. 5. p. 647.
 Andron T. 4. p. 210. 218. Ἀνδρώνιον T. 4. p. 90. Andronis trochiscus
 five pastillus T. 2. p. 118. 135. 189. 202. T. 4. p. 98. 191.
 Andronicus Rhodius. T. 6. Paris. p. 202.
 Anonymi liber de terra Lemnia sigillata. T. 2. p. 118.
 Anonymus Philosphus qui Galeni ætate in singulari opere docere est
 professus ὁδὸν ἀθανασίας. T. 4. p. 229.
 Antigenes Quinti discipulus. T. 3. p. 453. Anatomica scripsit T. 5. p. 21.
 Antigonus Medicus celebris castrensis. T. 2. p. 180. 184.
 Antiochi Medici dixta qua octogesimum ætatis annum integris sensi-
 bus viribusque superavit. T. 4. p. 269. 270.
 Antipater, (Methodicus) T. 4. pag. 42. Romæ, Galeni tempore. T. 3.
 pag. 295.
 Antipater, (Stoicus) T. 1. p. 255.
 Antiphon T. 5. p. 706. κατὰ τὸ δεύτερον τῆς ἀληθείας, T. 5. p. 423. ἐν τῷ
 πρώτῳ τῆς ἀληθείας, 665.
 Antisthenes Platonius, ad quem περὶ νύκτων ἀνατομῆς Galenus scripsit.
 Antonii Epicurei liber περὶ τῆς ἐπὶ τοῖς ἰδίοις παθήσειν ἐφεδρίας. T. 6.
 Paris. p. 519. 520.
 Antonius Φιλομαθῆς & Φιλόσοφος cui liber de pulsibus inscribitur. T. 9.
 Paris. p. 333.
 Antonius ριζόμορφος T. 2. p. 180. 184.
 Antylli liber secundus de evacuantibus remediis, T. 10. Paris. p. 456.
 457. 458. Oribas.
 Apelas Medicus Galeni æqualis. T. 3. p. 306.
 Apellidis trispastum T. 12. Paris. p. 558. 568. Oribas. de machinam.
 Apemantes. T. 4. p. 1.
 Apollonius. T. 2. p. 174. seq. 176. 184. 186. T. 5. Paris. p. 328.

- Apollonius ὁ Βουβλάς, ejus liber περὶ χαρακτῆρων contra Zenonem Herophilium T. 5. p. 413.
- Apollonius Cyprius, Methodicus, discipulus Olympii, Juliani præceptor, T. 4. pag. 42, ubi prima vice Ἀπολλωνίου legendum pro Ἀπολλωνίδου, Senex valde probatus Romæ, T. 13. Paris. p. 1010, a. 1012, b.
- Apollonius Empiricus T. 4. p. 57. T. 5. pag. 413. de Hippocrati tribuitis characteribus adversus Zenonem Herophilium T. 5. pag. 413. ante Apollonium Byblam scripsit. id.
- Apollonius Mus, Herophilæus T. 2. p. 189, 190. T. 3. p. 83. Ejus ἑσπέρως βοηθήματα T. 2. p. 68. περὶ εὐπορίων Φαρμάκων βιβλία, T. 2. p. 150, 189. ἀ εὐπορίων, 166. seq. 171. seq. 184. liber XXIX. περὶ τῆσφιν αἰρέσεως T. 3. pag. 49. Alexandriz diu vixit, T. 2. pag. 173. Archigene antiquior. 174.
- Apollonius Hippocratis discipulus, T. 4. pag. 6. T. 5. pag. 47, 83, 89. T. 10. Paris. pag. 457. Orif. nullus ejus liber Galeni ætate ferebatur, T. 3. pag. 83.
- Apollonius ὁ ἀπὸ Στρατίων, Erasistrateus. T. 3. p. 51.
- Apollonius ὁ Θῆσ. T. 12. Paris. p. 496, 522. Memoratur etiam Apollonius Abderitanus T. 3. p. 187. ex Hippocrate.
- Aratus T. 3. p. 445. T. 8. Paris. p. 574. κατὰ τὰ τελευταῖα τῶν ἐν αἰερί Φαννομένων βιβλίων T. 5. p. 167.
- Arcefilaus, T. 5. pag. 718, b. Dicitur: εἰδῆς πόκον εἰς τὸ γνασθῆναι φέρει, T. 3. pag. 29. Alius Arcefilaus cujus mentio T. 5. pag. 485. ex Hippocrate.
- Archelaus T. 10. Paris. p. 549.
- Archigenes T. 2. p. 157, 161, 162, 163, 165, 166, 167, 175, 177, 178, 179, 182, 183, 184, 186. T. 3. p. 272, 273, 275, 332, 334, 335, 375, 380, 382, 388, 406, 431, 435, 450, 460. T. 4. p. 3. T. 5. p. 301, 456. T. 9. Paris. p. 142. T. 10. Paris. p. 500, 503. Αἰετ. & 549, 578. secta Pnevmaticus, T. 3. p. 32, 50. ἔ τῶν τυχόντων ἰατρῶν, T. 2. p. 177. σεμνότης, T. 2. p. 162. Γριβακωτά, περὶ τὰς θρεσπέας T. 3. p. 273, 424, 442. Φιλόστονον, περὶ τὰ ἑϊρηκῆς ἐργα T. 3. p. 262. integræ valetudinis. ibid. Asclepiadem reprehendit, ibid. Apollonio qui περὶ Φαρμάκων scripsit junior T. 2. pag. 174. Mantia quoque & Heraclide Empirico 177. Multa reliquit ἀξιόλογα συγγράμματα, ibid. sed obscurus T. 3. p. 250, 263. & in verbis novator. 267. reprehenditur T. 3. p. 259, 260, 262, &c. Ejus liber de helleboro propinando T. 8. Paris. p. 525. Libri

- bri undecimi Epistolarum Epistola ad Marsum T. 3. pag. 272. *περί κασσορίας χρήσεως βιβλίον*, T. 2. p. 145. Liber de memoriz lapsa restitutione, *ibid.* *περί πεπονηθῶτων τόπων* optime scripsit tribus libris, T. 3. p. 270. liber primus 263. seq. 266. liber tertius, 251, 408. *περί τῶν πυρέτων σημειώσεως*, T. 4. p. 122. liber secundus T. 3. p. 40. libri decem hujus argumenti, eorumque compendium, 408. liber *περί ἀνοίας ἔκ πυρέτων*, *ibid.* De pulsibus melius prioribus scripsit, etsi non satis distincte nec perspicue T. 3. p. 26. *ἐν μέγα βιβλίον περί σφυγμῶν*, 50. & p. 3, 21 seq. 24, 25, 26. seq. 29. seq. 31. sq. 39, 40, 62, 79, 84, 85, 86, 146, 326. T. 4. p. 122. respicitur T. 3. p. 5, 6, 15, 37, 54, 93, 108, 121, 134, 153. & T. 8. Paris. p. 313. *περί Φαρμάκων*, T. 2. p. 68. *πρώτω* *περί τῶν κατὰ γένος Φαρμάκων*, 166, 176, 190. seq. *ἐν τῷ πρώτῳ τῶν χρόνιων παθολογικῶν βιβλίων*, T. 3. p. 280.
- Archigenis sectatores : *Εἰς μὲν ἢ τις τῶν πρεσβυτέρων τὴν Ἀρχιγένους αἵρεσιν*, T. 3. p. 266. *Ἀρχιγενείων διδασκάλων τις*, *id.*
- Alius est Archigenes cujus apud Hippocratem mentio, *id.* p. 581.
- Archidamus. Vide infra, Diocles.
- Archilochus T. 5. p. 618, 630. Ejus jambi T. 4. p. 36.
- Archimedes T. 4. p. 36. T. 1. p. 55. naves hostium *ἀπὸ πυρέτων* incendit T. 1. p. 81. Ejus polyspastus sive trispastus T. 5. p. 655. & T. 12. Paris. p. 560, 568. *Oribas. de machinam.*
- Aristarchus Mathematicus, T. 4. pag. 36. De Grammatico vide infra in Bacchius. Obelorum ejus quibus Homerum dispunxit, mentio T. 5. pag. 17.
- Aristio Pasicratis F. T. 12. Paris. p. 565. 567. 568. *Oribas. de machinam.*
- Aristo Chiusunam esse virtutem docuit, scientiam bonorum & malorum, T. 1. p. 291, 309, 310.
- Aristo antiquus Medicus, cui tributus liber Hippocr. de dicta T. 4. p. 306. T. 5. p. 43. *ὕγιον ἀριστηρικόν*, 302.
- Aristogenes Chryssippi Cnidii discipulus, T. 4. p. 8, 17.
- Aristophanes T. 2. p. 189. Ejus *Δαιαλέης* T. 5. p. 706. *Νιφέλας*, T. 5. p. 512. *Θλαίδης* T. 4. p. 316. *Ταγηνισαί* T. 5. p. 322.
- Aristoteles T. 1. pag. 51, 56, 61, 63, 70, 78, 87, 100, 103, 104, 107, 215, 262, 263, 271, 275, 279, 284, 288, 289, 290, 293, 295, 296, 298, 299, 310, 317, 318, 319, 321, 322, 324, 367, 369, 370, 379, 416, 440, 441, 450, 451, 452, 453, 492, 522, 551. T. 2. p. 15, 16, 18, 25, 43, 47, 48, 50, 52, 56, 57, 116, 146. T. 3. p. 21, 39, 45, 301, 336. T. 4. p. 35, 36, 37, 52, 53, 56, 57, 76, 107, 157, 277, 282, 334, 356. T. 5. p. 2, 6, 58, 331, 332.

- 339, 340, 334, 497, 510, 714, b. T. 5. Paris. pag. 4, 80, 81, 85, 86. T. 6. p. 198, 261, 520. T. 7. p. 355. T. 8. p. 512, 513.
- Ἀριστοτέλει χρηὴ προσέχειν τὸν νῦν ἐπὶ τῆ ἀλλῶ T. 1. p. 77. Aristotelis & Theophrasti scripta veluti quzdam Physiologiaz Hippocraticæ commentarii T. 3. pag. 36. T. 6. Paris. p. 264. Multi decerpti Medici qui Aristotelis & Theophrasti scripta ἀμεθόδως legunt T. 2. p. 30.
- Ejus Analytica T. 1. p. 253, 254. Rhetorica, Topica & de Sophisticis Elenchis, ibid. Galeni inscripta Aristotelis Logica commentarii T. 4. p. 368. in Analytica posteriora T. 3. p. 42.
- Libri de cælo. T. 1. p. 56. De generatione atque interitu, ibid. & T. 1. p. 88, 111. T. 3. p. 39, 40.
- De somno & Vigilia. T. 3. p. 227.
- ἐν ταῖς περὶ Ζῴων ἱστορίαις T. 1. p. 112. de partibus animalium T. 1. p. 67. T. 4. p. 38. T. 5. Paris. p. 84.
- Libri de lapidibus. T. 10. Paris. p. 571.
- Problemata, T. 2. p. 19. T. 5. p. 478. Problematum alia ait solutione indigere, alia supplicio, alia sensu, T. 1. p. 452.
- Aristotelis & Platonis non magnus dissensus T. 1. p. 310.
- Aristoxenus Herophilæus T. 3. p. 47, 86. discipulus Alexandri Philalethæ 49. Ejus liber XIII. περὶ τῆ Ἡροφίλου αἰρέσεως, id.
- Aristoxenus Musicus T. 4. p. 36.
- Artemidorus Capito scripta Hippocratis recensuit, editionemque suam Hadriano Imp. & aliis probavit, T. 5. p. 4. Sed ipse & propinquus ejus Dioscorides multa ex antiquis lectionibus interpolant, id. & 309, 431, 442, 478, 485, 488, 489, 496, 572, 661, 707, b. T. 6. Paris. p. 202, 204, 216, 219, 280. T. 8. Paris. p. 509, 516, 581. Artemidorum & Dioscoridem tacito nomine perstringit Galenus T. 5. p. 484. v. 48. In explicando Hippocrate frequenter lapsum notat Paris. T. 8. p. 535.
- Artemidorus ὀϊωνιστής, T. 5. p. 41.
- Asclepiades T. 1. p. 91. seq. T. 2. p. 9, 14, 184, 186. T. 3. p. 33, 44, 49, 50, 251, 369, 440. T. 4. p. 37, 50, 54, 77, 173, 225, 230, 247, 288, 317. T. 5. p. 17. p. 396, 397, 497, 509, 520. T. 6. Paris. p. 245. Sophista T. 5. p. 341. ἀντιλογικῆν ἔξω ἔσκησεν T. 3. p. 418. manifestis impudenter contradicit, T. 2. p. 484 Hippocratis, Herophili, Erasistrati & aliorum veterum Medicorum contemtor. T. 1. p. 436. Veterem Medicinam dixit μελέτην θανάτου T. 4. p. 3. Dogmaticus φιλέμικθῳ omnia innovavit in Medicina ibid.

- Ἀσκληπιάδαιοι ὄγκοι** T. 1. p. 489. *ἀναρμα στοιχεῖα* five atomi T. 1. p. 101. T. 3. p. 199. *περὶ στοιχείων* T. 1. p. 56, 58. Ejus *στοιχεῖα* à Galeno confutata T. 4 pag. 18. Providentiam conditoris in membris humanis formandis cum Epicuro haud agnoscens impugnatur T. 1. p. 367, 378, 421, 435, 436, seq. 475, 479, 488, 501, seq. 521, 550, seq. & lib. 7. c. 14. de usu partium (in loco qui T. 1. Basil. p. 447. deest) T. 6. Paris. p. 264. & nomine præterito T. 1. p. 367. seq.
- Ejus** *περὶ ἀναπνοῆς καὶ τῶν σφυγμῶν βιβλίον* T. 3. p. 51. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐκδόσ, T. 2. p. 180, 184. In obscuriores Hippocratis libros scripsit T. 5. p. 662. in librum *περὶ τῶν κατ' ἰηρέων*, 667, 674, 687. *περὶ Ἀσκληπιάδου δογμάτων* scripsisse se testatur Galenus T. 3. p. 91. ubi videbis eum Epicuro in multis ad sensum, adde 93. seq. Asclepiadem confutavit invicte Menodotus Empiricus, 94. reprehendit Archigenes, T. 3. pag. 262.
- Ἀσκληπιάδαι** pro Asclepiadæ sectatoribus. T. 2. p. 485. qui T. 1. p. 91, 96, 97. *Ἀσκληπιάδαιοι*. Vide T. 2. p. 157. seq. & infra in Bithyno seniore & Metrodoro.
- Ἀσκληπιάδαι** pro præclaris Medicis T. 1. p. 407. T. 3. p. 428, 451. & pro Æsculapii posteris T. 4. p. 35. Horum duplex genus, Coorum, Cnidiorumque, ibid. De Æsculapio, id. pag. 67, 226. Deus Pergami ægrotos curans T. 5. p. 493. somnia duo immisit Galeno ægrotanti T. 4. pag. 27.
- Asclepiades** cognomine *Φαρμακείων* T. 2. p. 137. multos libros de medicamentis scripsit, id. Ejus *ταίτηρον* p. 68.
- Asclepiades junior** T. 2. p. 157.
- Aspasius** in Aristot. de prædicamentis T. 4. pag. 366. Aspasi Peripatetici discipulum audivit Galenus T. 6. Paris. p. 532. Alius Aspasius cujus meminit Hippocrates T. 5. p. 202.
- Assvedus** variis in scientiis versatus T. 6. Paris. p. 202.
- Atevrusti** de Medicina ex animalibus T. 2. p. 131.
- Athenæus Attalensis**, T. 1. p. 52. seq. 61. T. 3. p. 33, 37, 367, 369. T. 4. pag. 3, 52, 107, 181. T. 5. pag. 17. T. 6. Paris. pag. 493. b. adversus Asclepiadem disputans T. 1. pag. 56. Ejus liber XXIV. T. 3. pag. 231.
- Οἱ ἀπὸ Ἀθηναίων** i e Pnevmatici, T. 3. p. 49, 50, 51, 55.
- Athenæus ἐκωνιστής** T. 5. p. 41.
- Attali**, Pergami Regis, de Medicina ex animalibus T. 2. p. 131.

- Attalus Sorani Methodici discipulus T. 4. p. 178, 179.
 Attici & Jones veteres, T. 2. p. 15, &c.
 Ἀττικίζοντες, T. 3. p. 213. Ἀττικῶν ἀνδρῶν ἔνιοι, 332.
- Bacchius Herophilus T. 3. pag. 47, 86. Zeuxide posterior, T. 5. pag. 495.
 Glossas Hippocratis exposuere Bacchius & Herophilus, Aristarcho
 Grammatico ipsis exemplorum copiam suggerente, 705, 706. In
 obscuriores Hippocratis libros scripsit, 652. in sextum Epidem. 402.
 in Aphorismos, 328. ejus ἐκδόσεις χαρακλήρων Hippocrati tributo-
 rum, 413. ἀκρόασεις, T. 3. p. 47. & 49.
- Barlaam Monachus, T. 4. p. 459.
 βασιλεὺς κτλ & Μελησιώτης διάλεξα, T. 4. p. 460.
- Bassus cui librum de scriptis propriis dicavit Galenus, T. 4. p. 362.
 βήτην ⊙ trochiscus T. 2. p. 118, 135. ubi βιτήν ⊙ & 189. ubi βιθῖν ⊙ (editi
 Paris. Βιθυνός) & 202. Βιθυνῆ.
- Flavius Boethus T. 3. p. 453, 455, 457. Vir Consularis, τὴν Λευσσίελας αἰσχ-
 ρω φιλοσοφῶν. Obiit praefectus Palæstinæ Syriæ, cui Galenus aliquot
 scripta sua dicavit, T. 4. p. 362, 364. In ejus gratiam scripsit libros
 de Hippocratis & Platonis dogmatibus &c.
- Cæcilianus, ad quem de puero Epileptico scripsit Galenus T. 4. p. 28.
 Caji Platonici discipulum audivit Galenus T. 6. Paris. p. 532.
- Callianax Herophileus ἐν τοῖς ἀποσημονούμεμασιν Ἡροφίλου τε καὶ τῶν ἀπὸ
 οὐκίας αὐτοῦ, T. 5. p. 495.
- Callicles Empiricus, T. 4. p. 57.
- Callimachus Poëta T. 3. p. 144. T. 5. p. 455, 715, a.
- Callimachus Herophileus T. 5. p. 447.
- Capito. Vide supra Artemidorus Capito.
- Ad Celsum Epicureum Epistola Metrodori T. 4. p. 368.
 Cercyllius, cujus παιδαριον curavit Galenus T. 4. p. 213.
- Charicles T. 2. p. 180, 184.
- Charilampus T. 3. p. 455.
- Chironium πάνακες T. 2. p. 103. ubi & Ἀσκληπείων & Ἡράκλειον. Chiro-
 nia ulcera, T. 2. p. 128.
- CHRISTI mentio T. 3. p. 22, 34. Christianorum T. 4. p. 421.

Chry-

Chryſippus, qui Anatomica ſcripſit, T. 5. pag. 21, 454. Cnidius T. 4. pag. 1. & 8. Eraſiſtrati præceptor, id. pag. 4, 5, 8. & Ariſtogenis ac Medii, ibid. & 17. ab Eraſiſtrato impenſe laudatus, T. 4. pag. 1, 11, 14. omnia hujus Chryſippi interitura veretur Galenus, T. 4. pag. 12.

Chryſippus (Philof.) T. 1. pag. 87, 215, 217, 253, 254, 260, 261, 263, 264, 269, 271, 272, 273, 274, 282, 290, 291, 296, 321, 338. T. 2. p. 23. T. 4. p. 35, 36, 37, 52, 107. T. 5. p. 331, 339, 340, 344. & T. 5. Paris. p. 78, 79, 80, 81, 86. obſcurus eſt, ut de ejus ſcriptis valeat illud: *λαλῶς μηδὲν καὶ κρατεὶ καλῶς* T. 1. p. 267, ſeq. plurima in illis *λήμματα Ἠπτορικά*, 253. de eadem re diſputat bis, ter, quater, quinques, id. & 268. plurimis poetarum dictis ſcripta ſua replet ad ſententias ſuas confirmandas, 265, ſeq. 267, 268, 270, 294, 308. quorum ſententiis tum demum ſuperpondii loco recte uſi quis poteſt, poſtquam ſententiam ſuam jam demonſtravit, 296. Multa innovavit, in Græco ſermone cum non Atticus eſſet ſed Cilix, T. 2. p. 30, 31. ſed ipſe librum edidit de nominibus quæ in dialecticis finxerat, T. 3. p. 22. Libri IV. *περὶ τῶν ἀρετῶν Διαφορᾶς* contra Ariſtonem Chium, T. 1. pag. 309, 311, 319. Libri IV. *περὶ τῶν ψυχῆς παθῶν*, T. 1. p. 289. altero tanto prolixiores Galenicis, 293. ex his tres fuere *λογικοί*, 295, 309, 319. tertius optimus *ἠθικός* five *θεραπευτικός* 280, 287, 288, 295, 309. T. 3. p. 270. T. 6. Paris. p. 520. Idem opus allegatur T. 1. p. 279, 280, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 292, 295, 319. *ὑπὲρ τῶν κατὰ το παθῶν ὀνειρωγῶν γενομένων*, T. 1. p. 276, 277. *ἐν τοῖς περὶ τῶν ὀνειρωγῶν*, T. 1. p. 278. *ἐν ἐκείνῳ τῶν κατὰ γένεσιν ὀνειρωγῶν*, id. *ἐν τοῖς περὶ ἐπιείας λόγους* egit de elementis T. 1. p. 56. *περὶ ψυχῆς γράμματα*, 221. *πρῶτον περὶ ψυχῆς*, in quo ſcripſerat *περὶ τῶν ψυχῆς ἡγεμονικῶν*, 253, 261, 264, ſeq. 267, 270, 274, 295. Chryſippi contradictiones ſingulari opere perſequi voluit Galenus 280, 320. ſcripſit *περὶ χρυſίππου λογικῆς θεωρίας καὶ συλλογιστικῆς*, T. 4. p. 367, 368.

Claudianus Galeni amicus, T. 2. p. 159. Confer infra Solom.

Cleantes T. 1. p. 264, 271. T. 5. p. 340. ejus *γνώμη διέπων*, T. 1. p. 292.

Cleopatraz *κοσμητικόν*, T. 2. p. 156, 161, 163, 170. T. 10. Paris. p. 571. Confer infra in Criton, *περὶ μέτραν καὶ ἡμετέρων*, T. 4. p. 467. T. 13. Paris. p. 975. Cleopatraz *γενεſια*, T. 7. Paris. p. 873.

Cleophantia ſecta. infra, in Pamphilus.

- Cnidii Medici. T. 4. p. 74. Vide supra Asclepiadz, & Chrysiopp. *Κνίδιαι γνώμαι*, T. 5. p. 38. 43. T. 6. Paris p. 282.
- Comici veteres T. 2. pag. 15. Comitorum quidam T. 5. p. 43. T. 4. p. 342.
- Comici dictum: λαλέειν ἄρις & ἀδυνατώτα & λέγειν T. 3. p. 33. 81. ὅς ἔτε σρεβλὸν ὀρθῆται ξύλον, 34. Comici Periclem μακροκέφαλον σκώπῃσι. T. 5. p. 445.
- Conchlacis ὀφιοῖνικα T. 2. p. 68. liber nugax & commentitius.
- Coriscus pro quovis homine ponitur T. 3. p. 410. T. 4. p. 55, 56, &c.
- Cratevas T. 5. p. 705, 706, a. πρὸς ὑλῆς ἰατρικῆς T. 2. p. 68. peritus τῶν μεταλλικῶν Φαρμάκων T. 5. p. 20. in tertio libro eorum quz eradicantur. T. 13. Paris. p. 1010.
- Critias T. 1. p. 264. ἐν τῷ πρώτῳ ἀφορισμῷ T. 5. p. 665. ἐν ὁμιλίῳ προτέρῳ id. ἐν δευτέρῳ ὁμιλίῳ. id. ἐν τῷ πρὸς Φυσικῆς ἐρωτῆσιν ἢ ἀρετῶν, 710.
- Galenus scripsit πρὸς τῶν πρὸς Κρασίῳ πολιτικῶν νοσημάτων T. 4. p. 368.
- Crito T. 2. p. 162, 164, 169, seq. 186. κατὰ τὴν ἀντοκρατορικὴν οἰκίαν ἰατρῆσας, 163. Hæraclidz Tarentini, Cleopatrz & aliorum κοσμητικὰ contraxit quatuor libris. ib. ubi singulorum argumenta recensentur. ἐν ἀ. κοσμητικῶν T. 2. pag. 161, 165. ἐν γ. κοσμητικῶν 156, 165. ἐν ἀ. πρὸς Φαρμάκων, 185.
- Crito alius antiquior Erasistrati ætate clarus T. 4. p. 8. 10.
- Ctesias Cnidius è gēte Asclepiadarum, Hippocratis cognatus, eum reprehendit T. 5. p. 652.
- Cynici fugientes τὴν ἐν τῇ λογικῇ θεωρίᾳ γυμνασίαν T. 6. Paris. p. 541.
- Damocrates T. 2. p. 132, 169, 189.
- Damon Musicus T. 1. p. 292.
- Demetrius Philosophus. Infra, in Magnus. Demetrius Alexandrinus Favorini amicus T. 3. p. 455.
- Democritus T. 1. pag. 46, 56, 101. T. 5. pag. 478. T. 7. Paris. pag. 355. T. 8. Paris. pag. 355. Ejus dictum, σωστῆσαν ἐπιληψίαν εἶναι μικράν T. 5. p. 398.
- Demostenes Philalethes, Alexandri Philalethz discipulus Herophilus, patria Bithynus, tres de oculis libros scripsit, qui laudantur T. 3. pag. 46. quo loco male T. 8. Paris. pag. 10. σφυγμῶν legitur pro ὀφθαλμῶν. Ejus ἀγράβη. T. 12. Paris. pag. 558. *Oribas. de machinam.*

Demo-

- Demosthenes Rhetor, T. 1. pag. 296. T. 3. pag. 44. T. 4. pag. 36. T. 5. pag. 592.
- Dexippus T. 4. pag. 6. Hippocratis discipulus T. 5. pag. 47, 89. nullus ejus liber 83.
- Diagoras T. 1. p. 502.
- Dialectici T. 7. Paris. p. 351, 352, &c.
- Dievches T. 4. pag. 38, 107. Dogmaticus, id. pag. 3. Anatomica scripsit T. 5. pag. 21.
- Dio (Chrysoft.) T. 3. p. 23.
- Dionis & Theonis nomina pro quovis homine, T. 1. pag. 64, 320. 524. T. 2. pag. 30. T. 3. pag. 8, 27, 31. seq. 65, 450. T. 4. pag. 45, 47, 56. T. 5. pag. 303, 374. (ubi *Perigenis* nomen similiter) 540, 666. T. 6. Paris. pag. 549, ubi nomine *Theodori* quoque ita utitur & T. 7. Paris. pag. 350, ubi nomine *Typhonis*. Vide & *Coriscus*. & *Socrates*.
- Diocles T. 1. pag. 91, 103, 324, 334, 107. T. 2. pag. 13, 68. T. 3. pag. 218, 417, 424, 425, 428. 431, 439, 444. T. 4. pag. 38, 35, 50, 75, 107. 305, 309. (ubi *παλαιον* vocat) 312, 317. T. 5. pag. 340, 478, 653. T. 6. Paris. pag. 276, 493, b. T. 7. Paris. pag. 355. T. 9. Paris. p. 142. T. 12. Paris. pag. 477, 478. Erasistrato antiquior T. 4. pag. 1, 4, 6. Dogmaticus, id. p. 3. & 303. Carystius Rhetor, 474: Anatomica scripsit, T. 5. p. 21. Diocles *ἐν Ἀρχιδάμῳ*, T. 2. p. 19, 20, 22, 24, 25. *περὶ γυναικείων*, T. 5. p. 475. *ἐν τῷ περὶ ἰσθμομάδων*, T. 5. p. 147. Diocles Carystius *ἐν τῷ περὶ ἐπιδέσμων βιβλίου*, 615. *περὶ τῶν κατ' ἰσθμίων*, 661, 667. *περὶ λαχάνων*, T. 5. p. 649. Ejus liber, cui titulus *κατὰ τὴν αἰτία, θεραπεία*, T. 3. p. 278. T. 5. p. 301. *ἐν τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Πλείσαρχον ὑγιεινῶν*, T. 4. p. 303, 312.
- Diodorus Grammaticus (interpreti Diodotus) T. 4. pag. 15. idem est *νεανίσκος* ille Grammaticus T. 3. p. 302.
- Diodorus Empiricus T. 4. p. 57.
- Diogenis Apolloniatae *δέυτερον περὶ φύσεως*, T. 5. p. 473.
- Diogenes Babylonius T. 1. p. 258, 259. *ἐν τῷ περὶ τῆς ψυχῆς ἡγεμονικῆς*, T. 1. p. 257. animam sanguinem esse docuit, 264.
- Diogenes Cynicus T. 3. p. 315. T. 6. Paris. p. 523. T. 7. p. 351.
- Diogenianus ad quem *περὶ ἀνίεμβαλλομένων* scripsit Galenus T. 13. Paris. pag. 965.
- Diomedes Rhetor T. 3. p. 455.

- Dionysiodorus Medicus T. 2. p. 157.
- Dionysius T. 4. p. 28, 29. Medicus Methodicus, 42.
- Dioscorides Φακᾶς Herophileus T. 5. p. 705.
- Dioscorides Anazarbeus T. 5. pag. 331. T. 2. p. 14, 61, 80, 92, 93, 96, 100, 103, 104, 105, 112, 117, 122, 134. T. 10. Paris. p. 572. quem Dioscorides Alexandrinus excipit, 705. non satis gnarus Græcæ linguæ T. 2. p. 144. peritus τῶν μεταλλικῶν Φαρμάκων T. 5. p. 20. Ejus libri quinque περὶ ὕλης ἰατρικῆς commendantur T. 2. p. 68.
 ἐν α' περὶ ὕλης T. 5. pag. 710, b. 711, b. 714, a. 715, b. T. 2. p. 23. ἐν β' T. 4. p. 312. ἐν γ'. T. 2. p. 69, 76, 80. ἐν δ'. p. 91.
- Dioscorides περὶ μέτρων καὶ σαθρῶν T. 4. pag. 468. περὶ ἀνημβασθῶν T. 13. Paris. p. 965.
- Dioscorides junior Hippocratis scripta recensuit & obelis dispunxit T. 5. p. 17. Artemidori Capitonis (de quo supra) cognatus, id. 4. multa in antiquis lectionibus immutavit, id. & T. 5. pag. 17, 18, 113, 204, 207, 216, 219, 309, 309, 404, 431, 442, 456, 459, 465, 478, bis. 485, 489, 502, 508, 512, 516, 661, 707, b. T. 6. Paris. pag. 280. T. 8. Paris. p. 536, 581. T. 9. Paris. p. 141. reliquis γραμματικῶν T. 5. pag. 462. patrum Galeni ætate clarus, 705. Alexandrinus 711, b. Hippocratis voces exposuit, 705, 706, 707, b. 708, a. b. 712, 714, 716, b. 717, b. 718, b. ἐν τῷ πρώτῳ ὑγιεινῶν, 709, b. ἐν τῷ περὶ λαχάνων, ibid. nisi pro Dioscoride utrobique, quod suspicor, est legendum Diocles.
- Diphilus Siphnius περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσῶσι καὶ ὑγιαίνουσι, T. 6. Paris. p. 498.
- Dogmatici T. 3. p. 53, &c. λογικοὶ T. 3. p. 349, &c.
- Draco legislator T. 4. p. 51.
- Draconi Hippocratis F. à quibusdam tributum προῤῥητικόν T. 5. p. 187.
- Elephantides T. 2. p. 158.
- Empedocles T. 1. pag. 264, 267, 270, 314, 316. T. 2. pag. 17. T. 5. pag. 472. T. 7. Paris. pag. 355. T. 8. Paris. pag. 513. Medicus T. 1. pag. 334. σοιχεῖα quatuor immutabilia esse docuit T. 1. pag. 56. T. 5. pag. 6, 8. ejus περὶ Φύσεως, T. 1. pag. 56. T. 5. pag. 1. Schola ejus Medicus T. 4. pag. 34.
- Empirici T. 2. p. 5, 20, 56, 166, 175. T. 3. p. 255. T. 4. p. 40, 51, &c. eos non plane adspernatur Galenus, addit tamen quare eos non probet T. 3. p. 274.

- p. 271. reprehendit quod summos se Medicos professi curare morbos nolint, 205. superstitiosis utantur remediis T. 4. p. 420. aliorum inventa ambitiose oppugnent, 302.
- Ephicianus** Stoicus Hippocratem *μειρεύθησαν ἐπὶ τὸ σαϊκάπερον*, T. 4. p. 370. Ficianus corrupte appellatur T. 5. p. 407. & T. 8. Paris. p. 581. Galeni præceptor & Quinti discipulus, ibid. & T. 5. p. 665. ubi vocatur *Ἰφικιανός* quæ vera videtur esse scriptura.
- Epicurus** T. 1. pag. 46, 47, 93, 94, 101, 276, 279, 288, 290, 317. T. 2. pag. 9. T. 5. pag. 1, 338, 496. T. 6. Paris. p. 509. quomodo à magnete trahi putarit ferrum, T. 1. p. 93. Venerem nunquam prodesse, ac bene actum si non noceat T. 5. p. 398 Providentiam conditoris in membris humanis non agnoscens impugnatur T. 1. p. 219, 367, 378, 489, 502. & libro VII. c. 14. de usu partium, loco qui T. 1. Basil. p. 447. desideratur. Epicureorum plures mundi, T. 6. Paris. p. 551. atomi T. 3. p. 199. Quæ adversus Epicureos Galenus scripsit, memorantur T. 4. p. 368.
- Epigenes** ad quem de parvæ pilæ ludo scripsit Galenus, T. 4. p. 301. & librum *περὶ τῆς προγινώσκου*, T. 3. p. 451. *Φιλιππῶν* vocat, 461.
- Epigonus** T. 4. p. 217.
- Erasistratus** T. 1. pag. 72, 91, 95, seq. 111, 215, 217, 297, 305, 311, 312, 318, 328, 412, 414, 418, 436, 440, 442, 444, 446, 460. T. 2. p. 13, 173. T. 3. pag. 8, 17, 37, 42, 51, 81, 82, 135, 181, 250, 253, 259, 279, 307, 314, 351, 369, 456. T. 4. pag. 37, 38, 52, 53, 62, 83, 94, 97, 107, 225, 303, 484, 485. T. 5. p. 2, 17, 21, (ubi inter eos qui anatomica scripsere) 26, 27, 340, 397, 453. ult. 502, 512, 520. T. 5. Paris. p. 79, 80, 283, 284. T. 6. Paris. p. 245. T. 8. Paris. p. 513. T. 11. Paris. p. 185. semper laudans naturam sapientissimam T. 1. pag. 421. aliqua tamen frustra fecisse affirmavit, id. & T. 6. Paris. p. 264. veri non usque quaque studiosus T. 1. p. 324. Hestizum redarguit, T. 5. Paris. p. 284. alienus à Philosophia Peripatetica, T. 1. p. 100. Chryssippi Cnidii discipulus. Vide supra, Chryssippus. Eum nonnulli Hippocrati conferendum censuere, T. 4. p. 2. ipse Hippocrati se prætulisse videtur, id. p. 3, 4, &c. in minimis etiam diligentissimus, id. p. 1.
- Ejus** *περὶ αἱμάτων ἀναγωγῆς* T. 3. p. 297, 298, 299. T. 4. p. 1, 5, 6, 8, 13, 14, 16. T. 5. p. 624. Venæsectionem improbavit T. 4. p. 264. *ἐν τοῖς περὶ καθάρσεως καὶ ἀναδόσεως καὶ πέψεως* T. 1. p. 95. seq. 414. *ἐκ τῆς πρώτης τῶν καθόλου λόγων* T. 1. p. 100. *ἐν τῇ δευτέρῃ τῶν καθόλου*, 102. *τὰ περὶ δια-*

- Διαμείσεων βιβλία* senex scripsit, T. 5. pag. 313. allegantur T. 4. pag. 8. liber I. & II. p. 9 ἢ *περὶ κοιλίας πραγμασίαι*, T. 4. pag. 11. β' *περὶ κοιλίας*, T. 5. pag. 301. *περὶ τῶν κατὰ κοιλίαν παθῶν*, T. 4. pag. 8. *περὶ ὀφθαλμύσεως*, T. 4. pag. 16. secundo de paralyfi libro, T. 5. Paris. pag. 553, 554, 555, 556. *περὶ τῶν παρήσεων*, T. 4. pag. 8. *περὶ ποδάγρας*, T. 4. p. 8, 16. *περὶ πυρετῶν πραγμασίαι*. T. 1. p. 303. primus de febribus, T. 1. pag. 304. T. 4. pag. 8, 9, 16. T. 5. pag. 40, 41, 47, 83, 89. T. 7. Paris. p. 351. seq. tertius T. 4. p. 2, 5, 15, 17. *τῶν πυρετῶν θεραπεία*, T. 4. pag. 11, 50. *ὕγιενῶν συγγράμματῶν five ὕγιενῶν πραγμασίαι*, T. 4. p. 8. *ἐκ τῶν πρώτων ὕγιενῶν*, T. 3. p. 345. seq. T. 4. p. 15. Contra Erasistratum & Erasistrateos de venz sectione disputat Galenus T. 4. p. 1. seq. pag. 7. seq. Alia quæ contra Erasistratum Galenus scripsit memorantur T. 4. p. 366.
- Erasistratii** T. 1. pag. 96, 97, 303. T. 3. p. 42, 45, 47, 51, 298. T. 5. p. 503. T. 7. Paris. p. 352. &c. Vide & infra, Hermogenes, *αἰμοφόβοι* dicti, quod venz sectionem improbant, T. 4. p. 25. post Herophilis obitum florere T. 3. p. 44.
- Eratosthenes** Cyrenzus T. 8. Paris. pag. 568. ἐν τοῖς *περὶ ἀρχαίας κωμῶν διας* ostendit priscos Poëtas multa vocabula recens effinxisse, T. 5. pag. 705.
- Erotianus** T. 5. p. 711, b.
- Euclides** T. 5. p. 606. T. 6. Paris. p. 319. ejus *σοιχεία*, id. 537. XI. *σοιχείων θεώρημα δεύτερον ἀποδείξας*, T. 1. pag. 483. *theorema primum libri φαινομένων*, T. 1. p. 319.
- Eudemus antiquus** Peripateticus in cujus *περὶ λέξεως* librum scripsit Galenus T. 4. p. 367, 368.
- Eudemus** T. 4. p. 364. T. 5. p. 340. T. 9. Paris. p. 242. *Anatomiz peritus* T. 1. p. 318. T. 5. p. 20. Anatomica scripsit, id. 21. Primus post Hippocratem Eudemus & Herophilus de nervorum anatome cum cura scripsere T. 3. p. 282. reprehenditur T. 1. p. 397.
- Eudemus Medicus Methodicus** T. 4. p. 42. T. 5. p. 301.
- Eudemus junior** Peripateticus à Galeno curatus T. 3. pag. 452. seq. T. 5. p. 383. Pergamenus T. 4. p. 106. habitu corporis gracili, hirsuto ac musculofo T. 1. p. 77. T. 5. p. 60. seq.
- Evenor** T. 5. p. 653.
- Eugeniamus**, cui libellum eo ordine libror. suorum inscripsit Galenus T. 4. p. 368. & librum septimum ac sequentes de Methodo medendi, p. 106, 129, 139. cum Galeno Romæ versatus, 119.

- Euphorion T. 5. p. 455.
- Eupolidis de Aristide dictum T. 6. Paris. p. 530. Avtolyucus secundus ἐκ προτέρω διεσκευασμένῳ T. 5. p. 38. Galeni περὶ τῶν πολιτικῶν ὀνομάτων ᾧ δὲ Εὐπολίδι T. 4. p. 368.
- Euripides T. 5. p. 322. Ejus Herculis cum Admeto dialogus T. 1. p. 283. Medea T. 1. p. 267, 268, 271, 282. Menelaus T. 1. pag. 281, 282. de Oreste, T. 5. p. 592. de Theseo T. 1. p. 283. Euripides ἐν ὑψηλῷ T. 5. p. 615. Euripidis, Sophoclis & Æschyli tragediarum antiquos Codices pignore quindecim talentorum ab Atheniensibus mutatus Ptolemæus Evergetes T. 5. p. 412.
- Euryphon T. 2. p. 68. T. 3. p. 378. T. 4. p. 109, 351. T. 8. Paris. p. 509. Anatomica scripsit T. 5. p. 21. Ei quædam tribuuntur quæ sub Hippocratis nomine exstant T. 3. p. 188, 198. T. 5. p. 455. (ubi pro ἰδίαις γνώμαις leg. κινδύαις) 456. Erasistrato antiquior T. 4. pag. 1. antiquissimus Medicus ad quem nonnulli retulere librum περὶ διαίτης υγιεινῆς T. 4. pag. 396. T. 5. pag. 43. Scripsit de succedaneis medicamentis, T. 13. Paris. pag. 965.
- Favorinus T. 3. p. 22, 455. impugnatur à Galeno περὶ ἀρίστης διδασκαλίας. Scripsit etiam Galenus librum pro Epicteto adversus Favorinum, qui intercidit.
- Ficianus. Vide supra, Ephicianus.
- Flavius vir Consularis Aristotelicæ studiosus Philosophiæ T. 3. pag. 453. Vide supra, Boëthus.
- Galenus θαυμασιῶς ἰατρὸς. T. 8. Paris. p. 358. Theophil. de urin. ἐγὼ Γαληνός, T. 5. p. 443.
- Galenus pater T. 3. p. 23, 422. T. 4. p. 352, 356, 370. T. 6. Paris. p. 531. seq. itinera T. 2. p. 117, 118, 123, 125. triginta annis post scripsit libros de simplicibus medicamentis T. 2. p. 127. morbi, T. 3. p. 261, 288. T. 4. pag. 2. ubi somnium duplex salutare ab Æsculapio immissum. Principibus Romæ viris καὶ πᾶσιν ἐφεξῆς τοῖς αὐτοκράτορσιν ob artis suæ præstantiam innotuit, T. 3. p. 271. ἰατρῶν ἀχρὶ γῆρας ὑδαμόδι μέχρι σήμερον ἠχημόνηκα κατὰ Θεραπείαν, ibid. Diis testibus invocatis. Prænotiones ejus Medicæ, T. 3. p. 306, 455. in nulla prædictione se offendisse vel aberrasse, T. 8. Paris. pag. 548. σὺν Θεῷ δ' εἰπεῖν, ἡμεῖς ἄδε ποτε ἀπετύχομεν ἐν ὑδερμία προρρήσει, T. 5. p. 383. famam se neutiquam captasse T. 4. p. 106. Prolixitatem in scribendo excusat T. 2. pag. 29. seq. T. 4. p. 265. non solet idem pluribus li-

brorum suorum locis repetere T. 1. p. 321, 326. T. 4. p. 19. non vult adscribere modum quo medicamenta adulterantur T. 2. p. 125. nec scæda aut pernicioſa medicamenta T. 2. pag. 130, 131, 136, 486. nec luxuriosa pag. 163. Scripta ejus plurima cum templo Pacis Romæ conflagrarunt, T. 4. pag. 363, 367. Multa animalia viva dissectuit T. 1. pag. 311. Lectores cupit à sectarum rabie alienos, T. 3. pag. 272. sectariorum servitutem describit T. 1. pag. 338. T. 2. pag. 13. T. 3. pag. 30. eos præ Φιλοεικία sensum sæpe communem perdere T. 2. pag. 487. Variarum sectarum præstantissimis Magistris innutritus nullam odit T. 3. pag. 271. Non vitio vertendum ducit, si quis adversus Hippocratem scribere aggrediatur, T. 5. pag. 329. Nec Hippocrati nec alii cuicumque simpliciter habendam fidem, 465. De animæ natura negat se βεβελίαν ἀπόδειξιν habere, T. 1. pag. 221. T. 2. p. 58. T. 5. p. 510. Sæpe testatur in nominibus se esse facilem T. 2. p. 57, 141. T. 3. p. 7. seq. 20, 23, 314. T. 4. p. 45, 47, &c. at perturbato nominum usu res quoque confundi, T. 2. pag. 34. T. 3. p. 253. obscura & ambigua perinde esse ac si non scripta essent, T. 3. p. 262. accentuum rationem, nisi sensui officiant susque deque habendam T. 5. pag. 557. Sensibus parum tribuentes Scepticos excludit T. 2. p. 13. 17.

Obtestatio Galeni ad Sophistas T. 3. pag. 55. *πάντα αὐτὸς πρὸς τῶν Διῶν ἤδη πρὸς μηδὲν προσήκεισι λόγοις ἐπιφορτίζεσθαι τὴν τέχνην καὶ ἕσαν καθ' ἑαυτὴν μικράν.* Desistite, per Deos, tandem aliquando nugis nihil ad rem pertinentibus artem onerare, vel per se sitis longam.

Galeni *περὶ ἐμφύτης θερμασίας ὑποειρήματα*, T. 3. pag. 177. *περὶ δυνάμειος* quartum librum promittit in extremo libri tertii, T. 3. pag. 198. *ἐν τοῖς τριῶν κοινῶν λόγοις βιβλίαις*, T. 5. p. 666. *περὶ Ἱπποκράτους Διαλέξεις*, T. 5. pag. 527. *ἐν τοῖς κατὰ Φιλοσοφίαν λόγοις*, T. 5. pag. 541.

οἱ τὰ Γεωργικὰ γράψαντες, T. 3. pag. 241.

Glaucias Empiricus T. 4. p. 57. T. 5. p. 442, 471, 488. T. 6. Paris. p. 297. T. 12. Paris. p. 477, 479, 482. librum *περὶ χυμῶν* tribuit Hippocrati cuidam juniore T. 8. Paris. pag. 508. In Hippocratis fere omnia scripsit, 535. à Zeuxide reprehensus, 556.

Glauco Philosophus, Platonicus ut videtur, ad quem Therapeutica scripsit Galenus T. 4. p. 197, 208. T. 10. Paris. p. 601.

Glaucus Philosophus T. 3. p. 306.

- Gorgias *περὶ φύσεως* T. 1. p. 46.
 Gorgias Medicus Galeni æqualis T. 3. p. 306. cui librum de causis pro-
 catarcticis dicavit T. 7. Paris. p. 347, 352.
 Grammatici in Homerum T. 3. p. 44. enarrantes quid sit *ῥοῖς* 33.
 Hegetor, T. 3. p. 83.
 Heliodori de fasciis liber exstat Græce & Lat. T. 12. Paris. p. 518. & Ori-
 basii ex eo excerpta, Latine p. 557.
 Heraclianus quem Galenus audivit Alexandriz, scripsit Anatomica T;
 5. pag. 21.
 Heraclas sive Heraclides è quo Oribasius librum de fasciis collegit, qui
 Latine exstat T. 12. Paris. p. 553. Ephesius p. 559.
 Heraclides Empiricus. Vide paulo infra, Tarentinus.
 Heraclides Erythrazus Herophilus T. 3. p. 48, 83. T. 5. p. 412. Ejus liber
 septimus *περὶ τῆς Ἡροφίλου αἰρέσεως* T. 3. p. 49. in secundum & sex-
 tum Epidemiorum T. 5. p. 442.
 Heraclides Ponticus T. 3. p. 369. ejus liber cui titulus *ἄπνης* T. 3. pag.
 169, 314.
 Heraclides Tarentinus T. 2. pag. 121, 156, 158, 161, 163, 164, 185. T. 4.
 pag. 306, 314. T. 5. pag. 412, 413, 535, 653, 674, 705. T. 6. Paris. pag.
 257, 260. T. 9. Paris. pag. 141. Empiricus T. 3. pag. 45. T. 4. p. 57.
 T. 5. pag. 488. *ἡ τῶν τυχεύων ἰατρῶν* T. 2. pag. 177. Archigene an-
 tiquior, T. 3. pag. 424. *ἐν οἷς ἀντιλέγει πρὸς τὸ περὶ σφυγμῶν Ἡροφίλου*
 T. 3. pag. 46. *περὶ σκευασίας καὶ δοκιμασίας Φαρμάκων* T. 2. pag. 68.
 in omnia Hippocratis scripsit, T. 5. p. 662. T. 6. Paris. pag. 508. in
 Aphorismos T. 5. p. 328.
 Heraclitus T. 1. p. 50. *περὶ φύσεως* T. 5. p. 1. ejus dictum *εἰς ἐμοὶ μύθῳ*
 T. 3. p. 53.
 Heras T. 2. pag. 166, 189. *ἐν τῷ νάρθηκι* T. 2. pag. 155, 156, 160. *Φαρ-*
μακίτιοι βίβλω, T. 2. pag. 186. *περὶ συνθέσεως Φαρμάκων*, T. 5.
 pag. 647. *Musæ medicamentum* in *Heræ τόμῳ* scriptum T. 4.
 pag. 218.
 Hermeti Ægyptio tributus liber *περὶ ἔχων τὰς λς' τῶν ὠροσκόπων ἱερῆς βε-*
τάνας T. 2. p. 68.
 Hermogenes Erasistrati sectæ addictus T. 2. pag. 13.
 Herodicus T. 3. p. 387.

Herodotus (Histor.) T. 4. p. 312. T. 5. p. 323, 629.

Herodotus Medicus T. 2. p. 12. (Pneumaticus id. p. 13.) 14, 32. T. 4. pag. 109, 355. libri de vacuantibus remediis, T. 10. Paris. p. 457. *Oribas.* liber *ιατρικός*, T. 5. p. 472.

Herophilus T. 1. pag. 217, 297, 324, 417, 433, 459, 465, 521, 527. T. 2. pag. 11, 13, 68, 189. T. 3. pag. 8, 18, 24, 26, 30, 33, 42, 50, 55, 69, 81, 83, 129, 367, 440, 311. T. 4. pag. 437, 51, 52, 63, 83, 364, 443, 278. T. 5. pag. 167, 240, 301, 340, 397, 446. T. 5. Paris. pag. 78, 86. T. 6. Paris. pag. 276. T. 7. Paris. pag. 356. T. 9. Paris. pag. 142. Carthaginiensis T. 1. pag. 370. dialecticus T. 4. pag. 38. Praxagoræ discipulus (cum Philotimo) ibid. & T. 3. pag. 45. & 364. ubi Herophilus Praxagoram reprehendit. Dogmaticus T. 4. pag. 3. Anatomes peritus, T. 1. pag. 318, 436. T. 5. pag. 20. Anatomica scripsit, 22. ipse & Eudemus primi post Hippocratem *ἐπιμελῶς* scripsere *περὶ τῶν ἀνατομῆς*, T. 3. pag. 282. De pulsibus optime scripsit T. 3. pag. 26, 87. ejus *πραγμασίαι περὶ σφυγμῶν*, T. 3. pag. 44, 45, 175. ab Archigene allegatur, id. p. 29. Contra ejus de pulsibus scripsit Heraclides Tarentinus: Etiam separatim scribere voluit Galenus T. 3. pag. 129. T. 8. Paris. pag. 314. in Aphorismos Hippocratis Herophilus scripsit T. 5. p. 329.

Herophilii T. 3. pag. 30, 42, 44, 45, 79, 344. T. 5. pag. 503. Vide suo loco, Alexander, Apollonius Mus, Aristoxenus, Bacchius, Chrysermus, Heraclides Erythrus & Zeno. *Περὶ τῆς Ἡροφίλου αἰρέσεως γράψαντες*, T. 3. pag. 45. Vide Heraclides Erythr. & Callianax.

Hesiodus T. 1. p. 266, 267, 339, T. 4. p. 35, 334. T. 5. p. 11, 16. *Theogonia* T. 1. p. 273.

Hestizus ab Erasistrato reprehensus T. 5. Paris. p. 284.

Hiero, cui Methodum medendi inscripsit Galenus, T. 4. pag. 34. ubi *Φίλιππον*, & 39. ubi *κράτιστον* appellat, 47. *σωτηριεύσας* Galeno *εὐθύς ἐκ μερακίης*, 61. ante opus à Galeno absolutum obiit in itinere, T. 4. pag. 106.

Hipparchus T. 1. p. 551. T. 4. p. 36. ejus liber quo probavit, mensem non esse integrorum dierum XXX. T. 3. p. 445.

Hippio Centaurius T. 4. p. 442.

Hippocrates Gnosidici F. Medicorum Principis avus, cujus esse putantur libri duo *περὶ ἀεθρῶν*, T. 5. p. 43. & *τὸ κατ' ἰητρίον*, 527.

Hippo-

Hippocrates Magnus Heraclidis F. ὡς περ ἀπὸ Θεῶ Φωτῆς ἡ ἰπποκράτους ἀρχώμεθα λέξεως T. 1. pag. 370. ὁ τῶν καλῶν ἡ τέχνης πάντων ἡμῶν ἡγεμῶν T. 4. p. 1. Liber Hippocratis ἐν μικρῷ πινακιδίῳ, quæ nempe Theffalus filius tanquam genuina Parentis sui selegit, T. 3. pag. 181. Scripta Hippocrati multa abjudicata ὑπὸ Φιλονεικίας, T. 3. pag. 191. Hippocrates an Empiricus? T. 5. p. 616. ἰπποκρατειῶν variz lectiones in Hippocrate T. 1. pag. 49. T. 5. p. 67, 77, 94, 97, 105, 113, 114, &c. optimam quæ sibi videtur semper interpretari se ait Galenus T. 5. p. 61. ἀμαρτάνουσι ἡ πρώτη βιβλιογραφία καὶ μετὰ ταῦτα μεταστροφῆ ἀμαρτίας pag. 116. &c. Locus male Hippocrati insertus T. 5. p. 21, 26, seq. 37, &c. Multi exegetæ Hippocratis T. 5. p. 27, 29, 114. Vide Artemidorus Capito, Dioscorides, Heraclides Tarentinus, Zeuxis, Bacchius, Glaucias &c. Jonica veteri lingua usus Hippocrates sive Attica T. 5. p. 62, 527. T. 8. Paris. p. 517. Galenus libellum scripserat περὶ τῆ ἰπποκράτους ἀλεξία, ibid. usitatissimis vocabulis libenter est usus, 422. Singulares Galeni de singulis Hippocratis scriptis observationes Criticas ac censuras, quorum alia ab eo ut ederentur scripta, alia tantum memoriz causa in commentarios relata, & à filiis interpolata & edita fuisse observat, retuli supra libro 2. capite 24.

Filii Hippocratis Theffalus & Draco, quorum amborum filii fuerunt & ipsi Hippocratis nomine T. 5. p. 17, 187. T. 8. Paris. p. 509.

Hippocrates Draconis F. habitus à quibusdam pro auctore libri V. Ἐπιδημιῶν, T. 1. p. 181. & libri περὶ ἀγμάτων, T. 12. Paris. p. 272. Pallad.

Hippocrates Theffali F. creditus auctor libri περὶ νόσων T. 5. p. 456. 3

Hippocratii T. 5. pag. 24 ἰπποκρατεῖς ἐπιδημιαὶ ὀνομάζονται T. 3. pag. 168. T. 5. pag. 504.

Hipponax T. 5. p. 322, 707; b. ejus Jambis T. 4. pag. 36.

Homerus T. 1. pag. 60, 265, 266, 267, 271, 272, 273, 275, 281, 283, 284, 296, 308, 309, 310, 339, 407, 413, 446. T. 2. pag. 118, 132. T. 3. pag. 20, 33, 44, 375, 455. T. 4. pag. 36, 267, 302, 312, 313, 342. T. 5. pag. 1, 3, 21, 41, 111, 323, 522, 542, seq. 579, 580, 668, 681, 694, 913, b. T. 5. Paris. pag. 87, 273, 278. T. 7. Paris. pag. 192. T. 8. Paris. pag. 569. Δειότερον ἱστορεῖται ποιητῆς, T. 4. pag. 35. Poëta κατ' ἐξοχήν, T. 3. pag. 431. T. 5. pag. 501, 557, 559, 587, 598, 599, 601, 617. (ubi Aristophanis nomen male videtur adjectum) 639, 659, 697, 713, b.

Hygieni emplastrum T. 2. pag. 169.

Hyperides ἐν τῷ κατὰ Διοκλίεως T. 5. pag. 665.

Ibycus T. 5. pag. 455.

Ἰωαχ[Ⓞ] Μαδύροπολίτης T. 4. p. 459.

Jones ponunt Φ pro Θ, ut Φλάσμαλα pro Θλάσμαλα T. 5. p. 699.

Iphicianus. Vide supra, Ephicianus.

Iphiclus celeritate præstans T. 4. p. 223.

Julianus Alexandriæ docuit T. 5. pag. 337, 339. Thessali sectator, ibid. Methodicus, Galeni æqualis T. 4. p. 43. Apollonii Cyprii discipulus. Ejus εισαγωγαι sæpius recoctæ, ibid. Contra ejus librum secundum (ex libris XLVIII. quos adversus Hippocratis Aphorismos scripserat) pro Hippocrate scripsit Galenus T. 4. p. 366. T. 5. p. 337, seq. Ejus liber περὶ μεθόδου cui titulus Φίλων T. 5. p. 338.

Justus T. 3. p. 455. T. 10. Paris. p. 500, 503. *Act.*

Leontius Aglaionis T. 1. p. 294. (è Platone)

Leucii emplastrum T. 2. p. 169.

Leucippus T. 1. pag. 47, 101.

Lucius Martius T. 8. Paris. p. 577.

Lycurgus T. 4. p. 36. legislator T. 4. p. 51.

Lycus Quinti discipulus Anatomica scripsit T. 5. pag. 21. Macedo T. 1. pag. 79, 421. T. 4. pag. 363. T. 8. Paris. p. 535. Empiricus T. 4. p. 57. T. 5. pag. 503. T. 8. Paris. pag. 519, 580. Ejus in libros Epidem. T. 5. p. 395, 396, 400, 406, 465, 467. Hippocratem non recte intellexit, T. 4. p. 370. contra eum pro Hippocrate scripsit Galenus, T. 4. p. 366. T. 5. pag. 329. ubi ejus ἐξηγητικά in Hippocratis Aphorismos commemorantur.

Lyricorum five Μελικῶν ἑροφῆ, ἀνήλερο[Ⓞ], ἐπωδός T. 1. p. 556.

Lyfias T. 3. p. 44. T. 4. p. 36. κατὰ πολίτευς T. 5. p. 665.

Machæriion T. 4. p. 217, 219.

Magnus T. 3. p. 31. seq. 51, 85, 87. de pulsibus non male scripsit, ibid. ante Archigenem. Pnevmatica sectæ addictus, 33. Male Μάγνης legitur pag. 37. & p. 79. μάγνη, quod utrumque in Paris. emendatum. Ejus liber III. τῶν ἐφευρημένων μετὰ τῶς θεμισα[Ⓞ] χρόνος ad Demetrium Philosophum T. 3. p. 31.

Magnus

- Magnus Jatrotophista** μετὰ Γαληνὸν περὶ ἔρων γραφῆς T. 8. Paris. pag. 359: *Theophil. de urin.*
- Mantias** T. 4. p. 3. T. 12. Paris. p. 470. ἢ τῶν τυχόντων ἰατρῶν T. 2. p. 177. ejus περὶ τῶν κατ' ἰατρῶν T. 5. p. 661, 668. περὶ καθαρτικῆς ἢ κλυσμῶν T. 2. p. 68. περὶ Φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους, *ibid.*
- Marcellus (Medicus)** T. 4. p. 444. T. 10. Paris. p. 502. *Act.*
- Marinus** T. 1. p. 542. & VII. 14. de usu partium T. 3. p. 453. T. 5. p. 318; 324. Quinti discipulus Anatomica scripsit T. 1. pag. 318. T. 5. p. 21. XX. libri ἀνατομικῶν quorum Epitomen quatuor libris scripsit Galenus T. 4. p. 363, seq.
- Marfus** ad quem Archigenes scripsit. Supra in Archigenes.
- Martiani ἀνατομικῶν** libri duo ἀνατομικῶν T. 3. p. 453.
- Martialis Erasistratei**, libri II. ἀνατομικῶν T. 4. p. 362.
- Medeus (Μήδεος)** Chryssippi Cnidii discipulus T. 4. p. 8. 17. Anatomica scripsit T. 5. p. 21.
- Medicus** quidam ex uno exemplo tempus formationis fetus assignare aggressus T. 1. p. 94. Qui musculos singulos in homine totidem docuit esse animalia T. 1. pag. 219. Qui sensuum judicium contemnendum esse duxit, T. 2. pag. 13.
- Μεγάλος** unguenti Megalei auctor T. 2. p. 181.
- Meges Sidonius (Medicus ut videtur)** T. 4. pag. 106.
- Melampus** acutissimi auditus T. 4. p. 223.
- Melissus** T. 5. p. 5. ὑπερὶ παντός T. 1. p. 50. seq. liber περὶ φύσεως T. 1. p. 56. T. 5. p. 1.
- Menander** T. 1. p. 282. Ἐβελίτης Μένανδρος Κωμωδίας, T. 1. p. 96. ἐαυτὸν ἡμωρέμδος T. 5. p. 592.
- Menecritus** T. 12. Paris. p. 530. *Heliodor. de fasciis.*
- Menemachus** T. 2. pag. 191. T. 10. Paris. p. 458. *Oribas. Methodicus* T. 4. pag. 43.
- Menetheus** ἐν ταῖς ὀνομασίαις τῶν Φαρμάκων T. 5. p. 709, a. 711, b.
- Meno** Aristotelis discipulus scripsit libros ἰατρικῆς συναγωγῆς Aristoteli male tributos, quibus veterum Medicorum opiniones exposuit. T. 5. p. 4. *Μερόνεα*, *ibid.*
- Menodotus Empiricus**, T. 5. p. 92, 624. T. 4. p. 21, 22, 56, 57. Aesclepiadem invicte confutavit. T. 1. pag. 94. Ejus πρόβλεπτικὸν paraphrasi donavit Galenus T. 1. p. 1.

- Methodici T. 3. pag. 45, 205. T. 4. pag. 43, 50, 209. T. 10. Paris. pag. 593.
ἀμεθοδοὶ Θεασάλευοι T. 5. pag. 92. T. 4. pag. 115, 179. *λίθινοι Μεθο-
δικοὶ* T. 3. pag. 406. Galenus eos oppugnari à se ait *ἔ λόγους ἀλλὰ
ἔργους* T. 3. pag. 461.
- Metrodorus Asclepiadeus T. 2. pag. 13, 14. Sabini discipulus, accuratior
prioribus Hippocraticis, licet & ipse non raro Hippocratem per-
peram intellexit, T. 5. p. 396.
- Mnaseus (Methodicus) T. 4. pag. 42.
- Mnemo Sidetes, T. 5. pag. 411, 413. infra, in Pamphylus.
- Mnesitheus T. 1. pag. 324. T. 2. pag. 15. T. 4. pag. 38, 52, 107. T. 4. pag.
303, 312, 313. T. 5. pag. 331, 340. T. 6. Paris. pag. 498. Atheniensis
T. 4. pag. 197. Dogmaticus T. 4. pag. 3. Anatomica scripsit T. 5.
pag. 21. Med. us insignis, de generibus morborum scripsit T. 4.
pag. 197. *ἐν τῷ περὶ ἐδεσμάτων* T. 4. pag. 334. quz de radicibus,
caulibus, foliis, fructibus & seminibus scripsit, non sunt plane si-
de digna T. 4. pag. 306.
- Molpis T. 5. p. 653. Molpiza T. 12. Paris. p. 478.
- Mochus T. 2. p. 156.
- Monteus cui liber secretorum inscribitur, T. 10. Paris. p. 549.
- Moschionis *κοσμητικόν* T. 2. pag. 158. Moschio *διορθωτής* qui Asclepiadis
scripta correxit, non in omnibus ei assensus, T. 3. pag. 51.
- MOYSIS *Φυσιολογία* reprehensa quod Divinz omnia tribuit poten-
tiz T. 1. pag. 494. *Θαῖτον γὰρ ἂν τις τὰς ἀπὸ Μοῦσῆ καὶ Χριστοῦ
μεταδιδάξειεν, ἢ τὰς ταῖς αἰρέσεσι προσηληκότας ἰατρίας* T. 3. pag. 34.
adde pag. 22.
- Musa, Medicus T. 4. pag. 90, 110, 218.
ὁ ἐπὶ τῆς Μυσίας ἰατρός T. 2. pag. 139.
- Nicander Poeta T. 1. pag. 262. T. 2. pag. 125, 137. T. 3. pag. 269. T. 5.
pag. 68.
- Nicodemus T. 6. Paris. pag. 199. leg. Nicomedes ex T. 2. pag. 180, 184.
De Nicomede Smyrno Medico conf. r Sponii *Miscellanea eru-
ditz antiquitatis* pag. 131, 132, 133.
- Nicomachus Smyrnæus T. 3. pag. 204.
- Nicomedes. Vide paulo ante, Nicodemus.
- Niger *περὶ Φαρμάκων* T. 2. p. 68. ubi male *Γανίτης* pro *τῷ Νίγρι* qui ibi-
dem videtur appellari Asclepiadeus, T. 3. p. 705.

- Nilei Plinthium T. 12. Paris. p. 558, 559, 560. *Oribas. de machinam.*
Νείλεως medicamentum T. 2. pag. 182. *Μαίη* pro *Νείλεως* T. 5. pag. 653.
 Numesianus, Pelopis praeceptor, Anatomica scripsit T. 5. pag. 21. In Hippocratem pauca scripsit, T. 4. pag. 370. T. 5. pag. 293. in Aphorismos, T. 8. Paris. p. 535.
 Nymphodorus T. 5. pag. 653. *Ejus Glossocomum*, T. 12. Paris. pag. 558, 567. *Oribas. de machinam.*
 Olympicus Apollonii Cyprii praeceptor, *Methodicus* T. 4. pag. 43, 45, 46.
 Oracula obscura, *λοξία χρησμοί* T. 3. pag. 82.
 Orestinus T. 2. pag. 156.
Oribasii liber de fasciis ex Heracla collectus exstat Latine T. 12. Paris. pag. 553. & ex Heliodoro de machinamentis pag. 557.
 Orpheus T. 1. pag. 267, 268.
 Ofantrus, *Ὁσαντροῦ περὶ ἰππων ἰατρικῆς* T. 10. Paris. p. 719.
 Otho Sículus T. 2. pag. 156.
 Pamphilianus ad quem de Therica scripsit Galenus, T. 2. p. 469.
 Pamphilus T. 5. pag. 705, 706, a. Pamphili Grammatici *περὶ τῶν βόλωνων πραγμάτων* ordine alphabetico T. 2. pag. 68. plena nugis superstitiosis Ægyptiorum & Babyloniorum, id. & 69, 91.
 Pamphylus Medicus. Ita enim videtur legendum T. 5. pag. 411. *ἰατρῶν τινῶν Παμφυλίας τὸ γένος ἐκ πόλεως Σιδωνῆς, Κλεοφανῆος ἢ τῆς αἰρέσεως. Nam infra legitur: οἱ καὶ αὐτὸν ἐκ Παμφυλίας νεοκομῆσαι - - καὶ εἶναι τὰς ἐπιγραφὰς αὐτοῦ τῶν ἐκ πολλοῦ - - κατὰ τὸν διορθωτῆρι Μνημενα Σιδόντην. Itaque & pag. 431. lege ἔ Παμφυλίας Μνημονοῦ χαρακτηρισί.*
 Papias frater, cui liber de virtute Centaureæ dicatus est T. 13. Paris. p. 1010.
 Paridis *ὀρχηστῆρ* psilothrum T. 2. pag. 164.
 Parmenides T. 5. pag. 472. *περὶ φύσεως* T. 1. pag. 56. T. 5. p. 1.
 Pasicrates T. 12. Paris. p. 564, 565, 568. *Oribas. de machinam.*
 Pasion T. 4. pag. 210, 218. *ejus trochiscus* T. 2. pag. 118, 135, 188, 202. T. 4. pag. 98, 191. *emplastrum*, 169.

- Διαίρέσεων βιβλία* senex scripsit, T. 5. pag. 313. allegantur T. 4. pag. 8. liber I. & II. p. 9. ἢ *περὶ κοιλίας πραγμασίαι*, T. 4. pag. 11. β' *περὶ κοιλίας*, T. 5. pag. 301. *περὶ τῶν κατὰ κοιλίαν παθῶν*, T. 4. pag. 8. *περὶ ὄψαλύσεως*, T. 4. pag. 16. secundo de paralyfi libro, T. 5. Paris. pag. 553, 554, 555, 556. *περὶ τῶν παρήσεων*, T. 4. pag. 8. *περὶ ποδάγρας*, T. 4. p. 8, 16. *περὶ πυρετῶν πραγμασίαι*, T. 1. p. 303. primus de febribus, T. 1. pag. 304. T. 4. pag. 8, 9, 10. T. 5. pag. 40, 41, 47, 83, 89. T. 7. Paris. p. 351. seq. tertius T. 4. p. 2, 5, 15, 17. τῶν πυρετῶν *θεραπεία*, T. 4. pag. 11, 50. *ὕγιενῶν συγγράμμασι* five *ὕγιενῶν πραγμασίαι*, T. 4. p. 8. *ἐκ τῶν πρώτων ὑγιενῶν*, T. 3. p. 345. seq. T. 4. p. 15. Contra Erasistratum & Erasistrateos de venæ sectione disputat Galenus T. 4. p. 1. seq. pag. 7. seq. Alia quæ contra Erasistratum Galenus scripsit memorantur T. 4. p. 366.
- Erasistrati T. 1. pag. 96, 97, 303. T. 3. p. 42, 45, 47, 51, 198. T. 5. p. 503. T. 7. Paris. p. 352. &c. Vide & infra, Hermogenes, *αἰμοφόροι δίκτυ*, quod venæ sectionem improbant, T. 4. p. 25. post Herophili obitum florere T. 3. p. 44.
- Eratosthenes Cyrenzus T. 8. Paris. pag. 568. ἐν τοῖς *περὶ ἀρχαίας κωμαρίας* ostendit priscos Poëtas multa vocabula recens *εἰρηκίσει*, T. 5. pag. 705.
- Erotianus T. 5. p. 711, b.
- Euclides T. 5. p. 606. T. 6. Paris. p. 319. ejus *σοιχεία*, id. 537. XI. *σοιχείων θεώρημα δεύτερον ἀποδείξας*, T. 1. pag. 483. *theoremata primum libri φαινομένων*, T. 1. p. 319.
- Eudemus antiquus Peripateticus in cujus *περὶ λέξεως* librum scripsit Galenus T. 4. p. 367, 368.
- Eudemus T. 4. p. 364. T. 5. p. 340. T. 9. Paris. p. 242. *Anatomiz peritus* T. 1. p. 318. T. 5. p. 20. Anatomica scripsit, id. 21. Primus post Hippocratem Eudemus & Herophilus de nervorum anatomie cura scripsere T. 3. p. 282. reprehenditur T. 1. p. 397.
- Eudemus Medicus Methodicus T. 4. p. 42. T. 5. p. 301.
- Eudemus junior Peripateticus à Galeno curatus T. 3. pag. 452. seq. T. 5. p. 383. Pergamenus T. 4. p. 106. habitu corporis gracili, hirsuto ac musculofo T. 1. p. 77. T. 5. p. 60. seq.
- Evenor T. 5. p. 653.
- Eugeniæmus, cui libellum eo ordine libror. suorum inscripsit Galenus T. 4. p. 368. & librum septimum ac sequentes de Methodo medendi, p. 106, 129, 139. cum Galeno Romæ versatus, 119.

Eupho-

- Euphorion T. 5. p. 455.
- Eupolidis de Aristide dictum T. 6. Paris. p. 530. Avtolyucus secundus ἐκ προτέρων διεσκευασμένον T. 5. p. 38. Galeni πρὸς τῶν παλαιῶν ὀνομάτων πρὸς Εὐπολίδην T. 4. p. 368.
- Euripides T. 5. p. 322. Ejus Herculis cum Admeto dialogus T. 1. p. 283. Medea T. 1. p. 267, 268, 271, 282. Menelaus T. 1. pag. 281, 282. de Oreste, T. 5. p. 592. de Theseo T. 1. p. 283. Euripides ἐν ὑψηπύλῳ T. 5. p. 615. Euripidis, Sophoclis & Æschyli tragediarum antiquos Codices pignore quindecim talentorum ab Atheniensibus mutuatuz Ptolemuz Evergetes T. 5. p. 412.
- Euryphon T. 2. p. 68. T. 3. p. 378. T. 4. p. 109, 351. T. 8. Paris. p. 509. Anatomica scripsit T. 5. p. 21. Ei quzdam tribuuntur quz sub Hippocratis nomine exstant T. 3. p. 188, 198. T. 5. p. 455. (ubi pro ἰδίαις γνώμαις leg. κριδίαις) 456. Erasistrato antiquior T. 4. pag. 1. antiquissimus Medicus ad quem nonnulli retulere librum πρὸς διαίτης υγιεινῆς T. 4. pag. 396. T. 5. pag. 43. Scripsit de succedaneis medicamentis, T. 13. Paris. pag. 965.
- Favorinus T. 3. p. 22, 455. impugnatur à Galeno πρὸς ἀρίστης διδασκαλίας. Scripserat etiam Galenus librum pro Epicteto adversus Favorinum, qui intercidit.
- Ficianus. Vide supra, Ephicianus.
- Flavius vir Consularis Aristotelicz studiosus Philosophiz T. 3. pag. 453. Vide supra, Boethus.
- Galenus θαυμασίον ἰατρὸς. T. 8. Paris. p. 358. Theophil. de urin. ἐγὼ Γαληνός, T. 5. p. 443.
- Galenus pater T. 3. p. 23, 422. T. 4. p. 352, 356, 370. T. 6. Paris. p. 531. seq. itinera T. 2. p. 117, 118, 123, 125. triginta annis post scripsit libros de simplicibus medicamentis T. 2. p. 127. morbi, T. 3. p. 261, 288. T. 4. pag. 27. ubi somnium duplex salutare ab Æsculapio immissum. Principibus Romz viris καὶ πᾶσιν ἐφεξῆς τοῖς αυτοκράτορσιν ob artis suz præstantiam innotuit, T. 3. p. 271. ἰατρῶν ἀκριβῆς γήρωσ ὑδαμόθι μέχρι σήμερον ἠχημόνηκα κατὰ θεραπείαν, ibid. Diis testibus invocatis. Prænotiones ejus Medicæ, T. 3. p. 306, 455. in nulla prædictione se offendisse vel aberrasse, T. 8. Paris. pag. 548. σὺν θεῷ δ' εἰπεῖν, ἡμεῖς ἔδεποτε ἀπετύχομεν ἐν υδερμία προρρήσει, T. 5. p. 383. famam se neutiquam captasse T. 4. p. 106. Prolixitatem in scribendo excusat T. 2. pag. 29. seq. T. 4. p. 265. non solet idem pluribus li-

297. Timæo T. 1. pag. 50, 217, 261, 265, 298, 307, 308, 315, 321, 323, 340, 372. T. 2. p. 15, 16, 41, 56. T. 3. p. 223, 324. T. 5. p. 339. T. 5. Paris. p. 4. T. 6. Paris. p. 556. T. 8. Paris. p. 514. Timæum ferè Platò scripsit T. 1. p. 326. Physica Timæo non Socrati, Dialectica Parmenidi ac Zenoni in dialogis suis tribuere solet, T. 1. p. 338. Galeni in Timæum Platonis commentarii T. 3. p. 371. T. 5. Paris. p. 275, seq. 463, seq. Primus *Διάφραγμα* dixit, T. 3. p. 300. *τὰ περὶ ψυχῆς* T. 1. pag. 221. de tribus partibus animæ sive triplici animæ ex sententia Platonis T. 1. pag. 264. seq. Hippocratem laudat Platò T. 5. pag. 16. eique suffragatur T. 4. pag. 36. Confer Galenum in libris de dogmatibus Hippocratis & Platonis. Hippocratis *ζηλωτής*, T. 1. pag. 369. *ἀγραφα* Platonis dogmata T. 5. p. 11. Attica exemplaria Platonis T. 5. Paris. pag. 277. *ὁ πρῶτος πάντων φιλοσόφων*, T. 1. p. 269. Quæ ad Platoniam Philosophiam spectantia Galenus scripsit, T. 4. pag. 368.
- Plato Comicus *ἐπὶ κινήσει* T. 5. p. - -
- Plutarchus adversus quem scripsit Diocles. Supra in Diocles.
- Plutonicus T. 1. pag. 324. T. 2. pag. 68. T. 3. pag. 41. T. 4. pag. 4, 38, 52, 75. T. 5. pag. 340, 478. T. 6. Paris. pag. 276. Anatomica scripsit T. 5. pag. 21.
- Plutarchi *Ὀμηρικὰ μελέλαι* T. 1. p. 266.
- Pneumaticis dogmata Stoicorum placent T. 3. pag. 32. eorum auctor Athenæus Attalensis, de quo supra.
- Poëtæ versus, *ωλῆρες τοὶ μέλιτες τὸ καλὸν φόμα θύρσι &c.* T. 3. pag. 37. *Εὐρὸς ἐπὶ ὤμοισι &c.* T. 3. pag. 53. *λύπας* vocant *μελεδόντας*, T. 5. pag. 588.
- Polemo Rhetor Romam dixit *ἐπισημὴν τὴν οἰκισμένην* T. 5. p. 585.
- Polles *οἰωνιστής* T. 5. p. 41. ubi male *Ἀπόλλητος* pro *τὰ Πόλλητος*. Memoratur Polles iste Ægiensis augur Svidæ in *Πόλλης & μελάμπης*, & Marino in vita Procli cap. 10.
- Polybus T. 7. Paris. p. 3, 55. genuinus Hippocratis sectator T. 5. p. 2. gener, cui quædam Hippocratis tribuuntur, T. 3. p. 188, 198. an auctor libri *περὶ χυμῶν* T. 8. Paris. p. 508. de natura hominis T. 1. pag. 300. T. 5. p. 2, 17, 27, 29. *περὶ ἀλείτης ὑγιεινῆς*, T. 5. p. 17, 29, 37, 43. *περὶ παιδῶν* T. 5. p. 302. *περὶ φύσεως παιδῶν* T. 9. Paris. p. 176.
- Polycletus T. 1. pag. 535, 551. Ejus statua *Canon* dicta, quod proportionem membrorum accurate observasset T. 1. p. 67, 550. T. 4. p. 239. Liber hoc titulo de illa statua, T. 1. pag. 288.

Polyidus

- Polyidus T. 4. p. 210, 218. Ejus trochiscus T. 2. p. 118, 135, 189, 202. T. 4. p. 98, 191.
- Pofidonius T. 1. p. 277, 280, 281, 283, 284, 285, 289, 290, 293, 295, 296, 298, 309. T. 10. Paris. p. 500, 502, 503. *Δεί. ἐν τῇ περὶ παθῶν πραγματεία* T. 1. p. 277, 292, 319. *πρῶτον περὶ κλεῖδων σύγγραμμα* T. 1. p. 291.
- Chrysiptum impugnavit. 320. *ἐπισημονικώταται τῶν ζωικῶν διὰ τὸ γεγυμναῖσθαι κατὰ Γεωμετρίαν.* 319. Geometriz innutritus & demonstrationibus assvetus se & Zenionem Citieum ad Platonicos cupit adjungere. T. 1. p. 279. Platonem laudat, 284.
- Praxagoras T. 1. p. 91, 103, 104, 460. T. 2. p. 13, 68. T. 3. p. 8, 42, 81, 82, 225, 227, 261, 276, 332, 341, 367, 369, 417. T. 4. p. 4, 6, 35, 50, 317, 348, 351, 258, 261, 297, 305, 324. T. 5. p. 340, 456. T. 5. Paris. p. 80, 82, 84. T. 8. Paris. p. 510, 513. T. 9. Paris. p. 142, 170. Nicarchi Filius. T. 3. p. 364. ab Æsculapio originem traxit. T. 4. p. 38. Philotimi præceptor T. 4. p. 311, 312, 347. & Herophili T. 3. p. 45. T. 4. p. 38. ab Herophilo discipulo reprehensus. T. 3. p. 364. Chrysipto antiquior. T. 5. Paris. p. 81. Dogmaticus T. 4. p. 3. Anatomica scripsit. T. 5. p. 21. *α' τῶν φυσικῶν* T. 5. p. 293. *β' τῶν σπυροειδῶν.* 301. *τῶν ἐπιγενομένων βιβλίον.* 309. Galeni liber *περὶ τῶν κατὰ Πραξαγόραν τὸν Νικάρχου χυμῶν.* T. 1. p. 107.
- Premigenes Mytilenzus T. 4. p. 274. *Θεωρία Περιπατητικῆ ἕδονος δευτέρου.* id.
- Proclus (Methodicus) T. 4. p. 42.
- Prodicus T. 1. p. 326. T. 5. p. 645. T. 10. Paris. p. 160. Ejus *περὶ φύσεως* T. 1. p. 56. *περὶ φύσεως ἀνθρώπου* T. 1. p. 106. T. 3. p. 332. Prodicti duo, Leontius & Selybrianus 488.
- Protas Rhetor, Galeni civis. T. 4. p. 326.
- Proverbium *πέτραν κοιλαίνει ῥαῖς ὕδατος ἐνδελεχίη* T. 3. p. 252. *ἀρχὴ τῆ ἡμισυ παντός* T. 4. p. 105. *μηδὲν ἄγαθον.* 164. *μεταπισσόντος ὄσφρακτος* T. 3. p. 20. *γλυκύς πολεμῶς ἀπείρω.* 52. *albi corvi.* T. 1. p. 97. *ὅτι περὶ ἀν ἐπὶ γλώττων ἔλθοι.* T. 5. p. 341.
- Ptolemæi Evergetæ liber T. 5. p. 411. i. e. ex ejus Bibl. Alexandrina petitus, Regis illius studium in libris colligendis, ibid. seq. & 413. Vide & supra, Euripides.
- Ptolemæus (Medicus) T. 2. p. 181.
- Pudentianus Epicureus. T. 4. p. 368.
- Pylades *ἐρχηκός.* T. 3. p. 456.

- Pyrrho T. I. p. 289. Pyrrhonii ad antiquissimos auctores referunt suam heresin. T. 5. p. 665.
- Pythagoras T. 4. p. 36. nihil scripsit T. I. p. 292. T. 5. p. II. ejus dogma de affectibus rationi repugnantibus Plato expolivit. T. I. pag. 284. 292. ὑγιεινὸν πρὸς σκίλης. T. 4. p. 463.
- Τὸ Πύθιον, γινώθι σεαυτὸν. T. 6. Paris. p. 520.
- Quintus T. 2. p. 89. T. 4. p. 254. T. 5. p. 395, 396, 406, 495. Medicus illustris tempore Galeni, nihil scripsit. T. 5. p. II. & 21. Præceptor Marini, Lyci, Satyri, Iphiciani & c. ἀνατομικώτατος T. 4. p. 363. Hippocratem non recte intellexit p. 370. Libros Epidem. & Aphorismos male interpretatus. T. 5. p. 345. Ἑλτίων ὧν ἰατρὸς τῶν κατ' ἐαυτὸν T. 3. p. 451. urbe pulsus, veluti qui homines occideret. ibid.
- Rheginus (Methodicus) T. 4. p. 42.
- Rufus Ephesius T. 10. Paris. p. 498, 500, 502, 503. Ἄρι. bene in Hippocratem scripsit. T. 4. p. 379. T. 5. p. 450, 460, 465, 471, 473, 478, 487, 490. T. 8. Paris. pag. 535. Φυλάσσει μὲν αἰεὶ πειρώμενος τὰς παλαιὰς γραφάς T. 5. pag. 188. reprehendit Zeuxidem 189, 203. Ejus secundus de diæta T. 6. Paris. pag. 492. Ορίσας. de Melancholia T. 4. p. 469. de aquis T. 6. Paris. pag. 489. Θεραπευτικὰ βιβλία T. 2. p. 68. libri IV. πρὸς βοτανῶν carmine Hexametro. id. Versus quidam afferuntur. 160.
- Sabinus Hippocratis ἐξηγητής. in Hippocratem bene scripsit T. 41. p. 340. T. 5. p. 4, 27, 29, 433, 434, 436, 451, 455, 465, 467, 471, 477, 478, 484, 487, 489, 490, 521. T. 6. Paris. p. 297. T. 8. Paris. p. 534, 579, 581. hicet & ipse non raro aberravit à Coi senis sententia. T. 5. p. 396. præceptor Metrodori id. Ejus in Aphorismos. T. 5. p. 514.
- Salomon Archiater ad quem πρὸς εὐπορίσων scripsit Galenus. T. 10. Paris. p. 601. lege Solon exp. 602.
- Satyrus Galeni ante Pelopem præceptor T. 5. p. 172. T. 8. Paris. p. 581. Quinti discipulus T. 5. p. 406. ejus scripta Anatomica T. 5. p. 21. in Hippocratem scripsit, sed ejus sensa non est affectus. T. 4. p. 370.
- Sceptici T. 2. p. 5. T. 4. p. 40. ἀγροικοπυρρῶνιοι T. 3. p. 43. οἱ τὰ σκευασίων βιβλία γυγραφότες. T. 2. p. 23.
- Secundus Gymnastes. T. 3. p. 288.
- Semius Stoicus. T. 5. p. 665.
- Serapio Empiricus. T. 4. p. 56, 57.
- Severus (Σεβηρος) Medicus, T. 2. p. 191. T. 10. Paris. p. 549.

- Severus COS. *ἐσπυδακῶς περὶ τὴν Ἀριστοτέλους Φιλοσοφίαν*. T. 3. p. 453.
 Siculus quidam Medicus. T. 3. p. 306.
 Simonides T. 5. p. 457.
 Socrates T. 4. p. 36. nihil scripsit. T. 5. p. II. Socratis nomen pro quolibet homine T. 3. p. 410. T. 4. p. 56.
 Solon legislator, T. 4. p. 51, 36.
 Claudianus Solon ad quem *περὶ εὐπορίας* scripsit Galenus. T. 4. p. 438. Vide supra, Salomon.
 Sophocles *ἐν Κολχαῖς* T. 5. p. 454. *ἐν Σαλαμῖνι Σαπίροις*. id. & 455.
 Soranus T. 2. p. 158. Methodicus T. 4. p. 43. ejus discipulus Attalus sub Trajano Imp. 178. *τετάρτῳ περὶ Φαρμακείας & μονοβίβλων Φαρμακευτικῶν* T. 2. p. 170. Sorani de fasciis liber Græce & lat. exstat T. 12. Paris. p. 505.
 Softratus T. 12. Paris. p. 493, 496.
 Speusippus T. 4. p. 35.
 Stefianus quem curavit Galenus T. 3. p. 205. T. 8. Paris. p. 576.
 Stefichorus T. 1. p. 267, 268, 269. ejus palinodia T. 4. p. 8.
 Stoici T. 5. p. 497. ubi male excusum *σοικικῶν*: novatores in nominibus. T. 3. p. 32. T. 4. p. 473. de folis nominibus (ventorum) disputant. T. 8. Paris. p. 567. vestigiis Philosophiz Peripateticz insunt. T. 1. pag. 100. Pnevmaticis Stoicorum dogmata probantur. T. 3. p. 32. Stoici inter se discordes. T. 4. p. 367. Galenus contra Stoicos scripsit. T. 3. p. 344. adde librum ejus, quod qualitates non sint corpora & supra in *Chrysippus*.
 Strato Physicus. T. 3. p. 369.
 Strabo T. 4. p. I. *Ἀλεξανδρῶς Ἐρασιπείτῳ συγγενομένῳ γράψας ὅτι ἐπὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ καὶ Ἀλεξ. ἔτο λεγόμενος δὲ δαλευκέναι τῷ ἀνδρὶ. Semper apud Erasistratum versatus est, & libros suos in adibus ejus scripsit, unde dictus est Erasistrati fuisse servus. Ita reddenda hæc verba, quibus alienum sensum affectum videbis* T. 10. Paris. p. 409.
 Syri T. 2. p. 101.
Ὀρίων καὶ Τάλλω T. 1. p. 435.
 Telephus Grammaticus T. 4. p. 269, 276.
 Teuthras Galeni civis & *συμφοιτητής* T. 4. pag 8. cui librum de pulsibus inscripsit T. 3. p. 1. & Glossas in Hippocratem T. 5. p. 705.
 Thales T. 1. p. 50, 55. T. 5. p. 4. locus ex ejus libro secundo de principiis. T. 8. Paris. p. 513.
 Thegenes Cynicus T. 4. p. 178.

- Thebzi emplastrum. T. 2. 170.
- Themison T. 4. p. 40, 42, 46, 77. T. 3. p. 326. T. 5. p. 338. T. 10. Paris p. 500. *Act.*
- Themistium magistrum suum vocat auctor libelli de centurae virtute T. 13. Paris p. 1010.
- Theo Gymnastes *τρίτω γυμνασικῶν* T. 4. p. 234. *πρώτω* p. 235. seq. *Atleta* prius fuit, deinde *καταλύσας τὴν ἀσκησιν ἐπὶ τῇ γυμναστικῇ ἀπέκετε τὴν γλῶσσαν*. 237. Alexandrinus. 247. quatuor libros scripsit *ἐν τῶν κατὰ μέρους γυμνασίων*. 251. *ἐν τῷ 15' γυμνασικῶν*, id.
- Theocritus T. 2. p. 149. T. 5. p. 618.
- Theodas Empiricus T. 4. p. 57.
- Theophilus Medicus T. 3. p. 215.
- Theophili junioris liber de urinis legitur T. 8. Paris p. 359.
- Theophrastus T. 1. p. 56, 61, 63, 100, 103, 288, 296, 324. T. 2. p. 24, 38, 41, 44, 46, 47, 48, 50, 53. T. 4. p. 3, 35, 37, 38, 52, 53, 56, 57, 319. T. 5. p. 331, 332. ult. 339, 340, 705, 712. T. 5. Paris p. 4. T. 6. Paris p. 264. T. 7. Paris p. 355. *περὶ ἀποδείξεως* T. 1. p. 253. *περὶ θεοριῶν καὶ ψυχῶν* T. 5. pag. 228. *περὶ κάπων* T. 4. p. 248. *περὶ ὀστέων* T. 2. p. 18. *problemata* T. 2. p. 19. *περὶ φυτῶν* T. 4. p. 312. T. 5. p. 479, 709. b. & 707. ubi liber octavus laudatus. *ἢ περὶ φυτῶν ἱστορία* T. 4. p. 317. *ἐν ταῖς τῶν φυσικῶν δόξαις ἐπιτομαῖς* T. 5. p. 4. *περὶ χυλῶν*. T. 2. p. 15, 16. T. 5. p. 333. In Theophrastum de affirmatione & negatione scripsit Galenus T. 4. pag. 367, 368. Medici multi errant scriptis Aristotelis & Theophrasti *ἀμεθόδως* lectis, T. 2. p. 30.
- Thessalus Hippocratis F. qui ex Patris *διφθίρας* & *δάλτοις* quaedam colligit, T. 3. p. 187. ei quaedam Hippocratis nomine edita tribuuntur, id. 188, 198. filiorum Hippocratis *εὐδοκιμώτατοι* T. 5. p. 407, 461. Ejus an Hippocratis est liber II. IV. & VI. *Ἐπιδημιῶν* T. 3. p. 187, 438. liber II, IV, V, VI, & VII. T. 3. p. 181. Liber II. T. 9. Paris p. 124. liber VI. T. 5. p. 472, 496, 444, 483, 442, 508, 510. Creditus auctor libri *περὶ χυμῶν* T. 8. Paris p. 508. libri *κατ' ἰητῶν* T. 5. p. 667. *προφρητικῆς*. T. 5. p. 187.
- Thessalus Methodicus T. 4. p. 94, 254. T. 5. p. 47, 337, 338, 340. seq. 343. sex mensibus artem Medicam docere se professus T. 4. p. 35. Hippocratis contemtor novam suam sectam praedicans, reprehenditur ibid. seq. & 42. seq. 45, 46, 54, 60. seq. 65, 95. seq. 391, 394. alter si Diis placet Aesculapius T. 4. p. 67. *ἀναμνηστικῶν* T. 2. p. 32, 60, 61. *ἐστὶ Φάινωσεν ἑαυτὸν ἐν ληρώδεσι βιβλίαις* T. 5. p. 341. *ἐν 1' ἰητρικῶν* T. 2. p. 66. T. 4.

- T. 4. p. 77. Ejus τὸ πρὸ τῶν κοινότερον T. 4. p. 35. ἐν τῷ πρὸ χειρουργίας
 T. 4. p. 74. reprehenditur in seq. συγκριτικά ad Neronem T. 4. p. 35.
 Contra Hippocratis Aphorismos scripsit. T. 5. p. 337.
 Θεωσάλειοι ὄνοι stupidissimi T. 3. p. 406. T. 4. p. 37, 90, 179. T. 5. p. 341. ἀμέ-
 θοδοι T. 4. p. 179, 181. T. 5. p. 92.
 Τῶν ἀπὸ Θεωσαλῶν τις ἰατρῶν T. 5. p. 187.
 Thraſybulus ad quem de optima ſecta ſcripſit Galenus. T. 1. pag. 16, & de
 Gymnastica T. 4. p. 287.
 Thucydides T. 1. p. 262, 296, 399, 475. T. 2. p. 120. T. 3. p. 180, 181. ubi
 ait eum peſtilentiam Atticam deſcripſiſſe ὡς ιδιώτην ιδιώταις 237, 323.
 T. 4. p. 148. T. 5. p. 228, 455, 508, 603, 652, 694. T. 5. Paris, p. 3. T. 8.
 Paris, p. 3. T. 8. Paris, p. 522. T. 9. Paris, p. 2, 124.
 Timonis verſus: τὸν Φανομονον πάντη δένει ἔπειρ ἂν ἔλθῃ T. 3. p. 54.
 Tragici T. 1. p. 268. Verſus è Tragico: μὲν ὡ ταλαίπωρ' ἀτρέμα &c. T. 4.
 p. 36. εἰ πᾶσι καλὸν ἔφυ σοφὸν δ' ἅμα &c. T. 3. p. 31.
 Tyrtæus I. p. 261, 268, 269.
 Verſus incerti T. 1. p. 265. Κύπρις γὰρ εἰδὲν εὐθευμένη χαλᾶ T. 1. p. 282.
 Viſtor præfectus urbis Romæ T. 5. p. 86.
 Xanthippe Socratis T. 4. p. 531.
 Xenocrates Aphrodiſienſis T. 2. p. 68. proavorum Galeni tempore clarus
 de medicamentis ex animalibus ſcripſit, & in his quædam illicita,
 alia fœda vel periculofa aut inaccessa tradidit. 130. ſeq. allegatur
 T. 5. pag. 711. & T. 2. p. 132. ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῆς ἀπὸ τῶν ζῴων ὠφε-
 λείας. id.
 Xenophanes T. 5. p. 4.
 Xenophon. T. 1. p. 475. Si quisquam alius, Attice ſcripſit, interdum ta-
 men utitur quoque γλωσσηματικοῖς & τροπικοῖς T. 5. p. 597. ἐν τῷ ἅ
 Κύρις ἀναβάσεως T. 5. p. 714, b. Ejus Oeconomicus eſt liber ultimus
 ἀπομνημονευμάτων Socratis. 578. Socrates apud Xenophontem T. 1.
 p. 338, 370.
 Xenophon alter Medicus T. 3. p. 440.
 Zeno T. 1. p. 87, 254, 257, 258, 259, 260, 261, 264, 269, 271, 272, 276, 277,
 282, 285, 286, 292, T. 4. p. 35, 36, 52. T. 5. p. 339, 340. Citieus. T. 8.
 Paris, p. 512. novator in vocabulis T. 3. p. 32. jubens ita vivere, tan-
 quam pædagogis rationem redditurus. T. 6. Paris, p. 523. eum Pla-
 tonicis adjungere conatur Poſidonius T. 1. p. 279.

Zeno Medicus Herophilus T. 2. p. 13. T. 3. p. 47. T. 5. p. 711. b. *ἐχ' ὁ τυχὼν ἀνὴρ*. Ejus expositio characterum in tertium Epidem. T. 5. p. 419. seq. 413.

Zenodorus ἐν ταῖς ἐθνικαῖς λέξεσι. T. 5. p. 714. b. 715. a.

Zeuxis T. 5. p. 711. b. T. 6. Paris. p. 190. antiquissimus Empiricus, in omnia Hippocratis scripsit commentarios T. 5. p. 189, 662. T. 8. Paris. p. 508, 535. in Aphorismos T. 5. p. 328. in Epidem. T. 5. p. 411, 436, 442, 446, 447, 471, 495, 498, 525. Tarentinus. 442. Glauca posterior T. 8. Paris. p. 556. & Bacchio T. 5. p. 495. reprehenditur à Rufo Ephesio T. 5. p. 89, 203.

Zoilus ἐνδοξὸς Ὀμηρὸς μασιζέειν εἰκόνα. T. 4. p. 37. Φιλολοιδόροις ζηλωτός. id.

CAPUT XVIII.

De SEXTO EMPIRICO.

Ætas Sexti Empirici. 1. Ejus Pyrrhonice Hypotyposes. 2. Libri contra Mathematicos. 3. Scripta deperdita. 4. Catalogus scriptorum ab eo allegatorum. 5.

S^IXTUS MEDICUS^I a) Empiricus à Sexto Chæroneo

a) Lib. 1. contra Mathemat. c. 12. de Æsculapio Medicorum principe: τὸν ἀρχηγὸν ἡμῶν τῆς ἐπιστήμης Ἀσκληπιὸν κεκεραυνῶσθαι λέγουσιν. Empiricus dicitur in Codd. MSS. operum Sexti, & in MS. Svidæ codice teste Salmasio ad M. Antoninum Capitolini & à Laërtio in Timone, & à scriptore libri qui inter Galeni libros legitur inscribiturque introductio seu Medicus c. 4. Equidem Methodicam sectam sceptico magis quam Empiricam congruere contendit Sextus lib. 1. Pyrrhon, hypotypos. ult. unde Marsilius Cagnatus lib. 3. Variar. Obs. c. 6. audacter affirmavit Sextum fuisse Methodicæ sectæ addictum, quod probatur etiam Viro Clariss. Danieli Clerico parte 2. Hist. Medicinæ p. 88. Sed passim testatur ipse Sextus Scepticos in vita non fuisse Scepticos, adeoque nec in praxi Medica, nihil enim actorus esse, si scepticam rationem sequi vellent, & συνίασιν ὅτι κατὰ μὲν τὸν φιλόσοφον λόγον ἔβιοι ὁ σκεπτικὸς, ἀνεύργησι γὰρ ἐστὶν ὅσον ἐπὶ τῷ lib. 1. cap. 7. & 10. & 11. & 33. p. 46. c. Idem Cagnatus conjicit Sextum scripsisse Alexandriæ, quia lib. 9. p. 382. ubi de loco agit, exempli instar affert, esse aliquem Alexandriæ & in Gymnasio & in schola. Quam conjecturam confirmare videtur etiam ipsa dictio, nam l. 1. contra Mathemat. c. 11. ait quod apud suos dicatur ὑποποδίον, hoc Athenienses & Coos vocare χελωνίδα. Ubi autem sunt vocabulo ὑποποδίου Alexandrini ut patet vel ex græca versione Psalmi CX. 1. Nihilominus Alexandriæ se non scripsisse Sextus clare testatur l. 7. Hypo-

roneo b) Stoico, Plutarchi nepote diversus, acutissimus defensor sectæ Scepticæ sive Pyrrhoniæ sub Imperatore

Com-

potyros. c. 24. p. 155. e. ἀλλοθεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῷ ἡρώ (ἀν ἡρώ) θύκσι καὶ Θείτιδι σιλφῶν, ὁ παρ' ἡμῶν ἐκ ἀν ποιήσεαι τις. Adde lib. 1. adversus Mathematic. p. 42. d. Itaque Ionius lib. 3. de scriptoribus Hist. Philosoph. p. 274. recte scripsit non videri verisimile quod Alexandriæ Sextus scripserit. Neque Athenis vel Lacedæmone vel Romæ, non magis quam inter Persas, Ægyptios, Syros, Coos, Gætulos ac Libyos sive Afros, Cilices, Thracas, Germanos, Scythas, Sarmatasque fuit cum libros suos componeret, horum enim omnium mores à suis distinguit. Quamobrem nec admitti potest quod apud Svidam legas Σέξτος Λίβυς Φιλόσοφος, σκεπτικῶς (in Gesneri Bibl. male legitur *Et bica*) ἐν βιβλίοις ἰ. πυρρώνεια.

- b) Svidas inter scripta Sexti Chæronici refert etiam σκεπτικῶς βιβλία δέκα, quæ mox tribuit itidem Sexto Philosopho Libyco. Et Sextum Chæroneum cum nostro eundem faciunt Casaubonus ad Laërt. Gassendus in Epistola ad Franciscum Valesium p. 136. seq. Gentianus Hervetus Sexti interpres. G. I. Vossius lib. de Philosophia p. 99. aliique. Sed rectius sentiunt & melioribus argumentis nituntur idem Casaubonus & Salmasius ad Capitolini Antoninum, Johannes Rualdus in Plutarchi vita c. 5. Marfilus Cagnatus in variis Obs. Andreas Dacærius ad M. Antoninum, Jonsius lib. 3. c. 12. Menagius ad Laërt. p. 444. & alii, quibus diversus à Sceptico & antiquior, sectaque Stoicus videtur Sextus Plutarchi nepos sive ἀδελφιδὸς ὁ ἐκ Βουωτίας quem audivit M. Antoninus Imperator teste Capitolino, Eutropio & Svida in Μαρκῶς, celebratque ipse Antoninus l. 7. § 9. prælata ab illo vitæ præcepta edoctum se testatur: memorat præter eundem Svidam in Σέξτω Apulejus in limine Metamorphos. Philostratus in Herode Attico p. 556. & Dio Chrysostomus. De eodem intelligendum illud Himerii laudat funebri in filium Rufinum: θρηνηῶ νῦν ὃν δεινότερον ἤλπισα Μινυκίαν ἔφθγγασθαι, σεμνότερον δὲ Νικαγόρου, Πλατάρχη δὲ εὐγλωττότερον, Μισωνίαν δὲ φιλοσοφώτερον, Σέξτην καρτερικώτερον. Alius ab utroque Sexto Chæronensi ac Pyrrhonio fuit Sextus Pythagoreus cujus sententiæ à Rufino latine versæ exstant. Alius Sextus Ælius Jctus, auctor juris Æliani. De tribus hisce dixi in Bibl. latina. Alius præterea Sextus quem à se curatum refert Galenus libro ad Epigenem. Alius denique Sextus Julius Africanus cestorum, de quibus lib. III. c. 24. Sexti nostri Pyrrhonii præter Laërtium, Svidam & auctorem introductionis inter Galeni opera meminit Gregor. Nazianzenus Orat. 21. in Athanas. ἀλλ' ἔδὲ Σέξτοι καὶ Πύρρωνες καὶ ἡ ἀντίθετος γλώσσα ὡσπερ τι νόσημα δεινὸν καὶ κακοῦδες ταῖς ἐκκλησίαις ἡμῶν εἰσεφθάρη &c. & in carmine de Episcopis p. 30. edit. Jac. Tollii: Μη μοι τὰ Σέξτη μηδὲ Πύρρωνος πλέκε. Agathias lib. 2. hist. ubi de Uranio quodam Syro, pseudophilosopho p. 64. ἠθέλετο μὲν γὰρ τὴν ἐφεκτικὴν καλῶμένην ζῆλὸν ἐμπειρίαν (à Philosophica hac potius ἐμπειρία, quam à Medica hæresi Empiricus dictus videatur etiam Sextus, nisi pro ἐμπειρία legendum ἀπορία) κατὰ τὴν Πύρρωνα καὶ Σέξτον ταῖς ἀποκρίσεις ποιῆσαι, καὶ τέλει ἔχειν τὴν ἀταραξίαν τῷ μηδὲν ὅτι ἐν αἰσθητῶν λαπτὸν καθύπερθε.

versus Mathematicos, ut in Antwerpiensi editione tam male sint his postpositi, quam in Genevensi recte & ex MSti quoque fide prazmissi. Scorsim primus latine ex versione sua edidit & notas in loca quaedam addidit Henricus Stephanus Huldrici Fuggeri tum typographus A. 1592. 8. Græce ex Bibl. Regis Galliz hoc opus una cum libris adversus Mathematicos vulgare & commentariis illustrare pollicitus est Philippus Jacobus Maussacus p. 1234. & 1236. ad Aristotelem de animalibus, editum Tolozæ A. 1619. fol. Fugit autem ni fallor ratio virum doctum, cum existimavit Sexto elaboratos alios præterea majores commentarios, quorum velut umbra aut compendium essent libri tres Hypotyposeon. Ita enim scribit: *Sextus ὑποτυπωσέων Πυρρωνέων libros inscripsit, quia in eis ruditer tantum & compendiose informat lektorum animos, ut postea plenius erudiantur. Sunt enim illi tres quasi umbra & figura reconditioris institutionis, quam pollicetur in libris Scepticis. Et ὑποτυπωτικῶς idem apud eundem quod συμτομῶς, breviter, Græci dicunt ὡς ἐν τύπῳ & τύπῳ λέγειν, λαμβάνειν, εἰπεῖν, ἀποδεικνύειν, informare breviter apud Varronem. Verum de his diligentius in commentariis nostris adillum audiverem.*

III. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥΣ ΑΝΤΙΠΡΗΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ δέκα. *Adversus Mathematicos* sive dogmaticos per omne genus disciplinarum libri decem. Hujus sane operis librum septimum innuit Sextus cum lib. 1. Pyrrhonianar. Hypotyp. c. 11. ait *ὅτι ἔν ἀντιπρητικῶ λέξι μὲν λογῶν.* Et in libris ipsis adversus Mathematicos passim *ἀντιπρησις* appellat, ut lib. 5. pag. 116. c. lib. 6. pag. 127. c. &c. Per Mathematicos autem intelligit non Astrologos, quos ipse libro quarto specialiore sensu Mathematicos vocat, nec quos vulgo ita appellamus Arithmeticos, Geometricos aliosque qui in quantitatis consideratione versantur, sed universos illos qui certi aliquid * sciri posse vel scire se profitebantur in quocunque genere disciplinarum d) tum in *προπαιδείμασι* tum in Philosophiam

F f f f

ipsam

* Confer Scheferum c. 10. de Natura & Constitut. Philosophiæ Italicæ p. 81. ubi de genere Pythagoreorum qui vocabantur *μαθηματικοί*.

d) Post quatuor artes populares (Grammaticam, Gymnasticam, Musicam practicam elementa & pictoriam de quibus exstat liber G. I. Vossii) passim celebratæ sunt veteribus *liberales* quæ vocantur *disciplina*, Grammatica & Rhetorica, quadrifariæque Matheos januæ, Arithmetica, Geometria, Musica (Theoretica) & Astronomia. Denique Philosophicæ disciplinæ tres: Logica, Physica & Ethica. Ex his Logica à Marciano Capella, Augustino, Cassiodoro, Isidoro Hisp. aliisque accensetur artibus

libe-

ipsam, præcipue autem adversarios sibi elegit è dogmaticis Stoicis, quos diserte passim nominat, etiam in Pyrrhonis l. r. p. 14. *καὶ τῶν περὶ τὴν ἀντιδόξαν τῶν δογματικῶν τῶν ἀπὸ τῆς σοφίας.* Post præmissa hæc adversus universam disciplinam generatim disputatur,

Liber I. est adversus Grammaticos, Criticosque, cujus nonnullam pugnam Claudius Dausquejus præfat. ad partem posteriorem sine Orthographia. Integrum publicis præfectionibus confutaverat *Cæsar Barlandus* ut docet G. I. Vossius l. r. Aristarchi c. 3.

Liber II. adversus Rhetoras.

Liber III. adversus Geometras, quem refellendum sibi sumfit *Gallianus Langius* libro de veritatibus Geometricis primo. *Hafnis 1656, 41*

Liber IV. adversus Arithmeticos.

Liber V. adversus Astrologos.

Liber VI. adversus Musicos. Hæctenus proprie adversus Mathematicos libri. Sequuntur adversus Philosophos *ἀντιφρησῶντες*.

Liber VII. & VIII. adversus Logicos.

Liber IX. & X. adversus Physicos. Recte notatum est Jacobo Thomasio *τῶ μακαρίτην* p. 373. programmatum, vulgo duos libros Logicis oppositos pro uno libro numerari contra mentem auctoris, qui alterum adversus Logicos librum p. 211. incipiens, ait se de criterio veritatis hæctenus egisse *ἀλλὰ ἔτι προανσιδεντὸ ἡμῶν ὑποσηματῶν.* Sine illo errore tamen Sexto non constat numerus librorum denarius, Svidæ etiam agnitus.

Liber XI. adversus Ethicos, cujus caput secundum inscribitur *τὸ ἐπιτομὴ ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ ἀδιάφορον.* Hoc ipsum, credo, neque aliud Sexti opusculum fuisse quod sub titulo *περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν* in Bibliotheca Bremensi extitisse manu exaratum testatur Ampliss. Vir Gerhard Van Mastricht Epistola ad Burchhardum Gothelf Struvium.

Primus libros XI. adversus Mathematicos latine vertit ediditque *Gentianus Hervetus* Antwerp. e) apud Plantinum 1569. fol. subjeta H. Stephani versione Hypotyposeon Pyrrhoniarum. Equidem vertit Sextum Hervetus non usque quaque feliciter, nec integro codice

ubi-

liberalibus & cum Grammatica & Rhetorica conjungitur. Sed à Sexto nostro & antiquioribus tantum non omnibus refertur ad Philosophiam. Quod etiam factum puto à Varrone, cujus novem disciplinarum libros laudat Isidorus *Hispalensis* lib. 2. Originum c. 23.

e) Etiam Parisiis eodem anno 1569. fol. apud Martinum Juvenem.

ubique usus est, ita ut hinc inde lacunæ appareant. Recusa latina Antwerpiensis editio f) Paris, 1601. fol. Denique utrumque Sexti opus Pyrrhoniz hypotyposes cum H. Stephani & libri adversus Mathematicos cum Herveti versione Gtæze lucem adspexere Genevæ (quidam tituli Aureliam, alii Parisios præferunt) apud Petrum & Jacobum Chouet A. 1628. fol. additis variis lectionibus ex MS. codice & Henrici Stephani in hypotyposes notis. Operæ pretium esset novam ingeniosi hujus & eruditi quamquam ubi omnia impugnare vult frigidi interdum Sophistæ Sceptici adornari editionem, & collatis codicibus MSS. qui in Italia, Gallia, Anglia, atque tum in Germania quoque nostra Augustæ Vindel. Uratislaviæ & Cizæ extant emendari, versioneque accurata & necessariis notis instrui atque illustrari, quam in rem non pauca jam congesti, lubenter concedenda ei qui in publicos usus hunc in se laborem suscipere voluerit. In Sextum ut Observationes scriberet, Menagium olim impensius hortatus est Buningenius, Reip. Batavæ ad Regem Christianissimum legatus, teste ipso Menagio in notis ad Laërtium p. 444. qui subjungit, doctis viris morem se gerere equidem velle, an possit dubitare. Sexti libros elegantissimos & longe acutissimos vocat Caspar Barhius lib. 6. advers. p. 3005. nec sine admiratione ingenii legendos, omnes Philosophorum decisiones in dubium vocantes. *Quos tamen, inquit, si quis occupare animum velit, nullo negotio inductis contrarationibus & ipsos firmi nihil habere demonstrari possit. idem l. 58. c. 5. Sexti elusiones aliis insuper introductis vicissim eludi possunt, ut nos aliquando super illis libellis cogitantes experti sumus nostræ meditationis exemplo.*

IV. Scripsit & alia Scepticus iste Philosophus, quæ interciderunt. Ex his videntur esse *ὑπομνήματα πρὸς ψυχῆς* quæ memorat l. 6. adversus Musicos p. 136. & 2. contra Phys. p. 428. Neque enim respexit ibi ad locum *ὑπομνημάτων* suorum Scepticorum sive Pyrrhonianarum hypotyposeon, ubi de anima agit lib. 2. c. 5. Præterea laudat *ιατρικὰ* sua *ὑπομνήματα* l. 7. p. 175.

V. INDEX SCRIPTORUM à Sexto allegatorum.

Longe quam in Genevensi editione plenior & emendatior.

Litera M. libros adversus Mathematicos denotat.

Æ Nesidemus 138. c. 201, c. d. d. M. 417, a. M. 419, d. M. pasfim
M. 222, b. M. 227, c. M. 262, 446, b. Confer infra Onesidemus.
c. M. 345, b. M. 363, d. M. 386, F fff 2 Æne.

f) Hæc editio in quibusdam catalogis perperam traditur esse Græcolatina.

- Ænesidemus** in quarto libro Πυρρώνειων λόγων 258, e. M.
Æschines 71, c. M.
Alcæus 59, e. M.
Alexander Ætolus de rebus cœlestibus scripsit. 257, b. M.
Alexinus 328, b. M.
Anacharsis Scytha 146, c. M. 147.
Anacreon 59, e. M. (d. M.
Anaxagoras 8, b. 164. c. M. Clazomenius 115, c. 309, c. M. 367, d. M. 433, d. M. Φυσικώτατ 153, c. M.
Anaxarchus 153, a. M. (c. M.
Anaxarchus Eudæmonicus 146,
Anaximander 115, a. 139, a. M. 367, b. M. 432, d. M. (367, b. M.
Anaximenes 115, a. b. 139, a. M.
Antiochus 48, c. 168, b. M.
Antiochus Academicus 45, b. 48, c. in κανονικῶν secundo 175, c. M.
Antipater 86, a.
Aratus 61, b. M. 125, b. M. 257, b. M.
Arcefilas 45, a. (61, b. M.
Arcefilas 48, e. & seq. 166, b. M. 167, c. d. M.
Archedemus 451, b. M.
Antisthenes 451, b.
Archelaus Atheniensis 140, c. M. 367, b. M.
Archilochus 154, e. 59, e. M. 162, a. M. 328, d. M. 446, c. M.
Archimedis mathematica 60. c. M.
Aristarchy mathematico 410, c. M.
Aristarchus 10, a. 328, d. M.
Aristarchi Grammatica 10, a. M.
Aristippus 152, e.
Aristo, 48, c. Chius 140, b. M. 449, e. M.
Aristo Critolai dif
Aristophanes Com
Aristophanis Grar
Aristoteles 452, a. M. 93, c. M. 155, b. 139, 309, d. 311, 410, d. M. 4 M. & pasfi 115, c.
Aristotelis in I. lib 66, a. M.
Asclepiades 10, c. M. 208, a. M. M. Bithynus
Asclepiades in suc matica 49, d.
Asclepiades medic
Asclepiades in prii σεις 153, d. M.
Asclepiadarum sch
Athenæus 75, c. M.
Basilides Stoicus 2
Bias 123, e. 387, e. M.
Brison 140, c. M. ὁ Βυζάντι 153, d. M. Φοινικικὰ σήματα K
Callimachus 10, d.
Carneades 1, b. 45, b. c. M. 212, c. c. M. 339, d. M. fim.
Chaldzi Astrologi.
Chares in primo 16, b. M.
Charmidas 45, b. Ac
Chrysippus 152, a. 1 206, M. 301, c. d. 443, e. M. &

- Chrysippus in Politia 153, b. 161, b.
 470, b. *M.* in libro de iustitia
 470, c. *M.* in opere de Decoro
 161, c. d. 470, c. *M.*
 Chrysippi contemplationes diale-
 cticæ 60. *M.*
 Chrysippus Cnidius, 51, c. *M.*
 Cleanthes 1, 2, a. 180, b. *M.* 206, b. *M.*
 2 8. c. *M.* 324, d. 451, b. *M.* &
 passim.
 Clitomachus 1, b. 45, b. 339, c. *M.*
 Academicus 68, a. *M.*
 Corax Rhetor 80, seq. *M.*
 Crantor 447, e. *M.*
 Crates 49, b. *M.* Mallotes 10, a.
 Crateris Mallotæ Grammatica 10,
 Creophylus 10, d. *M.* (a. *M.*)
 Critolaus Peripateticus 67, a. *M.* 68,
 a. *M.*
 Critias Atheniensis 155, c. 318, a. *M.*
 Cronus 437, d. *M.* vide Diodorus.
 Cyrenaici 43, d. 173, b. *M.* 175, b.
M. 140, d. *M.* 135, e. *M.*
 Demades Orator 59, b. *M.*
 Demetrius Lacon 138, c. celebris
 Epicureus, 285, b. *M.* 286, b. *M.*
 417, c. *M.*
 Demetrius Chlorus 17, d. e. *M.*
 Democritus 56, b. 115, c. & passim
 329, a. *M.* 159, c. 135, e. 164, c.
 209, d. 205, c. 253 d. 316, a. *M.*
 Democritus in κρατυτηρίοις 163, d.
M. εν τῷ ἐπιπέδῳ ibid. ἐ τῇ Διόξ
 Φωνῇ παραμαζόμε. 186, e.
M. adde Vales. ad Ammian.
 XXII. ult.
 Democriti Philosophia 43, b.
 Demosthenes 13, a. *M.* 71, c. *M.* 20,
 c. *M.* 13, a. *M.*
- Diagoras Melius 155, b. 317, d. *M.*
 318, a. *M.*
 Diczarchus 84, c. *M.* 201, c. *M.* Mes-
 senius 57, e.
 Diocles è schola Asclepiadarum
 156, d.
 Diodorus 74, b. 240, d. *M.* 268, b. *M.*
 396. seq. Cronus 115, c. 567, d.
M. 394. c. *M.* 62, c. *M.*
 Diodori dialectica 48, c.
 Diogenes Apolloniates 115, a. b.
 367, b. *M.*
 Diogenes Babylonius 312, c. *M.*
 Diogenes Cynicus 29, d.
 Dionysius Thrax 12, d. *M.* 13, d. *M.*
 15, c. *M.* 49, c. *M.* 17, b. *M.* 50, a.
M. εν ὠδῶν γέλωσι. 12, d. *M.*
 Dionysidorus 140, c. *M.* 146, c. *M.*
 Diotimus 164, c. *M.* (148, c. *M.*)
 Empedocles 60, c. *M.* 160, seq. *M.*
 154, a. *M.* 60. seq. 159, 311, 310,
 272, c. *M.* & passim. Agrigen-
 tinus 159, b.
 Epicharmus 54, b. *M.*
 Epicurus 1, b. 56, & passim 387, c. *M.*
 442, 177, 451, a. 452. a. 454, e.
M. Epistola ad Philosophos
 Mytilenzos 2, a. *M.* (11, b. *M.*)
 Epicurus in libro ἐπιδωκῶν καὶ χάριτος
 Epicurei οἱ ἀπὸ τῶν κήπων. 320, d. *M.*
 Ebulides 140, c. *M.*
 Eudoxus 110, b. *M.*
 Eudoxi mathematica 60, c. *M.*
 Eudoxus Cnidius in primo libro
 τῆς περιόδου 30, e.
 Euhemerus ἄθροισ. cognominatus
 311, b. *M.* 317, d. *M.*
 Euripides 157, e. 12, e. *M.* 15, d. *M.*
 53, e. *M.* 161, a. *M.* 231, d. *M.* 62
 F f f f 3 c. *M.*

- c. *M.* ὁ σκηπτικός φιλόσοφος 57, d. *M.*
 Euripides in Phrixo 54, c. *M.*
 Euthydemus Thurius 140, 148, c. *M.*
 Euxenus 140, c. *M.*
 Gorgias 63, b. d. 153, a. *M.* Leontinus 146, c. *M.* 148, c. *M.* 151, c. *M.* ejus liber *πρὸς τὴν μὴ ὄντων ἢ πρὸς φύσεως* 149, c. *M.*
 Heraclides Ponticus 115, c. 433, d. *M.*
 Heraclitus 42, b. 60, c. *M.* 161, d. *M.* 162, d. 419, d. *M.* & passim
 Ephesus 432, d. *M.*
 Heracliti Philoſophia 42, a.
 Hermagoras 75, c. *M.* (d. *M.*)
 Hermotimus Clazomenius 309,
 Herodotus 12, e. *M.* 158, a.
 Herophilus in *Διαγνητικῶν* 447, d. *M.*
 Hesiodus 12, e. *M.* 135, c. 309, d. *M.* 59, e. *M.* & passim.
 Hipparchus 110, b. *M.*
 Hippasus 432, d. *M.* Metapontinus 115, b. 367, b. *M.*
 Hippocrates 15, b. 146, d. *M.*
 Hippon Rheginus 115, b. 367, c. *M.*
 Hipponax 59, e. *M.* 54, d. *M.*
 Homerus 12, e. *M.* 14, e. 128, d. *M.* 129, a. 162, a. *M.* 309, c. *M.* & passim. (a. *M.*)
 Hyperides Phrynen defendens 65.
 Idzus Himerzus 367, b. *M.*
 Jon Tragicus 69, a. *M.*
 Isocrates 75, c. *M.*
 Italicorum Philosophorum caterva
 Licymnius 447, c. *M.* (331, b. *M.*)
 Linus 41, b. *M.*
 Lycurgus 68, b. *M.*
 Mathematici 115, c. 367, e. *M.*
 Melissus 123, e.
 Menander 12, e. *M.* 37, b.
 Metrodorus 131, c. *M.* 153, a. *M.*
 Metrodorus Chius 140, c. *M.* medicus 51, c. *M.* Chryſippi Cnidii discipulus. *ibid.*
 Monimus 153, a. *M.* Canis 146, c. *M.* Cynicus 221, e. *M.*
 Moschus Phoenix 367, d. *M.*
 Musæus 41, b. *M.*
 Nausiphanes Pyrrhonis auditor. 1, b. *M.* *πλευμων* dictus ab Epicuro. 2, a. *M.*
 Ocellus Lucanus 433, b. *M.*
 Oenopides Chius 115, b. 367, c. *M.*
 Onesidemus 35, b. 42, b. 45, d. lege *Ænesidemus.* (367, c. *M.*)
 Onomacritus in Orphicis 115, b.
 Orpheus 41, b. *M.* Theologus 70,
 Panxtius 451, b. *M.* (b. *M.*)
 Panthædes 140, c. *M.*
 Πανύσι (interpreti Parrhasius) 51, e. *M.* malim Panyasis.
 Parmenides 123, e. 139, a. *M.* Eleates 309, d. *M.* 310, a. *M.* *πρὸς φύσεως* 157, *M.* seq.
 Permedotus 45, d. lege *Μποδοτος.*
 Pherecydes Syrus 367, b. *M.* Syrius 115, a.
 Philo 45, b. 48, c. 74, b. 240, c. 241, b. 268, b. *M.*
 Philolaus 153, e.
 Phylarcus in nono 51, e. *M.*
 Physici ex Italia profecti 428, a. *M.*
 Pindarion 41, c. *M.*
 Pindarus 12, e. *M.* 18, a.
 Quintuplex à Platone Academia 45
 Plato in Gorgia 64, d. *M.*
 Plato in Euthydemo 140, c. *M.*
 Pla-

- Plato 450, d. *M.* 20, c. *M.* Pythagoram secutus 106, c. *M.*
 Plato in Timæo 61, c. *M.* 159, d. *M.* 160, a. 154, a. *M.* 164, d. 189, c. *M.* 327, c. sq. *M.*
 Plato in libro de Anima 236, a. *M.* 430, e. *M.*
 Plato poëta veteris comædiæ 70, e. *M.*
 Platonis interpretes 60, c. *M.*
 Platonici 367, e. *M.*
 Poëta veteris comædiæ 129, b. c. *M.*
 Polemo 45, a.
 Polyanthes Cyrenæus ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν γενέσεων 51, d. *M.*
 Posidonius 141, b. *M.* Stoicus 367, d. *M.* (d. *M.*)
 Prodicus Chius 311, b. *M.* Κείος 317,
 Protogoras 44, a. 209, c. d. *M.* 146, c. *M.* 148, c. *M.* Abderitanus 148, d. *M.* 319, a. *M.*
 Ptolemæus 15, c. *M.* Peripateticus 13, b. (Aſcalonita)
 Pyrrho 61, *M.* 2, d.
 Pythagoras 61, c. *M.* 115, c. 331, b. *M.* 367, c. *M.* 424, c. *M.* 128, a. *M.* & passim.
 Pythagoræ Samii sectatores 422, b. *M.*
 Pythagorici 141, b. 142, c. 425, c. *M.* 145, b. *M.* 132, b. *M.* 104, d. *M.*
 Simonides Lyricus 447, c. *M.*
 Socrates 439, a. *M.* 139, c. *M.* 141, c. *M.*
 Solon 154, a.
 Sophocles 84, c. *M.*
 Sotion 140, c. *M.*
 Speusippus 165, b. *M.*
 Staphylus ἐν τῷ περὶ Ἀρκάδων 51, e. *M.*
 Stesichorus ἐν Εὐφύλῃ 51, d. *M.*
 Stoici 145, d. 147, d & passim.
 Straton Physicus 115, c. 138, b. 20, c. *M.* 407, b. *M.* 410, e. *M.* 419, a. *M.*
 Tauriscus 49, b. *M.*
 Telepharchus ἐν τῷ Ἀργολικῷ 52, a. *M.*
 Thales Cretenſis 68, b. *M.*
 Thales 139, a. *M.* 153, b. *M.* 432, d. *M.* Milesius 115, a. 367, b. *M.*
 Theodorus 155, b. 317, d. *M.* Atheos 319, a. in opere de Diis ib. *M.*
 Theognis 157, e.
 Theophrastus 51, c. *M.* 178, c. *M.*
 Thucydides 12, e. 13, a. *M.* 20, c. *M.* 13, a. *M.*
 Timon 138, a. *M.* 139, c. *M.* 143, c. *M.* 61, c. *M.* 11, e. *M.* 439, a. *M.* 462, a. b. *M.* 465, d. *M.* & passim.
 Philasius 91, c. *M.* in Sillis 46, a. 319, b. *M.* 466, d. e. ἐν τοῖσι δήμοις 442, a. *M.* lege ἐν τοῖσι Ἰνδαλομοῖς.
 Timon contra Physicos 84, b. *M.*
 Xenjades 211, d. *M.*
 Xenjades Corinthius 55, a. 146, c. *M.* 147, b. 209, c. 221, d. 221, e. *M.*
 Xenocrates 75, b. *M.* 147, c. *M.* 165, b. *M.* Platonis auditor 65, c. *M.*
 Xenophanes 46, a. 155, c. 279, sq. *M.* 156, e. *M.* 367, b. *M.* 432, d. *M.* & passim. Colophonius 51, a. *M.* 55, a. 57, d. *M.* 153, b. 140, c. *M.* 146, b. *M.*
 Xenophon 139, c. *M.* Socraticus 325, b. *M.*
 Zeno 153, 139, b. *M.* 180, seq. 198, & passim 443, e. 452, a. 469, e. 470, a. 1:2, 328, 286, 218.
 Zenonis Διαιρητῆς 161, a.
 Zeno in d. atribis 469, d. *M.* Cittieus. 327, a. d. *M.*

CAPUT XIX.

De DIOGENE LAERTIO.

Diogenis Laërtii ætas, scēta & Patria. 1. Libri decem de vitis & dogmatibus Philosophorum. 2. Interpretes & editiones. 3. Varia de Laërtio & ejus dictione censura. 4. Num quadam vite ab ipso scripta perierint. ibid. Ejus παράμυτρος deperdita. 5. Index scriptorum à Laërtio allegatorum. 6.

I.

DIOGENES, à Patria Laërte, a) Ciliciz oppido, LAERTIUS, sive ut Vossius in Arte Grammatica pag. 11. & alibi appellat, *Laertiensis*. Quis qualisque fuerit incertum reliquit, nec adeo exploratum est Epicuri scēta b) præ cæteris fuisse. Scripsit post Sextum Pyrrhonium, auditorumque

a) Sunt qui à Patre Laerte vocatum contendunt, ut H. Valesius ad excerpta Peiresc. p. 41. *Diogenes Laërtii filius scribit &c.* quo sensu Ulysses possit dici *Laertius*, qui Homero *Λαερτιάδης Laerta filius*, *Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήκον Ὀδυσσεύ*. Et apud Pindarum de bello Trojano Laertes ipse Ulyssis Pater, *Laertius* appellatur: - - *Bello Laertius atrox*. Vicissim Diogenes noster Eustathio ad Iliad μ pag. 854. dicitur: *ὁ Λαέρτης*. Alterius Q. Laërtii, sub Augusto Imperatore clari, mentio in veteri inscriptione ap. Gruterum p. 299. Sive legendum *Laertius* ut p. 99. & 191. quod idem nomen est. C. Laertius Sabinius in alia Vet. inscriptione apud Fabretum p. 251. Porro *Λαέρτιος* pro Patronimico à Laerta Ciliciz usurpatum (non minus quam *Λαερτικός* apud Galenum VII. de simplic. medic. T. 2. edit. Basil. p. 89. vel *λαερτίτης*, ut in Eustathii loco jam laudato rescribebat, præter mentem Eustathii, ut exillimo, Tan. Faber, vel *Λαερτίος*) quin elegantius etiam dici, quam *Λαερτίος*, quod solum isto in loco memorat, testatur Stephanus Byz. in *Λαερτίας*. Eidem in *χαλλίδαυ* laudatur Diogenes noster *ὁ Λαερτίος ἐν διυτέρῳ Φιλοσόφῃ ἰσορίας*, qui locus nisi sit corruptus, Laertium à patria sic dictum esse, cum viris doctissimis mihi persvadeo.

b) Petrus Gassendus ad Lib. X. Laërtii pag. 113. edit. Lugd. 1649. fol. *Notandum obiter, quod Laertius, & Epicurum circa mores purgaverit, & capita doctrinae illius satis studiose retulerit, non posse idcirco Laertium, quasi ab Epicuri potius quam alterius Philosophi partibus steterit, fidari suspectum, quando non modo circa Platonem, ut de alijs dicam, idem praestitit, sed dixit etiam feminam, cui libros suos inscripsit merito διωκῶς Platonem sive Platonis mores amare. Fortasse tamen non extiterit, qui cum*

remque Sexti Saturninum Cythenatem, quorum utriusque in Pyrrhone meminit, ut adeo vixerit postremis forte temporibus Imp. Severi c) ac deinceps.

II. Exstat ejus $\epsilon\lambda\epsilon\eta\mu\omicron\sigma\upsilon\mu\eta\iota\varsigma$ $\iota\sigma\tau\omicron\rho\acute{\iota}\alpha$ d) $\pi\epsilon\pi\acute{\iota}$ $\nu\acute{\iota}\omicron\upsilon\sigma\iota\varsigma$ $\delta\omicron\gamma\mu\acute{\alpha}\tau\omicron\upsilon\mu$
 Gggg TON

cum H. Casaubono & Menagio ad Laert. & Vossio c. 8. de Philosoph. sectis §. 21. dixerit, Laertium ad Epicuri sectam propendisse. Quod vero Samuel Parkerus in diss. de Deq. p. 39. cum Epicureæ sectæ immodice addictum adfirmat, dictum videtur & ipsum immodice. Longe magis tamen à vero aberravit, qui Laertium suspicari sinit fuisse Christianum, ex phrasi $\epsilon\lambda\epsilon\eta\mu\omicron\sigma\upsilon\mu\eta\iota\varsigma$ $\delta\iota\delta\omicron\nu\alpha\iota$, quam adhibet lib. 5. sect. 17. tritam in libris Novi foderis, & in scriptis $\tau\acute{\omega}\nu$ $\epsilon\zeta\omega$, ut ajunt, inauditam. At enim $\epsilon\lambda\epsilon\eta\mu\omicron\sigma\upsilon\mu\eta\iota\varsigma$ in Loco Laertii non reddere necesse est, *spem*, sed *misericordiam*, quod probant etiam sequentia illic verba: $\epsilon\zeta\omega$ $\tau\epsilon\lambda\epsilon\omicron\upsilon\sigma\iota\varsigma$, $\alpha\lambda\lambda\acute{\alpha}$ $\tau\omicron\nu\sigma$ $\alpha\upsilon\theta\upsilon\omicron\upsilon\sigma\iota\varsigma$ $\eta\lambda\epsilon\eta\sigma\alpha$, non *hominis miserens sum, sed humanitatis*, non illi, sed huic dedi, ut ejus miserer. Sic *dare Lacrymas* dixit Virgilius. Video & Aldobrandinum verba Laertii reddere *tribuere misericordiam*: Marcum vero Meibomium probante viro illustris doctrinæ Ez. Spanhemio in notis ad Callimachum p. 426. *misereticorditer opem ferre*, non: *spem dare*, ut Ambrosius Camaldulensis.

- e) Elegantissimus Menagius in limine notarum ad Laertium, sub Marco Aurelio vixisse eum putat: quod si post vixisset, illius in Stoicorum successione meminisset, & Epicteti vitam adjunxisset. Sed hoc levius est, cum ipse Epicteti in albo Stoicorum non meminerit, licet illius optima noverat, & in Epicuro testetur, ejus in Philosophum Gargetium criminationes sibi non probari l. 10. sect. 6. præterea frequentissime utitur scriptis Favorini qui Epictetum teste Gellio l. 17. c. 19. audivit. Possit etiam responderi librum septimum, in quo de Stoicis agit Laertius, extrema parte mutilum esse, ac ne Chryssippi quidem vitam integram ad nos pervenisse, ut jam suboluit Meurio ad Chalcidum p. 31. & in Bibliotheca Græca ubi de Chryssippo agit. Cæterum tempus quo vixit Laertius diligenter inquisitum est à Jo. Jonsonio l. 2. de scriptoribus hist. philos. c. 12. cujus sententiam amplector, licet H. Dodwello viro doctiss. longe junior videtur, & ad Constantini tempora rejicitur diss. de ætate Pythagoræ § 22. Idem non majore jure p. 190. quæ Jonsi sunt Gudio tribuit: *Hoc etiam probabit*, inquit, *Cl. Jonsius, vel Jonsi nomine, serius fortasse Marquardus Gudius*. Sane hanc suspicionem falsam esse certissimum est, & Gudius ipse in hisce litteris Jonso usus est præceptore, quem etiam *anteambularem suum* vocat Epistola ad Reinckium. In litteris autem ad Petrum Block quibus Jonsi obitum lulliget A. 1659. admodum juvenis. *Neq. dubito inquit, quin majora semper præstitisset, sed obiit non quidem à κλειώς & inglorius, ἀλλὰ μέγα πρὸς τὴν ἐσομένην πύθωσιν. Scripsit enim libros IV. de scriptoribus Historia Philosophicæ, eorum jam ἐν προθύροις θανάτωιο ἀβόλησιν.* Natus est Jonsius Rensburgi A. 1624. ubi Recturam Scholæ gessit A. 1652. vocatus deinde Francofurtum ad Moenum simili munere ibi per breve tempus functus diem obiit an. ætatis trigesimo quinto. Scripsit præterea dissertationem de Philosophia Peripatetica, Menagio etiam ad Laertium laudatam: & diatribam de Spartio quam syntagmati variarum dissertationum præclarus Grævius inferuit. Ultrajecti 1701. 4.

d) Ita vocat Stephanus Byz. tribus in locis in $\epsilon\upsilon\epsilon\tau\omicron\iota\varsigma$. $\Delta\rho\upsilon\iota\delta\alpha\varsigma$ & $\chi\omicron\lambda\lambda\acute{\iota}\delta\alpha\iota$. Aliis $\Phi\iota\lambda\omicron\sigma\omicron\Phi\omega\nu$ $\beta\acute{\iota}\omicron\iota\varsigma$ ut Phocio cod. 161. p. 176. vel $\Sigma\omicron\Phi\iota\varsigma\omega\nu$ $\beta\acute{\iota}\omicron\iota\varsigma$, ut Eustachio ad Iliad. $\mu\acute{\iota}$. p. 854.

CAPUT XIX.

De DIOGENE LAERTIO.

Diogenis Laërtii aetas, selecta Patria. 1. Libri decem de vitis & dogmatibus Philosophorum. 2. Interpretes & editiones. 3. Varia de Laërtio & ejus definitione censura. 4. Num quaedam vita ab ipso scripta perierint. ibid. Eius scripta perperam deperdita. 5. Index scriptorum à Laërtio allegatorum. 6.

I.

DIOGENES, à Patria Laërte, a) Ciliciz oppido, LAERTIUS, sive ut Vossius in Arte Grammatica pag. 11. & alibi appellat, *Laertiensis*. Quis qualisque fuerit incertum reliquit, nec adeo exploratum est Epicuri ~~se~~ b) præ cæteris fuisse. Scripsit post Sextum Pyrrhoniæ, auditor

remque

a) Sunt qui à Patre Laerte vocatum contendunt, ut H. Valesius ad *excerpta Pericle* p. 411 *Diogenes Laërtii filius scribit* &c. quo sensu Ulysses potest dici *Laërtius*, qui *Ἡρώδης Λαερτιάδης Laerte filius, Διογενὲς Λαερτιάδης πολυμαθὴς Ὀδυσσεύς*. Et apud Pindarum de bello Trojano Laertes ipse Ulyssis Pater, *Laërtius* appellatur. -- *Bello Laërtius atrox*. Vicissim Diogenes noster Eustathio ad *Iliad.* p. 114. dicitur ὁ Λαέρτης. Alterius Q. Laërtii, sub Augusto Imperatore clari, mentio in veteri inscriptione ap. Gruterum p. 299. Sive legendum *Laërtius* ut p. 99. & 191. quod idem nomen est. C. Laërtius Sabinianus in alia Vet. inscriptione apud Fabricium p. 251. Porro *Λαέρτιος* pro Patronymicò à Laerte Ciliciz usurpatum (non minus quam *Λαερτιάδης* apud Galenum VII. de simplic. medic. T. 2. edit. Basil. p. 89. vel *Λαερτίης*, ut in Eustathii loco jam laudato rescribat, præter mentem Eustathii, ut eximio, Turr. Faber, vel *Λαερτιάδης*) quin elegantius etiam dici, quam *Λαέρτιος*, quod *ἴσως* ibi in loco memorat, testatur Stephanus Byz. in *Λαέρτης*. Eidem in *Ἰλλιάδι* laudatur Diogenes noster ὁ Λαέρτιος ἐν διυτέρῳ φιλοσόφῳ ἰσχυρῶς, qui *ἴσως* nomen nunc corruptus, Laërtium à patria sic dictum esse, cum viris doctissimis mihi persuadeco.

b) Petrus Gassendus ad Lib. X. Laërtii pag. 113. edit. Lugd. 1649. fol. *Notandum est, quod Laërtius, & Epicurum circa mores purgaverit, & capita doctrinae illius satis studiose retulerit, non posse idcirco Laërtium, quasi ab Epicuro potius quam cæteris Philosophi partibus steterit, videri suspectum, quando non modo circa Platonem, sed de aliis dicam, idem præstitit, sed dixit etiam famulum, cui libros suos scripsisse maxime dicitur Platonem sive Platonis mores amare. Fortasse tamen non curavit, qui*

lessius i) Svidas k) itemque alii. Allegatur etiam ab Eufatio l) in Homerum atque si Menagio ad l. 2. sect. 105. credimus ab Origene x. contra Celsum, sed sefellit eam memoria, perinde ut Dan. Georg. Mollerium; qui in *diff. de Apulejo* § 36. scribit Apulejū ex Laertio nescio quz mutatum esse.

III. *Laertii editiones latinae.*

Primus *latine* vertit *Ambrosius Civenius* Monachus *Camaldolensis* & postea *Ordinis sui Generalis*: rogato *Francisco Philelpho* ut versus qui passim in *Laertio* occurrunt versibus redderet *latinis*. Quod diu *Philelphus* facere distulit, subinvidens *Ambrosii* gloriz, ut ex his ejus versibus apparet: ——— *interpres si reddere quaeque latina*

Nititur Ambrosius, cur non quoque versibus ornas

Scripta suis? ———

Næque morem unquam gesit ejus voluntati *Philelphus*, licet hoc in *Epistola* quadam sancte promiserat m) ita ut versus *latini* post mortem demum *Ambrosii*, additi & inserti sunt *versioni* *Ambrosianæ*

G g g g 2

n) Bro-

λατικόν, Φιλόσοφον, ὡς Διογένης Λαέρτιος ἐν Φιλοσόφῳ ἱστορίᾳ, respicit locum in prooemio. Idem in χολλίδαυ. Διογένης δὲ ὁ Λαέρτιεύς ἐν δευτέρῳ Φιλοσόφῳ ἱστορίας χαλλιδεύς φησι. Locus est in vita Platonis lib. 3. sect. 41. ubi memoratur Philippus χολλιδεύς.

i) *Hefychii* illustris libellus de *Philosophis* totus, paucis exceptis, fere ad verbum est ex *Laertio* excerptus, licet nomine tenus non eum laudat nisi semel in *Antisthene*, ubi refert ejus *Epigramma*: *Διογένης δὲ Λαέρτιος σκώπτει* &c. Eoque nomine *Hefychius* plagiaris pridem accensus est à *Jacobo Thomasio* *Ἰω̄ μακαρίτη* & aliis. *Johannes Meursius* putat apud *Svidam* in *Ἡσυχίου*, *Diogenis Laertii* nomen excidisse, atque adeo supplet illius locum sic: *Ἐγραψεν ὀνοματολόγον ἢ πῖνακα Ἰω̄ν ἐν παιδείᾳ ὀναμασῶν (ὡς Διογένης ὁ Λαέρτιος) ἢ ἐπιτομὴ ἐστὶ τῷ βιβλίῳ.*

k) *Raro* *Svidas* *Diogenem Laertium* nominat ut in *Τετραλογία*, sed plurima ex *Laertio* *αὐτολεξεί* in ejus *Lexicon* relata lector eruditus non potest ignorare. Exempli causa, ut alia in praesenti omittam, quæ *Svidas* habet in *παν̄*, deponit ex *Laertii* sit ex *Laertii Zenone* lib. 7. sect. 143. seq. & quæ in *δόγματι* ex *Laertii Platone* lib. 3. sect. 32. Sic loca alia infinita, notata à *Laertii* interpretibus, & novissime à *Svidæ* doctissimo editore *Ludolpho Neocoro*.

l) Ad *Iliad.* μ' p. 854. *κομπῆν γῆν χύτραν ἢ λοπάδα φησὶν ὁ Λαέρτης ἐν ἰοῖς τῶν σοφιστῶν βίαις.*

m) Verba ejus hæc sunt: *De Diogenis Laertii versibus, quod perurbane exposulas, ne mihi succenseas rogo. Nam partim occupationibus, partim animi molestia jactatus, ut versus illos Latinos facere, ut jufferas, distulerim in hanc diem. Sed geram profecto morem voluntati tuae, idque propediem.* Hæc ille in litteris datis *Florent.* 1433.

1559. 1585, 12. Paris. 1585, 12. Antwerpiz quoque apud Plantinum Anno 1566. (non 1556. ut in Menagii notis ad Laertium p. 3. perperam excusum est) 8. ex recognitione *Jocannis Sambuci* Tirnaviensis & *Fulvii Ursini*, hoc titulo: *Laertius Diogenes plusquam mille locis restitutus, ex fide dignis vetustis exemplaribus & latine quidem editus, sed ita ut inde etiam Græcum exemplar possit restitui.* Etenim inquit Sambucus, aliquot exemplaribus Græcis vetustissimis illis cum interpretatione collatis, atque etiam eruditis observationibus Fulvii Ursini Romani doctissimi & mihi amicissimi Viri adjunxeris, spero me non parum commendationis lectioni hujus scriptoris industria ista comparasse, ut & versio nova, cui otium superest, instituti, & Græca recudi longe emendatius possint.

Editio Laertii Græca.

Græce primum lucem adspexit Laertii opus Basileæ A. 1533. ex officina Hieron. Frobenii & Nic. Episcopii. 4. ex M^o Matthæi Anrogalli codice, quo usus etiam fuerat in sua editione latina Valentinus Curio. Equidem jam antea Græce typis exscripta fuerat vita Aristotelis & Theophrasti in editione operum Philosophi Stagiritæ Aldina Venet. 1495. fol. & cum Theophrasto de lapidibus ibid. 1497. quemadmodum etiam ab eo tempore sæpius singulæ quædam vitæ à Laertio consueverunt præfigi editionibus operum Platonis, Aristotelis, Xenophontis, Theophrasti &c. At integer Laertius ante editionem Frobenianam Anni 1533. Græce nondum excusus fuerat, & quemadmodum in multis aliis ita in hoc quoque fallit Bibliotheca Georgii Draudii, quod memorat editionem Græcam Anni 1531. ex officina Jo. Frobenii.

Editiones Laertii Græcolatine.

Græcolatina editiones Laertii hæcenus senz prodierunt, Prima Henrici Stephani Ao. 1570, 8. Subjuncta ad calcem voluminis Ambrosii versione & H. Stephani castigationibus, Pythagoræorumque fragmentis ex Stobæo Græce descriptis.

Secunda ejusdem Stephani A. 1594, 8. cum ipsius castigationibus & recognitionis Brugnolianæ recensione, Pythagoræorumque fragmentis, sed versione Ambrosii à regione Græcis posita, & adjunctis Isaacii Casauboni doctissimis in Laertium notis, secunda hac editione auctioribus atque emendatioribus, quæ prius separatim prodierant sub nomine *Isaacii Hortiboni*, 9) Morgii Ao. 1583, 8.

Gggg 3

Ter-

9) Vernaculum nomen *Casauboni* prætulit postea vir ille doctissimus, quod plane idem est

ipsum Laertii Græcum etiam (paucis forte exceptis, quibus, vulgatas editiones rectius & plenius habere idem Mericus Casaubonus notavit) longe emendatiorem exhibet castigatum ad fidem vetustiorum codicum, Farnesiani præcipue optimæ notæ ac miræ vetustatis.

Quinta Londini s) A. 1663, fol. in qua repetitur Romanæ editioni cum Aldobrandini versione & notis, subjunguntur *Egidii Menagii* in Laertium doctæ & laboriosæ observationes Emerico Bigotio ab auctore inscriptæ, cum indice auctorum è Laertio allegatorum. Has ut scriberet ab Octaviano Pulleyno rogatus fuerat, ingentes antea sed vix affectos, ac deinde abjectos deperditosque commentarios Philosophicos molitus. Eisdem quo in Anglia emendate ederentur Menagius ipse tribus MSS. Bibl. Regis Galliarum & Florentino codice usus, suo sumtu separatim typis excubari iussit Parisiis apud Eadmundum Martinum A. 1662, 8. atque ita excusæ misit ad Joh. Pearsonum, qui ei gratias agit eique gratulatur humanissima epistola, quæ Menagii observationibus præmittitur. Ac profecto omnium virorum honestorum eruditorumque punctum animadversiones illæ tulerunt, præter unius Jacobi Gronovii, qui longas illas ac tædiosas conquestus est in notis ad Gellium p. 8. Accesserunt eidem Londinensi editioni præter notas Isaaci Casauboni, non spernendæ quædam *Merici Casauboni* filii ad Laertium ipsum & *Æxodoru* Aldobrandinianam animadversiones, quibus inter alia inserta est vita Platonis scriptore *Olympiodoro* cum versione Jacobi Vinderi & notis. Hanc jam supra observavi excerptam esse ex Olympiodori prælectionum in Alcibiadem hætenus ineditarum præxi, sive lectione prima. Similiter Menagius observationibus suis vitam Aristotelis eousque *Æxodoru* Græce inseruit & notis illustravit.

Sexta denique & ultima priores omnes fere integras in se amplectens, certe elegantia, cura, apparatu quam longissime vincens, debetur *Henrico Westenio* typographo, nostræ ætatis præstantissimo, Amstelodami A. 1693. t) quarta forma majore, duobus voluminibus. In priori volumine Græca Laertii accuratissime & nitidissime sunt excusæ, ad fidem editionis Romanæ, tum à Marco Meibomio V. Cl. in segmenta distincta ac bene multis in locis ex prioribus editionibus & MSS. A rundeliano atque Cantabrigiensi emendata: excusæ vero sunt sine ullis scripturæ compendiiis

s) Non Lugduni, ut legas in pandectis Brandenburgicis, in *Aldobrandinus*. Chimerica quoque est in Lipenii Bibl. laudata Laertii editio, quæ dicitur lucem aspexisse Hagæ Comitibus A. 1656. 4. cum notis H. Stephani, I. Casauboni, Tho. Aldobrandini & Gassendi.

t) Exempla quædam hujus editionis charta amplissima excusæ fuere.

editionum priorum præfationes (in quibus epistolam Brognoli & Sambuci & H. Stephani recensionem recognitionis Brognolianæ omiffam miror) & vitam Platonis scriptam ab Olympiodoro & à Vindeto illustratam, opus hoc ornant atque utilius reddunt locupletissimi Indices magno studio confecti, & ad segmenta Meibomiana accommodati à Viro Clarissimo *Johanne Clerico*. z) Omiffæ sunt in hac editione propter molem & quia plus simplici vicejam prodiiſſent *Petri Gaſſendi* notæ & Philosophica commentaria in decimum Laertii librum sive vitam Epicuri, quam nova etiam latina versione donavit & variis in locis castigavit, græceque ac latine edidit Paris. 1646. fol. recusa Lugd. 1649. & 1675. & inter opera Gaſſendi ibid. 1658. fol. Cum nemo ignoret quanto apparatu, eruditione & Philosophica præcipuz industria Epicuri Philosophiam illustraverit vir ille modestissimus, suffecerit hoc loco observasse notas ejus Criticas hinc inde laudato Gaſſendi nomine delibari ab Ægidio Menagio: reprehendi vero itidem sæpius versionem ejus notasque tum ab eodem Menagio & Merico Casaubono, tum maxime à Marco Meibomio, quo judice major Philosophus quam Grammaticus fuit Gaſſendus. Idem p. 663. *Admonere hic lectorem debeo rei ipsius causa, in hujus decimi libri versione sepe à Gaſſendo me dissentire. Instructus enim si verum dicere velimus parum fuit iis listeris, quibus eruditi viri maxime confidere solent, quando ad versendos Græcos Auctores se accingunt.*

Prætereo quod magnam vitæ Epicuri partem è Laertio Græce descripsit, & cum Lucretio contulit in sua illius Poëtz præclara editione *Obertus Gifanius* Lugd. Batavorum 1695. 8vo. Vitam Diogenis & Aristippi ex Laertio excerpſit & Latine vertit paucis in hoc genere litterarum comparandus *Paulus Leopardus* Antwerp. 1556. 8vo. Varia quoque ex Laertio expresseſſit & latine vertit *Erasmus* in suis apophtegmatibus. Denique *eleſta Laertiana* sive locos communes Philosophicos è Laertio digesseſſit, & Græce ac Latine edidit *Guilelmus Donaldſonus* Francof. 1625. 8.

Versiones Laertii in linguas Vernaculas.

Italice sive Hetrusco idiomate Laertius bis prodiiit Venetiis A. 1535. & 1545. 8. per *Felicem Astolfum*.

Gallice per *Franciscum de Fongerolles* Doctorem Medicum, cum notis, Lugd. 1602. 8. Iterumque ex nova versione Gallice Paris. 1668. 12.

Anglice non uno auctore Lond. 1688. 8.

H h h h

Germa-

z) Elegans carmen Græcum in laudem hujus editionis à Præceptore meo *Joh. Georgio Herichio τῷ μακαρίτῃ* concinnatum exlat in Actis Eruditorum A. 1629. p. 318.

us, ut notatum Isaaco Casaubono in notis ad Dionem Chrysoftomum. Mirum quoque ne vitam quidem Potamonis à Laertio referri quem sub Tiberio floruisse Hesychius illustris testatur, Laertius ipse ait hæresin ejus *περὸ ὀλίγῃ* introductam. Aut assentiamus Claudio Salmasio affirmanti, plures à Laertio descriptas vitas temporum injuria intercidisse. Ita enim ille p. 888. ad Solin. edit. Paris. *Myrmecis illius* (Stephano laudati) *nulla quod sciam mentio invenitur in iis libris Diogenis qui hodie exstant. Sed magnus defectus in illa historia Philosophica Laertii injuria temporum accidit, ut ex indice vetustissimi codicis observatum mihi olim, quo longe plures Philosophorum vitas habemus. In eo laterculo mecum legere Ἐ Κορνῦτον Ἐ Πολέμωνα Ἐ Ἄρειον Ἐ alios quam plurimos ut alibi dicam. In his Ἐ Μυρμηξ Philosophus Δαλεξίτιος qui fuit ex oppido Encto Paphlagonia oriundus: Verum memoria lapsus est Salmasius, cum Myrmecis mentionem & Polemonis vitam in libris editis exstare non putavit: Sed fortasse τυπογραφικὸν fuit ἀμάρτημα Polemonis pro Potamonis. An Cornuti, Arei Ἐ Myrmecis vitas scripserit Laertius, dixerit vates aliquis non ego. Crediderim non scripserit. Aliquid tamen in opere Laertii desiderari nullus dubito. Certe deesse videtur præfatio aliqua ad faminam illam Φιλοπλάτωνα cui opus dicaverat. Etiam in catalogo librorum Chryssippi omnes libri physici desunt, alique non pauci ut ad eum catalogum ostendemus. Epitomen solam esse hoc opus, vir accuratissimi judicii Tanaquillus Faber existimabat. Hæc ad Salmasii locum Menægius in limine suorum in Laertium commentariorum.*

V. Ante Historiam Philosophicam à Diogene Laertio scripta fuerat atque edita b) ΠΑΜΜΕΤΡΟΣ sive *liber Epigrammatum poematiorumq;* in viros claros vario carminis genere, qui jam pridem intercidit exceptis epigrammatis quæ ex hoc passim scoptica partim, partim seria produxit in vitis Philosophorum ipse Laertius & post Laertium Hesychius illustris. Exstant etiam Laertii Epigrammata quædam in Anthologia Maximi Planudæ & Johannes Tzetzes Chiliad. 3. hist. 61. affert Laertii epigramma in Democritum, sed quod legitur etiam in vita Democriti à Laertio scripta, ut visam à Tzetzæ ipso Pammetron non sit necesse. Autorem appellat *Ἐπιγραμματογράφον*, & in ora libri annotatur *ὁ Διογενιανός*, quod idem nomen est ac *Διογένης*. *Ἐπιγραμματογράφος τὴν τῆς γραφῆς τὸ ἔργον* &c. Si Ambrosio Laertii interpreti credimus, scripsit is etiam *ὑπομνήματα* sive *commentarios in fillos Timonis*, eorumque librorum pri-

H h h h 2

mum

b) Hoc Is. Casaubonus probat ex Laertii Empedocle ubi ait: *Φέρεται δὲ καὶ ἡμῶν εἰς αὐτὸν ἐν τῇ παμμέτρῳ σκωπτικὸν μὲν, τῶτον δὲ ἔχον τὸν τρόπον. Ἐν* inquit, *Φέρεται.*

num laudat ipse in Timonis vita sub initium. Deceptum dialogo 3. de poetis p. 291. Thomam Aldobran-
tium versione, Thomam Pinedo in esencho scriptorum
allegatorum aliosque, Sed jamdudum hic error ab al-
pretibus Menagio & Meibomio emendatus est, animam
à Vossio lib. 2. de hist. Græcis c. 3. Neque enim affirma-
nidem Niczum τὸν πρὸ ἡμῶν. c) qui paulo ante nos, inq-
commentarios in Sillos Timonis Phliasii conscrip-
dicasse. Vide & Franciscum Patricium lib. 1. discussio-
rum p. 19. Vossium Institutionum Poëticarum lib. 2. c. 2
tium de Simeonibus p. 204. seq. & Joh. Jonsum lib. 3. his

VI. INDEX SCRIPTORUM quo- nit DIOGENES Laërtius,

depromptus ex editione Westeniiana.

Α Γρίππας, IX, 88.	Ἀγκυλωνι, III, 2
Ἀθήναι, X, 12.	Μεροπίδι, III, 27.
Ἀθήναι, ὁ Ἐπιγραμματοποιός, IV,	Ὀλυμπιοδωρῶ, I
14. VII, 30.	Παρασίτω, III, 2
Ἀθηνόδωρ, VII, 68. 121. 149.	Ἀλέξαν.
ἐν ἡ. ὑπεράτων, III, 3. V, 36. IX, 42.	ὁ Μύνδι, ἐν θ.
Ἀνησιδῆμ, IX, 62. 87. 102. 106. 107.	Ἀλκιδάμας, IX, 5
ἐν τῇ εἰς τὰ Πυρρώνεια ὑποτυπώσει,	ἐν τῷ Φυσικῷ, I
IX, 78.	Ἄλκιμ, ἐν τοῖς π.
ἐν ἁ. τῶν Πυρρώνειαν λόγων, IX, 106.	12, 17.
116.	Ἀλκιμαίων, VIII, 8
ἐν τῷ κατὰ σοφίας, IX, 106.	Ἀλκχι, I, 31. 81.
Ἀνησιδῆμ, Κνώσι, IX, 116.	Ἀμβρόων.
Ἀιχίνης, II, 60, & seqq.	ἐν τῷ περὶ Θεοκρί
Ἀλεξανδρ, VIII, 36.	Ἀμειψίας, II, 28.
ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων Ἀποδοχαῖς,	Ἀμφικράτης.
II, 19. 106. III, 3. V, 4. 62. VIII,	ἐν τῷ περὶ ἐνδόξα
24. IX, 61.	Ἄμφις.
Ἀλεξίν, II, 110. VII, 163.	Ἀμφικράτη, III,
Ἀλεξίς.	Ἀλεξιδημίδη, III, 1

c) Ita Vossius probante Menagio, licet ante legebatur ὁ παρ' ἡμεῶν
bomio exponitur: qui à nobis laudatus est in Pammetro.

- Διάξαγορας, II, 6. II.
 Διάξανδρίδης.
 ἐν Ἰησοῖ, III, 26.
 Διάξιλας, I, 107.
 Διάξιλας.
 Βοτρυλίωνι, III, 28.
 Κίρκη, III, 28.
 Πλασσίας, III, 28.
 Διάξιλίδης.
 ἐν τῷ β. περὶ Φιλοσόφων, III, 2.
 Διάξιμανδρος, II, 11.
 Διάξιμένης, I, 40. II, 4.
 Διάχαρσις scripta, I, 101. Epistola, I, 105.
 Ἄνδρων Ἐφέσιος, I, 119.
 ἐν τῷ τριποδῖ, I, 30.
 Ἄνθαγορας, IV, 21, 26.
 Ἀντίγονος, IV, 22.
 Ἀντίγονος ὁ Καρύσιος, II, 136. 143.
 V. 67. VII. 12. IX, 62.
 ἐν τῷ περὶ Ζήνωνος, II, 66.
 ἐν τοῖς βίοις, IV, 17.
 ἐν τῷ περὶ Πυρρώνος, IX, 62.
 ἐν Τίμωνος βίῳ, IX, 110. III.
 Ἀντικλείδης.
 ἐν β. περὶ Ἀλεξάνδρου, VIII, 11.
 Ἀντιλέων.
 ἐν β. περὶ χρόνων, III, 3.
 Ἀντίοχος ὁ Λαοδικεύς, IX, 106.
 Ἀντίπατρος, VII, 54. 55. 68. 84. 92.
 περὶ λέξεων καὶ τῶν λεγομένων,
 VII, 57.
 ἐν τῷ α. περὶ ὤρων, VII, 60.
 Ἀντίπατρος ὁ Τύριος ἐν τῷ η. περὶ
 κόσμου, VII, 139.
 ἐν τοῖς περὶ κόσμου, VII, 140.
 ἐν τῷ ι, VII, 141.
 ἐν τῷ ζ. περὶ κόσμου, VII, 148.
 ἐν τῷ β. περὶ Ἰστίας, VII, 150.
 ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς, VII, 157.
 Ἀντίπατρος ὁ Σιδωνίος, VII, 29.
 Ἀντιόχης, IX, 38. 39. 56.
 ἐν ταῖς Διαδοχαῖς, I, 40. II, 38. 134.
 VI, 77. 88. VII, 168. IX, 27. 35.
 Ἀντιόχης ὁ κυων.
 ἐν τῷ Ἡρακλεῖ, VI, 104. 105.
 ἐν Σάφῳ, III, 35.
 Ἀντιφῶν.
 ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν ἀρεστῇ πρῶτους ἀν-
 τῶν, VIII, 3.
 Ἀπελλᾶς ἐν τῷ Ἀγρίππα, IX, 106.
 Ἀπολλόδωρος, II, 3. VII, 140. 143.
 157. IX, 24. 50. 56.
 ἐν τοῖς χρονικοῖς, I, 37, 74. II, 2, 7,
 44. III, 2. IV, 65. V, 9. VII,
 184. VIII, 52, 58, 90. IX, 25,
 41, 61. X, 13, 14.
 ἐν γ. περὶ χρονικῶν, IV, 23, 28.
 ἐν β. περὶ νομοτελιῶν, I, 58.
 ἐν τῷ περὶ Φιλοσόφων αἰρέσεων, I, 60.
 ἐν τῇ ἠθικῇ, VII, 102, 118, 121, 127.
 ἐν τῇ Φυσικῇ κατὰ τὴν ἀρχαίαν,
 VII, 125, 135, 142, 143, 150.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος.
 ἐν τῇ σωμαγωγῇ τῶν δογμάτων,
 VII, 182.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Λογικὸς, I, 25.
 VIII, 12.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Κυζικηνός, IX, 38.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Κηπόδύρανος, X, 25.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Ἐφελῆς, VII, 39,
 54, 64, 84.
 Ἀπολλόδωρος ὁ Ἐπικύρειος, X, 2, 10.
 ἐν τῷ α. περὶ Ἑπικύρου βίῳ, X, 2.
 Ἀπολλοφάνης, VII, 92.
 ἐν τῇ Φυσικῇ, VII, 140.
 Η h h h 3 Ἀπολ-

num laudat ipse in Timonis vita sub initium. Decepit Ambrosius Gyraldum dialogo 3. de poetis p. 291. Thomam Aldinum in Laertii versione, Thomam Pinedo in eslencho scriptorum à Stephano Byz. allegatorum aliosque, Sed jamdudum hic error ab aliis Laertii interpretibus Menagio & Meibomio emendatus est, animadversusque etiam à Vossio lib. 2. de hist. Græcis c. 3. Neque enim affirmat se, sed Apollonidem Nicæum τὸν πρὸ ἡμῶν. c) *qui paulo ante nos*, inquit Laertius, vitæ commentarios in Sillos Timonis Philiassii conscripsisse & Tiberio indicasse. Vide & Franciscum Patricium lib. 1. discussionum Peripateticorum p. 19. Vossium Institutionum Poëticarum lib. 2. c. 20. Leonem Allium de Simeonibus p. 204. seq. & Joh. Jonfium lib. 3. hist. Philosoph. c.

VI. INDEX SCRIPTORUM quorum meminit DIOGENES Laërtius,

depromptus ex editione Westeniensi.

- Α** Γρίππας, IX, 88.
 Ἀθήναι, X, 12.
 Ἀθήναι, ὁ Ἐπιγραμματοποιός, IV, 14. VII, 30.
 Ἀθηνόδωρος, VII, 68. 121. 149.
   ἐν τῷ περὶ ἀτάτων, III, 3. V, 36. IX, 42.
 Αἰνησιδῆμος, IX, 62. 87. 102. 106. 107.
   ἐν τῇ εἰς τὰ Πυρρῶνεια ὑποτυπώσει, IX, 78.
   ἐν ἀ. τῶν Πυρρῶνείων λόγων, IX, 106. 116.
   ἐν τῷ κατὰ σοφίας, IX, 106.
 Αἰνισίδημος Κνωσίου, IX, 116.
 Αἰσχίνης, II, 60, & seqq.
 Ἀλέξανδρος, VIII, 36.
   ἐν ταῖς τῶν Φιλοσόφων Διαδοχαῖς, II, 19. 106. III, 3. V, 4. 62. VIII, 24. IX, 61.
 Ἀλέξανδρος, II, 110. VII, 163.
 Ἀλέξιος.
- Ἀγκυλλῶνι, III, 27.
 Μεροπίδι, III, 27.
 Ολυμπιοδώρῳ, III, 28.
 Παρασίτῳ, III, 28.
 Ἀλέξαν. ὁ Μύνδιος ἐν θ. μεθυστῶν, I, 29.
 Ἀλκιδάμας, IX, 54.
   ἐν τῷ Φυσικῷ, VIII, 56.
 Ἀλκιμος ἐν τῷ πρὸς Ἀρμόδιον, III, 9. 12, 17.
 Ἀλκμαίων, VIII, 83.
 Ἀλκκιος, I, 31. 81.
 Ἀμβρόσιος.
   ἐν τῷ περὶ Θεοκρίτου, V, 11.
 Ἀμειψίας, II, 28.
 Ἀμφικράτης.
   ἐν τῷ περὶ ἀδόξων ἀνδρῶν, II, 101.
 Ἄμφιος.
   Ἀμφικράτη, III, 27.
   Δεξιδημίδῳ, III, 27.

c) Ita Vossius probante Menagio, licet ante legebatur ὁ παρ' ἡμῶν Meibomio exponitur: *qui à nobis laudatus est in Laertio.*

- Ἀχαιοί.**
 σαβυρική Ὀμφάλη, II, 133.
Βίας, I, 85.
 ἀδόκιμα, *ibid.*
Βίων, IV, 47.
 ἐν ταῖς Διαιρηταῖς, II, 77.
 ἄλλοι, IV, 58.
Βόηθος, VII, 54, 142.
 ἐν τῇ περὶ Φύσεως, VII, 148.
 ἐν ἰα. περὶ εἰμαρμένης, VII, 149.
Γλαῦκος, VIII, 52.
 Γλαῦκος ὁ Ῥηγῖνος, IX, 38.
Γλαῦκων, II, 124.
Γοργίας ὁ Λεοντίνος, VIII, 58.
Δαίδακος ὁ Πλάτωνικός, I, 30.
 Δάμειν ὁ Κυρηναῖος, I, 40.
Δεσπάρχος.
 ἐν τῷ πρὸς Ξενοφῶντα ἀποσασίς, II, 52.
Δείνων.
 ἐν ἰ. ἱστορῶν, I, 8.
Δημήτριος, I, 114. IX, 40.
Δημήτριος ὁ Μάγνης, II, 52, 56, 57.
 VI, 84, 88. X, 13.
 ἐν τοῖς ὁμονύμοις, I, 38, 79, 112. V, 3.
 75, 89. VI, 79. VII, 31, 169, 183.
 VIII, 84, 85. IX, 15, 27, 35, 36.
Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς, I, 2, II, 44.
 ἐν τῇ Σωκρατικῆ ἀπολογία, IX, 15,
 37, 57.
 ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων ἀναγραφῇ, II, 7.
 ἐν τῷ περὶ γήρωτος, II, 13. IX, 20.
 Scripta, V, 80.
 ἄλλοι, V, 83.
Δημήτριος ὁ Βυζάντιος, II, 20.
Δημόδοκος ὁ Ἀλείριος, I, 84.
Δημόκριτος ὁ Ἀεθρήτης, I, 22, 23. IX,
 41, 44, 72. περὶ αἰτόμων, X, 4.
 Scripta, IX, 46. & seqq.
 ἄλλοι, IX, 49.
Δημόκριτος ὁ Τροικῆσιος, VIII, 74.
 ἐν τῷ κατὰ σοφιστῶν βιβλίῳ, *ibid.*
Δίδυμος.
 ἐν συμποσιακοῖς, V, 76.
Διευχίδας.
 ἐν ἰ. Μεγαρικῶν, I, 57.
Δικαίσοχος, I, 40, 41. III, 38, 46.
 VIII, 40.
 ἐν ἰ. περὶ βίων, III, 40.
Διογένης, VII, 84, 88.
Διογένης Πτολεμαεὺς, VII, 41.
Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης, IX, 57.
Διογένης ὁ Βαβυλωνίος, VII, 39, 55, 57.
 ἐν τῇ περὶ Φωνῆς τέχνῃ, VII, 55, 57.
 ἐν τῇ Διαλεκτικῇ τέχνῃ, VII, 71.
Διογένης ὁ Κυνικός, II, 112. VII, 131.
 ἐν τῷ ποδαίῳ, VI, 20.
 ἐν Θυέση, VI, 73.
 Scripta, VI, 80.
 ἄλλοι, VI, 81.
Διογένης ὁ Ταρσεύς, X, 25.
 Ἐπιλέκτις χολαὸς ἐγράψεν, *ibid.*
Διογένης ὁ Ἐπικυρεῖος.
 ἐν τῇ α. τῶν ἐπιλέκτων, X, 96.
 ἐν τῷ ε. X, 119.
 ἐν τῷ β. X, 118.
 ἐν τῷ ις. X, 136.
 ἐν τῷ κ. X, 137.
 ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῶν Ἐπικυρεῶν ἠθικῶν
 δογματῶν, X, 118.
Διόδοτος γραμματικός, IX, 15.
Διόδωρος.
 ἐν α. ἀπομνημονευμάτων, IV, 2.
Διόδωρος ὁ Ἐφέσιος, VIII, 70.
Διοκλῆς, VI, 12, 13, 20, 36, 87, 91,
 99, 103. VII, 166, 179, 182.
 IX, 61, 65, X, 12.

- Ἀπολλωνίου ὁ Νικαεύς, IX, 109.
 Ἀπολλώνιος, VII, 28. ὁ Τύριος, VII, 1, 6,
 24. ἐν α. περὶ Ζήνωνος, VII, 2.
 Ἀρισταγόρας, I, 11.
 Ἀρισταγόρας ὁ Μιλήσιος, I, 72.
 Ἀρίστιππος, VIII, 60.
 περὶ τῆς ἡδονῆς, X, 4.
 ἐν α. περὶ παλαιᾶς τρυφῆς, I, 96.
 V, 3.
 ἐν δ. περὶ παλαιᾶς τρυφῆς, II, 23.
 48. III, 29. IV, 19. V, 39.
 Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναιός.
 ἐν τῷ περὶ Φυσιολογιῶν, VIII, 21.
 Scripta, II, 83.
 Ἀριστόξενος, I, 42. II, 19. III, 8, 37.
 VIII, 1, 7, 20, 79, 82.
 ἐν τῷ Πλατωνικοῦ βιβλίου, V, 35.
 ἐν ἰ. παιδευτικῶν νόμων, VIII, 15.
 ἐν τοῖς ἱστορικαῖς ὑπομνήμασι, IX, 40.
 ἐν τοῖς ποσειδωνικοῖς, I, 107, 108.
 ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου καὶ τῶν γνο-
 σίμων αὐτοῦ, I, 118.
 Ἀριστόξενος ὁ Σπυριώτης, II, 20.
 Ἀριστόξενος ὁ Μουσικός, V, 92. VIII, 13.
 Ἀριστέλης, I, 24, 98, 99. II, 23, 26,
 45, 55. III, 80. VIII, 19, 36, 52,
 63, 74. IX, 25, 82.
 ἐν τῷ μαγικῷ, I, 1, 8.
 ἐν τῷ ζ. τῶν ἠθικῶν, V, 21.
 ἐν τῷ α. περὶ ποιητῶν, III, 48. VIII, 57.
 ἐν τῷ γ. περὶ ποιητικῆς, II, 46.
 ἐν τῷ σοφιστικῷ, VIII, 57.
 ἐν Δηλίων πολιτείᾳ, VIII, 13.
 ἐν τῷ περὶ τῶν κυάμων, VIII, 34.
 ἐν ἐπιτομῇ τῶν ἱστορικῶν, II, 104.
 ἐν τῷ περὶ παιδείας, IX, 52.
 ἐν ὕμνῳ, V, 7.
 Διεδόκῃ, V, 11.
 Scripta, V, 22, & seqq.
 ἄλλοι, V, 35.
 Ἀριστοφάνης, IV, 18, 19.
 Νεφέλαις, II, 18, 20, 27, 28.
 Ἡρώσι, VIII, 34.
 Ἀριστοφάνης ὁ Γραμματικός, III, 6,
 X, 13.
 Ἀριστοφῶν Πυθαγορεῖς, VIII, 38.
 Ἀρίτων, IV, 33. VIII, 11.
 ὁ Κείος, V, 64.
 ὁ Χίος, IV, 40. VII, 160.
 ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείτου, IX, 5.
 Libri ejus, VII, 163.
 ἄλλοι, VII, 164.
 Ἀρκεσίλαος.
 ἐν ἐπιγράμμασι, IV, 30, & seqq.
 ἐπιστολῇ, IV, 44.
 ἐν ἱστορίᾳ, V, 42.
 ἄλλοι, IV, 45.
 Ἀρκεσίλαος ὁ Ἀλεξανδρινός, II, 53.
 ἐν τῷ πρὸς χρυσοπλάστῃ,
 Ἀρχέδημος, VII, 40, 62, 84, 85, 134.
 ἐν τῷ περὶ Φωκῆς, III, 55.
 ἐν τινὶ περὶ σοφιστικῶν, VIII, 126.
 Ἀρχέλαος, II, 17.
 Scripta VI, 15,
 ἄλλοι, VI, 19.
 Ἀρχίτιμος ὁ Συρακόσιος, I, 40.
 Ἀρχίλοχος, IX, 71.
 Ἀρχύτας Ταρσαῖος ὁ Ἐπιταλιεύς.
 πρὸς Διονύσιον, III, 22, 79.
 πρὸς Πλάτωνα, VIII, 80.
 ἄλλοι, VIII, 82.
 Ἀσκαῖος ὁ Ἀλεξανδρινός, IX, 61.
 Ἄτων Κερβαλίτης, VIII, 70.
 Ἀυτοδωρος Ἐπιταλιεύς, V, 92.
 Ἀχαΐκος.
 ἐν τῷ περὶ τῶν ἠθικῶν, V, 11.

- πρὸς ἰδομένηα, X, 22.
 ἐν β'. σοιχειώσεων, X, 44.
 ἐν τῇ πρὸς Εὐρύδακον ἐπιστολῇ, X, 13.
 Κανῶν, X, 14, 30, 31.
 Διαθήκαι, X, 16. & seq.
 πολλοὶ, X, 26.
 Ἐπίκλησι, X, 6.
 Ἐπιμειδης.
 Scripta I, III, III2.
 ἐπιστολῇ, I, III2.
 Ἐπίχαρμῳ Ἐρωμοδοποῦς, III, 9, 10, 13,
 16, 17.
 Scripta, VII, 78.
 Ἐρασίρασι, VII, 186.
 ἰατρός, I, 119. VI, 88. VIII, 47.
 Ἐρατοδίνης.
 ἐν τῷ περὶ πλάτους καὶ πενίας, IX, 66.
 ἐν ἡ. περὶ τῆς ἀρχαίας κωμωδίας,
 VII, 5.
 ἐν Ὀλυμπιονίκαις, VIII, 51.
 ἐν τοῖς πρὸς Βάτωνε, VIII, 89.
 Ἐρμαχῳ, X, 15.
 βιβλία, X, 25.
 Ἐρμπαπῳ, I, 72, 101, 117. II, 109,
 120, 142. III, 2. IV, 44. V, 41,
 67, 78, 91. VI, 2, 99. VII, 184.
 VIII, 1, 40, 41, 54, 56, 69, 85.
 IX, 4, 27, 43. X, 2.
 ἐν τῷ περὶ Θεοφράστου, II, 55.
 ἐν β'. περὶ Πυθαγόρου, VIII, 10.
 ἐν τῷ α'. περὶ μάγων, I, 8.
 ἐν τοῖς βίοις, I, 33. II, 13. V, 2.
 ἐν τῷ περὶ τῶν σοφῶν, I, 42.
 ἐν τῷ περὶ Ἀριστοτέλους, V, 1.
 ἐν δ'. περὶ σοφῶν, VIII, 88.
 Ἐρμόδωρῳ, I, 8. II, 106. III, 6.
 ὁ Πλάτωνικός ἐν τῷ περὶ μαθημα-
 τῶν, I, 2.
- Ἐυάιδης Μιλήσι, I, 29.
 Ἐυβλαῳ.
 ἐν τῷ ἐπιγραφῶν ἰσομύχων Διογένης πρῶ-
 σης, VI, 30.
 Ἐυβελίδης, II, 41. VII, 187.
 ἐν τῷ περὶ Διογένης, VI, 20.
 Ἐυδημος ὁ Ῥόδι, I, 9.
 Ἐυδοξος ἐν γῆς περιόδῳ, I, 8.
 ἐν τῇ α'. περιόδῳ, IX, 83.
 Ὀκλαίηρις, VIII, 87.
 ἐν γῆς περιόδῳ, VIII, 90.
 πολλοὶ, VIII, 89.
 Scripta VIII, 89.
 Εὐδραμος, VII, 39.
 ἐν τῇ ἡθικῇ σοιχειώσει, VII, 39.
 Εὐθύφρων ὁ Ἡρακλείδης ἔ. Ποσειάδῃ,
 I, 107.
 Εὐκλείδης, II, 107.
 Ἐυμηλῳ ἐν ε'. τῶν ἰσορριῶν, V, 6.
 Ἐυπολις.
 ἐν κολαξί, IX, 50.
 ἐν ἀσρατέυτοκ, III, 7.
 Ευριπίδης, I, 76. VII, 23. IX, 71.
 ἐν τῇ Ἀνγῇ, II, 33.
 ἐν τῷ Παλαμῆδει, II, 44.
 ἐν Αἰκμανίῳ, III, 63.
 ἐν Ἰξίονι, IX, 55.
 Μηδεία, II, 134.
 Βελλεροφόντη, IV, 26.
 Ἀνδρομέδῃ, IV, 29.
 Φασίδωρι, II, 10.
 Ἐυφάνῳ ἐν ἰσορριῶν, II, 141.
 Ἐυφάνῳ Ὀλυθῳ, II, 110.
 Ἐυφορίων, III, 37. IX, 56.
 Ἐυφορος, I, 40, 41.
 Ἐφορῳ, I, 96, 98.
 ἐν κέ, II, 45.

- Θρασύβελος.
 ἐπιστολῆ, I, 100.
 Θρασύλλος αὐτ' Θρασύλαος, III, 1. 50.
 βί. IX, 37.
 ἐν τοῖς πρὸ τ' ἀναγνώσεως τῶν Δη-
 μοκρίτου βιβλίων, IX, 41.
 Ἰδομένης, II, 20. 60. III, 36.
 ἐν τοῖς περὶ τῶν Σωκρατικῶν, II, 20.
 Ἰερώλυμ⊙, I, 17. VIII, 20. 57. 58.
 IX, 16.
 ἐν τῷ περὶ ἐποχῆς, II, 105.
 ἐν τῷ β'. τῶν ποσειδων ὑπομνημα-
 των, I, 26. II, 14.
 Ἰερώλυμος Ῥοδίου, II, 26.
 ὁ ὠβιπαλητικὸς, IX, 112.
 Ἰῆσος Τιβερίου.
 ἐν τῷ σέμματι, II, 41.
 Ἰππαρχ⊙, IX, 43.
 Ἰππαρσος, VIII, 7. 85.
 Ἰππίας, I, 24.
 Ἰππόδοτος, V, 90. VI, 85. 102. VII,
 25. 38. VIII, 43. 51. 69. 72. IX, 5.
 40. 115.
 ἐν τῷ περὶ αἰρέσεων, I, 19. II, 88.
 ἐν τῇ τῶν Φιλοσόφων ἀναγραφῇ,
 I, 42.
 Ἰπποκράτης, IX, 73.
 Ἰππώναξ, I, 84. 88. 107.
 Ἰσίδωρος Περγαμηνός, VII, 34.
 Ἰσοκράτης, V, 35.
 Ἰστρος, II, 59.
 Ἴων ὁ Χίος, I, 120. II, 23.
 ἐν τοῖς τριαγμοῖς, VIII, 8.
 Κανεύς, IV, 2.
 Καλλίας.
 ἐν πεδήτακ, II, 18.
 Καλλιμάχος, VIII, 17. IX, 23.
 ἐν τοῖς πιναξί, VIII, 86.
 ἐν τοῖς ἰαμβοῖς, I, 23. 25. 28. 29.
 ἐν τοῖς ἐπιγραμματοῦ, I, 79. II, III.
 Καρνεάδης, IV, 65. 66.
 Κασιος ὁ Σκεπτικὸς, VII, 32. 34.
 Κίβης, II, 125.
 Κερκίδας ὁ Μεγαλοπολίτης, ἢ κρης, ἐν
 τοῖς Μελαίμβοις, VI, 76.
 Κλεάνθης, VII, 41. 89. 91. 92. 127. 128.
 139. 142. 157.
 ἐν τῷ περὶ ἠδονῆς, VII, 87.
 ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτόμων, VII, 134.
 ἐν τῷ περὶ χαλκῶ, VII, 14.
 βιβλία 174. VII. & seqq.
 Κλεάνθης ὁ Πονητικὸς, IX, 15.
 Κλέαρχος, II, 30.
 ἐν τῷ Πλάτωνος ἐγκωμίῳ, III, 2.
 Κλέαρχος ὁ Φιλόσοφος, I, 81.
 Κλέαρχος ὁ Σολεύς ἐν τῷ περὶ παι-
 δείας, I, 9.
 Κλενομάχος ὁ Θάριος, II, 112.
 Κλέπταρχος ἐν τῇ δωδεκάτῃ, I, 6.
 Κλειτόμαχος, IV, 67.
 ἐν τῷ α. περὶ τῶν αἰρέσεων, II, 92.
 Κλεόβελ⊙.
 ἐπιγράμμα, I, 89.
 ἀσπγμα, I, 91.
 ἐπιστολῆ, I, 93.
 Scripta, I, 89.
 Κλεομένης.
 ἐν τῷ παιδαγωγικῷ, VI, 75.
 Κραίνως, IV, 24. 25.
 περὶ πένθους, IV, 27.
 Κράτης Ἀθηναῖος, II, 126. IV, 23.
 Κρατίτης Θηβαῖος, VI, 85. 86. 98.
 πολλοί, IV, 23.
 Κρατῖνος.
 ἐν Ἀρχιλόχῳ, I, 12.
 ἐν Κλεοβελίνακ, I, 89.

- ἐν Πυθαγορείῳ, VIII, 37.
 ἐν Ταραντίοις, *ibid.*
 ἐν τοῖς χείρωσι, I, 62.
 Ψευδοποδολιμαίω, III, 28.
 Κρίσις, VII, 62, 68.
 ἐν τῇ Διελκτικῇ τέχνῃ, VII, 71, 67.
 Κρίτων, II, 121.
 Κρότων ἐν τῷ Κατακολυμῆσιν, IX, 12.
 Κωρικῶν τίς, II, 108. IV, 20.
 Δεκάδρουμ Μιλήσιον, I, 28, 41.
 Δεμίπρωτον, IX, 30. & seqq. 46.
 Δέων, III, 62.
 Δόβων ὁ Ἀργεῖον, I, 34.
 ἐν τῷ περὶ ποιητῶν, I, 112.
 Δυκόφρων.
 ἐν Σαύροις, II, 140.
 Μενεδήμω, II, 140.
 Δύκων, V, 16.
 Διεδθηκαί, V, 69.
 ἄλλοι, V, 69.
 Λυσανίας ὁ Δισαρχικόν, VI, 23.
 Λυσίας, II, 40.
 ἐν τῷ κατὰ Νικίαν, I, 15.
 κατὰ Λιχίαν περὶ Συκοφαντίας,
 II, 63.
 Λυσίας ὁ Κεφαλαίος, III, 25.
 Λύσις ὁ Ταραντίνον, VIII, 7.
 ἐν ἐπιστολῇ πρὸς Ἰππάρχον, VIII,
 42.
 Οἱ τὰ περὶ Μάγων γράψαντες, I, 9.
 Μάινδρος.
 ἐν τῇ τῶν Φυσικῶν ἐπιτομῇ, I, 10.
 Μελάνθιον ὁ Ζωγράφον.
 ἐν τοῖς περὶ Ζωγραφικῆς, IV, 18.
 Μελέαργον, VI, 99.
 ἐν τῷ β. περὶ δόξων, II, 92.
 Μέλιος, IX, 24.
 Μέλανδρος ὁ κωμικός.
 ἐν Ἰπποκομῳ, VI, 83.
 ἐν Διδύμοις, VI, 93.
 Μένιππος, VI, 99, 100.
 ἐν τῇ Διογενεῖ πράξει, VI, 29.
 ἄλλοι, VI, 101.
 Μερόδοτος, II, 104. IX, 115.
 Μηρόδωρον.
 ἐν τῷ περὶ εὐγενείας, X, 1.
 ἐν τῷ Τιμοκράτες, X, 136.
 Βιελία, X, 24.
 Μηρόδωρον, IX, 58.
 Μητροκλή.
 ἐν ταῖς χρείαις, VI, 33.
 Μίμνερον, I, 60.
 Μίνυς, I, 27.
 Μνησίλοχον, II, 18.
 Μνησίμαχον.
 Ἐκμασίωνι, VIII, 37.
 Μόλων, III, 34.
 Μόνιμον, VI, 83.
 Μυσαίον, I, 3.
 Μυρωνιανὸς Ἀμασριανός, IV, 8.
 ἐν ὁμοίσις, III, 40.
 ἐν τοῖς ἰσορικοῖς κεφαλαίοις, X, 3.
 ἐν τῷ α. τῶν ἰσορικῶν ὁμοίων κεφα-
 λαίων, IV, 14. V, 36.
 Ναυσιφάνης, IX, 102.
 Νεάνθης, III, 3, 4. VI, 12. VIII, 55, 58.
 Νεάνθης Κυζικηνός, I, 99. III, 25. VIII,
 72. IX, 4.
 Νεόφραν Σικυανόν, II, 134.
 Νικόλαον, X, 4.
 Νικομηδῆς, IX, 15.
 Νικομαχόν, VIII, 88.
 Νικόστρατον ὁ Κλυταμνήστρα, IV, 18.
 Νεμηνίον, IX, 68, 102.
 Ζάνθον, VI, 101.
 ἐν τοῖς περὶ Ἐμποδοκλήκων, VIII, 63.
 ὁ Λυδός, I, 2.

- Ξενοκράτης, IV, 11. & seqq. IX, 19.
 Scripta, IX, 18, 19.
 ἄλλοι, IV, 15.
 Ξενοφάνης, I, 23. IX, 72.
 ἐν ἐλεγείᾳ, VIII, 36.
 ἄλλοι, IX, 20.
 Ξενοφάνης, ὁ Κολοφώνιος, I, III.
 Ξενοφῶν, II, 29, 45.
 ἐν Συμποσίῳ, II, 31, 32. VI, 14.
 Σωκράτης ἀπολογία, III, 34.
 Κύριε παιδεία, III, 34.
 ἠθικὰ ἀπομνημονεύματα, III, 34.
 Scripta, II, 57.
 Ὀλυμπιάδων ὁ Ἀθηναίων πρωστρα-
 τήσας, VI, 23.
 Ὀμηροῦ, I, 90. III, 7. VI, 85. VIII, 74.
 IX, 67.
 Ὀνείκριτος, VI, 84.
 Ὀνήτωρ, II, 114.
 ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἐκ χρηματιστάται
 ὁ σοφός, III, 9.
 Ὀρφεύς, I, 5.
 Παμφίλη, I, 24, 68.
 ἐν ὑπομνήμασι, I, 90.
 ἐν λβ. } V, 36.
 ἐν β. } I, 76.
 ἐν ε. } ὑπομνημάτων } I, 98.
 ἐν η. } II, 24.
 ἐν κε. } III, 23.
 Παιαίτιος, II, 64. III, 37. VII, 41, 92,
 142, 163.
 ἐν τῷ περὶ τῶν αἰρέσεων, II, 87.
 ὁ Στωϊκὸς ἐν τῷ περὶ εὐθυμίας, IX,
 20.
 Παμφίλιος, I, 107. IX, 22, 23.
 ἄλλος, IX, 29.
 Πασίφων ὁ Ἐσπερικὸς, II, 61. VI, 73.
 Παισαυτίας Ἡρακλείδης, IX, 15.
 Πεισιρατῶν ὁ Ἐφεσῖος, II, 60.
 Πεισιρατῶν ἐπιστολαί, I, 53.
 Περικλῆος.
 ἐπιστολαί, I, 99.
 Περσῶν, II, 61. VII, 120.
 ἐν ταῖς ἠθικαῖς σχολαῖς, VII, 28.
 ἐν ὑπομνήμασι συμποσιακῶν,
 VII, 1.
 Scripta, VII, 36.
 οἱ περὶ Πινάκων γραψαίτες VII, 188.
 Πίττακος.
 ἀδόγμα, I, 78.
 ἐπιστολαί, I, 81.
 Scripta, I, 79.
 Πλάτων, I, 29, 41, 77, 99. VII, 131.
 IX, 72.
 ἐν Μένωνι, II, 38.
 ἐν Πρωταγόρᾳ, I, 108. IX, 50, 55.
 ἐν Θεαίτητῳ, II, 18, 29. IX, 50, 55.
 ἐν Συμποσίῳ, II, 28. III, 34.
 ἐν Εὐθυδήμῳ, II, 30. IX, 52.
 ἐν τῷ σοφιστῇ, IX, 25.
 ἀπολογία, II, 39, 45. III, 34.
 φαίδωνι, II, 42.
 ἐν τῷ περὶ ψυχῆς, II, 65. III, 36.
 ἐν Ἀντισθεαῖς, III, 4. IX, 36.
 ἐν Φαίδρῳ, III, 25, 38.
 ἐπιγραμμάτια, III, 29, & seqq.
 Διαθήκαι, III, 41.
 ἠθικὰ ἀπομνημονεύματα, III, 34.
 πολιτεία, III, 34. VIII, 83.
 νόμοι, III, 34.
 ἐν Λύσιδι, III, 35.
 ἐν Παρμενίδῃ, IX, 23, 25.
 Scripta III, 57. & seqq.
 Πλάτωνες πολλοί, III, 109.
 Πλετάρχος IX, 60.
 ἐν τῷ Λυσανδρεβίῳ ἢ Σύλλᾳ IV, 4.
 Πολέμων II, 104, III, 46. IV, 18. V, 85.
 I i i 3 Πο-

Σπέυσιπωϑ, εν τῷ περὶ φιλοσόφων,
IX, 23.

εν τῷ Πλάτωνος περιδείκνω, III, 2.

Scripta, IV, 4.

ὁ ἰαῖρος, IV, 5.

Σπίνθαροϑ, V, 92.

Στησικλειδης εν τῇ τῶν ἀρχόντων κὺ-
λυμπιονικῶν ἀναγραφῇ, II, 56.

Στίλπων, II, 120.

Στράτων, V, 58. Διαθήκαι, V, 62.

ἄλλοι, V, 61.

Σφαίροϑ, VII, 159. IX, 15.

Scripta, VII, 179.

Σωσίβιοϑ ὁ Λάκων, II, 115.

Σωσίθεϑ ὁ ποιητής, VII, 172.

Σωσικράτης, I, 38. 49. 68. 75. 95. 106.

VII, 163.

εν Διαδοχαῖς, VIII, 8.

εν γ. Διαδοχῶν, VI, 13.

Σωσικράτης ὁ ῥηδοϑ, II, 84.

Σάφρων ὁ Μιμογραφοϑ, III, 18.

Σωτίων, I, 98. IX, 5. 18. 20. 21. 115.

εν β. τῶν Διαδοχῶν, II, 74.

εν β.

εν γ.

εν τῷ δ.

εν τῷ η.

εν τῷ ζ.

εν Διαδοχαῖς, V, 86. VII, 86.

εν β. τῶν Διαδοχῶν.

εν τῇ Διαδοχῇ τῶν φιλοσόφων,
II, 112.

εν τῷ ια, IX, 110.

εν τοῖς ιβ. τῶν ἐπιγραφομένων Δια-
κλείων ἐλεγχῶν, X, 4.

Ταρσικί, IV, 58.

Τηλαυγίς.

ἐπισολή, VII, 53. 74.

εν τῇ πρὸς φιλόλαον, VIII, 53.

Τιμαϑ, VIII, 10. 60. 66. 71.

εν ιε. τῶν ἰσοριῶν, VIII, 52.

εν δ. VIII, 71. 72.

εν τῇ α. καὶ β. VIII, 66.

Διὰ τ. VIII, 54.

εν τῇ ιη. VIII, 60.

εν τῇ β. I, 114.

εν ι. τῶν ἰσοριῶν, VIII, 11.

Τιμίθεϑ ὁ Ἀθηναῖϑ.

εν τῷ περὶ βίων, III, 5. IV, 4. V, 1.

VII, 1.

Τιμοκράτης, X, 4.

εν τοῖς ἐπιγραφομένοις ἐυφρασίαις,

X, 6.

εν τῷ γ. X, 23.

εν τῷ Διάνι, V, 1. 2.

Τίμων, II, 55. 62. 66. 107. 126. III, 26.

IV, 33. 34. 42. 67. V, 11. VII, 16.

161. 170. VIII, 67. IX, 6.

18. 23. 25. 40. 52. 69. 102. 107.

X, 2.

εν Σίλλοις, I, 34. II, 6. 19. VII, 15.

VIII, 36. IX, 65. 112.

εν τῷ Πύθωνι, IX, 65. 67. 76. 105.

εν τοῖς ἰνδαλμοῖς, IX, 67. 105.

εν ταῖς περὶ αἰσθήσεων, IX, 105.

εν τοῖς ἰάμβοις, IX, 110.

Ἀρκεσιλάου περὶ δειπνῶν, IX, 115.

Scripta, IX, 110. 111.

Φαβωρῖνϑ, III, 37. V, 41. IX, 29.

εν παντοδαπῇ ἰσορίᾳ, II, 1. 11. 20.

38. 40. III, 3. 19. IV, 54. 63. V, 5.

9. 77. VI, 25. 73. VIII, 15. 83.

IX, 34. 50. 87.

εν η. παντοδαπῆς ἰσορίας, III, 24.

VIII, 47.

εν α.

- Ἀπολλωνίου ὁ Νικαεὺς, IX, 109.
 Ἀπολλώνιος, VII, 28. ὁ Τύριος, VII, 1, 6,
 24. ἐν ἀ. παρὶ Ζήνων, VII, 2.
 Ἀρισταγόρας, I, 11.
 Ἀρισταγόρας ὁ Μιλήσιος, I, 72.
 Ἀρίστιππος, VIII, 60.
 παρὶ τῆ ἡδονῆς, X, 4.
 ἐν ἀ. παρὶ παλαιᾶς τροφῆς, I, 96.
 V, 3.
 ἐν δ. περὶ παλαιᾶς τροφῆς, II, 23,
 48. III, 29. IV, 19. V, 39.
 Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος.
 ἐν τῷ περὶ Φυσιολογιῶν, VIII, 21.
 Scripta, II, 83.
 Ἀριστόξενος, I, 42. II, 19. III, 8, 37.
 VIII, 1, 7, 20, 79, 82.
 ἐν τῷ Πλατωνῶν βίῳ, V, 35.
 ἐν ἰ. παιδευτικῶν νόμων, VIII, 15.
 ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι, IX, 40.
 ἐν τοῖς ἀποράθῃ, I, 107, 108.
 ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου καὶ τῶν γνο-
 ρίμων αὐτοῦ, I, 118.
 Ἀριστόξενος ὁ Σπινθάριος, II, 20.
 Ἀριστόξενος ὁ Μυσικός, V, 92. VIII, 13.
 Ἀριστοτέλης, I, 24, 98, 99. II, 23, 26,
 45, 55. III, 80. VIII, 19, 36, 52,
 63, 74. IX, 25, 82.
 ἐν τῷ μαγικῷ, I, 1, 8.
 ἐν τῷ ζ. τῶν ἠθικῶν, V, 21.
 ἐν τῷ α. παρὶ ποιητῶν, III, 48. VIII, 57.
 ἐν τῷ γ. παρὶ ποιητικῆς, II, 46.
 ἐν τῷ σοφιστῇ, VIII, 57.
 ἐν Δηλίων πολιτείᾳ, VIII, 13.
 ἐν τῷ παρὶ τῶν κυάμων, VIII, 34.
 ἐν ἐπιτομῇ τῶν ῥητορικῶν, II, 104.
 ἐν τῷ παρὶ παιδείας, IX, 52.
 ἐν ὕμνῳ, V, 7.
 Διφθέκῃ, V, 11.
 Scripta, V, 22, & seqq.
 ἄλλοι, V, 35.
 Ἀριστοφάνης, IV, 18, 19:
 . Νεφέλαις, II, 18, 20, 27, 28.
 Ἡρώσι, VIII, 34.
 Ἀριστοφάνης ὁ Γραμματικὸς, III, 61.
 X, 13.
 Ἀριστοφῶν Πυθαγοριστῇ, VIII, 38.
 Ἀρίτων, IV, 33. VIII, 11.
 ὁ Κεῖος, V, 64.
 ὁ Χίος, IV, 40. VII, 160.
 ἐν τῷ παρὶ Ἡρακλείτου, IX, 5.
 Libri ejus, VII, 163.
 ἄλλοι, VII, 164.
 Ἀρκεσίλαος.
 ἐν ἐπιγράμμασι, IV, 30. & seqq.
 ἐπιστολῇ, IV, 44.
 ἐν ἰστορίᾳ, V, 42.
 ἄλλοι, IV, 45.
 Ἀρμενίδωρος ὁ Διπλαρικὸς, IX, 53.
 ἐν τῷ πρὸς χριστιανῶν, *ibid.*
 Ἀρχέδημος, VI, 40, 68, 84, 88, 134.
 ἐν τῇ παρὶ Φωνῆς, VII, 55.
 ἐν τινὶ περὶ σοικείων, VII, 136.
 Ἀρχέλαος, II, 17.
 Scripta VI, 15,
 ἄλλοι, VI, 19.
 Ἀρχέτιμος ὁ Συρακεσίος, I, 40.
 Ἀρχίλοχος, IX, 71.
 Ἀρχύτας Ταραντῖνος ἐν ἐπιστολῇ
 πρὸς Διονυσίον, III, 22, 79.
 πρὸς Πλάτωνα, VIII, 80.
 ἄλλοι, VIII, 82.
 Ἀσκανίος ὁ Ἀβδηρῆτης, IX, 61.
 Ἄτων Κροτωνιάτης, VIII, 7.
 Αὐλοδωρὸς Ἐπικύριος, V, 92.
 Ἀχαιοί.
 ἐν ἠθικῶν, VI, 99.

- Ἀχαιοί.**
 σαβυρική Ὀμφάλη, II, 133.
Βίας, I, 85.
 ἀδόκιμα, *ibid.*
Βίων, IV, 47.
 ἐν ταῖς Διαιρηταῖς, II, 77.
 ἄλλοι, IV, 58.
Βόηθος, VII, 54, 142.
 ἐν τῇ περὶ Φυσεως, VII, 148.
 ἐν ἰα. περὶ εἰμαρμείης, VII, 149.
Γλαῦκος, VIII, 52.
 Γλαῦκος ὀργῆνος, IX, 38.
Γλαῦκων, II, 124.
Γοργίας ὁ Λεοντίνος, VIII, 58.
Δαίδακος ὁ Πλάτωνικός, I, 30.
 Δάμειν ὁ Κυρηναῖος, I, 40.
Δεναρχος.
 ἐν τῷ πρὸς Ξενοφῶν ἰα ἀποσασίς, II, 52.
Δείων.
 ἐν ἑ. ἰσορῶν, I, 8.
Δημήτριος, I, 114. IX, 40.
Δημήτριος ὁ Μάγνης, II, 52, 56, 57.
 VI, 84, 88. X, 13.
 ἐν τοῖς ὁμονύμοις, I, 38, 79, 112. V, 3.
 75, 89. VI, 79. VII, 31, 169, 183.
 VIII, 84, 85. IX, 15, 27, 35, 36.
Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς, I, 2. II, 44.
 ἐν τῇ Σωκρατικῆς ἀπολογία, IX, 15,
 37, 57.
 ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων ἀναγεραφῆ, II, 7.
 ἐν τῷ περὶ γῆρας, II, 13. IX, 20.
 Scripta, V, 80.
 ἄλλοι, V, 83.
Δημήτριος ὁ Βυζάντιος, II, 20.
Δημόδοκος ὁ Ἀλέριος, I, 84.
Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρῆτης, I, 22, 23. IX,
 41, 44, 72. περὶ αἰτόμων, X, 4.
 Scripta, IX, 46. & seqq.
 ἄλλοι, IX, 49.
Δημόκριτος ὁ Τροικῆσιος, VIII, 74.
 ἐν τῷ κατὰ σοφιστῶν βιβλίῳ, *ibid.*
Δίδυμος.
 ἐν συμποσιακοῖς, V, 76.
Διευχίδας.
 ἐν ἑ. Μεγαρικῶν, I, 57.
Δικαίσερχος, I, 40, 41. III, 38, 46.
 VIII, 40.
 ἐν ἰα. περὶ βίων, III, 40.
Διογένης, VII, 84, 88.
Διογένης Πτολεμαεὺς, VII, 41.
Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης, IX, 57.
Διογένης ὁ Βαβυλωνίος, VII, 39, 55, 57.
 ἐν τῇ περὶ Φωνῆς τέχνῃ, VII, 55, 57.
 ἐν τῇ Διαλεκτικῇ τέχνῃ, VII, 71.
Διογένης ὁ Κυνικός, II, 112. VII, 131.
 ἐν τῷ ποδαλῷ, VI, 20.
 ἐν Θυίῃ, VI, 73.
Scripta, VI, 80.
 ἄλλοι, VI, 81.
Διογένης ὁ Ταρσεύς, X, 25.
 Ἐπιλέκτες σχολᾶς ἐγραψεν, *ibid.*
Διογένης ὁ Ἐπιχρεῖος.
 ἐν τῇ ἰα. τῶν ἐπιλέκτων, X, 96.
 ἐν τῷ ἑ. X, 119.
 ἐν τῷ ἰβ. X, 118.
 ἐν τῷ ἰγ. X, 136.
 ἐν τῷ κ. X, 137.
 ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῶν Ἐπιχρεῶν ἠθικῶν
 δογματῶν, X, 118.
Διόδοτος γραμματικός, IX, 15.
Διόδωρος.
 ἐν ἰα. ἀπομνημονευμάτων, IV, 2.
Διόδωρος ὁ Ἐφέσιος, VIII, 70.
Διοκλῆς, VI, 12, 13, 20, 36, 87, 91,
 99, 103. VII, 166, 179, 182.
 IX, 61, 65, X, 12.

enim, præter lacunas hinc inde obvias, libri duo primores cum tertii principio, quæ jactura utcunque in editionibus refarcita est ex *epitome hujus operis* e) confecta ante annos circiter sexcentos à Grammatico quodam CPolitano (*Hermolaum*, à quo Stephanus Byzantinus contractus est, parum accurate appellat Raphaël f) Volaterranus) cujus etiam argumentum libro primo præfigitur. Lacunam bene magnam libro XV. non longe à fine in antiquioribus editionibus occurrentem, primus è MS. codice Farnesiano g) supplevit Guil. Canterus lib. 9. novarum lect. additis Jos. Scaligeri castigationibus. Athenæo licet nominatenus haut laudato, plus simplici vice usus est eidem suppar Ælianus, ut ad hu-

duam inquisitionem *ὀνοματοθήρης & κειτέκτετος* ab Athenæo appellatus, à Cujacio autem male ni fallor confusus cum Ulpiano Jcto lib. 24. c. 39. Obs. Denique Medicis *Daphno* Ephesio, *Galeo* Pergameno, & *Rufino* Nicaënsi, Musicoque *Alexida* Alexandrino. *Arriano* præterea & *Udro* & *Palamede* ac *Myrtilo* Theſſalo. Hi occasione potus ciborumque appositorum jucundos & plenos urbani salis & apertorum jocularum, sed non minus curiosissimæ ac maxime reconditæ doctrinæ sermones cædunt, ac tot laudant loca scriptorum omnis generis propemodum octingentorum, (utinam semper accurate) ut res non adeo spisse coacervari optet Gaddius de scriptoribus non Eccl. T. 1. p. 50. seq. & viro acerrimi judicii Rolando Maresio, hoc ipso nomine fictio Athenæi absurda visa fuerit, quod incredibile sit talia eo modo & in uno convivio tractata, vel tot auctorum & tanta loca quenquam memoria tenere Epist. 49. ad Nic. Heinsium p. 222. Simile judicium eodem in loco vir doctus fert de libris Justi Lipsii, dialogorum more conscriptis, quale etiam de Laur. Begeri scriptis ferret aliquis Maresio similis, licet in utroque summi ingenii viro eruditio pariter sit admiranda. De Bassompierii memoris non minus incredibile visum est Busio Rabutino (vide personati Vigoullii Marvillii miscellanea T. 2. p. 80.) quod præ se ferant ex sola memoria *recollecta* ac descripta, quicquid dixerit feceritque per totos retro triginta annos.

e) Eustathius quoties Athenæo ad Homerum utitur, utitur autem sæpissime, jam sub nomine Athenæi, jam sub nomine *Δεσποσσοφισῆ*, non ipsum Athenæi opus, sed epitomen sive auctorem *παρεμβολῶν* ad manus habuit, ut observatum Rich. Bentleio diff. de Epistolis Phalaridis p. 30 & 131. Hæc epitome MSta fuit apud Marcum Musurum primum Athenæi editorem, tum & apud Is. Casaubonum, qui eam ab Hæschelio (vide Casauboni Epist. 26.) acceperat, auctoriq; nec eruditionis denegat testimonium, nec excusare interdum negligentiam potest. Delitescit adhuc in variis Bibliothecis inedita, exceptis libris primis duobus & parte tertii, qui pridem editi sunt, & quibus defectum ipsius Athenæi Musurus primus merito supplevit.

f) Decepit Volaterranus Carolum Stephanum, Nic. Lloydium, Joh. Jac. Hofmannum, Mereriumque, ut affirmarent à Svida auctorem Epitomes Athenæi vocari Hermolaum Byz. & quod pejus est nonnulli ex illis traderent solam epitomen nobis superesse atque relictam esse, integro opere Athenæi deperdito. Hallucinationes hæc ante me notavit P. Baylius T. 1. Lexici p. 404. seq.

g) Vide Hieronymum Mercurialem lib. 1. Var. Lect. c. 21.

- πρὸς ἰδομένηα, X, 22.
 ἐν β'. σοιχειώσεων, X, 44.
 ἐν τῇ πρὸς Εὐρύδικον ἐπιστολῇ, X, 13.
 Κανῶν, X, 14, 30, 31.
 Διαδήμαι, X, 16. & seq.
 πολλοί, X, 26.
 Ἐπίκλησις, X, 6.
 Ἐπιμνήδης.
 Scripta I, III, III.
 ἐπιστολῇ, I, III.
 Ἐπίχαρμῶν Κωμωδοποιῶς, III, 9, 10, 13,
 16, 17.
 Scripta, VIII, 78.
 Ἐρασίραϊς, VII, 186.
 ἰατροί, I, 119. VI, 88. VIII, 47.
 Ἐρατοσθένης.
 ἐν τῷ περὶ πλεῖστα καὶ πενίας, IX, 66.
 ἐν ἡ. περὶ τῆς ἀρχαίας κωμωδίας,
 VII, 5.
 ἐν Ὀλυμπιονίκαις, VIII, 51.
 ἐν τοῖς πρὸς Βάτων, VIII, 89.
 Ἐρμαχῶν, X, 15.
 βιβλία, X, 25.
 Ἐρμπαπῶν, I, 72, 101, 117. II, 109,
 120, 142. III, 2. IV, 44. V, 41,
 67, 78, 91. VI, 2, 99. VII, 184.
 VIII, 1, 40, 41, 51, 56, 69, 85.
 IX, 4, 27, 43. X, 2.
 ἐν τῷ περὶ Θεοφράστου, II, 55.
 ἐν β'. περὶ Πυθαγόρου, VIII, 10.
 ἐν τῷ α'. περὶ μάγων, I, 8.
 ἐν τοῖς βίοις, I, 33. II, 13. V, 2.
 ἐν τῷ περὶ τῶν σοφῶν, I, 42.
 ἐν τῷ περὶ Ἀριστοτέλους, V, 1.
 ἐν δ'. περὶ σοφῶν, VIII, 88.
 Ἐρμόδωρον, I, 8. II, 106. III, 6.
 ὁ Πλατωνικός ἐν τῷ περὶ μαθημα-
 τῶν, I, 2.
- Ἐυάνθης Μιλήσιος, I, 29.
 Ἐυβελῶν.
 ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Διογένης πρῶ-
 σης, VI, 30.
 Ἐυβελίδης, II, 41. VII, 187.
 ἐν τῷ περὶ Διογένης, VI, 20.
 Ἐυδημος ὁ Ῥόδιος, I, 9.
 Ἐυδοξος ἐν γῆς περιόδῳ, I, 8.
 ἐν τῇ α'. περιόδῳ, IX, 83.
 Ὀκλαεληθῆς, VIII, 87.
 ἐν γῆς περιόδῳ, VIII, 90.
 πολλοί, VIII, 89.
 Scripta VIII, 89.
 Ἐυδραμος, VII, 39.
 ἐν τῇ ἡθικῇ σοιχειώσει, VII, 39.
 Ἐυθύφρων ὁ Ἡρακλειδῶν Ἑ Ποσειδῶν,
 I, 107.
 Ἐυκλείδης, II, 107.
 Ἐυμηλῶν ἐν ε'. τῶν ἰσοριῶν, V, 6.
 Ἐυπολιτοῦ.
 ἐν κολαξί, IX, 50.
 ἐν ἀσρατέυτοκ, III, 7.
 Ἐυριπίδης, I, 76. VII, 23. IX, 71.
 ἐν τῇ Ἀνυγῇ, II, 23.
 ἐν τῷ Παλαμῆδει, II, 44.
 ἐν Λυκαμείῳ, III, 63.
 ἐν Ἰξίονι, IX, 55.
 Μηδεία, II, 134.
 Βελλεροφόντη, IV, 26.
 Ἀνδρομέδῃ, IV, 29.
 Φαίδωνι, II, 10.
 Ἐυφαιῖος ἐν ἰσορίαις, II, 141.
 Ἐυφαιῖος Ὀλυθῆς, II, 110.
 Ἐυφορίων, III, 37. IX, 56.
 Ἐυφορος, I, 40, 41.
 Ἐφορος, I, 96, 98.
 ἐν κέ, II, 45.

notis Athenæus latine emendatus recusus est Lugd. A. 1583. fol. & licet non omne punctum tulit Dalechampius, à Casaubono etiam hinc inde non præter rem reprehensus, majorem tamen longe industriam probavit Veneto interprete, & per triginta paulo minus annos hunc factum suum quantum per frequentissimas ægotantium visitationes facere potuit horis subsicivis expolivit. Postea A. 1597. fol. versioni Dalechampii notisque à Commelino recusis accessit præter græcum textum ex Codd. Palatinæ, Vaticanæ aliarumque Bibliothecarum MSS, ab *J. Casaubono* emendatum, eruditissimus in Athenæum ejusdem Casauboni commentarius. Atque ita Athenæus cum Dalechampii versione notisque & Casauboni commentariis iterum præla subiit Lugduni 1612. fol. 2. Vol. iterumque A. 1657. in qua editione accessit præter observationes pauculas virorum illustrium L. I. & *Pauli Fermat* Senatorum Tolosanorum in quædam loca Athenæi, index scriptorum Athenæo laudatorum in prioribus græco latinis ommissus, & longe quam in græca Basileensi plenior.

Denique quinque primos libros Gallice à se translato vulgavit *Marollefius* Paris. 1680. 4to.

VII. Scripsit & alia Athenæus, ex quibus lib. 5. p. 211. memorantur libri de Regibus Syriæ: *περὶ τῶν (Δημητρίου) ἱστορίων οἱ ἑταίροι ἀπὸ τῆς Ἀθηνῶν ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ βασιλευσάντων.* Equidem alium Athenæum Diodoro Siculo laudatum innui hoc loco, non Navcratitem existimabat Paulus Colomesius notis ad Gyraldi dialogos de poetis p. 420. Sed verisimillimum est à dipnosophista qui loquens inducitur *ἑταίρον* vocari non alium quam convivam suum. Unde à Colomesii sententia recte etiam recessere clarissimi Actorum eruditorum *collectores* A. 1696. p. 233. Præterea Vossius lib. 2. de Hist. Græcis c. 15. observat Athenæum collegisse historias ducum qui singulari certamine pugnantibus exercitibus suis salutem attulere. Verba Athenæi hæc sunt lib. 4. p. 155. *ὅτι ἢ καὶ οἱ ἐνδοξοὶ καὶ οἱ ἡγέμονες ἐμονομάχων καὶ ἐκ πρῶτης ἐτῆ ἐποίον, ἐν ἄλλοις εἰρηκαίμην.*

VIII. Mich. Neander in prolegomenis ad *Gnomologiam* ex Stobæo collectam p. 11. affirmat existare etiam Athenæi nostri paraphrasin in Nicandri *Alexipharmaca*, & de machinis bellicis. Sed scholia in Nicandrum ab aliis tribui Athenæo Attalensi Medico jam supra dixi, & liber de machinis longe antiquiorem auctorem agnoscit Athenæum, æqualem Archimedis, qui librum suum inscripsit *M. Marcello* Syracusarum expugnatori. Vide supra lib. 3. cap. 24.

- Θρασίβηλος.
 ἐπιστολῆ, I, 100.
 Θρασύλλος αὐτ' Θρασύλαος, III, 1. 50.
 βί. IX, 37.
 ἐν τοῖς πρὸ τ' ἀναγνώσεως τῶν Δη-
 μοκρίτου βιβλίων, IX, 41.
 Ἰδομένης, II, 20. 60. III, 36.
 ἐν τοῖς περὶ τῶν Σωκρατικῶν, II, 20.
 Ἰερώνυμος, I, 17. VIII, 20. 57. 58.
 IX, 16.
 ἐν τῷ περὶ ἐποχῆς, II, 105.
 ἐν τῷ β'. τῶν ἀποράδην ὑπομημα-
 των, I, 26. II, 14.
 Ἰερώνυμος Ῥοδίου, II, 26.
 ὁ ὠπειραητικὸς, IX, 112.
 Ἰῆσος Τιβερίου.
 ἐν τῷ σέμματι, II, 41.
 Ἰππαρχος, IX, 43.
 Ἰππαρσος, VIII, 7. 85.
 Ἰππίας, I, 24.
 Ἰππόβοτος, V, 90. VI, 85. 102. VII,
 25. 38. VIII, 43. 51. 69. 72. IX, 5.
 40. 115.
 ἐν τῷ περὶ αἰρέσεων, I, 19. II, 88.
 ἐν τῇ τῶν Φιλοσόφων ἀναγραφῇ,
 I, 42.
 Ἰπποκράτης, IX, 73.
 Ἰππώναξ, I, 84. 88. 107.
 Ἰσίδωρος Περγαμηνός, VII, 34.
 Ἰσοκράτης, V, 35.
 Ἰστρος, II, 59.
 Ἴων ὁ Χίος, I, 120. II, 23.
 ἐν τοῖς τριαγμοῖς, VIII, 8.
 Κανεύς, IV, 2.
 Καλλίας.
 ἐν πεδήτακ, II, 18.
 Καλλίμαχος, VIII, 17. IX, 23.
 ἐν τοῖς πίναξι, VIII, 86.
 ἐν τοῖς ἰάμβοις, I, 23. 25. 28. 29.
 ἐν τοῖς ἐπιγραμμάσῳ, I, 79. II, 111.
 Καρνεάδης, IV, 65. 66.
 Κασιος ὁ Σκεπτικός, VII, 32. 34.
 Κίβης, II, 125.
 Κερσίδης ὁ Μεγαλοπολίτης, ἢ κρης, ἐν
 τοῖς Μελαίμβοις, VI, 76.
 Κλαύδης, VII, 41. 89. 91. 92. 127. 128.
 139. 142. 157.
 ἐν τῷ περὶ ἠδονῆς, VII, 87.
 ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτόμων, VII, 134.
 ἐν τῷ περὶ χαλκῆ, VII, 14.
 βιβλία 174. VII. & seqq.
 Κλαύδης ὁ Ποντικός, IX, 15.
 Κλέαρχος, II, 30.
 ἐν τῷ Πλάτωνος ἐγκωμίῳ, III, 2.
 Κλέαρχος ὁ Φιλόσοφος, I, 81.
 Κλέαρχος ὁ Σολεύς ἐν τῷ περὶ παι-
 δείας, I, 9.
 Κλεόμαχος ὁ Θάριος, II, 112.
 Κλείταρχος ἐν τῇ δωδεκάτῃ, I, 6.
 Κλετομαχος, IV, 67.
 ἐν τῷ α. περὶ τῶν αἰρέσεων, II, 92.
 Κλεόβηλος.
 ἐπιγράμμα, I, 89.
 ἀπύγμα, I, 91.
 ἐπιστολῆ, I, 93.
 Scripta, I, 89.
 Κλεομένης.
 ἐν τῷ παιδαγωγικῷ, VI, 75.
 Κραίνης, IV, 24. 25.
 περὶ πένθους, IV, 27.
 Κράτης Ἀθηναῖος, II, 126. IV, 23.
 Κράτης Θεβαῖος, VI, 85. 86. 98.
 πολλοί, IV, 23.
 Κρατῖνος.
 ἐν Ἀρχιλόχῳ, I, 12.
 ἐν Κλεοβελίνακ, I, 89.

- Ξενοκράτης**, IV, 11. & seqq. IX, 19.
Scripta, IX, 18, 19.
ἄλλοι, IV, 15.
Ξενοφάνης, I, 23. IX, 72.
ἐν ἐλεγείᾳ, VIII, 36.
ἄλλοι, IX, 20.
Ξενοφάνης, ὁ Κολοφώνιος, I, III.
Ξενοφῶν, II, 29, 45.
ἐν Συμποσίῳ, II, 31, 32. VI, 14.
Σωκράτους ἀπολογία, III, 34.
Κύρια παιδεία, III, 34.
ἠθικὰ ἀπομνημονεύματα, III, 34.
Scripta, II, 57.
Θλυμπιάδωρ ὁ Ἀθηναίων πρωστρα-
τήσας, VI, 23.
Θμηρ, I, 90. III, 7. VI, 85. VIII, 74.
IX, 67.
ὄντοίκριτος, VI, 84.
ὄνητωρ, II, 114.
ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐκχημαζήσται
ὁ σοφός, III, 9.
ὄρφεύς, I, 5.
Παμφίλη, I, 24, 68.
ἐν ὑπομνημασι, I, 90.

ἐν λβ.	}	ὑπομνημάτων	V, 36.
ἐν β.			I, 76.
ἐν ε.			I, 98.
ἐν η.			II, 24.
ἐν κε.			III, 23.

Παιαίτι, II, 64. III, 37. VII, 41, 92,
142, 163.
ἐν τῷ περὶ τῶν αἰρέσεων, II, 87.
ὁ Στωϊκὸς ἐν τῷ περὶ εὐθυμίας, IX,
20.
Παρμενίδης, I, 107. IX, 22, 23.
ἄλλος, IX, 29.
Πασίφων ὁ Ἐρετρικός, II, 61. VI, 73.
Παυσανίας Ἡρακλεΐτιδος, IX, 15.
Πεισιπρατ ὁ Ἐφεσῖος, II, 60.
Πεισιπρατὶ ἐπιστολαί, I, 53.
Περικλῆος.
ἐπιστολαί, I, 99.
Περσαῖος, II, 61. VII, 120.
ἐν ταῖς ἠθικαῖς σχολαῖς, VII, 28.
ἐν ὑπομνημασι συμποσιακῶς,
VII, 1.
Scripta, VII, 36.
οἱ περὶ Πλάτων γραψάντες VII, 188.
Πίττακος.
ἀδόγμα, I, 78.
ἐπιστολαί, I, 81.
Scripta, I, 79.
Πλάτων, I, 29, 41, 77, 99. VII, 131.
IX, 72.
ἐν Μένωνι, II, 38.
ἐν Πρωταγόρᾳ, I, 108. IX, 50, 55.
ἐν Θεαίητῳ, II, 18, 29. IX, 50, 55.
ἐν Συμποσίῳ, II, 28. III, 34.
ἐν Εὐθυδήμῳ, II, 30. IX, 52.
ἐν τῷ σοφιστῇ, IX, 25.
ἀπολογία, II, 39, 45. III, 34.
φαίδωνι, II, 42.
ἐν τῷ περὶ ψυχῆς, II, 65. III, 36.
ἐν Ἀντισθενείῳ, III, 4. IX, 36.
ἐν Φαίδρῳ, III, 25, 38.
ἐπιγραμμάτια, III, 29, & seqq.
Ἀλκιμαχίου, III, 41.
ἠθικὰ ἀπομνημονεύματα, III, 34.
πολιτεία, III, 34. VIII, 83.
ρόμοι, III, 34.
ἐν Λύσιδι, III, 35.
ἐν Παρμενίδῃ, IX, 23, 25.
Scripta III, 57. & seqq.
Πλάτωνος πολλοί, III, 109.
Πλάταρχος IX, 60.
ἐν τῷ Λυσάνδρου βίῳ ἢ Σύλλα IV, 4.
Πολέμων II, 104, III, 46. IV, 18. V, 85.

I i i 3

Πο-

Σπένσιπω⊙ ἐν τῷ περὶ Φιλοσόφων,
 IX, 23.
 ἐν τῷ Πλάτωνος περιδείκνω, III, 2.
 Scripta, IV, 4.
 ὁ ἰαῖρος, IV, 5.
 Σπίνθαρο⊙, V, 92.
 Στησικλείδης ἐν τῇ τῶν ἀρχαίων κῶ-
 λυμπιονικῶν ἀναγραφῇ, II, 56.
 Στίλπων, II, 120.
 Στράτων, V, 58. Διαθήκαι, V, 62.
 ἄλλοι, V, 61.
 Σφαῖρα⊙, VII, 159. IX, 15.
 Scripta, VII, 179.
 Σωσίβι⊙ ὁ Λάκων, II, 115.
 Σωσίθε⊙ ὁ ποιητής, VII, 172.
 Σωσικράτης, I, 38. 49. 68. 75. 95. 106.
 VII, 163.
 ἐν Διαδοχαῖς, VIII, 8.
 ἐν γ. Διαδοχῶν, VI, 13.
 Σωσικράτης ὁ ῥηδο⊙, II, 84.
 Σώφρων ὁ Μιμογράφος⊙, III, 18.
 Σωτίων, I, 98. IX, 5. 18. 20. 21. 115.
 ἐν β. τῶν Διαδοχῶν, II, 74.
 ἐν β. }
 ἐν κγ. } ἡ Διαδοχῆς { I, 1. 6.
 ἐν τῷ δ. } VI, 26.
 ἐν τῷ η. } VIII, 183.
 ἐν τῷ ζ. }
 ἐν Διαδοχαῖς, V, 86. VIII, 86.
 ἐν β. τῶν Διαδοχῶν.
 ἐν τῇ Διαδοχῇ τῶν Φιλοσόφων,
 II, 112.
 ἐν τῷ ια', IX, 110.
 ἐν τοῖς ιβ'. τῶν ἐπιγραφομένων Διο-
 κλείων ἐλεγχῶν, X, 4.
 Τασικρι, IV, 58.
 Τηλαυγίς.
 ἐπισολή, VIII, 53, 74.

ἐν τῇ πρὸς Φιλόλαον, VIII, 53.
 Τιμακ⊙, VIII, 10. 60. 66. 71.
 ἐν ιε. τῶν ἰσοριῶν, VIII, 52.
 ἐν δ. VIII, 71. 72.
 ἐν τῇ α. καὶ β. VIII, 66.
 Δια τ' θ. VIII, 54.
 ἐν τῇ ιη. VIII, 60.
 ἐν τῇ β. I, 114.
 ἐν ι. τῶν ἰσοριῶν, VIII, 11.
 Τιμίθε⊙ ὁ Ἀθηναῖος⊙.
 ἐν τῷ περὶ βίων, III, 5. IV, 4. V, 1.
 VII, 1.
 Τιμοκράτης, X, 4.
 ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις ἐμφαντοῖς,
 X, 6.
 ἐν τῷ γ. X, 23.
 ἐν τῷ Διῶνι, V, 1. 2.
 Τίμων, II, 55. 62. 66. 107. 126. III, 26.
 IV, 33. 34. 42. 67. V, 11. VII, 16.
 161. 170. VIII, 67. IX, 6.
 18. 23. 25. 40. 52. 69. 102. 107.
 X, 2.
 ἐν Σίλλοις, I, 34. II, 6. 19. VII, 15.
 VIII, 36. IX, 65. 112.
 ἐν τῷ Πυθωνί, IX, 65. 67. 76. 105.
 ἐν τοῖς ἰνδαλμοῖς, IX, 67. 105.
 ἐν ταῖς περὶ αἰσθήσεων, IX, 105.
 ἐν τοῖς ἰάμβοις. IX, 110.
 Λεκεσίλας περὶ δειπνῶν, IX, 115.
 Scripta, IX, 110. 111.
 Φαβωρῖν⊙, III, 37. V, 41. IX, 29.
 ἐν παντοδαπῇ ἰστορίᾳ, II, 1. II, 20.
 38. 40. III, 3. 19. IV, 54. 63. V, 5.
 9. 77. VI, 25. 73. VIII, 15. 83.
 IX, 34. 50. 87.
 ἐν ἡ. παντοδαπῆς ἰστορίας, III, 24.
 VIII, 47.
 ἐν α'.

- ἐν α'. ἀπομνημονευμάτων, I, 79. II, 23,
 39, 40. III, 19, 25. V, 76. IX, 20.
 ἐν τῷ β'. ἀπομν. &c. IV, 5. VI, 89.
 ἐν γ'. ἀπομνημονευμάτων, III, 40.
 VIII, 12.
 ἐν τῷ γ'. ἀπομ. &c. VIII, 12.
 ἐν τῷ ε'. ἀπομ. &c. III, 62. IX, 23.
 ἐν ἀπομνημονεύμασι, III, 48. VIII,
 53, 73, 90.
 Φαίδων, II, 105.
 Φανίας Ἐρέσιος, II, 65.
 ἐν τῷ περὶ Σικελικῶν, VI, 8.
 ἐν τῷ α'. τῶν Ποσειδωνίων σχολῶν,
 Φανόδικος, I, 31, 82, 83. (VII, 41.
 Φερεκύδης Σύριος, I, 119.
 ἐπιστολῇ, I, 122.
 Φιλήμων ὁ Κωμικὸς, VI, 87.
 ἐν Φιλοσόφοις, VII, 27.
 Φίλισκος ὁ Αἰγινήτης, VI, 73.
 Φίλιππος ὁ Μεγαρικὸς, II, 113.
 Φίλιππος ὁ Ὀπάντιος.
 Ἐπινομίς, III, 37.
 Φιλόλαος, VIII, 84.
 Φιλόδημος, X, 24.
 ὁ Ἐπιχέρειος ἐν τῷ β'. τῶν Φιλοσό-
 φων συνήξεως, X, 3.
 Φιλόχορος, II, 44. IX, 55.
 Φίλων, III, 40. ὁ Ἀθηναῖος, IX, 67.
 Φλέγων.
 ἐν τῷ περὶ μακροβίων, I, III.
 Φρύνηχος, IV, 20.
 Φύλαρχος, IX, 115.
 Φυσικῶν τις, X, 90.
 Φῶκος.
 ναυτική ἀερολογία, I, 23.
 Χαμαιλέων, III, 46. V, 92.
 Χίλων.
 Χοίσιος, I, 24.
 ἐπιστολῇ, I, 73.
 Χρυσίππος, VII, 57, 62, 65, 68, 79, 84,
 89, 92, 102, 127, 129, 151, 157.
 ἐν α'. παροιμιῶν, VII, 1.
 τῷ περὶ πολιτείας, VII, 131, 138.
 ἐν τοῖς διαλεκτικῶς ὅροις, VII, 67.
 τῷ α'. τῶν Φυσικῶν, VII, 29, 134,
 136, 141, 142.
 τῇ β'. περὶ Ψυχῆς, VII, 50.
 ἐν τῇ β'. τῶν Φυσικῶν, VII, 54.
 ἐν τῇ β'. τῶν Φυσικῶν, VII, 55, 157.
 ἐν τῷ περὶ ὄρων, VII, 60.
 τῷ α'. περὶ λόγου, VII, 39, 54.
 ἐν ταῖς διαλεκτικαῖς τέχναις, VII, 71.
 ἐν τῷ α'. περὶ τελῶν, VII, 84, 87, 91.
 ἐν τοῖς περὶ τῆς καλῆς, VII, 101, 122.
 ἐν ταῖς περὶ ἠθοῦς, VII, 103.
 ἐν τῷ περὶ παιδῶν, VII, 110.
 ἐν τῷ α'. περὶ βίων, VII, 121, 129.
 ἐν τῷ περὶ ἑκείνης καχῆσαι.
 Ζήνωνα ὀνόμασι, VII, 122.
 ἐν τῷ δ'. τῶν ἠθικῶν ζητημάτων,
 VII, 120.
 ἐν τῷ α'. περὶ δικαιοσύνης, VII, 129.
 ἐν τῷ περὶ ἐρωτος, VII, 130.
 ἐν τῷ α'. περὶ θεῶν, VII, 148.
 ἐν τῷ α'. περὶ ἀρετῶν, VII, 125, 127.
 ἐν τῷ περὶ κενῆς, VII, 140.
 ἐν τοῖς περὶ εἰμαρμάτων, VII, 149.
 ἐν τῷ β'. περὶ Μαιτικῆς, VII, 149.
 ἐν γ'. τῶν Φυσικῶν, VII, 150, 151.
 περὶ τῶν ἀρχαίων Φυσιολόγων, VII,
 187. (188.
 περὶ τῶν μὴ δι. ἑαυτὰ αἰρετῶν, VII,
 ἐν τῷ γ'. περὶ δικαίας, VII, 188.
 ἐν τῷ β'. περὶ ἐπιτηχορμῆς, VII, 188.
 ἐν τῷ α'. περὶ προνοίας, VII, 139, 142.
 Ἐπιστόλια, X, 3.
 Scripta, VII, 190. & seqq.
 ἄλλοι, VII, 186.

CAPUT XX.

De OPPIANO ET ATHENÆO.

Oppiani ætas. 1. ἀλιευτικά & κυνηγετικά. 2. Horum editiones. 3. Ubi & de Græcis in illa scholiis. 4. ἱζηυτικά & Eusebii paraphrasis. 4. Athenæus. 5. Plures hoc nomine id. Athenæi Dipsosophsica. 6. Eorum interpretes & editiones ac Græca Epitome. 7. Scripta Athenæi deperdita. 8. Index scriptorum ab Athenæo allegatorum. 9.

I.

OPPIANUS a) Anazarbeus, b) Cilix, matre Zenodota, patre Agefilao viro opulento & Philosophiæ dedito, qui cum Imperatori L. Septimio Severo Anazarbum venientem cum reliquis civibus obviam ire neglexisset, ab eo in Insulam maris Adriatici Meliten sive Maltam relegatus est. Filius à patre in bonis litteris enutritus ejusque in exilio comes animum ad Poësin appulit & poëma de piscatione obtulit sive eidem Imperatori Severo, ut Sozomenus c) auctor est, sive ut alii d) testantur & inspectio

K k k k

ipfa

- a) Alius Oppianus ad quem M. Varronis litteræ apud Gellium l. 14. c. 7. Alius item malus Poëta Oppianus quem non uno in loco perstringit Martialis.
- b) Sic autor Anonymus Græcus vitæ Oppiani. Ut adeo Anazarbi incolæ intelligat Poëta 3. ἀλιευτ. v. 205. seq. quos distinguere videtur ab incolis Corycii (quæ hodie Turcis Carachisar sive Churoho) quam Oppiani patriam faciunt Svidas & alius vitæ ejus auctor, respicientes forte ad 3. ἀλιευτ. v. 8. seq.
- c) Præf. ad Hist. Eccles. Theodosio juniore inscriptam: Τοῦτ' ὁ παλαιὸν ἐγνώστο Σεσηρ' ὁ Καῖσαρ πρὸς Ὀππιανὸν τὸν ἐν τοῖς μέτροις τῶν ἰχθύων τὰ γένη καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν θήραν ἀφηγησάμενον μετρίως ποιητικῶς χρυσὸν κατὰ τὰ σίχον Ὀππιανῶ δωρησάμενον, ὡς χρυσᾶ ἔπη τὰ ἔ' Ὀππιανῶ εἰς ἔτι νῦν παρὰ τοῖς πολλοῖς ὀνομάζονται.
- d) Svidas &c. Sane Antoninum alloquitur l. 1. de piscibus v. 3. γαίης ὑπάτων πρᾶτ' Ἀντωνῖνε, Utrumque vero & Severum & Antoninum lib. 2. v. 683. Ἄμφω θεοπέσις τε πατὴρ καὶ Φαίδιμος ἕως ἐκ τῶν μοι γλυκύς ὄρημα ἀνακτορείης πεπέτασαι & l. 4. v. 5. αὐτός τ' Ἀκτωνῖνε καὶ ἕμε' ἠγάθειον κῆρ. Sic lib. 1. Cyneget. v. 3. Ἀυσονίε ζῆλος γλυκερόν θάλασσ' Ἀντωνῖνε, ubi per *Ausonium* *Joseph* ipsi Severus adhuc vivens intelligitur. Caracalla à Severo in regni consortium adscitus est A. C. 198. obiit A. 211. Fallitur enim Syncellus qui pag. 352. 353. Oppianum refert ad tempora M. Aurelii Antonini Philosophi,

postremus intercederit : Nam de hoc argumento quoque illi quinque libros compositos fuisse Græcus auctor vitz Oppiani disertè testatur. Et hos eidem Antonino Caracallæ ab auctore inscriptos paulo ante observavi.

III. De *Haliæticis* editionibus dixi in notis : *Cynegetica* latinâ prosa vertisse se testatur Gesnerus in Bibl. sed nunquam in publicum prodiit ejus interpretatio. Latino carmine utcunque g) reddidit Johannes Bodinus, notasque addidit in quibus *Adriani Turnebi*

K k k k 2

leſtio-

nis ad Oppianum. Demonstrati libros viginti ἀλιευτικῶν allegat Ælianus lib. 15. c. 19. Scriptoribus Cynegeticon ab eodem Rittershusio memoratis addendus Arrianus Nicomediensis, de quo supra. Versus postremus ἀλιευτικῶν Oppiani apud Svid. in ἀσφάλῳ. Haliætica Oppiani memorat Athenæus lib. 1. dipnosophist. pag. 13. laudans τὸν ὀλίγω πρὸ ἡμῶν γενόμενον Ὀππιανὸν τὸν Κίλικα. Hieronymus in Chron. sub M. Antonino Philosopho, quem perperam ponit pro Antonino Caracalla. *Oppianus Cilix Poeta agnoscitur, qui Haliætica miro splendore scripsit.* Idem in Ezech. 47. *Ajunt autem qui de animantium scripsere naturis & proprietate, qui ἀλιευτικῶν tam latino quam græco docuere sermone, de quibus Oppianus Cilix est Poeta doctissimus, centum quinquaginta tria esse genera piscium &c.* Omitto juniores Grammaticos Græcos, qui dictis Oppiani passim utuntur, tantum noto memoria lapsium Rittershusium, qui in proœmio de vita Oppiani † † g. b. affirmat Oppiani carmina laudari etiam ab Eliano περὶ ζῴων ἰδιότητος, Philen enim dicere voluit, qui Oppianum passim sequitur, licet nomine tenus quod meminì nunquam Oppianum compellat. Commentario Haliætica illustravit Johannes Tzetzes, in usum filii sui, ut præmissi ab eo Jambis testantur. Hunc, vel excerpta saltem ejus inter scholia Græca ad haliætica ex tribus Codd. MSS. collecta edidit in sua Oppiani editione Conradus Rittershusius. Paraphrasis Græca in Haliætica concinnata ab Eutecnio Sophista hætenus lucem non adspexit. *Johannis vero Diaconi Galemi scholia Græca in Oppianum de Piscibus quæ MStæ memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 111, haud diversa esse videntur ab iis, quæ Rittershusius edidit :*

Haliætica Græce primum prodire Florentiæ.

Laurentius Lippius Collensis primus transtulit latino Hexametro carmine, quod luci publicæ donatum est in Colle opido municipio Florentino A. 1478. 4. & postea ab Aldo additum Cynegeticis Oppiani græce primum vulgatis : Venet. 1517. 8. & seorsim iterum Argentorati A. 1534. 4. cum scholiis Jo. Cæsariensis. Lippius non modo à sensu autoris hinc inde aberrasse observatus est Rittershusio & Leopardo lib. 21. c. 20. seqq. emendationum, sed & in modulis syllabarum turpiter adeo se passum dat, ut non lippire sed prorsus cœcutire videatur G. J. Vostio lib. 2. de arte Grammatica c. 40. Oppiani Haliæticon editionem molitus etiam fuit *Jacobus Hertelius*, ut testatur in præf. ad fragmenta Græcorum Comicorum. *Cynegetica* post editionem Aldinam Venet. 1517. 8. prodire Græce Paris. A. 1549.

g) Ita de ejus Metaphrasi sentit Bochartus 1. Hieroz. pag. 761. seq. licet Bodinus ipse hanc Metaphrasin & commentarium omnibus suis aliis prætulit scriptis, ut ex ejus Epistola ad Joh. Cocinium refert Rittershusius.

lectiones sublegisse h) dicitur. Cæterum Adrianus Bailletus, qui Metaphasin ipsam Turnebo per Bodinum subreptam scripsit, reprehenditur ab Ægidio Menagio c. 19. Anti Bailleti. Post Bodinum, cujus editio prodiiit Parisiis apud Vascofanum A. 1555, 4. eadem Cynegetica latino carmine expressit *Michaël Piccartus* Professor Noricus, quod excusum est Ambergæ A. 1604, 8. *Carmine Gallico*, *Quintus Septimius Florens Christianus* Paris. 1575, 4. *Gallica prosa* cum Arriani libro de venatione lucem adspexit Paris. 1690, 12. Eruditis notis Cynegetica illustravit *Johannes Brodeus* Bas. 1552, 8.

Halientica & Cynegetica junctim *Græce* prodierunt ex emendatione Turnebi typis Regiis, Paris. A. 1555, 4. Quam editionem ad tres codices MSS. Palatinos recensuit, cumque nova versione prosaica, Commentariis eruditis, indicibus locupletissimis, & Græcis ad Halientica scholiis veteribus eo usque ineditis vulgavit *Conradus Rittershusius* Lugd. Bat. 1597, 8. Versionem tanquam nimis affectatam reprehendit *Bigotius* in Menagianis pag. 418. laudat *Fridericus Taubmannus* in *diff. de lingua latina* p. 61. Recusus hinc *Oppianus Græce & latine* in corpore *Pœtarum Græcorum*, curante *Jac. Lectio* Genev. 1606, fol. *Frischlinum* quoque versionem *Oppiani* parasse constat ex ejus notis in *Callimachum* p. 186. Versus quosdam in *Rittershusii* & aliis editionibus prætermittos, ex codice *Salmanticensi* & *Vaticano* supplet *Andreas Schottus* l. 2. *Obs. human.* c. 41. testatus se ex eisdem loca plurima sanasse & Scholiastem longe uberiorem reperisse *Conf. ejusd.* l. 5. c. 27. Parisiis in *Bibl. Regis Christianissimi* exstat *Oppianus Angeli Cretensis*, qui & *Bergitus* dicitur, manu elegantissime scriptus, cujus in margine habentur animalium imagines ad vivum pictæ ab Angeli filia, si vera referebat *Puteanis* i) *Clarissimus Emericus Bigotius*, cum *Oppianum* istum ostenderet, qui *Henrici II. temporibus* scriptus est. *Oppianum* sæpe *λατινίζων* notat *Daniel Heinsius* ad *Nonni Dionysiaca* p. 196. & *Scipio Gentilis* l. 1. *parergon.* c. 4. ubi *latinos poetas* *Lucretium*, *Ovidium*, *Horatium* aliosque imitatum esse observat. Si *Arnoldum Boetium* audimus l. 3. *Animadversionum sacrarum* p. 109. etiam sa-

CRAS

h) Vide *Colomesii Galliam Oriental.* p. 75. & 83. *Epistolas Georgii Richteri* p. 205. *Prima Scaligerana* p. 21. Ceterum in *Catalogo Thuaneo* T. 2. p. 271. *Metaphrasis Bodini* perperam refertur ad *Eaur. Lippium*, & in *pandectis Brandenburgicis* minus recte dicitur *Bodinus* libros de piscibus commentario illustrasse. In *Catalogo Bibl. Heinsiani* T. 2. p. 72. male excusum *Budæus* pro *Bodino*.

i) In notis ad *Scaligerana*, Voce; *Mellix Angelo*.

cras litteras legit Oppianus, & elogium equorum quod l. i. Cyneget, v. 173. seq. inferuit, ex Jobi capite undequadragesimo maximam partem expressit. Quod autem Renati Rapini iudicio fictus k) est Oppianus ac jejunos, si omnino verum est, ex argumento provenit, quod doceri contentum negat ornari. Quantum tamen in illo fieri licuit, jam pridem ingenii, doctrinæ & floridæ eloquentiæ ac perspicuitatis laudem ille tulit.

IV. Scriptor Græcus virz Oppiani testatur eum ἸΞΕΥΤΙΚΑ quæque sive *Poëma de aucupio*, *quinque libris* composuisse, quod hæctenus lucem non adspexit neque usquam repertum est, licet olim illud habere se jactavit Franciscus Asulanus, & quanquam in Vindobonensi l) & aliis Bibliothecis MS. exstat Eutecni m) Sophistæ *Paraphrasis Græca Præsaica* in Oppiani *Ixeuticon* libros duos, jam olim lecta Gesnero, qui ejus editionem cum variis lectionibus & castigationibus in Oppianum pridem promisit m) & ex illa hinc inde quædam adducit in opere suo de animalibus, præcipue in avium historia. Novissime Eutecni paraphrasin *Ixeuticon* Oppiani ex apographo MSti Vaticani per Holstenium recensito cum latina versione sua & erudita præfatione de vocabulis artis Ixeuticæ apud Græcos usitatis in lucem edidit Vir Clariss. *Erasmus Vindingius* Pauli filius, Hafniæ A. 1702, 8. Constat autem non libris quinque ut Svidas, nec duobus ut Gesnerus n) scribunt, sed *libris tribus*, quorum primo agitur de avibus rapacibus ac domesticis earumque natura, secundo de avibus amphibiiis in aquis pariter ac terra vitam degentibus, ac tertius

K k k 3

deni-

k) Rapin reflex, sur la Poëtique p. 176. *Nicander est dur, Oppian est sûr.*

l) Lambecius lib. 2, p. 595. testatur in Bibl. Augustissimi Imperatoris exstare Eutecni Sophistæ paraphrasin Græcam in Oppiani *Ixeutica* principio ac sine mutilam, tum in *Halieutica* ejusdem ac *Cynegetica*, quam postremam in *Cynegetica* Gesnero etiam apud Arnoldum Paraxylum Arlenium olim inspectam, miror à Nesselio haud memorari. Præterea idem Lambecius auctor est in eadem Bibl. exstare quatuor MStos Oppiani codices & in his unum antiquissimum Membranaceum qui olim fuerit Joh. Alex. Brasticani, in quo præter contextum scholia antiqua partim marginalia partim interlinearia, diversa ab iis, quæ Rittershusius publicavit.

m) De ætate hujus Eutecni mihi non constat, licet certum est falli scriptorem *Ephemeridum* Parisiensium qui A. 1703, p. 205. edit. Amsterd. eum ait vixisse sub Antonii quibus ipse Oppianus fuit junior

n) In Bibliotheca p. 527, b. ubi refert Venetiis in Bibl. Bessarionis sive S. Marci servari Oppiani *Halieutica* & *Cynegetica* cum figuris aliquot animalium vetustis, quas depingendas sibi curaverit, quantumvis multas ex illis minime convenientes descriptioni Poëtæ.

- ἀποβάτης*, qui defultoriis equis certat 638, c.
ἀποκορτοῖοι Ⓞ, Abscissus 431, c, 562, d.
ἀρχίλογος Ⓞ, Archilochus 644, b.
ἀσκληπιοκλείδης, Aesclepiocles, 169, d.
ἀσωλοδιδάσκαλος Ⓞ, intemperans & luxuriosus magister 336, b.
ἀτθίς, Atthis 335, f. 386, a.
βρυτία, Brutia 650, b.
γαλατεία, Galatea 544, e.
γραφή, Pictura, 605, f.
γυμνακοσρατία, Gynacoftratia, muliebris exercitus 125, b.
δαίλυτος Ⓞ, Convivator 443, d. & e.
δρωπίδης, 125, f. 165, b.
δορκίς ἢ ποπυζύση, Dorcis aut Poppyzusa, adblandiens 431, a.
δημήτριος ἢ φιλέταμος Ⓞ, amicorum studiosus 107, f. 241, b. 314, d. 338, d. 663, c.
δις πενθέων, Bis lugens 441, d.
δίδυμοι, Gemini 446, f.
ἐκπωματοποιός, Poculorum opifex 691, d.
ἑλένη, Helena 563, d.
ἑλληνίς, Hellenis 226, f.
ἐπίδουρος Ⓞ, Epidaurus 119, f.
ἐπίκληρος Ⓞ, Epiclerus 227, b. & e.
ἐπίτροπος Ⓞ, Procurator 443, f.
ἐπτά ἐπὶ θήβας, Septem ad Thebas 294, e.
ἐρετρικός, Eretricus 326, d.
ἐριδοί, Lanifici, Mercenarii 483, e.
ἵππακος, vel *ἵππακος*, Hippacus, vel Hippace 471, f.
ἠσιόνη, Hesion 367, f. 470, e.
θεσπρωτοί, Thesprotii 552, d.
θεοφόρητος Ⓞ, Numine afflatus, Fannaticus 396, d. 700, a.
θηβαῖοι, Thebani 159, d.
θράσων, Thrafo 133, b.
ἵππεύς, Eques 471, e. 481, f.
ἵππος Ⓞ, Equus 610, e.
ἵππισκος Ⓞ, Hippiscus, equulens 120, b. 230, b. 327, d. 502, b.
ἰσοστάσιον, Isofation, id est, æquilibrium 127, c. 134, d. 568, a.
κλεοβουλίνη, Cleobuline 586, a.
κνιδίη, Cnidia 165, d.
κονιάτης, Albator, tector 500, d.
κρατεύας, ἢ *φαρμακοποιός*, Crates, aut Medicamentarius 95, a. 107, a, f. 254, a. 340, a. 473, d. 678, b.
κύκνος Ⓞ, Cygnus 472, a.
κύπριος Ⓞ, Cyprius 110, e. 114, d.
κέρως, Novacula, vel virgo que nubet 362, c. 422, d. & e. 443, d.
κυβευταί, Aleatores 96, a.
κυβερνήτης, Gubernator 237, b. 652, c.
λεβήτιος Ⓞ, Parvus lebes 661, d.
λαμπάς, Lampas 654, f.
λέβης, Lebes 76, d. 170, a. 226, e. 383.
λευκαδία ἢ δραπεταί, deceptores 498, e.
λευκή, Leuce 322, d.
λίνα Ⓞ, Linus 164, b.
λόκροι, Locri 123, e.
λύκιος Ⓞ, Lyciscus 595, d.

Grammaticus b) post Commodum Imp. quin etiam post Oppiani Poëtz mortem scripsisse se testatur c) licet Svidas affirmat eum floruisse Imp. Marci Antonini temporibus.

VI. Ejus ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤῶΝ five eruditorum convivalium sermonum d) libri XV. licet haud integri ad nos pervenerunt, desunt enim,

minit Strabo lib. 14. p. 670. Eundem esse suspicor, quem in rebus Semiramidis laudat Diodorus Siculus l. 2. c. 20. 5) *Athenæus Cyzicæus*, in omni Mathematicum genere, maxime vero in Geometria celebris, teste Proclo l. 2. in Euclidem p. 19. Hic Archimedis æqualis, de machinis bellicis scripsit ad Marcum Marcellum, ut dixi supra lib. III. c. 24. 6) *Athenæus Stoicus*, Porphyrio in vita Plotini memoratus. 7) *Athenæus Byzantius*, quem cum Cleodamo instaurandis urbibus muniendisque præfecit Gallienus Imp. teste Trebellio Pollione in hujus vita c. 13. His adde 8) *Athenæum Antigoni* amicum quem ille ducem adversus Arabes Nabatæos misit Olymp. CXVII. 1. Diodor. XIX. T. 2. p. 730. seq. & 9) *Athenæum Archini* patrem qui Atheniensibus vsavit ut Jonum literis uterentur Ol. XCIV. 2. Apostol. XVII. 25. proverb. & Svidas in *Σαμίων ο δῆμος*.

b) Grammaticum vocat Athenæum nostrum Svidas, certe ejus libri Dipnosophiston referunt industriam & institutum critici ac grammatici. Maximam enim partem de verbis, & locis scriptorum explicandis solliciti sunt, & Physica quæ attingunt Grammaticæ potius tractant & Criticæ quam Philosophicæ. Unde & Eustathio ad Iliad. ψ. p. 1394. appellatur *κανονιστής*. Itaque quod Daniel Clericus vir Cl. parte 3. Hist. Medicinæ p. 204. Athenæum nostrum pro Medico haberi posse ait, laxius ita intelligendum puto, non quod professione Medicus fuerit, sed quod Medica quædam libris suis intexuerit, Medicis etiam duobus Daphno Ephesio & Rufino Nicaensi inter convivas confabulantes inductis.

e) Athenæus lib. 1. p. 13. inter eos qui Halieutica composuerunt laudat τὸν ὀλίγω πρό ἡμῶν γενόμενον Oppianum Cilicem, unde primus quod sciam Athenæi ætatem constituit Tan. Faber lib. 1. Epist. p. 64. Post Commodi Imp. mortem scripsisse jam observavit G. I. Vossius ex hoc ejus loco lib. 12. p. 537. τί ἂν θαυμάσῃν, εἰ καὶ καθ' ἡμᾶς Κομμοδος ὁ αυτοκράτωρ ἐπὶ τῶν οχημάτων παρακείμενον εἶχεν τὸν Ἡρακλείον ῥόπαλον ὑπεβρωμένης αὐτῷ λεοντῆς καὶ Ἡρακλῆς καλεῖσθαι ἠθέληεν. Neque obstat, quod lib. 15. p. 677. (non Athenæus, sed Ulpianus qui ab Athenæo loquens inducitur. affirmat sibi cognitum fuisse Pancratem Poetam, qui jam floruit tempore Hadriani Imp.

d) Fingit in hoc opere Scriptor πολυμαθέστατος Platonis symposium imitatus se *Timotei* narrare quæ ipse percepisset in convivio quod *Laurentis* (male Laurentius doctis viris appellatus) Romanus, vir opulentus itemque doctissimus, & magna instructor Bibliothecæ paraverat viris præstantissimis *Masurio* Jcto, *Menio* poëtzæ, *Plutarcho*, Alexandrino (vide VI. pag. 2:1. f. VII. p. 276. 2) *Leonide* Eleo. *Asimiliano* Maurusio & *Zoilo* Grammaticis: tum Philosophis *Pontiano* ac *Democrito* Nicomediensibus, *Philadelpho*que Ptolemæensi, *Theodoro* item *Cynico* sic Cynico pluribus canibus supato, Rhetoribusque aliquot, in quibus eminebat *Μηρόστου* Tyræus ob assiduum

- Πολύανϑ, II, 105.
 Πολυκύκλις ὁ Μενδαῖϑ ἐν τῷ α'.
 τῶν περὶ Διονύσου, II, 63.
 Πολύευκλϑ ὁ ῥήτωρ, VI, 23.
 Ποσειδίππϑ, VII, 27.
 Ποσειδώνιϑ, VII, 39. 41. 62. 84. 92.
 142. 157. IX, 68.
 ἐν γ'. περὶ μετρώρων, VII, 135.
 ἐν ιζ'. περὶ μετρώρων, VII, 144.
 ἐν τῇ μετρώρολογικῇ σοικειώσει,
 VII, 138. 152.
 ἐν τῷ περὶ Θεῶν, VII, 139.
 ἐν τῷ ιγ'. περὶ Θεῶν, VII, 138.
 ἐν τῷ α'. Ἐ Φυσικῆ λόγῃ, VII, 134.
 ἐν τῷ ε'. Ἐ Φυσικῆ λόγῃ, VII, 145.
 ἐν τῷ η'. Ἐ Φυσικῆ λόγῃ, VII, 153. 154.
 ἐν ιε'. Ἐ Φυσικῆ λόγῃ, VII, 140.
 ἐν ιβ'. Ἐ Φυσικῆ, VII, 149.
 ἐν α'. περὶ Θεῶν, VII, 148.
 ἐν β'. περὶ εἰμαρμένης, VII, 149.
 ποσειδίππϑ, VII, 27.
 ἐν τῷ περὶ κρήνην, VII, 54.
 ἐν τῇ περὶ λέξεως εἰσαγωγῇ, VII, 60.
 ἐν τῷ περὶ τελῶν, VII, 87.
 ἐν τῷ περὶ μαθητικῆς, VII, 149.
 ἐν τῷ α'. Ἐ ἠθικῆ λόγῃ, VII, 91.
 ἐν τοῖς πρόρεπτικαῖς, VII, 91. 129.
 ἐν τῷ α'. περὶ καθηκόντων, VII, 124.
 129.
 ἐν τῷ ε'. Ἐ Φυσικῆ λόγῃ, I, 134. 140.
 ἐν τῷ α'. περὶ κόσμου, VII, 142.
 ὁ Στωϊκός, X, 4.
 Πισαμίλλα, VIII, 63.
 Πισαμων ἐν σοικειώσει, I, 21.
 Πραξιφάνης, III, 8.
 Πραυλος.
 Πρωταγόρας, IX, 54.
 ἐν ἀνθολογικαῖς, III, 37.
 ἐν τῷ περὶ Θεῶν, IX, 51.
 Scripta, IX, 54.
 ἄλλοι, IX, 56.
 Πτολεμαῖος.
 Πυθαγόρας, VIII, 6. 7.
 τὰ περὶ Σκύλλης, VIII, 47.
 ἐπιστολή, VIII, 49.
 Libri, VIII, 7. 13.
 ἄλλοι, VIII, 46.
 Σαβίνος περὶ μελέτητικῆς ὕλης, III, 47.
 Σάτυρϑ, I, 68. 82. II, 26. III, 8. VIII,
 59. 60.
 ἐν τοῖς βίοις, II, 12. VIII, 53. 58.
 ἐν τῷ δ'. τῶν βίων, VI, 80.
 βίων ἐπιτομή. Vide Ηρακλείδης.
 Σέλευκϑ.
 ἐν α'. περὶ Φιλοσοφίας, III, 109.
 ὁ Γραμματικὸς, IX, 12.
 Σέξτϑ, IX, 87.
 ὁ ἐμπειρικὸς, IX, 116.
 ἐν τῶν Σκεπτικῶν δεκα βιβλίοις, IX,
 116.
 Σειληνός.
 ἐν τῇ α'. τῶν ἱστοριῶν, II, 12.
 Σιμωνίδης, I, 90.
 Σιμμίας, II, 144.
 Σίμων, II, 122. 123.
 πολλοὶ, II, 122. 123.
 Σιμωνίδης, I, 76. 90. IV, 5. 45. VIII, 65.
 Σκυθίνος ὁ τῶν ἰατρῶν ποιητῆς, IX, 16.
 ὁ Στωϊκός, IX, 16.
 Σόλων.
 ἐλεγεία, I, 47. 49. 50. 52.
 ἀδόμυνα, I, 61.
 ἐπιστολαί, I, 64.
 Scripta, I, 61.
 Σόφιλος ἐν γάμοις, II, 120.
 Σοφοκλῆς Οἰνομάρ, IV, 35.

Σπένσιπω⊙ ἐν τῷ περὶ Φιλοσόφων,
 IX, 23.
 ἐν τῷ Πλάτωνος περιδείκνω, III, 2.
 Scripta, IV, 4.
 ὁ ἰάσης, IV, 5.
 Σπίνθαρο⊙, V, 92.
 Στησικλειδῆς ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων κὺ-
 λυμπιονικῶν ἀναγραφῇ, II, 56.
 Στίλων, II, 120.
 Στράτων, V, 58. Διαθήκαι, V, 62.
 ἄλλοι, V, 61.
 Σφαῖρα⊙, VII, 159. IX, 15.
 Scripta, VII, 179.
 Σωσίβι⊙ ὁ Λάκων, II, 115.
 Σωσίθε⊙ ὁ ποιητής, VII, 172.
 Σωσικράτης, I, 38. 49. 68. 75. 95. 106.
 VII, 163.
 ἐν Διαδοχαῖς, VIII, 8.
 ἐν γ. Διαδοχῶν, VI, 13.
 Σωσικράτης ὁ Ἰσθμῖ⊙, II, 84.
 Σώφρων ὁ Μιμογράφ⊙, III, 18.
 Σωτίων, I, 98. IX, 5. 18. 20. 21. 115.
 ἐν β. τῶν Διαδοχῶν, II, 74.
 ἐν β. }
 ἐν κγ. } ἡ Διαδοχῆς { I, 1. 6.
 ἐν τῷ δ. } VI, 26.
 ἐν τῷ η. } VIII, 183.
 ἐν τῷ ζ. }
 ἐν Διαδοχαῖς, V, 86. VIII, 86.
 ἐν β. τῶν Διαδοχῶν.
 ἐν τῇ Διαδοχῇ τῶν Φιλοσόφων,
 II, 112.
 ἐν τῷ ια. IX, 110.
 ἐν τοῖς β. τῶν ἐπιγραφομένων Διο-
 κλείων ἐλεγχῶν, X, 4.
 Τασσικῶι, IV, 58.
 Τηλαυγῆς.
 ἐπισολῇ, VIII, 53. 74.

ἐν τῇ πρὸς Φιλόλαον, VIII, 53.
 Τιμαῖ⊙, VIII, 10. 60. 66. 71.
 ἐν ιε. τῶν ἰσοριῶν, VIII, 52.
 ἐν δ. VIII, 71. 72.
 ἐν τῇ α. καὶ β. VIII, 66.
 Διαί τ' θ. VIII, 54.
 ἐν τῇ ιη. VIII, 60.
 ἐν τῇ β. I, 114.
 ἐν ι. τῶν ἰσοριῶν, VIII, 11.
 Τιμίθε⊙ ὁ Ἀθηναῖ⊙.
 ἐν τῷ περὶ βίων, III, 5. IV, 4. V, 1.
 VII, 1.
 Τιμοκράτης, X, 4.
 ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις ἐμφαντοῖς,
 X, 6.
 ἐν τῷ γ. X, 23.
 ἐν τῷ Διῶνι, V, 1. 2.
 Τίμων, II, 55. 62. 66. 107. 126. III, 26.
 IV, 33. 34. 42. 67. V, 11. VII, 16.
 161. 170. VIII, 67. IX, 6.
 18. 23. 25. 40. 52. 69. 102. 107.
 X, 2.
 ἐν Σίλλοις, I, 34. II, 6. 19. VII, 15.
 VIII, 36. IX, 65. 112.
 ἐν τῷ Πυθωνί, IX, 65. 67. 76. 105.
 ἐν τοῖς ἰνδαλμοῖς, IX, 67. 105.
 ἐν ταῖς περὶ αἰσθήσεων, IX, 105.
 ἐν τοῖς ἰάμβοις, IX, 110.
 Λεκεσίλας περὶ δειπνῶν, IX, 115.
 Scripta, IX, 110. 111.
 Φαβωρῖν⊙, III, 37. V, 41. IX, 29.
 ἐν παντοδαπῇ ἰσορίᾳ, II, 1. 11. 20.
 38. 40. III, 3. 19. IV, 54. 63. V, 5.
 9. 77. VI, 25. 73. VIII, 15. 83.
 IX, 34. 50. 87.
 ἐν η. παντοδαπῆς ἰσορίας, III, 24.
 VIII, 47.
 ἐν α.

- ἐν ἀ. ἀπορηθημονευμάτων, I, 79. II, 23, 39, 40. III, 19, 25. V, 76. IX, 20.
 ἐν τῷ β. ἀπομν. &c. IV, 5. VI, 89.
 ἐν γ. ἀπορηθημονευμάτων, III, 40. VIII, 12.
 ἐν τῷ γ. ἀπομ. &c. VIII, 12.
 ἐν τῷ ε. ἀπομ. &c. III, 62. IX, 23.
 ἐν ἀπορηθημονεύμασι, III, 48. VIII, 53, 73, 90.
 Φαίδων, II, 105.
 Φανίας Ἐρέσι, II, 65.
 ἐν τῷ παρὲς Σωκρατικῶν, VI, 8.
 ἐν τῷ α. τῶν Ποσειδωνίων χολῶν, Φανόδικος, I, 31, 82, 83. (VII, 41)
 Φερεκύδης Σύριος, I, 119.
 ἐπιστολῆ, I, 122.
 Φιλήμων ὁ Κωμικός, VI, 87.
 ἐν Φιλοσόφοις, VII, 27.
 Φίλισκος ὁ Αἰγινήτης, VI, 73.
 Φίλιππος ὁ Μεγαρικὸς, II, 113.
 Φίλιππος ὁ Ὀπώντιος.
 Ἐπινομίς, III, 37.
 Φιλόλαος, VIII, 84.
 Φιλόδημος, X, 24.
 ὁ Ἐπικύρειος ἐν τῷ ι. τῶν Φιλοσόφων συστάσεως, X, 3.
 Φιλόχορος, II, 44. IX, 55.
 Φίλων, III, 40. ὁ Ἀθηναῖος, IX, 67.
 Φλέγων.
 ἐν τῷ παρὲς μακροβίων, I, 111.
 Φρύνιχος, IV, 20.
 Φύλαρχος, IX, 115.
 Φυσικῶν τις, X, 90.
 Φῶκος.
 καυθικὴ ἀστρολογία, I, 23.
 Χαμαιλέον, III, 46. V, 92.
 Χίλων.
 Χαίσιλος, I, 24.
 ἐπιστολῆ, I, 73.
 Χρῦσιππος, VII, 57, 62, 65, 68, 79, 84, 89, 92, 102, 127, 129, 151, 157.
 ἐν α. παρομιῶν, VII, 1.
 τῷ περὶ πολιτείας, VII, 131, 138.
 ἐν τοῖς διαλεκτικαῖς ὅροις, VII, 67.
 τῷ α. τῶν Φυσικῶν, VII, 29, 134, 136, 141, 142.
 τῇ ιβ. περὶ ψυχῆς, VII, 50.
 ἐν τῇ ιβ. τῶν Φυσικῶν, VII, 54.
 ἐν τῇ ε. τῶν Φυσικῶν, VII, 55, 157.
 ἐν τῷ περὶ ὄρων, VII, 60.
 τῷ α. περὶ λόγου, VII, 39, 54.
 ἐν ταῖς διαλεκτικαῖς τέχναις, VII, 71.
 ἐν τῷ α. περὶ τελῶν, VII, 84, 87, 91.
 ἐν τοῖς περὶ τῆ καλῆ, VII, 101, 122.
 ἐν ταῖς περὶ ἠδονῆς, VII, 103.
 ἐν τῷ περὶ παθῶν, VII, 110.
 ἐν τῷ α. περὶ βίον, VII, 121, 129.
 ἐν τῷ περὶ ἑκκυρίας κτηνῶν.
 Ζήνωννα ὀνόμασι, VII, 122.
 ἐν τῷ δ. τῶν ἠθικῶν ζητημάτων, VII, 120.
 ἐν τῷ α. περὶ δικαιοσύνης, VII, 129.
 ἐν τῷ περὶ ἐρατος, VII, 130.
 ἐν τῷ ια. περὶ θεῶν, VII, 148.
 ἐν τῷ α. περὶ ἀρετῶν, VII, 125, 127.
 ἐν τῷ περὶ κενῶν, VII, 140.
 ἐν τοῖς περὶ εἰμαρμένους, VII, 149.
 ἐν τῷ β. περὶ Μαντικῆς, VII, 149.
 ἐν γ. τῶν Φυσικῶν, VII, 150, 151.
 περὶ τῶν ἀρχαίων Φυσικῶν λόγων, VII, 187. (188)
 περὶ τῶν μὴ δι. ἑαυτὰ ἀρετῶν, VII, 188.
 ἐν τῷ γ. περὶ δικαίας, VII, 188.
 ἐν τῷ ε. περὶ εἰσῆκτικῶν πορισμῶν, VII, 188.
 ἐν τῷ α. περὶ προνοίας, VII, 139, 142.
 Ἐπιστόλια, X, 3.
 Scripta, VII, 190. & seqq.
 ἄλλοι, VII, 186.

CAPUT XX.

De OPPIANO ET ATHENÆO.

Oppiani etas. 1. ἀλιευτικά & κυνηγετικά. 2. Horum editiones. 3. Ubi & de Græcis in illa scholiis. ἱζηυτικά & Eusebii paraphrasis. 4. Athenæus. 5. Plures hoc nomine id. Athenæi Dipsosophsica. 6. Eorum interpretes & editiones ac Græca Epitome. 7. Scripta Athenæi deperdita. 8. Index scriptorum ab Athenæo allegatorum. 9.

I.

OPPIANUS a) Anazarbeus, b) Cilix, matre Zenodota, patre Agefilao viro opulento & Philosophiæ dedito, qui cum Imperatori L. Septimio Severo Anazarbum venientem cum reliquis civibus obviam ire neglexisset, ab eo in Insulam maris Adriatici Meliten sive Maltam relegatus est. Filius à patre in bonis litteris enutritus ejusque in exsilio comes animum ad Poesin appulit & poema de piscatione obtulit sive eidem Imperatori Severo, ut Sozomenus c) auctor est, sive ut alii d) testantur & inspectio

K k k k

ipfa

- a) Alius Oppianus ad quem M. Varronis timore apud Gellium I. 14. c. 7. Alius item malus Poëta Oppianus quem non uno in loco perstringit Martialis.
- b) Sic autor Anonymus Græcus vitæ Oppiani. Ut adeo Anazarbi incolæ intelligat Poëta 3. ἀλιευτ. v. 205. seq. quos distinguere videtur ab incolis Corycii (quæ hodie Turcis Carachisar sive Churoho) quam Oppiani patriam faciunt Svidas & alius vitæ ejus auctor, respicientes forte ad 3. ἀλιευτ. v. 8. seq.
- c) Præf. ad Hist. Eccles. Theodosio juniore inscriptam: Ταῦτ' ὁ Καῖσαρ ὡς εἰ Ὀππιανὸν τὸν ἐν τοῖς μέτροις τῶν ἰχθύων τὰ γένη καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν θήραν ἀφηγησάμενον μετρίως ποιήσεως χρυσὸν κατὰ τὰ σίχον Ὀππιανῶ ἀρωσάμενον, ὡς χρυσᾶ ἔπη τὰ ἔ' Ὀππιανῶ εἰς ἔτι νῦν παρὰ τοῖς πολλοῖς ὀνομάζεσθαι.
- d) Svidas &c. Sane Antoninum alloquitur I. 1. de piscibus v. 3. γαίης ὑπάτων πρᾶτ' Ἀντωνῖνε. Utrumque vero & Severum & Antoninum lib. 2. v. 683. Ἄμφω θεοπέσις τε πατὴρ καὶ Φαίδιμος ἵος ἐκ τῶν μοι γλυκὺς ὄρμος ἀνακτορείης πεπέτασαι & I. 4. v. 5. αὐτός τ' Ἀκτωνῖνε καὶ ἕμε' ἠγάθρον κῆρ. Sic. lib. 1. Cyneget. v. 3. Ἀυσονίε ζῆνος γλυκερὸν θάλατ' Ἀντωνῖνε, ubi per *Amponium Josephum* ipsi Severus adhuc vivens intelligitur. Caracalla à Severo in regni consortium adscitus est A. C. 198. obiit A. 211. Fallitur enim Syncellus qui pag. 352. 353. Oppianum refert ad tempora M. Aurelii Antonini Philosophi,

ipsa poematis evincit Antonino Caracallæ ejus filio, verum superstite adhuc Severo Patre, in ludis sæcularibus Anno CHRISTI 204. illique elegantiam ingenii sui ita probavit, ut non modo remissionem ex filii parenti impetraret, sed & pro singulis versibus (vicies mille f) fuisse Svidas testatur, aureos inde dictos præmii loco ab Imperatore ferret singulos numos aureos. In patriam reversus extinctus est, non diu post grassante pestilentia, cum annum ætatis non ultra tricesimum attigisset, monumento illius post mortem hoc fuit inscriptum Epigramma;

Ὀππιανὸς κλέειλον αἰοιδέων, ἀλλὰ με μοίρης
 Βάσκαν ἐξήσπασε κίτῳ, κρυερὸς δ' αἰδῆς τε
 Καὶ νέον ὄντα κατέχευε τὸν εὐεπίης ὑποφῆτην,
 Ἐὶ ᾗ πολὺν με χρόνον ζωῆς μίμνειν φθόνῳ αἰνὸς
 Ἐίασεν, ἔκ' ἂν μοι τις ἴσον κλέειλον ἔλλαχε φωτῶν.

Quod ita utcunque transtuli, cum acumen poetæ in primis duobus versibus ab aliis interpretibus præteritum videam:

*Oppianus palmam vatium rapui, invida sed me
 Fati immaturo rapuit vis funere in orcum;
 Ac juvenem me morte tenet suadaque sequestrum.
 Nempe pepercisset nostris livor malus annis,
 Nulli hominum mecum par gloria lausque fuisset.*

II. Exstant hujus Oppiani carmine Heroico scripti ἈΛΙΕΥΤΙΚῶΝ * sive de Piscatione libri quinque ad Imperatorem Antoninum Caracallam: & ΚΥΝΗΓΗΤΙΚῶΝ sive de Venatione libri quatuor, ita ut quinque sive postre-

- e) Hoc Scaliger ad Euseb. p. 222. colligit ex lib. 2. ἀλιευ]. v. 658. πολλαῖς ἐνδεκάδεσσι ἐλισσομένων ἐνιαυτῶν, quæ seculi Romani descriptio est ex decem ἐνδεκάδεσσι annorum constantis. Et quanquam Tillemontius T. 3. Hist. Imperator. p. 229 illam conjecturam Scaligeri levissimam vocat, nihil tamen affert, quæ illa infringatur. Ibidem ait in græca Oppiani vita tradi quædam, quæ defendi nequeant. Neque tamen subjungit certa, quibus fides illis detrahatur, argumenta.
- f) Videtur Svidas computasse omnes versus omnium Poëmatum Oppiani, nam quinque libri Halievticon non plures continent versus quam 5648.
- * Alios hujus argumenti scriptores laudat Athenæus lib. 1. p. 13. Svidas in κικίλιῳ ubi Seleucum Tarsensem refert inter eos qui ἀλιευτικά scripserunt prosa. At in Σέλειαῳ testatur Seleucum Emisenum scripsisse libros quatuor ἀλιευτικῶν carmine epico. Flures memorant Lylius Gyraldus dialogo 4. de Poëtis, & Richterianus in prolegomenis

postremus intercederit : Nam de hoc argumento quoque illi quinque libros compositos fuisse Græcus auctor vitæ Oppiani disertè testatur. Et hos eidem Antonino Caracallæ ab auctore inscriptos paulo ante observavi.

III. De *Haliæticæ* editionibus dixi in notis : *Cynegetica* latinâ prosa vertisse se testatur *Gesnerus* in *Bibl.* sed nunquam in publicum prodiit ejus interpretatio. Latino carmine utcunque g) reddidit *Johannes Bodinus*, notasque addidit in quibus *Adriani Turnebi*

K k k k 2

leſtio-

nis ad Oppianum. Demonstrati libros viginti ἀλιευτικῶν allegat *Ælianus* lib. 15. c. 19. Scriptoribus *Cynegeticon* ab eodem *Rittershusio* memoratis addendus *Arrianus* *Nicomediensis*, de quo supra. Versus postremus ἀλιευτικῶν Oppiani apud *Svid.* in ἀσφάλῳ. *Haliætica* Oppiani memorat *Athenæus* lib. 1. dipnosophist. pag. 13. laudans τὸν ὀλίγω πρὸ ἡμῶν γενόμενον Ὀππιανὸν τὸν Κίλικα. *Hieronymus* in *Chron.* sub *M. Antonino* Philosopho, quem perperam ponit pro *Antonino Caracalla*. *Oppianus Cilix Poeta agnoscitur, qui Haliætica miro splendore scripsit.* Idem in *Ezech. 47.* Ajunt autem qui de animantium scripsere naturis & proprietatibus, qui ἀλιευτικὰ tam latino quam græco docuere sermone, de quibus *Oppianus Cilix est Poeta doctissimus, centum quinquaginta tria esse genera piscium &c.* Omitto juniores *Grammaticos Græcos*, qui dictis Oppiani passim utuntur, tantum noto memoria lapsium *Rittershusium*, qui in proœmio de vita Oppiani § 7 g. b. affirmat Oppiani carmina laudari etiam ab *Æliano περὶ ζώων ἰδιότητος*, *Philen* enim dicere voluit, qui Oppianum passim sequitur, licet nomine tenus quod memini nunquam Oppianum compellat. *Commentario Haliætica* illustravit *Johannes Tzetzes*, in usum filii sui, ut præmissi ab eo *Jambi* testantur. Hunc, vel excerpta saltem ejus inter scholia Græca ad *Haliætica* ex tribus *Codd MSS.* collecta edidit in sua Oppiani editione *Conradus Rittershusius*. *Paraphrasis Græca in Haliætica* concinnata ab *Eutecnio* Sophista hastenus lucem non adspexit. *Johannis vero Diaconi Galemi* scholia Græca in Oppianum de Piscibus quæ *MSSa* memorat *Labbeus* *Bibl. nov. MSS.* p. 111, haud diversa esse videntur ab iis, quæ *Rittershusius* edidit :

Haliætica Græce primum prodire *Florentiæ*.

Laurentius Lippius *Collensis* primus transtulit latino *Hexametro* carmine, quod luci publicæ donatum est in *Colle opido* municipio *Florentino* A. 1478. 4. & postea ab *Aldo* additum *Cynegeticis* Oppiani græce primum vulgatis : *Venet.* 1517. 8. & seorsim iterum *Argentorati* A. 1534. 4. cum scholiis *Jo. Cæsariensis*. *Lippius* non modo à sensu auctoris hinc inde aberrasse observatus est *Rittershusio* & *Leopardo* lib. 21. c. 20. seqq. emendationum, sed & in modulibus syllabarum turpiter adeo se passum dat, ut non *Lippius* sed prorsus excutire videatur *G. J. Vossio* lib. 2. de arte *Grammatica* c. 40. Oppiani *Haliæticæ* editionem molitus etiam fuit *Jacobus Hertelius*, ut testatur in præf. ad fragmenta Græcorum *Comicorum*. *Cynegetica* post editionem *Aldinam* *Venet.* 1517. 8. prodire Græce *Parif.* A. 1549.

g) Ita de ejus *Metaphrasi* sentit *Bochartus* 1. *Hieroz.* pag. 761. seq. licet *Bodinus* ipse hanc *Metaphrasin* & commentarium omnibus suis aliis prætulit scriptis, ut ex ejus *Epistola* ad *Joh. Cociniun* refert *Rittershusius*.

- Apollonius Rhodius.
 περὶ σωτάδων ποιημάτων, De Sotadis
 poëmatibus 620, f.
 περὶ αἰγυπτίων, De Ægyptiis 191, f.
 περὶ Ἐ ἀρχιλόχου, De Archilocho
 451, d.
 τριηρικὸς De Triremibus 97, e.
 Apollonius Rhodius vel Nau-
 cratites ἐν Ναυκρατίεως κτίσει.
 283, d.
 Apollonius Herophilus.
 περὶ μυζῶν καὶ σεφάνων, De unguen-
 tis & coronis 688, c.
 Apollophanes.
 δαλνίς, Dalnis 114, f. sed leg.
 δαυλίς, Daulis ut 467, f.
 κρητες, Cretenses 487, f.
 Appion Grammaticus.
 περὶ τῆς ἀπικίης τρυφῆς, De Apicii lu-
 xu 294, f.
 Apion.
 περὶ ῥωμαϊκῆς διαλέκτου, De lingua
 Romana 680, c.
 Araros 47, d.
 ἀδώνις, Adonis 95, c.
 καμπυλίων, Campylion 86, d. 105, f.
 μναιῶν, Menzus 227, a.
 πανός γοναί, Panis Dei soboles 175, f.
 Aratus Sicyonius.
 διάλογοι πρὸς ζήνωνα, Dialogi ad
 Zenonem 162, d.
 Aratus 489, d. 490, a.
 περὶ ἀστέρων, De Astris 489, d.
 φαινόμενα, Quæ in cælo apparent
 ibid.
 Archagathus 158, a.
- Archedicus.
 Διαμαρτάνων, Peccans, aberrans
 467, e.
 Θησαυρός, thesaurus 292, e. 294, d.
 Archelaus Cherfonites.
 ἱάμβοι, Jambi 514, c.
 ἰδιοφυεῖς, sua propriaque stirpe ge-
 niti 409, c.
 Archemachus.
 εὐβοϊκά, Res Euboicæ 264, a.
 Archestratus Gelous ὀψοδαίδα-
 λος 285, b. 286, a. qui Sarda-
 napali vitam vixit 294, e. Py-
 thagoricus scilicet 288, a. κα-
 λος ἄττος ὁ περιηγητής 294, a.
 γαστρονομία, five γαστρολογία Gastro-
 nomia 4, e. 56, b. 92, d. 104, f.
 111, f. 116, f. 162, b. 278, b.
 293, f. 320, a. hunc librum in-
 telligit Athenæus cum laudat
 Archestratum ἐν ταῖς καλαῖς
 ὑποθήκαις 284, c.
 γνῶμαι, sententiæ 286, d.
 ἠδυπάθεια, Hedypathia, voluptu-
 ria 285, f. 306, b. 314, d.
 ὀψολογία, Opsologia, five sermo de
 obsoniis 335, c.
 περὶ αὐλητῶν, βιβλία δύο, Detibicis
 nibus libri duo 634, d.
 Archebulus 502, d.
 Archilochus 86, b. 122, b. 167, d.
 180, e. 388, f. 627, c. 628, a.
 635, d. 688, c.
 ἑτάγοι, Elegi 483, c.
 τετραμέτρα, Tetrametra
 τηλεφῶν, Telephus 111, c.

- Archippus 86, c.
ἀμφίτρυον, Amphitryon 95, e.
 426, b. 499, b.
Ἡρακλῆς, Hercules 640, f. 656, b.
Ἡρακλῆς γαμῶν, Hercules uxorem
 ducens 307, d. 640, f.
περὶ ἰχθύων δράμα, De piscibus, fa-
 bula 90, f. 277, f. 301, a. 311, e.
 315, b. 328, a. 329, c. 343, c.
 424, a.
ἰππεῖς, Equites 227, a.
ῥιζῶν, Nasutus, limator 678, d.
 Architas Harmoniacus 600, f.
ἐψαρτυϊκά, De condiendis obso-
 niis 516, d.
 Arianus *Ἀρειανός*.
Ἡρακλείας, Heraclea 82, b.
 Arrianus Epicus poëta.
ἐπιγραμματά, Epigrammata 499, d.
 in vetusto exemplari legitur
ῥιανός ὁ ἑπικοιός, Rhianus Epi-
 cus: sicque scribendum.
 Arrianus Grammaticus, 99, a.
 Ariphronis Sicyonii Pzan in
 Sanitatem 702, a.
 Aristagoras.
μαμμάκυθος, Mammacythus 355,
 a. 571, b.
 Aristarchus 39, d. 53, a. 180, c.
 188, f. 498, f. 671, f.
 Tragicus 612, f.
 Aristæas 60, b.
περὶ κιθαρῶν, De Citharædis
 623, d.
 Aristæus Phliæsius.
κῆρες, (al. κῆραις, vel κῆσι,
 686, a.
 Aristides.
γ. περὶ παροιμιῶν, de Adagiis 641, a.
περὶ τῆς μουσικῆς, De musica 462,
 40.
 Aristobulus Cassandreuus 43, d.
 251, a. 513, f. 530, a.
ἱστορίαι, Historiz 434, d.
 Aristocles 621, b.
πολλεῖα τῶν Λακωνῶν, Laconum
 resp. 140, b.
περὶ χορῶν, De Choris 620, d. 174, c.
α. περὶ Μουσικῆς, 620, d.
 Aristocrates.
λακωνικά, Laconica 82, c.
 Aristodemus.
γελῶια ἀπομνημονεύματα, De jocis
 commentaria 244, f. 246.
 338, a. 345, b. 585, a.
περὶ Πινδαρου, De Pindaro 495, f.
 Aristomenes Atheniensis.
τῶν πρὸς τὰς ἱερουργίας, Liber de iis
 quæ ad Sacra requiruntur
 115, b.
γόητες, præstigiatores 287, d. 384, e.
διόνυσος, Bacchus 658, a. 650, c.
 Aristogeiton.
κατὰ Φρύνης, Contra Phrynen
 591, d.
 Aristo Chius 38, f.
 Aristo Cens Peripateticus.
ἐρωτικά ὁμοια, Amatoriz similitu-
 dines 419, c. 563, f. 674, b.
 Aristonymus.
ἥλιος ῥιγῶν, Sol rigens 284, f. 285, e.
 287, d.
Θησεύς, Theseus 87, b.

Aristo-

- Aristophanes Grammaticus
664, a.
ἀττιμῶν λέξεις, Atticæ dictiones
619, b.
γλωττῶν λακωνικῶν, Laconicæ glos-
sæ, sive linguz 77, a.
περὶ τῆς ἀχρυσμῆς σκυτάλης, De
anxia Scytale 85, e.
περὶ ἡλικιωῶν, De ætate 375, b.
πρὸς τοῦς καλλιμάχου πίνακας,
Ad Callimachi tabulas
408, f.
Aristophanes Byzantius 228, d.
287, a. 498, f.
περὶ προσώπων, De personis 659, b.
Aristophanes 48, c. 49, d. 55, c.
56, b. 57, a. 57, d. 62, d. 66, b.
652, f. 701, b.
ἄγρηστος, Non senescens 650, a.
αιολοσίων, Æoldificon 95, f. 112, e.
276, d.
αιολοσίων δεύτερος, Secundus Æo-
loficon 372, a.
ἀνάγυρος, Anagyris 133, b. 301, a.
385, f.
ἀμφιαρα, Amphiarus 158, c.
ἀποκοτῆαβίζοντες, Cottabuludentes
494, c.
ἀχαρνεῖς, Acharnenses 112, f. 130,
f. 299, a. 374, f. 388, b. 395, e.
479, b.
βαβυλωνιοί, Babylonii 86, f. 478, c.
494, e.
βάτραχοι, Ranz 636, e.
γεωργοί, Agricolz 75, a. 111, b. 461,
d. 650, e.
γηρυτάλης, Fabulator 95, f. 99, f.
112, f. 158, b. 261, f. 307, e.
365, b. 551, a.
γῆρας, Senectus 109, f. 133, a. 287, e.
δαίδαλος, Dædalus 316, b. 367, d.
368, b. 374, c. quidam hic le-
gendum putant in δαυδαλί-
δαις, à tribu quodam sive
Atheniensi populo, quem
δαυδαλίδαις Stephanus appel-
lavit.
δαιταλεῖς, Epulones 119, b. 127, c.
169, c. 183, f. 184, e. 299, b.
386, d. 486, f. 527, c. 646, b.
667, f. 690, e. 693, f.
δαναίδες, Danaides 57, a. 114, c. 323,
c. 324, b. 400, a. 422, f. 645, e.
δηλία, Delia 373, a.
διόνυστος, Bacchus 658, a.
δράματα, ἢ Νιόβη, Fabula vel Niobe
301, b. 496, a.
εἰρήνη, Pax 111, a. 119, d. 343, c. 393, c.
424, b. 487, a. 488, e.
ἐκκλησιασσαι, Concionatrices 77,
d. 110, a. 691, b.
ἥρωες, Heroes 409, c.
ἑσμοφορέιας, sive Cæteris
festum celebrantes 104, e.
117, e. 324, b. 619, a. 690, f.
680, c.
διευτερα, sive ἑσμοφορέιας, secundæ
quæ cærelia celebrarunt
29, a.
ἰπῶες, Equites 94, c. 299, b. 311, e.
328, e. 461, c. 483, d. 503, b.
700, c.
κένταυρος, Centaurus 619, d.
κισσαριστής, Citharista 681, e.

- κόκαλος* ☉, Cocalus, animalium quorundam testa 156, b. 478, d.
λήμνιοι, Lemniz 299, b. 302, d. 366, d.
λυσιφράτη, Lyfistrata 90, b.
νεφέλαι, Nubes 64, f. 94, f. 165, c. 374, c. 387, a.
δευτέρα νεφέλαι, Secundæ nubes 299, c. 345, f.
ἐλκᾶδες, Holcades, vel naves onerariæ 91, c. 111, a. 117, c. 329, b. 397, e. 398, c.
πελαργοί, Ciconiz 368, e. 387, f. 247, a.
πλῦτ ☉, Plutus, Deus divitiarum 67, c. 170, d. 228, d.
δευτέρ ☉ *πλῦτ* ☉, Secundus Plutus 368, d.
περὶ τῶν ἀθήνησιν ἐταιρίδων, *De Atheniensibus meretriculis 567, a.
προάγων, Proagon 80, a. 95, d. 380, d. 422, e. 478, f.
πρόγονοι, Progenitores 238, d.
πυθαγόρειοι, Pythagorici 161, f.
σκηνὰ καταλαμβάνουσαι, Tentoria incautos opprimentia 286, f.
σκύθης, Scythæ 243, c.
σφῆκες, Vespa 90, a. 179, a. 299, c. 315, c. 329, b. 385, d. 396, a. 424, c. 637, d.
ταγηνισαί, Tagenistæ, frigentes 96, c. 107, f. 110, f. 165, a. 269, e. 285, e. 374, f. 410, b. 418, d. 422, f. 677, c.

τελμίσσους, Telmissenses 308, f. 690, f.

τερφαλήτης, ter mendicus 525, a.

Φιλονίδης, Philonides 337, f.

Φοινίσσαι, Phœnissæ 90, a. 154, e.

ὠραι, Horæ 372, b. 653, f.

Aristophon 63, a.

ιατρός, Medicus 238, b.

καλωνίδης, Calonides 559, d.

πειρίθο ☉, Pirithous 303, a.

πλάτων, Plato 552, e.

πυθαγοριστής, Pythagorista 238, c. 563, b.

Aristoteles 44, b. 178, f. 186, b.

272, c. 278, a. 310, e. 315, e.

391, c. 435, e. 653, e.

ἀπολογία, Defensio sui ipsius 697, a.

δῆπνον, Convivium 674, f.

ἐρωτικά, Amatoria 674, b.

περὶ ζῴων, De Animalibus 63, c. 88, c. 281, e. 286, b. 294, c. 300, f. 305, d. & f. 306, c.

περὶ τῶν ζῴων ἠθῶν, De moribus animalium 282, c. 307, c. 327, f.

περὶ ἠθῶν πρὸς Νικόμαχον, De moribus ad Nicomachum 673, f.

περὶ ἰχθύων, De piscibus 303, e. 320, f.

περὶ μακροβιότη ☉, De longitudine vitæ 353, a.

περὶ μέθης, De ebrietate 429, d. 447, a. 464, c. 496, f. 637, a. & d.

περὶ ποιητῶν, De Poetis 505, c.

Αἰγνητῶν πολιτεία, Æginetarum respublica 272, c.

Nnnn

δηλίων

* Grammatici Aristophanis hoc videtur, non Comici.

- δηλίων πολιτεία, Deliorum respub.
 296, d.
 θετταλίων πολιτεία Thessalorum
 respub. 499, d.
 κολοφωνίων πολ. Colophoniorum
 respub. 618, f.
 κροτωνιατών πολ.
 μασσαλιωτών πολιτεία, Massilien-
 sium politia 576, a.
 μεθωναιών πολιτ. 235, e.
 ναξίων πολιτ. Naxiorum respub. 348, a.
 περί τῆ πολιτείας συβαριτών, De Syba-
 ritarum politia 520, d.
 προβλήματα φυσικά, Quaestiones
 Physicae 434, f.
 περί συγγενείας, De cognatione 556.
 a. (legendum περί τῆς ευγε-
 νείας: qui liber citatur à Plu-
 tarcho in vita Aristidis.)
 περὶ τρυφῆς θαυμαστικά, admiranda
 de luxu 529, a.
 περί φυτῶν, De Plantis 652, a.
 περί τῶν χορῶν, De choris 620, b. &
 d. 630, c.
 τροιζηνίων πολιτεία, Træzeniorum
 respublica 31, e.
 τυρρήνων νόμιμα, leges Hetrusco-
 rum 23, e.
 ἕμν $\odot$ ἢ σκόλιον εἰς ἑρμείαν, Hym-
 nus sive scolion in Hermeiam
 696, a.
 Aristoxenus 174, c. 182, f. 556, a.
 620, e. 621, c. 624, b. 630, b.
 ἔ ἀρχύτα βίος, Archyta vita 545, a.
 περί αὐλητῶν, De tibiis 634, d.
 περί αὐλῶν καὶ ὄργανων, De tibiis ac
 instrumentis ibid.

- περί αὐλῶν τρέσεως, De tibiarum
 perforatione 634, f.
 περί μουσικῆς, De Musica 619, d.
 πολιτεία, Respublica 648, e.
 σύμμικτα συμποτικά, Miscellanea
 convivalia 632, a.
 συγκρίσεις, Comparationes 631, e.
 ὑπομνηματικά, Compendiosi & bre-
 ves commentarii 619, f.
 Aristus Salaminus 436, e.
 Artemidorus Aristophanius III,
 c. 165, b. 487, e.
 γλώσσα ἐψαρτυτικῆ, expositio vo-
 cum difficultum de re coquina-
 ria 662, e. & f. 663, c. & d.
 περί δωρίδου, De Doride 182, d.
 Artemidorus Ephesius.
 γεωγραφία, Geographia 332, c.
 ἰωνικά ὑπομνηματα, Ionica com-
 mentaria III, d.
 Artemon Cassandrus.
 περί διονυσιακῆ ἐπιστήματ $\odot$, De
 Bacchica intelligentia 636, e.
 περί σωδωγωγῆς βιβλίων, De libro-
 rum collectione 515, d.
 περί χρήσεως τῶν περι τὰς σωματίας
 ἀδομήτων, De usu carminum
 quæ in hominum cætu & con-
 victu cantantur 694, a.
 Ἐλίου Ἀσκληπιάδου τέφανοι 576, f.
 Asclepiades Arei filius.
 περί δημητρίου Φαλέρειου, De Deme-
 trio Phalereo 567, d.
 Asclepiades Myrleanus 50, d.
 474, f. 490, b. 501, b. 674, b.
 αἰγυπτιακά Ægyptiaca 83, c.
 περί κρατίνου, De Cratino 501, e.

- πρὸς νεστορίδῃ, De Nestoride 477, b.
 498, f. 503, e.
 τραγωδοποιία, Liber de iis quorum
 nomine editæ sunt tragœdiæ
 456, b.
 Afius poëta Samius 125, b. 525, e.
 Afopodorus Philiasius.
 ἐπιστολαὶ ἐρωτικαί, Amatoriz epi-
 stolæ 639, a.
 ἰαμβοὶ, Iambi 445, b.
 πρὸς τὸν ἔρωτα, De amore 639, a.
 Astydamas 40, b.
 ἑρμῆς, Mercurius 496, e.
 Ἡρακλῆς σατυρικός, Hercules Satyri-
 cus 411, a.
 σικελικά, Rerum Sicularum libri
 90, d.
 Athenæus.
 περὶ τῶν ἐν Συρίας βασιλέων, De
 regibus Syriæ 211, a.
 Athenocles Cyzicenus 177, f. 2.
 Athenion.
 Σαμιοθήρακες, Samothraces 660, a.
 Athenodorus.
 πρὸς παιδείας καὶ παιδείας, De studiis
 & institutione 519, b. j.
 τὴν τῶν Ἀτρεΐδων ποιήσας καὶ θοδόν,
 281, b.
 Autocrates.
 ἀχαικά, Achaica 395, a. 461, d.
 Axionicus.
 τυρρηνικός, Tyrrhenicus 244, f.
 τυρρηνός, Tyrrhenus 166, c.
 Φιλευριπίδης, Phileuripides 175, b.
 342, b.
 Φιλίνη, Philine 442, a.
 χαλκιδικός, Chalcidicus 239, f.
- χαλκίς, Chalcis 95, c.
 Axiopifus natione Locrensis
 aut Sicyonius.
 γυνῆμαι καὶ κήμων, Sententiæ & re-
 gula 648, c.
 Βατον 442, b.
 σταθμοὶ τῆς Ἀλεξάνδρου πορείας, Statio-
 nes expeditionis Alexandri
 Bacchylides 39, e. 174, f. 178, b.
 498, e. 631, c.
 ἐρωτικά, Amatoria 667, c.
 Βακίς 461, c.
 Βαβυλῖς.
 πρὸς τῶν ἰνδικῶν, De rebus Indicis
 390, b.
 Βατον Sinopenfis rhetor.
 πρὸς ἰωνῶν ἔπι ποιητῶν, De poëta Jone
 436, e.
 πρὸς Θεσσαλίας καὶ αἰμωνίας, De
 Thessalia & Hæmonia 639, e.
 Βατον Comicus.
 ἀνδροφῶν, Homicida 163, a.
 εὐεργέται, Benefici 662, c.
 πρὸς τῶν ἐν Ἐφέσῳ τυραννῶν, De E-
 phesi tyrannis 289, c.
 Berofus.
 βαβυλωνιακά, Babylonica 639, c.
 Βιον Βορυσθηνίτης 45, c. 421, f.
 Bion.
 αἰθιοπικά, Æthiopica 566, c.
 Βιτον.
 πρὸς ὀργάνων, πρὸς ἄτταλον, De in-
 strumentis ad Attalum 634, e.
 Βαῦς.
 ὀρνιθογενία, Avium generatio
 393, c.
 N n n n z
- Βοοο-

- Boeotus.**
 παρωδία, Parodia 698, b.
Blephas 99, e.
Blefus.
 μεσότριβα, Mesotriba III, c.
 σαῦρον, Saturnus 489, c.
- Cæcilius Rhetor in Attica natus pulchra.**
 περὶ τῶν δαλικῶν πολέμων, De bellis fervilibus 272, f.
 ἱστορία, Historia 466, a.
Cæclus Argivus.
 αἰλιούτικα, piscium capiendorum ratio 13, b.
Callias.
 ἱστορία, Historiæ 530, a.
 κύκλωπες, Cyclopes 285, e. 286, a. 489, a.
 πεδῆται, Vineti 176, f. 344, e.
Callias Atheniensis tragicus, ex quo Euripides in Medea argumentum suæ fabulæ & Sophocles in Oedipode, sumpsērunt 276, a. 577, c.
 γραμματικὴ τραγωδία, Grammatica tragædia 488, b.
Callias Mytilenæus.
 περὶ τῆς παρ' Ἀλκαίου λεπάδος, De Alcæi lepade 85, e.
Callicrates.
 μοσχίων, Moschion 586, a.
Callimachus 72, b. 447, c. 668, c.
 ἀναγραφὴ τῶν ῥητορικῶν, Epitome Rhetoricorum 669, e.
 γαλαξία, Galatea 284, c.
- ἐθνικαὶ ὀνομασίαι, Gentium nomenclaturæ 329, a.
 ἑκάλη, Hecale 56, c.
 ἐπιγράμματᾶ, 284, c. 669, d.
 περὶ ὀρνίθων, De Avibus 388, e. 394, d. 395, f.
 πίναξ παρῶδοσιων συγγραμμάτων, Index omnifariorum librorum 244, a. 643, f.
 τῶν νόμων πίναξ, Legum Index 585, b.
 πρὸς τιμαῖον ἀντιγραφὰι, Adversus Timæum contradictiones 272, b.
Callinus.
 ἐλεγεία, Elegeia 525, c.
Callippus.
 παννυχίς, Pernoctans 654, e.
Callisthenes 341, f. 434, d. 576, a.
 ἰατρικὰ, De rebus Græciæ libri 452, a.
 περὶ ἱερῶν πολέμων, De sacro bello 560, c.
Callistratus.
 περὶ ἐταιριῶν, De scortis 591, d.
 δρατῶν κρατῖνις ὑπομνήματα, commentarii in Cratini drama Thressas 495, a.
 σύμμικτα, Miscellanea 125, b.
Callixenus Rhodius 109, f.
 περὶ Ἀλεξανδρείας, De Alexandria libro quarto 196, a. libro primo 203, e. 360, 24, 514, 41, 387, d. 472, a. 474, e. 483, f.
Cantharus II, c. 81, e.
Capito Alexandrinus poeta.
 ὀρασιμὰ, Amatoria 425, d.

- πρὸς Φιλόπαππων ὑπομνήματα*, Ad
 Philopappum commentarii
 350, c.
 Carcinus 566, f.
Ἀχιλλεύς, Achilles 189, d.
σεμέλη, Semele 559, f.
σκόλιον, Scolion 695, a.
 Carneus Megarensis 156, e.
 Carystius Pergamenus.
περὶ διδασκαλιῶν, De doctrinis
 235, e.
περὶ σωτῆρας, De Sotade 620.
ὑπομνήματα, commentarii 434, f.
 508, e. 530, e. 577, b. 603, b.
 610, d. 639, b. 620, b. 684, f.
 Castrion Solensis.
εἰς πᾶνα πείημα, In Pana poema
 464, f.
 Cato Sinopenfis.
περὶ τῆς Ἰερανομίας τυραννίδος, De
 Hieronymi tyrannide 251, e.
 Caucalus rhetor Chius, frater
 Theopompi 412, b.
Ἡρακλῆος ἐγκώμιον, Herculis laus
 Cebes Cyzicenus 156, d.
 Cephalus rhetor.
τῆς Λαγίδος ἐγκώμιον, Lagidis laus
 591, b.
 Cephisodorus Comicus Theba-
 nus 165, c. 459, e. 548, f.
Ἀμαζόνες, Amazones 629, c.
τροφῶνιον, Trophonius 667, d.
 689, f.
ὕγιος, Bene habens 701, a.
ὑς, Sus 119, d. 345, f.
 Cephisodorus Isocratis discipul⁹.
σύγγραμμα κατὰ Ἀριστοτέλους, Invecti-
 va adversus Aristotelem 60, e.
 122, b. 354, c.
 Cercidas Megalopolitanus 347, c.
Ἰάμβοι, Jambi 554, d.
 Cercops 557, b.
 Ceus Simonides,
ἰπινίκιον Λεϊφρονος, Laus Leophro-
 nis 3, e.
 Chzreas 32, b.
 Chzremon tragicus 43, c. 562, c.
Ἀλευσιβοία, Aleusibœa 608, d.
Διόνυσος, Bacchus 608, e.
Θυέστης, Thyestes 608, f.
Ἰώ, Io 608, e.
Ὀδυσσεύς, Ulysses 608, f.
Ὀϊεύς, Oeneus 608, a.
Κένταυρος, Centaurus 608, e. 676, e.
Τραυματίας, Saucius 562, f.
 Chamzleon Heracleotes Pon-
 ticus 390, a. 430, a. 623, f.
 628, e.
περὶ αἰχύλης, De Æschylo 428, f.
 375, f.
Διόνυσος, Bacchus, fabula 407, e.
περὶ ἀνακρέοντος, De Anacreonte
 531, c.
περὶ ἠδονῆς, De voluptate 273, c.
περὶ ἀρχαίας κωμωδίας, De veteri
 comœdia 374, a.
περὶ τῆς λάσσης, De Lafo liber 338, b.
περὶ μέθης, De temulentia 427, c.
 461, a.
περὶ Πινδαροῦ, De Pindaro 573, c.
πρόβλητικός, Exhortatorius 184, d.
περὶ Σαπφῶς, De Sapphone 599, c.
σατύροι δικάρηνοι, Satyri bicipites
 407, e.
 N n n n 3 περὶ

- πεῑ ἑπιστολῶν, De Stefichoro 620, b.
 πεῑ σιμωνίδῃ, De Simonide 456, c.
 611, a. 656, d.
 Chares Mytilenæus 277, a. 513, f.
 πεῑ Ἀλέξανδρον ἱστορίαι, De Alexandro historiæ 93, c. 124, c. 165, c.
 434, e. 436, f. 514, f. 538, c.
 575, a.
 Charicleides.
 αἰλίσεις, Catenæ 325, d.
 Charon Lampfacenus,
 ὄροι, Limites, termini 465, b. 520, d.
 τὰ περσικὰ, Persica 394, e.
 Chærephon 164, f.
 δειπνα, Cænæ 244, a.
 Charinus Syracusius 4, a.
 Chion.
 Chionidæ attribuuntur
 πτωχοὶ, Mendici 119, e. 638, d.
 Chærilus 464, b. 529, f.
 Chryrippus Solensis 278, e. 659, a.
 686, f.
 εἰσαγωγή εἰς τὴν πεῑ ἀγαθῶν καὶ
 κακῶν πραγμάτων, Introductio ad considerationem eorum quæ bona & mala sunt
 259, d. 464, b.
 πεῑ τῆ καλῆ καὶ τῆ ἡδονῆς, De honesto & voluptate 89, d. 373, a.
 565, a. 616, a. & b.
 πεῑ καλῆ, De honesto 158, b.
 335, e.
 πεῑ ὁμοιότητος, De consensione 267, b.
 περὶ τῶν δι' αὐτὰ αἰρετῶν, De iis quæ per se expetenda sunt 285, d.
 πεῑ τῶν δι' αὐτὰ μὴ αἰρετῶν, De iis quæ per se non expetenda sunt 159, b.
 Chryrippus Tyaneus.
 ἀρτοκοπικόν, Opificium panarium 647, b.
 ἀρτοποιικός, Artopœicus de panis faciendi ratione 99, a. 647, b.
 Chryfogonus Tibicen tradente Aristoxeno, autor poëmatum falso Epicharmo adscriptorum 648, c.
 Clearchus peripateticus Solensis 488, a. 540, f. 620, c. 623, c.
 τῶν βίων, Vitarum libri 157, c. 344, b. 396, f. 514, d. 515, d. 518, c. 522, d. 530, c. 539, a. 543, c. 548, b. 681, b. 687, c.
 γεργίθιου, Gergithius 255, c.
 πεῑ γρίφων, De Griphis 748, c.
 ἐρωτικά, Amatoria 57, f. 255, b. 553, e. 564, a. 589, d. 597, b. 619, e. 639, a. 669, f.
 ὄροι, Definitio 457, e.
 περιγραφαί, Circumscriptiones 275, e. 648, f.
 πεῑ θινῶν, De arenosis solitudinibus 345, e.
 παροιμίαι, Adagia 160, c. 285, c. 317, a. 337, b. 347, f. 457, c. 555, c. 701, e.
 πεῑ νάρκης, De torpedine 314, c.
 πεῑ τῆ πανικῆς, De Panico 387, c.
 περὶ σκελετῶν, De cadaveribus exsiccatis 399, b.
 πεῑ τῶν ἐνύδρων, De aquatilibus 317, c. 332, b.

- περὶ τῶν ἐν τῇ πλάτωνα πολιτεία
μαθηματικῶς εἰρημένων, De iis
quæ in Platonis rep. tractan-
tur mathematicis rationibus
393, a.
περὶ παιδείας, De institutione 697, 7.
περὶ Φιλίας, De amicitia 349, f. 533,
e. ubi male Φιγαλίας.
Clearchus Comicus.
κιθαρωδὸς, Citharædus 426, a.
κορίνθιοι, Corinthii 613, b.
πάνδρος, Pandrosus 642, b.
Cleanthes Philosophus.
περὶ μεταλήψεως, De sumptionibus
467, e. 471, b.
μυθικά, fabulosa 572, f.
Cleidamus.
ἔξηγητικός, Enarrator 408, e.
Cleidemus 425, f.
ἄθης, Atthis 235, a.
νοσοί, Reverfiones 609, c.
πρωτογονία, Protogonia 660, a.
Cleitarchus Æolensis 475, d.
576, d.
ἱστορία Ἀλεξάνδρου, Alexandri Histo-
ria 148, d. 530, a. 586, e.
γλῶσσαι, Lingux 267, b. liber VII.
284, d. 307, f. 468, a. 473, b.
495, c. 700, f.
Cleobulina Lindia.
αἰνίγματα, Ænigmata 448, b.
Clitomachus Carthaginiensis
Philosophus 402, c.
Cleomenes Laminthus 605, e.
ἐπιστολή πρὸς Ἀλεξάνδρον, Epistola
ad Alexandrum 393, e.
Cleomenes Rheginensis dithy-
rambicus.
μελέαγρος, Meleager 402, a.
Cleostrati Tenedii γαστρολογία
278, b.
Cleitus Milesius Aristotelicus.
περὶ μιλῆτα, De Mileto 540, c.
655, e.
Codrus III, e.
Corinna poetria 174, f. 283, c.
Cotta,
περὶ τῶν Ῥωμαίων πολιτείας, De Ro-
mana rep. 273, b.
Crates Criticus,
ἄττικὴ διάλεκτος, Attica dialectus
114, a. 235, b. 366, e. 495, a
497, f. 653, b.
Herodicus Cratetius infra He-
rodic.
Crates Comicus 50, e. 422, c.
690, e.
γείτονες, Vicini 396, e.
θήριοι, feri 119, c. 267, e.
λαμία, Lamia 418, c.
παῖδιαί, Lusus 478, f.
ῥήτορες, Rhetores 369, e.
σάμιοι, Samii 117, b.
συναριστῶσαι, simul prandentes
248, a.
τόλμαι, Audaciz 247, f. 619, a.
χείρονες, Cheirones 394, f.
Crates Thebanus 158, b.
Cratinus 49, a. 67, b. 676, f.
685, f.
ἀρίλοχοι, Arilochi 86, e. 92, f. 164, e.
375, a. 410, d.

- βυβούλοι, Bubulci 638, f.
 γλαυκός, Glaucus 68, a.
 δηλιάδες, Deliades 396, b.
 διονυσιαλέξανδρος, Dionysalexander
 119, b. 364, b.
 δραπετείς, fugitivi 344, e. 501, d.
 εὐνοῖδαι, Eunœdæ 698, c.
 Θεττάλων πολιτεία, Thessalorum
 respub. 663, a.
 κλεοβουλῖναι, Cleobulina 165, b.
 μαλθακοί, Molles 111, f. 638, e.
 681, a, b. & e. 685, c.
 νέμεσις, Nemesis 373, c. & e. 629, c.
 666, c. 667, f.
 νόμοι, Leges 496, e. 502, b. 646, e.
 Ὀδυσσεύς, Ulysses 99, f. 315, d. 385, e.
 446, b. 68, e. 545, f. 657, a.
 πλούσιοι, Pluti, sive divites 94, e. 138.
 d. 267, e. 299, b. 303, e.
 πυτίνη, Pytine, dolium vinarium
 picatum 94, f. 426, b. 495, a.
 τροφώνιος, Trophonius 325, e.
 χείρωνες, Cheirones 553, c.
 ὤραι, tempestates anni 374, d. 638, f.
 Cratinus Junior.
 γίγαντες, Gigantes 661, e.
 Θερραμένη, Theramene 177, a.
 ὀμφαλή, Omphale 669, a.
 τιτᾶνες, Titanes 241, c.
 χείρων, Cheiron 460, f.
 Creophylus.
 τῶν ἐφεσίων ὄροι, Ephesiorum fines
 361, c.
 Critias Callæschri filius 463, f.
 608, d.
 ἔλεγοι, Elegi 432, d. 666, b.
 λακεδαιμονίων πολιτεία, Lacedæmo-
 niorum politia 483, b. 488, e.
 Criton.
 ὀψαρτυτικά, De condiendis obso-
 niis 516, c.
 Criton comicus.
 Φιλοπράγμων, Curiosus 173, b.
 Crobylus comicus.
 ἀπαγχονισμὸς, strangulatus 109, d.
 248, b.
 ἀπολείπασα, Animo defecta 429, c.
 443, f.
 ψευδυποβολιμαῖος, Pseudhypobo-
 limzus 107, f. 364, f. 384, d.
 Ctesias 45, b. 67, a. 434, d. 529, a.
 περσικᾶ, Persica 528, e. 146, c. 639, d.
 περὶ τῶν κατὰ τὴν ἀσίαν φόρων, De tri-
 butis Asia 442, b.
 Ctesicles.
 τὰ χρονικά, Chronica 272, b. 433, f.
 Ctesiphon Atheniensis eorum
 versuum poeta, quos * cola-
 bros vocant 697, c.
 Cyrebion.
 περὶ δείπνων, De cœnis 244, a.
 Cyrenzus Poëta. Vide Calli-
 machus.
 Cytherius poeta 692, a.
 Daimachus.
 τὰ ἰνδικά, Indica resgesta 394, e.
 Damoxenus.
 ἑαυτὸν πενθέων, seipsum lugens
 468, f.
 σύντροφοι, Syntrophoi 101, f.
 Damon Atheniensis (Musicus)
 628, c.

* Colabos legit Gyraldus dialogo IX. de Poëtis.

- Damon.
 περὶ βυζαντίας, De Byzantio 442, c.
 Daphnus 51, a. 79, a. 120, b.
 Demaratz adscibitur
 τρίφυλλον, Trifolium poematum
 685, b.
 Demades rhetor 99, d.
 Demetrius 56, a.
 ἀρεοπαγίτης, Areopagita 405, e.
 Demetrius Byzantius.
 περὶ ποιητῶν, De poetis 452, d.
 περὶ ποιημάτων, De poematis 548, e.
 633, b.
 Demetrius Ixion 51, f.
 περὶ τῶν ἀλεξανδρίων ἀγαλιῶν, De
 consuetudine loquendi Ale-
 xandrinorum 393, b.
 ἐτυμολογία, Etymologia 50, a.
 74, b.
 Demetrius Magnesium.
 ὁμώνυμα, Homonyma 611, b.
 Demetrius Phalereus 177, f. 233,
 e. 556, a.
 δράμα ἐπιγραφόμενον, Σικελία, Fabu-
 la inscripta Sicilia 108, f.
 Demetrius Scepsius 44, e. 167, d.
 τρωϊκὸς ἀλέκτορας, Trojanus ar-
 paratus 80, d. 91, c. 141, e.
 155, b. 173, f. 300, d. 346, c.
 425, c. 697, c.
 τρωϊκὸς ἀγρός, Troicus ager 658, c.
 τὰ αἰγυπτιακά, Ægyptiarum rerum
 libri 680, a.
 Demetrius Træzenius 139, e.
 Demochares Demosthenis ora-
 toris consobrinus,
 ἱστορία, Historia 252, f.

- Demochares Rhetor.
 ὑπὲρ σοφοκλέους πρὸς φίλωνα, De
 Sophocle ad Philonem
 508, f.
 Democles 174, f.
 Demodamas.
 περὶ ἀλικαρνασσῶν, De Halicarnasso
 682, d.
 Democritus Ephesius 83, c.
 271, b.
 περὶ τῶν ἐν ἐφέσῳ ναῶν, De templo E-
 phesiz Dianæ 525, c.
 Democritus Abderita.
 μέγας ἀλέκτορας, Magnus orna-
 tus 168, b.
 τὰ περὶ τῶν ἐν ἅδῃ, De iis quæ apud
 inferos geruntur ibid.
 Demon 341, f.
 Demonicus.
 ἀχελώνι, Achelonius 410, d.
 Demophilus. Vide infra in
 Ephoro.
 Demophon.
 εἰς κοτύλην, De cotyla 482, d.
 Demosthenes.
 κατὰ ἀνδροπίαν, Contra Andro-
 tionem 585, f.
 κατὰ εὐεργεσίας, Contra Evergem
 oratio 481, f.
 κατὰ κτησιφῶντος, Contra Ctesi-
 phontem 633, e.
 κατὰ μνησιβύλου, Contra Mnesibu-
 lum 481, f.
 κατὰ τιμοθέου, Contra Timotheum
 488, c.
 κατὰ μεδιῶν, Contra Midiam 267,
 a. 481, f.

- κατὰ Νεαίρας, Contra Nearam
 573, b. 594, a.
 περὶ τῆς ἀποστολείας, De legatione
 perperam obita 242, d.
 περὶ ἀτελειῶν, Oratio de immunita-
 tibus 166, b.
 περὶ τῆς στεφάνης, De corona 488, c.
 645, b.
 Φιλιππικὰ, Philippica 614, f.
 περὶ χρυσεῖς, De auro 641, d.
 Demoxenus 15, b.
 Demus.
 ἀτθίς, Atthis 660, e.
 Dexicrates.
 ἐφ' ἑαυτῶν πλανώμενοι, à se ipsis er-
 rantes 124, b.
 Diczarchus 667, b.
 περὶ Ἀλκμᾶν, De Alcmane
 668, e.
 περὶ τῆς εἰς τροφονίης καταβάσεως, De
 descensu in Trophonium
 594, f. 641, e.
 περὶ τῆς ἐν ἰλίῳ θυσίας, De sacrificiis
 quæ ad Ilium fiunt 603, a.
 περὶ τῆς ἐλλάδος βίης, De mori-
 bus Græcorum 557, b. 636, c.
 τριπολιτικόν, Tripoliticon 141, e.
 Diczarchus idem Messenius Ari-
 stotelis discipulus.
 περὶ τῆς ἀλκίης, De Alcio 461, a. &
 666, b. ubi male Milesius.
 Diczarchus.
 Ὀλυμπικός, Olympicus 620, d.
 Diczocles Cnidius.
 Διατριβαί, Commentationes
 508, f.
 Didymus Grammaticus, cogno-
 mine βιβλιολάδας, ter mille
 ac quingentos libros edidit
 70, c. 139, c. 371, f. 468, d. 477,
 e. 481, f. 689, c.
 περὶ παρὰ φύσιν ἀβόρου, De abor-
 tiva dictione 368, b.
 πρὸς Ἴωνα ἀντισηγήσεις, Joni contra-
 riarum expositiones 634, e.
 Dieuchis medici discipulus.
 δειπνῶν ἀναγραφῆ, De cœnis 5, a.
 Dieuchidas.
 μεγαρικὰ, Megaricarum res gestæ
 262, e.
 Dinon.
 τὰ περσικὰ, De rebus Persicis 67, a.
 146, c. 503, f. 560, e. 609, a.
 633, d.
 Deinias.
 περὶ εὐρημάτων, De rerum invento-
 ribus 471, b.
 Diocles 68, f.
 Θαλάττα, Thalatta (meretricis no-
 men) 567, c.
 μέλισσα, Apes 426, d.
 Diocles Carystius.
 ὑγιεινὰ, De tuenda bona valetudine
 61, c. 68, e. 86, b. 110, b. 116, e.
 120, d. 305, b. 316, d. 320, d.
 371, e.
 περὶ θανασίμων φαρμάκων, De me-
 dicamentis lethalibus 681, b.
 ὀψαρτυτικά, Opsartytica 516, d.
 Scripsit & Dionysius & Euthy-
 demus, Glaucus, Philistion.
 Philotimus.
 πρὸς κλείταρχον, ad Cleitarchum li-
 bri 324, f.

- Diodorus Aspendius, & ejus vita 163, c.
 Diodorus Aristophanus 180, f.
 Diodorus.
γλώσσαι ἰταλικῆ, Linguz Italicæ 479, a.
πρὸς λυκόφρονα, Ad Lycophronem liber 478, b.
 Diodorus Sinopenfis comicus.
αὐλητρίαι, Tibicina 431, c.
ἐπίκλησι, Epiclerus 235, e. 239, a.
 Diodorus Siculus.
βιβλιοθήκη, Bibliotheca 529, f.
 Diodotus Erythræus.
περὶ Ἰ. ἀλεξάνδρου ἐφημερίδες, De Alexandro Ephemerides 434, b.
 Diogenes Babylonius.
περὶ εὐγενείας. De nobilitate 168, e.
περὶ νόμων, De legibus 526, d.
 Diogenes Tragicus.
σεμέλη, Semele 636, a.
 Dionysius Æneus cognomine 702, c.
ἔλεγχοι, Elegi 443, d. 668, e.
πρὸς ἀθηναίους, Ad Athenienses oratio qua numo æreo uti eis suavit 669, e.
 Dionysius cognomine *λεπτός* si- ve Gracilis 475, f.
 Dionysius Heracleotes 281, d.
 Dionysius cognomine Jambus.
περὶ διαλεκτῶν, De dialectis 284, b.
 Dionysius Iticæus.
γεωργικά, Georgica 648, f.
 Dionysius Leucitricus 609, f.
 Dionysius Samius.
περὶ κύκλωσ, De Cyclope 477, d.
περὶ Ἰ. κύκλω, De Cyclo 481, e.
 Dionysius Scythobrachion.
ἱστορίαι, Historiæ 515, d.
 Dionysius Siculus. Epistolæ ad Speusippum 297, e.
 Dionysius Sinopenfis comicus.
ἀκοντιζόμενοι, Acontizomēnus 654, d.
ὁμώνυμοι, Cognomines 381, c.
διονύσι, Dionysius, fabula sui nominis 616, c.
σωζέσσαι, Servatrix 467, d. 497, d.
 Dionysius Thracius.
 Dionysius Tryphonis filius.
περὶ ὀνομάτων, De nominibus 255, c. 503, c.
 Dionysius Tyrannus.
ἄδωνις, Adonis 401, f.
θεσμοφόρος, Thesmophorus, five legislator 404, e.
ὄψαρτυτικός, Opsartyticus 316, f.
 Dionysocles 96, d. 116, d.
 Dionysodotus Lacedæmonius.
παιᾶνες, Pæanes 678, b.
 Diokorides Isocratis discipulus p. II.
πολιτεία λακεδαιμονίων, Respublica Laconum liber II. 140, b.
ὑπομνήματα, Commentarii 507, d.
 Diotimus Atheniensis 436, e.
 Diotimus Olympicus.
αἰνίγματα, Ænigmata 448, e.
Ἡρακλεία, Heracleia 603, d.

- Dioxippus.
 αντιπορνόβοσκⓄ, Antiporno-
 boscos, Ienonis adversarius
 100, c.
 ιστοριογράφⓄ, Historiographus
 ibid.
 ΦιλάργυροςⓄ, Philargyrus, avarus
 472, b, 496, f. 502, d.
 Diphilus Carystius 47, b.
 Diphilus Comicus 47, b. 52, f.
 55, e. 67, d. 156, b. 168, c. 189,
 e. 236, b.
 ἀγνοια, Ignorantia 700, c.
 ἀδελφοί, fratres 499, e.
 αἰρησῆτερⓄ ἢ εὐνῆχⓄ, Murorum
 expugnator, aut Eunuchus
 496, f.
 ἀνασωζόμενοι, liberati à periculo
 499, b.
 ἀπληστος, Infatiabilis 370, e.
 ἀπολείπασα, Animo defecta 132, e.
 βαλανεῖον, Balneum, 446, d.
 βοιώτιⓄ, Bœotius 417, e.
 γάμοι, Nuptiæ 254, e.
 ἀσάμαρθάνουσα, Aberrans fœmina
 III, e.
 ἑκάτη, Hecate 645, a.
 ἑλενηφορέντες, Elenophori 223, a.
 ἐμποριον, Emporium 227, e.
 ἐμπορⓄ, Mercator 226, e. 227, e.
 216, f.
 ἐναγίζοντες, Parentantes 165, f.
 εὐνῆχⓄ, ἢ στρατιώτης, Eunuchus
 five miles 496, f. 700, e.
 ζώγραφοⓄ, Pictor 230, f. 291, f.
 ἠρακλῆς, Hercules 421, e.
 ἠρως, Heros 371, a.
 θεσείς, Theseus 262, a. 45, b.
 λήμνιαι, Lemniæ 307, f.
 μνημάτιον, Mnemation, id est, exi-
 guum monumentum 124, e.
 παρασίτⓄ, Parasitus 238, f. 247, d.
 422, b.
 παιδερασταί, Puerorū amatores 423, f.
 πελιάδες, Peliades 156, f.
 πιθραύτης, Pithrausta 486, f.
 πολυπράγμων, Curiosus 225, a.
 σαπφώ, Sappho 489, a. 599, e.
 σνωρίς, Synoris Biga 247, a. 657, e.
 τελεσία, Telefia 258, e. 640, d.
 Diphilus Laodicensis.
 τὰ περὶ τῶν Νικάνδρου θηριακῶν, in
 Nicandri theriaca commen-
 tarii 314, d.
 Diphilus Siphnius.
 περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσῶσι καὶ
 τοῖς ὑγιαίνουσι, De iis quæ
 ægrotis & bene habentibus
 vescenda dantur 61, a. & f.
 82, f. 90, a. 106, d. 650, a.
 Διφάνιος Κυρηνæος 504, b.
 Διύλλος Ἀθηναίος 593, f.
 ἰστορία, Historiz 155, a.
 Dorion.
 γεωργικός, De agricultura 78, a.
 περὶ ἰχθύων, De Piscibus 118, b.
 282, d. e. 287, d. 297, c. 300, f.
 304, f. 306, f. 309, f. 312, d.
 315, b. 319, d. 320, d. 322, f.
 327, f.
 Dorotheus Ascalonites 608, e.
 679, c.
 περὶ ἀλέξανδρον ἰστορία, De Alexan-
 dro historiz 276, f.

- περὶ ἀντιφάνου καὶ ματίου, De Antiphano & Mattya 662, f.
 περὶ τῆς λέξεως σωμαγωγῆς, De dictionis collectione 329, d.
 Dorotheus Sidonius 497, c.
 Dosiades.
 ἰστορία κρητικῆ, Historiz Creten-
 sium 143, a. 264, a.
 Draco.
 περὶ λίθων, De lapidibus 692, d.
 Dromon.
 ψαλτρία, Psaltria 240, d. 409, e.
 Duris Samius 231, b. 504, b. 525, e. 529, a. 532, f. 560, f.
 ἰστορία, Historiz 155, c. 253, d. 434, e. 530, b. 546, c. 560, b. 605, d. 606, c.
 μακεδονικά, Macedonicæ res 167, c. 249, c.
 περὶ ἀγοθοκλέους, De Agathocle historia 529, f. 618, c.
 περὶ Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους, De Euripide & Sophocle 184, d.
 περὶ τραγωδίας, De tragœdia 636, f.
 σαμίων ὄροι, Samiorum fines 696, f.
 Ecatzus Milefius.
 γενεαλογιῶν, Genealogiarum libri 148, f.
 Echemenes.
 κρητικά, Cretica 601, f.
 Ephantides.
 σατύροι, Satyri 96, c.
 Eicadistes * Epicureus 298, d.
 Empedocles 423, f. 510, c.
 καθάρμοι, Expiationes 620, c.
 Empodus.
 * Ἐκαθίσαι dicti Epicurei, quod natalem Epicuri celebrabant vigesimo mensis die, ut notavi lib. 3, c. ult.
 ὑπομήματα, Commentarii 370, c.
 Eparchides 61, b.
 Eparchnetus poeta Samius 673, c.
 ὄψαρτυτικός, Opsartyticus, sive de condimentis 58, b. 88, c. 294, d. 297, c. 304, e. 312, b. 371, f. 387, e. 662, e.
 περὶ ἰχθύων, De piscibus 328, f.
 Ephantus.
 ἰστορία, Historiz 251, d.
 Ephemus.
 σαθῶν διάλογος, Sathon, dialogus, id est Plato nomine mutato 220, e.
 Ehippus comicus 38, b. 48, c. 57, e. 58, a. 61, a.
 ἄρτεμις, Diana 112, f.
 βουφίρις, Bufiris 442, d.
 γερυῶν, Geryon 346, f. 365, c. 370, c.
 ἑμπωλή, Negotiatio 363, c. 617, f.
 ἑφῆβος, Ephebus 423, e. 482, c. 642, d.
 κύδων, Cydon 322, d. 642, e. 646, f.
 κύρκη, Circe 430, f.
 ναυαγός, Naufragus 504, c.
 ἑμοσι, ἢ ὀβελιαφόροι, similes sive Obeliaphori 482, d.
 πελταστής, Peltastes sive scutatus 289, b. 347, c. 380, f.
 σάπφω, Sappho, 572, c.
 Φιλύρα, Philyra, scortum 286, c. 571, b.
 Ehippus Olynthius.
 περὶ ἀλεξάνδρου καὶ ἠφαισίου ταφῆς, De Alexandri & Hephzstionis
 0000 3 nis

- nis exequiis 120, e. 146, c.
434, a. 537, c.
Ephorus 105, d. 311, e. 515, d.
εὐσηματα, Inventionum liber 182, c.
352, c.
ἱστορίαι, Historiæ 154, d. 500, b.
626, b.
Ephorus sive Demophilus ejus
filius libro trigesimo Historia-
rum 232, d.
Epicharmus 59, c. 56, a. 57, e. 58
d. 59, d. 60, f. 63, c. 65, b. & c.
70, f. 210, b. 318, e. 479, a.
ἀγρωστίνου, Agrostinus rusticus
120, d. 682, a.
ἀλκυών, Alcyon 619, a.
ἀταλάνται, Atalantz 618, e.
βακχαι, Bacchæ 106, a.
βύσιρις, Busiris 411, b.
γῆ καὶ θάλασσα, Terra & mare 105,
b. 106, e. 120, d. 313, a. 323, a.
370, b. 645, f. 648, c.
διόνυσσοι, *Dionysi 158, c.
ἐλπὶς, ἢ πλούτης, Spes aut Plutus
139, b. 235, e.
ἐορτή, Festum 160, d.
ἥβης γάμος, Hebes nuptiæ 85, c.
91, c. 92, f. 105, a. 282, a. 286, b.
287, c. 288, b. 295, b. 305, c.
306, d. 308, e. 313, d. 315, f.
319, c. & c. f. 320, c. 321, a. & b.
323, a. 324, e. 327, f. 398, d.
646, a.
θεωροί, Theori 106, f. 362, b. 408, d.
κύκλωψ, Cyclops 366, b. 498, e.
κωμασαί, Commestiones 387, a.
λόγος, Logus 106, e.
μέγαρις, Megaris 286, c. 366, b.
μῦσαι, Musæ 85, d. 110, b. 184, f.
282, e. 297, c. 303, c. 307, b.
308, e. 323, a. 328, b.
ναῖσοι, Insulæ 160, d.
ὀδυσσεὺς αὐτόμολος, Ulysses transfu-
ga 121, b. 374, e.
ὀδυσσεὺς ναύαγος, Naufragus Ulyf-
ses 619, b.
ὄρυα, Orya sive lactes fabula 94, f.
περίαλος, Perialus, sive Erro 183, e.
139, c.
προμηθεύς, Prometheus 86, a.
πυρρα, Pyrrha 86, a. 424, d.
σείρηνες, Seirenes 277, f.
σφίγξ, Sphinx 76, c.
φιλοκτήτης, Philoctetes 371, f. 628, b.
Epicharmo attribuitur: at falso;
ut & alia multa.
χείρων, Cheiron 648, d.
Ἐπικράτης comicus 59, d. 229, e.
ἀμάζονες, Amazones 422, f.
ἀντιλαίς, Antilais 570, b. 605, e.
δύσπρατος, Infortunatus 262, d.
ἐμποροῦ, Mercator 655, e.
Epicurus 278, f. 279.
περὶ ἐπιτηδευμάτων ἐπιστολή, De vi-
tæ rationibus epistola 354, b.
πρὸς Ἑρμαχὸν ἐπιστολαί, Ad Herma-
chum epistolæ 588, b.
περὶ τέλους, De finibus, bonorum
scilicet & malorum 280, a.
546, e.
Epigenes.
βακχαι, Bacchantes 384, a.
βραγχία, Branchia 75, d. 498, c.
ἡρώϊνη, Heroine 474, a. 502, e.

* Antiquissimum hoc exemplū est Baillæto omīssum in libro des satyres qui portent le titre d'Antiquissimum

- μνημάτιον, Paruum monumentum
472, f. 480, a. 488, b.
- Epilycus.
κοραλίσκος, Coraliscus, five adole-
lescentulus: alias cypressus
133, b. 140, a.
- Φοραλίσκος, Fur deprehensus
650, e.
- Epinicus.
ὑποεαλλόμματα, Puellæ suppositi-
tiz 500, f. 469, a. 500, f.
497, a.
- μνησιπτόλεμος, δράμα, Mnesipto-
lemus fabula 432, b.
- Erasistratus 46, c. 298, e.
- ὑψηλίστικος, Opsartiticus, five de
obsoniis parandis liber 324, a.
516, c.
- ἐν τῇ περὶ τῶν καθ' ὅλα πραγμασίαι,
De universa medicina 665, f.
666.
- Eratosthenes 588, a.
- Cytenzus 24.
- ἀντεριννύς, Anterinnys 376, b.
- ἀριστων, Ariston 281, c.
- ἀρσινόη, Arsinoe 276, b.
- ἕρμης, Mercurius 189, d. 284, d.
- περὶ κωμωδίας, De comœdia
50, d.
- Eratosthenes.
ἐπιστολαί, Epistolæ 418, a.
- πρὸς ἠγήτορα τὸν λάκωνα ἐπιστολή,
Ad Hegetora Laconem epi-
stola 482, a.
- ὀλυμπικῶν πρώτων, Olympionica-
rum primo lib: o 15, a.
- Eretrienfis five Erythræus 604, a.
- Ergeas Rhodius.
περὶ παλίδου, scilicet ἰστορίαι, De
patria sua historiz five com-
mentarii, hoc est, περὶ ῥόδου,
De Rhodo 360, d.
- Eriphanis 619, c.
- Eriphus Comicus 58, a.
- αἰολός, Æolus, id est, vafer 134, c.
- μελιβοία, Melibœa 84, c. 302, c.
693, c.
- πελταστής, Peltatus 137, a.
- Erylichthon 394, d.
- Erxias.
κολοφωνικὰ, Colophoniaca 561, f.
- Euacles.
ἐφεσιακὰ, Ephesiaca 573, a.
- Evangelus.
ἀνακαλυπτομένη, Anacalyptomene
644, d.
- Euanthes ὁ ἑποποιός.
εἰς τὸν γλαυκὸν ὕμνον, in Glaucum
Hymnus 296, c.
- Eubœus Parius.
παροδίαί, Parodiz 698, a. & b.
699, a.
- Eubulides.
κατὰ ἀριστοτέλους, Contra Aristote-
lem 354, c.
- κωμασσί, Comessabundi
- Eubulus 47, b. 49, c. 52, b. 65, c.
& e. 66, d. 613, e. 668, d.
- ἀγκύλων, Ancylon 369, d. 646, b.
668, d.
- ἀμαλθεία, Amalthea 63, d.
- ἀνασωζόμενοι, Conservati 340, c.
- ἀντιώπη, Antiope 417, e.
- ἀστυτοί, Astyti 69, e.

- ἄυγη, Auge 622, e. 679, d.
 βελλεροφόντης, Bellerophontes
 666, e.
 γανυμήδης, Ganymedes 110, a. 248, c.
 δαιδαλός, Dædalus 247, a.
 δευκαλίων, Deucalion 100, f. 107, f.
 δόλων, Dolon 100, a. 471, d.
 εὐρώπη, Europa 417, c.
 ἠχώ, Echo 300, b.
 ἰάλεμος, Jalemus 106, a.
 ἰξίων, Ixion 347, d.
 ἰών, Ion 169, f. 300, c. 302, d. 417, d.
 κάλλιππος, Callippos, id est,
 turpi honestus 106, a.
 καμπυλίον, Campylion 295, d. 571,
 f. 642, b.
 κατακολλώμενος, Adglutinated
 396, a. 442, c.
 κέρκωπες, Cercopes, simii caudati
 417, d. 567, c.
 κλεψύδρα, Clepsydra 567, d.
 κυβευταί, Aleatores 471, d.
 λάκωνες, Lacones 108, a. 330, c.
 380, f.
 λήδα, Leda 330, c.
 λυδία, Lydia 460, e.
 μετακολλώμενος, Metacollomenus,
 adglutinated 500, e.
 μεδεία, Medea 300, c.
 μύλωθρις, Mylothris, pistinaria
 494, f.
 μυσοί, Myfi 417, e.
 νάννιον, Nannium 568, f.
 ναυσικάα, Nauficæa 295, d.
 νεοττίς, Neottis, Gallina, five juven-
 cula 467, b.
 οἰδίππος, Oedipus 239, a.
 οδυσσεύς, ἢ πανόπται, Ulysses five
 Perpicaces 478, c.
 ὀλβία, fortunata 640, b.
 ὀρθάννη, Orthannes 105, f. 108, a. & d.
 112, f. 228, f. 424, b.
 πάμφιλος, Pamphilus 473, e.
 παννυχίς, Pernoctans 568, e.
 πέλωψ, Pelops 678, c.
 πορνοβοσκός, Leno 108, d. 371, f.
 προκρίς, Procris 422, e. 553, b.
 προσβασία ἢ κύκνος, Cygnus 301, a.
 σεμέλη, ἢ διώνυσος, Semele five
 Bacchus 460, e.
 σεφανοπώλιδες, Coronas vendentes
 557, f. 679, b.
 σφριγγοκαρίων, Sphingocarion, pla-
 centa è nucibus 80, b. 499, e.
 553, a.
 τηθαί, vel rectius τήθαί, Nutrices
 106, a. 311, d. 685, e.
 τίτᾶνες, Titanes 229, a.
 τύραννος, Tyrannus, 260, c.
 Φοινίξ, Phœnix 397, b.
 χάριτες, Gratiz 519, a.
 χρυσίλλα, Chryfilla 559, b.
 ψάλτρια, Psaltria 460, e.
 Eucrates 111, c.
 Ευεττο attribuntur.
 περιηγήσεις ἐν τῇ Ἀσίᾳ, Peregrinatio-
 nes in Asia, five Asia descriptio
 410, e.
 Eudemus Atheniensis.
 περὶ λαχάνων, De oleribus 264, c.
 371, a.
 Eudoxus.
 γῆς περιήγησις, Terræ ambitus libro
 VI. 288, c. 394, d.

- Eumerus Ceus.
 περί ιερῶν ἀναγραφῆς, De sacris per-
 scriptionibus 658, f.
 Euenus Parius 367, e. 429, f.
 Eumachius Neapolitanus.
 ἱστορίαι, τῶν περὶ ἀνίβαν, De Anni-
 bale Historiæ 577, a.
 Eumachus Corcyreus.
 ριζοτομικός, Rhizotomicus 567.
 38.
 Eumenes Cardianus.
 ἑφημερίδας Ἐλεξάνδρου, Alexandri
 Ephemerides 434, b.
 Eumolpus 483, a.
 Euphanes.
 μῦσαι, Musæ 343, b.
 Euphantus.
 ἱστορίαι, Historiæ 154, c.
 Euphorion Chalcidensis 44, f.
 26, d. 340, f.
 ἱστορίαι, Historiæ 251, d.
 Euphorion hexametrorum scri-
 ptor.
 ἀποδιδῶσα, Ea quæ reddidit 503, a.
 περί ἰσθμίων, De Isthmiis 182, e.
 633, f. 635, a. & f.
 περὶ μελοποιῶν, De poetis Lyricis
 182, e.
 χιλιάδες, Chiliades 436, f.
 Euphorus.
 εὐρημάτια, Inventa 182, c.
 Euphranor Pythagoricus.
 περί αὐλῶν, De tibiis 182, c. 184, c.
 . περί αὐλητῶν, De tibiicinibus 634, d.
 Euphronius.
 Euphron comicus.
 ὑπομνήματα, Commentarii 495, c.
- ἀδελφοί, fratres 379, c.
 θεωροί, speculatores 399, b.
 παροιδιόμηνη, Tradita 100, d.
 συνεπιθετοί, Synephebi 377, d.
 Eupolis 52, d. 53, a. 56, e. 68, a.
 658, d. 667, d.
 αἶγες, Capræ 94, f. 106, b. 287, e.
 301, a. 380, f. 426, f.
 ἀεράττοι, Immunes militiæ, vel
 potius imperiti 397, c.
 αὐτόλυκος, Autolycus 89, f. 216, e.
 368, d.
 βάπται, Bapræ 183, f. 370, b.
 δῆμοι, Populi 106, b. 123, a. 316, c.
 373, e.
 ἄλωτες, Eilotes 138, e.
 κολακες, assentatores 100, b. 286, b.
 328, b. 328, e. 400, b. 535, a.
 630, a. 646, f.
 μαρική, Marica 691, c.
 πόλεις, Urbes 394, e. 425, a.
 προσωαῖοι, Novi 316, a.
 σεφανοπώλιδες, fœminæ quæ corol-
 las vendunt 384, c.
 ταξίαρχοι, Ordinum præfecti
 170, d.
 φίλοι, Amici 266, f.
 χρυσὸν γένος, Aureum seculum
 375, a. 406, c. 408, e. 657, a.
 Euripides 38, f. 40, d. 66, a. 158, e.
 413, f. 421, f. 466, b. 561, a.
 & b. 619, b. 652, d. 665, a.
 677, b.
 ἀνδρομέδα, Andromeda 476, f.
 αὐτόλυκος πρῶτος, Autolycus pri-
 mus 413, c.
 βακχαι, 40, b.

- δεσμῶτις ἢ μελανίππη, Captiva sive
 Melanippe 523, e. 613, d.
 ευρυθία, Eurythia 498, e.
 ἥρακλῆς, Hercules 409, a.
 θεσεύς, Theseus 454, b.
 ἰκέται, supplices fœminæ 158, f.
 250, e.
 ἰππόλυτος, Hippolytus 600, b.
 κρησσαι, Cressæ 97, a. 504, b.
 640, b.
 κύκλωψ, Cyclops 23, e. 650, a.
 658, c.
 μήδεια, Medea 453, e.
 οἰνέυς, Oeneus 466, c.
 πλεισθίνης, Pleisthenes 668, b.
 σθενεβοία, Sthenebœa, uxor regis
 Argivorum 421, f. 427, e.
 σκείρων, Sceiron 76, c. 368, d.
 φαέθων, Phaëthon 503, d.
 φρίξ, Phrixus 264, e.
 Eurypylus 508, f.
 διηγησεις, Commentationes.
 Eufchemus.
 ἔμπορος, Mercator 571, e.
 Euthycles.
 ἄσποτοι, ἢ ἐπιβολή, Prodigii, vel epi-
 stola 124, c.
 Euthydemus Atheniensis 116, d.
 ἐψαρτυτικά, De condiendis obso-
 niis 516, e. idem argumen-
 tum tractatum est à Diocle, &
 Dionysio, Glauco, Philistio-
 ne, Philotimo.
 περὶ λαχάνων, De oleribus 58, f.
 74, a.
 περὶ ταρίχων, De salsamentis 116, a.
 & e. 307, a. 308, f. 328, d.
 Euthynus salsamentarius 120, a.
 Euxitheus Pythagoricus 157, c.
 Galena Smyrna 679, c.
 Galenus 115, c.
 Georgius.
 περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ θυσιῶν, De Rho-
 diorum sacrificiis 697, a.
 Geryon poeta 346, f.
 Glaucides 81, a.
 Glaucôn.
 γλώσσαι, Lingua 480, f.
 Glaucus Locrensis 81, d.
 ὀψαρτυτικός, Opsartyticus 324, a.
 369, b. 516, c. 661, e.
 Gnesippus Atheniensis 191, d.
 Gorgias Atheniensis.
 περὶ ἰταρῶν, De scortis 596, f. 567, a.
 Hagnocles.
 κορωνισαί, Coronistæ 360, b.
 Hannon 83, c.
 Harmesianax Colophonius;
 ἐλεγειακά τρία βιβλία, Elegiaci tres
 libri 597, a.
 Harmodius Lepreates;
 περὶ τῶν κατὰ φηγαλίαν νομίμων, De
 Phigalensium legibus 148, f.
 442, b. 465, e. 479, c.
 Harpalus 245, f.
 Harpocratio Mendefius.
 περὶ πλακάντων, De placentis 648, b.
 Hecatzus 114, c. 418, e.
 ἐπισησεις, Orbis totius descriptio
 447, d.
 Hecatzus Milesius.
 τῆς ἀσίας ἐπισησεις, Asia descriptio
 70, a.

- Confer supra, Ecatzus.
 ἡ ευρώπης παίδων, Euxoriz illustratio 447, b.
- Hedyle Poëtris Moschines Atticiz Jamborum poëtriaz filia, mater Hedylogi.
 σκύλλη, Scylla carmine elegiaco 297, b.
- Hedylogus Samius vel Atheniensis, Poëta 297, a.
- Hedylus.
 ἐπιγράμματα, Epigrammata 176, c. 344, f. 472, f. 488, a. 497, d.
- Ὁ τῆν ἠδουπάθειαν γράψας 285, f. Vide supra in Archestrato.
- Hegemon Thafius, Lenticula dictus 406, e. 698, c.
- γίγαντομαχία, Gigantomachia 699, a.
- δειπνῶν ἀναγραφαί, De cœnis 5, v.
- παρωδίαί, Parodiaz 406, e. 699, a.
- Φιλίνη, Philinna 108, e. 699, a.
- Hegesander Delphus 19, d. 44, c. 51, f. 132, c. 174, a. 249, d. 260, a. 477, e.
- ἀρξίμωσια, Dianz festi Dies 325, c.
- δέλφοι, Delphi 290, b.
- ὑπομνήματα ἀνδράντων καὶ ἀγαλμάτων, commentaria statuarum & imaginum 210, b.
- ὑπομνήματα, Commentaria 83, a. 107, e. 108, a. 162, a. 249, e. 337, f. 365, e. 400, d. 419, d. 431, d. 479, d. 507, a. 564, a.
- Hegesiz attribuuntur à quibusdam κύπρια ἔπη 682, d.
- Hegesianax Alexandrinus 516, b. ἱστορίαι, Historiaz 80, e.
- τα κεφαλίων, ἐπιγραφομένη τρωϊκά, Cephalionis Troica inscripta 393, d.
- Hegesippus Tarentinus.
 ἀδελφοί, fratres 405, d.
- ὀψαρθίκα, De condiendis obsoniis 516, e.
- πλακωθισπικὰ συγγράμματα, De placentis conficiendis 643, f.
- Φιλέταιροι, Amici & necessarii 279, d.
- Hellanicus 635, f.
- αἰγυπτιακά, Ægyptiaca 470, d. 679, f.
- γλῶσσαι, Linguæ 489, a.
- δευκαλιωνία, Deucalionia 404, d.
- ἑνὸν ὀνομασία, Gentium nomenclaturæ 462, b.
- ἱστορίαι, Historiaz 410, f.
- ἑμμέτρα, Metra 635, f.
- κρήσεις, Prædia 447, c.
- Φορωνίς, Phoronis 410, f.
- Hellanico attribuitur.
 ἀνάβασις εἰς ἄμμον, Ad Ammonem ascensus 652, a.
- Heliodorus Periegetes Atheniensis 45, c.
- περὶ ἀκροπόλεως, De arce 229, e. 406, e.
- Heniochus.
 γόργονες, Gorgones 483, e.
- πολύευκλι, multum desideratus 396, d.
- πολυπράγμων, Curiosus 271, a.

- τροχίλος, Trochilus 408, a.
 Hephæstion ex Menodoti commentariis sibi attribuit:
 περὶ τῆς λυγίνης παρ' ἀνακρέοντι σεφά-
 νος, De corona ex Amerina falice apud Anacreontem
 673, d.
 idem Andranti libros sibi adscripsit
 673, e.
 Heracleon Ephesius 52, b. 76, a.
 308, f. 503, a. 647, b.
 Heraclides Comicus 624, e.
 Heraclides Cumanus,
 τὰ περσικὰ, Persica 145, a. 514, b.
 τὸ εὐφροσύνη, de Epulorum apparatusu 145, a. 517, a.
 Heraclides Lembus 566, a.
 ἱστορία, Historia 90, e. 333, a.
 Heraclides Mopseates 234, d. ~
 Heraclides Ponticus 701, e.
 περὶ δικαιοσύνης, De justitia 521, f.
 523, f.
 περὶ ἐρωτικῶν, De amoribus 602, b.
 περὶ ἡδονῆς, De voluptate 528, f.
 531, c. 536, f. 552, f. 554, c.
 περὶ τῆς μουσικῆς, De Musica 445, d.
 624, b.
 Heraclides Syracusanus.
 ὀψαρτυτικὸς, Orfartyticus 58, b.
 105, c. 114, a. 328, d. 621, e.
 περὶ θεσμῶν, De vetustis & sancitis moribus 647, a.
 Heraclides Tarentinus 53, c.
 532, e.
 συμπόσιον, Convivium 120, b. 64, a.
 67, e. 74, b. 79, e.
 Heraclitus 134, c. 178, f. 470, a.
 620, b.
 Heraclitus,
 ἑλένην ξενίζων, Helenz hospes
 414, d.
 Hermeias 297, f.
 περὶ τῆς ἀπόλλωνος γρυναίας, De Apolline Gryneo 149, d.
 Hermeias Curiensis.
 ἴαμβοι, Jambi 563, e.
 Hermeias Hermodori filius Sarmius 606, c.
 Hermeias Methymnzus.
 τὰ σικελικὰ, Siculorum res gestæ
 438, c.
 Hermesianax 599, c. 599, e.
 ἐλεγειακὰ βιβλία τρεῖς περὶ σταυρῶν,
 De meretricibus libri tres
 599, e. Supra, in Harmosianax.
 Hermippus Astrologus 478, a.
 Hermippus Comicus Parodus
 56, e. 59, c. 152, d. 163, e.
 ἀρτοπόλιδες, Artopolides 119, c.
 δημοῖται, Populares 285, e.
 θεοὶ, Dei 426, f. 478, c. & f. 636, e.
 ἴαμβοι, Jambi 76, c. 667, d. 700, d.
 κέρκωπες, Cercopes, veteratores
 123, f. 502, b. 551, a.
 μύραι, Fata 344, c. 418, d. 488, a.
 638, a.
 μύρα, Unguenta 476, d.
 οἰδίπυς, Oedipus 451, f.
 στρατιῶται, Milites 77, a. 423, a.
 480, f. 524, f. 649, c.
 φορμοφόροι, Sportas ferentes 700, d.

Her-

- Hermippus Callimachus Smyr-
nusus 58, e. 213, f.
παρωδία, Parodia 699, a.
πρὸς ἀριστοτέλους, De Aristotele 589, c.
696, f.
πρὸς γοργίου, De Gorgia 505, e.
πρὸς τῶν ἐπὶ αὐτοῦ σοφῶν, De septem sa-
pientibus 443, a.
πρὸς ἰσοκράτους, De Isocrate 592, d.
περὶ τῶν ἰσοκράτους μαθητῶν, De Iso-
cratis discipulis 342, d. 451, e.
περὶ νομοθετῶν, De legislatoribus
154, d. 555, c. 619, b.
ὑπομνήματα περὶ ἰππονακτεῖ, Ad
Hipponactem commentarii
327, c. 224, b.
τῶν φιλιππικῶν δευτέρων, Altera Phi-
lippica 443, a.
Hermocles,
παιᾶνες ἐπ' ἀντιγόνο καὶ δημητρίῳ,
Pæanes de Antigono & De-
metrio 697, a.
Hermon.
γλωττῆαι κρημαί, Glossæ Cretenfes
81, f. 269, c.
Hermonax.
περὶ γλωττῶν, De linguis 53, c. 76, f.
Herodes Atticus Rhetor 99, c.
Herodicus Babylonius 222, a.
Herodicus Cratætius 219, c.
234, d.
περὶ κωμωδουμένων, De iis quæ à co-
micis perstringuntur 591, c.
586, a.
περὶ ψευδασίτων, De parasitis 234, d.
σύμμικτα ὑπομνήματα, Miscella-
nea 340, e.
- πρὸς τὸν φιλοσοφικῆν, ad Philoso-
cratem 215, f.
Herodorus Heracleotes 231, c.
504, b. 474, f.
Herodotus Halicarnass. 45, b.
114, c. 143, f. 146, a. 148, e.
210, b. 231, d. 261, c. 488, d.
517, a. 529, 603, a. 613, b. 627, d.
640, f.
ἱστορία, Historiæ 78, e. 110, c. 138, b.
399, c. 436, e. 502, c. 651, c.
651, d. 701, a.
Herodotus Lycius.
πρὸς σύκων, De ficibus 75, f.
78, d.
ὁ καὶ ἥρακλέα λόγῳ, De gestis
Herculis 410, f.
Φοινίκη, Phœnice 473, b.
Herondas.
σωεργαζόμεναι, Coadjutrices 86, b.
Heropythus,
ἄρσι τῶν κολοφονίων, Colophonio-
rum fines 297, e.
Hesiodus 41, e. 85, c. 489, f. 557, a.
ἀσπίς, Aspis 180, e.
γάμῳ & κτύκῳ, Nuptiæ Ceycis
49, b.
ἡμέραι καὶ ἔργα, Dies & opera 364, b.
μυγαλαί ἡοῖαι, Magnæ Eææ 364, b.
428, b.
μελαμποδία, Melampodia 40, f.
498, a. 609, e.
Hesiodo adscribitur:
πρὸς ἀστρονομίας, De Astronomia
491, e.
Hesperius Cynicus 307, f.
Hicæsius 321, a. 323, a.
P P P P 3

- περὶ ὕλης, De alimentorum materia 116, f. 294, c.
 Hierocles 646, b.
 Hieronymus 48, b. 206, d. 217, e.
 περὶ ποιητῶν, de poëtis 638, b.
 περὶ κιθαρῶδων, De citharædis septimus liber de poëtis 635, f.
 Hieronymus Rhodius Aristotelis discipulus.
 περὶ τῶν γυναικῶν, De uxoribus 556, a.
 ὑπομνήματα, Commentarii 557, e. 604, d.
 ἐπιστολαί, Epistolæ 435, a.
 περὶ μέθης, De ebrietate 424, f. 299, f.
 Hippagoras.
 περὶ τῶν καρθηδονίων πολιτείας, De Carthaginienfium repub. 630, a.
 Hipparchus.
 αἰγυπτιακὴ ἰλιάς, Ægyptiaca Ilias 101, a. 393, e.
 ἀνασωζόμενοι, Sospites 477, f.
 Θαῖς, Thais 486, d.
 παννυχία, Pernoctatio 691, c.
 Hippias Erythræus.
 ἱστορίαι, Historiæ 258, f.
 Hippias Sophista.
 συναγωγή, Collectio 609, a.
 Hippocrates 46, b.
 περὶ Διαιτήσεως, ἢ περὶ ὀξείων νοσημάτων, ἢ περὶ πρισάνης, ἢ πρὸς τὰς κνιδίας γνώμας, De ratione vitæ, aut de morbis acutis, aut de Ptisana, aut adversus Gnidias sententias 45, f. 57, e.
 περὶ τόπων, de locis 46, c.
 περὶ ὑδάτων, De aquis 46, b.
 Hippolochus Macedo Erefii
 Theophr. discip. 127, e. 402, a.
 ἐπιστολὴ πρὸς λυγκέα, Ad Lynceum epistola 126, e.
 Ἐκράνης μακεδόνος γάμος, Cræni Macedonis nuptiæ 127, e. 614, d.
 Hippon Atheus 610, b.
 Hipponactes 49, e. 78, c.
 Hipponax 304, b. 375, a. 495, d. 546, e. 645, c. 690, a.
 ἑξάμετροι, Hexametri versus 698, b.
 ἱάμβοι, Jambis 324, a. 370, b. 624, b.
 συνώνυμα, Synonyma 480, f.
 Homerus 8, e. 9, d. 13, b. 35, c. 22, c. 23, e. 25, e. 35, c. 38, a. 39, d. 54, e. 66, c. 76, e. 173, a. 179, b. 180, b. & ib. 185, b. 188, a. 191, e. 199, e. 228, d. 276, d. 363, d. 373, b. 408, c. 409, a. 412, b. 425, d. 433, c. 458, a. 498, f. 499, f. 513, d. 566, b. 604, c. 647, d. 674, f. 701, a.
 Homeri
 ἐπικυκλίδες, Epicichlides 65, a.
 ἰλιάς, Ilias 18, e. 498, c. 627, e.
 Ὀδυσσεύς, Odyssea 18, e.
 ὕμνος εἰς ἀπόλλωνα, Ad Apollinem hymnus 22, c.
 Hybridæ Cretenfis scolion 695, f.
 Hyperides Rhetor Atheniensis 120, a. 266, f. 616, d.
 δηλιακός, Deliacus 424, d.
 κατὰ ἀριστογόρου, Contra Aristogram 586, a.

- κατὰ δημάδην, Contra Demadem 424, d.
κατὰ δημοσθένους λόγος, Contra Demosthenem oratio 424, d. 48, f.
κατὰ μαντιθεῖς λόγος, Contra Mantitheum oratio 266, f. 586, b.
κατὰ πατροκλέους, Contra Patroclum 566, f. 587, c.
κατὰ Φιλίππιδος, Contra Philippidem 552, d.
ἐπὶ τῆς Φρύνης, De Phryne oratio 590, d.
Hyperocho attribuentur:
κυμαῖκα, Cumana historia 528, e.
Jafon.
περὶ τῶν ἀλεξάνδρου ἐν ἀλεξανδρείᾳ, ἱερῶν, De Alexandri in Alexandria sacrificiis 620, d.
Iatrocles 646, f.
πῆσι πλακάντων, De placentis 646, a. 647, b.
Ibycus Rheginus 86, b. 564, f. 601, b. 681, a.
μέλη, Carmina 57, f.
Icesius 87, b. 116, e. 285, b.
περὶ ὕλης, De Alimentorum materia 278, a. 282, d. 689, c.
περὶ φυτῶν ὕλης, De Plantarum sylva 681, c.
Ichthyas Philosophus Megarensis 335, a.
Ichthyon ibidem.
Idomeneus 590, d. 592, f.
Ion Chius 68, b. 463, a. 478, b.
ἀγαμέμνων, Agamemnon 468, b.
ἐλεγχοί, Elegi 447, d.
ἐλεγεία, Elegia 496, c.
ἐπιδημῖαι, Epidemiz, five Peregrinationum libri 93, a.
εὐρυτίδης, Eurytides 495, b.
λαέρτης, Laertes 267, b.
ὀμφάλη, Omphale 258, f. 411, b. 498, e. 634, c. & f.
περὶ χίω, De Chio 426, e.
Φοῖνιξ ἢ καινεύς, Phoenix aut Caneus 91, d. 184, f.
Φεραροί, Custodes, Iphicrates 184, f. Iliodorus Charasenus.
τῆ παρθίας περιηγητικός, Parthiz descriptio 93, d. Iliocrates.
ἀρεοπαγητικός, Areopagiticus 566, f.
περὶ τοῦ ζεύγους, Oratio de Jugo 215, e.
Istrus Callimachus.
ἀργολικά, Argolica 650, b.
ἀντιγραφαι, Contradictiones 272, b.
ἀττικὰ, Attica 557, a.
περὶ πόλεμαῖδος τῶν ἐν αἰγύπτῳ, De Ptolemaide Ægypti urbe 478, b.
Iuba rex Mauritaniz 183, c. 229, c.
θεατρικὴ ἱστορία, Theatralis historia 175, d.
ὁμοιότητες, Similitudines 170, b.
ὑπομνήματα τῆς λιβύης, Libyz commentaria 83, b.
Laches 73, e.
Lampon vates gulosus 344, e.
Lam-

- Lamprocles Dithyramborum scriptor 491, c.
 Latus Hermionensis 624, e.
 ὕμνος εἰς ἀπὸν δῆμητρα καὶ ἑρμιονείαν, Hymnus in Cererem & Hermionem 455, d. 624, e.
 ᾠδὴ ἢ ἐπιγράφεται κένταυροι, Ode quæ inscribitur Centauri 455, d.
 Laurentius 50, f.
 Leonides Byzantinus.
 ἀλιευτικά, De piscium captura 13, b.
 Leonides Grammaticus 116, d. 367, e. 504, b.
 Leonides.
 δῆμος αὐθίδος, Tribus Attica 96, d.
 Leontes Argivus tragicus.
 ὑψιπύλη, Hippius 343, e.
 Lesbia, Salpe cognominata.
 παιγνία, Lusus 321, f.
 Leucon.
 Φράτριες, Contribules 343, e.
 Licymnius Chius 504, c.
 Lupinus 55, e.
 Lyceas Naucratis 616, d.
 αἰγυπιακά, Ægyptiaca 560, e.
 περὶ συμβολαίων, De accepta pecunia 611, e.
 Lycon Iaseus.
 περὶ πυθαγόρα, De Pythagora 418, f.
 Lycophron Chalcidensis 501, a.
 περὶ κωμῳδίας, De Comædia 278, b. 487, e. 555, a.
 σάτυροι, Satyri 420, a.
 δράμα σατυρικὸν εἰς μενέδημον, Satyrica fabula in Menedemum 55, d.
 Lycophronides 670, e.
 Lycurgus rhetor.
 κατὰ δημάδης, Contra Demadem 476, d.
 κατὰ λεωκράτους, Contra Leocratem 586, f.
 κατὰ λυκοφρονος λόγος, Oratio contra Lycophronem 267, a.
 Lycus 47, a.
 Lynceus Samius 62, e. 101, e. 241, d. 245, d. 583, f.
 αἰγυπιακά, De rebus Ægyptiorum 150, b.
 ἀπομνημονεύματα, Commentarii 434, d.
 ἀποφθέγματα, Aphorismi 245, a. d. 337, d.
 ποίημα περὶ γαλαῶν 286, a.
 δεῖπνον τῆς λαμίας, Cæna Lamie 128, b.
 δεῖπνον Ἐπιγόνου, Antigonæ cæna 128, b. 401, f.
 ἐπιστολαί, Epistolæ 75, e. 330, a. 496, f.
 πρὸς Διαγόραν ἐπιστολή, Ad Diagam epistola 109, d. 285, f. 295, a. 499, c. 654, a.
 δεῖπνον Ἐπτολεμαίου, Ptolemæi cæna 128, a.
 πρὸς ποσειδάμων ἐπιστολή, Ad Posidippum epistola 652, d.
 κένταυρος, Centaurus 131, f.
 τέχνη οὐσανητικὴ, Ars struendarum epularum 228, c. 313, f.
 περὶ μενάνδρου, De Menandro 242, b.
 Lyfander Spartanus 431, d.
 Lyfania,

- περὶ ἰαμβοποιῶν, De Jamborum
scriptoribus 304, b. 620, c.
- Lyfias.**
ἐπιτολαί, Epistolæ 592, c.
κατὰ ἀλκιβιάδου λόγος, Oratio in
Alcibiadem 408, c. 574, f.
κατὰ Θεοπόμπου λόγος, Oratio con-
tra Theopompum 67, f.
κατὰ μικίνου, Φόνος, Contra Micinum
cædis infimulatio 365, b.
κατὰ φιλωνίδου, Contra Philonidem
586, e. 592, c.
περὶ ἐγγυθήκης, De Engytheca, ora-
tio 209, f.
περὶ χρεῖας, De are alieno 611, e.
περὶ χρυσοῦ τρίποδος λόγος, De au-
reo tripode oratio 231, b.
πρὸς λαίδα, Ad Laidem oratio 586,
e. 592, e.
πρὸς μέδοντα, Ad Medontem oratio
586, c.
ὑπὲρ Φανίας ὁρμηνομένων, De trans-
gressionibus Phanix oratio
551, e.
- Lyfimachus.**
περὶ νόμων, De reversionibus 158, d.
Lyfimenes orator 209, e.
Lyfippus.
βακχά, Bacchæ 124, d. 344.
- Macareus.**
Liber tertius κωμικῶν, de rebus Coo-
rum 639, d. 262, b.
Machon Sicyonius comicus 44,
d. 243, e. 245, d. 557, d.
ἀγνοια, Ignorantia 654, a.
ἐπιτολή, Epistola 345, f.
- χρεῖαι, Sententiosa dicta 577, d.
Magneti attribuitur:
διόνυσος πρῶτος, Bacchus primus
367, f.
διόνυσος δεύτερος, Bacchus secun-
dus 646, e.
- Malacus.**
σιφνίων ὄρει, Fines Siphniorum
267, a.
Mardonius 394, e.
Marfyas Herculis sacerdos 467,
c. 477, a.
Marfyas Junior 217, e.
Marfyas.
- μακεδονικά**, Macedonica 629, d.
Masurius 185, b.
περὶ ἀλεξανδρείας, De Alexandria
196, a.
Maton Sophista gulosus 307, c.
- Matris.**
Ἡρακλέους ἐγκώμιον, Herculis laus
412, b.
- Matron.**
τὸ δειπνον, Cæna 62, c.
παρωδαί, Parodi 64, c. 73, d. 134, d.
183, a. 656, e.
- Mattyas** scriptor comædix, quam
mediam vocant 663, b.
- Magacles.**
περὶ ἐνδοξῶν ἀνδρῶν, De viris illustri-
bus 419, a.
- Megacleides** 513, b.
- Megasthenes.**
τὰ ἰνδικά, Indicorum libri 153, d.
πολιτικά, Politica 494, b.
- Melanippides** 429, c.
μαρσύας, Marfyas 616, e.

- Melanippides Milefius,**
δαναΐδες, Danaides 65, f.
Melanthius,
ἐλεγίαι, Elegia 343, c.
περὶ τῶν ἐν ελευσίνι μυσηρίων, Demysteriis Eleufiniis 315, c.
Meleager Cynicus,
συνπόσιον, Convivium 502, c.
Meleager Gadarensis,
χάριτες, Gratia 157, b.
Menander 189, e.
ἀδελφοί, fratres 431, b.
ἄλιεύς, Piscator 486, c. 500, e. 549, e.
ἄλιεις, Piscatores 303, c.
ἀνδρόγυνος ἢ κηρῆς, Androgynos
aut Cretenfis 243, b.
ἀνεψιοί, Confobrini 700, b. & e.
ἀρήτηφόρος, ἢ ἀυλητρίς, Inaudita
nunciants aut tibicen 442, c.
 559, e.
ἄυλητρεῖς, Tibicines 446, d.
δάκτυλος, Dactylus 247, f.
δημιουργός, Demiurgus 172, d.
δίδυμοί, Gemini 373, d.
δύσκολος, Dyscolus, morosus 146,
 e. 383, f.
ἐαυτογεμιωρέμηνος, se ipsum excru-
cians 231, a. 651, a.
ἐγχειρίδιον, Encheiridion 446, f.
ἐμπιπταμένη, Accensa 559, f.
ἐπίτροποι, Tutores 659, b.
ἐπίκληρος πρώτη, Prima Epiclerus
 373, c.
ἐφέσιμος, Ephesius 385, f.
ἐφέσιοι, Ephesii 309, e.
ἥρας, Heros 426, e.
θαῖς, Thais 567, d.
- θεοφορέμηνος, Numine percita* 504, a.
θεοφορέμενος, percitus Numine
 472, b.
θρασυλέων, Thrasyleon 248, b.
καρίνη, Carina 175, a.
καρχηδόνιος, Carthaginienfis 385, b.
κεκρυφαλλός, Cecryphalus 241, f.
 243, a. 245, c. 691, c.
κιθάρις, Citharista 247, f. 510, d.
κόλαξ, Adulator 434, b. 587, d.
 659, d.
κολωνες, Cliui 301, c.
λήμναια, Lemnia 258, c.
μισόγυνος, Mulierum osor 691, c.
μέθη, Temulentia 146, d. 243, a.
 247, e. 364, d.
ναύκληρος, Nauclerus 166, b. 474, c.
νομοθέτης, Legislator 247, e.
οργή, Ira 166, a. 242, b. 247, d. 552, e.
παλλακή, Pellex 654, a.
παρακαταθήκη, Depositum 571, e.
πεδίον, Campus 94, b.
περίνθια, Perinthia 301, c. 504, a.
πιπραμένη, Venalis 365, d.
πωλεμένοι, Venales 248, d.
τροφώνιος Trophonius 99, e. 132, e.
 517, a.
τρέποντες, Vertentes 119, f.
υδρία, Hydria 408, f.
ὕμνις, Hymnis 231, a.
ὑποβολιμαῖος, Subditivus 644, f.
φανίας, Phania 165, a.
φανός, Phanos 314, b.
φάννιον, Phannium 567, d.
φάσμα, Spectrum 661, f.
φιλάδελφοι, Philadelphi 486, c.
χαλκῆα, Gratia officinae 502, e.
 ἕνδεκα

- Ψευδὴρ ἄκλῆς, falsus Hercules 172, a.
 587, b. 644, c. quo titulo drama scripsit & Pherecrates.
 Menæchmus 638, a.
 σικυονιακά, Sicyoniaca 271, d.
 περὶ τεχνιῶν, De artificibus 65, a.
 635, b.
 Menecles Barceus scriptor.
 χρονικά, Chronica 184, b.
 τὰ τ' σωμαγωγῆς, Collectaneorum libri 390, b.
 Menecrates Syracusius medicus Jupiter cognominatus 289, a.
 Menesthenes.
 πολιτικά, Politica 494, b.
 Menetor.
 περὶ ἀναθημάτων, De Anathematibus aut donis sacris 594, d.
 Menippus Cynicus.
 ἀρκεσίλαος, Arcefilaus 654, e.
 συμπόσιον, Convivium 629, e.
 Menodorus Samius.
 τῶν κατὰ Σάμω ἐνδοξῶν ἀναγραφῆς, Eorum quæ præclara Sami videntur descriptio 672, a.
 673, d.
 περὶ τῶν κατὰ τὸ ἱερεῖον τ' Ἰουναίας ἕρας, de iis quæ videntur in Junonis Samiæ templo 655, a.
 Metagenes.
 αὐρεῖ, Auri 355, a. 385, c. 571, b.
 Θυριοπέρεςται, Thurioperes, id est, de bellicosissimis Persis 228, e. 269, e.
 327, d.
 μαμμακυθός, Mammacythus 501, e.

- Φιλοθύτης, Philothytes 700, f.
 Metreas Pitaneus Parodus.
 δείπνων ἀναγραφῆς, De cœnis 5, a.
 Metrobius.
 πλακωντοποιῖα συγγράμμαται, De conficiendis placentis 634, f.
 Metrocles 341, f.
 Metrodorus 279, f.
 περὶ συνηθείας, De consuetudine 391, d.
 Metrodorus Chius.
 ἐπιστολαί, Epistolæ 665, b.
 τρωικά, Troica 184, a.
 Metrodorus Epicureus 279, f.
 Metrodorus Scepsius.
 περὶ ἀλειψητικῆς, De re unctoria 552, c.
 Mimnermus 174, a.
 μίλωνοι, Pumiliones 470, a.
 Μιθράκτις.
 ὀψαρτυτικὸς, Opsartyticus 282, a.
 325, f.
 ὀψοποιοῖα σικελικῆ, Siculus obsoniorum apparatus 112, e. 516, e.
 Mnasalces Sicyonius.
 ἐπιγράμματα, Epigrammata 163, a.
 Mnaseas Patrensis 301, e.
 εὐρωπικά, Europicorum libri p. 158, d. liber III. 296, b. 530, c.
 Λόκρος καὶ Κολοφώνιος, παιγνία ἕως ἐπιγραφῆμα, Locrus & Colophonius, iustus ita inscripti 321, f.
 περὶ τ' ἀσίας, De Asia 346, d.
 περίπλους, Circumnavigatio 331, e.
 Mnason Phocensis 272, b.
 Mnesimachus comicus.

- βύσιρις, Bufiris 417, f.
 δύσκολος, Morosus, fabula 359, c.
 ἰπποπόροφος, Equifus 301, d. 322, e.
 402, f.
 Φίλιππος, Philippus, fabula 338, b.
 387, b. 418, b. 421, c.
 Mnesiptolemus.
 ἀνάγνωσις ἱστοριῶν, Historiarum re-
 cognitio 432, b.
 Mnesitheus Atheniensis medi-
 cus 59, b. 419, c.
 περὶ ἐδεσῶν, De eduliis 54, b. 57, b.
 80, d. & f. 92, b. 96, d. 106, d.
 121, d. 357, a.
 περὶ κοθωνισμῶν ἐπιστολή, De Cotho-
 nismo epistola 483, f.
 Mochus.
 Φοινικικά, De rebus Phœniciz 126, a,
 Mæro Byzantia.
 μνήμη, Memoria 490, d.
 Μολπίς Λακεδαιμονίου 140, e.
 156, d. 654, e.
 πολιτεία λακεδαιμονίων, Lacedæmo-
 niorum respublica 140, b.
 Moschion.
 περὶ νηὸς ἱερῶν, De nave Hiero-
 nis 206, d.
 Moschus.
 ἐξηγησίς ῥοδιακῶν λέξεων, Expositio
 Rhodiacorum vocabulo-
 rum 487, e.
 μηχανικά, Mechanica instrumenta
 634, a.
 Myron Prienensis.
 μεσσηνιακά, Messeniæ res 271, f.
 657, d.
 Myronides.
 περὶ μύρων καὶ στεφάνων, De unguen-
 tis & coronis 691, f.
 Myrtilus Thessalus 83, a. 106, f.
 127, a.
 ἱστορικά πρὸς Ἰδοξά, Historiz minus
 probabiles 610, b.
 Naucrates comicus.
 περὶ Περσῶν, Persis 399, f.
 Nausicrates.
 ναυκληροί, Naviculatores 296, a,
 325, e. 330, b.
 Neanthes Cyzicenus 311, e.
 699, e.
 ἑλληνικῶν, Rerum Græcarum liber
 III, d. 311, e. 576, c.
 περὶ τελετῆς, De initiationis ritu 376,
 a. 602, a.
 περὶ ὥρων, De Horis 175, e.
 Neoptolemus Parianus.
 γλώσσαί, Linguæ 476, f.
 διονυσίας, Dionysias 82, d.
 ἐπιγράμματα, Epigrammata 454, f.
 Nestor.
 θεατρικά ὑπομνήματα, Theatrica
 commentaria 403, e.
 Nicænetus Abderites aut Samius.
 γυναικῶν κατάλογος, Mulierum
 index 59c, b.
 ἐπιγράμματα, Epigrammata 673, a.
 Nicander 684, e. Colophonius
 126, b. 487, e.
 αἰτωλικά, Ætolicæ res liber I. 296, f.
 477, b.
 βοιωτικὸς, Bœotiacus 329, a.
 τὰ γεωργικά, Georgica 51, d. 52, d.
 54, d. 60, f. 72, a. 92, d. 126, b.
 133, d.

- 133, d. 366, d. 369, b. & f. 371, c.
395, e. 681, d. 683, a.
γλώσσα, Glossæ 69, b. III, e. libro
III. 288, c. 306, e. 369, a. 394, a.
475, d. 679, c. 681, b.
ἑτεροισμῶνα, mutantia sese 305, d.
ἑτεροισμοί, Transformati 82, a.
Θηριακά, Theriaca 66, e. 649, e.
Θηριακός, Theriacus 312, d. 366, d.
μελισσογεγικά, De curandis apibus
68, c.
κολοφωνιακά, Colophoniacæ res
49, f. liber III. 296, f. 569, d.
οἰταικά, Oetaica 282, f. 411, a.
ἑπιτετειῶν ἔτιω, sexto de fortuitis
606, b.
Nicander Chalcedonius.
πρῶσις συμπλήματα, Præfix quæ
contigerunt 496, e.
Nicander Thyatirenus 76, a.
114, d. 320, c. 461, f. 487, f.
503, c. 691, c. 679, c.
ἄττικαὶ λέξεις, Attica vocabula
678, f.
Nicanor Cyrenzus.
μετονομασία, Transnominata 296, d.
Nicias Nicænsis 505, c.
ἄρκαδικά, Arcadica 609, e.
Διάδοχαί, successiones 273, d.
περὶ τῶν Φιλοσοφῶν ἱστορία, Historia
de Philosophis 162, e.
Nicobula ἡ ὁ αἰαθεὶς ταύτη τα
συγγράμματά, 434, c. 573, d.
Nicochares.
ἀμυμνή, Amymone 426, e.
Ἡρακλῆς χορογός, Hercules Chora-
gus 619, a.
λάκωνες, Lacones 667, e.
λημνιαί, Lemniz 328, e. 426, f.
χειρογαστορες, Chirogastores 62, f.
Nicocles Lacon 140, d. 141, a.
ἀκάριοι, Acarii 327, d.
Nicolaus Damascenus Peripate-
ticus.
ἱστορία, Historiæ 153, e. 249, a. 252,
d. & e. 261, c. 266, e. 274, e.
332, e. 543, a. 593, a. 652, b.
682, a. ubi liber CVIII. alle-
gatur.
Nicomachus 58, a.
εἰλειθία, Lucina 290, f.
περὶ ἐορτῶν αἰγυπτίων, De Ægyptio-
rum festis 478, a.
Nicomedes.
ἠὲ Ὀρφεως, De Orpheo 637, b.
Nicomedes Acanthius 217, e.
Nicon.
κίθαροδός, Citharædus 489, c.
Nicophon.
πανδώρα, Pandora 323, c.
σειρήνες, Sirenes 80, b. 269, e. 368, b.
χειρογαστορες, Chirogastores 126, f.
387, a. 645, e.
Nicostratus 47, e. 517, a. 654, b.
ἄβρα, Ancilla, puella 133, c.
ἀντερῶσα, Mutuo amans 589, c.
ἀπελαυνόμενος, Expulsus 654, b.
βασιλεῖς, Reges 23, c, d.
Διάβολος, Calumniator 474, b.
ἑκατη, Hecate 499, d.
ἱεροφάντες, Hierophanta, sacrorum
antistes 110, a.
ἠσίοδος, Hesiodus 301, c.
ιοκιστῆς, Jocistes 685, e.
κλήνη, Lectus III, c. 499, c.
μάγει

- μάγειρος, Coquus 654, c.
 νομοθέτης, Legislator 247, e.
 πάνδροσος, Pandrosus 587, d. 693, a.
 παριώται, Conterranei 700, b.
 πλετο, divitiæ 247, c.
 σύς, Syrus 615, f.
 ψευδοστιγματίας, Pseudostigmatia,
 falsis notis compunctus 685, d.
 Nothippus 344.
 Numenius Heracleotes.
 ἀλιευτικόν, Halieuticon 13, b. 282, a.
 287, c. 295, b. 304, d. 305, c.
 306, c. 313, e. 320, d. 322, b.
 327, a. & f. 371, b.
 περὶ δειπνων, De Cœnis 5, a.
 Nymphodorus Syracusius.
 περιπλοί, Circumnavigationes
 331, e.
 τ' ἀσίας περιπλοί, Afiz præterna-
 vigatio 265, d. 321, f. 609, e.
 περὶ τῶν ἐν σικελία θαυμαζομένων,
 De iis quæ in Sicilia admiran-
 da sunt 588, f.
 Nymphis Heracleotes.
 περὶ ἡρακλείας, De Heracleia 549, a.
 619, f.
 περίπλοος τ' ἀσίας, Afiz circumna-
 vigatio 596, e.
 περὶ τ' πατρίδος, De patria historia
 536, a.
 Olympias,
 ἐπιστολή πρὸς ἀλεξάνδρον, Ad Ale-
 xandrum epistola 659, f.
 Ophelion 66, d. & f.
 Oppianus Cilix.
 ἀλιευτικὰ, piscium captandorum
 ratio 13, b.
- Opfodædalus Archestratus 110,
 a. Supra, Archestratus.
 Oracula 232, e. f. & c.
- Palamedes Eleaticus Onomato-
 logus cognominatus 397, a.
 Pamphilus Alexandrinus 165, b.
 489, c. 572, c. 645, c. 653, b.
 678, a.
 περὶ ὀνομάτων πλοκῆς, De nominum
 plexu 677, b.
 περὶ γλωττῶν καὶ ὀνομάτων πλοκῆς, De
 linguis & nominibus 65, c, d.
 γλώσσα, Linguz 470, d.
 περὶ ὀνομάτων, De Vocabulis 89, d.
 121, b. 360, b. 472, e. 677, b.
 ἀττικαὶ λέξεις, Atticz dictiones
 Pancrates Alexandrinus.
 ποίημα, Poëma 677, e. & f.
 Pancrates Arcas.
 θαλάσσια ἔργα, Marina opera 283,
 a. 305, c. 321, f.
 κογχορηίδος πρῶτον, prime Concho-
 reidis 478, a.
 Pancratius Arcas.
 ἀλιευτικὰ, Piscium captandorum
 ratio 13, b.
 Panætius Rhodius 556, b.
 Panyasis.
 ἡρακλεία, De Hercule historia 498,
 d. 524, e.
 Parmeniscus 156, c. & d.
 Parmeno Byzantius 203, d. 221, a.
 ἴαμβοι, Jambis 75, f.
 Parmenon Rhodius.
 μαγειρικὴ διδασκαλία, Coquinariz
 disciplina 308, f.

- περὶ Διαλεκτικῶν, De Dialecticis 500, b.
 Parthenius Dionysii filius 501, a.
 περὶ τῶν παλαιῶν τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων,
 De vocabulis apud Historicos
 quæsitis 680, d. 467, e.
 Paxamus 376, d.
 Periander Corinthius elegorum
 scriptor 632, d.
 Perseus.
 πολιτεία λακωνῶν, Laconum respub.
 140, e.
 Perseus Philosophus Citiensis.
 Διάλογοι συμποτικῶν, Dialogi convi-
 vales 162, e. 607, a.
 Peteus 459, f.
 Pauson sophista fabis delectatus
 408, b.
 Phædimus.
 περὶ Ἡρακλείας, De Heraclea 498, f.
 Phætus.
 πλακωντοῖκα συγγράμματα, De
 conficiendis placentis 643, f.
 Phalæcus.
 ἐπιγράμματα, Epigrammata
 440, d.
 Phantias Eresius Aristotelis disci-
 pulus 51, e. 64, e. 231, f.
 β' περὶ ποιητῶν, De poetis 352, c.
 περὶ φυτῶν, De plantis 54, f. 58, d.
 61, f. 70, d. 84, d. 371, d. 406, c.
 περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ τυραννῶν, De ty-
 rannis Siciliæ 232, b.
 πρὸς τὴν σοφιστείαν, Adversus sophi-
 stas 638, b.
 πρυτανεῖς ἑρῆσιοι, Prytanei sive sum-
 mi Magistratus Eresii 333, a.
 τυραννῶν ἀναίρεσις ἐκ τιμωρίας, Ty-
 rannorum in quos vindicata
 est cædes 90, e. 438, c.
 Phanodemus 437, c. 464, f.
 αἰθῆς, Atthis 114, d. 394, d.
 Phanocritus.
 περὶ εὐδόξου, De Eudoxo 276, f.
 Pherecydes.
 ἱστορίαι, Historiæ 470, e.
 Pherenicus Heracleotes.
 ἔπη, Carmina hexametra 78, b.
 Pherecrates 55, b. 56, f. 464, f.
 644, f. ἀφικώτατος 268, e.
 ἀγροί, Agrestes 165, d. 218, d. 263, b.
 316, e.
 αὐτόμαλοι, Transfugæ 90, a. 119, d.
 385, e. 396, c.
 γραιῦς, Vetula 246, f.
 γραιφεῖς, Pictores 395, b.
 δολοδιδάσκαλος, Dolodidascalus,
 id est, Magister servus 262, c.
 305, f. 396, c. 486, b.
 ἐπιλήσμων, Obliviosus 111, b.
 308, f. 365, a.
 θάλασσα, Mare 365, a.
 κοριανῶν, Corianna 159, e. 430, e.
 479, b. 481, b. 567, d. 652, a.
 κραπατάλλοι, Crapatalli 75, b. 366,
 d. 487, e.
 λειριοπολφανεμώναι, 269, e. non vi-
 detur esse dramatis nomen.
 λῆροι, Nugæ 95, d. 424, b.
 μῦθοι, N'enderi 228, e.
 μεταλλεῖς 269, c.
 μυμηκάνθρωποι, formicæ homines
 287, a. 335, a. 690, f.
 Πέσσα, 269, c.
 πετάλη, Juvencula 343, c. 395, c.
 τριπύρα

- τριπόλις Θ , Triptolemus 67. b.
 τυραννίς, Tyrannis 460, c. 481, c.
 ὕπν Θ ἢ παννυχίς, Somnus aut per-
 vigil. 612, a.
 ψευδῆρακλῆς, Falsus Hercules, (qua-
 lem scripsit & Menander)
 122, e.
 Pherecrati attribuuntur:
 μεταλλεῖς, Metalliei 96, a. 268, e.
 πέρεςαι, Perfæ 78, d. 228, e. 269, c.
 502, a.
 χείρων, Cheiron 368, b. 388, f. 653, f.
 Philarchus 43, f. 44, b. 73, b.
 150, d.
 ἱστορίαι, Historiz 81, e. 141, f. 249, d.
 251, c. 254, f. 271, e. 344, a.
 401, d. 412, f. 438, d. 528, c.
 536, d. 539, b. 606, e. 610, d.
 614, f. 673, 693, f.
 Philemon Atheniensis.
 αἰτῆ καὶ ὀνόματα ἢ γλῶσσαι, Attica no-
 mina sive linguæ 469, a. 483, a.
 αἰτῆ καὶ λέξεις, Attica vocabula 76, f.
 646, b.
 αἰτῆ καὶ ὀνόματα, Attica nomina
 652, f.
 παντοδαπῶν χρησθηρίων, libri de om-
 nigenis oraculis 114, e.
 Philemon comicus.
 ἀγροῖκ Θ , Rusticus 81, e.
 ἀνδροφόν Θ , Homicida 663, f.
 ἀνανεωμένη, Renovata 262, a.
 ἀεραζόμεν Θ , Raptus 663, f.
 βαβυλωνί Θ , Babylonicus 595, d.
 δελφοί, Delphi 569, d.
 θησαυρός, Thesaurus 385, e.
 ἰατρός, Medicus 231, a.
 κορινθία, Corinthia 123, e.
 μοιχός, Moechus 242, c.
 μετιών, ἢ ζώμιον, Transiens sive Ju-
 sculum 133, a. 340, e.
 νέαιρα, Nexra 590, a.
 παρεσίων, Irrepens 170, f.
 παριών, Præteriens 516, f.
 πῆλωχῆ, Mendica 654, d.
 πῆλωχῆς, Mendicus 645, a.
 σικελικόν, Siculum 658, b.
 στρατιώτης, Miles 288, d.
 σωμαποθήσκοντες, Commorientes
 307, e.
 Φάσμα Spectrum 481, e.
 χήρα, Vidua 497, f.
 Philemon junior 291, e.
 Philonides 457, d.
 Philenis.
 περὶ ἀφροδισίων ἀκόλαστον σύγγραμ-
 μα, De venereis turpissimus
 liber 355, c.
 Philetarus.
 ἀταλάντη, Atalanta 416, f.
 ἀσκληπιός, Asclepius 342, b. 489, a.
 οἰνοπίων, Oenopion 169, e.
 κορινθιαστής, Corinthiafles 559, a.
 κυνηγίς, Cynegis, venatrix 280, c.
 570, f. 572, d. 587, e.
 λαμπαδηφόροι, Lampades gestantes
 418, d.
 τηρεύς, Tereus, 106, f.
 Φίλαυλ Θ , Philaulus 633, e.
 Philetas Cous 71, a. 327, c. 401, e.
 Philetas 677, c. 678, a.
 ἄτακτοι, Inordinata f. ve Miscellanea
 114, e. 467, c. 495, f. 496, c. 645,
 d. 646, d. 678, c.

αἰτῆ καὶ,

- ἄττικὰ*, Attica 467, f.
ιαμβεῖα, Jambica 43, f.
Philistion. *Supra*, Diocles,
 Dionysius, Euthydemus,
 Glaucus, Philotimus, Parme-
 non, Rhodius.
ὀψαρτυτικόν, De parandis obsoniis
 516, d.
Philinius orator 681, b. 682, a.
κροκανιδῶν διδασκαλία, Crocanida-
 rum, id est, de publicis mune-
 ribus, iudicium 425, c.
Philippides 658, e.
ἀμφιάραι ⊙, Amphiarus 90, b.
ἀνανέωσις, Renovatio 262, a. 384, f.
ἀργυρίᾳ ἀφανισμός, Argenti disper-
 ditio 230, a.
αἰλοὶ, tibiae 658, e.
συμπλέξασαι, simul navigantes fo-
 minae 700, b.
Φιλάργυρος ⊙, Avarus 640, c.
Philippus.
ὀβελιαφόροι, Obeliaphori 359, a.
Φίλυρα, Philyra 358, f.
Philippus Theangelensis.
περὶ καρῶν καὶ λελέγων σύγγραμμα,
 Opus de Caribus & Lelegibus
 271, b.
Philippi Regis Maced. Epistola
 ad Menecratem 298, d.
Philiscus poeta 198, b.
Philistion Locrus 115, d.
ὀψαρτυτικὰ, De condiendis obso-
 niis 516, d.
Philyllius 52, b. 63, a. 700, f.
ἄυγη, Auge 110, f. 408, e. 487, c.
Ἡρακλῆς, Hercules 165, e.
πόλεις, Urbes 104, f. 381, a.
Φρεάριχος ⊙, Putearius 640, f.
Phyllis Delius.
περὶ αὐλητῶν, De tibicinibus 634, d.
περὶ μουσικῆς, De musica 636, b.
Philochorus 38, c. 168, a. 189, c.
 217, e. 464, f. 628, a. 656, a.
 697, a.
αἰθίς, Atthis 245, e. 637, f. 693, e.
βοῖς, Boeus 393, e.
γέραν ⊙, Geranus, Grus ibid.
περὶ μαντικῆς, De divinatione 648, e.
τέτραπολις, Tetrapolis 235, d.
 495, f.
Philocles 66, b.
Philocrates.
Θεσσαλικά, Thessalica 264, a.
Philodemus.
περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ σμινθίων, De Smin-
 thiis Rhodiis 445, a.
Philomnestus.
περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ σμινθίων, De Smin-
 thiis Rhodiis 74, f.
Philo 697, b.
τὸ μέγαλλικόν, Metallicum, sive me-
 tallorum liber 322, b.
Philonides 67, d.
κόθορνοι, Cothurni 228, f. 247, e.
 700, f.
Philonides medicus.
περὶ σεφάνων καὶ μύρων, De coronis
 & unguentis 675, a.
Philotimus medicus 687, f.
ὀψαρτυτικὸς, Opsartyticus, sive de
 obsoniorum preparatione
 308, f. Scripsere & Diocles,
 Dionysius, Glaucus, Euthy-
 demus,

- demus, Philistion, Parmenon, Stephanus, Tyndaricus.
 περὶ τροφῆς, De alimentis 53, f. 79, a. 81, b. 82, f. 355, a.
 Philostephanus Cyrenæus Callimachi familiaris 331, e.
 δηλιος, Delius 292, f.
 περὶ τῶν ἐν τῇ ἀσίᾳ πόλεων, De Asiæ civitatibus liber I. 297, f.
 περὶ τῶν ἀδραδύξων ποταμῶν, De iis quæ mira & inopinata in fluviis observantur 331, e.
 Philoxenus Cytherius Dithyrambicus poëta 53, a. 156, c. 241, e. 564, e.
 δειπνον, Cæna 146, f. 409, e. 476, e. 489, b. 642, f. 685, d.
 Phocylides 428, a. 632, d.
 Phocus 168, c.
 Phœnicides.
 μισσημῆ, Odiöfa 652, d.
 Φίλαρχος, Philarchus 404, a.
 Phœnix Colophonius 421, d.
 ἱάμβοι, Jambî 359, e. 495, e. 530, d.
 Phormus comicus.
 ἀταλάνη, Atalanta 652, a.
 Phormesius 229, f.
 Phrynichus 44, d. 47, f. 52, c. 53, a. 59, c. 564, f. 603, f.
 ἐφιάλης, Ephialtes, id est, Incubus 165, b. 184, f.
 κρόνος, Saturnus 371, f.
 κομψασαί, Comessabundi 474, b.
 μονόσιτος, Monositus 248, c. Phrynichi versus e Monotropo citat Josephus Scaliger Lib. de Emendat. temporum p. 53.
 μῦσαι, Musæ 319, a.
 παιστρία, fœmina ludens 424, c.
 ποῦστρία, 110, e.
 σάτυροι, Satyri 87, b.
 τραγῶν, Tragæ 73, e. (654, b.)
 τραγωδοί, Tragædi 229, a. 287, c.
 Φοινίσσαι, Phœnissæ 635, b.
 Phrynis 638, c.
 Pindarus 154, f. 191, f. 411, c. 455, c. 467, b. 480, c. 490, f. 512, d. 561, b. 631, c.
 κένταυροι, Centauri 476, a.
 ὀλυμπιονίκαι, Olympionicæ 641, a.
 πρὸς ἱέρακα σκόλιον, Ad Hieronem scolion 635, b.
 Pinon.
 ἐπιστολαί, Epistolæ 240, f.
 Πισάνδρ.
 ἠράκλεια, Herculea 469, d.
 Plato poëta comicus.
 ἄδωνις, Adonis 456, a.
 ἀνδροφόνος, Homicida 279, c.
 αἱ ἐφ' ἱερῶν, Victimæ quæ sacrificantur 446, e.
 ἀτλαντικός, Atlanticus 640, e.
 γρύπες, Gryphes 360, e.
 ἐρηλαί, feræ 308, b. 367, c.
 εὐρώπη, Europa 328, f. 367, e.
 ζεὺς κακῆμῆ, Jupiter male affectus 119, b. 478, c. 666, d. 667, b. 677, a.
 ἰώ, Io 506, e. 657, b.
 κλεοφῶν, Cleophon 66, f. 315, c.
 λαίος, Laius 68, c.
 λάκων, Lacon 380, e.
 λάκωνες, Lacones 665, b.
 λάχης, Laches 237, b.

- μενέλαος, Menelaus 110, e. 170, f. 641, a.
 νύξ μακρά, Longa nox 110, d. 700, f.
 παῖς, Puer 316, c.
 πείσανδρος, Peisander 385, d.
 πείναλγος, Dolore confectus 387, a.
 πρέσβεις, Legati 287, e. 229, f. 424, a.
 ποιητής, Poëta 375, b. 644, a. 657, a.
 σκόλιον, scolion 694, f.
 σοφιστής, Sophista 422, f.
 σοφισταί, Sophistæ 279, a. 312, b. 678, f.
 σωεξαπατών, Deceptor, sc. νεανίσκος 279, a. 103, c.
 σύρφαξ, Populi fax 344, d. 446, f.
 ύδρια, Hydria, 104, a.
 ύπερβολόν, Hyperbolon 56, f.
 Φάων, Phaon, 146, f. 325, a. 367, d. 424, a. 441, e.
 χαρμίδης, Charmides 215, e.
 Plato Philosophus 48, a. 179, d. 186, e. 217, b. 365, b. 688, b. 702, c.
 γοργίας, Gorgias 112, d. 217, d. 506, e.
 έπιστολά, Epistolæ 527, c.
 ευθύδημος, Euthydemus 506, b.
 θεαίτητος, Theætetus 21, b.
 κίμων, Cimon 506, e.
 κρατύλος, Cratylus 35, b.
 μένων, Menon 314, a. 371, f.
 κριτών, Criton 216, b. 506, d.
 πεί ανδρείας, De fortitudine 506, b.
 πεί νόμων, De legibus 155, f. 264, d. 431, f. 444, a. 452, c. 504, e. & f. 505, b. 670, f.
 πεί νῦ De Anima 679, a.
 πεί πολιτείας, De repub. 92, f. 123, c. 138, a. 182, f. 233, a. 433, f. 443, f. 511, e. 527, e.
 πεί ψυχης, De anima 504, f.
 πρωταγορας, Protagoras 97, a. 218, c. 505, d.
 συμπόσιον, Convivium 23, d. 178, a. 502, d.
 τιμαῖος, Timæus 92, f. 94, e.
 Φαίδρος, Phædrus 92, f.
 Φιλήβος, Philebus 97, c. 423, a. 424, e. 511, e.
 Plethagoras 270, d.
 Polemarchus 111, e.
 Polemon 39, c. 55, e. 139, c. 606, a.
 κάναθρον ξ̄ ξενοφώνητος, Xenophon-tis Canathrum 138, d.
 μώρυχος, Morychus 109, a. 462, e.
 πεί αργυ, De Arto Rege Messapio-ram 108, f.
 Polemon Periegetes.
 έλλαδικόν, Helladicæ res 479, f. 606, a.
 πεί θαυμασιών, De admirandis 552, b.
 πεί ονομάτων αδόξων έπιστολή, De nominibus obscuris epistola 409, d.
 πεί σαμοθρακίης, De Samothracia 372, a.
 πεί τ̄ Αθήνησιν άκροπόλεως de Athenarum arce 472, c. 486, d. 587, c.
 πεί τ̄ ποικίλης σοφίας τ̄ εν σικυώνι, De varia in Sicyone porticu 253, b. 577, e.
 πεί ξ̄ οίος κωδίας, De ovis villosa pelle 478, d.
 πεί τών εν σικελία ποταμών, De fluminibus Siciliz 307, b.

- περὶ τῶν ἐν σικυῶνι πινάκων, De tabulis Sicyoniis 567, b.
 περὶ τῶν κατὰ πόλεις ἐπιγραμμάτων, De civitatum inscriptionibus X. 436, e. 442, b.
 περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀναθημάτων, De iis quæ Lacedæmone diis dicata sunt 574, d.
 τὰ πρὸς ἀντίγονον, καὶ ἀδαῖον συγγράμματα, Ad Antigonum & Adzum 210, a. 338, b. 410, c. 462, a. 483, c. 486, e. 497, f.
 πρὸς ἀντίγονον περὶ ζωγραφῶν, Ad Antigonum de pictoribus 474, d.
 πρὸς ἀράνθιον ἐπιστολή, Ad Aranthium epistola 696, f.
 πρὸς τιμαῖον, Ad Timzum 81, f. 109, a. 588, c.
 πρὸς τὸν νεάνθη ἀντιγραφαί, Ad Neanthen rescriptiones 602, f.
 Polybius Megalopolitanus 626, a.
 ἰσορίαι, Historiz 78, f. 95, d. 193, d. 251, e. 272, a. 974, f. 302, c. 330, f. 332, a. 400, f. 418, a. 424, c. 439, a. 527, b. 615, a. 634, b. 651, d.
 Polycharmus.
 λυκιακά, Lyciacz res geste 333, d.
 Polycharmus Naucratis.
 περὶ ἀφροδίτης, De Venere 675, f.
 Polycletus Larissz.
 ἰσορίαι, Historiz 539, a.
 Polycrates.
 θεσσαλικά, Res Thessalicz 264, a.
 λακωνικά, Laconica 139, d.
 Poliochus 60, c.
 κορινθιαστῆς, Corinthiaestes 313, c.
 Polyeidus 459, f.
 Polyzelus.
 μισαῖν γοναί, Musarum scetus 370, f.
 τὰ ροδιακά, Rhodiacz res geste, vel historiz 361, c.
 Pompejanus Philadelphensis 97, f.
 Pontianus 109, b. 123, c. 231, b. 445, c.
 Ponticus garrulus fabulator 649, c.
 Posidippus.
 αἰθιοπία, Ethiopia 596, c.
 πρὸς ἄτταλον ἐπιστολή, Ad Attalum epistola 364, b.
 Posidippus comicus 652, d. 659, c.
 ἀναελέπων, suspiciens 661, f.
 ἀποκλειομένη, Exclusa 301, c.
 ἐπιγράμματα, Epigrammata 412, d. 414, e.
 ἐφέσια, Ephesia 591, e.
 λοκροί, Locri 87, f.
 μεταφορομένη, Translatum 118, b.
 πεδίον, Campus 94, c.
 πορνοεσκός, Leno 154, f.
 σύντροφοί, Coolumni 659, e.
 χορεύουσαι, Saltantes 376, e.
 Posidonius Stoicus Apameens
 Rhodius etiam dicitur.
 ἰσορίαι, Historiz 45, f. 151, f. 153, 154, a. 168, d. 176, b. 210 211, e. 246, c. 252, e. 262 266, e. 272, e. 369, c. 431 461

- 466, b. 494, f. 527, e. 540, a.
549, e. 594, f. 649, d.
Posidonius Corinthius.
αἰλιευτικά, Piscium captandorum
ratio 13, b.
ἰ ἐμὸς Ποσιδωνίου 233, d.
Possis Magnesium.
ἀμαζονίς, Amazonidis liber III.
296, d.
μαγνητικά, Magnesia 531, d.
Pratinas Phliasius poeta 461, e.
617, c. 624, f.
δυμῶναι * ἢ καρίταις, Furiosæ, sive
Carites aut Caritides 392, f.
Praxagoras medicus 81, c. 687, f.
Praxilla Sicyonia 603, a.
Promathidas Heracleotes.
ἡμίαιμοι, Semiambi 296, b.
Protagorides Cicyzenus.
ἀκροάσεις ἱστορικῆς, Narrationes
amatoriz 162, c.
δάφνικοὶ ἀγῶνες, Daphnici ludi 150, c.
ἱστορία κωμικῆ, Historiz comicæ
124, e.
πρὸ τῶν ἐπὶ δάφνη πανηγύρεων, De
festis ad Daphnen conventi-
bus 179, a. 183, f.
Proxenus.
πρὸ Λακωνικῆς πολιτείας, De Laco-
nica Repub. 267, c.
Ptolemæus Ægypti rex Everge-
tes cognomine.
ὑπερμνήματα, Commentarii 43, e.
71, b. 174, d. libro octavo 229,
d. 375, d. 387, e. 438, e. 518, f.
518, f. 576, d. 654, c. 677, f.
Ptolemæus Agefarchi filius Me-
galopolitanus.
πρὸ τοῦ Φιλοπάτορα ἱστορία, Histo-
riz de Philopatore 246, c.
425, f. 577, f.
Pylades.
πρὸ ὀρχήσεως, De saltatione 20, e.
Pyrgion.
μοιχὸς, Mæchus, adulter 175, d.
νόμιμα κρητικά, Cretenesium institu-
ta 143, e.
Pythænetus.
πρὸ αἰγίνης, De Ægina 589, f.
Pythagoras.
πρὸ τῆ ἐρυθρῆς θαλάσσης, De rubro
mari 183, f. 634, a.
Pythæas 44, c.
Pythermus Ephesius 44, c.
51, f.
ἱστορία, Historiz liber VIII, 289, f.
Rhianus ἑσποιοῦς.
ἐπιγράμματα, Epigrammata
499, d.
Rhinthon.
ἀμφιτρύων, Amphitruo III, c.
Ἡρακλῆς, Hercules 500, f.
Rutilius Rufus Romanus.
τὴν ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν ἐλλήνων Φανῆ
ἐκδεδωκε, Romanam histo-
riam Græce edidit 168, e.
274, c.
Szus.
πολιτεία Λακεδαιμονίων, Lacedæmo-
niorum respub. 140, b.
Sannyrion.
γέλως, Risus 286, c.

Rrrr 3

Sap-

* Titulus corruptus;

- Sappho 39, a. 54, f. 192, c. 391, f. 425, d. 460, e. 475, a. 564, e. 674, d. & e.
 μέλη, Carmina 687, a. ἐρωτικά 605, e.
 Satyrus Peripateticus. 556, a.
 βίοι, Vita 250, f. 529, c. 584, a.
 περὶ χαρακτήρων, De Characteribus 168, c.
 Φιλίππου βίος, Philippi vita 248, f.
 Satyrus Olynthius.
 παμφίλη, Pamphila 591, e.
 Scamon.
 περὶ εὐρημάτων, De inventionibus 630, b. 637, b.
 Sciras Italus comicus.
 μελέαγρος, Meleager 402, b.
 Scythinus Teius.
 ἱστορία, Historia 461, f.
 Seleucus 40, c. 114, d. 188, f. 430, e. 658, e. 678, c.
 γλώσσα, Lingua 50, a. 52, c. 76, f. 77, c. 645, d. 678, a.
 Seleucus Tarsensis.
 ἀλευτικά, De piscium captura 13, b. 320, a.
 περὶ ἑλληνισμῶν, De Græcæ Lingua proprietate 367, a. 398, a.
 Semus Delius 38, a. 109, f.
 δηλιάς, Delias 173, e. 331, f. 335, a. 469, c. 614, a. 637, b. 645, b. 676, f.
 νησιάς, Nefias, de Insulis 123, d.
 περὶ παιάνων, De Pæanibus 618, e. 622, a.
 Silenus.
 γλώσσα, Lingua 468, a. 644, f. 677, c. 699, e.
 Silenus Æolensis 475, d. 482, f.
 Silenus Calatianus.
 σικελικά, Sicilia historia 530, a.
 Simachus.
 περὶ τῆς ἀττάλης παιδείας, De Attali educatione 252, c.
 Simaristus 478, e. 483, a.
 συνώνυμα, Synonyma 99, d. 399, a. 496, c.
 Simarus (idem ut videtur cum priore)
 συνώνυμα, Synonyma 395, f.
 Simmias 327, f. 677, d.
 γοργώ, Gorgo 491, c.
 Simonides Amorginus poeta 106, f. 121, e. 125, b. 144, e. 172, e. 210, b. 318, f. 396, e. 424, c. 456, c. 460, b. 604, a. 659, f. 680, d. 690, d.
 ἱάμβοι, Jambi 57, e. 299, c. 460, b. 658, c.
 περσεύς, Perseus 396, e.
 Socrates Sophronisci filius 162, d.
 Socrates Rhodius 628, f.
 ἐμφύλιος πόλεμος, Bellū civile 147, f.
 ἐπικλησις, Liber cognominatio-
 nam III, b.
 περὶ ὄρων καὶ πυρῶν καὶ λίθων, De finibus, igne, & lapidibus 388, a.
 Solon 632, c.
 ἱάμβοι, Jambi 645, f.
 Σοπάτης, Sopater comicus.
 γαλάται, Galata 160, e.
 ἵππολύτος, Hippolytus 101, a.
 κνιδία, Cnidia 109, e.

- μνηστῆρες βακχίδῃ, Proci Bacchi
 644c.
 νεκία, Funus 160, e.
 σίλφαι, Blattæ 101, b.
 φακί, Lens 230, e.
 Φυσιολογῃ, Physiologus 101, a.
 Sopater Phacius (pag. 175, b. Pa-
 phius) Parodus : idem ut
 videtur cum sequenti Phlya-
 cographo.
 βακχίς, Bacchis 176, a. 213, c.
 μύσαι, Mystæ 183, c.
 μυσακῆ θῆλιον, Mystaci feruulus
 119, a. 175, c.
 ὀρέστης, Orestes 230, e.
 πύλαι, Portæ 175, b.
 Sopater Phlyacographus.
 βακχίδῃ γάμῃ, 656, f.
 βακχίδῃ μνηστῆρες, Bacchidis proci
 160, a. 644, c.
 δρᾶμα ἐπιγραφομένον εὐελοθεόμ-
 βροτος, Fabula Eubulotheom-
 brotos inscripta 86, a.
 πύλαι, Portæ 649, a.
 Sophilus comicus 158, a.
 ἀνδροκλῆς, Androcles 123, c. 228, c.
 ἐγχειρίδιον, Enchiridion 431, a.
 ὠρεκαίραθήκη, Depositum 640, d.
 συνῆχούτες, Concurrentes 125, e.
 Φύλαρχῃ, Phylarchus 100, a. 126, e.
 Sophocles 39, f. 51, d. 67, f. 277, b.
 433, e. 564, b. 668, b. 688, a.
 αἶας μαστιγοφόρῃ, Ajax flagellifer
 277, c.
 αἰθίοπες, Æthiopes 122, c.
 ἄμυκῃ σατυρικός, Amycus Saty-
 ricus 400, b. 428, a.
- ἄμυκῃ, Amycus 94, e.
 ἀμφιαραῃ, Amphiarus 454, e.
 ἀνδρομέδη, Andromeda 482, e.
 ἀντηρόριδα, Antenoridæ 373, d.
 ἀντιγόνη, Antigone 280, b. 547, b.
 ἀχαίων σύνδεσπον, Achæorum con-
 vivium 17, d.
 Ἀχιλλέως ἔρασαι, Achillis amatores
 401, c.
 ἐλένης γάμῃ, Helenes nuptiæ 76, c.
 θαμύρη, Thamyra 175, f. 183, f.
 637, a.
 ἰναχῃ, Inachus 668, b.
 ἴρις, Iris 646, d.
 ἰφιγένεια, Iphigeneia 513, d.
 ἰχθυήσαι, Venatores 62, f.
 καμικοί, Camici 86, d. 388, f.
 κηδάλιον, Cedalion 164, a.
 κοχλίδες, Cochleæ 70, a.
 κρήτες, Cretenses 687, d.
 λαρισσαῖοι, Larissæi 466, b.
 μυρμιδόνες, Myrmidones 602, e.
 μυσοί, Myfi 183, e. 635, e.
 νιοβῃ, Niobe 176, f.
 οἰνόμαῃ, Oenomaus 410, c.
 πανδώρα, Pandora 476, c.
 ποιμένες, Pastores 587, a. 319, b.
 σαλμωνεύς, Salmoneus 489, d.
 σκυθαί, Scythæ 189, d.
 σύνδεσπον, Syndeipnon, fabula
 365, b. 678, f. 685, f.
 ταναρῖοι, Tznarii 375, d.
 τραχινίαι, Trachinæ 66, b.
 τριπτόλεμῃ, Triptolemus 110, e.
 447, b.
 τυμπανισαί, Tympanistæ 176, f.
 τυρώ, Tyro 99, f. 475, a.

ἕβρις, Injuria 657, a.

Φοῖνιξ, Phœnix 70, a.

Sophron 44, b. 48, c. 479, b.

ἀγριώτης, Rusticus 309, c.

ἀλιεύς, Piscator 288, a.

ἀλιευτικόν, ἢ ἀγριώτης, Halieuticum
five Agriotes 86, a.

μίμηⓄ, Mimus 480, b. 505, c.

μίμοι γυναικεῖα, Mimi muliebres
86, e. 106, e. 110, c. 229, f. 306,
d. 324, e. 380, e. 409, a.

μίμοι ἀνδρείοι, Mimi viriles 286, d.
287, c. 323, b. 324, c.

νυμφότονⓄ, Pronuba 362, c.

παῖς, Puer 324, f.

πενθερὰ, Socrus 110, d.

Sofibius 621, d. 648, b.

περὶ ἀλκμᾶνⓄ, De Alcmane 114, f.

περὶ θυσιῶν, De sacrificiis 678, b.

περὶ θυσιῶν τῶν ἐν Λακεδαιμόνι, De
sacrificiis quæ Lacedæmone
peragebantur 674, a.

ὁμοία, Similitudines 690, f.

Soficrates 561, f.

Διαδοχαί, Successiones 422, e.

τῶν φιλοσόφων Διαδοχή, Philoso-
phorum successio 163, f.

κρητικὰ, Res Cretensium gesta 261,
e. 263, f.

Φιλάδελφοι, Philadelphi 474, a.

Soficrates Phanagorites.

οἴοι, Soli 590, b. sunt qui suspican-
tur carmina hujus poematis
habuisse primam dictionem
οἴοι, veluti Hesiodi carmina in
poemate quod appellant με-
γάλας οἴας.

Sofimus.

περὶ χρόνων, De temporibus
635, f.

Sofipater.

καταψευδόμηνⓄ, Mendax 377, f.

Sofitheus tragicus.

δάφνις, ἢ λιύεσσα, Daphnis five Li-
ryerfa 415, b.

Softratus.

περὶ ζώων, De animalibus 379, f.

Sotades Jonicarum cantionum
poëta, Maxonites 293, a.

Sotades comicus 621, b.

ἐγκλεισμάται, Inclusæ 293, a.

πῶς αὐτρεῖταιⓄ, Iniquius Redem-
ptus 368, a.

Soterion 505, c.

Sotion Alexandrinus 343, c.

Διαδοχαί, Successiones 161, e.

περὶ τῶν τίμωνⓄ σίλλων, De Timo-
nis Sillis 336, d.

Sounizthon.

Φωναικὰ, Phœnicum res gesta
126, a.

Speusippus.

ὁμοία, similitudinum libri 61, c. 68, f.
86, c. 105, b. 133, b. 303, e. 308, e.
313, a. 319, b. 324, f. 327, c. 329, f.
391, d. 369, a.

Sphærus.

περὶ λακωνικῆς πολιτείας, De Lacedæmonum republica 133, b.

Sphodrias.

τέχνη ἐρωτική, Ars amatoria 162, b.

Staphylus 45, d.

Stafimo attribuuntur:

κύπρια ἔπη, Cyprii versus 682, d.

Stepha-

- Stephanus.
 ὀψαρίστικα, De condiendis obso-
 niis 516, c. Vide supra Philo-
 lotimus.
 Stephanus comicus.
 Φιλολάκων, Philolacon 469, b.
 Sthenelus tragicus 367, b. 428, a.
 Stefichorus 81, d. 154, f. 457, a.
 499, a. 619, e.
 ἑλένη, Helene 451, d.
 παιδικά, ἢ παιδία, Puerilia 601, a.
 συνοθήραι, suis venatio 95, d.
 Stelimbrotus Thasius.
 πρὸς Θεμιστοκλέους, Θεκυδίδου, καὶ Περικλέους,
 De Themistocle, Thu-
 cydide, & Pericle 589, e.
 Stilpon Cynicus.
 ὑπομνήματα, Commentaria 162, c.
 Strabo.
 γεωγραφικὰ, Geographica 121, a.
 657, f.
 Stratocles 135, b. 137, c.
 Straton comicus.
 λεπνομέδα, Lepnomena 473, c.
 Φοινικίδης, Phœnicides 382, b.
 Stratonicus 163, f.
 Strattis 68, f. 299, c. 324, b.
 592, d.
 ἀνθρώπορραϊσῆς, Anthroporrhaites
 127, d.
 αἰταλάντη, Atalanta 302, c. 399, c.
 καλλιπίδης, Callipides 304, c.
 656, b.
 κυνησία, ἢ κυνήσιος, Venatio 396, a.
 sed legendum, Cynestias.
 Fuit is comicus poëta, supra
 fidem macilentus, pag. 571, d.
- λιμνομέδα, Limnomena 327, e.
 μακεδόνες, Macedones 302, e.
 396, a.
 μακεδόνες ἢ παυσανίας, Macedones
 sive Pausanias 589, a.
 μεδία, Medea 467, e. 690, f.
 νεκία, Funus 160, b.
 παυσανίας, Pausanias 654, f.
 τρώϊλος, Troilus 76, e.
 Φιλοκτήτης, Philoctetes 327, e.
 Φοίνισσας, Phœnissæ 160, b. 621, f.
 χρυσίππος, Chrysipus 169, b.
 ψυχασταί, Psychastæ 124, d. 373, f.
 502, f.
 Sylla Roman. Imperator.
 κωμωδία σατυρική, Comœdiæ Saty-
 ricæ 261, c.
- Teleclides 56, d. 64, f. 644, f.
 ἀμφικλύονες, Amphictyones 75, c.
 82, b. 619, a.
 ἀμφικλύων, Amphictyon 268, a.
 335, a.
 ἑταῖροι, Amici, focii 656, e.
 ἠσίοδοι, Hesiodi 87, a. 344, d. 436, f.
 πρῆστορες, Prætores 170, c. 370, b.
 553, e.
 τερροί, Solidi 399, c. 639, a. 648, e.
 Telephanes.
 πρὸς ἄστεος, De civitate 614, e.
 Telephilla Argiva 627, e.
 Telestes.
 ὑμῆμα, διθύραμβος, Hymenus
 dithyrambus 637, a.
 Telestes Selinuntius 625, f.
 ἀργώ, Argo 616, f.
 ἀσκληπείας, Asclepius 617, b.

- ὁ τὴν Γελχωνιακὴν ἰστορίαν συγγραφεὺς,
 282, e.
 Tenarus 672, a.
 Terpsicles 391, f.
 περὶ ἀφροδισίων, De veneris 325, a.
 Teucer.
 ὀρισμοὶ, Definitiones 455, e.
 Thales Cretensis.
 ὁδῶν, Odæ, cantica 678, b.
 Themison.
 παλληνίς, Pallenis 235, a.
 Themison Cyprius 289, f.
 Themistagoras Ephesius.
 χρυσοῦ βιβλίον, Aureus liber 681, a.
 Theocles.
 θύφαλλοι, Ithyphalli 497, e.
 Theoclitus.
 περὶ αἰσθῶν, De tempestatibus 470, c.
 Theocritus Syracusius 49, f.
 Βερενίκη, Berenice 284, a.
 Φαρμακείτρια, Venefica 475, e.
 Theodectes Phaselites 454, d.
 Theodectus 134, c.
 Theodoridas Poëta 229, b, 302, c.
 κένταυροι, Centauri 699, f.
 τριόδους, ἢ ῥωποπόλης, Tridents, sive
 Sephasarius ibid.
 Theodorus 122, c.
 ἀττικαὶ γλῶσσαι, Atticæ linguæ
 646, c. 677, b. 678, c.
 Theodorus Hierapolites.
 περὶ ἀγώνων, De certaminibus
 412, e.
 Theognetus.
 Φᾶσμα, ἢ Φιλάργυρον, Spectrum
 aut avarus 104, b. 671, b.
 Φιλοδέσποτος, Amans domini 616, a.
 Theognis poet. 428, c. 457, b.
 513, d. 633, d.
 περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ θυσιῶν, De sacris
 Rhodiis 360, b.
 Theognis Megarensis poetæ.
 ἔλεγχοι, Elegi 317, a.
 Theolytus Methymneus.
 βακχικὰ ἔπη, Bacchica carmina
 Theophilus.
 βοιωτία, Bœotia 472, d.
 ἐπίδαυρον, Epidaurus 417, a.
 ἰατρός, Medicus 340, d.
 νεοπτόλεμος, Neoptolemus 560, a.
 635, a.
 παγκρατιστής, Pancratistæ 95, a.
 417, b.
 προτιδὲς, Prætidæ 472, e.
 Φίλαυλος, Philaulus 563, a.
 587, f.
 Theophrastus 50, a. 69, e. 391, e.
 435, e. 676, d. 679, c. 680, e.
 684, e.
 αἰτία φυτικὰ, Causæ plantarum
 55, e. 77, e.
 ἐρωτικός, Amatorius 562, e. 567, b.
 606, e.
 περὶ βασιλείας πρὸς Κάσανδρον 144, e.
 περὶ γελοῖς, De ridiculo 348, a.
 περὶ δακτύων καὶ βλήματων, De iis quæ
 morfu venenatis sunt 314, c.
 περὶ ἐνθουσιασμοῦ, De Enthusiasmo
 624, a.
 περὶ ἑτεροφωνίας τῶν ὁμογενῶν, De
 varia voce animalium conge-
 nerum 390, a.
 περὶ εὐδαιμονίας, De felicitate 543, f.
 567, a.

- περὶ ἡδονῆς, De voluptate 311, c. 526, e.
περὶ κολακείας, De adulatione 254, d.
περὶ καμωδίας, De comœdia 261, d.
περὶ λίθων, De lapidibus 93, a.
περὶ μέθης, De temulentia 423, f. 465, b. 497, e. 681, f.
περὶ ὀσμῶν, De odoribus 70, a.
περὶ πνιγμῶν, De suffocatione 66, f.
περὶ τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διατρωμῶν, De piscibus qui in sicco perdurant 312, b. 317, e.
περὶ τῶν ζῴων, De animalibus 387, e.
περὶ τῶν κατὰ τόπους διαφορῶν, De locorum differentis 317, f.
περὶ τῶν μεταβαλλόντων τὰς χροῖας, De iis quæ colorem mutant 317, e.
περὶ τῶν πνιγμένων διὰ χειμῶνα, De suffocatis propter hyemem 331, d.
περὶ ὑδάτων, De aquis 41, f.
περὶ τῶν φωλευόντων, De animalibus quæ latent 63, c. 105, d. 314, c.
περὶ φυτῶν ἱστορία, Historiæ de plantis 31, e. 50, b. 54, f. 56, f. 61, e. 64, d. 66, e. 77, a. 82, e. 470, f. 673, e. 681, b.
τραυματίας, Vulneratus, faucius 562, f.
Theopompus comicus.
ἄδμητ' ἢ ἡδυχαρῆς, Admetus si-
ve Hedycharès 690, a.
ἄλθαι, Morborum curationes 501, f.
ἑφροδίτη, Venus 324, b.
εἰρηή, Pax 368, c. 374, b. 652, f.
Θησεύς, Theseus 82, c.
καλλαιχρον, Turpe honestum 302, f. 399, c. 423, a.
μῆδ' Ⓞ, Medus 481, e. 487, e.
νεμέα, Nemea 470, f.
ὄδυσσεύς, Ulysses 165, a.
παμφίλη, Pamphila 487, c.
πηνελόπη, Penelope 183, f. 657, b.
σειρήνες, Sirenes 399, d.
στρατιώτιδες, Fœminæ militantes 483, e.
Φινεύς, Phineus 649, b.
Theopompus Chius 45, c. 50, e. 67, f. 68, d. 217, e. 573, c. 616, d. 627, d. 700, f.
ἱστορία, Historiæ 77, d. 85, a. 144, f. 166, d. 249, c. 252, a. 260, d. 265, c. 271, c. 435, a. & d. 444, e. 517, c.
ἑλληνικά, Rerum Græcarum libri 271, f. 384, a.
κατὰ τὸ πλάτων' Ⓞ διαφορῆς, De Platonis institutis ac exercitatione 508, c.
περὶ τῆς χίνης ἐπιστολῆς, De Chia epistola 586, c.
περὶ τῶν συληθέντων ἐκ δελφῶν χρημάτων, De pecuniis quæ ex Delphis compilatæ sunt 605, a.
πρὸς Ἀλέξανδρον συμβεβηαι, Ad Alexandrum consilia 230, f.
σύγγραμμα, Commentarius 531, a.
Φιλιππικά, Philippica 145, a. 149, d. 157, e. 166, d. 213, f. 384, a. 476, d. 526, c. 531, a.

- Theopompus hexametrorum
poeta.
ἀρμάτιον, Curriculum 183, b.
Theotimus.
κατ' ἐπικέρων βιβλία, Contra Epicu-
rum libri 611, b.
Thucydides 108, f. 189, d. 215, d.
478, f.
Timachidas Rhodius 369, a.
677, d. 678, c. 699, c.
γλωσσάι, Linguae 678, a. 53, c.
τὸ δῶπνον, Liber cœnarum 5, a. li-
ber IX. 283, c.
Timæus Tauromenites, Epiti-
mæus dictus 206, d. 272, a.
522, a. 523, c. 573, d. 602, f.
ἱστορίαι, Historiæ 153, d. 163, e. 250, a.
264, c. 327, b. 471, f. 589, a.
Timarchus.
περὶ Ἐρατοδωδένους ἐρμῆ, De Erato-
sthenis Mercurio 501, f.
Timocles.
αἰγυπῆιοι, Ægyptii 300, a.
δάκτυλῶ, Digitus 295, b. 385, a.
δῆλῶ, Delus 341, f.
δημοσάτυροι, Populares satyræ 165, f.
διονυσιαζέουσαι, Menades 223, b.
δωρεὺς ταυτοκλείδης, Doreus Tauto-
cleides 567, f.
δρακόντιον, Dracontium 237, d.
ἐπιστολαί, Epistolæ 240, f. 243, b.
ἐπιχαρῆκακῶ, Epichærecacos,
gaudens alienis malis 241, a.
ἥρωες, Heroes 224, a. 455, f.
ἰκάριοι, Icarii 342, a.
καυνοί, Caunii 240, e.
κένταυροι, ἢ δὲ ξάμενοι, Centaurus,
five labrus 240, d.
κονίσαλῶ, Conisalus, unus ex mi-
nistris Priapi 430, f.
μαραθωνίαι, Marathoniz 570, f.
νεαίρα, Neæra, 567, e. 591, d.
πολυπράγμων, Curiosus 327, f.
πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστολή, Ad Ale-
xandrum epistola 595, a,
πύκτης, Pugil 246, e.
σαπφῶ, Sappho 327, c.
Φιλοδικαστής, Philodicaestes, five ra-
bula forensis 245, b.
ψευδολεσῆαι, Pseudolestæ, falsi latro-
nes 109, c.
Timocrates Lacedæmonius.
περὶ τῆ σφαιριστικῆς, De lusu pilæ
15, c. 29, f.
Timomachus,
κυπριακά, Cypriaca 638, a.
Timon Pyrrhoniæ Philiæus
158, a. 281, e. 558, e.
σίλλοι, Silli, id est, mordaces joci li-
ber secundus 160, a. liber ter-
tius 251, c. 279, f. 424, b. 445, e.
601, c.
Timon.
πρόδεπνον, Prodipnon, (merendam
interpretari licet) 406, e.
Timotheus Milesius poeta 122, d.
κυνάριον, Catulus 243, d.
κυκλώπια, Cyclopia, Cyclopum
officina 165, c.
ναύτιλῶ, Nauta 338, a.
Tryphon Alexandrinus 182, e.
291, a. 400, a.
περὶ ἀττικῆς προσῳδίας, De Atticis
accentibus 53, b.

- περὶ ὀνομασιῶν, De rerum appella-
 tionibus 174, e. 503, d. 634, d.
 618, c.
 Φυτῶν ἱστορία, Plantarum historia
 78, a. 109, 114, b.
 Typhon.
 περὶ ζῴων, De animalibus 324, f.
 Tyndarus Sicyonius.
 ὀψαρτυτικά, De condiendis obso-
 niis 662, d. Vide supra Phi-
 lotimus.
 Varro, Menippeus cognomina-
 tus 160, c.
 Vder Grammaticus 118, d.
 Xanthus.
 λυδιακά, Lydiorum res gestæ, vel
 commentarii 404, a.
 Xenarchus 63, f.
 πένταθλος, Quinquertio 440, c.
 441, e. 569, a.
 πορφύρα, Purpura 225, c.
 πρίαπ⊙, Priapus 473, f.
 σκύθαί, Scythæ 367, b. 418, e.
 ὕπν⊙, Somnus 559, a.
 Xenochartus.
 δίδυμοι, Gemini 426, b.
 Xenocles orator Atheniensis
 134, e.
 Xenocrates 186, b.
 Xenophanes Colophonius 413,
 f. 476, d. 526, a. 576, c. 632, c.
 ἐλεγεία, Elegiaca carmina 368, f.
 παρωδαί, Parodæ 54, e.
 Xenophon 177, b. 179, d. 186, e.
 217, f. 510, c. 613, b. 673, f.
 ἀγεσίλα⊙, Agefilaus 144, b.
 ἀνάβασις Κύρου, Ascensus Cyri 16, a.
 49, b. 71, c. 150, f. 252, a. 390, c.
 397, a. 390, c. 397, a. 476, b.
 ἑλληνικά, Rerum Græcarum libri
 207, f.
 ἱέρων ἢ τυραννικός, Hieron. five Ty-
 rannicus 121, d. 144, b. 165, f.
 κυνηγετικός, Venatorius 368, e. 400, a.
 περὶ ἵππων, De Hippice, five
 equorum educatione 94, e.
 οἰκονομικόν, Oeconomicon 103, c.
 περὶ πόρων, De Vectigalibus 272, c.
 τῶν περσῶν παιδεία, Persarum insti-
 tutio 465, e.
 περὶ τῆς παιδείας κύρου, De Cyri in-
 stitutione 368, a. 373, d. 410,
 c. 424, b. 433, f. 496, c. 515, a.
 συμπέσιον, Convivium 504, c. d. &
 f. 614, d.
 ὑπομνήματα, Commentaria 54, e.
 124, c. 165, a. 220, f. 544, d. 588, d.
 Zenis five Zeneus Chius 186, c.
 περὶ πατρίδ⊙ χίης, De patria Chio
 601, f.
 Zeno Citiensis.
 περὶ πολιτείας, De republica 561, c.
 Zeno Cynicus.
 ὑπομνήματα, Commentaria 162, c.
 Zenodotus.
 ἐπιτομαί, Compendia 412, a.
 Zenophanes.
 συγγενικός, Congenitus 424, c.
 Zopyrinus.
 ὀψαρτυτικά, De obsoniis condiendis
 662.

Incertorum auctorum opera, iis quibus adscribuntur
auctorum nominibus subjectis.

- ἀγαθοί*, Boni 248, c. 685, b.
Pherecrates, Strattis.
- ἀγὴν δράμα σατυρικόν*, Agen, fabu-
la Satyrica 50, f. 586, c. 595, c.
Python. Catanzus, Byzantius
Python. Alexander Rex.
- ἄγνοια*, Ignorantia 401, a.
Diphilus, Calliades.
- ἀθλα*, Certamina, fab. 171, e.
Stasichorus. Ibycus.
- αἰγίμοσ*, Aegimius 503, d.
Hesiodus. Milesius Cecrops.
- ἀλίπτρια*, Aliptria 123, c.
Alexis. Antiphanes.
- ἀνθεία*, Antheia 567, a. 586, e.
Eunicus. Phylilius.
- ἀσίας περιήγησις*, Asia descriptio
70, a.
Hecataeus Milesius. Nesiota.
- ἀντία*, Antea 127, b.
Antiphanes. Alexis.
- ἀντυλλῶν*, Antyllus 108, c. 118, e.
Philetærus, Nicostratus, Philo-
stratus.
- ἀπολείπασα*, Animo defecta 133, f.
Diphilus. Sossippus.
- ἀργολικά*, Argolica 86, f.
Argias. Dercylus.
- ἀργυρίων ἀφανισμός*, Argenti obscu-
ratio 409, d.
Epigenes, Antiphanes.
- γέρανῶν*, Grus 82, a.
Euphorion. Archytas.
- γεωργικός*, Rusticus 75, d.
- Androtion, Philippus Hege-
mon.
- γεωργικά*, Georgica
Quintilii Fratres 649, e.
- δείπνον*, Cena 146, f.
Philoxenus Cytherius. Leuca-
dius.
- ἡδυπάθεια*, Vita mollities, incerti
& innominati est auctoris.
- ἱστορία*, Historia 95, f.
Callimachus. Zenodotus.
- ἰσορία*, Historia 232, e.
Ephorus, sive Demophilus ejus
filius.
- ἰσορία*, Historia 515, d.
Xanthus Lydius. Dionysius Scy-
thobrachion.
- καμπυλίων*, Campylion 471, e.
562, c.
Araros, Eubulus.
- κύκλωπες*, Cyclopes 140, e. 524, f.
667, d.
Callias. Diocles.
- κύπρια ἔπη*, Cyprii versus 334, b.
682, d.
Hegesias. Stasimus. Halicarnas-
seus quidam. Cyprius.
- ναυκράτειος κτίσις*, Naucratis ædifi-
catio 283, d.
Apollonius Rhodius. Naucra-
tites.
- ὁμοία*, Similitudines 642, e.
Alexis. Antidotus.
- περιθῶν*, Peirithous 496, b.

Critias, Emipides, περὶ ἡδονῆς, De Voluptate 387, f.	Epimenides Cretensis, Telecli- des.
Theophrastus, Chamaeleon. πόλεις, Urbes 86, e. 92, f. 140, a.	Ἰσιμαχία, Titanomachia 277, f.
Phyllius, Phrynichus, Aristo- phanes, vel quispiam alius, πορφύρα, Purpura 319, a. 431, a.	Eumelus Corinthius, Αἰετι- νός.
Timocles, Xenarchus, περὶ κάσσανδρον περὶ βασιλείας, Ad Cassandrum de regno 144, e.	ὑπομνήματα, Commentaria 173, e. 654, d.
Theophrastus, Sofibius, σκηναί, Tentoria 628, e.	Ἀριστοτέλης, Theophrastus, ὑπνός, Somnus 572, f.
Plato, Aristophanes, συμμαχία, Symmachia 312, d. 314, a.	Alexis, Antiphanes, χείρων, Cheiron 364, a.
Plato, Cantharus, τελχινιακὴ ἱστορία, Telchiniaca hi- storia 282, f.	Nicomachus rhythmicus, Phe- recrates, Drama incertum & vers. ex ea fab. 702, b. Incertus Poëta 613, a.

Incertorum Auctorum absque operum nomine
& indicatura.

Alexis, five Antiphanes 66, f.	Philarchus Atheniensis, five Nau- cratites 58, b.
Aristophanes, seu Plato 613, c. 628, c.	Plato, seu Aristippus 618, e.
Callias, five Diocles 306, a.	Nicostratus, five Philetærus 65, d.
Cantharus, five Plato 68, b.	Silenus, five Clitarchus, five Zeno- dotus 478, e.
Crates, five Demochares 215, c.	Scylax, five Polemon 70, b.
Hedylogus Samius vel Atheniensis 297, a.	

CAPUT

CAPUT XXI.

De CLAUDIO ÆLIANO.

Æliani ætas & vita. 1. Varia Historia. 2. Historia animalium. 3. Tætica antiquioris ut videtur Æliani. 4. Epistole rustica. 5. Scripta Æliani deperdita. 6. Index scriptorum in Varia & animalium Historia allegatorum. 7.

I.

CLAUDIUS ÆLIANUS, Politiano & aliis male Helianus, Prænestinus a) vix unquam fines Italiz patriæ suæ egres-
sus b) sed Græcorum c) Græcæque eloquentiæ amantissi-
mus fuit. Audiyit Pansaniam Rhetorem d) & Nicostrati
simplicem venustatem, Dionisque Chrysostomi dictionem imita-
tus, Herodem Atticum tanquam suavissimum Rhetorum præ cæteris
admiratus est. Magnam inde dictionis Atticæ facultatem & elegan-
tiam sibi comparavit, ita ut Philostrato iudicæ ipsis posset certare Athe-
niensibus, & *μελίγλωσσος* sive *μελίφθογγος* h. e. *mellei oris* inde dictus
sit, teste Svida, qui *ἀρχιερέα* quoque sive Pontificem e) fuisse, & Rhetori-
cam

- a) Svida: *Ἄλιανός ἀπὸ Πραϊνέτης τῆς Ἰταλίας, ἀρχιερεὺς καὶ σοφιστὴς ὁ χρημα-
τίζων Κλαύδιος, ὃς ἐπικλήθη μελίγλωσσος ἢ μελίφθογγος καὶ εὐσο-
φίστευσεν ἐν Ῥώμῃ αὐτῇ ἐπὶ τῶν μετὰ Ἀδριανὸν χρόνων. Quia vero Præne-
stini jus civitatis Romanæ habebant (Vide Jo. Maria Svarcii libros 3. de Præneste anti-
qua editos Romæ A. 1680. 8.) hinc Romam patriam suam vocat Ælianus lib. 2. Var. Hist.
c. 38. lib. 12. c. 25. & lib. 14. c. 45. & Philostratus de Sophist. p. 618. Ἀλιανὸς (male in
codicem MS. Philostrati bis legitur Φιλανός) ὁ Ῥωμαῖος μὲν ἦν, ἠττιμὸς δὲ
ὡςπερ οἱ ἐν τῇ μεσογείᾳ Ἀθηναῖοι.*
- b) Idem Philostratus testatur Ælianum ipsum de se prædicasse quod nunquam navem con-
scenderit, neque mare noverit, neque usquam protectus sit ultra fines Italiz. Atque ideo
pluribus etiam Romæ habitum esse *ὡς τιμῶντα τὰ ῥῆμα* ut qui moribus patriis unice
duceretur. At ipse Ælianus auctor est fuisse se Alexandriæ, XI. ult. de animal.
- c) Vide Var. Hist. lib. 9. c. 32. & lib. 12. c. 25.
- d) Philostratus: *ἢ μὲν ἐπίπαν ἰδέα ἔσ' ἀνδρὸς ἀφέλεια προσβάλλουσα ἅ τι τὸ Νι-
κοςεράτι ὄρας. ἢ ἔνι ἴτε πρὸς Δίωνα ὄρα καὶ τὸν ἐκείνου τόνον - -
Παυσανίης μὲν ἐν ἀκροατικῇ ἐγένετο, ἐξ αὐμάζε δὲ τὸν Ἡρώδην ὡς ποιικι-
λῶτατον ῥητόρων.*
- e) Alius fuit 1) *Plautius Ælianus*, Pontifex, sub Vespasiano clarus, quem memorat Ta-
citus lib. 4. hist. c. 52: Mentio fit & 2) *Æliani* in plurisque citationibus Hi-
stor.

cam Romæ professum esse memorat. Declamationibus faciendis parum aptum se expertus, f) ad scribendum se contulit, sub Imp. Elegabalo

Tttt

storie naturalis Plinianæ, inter auctores ex quibus composuerit Plinius librum tertium. Sed Jo. Harduinus ex MSS. recte ibi reposuit *Gellianum* qui allegatur lib. 3. c. 12. 3) *Æmilius Ælianus* qui Cos. fuit sub Trajano A. U. C. 868. diversus à 4) *Cæserio Æliano* præfecto prætorio sub Nerva Imp. apud Dionem l. 68. p. 770. qui rusticorum tumultuantium sub Domitiano caput fuit, teste Eutropio LX, 20. Confer Barthium p. 2482. Advers. 5) *Ælianus* patria (ut ipse videtur in præf. innuere) Græcus, Græcæque rei militaris quam Romanæ peritior, qui ad Adrianum Imp. *Tactica* scripsit, & in illis testatur se de hoc argumento olim sermones fecisse Nerva Trajano imperante cum Frontino viro consulari. Hunc Tacticorum scriptorem cum Cl. Æliano nostro confundunt Vossius de Hist. Gr. & alii viri docti: sed antiquiorem atque adeo diversum esse probe post If. Vossium & Tillemontium T. 2. hist. Imperatorum p. 995. seq. notavit Jacobus Perizonius Vir clariss. in prolegomenis ad varias historias Æliani. Non plane constat idemne cum hoc Tacticorum scriptore sit 6) *Focundus Ælianus* laudatus Martiali lib. 12. Epigr. 24. vel 7) *Ælianus* amicus Apollonii Tyanensis, de quo Philostratus in hujus vita l. 7. c. 8. seq. 8) *Ælianus Platonicus* cujus *hypomnemata in Timæum Platonis* laudat Porphyrius in Ptolemæi Harmonica & Proclus ad Timæum, If. Vossius de viribus rhythmici p. 82. 88. & 111. 9) *Papyrius Ælianus* Cos. sub fratribus Antoninis, A. U. C. 915. nisi potius cum falsis à Norisio editis legendum *Lollianus*. 10) *Ælianus* qui A. U. C. 936. & 939. Cos. fuit sub Imperatore Commodo. 11) *Ælianus* qui Cos. fuit A. U. C. 975. idem forte cum *Flavio Æliano* qui Præf. prætorio sub Alexandro Severo, memoratur in inscriptione veteri apud Gruterum p. 491. ut conjicit Jo. Glandorpius in Onomastico Romæ p. 20. 12) *Celsus Ælianus* de quo Julius Capitolinus in Maximo & Balbino c. 17. 13) *L. Ælianus* unus è sex Tyrannis qui inter initia Diocletiani imperium usurpavere, cujus mentio apud Eutropium lib. 9. sect. 20. & cujus numus à Foucaulto nuper inventus refertur in memoriis literariis Gallicis Trivultinis Anni 1702. p. 35. Vide & Tillemontii notam 12. ad vitam Gallieni T. 3. Historiæ Imperator, ubi è numis mentio alterius *Antii Pompeii Æliani*. 14) *Ælianus*, Probiani in proconsulatu Africæ sub Constantino M. successor lib. 1. codicis Justiniani tit. 38. & Augustin. Epist. 68. sive 88. edit. Benedictinor. 15) *Ælianus* ad quem Gregorius Thaumaturgus scripsit expositionem fidei laudatam Basilio Magno Epist. 64. 16) *Ælianus* Dux bellicus sub Imp. Valente, de quo Svidas in *Αἰλιανός*. 17) *Ælianus* Prætorio præfectus sub Imp. Zenone. Vide Cujacii observationes, lib. 16. c. 14. 18) *Ælianus Meccius* (Μέκκιος) Galeni præceptor qui cum laudat libro de Theriaca ad Pamphilianum T. 2. p. 470. Hisce omnibus ætate prior 19) *Æmilius Ælianus* Cordubensis, de quo Svetonius in Augusto c. 51.

f) Philostratus de Æliano nostro: εαυτὸν εὖ διασκεψάμενος ὡς μελέτη ἢ ἐπιτήδειον, τῷ συγγράφειν ἐπέθετο, καὶ ἐθαυμάσθη ἐκ τούτου.

balo vel primis annis Alexandri Severi, g) ac cœlebs sexagesimum, ultra ætatis annum vixit. h)

II. Ex ejus scriptis exstant ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ βιβλία ιδ'. Variæ Historiæ five Historiæ per saturationem lib. XIV. i) quod opus Johanni Stobæo k) laudatur sub titulo *ἱστορία* vel *σύμμικτος ἱστορία*, Stephano Byz. l) *ἱστορικῆς ἀγαλῆξεως*, Svidæ m) *περὶ ποικίλης ἀφηγήσεως*. Quanquam vero parum verisimilis videtur sententia virorum doctissimorum, qui vel ob stylum minus quam in historia animalium limatum extremam operi manum auctoris accessisse negant n) imperfectumque relictum o) esse aut excerpta tantum illius extare contendunt: p) Non absurde tamen suspicari prologo & Epilogo & quibusdam forte libris truncatum ad nos pervenisse. Nam Stobæus & Svidas nonnulla ex eo proferunt quæ in editis desiderantur, & liber quintus in binos à librario divisus esse videtur, cum sextus liber interciderit. Præterea quod libri decimi quarti extrema varie tubata sunt in codd. & editionibus: & quod librum XVII. in Bibl. Cæsarea extare illatum à Jo. Sambuco ex Mugii Tredecimviri Argentoratensis fide tradidit Scheferus & Kuhnus, de qua re Lambecii & Nesselii silentium jabet nos addubitare. *Inscriptiones capitum* ab ipso Æliano non esse disputat Gisbertus Cuperus in variis suis observationibus p. 302. seq. in quibus plura istorum librorum loca erudite illustravit, cum Scheferus ad præf. & lib. 3. c. 24. ac Perizonius ad IV, 4. & 29. Lectum hoc Æliani opus etiam ab Eustathio, qui illud respicit in suo ad Homerum commentario, locis ad minimum decem. *Græce* primus edidit cum Heraclide de politis, Polemonis, Adamantiique Physio-

gnomi-

g) Hoc ex eo probant viri docti, quod æqualis fuerit Philostrati junioris, & Athenæi Dipsophistas subinde sit in variis suis historiis secutus, quod postremum in primis observavit & luculenter demonstravit præstantissimus Perizonius. Cæterum Vossius lib. 4. c. 53. de idololatria merito Jac. Grevinum reprehendit, cui Ælianus noster *Plinio Nat. historie* scriptore antiquior est lib. & capite 3. de venenis.

h) Philostratus: *Ἐβίω γὰρ ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἔτη, καὶ ἐτελεύτησεν ἐπὶ πασι Παιδοποιίαν γὰρ παρητήσατο, τῷ μὴ γῆμαί ποτε,*

i) Licet plures fortasse auctor scripsit, ut statim dicam.

k) in Florileg. l) in *Χερῶνσησ*

m) in *ἀσέλγεα*. Idem tamen *ποικίλην ἱστορίαν* vocat in *Δύς, κείκη Φιλωθίτης*.

n) G. J. Vossius de Hist. Gr. p. 218.

o) Jo. Clericus t. artis Criticæ p. 89.

p) Jo. Scheferus p. 149. de stylo & Kuhnus ad Ælianum.

q) Vide Kuhnii præfat. & Perizonii notas ad librum 6. c. 1.

gnomicis & Melampode *Camillus Peruscius* Romæ 1545, 4. Latine vertit *Ju-
stus Vultejius* Wetteranus Basil. ap. Oporin. 1548, 4. & Lugduni 1567, 12.
apud Joh. Tornæfium. *Græcæ & Latine* in collectione auctorum qui exem-
pla virtutum & vitiorum conscripserunt, per Jo. Heroldum Basil. 1555. Por-
ro cum versione Vulteji à *Conrado Gesnero* hinc inde emendata & illustrata
quibusdam notulis Tiguri, inter *Æliani* opera A. 1556. fol. & cum versio-
ne Vulteji ad Græcum denuo collata Lugduni apud Jo. Tornæfium 1587.
1610. & 1626, 12. & Genev. 1599. 1630. Paris. 1618, 12. in quibus editioni-
bus Gesneri observationum ratio habita, sed *If. Casauboni* emendationes
ac conjecturæ paucissimæ insertæ. Multis annis post, egregie de hoc
opere promeritus est *Jo. Scheferus*, qui denuo recensitum cum Vulteji
versione edidit. notisque & indice rerum phrasiumque græcarum illu-
stravit Argentorat. 1647, 8. & secundis accuratioribus curis ibid. 1662, 8.
Equidem MSis codd. destitutum se fatetur vir doctus, multa tamen ex in-
genio feliciter castigavit, & erudita luce perfudit, ostensis etiam inter-
pretis erroribus, quanquam est ubi in Schefero quoque Græcismi periti-
tiam non ab re desiderarunt Kühnius & Perizonius. Editionem hanc
Scheferi alteram omittis ejus notis atque indice, appositisque in horum
locum paucis suis emendationibus & conjecturis ex ingenio profectis re-
cudi curavit *Tan. Faber Salmurii* A. 1668, 8. professus se græcum *Æliani*
contextum quanta maxima fieri potuerit diligentia recensuisse, & ubi res
postulabat emendavisse. Sed hoc minime factum in editione illa de-
prehendit Perizonius, qui in nulla editione vitiosum magis contextum
Æliani affirmat exhiberi. Scheferus editione secunda haud contentus,
quam male à typographo habitam queritur in commentario ad Phædrum
pag. 227. amissis plerisque schedis in quibus annotaverat quæ addi quæ
demi immutarique vellet; Varias *Æliani* historias tertiis curis illustrare
est conatus, quas post ejus fata q) in lucem edidit Vir Græce doctis-
simus *Joachimus Kühnius* Professor Argentoratensis ante paucos annos &
ipse non sine magna elegantiorum litterarum jactura denatus. In hac in-
signi editone quæ prodiit Argentorati A. 1685, 8. non modo contextus
longe emendatior cum Vulteji versione passim castigata & Scheferi no-
tis auctioribus exhibetur, sed & *Georgii Matthie Kœnigii* & Kühnii do-
ctissimæ notæ sunt adjectæ, in quibus & scriptor illustratur, emendatur-
que, dictioque ejus explicatur, & errores Vulteji, Scheferi ac *Tan. Fabri*
notantur, tum præter fragmenta *Æliani* à Kühnio collecta indicemque

T t t t 2

græ-

q) Obiit Upsaliæ 7. Cal. April. 1679.

græcum longe locupletiolem & elenchum auctorum ab Æliano allegatorum accedunt variz lectiones ex tribus Codd. MSS. Parisiensibus, quas à Norcopenfi Episcopo Scheferus acceperat. Denique vir doctissimus & accuratissimus *Jacobus Perizonius* præclaram hujus operis editionem curavit Lugd. Bat. 1701, 8. ad quam concinnandam usus est binis Codd. MSS. uno Fred. Sluiskenii altero Bibl. Lugdunensis Batavorum Academiæ: præterea à clariss. Viro Joh. Boivinio edoctus de lectionibus locorum dubiorum ex tribus Codd. Bibl. Reg. Paris. 2083. 3064. & 3132. (quas negligentius collectas Scheferus habuit) & à Grævio nactus variationes quas ex duobus MSS. Mediceis & uno Mediolanensi notaverat *Marquardus Gudius*. His subsidiis instructus, collatisque superioribus editionibus, Romana præsertim & Gesneri, quas reliquæ fere omnes (exceptis non adeo multis ex conjectura modo vera modo falsa per editores immutatis) insequuntur, contextum Æliani multo quam ante exhibuit correctiorem, versionem Vulteji ita emendavit integramque recensuit ut nova possit videri, deinde totum opus commentario luculento ornavit, quo & dictio græca & historia atque antiquitates erudite & jucunde illustrantur. In hoc subinde lector ad Scheferi & Kühnii notas remittitur, quas ne sine editioni adjungeret, typographi Argentoratensis precibus *Jo. Æliano* metuentis impeditus fuit. Sed & fragmenta Æliani adjunxit, innotas Kühnium, non pauca præter rem & facili nimis suspicione ad Ælianum auctorem retulisse. Indices quoque Perizonianæ editioni locupletissimi subjiciuntur, præcipue utilisissimus ille & singulari plane studio atque ac curatione confectus, quo Græca Æliani dictio explicatur. *Epitoma ex Æliani* variis historiis & historia animalium usum esse *Michaelem Apostolium*, notat passim ad hujus proverbia *Petrus Pantinus*. *Germanicus* quoque *Varias Æliani editas esse Stetini* 12mo, interprete *Gesfrido Vilhelmio Sacerio*, legas in Pandectis Brandenburgicis *Christophori Hendreichii*.
 III ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ 1) ἢ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ΙΑΙΟΤΗΤΟΣ 2) *Alia* 3) *Historia Animalium, sive de animalium sollertia ac proprietatibus libri XVII.* 4) in quibus similiter ut in libris Variarum fecerat, jucunde ac breviter res quæ

1) Ita hos libros compendii causa laudat Svidas.

2) Ita in MSS. & in editionibus & ab Eustachio in *Iliad. α. p. 44. libris* inscribuntur. *Nepos alium* titulum *Emanuel Phile* præfixit suis jambis quos de animalibus ex Æliano fere collecta materia composuit.

3) Non tantum XVI. ut scribit *Hendreichius* in pandectis Brandenburgicis, *Gyllii ex Æliano* collectanea secutus.

quæ sibi notatu dignæ videbantur χρηματισμῶν more, nullo servato rerum ordine, interdum etiam in uno brevi capite admodum diversa (confer VII, 45.) describit, tractans ad alliciondum varietate ipsa lectoris animum ποικίλα ποικίλως, ut in Epilogo ait. Præcipua collegit non modo ex Aristotele & aliis qui ante eum de animalibus scripserant, ceterisque scriptoribus omnis generis, sed & ipse nonnulla nova à se observata attulisse se profiteretur, u) selectumque ac styli suavitatem addidit, atque narratis mutarum animalium virtutibus homines * dat in ruborem, aut ab illis exempla capere docet sibi. Nonnulla etiam fabulosa exponens, restatur se iis non temere habere fidem ut XII, 21. 38. Sic XVII, 14. Ἐγὼ μὲν ἔπιπέτευκα, εἰ δ' ἕτερον Εὐδόξῳ πείθεται, πισυέτω. &c. & 18. εἰ φανέται τῷ πιά πισυέτω, εἰ δ' ἕτερον τοιαῦτα, μὴ προσεχέτω. & XV, 8. ubi de muliere in mustelam versa ab Hecate, ἡ μὲν ἔν θεός Ἰλευς ἔσω, μύθῃς δ' εἰς καὶ μυθολογίαν ἀλλοίς. & 16. Ἡρόδοτον δ' ἀξίῳ μὴ μοι μνηεῖν εἰ μύθοις ἐγγράφω ὅσα ὑπὲρ τῆς τῶν ἔχων ὠδίνῳ λέγει. & XIV, 18. ubi de Hippomane: καὶ ἴσως λέγασί τι οἱ λέγοντες, ἴσως δ' ἔδεν λέγασι. Ἄ δ' ἔν ἤκησα, ὑπὲρ τῆτων εἶπον. XIV. ult. καὶ μέντοι καὶ ἀμυθολογεῖσθαι μικρὰ ἄτ' ἂν ἐν μακρῷ τῆ συγγραφή, ἔδεν ἀλλ' ἢ ἀναπαύσαι τε τὴν ἀκροὴν καὶ ἐφηδῆναι τὸν λόγον. Adde VII, 22, & 40. IX, 14. XI, 11. & ult. λέγει δὲ Ἀπίων, εἰ μὴ τερατεύεται &c. XII, 3. λέγασθαι Ἀγυπτίω καὶ ἐμὲ μὲν ἤκησα πείθασι. Affirmat autem se maluisse in hujuscemodi rebus tempus atque otium suum impendere, cum ad multo majora adspirare, gravitatem auctoritatemque apud vulgus sibi comparare, atque inter potentes in aulis Principum viros censerī, magnasque divitias sibi conquirere potuisset. Ἄλλ' ἔ μοι φίλον, inquit, σύν ἰοῖς πλοσίοις ἀριθμεῖσθαι καὶ σύν ἐκείνοις ἐξετάζεσθαι. εἰ δ' ὦν καὶ ποιητὰ σοφοί, καὶ ἀνδρες φύσεως ἰδέονται ἅμα καὶ κατασκέψασθαι δεσπῶν καὶ συγγραφεῖς ἐκ πείρας εἰς τὸ μήκιστον προσελθόντες ἑαυτὸς ἠξίωσαν, τέτων τοῖ καὶ ἑμαυτὸν ἀμωσγέπως ἑνα πειρῶμαι ἀριθμῶν καὶ ἐθέλω, δῆλον ὡς ἀμείων ἑμαυτῷ σύμβολός εἰμι τῆς ἐξ ἐκείνων κρίσεως. Βαλοίμην γὰρ ἂν μάθημα ἐν γῆν πεπαυμένον πειγίνεσθαι μοι, ἢ τὰ ἀδόμητα τῶν πάντων πλοσίων γηρησάτα ἅμα καὶ κτήματα. Copiosis & locupletibus adnumerari & ex illorum ordine censerī non libet. Quod si de numero hominum natura studiosorum, inter quos &

T t t t 3

Poëta

u) ἴσα γὰρ αὐτὸς ἄλλα πλάσσει ἐκ ἐδυνάμην, ὅτι δὲ ἔγωγε πολλὰ ἐπεδειξάμην. ἦ δὲ μέντοι καὶ εἶπον τίνα ὦν ἐκ ἀλλῶ εἶπε διάγυε τῆς πείρας τῆς δὲ οὗ αὐτὸς ἐλθῶν XVII, ult.

* hujus rei exemplum vide VI. 2. VII. 10. seq. VIII. 3. 9. IX. 7. &c. Vitia quoque brutarum animalium persequitur ut VII. 19. seq.

Poëta sunt eruditi & Philosophi ingeniosi & alii scriptores rerum experientia clari, etiam ipse unus esse cupio & enitor, multo sane honestiore loco & dignitate majori quam pro illorum consilio futurum me confido. Ita enim sentio, ut vel unam ab eujus egregia disciplina portiunculam potius quam celeberrimas diuissimorum quorumvis opes atque possessiones mihi accedere optarim. Quod If. Vossius in appendice observationum ad Melamp 38. Æliani historiarum animalium auctorem scriptore variarum historiarum integro seculo juniorem esse pronuntiat, merito à clarissimo Perizonio reprehenditur, eundem utriusque operis parentem confirmante variis argumentis probabilibus à scribendi genere & phrasi petitis. Suspicio autem If. Vossium lapsam memoriam & Tacticorum auctorem pro scriptore variarum historiarum dicere voluisse. De capitum distinctione hæc Conradus Gesnerus: *An percipita ipse Ælianus suos libros divideret (ita sane videtur) an alius quispiam, non habeo quod affirmem. Ego ut in vetustissimo codice MS to capitum numeros & argumenta reperti, ita curavi describenda. Ælianus quidem an ipse destinaverit & inscripserit capita, dubitari potest: quum & argumenta in capitibus proximis, ut nunc sunt distincta, interdum plane coherent: & ipsa etiam dictionis ratio alicubi, non capitum novi initium fieri, sed cum præcedente continuari sermonem loquatur: Nam & alibi plura ejusdem argumenti historia in unum caput recte sunt conjuncta. Utcumque est, si esse divisum librum non inutile fuerit.* Primus librorum de animalibus ex MSS. codice Cardinalis Georgii Armaignaci latine vertit Petrus Gyllius Albiensis. Sed ejus versionis duplices existant exque longe inter se discrepantes editiones. Una Lugd. 1535, 4. apud Gryphum, cum libro ejusdem Gyllii de piscium Masiliensium Gallicis & Latinis nominibus. In hac ampliora excerpta tantum ex Æliano contineri dixerit, ita que de singulis animantibus ille pluribus locis scripserat per XVI digessit libros & ordinem plane mutavit, & multa omisit, & ex Oppiano aliisque plura adjecit. Itaque Conradus Gesnerus cum hoc opus ex duobus MSS. primum Græcederet inter Æliani opera, Tiguri 1556, fol. Gyllii quam addidit versionem se in ordinem revocasse & supplerisse restat, alienaque ab Æliano omisisse & in suum de animalibus opus suis quæque locis transtulisse. Postea vero Lugduni A. 1562, 8. apud Gvil. Rovillum excusa est versio Gyllii integra nullis omissionibus interpolationibusve inquinata sed suo ordine libros XVII Æliani integros latine exhibens, cum ejusdem Gyllii descriptione elephantis & Demetrii CPol. libris de cura accipitrum canumque latine translatis. Ab eo tempore Ælianus de animalibus ex Græcolatina Gesneri editione recusus est Lugduni apud

Jo. Tornæsium. Nonnulla hujus Operis loca feliciter illustrat accuratissimus scriptor Lambertus Bos in Observationibus Criticis cap. XXXIV.

IV. Inter Æliani hujus opera à Gesnero quoque edita sunt TACTIKA sive *de instruendis aciebus liber* ad Adrianum Imp. qui à Sixto Arcerio aliisque quam plurimis sine controversia ei tribuitur. Areniam jam supra ex Tillémontii & Perizonii verissima observatione monui, alium atque historiarum scriptore integro prope seculo antiquiorem esse auctorem Tact. corum, qui Græcæ rei militaris peritia imprimis pollere se prædicat, Romanæ non item; & cum Nerva Imp. tumque Frontino Formiis de hoc argumento sermones consulisse se scribit k) cum alter Ælianus nec militaria curasse nec frequentasse aulas Imp. videatur, & præterea Romanus fuerit, scripseritque circa tempora Alex. Severi. Non alienum tamen erit ab hoc loco etiam de Tacticis illius quisquis fuit Æliani breviter agere, qui in MSS. & prioribus edit. simpliciter dicitur Αἰλιανὸς non Κλαύδιος Αἰλιανός, ut in Scriverii & Arcerii editionibus, *Franciscus Robortellus* primus edidit sub titulo quem Gesnerus est secutus, *περὶ στρατηγικῶν τάξεων Ἑλληνικῶν; de instruendis copiis more Græcorum*: quod argumento sane perquam respondet, videtur tamen vocabulum Ἑλληνικῶν in MS. haud reperisse Robortellus, certe in ipso libri titulo interiore omisit, uti *Theodorus Gaza* quoque in sua versione vulgata Colon. 1524, & Paris. 1532. &c. *Æliani de instruendis aciebus opus ad Divum Hadrianum à Theodoro Ibesalonicensi Latinum factum & Antonio Panormita Alphonse Regis Præceptoris indicatum.* Robortelli perquam elegans editio, in qua seorsim Græca Æliani ex tribus MSS. recensita & variis picturis atque imaginibus partim à MSS. partim à Robortello adjectis, illustrata: seorsim ejusdem Robortelli latina versio ac denique translatio latina Theodori Gazæ exhi-

k) Verba ejus in proœm. Τὴν παρὰ τοῖς Ἕλλησι Τακτικὴν θεωρίαν πολλοὶ τῶν πρὸ ἡμῶν συνέγραψαν ἢ ἔχοντες ἢ ἡμεῖς ἐν ταῖς μαθήμασι ἐπισυνέθημεν ἔξιν εἶναι. Ἐμαυτὸν δὲ πείθων ἐβλήθη ταύτην συντάξαι τὴν θεωρίαν, ὅτι τοῖς ἡμετέροις οἱ μὲν ἡμᾶς πρὸ τῶν ἀρχαιτέρων προσέξασιν συγγράμμασι. Τῆς δὲ παρὰ Ῥωμαίοις τοῦ μὲν Ἰστο δυνάμειως καὶ ἐμπειρίας ἢ ἔχων γνῶσιν (δεῖ γὰρ ὁμολογεῖν ἀληθεῖ) ὄκνω κατεχόμεν περὶ συγγραφῆν. - - - Ἐπεὶ δὲ τῷ θεῷ πατρὶ σὺ Νέρβα συνβαλὼν παρὰ Φροντίω τῶν ἐπισήμων ὑπατικῶν ἐν Φορμίας ἡμέρας τρεῖς διήρπασα δοξάν ἐπένεγαμένω περὶ τὴν ἐν τοῖς πολεμοῖς ἐμπειρίαν, συμβαλὼν τῷ ἀνδρὶ εὖρον ἢ ἐλάττωρα σπαθὴν ἔχοντα εἰς τὴν παρὰ τοῖς Ἕλλησι θεωρημένην μάθησιν, ἠρξάμην ἢ ἐπεὶ περιφρονεῖν τῆς τῶν Τακτικῶν συγγραφῆς. &c.

exhibentur, prodiit Venetiis A. 1552, 4. & in Soceri mei Bibliotheca exstat referta quam plurimis annotationibus MSS. viri docti. Utramq; versionem in sua Græcolatina Æliani operum editione recudi curavit *Conradus Gesnerus* Tiguri A. 1556, fol. Ab eo tempore Græcæ translatio sæpius recusa est cum Vegetio, Frontino & aliis scriptoribus rei militaris à *Godeschalco Stewechio* & *Petro Scriverio* illustratis Lugd. Bat. 1592, 8. & 1607, 8. Denique Æliani liber græcæ cum nova versione & animadversionibus *Sixti Arcerii* editus est Lugd. Batav. 1613, 4. adjectis ex Xenophonte, *Diodoro Sic*, *Polybio* aliisque pugnarum quarundam descriptionibus. Ex hac Arcerii versione libellus Æliani latine recusus legitur in scriptoribus rei militaris ex recensione *Petri Scriveri* Lugd. Bat. 1612. & 1644, 12. & *Vesalio Cliviorum* 1670, 8. *Isaacus* quoque *Casaubonus* Æliani *Tactica* ex codice Regis Galliz emendata & notis à se illustrata editurum se recepit præfat. ad *Polybium*. Codicis illius MS. ex *H. Stephano* & *Rigaltio* meminert etiam *Arcerius* in notis p. 155. ipse alioqui ad editionem suam adornandam nullo manu exarato codice usus. Gallicæ Æliani *Tactica* transtulit *Ludovicus de Machault* Paris. 1615, fol. Anglice *Johannes Bingham* Lond. 1616, 8. Ælianum laudat *Leo Imp.* in *Tacticis* p. 62. 90. & 91. edit. *Manutii*. *Constantinus Porphyrogenetus* c. I. καθὼς Ἀλιανὸς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ γενοῦντες τὰ Τακτικὰ λέγουσι. Porro cap. 2. testatur Ælianum se singulorum acturum quoque fuisse de instructionibus classicis. Περὶ μὲν τῶν ἐν ταῖς ναυτικαῖς μάχαις σωτηρίων ὑπερον ἐρῶ μόνον. Et fuerunt qui Gesnero affirmarent librum hujus argumenti Æliano auctore exstare in Bibliotheca Christianissimi Regis & Palatina quæ in Vaticanam transiit. Sed nemo hæc omnia suis qui ex tenebris proferret & in lucem ederet.

V. Ad Ælianum insuper referuntur *Epistole* XX. quibus inscribitur titulus: ΕΚ ΤῶΝ Αἰλιανοῦ ἀγροικικῶν ἐπιστολῶν. Ex Æliani *Epistolis rusticis*: ita ut de pluribus hæc sint selectæ, scriptæ quoniam agrorum Atheniensium, ut diserte prodit *Epistola* ultima his verbis: εἰ δὲ σοφώτερα ταῦτα ἐπέσταλαί σοι ἢ κατὰ τὴν τῶν ἀγρῶν χρησίαν, μὴ θαυμάσης. Οὐ γὰρ ἐσμὲν ἔτι Λυδοὶ, ἀλλ' Ἀθηναίων γενομεθαί. Hæc primum Græcæ vulgatæ sunt ab *Aldo Manutio* in collectione *Epistolarum Græcarum* Venet. 1499, 4. deinde latine versæ à *Sebastiano Guldembekio* Tigurino, & cum ejus versione recusæ inter Æliani opera *Conrado Gesnero* curante junctim edita Tiguri A. 1556, fol. Denique in collectione *Epistolarum Græcarum* Græcæ & latine sub falso *Jacobi Cujacii* nomine prelis subjectarum *Genev.* 1606, fol. 417. seq. quod propterea noto quis

in illius editionis indice Æliani nomen video prætermissum. In Actis Eruditor. A. 1696. p. 101. pro *Actiano* legendum *Æliano*.

VI. Scripta Æliani deperdita sunt libri tres vel etiam plures *περὶ προνοίας de divina providentia*, ex quo profertur quædam à Svida in *αεσάσιος* & alibi: atque ab Eustathio ad Homerum & ad Dionysium Periegetem, ut notatum Kühnio & Perizonio in Æliani fragmentis. Diversusne, an (quod clarissimo Perizonio videtur) idem cum hoc de providentia fuerit liber *περὶ θεῶν ἀναγγελῶν, ἀγγεληνῶν sive divina providentia declarationibus manifestisque documentis*, non plane exploratum est. Laudatur à Svida in *ἀνεμάξατο, ἐνστάτης, κάλλυγόλας, ὠψίδη*. Ex eodem sunt quæ refert in *ιαχίν*. In hoc opere adversus *Epicurum passim disputaverat Ælianus, itaque illud respicitur à Casaubono cum in commentariis ad Athenzum memoratur Ælianus de doctrina Epicuri, qui qualis sit aut quando vixerit scire se potuisse negat Scheferus in limine notarym ad varias historias.

Fuit præterea scripta Æliano *κατηγορία Ἐγγυιδῶν, accusatio Gynnidæ, ** sive hominis effaminati*, de qua hæc Philostratus in Æliani vita: *Εὐτυχῶν δὲ ποτὲ αὐτῷ Φιλόστρατος ὁ λήμιθ' βιβλίον ἔτι περιεχέρον ἔχοντι καὶ ἀναγινώσκοντι αὐτὸ συνῆγε καὶ ἐπιτάσει Ἐφείγματ' ἤρετο αὐτῶν ὅ, τι ἀπόδοι; καὶ ἔβ, ἐκπεπόνηται μοι, ἔφη, κατηγορία Ἐγγυιδῶν. Καλῶ γὰρ ἔγω τὸν ἀστὶ καθήμενον Τύραννον, ἐπειδὴ ἀσελγεία πάσῃ τὰ Ῥωμαίων ἤχουε. Καὶ ὁ Φιλόστρατος, ἐγὼ σε, εἶπεν, ἐθαύμαζα ἀν εἰ ζῶντος κατηγορήσας. Ἐἶναι γὰρ δὴ τὸ μὲν ζῶντα τὸν Τύραννον ἐπικέπλει ἀνδρὸς, τὸ δ' ἐπευβαίνεν κειμένω, πάντες. Hunc olim Lempius Philostratus librum quendam in manibus habentem reperit, quem cum indignatione Ἐ vocis intentione lexitabat. Et cum ille quid esset quaereret, Gynnidæ accusationem à se elaborem dixit. Sic autem vocare se Tyrannum, qui paulo ante Romanum imperium tenuerit, eique omni genere libidinis turpeminusserit maculam. Cui Philostratus: admirarer, inquit, si viventem accusasses. Siquidem viventem Tyrannum ἔγ' ὀφείλοισιν ἀποστρέφειν, viri opus esse censeὸς ἰν ἰασcentem pero ἰννεβι, εὐμυτοῖς. Tyrannum cujus accusationem scripsit Ælianus, non Domitianum, ut Vossio & aliis viris doctis videbatur, sed Elegabulum fuisse pulchre probat de scriptore nostro præclare promeritus Jacobus Perizonius. Confer Tristanum T. 2. p. 322. seq.*

Uuuu

VII.

* Epicureos tangit idem Ælianus VII. 44. animal. Ἐλέφαντες μὲν δ' ἑ θεῶν προσκυνοῦσι, οἱ δὲ ἀνθρώποι εἰ ἀραγε εἰσι θεοὶ, καὶ ὄντες εἰ φροντίζουσιν ἡμῶν, διαπερῶσι.

** De hac voce confer Svidam ἰν ἀρρεν.

VII. INDEX SCRIPTORUM in Æliani Variis Historiis allegatorum, depromptus ex editione Perizoniana.

- Æ** Sopus X. 5.
 Alcman I. 27. XII. 36. & 50.
 Alexis X. 6.
 Anaxagoras de regno IV. 14.
 Anaxilas Comicus I. 27.
 Androtion VIII. 6.
 Archilochus IV. 14.
 Aristophanes I. 18. II. 13.
 Aristophanes Byzant. XII. 5. r. Not.
 Aristoteles I. 14. & 15. II. 26. V. 3.
 Callimachus I. 15.
 Charon Lampfacenus I. 15.
 Cratinus II. 13. p. 88.
 Critias X. 13. & 17.
 Damon III. 14.
 Dinon VII. 1.
 Ephorus XIII. 23.
 Epitimides IV. 7.
 Eumenes Cardianus III. 23.
 Eupolis in Marica XII. 30.
 Euripides II. 12. XII. 15.
 Herodotus II. 41. ubi ejus fidem quasi dubiam videtur adstruere.
 Hesiodus IX. 18. XII. 20. & 36.
 Homerus III. 9. VI. 9. VII. 2. & 8. X. 18. XII. 1. XIV. 27. 36. 44 & 64. XIV. 23.
 Lasus XII. 36.
 Menander III. 14.
 Mimnermus XII. 36.
 Oracula. III. 43. 44. 45.
 Pausanias XII. 62.
 Philippides XII. 31.
 Pindarus IX. 15. XII. 36.
 Plato IV. 15. VIII. 2. XII. 27.
 Posidippus I. 26.
 Theophrastus II. 38. IX. 11.
 Theopompus III. 18. 13. Not. V. 1. VI. 2.
 Thucydides XII. 30.
 Timæus XII. 29.
 Xanthus IV. 26.
 Xenophon VII. 14. XIII. 32.

Index Scriptorum in Historia animalium ab Æliano laudatorum, recens à me additus.

- A**chæus ὁ τῆς τραγωδίας ποιητῆς VII. 47.
 Ἀργύριος λόγος XI. 10. II. & C.
 Æschylides ἐν τοῖς περὶ γεωργίας XVI. 32.
 Æschylus IX. 42. XII. 8. Eleusinius VII. 16. ubi de ejus morte.
 Ἀγαμέμνων VII. 41.
 Ἀμφιαράω XII. 9.
 Ἐπελορέω XII. 9.
 Δικτυλλοῖς VII. 41.
 Σισύφω XII. 4.

- Agatharchides V. 27. XVI. 27.
 Alcman Homerum imitatus XI. 3.
 Alexander ἐν τῷ περίπλῳ τῆς ἑν-
 δεκάς θαλασσης XVII. 1. Myn-
 dius III. 23. IV. 33. V. 27.
 Amometus (Ἀμώμητ) XVII. 6.
 Amyntas V. 14. ἐν σαθμοῖς XVII. 17.
 Anacreon IV. 2. VII. 39.
 Anaxagoras VII. 8.
 Anaxippus ἐν ἐπιδικαζομένῳ XIII. 4.
 Antenor ἐν λόγοις Κρητικοῖς XVII. 35.
 Antiphon ἐν τῷ πρὸς Ἑρασίρατον.
 V. 21.
 Apelles pictor IV. 50.
 Apicius III. 42.
 Apion XI. ult.
 Apollinis oraculum fide dignum
 omni cuicumque ἕως τε υγιάνει
 καὶ ἔρρωται ἢ φρον XIII. 21. ἐι τοί-
 ον ὁ πάντα εἰδὼς Τρίτωνας εἰσὶ
 Φησι, ἡμᾶς ὑπὲρ τέτε διαπο-
 ρεῖν ἔχρη. id.
 Apollodorus ἐν τῷ Θηριακῷ λόγῳ
 VIII. 7. 12.
 Apollonius Rhodius (ἢ Ναυκρασί-
 ης) XII. 23. locus est ex Athe-
 nazi VII. p. 283.
 Apollonius Comicus VI. 51.
 Archelaus II. 7.
 Aristas VI. 51.
 Aristippus à matre Arete edoctus
 III. 40.
 Archilochus XII. 9.
 Arionis Methymnazi hymnus in
 Neptunum, & Epigramma
 statuz Arionis subscriptum
 XII. 45. adde II. 6.
 Aristagoras XI. 10.
 Aristocles Poëta Eleg. XI. 4.
 Aristophanes XII. 4.
 ἐν ἄρρωτῷ IV. 42. XVI. 5.
 Aristophanes Byzant. I. 38. VII. 47.
 & 39. ex quo loco colligas in
 Anacreontem scripsisse.
 Aristoteles II. 39. 49. 52. III. 40. 45.
 IV. 6. 58. V. 8. II. 14. 27. 34.
 42. VI. 3. 14. VII. 7. 13. 40.
 VIII. 1. 9. IX. 6. 7. 20. 39. 42. 64.
 XI. 12. 18. XII. 6. 12. 14. 35. 40.
 XIII. 4. XV. 28. XVI. 33. 42.
 XVII. 15. 20.
 ὁ ἔκ Νικιμαχῶν II. 34. VIII. 64.
 ἐ τῇ ἢ περὶ ζῶων XVII. 7.
 Aristoxenus II. 11. VIII. 7.
 Artemo ἐν ταῖς ὁροῖς τῶν Κλαζομαίων
 XII. 38.
 Autocratis Τυμπανισαί XII. 9.
 Babylonii & Chaldzi Astrologi. I. 22.
 Brachmanes XIII. 18. XVI. 20.
 XVII. 5.
 Callias ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν περὶ τὸν Συ-
 ρακῶσιον Ἀγαθοκλέα λόγων
 XVI. 27.
 Callimachus IX. 27. XV. 28.
 Chaldzi XII. 21.
 Charmides Massiliensis V. 37.
 Charondz leges VII. 61.
 οἱ τὰς ὑπὲρ ἑξ ἑξὶς συγγραφῶν ἰστο-
 ρίας XVI. 39.
 Cleantes IV. 45. VI. 50.
 Clearchus Peripateticus XII. 34.
 Clitarchus XVII. 2. 22. 23. 25.
 Crates ὁ ἐκ ἑξ Μυσῶν Περγαμῶν XVII.
 9. Περγαμῶν 37.

- Cratinus ἐν ταῖς δραπέτισι XII. 10.
VII. 1 XVII. 29.
- Critici XIII. 6.
- Ctesias III. 3. IV. 26. 27. 36. 46. 52.
Cnidius IV. 21. V. 3. XVI. 37. 42.
ἐν λόγοις Ἰνδοῖς XVI. 23.
- Demetrius ἐν τῇ Σικελίᾳ τῶ δράματι
XII. 10.
- Democritus V. 39. VI. 40. IX. 64.
XII. 16. 17. 18. 19. 20.
Abderites XII. 7.
- Damon Musicus II. 11.
- Demostratus XVII. ult. ἀπὸ ἀλιευ-
τικῆς σοφίας ἐπιστήμων, καὶ μα-
θία, καὶ ἐρμηνεύσαι χρηστὸς XV.
4. 9. Senator Romanus XV.
19. ἐν λόγοις ἀλιευτικῆς XIII. 21.
- Diagoras Atheus VI. 40.
- Dinolochus, infra, Epicharmus.
- Dinoη XVII. 10.
- Diogenes ὁ τραγωδίας ὑποκριτῆς
VI. 1.
- Dion ἐν συγγραφῇ X. 1.
- Empedocles IX. 64. XII. 7. ὁ φυσικ-
κός περὶ ζώων ιδιότητων λεγών
XVI. 29.
- Epicharmus ἐν Ἡρας γάμῳ XIII. 5.
Epicharmi adversarius Dino-
lochus VI. 51.
- Epimenidis ἑσπῆ XII. 7.
- Eratosthenes VII. ult.
- Euclides VI. 57.
- Eudemus III. 20. 21. IV. 8. 45. 53.
56. V. 7.
- Eudoxus X. 16. XVII. 14. 19.
- Euphoriion VII. ult. ἐν τοῖς ὑπομνή-
μασι XVII. 28.
- Euripides III. 15. 17. IV. 54. V. 2. 34.
VI. 15. VII. 28. XII. 7. 44. XIV. 6.
ἐν Βακχῶν V. 42.
ἐν Ἰφιγένειᾳ VII. 39.
ἐν Παλαίσοι VII. 47.
ἐν τοῖς Τημενίδαις VII. 39.
- Hecatzus Abderita XI. 1.
- Hecatzus Milesius XIII. 21. ὁ λο-
γοποιός, μύθων ἀρχαίων συνθε-
ταίς accensetur IX. 24.
- Hegemon ἐν Δαρδανικοῖς VIII. 11.
- Hermetus ὑφήγησι XI. 10.
- Hermippus VII. 40.
- Herodotus II. 53. V. 8. VI. 25. 60. VII.
11. X. 3. 4. XI. 10. XV. 5. 16. XVII.
21. ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις
VIII. 25.
- Hesiodus VI. 50. XIV. 28.
- Hipparchus Bithynus, Neronis
tempore, diversus ab antiquo
illo VII. 8.
- Hippias ars memoria VI. 16.
- Hippo Atheus VI. 40. memoriae
cum Herostrato & Diagora.
- Hipponax VII. 47.
- Hippys συγγραφεὺς ὁ Ἡρώδης IX. 33.
- Homerus I. 34. 42. 43. 52. II. 1. 12.
21. 30. III. 27. IV. 623. 40. 45.
54. V. 39. 45. 54. & 2. ubi Va-
rialect. VI. 1. 4. 6 VII. 29. IX.
23. X. 1. 8. 14. XI. 11. 17. XII. 3.
XIII. 7. 17. XIV. 8. 25. 28. &
ult. XV. 24. XVII. 6. 37. 43. ὁ
ποιητῆς VIII. 28. ἐν Ἰλιάδῃ XI. 20.
XIV. 28. 29. XVI. 25. ἐν Ὀδυσ-
σειά V. 16. XI. 50. XV. 28.
- Ibycus Rheginus VI. 51.

- Ἰνδοῖκοι λόγοι VIII. 1. infra in Orthagoras.
 Ἰόβας (Juba) XV. 8. Rex IX 28. ὁ Μαυρίσιος ὁ ἔσθλα Ῥωμαίοις ὀμηρέυσαντ' πατρῆ. VII. 23.
 Ischomachus & Socrates ὑπὲρ τῆς ἀξιολογῆς οἰκονομίας ἀπαδαζόντες VI. 43.
 Ister V. 27.
 Lacydes Peripateticus VII. 41.
 Lafus in dithyrambis VII. 47.
 Leonides XII. 42. Byzantius II. 6. 50. III. 18 Metrodori filius XVII. ult.
 Lycurgi leges VI. 61. VII. 15.
 Manetho Ægyptius σοφίας εἰς ἄκρον ἐληλακώς X. 16.
 Megasthenes VIII. 7. XVI. 41. XVII. 39.
 Menander ἐν τῇ θαλίῃ XII. 10. ἐν Μεσσηνίᾳ XIII. 4. ἐν ταῖς πανυχισίῃ VII. 19. ἐν τῷ πλοκίῳ XII. 10. Theron parasiticus apud Menandrum IX. 7.
 Metrodorus Byzantius XVII. ult.
 Mnaseas ἐν τοῖς ἐρωτικῶς XVII. 46.
 Mnesimachus Poëta ἐν ἰοθμιονίῃ XIII. 4.
 Mytilenæi cujusdam Æliano noti μέτ' α XIV. ult.
 Neocles Medicus XVII. 15.
 Nicander Colophonius V. 42. VIII. 8. IX. 20. X. 9. XV. 18. XVI. 28. & ἰρσο non nominato XV. 13.
 Nico pictor IV. 50. VII. 38.
 Nicocreon Cyprius. XI. ult.
 Nymphis ἐν τῷ θ' τῶν περὶ Πτολεμαίων XVII. 3.
 Nymphodorus XI. 20. XVI. 33.
 Onesicritus XVII. 6. Astypalzus XVI. 39.
 Oracula XII. 5. 31. 35. &c. Vide supra, Apollo.
 Orthagoras XVI. 6. ἐν Ἰνδοῖς λόγοις XVI. 35. ex eo videntur petita quæ XV. 21.
 Pammenes ἐν τῷ περὶ θηρίων XVI. ult.
 Philemon XII. 10.
 Philo XII. 37.
 Philochorus XII. 33.
 Philoxenus Musicus II. 11.
 Φοίνικες λόγοι XVI. 33.
 Phylarchus VI. 29. ἐν τῇ β. XVII. 5.
 Pindarus VII. 19. ὁ Θηβαῖος μισσοποιός ἐν τῷ τῶν ἐπινικίων VII. 39.
 Plato V. 13. VI. 1. ubi de Icco Tarentino.
 Poetz I. 15. II. 32. VI. 25. 43. 61. 64. VII. 2 19. 47. IX. 23. XII. 36. XIV. 14. XV. 5. ἀσμασιν ἄδδσιν IX. 17.
 Polemo XII. 40.
 Polus τῆς τραγωδίας ὑποκριτῆς VII. 40.
 Polyclitus (Πολύκλειτος) XVI. 41.
 Προφητῶν Αἰγυπτίων λόγ' XI. 10.
 Ptolemæus VIII. 4.
 Pythagoras V. 11. XVII. 9. Samius IX. 10.
 Pythagoras ἐν τοῖς περὶ Ἐξουθραῖς θαλάσσης XVII. 8.
 Simonides ἐκ πανήροδαπῶν θηρίων λέγων τὰς γυναῖκας γενέσθαι τε καὶ

- Διόπλοσθῆνα XVI. 24. ἐν ταῖς
 ἱάμβοις XI. 36. ejus ars me-
 moriz VI. 10.
 Socrates ap. Platon. V. 34. vide &
 supra in Ischomacho.
 Solonis leges I. 13. II. 42. VI. 61. IX. 1.
 Sophocles II. 10. VI. 51. ὁ ἔστι Σοφίλῃς
 ἐν ταῖς Ἀλεάδασι VII. 39. ἐν τῇ Τύ-
 ρῳ τῷ δρᾶματι XI. 18.
 Sophron XV. 6.
 Softratus V. 27. VI. 51.
 Spintharus Musicus II. 11.
 Stesichorus ἐν τινι ποιήματι ἐκ ἐκφον-
 τήσαντί πῃ εἰς πολλὰς XVII. 37.
 ἀδᾶσιν οἱ συγγραφεῖς I. 22.
 Syrorum λόγος ἱερός XII. 30.
 Thales Milefius VII. 42.
 Θεβαῖοι μύθοι XII. 7.
 Theocles ἐν τῇ δ', XVII. 6.
 Theocritus ὁ τῶν νομωτικῶν ποι-
 γνίων σωθέτης XV. 19.
 Theodectis ars memoriz VI. 10.
 Theodorus ψάλτης VII. 40.
 Theophrastus III. 17. 32. 35. 37. 38.
 V. 29. IX. 27. 37. (τὸ αἶτιον Φε-
 σικώτατα ἀνεχνεύσας ibid.) 64.
 XI. ult. XII. 36. XV. 16. 26. δει-
 μονιώτατος V. 27.
 Theopompus V. 27. XI. ult. XVII. 16.
 Timæus XVII. 15.
 Τραγωδοί I. 24. III. ult.
 Τυρβαίε μέτρα VII. 1.
 Xenophilus Musicus II. 11.
 Xenophon VI. 25. VIII. 3. XII. 10.
 aureus scriptor II. 11. de ve-
 natione XIII. 24. Alius Xeno-
 phon Solensis I. 6.
 Zeno IV. 45.
 Zenothemis XVII. 30.

ADDENDA & EMENDANDA quædam.

- P**ag. 87. ante v. 7. à fine, adde: His adjungi fas fuerit *Joannis Grammatici Gazæ* ἐκφρασις ἑ νοσηρικῆ πίνακος ἑ ἐν Γάζῃ ἢ ἐν Ἀντιοχείᾳ versibus constantem 726. jambicis. Eam Græce vulgavit è Codice Scaligeri qui exstat in Bibl. Leidensi, Janus Rutgersius lib. 2. Var. lect. p. 98. Versibus præne Nonniacis descriptam ait Barthius ad Gvil. Britonem p. 747.
265. adde, quod paraphrasis Christiana Enchiridii Epieteti Nilo Monacho auctore legitur etiam latine in Tomo XXVII. Bibl. Patrum p. 231. seq. edit. Lugdunensis.
333. v. 20. *lege*: Deinde præmissus est editioni Plutarchi Francof. 1620. & inde Parisiensi Græcolatinæ A. 1624. fol. Quoniam vero in aliis editionibus haud exstat &c.
361. v. 2. à fine *lege*: etiam de illis horum decem &c.
372. v. 17. *post* sex volum. 1572. 8. *adde*: subnexis ad calcem notis Cruserii, Xylandri & H. Stephani.
374. In Indicibus auctorum à Plutarcho & Galeno allegatorum sunt quædam omiſſa, festinante typographo, quæ alibi à me supplebuntur.
410. v. 5. à fine *post* Μαμεῶν *adde*: Jacobus Tollius V. C. Rigaltianam Achmetis editionem cum Codicibus quatuor Vindobonensibus contulit ex iisque supplevit lacunas, & ad bis mille loca emendavit, quod Tollii exemplar apud fratris ejus filios hæzere testatur egregius vir Hennicius animadvers. ad Epist. VI. Tollii itinerariam p. 188.
411. v. 20. *post* Sirin, *adde*: Thomam Morum maximam partem Alphabeti sui compendiarîi Prophetiæ iconis morum ex hoc Achmete composuisse notat Laurentius Luidius in limine Bibliothecæ suæ Græcæ.

Cetera ingenio & humanitati Lectoris permittuntur.

F I N I S.

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 02390 3852

B 790,763

